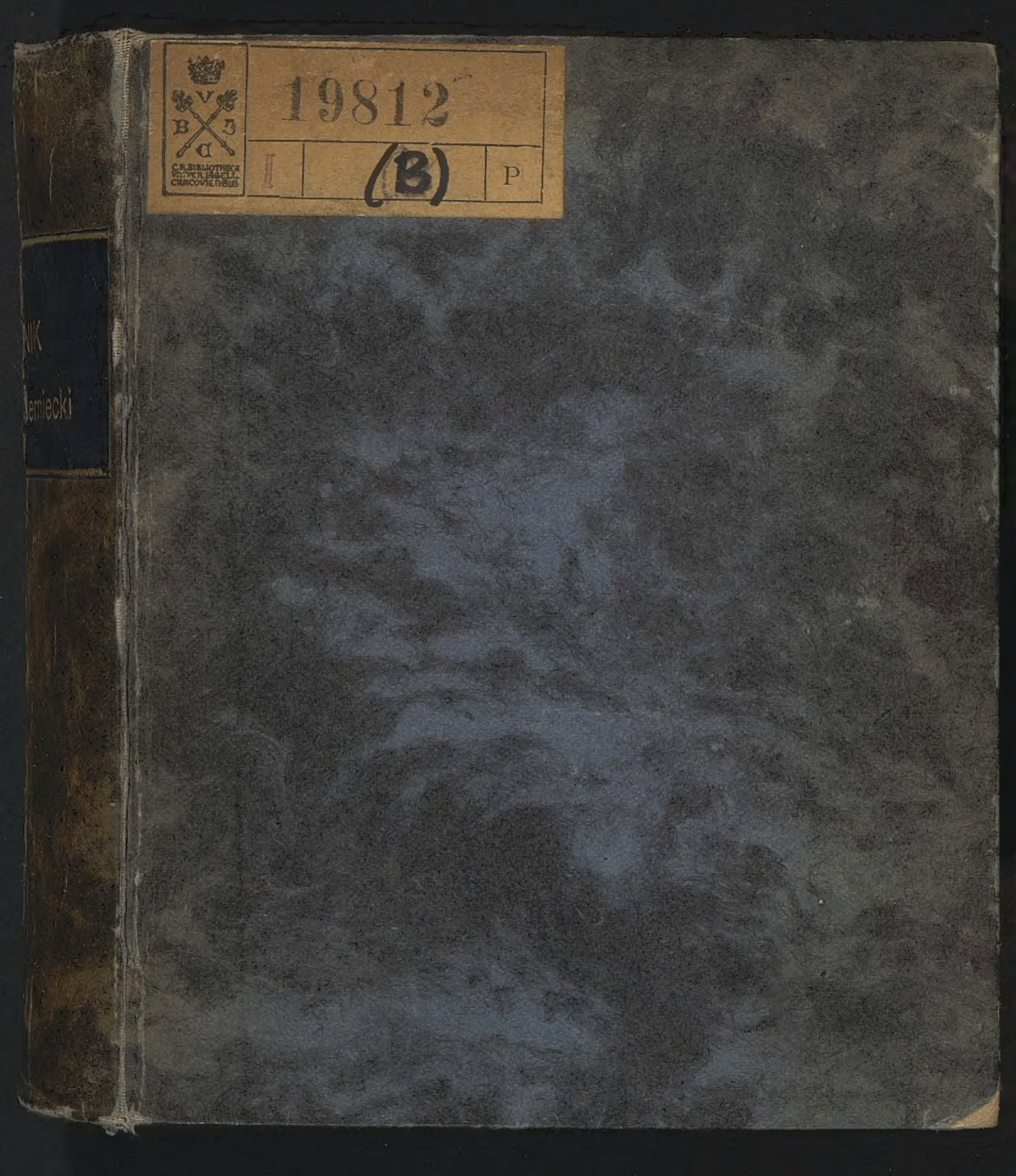
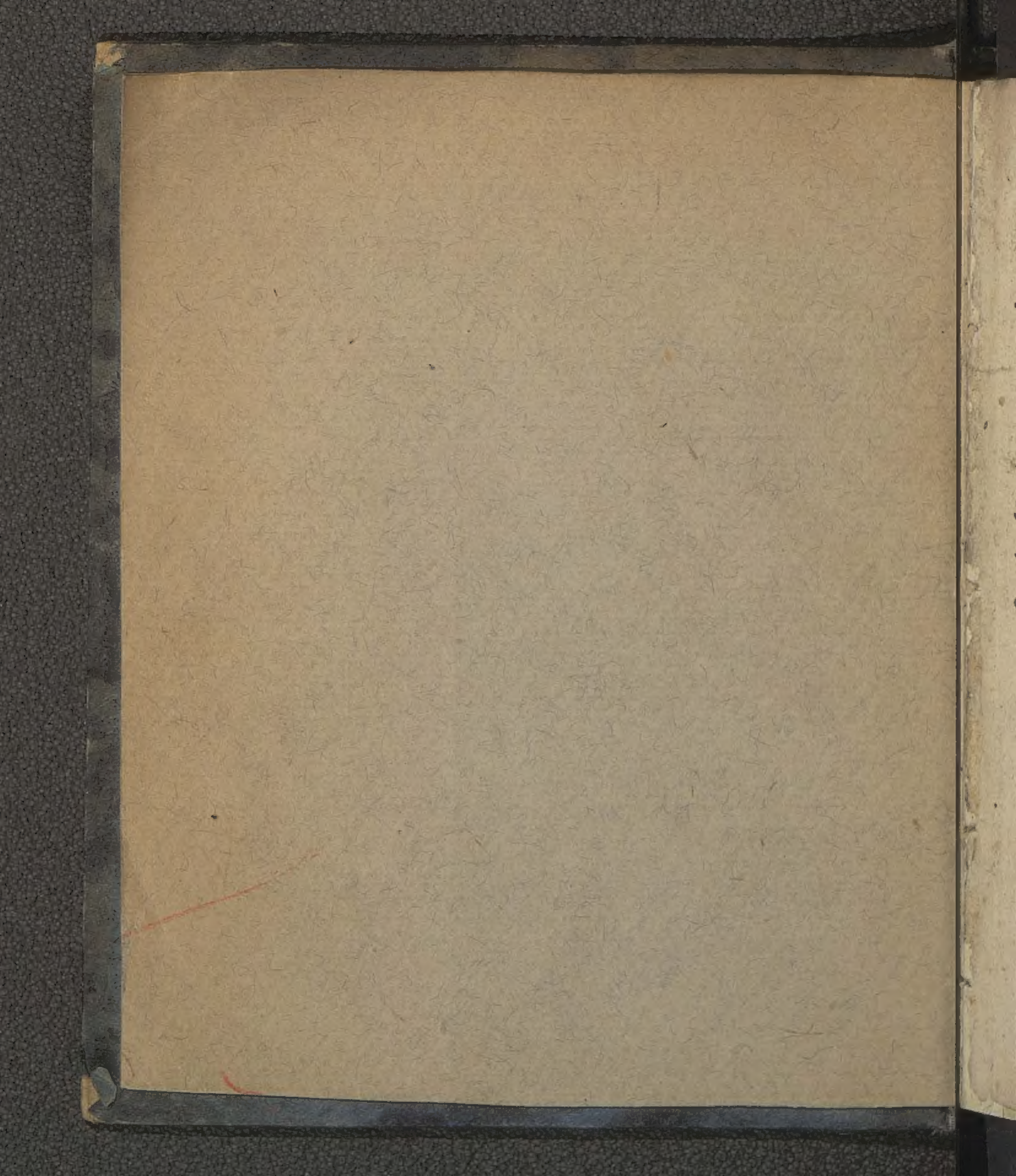

19812
(B)
P
C.R. BIBLIOTHECA UNIVER. JAGELL. CRACOVIENSIS

V
B J
C
19812

SŁOWNIK

PODRĘCZNY

POLSKO-NIEMIECKI

PODŁUG

Lindego, Mrongoviusa, Bandtkiego

I INNYCH UŁOŻONY.

8 fl.

KRAKÓW

NAKŁADEM I DRUKIEM D. E. FRIFDLEINA.

Za pozwoleniem Cenzury Rządowej.

HANDWÖRTERBUCH

DER

Polnischen und Deutschen

SPRACHE

NACH

Linde, Mrongovius, Bandtke

UND ANDEREN BEARBEITET.

CRACAU.

DRUCK UND VERLAG VON D E. FRIEDLEIN.

Hübnau d. englische Sprachlehre ½ Thl.
Dainos oder litthauische Volkslieder übers. und deutsch 1 Thl. 15 Sg.
Oertel Dictionnaire franç.-russe. St. Petersb. 6 Thlr.
Nalas u. Damajanti aus dem Sanskr. übers. v. Bopp 1 Th. 20 g.
Aus der Scandinavischen Poesie u. Prosa bis zum XIV Jahrh. mit grammat. u. Glossar v. D. F. E. Dietrich 2 Th. (Altnordisches Lesebuch)

Pisownia czeska	Pisownia serbo-ilirska	Правописание	Wymawianie
a	a	а	a
b	b	б	b
c	c	ц	c
č	č	ч	cz
—	ć (ť)	(x)	(x')
d	d	д	d
ď	—	дь	d'
—	đ'	(xx)	(xx)
e	e	е	e
ě	ě	ѣ	ie
f	f	ф	f
g	g	г (g)	g
h	—	г (h)	h
i	i	и	i
j	j	й	j
k	k	к	k
l	l	л	l
m	m	м	m
n	n	н	n
ň	ň	нь	n'
o	o	о	o
p	p	п	p
r	r	р	r
ř	—	рж (р')	rz
s	s	с	s
š	š	ш	sz
ť	—	ть	t'
u	u	у	u
ů	—	оу	o, ó
au	—	у	u
w	v	в	w
y	—	ы	y
z	z	з	z
ž	ž	ж	ż

(x) ć składa się z t, szt (szcz) i niekiedy w wyrazach obcych z brzmienia k, wymawia się miękczej jak ťc.
(xx) đ składa się z d, żd i niekiedy w obcych wyrazach z brzmienia g, wymawia się miękczej jak d'ź'.

vai jee
utinam (agdzie?)
cf. fr. ale andaż, oder [illegible]? f. Weg; d. wol, fr. allein; aż(e) = alsozaś
ná

Agrest mers Knap. = uva acerba, ὄμφαξ; labrusca

ai ai, io io

acz = a co; [illegible] at', wenigs. äs = niech; [illegible]
cf. wszakże; acz nie = przynajmniej
Adamaszek (sericum floculatum, tela Damascena, ὕφος δαμασκηνό)

A.

A! *interj*, [ach, ey.]

A, *conj*, [und, sowohl, als.]

Aaron, *a*, *m*, [der Hohepriester Aaron] roślina [Pfaffenpindt, deutscher Ingwer.] *m*.

Abdykacya, *i*, *f*, zrzeczenie się, [Abdankung, Entsagung, *f*.]

Abdykować *nd*, 2. zrzekać się, [entsagen.]

Abecadło, *a*, *n*, [das A.B.C.] abecadłowy, *adj*. [alphabetisch.]

Abjuracya, *i*, *f*, odprzysiężenie, [Abschwörung,] *f*.

Ablucya, *i*, *f*, obmycie [Abwaschung,] *f*.

Abo, Abowiem, vid. Albo, Albowiem.

Abraham, *a*, *m*. [Abraham.] Abrahamowy, *adj*. [Abrahams.]

Abrewiacya, *i*, *f*, skrócenie, [Verkürzung Abkürzung.] *f*.

Abrewiować, 2. skracać, [abkürzen, abbreviren.]

Abrogacya, *i*, *f*. uchylenie prawa, [Aufhebung eines Gesetzes.]

Absolucya, *i*, *f*. rozgrzeszenie, [Sündenvergebung, Freysprechung.]

Abszyt, *u*, *m*. odprawa ze służby, [Verabschiedung, Dienstentlassung.] *f*.

Abszytować *nd*. 2. [verabschieden; entlassen.]

Aby, *conj*. [dass, damit, um.]

Ach! *interj*. [ach, o wehe! oh!]

Acz, aczkolwiek, *conj*. [obgleich, obwohl.]

Adamaszek, *u*, *m*. [Damast,] *m*; adamaszkowy, *adj*. [Damasten.]

Addycya, *f*. dodawanie, [Zusammenrechnen.] *n*.

Adopcya *i*, *f*. przysposobienie, [Adoption, Annahme an Kindesstatt *f*,] adopcyjny, *adj* [adoptirt.]

Adoptować, *nd*. 2. przysposabiać, [adoptiren, an Kindesstatt annehmen.]

Adoracya, *i* *f*. uwielbienie, cześć [Anbetung, Verehrung.] *f*.

Adress, *u* *m*. napis, [Adresse, Aufschrift eines Briefes.] *f*.

Adressować, *nd*. 2. [die Aufschrift schreiben,] *rec*. adressować się do kogo, [sich an jemanden wenden.]

Adwent, *u*, *m*. [Advent,] *m*; adwentowy *adj*. [Advents-.]

Adwersarz, *a*, *m*. przeciwnik, [Widersacher, Gegner.] *m*.

Adwokat, *a*, *m*. rzecznik, [Advokat. Sachwalter.] *m*.

Adziamski, *adj*. perski, [persisch.]

Afekcya, *i*, *f*. wzruszenie, [Affection, Rührung.] *f*.

Afekt, *u*. *m*. wzruszenie umysłu, [Gemüthsbewegung.] *f*. namiętność. [Leidenschaft, Liebe.] *f*.

Afront, *u*, *m*. zawstydzenie, [Beschämung, *f*. Schimpf.] *m*.

Agat, *u*, *m*. [Achat, *m*. eine Steinart.]

Agenda, *y*, *f*. [Kirchenagende.] *f*.

Agent, Ajent, *a*, *m*, [Geschäftsträger, Geschäftsführer.] *m*.

Aggracyować, *nd*. 2. ułaskawiać, [begnadigen.]

Agio, *indecl*. *n*. [Agio, Aufgeld,] *n*.

Agitacya *i*, *f*. poruszenie ciała [Leibesbewegung.] *f*.

Agrest, *u*, *m* [Stachelbeere,] *f*. agrestowy *adj*, [Stachelbeeren.]

Akacya, *i*, *f*, [Acacienbaum,] *m*.

Akademia, *i*, *f*. [hohe Schule, Universität, Academie.] *f*.

Akceptacya, *i*, *f*, przyjęcie, zezwolenie na co, [Einwilligung] *f*.

Akceptować *nd*. 2. [einwilligen.]

Akces, *u*, *m*. przystąpienie do czego, [Beitritt, Zutritt,] *m*.

Akcydensa, *ow*, *pl.* wziątki, [Sportel; Sportelsucht.] *f.*

Aklamacya, *i*, *f.* okrzyk, [Zujauchzen, Beifallzurufen.] *n.*

Akt, *u*, *m.* czyn, [That, Handlung,] *f.* akt w teatrze, [Aufzug,] *m.*

Akta, *ów*, *pl.* [Geschichtsbücher; gerichtliche Acten.]

Aktor, *a*, *m*, działacz, [der Handelnde] *jur.* [Kläger,] teatr. [Schauspieler.] *m.*

Aktorka, *i*, *f.* [Thäterinn; Klägerinn; Schauspielerinn,] *f.*

Aktualny, *adj.* rzeczywisty, [wirklich, in der That.]

Akuratność, *i*, *f.* [Genauigkeit,] f, akuratny, *adj.* [genau, pünktlich.]

Akwedukt, *u*, *m*, wodociąg, [Wasserleitung.] *f.*

Alabastr, *u*, *m*, (Alabaster,] *m.* alabastrowy, *adj.* [alabastern.]

Alba, *y*, *f.* [Priesterrock, *m.* langes Priesterhemde.] *n.*

Albo, albowiem, *conj.* [entweder, oder denn, sintemal.]

Alchemia, *i*, *f.* złototworstwo, [Goldmacherey.] *f.*

Alchemik, *a*, *m.* [Alchemist Goldmacher.] *m.*

Ale, *conj.* [aber, allein, denn.]

Alea, *i*, *f.* [Alee, *f*, Schattengang.] *m.*

Alegacya, *i*, *f.* przytoczenie; [Anführung einer Beweisstelle.]

Alegat, *u*, *m.* [Beilage, *f.* Beweisschrift *f.*]

Alegować, *nd.* 2. przytaczać, [anführen, beweisen.

Alembik, *a*, *m.* [Destillirkolben, Scheidekolben,] *m.*

Alembikowy, *adj.* [den Destillirkolben betreffend;] alembikowa wódka, [abgezogener Branntwein.]

Alfabet, *u*, *m.* [Alphabet, das A.B.C] *n.* alfabetowy, *adj.*

Algebra, *y*, *f.* [Buchstabenrechnung, Algebra,] *f.*

Alians, *u*, *m.* sprzymierzenie, [Bündniss,] *n.* aliansowy, *adj.* [Bundes,]

Alkierz, *a*, *dim.* Alkierzyk, *m.* [Alcove, Nebenstube.] *f.*

Allegorya, *y*, *f.* przenośnia w myślach, [Gleichnissrede, Bildersprache,] *f.* allegoryczny *adj.* [allegorisch, bildlich.]

Aloes, *u*, *m.* [Aloe, Paradiesholz] *n*, aloesowy, *adj.* [Aloe-.]

Alzacya, *yi*, *f*, [Elsass,] *n.* alzacki, *adj.* [elsasisch.]

Altana, *y*, *f.* [Lusthaus, Gartenhaus,] *n.*

Altarya, *yi*, *f.* [Altarbelehnung, Altarstiftung,] *f.*

Alteracya, *yi*, *f.* zmartwienie, [Gram, *m.* Härmen,] *n.*

Alternata, *y*, *f.* przemiana, [Wechsel, *m.* Abwechselung,] *f.*

Alterować się, *rec*, *nd.* 2. [sich härmen, grämen.]

Ałun, *u*, *m*, [Alaun,] *m.* ałunisty, *adj*, [alaunartig.]

Ałunować, *nd.* 2. [mit Alaun anmachen; versehen.]

Amant, *a*, *m.* [Liebhaber,] *m.* amantka, *i*, *f.* Liebhaberinn,] *f.*

Amarant, *u*, *m.* [Amarant, *m.* Tausendschön,] *n.* amarantowy *adj.* [amaranten.]

Amator, *a*, *m.* lubownik, miłośnik czegoś, [Liebhaber von etwas,] *f.*

Amazonka, *i*, *f.* [Amazone, *f*; Amazonenkleid,] *n.*

Ambaras, *u*, *m.* trudność, zawiklanie [Verlegenheit,] *f.*

Ambarasować, *nd.* 2. [jemanden verlegen machen, in Verlegenheit setzen.]

Ambasador, *a*, *m.* [Gesandter vom ersten Range;] *m.* ambasadorowa, *f.* Gemahlin des Gesandten.] *f*; dorski *adj.*

Ambicya, *yi*, *f.* sławolubstwo, [Ehrsucht Ehrbegierde,] *f.*

Ambitnie, *adv.* ambitny, *adj.* [ehrgeitzig, ehrsüchtig.]

Ambona, *y*, *f.* [Kanzel, *f.* Predigtstuhl,] *m.*

Ameryka, *i*, *f.* America *n.* amerykański, [aus America, Americanisch.] *adj.*

Altenburski (- Teodoryk -

S. Ambroży (24 kwietnia)

Alzacki landkomtur / Henryk.

Alkant, alakant [illegible] (n. Candia = Creta) [illegible].

Amarykować = styskować, wskarżać się, skwierczeć.

Ambra = bursztyn; 2. = sok zsiadły kleisty albo żywiczny [illegible] (Ł. ambarum arab. [illegible] (succus terrae vel arborum concretus)

Aloe drzewko = rajskie drzewo (n. [illegible], agallochum, xylaloe,

Alona ziele Łat. aloe [illegible]

landkomtur w Alzacyi (1476)

które zabiła jako jedna Amazonka tego skarżę ludzkiego (Kl.)

Amazonki [illegible] nie były tylko żony wojowników zbrojno towarzyszące swoim mężom na wojnach, według zwyczaju [illegible] tego u niektórych, u [illegible] Kaukazkich (/. [illegible]

p. [illegible] sinna

Już Ameryka już i Magellana światy [illegible]

Hiszpanom morzem dojechana (Kl.)

[illegible]

Ambit = chodzenie nakryte jako bywa w klasztorach albo koło kościoła (Ł. peristylum)

Akwilony głuszcze (P. Boy) zajuszone, Kl.)

Aldona (Anna) córka jedynaczka W. X. Litewskiego żona Kazimierza syna Łokietka.

Albania kraj [illegible]; główną ludność stanowią Szkipetary (Albańczykowie, Arnautowie, miejscowi Bołgurowie

Aleutkie wyspy.

Albigensowie Albigensi.

Alet [illegible] / [illegible]

Aktykować = wwodzić w księgi [illegible]

albo [illegible]

Alchemia [illegible] Archimia [illegible]

Ale [illegible]

Alegować [illegible] = [illegible]

Alambik pojedynkowy [illegible] Ł. aeolipyla, nola vitrea; 2. Alambik [illegible] [illegible], ἄμβιξ ἄμβιξ [illegible]

Alhambra [illegible] w Alhambrze.

Alcazar w Grenadzie wzniesiony przez Karola V (Berruguette [illegible]

Alanie = Osetowie; [illegible]

Algird, Andrzej

Alexander Witowt książę litewski (1396)

S. Alexy (15 lipca)

nyja . w morzu leży Anglia szeroka; Przy niej
Szkocya sąsiada poboka; Ibernia choć An-
glikom podległa za nie zabiegła (Klonow.)

Antosewicz s. Andrault de Buy.
Amurat I i II s. Kosowe pole.
Anna małżonka W. Księżęcia Witowda (1404 Krakowy), umarła
w Trokach i w Wilnie była pochowana (1418)

Andaluzia [illegible]
Antiniana (Annuntiana? = Dignano? w Istrii.
Andrault de Buy = Fran. Andrault de Buy, Jana Kazimie
rza [illegible] marszałek niemieckiej gwardyi generał, był Staro-
stą [illegible] pochodził z franc. familii Langerów. Jan Kazimierz
dał mu herb orła ze [illegible] [illegible] [illegible] 27. 1658
Jan Andr. de Buy Antosewicz (Rękopisma Zeliwskiego)

Ametyst kamień drog. jasno granatny

uni [illegible] [illegible] (lüp ano tôd).

Ammium, cuminum aethiopicum A regium; [illegible]; bupleuron
Ammek [illegible] = kmin polski = podamnek (ammioselinum, atticum
[illegible], [illegible] [illegible].

którym król tak do pięknie przyjął y cale on tego pomiętać nie chciał
a przeto na wielki sobie zarobił affekt, [illegible]

Ampułka = nalewaczka do kielicha przy mszy [illegible] simpulum
[illegible] [illegible].

Annaty [illegible] [illegible]

S. Antoni - 18 Stycz.
[illegible]

Andrzej. Murillo malował męczeństwo S. Andrzeja (29 [illegible])
Andrzej król Połocki, syn Algirda króla litewskiego 1385
Andrzej biskup wileński (1396).

Amerykańczyk, *a, m.* [Americaner;] amerykanka, *f.*

Ametyst. *u, m.* [Amethist,] *m.*

Amfibium, *n.* wodnoziemne zwierze [Landwasserthier,] *n.*

Amfiteatr. *n, m.* [Amphitheater.] *n.*

Amiant, *u, m.* [Bergflachs, Steinflachs,] *m.*

Amidon, *u, m.* [Kleiberstoff einer Pflanze,] *m.*

Aminek, *v.* Kminek.

Amnestya, *yi, f.* ułaskawienie, przebaczenie urazy. [Amnestie,] *f.* [Vergessenheit des angethanen Unrechts.]

Ampułka, *i, f.* [Ampel,] *f.* [Fläschlein, Krüglein.] *n.*

Amunicya, *yi, f.* Munition, *f.* Schiessvorrath.] *m.*

Anabaptysta, *v.* nowochrzczeniec.

Anachoreta, *v.* Pustelnik.

Analizować, *nd.* 2 rozbierać na części, [zerlegen, analissiren.]

Analogia, *yi. f.* stosunek, podobieństwo, [Aehnlichkeit,] *f.*,

Ananas, *u, m.* [Ananas *f.* Königsapfel.] *m.*

Anarchia, *i, f.* bezrząd, [Regierungslosigkeit, Anarchie,] *f.*

Anarchicznie, *adv.* anarchiczny, *adj.* [regierungslos.]

Anatema, *v.* klątwa kościelna.

Anatomia, *i, f.* Zergliederungskunst, Anatomie,] *f.*

Anatomicznie, *adv.* anatomiczny, *adj.* [anatomisch, Anatomie.]

Anatomik, *a, m.* [Zergliederer, Anatomiker.] *m.*

Anaty, *ów, pl.* [Zahlung von der erhaltenen Pfründe,]

Andegawski, *adj.* [von Anjou in Frankreich.]

Androny, *ów, pl.* baśnie, baje, [Geschwätz Mährchen,] *n.*

Androt, *u, m.* gatunek ciasta, [Waffelkuchen,] *m.*

Angarya, *i, f.* pańszczyzna, [Dienstfahren Dienstreisen, jede Bedrückung durch den Oberherrn.]

Angielczyk, Anglik, *a, m.* [Engeländer, *m.* angielka, *f.*

Anglia, *i, f.* [England,] *n.* angielski, *adj.*

Anglizować, *nd.* 2. [anglisiren, englisch machen.]

Anglomania, *i, f.* [Anglomanie, Engländer sucht.] *f.*

Ani, *conj.* [nicht einmal] ani—ani, [weder noch.]

Anielski, *adj.* [englisch, von Engeln, himmlisch.]

Animalizacya, *i, f.* przezwierzęcenie [Verthierung.]

Animować, *nd.* 2. zachęcać, pobudzać, [aufmuntern.]

Animusz, *u, m.* umysł, [Gemüth] odwaga [Muth, m. Kühnheit.] *f.*

Anioł, *dim.* Aniołek, *a, m.* [Engel] *m.* anioł stróż [Schutzengel]

Aniwersarz, *a, m.* rocznica [Jahresbegängniss, Jahresfest,] n.

Annalista, *y, m.* kronikarz, [Annalist, Annalenschreiber,] *m.*

Annały, *ów, pl.* roczniki, [Jahrbücher] *pl.*

Annotacya, *i, f.* uwaga, zaznaczenie, [Anmerkung] *f.*

Anonim, *o.* Bezimiennik.

Antaba, *y, f.* rękojeść, [Handhabe] *f.* [Henkel] *m.*

Antał, *u, m.* ćwierćbeczek, [Viertelfass, Fässchen.] *n.*

Antenat, *u, m.* przodek, [Vorfahre, Ahne] *m.*

Antologia, *i, f.* [Blumenlese] *f.*

Antologista, *y, m.* [Blumensammler.] *m.*

Antreprener, *a, m,* przedsiębierca, [Unternehmer] *m.*

Antrepryza, *y, f.* podejmowanie się czego, [Unternehmung,] *f.*

Antyfona, *y, f.* [Wechselgesang] *m.* [Antiphone,] *f.*

Antyk, *u, m,* zabytek starożytności, [Ueberbleibsel des Alterthums.]

Antykamera, *y, f.* przedpokój, [Vorzimmer,] *n.*

Antykwaryusz, *a, m.* [Alterthumsforscher, Antiquar, *m.*

Antypatya, *i, f.* niechęć, odraza, [Abneigung, Antipathie] *f.*

Antypod, *a, m.* przeciwstopnik, [Gegenfüssler] *m.*

Antyteza, *v.* przeciwpołożenie.

Anyż, *u, m.* [Aniess, Wiesenkümmel] *m.* gwiazdzisty, [Sternaniess] *m.*

Anyżowy, Anyżkowy, *adj.* [von Aniess; Aniess,-]

Anzeatycki, *adj.* związkowo-handlowy, [hanseatisch]

Aparat, *u. m.* przygotowanie [Zubereitung] strój, [Schmuk, Putz Ornat] *m.*

Aparencya, *yi, f,* okazałość [Pracht,] *f.*

Apellacya, *i, f.* sąd wyższy [Appellationsgericht, *n.*

Apellacyjny, *adj.* [Appellations-]

Apellować, *nd.* 2. odwoływać się do wyższego sądu, [appeliren]

Apertura, *y, f.* otwór, [Oefnung: Fontenelle] *f.*

Apetyt, *u, m.* chęć do jadła, [Esslust, Apetit,] *m.* chęć do czego, [Verlangen, Begehren] *n.*

Aplikacya, *i. f.* pilność, [Fleiss] *m.*

Aplikant, *a, m.* sposobiący się do czegoś [Practicant] *m.*

Aplikować się *rec. nd.* 2. [fleissig seyn.]

Apologia, *i, f.* obrona na piśmie [Schutzschrift] *f.*

Apoplexya, *i, f.* paraliż, [Schlag, Schlagfluss,] *m.*

Apostata, *y, m.* odstępca, [Abtrünniger, Apostat,] *m;*

Apostazya, *yi, f.* odszczepieństwo, [Abtrünnigkeit, Apostasie,] *f.*

Apostoł, *a, m,* [Apostel; Gesandter, Abgesandter.] *m.* apostolski, *adj.* [Apostolisch.]

Apostolstwo *a, n.* [Appostelamt] *n.* [Apostelwürde] *f.*

Apostołować, *nd.* 2. [das Amt eines Apostels verrichten.]

Aprobacya, *i, f.* potwierdzenie, [Bestättigung] *f.*

Aprobować, *nd.* 2. potwierdzać, [genehmigen, bestättigen.]

Aprosza, *y, f.* przykop, [Laufgraben] *m.*

Apteczny, *adj.* [Apotheken, aus der Apotheke.]

Apteka, *i, f.* [Apotheke] *f.* aptekarz, *a m.* [Apotheker.] *m.*

Arab, *a, m.* [Araber] *m.* koń, [arabisches Pferd,] *n.*

Arabia, *i, f.* [Arabien] *n.* arabski, *adj.* [arabisch; aus Arabien.]

Arak, *u, m.* [Arac] *m.* arakowy; *adj.*

Arbiter, *a, m.* rozjemca, [Schiedsrichter] *m.*

Arbuz, *a, m.* [Netzmelone, Wassermelone] *m.* arbuzowy, *adj.*

Archaizm, *u, m.* przestarzały sposób mówienia, [Archaismus,] *m.*

Archanielski, *adj.* [die Erzengel betreffend.]

Archanielstwo. *a. n.* [Erzengelthum] *n.* [Erzengelschaft] *f.*

Archanioł, *a, m.* [Erzengel] *m.*

Archidyakon, *a, m.* [Archidiaconus] *m.*

Archidyecezya, *o,* arcybiskupstwo.

Archikonfraternia, *i, f.* arcybractwo, [geistliche Erzbrüderschaft] *f.*

Architekt, *a, m.* budowniczy, [Baumeister] *m.*

Architektura, *y, f.* budownictwo, [Baukunst] *f.*

Arcy, *adv.* [erz-, sehr, gar besonders.]

Arcybiskup, *a, m.* [Erzbischof] *m.* arcybiskupi, *adj.* [erzbischöflich.]

Arcybiskupstwo, *a, n.* [Erzbisthum,] *n;* [Erzbischofswürde] *f.*

Arcydzięgiel, *a, m.* (ziele) [pommerische Angelica,] *f.*

Arcydzieło, *a. n.* [Meisterstück] *n.*

Arcygrzesznik, *a, m.* [Erzsünder, Erzbösewicht] *m.*

Arcyheretyk, Arcykacerz, *a, m.* [Erzketzer; *m.* Ketzerhaupt.] *n.*

Aragonia [illegible] Aragon, u.
Archiloch: [illegible], Archilocha (Kl): [illegible] (Kl)

anyż kramny (Pl. anisum anicetum ἄνισον, ἀνίκητον γλυκάνισον (słodki anyż) (sitim [illegible]). – [illegible] polny . karmy.

[illegible] pl. [illegible]

ἔ[illegible]? [illegible]
[illegible] Korb [illegible] [illegible]
ἀρχιε[illegible]

ἀρχάγγελοι
ἀρχιδιάκονοι
ἀρχιδιάκονοι

ἀρχιτέκτων [illegible]

[illegible] arcykacermistrz = ἀρχιτ[illegible].

Armenia Ormianin
Arsiety [illegible] f. Iskra. f. Popiel.
Arkadyjczyk [illegible]
Arnold f. Wałdau.
Arpad z którym Węgrzy do Pannonii wkroczyli.

Argos [illegible]
Argusa stoczasto [illegible] oczy nakazywał [illegible] Merkury [illegible]

arrancare [illegible] = najem majętności prywatnej Państwowej do trzymania; 2, najem u kogo majętności, domu, [illegible] zastawa.

Arest = hamowanie [illegible] rzeczy czyich albo persony, jeśli [illegible] = zakazowanie szkerunk, 3. arest osadzony z ziemia albo pod [illegible] żyjącego [illegible], zahamowanie o krzywdę.

[illegible] Arcy [illegible]

Arcyl
Arcyl
p
Arcyl
Arcyl
Arcyl
[I
Arcyl
ar
Arcyl
Arcy
k
Arcyt
s
Arcyp
p
Arcyp
w
Arcyp
G
Arcyr
h
Arcys
ta
Arcyw
xi
Arcyw
si
zo
Arcyx
Arend
[I
Arend
[I
Arend
pa
Aresz
Aresz
m
Aresz
ge
Argun
Argun
Arkab
bi

Arcykanclerz, *a*, *m*. [Erzkanzler] *m*.
Arcykapłan, *a*, *m* [Erzpriester] *m*. arcykapłański, *adj*. [erzpriesterlich.]
Arcykapłaństwo. *a*, *n*. [Erzpriesterthum] *n*.
Arcyksiążę. *v*. Arcyxiążę.
Arcyłgarz. *a*, *m*. [Erzlügner] *m*. łgarka, *f*. [Erzlügnerinn] *f*.
Arcylichwiarz, *a*, *m*. [Erzwucherer] *m*. arka, *f*. [Erzwucherinn.] *f*.
Arcyłotr, *a*, *m*. [Erzlotterbube] *m*.
Arcymarszałek *a*, *m*. [Erzmarschall] *m*. kowski. *adj*.
Arcynauka, *i*, *f*. główna nauka, [Hauptwissenschaft,] *f*.
Arcypasterz, *a*, *m*. [Erzseelenhirte, Oberpastor.] *m*.
Arcypodkomorzy, *ego*, *m*. podkomorzy wielki, [Erzkämmerer.] *m*.
Arcypodskarbi, *ego*, *m*. [Erzschatzmeister, Grosschatzmeister.] *m*.
Arcyrozbójnik, *a*, *m*. [Haupträuber, Räuberhauptmann.] *m*.
Arcystolnik, *a*, *m*. [Erztruchsess, Obertafeldecker.] *m*.
Arcyxiążę, *ęcia*, *m*. [Erzherzog], *m*. arcyxiążęcy, *adj*. [erzherzoglich.]
Arcyxiężna, *y*, *f*. [Erzherzoginn] *f*. arcy xiężniczka, *i*, [erzherzogliche Prinzessinn,] *f*.
Arcyxięztwo, *a*, *n*. [Erzherzogthum] *n*.
Arenda, *y*, *f*. dzierżawa, [Pacht;] *m*. [Pachtgeld] *n*. [Pachtzins] *m*.
Arendarz, *a*, *m*. [Pächter] *m*. *arka*, *f*. [Pächterinn,] *f*. *arski adj*.
Arendować, *nd*. 2. [in Pacht geben, verpachten; pachten.]
Areszt, *u*, *m*. [Arrest, Verhaft] *m*.
Aresztant, *a*, *m*. [Arrestant, Verhaftete,] *m*. *antka*, *f*.
Aresztować, *nd*. 2. [arretiren, verhaften, gefänglich einziehen.]
Argument, *u*, *m*. dowód [Beweis] *m*.
Argumentować *v*. dowodzić.
Arkabuz, *a*, *m*. rusznica [Büchse, Feuerbüchse] *f*.

Arkabuzer, *a*, *m*. [Büchsenschütze] *m*.
Arkada, *y*, *f*. podsklepienie, [Bogenwölbung,] *f*.
Arkan, *a*, *m*. wędzidło na konia, [Schlinge um Pferde zu fangen.]
Arkusz, *a*, *m* [Bogen Papier] *m*. arkuszowy adj.
Arlekin. *a*, *m*. [Hanswurst,] *m*.
Arlekinada, *y*, *f*. [Possen, Hanswurststückchen] *n*.
Armata, *y*, *f*. [Kanone] *f*. [Geschütz] *n*. armatny, adj.
Armatura, *y*, *f*. [Rüstung um ein Wappen.] *f*
Armisticyum, *indecl* *n*. zawieszenie broni, [Waffenstillstand,] *m*.
Armować, nd. 2. uzbrajać [rüsten, waffnen.]
Arsenał, *u*, *m*. [Zeughaus] *n*. arsenałowy, *adj*.
Arszenik, *u*. *m*. [Arsenik, Rattenpulver] *m*. arszenikowy adj.
Arterya, *yi*, *f*. żyła pulsowa, [Schlagader] *f*.
Artykuł, *u*, *m*. [Theil einer Sache, Artikel, *m*. Glied. *n*.]
Artylerya, *i*, *f*. [Artillerie, Geschützkunst,] artyleryczny adj.
Artylerzysta, *y*, *m*. [Artillerist,] *m*.
Artysta, *y*, *m*. [Künstler] *m*, arstystka, *i* *f*. [Künstlerinn] *f*.
Arya, *i* *f*. [Lied,] *n*; [Melodie,] *f*.
Aryanin, *a*, *m*. [Arianer, Socinianer,] m. aryański, adj.
Aryanizm, *u*, *m*. Aryaństwo. *a*, *n*. [Arianismus,] *m*.
Aryergarda, *y*, *f*. straż tylna, odwód, [Nachtrab, Nachzug] *m*.
Aryuga, *i*, *f*. przepis, [Formel,] *f*. [Formular] *n*.
Arystokracya, *i*, *f*, [Aristocratie] *f*. [herrisches Wesen,] *n*.
Arystokracki, Arystokratyczny, adj. Arystokratycznie, adv. [aristocratisch, stolz, herrisch.]
Arystokrat, *a*, *m*. [Aristocrate, stolzer Herr,] *m*.

Arytmetyka, i, *f.* [Rechenkunst, Rechnungswissenschaft] *f.* arytmetyczny, *adj.*

As, *a, m.* [ein Goldgewicht; ein Auge im Spiele] *n.*

Asbest, *u, m.* [Asbest] *m.* asbestowy, *adj.*

Aspirant, *a, m* [Bewerber, Kanditat,] *m.* aspirantka *f.* [Bewerberinn.] *f.*

Aspirować, *nd.* 2. [sich um etwas bewerben, was seyn wollen.]

Assawuł, *a, m.* [Kosakenlieutnant, Feldwächter,]

Assambla, *i, f.* pl. Assamble, ów [Assamblee, Festlichkeit,] *f.*

Assamblować, *nd.* 2. bale dawać, [Bälle geben.]

Assekuracya *i, f.* zabespieczenie [Sicherstellung, Bürgschaft] *f.* assekuracyjny, *adj.*

Assekurator, *a, m.* zabespieczyciel, [Sichersteller] *m.*

Assekurować, *nd.* 2. zabezpieczać [sicher stellen, versichern.]

Assessor, *a, m.* [Beisitzer, Gerichtsbeisitzer] *m.*

Assesorski, *adj.* [Assesorial-]

Assesorya, *i, f.* [Kanzler-oder Oberhofgericht] *n.*

Assumpt, *u, m.* pobudka [Veranlassung] *f.* Anlass] *m.*

Assygnacya *i, f.* [Anweisung] *f.*

Assygnaty, *ów. pl.* [Assignaten, Papiergeld,] *n.*

Assystencya, *i, f,* poczet, orszak, [Gefolge. *n.* Begleitung.] *f.*

Assystent *a, m.* [Begleiter, Beiwohner,] *m.* assystentka, *i, f.*

Assystować, *nd.* 2. [begleiten, beiwohnen, Hülfe leisten.]

Astrolab, *u, m.* Astrolabium indecl. *n.* [Winckelscheibe] *f.*

Astrologia, *i,* gwiazdowieszczba, [Sterndeuterey,] *f.*

Astrolog, *a, m.* [Sterndeuter] *m.* astrologiczny, astrologski, *adj.*

Astronom, *a, m.* [Sternkundiger, Sternseher] *m.*

Astronomia, *i, f.* [Sternkunde, Himmelskunde,] *f.* astronomiczny, *adj.*

Atak, *u, m.* natarcie, [Angriff] *m.* [Attaque] *f.*

Atakować, *nd.* 2. nacierać, [angriefen, attaquiren.]

Ataman, *a, m.* [Kosakenfeldherr] *m.* atamański, *adj.*

Atamaństwo, *a, n.* [Kosakenfeldherrnwürde,] *f.*

Ateista, *y.* Ateusz, *a, m.* [Gottesleugner] *m.* ateistka, *i, f.* [Gottesleugnerinn.] *f.* ateuszowski, *adj.*

Ateizm, *u, m.* [Gottesleugnung, Atheisterey] *f.*

Atłas, *u, m.* [Atlas (ein Seidenzeug) Atlas [eine Sammlung von Karten.] *m.* atłasowy. *adj.*

Atmosfera, *y, f.* powietrzokrąg, [Luftkreis Dunstkreis,] *m.*

Ato, *conj.* [siehe da, schau!] atoli *conj.* [doch, dennoch, jedoch.]

Atom, *u, m.* [Atom, ein untheilbares Ding] m.

Atrament, *u, m* [Tinte] *f.* atramentowy *adj.*

Attencya, *i, f.* baczenie, uwaga, [Aufmerksamkeit, Achtung,] *f.*

Attestat, *v.* Zaświadczenie.

Attrakcya, *i, f.* siła przyciągająca, [Anziehungskraft.] *f.*

Au! *interj.* [Au, ach! ein Ausdruck des Unwillens]

Audyencya *i, f.* posłuchanie, [Audienz,] f. audyencyonalny, *adj.*

Audytor *a, m.* słuchający, [Zuhörer] *m.* milit. [Regimentsrichter]

Audytoryum, *indecl. n.* [Hörsaal] *m;* [Gerichtsstube] *f.*

Augustyanin, *a, m.* [Augustinermönch,] *m.* augustyanka, *i, f,* [Augustinernonne] *f.* augustyański, adj.

Aukcya, *i, f.* pomnożenie, [Vermehrung licytacya, [Steigerung] *f.*

Attyla król Hunnów.
Ateny urzone
S. Augustyna dzień = 28 Sierpnia.
August /. wyrzyć

Astra pod strzegnym ... Hezyoda ojczyzn..
Astrachań : w Astrachaniu.
Assyż (ę/gę/ćl. Stadt Assisi) w Assyżu
Ascherade Komtur 1438.

...ko wielk attakował, iednak iemu nic zadzić nie mogł (16 ... Lutomsk.

...y. haute-lare [2].

= intrasist

Auersztyńska góra [illegible]

Awaryka Awarami f. Toporczyk. f. Popiel.

Babinowski starosta napadł Landgraffa Heskiego w ciasnej bramie y zabił go; f. Landraff.

Babina: Musiał te w Babinie słyszeć (Pr. 1619)

Auxburg [illegible] 1844

ἐνθεωτικὸν γράμμα

aż · mieczka [illegible] aż mu dwornik pozanu odemknęła

baba 1 stara białogłowa; [illegible] 2, = babka, starka (μάμμη, Gr., [illegible]); = baba rodzących nibnujęcą [illegible]; = baba miedziana, spiżana, drewniana [illegible] fistula [illegible] = chleb żółty. [illegible] f. [illegible], babzeń, babka baby (gruszki) = [illegible] pomponiana; baby (gwiazdy) = [illegible] [illegible] vergiliae. [illegible]

ba [illegible] = dwa = dwakro. [illegible] = [illegible] [illegible] composita [illegible]
[illegible] nadnos f. bawić
baba [illegible]: baby wezowe wężatki i panicerki zwodząc (Kl) [illegible] lesku, a [illegible] nosza, stado Taused, a w [illegible] o [illegible] dobre diabeł nie może tam babę pośle (Pr. 1619) Jedna baba kamień do studnie wwali, a dziesięć go chłopów nie dobędzie. [illegible], baby, [illegible], [illegible] (f. [illegible])

babka zaostrzona = [illegible]

[illegible], [illegible] papula [illegible] papilla f. pępić; f. populus [illegible]; bąbol (Knap) βοῦλλα, bouillir, bullans aqua; bąbelistość l. bullatio; bąbelisty = bullans. papula, pustula, pusula, (Knap. Słow.), pumex = pompholyx (= żużel, f. [illegible].

babrac [illegible] bóbr, [illegible], forceps, furca; [illegible] bab [illegible] [illegible]

Austernik, *a*, *m.* gospodarz gościnny, [Gastwirth.] *m.* niczka, *f.*

Austerya, *i*, *f.* dom zajezdny, [Gasthaus] *n.* [Gasthof.] *m.*

Austrya, *i*, *f.* [Oesterreich,] n. austryacki, *adj.* [österreichisch.]

Austryak, *a*, *m.* [Oesterreicher,] *m.* austryaczka, i *f.* [Oesterreicherinn.]

Autentycznie, *adv.* dowodnie [authentisch beurkundet.]

Autentyczność, *i*, *f.* [Authenticität, Urkundschaft,] *f.* autentyczny *adj.* urkundlich, glaubwürdig.]

Autentyk, *a*, *m.* [Urkunde] *f.* [Dokument] *n.*

Autor, *a*, *m.* [Urheber, Stifter; Schriftsteller; Kläger] *m.*

Autorament, *u*, *m.* zaciąg wojska, [Werbung] *f.*

Awangarda, *f.* przednia straż, [Vortrab] *m.*

Awans, *u*, *m.* postęp, [Avancement] *n.* [Beförderung.] *f.*

Awansować, *nd.* 2. postępować wyżéj, [avanciren, höher befördern.]

Awantaż, *u*, *m.* zysk, [Nutzen, Vortheil,] *m.* awantażowy, *adj.*

Awantura, *y*, *f.* [Abenteuer,] *n.* awanturnik, *m.* [Abenteurer,] *m.* *nica*, *niczka* *f.* [Abenteurerinn,] *f.*

Awenion, *u*, *m.* [die Stadt Avignon] *n.*

Awiza, *y*, *f.* doniesienie [Nachricht] *f.* [Bericht] *m.*

Awizować, *nd.* 2. [gerichtlich benachrichtigen, anzeigen..]

Aksamit, *u*, *m* [Sammet,] *m.* aksamitny, aksamitowy, *adj.*

Aksyoma, *atu*, *m.* dowód jasny [Grundsatz] *m.*

Aż, *adv. et conj.* [bis, dann erst, sobald als.]

Azali, *conj.* [ob, vielleicht.]

Azya, *yi* *f.* [Asien] *n.* azyatycki, azyacki, *adj.* [asiatisch.]

Azyanin, Azyatczyk, *a*, *m.* [Asiate Asier] *m.*

Azyma, ob. Praśnik.

Ażyo, *vid.* Agio.

B.

Ba, *adv. et conj.* [traun, fürwahr; ja doch vielmehr.]

Baba, *y*, *f.* [altes Weib, Spitalweib, Hebamme, Altmutter] baba z ciasta, [Töpfkuchen.] *m.*

Babczany, *pl.* ziele, [Gemsenwurz] *f.*

Babczy czosnek, *m.* [Bärknoblauch,] *m.*

Babel, *bla*, *m.* [Blase, Wasserblase] *f.* babelisty, *adj.* *f.*

Babi, *adj.* [weiblich, altweibisch, Weiber-]

Babi mur, *botan.* [Bärlappe, f. Johannisgürtel] zęby [Zahnwurzel] gnój, [Mehlenchel,] *m.*

Babiarz, *a*, *m.* [Weibernarr, Weiberkerl.] *m.*

Babiasty, *adj.* [altweibisch, weibisch.]

Babić, *nd.* 3, [Hebammendienste verrichten.]

Babieć, *nd.* 2. [weibisch werden, zum alten Weibe werden.]

Babikrówka, *i*, *f.* *botan.* [Weisswurz, *f.* Salomonssiegel.] *m.*

Babiniec, *ńca*, *m.* [Halle, Vorhalle, Vorlaube,] *f.*

Babinka, Babina, *dimin* von Baba, [altes Mütterchen.] *n.*

Babka, *i*, *f.* [altes Weibchen; Grossmutter] *f.* botan [Wegerich] *m.*

Babrać, *nd.* 2. gmerać, [wühlen.]

Babski, *adj.* [altweibisch, altvettelich.]

Babsko, *a*, *n*, [garstiges, altes Weib, *n.* alte Vettel.] *f.*

Babuś, Babusia, Babunia, *i, f.* [Mütterchen Grossmütterchen.] *n.*

Bać, się. *nd.* 3. [sich fürchten, befürchten]

Bachmat, *a, m.* [grosses tatarisches Pferd] *n. transl* [Dickwanst.]

Bachur, *a, m,* [Judenjunge] *m.*

Bachusować, *nd.* 2. [schwärmen, lustig leben, ausschweifen]

Bacik, *a, m.* [kleines Boot.]

Baczenie, *a, n.* [Aufmerksamkeit, Achtung,] f.

Baczmag, *a, m.* [eine Art Geschäbe Stiefel, Schuh] gowy, *adj.*

Baczność, *i, f.* [Acht, Achtsamkeit, Erwägung.] *f.* bacznie, *adv.* baczny, *adj* [aufmerksam, bedachtsam]

Baczyć, *nd.* 4. [passen, aufpassen, wahrnehmen, berücksichtigen.]

Bączyć, *nd.* 4. [summen, sumsen; murmeln.]

Badać, *nd.* 1. [nachforschen, erforschen.]

Badanie, *a, n.* [Untersuchung, Nachforschung.] *f.*

Badacz, *a, m.* [Forscher. Nachforscher.] *m.*

Badel, Badyl, *a. m.* [Stengel, Pflanzen stengel, m. Unkraut.] *n.*

Badurzyć, bzdurzyć, *nd.* 4. [dumm schwatzen, salbadern, fades Zeug reden.]

Bagatela, *i. f.* [Kleinigkeit], bagatelny, *adj.* [unbedeutend.]

Bagaż *u. m.* [Gepäcke, Kriegsgepäcke] *n.* bogażowy *adj.*

Bagienka, *i, f.* botan [Sumpfgras] *n.*

Bagnet, *u, m.* [Bajonett.] *n.* bagnetowy *adj.*

Bagnik, *a, m.* [Thunfisch.] *m.*

Bagnisko, *a. n.* [hässlicher Sumpf, Morast,] *m.*

Bagnisty, *adj.* [morastig, sumpfig.]

Bagno, *a, n.* [Sumpf Morast.] *m;* botan. [Rainweide] *f.* [wilder Rosmarin.] *m.*

Bagnowka *i. f.* [schwarzer Steinbrech.] *m.*

Baja, *i. f.* [Boy. f. ein Wollenzeug: Fabel f. Mährchen] *n.*

Bajać, *nd.* 2. [fabeln, dichten, faseln, schwatzen.]

Bajanie, *a, n.* [Fabeln: Fabelwerk] *n.*

Bajarz, *a, m.* [Schwätzer, Fabeldichter, Fabelhans,] *m.*

Bajeczność, *i, f.* [Fabelhaftigkeit, Fabellehre.] *f.* bajeczny, adj.

Bajopis, *a, m.* [Fabeldichter, Fabelhans] *m.*

Bajorek, *a. m.* [Fadengold,] *n.*

Bajowy, *adj.* [von Boy; Fabel-, Mährchen-.]

Bąk, *a. m.* [Rohrdommel; Bremse, Viehbremse *f;* Kreisel.] *m.*

Bąkać, *nd.* 1. [murmeln, halb laut reden.]

Bakalarski, *adj.* [den Baccalaureus betreffend.]

Bakalarstwo, *a, n.* [Baccalaureat *n.* eine academische Würde.]

Bakalarz, *a, m.* [Baccalaureus; Schulmeister,] *m.*

Bakier, *adv.* na bakier, [quer. Schief, z B. die Mütze auf einem Ohr tragen.]

Bąkowy, *adj. von* Bąk, *v.* Bąk.

Bal, *u, m.* [Bohle, *f.* Balken.] *m;* [Ball, Tanzball.] *m;* [Ballen.] *m.*

Bałaban, *a, m.* [Eisenfresser, Bramarbas] *m.* bałabański, *adj.*

Bałamucić, *nd.* 3. [schwindeln, bethören, faseln, schwärmen.]

Bałamut, *a, m.* [Schwindler, Schwätzer, Fabelhans,] *m.* bałamutka, *i, f.* bałamutny, *adj.*

Bałamutnia, *i, f.* Bałamuctwo, *a, n.* [Faseley, *f.* Geschwätz,] *n.*

Balas, *u, m.* Bałasy *plur.* [Geländersäulen] balasowy, *adj.*

Baldachin, Baldakin, *u, m.* [Thronhimmel Traghimmel, Baldachin.] *m.*

Baldryan, *u, m.* kozłek, [Baldrian, *m.* Katzenkrat.] *n.*

Balet, *u. m.* [Ballet] *n.* baletnik, *a. m.* [Ballettanzer.] *m.* niczka *f.*

Balia, *i. f.* [W. schschaff] *m.* balijny, *adj.*

Balik, Baliczek *a. m. dimin* [von Bal.] *vid.* Bal.

Bale (Valle) miasteczko cztery godziny od Lawreczy w Istrii (Balu) 2-giej trzy godziny od Bal.

Bakon Franciszek na końcu wieku średniego kustyk[illegible] w systemata całego zjawił się ten człowiek, największy z filozofów [illegible] wmyślowemi prawami [illegible] zostajemy. Bakon pierwszy wyrażnie: Doświadczaj i rozbieraj

Balga w [illegible].

Balesza j. Heera

cf. [illegible], palcor, [illegible] drzewo [illegible] dzwięk.

Bachelier, Jean Marguerite) prezes Komitetu rewolucyjnego, towarzysz Carriera, umarł w dn. 16 Czerwca 1843. Od niejakiego czasu oddał się zupełnie [illegible].

Bacz czyli Baczka miasto powiatowe w Węgrzech w Baczsko-Bodrockim komitacie.

bać [illegible] fr. pavor, altd. palwig dink (= [illegible]), palor, palere, bang (partic. v. bać) [illegible] bold) - Nie boisz się Boga, zbierz się powrozu [illegible]
bać (cf. pesus, [illegible] bzdzić). Pulsat corda pavor. [illegible] n. bić ; [illegible]

bombus.
Bąki strzelać (Pr. 1669), [illegible], bąkać, βομβύκιος, βομβύλιος.
[illegible] cf. butio (Kronl.), butorius (Du Cange) [illegible] bukacz = ὁ βουκανιστής;
z. βουκεντρίς [illegible] ; d. bąk, robak = Ślep (tabanus [illegible], musca caballina)
[illegible] bąknąć ani [illegible] n. bąk [illegible] βομβέω [illegible]
implere cornua bombo [illegible], bulbire βομβεῖν.

Bakałarz który był jako Kawalkator młodemu do sprawowania dawno [illegible] [illegible] pleban, wolał wyjść na gospodarstwie, aniż służąc się [illegible] (1507)

n bok [illegible]

Nie wszystkiego trzeba baczyć (Vil. 1607) Wielkiemu Panu nie wszystko trzeba baczyć (ib.) Żaden swej wady do siebie nie baczy, [illegible] obaczywać = pamiętać.

Halo

badać [illegible] fr. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potior (potior = bolter = [illegible]) [illegible] cf. pes = [illegible], petere, bość, [illegible] [illegible]
badać się = dowiadywać się i [illegible] się = dopytać się

b

cf. pleść, φλέω, φλύω, φλοιάζω, [illegible], φλεδονέω, φλυαρέω;
[illegible], blaterare ; cf. blazen.

bałastriae, balaustrke, balaustra; baricae (fr. barre) L. barycephalae

[illegible]
Bagno, drzewo = Toża, Tożyna (Silex L.), złotowierzb, iwa.

[illegible], [illegible].
[illegible] barw 3 [illegible].
Baranowska [illegible] Król [illegible] Baranowska [illegible] 1529
Baranow [illegible] Baranowa [illegible] woda każdy się tam [illegible]
[illegible] 1520 [illegible]

Baltejski [illegible] [illegible]
Banowy [illegible]
Balsacz: dawniej kiedy Czarna-Góra składała część Królestwa serbskiego, rządzili książęta z familii Balsacz.
Baltski powiat nad Dniestrem
Balanche: główna myśl jego jest stopniowe i ciągłe rozwijanie się rozumu ludzkiego.

Batra [illegible] f. bałwan, f. team.

Batuk (v. ba [illegible] Tuk? = [illegible])

Baran [illegible] bara [illegible] baran [illegible], f. myż [illegible] f. [illegible] / [illegible] [illegible] (bary, boar, [illegible] f. [illegible] f. braterak aries, [illegible] f. [illegible], [illegible]; [illegible] mieszaniec, [illegible], [illegible] f. berki.

bałwan [illegible] wał nawodnie [illegible] f. Tawa; [illegible], [illegible] (v. [illegible] plaga) = balk [illegible] balwan = wał nawodnie · bałwan soli = gleba soli, [illegible], [illegible]; [illegible] f. delubrum = [illegible].

Banica [illegible]; [illegible]

[illegible] Bannica [illegible] = [illegible] diminutivum, [illegible] = [illegible]

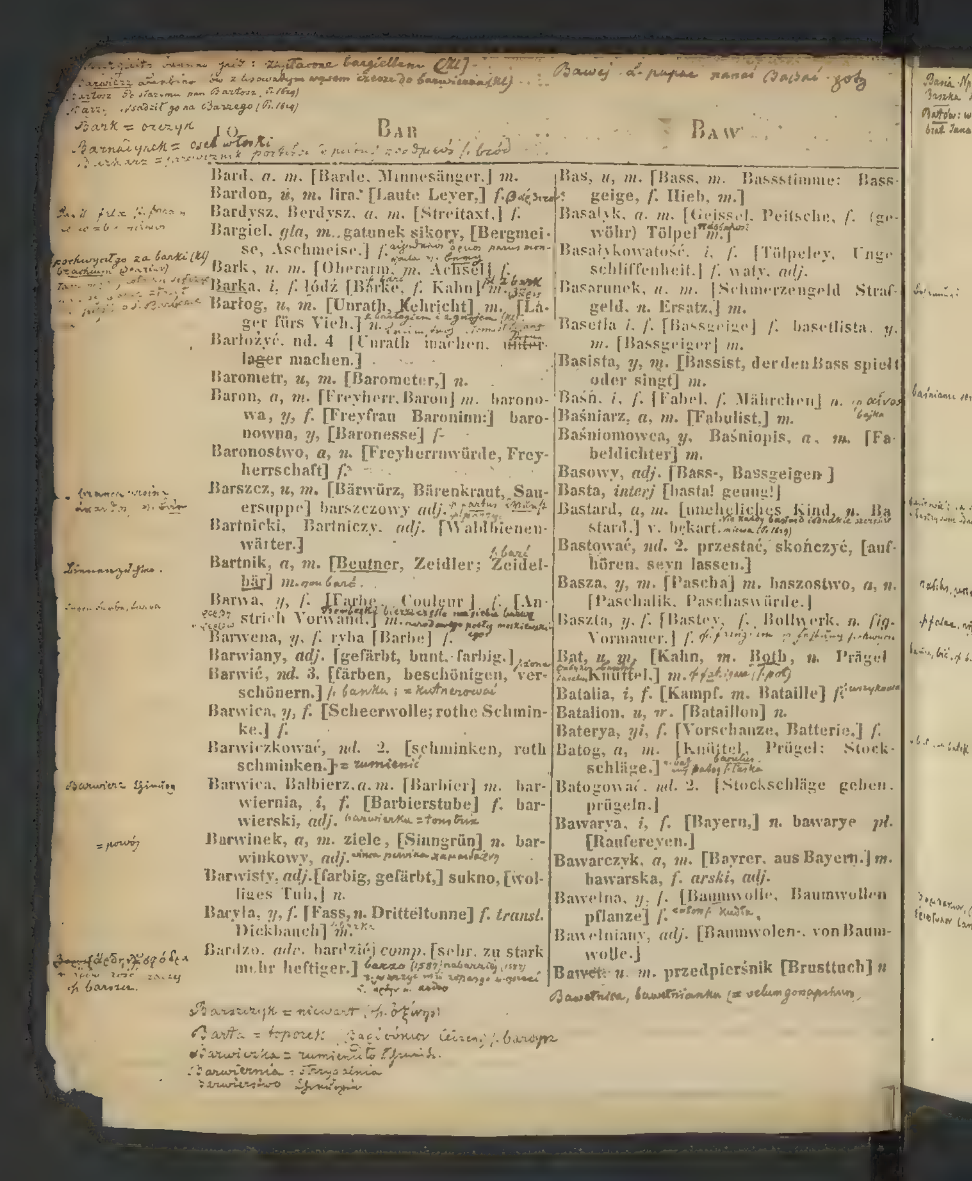
[illegible] bonda, [illegible] = [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]

Baniak [illegible]

Bana wanna [illegible] z gliny [illegible] do zalewania [illegible] = [illegible]. f. [illegible]
Bandzina w obozie [illegible] pod Bandzino (1419)

Bałk, u, m, Bałka, i, f. belka, [Balken] m.
Bałkowanie, a, n. [Gebälke,] n. bałkowy, adj. [Balken-.]
Balować, nd. 2. [Tanzbälle besuchen, schwärmen.]
Balsam, u, m. [Balsam,] m. fig. [Labsal, Trost] m. balsamiczny, adj.
Balsamina, y, f. [Balsamine,] f. [Balsamkraut,] n.
Balsamka, i, f. [Balsambüchsen] n; bot. [Balsamapfel] m.
Balsamować, nd. 2. [balsamiren, einbalsamiren, [balsamować, einbalsamiren.]
Balsamowy, adj. [Balsam-.]
Bałuch, u, m. [Getöse, Getümmel,] n.
Bałuk) na bałuku, raczkiem, [auf allen Vieren kriechen.]
Balustrata, y. f. [Säulengeländer,] n.
Bałuszyć, nd. 4. [lärmen, Getöse machen,]
Bałwan, a, m. [Klumpen, Block] m. [Meereswoge] f. [Götzenbild] n.
Bałwochwalca, y, m. [Götzendiener, Abgötter] m. czyna, f.
Bałwochwalnia, i, f. [Götzentempel,] m.
Bałwochwalny, Bałwochwalski, adj. [abgöttisch.]
Bałwochwalstwo, a, n. [Götzendienst,] m. [Abgötterei,] f.
Banaluka, Banialuka, i, f. [Albernheit, Alfanzerie,] f.
Banda, y, f. [Bande, Schaar,] f.
Bandera, y, f. [Flagge, Schifsflagge] f.
Bandolet, u, m. [Riemen, an dem der Säbel getragen wird,] m.
Bandura, y, f. [eine Art Laute, Kosakenlaute,] f.
Bandurzysta, y, m. [Pandorist, Mandorinenspieler,] m.
Bandycya, Banicya, i, f. wygnanie z kraju [Landesverweisung] f.
Bandyzować, Banizować, nd. 2. [des Landes verweisen, ächten.]
Bania, i, f. [bauchiges Gefäss, n. Blase] f. baniasty, adj. [bauchig.]

Bank, u. m. [Bank, Wechselbank f. Wechselhaus,] n.
Bańka, i, f. dim von Bania; na wodzie, [Wasserblase] f.
Bankier, a, m. [Banquier Geldwechsler] m. bankierski, adj
Bankierstwo, a, n. [Wechslerwesen. Wechslergewerbe] n.
Bankiet, u, m. [Schmauss, m. Bankett] n.
Bankietować, nd. 2. [schmausen, banquetiren,]
Bankowy, adj. [Bank-, Wechslerbank.]
Bankrut, a, m. [bankrotter Mann, Banquerottier,] m.
Bankrutować, nd. 2. [Banquerott machen.]
Baraka, i, f. buda żołnierska, [Barake, Feldbarake,] f.
Barakan, a, m. [Berkan,] m. [ein Zeug] barakanowy, adj.
Baran, a, m. [Schafbock, Widder, Schöps] m. baranek, dim. [Lamm,] n. baranki pl. [Schafpelz, m. Lämmerfell] n.
Barani, adj. [Schafs-, Hammel-, Schöpsen]
Baranina, y. f. [Hammelfleisch, Schöpsenfleisch.] n.
Barankowy, adj. [Lamms,- Lämmleins-]
Baraśnik, a, m. stręczyciel, [Zuweiser, Mäckler,] m. baraśnictwo, a, n. [Mäcklergewerbe,] n. baraśniczy, adj.
Baraszki, ów, pl. [Geschwätz, n. Schnacken.]
Baraszkować, nd. 2. [schwatzen, sich mit Schnacken abgeben.]
Barbarzyniec, ńca, m. [wilder, ungesitteter Mensch, Wütherich,] m.
Barbarzynstwo, a. n. [Barbarey, Grausamkeit,] f. barbarzyński, adj.
Barć, ci, f. Höhlung im Baume; Oefnung im Bienenstocke.] f.
Barchan, u, m. [Barchent, m. [ein Zeug] barchanowy, adj.
Barczyć, nd. 4. [die Achseln belasten, beschweren.]
Barczysty adj. [starkschulterig, breitschulterig]

Bard, *a. m.* [Barde, Minnesänger,] *m.*
Bardon, *u, m.* lira: [Laute Leyer,] *f.*
Bardysz, Berdysz, *a. m.* [Streitaxt,] *f.*
Bargiel, *gla, m.* gatunek sikory, [Bergmeise, Aschmeise,] *f.*
Bark, *u. m.* [Oberarm, *m.* Achsel] *f.*
Barka, *i, f.* łódź [Barke, *f.* Kahn] *m.*
Barłog, *u, m.* [Unrath, Kehricht] *m.* [Lager fürs Vieh,] *n.*
Barłożyć, *nd.* 4 [Unrath machen, unterlager machen.]
Barometr, *u, m.* [Barometer,] *n.*
Baron, *a, m.* [Freyherr, Baron] *m.* baronowa, *y, f.* [Freyfrau Baroninn:] baronowna, *y,* [Baronesse] *f.*
Baronostwo, *a, n.* [Freyherrnwürde, Freyherrschaft] *f.*
Barszcz, *u, m.* [Bärwürz, Bärenkraut, Sauersuppe] barszczowy *adj.*
Bartnicki, Bartniczy, *adj.* [Waldbienenwärter.]
Bartnik, *a, m.* [Beutner, Zeidler; Zeidelbär] *m.*
Barwa, *y, f.* [Farbe, Couleur] *f.* [Anstrich Vorwand.] *m.*
Barwena, *y, f.* ryba [Barbe] *f.*
Barwiany, *adj.* [gefärbt, bunt, farbig.]
Barwić, *nd.* 3. [färben, beschönigen, verschönern.]
Barwica, *y, f.* [Scheerwolle; rothe Schminke.] *f.*
Barwiczkować, *nd.* 2. [schminken, roth schminken.]
Barwica, Balbierz, *a. m.* [Barbier] *m.* barwiernia, *i, f.* [Barbierstube] *f.* barwierski, *adj.*
Barwinek, *a, m.* ziele, [Singrün] *n.* barwinkowy, *adj.*
Barwisty, *adj.* [farbig, gefärbt,] sukno, [wolliges Tuh,] *n.*
Baryła, *y, f.* [Fass, *n.* Dritteltonne] *f. transl.* Dickbauch] *m.*
Bardzo, *adv.* bardziéj *comp.* [sehr, zu stark mehr heftiger.]

Bas, *u, m.* [Bass, *m.* Bassstimme: Bassgeige, *f.* Hieb, *m.*]
Basałyk, *a. m.* [Geissel, Peitsche, *f.* (gewöhr) Tölpel] *m.*
Basałykowatość, *i, f.* [Tölpeley, Ungeschliffenheit.] *f.* waty, *adj.*
Basarunek, *u. m.* [Schmerzengeld Strafgeld, *n.* Ersatz,] *m.*
Basetla *i. f.* [Bassgeige] *f.* basetlista, *y. m.* [Bassgeiger] *m.*
Basista, *y, m.* [Bassist, der den Bass spielt oder singt] *m.*
Baśń, *i, f.* [Fabel, *f.* Mährchen] *n.*
Baśniarz, *a, m.* [Fabulist,] *m.*
Baśniomowca, *y,* Baśniopis, *a, m.* [Fabeldichter] *m.*
Basowy, *adj.* [Bass-, Bassgeigen-]
Basta, *interj* [basta! genug!]
Bastard, *a, m.* [uneheliches Kind, *n.* Bastard.] v. bękart.
Bastować, *nd.* 2. przestać, skończyć, [aufhören, seyn lassen.]
Basza, *y, m.* [Pascha] *m.* baszostwo, *a, n.* [Paschalik, Paschaswürde.]
Baszta, *y. f.* [Bastey, *f.* Bollwerk, *n. fig.* Vormauer.] *f.*
Bat, *u, m.* [Kahn, *m.* Both, *n.* Prügel Knüttel,] *m.*
Batalia, *i, f.* [Kampf, *m.* Bataille] *f.*
Batalion, *u, m.* [Bataillon] *n.*
Baterya, *yi, f.* [Vorschanze, Batterie,] *f.*
Batog, *a, m.* [Knüttel, Prügel; Stockschläge.]
Batogować, *nd.* 2. [Stockschläge geben, prügeln.]
Bawarya, *i, f.* [Bayern,] *n.* bawarye *pl.* [Raufereyen.]
Bawarczyk, *a, m.* [Bayrer, aus Bayern.] *m.* bawarska, *f. arski, adj.*
Bawełna, *y, f.* [Baumwolle, Baumwollenpflanze] *f.*
Bawełniany, *adj.* [Baumwolen-, von Baumwolle.]
Bawet, *u. m.* przedpierśnik [Brusttuch] *n*

Bania Np.
Baszka n. Besca f. Woz.
Batów: w Krwawéj rzeki pod Batowem zginął i brat Jana III.

Bardo im [illegible] Lusevera
Baryn im [illegible]. Bergonia.
Bartłomiéj z Aletu, Bartholomaeus episcopus Eltzensis (... Electensis) pierwszy Jana XII do Litwy i Rossyi. 1323.
Barnim książę
Bartłomiéj Arcybiskup medyolański, radzca i sprawujący interesa króla rzymskiego Zygmunta (1419)

[illegible]

Bark [illegible]: βραχίων, brachium bie na bark, [illegible] cf. πεῖρα, biodro
Bartoq [illegible]

baśniami sen krócą i gnuśna tęsknicę (?) fabula

[illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] i bastry swé udawały za [illegible] Bastar = Bękart

Barszcz cf. przebarszczać [illegible] cf. bardzo [illegible], więcej

[illegible]

cf. falan, πῆγμα φάλαγγος n. [illegible], [illegible].

battre, bić, cf. battuy [illegible]

Barwa na sznurze sukiennéj = villi in panno crispi, λάχνη vestimenti villositas [illegible]: barwista suknia.

Barwena = brzana = parma = brzanca [illegible] [illegible] barbo, barbus [illegible], trigla

n. bat [illegible] batek

βομβάκιον, βόμβυξ, πάμβαξ (cf. jedwab) cf. P. Symach.; ξυλοξύλον lana lignea, linum xylinum, gossipinum

Barczyn [illegible] z Kurdinem [illegible] [illegible] na radach [illegible] na sejm Warszawski [illegible] aby się był obrał Królem y [illegible] w Krakowie [illegible] gorzéj = bardziéj

Bednarowskie lasy za które się zaczną … [illegible]

[illegible] (chwilka); … brać, przebierać sobie … [illegible]

… Jawie [illegible] jawa, jawo, jorasz (…)

bawić … [illegible] pomus, pomum … [illegible] … jacere, nocere, … [illegible] … parobek … puer, … [illegible] … pod … [illegible] … brać … [illegible]

bajkarz się bawiąc … [illegible]

Bezku … [illegible]

Bażant … [illegible]

Bazyla = bazylika … [illegible]

Babia … [illegible]

Bawić,
Bawidło
Bawół,
wy,
Bawołec
Bawolica
Bayczany
Bayda,
zer]
Bayka,
n. L
Baykarz.
Baykopis
Bayram,
ken.]
Bayramo
ten.]
Baytałas
dum
Bazanow
Bażant,
cica,
Bażantar
adj.
Bazar, n.
zarow
Bazarnik.
ca, f.
Bazgrać,
ben.
Bazgracz.
der S
Bazgranin
re] n.
Bazylea,
zylejs
Bazylijka,
Bazylian.
mön
nonn
Bazylika,
präch
Bazyliszek

Bawić, *nd.* 3. [unterhalten, aufhalten; sich womit beschäftigen, die Zeit mit etwas zubringen.]

Bawidło, *a, n.* [Tändeley, *f.* Spielzeug.] *n.*

Bawoł, *u, m.* [Büffel] *m.* bawoli, bawołowy, *adj.* [Büffel-.]

Bawolec, *lca, m.* [Büffelhirsch] *m.*

Bawolica, *y, f.* [Büffelkuh] *f.*

Bayczany, *adj.* bajeczny, [fabelhaft]

Bayda, *y, m.* [Fabelhans, Lügner, Schwätzer] *m.*

Bayka, *i, f.* [Fabel, *f.* Mährchen, Gedicht, n. Lüge] *f.*

Baykarz, *a, m.* [Fabelhans, Fabulist] *m.*

Baykopis, *a, m.* [Fabeldichter,] *m.*

Bayram, *u, m.* [Bayramfest bey den Türken.] *n.*

Bayramować, *nd.* 2. [das Bayramfest halten.]

Baytałaszki, *ów. pl.* bzdury, [Tändeleyen, dummes Geschwätz] *n.*

Bazanowiec, *wca, m.* [gelber Wiederich] *m.*

Bażant, *a, m.* [Phasan, Fasan] *n.* bażancica, *y, f.* [Fasanhenne] *f.*

Bażantarnia, *i, f.* [Fasanerie] *f.* bażantowy *adj.* [Fasan-.]

Bazar, *u, m.* [Markt, Marktplatz], *m.* bazarowy, *ad.*

Bazarnik, *a, m.* [Marketender] *m.* bazarnica, *f.* [Markenderinn] *f.*

Bazgrać, *nd.* 1. [schmieren, schlecht schreiben, kleken.]

Bazgracz, *a, m.* [Schmierer Pinsler, elender Schreiber] *m.*

Bazgranina, *y, f.* [Schmirerey, *f.* Geschmiere] *n.*

Bazylea, *i, f.* [Basel in der Schweitz] bazylejski, *adj.*

Bazyliјka, *i, f.* [Basilienkraut] *n.*

Bazylian, Bazylianin, *a, m.* [Basilianermönch] *m.* bazylianka [Basilianernonne] *f.*

Bazylika, *i, f.* [Domkirche, *f.* öffentliches prächtiges Gebäude.] *n.*

Bazyliszek, *szka, m.* [Basilisk, fig. boshafter Mensch] *m.* bazyliszkowy *adj.* [Basilisken-.]

Bęben, *bna, m.* [Trommel, *f.* Pulversieb] *n. fig.* [Balg,] *m.*

Bębenek, *nka, dim m.* [kleine Trommel, *f.* Trommelfell] *n.*

Bębnić, *nd.* 3. [Blassen auf dem Wasser machen, stammeln.]

Bębłek, *łka, m.* [Peplic, eine Pflanzengattung.]

Bębnić, *nd,* 3. [trommeln, die Trommel schlagen, pauken]

Bechtać, *nd.* 1. poduszczać, [necken reitzen, aufhetzen.]

Bechter, *a, m.* kirys, [Kürass] *m.*

Beczeć, *nd.* 4. [blöcken, plärren, schreien und weinen klagen.]

Bęczeć, v. Bąkać.

Beczka, *i, f.* [Tonne] *f.* ryba, [Springwall, Nordkaper] *m.*

Beczkowy, *adj.* [Tonnen-, Fass-] beczkowe piwo, [Fassbier] *n.*

Beczułka, beczułeczka, *dim.* von Beczka, [Tönnchen, Fässchen] *n.*

Bedła, Bdła, *y, f.* [Schwamm, Erdschwamm] *m.*

Bedłek, *dłka*, [Blätterschwamm, Hirschschwamm, Milchschwamm] *m.*

Bednarka, *i, f.* [Böttcherinn Fassbinderinn,] *f.*

Bednarstwo, *a, n.* [böttcherhandwerk, *n.* Böttcherey] *f.* bednarski, *adj.*

Bednarz, *a, m.* [Böttcher, Fassbinder] *m.*

Bek, *u, m.* [Blöcken, Geblöcke; Geplärre] *n.*

Bekać, się, rec. *nd.* [in der Brunst seyn. (von Hirschen.]

Bękarcieć *nd.* 2. [ausarten, aus der Art schlagen.]

Bękarctwo, *a, n.* [Bastardschaft] *f.*

Bękart, *a, m.* [Bastard] *m.* w drzewie [Räuber an den Bäumen] *m;* w jedwabiu, [Flockseide] *f.*

Bękartka, *i, f.* [uneheliche Tochter. Bastardin.]

Bekas a, m. [Schnepfe] f. bekasi, bekasowy, adj. [Schnepfen-]

Bekawisko, a, n. [Hirschbrunst] f.

Bekiesza, y, f. [ungarischer Pelzoberrock] m.

Beksa, y, m. [Weiner, Plärrer] m.

Bela, i. f. [Ballen, m. Pack Waaren] allud [Plumpfack] m.

Bełcik, a, m. dim. [kleiner Bolzen zur Armbrust] m.

Belka, vid. Balka.

Bełkotać, nd. 2. [stammeln, stottern; keifen, belfern, bollern.]

Bełkotanie, a, n. [Bollen kollern, stammeln] n.

Bełt, u, m. [Bolzen, Pfeil] m. bełtowy adj.

Belweder, u, m. [Ort mit einer schönen Aussicht] bot. [Unfrer Frauen-Milch.]

Benedykcya, i, f. błogosławienstwo [Segnung, Einsegnung] f.

Benedyktyn, a. m. [Benedictinermönch] m. benedyktynka, i, f. [Benedictinernonne] f. benedyktyński adj.

Beneficyant, a, m. [Wohlthatenempfänger, Beneficiant] m.

Beneficyarz, Beneficyaryusz a, m. [Pfründer, Pfarrer,] m.

Beneficyum, indecl. n. [Pfründe f. geistliches Beneficium,] n.

Ber, bru, m. [eine Art Hirse, Fenchelhirse] f.

Berberys, u, m. roślina, [Berberis Saurach] m. berberysowy adj.

Berdysz, vid bardysz.

Berek, rka. m. [Baruch, ein Judenname] m.

Berlacz, a, m. trzewik futrzany. [Bärlatsche] f.

Berło, a. n. [Scepter] m. transl. [Herrschaft Regierung] f. botan. [Laüsewurz, Rödelkraut.] n.

Bernardyn, a, m. [Bernhardiner, Minorite] m. bot. [gefegnete Diftel] f. bernardynka, [Berhardinernonne] f. bernardyński, adj.

Besować, Becować, nd. 2. [beitzen, besonders in Tischlerarbeit.]

Bestliwy, adj. [bestialisch, viehisch, wild]

Bestwić, nd. 3. [wild, frech machen;] się, [viehisch, wild werden; geil werden.]

Bestya, i. f. [wildes, grausames Thier] n. [Bestie] f. bestyalski adj.

Bestyalstwo, a. n. [Viehheit, Wildheit, f. bestialisches Wesen] n.

Bestyjstwo, a. n. [ein Haufen Bestien.] m.

Besztać, nd. 1. [schimpfen, lästern, schelten]

Bez, bzu, m. [Hohlunder] m. bzowy, adj.

Bez, adv. [ohne, ausser, ohnedem, überdies.]

Bezbarwny, adj. [farbenlos. ohne Farbe.]

Bezbłędnie, adv. Bezbłędny, adj. [fehlerlos, fehlerfrey.]

Bezbłędność, i, f. [Fehlerlosigkeit] f.

Bezbożnik, a, m. [Gottesläugner, Gottlose,] m. bezbożnica, y, f. [gottloses Weib] n.

Bezbożność, ci, f. [Gottlosigkeit] f. bezbożnie. adv. bezbożny, adj. [gottlos, verrucht.]

Bezbożny, bezbrodny. adj. [bartlos, unbärtig.]

Bezbronnie. adv. bezbronny adj. [wehrlos, unbewaffnet.]

Bezbrzeżny, adj. [uferlos gränzenlos.]

Bezcelny, adj. bez cła, [zolllos, zollfrey] bez celu, [zwecklos]

Bezcen, niefor. za bezcen. [unter allem Preis; spott wohlfeit.]

Bezcenny, adj. [spott wohlfeil; statt] nieoceniony [unschätzbar]

Bezcheiwy, adj. [uneigennützig, unhabsüchtig.]

Bezchlebny, adj. [brodlos, nahrungslos.]

Bezchmurny, adj. [wolkenfrey, unbewölkt wolkenlos.]

Bezczelnik, a, m. [Unverschämter, Schamloser.] m. bezczelnica, y, [Unverschämte, Schamlose.]

Bezczelność, ci, f. [Unverschämtheit, Schamlosigkeit.] f. bezczelny adj. bezczelnie, adv. [unverschämt, stirnlos.]

Bessowe, . Petka.
Betlem Szopa [illegible] w Krakowie z Węgrami (16..) [illegible] Rokszego.

Berlin, a, [illegible]
Belisarius hetman mężny Justyniana, (który rządzi ręką i mądrością, i nogą połeżny [illegible]).
Berda [illegible]
Berno [illegible] Byrno
Beskidy. Beskidami nazywa się całe pasmo gór od zachodu na wschód : przedzielają one okręg Jasielski i Sanocki od węgierskiej krainy : jest to najwyższe pasmo Karpatów wszędzie zamieszkałe.
Beli kronikarz, [illegible] bajarz, był na[illegible] węgierskim.

[illegible] [illegible] (Nestora [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bestwić się = bystrzec, bestwienie = [illegible] pees, skóra [illegible] bydło, bies, wzbiegić.

[illegible] in [illegible]

bestia, bestemmiare; [illegible] [illegible] [illegible]

bzdzić [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] buszm [illegible] [illegible]

bez czielesney przysięgy [illegible] 1575 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τὸ [illegible] ἄνθος [illegible]

Der myszy [illegible] Zakopu

Bernard opat z klasztoru Benedyktynów Św. [illegible] w obwodzie [illegible] [illegible] 1233 do Litwy i Rzymu.
Bertrani, Julian [illegible] jedwabnik.

Bezcześć, *i*, *f*. [Ehrlosigkeit.] *f*.
Bezcześcić, *nd* 3. [verunehren, entehren]
Bezczesny, *adj*. bez czci, [ehrlos] bez czasu, [zeitlos, unzeitig.]
Bezczułość *i*. *f*. Fühllosigkeit. Unempfindlichkeit,] *f*. bezczuły, *adj*.
Bezczynność, *i*, *f*. [Unthätigkeit] *f*. bezczynny, *adj*. nnie, *adv*. [unthätig.]
Bezdenność, *ci*, *f*. [Bodenlosigkeit, *f*. Abgrund,] *m*. bezdenny, *adj*. [bodenlos, grundlos, unergründlich.]
Bezdłużny, *adj*. [Schuldenlos, schuldenfrey.]
Bezdno, *a*,*n*. [das Bodenlose. Abgrund.] *m*.
Bezdroże, *a*, *n*. [wegloser Ort] *m*. mor [Abwege.] bezdrożny, *adj*. [unwegsam verkehrt.]
Bezduszność, *ci* *f*. [Leblosigkeit] *f*. bezduszny, *adj*. [leblos]
Bezdzietność, *i*, *f*. [Kinderlosigkeit] *f*. bezdzietny, *adj*. [kinderlos.]
Bezecnić, *nd*. 3. [entehren, verunstalten] bezecnić, *nd*. 3, [entehren, verunstalten;] bezecnić pass. [garstig werden hässlich werden.]
Bezecność, *i*. *f*. [Abscheulichkeit] *f*. bezecnie, *adv*. bezecny, *adj*.
Bezfarbny, *adj*. [farbenlos.]
Bezforemność, *i*, *f*. [Regellosigkeit, Unförmlichkeit] *f*. bezforemny *adj*. ungestaltet, unförmlich, regellos.]
Bezgroszny, *adj*. [ohne einen Groschen, Geld, geldarm.]
Bezgruncie, *a*, *n*. [bodenloser Abgrund.] *m*. bezgruntny, *adj*.
Bezgruntowność, *i*, *f*. [Grundlosigkeit, Ungründlichkeit] *f*. bezgruntownie, *adv*. bezgruntowny *adj*. [ungründlich ohne Grund.]
Bezimiennik, *a*, *m*. [Anonymus, Ungenanter] *m*.
Bezimienność, *i*, *f*. [Anonymität] bezimienny [anonym, ungenant.]
Bezinteresowność, *i*, *f*. [Uneigennützigkeit] *f*. bezinteressowny, *adj*.
Bezistny, Bezistotny, *adj*. [wesenlos, ohne Wirklichkeit.]
Bezkarność, *i*. *f*. [Straflosigkeit. Zügellosigkeit] *f*. bezkarny, *adj*.
Bezkorzystny, *adj*. Bezkorzystnie adv. [unvortheilhaft.]
Bezkost, *u*,*m*. niewieściuch, [Weichling] *m*.
Bezkrólewie, *a*, *n*. [Interregnum, Zwischenreich. *n*. Thronvacanz,] *f*.
Bezkształtność *i*. *f*. [Ungestaltheit] f. bezkształtny, *adj*.
Bezleśny, *adj*. [waldlos holzlos, ohne Wald.]
Bezlist *u*, *m*. ziele [Schafthau. *n*. eine Art. Stachelhalm.]
Bezludność *ci* *f*. [Unbevölkerung] bezludny, *adj*. [unbevölkert.]
Bezmala, *adv*. [beinahe, um ein Haar fast.]
Bezmierny, *adj*. bezmiernie, *adv*. [unermesslich.]
Bezmoc, *y*, *f*. [Kraftlosigkeit, Ohnmacht,] *f*. bezmocny, *adj*.
Bezmylność, *i*. *f*. [Unfehlbarkeit] *f*. bezmylny, *adj*. [unfehlbar.]
Bezmyślność, *i*, *f*. [Gedankenlosigkeit] *f*. bezmyślny, *adj*. [gedankenlos.]
Beznogi, beznożny, *adj*. [ohne Fuss fusslos.]
Bezobiedny, *adj*. [ohne Mittagsessen, ungespeisst, ungegessen.]
Bezobłudność, *i*, *f*. [Ungeheuchelheit] *f*. bezobłudny, *adj*.
Bezobronny, *adj*. [wehrlos, schutzlos, unbeschützt.]
Bezochoczy, *adj*. [unlustig. ohne Lust und Neigung.]
Bezochybny, *adj*. bezochybnie *adv*. [unfehlbar.]
Bezoczy, bezoki, *adj*. [ohne Augen, augenlos]
Bezodmienność, *i*, *f*. [Unveränderlichkeit] bezodmienny, *adj*.
Bezodporność, *ci*, *f*. [Unwiderstehbarkeit, Widerstandslosigkeit,] *f*. bezodpornie *adv*. bezodporny. *adj*. [unwiderstehbar.]

Bezodwłoczność, *i. f.* [Unaufschiebbarkeit] *f.* bezodwłoczny, *adj.* bezodwłocznie *adv.* [unverzüglich, unaufschiebbar.]

Bezodwrotny, *adj.* bezodwrotnie, *adv.* [ohne Wiederkehr; unersetzlich.]

Bezokoliczny, *adj.* [unumständlich;] *gram* [unbestimmt.]

Bezosobistość, *i, f.* [Unpersönlichkeit] *f.* bezosobisty *adj.*

Bezoszczędność, *i. f.* [Unsparsamkeit] *f.* bezoszczędny, *adj.*

Bezowocny, *adj.* bezowocnie, *adv.* [fruchtlos, unnütz.]

Bezparcyalność, *i, f.* [Unpartheylichkeit,] *f.* bezparcyalny *adj.*

Bezpieczność, *nd.* 2. [sicher werden.]

Bezpieczeństwo, *a, n.* Bezpieczność, *i, f.* [Sicherheit] *f.* bezpieczny, *adj.* bezpiecznie. *adv.* [sicher, sorglos, unbekümmert.]

Bezpieczyć, *nd.* 4. [sichern, sicher stellen, sicher machen.]

Bezpieniężny, *adj.* [geldlos, geldarm.]

Bezpierzysty, bezpiory, *adj.* [ohne Federn federlos.]

Bezpłatność, *i, f.* [Unentgeldlichkeit] *f.* bezpłatny, *adj* bezpłatnie, *adv.* [unentgeldlich, gratis.]

Bezplemienny, *adj.* bezplemiennie, *adv.* [Kinderlos, familienlos.]

Bezpłciowy, *adj.* [geschlechtslos.]

Bezpłodność, *i, f* [Unfruchtbarkeit, Fruchtlofigkeit] *f.* bezpłodny, *adj.*

Bezpotomny, *adj.* bezpotomnie, *adv.* [ohne Nachkommen, Kinderlos.]

Bezpotrzebny, *adj.* bezpotrzebnie, *adv.* [unnöthig.]

Bezpowietrzny, *adj.* [luftleer.]

Bezpożyteczność, *i, f.* [Nutzlosigkeit] *f.* bezpożyteczny, *adj.* [nutzlos.]

Bezprawnik, *a, m.* [Gesetzstöhrer, Gesetzübertreter.] *m.*

Bezprawność, *i, f.* [Gesetzwidrigkeit] *f.* bezprawny, *adj.* [gesetzwidrig.]

Bezprzerwany, *adj.* bezprzerwanie, *adv.* [ununterbrechbar.]

Bezprzestanny, *adj.* bezprzestannie, *adv.* [ununterbrochen, fortdauernd.]

Bezprzykładność, *i, f.* [Beispiellosigkeit] *f.* bezprzykładny, *adj.*

Bezprzytomny, *adj.* Bezprzytomnie, *adv.* [sich nicht gegenwärtig.]

Bezradny, *adj.* Bezradnie, *adv.* [rathlos, ohne Rath.]

Bezranny, *adj.* [unverwundet.]

Bezręczny, bezręki, *adj.* [handlos, armlos, ohne Arm.]

Bezroboczy, *adj.* [arbeitslos, arbeitsfrey.]

Bezroczny, *adj.* bez roków sądowych, [ohne Termin, unbestimmt.]

Bezrok, *adv.* na bezrok, [übers Jahr, das Jahr darauf.]

Bezrozdzielność *i, f.* [Untheilbarkeit] *f.* bezrozdzielny, *adj.*

Bezrozmyślny, *adj.* bezrozmyślnie, *adv* [unüberlegt, unerwogen.]

Bezrozsądny, *adj.* bezrozmyślnie, *adv.* [unklug, unverständig.]

Bezrozsądek, *u, m.* bezrozsądność *i, f.* [unklugheit] *f.*

Bezrozum, *u, m.* bezrozumność, *i, f.* [Unverstand, Unvernünftigkeit] *f.* bezrozumny, *adj.* Bezrozumnie, *adj.* [unvernünftig.]

Bezrymny, bezrymowy, *adj.* [reimlos, ungereimt.]

Bezrząd, *u, m.* [Unordnung; Regierungslosigkeit] *f.* bezrządny, *adj.* [ordungslos, regierungslos.]

Bezsenność, *i, f.* [Schlaflosigkeit] *f.* bezsenny, *adj.* bezsennie, *adv.* [Schlaflos.]

Bezsens, *u, m.* [Sinnlosigkeit, *f.* Unsinn] *m.* bezsensny, *adj.*

Bezsilność, *i. f.* [Kraftlosigkeit] *f.* bezsilny, *adj.* bezsilnie, *adv.* [kraftlos.]

Bezskrzydły, *adj.* [flügellos, ungeflügelt.]

Bezskuteczność, *i, f.* [Unwirksamkeit] *f.* bezskuteczny, *adv.* tecznie. *adv.* [ohne Wirkung, unwirksam.]

Biała Bełz: Przez całą dolinę Rezjanską przerzyna się wpadająca pod wsią Bieła do rzeki Białej po włosku Fella nazwanej. Wsi i wioski wyjąwszy Biała, Bela od Towian zamieszkane są. Biela czyli Bielica, = Czeoulla) przy ujściu rzeki Bieły i Razu, już wtedy zwłoszczona, w tej wsi jest pocztowy urząd; Buzztis w północnej stronie Tobile, Rawenca Njiwa, Osoak, Stolbica, Kuzutis.

Biała góra = Montblanc

biada. Gdzie pan hardy a chłop twardy, ktemu piwnica na kółku, biada tam chudemu pachołku (Fr. 1689)

[illegible] białogłowa albo biała, która sobą do sądu była [illegible]

Biała góra [illegible]

Biało-Krobacya s. Chrowacya.

Bezśladny, *adv.* bezśladnie, *adf.* [spurlos, ohne Spur.]
Bezsłoneczny, *adj.* [unbesonnt, sonnenlos]
Bezsłowny, *adj.* bezsłownie, *adv.* [wortlos, nicht ausdrücklich.]
Bezślubny, *adj.* bezślubnie, *adv.* [ohne Trauung, unehelich.]
Bezśmiertelność, *ci, f.* [Unsterblichkeit] *f.* bezśmiertelny, *adj.*
Bezsrom, *u, m.* [Schamlosigkeit] *f.* bezsromy, *adj.* [unverschämmt.]
Bezstaranność, *i, f.* [Sorglosigkeit] *f.* bez staranny, *adj.* [unbesorgt]
Bezstronność, *ci, f.* [Unpartheylichkeit, Partheylosigkeit] *f.* bezstronny, *adj.* bezstronnie, *adj.* [partheylos.]
Bezsumienność, *i, f.* [Gewissenlosigkeit] *f.* bezsumienny, *adj.*
Bezsworny, *vid.* niesworny.
Bezszkodność, *i, f.* Schadlosigkeit] *f.* bezszkodny, *adj.* [Schadlos.]
Bezuchy, bezuszny, *adj.* [ehrenlos, unöhrig.]
Bezustanność, *i, f.* [Unaufhörlichkeit] *f.* bezustanny, *adj.* bezustannie, *adv.* [unaufhörlich, immerwährend.]
Bezuszczerbny, *adj.* bezuszczerbnie, *adv.* [unabbrechlich, schadlos.]
Bezuważny, *adj.* bezuważnie, *adv.* [unbedachtsam, unaufmerksam.]
Bezuzdny, *adj.* wyuzdny, [zügellos.]
Bezużyteczność, *i, f.* [Nutzlosigkeit] *f.* bezużyteczny, *adj.* [nutzlos, unnütz.]
Bezwierca, *y.* Bezwiernik, *a, m.* [Unglaubiger Heide] *m.*
Bezwierność, *i, f.* [Unglaubigkeit.] bezwierny, *adj.* [ungläubig, heidnisch.] *f.*
Bezwinność, *ci, f.* [Schuldlosigkeit] *f.* bezwinny, *adj.* [schuldlos.]
Bezwładność, *i, f.* [Kraftlossigkeit.] *f.* bezwładny, *adj.* [Kraftlos., unwirksam unbeweglich.]
Bezwłosy, *adj.* harlos, haarleer, ohne Haare.
Bezwodny, [wasserleer.]
Bezwodzie, *a. n.* [wasserleerer Ort, wo an Wasser mangelt.]
Bezwonność, *ci, f.* [geruchlossigkeit,] *f.* bezwonny, *adj.* [geruchslos.]
Bezwstyd, *u, m.* Bezwstydność, *i, f.* [Schaamlosigkeit] *f.*
Bezwstydnica, *y, f.* [Schaamlose, Unverschämte,] *f.* bezwstydnik, *a, m.* [Unverschämter,] *m.* bezwstydny, bezwstydliwy, *adj.*
Bezwzajemny, *adj.* bezwzajemnie, *adv.* [unerwidernd.]
Bezwzględność, *i, f.* [Rücksichtslosigkeit] *f.* bezwzględny, *adj.* bezwzględnie, *adv.* [ohne Rücksicht, unbericksichtig, unverschont.]
Bezząb, *a, m.* ziele, [Schwarzer Andorn,] m.
Bezzawodny, *adj.* Bezzawodnie, *adv.* [untrüglich.]
Bezzbrojny, *adj.* [werhrlos, waffenlos, unbewaffnet.]
Bezżeniec, *nica, m.* [Ehelofer, Unverheyratheter Hagestoltz,] *m.*
Bezżenny, *adj.* [unverehelicht, unbeweibt, ledig.]
Bezzyskowny, *adj.* [gewinnstlos, unvortheilhaft.]
Bezżywy, Bezżywotny, *adj.* [leblos, ohne Leben.]
Biada, *interj.* [wehe!]
Biadać, *nd,* 1. [wehklagen, jammern.]
Białagłowa, *vi.* Białogłowa.
Białawek, *wka, m.* [Weissdornvogel, Schmetterling] *m.*
Białawiec, *wca, m.* [weis Silberkraut,]
Białko, *a. n.* [Eyerweiss, das weise im Auge; an Nägeln,] *n.*
Białkować, *nd.* 2. [mit Eyerweiss anmachen]
Białobrody, *adj.* [weisbartig, mit weisen Bart.] *f.*
Białogłowa, *y. f.* [Frauensperson, *f.* Frauenzimmer,] *n.* białogłowski, *adj.* [Weiber- Frauen.]
Białogłowy, *adj.* [weissköpfig.]

Białogrod, *u, m.* [Weissenburg, Belgrad,] białogrodzki, *adj.*

Białogrzywny, *adj.* [weissmähnig, mit weiser Mähne.]

Białokrusz, *u, m.* [Bleyglätte,] *f.*

Białonogi, *adj.* [weissfüssig.]

Białopiory, Białopierzysty, *adj.* [weisgefiedert.]

Białość, *i, f.* [Weisse, die weisse Farbe,] *f.*

Białoskórnik, *a, m.* [Weissgärber,] *m.* białoskórniczy, *adj.*

Białoskrzydły, *adj.* [weissgeflügelt, weisflügelich.]

Białosz, *a, m.* o koniach, [Schimmel.] *m.*

Białowłosy, *adj.* [weisshaarig.]

Białozor, *a, m.* [Geyerfalk,] *m.* białozory, *adj.*

Białucha, *y, f.* [Name der weissen Kühe oder Ziegen.]

Biały, adj. Biało, *adv.* [weis, fohl, bleich hell.]

Bianka, *i, f.* [geformtes Reiskoch, Reiskuchen,] *m.*

Biblia, *i, f.* [Bibel, heilige Schrift.] biblijny, *adj.* [biblisch, Bibel.]

Bibliopola, *o.* księgarz.

Biblioteka, *i, f.* książnica, [Bibliothek, *f* Bücherfaal, *m.* biblioteczny *adj.* [Bibliotheken.]

Bibliotekarz, *a, m.* [Bibliothecair] *m.* bibliotekarski, *adj.*

Bibosz, *a, m.* pijanica, [Säufer, Trinker, Zecher.] *m.*

Bibuła, *y, f.* [Fliesspapier, Löschpapier.] *n.* bibulasty, *adj.* [löschpapierartig.]

Bić, *nd.* 32. [schlagen, stossen, prügeln.] w dzwony [läuten.] monetę, [prägen,] bydło, [schlachten.]

Bicz, *a. m.* [Peitsche,] *f. transt.* [Strafe, Plage,] *f.* biczowy, *adj.*

Biczować, *nd.* 2. [peitschen, geisseln, Schläge geben.]

Bieda, *y, f.* [Noth, *f.* Kreuz *u.* Leiden; zweirädriger Karren.] *m.*

Biedactwo, *a, n.* [Armuth, *f.* elendes Leben,] *n.*

Biedak, *a, m. dim.* [Elender, Armer. Nothleidender,] m.

Biedny, *adj.* biednie, *adv.* [elend, jämmerlich, kläglich.]

Biedować, *nd.* 2. [Noth leiden; wehklagen,] się z czem, [sich mit etwas quälen, seine Noth womit haben.]

Biedrunka, *i, f.* [Goldkäfer,] *m.*

Biedrzeniec, *a, m.* [Pimpinelle,] *f.* biedrzeńcowy, *adj.*

Biedz, *nd.* 2. [laufen, rennen; eilen, hineilen; fliessen.]

Biedzic, *nd.* 3. [elend machen,] się czym, [sich womit quälen, plagen.]

Bieg, *u, m.* [Lauf *m.* Laufen, *n*; Hergang einer Sache.] *m.*

Biegać, *o.* Biedz.

Biegacz, *a, m.* [Laüfer, Herumläufer.] *m.* biegaczka, *i, f.*

Biegączka, *vid.* Biegunka.

Biegłość, *i, f.* [Geläufigkeit, Gewandheit.] *f.* biegły, *adj.* biegle, *adv.* [geläufig, erfahren, schnellaufend.]

Biegun, *a, m.* [Laufer, Schnellläufer; Weltpole,] *m.* biegunowy, *adj.*

Biegunka, *i, f.* [Durchfall,] *m.* czerwona, [rothe Ruhr,] *f.*

Biel, *i, f.* [etwas Weisses.] w bieli, w białéj szacie, [weiss gekleidet.]

Bielarz, *a, m.* [Bleicher, Verzinner,] *m.* bielarka, *i. f.* [Bleicherinn.] *f.*

Bieleć, *nd.* 2. [weiss werden, erblasen.]

Bielić, *nd.* 3. [weiss machen, weisen; bleichen; verzinnen.]

Bielica, Bylica, *y, f.* [Beifuss, *m.* ein Kraut.]

Bielidło, *a, n.* [weisse Schminke, *f.* Weisssund,] *m.*

Bielina, *y, f.* futro bielczane, [Billichfelle. Billichpelz,] *m.*

Bielizna, *y, f.* [Weisszeug, *n.* Wäsche, *f.* etwas Weisses,] *n.*

Bielmo, *a, n.* [weisser oder grauer Staar.]

Biała [illegible]
Biela f. Biała [illegible]
Biecz: z plonem wróciwszy od Biecza, jak pod Bakczysaraj tak się ubezpieczą wojsko mając Tureckie i w tyle i w przedzie (1662, Sobieski) ; f. gród.

[illegible] ; wielenia godu

Ital. viola

[illegible] vaizu [illegible]
[illegible] bieg [illegible]
[illegible] wierzć [illegible] vagari [illegible] ; bież πετομαι (platać) petere (spatium) (pielęgać się = przewijać się) = przesp[illegible]
[illegible] vertere, andać, wierzć, bieda [illegible]
[illegible] wexel [illegible]
[illegible]
biegu morskie) [illegible] ; bieg szczęśliwości Krakowie się stawił (1807) cf. spatium

Biega z nim by z wilczą skorą po kolędzie [illegible]

[illegible] cf. [illegible] ; cf. πλάνος [illegible]

bieglis cf. [illegible]

[illegible] = bieguny [illegible]
[illegible] vertex
[illegible]

[illegible] cf. pilsner ; πλύνω, πλύνος ; cf. pluo [illegible]
[illegible]

cf. pleć = polire, f. piotum, myć ; ψάω

Biała ryby [illegible]

bić cf. bat [illegible] baź, [illegible]
[illegible]
cf. [illegible] ; [illegible] cf. pruć ; [illegible]
[illegible]

Bieda [illegible] bieda, cf. bieda = wóz cf. benna [illegible]

[illegible] λευκος, γλαυκος albugo cf. plumbum [illegible]

Biera.

Bil (z bilu) przestany lotdom przez izbe niższą. – odczytać bil nowlafe ... [illegible]

Bielsk [illegible]

Biernat ([illegible]) ... Biernat (... 1639) – Davus non Oedipus

Bierzmanie Chryzmanie

Bies v. bić = [illegible] ... = orant ... bić ... p. bestwić

Biesagi l. bisaccium = Doppelsack (Quersack = Zwerchsack)

biesiada Opferschmaus (ayápη), (1587) żadna biesiada ple może być bez ... 1639 = [illegible] (... świadomie) [illegible] ... bawić

[illegible]?

Biórze [illegible] ... pióro, ... piętaro ... = schal

m. fig. [Verblendung.] *f.* w oku, [das Weisse im Auge.]

Bielmok, *a, m.* [Ackermohn, Stachliger Mohn] *m.*

Bielnik, *a. m.* [Bleiche, Leinwandbleiche,] *f.*

Bielowaty, bilowaty, *adj.* [Splintartig.]

Bielsk, *a, m.* [Bilitz in Oberschlesien.] *n.*

Bielun, *a, m.* [schwarz Bilsenkraut, Tollkraut.] *n.* bielunowy, *adj.*

Bierać, *frequent.* von Brać, *v.* Brać.

Biernia, *i, f.* dań, pobór, [Steuer, Abgabe.] *f.*

Bierny, *adj.* biernie, *adv.* [nehmend] *gram* [passiv, leidend.]

Bierzmować, *nd,* 2. [firmeln] *transl.* [Ohrfeige geben.]

Bierzmowanie, *a, n.* [Firmelung] *f.*

Biés, Bis, *a, m.* [der Böse, Teufel, Satan] *m.*

Biesaga, *i, f.* [Zweysack, Quersack] *m.* biesagowy, *adj.*

Biesiada, *y, f.* [Gastmahl, *n.* Gasterey, *f.* Schmauss] *m.*

Biesiadnik, *a, m.* [Schmauser, Gastgeber.] *m.*

Biesiadować, *nd.* 2. [schmausen gastiren, wohlleben.]

Biesieć, *nd.* 2. [teufelisch werden, rasen, wüthen.]

Biesić, *nd.* 3. [zu einer Furie machen, rasend machen.]

Biesiostwo, *a, n.* [Teufeley] *f.* biesowy, *adj.* [Teufels-.]

Bigos, *u, m.* [Ragout] *m. fig.* [Verwirrung *f.* Verdrus,] *m.*

Bigot, *a, m.* [bigotter Mensch] *m.* bigotka *f.* [Bigottes Weib,] *n.* bigoterya, *yi, f.* [Bigotterie,] *f.*

Bijak, *a, m.* [Schläger, Raufer,] *m.* [Bläuel am Dreschflegel] *m.*

Bilans, *u, m.* równowaga, [Bilanz, *f.* Gleichgewicht,] *n.*

Bilar, *u, m,* [Billard,] *n.* bilardowy, *adj,*

Biodro, *a, n.* [Hüfte,] *f.* biodrowy, biodrny *adj.* [Hüft-.]

Biograf, *a, m.* życiopisarz, [Lebensbeschreiber, Biograph,] *m.*

Biografia, *i, f.* życiopismo, [Lebensbeschreibung] *f.* biograficzny, *adj.*

Bioro, *a, n.* [Bureau, *n.* Schreibtisch] *m.* *tr.* [Kanzley] *f.* biorowy, *adj.*

Birbant, *a, m.* [Pflastertretter, Geck,] *m.* birbantski *adj.*

Birbantować, *nd.* 2. [Schlaraffenleben führen.]

Biret, *u, m.* [Barett, *m.* Wirbelkäppchen] *n.* biretowy, *adj.*

Birkut, *a, m.* [Goldfalk, Lämmergeyer, eine Art: Pfeile mit Federn.] *m.*

Bisior, *u, m.* [Byssus, eine Art kostbaren Zeugs] *m.* bisiorowy, *adj.*

Biskokt, Biszkokt, *u, m.* [Biscuit Schiffszwieback, Zwieback.] *m.*

Biskup, *a, m.* [Bischof] *m.* biskupi, *adj.* [Bischofs-, bischöflich.]

Biskupizna, *y, f.* [Geld, das an den Bischof gebracht wird; Einkünfte.]

Biskupstwo, *a, m.* [Bisthum, *n.* Bischofswürde] *f.*

Bistur, Bistor, *a, m.* [Operationsmesser der Wundärzte.

Bisurman, *a, m.* [Muselmann, Türke,] *m.* bisurmański, *adj.*

Bisurmanieć, *nd.* 2. [zum Machometaner werden; liderlich werden.]

Bisurmaństwo, *a, n.* [Moslemism, mahometänischer Glaube] *m.*

Bitność, *i, f.* [Streitbarkeit, Tapferkeit] *f.* bitny, *adj.* bitnie, *adv.* [tapfer.]

Bitwa, *y, f.* [Schlacht, Feldschlacht, *f.* Treffen, *n.* Schlägerey,] *f.*

Biurko, Biórko, *dim.* von Bioro.

Bizmat, *u, m.* kruszec, [Bismuth, Wissmuth,] *m.*

Bizon, Bizun, *a, m.* [Kantschu, *m.* Peitsche, *f.* Schläge, *tr.* bettelarm.]

Blacha, *y, f,* [Blech, *n.*]

Blacharnia *i, f.* [Blechhütte *f.* Blechhammer,] *m.* [klempnerey.] *f.*

Blacharz. *a*, *m*. [Klempner, Blechschläger.] *m*. blacharski, *adj*.

Blachownica. *y*. *f*. kirys. [kürass,] *m*.

Błąd, *u*. *m*. [Irrthum. Fehler, *m*. Versehen] *n*.

Bładawość. *i*, *f*. [Blässlichkeit] *f*. bladawy *adj*. bladawo. *adv*. [blässlich]

Bladnać, *nd*. 2. [blässlich werden, blass werden.]

Bladokrusz. *u*. *m*. [Bleicherz] *n*. Bladokruszczowy, *adj*.

Bladość, *i*, *f*. [Blässe, bleiche Farbe] *f*, blady, *adj*. blado, *adv*. [blass.]

Błądzić. *nd*. 3. [irren, irre gehen, fehlen.]

Błagać. *nd*. 1. [demüthig bitten, flehen.]

Błagalnia. *i*. *f*. [Sühnopfer, *n*. Gnaden stuhl: Tempel.] *m*.

Błagalny. *adj*. [Suhn-. zur Verföhnung dienlich.]

Błahość; Błachość, *i*, *f*. [Geringfügigkeit, Unwichtigkeit,] *f*. blachy. *adj*. [geringfügig, schlecht, elend, seicht.]

Błąkać się *rec*. *nd*. 1. [herum irren, herumstreichen.]

Błąkanina, *y*, *f*. [Herumirren. *n*. Irre] *f*.

Błakować, *nd*. 2. [verbleichen, verschiessen. die Farbe verlieren.]

Błakowny. *adj*. [leicht verschiessend.]

Blankiet *u*. *m*. [Das Blanquet].

Błam. *u*. *m*. [ein Sack eines Rauchwerks. zwey Halften des Pelzwerks.]

Blask, *u*, *m*. [Schimmer, Glanz, *m*. Blitzen,] *n*.

Błaskliwy, *adj*. [glänzend, schimmernd.]

Błaskot, *u*, *m*. [etwas Glänzedes, Schimmerndes] *u*. błaskotny, *adj*.

Blaszany, *adj*. [blechern, von Blech.]

Blaszeczka, *i*, *f*. *dim*. von Blacha, [Blechchen, Blechlein.] *n*.

Blaszkowaty, *adj*. [beblecht, mit Blech belegt.]

Blat, *u*, *m*. [Blatt. *n*. überhaupt etwas Flaches, Fläche] *f*.

Bławat. *u*, *m*. [Kornblume *f*. Seidenzeug] *n*.

Bławatnik, *a*, *m*. [Seidenweber; Seidenhändler,] *m*.

Bławy, *adj*. [wasserblau.]

Błazen, *zna*. *m*. [Narr, Hanswurst, Hansnarr] *m*. blazeński, *adj*.

Błazeństwo, *a*, *n*. [Narretey. Albernheit. *f*. Narrenspossen.]

Błaznować. *nd*. 2. [einen Narren abgeben, närisch thun, salbadern]

Błaźnica *y*. *f*. [eine Närrin, albernes Weib]

Bléch, Blich, *u*, *m*. [Bleiche, *f*. Bleichplatz, *m*; Bleichen, *n*.]

Blécharz, Blicharz. *a*, *m*. [Bleicher, Leinwandbleicher: Wachsbleicher.] *m*.

Blechować, Blichować, *nd*. 2. [bleichen: weiss schminken.]

Błędliwość, *i*, *f*. [Irrikkeit. Fehlerhaftigkeit] *f*. błędliwy, *adj*.

Błędokręt, *u*, *m*. błędnik, [Irrgarten, *m*. Labyrinth] *n*.

Bledzić, *nd*. 3. [bleich machen.]

Blejo. *i*. *f*. [Bleiche, ein Weissfisch.]

Błękit, *u*, *m*. [das Blaue, blaue Farbe] błękitny, *adj*.

Blekot, *a*, *m*. [Stotterer, Stammler] *m*. *bot*. Bilsenkraut] *n*.

Blekotać, *nd*. 2. [bullern: stottern: plappern; schelten.]

Blekotek, *tka*, *m*. ziele. [Kerbel] *m*.

Blejwas, *u*, *m*. [Bleyweiss] *n*. blejwasowy, *adj*.

Bliżéj, *compar* von blisko. *vid*. Blisko,

Blizki, *adj*. Blizko, *adj*. [nahe, nicht fern: nahe liegend.]

Blizkość, *ci*, *f*. [Nähe] *f*.

Blizna, *y*, *f*. [Narbe.]

Bliźni, *niego*, *m*. [Nächste.] *m*.

Bliźniak, *a*, *m* [Zwilling, Zwillingsbruder,] *m*. bliźniaczka, *i*, *f*. [Zwillingsschwester.] *f*.

Bliźnięta, *ąt*, *pl*. [Zwillinge, Zwillingsgeschwister:] bliźnięcy, *adj*.

Bliżyć, *nd*. 3. [näher anrücken, nähern, annähern.]

Błociany. *adj*. [von Koth, Koth-.]

Bliskowid [illegible] = ślep = krótkiego wzroku.

p. pleść, błądzić [illegible] blennus, [illegible] balbutiens, [illegible]
jaki błazenek i morskie [illegible] natrzcik jd, sobie gra [illegible]
czasu pogody po wierzchu wody (Kl) [illegible]!
[illegible] błazen, [illegible], błahy [illegible], błaznów wszędzie pełno, [illegible], błąd [illegible] (błędki) bóg włada błędem świata tego, [illegible]
każdy błazen swoim [illegible]
[illegible]
[illegible] p. błazgoń, pleść. cp. [illegible] (p. błagać) bluźnić

sprawuj rzeczy poważne, niechaj błaznowania (Kl)

Ali mój na blechu nabawi one Toty i chleba i śmiechu, Kl

[illegible] błagać [illegible]
Błagać p. błogi. [illegible] płakać [illegible]; flehen (= [illegible]) p. [illegible]
flagi [illegible] plaque p. blacha, glugen p. walnąć
[illegible] p. błazen; cf. mówić, palpare, [illegible], pyt, p. wielbić; bławny
[illegible], plaudere [illegible] p. [illegible] p. łagodny p. szalec [illegible]
[illegible] płakać

blednicé [illegible]

blond p. bławy, p. błąd, blady.

[illegible]
ψελλός.

[illegible] bleskoce (P. 1889) [illegible], błatać, bek

[illegible] bliżej a dalej? ouw dy daley a bliéy (P. 1889) = [illegible]

[illegible] Bliższa koszula niż kabat [illegible], bluk [illegible]
blok [illegible]

[illegible] to serce blizny niezgojone [illegible]
[illegible] (1682) [illegible] p. balafre cf. bloto cf. Blamm [illegible] plama
[illegible] = znamię [illegible], [illegible]
cf. uiben [illegible] bić [illegible] bielizna [illegible] cf. plama [illegible]

[illegible] (nyl. ubliżyć [illegible] urazić)

Blokus Lindfaii: pierwszy Gdański blokus (Kl.)

błyskać: dziatki przydą na rozliczne kwiatki: co się błyszczy to za tym biegają; co potrzebne to za nic nie mają (Rej).

Błoga temu przydzie rzecz, komu żona płuy szcz (Pasek) planus, flu[illegible] (Gulf) [illegible]; cf. felix [illegible]

Bób cf. [illegible], Phaseolus (Spelta);

Bób poswolity (faba); 2, Bób = groch turecki, fasoli (smilax hortensis, dolichus, phaselus); 3, Bób egipski (colocasia, cyamus, [illegible] folium [illegible], [illegible] = kieliszek, ciborium, nam folia [illegible] [illegible]); 4, Bób kamienny = tycznawyka = pałnik ogrodny ([illegible], faba inversa, lupina); 5 B. szczotowany ([illegible] faba fresa)

Bobek [illegible] = bacca [illegible].

cf. blat, [illegible]; [illegible] fenestra

cf. blat, pole; łąka, łan, błoto

Bóbr fiber = faber [illegible]

Rybogon: bóbr gdy na brzegu wody buduje prętka i osobne grody, z drzewa sobie czyni indermachyi [illegible] gmachy. Kl.

p. [illegible], cf. [illegible] woda we błocie, nie [illegible] we złocie, [illegible]

cf. palus paludis [illegible]; cf. [illegible], lutum cf. [illegible]

cf. [illegible] bałagan [illegible]

[illegible], cf. płotka, [illegible] cf. flagae cf. łąg, łąka, błonie [illegible]

błazen [illegible]

bluszcz cf. angl. blush, [illegible]

cf. latex, laterramen [illegible], cf. [illegible], kałuża; błotka = lutea = [illegible]

bluszcz poziemny = brzeżtan, [illegible]; cf. [illegible]

hedera p. helera, [illegible].

[illegible], [illegible]

Bochenek n. Buchen, [illegible] pastillus [illegible] 15.11. [illegible] et alia [illegible] [illegible]; bochen = panis, bochenek = pastillus

[illegible] bodziszek [illegible] bodziec; cf. [illegible]; conia = ciconia [illegible]

bocian wędrowniczki = [illegible]

[illegible]

Bluznić [illegible]

Błocić, *nd.* 3. [kothig machen; mit Koth beschmutzen, besudeln.]

Błocisty, *adj.* Błocisto, *adv.* [kothig, voll Koth.]

Błocko, *a, n.* [hässlicher tiefer Koth.] *n.*

Błogi, *adj.* [seelig, glückseelig, glücklich wohl.]

Błogość, *ci, f.* [Glückseeligkeit, *f.* Wohlseyn.] *n.*

Błogosławić, *nd.* 3. [segnen, lobpreissen, preissen, erheben.]

Błogosławieństwo, *a. n.* [Segen, *m.* Einsegnung] *f.*

Błogosławiony, *adj.* [gesegnet, feelig glükseelig.]

Blokada, *y, f.* obsaczenie, [Einschliessung eines belagerten Orts] *f.*

Błona, *y, f.* [Haut, *f.* dünnes zartes Fellchen; Fetthaut.] *n.*

Blondyn, *a, m.* [Blonder, von blonden Haaren.] *m.* blondynka, *f.*

Blondyny, *ów, pl.* [Blonden, eine Art Spitzen.]

Błonie, *a, n.* [Aue, *f.* Weide, Koppelweide] *f.*

Błotnica, *y, f.* ziele, [Sumpfbinde] *f.* ziemia, [Sumpfboden] *m.*

Błotniczka, *i, f.* sikora, [Mohrmeise Kothmeise] *f.*

Błotnieć, *nd.* 2. [zu Kothe werden, kothigwerden.]

Błotnisty, *adj.* [voll Koth, kothig.]

Błoto, *a, n.* [Koth, Morast, Unflath.] *m.* błotny, *adj.*

Bluć, *nd.* 2. [sich erbrechen, brechen, sich übergeben, speyen.]

Bluszcz, *u, m.* [Epheu, Baumepheu] *m.*

Bluszczopręt, *a, m.* [Thyrsusstab, Epheustab] *m.*

Bluzgać, Bluzgotać, *nd.* 2. [labbern, schwatzen, schmähen, lästern, gotteslästerlich reden.]

Bluźnienie, *a, n.* [Lästern, *n.* Gotteslästerung] *f.*

Bluźnierca, *y, m.* [Lästerer, Gotteslästerer] *m.* bluźnierska, *f.*

Bluźnierstwo, *a, n,* [Gotteslästerung, Lästerung,] *f.* bluźnierski, *adj.*

Blwociny, *ów, pl.* [das Ausgespieene, Weggebrochene] *n.*

Błyskać, *nd.* 1. [blitzen, glänzen, leuchten], błyska się, [es blitzt.]

Błyskawica, *y, f.* [Wetterleuchten, Blitzen,] *n.*

Błyskotka, *i, f.* [Flitter; Schimmer, *m.* Flinderlein,] *n.*

Błyszczeć, *nd.* 2. [schimmern, blitzen, flimmern, glänzen.]

Bo, *conj.* [denn weil.]

Bob, *u, m.* [Bohne *f. dim.* Bobek, [kleine Bohne] *f.* bobowy, *adj.*

Bobak, *a, m.* [Murmelthier, *n.* Bergratze] *f.*

Bobek, *bka, m. din von* Bob, [auch Lorbeerbaum] *m.* [Lorbeere] *f.*

Bobkowy, *adj.* [Lorber] liście, [Lorbeerblätter.]

Bobowiny, *win, pl.* [Bohnenstroh] *m.*

Bobowisko, *a, n.* [Bohnenacker] *m.*

Bobowniczek, *a.* ziele, [Wassergauchheil eine Pflanze.]

Bóbr, *a, m.* [Biber] *m.* bobrowy, *adj.* [Biber- Castor-]

Bobrek, *ska, m.* [Menyanthe, *f.* ein Pflanzengeschlecht.]

Bobroszczur *a, m.* [Biberratze] *f.*

Bobrować, *nd.* 2. [im Wasser, *m.* Sumpfe waten, wie ein Biber.]

Bobrownia, *i, f.* [Biberbau, *m.* Biberhütte] *f.*

Bobrownik, *a, m.* [Biberjäger, Biberfänger,] *m.*

Bobrowy, *vid.* Bobr.

Bochenek, *a, m.* [Klempen] *n;* chleba [Laib Brod] bochenkowy, *adj.*

Bochenkowaty, *adj.* [weckenförmig, laibförmig, knollig.]

Bocian, *a, m.* [Storch] *m.* bocianí, bocianowy, *adj.*

Bócik, *a, m. dim,* von Bót [Stifelchen] *n*

Boćwina, *y*, *f*. [weisser Mangold, *m*. säure Suppe *f*.]

Bocznica, *y*, *f*. [Seitenstrecke, Flanke] *f*.

Boczyć, *nd*. 4. [von geraden Wege abgehen, abweichen.]

Bodaj, bogdaj, *interj*. [wolte Gott! Gott gebe! o dass, dass doch.]

Bojak, Bodlak, *a*, *m*. [Stachel an Gewächsen, *ni*; Distel, *f*.]

Bodliwość, *i*. *f*. [Stachlichkeit] *f*. bodliwy bodny, *adj*. [stachelig, stechend.]

Bodziec, *dźca*, *m*. [Stachel Sporn,] *m*. *moral*. [Antrieb, Reitz,] *m*.

Bóg, *a*, *m*. [Gott *m*. das höchste Wesen.]

Bogacić, *nd*. 3. [bereichern, reich machen] bogacieć, *nd*. 2. [reich werden.]

Bogactwo, *a*, *n*. [Reichthum, Uebesfluss] *m*.

Bogacz, *a*, *m*. [Reicher, in Uebersfluss lebender Mensch,]

Bogarodzica, *y*, Bogarodzicielka *i*, *f*, [Gottesgebährerinn, *f*. Mutter Gottes, *f*.]

Bogato, bogacie, *adv*. Bogaty, *adj*. [reich, kostbar, prächtig.]

Bogini, *i*, *f*. [Göttin,] *f*.

Bogobojność, *i*: *f*. [Gottesfurcht] *f*. bogobojnie, *adv*. bogobojny, *adj*. [Gottesfürchtig. fromm.]

Bogochwalca, *y*, *m*. [Gottesverehrer,] *m*. bogochwalny, *adj*.

Bogoczłowiek, *a*, *m*. [Gottmensch,] *m*, bogoczłowieczy, *adj*.

Bogolubność, *i*, *f*. [Liebe zu Gott] *f*. bogolubny, *adj*. [Gott liebend.]

Bogorządztwo, *a*, *n*. [Theocratie,] *f* bogorządny, *adj*. [theocratisch.]

Bogowie, *gów*, *pl*. [Götter, heidnische Gottschaften.]

Bohater, Bochatyr, *a*, *m*. [Held] *m*. bohaterka *i*, *f*, [Heldinn] *f*.

Bohaterstwo, *a*, *n*. [Heldenmuth, Heldengeist] *m*, bochaterski, *adj*.

Bohomaz, *a*, *m*. [elender Maler. Schmierer, Heiligenklecker.] *m*.

Bojar, *a*, *m*. ursprünglich ein Held; in Russland hober Adel.] *m*.

Bojaźliwiec, *wca*, *m*. [Furchtsamer, der sich fürchtet.]

Bojaźliwość, *i*, *f*. [Furchtsamkeit] *f*. bojaźliwiec, *adv*. bojaźliwy, *adj*. [furchtsam.]

Bojaźń, *i*, *f*. [Furcht] *f*.

Bojaźnieć, *nd*. 2. [furchtsam werden.]

Bojowanie, *a*, *n*. [Kriegführen, Kriegen, *n*. Kampf,] *m*.

Bojowisko, *a*, *n*. [Schlachtfeld, *n*; miejsce młocki [Tenne, Dreschtenne,] *f*.

Bojownik, *a*, *m*. [Kämpfer, Krieger] *m*. bojowniczka [kriegerinn,] *f*.

Bojowność, *i*, *f*. [Streitbarkeit, *f*. kriegerisches Wesen.] *n*: bojowny, *adj*. bojownie, *adv*. [kriegerisch, streisbar.]

Bojowy, *adj*. [kriegs-, kampf.]

Bok, *u*, *m*. [Seite, Flanke: *f*. Flügel] *m*. bokowy, *adj*. *v*. boczny.

Ból, *u*, *m*. [Schmerz] *m*. głowy [K pfschmerzen, *m*, Wehen.] *n*.

Bolączka, *i*, *f*. bólokarm [schmerzhaftes Geschwür, Beule,] *f*.

Boleć, *nd*. 3. [schmerzen; wehe thun, schmerzen leiden.]

Boleść, *i*, *f*. [Schmerz] *m*.

Bolesny, *adj*. boleśnie, *adv*. [schmerzhaft schmerz empfindend.]

Bollwark, *u*, *m*. [Bollwerk] *n*.

Bomba, *y*, *f*. [Bombe] *f*.

Bombardować, *nd*. 2. [bombardiren] bombardowanie, *subst*.

Bonifrater, *tra*, *m*. [barmherziger Bruder] *m*; bonifraterski, *adj*.

Bonować, *nd*. 2. hojnie żyć, [wohlleben in Freuden leben.]

Bonza, *y*, *m*. [Bonze, japanischer Priester] *m*.

Bór, *u*, *m*. [Fichtenwald, dicker finsterer Wald] *m*.

Borgować, *nd*. 2. [auf Borg nehmen. borgen, creditiren.]

Bolesławа St. [illegible] w [illegible]; [illegible] Klecko.
Bolechów: zajeżdżają po sól do Bolechowa albo do Doliny.
Bołgarowie bułgarowie [illegible]. Bołgarin [illegible]. Bałgarin
Bołgarya [illegible]: główną ludność stanowią Bołgarowie, miejscowo Turcy, Wołosi, grecy.
Bonald: rządca patryarchalny [illegible] Bonald wynosił samowładztwo

[illegible] (οἶδε [illegible] = [illegible])

[illegible] [illegible]

Bohdan [illegible] [illegible], [illegible].
Bohdanówna [illegible].
Bohorodczany St. [illegible] [illegible] [illegible].
Bohdan (pl. Bogdany) wioska nie daleko od Łąk [illegible].
Bogusław książe szczeciński [illegible] 1386 [illegible] 1409
Bojanowicz [illegible] Kamieniecki [illegible].

[illegible] tatarzyn porządny bojownik, ale złodziej [illegible]

Bodziec [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], cf. [illegible] (liner [illegible])
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wojsko [illegible] daleko [illegible] [illegible]
[illegible] to szczęście gdy się [illegible] bogaci [illegible] szkodą [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cf. bogaty, ubogi, bóg = pan
[illegible] [illegible] Hypanis. Bog = faber [illegible] bauen [illegible], ποιητής Πάν, Faunus,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bobr.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] łatać, cf. πνέω.
[illegible] back [illegible], pectus [illegible], buchnąć; [illegible] z [illegible] przy-
[illegible] bok [illegible] [illegible] [illegible] πλάγος [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] bok, [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] buchnąć = bonąć
cf. [illegible]; dolor, [illegible], ἄλγος, [illegible], [illegible], boleć, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] boleć [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], fel. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

Bogaty [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ubogiego [illegible], [illegible] bogaty [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], bogaty [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], bogaty [illegible] [illegible] króle [illegible] [illegible] cf. dis, dives, opulentus,
[illegible], [illegible]

Bogini [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Fata Morgana
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], wanda

cf. [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible], biesiadować

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]), [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible]. cf. [illegible], [illegible] [illegible] cf. [illegible] bozowka cf. [illegible] [illegible] jagen (Freitag)
Borgować cf. πείρειν

Bolesław książe litewski, przedtem zwany Świdrygiełłem (1402)
książe i dziedziczny pan Litwy i Rusi i Władzca Podola.
S. Bonifacy (5 czerwca)
Bolesław Wstydliwy r. 1257 nadał prawo średzkie Krakowowi
Bolesław Chrobry pierwszy król polski, syn Mieczysława I chciał
996 [illegible] S. Wojciecha, czecha, Biskupa Pragskiego, zamienić
[illegible] Prusaków pogańskich na chrześcijańskich

Bratkowe [illegible]
Brandeburczyk (t. j. Kurfürst Brandeb.) z jednej strony od Czarneckiego, aż z drugiej od Gosiewskiego Hetmana Litewskiego ciężko szarpany, na traktaty z Królem [illegible] przyszedł, bo się wyzuł z juryzdykcyi z woysku, także co przedtym dawał hołdu od tąd już oddawać przestał. (1657)

brać [illegible], przez, [illegible]. Głupi daje, mądry bierze. (1629) Sam Bóg nie bierze gdzie nie masz nic. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przedał, [illegible] [illegible] zbierać. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wybrać [illegible] nerzmos [illegible] [illegible]

Braha [illegible], [illegible] frages o. frangere.

[illegible] brak, brakowanie, przebieranie Ausmusterung [illegible] przebierać

niebrzydzący się = niewywodny [illegible] dorwać; brauchen ([illegible]) [illegible] [illegible]

Brama [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bramka [illegible] [illegible] = brannik, [illegible] = [illegible] [illegible] [illegible] przędza [illegible], brew, [illegible]

Branie o brać [illegible] [illegible] [illegible] barwić o. [illegible] [illegible]

brat [illegible]. frater, Bruder, altd. [illegible], [illegible], [illegible]. brać. [illegible], baron. Brat [illegible] zostanie (St. 1629) [illegible] brat na [illegible] (St. 1629) [illegible] [illegible] para = vir [illegible] [illegible] [illegible] brat [illegible] [illegible]

Bosman = szyper (Klonowicz)
Bosfor: może tam widzieć obadwa Bosfory (Kl.)
Bośnia [illegible] [illegible] Bośniak [illegible] [illegible].
Boskowicz (Ulrych) wojewoda polski (Zaliff) koło 1305.
Borzywoj książę czeski, za którego rozszerzał się chrześcijaństwo w Czechach

Borówki czarne = czernice (vaccinium nigra?); 2 B. czerwone = czerwienice = maczenica do kordwanu ([illegible], [illegible], [illegible] rubra, pinacea)

[illegible] bor [illegible] suka [illegible] = jasiewiec

Borykać się (gourmer)
Bość [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bodzić [illegible] impingere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] badać [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
bosy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] skornie, trzewik [illegible], Kurpie

[illegible] boćwiec = [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Bogurodzica) [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Boże ciało [illegible] w piątek po Boż. Ciele
Boże narodzenie: w wilią Bożego Narodzenia = 24 Grudnia.

Borgownik, *a*, *m*, [Borger, der auf Borg nimmt od. giebt.] *m*.
Borgowy, *adj* [unbezahlt, schuldig, geblieben.]
Borowiczka, *i*, *f*. [Wachholderbeerbrantwein] *m*; [eine Art Pilze.]
Borowizna, *y*, *f*. [Fichtenheide, Heide.] *f*. [unfruchtbare Erdart.]
Borówka, *i*, *f*. [Schwarzbeere, Blaubeere] *f*.
Borówiec, *wca*, *m*. [Waldbewohner] *m*.
Borowy, *ego*, *m*. [Hegereiter] *m*. borowy, *adj*. [Heide-, Wald-.]
Borsuk, *a*, *m*. [Dachs,] *m*. borsuczy, *adj*.
Borsztówka, *i*, *f*, [Borsdorfer Apfel,] *m*.
Bosak, *a*, *m*. [Barfüssler] *m*; statt osęka, [Bothslracken] *m*.
Bośdź, Bość, *nd*. 2 [mit etwas Spitzigen stossen, stechen.]
Bosiny, *sin*, *pl*. [Barfussgehen] *n*.
Boski *vid*. Bozki, Bostwić, *vid*. Bóztwić,
Bosy, *adj*. [barfuss; unbeschlagen.]
Bót, *a*, *m*. [Stiefel] *m*. bótowy, *adj*.
Botanika, *i*, *f*. [Kräuterkunde, Botanik] *f*. botaniczny, *adj*.
Botwiałość, Butwiałość, *i*, *f*. [Morschheit *f*. Moder] *m*.
Bótwieć, *nd*. 2. [modern, faulen, verbutten.]
Botwina, *vid*. Boćwina.
Bowiem, *conj*. [denn, weil.]
Bój, *oju*, *m*, [Schlacht, *f*. Treffen, Krieg, *m*; Schlägerey, *f*.]
Bożek, *zka*, *m*. [heidnischer Gott, Abgott, Götze.] *m*.
Bozki, *adj*. [Gottes-, göttlich, von Gott,]
Bóżnica, *y*, *f*. [Tempel, Götzentempel, *m* Judenschule] *f*. bozniczy, *adj*,
Bożogrobiec, *bca*, *m*. [Tempelherr, Ritter vom h. Grabe] *m*. bożogrobski, *adj*.
Bóstwić, *nd*. 3. [vergöttern.]
Bóstwo, *a*, *m*. [Gottheit, *f*. göttliches Wesen, *n*.]
Bozy, *adj*. [Gottes-, göttlich.]
Bożyć, się *nd*. 4. *rec*. [zu Gott schwören, bey Gott betheuern.]

Bożydar, *u*, *m*. [Gottesgabe,] *f*.
Bożyszcze, *a*, *n*. [Abgott, Götze, *m*. Gottheit, *f*.]
Brać, *nd*. 2. [nehmen, empfangen; erhalten; hohlen.]
Braciszek, *a*, *m*. [Brüderchen, *n*, Laienbruder] *m*,
Bracki, *adj*. Bruder- Brüder-, brüderlich.]
Bractwo, *a*, *n*. [Brüderschaft, Confraternität] *f*.
Braha, *y*. *f*. [Branntweinspühlicht, *n*. Getränk von Gerste.]
Brak, *u*, *m*. [Mangel, *m*. Gebrechen] *n*. bez braku, [ohne Unterschied.]
Braknąć, *nd*. 2. [fehlen, mangeln;] brakować [scheiden, auslesen.]
Brama, *y*, *f*, [Besatz, *m*. Einfassung; *f*. thor, Stadtthor, Hausthor,] *n*.
Bramnik, *a*, *m*. [Bortenwirker, Bortenmacher] *f*.
Bramny. *adj*. [Thor-.]
Bramować, *nd*, 2. [brämen, besäumen, einfassen.]
Braniec, *nca*, *m*. [Kriegsgefangene, Sclave] *m*. branka, [Sclavinn] *f*.
Brat, *a*, *m*. [Bruder] *m*. bratowy, *adj*.
Bratać, *nd*. 1. [verbrüdern, brüderlich vereinigen.]
Bratanek, *nka*, *m*. [Brudersohn] *m*. bratanka, [Bruderstochter],, *f*.
Braterski, *adj*. [Bruder-, brüderlich.]
Braterstwo, *a*, *n*. [Brüderschaft *f*. Bruder mit seiner Frau.]
Bratnal, Bretnal, *a*, *m*. [Bretnagel] *m*. bratnalowy, *adj*.
Bratni, *adj*. [des Bruders, Bruders-] brüderlich.
Bratobójca, *y*, *f*. [Brudermörder] *m*. bratobójczyni, [Brudermörderinn] *f*.
Bratobójstwo, *a*, *n*. [Brudermord] *m*. bratobójczy, *adj*.
Bratowy, *adj*. [Bruders-] bratowa, als *subst*. [Brudersfrau] *f*.
Brawo, *interj*. [bravo!]

Brawura, *y, f.* [Keckheit] *f.* [Lärm, Tumult] *m.* [Schlägerey] *f.*

Brawurzyć, *nd.* 4. [den Eisenfresser machen, Händel machen.]

Brajcarki, *ów, pl.* [Hacken, woran die Säbelriemen hängen.]

Brednia, *i, f.* [Fabeley, *f.* Mährchen, Geschwatz] *n.*

Bredzić, *nd.* 3. [schwätzen salbadern, einen Fehler begehen.]

Bredziciel, *a, m.* [Schwätzer, Windbeutel, *m.*

Brekla, Brykla, *i, f.* [Blankscheit] *n.*

Brew, brwi, *f.* [Augenbraune] *f.* brewny, *adj.*

Brewerya, *vid.* Brawura.

Brewiarz, *a, m.* [Brevier] *n.* brewiarzowy, *adj.*

Brnąć, *nd.* 2. [waten, durch ein Gewässer waten] *fig.* [tiefer hineingerathen hineinfallen, sinken.]

Broczyć, *nd.* 4. [bespritzen besudeln] w krwi [im Blute baden.]

Brod, *u, m.* [Furth] *f.*

Broda, *y, f.* [Kinn, *n.* Bart *m.*] brodowy *adj.*

Brodacieć, *nd.* 2. [einen Bart bekommen, mannbar werden.]

Brodacz, *a, m.* [Grossbart] *m.*

Brodaty, *adj.* [bärtig, mit einem Barte versehen.]

Brodawczany, brodawczaty, *adj,* [warzig,

Brodawka, *i, f.* [Warze,] *f.*

Brodownik, *a, m.* [Warzenkraut, klein Sonnenwirbel,] *m.*

Bródka, *i, dim.* [kleines Kinn; kleines Bärtchen.]

Brodnia, *i, f.* [eine Art Fischnetz.]

Brodnica, *y, f.* Strasburg in Westpreussen,] brodnicki, *adj.*

Brodowina, *y, f.* mielizna, [Sandbank, Untiefe] *f,*

Brodzca, *y,* Brodziciel, *a, m.* [Water, der die Furthen durchwatet.]

Brodzić, *nd.* 3. [waten, durchwaten.]

Brodzisty, *adj.* [durchwatbar, untief, seicht]

Brog, *u, m.* [Schober, Heuschober.] *m.* brogowy, *adj.*

Broić, *nd.* 3. [Böses thun, Unheil stiften rasen, toben]

Broiciel, *a, m.* [Unheilstifter] *m.* broicielka, [Unheilstifterinn] *f.*

Brok, *u, m.* szrót, [Schrot,] *m.*

Brokadya, *i, f.* złotogłów [Brocat, Goldstoff] *m.* brokadyowy, *adj.*

Broń, *i, f.* [Waffe, Wehr, *f.* Gewehr, *n.* Rüstung, *f.*]

Brona, *y, f.* [Egge] *f.*

Bronić, *nd.* 3. [Vertheidigen, schützen: verhütten verbieten, wehren.]

Broniciel, *a, m.* [Vertheidiger, Beschützer. Verbieter,] *m.*

Bronownik, *a, m.* [Egger, Eggerknecht] *m,*

Broszura, *y, f.* zeszyt [Broschüre] *f.*

Broszurować, *nd.* 2. zeszywać, [heften, broschüren,

Browar, *u, m.* Browarnia, *i, f.* [Brauhaus,] *n.* browarny, *adj.*

Brozda, *y. f.* [Furche] *f.*

Brozdzić, *nd.* 3. [Furchen ziehen, ackern; runzelig machen, Unruhe stiften.]

Brodziciel, *a, m.* [Furchenzieher, Unruhestifter.] *m.*

Brozdzisty, *adj.* [furchig, voll Furchen.]

Brud, *u, m.* [Schmutz, Unflath, Unrath] *m.* brudy, [schmutzige Wäsche,] *f.*

Brudnić, *nd,* 2. [schmutzig werden.]

Brudno, *adv.* [schmutzig, hässlich, schändlich.]

Brudność, *ci, f.* Brudota, *y, f.* [Schmutzigkeit.] *f.*

Brudzić, *nd.* 3, [beschmutzen, beflecken, besudeln.]

Bruk, *u, m.* [Steinpflaster, Pflaster.] *m.*

Brukać, *nd.* 2. [schmutzen, beschmutzen, verunreinigen.]

Brukarz, *a, m.* [Pflasterer, Steinpflasterer.] *m.*

Bronisława Np.

[illegible]
~~[illegible]~~ (gol. Brzeg) [illegible] w [illegible].
Brzeg)
Brzezka (gol. Brzeźna) bystra rzeka [illegible] Bolechowiczych.
Brzetisław [illegible] = Pożun, [illegible]: Brzetisława.
Bregana [illegible] wpadająca do Sawy
Brza [illegible] poszła [illegible] na Brzeżu y Szotoń, 1620.

[illegible]
[illegible] — pokraszone snopy z zapola, z broge z pola ułożone
[illegible] dzienszinny. [illegible] f. [illegible]
grodzi.
[illegible] broit, [illegible] bredzić [illegible]
[illegible] bredzić z [illegible]
[illegible]
[illegible] grzytać, gryzić = [illegible]
[illegible] (= [illegible]) [illegible] warzeć.

[illegible] f. bronić, [illegible]

Brzeżć [illegible]

brochę = rożen. rog. n. bróg. [illegible] f. [illegible] f. gran.
furca, forceps [illegible]
[illegible] za stróż, co za broni (Konie) [illegible] bronić, Day boże dobra
[illegible] (1629) [illegible]
[illegible] f. framea ([illegible]) foras, brama [illegible]
[illegible] Strona: — kto za elefantową
zajdzie tam zaś bronę (— porta eburnea) [illegible] się na tę
stronę, [illegible] frenum n. frendere broić = gryźć [illegible]
[illegible] zabić [illegible] jeśliby się bronił [illegible]
bronić (1607), prawo [illegible] (1601) [illegible], garantir.
[illegible] borne, borner
f. brzeć, [illegible]
[illegible]

Broić [illegible] f. warować.

Broń [illegible] borne; Schild [illegible] bronić
ch veruttum [illegible]
obraz [illegible] zylec ~~[illegible]~~

Brew [illegible], brwia, [illegible]
Fozwolił Febus łagodnemi brwiami [illegible]; f. przódek, frons
[illegible] primum) [illegible] f. brama [illegible]

[illegible] w karczmie służy, [illegible] w browarze płaca, (1619)
[illegible] brytum = [illegible]

[illegible] ryba wodę [illegible]
[illegible] bro[illegible] [illegible]
[illegible] f. [illegible] ruga, [illegible]
[illegible] — [illegible] f. próć, bro[illegible] offringere [illegible]
[illegible]

Broczyć [illegible]
[illegible] f. [illegible] f. [illegible]
vadum, brzeg, [illegible]
bród [illegible] wbród złoto [illegible] (1597) [illegible]
[illegible] bród, [illegible] fibra, [illegible] brama
[illegible]
[illegible] f. brzytwa

brutto, brzyć, broczyć, [illegible] [illegible]
f. prąd, [illegible]
f. burzyć [illegible]

[illegible] f. brunatny. [illegible]

brzękać, mlić (affricare [illegible]) f. [illegible]

~~[illegible]~~ brique [illegible] rzek, [illegible]
[illegible] frequens, frica [illegible] rog [illegible]
góra, rafa f. rwać, f. przykry.

[illegible] obóz szwedzki poszedł do Brzeszcza który wziął przez traktaty (15)

Brzechwa Npn.

Brukosia nilyum. ; brukiew Zoffrub wybrukować [illegible]

Brunat [illegible] = brunatek = szartek.

brunatny [illegible]; cf prunum; pruna [illegible] = fiołk[illegible] [illegible] burrus (rudy, rudor) (= [illegible]), cf [illegible] barna [illegible]

Brus cf. bruk [illegible] (Lit. [illegible])

bruśnica (u. bruk) [illegible] Kamenec, [illegible] (bruśnica), f. bruk

bryk = [illegible] ! f. pryonge, [illegible], [illegible] fright (= [illegible])

Bryka cf. plaustrum! [illegible]

[illegible] jeden [illegible] [illegible] Bryk = Bryx [illegible] cf razić. Brzepnie [illegible] [illegible] [illegible] (= [illegible]) [illegible] a wanga [illegible] margo, pars [illegible] [illegible], [illegible] zawrzeć [illegible] brnąć [illegible]

Bryknąć [illegible]

Brukiew,
Brukować
Brukowie
rumtr
Brukowy,
[Stras
n. [St
Brunacić,
Brunak.
Brunatek,
Brunatka,
ner V
Brunatnaw
Brunatnić
chen.
Brunatnie
Farbe
Brunatno,
Veilch
Brunet.
[Brun
Brunświk
swick
Brus, a,
Bruśnik,
Bruśnica
Brutal, a,
talka,
Brutalstwo
sen,]
Brwisty.
Bryczka
Brygała.
m. [B
Bryk, u,
gen;
Bryka,
gen,]
Brykać,
müthi
Brykacz.
ger,]
Bryklivoś
brykli

Brukiew, *kwi, f.* [Kohlrüben,] *m.*
Brukować, *nd,* 2. [steinpflastern, pflastern]
Brukowiec, *wca, m.* [Pflastertreter, Herumtreiber,] *m.*
Brukowy, *adj.* [Pflaster;] brukowy *ego,* m. [Strassenaufseher,] *m.* brukowe, *ego, n.* [Strassengeld.] *n.*
Brunacić, *nd,* 3. [braun machen, bräunen.]
Brunak. *a, m.* [Braunschimmel,] m.
Brunatek, *tka, m.* [brauner Landfrosch,] *m.*
Brunatka, *i, f.* [Braunnelchen, *n,* ein kleiner Vogel.]
Brunatnawy, *adj.* [bräunlich, braunartig.]
Brunatnić, *nd.* 3. [braunen, braun machen.]
Brunatnieć, *nd,* 2. [braun werden, braune Farbe bekommen.]
Brunatno, *adv.* Brunatny, *adj.* [braun, Veilchenbraun,]
Brunet, *a, m.* [Brunett,] *m.* brunetka, *i,* [Brunette] *f.*
Brunswik, *u, m.* [Braunschweig,] *n.* brunswicki, *adj.*
Brus, *u, m.* [Wetzstein,] *m.* brusowy, *adj.*
Bruśnik, *a, m.* [Schleifer, Wetzer,] *m.*
Brusznica *y, f.* [rothe Heilderbeere.] *f.*
Brutal, *a, m.* [brutaler Mensch,] *m.* brutalka, *f.* [brutales Weib,] *n.*
Brutalstwo, *a, n.* [Grobheit, brutales Wesen,] *f.*
Brwisty, *adj.* [stark von Augenbraunen.]
Bryczka, *i, f.* [leichter Reisewagen.] *m.*
Brygada, *y, f.* [Brygade,] *f.* brygadyer, *a, m.* [Brygadyer,] *m.* brygadyerski, *adj.*
Bryk, *u, m.* wierzganie, [Hintenausschlagen; *n.* Trotz,] *m.*
Bryka, *i, f.* Lastwagen, Fuhrmanswagen,] *m.*
Brykać, *nd.* 1. [hinten ausschlagen, übermüthig werden, trotzen.]
Brykacz, *a, m.* [Trotzkopf, Widerspänstiger,] *m.*
Brykliwość, *ci, f.* [Widerspänstigkeit.] *f.* brykliwy, *adj.*

Bryła *y, f.* [Kloss, klumpen, *m.* Scholle,] *f.*
Brylant *u, m.* [Brillant, geschliffener Demant,] *m.* brylantowy, *adj.*
Brylastość, *i, f.* [scholliges Wesen,] *n.* brylasty, *adj.* [schollig, klumpig.]
Bryłka, *i, f.* [Klümpchen, Klöschen,] *n.*
Brylować, *nd.* 2. [excelliren, glänzen,]
Bryłowatość, *i, f.* [körperlicher Gehalt, Solidität,] bryłowaty, *adj.*
Bryndza, *y, f.* [eine Art Schmierkäse, Brinkelkäse,] *m.*
Bryś, *sia, m.* [Name des Hundes; grosser Hund, Kettenhund,] *m.*
Brytan, *a, m.* [Bullenbeiser, *m.* englische Docke,] *f.*
Brytfana, *y, f.* [Bratpfanne,] *f.* brytfanny, *adj.*
Bryzgać, *nd,* 1. [bespritzen, mit Strassenkoth beflecken.]
Bryzgacz, *a, m.* [Spritzer, Bespritzer.] *m.*
Brzanka, *i, f.* [eine Grasart, Stebenkraut,] *n.*
Brzask, *u, m.* [Morgendämmerung, *f.* Grauen,] *n.*
Brzdąkać, *nd.* 2. [klimpern.]
Brzdęk, *interj,* [Ausdruck des Falls,
Brzdęknąć, *nd.* 2. [hinplatzen, mit Geräusch hinfallen.]
Brzechać, *nd.* [bellen, klaffen.]
Brzechaiło, *a, m.* [Belferer, Zänker,] *m.*
Brzechwa, *y, f.* [Pfeil ohne Eisenspitze] *m.*
Brzeczka, *i, f.* [Meisch, Mösch beim Bierbrauer,] *m.*
Brzęczyć, *nd.* 4. [Geklirre von sich geben, klirren, sumsen,] *m.*
Brzęczydło, *a, n.* [etwas Klierendes,] *n.*
Brzeg, *u, m.* [Ufer, Gestade, *n.* Rand, *m.*] brzegowy *adj.*
Brzegaty, *adj.* [mit Ufern versehen; gerändert.]
Brzegówka, *i, f.* [Uferschwalbe,] *f.*
Brzęk, *u, m.* [Geklirre,] *n.*
Brzękać *v.* Brzęczyć.

Brzękadło, a, n. [Klimperstückchen, n. Klimperinstrument,] n.

Brzemię, enia, n. [Bürde, Last, f. Gepäcke,] n.

Brzemienny, adj. [belastet; von Frauen schwanger.]

Brzestan, a, m. bluszcz poziemny, [Erdepheu,] m.

Brzeszczot, a, m. [Messerklinge, Hirschfängerklinge,] f.

Brzezina, y. Brzezinka, i, f. [Birkenwald, Birkenbaum,] m.

Brzezny, adj. [Ufer, Rand.]

Brzmieć, nd. 3. [ertönen, hallen, schwellen.]

Brzmienie, a, n. [Getöne, n, Klingen in den Ohren, n; Inhalt, m. wie etwas lautet.]

Brzoskiew, kwi, f. [Braunkohl, m. Pfirsichbaum,] m.

Brzoskwinia, i, f. [Pfirsiche,] f. brzoskwiniowy, adj.

Brzost, u, m. [Gartenulme, f. Ulmenholtz, n. Ulmenbaum,] m.

Brzoza, y, f. [Birke,] f. brzozowy, adj. [Birken.]

Brzuch, a, m. [Bauch, Magen,] m.

Brzuchacz, Brzuchal, a m. [Dickbauch,] m.

Brzuchatość, ci, f. [Bauchigkeit,] f. brzuchaty, adj. [bauchig, dickbäuchig.]

Brzuchomowca, y, m. [Bauchredner,] m.

Brzuchowy, adj. [Bauch-]

Brzyd, u, m. [das Hässliche, Eckelhafte;] brzydal, a. m. [Hässlicher,] m.

Brzydki, brzydliwy, adj. [häslich, garstig, eckelhaft.]

Brzydkość, ci, f. [Garstigkeit, Abscheulichkeit,] f. Eckel, m.

Brzydnąć, nd. 2. [hässlich werden, garstig werden.]

Brzydota, y, vid. Brzydkość.

Brzydzić, nd. 3. [Eckel verursachen, aneckeln; się, [etwas verabscheuen, Eckel empfinden.]

Brzytewnia i, f. [Barbierzeug, n. Barbiersteck,] m.

Brzytwa y, f. [Barbiermesser.] n.

Buchnąć f. [gewaltig hervorbrechen; derb prügeln; gierig fressen.

Buchasty, adj. [bauchig, weit und faltig.]

Buchta, y, f. [Bucht, f. Bauchstück eines Schiffes,] n

Bucić, się, rec, nd. 3. [sich brüsten, prahlen.]

Bucien, cenia, m. ziele, [Fraissamkraut,] n

Buczno, adv. [prahlerisch, stolz; verschwenderisch.]

Buczność, i, f. [Stolz, Uebermuth.]

Buczyna, y, f. [Buche, f. Buchenholtz Buchenwald, m. Bucheichel,] f.

Buda, y, f. [Bude, Hütte f; Halbverdeck eines Wagens,] m.

Budowa, y, f. [Bau, m. Bauart, f. Gebäude;] n.

Budować, nd. 2. [bauen, erbauen.]

Budowanie, a, n. [Bauen, Erbauen, n. Bau, m.]

Budowca, y, m. [Erbauer, der etwas baut] m

Budowla, i. f. [Bau, m, Gebäude,] n.

Budownictwo, a, n. [Baukunst, f. Baumeisteramt,] n. budowniczy, adj.

Budownik, a. Budowniczy, ego, m. [Baumeister,] m.

Budowny, adj. [Bau, wohl gebaut, angebaut.]

Budynek, nku. m. [Gebäude,] n. budynkowy, adj.

Budyszyn, a, m. [Bautzen in der Lausitz] budyszyński, adj.

Budzić, nd. 3. [aus dem Schlafe wecken; aufwecken;] się, [aufwachen.]

Budziciel, a, m. [Aufwecker, Wecker] m budzicielka, f. [Weckerinn.] f.

Budzidło, a, n. [Wecker an der Uhr] m.

Bufonada. y, f. [Spassmachen, n. Boufonade,] f.

Bugaj, Buhaj. vid. Byk.

Buczackie stado (n. Antoni) [illegible]

Buda Ofen: w Budzie; [illegible] Budina (w Budimie) Budima.

Budziejowice [illegible]

Budestece [illegible] Gostmitz in Lausitz: Michał Frenzel kaplan w Budestecach przygotował r. 1670 do druku Ewang. Mateusza i Marka.

Bucharowie nie są pokoleniem tureckiem, ale szczepem narodu perskiego (cf. Klaproth)

cf. bróść [illegible] strzygać, strzydz

[illegible] siąpać, jak po brzytwach [illegible]; cf. zadzierzgnąć

Brytew = brzytwa [illegible] krew [illegible] [illegible], spumb

[illegible] brzeszczot (brouter). Brzeniąc [illegible]

[illegible] bochenek, [illegible] bucć, [illegible], puchnąć

[illegible] pękać

[illegible] [illegible] bük y pycha

[illegible]

buchnąć = kokoszyć się, pysznić się

Dwoszczyca (gingidium, bisnaga, visnaga, biscuta)

[illegible] bycznem kapeluszu [illegible]

buczniec = pysznić się.

= bukowina, z = [illegible]

Buda [illegible] [illegible] byt.

Do murzeia, budnie; kto z drzewa [illegible] w domu [illegible]

[illegible] budować a my dla budni [illegible]

[illegible] bódź

[illegible] Suffonaria

Brześć [illegible] w Brześciu = Brześciani [illegible]

Brzeżysława l. [illegible]

brzytwa [illegible] geolić, cf. [illegible]

Brzoskiew [illegible] = dzika kapusta = [illegible] brassica sylvestris

[illegible]

Spurink k. ii bijn 1.31.

Bukiece, (w Bukiecach) D. w D. Lwow.
Bule D. w Istrii Buje, miasteczko pot. godz. od Kwaty. 2. Bule.
Bukowsko wies w kr. Przemyslan bei Jaworów
Bunjewier. Unici (u Uskoków) nazywają rzymskich katolików bunjewcami, a ci znowu tamtych imieniem Wlachów

Bujać bingen, φέρω, φοῖτος. vehere.

cf. Fraxinus carus: fraxx, frxula cf. (Bozulus mi φηγός φαγεῖν

Burön t. far ugo φέρειν. ψυχή. Wind...

Bukiew turecka = aptekarska orzech (myrobalanum) glans a-bukiad u. Bow ... Kładać ... ; buklat = lagena lignea, λάγηνος (. Tagiew. u. bod ... (lado?,

... bukawica czerwona; 2 ... bukwica biała = paraliżowe ziele, pierwiosnek polna; 3 bukwica = Tłodownik maiyjny (...)

bulla Saile, πῖλος, pila. πάλλα

bułany f. bury.

cf. Bużan ... Krotyja ... czekan, buława

Bunt tym razem że owe Wielkopolskie bunty co ... ... konfederacją na zjazdach ... w Kościanie ... okolicznie ich sprzętały. 15

Budować nocą ... = Bündnis ... (pango, piąt / ... bunty w budowaniu ... Krakowy ... maja ...

Burmi miasto ... , ... guastare ... f. bruè.

bura ... , bourrasque. Βορέας

Bujać, *nd.* 1. [frei herumlaufen, herumschwärmen.]

Buk, *u, m.* [Buche, Rothbuche] *f.*

Bukiet, *u, m.* [Blumenstrauss, *m.* Sträuschen] *n.*

Bukiew, kwi, *f.* [Buchecichel,] *f.*

Bukład, Bukłak, *a, m.* [Schlauch, Wasserschlauch,] *m.*

Bukowina, *y, f.* [Buchenholtz, *n*; Bukowine,] *f.* bukowiński, *adj.*

Bukowy, *adj.* [Buchen.]

Bukszpan, *u, m.* [Buchsbaum,] *m.* bukszpanowy,] *adj.*

Bukowica, *y, f.* [Betonie, *f.* Schlüsselblume,] *f.* bukwiczany, *adj.*

Bula, *i, f.* [päpstliche Bulle,] *f.*

Buła, *y, f.* [grosses rundes Brod, *n.* grosse Semmel.] *f.*

Bułany, *adj.* [fahl, falbe, (von Pferden.)]

Bułat, *u, m.* [Stahl, orientalischer Säbel *m* Schwerd,] *n.*

Bułatny, *adj.* [von Stahl, stählern.]

Buława, *y, f.* [Streitkolben; Feldherrnstab *m.* Feldherrnwürde,] *f.*

Bułeczka, *dim.* von Bułka.

Bułka, *i, f.* [runde Semmel, *f.* kleines Weissbrod,] *n.* bułkowy, *adj.*

Bullion, *u, m.* rosół [Bouillon; Bandrose,] bulionowy, *adj.*

Buńczuczny, *adj.* [den Rosschweif betreffend, Pracht-.]

Buńczuk, *a, m.* [Rosschweif, *m.* Rosschweiffahne,] *f.*

Buńczuczyć się, *nd.* 4. [dick thun, sich keck brüsten.]

Bunt, *u, m.* [Bund, *m.* Bündniss, *n.* Empörung, *f.* Aufruhr,] *m.*

Buntować, *nd.* 2. [zum Aufruhr reitzen.] się, [sich empören, rebelliren, aufrührerisch werden.]

Buntownik, *a. m.* [Aufwiegler, Aufrührer, Rebell,] *m.*

Bura, *y.* [ein derber Verweis,] *m.*

Burawy, *adj.* [dunkelgrau.]

Burczeć, *nd.* 4. [brummen, derben Verweis geben; schelten.]

Burczymucha, *y, m.* [beständiger Brummer; Schelter, Brummbär,] *m.*

Burda, *y, f.* [Hader, Streit; Kartenspiel das Dreiblatt, Händelmacher,] *m.*

Burdel, *u, m.* zamtuz, [Bordell,] *m.* burdelowy, *adj.*

Burgrabia, *i,* ego, *m.* [Burrgraf, Schlosshauptmann; Auffeher eines Palais,] *m.* burgrabski. *adj.*

Burka, *i, f.* [Mantel von grober Wolle *m.* kleiner Verweis,] *m.*

Burknąć, *nd.* 2. [schelten, trotzig antworten.]

Burmistrz, *a. m.* [Bürgermeister.] *m.* burmistrzowa, *y. f.* [Bürgermeisterinn.] *f.*

Burmistrzować, *nd.* 2. [Bürgermeister seyn, bürgermeistern.]

Burmistrzostwo, *a. n.* [Bürgermeisteramt,] *n.* burmistrzowski, *adj.*

Burość, *ci, f.* [Dunkelgrau, das Dunkelgraue.] *n.*

Bursa, *y, f.* [Börse, Kaufmansbörse, *f.* Convict.]

Bursista, *y, m.* [Convictorist.] *m.*

Bursztyn, *u, m.* [Bernstein,] *m.* bursztynowy, *adj.*]

Burt, *a, m.* [Einfassung, Borte.] *f.*

Burta, *y, f.* [Bord eines Schiffes, Ruderbank;] *f.*

Bury, *adj.* [dunkelgrau, gefleckt, grau, dunkel.]

Burza, *y, f.* [Sturm, *m.* Ungewitter, *n.* Verwirrung, *f.*

Burzliwiec, wca, *m.* [Unruhestifter, unruhiger kopf.] *m.*

Burzliwość, *i, f.* [Ungestüm, *n.* Unruhe, *f.* Sturm,] *m* burzliwy, *adj.*

Burzyć, *dd.* 4. [Unruhe stiften, aufwiegeln;] się, [unruhig werden, wallen, gähren; zerstören.]

Burzyciel, *a, m.* [Unruhestifter. Zerstörer.] *m.*

Burzysty, *adj.* [stürmisch, voll Ungewitter.]
Bussola, *y, f.* [Seekompas.] *m.*
Bust, *u, m.* [Büste, *f.* Brustbild.] *n.*
Butel, *tla, m.* Butelka, *i, f.* [Bouteille, Flasche,] *f.* butelkowy, *adj.*
Butelkować, *nd.* 2. [auf Bouteillen füllen.]
Butliwość, Butność, *i, f.* [Hoffart, *f.* Stoltz, *m.*] butliwy, *adj.* [stoltz.]
Butwieć, *nd.* 2. [morsch werden, vermodern, faul werden.]
Butny, *adj.* [stoltz, hoffärtig.]
Bujność, *i, f.* [Fruchtbarkeit, Ueppigkeit, Geilheit,] *f.* bujny, *adj.* [geil, üppig, überaus fruchtbar.]
Burdygan, *a, m.* [Streitkolben,] *m.*
Buzia, *i, f.* Buziak, *a, m.* [Kuss, *m.* Küschen; Maulchen. Mündchen.] *n.*
Buzować, *nd.* 2. [derbe ausfilzen, tüchtig schelten.]
By, *adv.* [wenigstens; als, sogar als; wen auch; dass.]
Bycie, *a, n.* [Seyn, *n.* Existenz.] *f.*
Byczak, *a, m.* [Stierchen,] byczek, [Stier kalb.]
Byczyć się, *nd.* 4. [wild werden, ausgelassen seyn, frech werden]
Buczyna, *y. f.* [Bullenfleisch. Pitschen in Schlesien.]
Bydlarz, *a. m.* [Viehhirt, Kuhhirt,] *m.*
Bydlątko, *a, n. din.* von Bydło *transt* [Dümmling.]
Bydlę, ęcia, *n.* [Vieh,] *n. transt.* [dummer Mensch,] *m.*
Bydlęcieć, *nd.* 2. [viehisch werden, zum Viehe werden.]
Bydlęcość, *i, f.* [viehisches Wesen, *n.* Viehheit,] *f.* [bydlęcy, *adj.*
Bydło, *a, n.* [Vieh,] *n.*

Bydź, Być, [*verb. auxil.* [seyn, vorhanden seyn, sich befinden.]
Byk, *a, m.* Bulle, Stier,] *m.*
Bykowiec, *wca, m.* [Riemen, von harten Leder,] *m.* bykowcowy, *adj.*
Byle, *adj.* [um nur, wenn nur.]
Bylina, *y, f.* [Krautstauden, Kraut. Unkraut.] *n.*
Byłość, *j, f.* [Gewesenheit,] *f.* były, [gewesen.]
Bynajmniéj, *adv.* [ganz und gar nicht, nicht im Geringsten,]
Bystro, Bystrze, *adv.* [scharf, schnell, scharf eindringend.]
Bystrość, *i, f.* [hinreissende Schnelligkeit,] *f. transt.* [Scharfsinn,] *m.* bystry, *adj.* [schnellreissend scharfsinnig.]
Byt, *u, m.* [Seyn, Daseyn,] *n.* [Existenz,] *f.* dobry, [Wohlstand,] *m.*
Bywać, *freq.* [zu seyn pflegen, gewöhnlich seyn.]
Bywalec, *lca, m.* [Gewitzter, Erfahrener,] *m.*
Bzdura, *y, f.* [Kleinigkeit, Bagatelle,] *f.* bzdurny, *adj.* [nicht viel werth, geringfügig,]
Bzdurstwo, *a, n.* [Lumperey, Dummheit, *f.* dummes Zeug.] *n.*
Bzdurzyć, *nd.* 4. [fasern, albern schwatzen.]
Bzdyk, *a, m.* [alter Knasterbart.] *m.*
Bzdzić, *nd.* 3. [fisten, stänkern.]
Bzdzioch, *a, m.* [Fister, Stänkerer.] *m.*
Bzdzina, *y, f.* Bzdziny, *pl.* [Fiste,] *f.*
Bzicha, Bzucha, *y, f.* ziele, [Schwarzkümmel, *m.* Nardenkraut.] *n.*
Bzowy, *adj.* [Hollunder,] sok, [Hollundersaft.] *m.*

Bzdzielem zowie się młyn noszczący na Wisłe (Kl). 2.-da. [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible], z [illegible] na [illegible] ze wszystkich stron [illegible]. Kl

Bystrzyca [illegible]; w Banskiej Bystrzycy (Nau[illegible])

Bystrzyca [illegible] ż. żegluga. 2 [illegible] f. Stanisławow.

Bytow [illegible] (1405)

[illegible] było co rozdawać, było o co prosić (Kl) cf. żyć, versare u. verbera[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cf. przebyć = przejść; pervadere) [illegible] [illegible], [illegible].

[illegible], bos, pecus [illegible] cf. boczyć; [illegible] cf. bóg [illegible] [illegible] = farere, [illegible] f. bugaj, bujak byklik [illegible] byka bujak [illegible].

[illegible] byczek; [illegible].

bylina = chwast, [illegible]?

[illegible], by.[illegible] = [illegible] pożós, [illegible] cf. [illegible]

[illegible] pû [illegible] = [illegible]; Lodruf ([illegible] fundus [illegible]) = [illegible] ziemni podły

bywały [illegible]

[illegible] pedere. [illegible] foedus [illegible] (mit n. bać): f. pedor (vgl. pedor), pedidus, pedo, πέρδω = pierdzieć; [illegible] weszz[illegible] (cf. [illegible] [illegible]): cf. zez (patuy; putere putrescere) f. gnój. [illegible]; cf. pęknąć; putidus = fastidiosus ([illegible]) f. brzydki.

Buturlin (cinxerat Leopolim arcta obsidione Basilius Buturlinus supremus praetorio augustali totius Moschoviae praefectus)

Byczków pa madziarsku Bocsko, [illegible] [illegible]

Bydgoszcz [illegible]: w Bibgoszczy król polski y Brandeburczyk ziechali y tam sobie pakta podpisali (16..)

butny [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bat [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gdziebych (1575 = gdybym) [illegible] nie zapłacił ([illegible]); by = [illegible] = [illegible] bo [illegible] by = [illegible] próżno wszytko nasze było staranie być nas [illegible] nie ciągnął (1556)

Bycie = altd. pû = [illegible].

[illegible] = visium, [illegible] [illegible] [illegible] verium divisio? at [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible]

Byś [illegible] veterinum genus: [illegible] (mit n [illegible], cf. aquatile [illegible], [illegible], [illegible] [illegible]

Caban, a
Scha
Mens
Cąbr, br
Hirsc
Cal, a, m
Läng
Całkiem.
Całkowit
heit,]
Całodnio
zen
Całopale
palny
Całorocz
Jahr
Całość,
Całować.
ben.]
Całowan
ręki,
Całowito
letztl
Całówka
Bret.
Całowy,
Całun,
n. [g
Całus,
chen.
Cały, adj
unver
Cap, –
[Sch
Capić, n
graps
Capie,
Capieć,
dumm
Capstrzy

C.

Caban, *a*, *m*. [Art grosser wallachischer Schaafe,] *transt*. [ungeschickter Mensch.]

Cąbr, *bru*, *m*. [Zimmer, z B. von einem Hirsche, *m*. Pfefferkraut,] *n*.

Cal, *a*, *m*. [Zoll, *m*. Daumenbreit in die Länge.]

Calkiem, *adv*. [im Ganzen, unzerstückt.]

Całkowitość, *i*, *f*. [Gänzlichkeit, Ganzheit,] *f*. całkowity, *adj*.

Całodniowy, Całodzienny, *adj*. [den ganzen Tag während, ganztägig.]

Całopalenie, *a*, *n*. [Brandopfer,] *n*. całopalny, *adj*.

Całoroczny, *adj*. [ganzjährig, ein ganzes Jahr dauernd.]

Całość, *i*, *f*. [das Ganze, Ganzheit.] *f*.

Całować, *nd*. 2. [Küffen, einen Kuss geben.]

Całowanie, *a*, *n*. [Küssen, *n*. Kuss,] *m*. ręki, [Handkuss,] *m*.

Całowitość, *i*, *f*. [Gänzlichkeit, Unverletztheit,] *f*. całowity, *adj*.

Calówka, *i*, *f*. [etwas zolldickes zb; Tau, Bret.]

Calowy, *adj*. [Zoll, zollbreit, zolldick.]

Całun, *u*, *m*. [Leichentuch, Baartuch,] *n*. [grobe Mönchskleidung.] *f*.

Całus, Całusek, *a*. *m*. [Kus, *m* Küfschen,] *n*.

Cały, *adj*. [ganz, vollkommen, unversehrt, unverletzt.]

Cap, *interj*. [gripps, grapps.] *subs*. [Schaafbock, Schöps,] *m*.

Capić, *nd*. 3. [schnell ergreifen, erwischen grapsen.]

Capie, *ęcia*, *n*. [Schaafböckchen,] *n*.

Capieć, *nd*. 2. [zum Schaafbock werden, dumm werden.]

Capstrzyk, *a*, *m*. [Zapfenstreich,] *m*.

Car, *a*, *m*. [Zar, russischer Kaiser,] *m*. carski. *adj*. [zarisch.]

Carogród, *u*, *m*. [Constantinopol,] carogrodzki, *adj*.

Carski, *adj*. von Car; carskie drzwi, [Thûre vor dem Altar, wo das Allerheiligste aufbewahrt wird.]

Carstwo, *a*, *n*. [Zarthum, kaiserthum,] *n*.

Cążki, *ów*, *pl*. [kleine Zange, *f*. Zangchen.] *n*.

Ceber, Cebrzyk, *a*, *m*. [Zober, Zuber.] *m*. cebrowy, *adj*.]

Cebula, *i*, *f*. [Zwiebel,] *f*. cebulowe, *adj*.

Cebularz, *a*, *m*. [Zwiebelhändler.] *m*. *fig*. skąpiec, [Filz,] *m*.

Cech, *u*, *m*, [Jnnung, Zunft, Brüderschaft, Zunftversammlung,]

Cecha, *y*, *f*. [Zeichen; Brandzeichen, Gepräge, Brandmal,] *n*.

Cechmistrz, *a*. *m*. [Zunftmeister, Obermeister,] *m*.

Cechmistrzostwo, *a*, *n*, [Zunftmeisteramt,] *n*. cechmistrzowski; *adi*.

Cechować, *nd*. 2. [bezeichnen, zeichnen, brandmarken.]

Cechownik, *a*, *m*. [Zunftgenosse,] *m*.

Cechowy, *adj*. [Zunft, zünftig;] pijak, [Erzsäufer, Zecher,] *m*.

Cedr, *a*, *m*. [Ceder, *f*. Cederbaum,] *m*. cedrowy, *adj*.

Cedula, *y*, Cedułka, *i*, *f*. [Zettel, *m*. Zettelchen.] *n*.

Cedzić, *nd*. 3. [seihen, durchseihen, fliesen lassen, filtriren.]

Cegielnia, *i*. *f*. [Ziegelscheine, *f*. Ziegelofen,] *m*.

Cegielnik, *a*, *m*. [Ziegelstreicher, Ziegelbrenner;] *m*.

Cegła, [*y*, *dim*. Cegiełka, *i*, *f*. [Ziegel, *f*. Ziegelchen,] *n*.

Ceglany, *adj.* [Ziegel von Ziegel.]

Ceglarstwo, *a, n.* [Ziegelbrennen, Ziegelstreichen,] *n.* ceglarski, *adj.*

Ceglarz, *vid.* strycharz.

Ceglasty, *adj.* [ziegelroth; ziegelfärbig,] ceglasty, [ziegelförmig.]

Cekhaus, *u, m.* [Zeughaus,] *n,* cekhauzowy, *adj.*

Ceklarstwo, *a. n.* [Häscheramt, *n.* Häscherdienst, *m.* ceklarski, *adj.*

Ceklarz, *a, m.* [Häscher, Stadtknecht,] *m.*

Cel, *u, m.* [Ziel, *n.* Zwek, Endzweck, *m.* Absicht, *f.* Zielpunkt] *m.*

Cela; *dim.* Celka, *i, f.* [Mönchszelle,] *f.*

Celebrować, *nd.* 2. [feyerlich begehen, das Hochamt halten.]

Celnica, *y, f.* [Zollhaus.] *n.* celnicki; *adj.*

Celnictwo, *a, n.* [Zollwesen, Zollamt.] *n.*

Celnik, *a, m.* [Zolleinnehmer, Zöllner,] *m.* celniczy, *adj.*]

Celność, *i, f,* [Vorzüglichkeit, Vortreflichkeit,] *f.*

Celny, *adj.* von Cło, Cela, und Cel; celujący, [vorzüglich, vortreflich.]

Celować, *nd.* 2. [zielen, wornach zielen, übertreffen, vorkommen.]

Celowy, *adj.* [Ziel, zum Ziel gehörig.]

Cembra, *y, f.* [Zimmerung, Auszimmerung *f.* Brunnenkasten.] *m.*

Cembrować, *nd.* 2. [zimmern, mit Brettern einfassen.]

Cembrowina, *y, f.* [Zimmerholz, *n.* Einfassung,] *f.*

Cena, *y, f.* [Preis, Werth, *m.* Schätzung, Achtung,] *f.*

Cenić, *nd.* 3. [taxiren, schätzen, achten.]

Cenność, *i, f.* [Schätzbarkeit, *f.* Werth.] *m.* cenny, *adj.*

Cenzor, *a, m.* [Cenzor, Büchercensor, Sittenrichter,] *m.* cenzorski, *adj.*

Cenzorować, *nd.* 2. [censiren, richten, hochmeistern.]

Cenzura, *y, f.* [Censur, *f.* Tadel,] *m.*

Centurya, *yi, f.* [Tausendguldenkraut,] *n.*

Cep, *a, m,* Cepy, *pl.* [Flegel, Dreschflegel,] *m.* cepowy, *adj.*

Cepak, *a, m.* [Dreschflegelstiel; Drescher;] *transl.* [Bauerkérl,] *m.*

Cepuch, Czopuch, *a, m.* [Rauchloch am Ofen.] *n.* cepuchowy, *adj.*

Cera, *y, f.* [Gesichtsfarbe, Miene, *f.* Gesicht,] *n.*

Cerata, *y, f.* [Wachsleinwand,] *f.* ceratowy, *adj.*

Ceregiele, *ów, pl.* [übertriebene Complimente, Weitläuftigkeiten.]

Ceregielny, *adj.* [übertrieben, umständlich weitläuftig.]

Ceremonia, *ii. f.* [Ceremonie, *f.* Complimente, Umstände.]

Cerkiew, *kwi. f.* [griechische Kirche,] *f.* cerkiewny, *adj.*

Cerować, *vid.* Cyrować.

Cesarstwo. *a, n.* [Kaiserthum, Kaiserreich,] *n.* cesarski, *adj.* [Kaiserlich.]

Cesarz, *a, m.* [Kaiser,] *m.* cesarzowa, *y, f.* [Kaiserinn] *f.*

Cesarzewicz, *a, m.* [Kaiserlicher Prinz,] *m.* cesarzowna, *y, f.* [Kaiserliche Princessin.] *f.*

Cętka, *i, f.* [Tüpfel, Punct.] *m.*

Cętkować, *nd.* 2. [betüpfeln, mit Tüpfeln vérzieren,]

Cętnar, Centnar, Cetnar, *a, m.* [Zentnar,] *m.* centnarowy, *adj.*

Cętnarówka, *i, f,* [Zentnartonne,] *f.*

Cewka, *i, f.* [Röhre, *f.* Hahn, *m.* Spuhle,] *f.*

Chabina, *y, f,* [Ruthe, Gerte; Wünschelruthe,] *f.*

Chabrek, *brka, m.* [Kornblume, *f.* Siebenkraut,] *n.*

Chalupa, Chalupina, [Bauerhüte, *f.* elendes Wohnhaus,] *n.*

Charakter. *u, m.* [Character, *m.* Schrift, *f.* Merkmal.] *n.*

eremoniał. podług najwyższej [illegible] ceremo-
niału (Zab.)
[illegible] zwonka = gawiedź [illegible] pacholstwo [illegible]
[illegible] = [illegible] chleb, [illegible]
[illegible] = jako [illegible] calones, [illegible]
Kot: cf. classis [illegible] / klasa, pacholstwo [illegible]
cf. sługa.

[illegible] = jaśmnia [illegible] włoska (centaureum [illegible]) [illegible] (centaurium minus, [illegible])
[illegible] / kleparko. [illegible] = młócić, [illegible]

[illegible]

[illegible] persona [illegible]

[illegible]

wykwintna grzeczność

Cerkiew [illegible], cerkwia [illegible]

[illegible] staw a cesarskie ryby, [illegible]

[illegible] jako srogi y straszny świata był burzyciel był Gaius
[illegible] Cesarz (1607)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] / koleba cf. [illegible] (chałupa), [illegible]
[illegible] / koleba, / klatka.
[illegible]

Cekarz [illegible]
[illegible] Cekarz [illegible]

Charchać · oczymrużąc, marszcząc się, kaszląc i charchając
Chata dymna Rauchhütte [illegible] kurna [illegible]
Chełmno, a. Culm. prawo Chełmińskie = magdeburskie [illegible] netm.

chart [illegible], [illegible] ; Chart pokorny, ogarz [illegible]
[illegible] 1619 cf. żartki [illegible]

charzcz ἄλβος ?
chcenie i wola ich błądzi (Kl.) χατέω ! (cf. ὄχερος) cupio cf. cupi[illegible]
Tylko to chcący pytacą, jeśli chce. (R. 1619) cf. Karhać ; cf. gestire [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] z chciwości srogiej, popędliwej (1592) (cf. cupere, cupędia [illegible] cf. αετοκόνος)
[illegible] 1619 [illegible]
[illegible] cf. ciągać [illegible] cf. Gunst, honor

[illegible] καθαρός, καλός
chędogi [illegible]
candidus (cf. cano) = castus, czysty. f. czytać, czynić.
[illegible]

[illegible] quamquam [illegible]

chełpa [illegible] mit dem [illegible] f. chlubić, cf. [illegible]
[illegible]
Chełpić się = chlubić się, kokoszyć się, καυχάομαι, [illegible]
[illegible]

[illegible] f. ściągać

Chleb · przystali [illegible] na chleby (gyü [illegible]) [illegible] tysięcy [illegible] 1673 [illegible] Chleb cf. Chłop, [illegible] cf. [illegible] cf. [illegible] [illegible] [illegible] f. ciasto.

chen [illegible] Chwast = [illegible]

Chlew [illegible] cf. Klucz

Charcica, *y, f.* [Windhündinn,] *f*

Charlak, *a, m.* [Bettler, elender Mensch,] *m.*

Charleć, *nd.* 2. [krank u. elend seyn, kränkeln; nothleiden.]

Chart, *a, m.* [Windhund,] *m.*

Chartowity, Chartowaty, *adj* [wie ein Windspiel, windspielartig.]

Chaszcz, *u, m.* [Dickig, dickes Gebüsch;] *n.*

Chcieć, *nd.* 2. [wollen, begehren.]

Chciwie, *adv.* [gierig, süchtig, begierig, habsüchtig,]

Chciwość, *i, f.* [Begierde, Sucht, Habsucht,] *f.* chciwy, *adj*

Chęć, *i, f.* [Wille, Lust zu etwas, Neigung, Gewogenheit,] *f.*

Chęcić, *nd.* 3. [ermuntern, aufmuntern, anmahnen.]

Chędogi, *adj.* Chędożnie, *adv.* [sauber, zierlich, geschmükt, rein.]

Chędogość, *i, f.* [Reinheit, Reinlichkeit] *f.*

Chędożyć. *nd.* 2. [säubern, reinigen, schmücken,] kogo [durchfuchteln.]

Chełpa, *y, f.* [eitle Prahlerey.] *f.*

Chełpić się, *nd.* 3. [eitel prahlen, sich rühmen, gross thun.]

Chełpiciel, Chełpliwiec, *a, m.* [Prahler, Prahlhans,] *m.*

Chełpliwość, *i, f.* [Prahlerey, Prahlsucht, Ruhmredigkeit,] *f.*

Chełpliwy, *adj.* Chełpliwie, *adv.* [prahlerisch, ruhmredig.]

Chełznać, *vid.* kiełznać.

Chept, *u. m.* chwast, [Dickig, Unkraut,] *n.*

Cherlać, *nd.* 1. [Kränkeln, immer Kränklich seyn.]

Chorlak. *vid.* Charłak.

Cherub, *a. m.* herub,] *m.* cherubiczny, *adj.* [Cherubs.]

Chętka, *i. f.* [Kleine Lust, Lüstchen, Gelüste.] *n.*

Chętliwy, *adj.* Chętliwie, *adv.* [willig, bereitwillig, gewogen.]

Chymera, *y. f.* [Einbildung, *f.* Hirngespinst, *n.* Caprice.] *f.*

Chymerować, *nd.* 2. [Grillen fangen, Capricen machen.]

Chymeryczność, *i, f.* [Hang zum Grillenfangen, Wunderlichkeit.]

Chymeryczny, *adj.* Chymerycznie, *adv.* [grillenfängerisch, wunderlich.]

Chymeryk, *a. m.* [Grillenfänger] *m.* chymeryczka, [Grillenfängerinn.] *f.*

Chemia, *i. f.* [Scheidekunst, Chemie] *f.* chemiczny, *adj*

Chemik, *a.* Chimista, *y. m.* [Chemiker.] *m.*

China, *y. f.* [Chinarinde, China;] *pl.* Chiny, [Kaiserthum China,] *n.*

Chinczyk, *a. m.* [Chineser.] *m.* chinka, *i. f.* [Chineserinn.] *f.* chinski, *adj.*]

Chiromancya, *i. f.* [Wahrsagen aus der Hand, *n.* Handdeuterey,] *f.*

Chlać, *nd.* 1. [schlappern, schlampern, saufen.]

Chlask, Chlast! *interj.* [Geräusch, den der aufgerührte Schlamm macht.]

Chlastać, *nd.* 2. [im Schlamme arbeiten, platschern.]

Chlastawa, *y. f.* [Dürrwurz,] *f.* ziele

Chleb, *a, m.* [Brod, *n.* Nahrung, *f.* Unterhalt.] *m.*

Chlebić, *nd.* 3. [schmeicheln.]

Chlebnica, *y, f.* [Brodschrank, Brodladen,] *m.*

Chlebnik, *a m.* piekarz, [Brodbäcker,] *m.* chlebny, *adj.* [Brod-.]

Chlebodawca, *y, m.* [Brodgeber, Ernährer.] *m.* chlebodawczy, *adj*]

Chlebojedzca, *y, m.* [Brodesser, Brodfresser,] *m.*

Chlebokradzca, *y, m.* [Broddieb, unnützer Brodesser.] *m.*

Chlebowy, *adj.* [Brod-, zum Brod gehörig, von Brod.]

Chlew, *u, m.* [Schweinestall, Viehstall, Koben.] *m.*

Chlewiarz, *a, m.* [Kobenwärter, Schweinestallaufseher,] *m.*

Chlewny, Chlewowy, *adj.* [koben-, Saukoben-.]

Chlip! *interj.* [schurf! Laut den man bei Schlürfen hört.]

Chlipać, *nd.* 2. [chlürfen, schluchzen.]

Chlisnąć, *vid.* Chlysnąć.

Chłód, *u, m.* [Kühle, *n. f.* Schattenkühle, *f.* Schatten,] *m.*

Chłodek, *din.* von Chłód; *botan.* [Hasenstrauch,] *m.*

Chłodnieć, *nd.* 2. [kühl werden.]

Chłodnik, *a, m.* [kühler Ort, *m.* Sommerhaus, Schattengang, *m.* Kühlofen, *m.* Kühltrank,] *m.*

Chłodność, *i, f.* [die Kühle, *f.* kühles Wesen:] chłodno, *adv.* chłodny, *adj.* [Kühl.]

Chłodzący, *adj.* [kühlend.]

Chłodzić, *nd.* 3. [Kühlen, abkühlen, kühl machen.]

Chłonąć, *nd.* 2. [in sich schlucken, schlingen, verschlingen.]

Chłop, *a. m.* [Bauer, Bauersmann, *m;* Mann.] *m.*

Chłopaczek, *czka, m.* [kleiner Junge,] *m; botan.* [Flöhkraut,] *n.*

Chłopak, *a, m.* [erwachsener junger Mensch,] *m.*

Chłopcowy, *adj.* [Knaben : Jungen-:]

Chłopczyk, *a. m.* [Knabe, kleiner Junge,] *m.*

Chłopczyna, *y, m.* [lieber Junge, guter Junge.] *m.*

Chłopczysko, *a, m.* [ungeschliffener Junge, Bube,] *m.*

Chłopek, *pka, m.* [junger Bauer, armer Landmann,] *m.*

Chłopianka, *i, f.* [Bäuerinn, *f.* Bauernweib.] *n.*

Chłopię, *ęcia, n.* [Bürschen, Knäblein, *n.* Hofknabe,] *m.*

Chłopiec, *pca, m.* [Bursche, Lehrbursche.] do bótów [Stiefelknecht,] *m.*

Chłopieć, *nd.* 2. [zum Bauer werden, bäuerisch werden.]

Chłopka, *i, vid.* Chłopianka.

Chłopstwo, *a, n.* [Bauerschaft, *f.* Bauernstand,] *m.* chłopski, *adj.*

Chłosta, *y, f.* [Hiebe, Schlage, *fig.* Plage Strafe] *f.*

Chłostać, *nd.* 2 [Schmisse geben, schlagen strafen, peitschen.]

Chluba, *y, f.* [Prahlerey, *f.* Ruhmreden,] *n.*

Chlubić, się, *nd.* 3. [womit prahlen, gross thun.]

Chlubność, *i f.* [Ruhmredigkeit, Prahlsucht,] *f.* chlubny, chlubliwy, *adj.*

Chlust! *interj.* [patsch!]

Chlustać, *nd.* 1. [mit Geräusch spritzen, giessen.]

Chlustem, *adv.* [vorströmend, in Strömen.]

Chlysnąć, *nd.* 2. [einschlürfen.]

Chłystek, *tka, m.* [Schlucker, ein unbedeutender Mensch,] *m.*

Chmiel, *u. m.* [Hopfen,] *m. meton.* [berauschendes Getränk,] *n.*

Chmielarz, *a, m.* [Hopfenbauer,] *m.*

Chmielić, *nd.* 3. [mit Hopfen, unmachen.]

Chmielnik, *a, m.* [Hopfengarten, Hopfenplatz.] *m.*

Chmielny, *adj.* [mit Hopfen angemacht;] chmielowy, *adj.* [Hopfen .]

Chmura, *y,* **Chmurka**, *i, f.* [Regenwolke, Wolke.] *f.*

Chmurny, *adj.* [bewölkt, unwölkt; finster, übelgelaunt.]

Chmurzyć, *nd.* 4. [bewölken, umwölken;] się, [sich wölken, *fig.* finstere Gesichter machen.]

Choć, *adv.* przynajmniéj, [wenigstens] choć chociaż, *conj.* [wenn auch, wenn gleich.]

Chochla, *i, f.* [Pflock am Zugnetze.] *m.*

Chód, *n,* [Gang, *m.* Gehen.] *n*

Chodak, *a. m.* [Bastschuh, Bauernschu, schlechter Schuh.] *m.*

[illegible]mielnicki: [illegible] refractarius [illegible] Chocim [illegible] (1673)
inventore Bohdano Chmielnicio a [illegible] [illegible] Imperii [illegible] [illegible] Buturlino [illegible])
Chocimir [illegible]
[illegible]ski [illegible] Ojciec Jana III Marek Sobieski zawarł [illegible] pod Chocimem w r. 1621.

Chłopka [illegible].

[illegible] chłopstwo [illegible]

[illegible] od starosty nie odniósł, [illegible] chłostą karać kogo [illegible]

[illegible] chwostać [illegible] chwost [illegible]
[illegible] kiełzać [illegible]
[illegible] chluby (Kl)

[illegible] chełp, [illegible], sława, krzyk, chwalić

Chłód kto we żniwa pożyty chłodu nasiedzi się zimie głodu (1.1619)
[illegible] [illegible], [illegible] p. [illegible]

[illegible]ustat, chłeustat, a też ustat, (Kl.1619)

[illegible] = [illegible]

[illegible]

Chłop: = mężczyzna;
2 = [illegible], gruby chłopak, głupi
3 = poddany, kmieć
4 = [illegible]
5 = [illegible]

Chłop: Każdy rok szlachcic acz nowiny porze, i magnoiwszy stare pola orze; [illegible] chłopek nigdy bez kłopotu, ani oechnie z potu; [illegible] dzień i noc, [illegible] pieszy; przecie się z tego [illegible] nie cieszy (K)
Chłop = [illegible] ... jak [illegible] ... chłopa na pana nie godzi się [illegible] ...

[illegible] Żurawski [illegible] mały [illegible]

[illegible]

[illegible] chciej [illegible] (Rej)

[illegible] Szwed musiał się umknąć pod Kunebark [illegible] tam [illegible] chciom y głodem poczęstowali (16..) [illegible]
Chodak = co rad chodzi = biegun.

[illegible]mielnicki umarł, potem [illegible] chcieli synowca Jurka na młodszego [illegible] utrzymać przy buławie, [illegible] zaś Wychowskiego obrali Hetmanem, który się [illegible] być [illegible]
[illegible]mielniczenko: Kozacy sobie obrawszy za hetmana Chmielniczeńka [illegible] Wychowskiego, [illegible] Niemierzyca 16..
[illegible] z Moskwą konspiracyą y podjazdy ku Warszawie [illegible] wyprawił, gdzie szlachty nie mało zagarnął (16..
[illegible] wojska więcej jak 4000 [illegible] umknąć [illegible]

Chrolenko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Chowański (dux Iwanus Andreades Chowanscius; Gediminea gente oriundus

Chodkiewicz: na głos Hermogena jednomyślnie uderzyli na Polaków. Naskiewicz pospiął zamknąć się w Kremlu razem z [illegible] Gąsiewskiego, [illegible] się z [illegible], z Trubeckim [illegible] podjazdy [illegible] z panem Strusiem i Chodkiewicz

Chorwarya biała = swobodna; — czarna = podległa f. Chrzest

Chorwaty wieś w obwodzie Sanockim, [illegible] las Chorwa-tesk należący do Rusiłowa w obwodzie złoczowskim, f. Lemki.

A[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] franco: [illegible], [illegible] grani

Chr[illegible] = chróścenie w ogródzie nakryte ziołami, drzewem, , [illegible] = ścieżka.

Chrupać = [illegible] [illegible] Krew, chrupać f. [illegible]; sorbere = [illegible]

Chodzić cedere χάζω (χωρέω) f. Kraj; ch-goś

cf. κόλον, χαίνω [illegible] Gol.
Choina = [illegible] novellum juniperus [illegible]; = sosna
choinka = [illegible] z chojka = sosna borowa.

Skorznie = Cholewa (non chłosta): żeś chłostę podjął – nie [illegible] zwierzaj ani rodzonemu bratu; bo cię Cholewą [illegible] będą zwać. (Kl.) cf. κολός, [illegible] f. Kot, κολεός, cho-κάλτοι = [illegible] [illegible] (Herod), calceamen

Chomato cf. [illegible] (helcium, tomex, [illegible]) cf. Komża

chom[illegible] [illegible], [illegible]

Chór = [illegible]

Chrom[illegible] [illegible] [illegible] f. chorow [illegible], [illegible] = [illegible]

Chorągwica [illegible] rozagiew [illegible] (Boltalan, Z) cf. Khorog [illegible] cf. [illegible], chustka (vexillum = velum)

Chronić cf. Kram; [illegible] = [illegible] się, wystrzegam się, [illegible] [illegible] cf. [illegible]

Chorążyc [illegible] Chorąży [illegible].
choroba, [illegible], doktor. Pańska choroba ubogiego zdrowie [illegible]

chory cf. [illegible] [illegible] f. Kraj; cf. cicur [illegible] f. [illegible]
cf. Ko[illegible] [illegible], [illegible].

Chrom cf.

cf. Cholewa hować cf. Gabun (ahd. hapan), Gaben, Gehalten, ἔχω, have (f. [illegible]) [illegible] cf. [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] "capere" [illegible] chwycić? colere f. Chłop, chleb, chlew f. χόρτος [illegible] [illegible] quanto, [illegible] glove f. konieć, [illegible] [illegible] cf. Keep; f. Kobiały = capere f. Kłopot (przechowywacz = occultator et receptator) cf. Gehalten cavere (zachować) cf. [illegible]

Chrzaniasty [illegible] [illegible] [illegible]

cf. crusher [illegible]; cf. Krztusić się, Krzątać f. chrapać, Kruszyć
Chodkiewicz [illegible] [illegible] najwyższy W.X.Lit. [illegible] pod [illegible] Zygmunta Wazy [illegible] Sudermańskiego Książę

Chodnik, *a, m.* [Weg, Pfad, Fussteig, Laubengang,] *m.*

Chodny, *adj.* [gehend.]

Chodzić, *nd.* 3. [gehen, anhaltend gehen, zu gehen pflegen.]

Chodzisty, *adj.* [gangbar.]

Choina, *y, f.* [Kienbaum, Fichtenbaum, Fichtenholz,] *n.* choinowy, *adj.*

Cholewa, *y, f.* [Stiefelschaft] *f.* wbucie, [Glasblase,] *f. fig.* cholewki palić, [um eine buhlen, ihr die Cour machen.]

Chołodziec, *dzcu, m.* [Kühlendes Gericht von Mangoldblättern.]

Chomąto, *a, n.* [Kummet, *n.* Pferdezeug.] chomątowy, *adj.*

Chomik, *a, m.* skrzeczek, [Hamster,] *m.*

Chór, *u, m.* [Chor, Singechor, *n;* Wechselgesang,] *m.* chórowy, *adj.*

Chorągiew, *gwi, f.* [Fahne,] *f.* chorągiewny, chorągwiany, *adj.*

Chorał, *u, m.* [Choral.] *m.* choralista, *y, m.* [Choralist,] *m.* choralny, *adj.*

Chorąży, *ego, m.* [Fähndrich Fahnenträger,] *m.*

Choroba, *y, f.* [krankheit,] *f.* chorobny,] *adj.*

Chorować, *nd.* 2. [krank seyn.]

Chorowitość, *i, f.* [Kränklichkeit,] *f.* chorowity, *adj.* [Kränklich.]

Chory, *adj.* [Krank;] chory, *ego, m. subst.* [Kranker,] *m.*

Chorzeć, *nd.* 2. [Krank werden, erkranken.]

Chów, *u, m.* [Zucht, Anferziehung,] *f.* bydła, [Viehzucht,] *f.*

Chować, *nd.* 1. [verwahren, aufbewahren; bewahren, verbergen; halten, unterhalten:] umarłego, [begraben.]

Chowanie, *a, n. subst verbale* von Chować.

Chowaniec, *vid.* Wychowaniec.]

Chowiorek, *rka, m.* [körnerlose Getreidegarbe,] *f.*

Chrachać, Charchać, *nd.* 1. [aushusten, gurgeln, ausspeicheln.]

Chrakotliwy, Charkotliwy, *adj.* [räusperig, röchelnd.]

Chrap, *n, m.* [geheimer, Aerger, Groll,] *m.* chropowe miejsce, [Bruchgrund,] *m.*

Chrapać, *nd.* 2. [schnarchen, röcheln, ringen.]

Chrapka, Chrypka, *i, f.* [Heiserkeit, *f.* Groll.] *m.*

Chrapliwy, *adj.* [schnarrend, schnarchend.]

Chropot, *u, m.* Chrapota, *y, f.* [Schnarchen, *n.* Heiserkeit,] *f.*

Chrobot, *u, m.* Chrobotanie, *a, n.* [Gerassel,] *n.*

Chrabotać, *nd.* 1. [rasseln, poltern; kriechen.] się [sich herumstossen.]

Chrobry, Chrabry, *adj.* odważny, [wacker kühn; tapfer,]

Chromać, *nd.* 2. [hinken, lahm gehen, schwanken.]

Chromata, *y, f.* [Hinken, Lahmseyn] chromy, *adj.* [lahm.]

Chronić, *nd.* 3. [bewahren, schützen,] się [etwas meiden, sich vor etwas in Acht nehmen.]

Chroniciel, *a, m.* [Beschützer, Bewahrer,] *m.* chronicielka, *f.*

Chroniczny, *adj.* [Zeit-, an eine Zeit gebunden, chronisch.]

Chronologia, *i, f.* [Zeitrechnung,] *f.* chronologiczny, *adj.* [chronologisch.]

Chropawić, Chropowacić, *nd.* 3. [höckerig machen, uneben machen.]

Chropowacieć, *nd.* 2. [schrumpfen, holperig werden, rauh werden.]

Chropowatość, *i, f.* [Holprigkeit, Rauhheit] *f.* chropawy, *adj.*

Chropowaty, *adj.* Chropowato, *adv.* [rauh, holperig, uneben.]

Chróścić, *nd.* 3. [mit Reisern flechten, mit Reisern belegen.]

Chróściеć, *nd.* 2. [ins Gesträuche schlossen, zum Strauche werden.]

Chróściel, Chruściel, *a*, *m*. [Wachtelkönig *m*. Schnarrwachtel] *f*.

Chrościna, *y*, *f*. [Gesträuche,] *n*. jagodna, [Erdbeerbaum,] *m*.

Chróst, *u*, *m*. [Reisig, Reiser, *m*. Gesträuche, *n*. Geräusch,] *m*.

Chróstać, *vid*. Chrościć, und szeleścić, auch gryźć.

Chróstowatość, *i*, *f*. [Strauchartigkeit,] *f*. chrostowaty, *adj*.

Chrostowisko, *a*, *n*. [Strauchdickig, Gesträuche,] chrostowy, *adj*. [Reiser-]

Chrup! *interj*. [knakś!]

Chrupać, *nd*. 2. [knaken, knaksen, knorpeln;] chrupanie, *subst*.

Chrystus, *a*, *m*. [Christus, der Gesalbte Gottes,] chrystusowy, *adj*. [zum Christus gehörig, Christus]

Chrystyanizm, *u*, *m*. [Christenthum, *n*. Christianismus.] *m*.

Chrabąszcz, *v* Chrząszcz.

Chrzan, *u*, *m*. [Meerretig,] *m*. chrzanowy, *adj*. [Meerrettig-]

Chrząstka, *i*, *f*. [Knorpel,] *m*. *bot*. [eine Art Milchschwämme.]

Chrząstkowy, *adj*. [knorpelicht, knorpelartig.]

Chrząszcz, *a*, *m*. [Käfer, Maikäfer,] *m*. chrząszczowy, *adj*.

Chrzcić, *nd*. 3. [taufen, Taufhandlung verrichten.]

Chrzciciel, *a*, *m*. [Täufer.] *m*.

Chrzcielnica, *y*, *f*. [Taufstein, Taufort.] *m*. chrzcielniczy, *adj*.

Chrzciny, *cin*, *pl*. [Taufen, Kindlaufen, *n*. Taufhandlung.]

Chrześcianin, *a*, *m*. [Chryst,] *m*. chrześcianka, *i*, [Christinn,] *f*.

Chrześciaństwo, *a*, *n*. [Christenthum.] *n*. chrześciański, [christlich.]

Chrzesny, Chrzestny, *adj*. [Tauf-;] ojciec [Taufpathe, Pathe.] *m*.

Chrzest, chrztu, *m*. [Taufe,] *f*.

Chrzyzmo, krzyżmo, *a*. *n*. [Chrisam.] *n*.

Chrzęst, *u*, *m*. [Gerassel, Geklirre, Geräusch,] *n*.

Chrzęstać, *nd*. 3. [klirren, rasseln, räuschen.]

Chuć, *i*, *f*. [Luft, Begierde, Sucht.] *f*.

Chuch, *u*, *m*. Chuchanie, *a*. *n*. [Hauchen, *n*. Hauch, *m*.

Chuchać, *nd*. 1. [hauchen, warm hauchen,] *fig* w garść [in die leere Hand blasen.]

Chudactwo, *a*, *n*. [Armseligkeit, *f*. armseliges Wesen.] *n*.

Chudak, *a*, *m*. [magerer, elender Mensch, armer Mensch,] *m*.

Chudnieć, *nd*. 2. [mager werden, abnehmen; arm werden.]

Chudo, *adv*. [mager; ärmlich.]

Chudoba, *y*, *f*. [Armuth, *f*. armes Eigenthum, das einer besitzt.]

Chudopachołek, *łka*, *m*. [armer Schlucker, *m*. armer armselig.]

Chudorlawy, Chuderlawy, *adj*. [mager im Gesichte, hager, kränklich.]

Chudy, *adj*. [mager, unfruchtbar, nicht fett, hager; arm.]

Chudzić, *nd*. 3 [mager machen, ausdörren, auszehren.]

Chuściany, *adj*. [von linnen Tüchern, Tuchlinnen-.]

Chuścina, *y*, *f*. [elendes armseliges Tüchel,] *n*.

Chustka, *i*, *f*. [Tuch, Linnentuch, ein Stück Wäsche, Schnupftuch.] *n*.

Chuśtać, *nd*. 1. [einen schaukeln,] się, [sich schaukeln.]

Chuśtaczka, *i*, *f*. [Schaukel,] *f*.

Chutny, Chutliwy, *adj*. [schnell zu etwas hurtig, geschwind.]

Chwala, *y*, *f*. [Lob, *n*. Ruhm, *m*. Ehre Verehrung.] *f*.

Chwalca, *y*, *m*. [Lobpreiser, Verehrer,] *m*.

Chwalebność, *i*, *f*. [Preiswürdigkeit.] *f*. Chwalebny, *adj*. [lobenswürdig.]

Chwalenskie morze, [das caspische Meer.]

Chwalić, *nd*. 3. [loben, preisen, lobpreisen.

Chust, a miasto w Węgrzech.

Chrystyan biskup litewski roku 1254.
Chrząstowski (Andrzej) pastor ewangelicki wydał w Lubaniu książkę p. t. Zwierciadło nabożeństwa chrześcijańskiego.
Chrzyczki (Andrzej) [illegible]

[illegible] chrzest dobytych (1587)

[illegible] chucia zjęty [illegible]; [illegible] chuc do [illegible] [illegible], [illegible] chocieć = chęć, ochota

[illegible] chuchał [illegible], [illegible] puchać

[illegible] wchrost, [illegible] chrost, [illegible] cremium. chrost = chrobot; [illegible] chróst, [illegible] chrzęst, [illegible] chuchać, chrapać, [illegible]

[illegible] pana Boga, diabeł z niego przekwintuje (Pr. 1010)

[illegible] ubogi.

[illegible] nie [illegible] (Pr. 1013)

[illegible] Chryste [illegible] (1029)

[illegible] ξηρός, ξύω cf. czerzy; ξερός; [illegible] cf. [illegible]; [illegible] wyschły [illegible] cremium = [illegible] cienki [illegible] chybać [illegible] = dactyli exigui, [illegible]

Chrzan [illegible] dobry i z miodem, [illegible] bez [illegible] (Pr. 1629)

Chrząstka χόνδρος f. jędro

[illegible] chaussé
[illegible] f. kosy, cf. copula [illegible] [illegible] sakwo [illegible]

Chrząszcz cf. szarańcza, κάνθαρος [illegible] crabro f. sierszeń; cf. [illegible] cracere, [illegible] crocitus; cf. [illegible]

[illegible] f. [illegible] wahać, f. [illegible]

[illegible]

[illegible] chwały Dymona [illegible] chowić albo czeba, czebrze [illegible] strużka [illegible]

[illegible] Chwalenskie (mare Caspium, [illegible])

[illegible]

Chytków Dua Joannes Andreovius Chelcovius, [illegible] sed integro animo

Chylić reclinare = [illegible] [illegible]

chytry [illegible], ἴδρις, catus [illegible]; [illegible] jako chytrze ten świat wiesza nad nami [illegible] dziwne klatki, = siatki; [illegible] (caveu) [illegible] kot, [illegible] = [illegible] [illegible] chwycić

[illegible] chyzu [illegible] (Kl)

Chwast = silva herbarum, calamellum, herbae [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Berg [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gaidum.
[illegible] τέρμω: gdy ktoś tobie barzo ufarnie, albo cię inni ciągle, albo [illegible] (Św. [illegible] [illegible] ciosać [illegible] tundere [illegible]
[illegible]

chwiać (f. wiotchy); [illegible] z siebie głowę swą chwieje [illegible] [illegible] go chwiejąca się wiodła Fortuna [illegible] [illegible] barwowiec, [illegible] [illegible]
f. chusta, chustu
Chwyta [illegible]
włożyć [illegible] za chwosty doskwierać [illegible] [illegible] kot. f. pica, czep, [illegible]
[illegible] fassen, [illegible] [illegible] manifestus [illegible] [illegible] chwycka [illegible] za szaty. [illegible]; [illegible] κύτος, [illegible] kupić, [illegible], capić, chycić; chwat stąd chwytający [illegible] [illegible] (τέταγών, tango) [illegible] quatio [illegible] capio, [illegible] [illegible] [illegible] ἀπτομαι, [illegible]; inchoare (ald [illegible] = [illegible] hyby.

Chyba = [illegible], oprócz.

[illegible], [illegible] = [illegible] [illegible] τείνω tendo, τανύω, τιταίνω. Stu.
[illegible] tendere [illegible]
[illegible] deck, [illegible]
[illegible] τραγγάλω, τραγκάλω (= ciągniskora zszewc) [illegible] τραγγαλισμός [illegible], τραγγία, τραγκιά, [illegible] genus barbarum [illegible] solis [illegible]

Chyba [illegible] hiba = [illegible]

chybać (hybać = chylać)

[illegible] w nadobnym [illegible] z rozumem [illegible] [illegible] Trawa [illegible] [illegible] jedwał [illegible]

Chybki = chyży, żwawy, warthki [illegible] [illegible] [illegible]

verebren;] się [sich rühmen, womit prahlen.]

Chwalny, *adj.* Chwalnie, *adv.* [löblich, lobenswürdig.]

Chwałochciwy, *adj.* [ruhmbegierig, ehrgierig.]

Chwałopiew, *u, m.* [Lobgesang,] *m.*

Chwaścić, *nd.* 3. [mit Unkraut anbauen;] się [sich einnitens.]

Chwaścisty, *adj.* Chwaścisto, *adv.* [voll Unkraut.]

Chwast, *u, m.* [Chwaścisko, *a. n.* [Unkraut,] *n.* chwastowy, *adj.*

Chwastowaty, *adj.* [strunkig, unkrautartig.]

Chwatać, *v.* Chwytać.]

Chwatki, *adj.* [greifend, faffend;] chwatkiem, *adv.* [in Eile aufgegriffen.]

Chwiać, *nd.* 2. [schwanken, hin und her bewegen, wanken, rütteln.]

Chwila, *i, f.* [Weile, Zeit, Zeitdauer, *f.* Augenblick,] *m.*

Chwost, *u, m.* [ogon.] (Schwanz) *m.*

Chwościsty, *adj.* [schwanzig, geschwänzt.]

Chwycić, *nd.* 3. [greifen, fangen, haschen, nehmen.]

Chwytacz, *a. m.* [Hascher, Aufgreifer, Schnapper,] *m.*

Chwytny, *adj.* [greiffend, faffend.]

Chyba, *conj.* [wofern, etwa, es sey denn dass.]

Chyba, *y. f.* [Fehlschlagen, Misslingen, verfehlen,] *n.*

Chybać, Chybotać, *nd.* 2. [schaukeln, bewegen, rütteln.]

Chybiać, *nd.* 2. [oft verfehlen, fehlen, nicht treffen.]

Chybić, *nd.* 3. [verfehlen, fehlschlagen, nicht gerathen.]

Chybkość, *i, f.* [Behendigkeit, Flinkheit,] *f.* chykki, *adj.* [flink.]

Chybność, *i. f.* [Fehlbarkeit,] *f.* chybny, *adj.* [fehlend. trügend.]

Chych, *u.* Chychot, *u. m.* [verhaltenes Gelächter, Kichern, Gekicher.]

Chychotać, *nd.* 2. [kichern, versteckt lachen.]

Chycić, *vid.* Chwycić.

Chyl, *u, m.* [Milchsaft von verdauten Speisen, hervorragender Ort.] *m.*

Chylać, Chylić, *nd.* 3. [neigen, beugen, herab neigen.]

Chylcem, Chyłem, Chyłkiem, *adv.* [gebeugt, *fig.* heimlich. verstohlen.]

Chylowy, *adj.* von Chyl.

Chytrość, *i, f.* [Arglist, Schalkhaftigkeit.] *f.* chytrze, *adv.* chytry, *adj.*

Chytrzeć, *nd.* 2. [arglistig werden, listig werden.]

Chyżość, *i, f.* [Flinkheit, Schnelligkeit.] *f.* chyżo, *adv.* chyży, *adj.*

Ciąć, *nd.* 2. von tnę, [hauen, einen Hieb versetzen, einhauen.]

Ciąg. *u, m.* [Ziehen, *n.* Zug. *m.* Zeit, *f.* Raum, Zeitraum, *m.* Fortfetzung,] *f.*

Ciągiem, *adv.* [in einem fort, ununterbrochen.]

Ciągławość, *i, f.* [Dehnbarkeit.] *f.* ciągławy, *adj.*

Ciągle, *adv.* [ununterbrochen. fortdauernd.]

Ciągłość, *i, f.* [Dehnbarkeit, Geschmeidigkeit, *f.* Dauer,] *f.*

Ciągły, *adj.* [dehnbar, geschmeidig, ununterbrochen.]

Ciągnąć, *nd.* 2. [ziehen, spannen, ausdehnen, etwas fortsetzen.]

Ciągnienie, *a, n.* [Ziehung.] *f.*

Ciągowy, *adj.* [Zug, zum Zuge gehörig.]

Ciało. *a, n.* [Körper. Leib,] *m. fig.* [das Ganze von etwas.] *n.* bez duszy [Leichnam, *m.* Leiche,] *f.*

Ciałobójca, *y. m.* [Leibtödter,] *m.* ciałobójczy, *adj.*

Ciapa, *y, m.* [schwerfälliger Mensch, Plumpsack.]

Ciarki, *ów, pl.* dreszcz, [Schauer, *m.* Schaudern.] *n.*

Ciarlatan, *a.m.* [Quacksalber, Marktschreyer, Windbeutel;] *m.*

Ciarlataneryа, *i, f.* [Windbeuteley, Gauklerey,] *f.* ciarlatanski, *adj.*

Ciarlatanić, *nd.* 3. [den Windbeutel machen.]

Ciascistość, *i, f.* [Teigigkeit,] *f.* ciascisty, *adj.* [teigig, unausgebacken.]

Ciaśnina, *vid.* Cieśnina,]

Ciasno, *adv.* [enge, gedrängt.]

Ciasnocha, *y, f.* [Weiberhemde, *n.* Jupe.]

Ciasność, *i*, Ciasnota, *y, f.* [Enge,] *f. fig.* [Bedrängniss; äusserste Noth,] *f.*

Ciasny, *adj.* [enge, gedrängt.]

Ciasto, *a. m.* [Teig, *m.* Backwerk, *n.* Kuchen.] *m.*

(Ciąż) w ciąż, *adv.* [in einem fort, ununterbrochen.]

Ciąż, Cięża, *y. f.* [Last, Bürde; Schwangerschaft,] *f.*

Ciążyć, *nd* 4. [belasten, beschweren, eine Bürde auflegen.]

Cichaczem, *adv.* [in der Stille, im Stillen.]

Cichnąć, *nd.* 2. [still werden, sich beruhigen.]

Cichość, *i, f.* [Stille.] *f.* cicho, *adv.* cichy, *adj.* [still, sanft, ruhig, leise.]

Ciec, *nd.* 2, [fliessen, rinnen, tröpfeln, triefen.]

Ciecierzyca, *y. f.* [Ziesererbse, Kichererbse,] *f.* ciecierzycowy, *adj.*

Cieciorka, *i, f.* [Birkhuhn, *m.* Zwergtrappe.] *f.*

Cięciwa, *y, f.* [Sehne an einer Armbrust] *f.* cięciwny, *adj.*

Ciecz, Ciecza, *y, f.* [Flüssigkeit, *f.* etwas Flüssiges,] *n.*

Cięga, *i, f.* [Schwiele von Peitschenhieben; *f.* Hiebe, Schläge.] *fig.* [Stoss,] *m.*

Cięgaczka, *i*, Cięgoty, *pl.* [Gliederschmerz *m.* Gliederreissen.] *a.*

Cięgiel, Cyngiel, *a, m.* [Schneller am Gewehr, an der Armbrust,] *m.*

Ciek, *u. m.* [Fliessen, *n.* Fluss, *m.*

Ciekawość, *i, f.* [Neugierde, Wissbegierde,] *f.* ciekawy, *adj.* [neugierig, interessant, Neugierde erregend.]

Cielak, *vid.* Ciołak.

Cielątko, *a, n.* [junges Kälbchen,] *n.*

Ciele, *ęcia, n.* [Kalb,] *n.* morskie, [Meerkalb.] *n.* cielęcy, *adj.*

Cielęcina, *y, f.* [kalbfleisch, *n.* kalbsbraten.] *m.*

Cieleśnie, *adv.* [körperlich, leiblich, wollüstig, fleischlich.]

Cielesność, *i, f.* [Fleischlichkeit, Wollust, *f.* cielesny, *adj.* [leiblich, körperlich, fleischlich, sinnlich;] kolor, [Fleischfarbe.]

Cielić się, *rec. nd.* 3. [kalben.]

Cielica, *y, dim.* Cieliczka, *i, f.* [Kuhkalb.] *n.*

Cielistość, *i, f,* [Feistigkeit, Fleischfarbe *f.* cielisty, *adj.*

Ciemię, *enia, n.* [Scheitel, Wirbel] *m. fig.* nie w ciemię bity, [er ist nicht auf den Kopf gefallen.]

Ciemierzyca. *y, f.* [weisse Niesswurz,] *f.* ciemierzycowy, *adj.*

Ciemierzycznik, *a. m.* [Grossesamkraut] *n.*

Ciemięzca, *y.* Ciemięzyciel, *a, m.* [Bedrücker.] (Tyran.) *m.* -cielka, *f.*

Ciemiężyć, *nd.* 4. [plagen, bedrücken, beschweren.]

Ciemiężyk, *a. m.* ziele, [Steinbrech, *m.* ein Kraut.]

Ciemku, pomacku, *adv.* [im Finstern tappend.]

Ciemnawość, *i, f.* [grauer Schimmer,] *m.* ciemnawy, *adj.* [etwas dunckel.]

Ciemnić, *nd.* 3. [dunckel machen, verdunkeln, verfinstern.]

Ciemnica, *y, f.* [Finsterniss, *f.* dunckler Ort, *m.* Gefängniss,] *n.*

Ciemnieć, *nd.* 2. [finster werden, erblinden.]

[illegible]ekawy = prędki [illegible] do [illegible]; [illegible] sagax et odorans
[illegible], ut canis venaticus; cf. indagare [illegible], [illegible] cf. [illegible]
[illegible] czekać.

[illegible] udaj cielęcia (Kalbfell) za rysia (Kl)
[illegible] [illegible] ([illegible]); cielę [illegible] = jagnię, kurczę, [illegible]
= młody płód cf. [illegible]

[illegible] wszystka [illegible] żadnej [illegible] nie może [illegible] litewny jak [illegible]
cliessny [illegible] bez. [illegible] 1601, [illegible]

ciężny [illegible] tkać (cf. natkano = [illegible]); densus (ściskać = addensere = constipare)

Ciasto cf. testus, testa mit clibanus u. chleb (cf. tegó thal)

[illegible] maithl, [illegible] = głowa, głownia, [illegible] ciąć [illegible]

~~[illegible]~~ veratrum, aconitum [illegible]

[illegible]

cf. temerator [illegible] [illegible] dziedzic.

[illegible] domare, [illegible] ciąć (v. [illegible] [illegible]) cf. [illegible] [illegible], cf. damnum, [illegible].

[illegible]mere

cicho = bija[taxim] wszystko było złożone cichom (v. cicho) północnym
i głuchym milczeniem (1587); swoich dozorców cich w nocy zabijając (16..)
Cicha woda brzegi podrywa (P. 1629) = Stille Wasser [illegible].

Ciec cf. scaturex [illegible] [illegible] [illegible], ciekący, [illegible], [illegible]
scatere, [illegible], [illegible]

[illegible] (jarzyna) = cieciorzyca ogrodna = groch włoski, cicer
[illegible] = arietinum cicer; [illegible] dzika, cieciorzy-
ka [illegible] cicer [illegible] cicer, columbinum cicer [illegible]
[illegible]

[illegible]jman i osądzon i umarł w ciemnicy (Kl) [illegible].

Cienkonogi, [illegible] (24)

cf. [illegible] = τυφλός, obtusus (tundo), opacus, cf. paciepi

Cień = [illegible] skaza, σκιά cf. ciało. [illegible]
Naydziesz czasem y takiego, co się boi cienia swego, (r. 1624)
cf. [illegible] templa cf. τέμενος (l. dom) cf. ściana, cf. tunica
cf. cienki.

Cierzenice cf. rate, [illegible]

Ciesielskie narzędzia telum (dolare)
ciosać cf. tesak: (caedere, [illegible] = ciąć, l. ciesać) [illegible] tkać [illegible]; cf. castrare = [illegible], l. deska, tasak
[illegible] cf. dolare = lignum ascia caedere, asciare; ciesać kamień = [illegible] cf. σκέπαρνον, [illegible]
[illegible], [illegible] gładzić, [illegible], deska, l. ciosać, templum = [illegible] l. dom.
[illegible] contemplor; templum [illegible] tyczki [illegible]

cienki cf. tani. cf. szczupły, rzadki, [illegible], tener, tenuis
(p. amis tener = ea tenui farina), [illegible]
tenuis, [illegible] (dünn) cf. cień, tani.

Cieszyć cf. [illegible] (tulec) [illegible] cf. ciesze [illegible] cf. ciecze, cf. cicho
cf. otucha, [illegible] duch, tchać, dychać, [illegible] cf. [illegible]
[illegible] (thank you [illegible]) [illegible]
[illegible]
[illegible] cf. dzięki [illegible]

cf. topiarium, [illegible]

[illegible] szarłatnym [illegible]

Ciężar [illegible] żal, się [illegible], [illegible] styszan, niezrównanych [illegible] zdobytych, ciężar wojennych wozów i działów ziemię skrytych nieba [illegible] [illegible] (1587)

Cięciwa [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ciernice [illegible]

Cierpieć [illegible] [illegible] = [illegible], cierpliwość = [illegible], [illegible] l. τέρπω, cf. trwać [illegible]
cierpieć = wytrwać, durare; [illegible] wytrwać [illegible]
[illegible]

[illegible]
cierpki [illegible], tarny, acerbus, torpidus, turpis, torv[illegible]
[illegible] durus, [illegible]
[illegible] 161[illegible]

Ciemność, *i, f.* [Finsterniss, Dunkelheit,] *f.* ciemny, *adj.* [dunkel; blind; unaufgeklärt, unwissend.]

Cień, *nia, m.* [Schatten,] *m.* cieniowy, *adj.* [schatten-.]

Cieńczeć, *nd.* 2. [dünner werden, feiner werden.]

Cieńczyć, *nd.* 4. [dünner machen, verdünnen, verkleinern.]

Cienić, *nd.* 3. [beschatten, mit Schatten umgeben.]

Cieniować, *nd.* 3. [schattiren.]

Cieniowanie, *a, m.* [Schattiren, *n.* Schattirung.]

Cienki, *adj.* [dünn, schmal, schlank.]

Ciennik, *a, m.* [Schattendach, Schattenschirm, Lichtschirm,] *m.*

Ciepławy. *adj.* [etwas warm, lau,]

Ciepleć, *nd.* 2. [warm werden.] cieplić, *nd.* 3. [warm machen; wärmen.]

Cieplik, *a, m.*]Wärmestoff,] *m.*

Ciepło, *a, n.* Ciepłość, *i, f.* [Wärme;] *f.* ciepło, *adv.* [warm.]

Ciepłomiar, Ciepłomierz, *a, m.* [Thermometer, Wärmemesser,] *m.*

Ciepło, *adj.* [warm, erwärmend, warm machend,]

Cierlica, *y, f,* [Flachsbreche,] *f.*

Cierń, *ia, m.* Cierń, *i, f.* [Dorn. Stachel.] *m.* ciernowy, *adj.*

Ciernić, *nd.* 3. [mit Dornen bepflanzen- bezäumen.]

Ciernisko, *a, n.* [Dornstrauch, *m.* Dornhecke,] *f.*

Ciernisty, *adj,* [dornig, voll Dornen, stachellig.]

Cierpieć, *nd.* 3. [leiden; uebel empfinden- dulden, ertragen.]

Cierpienie, *a, n.* [Leiden, Dulden, *n.* Tolleranz.]

Cierpkawość, *i, f.* [gelinde Herbigkeit,] *f.* cierpkawy, *adj.*

Cierpkość, *i. f.* [Herbigkeit.] *f.* cierpki, *adj.* [herbe, (das Bittere.]

Cierpliwość, *i, f.* [Geduld,] *f.* cierpliwie, *adv.* cierpliwy, *adj.* [geduldig, langmüthig.]

Cierpnieć, *nd.* 2. [stumpf werden, erstarren, einschlafen.]

Cierzeniec, *ńca, m.* [Sacknetz zum Fischfange.] *f.* cierzeńcowy, *adj.*

Ciesać, Ciosać, *nd.* 2. [zimmern, behauen.]

Ciesielczyk, *a, m.* [Zimmergeselle,] *m,*

Ciesielka, *i, f.* [Zimmerhandwerk, Zimmermannsarbeit,] *f.*

Cieśla, *i, f.* [Zimmermann.] *m.* ciesielski *adj.*

Cieśń, *ni, f.* [enger Pass,] *m.* *fig.* [Bedrägniss, Drangsal.]

Ciesnić, *nd.* 3. [engen, verengen, beschränken, einschränken.]

Cieśnina, *y, f.* [Enge,]morska, [Meerenge] *f.*

Cieszyć, *nd.* 4. [trösten, freuen,] się, [sich erfreuen, ergötzen.]

Cieszyciel, *a, m.* [Tröster,] *m.* cieszycielka, *i,* [Trösterinn,] *f.*

Cieszyn, *a, m.* [Teschen in Schlesien,] *n,* cieszyński, *adj.*

Cietrzew, *wia, m.* [Birkhahn,] *m.* cietrzewi, *adj.*

Cięża. Ciąża, *y, f.* [Schwangerschaft,] *f.*

Ciężar, *u,* m. [Last, Schwere, Bürde, *f.* Gewicht.] *n.*

Ciężarność, *i, f.* [Schwangerschaft.] *f.* ciężarny, *adj.* [schwer; schwanger.]

Ciężko, *adv.* Ciężki, *adj.* [schwer, lästig.] *prop. et fig.*

Ciężkomierz, *a, m.* [Schwermesser, *m.* Barometer,] *n.*

Ciężkość, *i, f.* [Schwere; Schwirigkeit,] *f.*

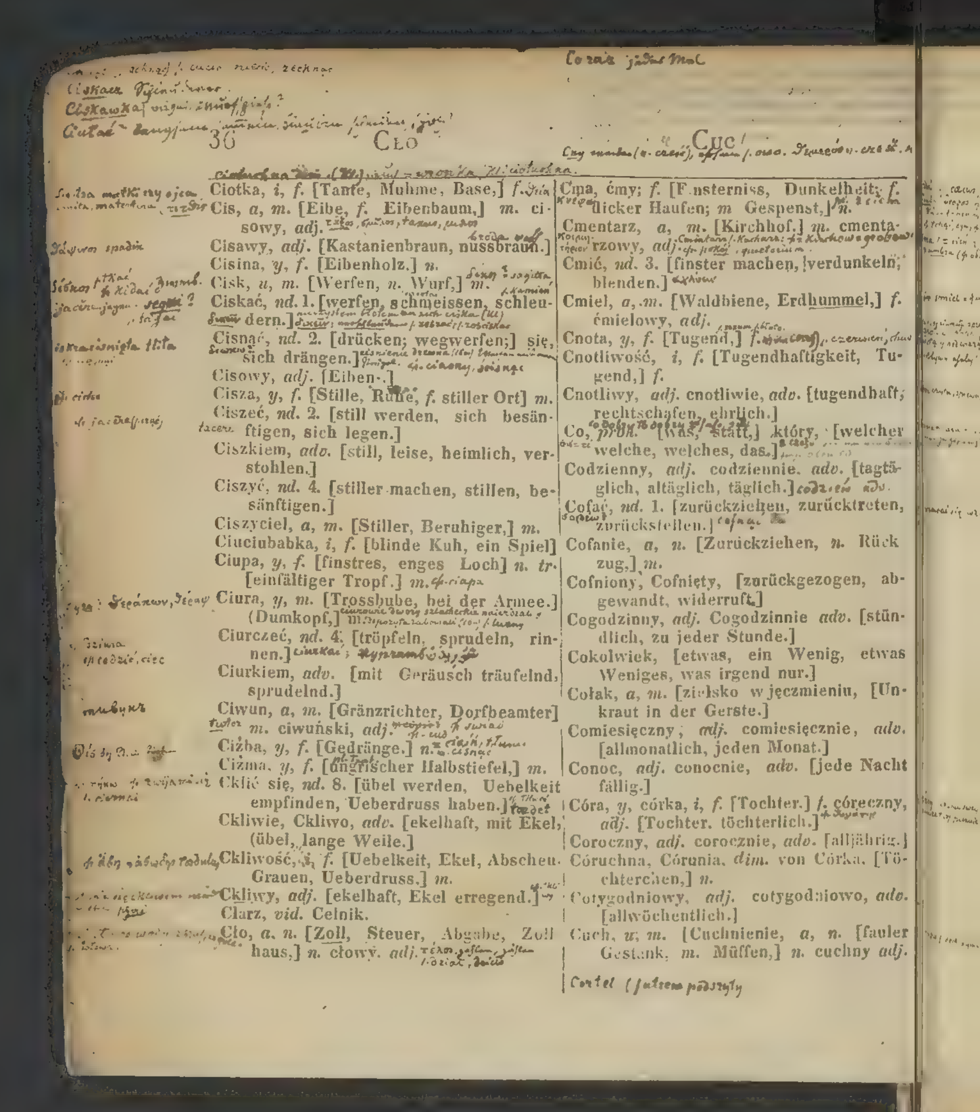
Ciężyć, *nd,* 4. [schwer fallen, schwer seyn zur Last fallen.]

Ciocia, *i, dim.* von Ciotka [Tantchen,] *n.*

Ciołak, *a, m.* [Bullenkalb, Kalb,] *n.* ciołka, *i; f.* [Kuhkalb] *n.*

Cios, *u, m.* [Hieb, Schlag,] *m.* ciosowy, *adj.*

Cioteczny, *adj.* [Muhmen-.] bracia i siostry [Geschwisterkinder.]

Ciotka, *i*, *f.* [Tante, Muhme, Base,] *f.*

Cis, *a*, *m.* [Eibe, *f.* Eibenbaum,] *m.* cisowy, *adj.*

Cisawy, *adj.* [Kastanienbraun, nussbraun.]

Cisina, *y*, *f.* [Eibenholz.] *n.*

Cisk, *u*, *m.* [Werfen, *n.* Wurf,] *m.*

Ciskać, *nd.* 1. [werfen, schmeissen, schleudern.]

Cisnąć, *nd.* 2. [drücken; wegwerfen;] się, sich drängen.]

Cisowy, *adj.* [Eiben-.]

Cisza, *y*, *f.* [Stille, Ruhe, *f.* stiller Ort] *m.*

Ciszeć, *nd.* 2. [still werden, sich besänftigen, sich legen.]

Ciszkiem, *adv.* [still, leise, heimlich, verstohlen.]

Ciszyć, *nd.* 4. [stiller machen, stillen, besänftigen.]

Ciszyciel, *a*, *m.* [Stiller, Beruhiger,] *m.*

Ciuciubabka, *i*, *f.* [blinde Kuh, ein Spiel]

Ciupa, *y*, *f.* [finstres, enges Loch] *n.* *tr.* [einfältiger Tropf.] *m.*

Ciura, *y*, *m.* [Trossbube, bei der Armee.] (Dumkopf,] *m.*

Ciurczeć, *nd.* 4. [tröpfeln, sprudeln, rinnen.]

Ciurkiem, *adv.* [mit Geräusch träufelnd, sprudelnd.]

Ciwun, *a*, *m.* [Gränzrichter, Dorfbeamter] *m.* ciwuński, *adj.*

Ciżba, *y*, *f.* [Gedränge.] *n.*

Ciżma, *y*, *f.* [ungrischer Halbstiefel,] *m.*

Cklić się, *nd.* 8. [übel werden, Uebelkeit empfinden, Ueberdruss haben.]

Ckliwie, Ckliwo, *adv.* [ekelhaft, mit Ekel, (übel, lange Weile.]

Ckliwość, *i*, *f.* [Uebelkeit, Ekel, Abscheu. Grauen, Ueberdruss.] *m.*

Ckliwy, *adj.* [ekelhaft, Ekel erregend.]

Clarz, *vid.* Celnik.

Cło, *a*, *n.* [Zoll, Steuer, Abgabe, Zollhaus,] *n.* cłowy. *adj.*

Ćma, ćmy; *f.* [Finsterniss, Dunkelheit; *f.* dicker Haufen; *m* Gespenst,] *n.*

Cmentarz, *a*, *m.* [Kirchhof.] *m.* cmentarzowy, *adj.*

Ćmić, *nd.* 3. [finster machen, verdunkeln; blenden.]

Ćmiel, *a*, *m.* [Waldbiene, Erdhummel,] *f.* ćmielowy, *adj.*

Cnota, *y*, *f.* [Tugend,] *f.*

Cnotliwość, *i*, *f.* [Tugendhaftigkeit, Tugend,] *f.*

Cnotliwy, *adj.* cnotliwie, *adv.* [tugendhaft, rechtschafen, ehrlich.]

Co, *pron.* [was, statt,] który, [welcher welche, welches, das.]

Codzienny, *adj.* codziennie. *adv.* [tagtäglich, altäglich, täglich.]

Cofać, *nd.* 1. [zurückziehen, zurücktreten, zurückstellen.]

Cofanie, *a*, *n.* [Zurückziehen, *n.* Rückzug,] *m.*

Cofniony, Cofnięty, [zurückgezogen, abgewandt, widerruft.]

Cogodzinny, *adj.* Cogodzinnie *adv.* [stündlich, zu jeder Stunde.]

Cokolwiek, [etwas, ein Wenig, etwas Weniges, was irgend nur.]

Cołak, *a*, *m.* [zielsko w jęczmieniu, [Unkraut in der Gerste.]

Comiesięczny, *adj.* comiesięcznie, *adv.* [allmonatlich, jeden Monat.]

Conoc, *adj.* conocnie, *adv.* [jede Nacht fällig.]

Córa, *y*, córka, *i*, *f.* [Tochter.] *f.* córeczny, *adj.* [Tochter. töchterlich.]

Coroczny, *adj.* corocznie, *adv.* [alljährig.]

Córuchna, Córunia, *dim.* von Córka, [Töchterchen,] *n.*

Cotygodniowy, *adj.* cotygodniowo, *adv.* [allwöchentlich.]

Cuch, *u*, *m.* [Cuchnienie, *a*, *n.* [fauler Gestank, *m.* Müffen,] *n.* cuchny *adj.*

[illegible], cf. caecus, ζόφος, [illegible] f. dym; σκότος, tenebrae [illegible] Ciotka · Θεία, Amita.
[illegible] δνόφος cf. [illegible] cf. [illegible] cf. [illegible] f. dym
[illegible] f. = ciemny, cf. [illegible] (cf. [illegible] damon), cf. tumanm, f. [illegible]
cf. tchać, dym, cf. ćmić; cf. σκότος [illegible]. [illegible] (dzum) cf. taić.
[illegible] 1 = cień. 2. = nubes, examen cf. tłum, gmin, wielkość liczby cf. [illegible]
umbra (cf. obducere tenebras) nubes (niebo) [illegible], ζόφος

[illegible] śmiech = [illegible] dzcia (w[illegible] [illegible])

[illegible] zprawdy ono wynadło a pokorna u dworu nie barzo nadbiało (1629)
[illegible] f. obiecać; cnotha i wiara [illegible] (1575) slubuię pod
[illegible] y nad wiarę (1575). cnota y pokora nie ma mieysca u dworu. St. 1629)
[illegible] f. obiecać

[illegible] czytać, śpiewa, gdzie, z tey snadno cnotliwa być [illegible] 1629)

[illegible] = [illegible]; co [illegible] spraw [illegible] (1587) [illegible]
[illegible] co to [illegible] baba.

ciskać (jacere) [illegible] natta, [illegible], consectari feras saxis
[illegible], sequi [illegible] testaque [illegible]. cf. [illegible]
[illegible] f. [illegible] cf. [illegible]
f. [illegible] stimulus; f. [illegible]
f. [illegible], cf. tknąć tykać; przetykać [illegible]
[illegible] (ciskać = ściągnąć)
[illegible] f. [illegible]

[illegible] się, wzad idź.

ciurowie = ludna czeladź. zaszkodniey, pieczwni; cf. tirones.
Ciurczeć cf. truo, trulla, trulleus f. [illegible]

[illegible] córka swey matki we wszelkim nasladuie, [illegible]
[illegible] (St. 1629) cf. κόρη [illegible] cf. [illegible]

[illegible] f. [illegible] dymu [illegible] w [illegible]

cło wybierać, cła [illegible] Zoll [illegible]
[illegible]
cło = myto [illegible], grodelne

od chłost, możesz nie puchnąć, lecz nie przestałam żebyś nie miał cuchnąć brzady cf. bieguaka.

ocuwać [illegible] oczekać, [illegible] cf. [illegible]

cf. (gaudium) cf. [illegible] (cf. stupeo, cf. tepić) zępas (cf. [illegible] ludzi, bo wbrew. który niemych. cudów, zawsze pragnie i wiele podejmuje trudów niepotrzebnych. (Kl.) cf. [illegible]

cudzi [illegible] lekkie ale nie użyteczne [illegible] cudzemu [illegible] koniom w cudzej ziemi nie trzeba [illegible] kiedy z cudzego, tedy [illegible] z swego [illegible] [illegible] [illegible] cudzy [illegible]

Cuglu nagnąć (tendere) = protelum (cf. protelare = Fr. atteler) cf. ζυγόν jugum [illegible]

cuwnie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

cudzołożnemy cf. [illegible] (zdrada) [illegible]

nam cwiczyła (swada) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cf. [illegible] teach / [illegible] [illegible], cf. [illegible]

Cuchnąć *nd.* 2. [übel riechen, faul stinken, müffen.]

Cuchthauz *u, m.* [Zuchthaus,] *n.* cuchthauzowy, *adj.*

Cucić, *nd.* 3. [wecken, erwecken, aus der Ohnmacht oder Schlafe wecken,]

Cud, *u, m.* (Cudo, *a, n*) [Wunder, Wunderwerk.] *n.*

Cudacki, Cudaczny, *adj.* [wunderlich, abentheuerlich, seltsam.]

Cudactwo, *a, n.* [wunderliches Zeug, Abentheuer,] *n.*

Cudaczyć, *nd.* 4. [wunderliches Zeug machen, wunderlich werden.]

Cudak, *a, m.* [abentheuerlicher Mensch, Grillenfänger.] *m.*

Cudność, *i, f.* [Wunderschönheit, etwas Wundervolles;] cudny, *adj.*

Cudo, *a, n.* vid. Cud.

Cudotwór, *u, m.* [Wunderding, Wundergeschöpf, *n.* Missgeburt.] *f.*

Cudotworca, *y, m.* [Wunderthäter.] *m.* cudotworczy, *adj.*

Cudotworność, *i, f.* Cudotworstwo, *a, n.* [Wunderkraft, Wunderthätigkeit,] *f.*

Cudować, *nd.* 2. *vid.* Dziwić się und Cudaczyć.]

Cudowisko, *a, n.* [Wunderschauspiel.] *n.*

Cudowny, *adj.* cudownie, *adv.* [wunderbarlich, ausserordentlich.]

Cudzić, *nd.* 3. [ein Pferd striegeln; *tr.* [schlagen, hecheln.]

Cudzidło, *a, n.* grzebło, [Striegel,] *m.*

Cudzołożca, *y,* Cudzołożnik, *a, m.* [Ehebrecher,] *m.* cudzołożnica, *y, f.* [Ehebrecherinn, Beischläferinn, *f.* Kebsweib,] *n.*

Cudzołoztwo, *a, n.* [Ehebruch,] *m.* cudzołożny, cudzołożki, *adj.*

Cudzołożyć, *nd.* 4. [Ehebruch treiben, sich mit Ehebruch beflecken.]

Cudzostronny, *adj.* [aus einer fremden Gegend.]

Cudzoziemczeć, *nd.* 2. [zum Ausländer werden, ausländisch werden.]

Cudzoziemczyzna, *y, f.* [etwas Ausländisches.]

Cudzoziemiec, *mca, m.* [Ausländer,] *m.* cudzoziemka, *i,* [Fremde,] *f.*

Cudzoziemski, *adj.* [ausländisch, fremd.]

Cudzoziemstwo, *a, n.* vid. Cudzoziemczyzna.

Cudzy, *adj.* [fremd, nicht anheimisch, nicht unser.]

Cudzysłów, *u, m.* [Anführungszeichen,] *n.*

Cug, *u, m.* [Zug, Anspan Pferde von gleicher Farbe, Weg. *m.* Strecke,] *f.*

Cugiel, *a. m.* Cugle, *pl.* [Zügel.] *m. fig.* Bändigung, Hemmung,] *f.*

Cukier, *kru, m.* [Zucker,] *m.* lodowaty. [Zuckerkand, Kandiszucker,] *m.*

Cukierki, *ów,* Cukry, *krów, pl.* [Zuckerwerk. *n.* Zuckereyen.]

Cukiernia, *i, f.* [Zukerbäckerey, Conditorey,] *f.*

Cukierniczka, *i, f.* [Zuckerbüchse, *f.* Zuckerbäckerinn.] *f.*

Cukiernik, *a, m.* [Zuckerbäcker,] *m.*

Cukrować, *nd.* 2. [zuckern, verzuckern, mit Zucker anmachen, versüssen.]

Cukrowaty, *adj.* [zuckerartig.] Cukrowny, *adj.* [zuckersüss, voll Zucker.]

Cukrowy, *adj.* [Zucker .]

Cukrzyć, *nd.* 4. *vid.* Cukrować.

Cuma, *y, f.* [Seil, Schiffsseil,] *n.* camowy, *adj.* [womitein Fahrzeug ans Ufer gebunden wird.]

Cwał, czwał, *u, m.* [Galopp.] *m.* cwałem *adv.* [im Galopp, im Sprunge.]

Cwałować, *nd.* 2. [galoppiren, schnell laufen.]

Cwiartka. *i. f.* [Viertel, *m.* der vierte Theil, papieru, [Quartblatt,] *n.*

Cwiartkować, Cwiartować, *nd.* 2. [viertheilen, in vier Stücke hauen.]

Cwiczyć, *nd.* 4. [worin üben, unterrichten; züchtigen, ermahnen.]

Cwiczenie, *a, n.* [Uebung, Züchtigung.] *f.*
Cwieczek, czka, *m.* [kleiner Zwecknagel, Zweckchen.] *n.*
Cwiek, *a, m.* [Zwecknagel,] *m.* ćwiekowy, *adj.*
Cwiekarnia, *i, f.* [Nagelschmiede,] *f.*
Cwiekarz, *a, m.* [Nagelschmied,] *m.* ćwiekarzowy, ćwiekarski, *adj.*
Cwiekować, *nd.* 2. [mit Zwecken beschlagen, nageln;] *fig.* [bis aufs Blut peitschen.]
Cwierć, *ci, f.* [Viertel, vierter Theil einer Sache.] ćwierciowy, *adj.*
Cwierczeć, *nd.* 4. [zirpen, einen rauhen Ton hören lassen.]
Cwierk, *u, m.* [Zirpen z. B. der Grille.]
Cwiertnia, *i, f.* [Getreidemass, Viertelmass.] ćwiertniowy, *adj.*
Cwiertować, *nd.* 2. [viertheilen.]
Cwik, *a, m.* [Schlaukopf; gewisses Kartenspiel, halb verschnittener Hahn.]
Cwikła, *y, f.* [Mangold, rothe Rüben.] ćwikłany, *adj.*
Cybeby, *bów, pl.* [Cubeben, grösste Art Rosinen, Zibeben.]
Cybora, *y, f.* rodzaj trawy, [Cypergras,] *n.*
Cyboryum, *indecl.* [Schränkchen am Altar, wo das Allerheiligste aufbewahrt wird.]
Cybuch, *a, m.* [Pfeifenrohr,] *n.* cybuchowy, *adj.*
Cybula, *vid.* Cebula.
Cyc, *a, m.* Cyce, *ów. pl.* [Brustwarze,] *f.* Zitz ein Zeug.] cycowy, *adj.*
Cycal, *a, m.* [Saugling, Muttersöhnchen,] *n.*
Cycaty, *adj.* [stark, von Brüsten.]
Cycek, *cka, m.* Cycki *pl.* [Brüste, Weiberbrüste, Brustwarze.] *f.*
Cyfra, *y. f.* [Chiffer zum Geheimschreiben, *f.* Namenszug.] *m.*
Cyfrować, *nd.* 2. [mit Chiffern schreiben.]
Cygan, *a, m.* [Zigeuner,] *tr.* [Betrüger,] *m.* cyganek, *dim.* [auch ordinaires Taschenmesser, im Krakauschen ein Kochofen,] *m.*

Cyganić, *nd.* [berücken, bevortheilen, betrügen.]
Cyganka, *i, f.* [Zigeunerinn,] *f. tr.* [Betrügerinn.]
Cygaństwo, *a, n.* [Zigeunerey.] *f.* cygański, *adj.*
Cykada, Cykata, *y, f.* [Citronat,] *n.*
Cykorya, *yi, f.* [Cichorie,] *f.* cykoryowy, *adj.*
Cymbał, *u, m.* [Cymbel, *f.* Hackebrett,] *n. tr.* [Einfaltspinsel,] *m.*
Cymbalista, *y, m.* [Cymbelschläger,] *m.*
Cymboryum, *vid.* Cyboryum.
Cyna, *y, f.* [Zinn,] *n. collect.* [Zinngeschirre:] *n.* cynowy, *adj.* [von Zinn.]
Cynadry, *ów, pl.* [Nieren;] cynadrowy, *adj.*
Cynamon, *u, m.* [Zimmet, Zimmetbaum, *m.* Zimmetrinde,] *f.*
Cynamonik, *a, m.* [Zimmtvogel, *m.*]
Cynamonka, *i, f.* [Zimmtbrantwein,] *m.*
Cynamonowy, *adj.* [Zimmt-.]
Cypr, *u, m.* [Cyperbaum,] *m.* cyprowy, *adj.*
Cyprys, *a, m.* [Cypressenbaum, *m.* Cypresse.] *f.* cyprysowy, *adj.*
Cyra, Cera, *y, f.* [zugeflickte Stelle, z B. im Strumpfe, Flicknath,] *f.*
Cyranka, *i, f.* [Kriechente,] *f.*
Cyrk, *u, m.* [Cirkel, Kreis,] *m.*
Cyrkiel, *kla, m.* [Cirkel, das Instrument.] cyrklowy, *adj.*
Cyrkielnik, *a, m.* [Cirkelschmid,] *m.*
Cyrklować, *nd.* 2. [zirkeln, abzirkeln.]
Cyrkuł, *u, m.* [Kreis, Umkreis,] *m.* cyrkułowy, cyrkularny, *adj.*
Cyrkulacya, *i, f.* obieg, [Lauf, Umlauf.] *m.*
Cyrkułować, *nd.* 2. [umlaufen, herumgehen, circuliren.]
Cyrograf, *u, m.* [Verschreibung, *f.* Schuldbrief, *m.* Teufelsverschreibung,] *f.*
Cyrować, *nd.* 2. [stopfen, flicken, eine Nath machen.]

Cymbryjski f. przyjładek.
Cyprski cyprys (Adonides)
Cyticya Liliowa

cynowaty, cynkowaty, kostkowaty = scutulatus, quincunqualis.

Ćwicze-ć się = usus, nauka, wczyć cf. Disciplina

cymbalum kszbrzn.

[illegible]

Stagnum stagnum = stannum
cynaprasinum = kontrafakt.

[illegible]

cinnamologus Plin. κινναμωμον ανθος.

κινναμώμινον μύρον cinn.-maścigowe, maj..

[illegible] η. κύπερος = Kopr.

Ćwik n. ćwiczyć = biegły, ćwiczony, ikos; cf. [illegible]

Ćwikła pomorska = wiesiołek cf. odmieniłkwiat u. turbit

. sarcelle, querquedula.

Cyborium cf. [illegible] κιβώριον = tempia

[illegible]γραφος (cinerographym 6 maj. 1373)

Cygany zdawna ludzie dziwnie rozumieją, którzy dziwny rzem oto trefniś krasi umieją, skądby poszli, ja nie wiem: jdni Filistyny mniemą być, co kiedyś wyszli Palestyny, i drudzy twierdzą żeby to Licones być mieli co w krajy nad trzecim bogatym siedzieli ee (Klon. Worek)
l. cingari u. cingani.

Czarnecki (Stephanus Czarnecius) "nie w czarnym Czarnecy kałamarzu stawy szukali, bez czerwoną krwią pogańskie grzbiety farbując wielkim wodzom dali wszelkich miły" (1662)

Cymmeryjski Bosfor (M)
Cyterońskowa góra (M)
Czapla Ereyjowicz f. Zieniblo.
Cysse f. Rutenberg

czara cf. kcarne crater patera, trulla

Cytwar cf. Żadowarz, zedoaria, antosae v. amitorae radices, [illegible] kobra

Czad cf. czeluść

Czaić (f. czaka, czuć) spectare fgajan (f spiegować). [illegible] [illegible], = sen się nie dośmiać, [illegible] esse, non sedere, [illegible] f. Koil; cf. [illegible]

Czerny każdy koń w nocy czarny, [illegible] [illegible] in cerbo, [illegible] nullus [illegible] [illegible] czarnajucha = kaszyna [illegible] [illegible]
czarnucha melandrion melaspermon, gith, nigella.

czamlet = undulata toga. [illegible] lota tela, [illegible] [illegible] carum tenuissimis) ó kopaczosuds [illegible] (cymatilis [illegible])

Czapka, chlebem y solą. ludzie sobie ludzi niewolą (Sn. Kg) [illegible] [illegible] tysiąc złotych w szkatule [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] czapka [illegible] [illegible] czappagorzfly capitium, causia [illegible]

Czarownik zeh = czarnoksiężnik (circaea [illegible]

Czapla biała (łyszczak, [illegible]) [illegible] [illegible]

Czabr [illegible] = Dzięgielnica
Czabrzyca [illegible] [illegible] [illegible]

Cyrulictwo, *a*, *n*. [Chirurgie, Wundarzneykunts,] *f*. cyrulicki, *adj*.

Cyruliczek, *czka*. *m*. [Barbiergeselle, Lehrjunge beim Wundarzte.] *m*.

Cyrulik, *a*, *m*. [Wundarzt. Chirurgus; Barbier,] *m*.

Cysterna, *y*, *f*. [Wasserbehältniss, Cisterne,] *f*.

Cysters, *a*, *m*. [Cisteriensermönch,] *m*. cysterka, *i*, [Cisteriensernonne,] *f*. cysterski, *adj*.

Cytacya, *vid*. przytoczenie.

Cytra, *y*. *f*. [Zither,] *f*. cytrowy, *adj*.

Cytryna, *y*, *f*. [Zitrone, Citrone als Baum u. Frucht,] *f*.

Cytrynowy, Cytrynny, *adj*. [Citronen-.]

Cytrzysta, *y*. *m*. [Zitherspieler, Zitherschläger,] *m*.]

Cytwar, *u*, *m*. [Zitwer,] *m*. cytwarowy, *adj*.

Cywilizacya, *i*, *f*. [Civilisation, Kultur.] *f*.

Cywilizować, *nd*. 2. [civilisiren, kultiviren, bilden.]

Cywilność, *i*, *f*. [Civilfach, *n*. Civilsachen.] cywilny, *adj*. [bürgerlich, weltlich.]

Czaban, *a*, *m*. [grosser podolischer Ochs,] *m*. czabański, *adj*.

Czad, *u*, *m*. swąd, [Ofendunst,] *m*.

Czaić, się, *rec*, *nd*. 3. [sich verbergen, im Stillen lauern.]

Czaik, *a*. *m*. [bewaffnetes Flussschiff,] *n*.

Czamara, *y*, *f*. [langer Rock mit Aermeln,] *m*. czamarka, [Oberkleid,] *n*.

Czamlet, *u*, kamlot, *m*. [Camelot,] *m*. czamletowy, *adj*.

Czanka, *i*, *f*. [Stange am Pferdezaume,] *f*.

Czapczyna, *y*, *f*. [elende, miserable Mütze.] *f*.

Czapeczka, *i*. *f*. [Mützchen, *n*. kleine Mütze. *f*. Kindermützchen,] *n*.

Czapka, *i*. *f*. [Mütze,] *f*. czapkowy, *adj*.

Czapkować, *nd*. 2. [einem schmeicheln, die Mütze abnehmen.]

Czapla, *i*, *f*. [Reiher;] o człowieku, [langbeiniger Mensch.] *m*.

Czapecznik, Czapkarz, *a*, *m*. [Mützenmacher, Barretkrämer,] *m*.

Czaprak, *a*, *m*. [Schabräke,] *f*. czaprakowy, *adj*.

Czara, *y*, *f*. [Schale, grosse Trinkschale,] *f*.

Czarci, czartowski, *adj*. [Teufels.]

Czarka, *i*, *f*. [Schälchen, kleine Trinkschale,] *f*. *bot*. [rothe Ochsenzungenwurzel,] *f*.

Czarnawy, Czerniawy, *adj*. [schwärzlich, ins Schwarze fallend.]

Czarnobrewy, *adj*. [schwarzaugenbraunig] czarnobrewka, *i*, *f*. [Schwarzaugenbraunige,] *f*.

Czarnogłówka, *i*, *f*. sikora, [Schwarzmeise,] *f*.

Czarnokrusz, *u*, *m*. [Pecherz,] *n*.

Crarnoksiężnik, *a*, *m*. [Schwarzkünstler, Zauberer,] *m*.

Czarnoksięstwo, *a*. *n*. [schwarze Kunst, Zauberey,] *f*. czarnoksięzki, *adj*.

Czarnokwit, *u*, *m*. [Hexenkraut, Stephanskraut,] *n*.

Czarnomorzec, *rca*. *m*. [Küstenbewohner des schwarzen Meeres.] *m*.

Czarnooki, *adj*. [schwarzäugig.]

Czarnopiory, *adj*. [schwarzfederig, schwarzgefiedert.]

Czarność, *i*, *f*. [Schwärze,] *f*. czarny, *adj*.

Czarnuszka, *i*, *f*. [Schwarzkümmel,] *m*.

Czarodziéj, *ja*, *m*. [Zauberer,] *m*. czarodziejka, *i*, [Zauberinn,]

Czarodziejstwo, *a*, *n*. [Zauberey,] *f*. czarodziejski, *adj*.

Czarować, *nd*. 2. [zaubern, hexen, Zauberey treiben.]

Czarownica, *y*. *f*. [Zauberinn, Hexe,] *f*.

Czarowniczy, czarowny, *adj*. [Zauber-Hexen-, zauberisch.]

Czarownik, *a*, *m*. [Zauberer, Hexenmeister,] *m*.

Czart, *a*, *m*. [Teufel, der böse Geist,] *m*. czartowski. *adj*.

Czartostwo, *a*, *n.* [Teufeley, Teufelsbrut, *f.* Teufelswerk,] *n.*

Czary, *ów*, *pl.* [Hexerey, Zauberey,] *f.*

Czas, *u. m.* [Zeit, rechte Zeit, Gelegenheit; Witterung, *f.* Wetter,] *n.*

Czasopis, czasopisarz, *a*, *m.* [Zeitbeschreiber, Zeitberechner,] *m.*

Czasopisarstwo, *a*, Czasopismo, *a*, *n.* [Zeitschrift,] *f.*

Czasować, *nd.* 2. [pausiren;] *gram.* [conjugiren.]

Czasowładny, *adj.* [zeitenbeherrschend, die Zeit regierend.]

Czasowy, *adj.* [zeit-, zeitlich, vergänglich.]

Cząstka, *i, f.* [Theilchen, *n.* kleiner Theil,] *m.* cząstkowy, *adj.*

Czasza, *y. f.* [Schale, Trinkschale.] *f.*

Czaszka, *i. f.* [Hirnschale, *f.* Hirnschidel,] *m.*

Czata, *y. f.* [Lauer, Lauerparthie; Nachtwache, Streifparthie,] *f.*

Czatownik, *a, m.* [Laurer, Auflaurer, Nachtwächter im Lager.] *m.*

Czatować, *nd.* 2. [worauf lauern, auflauern, aufpassen.]

Czajka, *i, f.* [lederner Kosakenkahn,] *m*; ptak, [Kibitz;] *m.*

Czcić, *nd.* 3. [ehren, verehren.]

Czciciel, *a, m.* [Verehrer,] *m.* czcicielka, *i, f.* [Verehrerinn,] *f.*

Czcigodny, *adj.* Czcigodnie, *adv.* [verehrungswürdig, achtungswürdig.]

Czcionka, *i, f* [Buchstabe, Letter.] *f.*

Czczość, *i. f.* [Leere, Leerheit; Nüchternheit, Eitelkeit,] *f.* czczy, *adj.*

Czech, *a. m.* [Böhme,] *m.* Czeszka, *i, f.* [Böhminn,] *f.* Czechy *pl.* [Böhmen.] *n.*

Czechło, *a. n.* [Weiberhemde, *n.* Leinwandkittel,] *m.*

Czechrać, Czochrać, *nd.* 2. [krämpeln; raufen; kratzen.]

Czechy, ob. Czech.

Czeczotka, *i. f.* [eine Art Hänflinge, Zitscherlein, Meerzeisig,] *m.*

Czeczuga, *i, f.* [Sterlet, *m.* eine Art Stör eine Art Säbel.]

Czekać, *nd.* 1. [warten, auf etwas warten, erwarten.]

Czekan, *a. m.* [ungarischer Streitkolben,] *m.* [ungarische Flöte,] *f.*

Czekulada, *i, f.* czekuladowy, *adj.* [Chocolade, *f.* Chocoladen-]

Czeladnia, *i, f.* [Gesindestube,] *f.*

Czeladnik, *a, m.* [Geselle, Handwerksgeselle; Kaufmannsdiener,] *m.*

Czeladny, *adj.* [Gesinde-; Gesellen-.]

Czeladź, *i, f.* [Gesinde, *n*; Dienstboten; Handwerksgesellen.]

Czele, na Czele, [an der Spitze.]

Czelny, *adj.* [Stirn-] *mil.* [Fronte-, Haupt-, vornehm.]

Czeluść, *i, f.* [Kinnbecken,] *m.* [Ofenloch,] *n.* czeluściowy, *adj.*

Czep, *u. m.* [Haube, Mütze,] *f.* [der zweite Magen wiederkauender Thiere,]

Czepek, Czepiec, *a. m.* [Haube, Weiberhaube, Nachtmütze.] *f.*

Czepić, *nd.* 3. [anheften, anhacken: die Haube aufsetzen.]

Czereda, *y f.* [Gesindel, Schwarm von Leuten; Haufen.]

Czereśnia, *vid.* Trześnia.

Czerkas, *a, m.* [Circassier,] *m.* czerkaska, *i*, [Circassierinn,] *f.*

Czerkieski, *adj.* [circassisch; oberflächlich.]

Czerń, *i, f.* [Schwärze,] *f.* *coll.* [Bauernvolk, Pöbel,] *m.*

Czernić, *nd.* 3. [schwarz machen, schwärzen; verlaumden.]

Czernica, *y, f.* [Tintenfisch, Blackfisch *m.* Heidelbeere.] *f.*

Czerniciel, *a, m.* [Schwärzer; Verläumder,] *m.* czernicielka, *f.*

Czerniczek, *a, m.* [Mohrenkopf, *m.* eine Art Bachstelzen.]

Czernidło, *a. n.* [schwarze Farbe, Schwärze; *f.* Verläumdung,] *f.*

Czepel, peła [illegible]

Czerewizna [illegible]

Czerew (Bung?) trzewa z rozpukłego niekiedy [illegible] czerewa (Kl) [illegible]

Czeremosz [illegible] żegluga; w Stupcach Czeremosz łączy się z Prutem.

Czakowski język daje się słyszeć od samej Ukrainy.

[illegible]

[illegible] minor (similis acipenseri, sed minor et acuto rostro ὀξύρυγχος)

[illegible]ągać = zwłóczyć

[illegible] (1611) [illegible] jako swego zbawiciela [illegible] czekając kania dżdża [illegible] 1624 [illegible] panna [illegible] czas [illegible] czas [illegible] czekawy; [illegible] Kolano [illegible] martio (arbillus [illegible]), malleolus [illegible] securis [illegible] habentur.

czasów porządek [illegible] der Zeiten [illegible] w tém nieprzeplacony czas jest. Strata bieży (Kl) czas, (cz. čas) [illegible] (tempus [illegible]); czasz 1575 = czas [illegible] czas [illegible] czasem, czas za czasem, czas przed czasem [illegible] z czasem [illegible] tempora [illegible] czasu [illegible] czas [illegible] czesać [illegible] χρόνος [illegible] ciągać tenor, tempus

[illegible] chłop[illegible]chować (Galbey = [illegible])

[illegible] czeladź [illegible] na czele idzie [illegible] Będziem, a tam czeladź, czel [illegible] Zamoyskiego [illegible]

[illegible] węglem na czelustkach (R. 1629) [illegible]

[illegible] czad

[illegible] czapka [illegible] skofia [illegible]

[illegible] w nowym [illegible]

[illegible]

[illegible] gromada

[illegible] czerep [illegible]

czasza cf. (czas, tempus, [illegible]), czoło, czółno; [illegible] czesać [illegible] Schanzen.

czaszka ślimacza [illegible]; czaszka głowy = głowa [illegible] koń = [illegible] (sedes capitis); czaszka biodr, ramion [illegible] czaszka na kolanie albo [illegible] kula [illegible] na której [illegible] biega (mola [illegible] κόγχη [illegible]) czaszka żołędziowa cf. szyszka, szyszak

czcić [illegible] czytać

[illegible] cztery [illegible] czemię [illegible] nastały [illegible]

[illegible] całkowały [illegible] καινός, cassus, incassum, [illegible] vanus, inanis cf. vorassa.

Czech [illegible]

[illegible] kołatać

inkaust [illegible]

[illegible]

[illegible] Chorim [illegible]

Częstochowa [illegible] Wrzeszczowiczowi y Millerowi [illegible] szlachty niemało [illegible] y 200 dobrey piechoty [illegible] pierwszy [illegible] Kordeckiemu [illegible] ale [illegible] [illegible]

[illegible] gdy im (jeńcom) ku wieczney hańbie a swojey poriesze [illegible] Kijem garbiły czesze (1552) [illegible]

zostanie (blieben) [illegible] wszystko albo w cale (Ml) [illegible]

[illegible] honos [illegible]

Część [illegible] czytać = censere, computare [illegible]

[illegible] honor [illegible]

[illegible] digne = uczciwie [illegible]

Czernojewicz (Jerzy) [illegible] Władyka.

Czesać [illegible] czytać [illegible] czesać, [illegible] ciosać, gont, [illegible]

Cześć u. czytać [illegible]

[illegible]

Czerp = kaszcz

[illegible]

Wodę czerpa przetakiem, kto bez xiąg chce być żakiem. [illegible]

[illegible] czesać, [illegible]

[illegible] czerwiec [illegible]

[illegible]

czerstwy [illegible] żywy

Czerwie które [illegible] w płowe się skrzyżła [illegible] teredo, [illegible]

Czesłowie [illegible]

[illegible]

człowiek [illegible] czelekedi [illegible]

czerwony, [illegible] crveni [illegible] czarny [illegible]

[illegible] ruber, [illegible]

[illegible] trybunał [illegible]

Czerniec, *ńca*, *m*. [schwarz Gekleideter; russischer Mönch.] *m*.

Czernieć, *nd*. 2. [schwarz werden; sich schwärzen.]

Czernina, *y*, *f*. [schwarze Schwein- od. Gänsesuppe,] *f*.

Czerp, *a*, *m*. [Schöpfeimer, *m*. Schöpfkelle,] *f*.

Czerpać, *nd*. 2. [schöpfen; etwas woher nehmen; forschen.]

Czerpacz, *a*, *m*. [Wasserschöpfer, Schöpfeimer,] *m*.

Czerstwić, *nd*. 3. [erfrischen, ermuntern.]

Czerstwieć, *nd*. 2. [hart werden; frisch werden.]

Czerstwość, *i*, *f*. [Trockenheit, Stärke, Munterkeit,] *f*. czerstwy, *adj*.

Czerw, *wia*, *m*. [Made, *f*. ein Wurm, Hummel,] *f*.

Czerwiec, *wca*, *m*. [Johannisblut, ein Wurm, *n*. Sandkraut; *n*. [der Monat Junius, Brachmonat,] *m*. czerwcowy, *adj*.

Czerwień, *i*, *f*. [rothe Farbe, *f*. Herz in den Spielkarten.]

Czerwieniałość, *i*, *f*. [Röthlichkeit,] *f*. czerwieniały, *adj*. [röthlich.]

Czerwienica, *y*, *f*. Czerwieniec, *ńca*, *m*. [Färberkraut,] *n*.

Czerwienić, *nd*. 3. [roth machen, röthen, schamroth machen.]

Czerwieniec, *ńca*, *m*. [Hundszunge, *f*. Goldgulden, Ducaten,] *m*.

Czerwono, *adv*. [roth.]

Czerwonobarwy, *adj*. [rothfärbig.]

Czerwonogon, *a*, *m*. pliszka, [Rothschwanz,] *m*.

Czerwoność, *i*, *f*. [Röthe, Röthlichkeit,] *f*. czerwony, *adj*. [roth;] czerwony złoty, [Goldgulden, Goldducaten,] *m*.

Czerwotocz, *u*, *m*, [Wurmstichigkeit, *f*. Wurmstich,] *m*.

Czeryn, *u*, *m*. [Unterlage des Feuerheerdes.] *f*.

Czesać, *nd*. 2. [Kämmen, die Haare Kämmen, hecheln.]

Cześć, *i*, *f*. [Ehre, Verehrung, *f*. Ehrgefühl, *n*. Achtung,] *f*.

Część, *i*, *f*. [Theil eines Ganzen,] *m*.

Czeski, *adj*. [böhmisch;] grosz, [böhmischer Groschen;] kamień, [unächter Demant,] *m*.

Czesne, *ego*, *n*. [Ehrengeschenk, Honorar, ehrwürdig.] *n*. czesny, *adj*.

Cześnik, *a*, *m*. [Landmundschenk,] *m*. cześnikowski, cześnikowy, *adj*.

Często, *adv*. [oft, oftmal.]

Częstokrotny, *adj*. częstokrotnie, *adv*. [oftmalig.]

Częstorodny, *adj*. częstorodnie, *adv*. [oft gebährend, oft zeugend.]

Częstość, *i*, *f*. [Häufigkeit, Oftmaligkeit.] *f*.

Częstotliwy, *adj*. Częstotliwie, *adv*. [oftmalig, öfters vorkommend.]

Częstować, *nd*. 2. [tractiren, bewirthen.]

Częstny, *adj*. [häufig, oft.]

Czeszczyzna, *y*, *f*. [das Böhmische, Gebräuche, Sitten,]

Czeszka, *i*, *f*. [Böhminn,] *f*.

Czkawka, *vid*. Szczkawka. Człap, *vid*. Szłap.

Człeczy, *adj*. [menschlich, Menschen-]

Człeczyna, *y*, *m*. [armer elender Mensch, *m*. Menschlein,] *n*.

Człek, *vid*. Człowiek.

Członek, *nka*, *m*. [Glied, Theil eines Körpers,] *fig*. [Mitglied,] *n*.

Członkami, *adverbial*. [gliederweise, theilweise.]

Członkowy, *adj*. [Glied-, Glieder-]

Człowieczeństwo, *a*, *n*. [Menschheit, menschliche Natur.] *f*.

Człowiek, *a*, *m*. [Mensch,] *m*. człowieczy, *adj*. [menschlich, Menschen-]

Człowiekolubność, *i*, *f*. [Menschenliebe,] *f*. człowiekolubny, *adj*.

Człowiekożerca, *vid*. ludożerca.

Czmerać, *nd*. 2. [kriebeln, krabbeln.]

Czołdar, *a*, *m.* [wollene, zottige Pferdedecke, Stalldecke,] *f.*

Czołgać, się, *rec*, *nd.* 1. [kriechen.]

Czołgacz, *a*, *m.* [Kriecher.] *m.*

Czołganie, *a*, *n.* Czołganina, *y*, *f.* [Kriechen, Gekrieche,] *n.*

Czołganiec, *ńca*, *m.* [kriechender Wurm; Kriecher,] *m.*

Czolisty, *adj.* [grossstirnig, mit hervorstehenher Stirne.]

Czółko, *a*, *n.* [Stirnchen, *n.* Weiberkopfputz, *m.* Stirnbinde,] *f.*

Czólno, *a*, *n.* [Kahn, Nachen, *m.* Weberschiff,] *n.* czolny, czołnowy, *adj.*

Czoło, *a*, *n.* [Stirne; Fronte, Spitze; das Auserlesenste, Vornehmste,] *n.*

Czołobitność, *i*, *f.* [tiefste Verehrung, Unterthänigkeit,] *f.* czołobitny, *adj.*

Czop, *a*, *m.* [Zapfen,] *m.* czopek, *pka*, *m.* [Zäpfchen.]

Czopować, *nd.* 2. [verzapfen, mit einem Zapfen verkeilen.]

Czopownik, *a*, *m.* [Zapfengeldeinnehmer, Tranksteuereinnehmer.] *m.*

Czopowy, *adj.* [Zapfen-] Czopowe, *ego.* *n.* [Zapfengeld, *n.* Tranksteuer,] *f.*

Czosnaczek, *czka*, *m.* [Knoblauchskraut,] *n.*

Czosnak, *u*, *m.* [Lachenknoblauch, Wasserbathengel,] *m.*

Czosnek, *nku*, *m.* [Lauch, Knoblauch,] *m.* czosnkowy, *adj.*

Czterdzieści, *stu*, [vierzig.]

Czterdziestek, *tka*, *m.* [eine Zahl von Vierzig.]

Czterdziestodniowy, *adj.* [vierzigtägig.]

Czterdziestogodzinny, *adj.* [vierzigstündig.]

Czterdziestoletni, *adj.* czterdziestoletnie, *adv.* [vierzigjährig.]

Czterdziesty, [der Vierzigste.]

Czternaście, [vierzehn.]

Czternastka, *i*, *f.* [eine Zahl von Vierzehn.]

Czternastoletni, *adj*, [vierzehnjährig.]

Czternasty, *adj.* [der Vierzehnte.]

Czterofuntówka, *i*, *f.* [vierpfündige Kanone, Vierpfünder.]

Czterofuntowy, *adj.* [vierpfündig.]

Czterozłotówka, *i*, *f.* [Vierguldenstück,] *n.*

Cztery, [vier,] czterykroć, [viermal,] czterykrotny, [vierfältig.]

Czterysta, [vierhundert.]

Czub, *a*, *m.* [Schopf auf dem Kopfe, Haarschopf.] czubowy, *adj.*

Czubaty, *adj.* [schopfig, mit einem Schopfe; buschig.]

Czubić, *nd.* 3. [bei den Haaren zaufen; zupfen.]

Czubki, *ów*, *pl.* von Czub, *transl.* [Irrenhaus, Narrenhaus,] *n.*

Czuć, *nd.* 2. [fühlen, empfinden, wittern, riechen;] do siebie [sich bewustseyn; an sich wahrnehmen,] statt czuwać [wachen.]

Czuch, *vid.* Węch, wonia.

Czucha, Czuha, *y*, *f.* [langer Pelzrock,] *m.*

Czuchrać, Czochrać, *vid* Czechrać.

Czucie, *a*, *n.* [Gefühl, Empfinden, *n.* Empfindug,] *f.*

Czuchać, Czychać, *nd.* 1. [worauf lauern, passen.]

Czule, *adv.* [empfindsam, mit Gefühl.]

Czułość, *i*, *f.* [Empfindungskraft, Empfindsamkeit, Gefühl,] *n.*

Czuły, *adj.* [fühlend, empfindend, fühlbar, wachsam, sorgfältig.]

Czupryna, *y*, *f.* [Schopf, Haarschopf,] *m.*

Czupurny, *adj.* czupurnie, *adv.* [hitzig vor der Stirn, Kurz angebunden; spröde.]

Czuwać, *frequent.* [über etwas wachen, Acht haben, wachen.]

Czuwanie, *a*. *n.* [Wachsamkeit, Achtsamkeit, *f.* Wachen,] *n.*

Czujka, *i*, *f.* [Mantelor, Mantelrock,] *m.*

Czujność, *i*. *f.* [Wachsamkeit, Acht, Obacht, Aufmerksamkeit,]

Czujny, *adj.* czujno, *adv.* [wachend, wachsam; aufmerksam.]

[illegible] cf. Gaudai

crotgaer cf. Schalk f. złośnik; tölgen [illegible]

[illegible] zwarkoch = zwortarch [illegible]

[illegible], czapka, [illegible] cf. apex
[illegible] juba [illegible] Zügel f. szynel

czółno v. czoło cf. κοῖλαι νῆες, [illegible] κενος. czczy: cf. κτίνρ, [illegible]
κόλποι, [illegible] cf. [illegible] cf. [illegible]

czoło cf. czasza, [illegible], κοῖλος, κενό, czczy; cf. κολάζω, κόλαφος
[illegible], κέλλω, κλόε, [illegible] κυλλός; [illegible]

[illegible] (czacznie = [illegible] / cud, [illegible]
[illegible] / czata, [illegible] czoło = Schale (cf. [illegible], cf. skora. [illegible]
[illegible] jąc
[illegible] czyść co obserwować, często się
[illegible] ale ujeżdżony koń jeźdca niecznając
ep biega szalenie (1585); Kto się nie [illegible], niech się nie [illegible]; a kto się
[illegible] f. cura, custos, cf. curare, f. [illegible].
[illegible]
[illegible] się cf. krąg, Koraysi f. krążyć. – czuhać, czuwać, czy-
ać na [illegible] = pilnować [illegible]
[illegible]
[illegible] = [illegible]
[illegible] cf. kacić się, kacać

[illegible]

[illegible]

[illegible] cf. chytry

[illegible]

[illegible] caproneae

[illegible]

[illegible] czosnek [illegible]
czosnek [illegible], [illegible] czosnek, [illegible]
[illegible] ἀφροσκόροδον
Czosnek dziki = wężymord (allium [illegible] ὀφιοσκόροδον, allium
[illegible]

[illegible]

Czyrkaski (dux Gregorius Szanilewicus Czyrkasius [illegible] sed primariae originis Montanorum (Horskie) Czyrkassowa

Czyngizchan : виновникомъ нашего злосчастия былъ Темучинъ (Temuczyn), именовавший себя Чингизхан (то есть владыкою сильныхъ), сынъ Езугая, вождя одного изъ Татарскихъ поколений Монголовъ.

czuryło . jak się stroi on czuryło młody, czupryne podmuskuje kotha się z urody (Kl); f. Kmota ; udzołośników i czurytoi [illegible] lękarty poorancone grzeją . karmią . pieszczą (Kl)

Czyczskie góry („Чурскія горы") [illegible]

Dąbrówka f. Mierzy[illegible]

[illegible]

Czyżyk [illegible] (Zodiak [illegible] czysz[illegible] = skop ; b. nieczysz[illegible] = aries ;

Czysty schön, sauber f. świetny ; [illegible] = omyty, chędogi, [illegible] = ubożny, [illegible]
czysty [illegible], Kałuon, [illegible]) pojedziesz czyst i zdrów (Kl) czystą y czesać, f. skrobić rybę = czosze, [illegible]
[illegible] czysty [illegible] f. szczęt, szczątek, szczyt.
czytać [illegible], czysty [illegible]) f. cursco cf. częś. [illegible]
czoc, [illegible] canere = czynić, [illegible] (f. czytać)
[illegible] czy = что = co ?

Czyn = robota, sprawa, dzieło
-czynić = działać

[illegible] (nomen genus = [illegible])
[illegible] f. gr. [illegible] ; [illegible]
[illegible] f. Kowac, f. czuć f. gonić
[illegible] urok z siebie młodego [illegible] (Kl) : [illegible]
[illegible] (Kl) [illegible] cf. kwew, konać [illegible] cf. czysty [illegible]
[illegible] Kmieć [illegible]
[illegible]
[illegible]

Dać [illegible] tendere [illegible]
[illegible] tendere [illegible]
Drch [illegible] Tignum, f. tage [illegible]

Dąbek [illegible] f. [illegible] f. robur / [illegible] suber [illegible]

(zwiro. ga [illegible]
Czwarty = [illegible]
Czwarta
Czwarte
tkow
Czwarty,
Czworak
mal;]
Czworka
von
Czworob
f. cz
Czworog
czwo
Czworog
czwo
Czworok
Vier
Czworok
Pferd
Czworon
sig.]
Czworoś
matis
Czy, Czy
indire
die I
Czyj, a,
kolw
Czyn, u,
Czynić, u
wirke
chen.
Czyniciel
czyni
Czynirod,
kraut,
Dąb, ębu,
Dąbien, b
Dąbnik, a
Ort,]
Dąbrowa,
ny, al

Czwartaczka, i, f. [das viertägige Fieber.]
Czwartek, tku, m. [Donnerstag,] m. czwartkowy, adj.
Czwarty, [der Vierte.]
Czworaki, adj. [viererley, vierfach, viermal;] czworako, adv.
Czworka, i, f. [vier Stück, ein Ganzes von Vieren.]
Czworobok, a, m. [eine vierseitige Figur,] f. czworoboczny, adj. [vierseitig.]
Czworogran, u, m. [Viereck, Quadrat,] m. czworogranny, adj.
Czworograniastość, i, f. [Viereckigkeit,] f. czworograniasty, adj.
Czworokąt, a, m. [vierwinkelige Figur Viereck,] m.
Czworokonny, adj. [vierspännig, mit vier Pferden angespannt.]
Czworonogi, adj. Czworonożny, [vierfüssig.]
Czworościan, u, m. [vierseitiger mathematischer Körper,] m.
Czy, Czyliż, czyż, conj. [ob. oder. Bei der indirecten Frage wird es blos durch die Inversion ausgedrückt.]
Czyj, a, e, [wessen, wem gehörig;] czyjkolwiek, [wessen auch immer.]
Czyn, u, m. [Handlung, That, f. Werk,] n.
Czynić, nd. 3. [thun, handeln, machen, wirken, ausüben; verrichten, verursachen.]
Czyniciel, a, m. [Thäter, Vollbringer,] m. czynicielka, i, f. [Thäterinn,] f.
Czynirod, u, m. ziele, [wälsch Bingelkraut,] n.
Czynnik, a, m. [Factor, in der Multiplication.] m.
Czynność, i, f. [Thätigkeit, Beschäftigung; Arbeit,] f. czynny, adj. [thätig.]
Czynsz, u, m. [Zinns, m. überhaupt Geldabgabe, f. Zinse,]
Czynszować, nd. 2. [Zinns zahlen.]
Czynszownik, a, m. [Zinnsmann, der Zinns zahlt,] m.
Czynszowy, adj. [Zinns-]
Czyrak, a, m. [kleines spitziges Geschwür.] n.
Czyścić, nd. 3. [reinigen, säubern, rein machen.]
Czyściciel, a, m. [Reiniger, Säuberer,] m. czyścicielka, f. [Reinigerinn,] f.
Czyściec, ca, m. [Fegfeuer,] n. transl. [Noth, Pein,] czyscowy, adj.
Czysto, adv. [rein, sauber; keusch.]
Czystość, i, f. [Reinheit, Reinlichkeit, f. Keuschheit.] f. czysty, adj.
Czytać, nd. 1. [lesen.] Czytanie, a, n. [Lesen, a. n. Lectüre,] f.
Czytelnia, i, f. Hörsaal, Lesesaal, m.
Czytelnica, y, f. [Leserinn.] f.
Czytelnictwo, a, n. [Lectüre, f. Lesen,] n.
Czytelnik, a, m. [Leser,] m.
Czytelność, i, f. [Leserlichkeit] f. czytelny, adj. czytelnie, adv. [leserlich, lessbar,]
Czyż, a, Czyżyk, a, m. [Zeisig m. Zeischen.] n. czyżowy, adj.

D.

Dąb, ębu, m. [Eiche, f. Eichbaum,] m.
Dąbien, bnia, m. [Eichenknittel.] m.
Dąbnik, a, m. [ein mit Eichen besetzter Ort,] m.
Dąbrowa, y, f. [Eichenwald,] m. dąbrowny, adj.
Dąć, nd. 2. [blasen, wehen] się [sich aufblähen, aufblasen.]
Dach, u, m. [Dach.] m. słomiany, [Strohdach;] gontowy, [Schindeldach.]
Dachówka, i, f. [Dachziegel, m. Dachpfanne,] f.

Dachówkarz, *a*, *m*. [Dachziegelbrenner; Dachpfannenarbeiter,] *m*.

Dachowy, *adj*. [Dach-] dachowe, *ego*, *n*. [Quartiergeld,] *n*.

Dadź, Dać, *nd*. 1. [geben, reichen, verleihen.]

Daktyl, *a*, *m*. [Dattel, *f*. Dattelbaum,] *m*. daktylowy, *adj*.

Dalekość, *i*, *f*. [Weite, Entfernung, Ferne,] *f*. daleko, *adv*. daleki, *adj*. [weit, fern, entfernt.]

Dalmatyka, *i*, *f*. [Priesterrock mit kurzen Aermeln.]

Dalszość, *i*, *f*. [die weitere Entfernung, das Weitere,] *f*.

Dama, *y*, *f*. [angesehenes Frauenzimmer, *n*. Dame,] *f*. damski, *adj*.

Danina, *y*, *f*. [Abgabe, Steuer, Belehnung,] *f*.

Danie, *a*, *n*. [Geben, *n*, Gang Speisen bei Mahlzeiten,] *m*.

Daniel, *a*, *m*. [Dammhirsch,] *m*. danieli, *adj*.

Dannik, *a*, *m*. [Lehnsträger, Steuerpflichtiger,] *m*.

Daporta, Deporta, *y*, *f*. [eine Art Apfel,]

Dar, *u*, *m*. [Geschenk, *n*. Gabe,] *f*.

Darda, *y*, *f*. [Wurfspiess, Wurfpfeil,] *m*.

Dardański, *adj*. trojański, [dardanisch, trojanisch;] dardański osieł, [ächter, recht vollkommener Esel.]

Daremnić, *nd*. 3. [vereiteln.]

Daremnie, Daremno, *adv*. [umsonst, vergebens. fruchtlos.]

Daremność, *i*, *f*. [Vergeblichheit,] *f*. daremny, *adj*. [umsonst; vergeblich.]

Daremszczyzna, *y*, *f*. [unentgeltliche Arbeit der Unterthanen.]

Darmo, *adv*. [umsonst, unentgeldlich, unverdient, vergebens.]

Darmodaj, *aja*, *m*. [Umsonstgeber,] *m*.

Darmojad, *a*, *m*. [unnützer Esser, Schmarotzer, Broddieb,] *m*.

Darń, *nia*, *m*. [darń, *i*, *f*. [Rasen,] *m*. darniowy, *adj*.

Darnowiec, *wća*, *m*. [Grasameise,] *f*.

Darobierca, *y*, *m*. [Geschenknehmer,] *m*. darobierny, *adj*,

Darodawca, *y*, *m*. [Schenker, Geschenkgeber,] *m*.

Darować, *nd*. 2. [schenken, Geschenke geben; verzeihen, erlassen.]

Darowanie, *a*, *n*. [Schenkung, Verzeihung,] *f*.

Darowizna, *y*, *f*. [Schenken, Geschenk, *n*. Schenkung,] *f*.

Darzyć, *nd*. 4. [Gedeihen, geben, segnen, begaben, beglücken, beschenken.]

Dąs, *u*, *m*. *pl*. Dąsy, [Schnauben vor Zorn, Unwille,] *m*.

Dąsać się, *rec nd*. 1. [vor Zorn schnauben, unwillig werden.]

Daszek, *szku*, *m*. [Dächelchen, kleines Dach; Schildchen an der Mütze.]

Data, *y*, *f*. [Datum, *n*. Zeitpunct, *m*. Epoche,] *f*. *tr*. pod datą, [berauscht, benebelt.]

Datek, *tku*, *m*. [Gabe, *f*. Lohn, *m*. Geschenk,] *n*.

Datować, *nd*. 2. [datiren.]

Dawać, *nd*. 2. [oft geben, zu geben pflegen.]

Dawacz, *a*, Dawca, *y*, *m*. [Geber, der giebt,] *m*. dawczyni, *f*.

Dawić, *nd*. 3. [würgen;] się, [sich würgen.]

Dawica, *y*, *f*. ślinogorz, [Halsbräune,] *f*,

Dawiciel, *a*, *m*. [Würger,] *m*.

Dawidka Dawidowka, *i*, *f*. [eine Art Birnen.]

Dawno, *adv*. [lange, vor langer Zeit, seit langer Zeit.]

Dawność, *i*, *f*. [die verflossene Zeitlänge,] *f*. dawny, *adj*. [lange vergangen, lange her.]

Dążyć, *nd*. 4. [nachdrücklich wohin streben, wornach trachten, wohin eilen.]

[illegible] Np. d. J. [illegible]

[illegible]ampetra · Drugi hetman zaciężki Chrabia Dampetra (= Dampierre) Tempi[illegible] opyolone czerwony, 1620

Dania: z lewej mu strony Cymbryjskie przylądek, tak przedtem zwano, lecz czasów porządek Dania zowie, która w wodzie siadła, w morze się wkradła. (Kl.)

Dalambert człowiek umysłu suchego w prawdzie i niezorzącego zawsze jednak lotny a często łotrzy i przenikliwy.

Dalimila rymowana kronika z początku XIV w.; tłumaczenie niemieckie prawie spółczesne.

[illegible] kopanie i palenie darni czworakie w roli [illegible] zmiany [illegible]

[illegible] roślina [illegible] (Tonus barba [illegible], [illegible]) [illegible], (= [illegible], [illegible], [illegible] v [illegible] (. [illegible] stirpe

Kto nie ma co dać, musi u drzwi stać (Pilling) = Si nihil attuleris, ibis Homere foras [illegible] f. Dmuchać [illegible] [illegible]

D. Tylylesny, solone, indyjskie, Tamaryndy (tamarindi, oxyphoe[illegible] [illegible] palmulae indicae [illegible].

[illegible] koniowi nie patrzą w zęby: [illegible] [illegible]

[illegible] się = powodzić się

[illegible] f. dym. (nadzie [illegible])

[illegible]

[illegible] pana dobrego czyni sługę pilnego [illegible]

[illegible] = dawam, daję (1578)

[illegible] Talan f. Dalić; [illegible] [illegible]

[illegible], dadim [illegible], [illegible], [illegible] Táwal [illegible]

[illegible] wiecz kraczona dawność nigdy nie zachodzi [illegible] i we [illegible] lat [illegible] się [illegible] (Kl.) [illegible] czas [illegible] nabyd. many [illegible] za zupełną [illegible] dawność [illegible]

[illegible] po drugich [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (Kl.) [illegible], [illegible], [illegible], cf. δίδωμι, δώσω, δόμα, [illegible], [illegible] f. Darba f. Dar. Niedający = nieoszczędny [illegible]

Dekart in franz. Schrift. Des Cartes, vide Karteryusz.

Dbać f. Lęgfan

Deferować komu = Szanować ...

2 (falkowa...

Dbać, n...
Rüc...
Dbałość,
falt,]
Debanko...
spre...
Dębczak...
Dębianka...
Dębiany,
[eich...
Dębić, n...
tzen,
Dębina,
holz,
Dębniak.
Dębnica,
Dębnik,
Dębosz,
fang...
Deboszo...
auss...
Dębowie...
Dębowy,
słow...
Dech, to...
adj.
Decydow...
wić.
Decyzya,
Dedukcy...
Dedykac...
Zueig...
Dedykow...
Defalkata...
einer
Defekt,
Defek...
Defektow...
[defe...
Deferowa...
[zu w...
Definicya...
[Besc...

Dbać, nd. 1. [worauf achten, auf etwas Rücksicht nehmen.]

Dbałość, i, f. [Acht, Achtsamkeit, Sorgfalt,] f. dbale, adv. dbały, adj.

Debankować, nd. 2. [einem die Bank sprengen.]

Dębczak, a, m. [Eichenknittel,] m.

Dębianka, Dębionka, i, f. [Gallapfel,] m.

Dębiany, adj. [Eichen,] dębiasty, adj. [eichenartig.]

Dębić, nd. 3. [ein Fell in der Lohe beitzen, gar machen.]

Dębina, y, f. [Eichenwald, m. Eichenholz,] n.

Dębniak, a, m. [Eichschwamm,] m.

Dębnica, y, f. [Lohe, Gärberlohe,] f.

Dębnik, a, m. [Gallapfel,] m.

Dębosz, a, m. [Debausche, Ausschweifung,] f.

Deboszować, nd. 2. hulać [debouschiren, ausschweifend leben.]

Dębowiec, wca, m. [Eichenknittel,] m.

Dębowy, adj. [Eichen] transl dębowe słowa [Drohungen.]

Dech, tchu, m. [Athem,] m. dechowy, adj.

Decydować, nd. 2. [wyrokować, stanowić, [entscheiden, bestimmen.]

Decyzya, yi, f. [Entscheidigung,] f.

Dedukcya, vid. [Wywód.]

Dedykacya, i, f. przypisanie, [Zuschrift, Zueignung,] f.

Dedykować, nd, 2. przypisać, [zueignen.]

Defalkata, y, f. odtrącenie, [Abzug von einer Summe, m, Abziehen,] n.

Defekt, u, m. niedostatek, brak, [Mangel Defekt, m. Gebrechen,] n

Defektowy, adj. niecały, niezupełny, [defect, ungänzlich.]

Deferować, nd. 2. statt donosić, wręczyć, [zu wissen thun, einhändigen.]

Definicya, i, f. [opisanie jakiéj rzeczy, [Beschreibung einer Sache,] f.

Dęga i, f. [Schwiele von Schlägen,] f. [Shramme.]

Degradacya, i, złożenie z stopnia, [Degradation,] f.

Degradować, nd. 2. [degradiren, absetzen, dem Range entsetzen.]

Deista, y, m. w Boga niewierzący, [Deist,] m. deistowski, adj.

Deka, i. f. [Decke, Pferdedecke.]

Deklamacya, i, f. [declamation,] f. deklamować, nd. 2. [declamiren.]

Deklaracya, i, f. oświadczenie, oznajmienie, [Erklärung, Bekanntmachung,] f.

Deklarować, nd. 2. [erklären, bekannt machen; versprechen.]

Dekret, u. m. wyrok, [Urtheil, Verdammungsurtheil.]

Dekretować, nd. 2. wyrokować, [verurtheilen.]

Delata, y, f. doniesienie, oskarżenie, [Angabe, Anzeige, Anklage,] f.

Delegacya, i, f. [Delegation, Deputation,] f.

Delegować, nd. 2. [einen Deputirten absenden, deligiren.]

Delektacya, i, f. uciecha, [Ergötzung,] f.

Delektować, nd. 2. [ergötzen.]

Delfin, a, m. [Delphin eine Art grosser Seefische; Dauphin französischer Kronprinz, Thronerbe,] m. delfinowy, adj.

Delia, i, f. [langer Oberrock, Mantelrock,] m.

Deliberacya, i, f. rozwaga, [Berathschlagung, f.

Deliberować, nd. 2. [über etwas berathschlagen.]

Delicye, i, pl. rozkosze, [Ergötzlichkeiten, Wonne, f. Vergnügen,] n.

Delikacik, a, m. [Weichling, Zärtling,] m.

Delikatność, i, f. [Weichlichkeit; Zartheit,] f. delikatnie, adv. delikatny,] adj. [weichlich, zart, voll Delikatesse.]

Deliura, y, f. [wallachischer Oberrock,] m.

Demaskować, nd. 2. [demaskiren, entlarven, die Maske ablegen.]
Demesz, a, m. Demeszka, i. f. [demascener Klinge, f. Demascener.] m.
Demokracya, i. f. gminowładztwo, [Volksherschaft, Demokratie,] f.
Demonstracya, i, f. okazanie, dowód, [Beweis, Erweis,] m.
Demonstrować, nd. 2. [erweisen, beweisen, demonstriren.]
Denar, a, m. [polnischer Heller,] m. denarowy, adj.
Denko, a, n. [kleiner Boden eines Gefässes, Boden, m. Unterlage,] f.
Dentysta, y, m. [Zahnarzt,] m.
Depozyt, u, m. [Depot, n. Hinterlage, Niederlage,] f.
Deptać, nd. 2. [treten, niedertreten, mit Füssen treten.] Deptak, m [Trotte,] f.
Deputacya, i, f. [Deputation, f. Ausschus,] m. deputacki, adj.
Deputat, a, m. [Deputirter, Abgeordneter,] m.
Deputować, nd. 2. [deputiren, einen abordnen.]
Dereń, enia, m. [Kornelbaum, Terling,] m. dereniowy, adj.
Dereniak, a, m. [kornelwein,] dereniakowy, adj.
Deresz, a, m. [weissprenkeliges Pferd,] n; dereszowaty, adj.
Derka, Dera, y, f. [Decke, z B. Pferdedecke,] f.
Derkacz, a, m. [Wachtelkönig,] m.
Derogacya, i. f. [ujma, naruszenie, [Schmälerung, Schwächung,] f.
Derus, a, m. zdzierca. [Schinder, Placker.] obdartus, [Abgelumpter.] m.
Derwisz, a, m. [türkischer Mönch, Derwisch,] m.
Desabilka, i, f. [Damenneglige,] n.
Deska, i, Deszczka, i, f. [Brett,] n.

Despekt, u, m. niecześć, [Verunehrung, Unehre,] f.
Despektować, nd. 2. [einen verunehren.]
Desperacya, vid. Rospacz, Desperować vid. Rozpaczać.
Despota, y, m. [Alleinherrscher, Despot,] m.
Despotyzm, u, m. [despotisches Herrschen, n. Tyraney,] f. despotyczny adj.
Deszcz, u, m. [Regen,] m. dim. Deszczyk, u, [kleiner Regen,] m.
Deszczowy, adj. [Regen.]
Deszczułka, Deszczułeczka, i, f. [ganz feines Bretchen,] n.
Deszczyk, vid. Deszcz.
Determinacya, i. f. [Entschlossenheit,] f.
Determinować, się, nd. 2. [sich wozu entschliessen.]
Dętość, i, f. [aufgeblasene Höhlung, Wölbung,] f.
Dęty, adj. [hohl:] instrument, [Blaseninstrument,] n; żyła, [Hohlader,] f.
Dewocya, i, f. nabożność, [Andächtigkeit,] f.
Dewot, a, m. [Andächtler,] m. dewotka, [Betschwester,] f.
Diabeł, bła, m. [Teufel,] m. diabelski, diabli, adj. [Teufels, teuflisch.]
Diabel-two, a, n. [Teufelswerk, n, Teufeley,] f.
Diablę, ęcia, Diablątko, a, n. [Teufelchen,] n.
Diablica, y, f. [Teufelsweib,] n.
Diak, Dziak, a, m. [Kirchensänger, Cantor, m.
Dla, praep. [wegen, aus Ursache, für, um.]
Dłabić, Dławić, nd. 3. [drücken, würgen.]
Dłabiciel, a, m. [Würger,] m.
Dłoń, i, f. [flache Hand,] f. dłoniowy, adj.

[illegible]eukalion [illegible] zbudować okręt [illegible] żoną [illegible] Derżawin
[illegible] w jednym czasie z Franklinem wynalazł w Morawii [illegible] Dorpat, 1503 [illegible]
[illegible] Kaszpelik [illegible].
[illegible]etrych Altenburski / Teodoryk ; [illegible] Tork.
[illegible]trich biskup Dorpacki (1396) [illegible] Teodoryk (1418) [illegible]

[illegible] despekcik odniósł [illegible] (Kl)

[illegible]aduje swój chytrości desperacko stawi (Kl)

[illegible] deżdż [illegible] [illegible]
[illegible] Zdwonia, [illegible] Dzień.
[illegible] ciasto [illegible]

[illegible] poczta oznajmić samą już determinacyą (1693) [illegible] depczyta [illegible] zabrowała [illegible]

Deptać [illegible] deptać glinę = condepnere ; deptać wino [illegible]

[illegible]

[illegible] egubi, to my znaydziem [illegible] Diabeł niechciał być Ku[illegible]em, furmanem, [illegible] młynarskim [illegible] koniem y wszelo [illegible] 1529 [illegible] po Niemiecku [illegible] malcie Diabła na scienie być [illegible] diabeł [illegible] malować [illegible] diabeł [illegible]

= śpiewak kościelny u Rusinów w galicyi.

[illegible]

[illegible] palma [illegible] Dłoń [illegible] Dewac [illegible]
[illegible] solea [illegible] Dół = volum [illegible] Dłoń = dołek noga

[illegible] tabula [illegible] tablica [illegible] testamentum = tabula [illegible]

Dobrzeny f. Stryj. 'gdzie Dobrzany'
Dobratwar nad rzeką Bug (1417).

Dniestr, Tyra [illegible] f. Nestor, f. Tywerzy (f. przy. od Tac. Tyras, gr. Nestu [illegible] Denester.

Do [illegible] za [illegible] [illegible]

Dłoto [illegible] Kattas; Dłoto snicerskie = żylas; coelum (n. [illegible])

Dov. [illegible] ?, [illegible] dziać [illegible] χρόνος [illegible]
Zeit [illegible] [illegible] [illegible] upodobanie [illegible])

wronka w śmiecie dłubie (1565) [illegible].
Dłuba [illegible]
[illegible] Tuleja

Dłubacz = drożyciel

Dłuba [illegible] [illegible]

Dug [illegible] [illegible] (Dolog [illegible] arbeit)

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dług [illegible]
nie [illegible] się pan młody choria leżeć w długi (Kl), pewnego a istnego
długu (1575), dług od szewców zaciągniony w Krakowie (160.) cf. Zal.
[illegible]
Długi / Tęczyć, dłoń, len, cf. longus [illegible] [illegible].

[illegible]

Dłużnik: Moskwa w podeszwy się [illegible] dłużniki swe na każdy tydzień po trzy kije. Kl.

[illegible]

Dmuch, mech

[illegible]

Dłóto, *a*, *n*. [Meissel, *m*. Hohleisen, Stemmeisen,] *n*. dłutowy, *adj*.

Dłótkowaty, *adj*. [meisellartig. wie ein Meissel.]

Dłubać, *nd*. 2. [höhlen, hohl ausgraben; klaubern.]

Dłubacz, *a*, *m*, [Aushöhler, Klauberer,] *m*.

Dłubaczka, *i*, *f*. [Werkzeug zum Schnitzeln, Stochern.]

Dłubanina, *y*, *f*. [langweiliges Klauben, *n* Klauberey,] *f*.

Dłubiząb, Dłuboząb, *ęba*, *m*. [Zahnstecher,] *m*.

Dług, *u*, *m*. [Schuld,] *f*.

Długawy. *adj*. [etwas lang, länglich.]

Długi, *adj*. [lang.]

Długoczesny, *adj*. Długocześnie, *adv*. [lange dauernd.]

Długoletni, *adj*. długoletnie, *adv*. [langjährig.]

Długeletność, *ci*. *f*. [Vieljährigkeit,] *f*.

Długość, *i*. *f*. [Länge.] *f*.

Długowatość, *i*, *f*. [Länglichkeit, *f*. długowaty. *adj*.

Dłuża, *y*, *f*. [Länge einer Sache,] *f*. w dłuż. [In die Länge.]

Dłużek, żka, *m*. [kleine Schuld, Schuldchen,] *n*,

Dłużny, *adj*. [schuldig, verschuldet.] dłużnik. [Schuldner,] nica, *f*.

Dłużyć, *nd*. 4. [lang machen, verlängern;] się: [sich verschulden.]

Dłużyna, dłużyzna, *y*, *f*. [Lange örtliche Länge,] *f*.

Dma, *y*, *f*, [Wehen, Blasen der Luft, des Windes,] *n*.

Dmuch, *u*, *m*. [Wehen, Blasen,] *n*.

Dmuchać, *nd*. 1. [blasen, hineinblasen, anblasen.]

Dnieć, *nd*. 2. [Tag werden, tagen.]

Dnienie, *a*, *n*. [Tagesanbruch,] *m*.

Dniowy, *adj*. [Tages-, Tag .]

Dno, dna, *n*. [Boden eines Geschirrs' Grund,] *m*. do dna, [bis auf den Grund, völlig.]

Do. *praep*. [zu, zum, gegen, nach.]

Doba, *y*, *f*. [Zeit, Weile; Zeit von 24 Stunden.]

Dobaczyć, dk, *vid*. dopatrzyć.

Dobadać się, *rec*. dk. 1. [erforschen, erfragen, herausbringen.]

Dobadywać, się, *rec*. nd. 1. [zu erforschen suchen.]

Dobić, dk. Dobijać. *nd*. 1. [vollends zuschlagen; den Rest geben, beendigen abmachen.]

Dobić się, *rec*. dk. [sich bis wohin durchschlagen, erkämpfen.]

Dobiedz, dk. 4. [einholen, erreichen zulaufen.]

Dobierać, *vid*. Dobrać.

Dobieracz, *a*, *m*. [der etwas aussucht, Auswähler,] *m*.

Dobierka, *i*, *f*. [etwas zur Farbe, zum Maasse *u*. *s*. *w*. Ausgewähltes.]

Dobijacz, *a*, *m*. [der vollends bis zu Ende schlägt,] *m*.

Dobitka. *i*. *f*. [Gnadenstoss, *m*. Garaus machen, *n*. Vollbringung,] *f*.

Dobitność, *i*, *f*. [Genauigkeit,] *f*. dobitny *adj*., dobitnie, *adv*. [treffend, genau, ernst.]

Doblizyć, dk. 4. Doblizać, *nd*. 1. [näher rücken, annähern.]

Dobór, dobiór. *u*, *m*. [getroffene, paffende Auswahl, Auserlesenheit.]

Doborny, *adj*. dobornie, *adv*. [auserlesen, ausgesucht.]

Dobosz, *a*, *m*. [Trommelschläger, Tambour,] *m*.

Dobrać, *dk*. 2. [noch mehr hinzunehmen, anpassen, aussuchen.]

Dobrnąć, *nd*. 2. [bis wohin waten, zuwaten, erforschen, ergründen.]

Dobro, *a*, *n*. [Gut, Heil, *n*. Wohlfahrt, *f*. Besitzthum.] *n*.

Dobroć, *i*, *f*. [Güte, Gutheit, Gütigkeit,] *f*.

Dobroczyńca, *y*, *m*. [Gutthäter, Wohlthäter,] *m*.

Dobroczynność, *i*, *f*. [Wohlthätigkeit,] *f*. dobroczynny, *adj*.

Dobrodziéj, *a*, *m*. [Wohlthäter; als Ehrentitel: gnädiger Herr.] *m*.

Dobrodziejstwo, *a*, *m*. [Wohlthat,] *f*.

Dobrotliwość, *i*, *f*. [Güte,] *f*. dobrotliwy, *adj*. [gutthätig, wohlthätig.]

Dobrowolność, *i*, *f*. [Freiwilligkeit,] *f*. dobrowolny, *adj*. dobrowolnie, *adv*. [freiwillig, gutwillig.]

Dobruchać, *nd*. 1. [besänftigen;] się [wieder gut werden.]

Dobrudzić, dk. 3. Dobrudzać, *nd*. 1. [vollends schmutzig machen.]

Dobry, *compra*. lepszy, [gut, rechtschafen erlich, ächt.]

Dobudować, dk. Dobudowywać, *nd*. 1. [dazubauen, vollends fertig bauen.]

Dobudzić się, *rec*, [einen mit Mühe aufwecken, ermuntern.]

Dobyć, dk. Dobywać, *nd*. 1. [erstürmen, einnehmen. herausholen.]

Dobytek, tku, *m*. [Hauswich, *n*. Hab u. Gut.]

Dobywacz, *a*, Dobywca, *y*, *m*. [Eroberer, Einnehmer eines Orts.] *m*.

Dochód, *u*, *m*. [Rente, *f*. Einkommen, *n*. Einkünfte, *pl*.] dochodowy, *adj*.

Dochować, dk. [aufbewahren, auferziehen.]

Dochrapać się, rec. dk. [mit saurer Mühe etwas erlangen.]

Dochwycić, dk. [ergreifen, erhaschen.]

Dociąć, dk [vollends durchhauen; fig. mit Worten zusetzen, sticheln.]

Dociągnąć, dk. [bis wohin ziehen; bis wohin bringen.]

Dociec, dk. [ausspüren, erforschen; bis wohin fliessen, tropfeln.]

Docieczenie, *a*; *n*. [Wahrnehmung, Erforschung,] *f*.

Docierpieć, dk. [vollends ausleiden, bis zu Ende dulden.]

Docinać, *vid*. Dociąć.

Docinek, *nku*, *m*. [völliges Abhauen, *n*; fig. Stichelwort,] *n*.

Docisk, *u*, *m*. [das bishin Werfen; völliges Niederdrücken, Niederbeugen.]

Docisnąć, dk. [bis wohin werfen;] się, [sich bis wohin durchdrängen.]

Doćwiczyć, dk. [bis zur Vollkommenheit üben, vollends ausüben.]

Doczekać, dk. [ausdauernd erwarten, erfahren, erleben.]

Doczernić, dk. [völlig schwarz machen.]

Doczesać, dk. [zu Ende kämmen, völlig auskämmen.]

Doczesność, *i*, *f*. [Zeitlichkeit,] *f*. doczesny, *adj*. docześnie, *adv*. [zeitlich.]

Doczyścić, dk [völlig rein machen, ganz reinigen.]

Doczytać, dk. [zu Ende lesen;] się [durch Lesen erfahren.]

Dodać, dk. [dazugeben, hinzufügen; *arith*. [addiren.]

Dodatek, tku, *m*. [Zugabe, Beilage,] *f*. dodatkowy, *adj*.

Dodawacz, *a*, Dodawca, *y*, *m*. [Zugeber, Vermehrer,] *m*.

Dodawanie, *a*, *n*. *Subst*. von Dodawać, dodać.]

Dodłubać, dk. [vollends aushöhlen.]

Dodrapać, dk. [vollends zerkratzen;] się, [sich wohin durcharbeiten.]

Dodrukować, dk. [vollend zu Ende drucken.]

Dodrzeć, dk, [vollends zerreissen; zu Ende schleissen.]

Dodusić, dk. [den Rest geben. vollends erwürgen.]

Dodychać, dk. [zu Ende athmen. ausathmen, keuchend endigen.]

brzany (Dobrjeny): nie daleko rzeki Stryi w Dobrzanach kopano pieniądz srebrny Cesarza Trajana

Dobrogniewa Np. fem.

Dobrota [illegible] n. Cattaro [illegible] Gegend.

[illegible] gdzy raz [illegible] tylko [illegible] dobrych [illegible] powol. (16..) Będzie dobrze kiedy złe szyje złamie. Prov. [illegible] Kiedy chce mieć dobrze nadzieja [illegible] [illegible] zostanie, [illegible] Tak dobry [illegible] [illegible]

dobytek [illegible]: gdzie dobytek opoką srogą ([illegible]) zawalony był długi czas (XC).

Dogęgen – [illegible]

cogodzić przyjacielskiej potrzebie (Kl); Dogadzać z ondulgen [illegible] Komuś powinniejszy, tomu pierwszy dogadzay. [illegible] udziom nie dogodzi, a cóż człowiek? (Ci. 1619)

do ich z ręcznej strzelby y z armat. Tak dogrzewali [illegible] na maszyne w [illegible] (1617) [illegible]

[illegible] (cf. [illegible])
Dójny rzeczpospolita rzeźmi złote grona (Kl [illegible]) (Kl)
[illegible]

Dojeżdżając (?) dusz [illegible] rymem jadowitym [illegible]

Dodzierżyć, dk. [bis zu einem gewissen Zeitpunkt halten.]
Dogasić, dk. [völlig auslöschen.]
Doglądać, nd. [auf etwas ein achtsames Auge haben; nachsehen.]
Doglądanie, a, n. [Aufsicht, Obacht,] f.
Dogładzić, dk. [ausglätten, völlig fertig glätten.]
Dognać, dogonić, dk. [bis wohin treiben; erjagen, erreichen.]
Dognić, dk. [vollends verfaulen, ganz durchfaulen.]
Dogodność, i, f. [Willfährigkeit, Gefälligkeit,] f. dogodny, adj.
Dogodzić, dk. [einem willfahren, jemanden befriedigen.]
Dogoić, dk. [eine Wunde vollends zuheilen;] się, [heil werden.]
Dogon, a, m. [Nachsetzen, Nachjagen,] n.
Dogoniciel, a, m. [Nachsetzer, Erjager, Erhascher,] m.
Dogorzeć, dk. [bis zum gewissen Puncte brennen; vollends ausbrennen.]
Dogotować, dk. [vollends gar kochen; vollends fertig machen.]
Dograć, dk. [zu Ende spielen, ausspielen; się; [durch Spiel gewinnen.]
Dogramolić się, rec, dk. [bis wohin kriechen; sich mit Mühe durcharbeiten, hinarbeiten.]
Dogryźć, dk. [vollends zerbeissen, zermalmen.]
Dogrzać, dk. [warm machen, bis wohin wärmen.]
Dojąć, dk, [durchdringen, ergreifen, auffassen; heftig zusetzen.]
Dojazd, u, m. [Anfahren, Ankommen,] n.
Doić, dk. 3. [melken, saugen.]
Doiciel, a, m. [Melker, Sauger,] m doicielka, f. [Melkerinn,] f.
Dojechać, dk. [bis wohin gefahren kommen;] komu [einem zusetzen,]
Dojemny, adj. [recht zusetzend, durchdringend.]

Dojeść, dk. [vollends aufessen, zu Ende essen, einem zusetzen.]
Dojeżdżać, vid. Dojechać.
Dojeżdżacz, a, m. [Nachsetzer, Nachjager,] m.
Doigrać się, rec. [sich durch Schwätzerey etwas zuziehen.]
Dojutrzny, adj. [bis morgen während, vergänglich, kurz.]
Doiwo, a, n. [Melken, Gemelke,] n.
Dokąd, adv. [wohin, wie lange, wie weit.]
Dokądkolwiek, adv. [bis irgend wohin, wohin nur immer.]
Dokarmić, dk, [vollends satt mästen, bis an den Tod nähren.]
Dokąsać, dk. [vollends zubeissen, todt beissen,]
Dokaz, u, m. [Erweis, m. Zustandebringen.] n.
Dokazać, dk. [ausführen, erreichen, bewerkstelligen.]
Dokład, u, m. Dokładka, i, f. [Zugabe, f. Zusatz, Beisatz,] m.
Dokładać, vid. Dołożyć.
Dokładność, i. f. [Vollständigkeit,] f. dokładny, adj. dokładnie, adv.
Dokleić, dk. [vollends anleimen, noch mehr anleimen.]
Doklepać, dk. [fertig hämmern; etwas mit Mühe zu Stande bringen.]
Dokłuć, dk. [vollends erstechen, den Gnadenstoss geben.]
Dokonać, dk. [ausführen, beendingen, vollenden.]
Dokonanie, a, n. [Beendingung Vollbringung,] f.
Dykonywacz, a, Dokonawca, y, m. [Vollbringer, Vollstrecker,] m.
Dokończyć, dk. [vollends beendigen, vollenden, enden.]
Dokończyciel, a, m. [Beender, Beendiger,] m.

Dokopać, dk. [bis wohin graben; dazu graben;] fig. [sich durcharbeiten.]
Dokosić, dk. [zu Ende mähen, vollends ausmähen.]
Doktór, a, m. [Gelehrte; Doctor; Arzt,] m.
Doctorwürde, Doctorschaft,] f.
Doktorować, nd. 2. [zum Doctor machen, doctoriresin,] się, [Doctor werden.]
Doktorski, adj. [Doctor-, Arzt-, medicinisch.]
Dokuć, dk. [bis wohin schmieden, zu Ende schmieden.]
Dokuczliwość, i, f. [Quälerey, Plackerey,] f, dokuczliwy, adj.
Dokucznik, Dokuczyciel, a, m. [Quäler, Peiniger,] m.
Dokuczny, adj, dokucznie, adv. [quälend, peinngend, marterid.]
Dokuczyć, dk. [einem zusetzen, ihm lästig werden.]
Dokument, u, m. [Beweisschrift, Urkunde,]
Dokupić, dk. Dokupywać, freq. [hinzukaufen; erhandeln, erkaufen.]
Dokurzyć, dk. [ausrauchen, zu Ende rauchen.]
Dół, u, m. [Grabe f. Loch, n. der untere Theil; Erdgeschoss, n. Boden, m.]
Dola, i, f. [Lage, f. Schicksal, n. Zustand, m.]
Dolać, dk. Dolewać, freq. [zugiessen, voll giessen.]
Dolecić, dk. [bis wohin fliegen; fliegend einhohlen, erreichen.]
Dolegliwość, i, f. [Schmerz, m. Noth, Plage, f.
Dołek, łka, m. [kleine Grube, f. Grübchen,] n.
Dolewać, vid. Dolać.
Dolewacz, a, m. [Zugiesser, Vollgiesser;] in trans. [Vollsäufer,] m.
Dolewka, i, f. [Zuguss, Vollguss,] m.
Doleżały, adj. [ausgelegen, bis zur rechten Zeit gelegen.]
Doleźć, dk. dołazić, nd. [bis wohin kriechen, erkriechen.]

Doliczyć, dk. [hinzuzählen, hinzurechnen bis wohin rechnen.]
Dolina, y, f. [Thal,] n. dolisty, adj. [thälig, voll Thäler.]
Dolizać, dk. [bis wohin belecken, vollends belecken.]
Dołkowatość, i, f. [Löchrigkeit, Höhlung,] f. dołkowaty, adj. [gehöhlt.]
Dolny, adj. Gruben-, von der Grube; unten, niedrig.]
Dołman, u, m. [ungrischer Dolman,] m.
Dolot, u, m. [Aufliegen, n. Hinflug,] m.
Dołów, u, m. vid. Łów.
Dołowaty, adj. [grubig voll Gruben und Löcher.]
Dołowić, dk. [hinzufangen, hinzujagen fischen, erfischen.]
Dołożyć, dk. [zulegen, dazulegen;] się do czego. [beitragen, Fleiss anlegen.]
Dom, u, m. [Haus, Wohnhaus,]
Domagać się, rec. dk. [etwas fordern, nach etwas trachten.
Domator, a, m. [Stubenhucker, Zuhause sitzer, Mensch ohne Weltkenntniss,] m. domatorski, adj.
Domek, u, m. [Häuschen,] n, domeczkowy, domkowy, adj.
Domęczyć, dk. [zu Tode martern quälen.]
Domiar, u, m. [Vollmessung, Ausfüllung, f. das volle Maass.]
Domiarkować się, rec. dk. [wahrnemen, bemerken.]
Domierzyć, dk. [voll messen; hinzu thun; ergänzen.]
Domieścić, dk. [wohin aufnehmen, versetzen, placiren.]
Domieszkać, dk. [bis zu einer bestimmten Zeit wohnen.]
Dominikan, a. m. [Dominicanermönch,] m. dominikanka, f. kański, adj.
Domniemać się, rec. dk. [vermuthen, abnehmen, schliessen.]

Igoruki (Dux Georgius Alexiowicius Dolhorucius, [illegible] simulans, dum it [illegible] Catilina

[illegible] (. Bolechów) in Galizien gdzie [illegible] znakomite [illegible] soli.

[illegible] dzień 5 Sierpnia)

[illegible]

Domie u. domu. — kiedy doma [illegible] będzie [illegible] [illegible] [illegible] gdzie krowa dobodzi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Już jedno Boga, kiedy doma noga [illegible] [illegible] [illegible] Syn w dom, dziewka z domu [illegible] Wszędzie dobrze, a doma najlepiej [illegible]

[illegible] pana [illegible].

[illegible]

[illegible] Koza [illegible] [illegible]

[illegible] (Mey); Domyślisz się kiedy [illegible] na nogi nastąpi (Stieberg) = [illegible] Holzflegel [illegible]

Donica [illegible]

Domniem
muth
Domostw
n. B
Domówić
się, f
Domowni
misch
Domowy,
[Bürg
Domurow
dazu
Domysł,
f. na
Domyślić
mass
Domyśln
Witz
Donacya,
Donica,
Doniec,
sack,
Doniekąd
le, et
Donieść,
tragen
gen.]
Doniesien
mach
Donosicie
ger,]
Donośny,
tragen
Dońśki, n
Doorać, d
Dopad, u,
Dopalić, d
vollen
Dopaść, d
fallen,
Dopatrzyć,
Obach
Dopędzić,

Domniemanie, *a*, *n*. [Muthmassung, Vermuthung.] *f*.
Domostwo, *a*, *n*. [Gebäude, Hausgebäude. *n*. Behausung,] *f*.
Domówić, dk. [zu Endereden, ausreden;] się, fordern, begehren.]
Domownik, *a*, *m*. [Hausgenosse, Einheimischer,] *m*.
Domowy, *adj*. [Haus-;] domowa wojna, [Bürgerkrieg.]
Domurować, dk. [vollends ausmauern] dazu mauern.]
Domysł, *u*, *m*. [Vermuthung, Muthmassung. *f*. na domysł, [auf Gerathewohl.]
Domyślić się dk. domyślać się, *nd*. [muthmassen, einen Einfall bekommen.]
Domyślność, *i*, *f*. [Errathungsgabe *f*. Witz,] *m*. domyślny, *adj*.
Donacya, *i*, *f*. darowizna [Schenkung,] *f*.
Donica, *y*, *f*. [Reibenapf, Becken,] *m*.
Doniec, Duniec, *ńca*, *m*. [donischer Kosack,] *m*. doński, *adj*.
Doniekąd, *adv*. [eine Zeitlang, eine Weile, etwas.]
Donieść, dk. Donosić, *nd*. 3. [bis wohin tragen, benachrichtigen, hinterbringen.]
Doniesienie, *a*, *n*. [Anzeige, Bekanntmachung,] *f*.
Donosiciel, *a*, *m*. [Hinterbringer, Anzeiger,] *m*. donosicielka, *f*.
Donośny, *adj*. donośnie, *adv*. [bis wohin tragend; sehr laut;] stark.
Doński, *adj*. [wom Flusse Don, donisch.]
Doorać, dk. [zupflügen.]
Dopad, *u*, *m*. [Erwischen, Erhaschen,] *n*.
Dopalić, dk. Dopalać, *nd*. 1. [aufbrennen, vollends verbrennen.]
Dopaść, dk. Dopadać, *nd*. 1. [bis wohin fallen, erreichen, erjagen.]
Dopatrzyć, dk. [ersehen, wahrnehmen, Obacht geben.]
Dopędzić, dk. [einhohlen, erjagen.]
Dopełnić, dk. Dopełniać, *nd*. 1. [vollfüllen vollstrecken, ausüben.]
Dopełnienie, *a*, *n*. [Erfüllung, Vollfüllung,] *f*.
Dopełniciel, Dopełniacz, *m*. [Erfüller, Vollstrecker,] *m*. cielka, *f*.
Dopiąć, dk. [etwas erreichen, erlangen.]
Dopiec, dk. [vollends ausbacken,] komu, [einen warm machen, zusetzen.]
Dopierać. *nd*. 1. [hart anstämmen, andrängen, zuschliessen.]
Dopiero, *adv*. eben erst, erst den Augenblick, jetz erst.]
Dopilnować, dk. [fleissig beobachten, abwarten.]
Dopisać, dk. [zu Ende schreiben, dazu ausschreiben; fig. einem glücken.]
Dopłacić, dk. [zuzahlen, vollends bezahlen.]
Dopłata, *y*, *f*. [Zuzahlung, Zulage, *f*. Schuldenrest,] *n*.
Dopłókać, dk. [vollends ausspühlen; durch Waschen rein machen.]
Dopłynąć, dk. [bis wohin schwimmen, segeln; zum Ziele gelangen.]
Dopływ, *u*, *m*. [gewaltiger Zuffuss, *m*. Zuströmmen,] *n*.
Dopokąd, Dopóki, *adv*. [so lange als, so lange nur.]
Dopomagać, *vid*. Dopomódz.
Dopomnięć się, *rec*. dk. Dopominać się, nd. [dringend mahnen, erinnern.]
Dopomódz, dk. [einen beistehen, helfen unterstützen.]
Dopowiedzieć, dk. Dopowiadać, *nd*. [auserzählen, ausreden.]
Doprać, dk. [vollends auswaschen, durch Waschen rein bekommen.]
Doprosić się, dk. Dopraszać się, *rec*. *nd*. [etwas erbitten, durch Bitten zu erhalten suchen.]
Dopuścić, dk. Dopuszczać, *nd* [zulassen verstatten,] się, [etwas begehen.]

Dopuszczenie, *a*, *n*, [Zulassung, Fügung, *f.* Verhängniss,] *n.*

Dopytać się, *rec.* dk. [durch Fragen erfahren.]

Dorachować, dk. [zu Ende rechnen, hinzurechnen.]

Dorada, *y*, *f.* [guter Rath. *m.* Rathen.] *n.*

Doradzca, *y*, Doradziciel, *a*, *m.* [Anrather Rathgeber,] *m.*

Doradzić, dk, Doradzać, *nd.* [anrathen, zurathen.]

Dorastać, *vid.* Dorosnąć.

Doręcz, na doręczu, na doręDziu, *adv.* [bei der Hand, an der Hand.]

Doręczny, *adj.* Doręcznie, *adv.* [bei der Hand befindlich, fertig.]

Dorobek, *u*, *m.* [erarbeitetes Vermögen. *n.* Verdienst] *m.*

Dorobić, *dk.* Dorabiać, *nd.* [zu Ende ar beiten, noch mehr dazu machen.] się, etwas erarbeiten, durch Arbeit verdienen.]

Doroczny, *adj.* dorocznie, *adv.* [jährlich alljährlich.]

Dorodność. *i*, *f.* [Wohlgestaltheit,] *f.* dorodny, *adj.*

Dorosnąć, dk. [heranwachsen, bis wohin wachsen.]

Dorostek, *tka*, *m.* [erwachsener Bursche,] *m.*

Dorównać, dk. [völlig gleich kommen.]

Dorożka, *i*, *f.* [Mietskutsche, Fiakercalesche,] *f.*

Dorożkarz, *a*, *m.* Doroschkenführer, Fiaker,] *m.*

Dorozumieć się, *rec.* dk. [vermuthen. muthmassen.]

Dorwać, dk. [vollends abreissen; się czego, [etwas erwischen.]

Dorywczy, *adj.* [erhascht, erwischt; in Eile gemacht.]

(Dorywkiem) dyrywczo, *adv.* [rückweise. stossweise, aufgegriffen.]

Dorzeczność, *i*, *f.* [Tauglichkeit, Anwendbarkeit,] *f.* dorzeczny, *adj.*

Dorznąć, dk. [vollends abschneiden,] *tr.* [vollends tödten.]

Dorzucić, dk. [bis wohin werfen; zuwerfen; noch mehr hinzuwerfen.]

Dorzynki, ów, *pl.* [Schnitterfest, *n.* Erndtenkrantz,] *m.*

Dosada, *y.* dność, *i*, *f.* [Genauigkeit *f.* Angemessenheit,] *f.* dosadny, *adj.*

Dościg, *u*, *m.* Doścignienie, *a*, *n.* [Erjagen, Einhohlen,] *n.*

Dościgłość, *i*, *f.* [Erreichbarkeit, Ergründlichkeit,] *f.* dościgły, *adj.*

Doścignąć, dk. erreichen, ergründen; reif werden.]

Dosiedzieć, dk. [bis zu Ende sitzen; aussitzen; ausharren.]

Dosięgły, dosiężny, *adj.* [erreichbar; bis wohin reichend.]

Doskoczyć, dk. [bis wohin springen, springend erreichen.]

Doskonalec, *lca*, *m.* [Vollkommener,] *m.* [in etwas vollkommen Erfahrener.]

Doskonalić, dk. [vollkommen machen, vervollkommen.]

Doskonałość, *i*, *f.* [Vollkommenheit,] *f.* doskonały, *adj.* doskonale, *adv.*

Doskrobać, dk. [vollends beschaben, abschaben;] się czego [zusammen sparren, zusammengeitzen.]

Doskwarzyć, dk. [vollends pregeln, rösten;] *fig.* [einem zusetzen.]

Doskwierać, *nd.* I. [einem heiss machen, ihm zusetzen.]

Dośledzić, dk. [ausspüren, auswittern, erforschen.]

Dosłowie, *a*, *n.* [przysłówek, [Nebenwort,] *n.*

Dosłuchać, dk. [bis zu Ende hören, aushören; behorchen.]

Dosłużyć, dk. [ausdienen,] się czego, [sich etwas erdienen, verdienen.]

...dáhne = dosięgnie, ...

Dorna na Bukowinie jest przejście przez Dornę do Ziemi Siedmiogrodzkiéj.
Dorpacki biskup w Dorpat 1254. (Rzesza; f. Derpt.
S. Dorota 17 lutego

Dobre pańskie jako na wysokiéj skale ... jagody, rosną pod obłok, dosięgnąć niemogą ludzie ... tylko ... sięgają oczyma i (...) f. sięgać, sięgnienie.

...wiora dokonatość ... złodzieja (...)

...stwo...

...ont.

niedostępiona godność (1887) [illegible]

Dosłyszeć, dk. [gut hören, gutes Gehör haben;] się [etwas vernehmen.]
Dosolić, dk. [gehörig salzen; noch mehr dazu salzen.]
Dostać, dk, [fest stehn bleiben, ausharren; erhalten, erlangen.]
Dostałość, *i*, *f*. Reife,] *f*. dostały, *adj*. [reif, zeitig.]
Dostąpić, dk, [erreichen, erlangen, bis wohin gelangen.]
Dostarczyć, dk. [hinlänglich liefern, verschaffen; hinlangen.]
Dostateczność, *i*, *f*. [Hinlänglichkeit,] *f*. dostateczny, *adj*. dostatecznie, *adv*.
Dostatek, *tku*, *m*. [Wohlstand, Reichthum Ueberfluss.] *m*.
Dostatni, *adj*. dostatnie, *adv*. [hinreichend, ausreichend, reichlich.]
Dostawa, *y*, *f*. [Lieferung,] *f*.
Dostawać, *vid*. Dostać. *u*. Dostarczać.
Dostawić, dk. [hinzusetzen; liefern, abliefern.]
Dostawka, *i*, *f*. [Zusetzen, Hinliefern,] *n*.
Dostęp, *u*, *m*. [Zutritt, Hinzutritt,] *m*.
Dostępnosć, *i*, *f*. [Zugänglichkeit, *f*. leichter Zutritt,] *n*. dostępny, *adj*.
Dostojeństwo, *a*, *n*. [Würde, *f*. hohes Amt,] *n*.
Dostojność, *i*, *f*. [Rang, *m*. Würde, *f*. Ehrenamt,] *n*. dostojny, *adj*.
Dostroić, dk. [vollends ausputzen, ankleiden; rein stimmen.]
Dostrzedz, dk. Dostrzegać, *nd*. 1. [wahrnehmen, bemerken.]
Dostrzegacz, *a*, *m*. [Wahrnehmer. Beobachter,] *m*.
Dostrzelić, dk. [bis wohin schiessen, mit dem Schusse erreichen; tod schiessen.]
Dosuszyć, dk. [vollends ausdörren, austrocknen.]
Doświadczalny, *adj*. [Versuch-, Probier-.]
Doświadczać, *nd*. 1. [versuchen, erfahren.]
Doświadczanie, *a*, *n*. [Untersuchen, Prüfen, *n*, Versuch.] *m*.
Doświadczenie, *a*, *n*. [Erfahrung,] *f*.
Doświadczyć, dk. [erfahren, in Erfahrung bringen.]
Doświadczony, *adj*. [erprobt, geprüft, bewährt, erfahren.]
Doświadczyciel, *a*, *m*. [Forscher, Untersucher,] *m*.
Dosyć, dość, *adv*. [genug; hinlänglich; ziemlich.]
Dosypać, dk. [voll schütten; noch mehr hinzuschütten.]
Dosypka, *i*, *f*. [Zuschütte, Zugabe,] *f*.
Dosyt, *u*, *m*. [Ersättigung,] *f*.
Dotąd, *adv*. [bis dahin, bis hieher, so lange, so weit.]
Dotkać, dk. *vid*. Tkać; Dotykać und Dotknąć.
Dotkliwość, *i*, *f*. [Fühlbarkeit, Empfindlichkeit, *f*. Zartgefühl,] *n*.
Dotkliwy, *adj*. [dotkliwie, *adv*. [empfindlich, reitzbar.]
Dotknąć, dk. [anrühren, berühren;] słowy, [mit Worten sticheln.]
Dotluc, dk. [vollends zerstampfen; wacker zuschlagen, klopfen.]
Dotrwać, dk, [ausharren, ausdauern.]
Dotrzeć, dk. [völlig zerreiben;] komu, [einem tüchtig zusetzen;] targu, [abschliessen.]
Dotrzeźwić, dk. [ermuntern, nüchtern machen.]
Dotrzymać, dk. [ausharrend halten, behalten, halten.]
Dotychmiast, *adv*. [bis jetzt, bis auf die jetzige Zeit.]
Dotyczeć się, *rec*. dk. [betreffen, belangen, angehen.]
Dotykać, dk. [antasten, jemanden zusetzen.

Dotykalność, *i, f,* [Betastbarkeit,] *f.* dotykalny, *adj,* [fühlbar, handgreiflich.]
Douczyć, dk. [bis zu Ende lehren,] się, [ganz auslernen, noch mehr lernen.]
Dowar, *u, m.* [Garkochen, Garsieden,] *n.*
Dowarzyć, dk. [garkochen;] *fig.* [zur Reife bringen.]
Doważyć, dk. [gehörig abwägen, volles Gewicht geben.]
Dowcip, *u. m* [Witz,] *m.*
Dowcipność, *i, f,* [Gabe des Witzes, Witz,] *m.* dowcipny, *adj.* dowcipnie, *adv.* [witzig, voll Witz.]
Dowiad, *u, m.* Dowiadowanie, *a, n.* [Erkundigung, Nachfrage,] *f.*
Dowiadywać się *rec. nd.* 2. [nachforschen, nachfragen, erfahren.]
Dowiernoręctwo, *a, n* [Lehnbarkeit,] *f.* dowiernoręczny, *adj.* [Lehns-]
Dowieść, dk. [Dowodzić, *nd.* 3. [bis wohin anführen; beweisen.]
Dowieźć, dk. Dowozić, *nd.* 5. [zu Wagen bis wohin bringen, liefern.]
Dowlec, dk, [bis wohin schleppen, schleppend nachkommen.]
Dowód, *u, m.* [Beweis,] *m.*
Dowodność, *i, f.* [Gründlichkeit, Zuverlässigkeit,] *f.*
Dowodny, *adj.* dowodnie, *adv.* [erwiesen bewiesen, wirksam.]
Dowódzca, *f. m.* [Anführer;] *milit:* naczelny, [Feldheer,] *m.*
Dowodzenie, *a, n.* [Beweisführung,] *f.*
Dowodzić, *nd.* [beweisen, anführen; etwas anrichten.]
Dowodziciel, *a, m.* [Beweisführung,] *m.* dowodzicielka, *f.*
Dowództwo, *a, n.* [Commando;] naczelne- [Obercommando,] *n.*
Dowołać. dk. [errufen, durch Rufen herbei holen, zuziehen.]
Dowolny, *adj.* dowolnie, *adv.* [beliebig, willkührlich.]

Dowóz, *u, m,* Dowózka, *i. f.* [Zufuhr;] *f.*
Doj, *oju, m.* [Melken,] *n.*
Dojka, *i,* Doynica, *y, f.* [Melkgelte,] *f.*
Dojnik, *a, m.* [Melkstube,] *f.*
Dojny. *adj.* [Melk-] dojna krowa, [Melkkuh.]
Dojrzeć, dk. [zusehen, bemerken, wahrnehmen, Acht geben.]
Dojść, dk. [bis wohin gelangen, ankommen, bis wohin kommen,] czegoś, [etwas ergründen, erforschen.]
Doża, *y, m.* [venetianischer Doge,] *m.*
Dożąć, dk. [vollends abärnten, abmähen.]
Dozgonność, *i, f.* [lebenslängliche Fortdauer, Lebenslänglichkeit,] *f.*
Dozgonny, *adj.* dozgonnie, *adv.* [lebenslänglich.]
Dozierać, *nd.* 1. *vid.* Dojrzeć.
Dozieracz, Dozierca. *vid.* Dozorca.
Doznać, dk. [besser kennen lernen, erfahren, erleben.]
Dozór, *u, m.* [Aufsicht,] *f.* szkolny, [Schulaufsichtsamt,] *m.*
Dozorca, *y, m.* [Aufseher,] *m.* dozorczy, *adj.*
Dozorczyna, *y,* Dozorczyni, *i, f.* [Aufseherinn,] *f.*
Dozorność, *i, f.* [Sorgsamkeit, Achtsamkeit,] *f.* dozorny, *adj.*
Dozorować, *nd.* 2. [Aufsicht führen.]
Dozorstwo, *a, n.* [Aufseheramt,] *n.* [Aufsicht,] *f.*
Dozrzałość, Dojrzałość, *i, f.* [Reife,] *f.* dozrzały, dojrzały, *adj*
Dozrzeć, Dojrzeć, dk. [reif werden, reifen, zeitigen.]
Dozwolenie, *a, n.* [Erlaubniss, Gewährung.]
Dozwolić, dk. Dozwalać *nd.* [gestatten, gewähren. erlauben.]
Dożyć, dk. [bis wohin leben, erleben.]
Dożywocie, *a, n.* [lebenslänglicher Besitz, *m.* Leibgut, *n.* Leibrente,] *f.*
Dożywotny, *adj.* Dożywotnie, *adv.* [lebenslänglich, Zeitlebens.]

[illegible] drewać / uzdrzeć

[illegible] rzeć, rość.

takow, dowcip lichemu zwierzątku jakie (pająk) w tak mały ciałko [illegible] Bóg wlał z początku (Kl.) dowcipki [illegible] [illegible] [illegible] umiesz w ich obroty [illegible] [illegible] (1605) cf. [illegible], dowcip [illegible] [illegible]

[illegible] powas [illegible] ojczyzna wiele dzielności doznała (Kl.)

[illegible] [illegible]

[illegible], ἔφορος, [illegible]

[illegible] [illegible] dozierać

]f.

f.

Helk-

neh-

kom-
goś,

n.

hen.]
Fort-

pens-

rfah-

chul-

, adj.
sehe-

tsam-

[Auf-

.] f.

eifen.

rung.]
atten.

en.]
esitz.

. [le-

Drezno początku Drażdżany miasto nad Łabą [illegible] którego nazwa [illegible] łużyckich [illegible] jeszcze ma [illegible] słowiańskiego. (Jutrzenka).

Drecza [illegible] Drentia.

Drążnik (v. drąg)

Draga = Dragavalle [illegible] Kyrk (= Veglia)

Drab [illegible]; [illegible] drab [illegible] Dr. b = hajduk.

Drabant = halabartnik, hajduk

Dr [illegible] jako nas ludzi chude draby [illegible] o Drab, [illegible] drab [illegible] trogo [illegible] ; szlad [illegible] drab [illegible] tram, tragarz.

Drąg [illegible] drzeć, [illegible] trunous, trup), [illegible], dróbki [illegible] truces [illegible] trudny), trab (drążnik = tragarz) [illegible] trzeć uderzyć..

[illegible]

[illegible]

Dręczyć [illegible] zazdrość

Drętwieć [illegible] [illegible] twardnąć, duren [illegible], dręczyć [illegible]

Drapać [illegible] grave [illegible] chrosta; stringere [illegible]

Drapieżca = [illegible]

Drapać [illegible] stringere [illegible] (Drapnąć [illegible])

Drażnić [illegible] drażnić [illegible]

Drab, a, [illegible]
dieb;
Drabant,
Tanz,]
Drabarz,
Drabie,
Drabina,
Drabiniast
wage
Drąg, u,
bebau
Dragal,
Klotz,
Dragan, d
vom
Dragant,
Drama, y,
n. dra
Dranica,
Drapać,
zauser
Drapak,
paka,
Drapież,
Gerau
Drapieżca,
Erpres
Drapieżno
żny,
Drapieztw
rey,]
Drapieżyć,
Drapnąć, d
sen,
Drasnąć, d
wunde
Dratwa, y,
adj.
Drążek, ż
Hebel,]
Drążkowy,
Drażnić,
nachen
Drażnienie,

Drab, *a*, *m.* [Knecht, Bauerkerl; Strauchdieb; Bengel.] *m.*

Drabant, *a*, *m.* [Trabant,] *m.* [gewisser Tanz,] *m.* drabanczy, *adj.*

Drabarz, *a*, *m.* [Dromedar.] *n.*

Drabie, *i*, *f.* [grosse Wagenleiter,] *f.*

Drabina, *y*, *f.* [Leiter,] *f.* drabinowy, *adj.*

Drabiniasty, *adj.* [Leiter-,] wóz, [Leiterwagen.]

Drąg, *u*, *m.* [Stange, Hebestange, *f.* Hebebaum,] *m. fig.* [Tölpel.] *m.*

Drągal, *a*, *m.* [ungeschickter Tölpel, Klotz,] *m.*

Dragan, dragon, *a*, *m.* [Dragoner; Mensch vom hohen Wuchse,] *n.*

Dragant, *u*, *m.* [Bocksdorn, Tragant,] *m.*

Drama, *y*, *f.* *atu*, *m.* [Drama, Schauspiel,] *n.* dramatyczny, *adj.*

Dranica, *y*, *f.* [dünn gespaltenes Bret,] *n.*

Drapać, *nd.* 2. [Kratzen, mit den Nägeln zausen.]

Drapak, *a*, *m.* [Ausreisser,] *m.* dać drapaka, [Reissaus nehmen,]

Drapież, *y*, *f.* [Raub, *m*, Räuberey, *f.* das Geraubte.]

Drapieżca, *y*, Drapieżnik, *a*, *m.* [Räuber, Erpresser,] *m.*

Drapieżność, *i*, *f.* [Raubsucht,] *f*, drapieżny, *adj.* [Raub- raubsüchtig.]

Drapieztwo, *a*, *n.* [Räuberey, Schinderey,] *f.*

Drapieżyć, *nd.* 4, [rauben, plündern.]

Drapnąć, dk. [Reissaus nehmen, ausreissen, entfliehen.]

Drasnąć, dk. [aufritzen; verletzen, verwunden.]

Dratwa, *y*, *f.* [Pechdrath,] *m.* dratwowy, *adj.*

Drążek, *żka*, *m.* [kleine Stange, *f.* kleiner Hebel,] *m.*

Drążkowy, *adj.* [Stangen-, Stab-.]

Drażnić, *nd.* 3. [reitzen, erbittern, böse machen.]

Drażnienie, *a*, *n.* [Reitzen, Necken,] *n.*

Drażliwość, *i*, *f.* [Reitzbarkeit,] *f.* drażliwy, *adj.*

Drażniciel, *a*, *m.* [Reitzer, Necker,] *m.* drażnicielka, *f.* [Aufreitzerinn,] *f.*

Drażnik, *a*, *m.* [Träger, Lastträger,] *m.* drażniczy, *adj.*

Dręczyć, *nd.* 4. [quälen, martern, zusetzen.]

Dręczyciel, *a*, *m.* [Quäler, Peiniger,] *m.* dręczycielka, *f.* [Peinigerinn,] *f.*

Drelich, *u*, *m.* [Drillich.] *m.* drelichowy, *adj.*

Dremla, Drumla, *i*, *f.* [Brummeisen, *n.* Maultrommel.] *f.*

Drepsić, *nd.* 3. [trippeln, kleine Schritte machen.]

Dreszcz, *u*, *m.* [Schauder, Kalter Schauder,] *m.*

Drętwieć, *nd.* 2. [erstarren, steif werden;] noga mi zdrętwiała, [der Fuss ist mir eingeschlafen.]

Drętwość, Drętwiałość, *i*, *f.* [Erstarrheit, *f.* Erstarren,] *n.*

Drewienko, *a*, *n.* [Hölzchen,] *n.*

Drewka, *wek*, *pl.* [Kleinholz, gehacktes Holz,] *n.*

Drewnia, *i*, *f.* [Holzplatz, Holzstall,] *m.*

Drewniak, *a*, *m.* [Holzmade, *f.* Holzwurm,]

Drewniany, drzewiany, *adj.* [von Holz, hölzern, Holz-.]

Drewnieć, *nd.* 2. [zu Holz werden, holzig werden.]

Drewno, Drzewno, *a*, *n.* [Stück Holz, Scheitholz,] *n* drewny, *adj.*

Drewutnia, *vid.* Drewnia.

Drezno, *a*, *n.* [Dresden,] *n.* drezdeński, *adj.*

Drgnąć, dk. Drygać, *nd*, 1. [zucken, zappeln, zittern.]

Drób, *iu*, *m.* [kleines Federvieh, etwas Winziges,] *n.*

Drobiazg, *u*, *m.* [Kleinigkeit, *f.* etwas Kleines, kleines Zeug.] *n.*

Drobić, *nd.* 3. [klein machen, bröckeln, verringern,]

Drόbka, *i, f.* [Geschlinge, Gekröse,] *n.*

Drobnieć, *nd.* 2. [klein werden, schwach werden.]

Drobnomierz, *a, m.* [Micrometer, *n.* Kleinmesser,] *m.*

Drobność, *i, f.* [Kleinheit,] *f.*

Drobnostka, *i, f.* [Kleinigkeit, Geringfügigkeit,] *f.*

Drobnowidz, *a, m.* [Microscόp,] *n.*

Drobny, *adj.* [kleinlich, geringfügig, klein.]

Drociany, *vid.* Drόtowy.

Droga, *i, f.* [Weg, *m.* Strasse, *f.* Gang, *m.* Reise.] *f.*

Drogi, *adj.* Drogo, *adv.* [theuer, kostbar; edel, hoch geachtet.]

Drogość, *i, f.* [Theuerung, *f.* hoher Werth,] *m.*

Drogowy, *adj.* [Weg-, Reise-,]

Drop, *ia, m.* [Trappe, *m.* Trappgans.] *f.* dropi, *adj.* [Trappen-]

Drόt, *u, m.* [Drath, *m.* Stricknadel,] *f.*

Drόtarnia, Drotownia, *i, f.* [Drathzieherey,] *f.*

Drόtownik, *a, m.* [Drathzieher,] *m.*

Drόtowy, *adj.* [von Drath, Drath-.]

Drozd, *a, m.* [Drossel,] *f.* drozdowy, *adj.*

Drożdże, *dży, pl.* [Hefen,] *f.* drożdzysty, *adj.* [voll Hefen, hefig.]

Drożeć, *nd.* 2. [theuer werden.]

Drożka, *i, f.* [kleiner Weg, *m.* kleine Reise,] *f.*

Drożnik, *a. m* [Wegweiser,] *m.*

Droższy *compart* von Drogi.

Drożyć, *nd.* 4. [vertheuern:] się, [sich kostbar machen, sich hoch schätzen.]

Drożyzna, *y. f.* [Theuerung, theuere Zeit,] *f.*

Druch, *a, m.* [Brautführer, *m.* Geselle, Kamerad, Freund,] *m.*

Druchna, *y. f.* [Brautjungfer,] *f.*

Drugi, *adj.* [der zweite, der andere,] raz [zum zweiten Male.]

Druk, *u, m.* [Druck, *m.* gedruckte Schrift.]

Drukarczyk, *a, m.* [Buchdruckergeselle,] *m.*

Drukarnia, *i, f.* [Druckerey, Buchdruckerey,] *f.* drukarski, *adj.*

Drukarstwo, *a, n.* [Buchdruckerkunst,] *f.*

Drukarz, *a, m.* [Drucker, Buchdrucker;] *m.* [drukarzowa, *f.* [Buchdruckerinn,] *f.*

Drukować, *nd.* 2. [drucken.]

Drumla, *vid.* Dremla.

Drużba, *y,* [Brautwerber,] *m.*

Druzgotać, *nd.* 2. [zerschmettern, zerschlagen.]

Drużka, *i, f.* [Brautführerinn, Brautwerberinn,] *f.*

Drużyna. *y, f.* [Gefährte, *m.* Gefolge,] *n.*

Drwa, drew, *pl.* [Holz; *n.* überhaupt gespaltenes Holz,] *n.*

Drwal, Drwalnik, *a, m.* [Holzhacker; Holzhändler,] *m.*

Drwalnia, *i, f.* [Holzstall, *m.* Holzmagazin,] *n.*

Drwęca, *y, f.* [Fluss Drewenz in Westpreussen.]

Drwiarz, *vid.* Drwinkarz.

Drwić, *nd.* 3. [albern schwatzen,] z kogo [spötteln, zum Besten haben.] sobie z czego [etwas für Nichts achten.]

Drwinkarz, *a, m.* [Spötter, Spottvogel,] *m.*

Drwinkować, *nd.* 2. [spötteln, Gespötte treiben.]

Drwiny, *win,* Drwinki, *nek, pl.* [Spötteleyen, Sticheleyen,] *pl.*

Dryblas, *a, m.* [grosser langer Kerl,] *m.*

Drygać, *vid.* Drgnać.

Drygawka, *i, f.* [Steuerruder auf den Flössen,] *n.* ob. Drygotka.

Drygotka, *i, f.* [Zittern, Zucken,] *n.*

Dryjacznik, *a, m,* [Theriacsmacher, Theriacshändler,] *m.*

Dryjakiew, *kwi, f.* [Theriac,] *m.* dryjakwiany, *adj.*

Dryjawnik, *a, m.* [Baldrian, *m.* Theriacskraut,] *n.*

[illegible] (?) [illegible]; Drygia w szmiglu konia [illegible] zała, a chłopa obieszono (Pr. 1629)

Droszcz, u

[illegible] drähen koń, stadnik, sedlatius [illegible] drygant [illegible] gitter) [illegible] rżeć [illegible] rycerzi, krzekać, [illegible] koń,

[illegible] Marcina Wirzbięty z pamk. 1566 (Apocalypsis) [illegible]

Drobki = Droby ptasze, bydlęce, [illegible] z nóżki [illegible] rzyski, [illegible] z [illegible]

[illegible] gnominis [illegible]; 2. = Dziewostab

[illegible] kruszyć, / Droga, drągi, Drągi -

[illegible] warzystwo

[illegible] siekira (1601)

[illegible] przez [illegible] trans [illegible] trita, tractus [illegible] Drogi [illegible] trita = tor [illegible] Droga [illegible] drago [illegible] druzgać [illegible] droga u tor, drogi u towar, drug [illegible] towarzysz [illegible]

[illegible] = brjać

Drozd. dulce palata sonat quam dicunt nomine drostam. Carm. de Philom. = turdus

Drożdże [illegible] turbo [illegible] Drożdż [illegible]

Drużyć [illegible] = wydrzeć, drubać

[illegible] (Drozdowany [illegible] feris et serpentibus admotus [illegible])

Dubrownik = Ragusa; dubrownicki = raguzki.
Dubeszcze Ti. bei Szigeth (Sigota)
Dubissa Dubissa Fluss in Litauen, der in den Niemen fließt
Dubica (na wyspie pod Dubicą) [illegible] na dworze [illegible]

[illegible] Ta ... [illegible]

Dniestr [illegible], rzeka [illegible]
Bo nim się Wisła z starego zawodu drze do zachodu (Kl.
[illegible] Drzewo [illegible] Drzewiński [illegible]
[illegible] cf. [illegible] cf. torqueo; cf. drzewiec.
[illegible] (terginum [illegible])

Na nadrzędzeń dusze leśnych drzewów (Kl.
Drzeń [illegible], Treść [illegible], Ferulus = miasz w drzewach

[illegible]

Drzewo [illegible]; [illegible] drzewa [illegible] quercus [illegible]
[illegible]
Drzeć - Drzeć [illegible] tancza [illegible]
[illegible]

Duma Malodia: jeśli nasiągnął na dumę Frygijską rostusme stróny, albo w lidyjską; i jeśli Doryckie zaczął pieśni sobie (72, ... nasz pan Taskawy ich dumę zachwacą Tamie swiaterem stoglim, wojna długo trwała (1587), być gdzie dumę zwykł na dół klonio wszędzie (1587)

Trzymać [illegible]

Dryndać. *nd.* 1. [womit wedeln. trippeln, springen.]

Dryndulka. *i, f.* [kleiner Miethswagen,] *m.* [eine Art Fiacker,]

Dryzdać. *nd.* 2. [dünn scheissen.]

Dryzdaczka, *i. f.* biegunka, [Dünnschiss,] *m.*

Drzączka, *i, f.* [Zittern,] *n. bot.* [Zittergras,] *n.*

Drżeć, *nd.* 2. [reissen; pflücken; zittern, beben, entzwey gehen.]

Drzenie, *a, n.* [Zittern, *n.* Beben, Erbeben.] *n.*

Drzeń, Drzeń, *a, m.* [Fleisch im Holze,] *n. fig.* [Kern, das Beste e. Sache.]

Drzenisty, *adj.* [markig, voll Mark.]

Drzenność, *i, f.* [Markigkeit, *f.* Mark *m.* Holze.]

Drzewce, *a, n.* [Stiel, *m.* Lanze, *f.* Spiess,] *m.*

Drzeweczko, Drzewko, *a. n.* [Bäumchen.] *n.*

Drzewianka, *i, f* Drzewczyk, *a, m.* [Laubfrosch, *m.* Haubenlerche, *f.* Baumfalk,] *m.*

Drzewiasty, *adj.* [holzicht, dem Holze ähnlich.]

Drzewieć, *nd.* 2. [zu Holz werden, in Holz übergehen.]

Drzewina, *y,* Drzewinko, *i, f.* [Bäumchen *n.* elender Baum,] *m.*

Drzewiasty, *adj.* [waldig, holzreich.]

Drzewko, *a, n.* [kleiner Baum, *m.* Bäumchen,] *n.* drewkowy, *adj.*

Drewkowaty, *adj.* [wie ein Bäumchen gestaltet.]

Drewnieć, *nd.* 2. [holzig werden, zu Holz werden.]

Drzewny, *adj.* [Holz-, Baum-.]

Drzewo, *a. n.* [Baum, *m.* Holz,] *n.* drzewowy, *adj.*

Drzwi, *pl.* [Thüre, *f.* Eingang,] *m.*

Drzwiczki, *pl.* [Thürchen, *n.* kleine Thüre.]

Drzymać, *nd.* 2. [Schlummern, schläfern.]

Drzymała, *y, m.* [Schlummerer, Schläfer,] *m.*

Drzyst, *u, m. bot.* [eine Art Hahnenfuss,] *m.*

Dubeltowy, *adj.* [doppelt, Doppel-.]

Dubiel, *a m.* [Döbel, Diebel, ein Fisch. *m.*

Duch, *a, m.* [Geist, Hauch, Athem,] *m. gen. u.* [Dampf, Dunst, *m.* Gemüth,] *n.*

Ducha, *y,* Duchenka, *i, f.* [Mit Daunen gefütterte Schlafmütze,] *f.*

Duchowieństwo, *a. n.* [Geistlichkeit, *f.* der geistliche Stand,] *m.*

Duchowność, *i, f.* [Geistigkeit, *f.* geistiges Wesen.] *n.*

Duchowny, *nego, m.* [Geistlicher, Beichtvater,] *m.*

Duchowny, *adj.* [geistlich; geistig gesinnt.]

Duda, *vid.* Dudarz und Dudy.

Dudarz, *a, m.* [Dudelsackpfeifer, Sackpfeifer,] *m.*

Dudek, *dka, m.* [Wiedehopf,] *m. tr.* [Schöps, Einfaltspinsel.] *m.*

Dudka, *i, f.* dim von Duda.

Dudkować, *nd.* 2. [dudeln, Narrenspossen machen.]

Dudlić, *nd.* 3. [dudeln.]

Dudu, *ni* dudu, *adv.* [ganz und gar nicht, auch nicht ein Wort.]

Dudy, *dów, pl.* [Dudelsack, *m.* Sackpfeife, *f.* Geszlinke.] *n.*

Dudziarz, *a,* Dudzista, *y, m.* [Sackpfeifer,] *m.*

Duet, *u. m.* [Duett *n.* Doppelgesang,] *m.*

Dufać, Dufność, *vid.* Ufać, Ufność.

Dukać, *nd.* 1. [auf einem Horne blasen, einem womit in den Ohren liegen,]

Dukat, *a, dim.* Dukacik, *a, m.* [Dukaten,] *m.* dukatowy, *adj.*

Duma, *y, f.* [Nachdenken, *n.* Klaggesang, *m.* Elegie, *f.* Hochmuth,] *m.*

Dumać, *nd.* 1. [nachsinnen, nachdenken auf etwas dichten.]

Dumanie, *a*, *n*. [Nachsinnen, *n*. Melancholie] *f*.
Dumka, *i*, *f*. [trauriges Lied, Trauerlied,] *n*.
Dumnie, Dumno, *adv*. [hochmüthig.]
Dumność, *i*, *f*. [Hochmuth, *m*, Hochmüthigkeit.] *f*.
Dumny, *adj*. [hochmüthig, hochfährtig, stolz.]
Dunaj, *aju*, *m*. [Donaufluss,] *m*. dunajski, *adj*. [Donau-]
Duńczyk, *a*, *m*. [Däne,] *m*. Dunka, *i*, [Däninn,] *f*. duński, *adj*, [dänisch, aus Dänemark.
Duniec, *vid*. Doniec.
Dupa, *y*, *f*. [Arsch, Hintere,] *m*. dupny, *adj*.
Dupeltówka, *i*, *f*. [Doppelbüchse, Doppelflinte,] *f*.
Dupeltowy, *adj*. [Doppel-]
Dupiasty, *adj*. [starckärschig.]
Duplikat, *u*, *m*. [Duplicat, *n*, Doublette,] *f*.
Duplikować, Duplować, *nd*. 2. [verdoppeln, zweimal nehmen oder machen.]
Dupniasty, *adj*. [aufgefault, hohl, löcherig.]
Dupnieć, *nd*. 2. [hohl werden, löcherig werden.]
Durak, *a*, Dureń, *nia*, *m*. [Thor, dummer Kerl,] *m*.
Durnica, *y*, [Thörinn, *f*. dummes Geschwätz,] *n*.
Durnieć, *nd*. 2. [thöricht werden, zum Narren werden.]
Durność, *i*, *f*. [Thorheit, Dummheit,] *f*.
Durnowatość, *i*, *f*. [Blödsinnigkeit,] *f*. durnowaty, *adj*.
Durny, *adj*. Durno, *adv*. [thöricht, dumm.]
Durzyć, *nd*. 4. [bethören, einen zum Narren machen.]
Durzyciel, *a*, *m*, [Bethörer,] *m*. durzycielka, *i*, *f*. [die einen zum Narren macht.]

Durszlak, *u*, *m*. przetak, [Durchschlag, *m*. durszlakowy, *adj*.
Duś, *sia*, *dim*, *m*. [Ducatchen,] *n*.
Dusić, *nd*. 3. [würgen; dämpfen; uterdrücken, drücken.]
Dusiciel, *a*, *m*. [Würger,] *m*. ctelka, *f* [Würgerinn; *f*. Würgerinstrument,] *n*.
Dusienica, *y*, *f*. szubienica, [Galgen, *m* Würgmaschine,] *f*.
Dusikufel, *fla*, *m*. [Saufaus, Säufer,] *m*.
Dusza, *y*, *f*. [Seele, *f*. Geist; kern eine Sache,] *m*.
Duszkiem, *adv*. [in einem Athem, in einen Zuge.]
Dusznica, *y*, *f*. [Engbrüstigkeit,] *f*.
Duszno, *adv*. [erstickend, drückend schwer schwül.]
Duszność, *i*, *f*. [Engbrüstigkeit, *f*. schwerer Athem, schwere Luft.] *f*.
Duszny, *adj*. [Seelen-, die Seele betreffend.]
Duszobójca, *y*, *m*. Seelenmörder,] *m*. duszobójczy. *adj*.
Duszony, *adj*. [gewürgt; gedämpft.]
Duszyczka, *i*, *dim*. [Seelchen, *n*. arme Seele,] *f*.
Dużać, się *rec*. *nd*. 1. [mit einem ringen kämpfen.]
Dużeć, *nd*. 2. [grösser und stärker werden.]
Dużość. *i*, *f*. [Grösse, Stärke, *f*. etwas Grossartiges.] *n*.
Duży, *adj*. [Stark, mächtig; gross, von grossen Wuchse.]
Dwaj, dwie, dwa, [zwey, ein Paar.]
Dwadzieścia, [zwanzig.]
Dwakroć, dwakrotnie, *adv*. dwakrotny, *adj*. [doppelt, zwiefaltig, zweimal.]
Dwanaście, *stu*, [zwölf,] . dwanaściekroć [zwölfmal.]
Dwanaścioro, *rga*, *n*. [zwölf Stück, zwölf.]
Dwieście, dwuchset. [zweihundert.]

…seldorf [illegible] (Kor. [illegible])

…en: prawa cara Serbskiego Stefana Duszana (Dubr.)

Durerus: widzę żeś nie Dürerus, malarzu, choć z Niemiec, bo z u nas ma zawsze miejsce pierwsze cudzoziemiec (Kl.)

Dünamünde: Opat w Dunamundzie w r. 1298. / Dynamunt.

Durben w Kurlandyi: spalony przez Żmudzinów 1435.

[illegible] dobry, [illegible] wąskie [illegible] Duch [illegible] (cf. Zadusić się [illegible], zaduch)

…ż tam wronka pasie koło dusiennice (= cy) a kruk [illegible] tomu ma się do zranie (Kl.)

…szczęśliwą duszę, onę duszę błogą posłał (Kochanowski) …tną drogą do ojczyzny za ojcami do ojca wiecznego do wie… …wiecznego (Kl.).

Dupa [illegible] [illegible] Kokosza dupa [illegible] [illegible] topola w populus [illegible] [illegible] [illegible]

…nowa duszno [illegible]

…ny. [illegible]

…ożyć komu [illegible] [illegible]

…ne [illegible]

…ny, [illegible] (integer [illegible]) [illegible] tusza, … mocny, stały

…mowi: Ptak który chce na dwu drzewach usieść na ziemię upada … [illegible] biesacki [illegible] … [illegible] towarzysz

yana w stolo ul a... [illegible]

Dybać (por. Dziub): tak złodziej przyrodzony dybie na cudze
dobro nocą i wieczorem (...)
Dybiwieczorek (= kto dybie na cudze wieczorem) [illegible]

Dybał ja nań w dworze, ... jako w piecze pala [illegible]
[illegible]; Dwór jak drzewiany wór, nigdy go nie napchasz [illegible]
[illegible] do dworu trzeba cierpliwości worem (...) f. zadworzy, gody [illegible]
[illegible] χόρτος [illegible] gród, (ogród) [illegible]

f. forma brama ... [illegible] dworny [illegible], also [illegible]
[illegible] niedworny [illegible]

Dworny = s [illegible] ... umożywany i f. niedworny
-niedworny [illegible] niedworny [illegible] (affen)

[illegible]

yba = przegięcie, Dybać = na palcach stąpam, cicho, dybkiem [illegible]
[illegible]

Dwojak, a,
krajcar,
Dwojaki, a
fach.]
Dwojakość,
heit.] f
Dwoić, ...
theilen.
Dwoimiony
Dwoistość.
sty. adj
Dwor, a, ...
de, Hof
Dworak, a,
Dworek, ...
Höfchen
Dworka, ...
rinn,] f.
Dwornie, ...
erkünst
Dworność,
f. dwor
Dworować,
leben f
Dworownik
treiber,]
Dworski, a
fend.]
Dworstwo,
Dworactwo
teley, S
Dworakierya
Arglist.]
Dworzanin,
ter,] m.
Dworzec, ...
Haushof
Dwoyka, ...
te.]
Dwoylist, u,
Dwuczęściow
Theilen
Dwudroże,
droźny,

Dwojak, *a, m. vid.* [bliźniak; podwójny krajcar, [Doppelkreutzer,] *m.*
Dwojaki, *a, e,* [von zweierley Art, zweifach.]
Dwojakość, *i, f.* [Doppelheit, Zweyerleiheit,] *f.* dwojako, *adv.*
Dwoić, *nd.* 3. [verdoppeln, in zwei Theile theilen.]
Dwoimiony, *adj.* [zwei Namen habend.]
Dwoistość, *i, f.* [Zweifältigkeit,] *f.* dwoisty, *adj.* [zwiefach, doppelt.]
Dwor, *a, und. u, m.* [Hof bei einem Gebäude, Hof,] *m.*
Dworak, *a, m.* [Hofmann, Höfling.] *m.*
Dworek, *rku, m.* [kleiner Herrenhof, *m,* Höfchen,] *n.*
Dworka, *i, f.* [Hoffrau, Hofjungfer; Meyerinn,] *f.*
Dwornie, *adv,* [nach Hof- Art; höfisch, erkünstelt, stolz; manierlich.]
Dworność, *i, f.* [Vorwitz, *m.* Höflichkeit] *f.* dworny, *adj.* [Hof .]
Dworować, *nd.* 2. [Hofdienste thun, Hofleben führen; spassen, spotten.]
Dworownik, *a, m.* [Spassmacher, Scherztreiber,] *m.*
Dworski, *adj.* [Hof , den Hofstaat betreffend.]
Dworstwo, *a, n.* [Hofleben;] *n.*
Dworactwo, *a, n.* [höfische Manier, Spötteley, Sticheley,] *f.*
Dworakierya, *i, f.* [höfische Spottsucht. Arglist,] *f.*
Dworzanin, *a. m.* [Hofmann, Hofbedienter,] *m.*
Dworzec, *rca, m.* [Edelhof, Mayerhof, *m.* Haushof,] *m.*
Dwoyka, *i, f.* [die Zwey, z B. in der Karte.]
Dwoylist, *u, n.* [Zweyblatt?] *n,*
Dwuczęściowy, *adj.* [zweithellig, aus zwey Theilen bestehend.]
Dwudroże, *a, n.* [Doppelweg,] *m.* dwudrożny, *adj.*

Dwudziestka, *i, f.* [die Zwanzig, eine Zahl von zwanzig.]
Dwudziestówka, *i, f.* [Zwanziger,] *m;*
Dwudziesty, *adj.* [der zwanzigste.]
Dwukropek, *pka, m.* [Colon, Doppelpunkt,] *m.*
Dwukrotny, *adj.* [zweimal genommen, zweimalig.]
Dwulatka, *i, f.* [zwejähriger Sprosse; zweijähriges Schaf,] *n.*
Dwunastka, *i, f.* [die Zwölf, Zwölftel,] *n.*
Dwunastnica, *y, f. bot,* [Zwölffingerdarm,] *m.*
Dwunastnik, *a, m.* [Zwölfgötterkraut,] *n.*
Dwunasty, *adj.* [eine Zahl von zwölf enthaltend.]
Dwusetny, Dwóchsetny, [der Zweihunderste.]
Dwuząb, *ęba, m.* [Zweyzahn,] *bot.* [Gabelkraut,] *n.*
Dwuznaczność, *i, f.* [Doppelsinnigkeit, Zweydeutigkeit,] *f.* dwuznaczny, *adj.*
Dyabeł, *vid.* Diabeł.
Dyakon, *a, m.* [Diaconus,] *m.* dyakonowy *adj.*
Dyakoństwo, *a, n.* [Diaconat,] *n,* dyakoński, *adj.*
Dyalekt, *a, m.* [Dialect, *m.* Mundart,] *f.*
Dyament, *u, m.* [Demant,] *m.* dyamentowy, *adj.*
Dyameter, *vid.* Przecznomiar.
Dyarya, *yi, f.* [Diarrhee, *f.* Durchlauf,] *m.*
Dyaryusz, *a, m.* dziennik, [Tagebuch,] *n.* dyaryuszowy, *adj.*
Dyba, *y, f.* [Fussblok, Block,] *m.*
Dybkiem, *adv.* [auf den Zehen, ganz leise.]
Dychać, *nd.* 1. [schwer athmen, keuchen.]
Dychawica, *y, f.* [Engbrüstigkeit, *f.* schwerer Athem,] *m.*
Dychawiczność, *i, f.* [Egbrüstigkeit,] *f.* dychawiczny, *adj.*
Dychtowność, *i, f.* [Steifheit, Dichtheit,] *f.* dychtowny, *adj.* [dicht.]

Dyecezya, *yi, f.* [Kirchsprengel, *m*, Diöcese.] dyecezalny, *adj.*

Dyeta, *y, f.* [Diät, gute Lebensordnung,] *f.*

Dyg, *a, m.* [Kniks,] *m.*

Dygać, *nd.* 1. [kniksen, einen Kniks machen, sich verbeugen.]

Dygnitarstwo, *a, n.* dostojeństwo, [hohe Reichswürde,] *f.* dygnitarski, *adj.*

Dygotać, *nd.* 2. [zappeln, zittern.]

Dykcyonarz, *a, m.* [Wörterbuch,] *n.* dykcyonarski, *adj.*

Dyktować, *nd.* 2. [dictiren,]

Dyl, *a, m.* [Diele, *f.* Bret,] *n.*

Dylacya, *yi, f.* odroczenie, odwłoka, [Aufschub,] *m.*

Dyląg, *a, m.* [eine ungeschlachte Figur,] *f.*

Dylować, *nd.* 2. [dielen, mit Brettern belegen.]

Dylowanie, *a, n.* [Dielen, *n.* Bretterboden,] *m.*

Dym, *u, m.* [Rauch, Dampf, Dunst, *m.* *fig.* Wohnhaus,] *n.*

Dyma, *y, f.* [Canevass,] *m.*

Dymać, *nd.* 1. [blasen, anblasen.]

Dymarka, *i, f.* [kleiner Schmelzofen, Luppenofen,] *m.*

Dymarz, *a, m.* [Eisenschmelzer, Luppenschmelzer,] *m.*

Dymek, *mku, m.* [kleiner Rauch, Dampf,] *m.*

Dymensya, *i, f.* rozmiar, [Abmessung, Ausdehnung,] *f.*

Dymić, *nd.* 3. [rauchen, dampfen, dunsten.]

Dymnik, *a, m.* [Rauchkammer, Rauchstube, *f.* Windloch.] *n.*

Dymnisty, *adj.* [räucherig, voll Rauch.]

Dymowy, *adj.* von Dym und Dyma; dymowe, *ego, n.* [Rauchfanggeld, *n* Rauchfangsteuer,] *f.*

Dynia, *i, f.* [Kürbiss,] *m.* dyniowy, *adj.*

Dyploma, *indecl.* Dyplomat, *u, m.* [Diplom.] *n.* dyplomatowy, *adj.*

Dyplomatyk, *a, m.* [Diplomatiker,] *m.* dyplomatyczny, *adj.*

Dyptan, *a, m. bot.* [weisser Diptam, *m* *m.* Aschwurzel,] *f.*

Dyrdać, *nd.* 1. [trippeln, zappeln.]

Dyrekcya, *i, f.* [Direction, Oberaufsicht,] *f.*

Dyrektor, *a, m.* [Director, Oberaufseher, *m.* Hofmeister,] *m.*

Dyscyplina, *y, f.* [Zucht, Geissel,] *f.*

Dyscyplinować się, *rec.* [sich geisseln.]

Dyssenterya, *y, f.* [biegunka krwawa, [rothe Ruhr,] *f.*

Dyshonor, *u, m.* niecześć, [Unehre, Verunehrung,] *f.*

Dyskrecya, *i, f.* [Rücksicht, Billigkeit,] *f.*

Dyskretny, *adj.* dyskretnie, *adv.* [achtsam behutsam, bescheiden.]

Dyskurować, *nd.* 2. [Unterredung führen, discuriren.]

Dyskurs, *u, m.* [Unterredung, *f.* Gespräch,] *n.*

Dyspensa, *y,* Dyspensacya, *yi,* [Lossprechung von etwas,] *f.*

Dyspensować, *nd.* 2. [einem von etwas lossprechen.]

Dysponować, *nd.* 2, rozporządzać [einrichten, veranstalten, befehlen.]

Dyspozycya, *i, f.* [Einrichtung, Veranstaltung, Vorbereitung,] *f.*

Dysputa, *y, f.* [Disput, *m.* Disputation,] *f.*

Dysputować, *nd.* 2. [disputiren,] o czém [über etwas reden.]

Dystrakcya, *i, f.* roztargnienie, [Geisterzerstreuung,] *f.*

Dystrybucya, *i, f.* rozdawanie, [Vertheilung, *f.* Austheilen,] *n.*

Dystynkcya, *i, f.* różnica, [Unterschied, *m.* Auszeichnung,] *f.*

Dysydent, *a, m.* [Dissident, Lutheraner,] *m.* dentka, *i, f.* dencki, *adj,*

Dysymulować, *nd.* 2. [sich nicht merken lassen.]

Dyszel, *szla, m.* [Deichsel,] *f.* dyszlowy, *adj.*

Dyurna, *y, f.* [Tagelohn, Tagegehalt.] *m.*

...mar Merseburski kronikarz, u kogo jest ... o ... ludach Stawiańskich.

... : ... Menelaowej oblanej krwią żony. Dzieci Tow... owe ... ognie owe szczęśliwe ... (Klonow.)

Dymitr Samozwaniec, o Dymitrze Samozwańcu (... 1834)

Dynaburg: Komtur Dynaburga 1396)

S. Dyonizyusz (8 kwietnia); S. Dyonizy (9 Paźdź.)

... biały ... = jesionka (Dictamnus albus, fraxinus ..., ... cerefolium, ... polski (Dictamnus, pulegium ... (... [illegible])

...owanie się z nabożeństwa ...

...kcerya = względ... [illegible]

...kret = [illegible]

... Dürrerre [illegible]

...kurs = domysł, ... [illegible]

[illegible]

Dym... [illegible] ... maria [illegible]

[illegible]

... srebro; Dyspozycya woyska tego takabyła ... Kopołonatrzymali, lewe skrzydło sobie wzięło woysko ... z ... y Guszczewskim hetmanem; w pierwszey straży szli ... Dworski y Czarnkowski ... Korpusie zostaje się Wilczkowa ... woyska ... pomieszane były częścią pobokach ... (1604) ...

[illegible]

... temo

... tema [illegible]

Dynamunt, ... = Dunamunda

[Left margin, printed page fragments:]
...tam, m.
...sicht.] f.
...ufseher,
...sseln.]
...wa, [ro-
...re, Ver-
...keit,] f.
...achtsam
führen,
f. Ge-
...Losspre-
... etwas
...einrich-
...eranstal-
...tion.] f.
o czém
...Geister-
...erthei-
...rschied,
...eraner.]
...merken
...szlowy,
...lt.] m.

Dżemina (Джемина) [illegible]

Dzban (cf. zdun) [illegible] dziać = czynić [illegible], cf. czółno [illegible] dynia, bania [illegible] [illegible]

Dziać sieć = nectere rete, texere plagam [illegible]
2. dziać się = zostawać się. [illegible]

dział / [illegible] zdun figulus, [illegible]
[illegible] gigno [illegible] [illegible], czynić [illegible]
[illegible]
[illegible] dziadek, starzec.
2. - stary żebrak [illegible], dziad kościelny, żebrak stary

Dziadki [illegible] Teutones

[illegible]

Dzida [illegible] telum [illegible] protelare [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dział [illegible]

[illegible] szalenia działami [illegible], 1587

Dziecię [illegible] (dziać się); [illegible]
[illegible] które się nie [illegible]

[illegible] na przywitanie z dział [illegible]
Działo = duellum [illegible]

[illegible]
[illegible]

Dywan, [illegible]
rath [illegible]
Dzban, [illegible]
Dzbanek, [illegible]
krug, [illegible]
Dzbanusz[illegible]
Dżdżawy, [illegible]
Dzdzyć, [illegible]
imper[illegible]
Dżdżysty, [illegible]
Rege[illegible]
Dziać, [illegible]
ben, [illegible]
Dziad, [illegible]
mann, [illegible]
Dziadek. [illegible]
tr. N[illegible]
Dziadow[illegible]
ter,] [illegible]
Dziadowi[illegible]
che,] [illegible]
Dziadows[illegible]
risch. [illegible]
Dziadunio[illegible]
chen,] [illegible]
Dziadyga, [illegible]
Dziadzisk[illegible]
Dział, [illegible]
das Z[illegible]
Działać, [illegible]
thätig[illegible]
Działanie, [illegible]
Działany, [illegible]
strickt[illegible]
Dziadacz, [illegible]
Działo, [illegible]
Kanon[illegible]
Działobitn[illegible]
u. Stü[illegible]
Działolej. [illegible]
satz,[illegible]
Działolejn[illegible]
Działomian[illegible]
stab.] [illegible]
[illegible]

Dywan, *u*, *m.* [türkische Decke, *f.* Staatsrath d. türk Kaisers.]
Dzban, *a*, *m.* [Krug, Wasserkrug.] *m.*
Dzbanek, *nka*, *m.* [kleiner Krug, Handkrug.]
Dzbanuszek, *szka*, *m.* [Krügelchen,] *n.*
Dżdżawy, *adj. vid.* Dzdzysty.
Dzdzyć, *nd.* 4. [regnen lassen, regnen.] *impers.* dzdzy się, [es regnet.]
Dżdżysty, *adj.* [regenhaft, regnerisch, Regen-.]
Dziać, *nd.* 2. machen, thun, wirken, weben, stricken,] się, [geschehen.]
Dziad, *a*, *m.* [Greis, alter Mann, Bettelmann,] *m.*
Dziadek, *dka*, *m.* [Grossvater, alter Mann; *tr.* Nussknaker,] *m.*
Dziadowina, *y*, *m.* [ein guter lieber Alter,] *m.*
Dziadowizna, *y*, *f.* [das Grossväterliche,] *n.*
Dziadowski, *adj.* [grossväterlich, bettlerisch.]
Dziadunio, Dziaduś, *ia*, *m.* [Grossväterchen,] *n.*
Dziadyga, *i*, *m.* [mürrischer Alter,] *m.*
Dziadzisko, *a*, *n.* [hässlicher Alter,] *m.*
Dział, *u*, *m.* [Antheil, Theil; Erbtheil, *m.* das Zugetheilte,] *m.*
Działać, *nd.* 1. [machen, thun, handeln, thätig seyn, wirken.]
Działanie, *a*, *m.* [Wirken, Handeln,] *n.*
Działany, *adj.* [gemacht, gewebt, gestrickt.]
Działacz, *a*, *m.* [Thäter, Wirker,] *m.*
Działo, *a*, *n.* [Stück des Geschützes, *n.* Kanone,] *f.*
Działobitnia, *i*, *f.* [Batterie, *f.* Stückbett, *n.* Stückbettung,] *f.*
Działolej, *a*, Działolejnik, *a*, *m.* ludwisarz, [Stückgiesser.] *m.*
Działolejnia, *vid.* Ludwisarnia.
Działomiar, *u*, *m.* [Mündungsstab, Maassstab,] *m.*

Działowy, *adj.* [Stück-, Kanonen-.]
Działywać, *freq.* [oft thun, zu machen pflegen.]
Dzianet, *a*, *m.* [arabisch-spanisches Ross,] *n.*
Dziarn, *i*, *f.* [Kies, grober Sand,] *m.*
Dziarnina, *y*, *f.* [Körnerhonig,] *m.*
Dziarnisty, *adj.* [körnig.]
Dziarskość, *i*, *f.* [Frischheit, Wackerheit,] *f.* dziarski, *adj.* [frisch, wacker.]
Dziarstwisty, *adj.* [grobkörnig, kiesig.]
Dziarstwo, *a*, *n.* [grober Sand, Toff, Toffstein.] *m.*
Dziąsła, *seł. pl.* [Zahnfleisch,] *n.* dziąsłowy, *adj.*
Dziateczki, *czek*, *pl.* [die lieben Kindlein,] *pl.*
Dziatki, *tek*, *pl.* [Kinderchen, Kinder.]
Dziatwa, *y*, *collect.* [arme Kinderchen.]
Dzicz, *y*, *f.* [Wildheit, *f.* Wild, *n.* Rohheit,] *f.*
Dziczeć, *nd.* 2. [verwildern, wild werden, roh werden.]
Dziczyzna, *y*, *f.* [Wild, Wildpret, *n.* Wildniss,] *f.*
Dzida, *y*, *f.* [Spiess, Wurfspiess,] *m.*
Dzieciak, *vid.* Dzieciuch.]
Dzieciąteczko, *a*, *n.* [Dzieciątko, *a*, *n.* [ein ganz kleines Kindchen,] *n.*
Dziecię, *ęcia*, *n.* [Kind, *n*; das Junge der Thiere.]
Dziecięcy, *adj.* [Kindern.]
Dzięcielina, Dzięcielnica, *y*, *f.* [römischer Quendel; Thymian,] *m.*
Dziecinnieć, *nd.* 2. [kindisch werden.]
Dziecinność, *i*, *f.* [kindisches Wesen, *n.* Kindheit,] *f.*
Dziecinny, *adj.* [Kinder-, Kindes-;] dziecinnie, *adv.* [kindisch.]
Dzieciństwo, *a*, *n.* [Kindheit, *f.* Kindesalter, *n.* etwas Kindisches,] *n.* z dzieciństwa, [von Kind auf; aus Kinderey.]
Dzieciobójca, *y*, *m.* [Kindermörder,] *m.* Dzieciobójczyni, [Kindermörderinn,] *f.*

Dzieciobójstwo, *a, n.* [kindermord,] *m.*

Dzięcioł, *a, m.* [Specht,] *m.* dzięciołowy,] *adj.*

Dzieciuch, *a, m.* [Aufschösling, kind; kindischer Mensch.]

Dziecko, *a, n.* [kind, kindlein,] *n.*

Dziedzic, *a, m.* [Erbe, Erbherr,] *m.*

Dziedzictwo, *a, n.* [Erbschaft, *f.* Erbeigenthum, Erbgut,] *n.*

Dziedziczka, *i, f,* [Erbinn, Erbfrau,] *f.*

Dziedziczność, *i, f.* [Erblichkeit, *f.* Erbrecht,] *n.*

Dziedziczny, *adj*, Dziedzicznie, *adv.* [Erberblich.]

Dziedziczyć, *nd.* 4. [erben, erblich besitzen, beerben.]

Dziedzina, *y, f.* [Erbgut, erbeigenes Grundstück,] *n.*

Dziedziniec, *ńca, m.* [Schlosshof, Vorhof,] *m.* dziedzińcowy, *adj.*

Dziedzinny, *adj.* [Erbugts-, Grundstücks-.]

Dziedzizna, *y, f.* [Erbtheil,] *n.*

Dziegciarz, *a, m.* [Birkentheersieder,] *m.*

Dziegieć, *gciu, m.* [Birkentheer,] *n.* dziegciowy, *adj.*

Dzięgiel, *glu, m.* [Angelica, Brustwurzel.] *f.*

Dzięgielnica, *y, f.* [die grosse Angelica,] *f.*

Dzięgna, *gien, pl.* [Mundfäule,] *f.*

Dzieje, *jów, pl.* [Geschichten, Historien; Thaten.]

Dziejopis, *a, m.* [Geschichtschreiber,] *m.* dziejopisarski, *adj.*

Dziejopismo, *a, n.* [Geschichtsbeschreibung,] *f.* dziejopisowy, *adj.*

Dzięk, *u, m.* Dzięka, *i, f.* [Dank, *m.* Danken.] *n.*

Dziekan, *a, m.* [Dechant,] *m.* dziekański, *adj.*

Dziekania, *i, f.* [Dechaney, *f.* Decanat,] *n.*

Dziekaństwo, *a, n.* [Würde des Dechanten,] *f.* dziekanowy, *adj.*

Dziękczynienie, *a, n.* [Danksagung, *f.* Danksagen,] *n.*

Dziękczynny, *adj.* [Dank-, Danksagungs-.]

Dziękować, *nd.* 2. [danken, Dank sagen.]

Dziękowanie, *a, n.* [Danken, Danksagung,] *f.*

Dzielca, *y, m.* [Theiler, der etwas theilt.]

Dzielenie, *a, n.* [Theilen, Vertheilen,] *n. arith.* [Dividiren,] *n.*

Dzielić, *nd.* 3. [theilen, in Theile zerlegen; dividiren.]

Dziełko, *a, n.* [Werckchen,] *n.*

Dzielnica, *y, f.* [der zugefallene Theil, Antheil, *m*; Abtheilung,] *f.*

Dzielnik, *a, m.* [Theiler; Divisor; Thäter,] *m.*

Dzielność, *i, f.* [Theilbarkeit; Wirksamkeit; Tapferkeit,] *f.*

Dzielny, *adj.* dzielnie, *adv.* [theilbar; thätig, trefflich, wacker,]

Dzieło, *a, n.* [Werk, *n.* Arbeit, *f.* That,] dziełowy, *adj.*

Dzień, dnia, *m.* [Tag,] *m.* dzień dobry, guten Morgen,] *m.*

Dzienia, *i, f.* [Dzienie, *pl.* [Gewirke der Bienen im Bienenstocke,] *n.*

Dziennik, *a, m.* [Tagebuch, Journal,] *n,*

Dzienny, *adj.* [Tages-, Tag-.]

Dzierg, *u, m.* [Knoten, geknüpfter Knoten,] *n.*

Dziergać, *nd.* 2. [knoten, knüpfen, klöppeln.]

Dziergany, *adj,* [geklöppelt.]

Dzierlatka, *i, f.* [Haubenlerche,] *f.*

Dzierżawa, *y, f.* [Besitz, *m.* Pacht, *f.* Pachtgut, *n.* Domäne.[*f.*

Dzierżawca, *y, m.* [Pächter, Besitzer,] *m.*

Dzierżawić, *nd.* 3. [pachten, in Pacht geben; in Pacht halten.]

Dzierżawka, *i, f.* [kleines Pachtgütchen.] *n.*

Dzierzba, *y, f* [eine Art Neuntödter,]

Dzierzeć, *nd,* 4. [halten, fest halten.]

Dzierzęga, *i, f.* [Wasserlinse, Entengrütze.] *f.*

Dzierzenie. *a, n.* [Halten, Besitzen,] *n.*

agen.]
anksa-
heilt.]
eilen,]
zerle-
The il,
Thä-
ksam-
eilbar;
That,]
Dobry,
ke der
Kno
klöp-
rht, f.
r.] m.
nt ge-
chtgü-
r.]
ngrü-

Dzięciol ξυλοκόπος, δενδροκολάπτης, δρυοκόλαψ

Dziedzic … Niebieski dziedzic, na ziemi nic nie ma nie (… 1619)
… cernere hereditatem, heredes … heres … dominus …

… Dlatego się bracia dzielą, że jeden … a drugi gorzko, jeden słono a drugi kwaśno (… 1619)

… posli od Wandali z słowiańskiej Dzielaczy (…)

… stropnej, rozsądek

… rzedni, 2, rostropny, rozsądny, baczny; … działowi …

… bellum = duellum, … Dziewanna … (… bellum … walka?)

Dziedzina (cf. … , praedium, hereditas)

Dziegna …

… Dzienny …

… dzierżyć

… dziera miary …

δάκτυλος [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible].

Dziesięcina [illegible] Dziesięciny księże wytykamy (Kl.) [illegible]
Turczyn bierze w dziesięcinę Chrześciańskie dusze (1660)

[illegible] = [illegible], verbascum, [illegible], candelam
[illegible], [illegible], [illegible]
Dziewa [illegible] [illegible] [illegible] Dziewka = [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cf. niewiasta
[illegible] – [illegible], [illegible], [illegible], impulso [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]
cf. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cf. [illegible]

Dzieża = niecka, Koryto do ciasta, [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible]

Dzika [illegible] [illegible], dzikie [illegible], leśny, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Dzierżyciel, *a*, *m*. [der etwas hält, besitzt,] *m*. dzierżycielka, *f*.

Dsiesiątak, *u*, *m*. Dziesiątka, *i*, *f*. [polnisches Zehngroschenstück, *n*; die Zehn in der karte.]

Dziesiątek, *tka*, *m*. [Zehner, *m*. Zehn in der Zahl.]

Dziesiątka, *i*, *f*. [Zahlzeichen von Zehn in der Karte,] *f*.

Dziesiątkować, *nd*, 2. [den zehnten Mann ausheben; in zehne theilen.]

Dziesiętnik, *a*, *m*. [einer über zehn Mann, Zehnherr,] *m*.

Dziesiąty, *num*. *ord*. [der zehnte,] dziesięć, [zehn.]

Dziesięcina, *y*, *f*. [Zehente, *m*. Abgabe des zehnten Theils.]

Dziesięciokrotny, dziesięćkrotny, *adj*. [zehnmalig, zehnfach.]

Dziesięciorakość, *i*, *f*. [Zehnfachheit, Zehnfältigkeit,] *f*. dziesięcioraki, *adj*.

Dziesięcioro, *rga*, *n*. [zehn Stück verschiedener Art,] *n*.

Dziesięćtysięczny, *adj*. [der zehntausendste.]

Dziewanna, *y*, *f*. *bot*. [Königskerze,] *f*.

Dziewczarz, *a*, *m*. [Mädchennachläufer,] *m*.

Dziewczątko, *a*, *n*. [ganz kleines Mädchen,] *n*. dziewczęcy, *adj*.

Dziewczyna, *y*, *f*. [Mädchen, *n*. Jungfer, *f*. Dienstmädchen,] *n*.

Dziewczynka, *i*, *f*. [liebes, kleines Mädchen,] *n*.

Dziewczynisko, *a*, *n*. [abscheuliches Mädchen.] *n*.

Dzieweczka, *i*, *f*. [Mädchen,] *n*.

Dziewiątek, *tka*, *m*. [eine Zahl von neun.]

Dziewiątka, *i*, *f*. [die Neune,] *f*.

Dziewiąty, *ord*. *num*. [der neunte.]

Dziewica, *y*, *f*. [reine Jungfer, Jungfrau,] *f*.

Dziewictwo, *a*, *n*. [Jungferschaft,] *f*.

Dziewiczy, *adj*. [jungfräulich.]

Dziewięć, *num card*. [neun, neuntägig,] dziewięciodniowy.

Dziewięćdziesiąt, *num*. *card*, [neunzig.]

Dziewięćdziesiąty, *num*. *ord*. [der neunzigste.]

Dziewięciny, *in*, *pl*. [Leichenfest am neunten nach dem Sterbetage.]

Dziewięciornik, *a*, *m*. [Leberblume,] *f*.

Dziewięcioraki, *adj*. [neunerley.]

Dziewięcioro, *rga*, *n*. [neun Stück.]

Dziewięćkroć, *adv*. [neunmal;] dziewięćkrotny, *adj*. [neunmalig.]

Dziewięćlistnik, *a*, *m*. [Neunblätterkraut,] *n*.

Dziewięćset, *num*. *card*. [neunhundert.]

Dziewięćsetny, [der neunhunderste.]

Dziewiętnaście, *num*. *card*. [neunzehn.]

Dziewiętnastka, *i*, *f*. [die Zahl neunzehn, eine Neunzehn.]

Dziewiętnasty, *num*. *ord*. [der neunzehnte.]

Dziewka, *i*, *f*. [Mädchen, *n*, Magd,] *f*.

Dziewkarz, *vid*. Dziewczarz.

Dziewosłąb, *ęba*, *m*. [Brautwerber,] *m*.

Dziewosłębić, *nd*. 3. [brautwerben, freywerben, Heyrath stiften.]

Dziewosłębica, *y*, *f*. [Brautwerberinn, Brautführerinn,] *f*.

Dziewosłębstwo, *a*, *n*. [Brautwerber, Freywerber,] *n*.

Dziewucha, *y*, *f*. [Mädchen, *n*. Jungfer,] *f*.

Dzieża, *y*, *f*. [Backtrog,] *m*. dzieżny, *adj*.

Dzik, *a*, *m*. [wildes Schwein,] *n*. *tr*. [wilder Mensch,] *m*.

Dziki, *adj*. [wild, scheu, menschenscheu.]

Dzikolud, *a*, *m*. [wilder Mensch, Waldmensch,] *m*.

Dzikość, *i*, *f*. [Wildheit, Rauheit,] *f*.

Dzikowy, *adj*. [Wildschwein-]

Dziób, *a*, *m.* [Schnabel, *m*; Pockennarbe, *f.* dziobany, *adj.*

Dziobać, *nd.* 2. [mit dem Schnabel picken, hacken.]

Dziobanie, *a*, *n.* [Picken, Hacken, mit dem Schnabel,] *n.*

Dziobas, *a*, *m.* [grosser langer Schnabel; Pockennarbige,] *m.*

Dziobaty, *adj.* [schnabelig; pockennarbig.]

Dziobek, *bka*, Dziobeczek, *a*, *m.* [Schnäbelchen,] *n.*

Dziobiasty, *adj.* [grosschnäbelig.]

Dziobowaty, *adj.* [Schnabelartig.]

Dzionek, *nka*, *m.* [Taglein, *n.* kleiner Tag; Tagesanbruch,] *m.*

Dziryda, *y. f.* Dziryt, *u*, *m.* [Wurfspiss,] *m.*

Dziś, Dzisiay, *adv.* [heute, jetzt.]

Dzisiejszy, *adj.* [das heutige, heutig, gegenwärtig.]

Dziura, *y. f.* [Loch,] *n.*

Dziurawić, *nd.* 3. [durchlöchern, Löcher machen, durchritzen.]

Dziurawiec, *wca*, *m.* [Johanniskraut,] *n.*

Dziurawieć, *nd*, 2. [löcherig werden, ein Loch bekommen.]

Dziurawość, *i*, *f.* [Löcherigkeit,] *f.*

Dziurawy, *adj.* [löcherig. verletzt.]

Dziureczka. Dziurka, *i. f.* [kleines Loch. Löchelchen,] *n.* w sukni, [knopfloch,] *n.*

Dziurkować, *nd.* 2. [kleine Löcher machen.]

Dziurkowatość, *i*, *f.* [Löcherigkeit, Porosität,] *f.* dziurkowaty, *adj.*

Dziurzysty, *adj.* [voll Löcher, löcherig.]

Dziw, *u*, *m.* [Wunder, wunderliches Zeug, Wunderwerk,] *n.*

Dziwactwo, *a*, *n*, [wunderliche Laune, Grillenfängerey,] *f.*

Dziwaczny. Dziwacki, *adj.* Dziwacznie, *adv*, [wunderlich, grillenhaft.]

Dziwaczyć, *nd.* 4. [Grillen fangen, wunderlich thun.]

Dziwak, *a*, *m.* [Grillenfänger,] *m.* dziwaczka, *i*, *f.* [Grillenfängerinn,] *f.*

Dziwić się, *vid.* Dziwować się.

Dziwiciel, *a*, *m.* [Bewunderer,] *m.*

Dziwnie, *adv.* [wunderbarlich, wunderbar.]

Dziwność, *i*, *f.* [Wunderbarkeit,] *f.*

Dziwny, *adj.* [wunderbar, Verwunderung erregend; grillenhaft.]

Dziwo, *a*, *n.* [Wunderthier; Wunderding,] *n.*

Dziwoląg, *a*, *m.* [Ungeheuer,] *n.*

Dziwoła, *y*, *f.* [Wunderbarkeit, *f.* Wunder,] *n.*

Dziwotwór, *a*, *m.* [Ungeheuer, Scheusal,] *n.*

Dziwować się, *rec. nd.* 2. [etwas bewundern, sich wundern.]

Dziwowisko, *a*, *n.* [Wunderding, etwas Wunderbares.] *n.*

Dziwy, *adj.* [wild, z. R.] dziwe mięso, [wildes Fleisch.]

Dźwięczny, *adj.* [tönend, klingend.]

Dźwięczyć, *nd.* 4. [tönen, klingen, einen Ton von sich geben.]

Dźwięk, *u*, *m.* [Klang, Schall, *m.* Klingen,] *n.*

Dźwigać, *nd.* 1. [heben, schwer tragen, emporheben.]

Dźwignąć, [aufheben, emporheben,] się, [sich erheben, aufrichten.]

Dzwon, *u*, *m.* [Glocke, überhaupt grosse Glocke,] *f.*

Dzwonarz, *a*, *m.* [Glockengiesser,] *m.*

Dzwoneczek, *vid.* Dzwonek.

Dzwonek. *nka*, *m.* [Glöckchen, *n.* Klingel, kleine Schelle,] *f.*

Dzwoniarz, *a*, *m.* [Glöckner, Glockenläuter.] *m.*

Dzwonić, *nd.* 3. [klingen, läuten;] zębami, [mit den Zähnen klappern.]

Dzwonica, *y. f.* [Glockenthurm,] *m.*

Dzwoniec, *ńca*, *m.* [Häufling, *m.* Unkraut im Getreide,] *n.*

…wina zachodnia (Западная Двина), [illegible] lot.: Rubo;
…ские Латыши называли ее Daugavoro, да и теперь
…е такъ называетъ ее простой народъ рижской губер.
…Ламперъ названiе Рубонъ производитъ отъ сла-
…нскаго слова рубёжъ (границу)

…wary (Kl)

…[illegible] [illegible] αὐχέω, [illegible] [illegible] (stupor [illegible] dumać).

…[illegible] dziać [illegible]

…as [illegible] cf. drzeć, żrzeć, w dziać = dzielić [illegible] = Zran [illegible]
dziwok

…że się tu ptakom [illegible] że często gardło
dla marnej ponęty (Kl).

…nejsce [illegible] na widok θέατρον, spectaculum
…widok (cf. świat = dziwowisko), cf. twar [illegible].

…, [illegible] dziać

Dziura = altd. durft (Mangel, [illegible], Noth), cf. terebra [illegible]
foramen ([illegible]) w drzeć [illegible] τρῦπη, τρύπα, [illegible], τρῦμα,
τρῆμα, τρύπημα, rima; cf. ὀπή [illegible] źrzeć ([illegible]) [illegible] oko

…za wsch. ([illegible]) cf. [illegible] [illegible] siedzba; cf. [illegible]
…ή ([illegible]), δόσα, ὄψ, αὐδή, ἠχώ i vox ([illegible])

…wiązać cf. [illegible] altd. = [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible]
…clum ([illegible]) [illegible] dzida [illegible]
…[illegible] [illegible]

…tintinnabulum.

…rwa [illegible] szczęknąć [illegible] trzeć

…nica obdarta [illegible] bardzo się pochylate [illegible]
…[illegible] (Kl)

Elerslor przez te gruszki owoców ... Elerslot słuine, e, Eckstein. baron d'Eckstein urodzony ...
z erudycyi, mystycyzmu i poezyi wzniósł ... na budowę.

Eberhard biskup Warmiński (1325)

f. Frauenshein

Dzwonki (ziele) = dzwoniec, Janus! ziele, Panny Maryi dzwonki, ... świat, ... (... perforata, ... herba, ... herba, ... monum, ... chamaepitys, ... (... = dzwonki ... wielkie)

Echo, dźwięki tworząca, już teraz umilkła, już się nie ozywa jako one zwykła (Kl). Echo za tobą chodząc za ... zbierała po dźwięcznym lesie rozpuszczone głosy (Kl)

że nie pytają jako kto na urząd wchodzi ... Elektor ... dogodzi, Kl

Dzwonięnie, *a, n.* [Läuten,] *n*; zębami, [Zähneklappern.] *n.*
Dzwonka, *i, f.* [Schelle in der Karte,] *f.* dzwonkowy,] *adj.*
Dzwonki, *ów, pl.* [Glockenblume.] *f,*
Dzwonkowaty, *adj.* [glockenartig, glocken ähnlich.]
Dzwonne, *ego, n.* [Glockengeld, Läutegeld,] *n.*
Dzwonnik, *vid.* Dzwoniarz.
Dzwono, *a, n.* [Radefelge,] *f.* Dzwonko, [ein Stück von einem Fische.]
Dzwonowy, *adj.* [Glocken-, zur Glocke gehörig.]
Dzyndzyk, *a, m.* [Klunger, *f.* Anhängsel,] *n.*

E.

Ech, *interj.* [ah, ey, ein Ausdruk des Schmerzes.]
Echej, *interj.* [he! höre doch!]
Echo, *a, n.* [Echo, *n.* Wiederhall,] *m.*
Edukacya, *i, f.* [Erziehung,] *f.* edukacyjny, *adj.* [Erziehungs-.]
Edukować, *nd.* 2. [erziehen, unterrichten.]
Edukt, *u, m.* [Erweis der Aechtheit einer Sache.] *m.*
Edycya, *i, f.* wydanie, [Edition, Ausgabe eines Buches,] *f.*
Edykt, *u, m.* wyrok, [Edict, Urtheil,] *n.*
Egipt, *u, m.* [Egypten,] *n.* egipski, *adj.* egyptisch, aus Egypten.]
Egipcyanin, *a. m.* [Egyptier,] *m.* egipcyanka, *i.* [Egyptierinn,] *f.*
Egoista, *y, m.* samolubiec, samoisciec, [Egoist,] *m.*
Egoizm, *u, m.* Egoistostwo, *a, n.* samolubstwo, [Egoismus, *m.* Selbstliebe,] *f.*
Ekonom, *a, m.* [Oeconom. Amtmann; guter Landwirth,] *m.*
Ekonomia, Ekonomika, *i, f.* [Verwaltung, gute Wirthschaft,] *f.*
Ekonomiczny, *adj.* [Haushaltungs-, haushälterisch.]
Ekwator, *a, m.* [Aequator,] *m.*
Ekwilibrzysta, *y, m.* [Ballancierer.] *m.*
Ekwilibryum, *indal.* równowaga, [Gleichgewicht,] *n.*
Ekwipaż, *u, m.* [Equipage, *d, i.* Kutsche u. Pferde, Bagage,] *f.*
Elastyczność, Elastyczny, *vid.* Sprężystość.
Elbląg, *a, m.* [Elbing in Westpreussen,] *n.* elbląski, *adj.*
Elblążanin, *a, m.* [Elbinger,] *m.* Elblążanka. *i, f.* [Elbingerinn,] *f.*
Elegant, *dim.* Elegancik, *a, m.* [Elegant, Stutzer,] *m.* Elegantka, *i, f.* [Stutzerinn; eine die der Mode nachlebt,] *f.*
Elegantski, *adj.* po elegantsku, *adv.* [nach der Mode, elegant.]
Elegia, *i, f.* [Elegie, *f.* Klagegedicht,] *n.* elegijny, *adj.* [elegisch.]
Elekcya, *i, f.* obór, wybór, [Wahl,] *f.* elekcyjny, *adj.* [Wahl-.]
Elekt, *a, m.* nowo wybrany, [der neu Gewählte,] *m.*
Elektor, *a, m.* [Wahlherr; Churfürst,] *m.* elektorski, *adj.*
Elektoralny, Elekcyjny, *adj.* [Wahl-, zur Wahl gehörig.]
Elektorat, *a, m.* [Elektorstwo, *a, n.* [Churfürstenthum,] *n.*

Elektorski, *adj.* [churfürstlich, Chur-.]
Elektometr, *u, m.* [Elektricitätsmesser,] *m.*
Elektryczność, *i, f.* [Elektricität,] *f.* elektryczny, *adj.*
Elektryka, *i, f.* [Elektrik, *f.* Instrument]
Elektryzować. *nd.* 2. [elektrisiren.]
Element, *u, m. vid.* żywioł.
Elementa, *ów, pl.* [Anfangsgründe, Anfangslehre.]
Elementarny, *adj.* [die Anfangsgründe lehrend, Elementar-.]
Elementarz, *a, m.* [Namenbuch, Namenbüchlein, das Abc Buch.] *n.*
Elizejski, *adj.* [elisäisch.]
Emigracya, *i, f.* [Auswanderung,] *f.*
Emigrant, *a, m.* [Auswanderer, Emigrant, Flüchtling,] *m.* grantka, *f.*
Emigrować, *nd.* 2. [emigriren, auswandern.]
Emulacya, *i, f.* [Wetteifer,] *m.*
Emulować, *nd.* 2. przesadzać się, wyścigać się [wetteifern.]
Encyklopedya, *yi, f.* [Encyklopedie,] *f.* encyklopedyczny, *adj.*
Enema, *y, m.* [Klystier,] *n.* enemowy, *adj.*
Energia, *i. f.* [Energie, Kraft, Nachdruck;] *m.* energiczny, *adj.*
Entuzyasta, *y, m.* [gorliwiec, [Entusiast.] *m.*
Epakta, *ów, pl.* liczba dni iedenastu, [E parte,] *f.*
Epidemia, *i, f.* [Epidemie,] *f.* epidemiczny, *adj*
Epigramma, *atu, n.* [Epigramm,] *n.*
Epilepsia, *i, f.* wielka choroba, [fallende Sucht, Epilepsie.] *f.*
Epilog, *u, m.* zakończenie mowy, [Schlusrede,] *f.*
Epistoła, *y, f.* [Epistel, im Theil der Messe.]
Epoka, *i, f.* [Epoche, *f.* Zeitpunkt,] *m.*
Epolet, *u. m. dim.* Epolecik, *a, m.* [Achselband,] *n.*
Esencya, Essencya, *i. f.* [Essenz,[*f.*
Eskadra, *y, f.* część floty z 4. okrętów, Escadre,] *f.*
Eskarpa, *y, f.* stoczystość, [Abdachung,] *f.*
Eskorta, *y, f.* przystawa, [Escorte, Bedeckung,] *f.*
Eskortować, *nd.* 2. [escortiren, mit Bedeckung begleiten.]
Estyma, *y,* Estymacya, *i, f.* [Achtung, Hochachtung,] *f.*
Estymować, *nd.* 2. [schätzen, hochachten.]
Etykieta, *y, f.* [Etikette,] *f.*
Etymologia, *i, f.* [Etymologie, Wortforschung,] *f.*
Eunuch, *a, m.* rzezaniec, trzebieniec, Verschnittener,] *m.*
Europa, *y, f.* [Europa,] *n.* europejski, *adj.* [europeisch.]
Europejczyk. *a, m.* [Europäer,] *m.* Europejka, *f.* [Europäerinn,] *f.*
Ewakuacya, *yi. f.* wypróżnienie, rugowanie, [Räumung,] *f.*
Ewaluacya, *yi, f.* oszacowanie, podług wartości, [Schätzung, Reducirung,] *f.*
Ewangelia, Ewanielia, *i, f.* [Evangelium *n.* fröhliche Botschaft,] *f.*
Ewangelicki, *adj.* [ewangelisch.]
Ewangeliczka, *i. f.* [eine Ewangelische, Lutheraninn.] *f.*
Ewangeliczny, *adj.* [aus dem Ewangelio, ewangelisch.]
Ewangelik, Ewanielik, *a, m.* [ein Ewangelischer, Lutheraner,] *m.*
Ewangelista, *y, m.* [Ewangelist, Lehrer des Christenthums,] *m.*
Ewikcya, *yi, f.* ubespieczenie, [Gewährleistung,] *f.*
Ewokacya, *i, f.* [Vorladung vor einen fremden Gerichtshof.] *f.*

[illegible]: rzeka [illegible], w której [illegible] przeprowadzona.

[illegible]

[illegible]: liczba osób które w żarzącej lawie góry Etny życie [illegible] wynosi 143. (r. 1843)

[illegible]: w Hobledo de Chevala, w małej wiosce, niedaleko [illegible] ściąga podziwienie wszystkich obraz Dominika Ghirlandaja. — Podróż do Eskurialu przedsięwzięto [illegible] obrazy Navaretta, głuchoniemego ucznia [illegible], jednaby była artysty i miłośnika sztuk nadobnych.

Eolus: król wiatrów, [illegible] przywalił [illegible] z morska [illegible].

Epikur . [illegible] rozkosz i [illegible].

Emin-Pasza, dyrektor szkoły wojskowej, który [illegible] w Londynie (r. 1844)

Elżbieta królowa węgierska (1371)

S. Elżbieta (19 Listopada)

[illegible] słów, dobywanie początku albo własności słów

Ewangelia, może się [illegible] r. 1439

[illegible] (1323)

[illegible] król Duński (1424)

[illegible] IV papieża wezwanie do Bolesława Świdrygiełły [illegible] litewskiego, aby dalej działał wspólnie połączenia [illegible] z Kościołem Łacińskim, aby się [illegible] zawrzeć pokój z [illegible] i Książętami [illegible] (1434)

[illegible]hausen: W. marszałek Konradu Erlichhausen 1441.

[illegible] Księżna [illegible] austryacki.

[illegible]

[Ach·
f.
kretów,
ung.] f.
Bede·
Bede·
chtung,
chach·
Wortfor·
ieniec,
pejski,
Euro·
gowa·
podług
ng.] f.
gelium
lische,
ngelio.
Ewan·
Lehrer
ewähr·
fren·

Exerity f. Morea
Exelski biskup n. O[illegible], [illegible]

wykonanie albo exekucya rzeczy osądzonej (1601)

Koronować 3k ... Korono... f. Barszczyn. — Extraordynaryjna (poczta) hetmańska w piątek przychodzi (1631)
ytarga = cnotość ...

Ewolucya, *yi*, *f.* [Evolution, militairisches Maneuvre, *n.*

Exageracya, Exagerować, *vid.* przesada, przesadzać.

Exakcya, *yi*; *f.* [Erpressung, *f.* Eintreiben der Abgaben,] *a.*

Examen, *inu*, *m.* popis, Examen, *n.* Prüfung,] *f.* examinowany, *adj.*

Examinator, *a*, *m.* [Examinator,] *m.* examinatorski, *adj.*

Examinować, *nd.* 2. [examiniren, erforschen, prüfen.]

Excepcya, *yi*, *f.* wyjątek, [Ausnahme,] *f.*

Exces, *u*, *m*: przestępstwo, [Uebertretung, *f.* Excess,] *m.* pl. excessa; ...

Excypować, *nd.* 2. [excipiren, eine Ausnahme machen.]

Excytarz, *a*, *m.* [Wecker, Aufwecker; Wecker an der Uhr,] *m.* ...

Exekucya, *i*, *f.* wykonanie, [Vollziehung, Vollstreckung,] *f.* exekucyiny, *adj.*

Exekutor, *a*, *m*, [Executor, Volzieher,] *m.*

Exekwować, *nd.* 2. [exequiren, vollstrecken. vollziehen.]

Exemplarz, *a*, *m.* [Exemplar,] *n.*

Exenterować, *nd.* 2. wywnętrzać, [seciren, ausweiden.] ...

Exercerować, *nd.* 2. [exerciren, üben,]

Exercerunek, *nku*, *m.* [Exerciren, *n.* Uebung,] *f.*

Exhalacya, *vid.* [Wyziew.]

Exklamacya, *vid.* [Wykrzyk, wykrzyknik.]

Exkomunika, *i*, *f.* klątwa, [kirchenbann,] *m*

Exkomunikować, *nd.* 2. [exkomuniciren, mit einen Bann belegen.]

Exkuza, *y*, *f.* wymówka, [Entschuldigung,] *f.*

Exkuzować, *nd.* 2. wymawiać, [entschuldigen.]

Exorcysta, *y*, *m.* [Teufelsbeschwörer, Teufelsbanner,] *m.* ...

Exorcyzm, *u*, *m.* [Teufelsbeschwörung,] *f.* ...

Exorcyzmować, *nd.* 2. [den Teufel beschwören, austreiben.]

Exorta, *y*, *f.* [Ermahnungsrede, Leichenrede,] *f.*

Expedycya, *i*, *f.* [Expedytion, Ausfertigung, *f.* kriegszug,] *m.*

Expedyować, *nd.* 2. [expediren, ausfertigen, abfertigen.]

Expektatywa, *y*, *f.* [Anwartshaft,] *f.*

Expens, *u*, *m.* Expens, *y*, *f.* [Ausgabe, *f.* Kosten, der Aufwand] pl. expensa.

Expensować, *nd.* 2. [ausgeben, worauf verwenden,] się, [sich kosten machen.]

Expensowność, *i*, *f.* [Kostbarkeit, *f.* Aufwand,] *m.*

Expensowny, *adj.* expensownie, *adv.* [kostbar, mit Aufwand.]

Experiment, *u*, *m.* doświadczenie, [Erfahrungsversuch,] *n.* pl. experymenta

Explikacya, explikować, *vid.* Objaśnienie, objaśniać.

Expromisor, *a*, *m.* ręczyciel, [Gewährleister, Bürge,] *m.*

Extrakt, *u*, *m.* wyciąg, [Auszug; Extract,] *m.* = wypis; ...

Exystencya, *i*, *f.* bytność, [Daseyn,] *n.*

Exystować, *nd.* 2. [existiren, vorhanden seyn.]

Ey! *interj.* [ey!]

F.

Fabryka, *i*, *f.* [Fabryk, *f.* Bauen, *n.* Bau.] *m.* fabryczny, *adj.*
Fabrykant, *a*, *m.* [Fabrikant,] *m.* kantka, *f.* fabrykancki, *adj.*
Facecya, *yi*, *f.* [scherzhafter Witz,] *m.*
Facecyonować, *nd.* 2. [scherzen, scherzhafte Witze treiben.]
Facyata, *y*, *f.* [Fronte eines Gebäudes, *f.* Antlitz, Gesicht,] *n.*
Facyenda, *y*, *f.* [Tauschhandel, Geldhandel,] *m.*
Facyendarz, *a*, *m.* [Tauschhändler, Kaufhändler,] *m.*
Facyendować, *nd.* 2. [den Tauschhandel im kleinen treiben.]
Fagocista, *y*, *m.* [Fagotist, Fagotbläser,] *m.*
Fagot, *u*, *m.* [Fagot, ein Blaseinstrument,] *m.* fagotowy, *adj.*
Fajans, *u*, *m.* [Fayanc] *f*, fajansowy, *adj.*
Fajerka, *i*, *f.* [Kohlenbecken; Bettwärmer,] *m.*
Fakcya, *yi*, *f.* [Faction, Parthey,] *f.*
Fakla, Wachla, *f.* [Pechfackel,] *f.*
Faktor, *a*, *m.* [Geschäftsbesorgr, Factor, Mäkler,] *m.*
Faktorka, *i*, *f.* [Mäklerinn, Unterhändlerinn,] *f.*
Faktorować, *nd.* 2. [den Factor machen, Mäcklerey treiben.]
Faktorstwo, *a*, *n.* [das Geschäft, Metie eines Factors.]
Fala, *i*, *f.* [Welle, *f.* Sturm,] *m.*
Falbana, *y*, *f.* [Falbel an der Kleidung,] *f.* falbanowy, *adj.*
Falbanowaty, Falbaniasty, *adj.* [falbelartig.]
Falc, *u*, *m.* [Falze, *f.* Falzbein,] *a.*
Falcować, *nd*, 2. [mit dem Falzbein falzen.]
Fałd, *u*, *m*, Fałda, *y*, *f.* [Falte,] *f.* fałdowy, *adj.*
Fałdować, *nd.* 2. [falten, in Falten legen.]
Fałdowaty, *adj.* [gefaltet, voll Falten, faltenreich.]
Fałeczny, *vid.* Fałszywy. Fałeczność, *vid.* Fałszywość.
Falendysz, *a*, *m.* [fein holländisches Tuch,] *n.* falendyszowy, *adj.*
Fałeszny, *vid*, Fałszywy.
Falmować, *nd.* 2. [das zerschmolzene Glas abschäumen.]
Falmusy, *ów*, *pl.* [Schaum vom zerschmolzenen Glase;] *m.*
Fałsz, *u*, *m.* [Falschheit, Lüge, Unwahrheit,] *f.*
Fałszerka, *i*, *f.* [die mit Unwahrheit umgeht, Lügnerinn,] *f.*
Fałszerstwo, *a*, *n.* [Verfählschung, Falschheit, fałszerski, *adj.*
Fałszerz, *a*, *m.* [Verfälscher, Lügner,] *m.*
Fałszować, *nd.* 2. [fälschen, verfälschen.]
Fałszywość, *i*, *f.* [Falschheit, Unaufrichtigkeit,] *f.*
Fałszywy, *adj.* Fałszywie, *adv.* [falsch, unredlich, unwahr.]
Familia, *i*, *f.* [Familie, Verwandschaft,] *f.*
Familiant, *a*, *m.* [einer, der zur angesehenen Familie gehört,] *m.*
Familiarność, *i*, *f.* [Vertrautheit,] *f.* familiarny, *adj.* [familiair.]
Famuła, *y*, *f.* [Pflaummuss, *m.* Pflaumsuppe, *f.* Obstbrey.]
Fanatyczny, *adj.* Fanatycznie, *adv.* [schwärmerisch, fanatisch.]
Fanatyk, *a*, *m.* [Schwärmer, Fanatiker,] *m.* fanatyczka, *f.*
Fanatyzm, *u*, *m.* [Fanatismus, *m.* Schwärmerey,] *f.*
Fanfaron, *a*, *m.* [Prahlhans, Windbeutel,] *m.* fanfaroński, *adj.*
Fanfaronada, *y*, *f.* [Grossprecherey,] *f.*

Fakt dopełniony, uznany = un fait accompli.
S. Fabian i Sebastyan (20 Stycznia)

...lacy atlasy na grzbiecie, woźnicy fatendysie, każdy w żółtym
...a, 1655)

...tyzcowa. dk.

...ma nie ma być ku Panu fałszywa (1587)

...milie u. familie.

Giyły – zas [illegible] przyszedł, a on zastawnik fantu albo zastawy w pieniądzach, potrzebny niezwykły (1601) = zakład

Kaplan od fary (M); chudą farę, sam pleban dzwoni. St. 1629

= fero = attitude, portement

(cf. forma (χρῶμα) [illegible] φέρω /. bo brać

farbownik [illegible] = sinito, [illegible] gallica. gues.

Fanfaronować, *nd*. 2. [breit thun, gross sprechen.]

Fant, *u*, *m*. [Pfand, Unterpfand,] *m*. fantowy, *adj*. [Pfänder-]

Fantastycznie, *adv*. [fantastich, schwärmerisch, eingebildet.]

Fantastyczność, *i*, *f*. [Träumerey, Schwärmerey,] *f*. fantastyczny, *adj*.

Fantastyk, *a*, *m*. [Fantast, Träumer,] *m*.

Fantazya, *i*, *f*. [Fantasie, Einbildungskraft, frohe Laune,] *f*.

Fantować, *nd*, 2. [verpfänden, zum Pfande geben, pfänden.]

Fantownik, *a*, *m* [Pfandeinsetzer,] *m*.

Fara, *y*, *f*. [Pfarre, Pfarrpfründe; Pfarrkirche,] *f*.

Farba, *y*, *f*. [Farbe, *f*. Anstrich den man einer Sache giebt,] *m*.

Farbiarz, *vid*. Farbierz.

Farbica, *y*, Farbiczka, *i*, *f*. [Schminke,] *f*.

Farbierka, *i*, *f*. [Färberinn,] *f*.

Farbiernia, *i*, *f*. [Färberey,] *f*. farbierski, *adj*. [Färber-, Färbe-]

Farbierstwo, *a*, *n*. [Färbekunst,] *f*.

Farbierz, *a*, *m* [Färber,] *m*.

Farbisty, *adj*. [farbig, von mancherley Farben.]

Farbnik, *a*, *m*. [Färbestoff,] *m*.

Farbować, *nd*. 2. [färben, mit einer Farbe überziehen.]

Farbowany, *adj*. [gefärbt, angestrichen,] *fig*. [falsch, verstellt,]

Farbownik, *a*, *m*. [Waid,] *f*.

Farbowny, *adj*. [zum Färben gehörig, Färbe-]

Farfury, *ur*, *pl*. [Steingut,] *n*. farfurka, *i*, *f*. [Teller von Steingut,] *m*. farfurowy, *adj*.

Farmuszka, *i*, *f*. [Muss, Brey,] *m*.

Fartuch, *a*, *m*. [Schürze, *f*. Schurz,] *m*.

Fartuszek, *szka*, *m*. [kleine Schürze,] *f* *menot*. [ein Frauenzimmer;] u spodni, [Hosenlatz,] *m*.

Fartyczność, *i*, *f*. [Gewandtheit, Behendigkeit,] *f*.

Fartyczny, Fertyczny, *adj*. fertycznie, *adv*. [gewandt, behend, verschlagen.]

Faryna, *y*, *f*. [Glückspiel, *n*. Farinzucker,] *m*.

Farynarz, *a*, *m*. [Glückshafner, Krämer,] *m*. farynarski, *adj*.

Faryzeusz, *a*, *m*. [Pharisäer, Scheinheiliger, Gleissner,] *m*. faryzejski, *adj*.

Fasa, *y*, *f*. [grosses Fass, Schlagfass,] *n*.

Faska, *i*, *dim*. Faseczka, *i*, *f*. [Fass, Fässchen.] faskowy, *adj*.

Fasola, *i*, *f*. [Säbelbohne, türkische Bohne,] *f*.

Fasować, *nd*. 2. [in ein Fass füllen, fassen.]

Fastrzyga, *i*, *f*. [Anschlagfaden,] *m*.

Fastrzygować, *nd*. 2. [weite Stiche annähen; Einschnitte machen.]

Faszyny, *yn*, *pl*. [Faschinen,] *pl*.

Fatalność, *i*, *f*. [Fatalität, unangenehmes Geschick,] *n*.

Fatalny, *adj*. fatalnie, *adj*. [fatal, Unheil bringend.]

Fatyga, *i*, *f*. [Beschwerde, Mühe,] *f*.

Fatygować, *nd*. 2. [bemühen, Mühe machen,] się, [sich bemühen.]

Fawor, *u*, *m*. [Gunst, Begünstigung,] *f*. faworki, *pl*. [kleine Krapfkuchen.]

Faworyt, *a*, *m*. [Favorit,] *m*. faworytka, *i*, *f*. [Favoritinn.] *f*.

Faworyzować, *nd*. 2. [einen begünstigen, Gunst erweisen.]

Fayfer, *fra*, *m*. piszczek, [Pfeifer,] *m*.

Fayka, *i*, *dim*. Fajeczka, *i*, *f*. [Tabackspfeife,] *f*.

Fayt, *interj*. [witsch! hutsch!]

Fazan, Fazanerya, *vid*. Bażant, Bażantarnia.

Fe, *interj*. [pfuy!]

Febra, *y*, *f*. [Fieber, das kalte Fieber,] *n*.

Febrowy, *adj*.

Fechtarz, *a*, *m*. [Fechter,] *m*. fechtarski *adj*.

Fechtmistrz, *a, m.* [Fechtmeister,] *m.*
Fechtować, *nd.* 2. [fechten;] fechtowanie, *a, n.* [Fechten,] *n.*
Felczer, *a, m.* [Feldscheer,] *m.* felczerski *adj.*
Felpa, *y. f.* [Felbel.] *m.*
Fenig, *a, m.* [Pfennig.] *m.* fenigowy, *adj.*
Fenix, *a, m.* [Phönix,] *m. tr.* [eine grosse Seltenheit.] *f.*
Fenomen, *u, m.* [Phönomen,] *n.*
Feralny, *adj. np.* dzień, [Unglükstag,] *m.*
Ferezya, *i. f.* [weiter offener Oberrock,] *m.*
Fermentacya, *i, f.* [Gährung,] *f.*
Fermentować, *nd.* 2. [gähren, gähren lassen; in Gährung übergehn.]
Fernambuk, *u, m.* [Fernambuckholz,] *n.*
Ferować, *nd.* 2. [durch gerichtlichen Ausdruck bestimmen.]
Fertać, się, *nd.* 1. [sich herumtummeln, herumdrehen.]
Ferye, *yi, f.* [Ferien, Vacanzen, Feyertage.]
Festyn, *u, m.* [Feyerlichkeit, *f.* Fest,] *n.*
Fetor, *u, m.* smród, [Gestank,] *m.*
Fi, *interj.* [pfe! pfuy!]
Fiakr, *a, m.* [Fiaker, Miethskutscher.] *m.* fiakrowy, *adj.*
Fiałek, fiałkowy, *vid.* Fiołek.
Figa, *i; f.* [Feige, *f.* die Frucht oder selbst der Feigenbaum.]
Figarnia, *i, f.* [Feigenschule, *f.* Feigenhaus,] *n.*
Figatele, *i, pl.* [Fleischklöse,] *pl.*
Figiel, *gla, m.* [Streich, den man jemandem spielt, Kunststück.] *n.*
Figlarka, *i, f.* [Possenmacherinn, Spassmacherinn,] *f.*
Figlarnie, *adv.* figlarny, figlarski, *adj.* [possenhaft, durchtrieben.]
Figlarstwo, *a, m.* [Ganckeley, *f.* Possen,] *m.*
Figlarz, *a, m.* [Possenreisser, Spassmacher,] *m.*
Figlować, *nd.* 2. [Streiche machen, Possen treiben.]
Figlowny, *adj.* [kurzweilig, possenhaft.]
Figomorwa, *y. f.* [Maulbeerfeige, Adamfeige,] *f.*
Figowaty, *adj.* [feigenartig.]
Figownica, *y, f.* [Feigengarten,] *m.*
Figowy, *adj.* [Feigen-]
Figura, *y, f.* [Figur, Gestalt, *f.* Kreuz am Wege, an d. Strasse.]
Figuralny, *adj.* [figürlich;] muzyka figuralna, [Vocal und Instrumentalmusik.]
Figurant, *a, m.* [Figurant auf dem Theater,] *m.* figurantka, *f.*
Figurować, *nd.* 2. [eine Figur machen, Aufsehen machen.]
Fikcya, *vid.* wymysł, zmyślenie.
Filadelfia, *i. f.* [Bruderliebe, Nachbarlichkeit zwischen Geistlichen,] *f.*
Filar, *u, m.* [Pfeiler,] *m. fig.* [Stütze,] *f.*
Filarowanie, *a, n,* [Säulenstellung, *f.* Säulengang,] *m.*
Filarowy, *adj.* [Pfeiler- Säulen-]
Filipon, *a, m.* [Pfilipponer,] *m.* filipoński, *adj.*
Filistyn, *a, m.* [Philister,] *m.* filistyński, *adj.*
Filiżanka, *i, f.* [Theeschale, Kafeeschale, *f.* Tasse,] *f.*
Filolog, *a, m.* [Philolog,] *m.* filologowy, *adj.*
Filologia, *i, f.* [Philologie,] *f.* filologiczny, *adj.*
Filozof, *a, m.* [Philosoph,] *m.* filozofowy, *adj.*
Filozofia, *i, f.* [Philosophie, Weltweissheit,] *f.* filozoficzny, *adj.*
Filozofka, *i, f.* [Philosophinn, eine Kluge Weibsperson,] *f.*
Filozofować, *nd.* 2. [philosophiren.]
Filtrować, *nd.* 2. cedzić, przecedzać, [filtriren.]
Filut, *a, m.* [schlauer Betrüger, Spitzbube Schlaukopf,] *m.*

imer Wszystkow wojewoda, żelazo [illegible]

[illegible] i Jakub (i Maja)

[illegible], [illegible], ficus aegyptia

[illegible] pila, talerz [illegible]

Fenicya. [illegible]

Fichte ubóstwił [illegible] w człowieku ja.

Fellin w Inflant.

Ferdynand / Łukieski biskup.

Fenix ptaszek samopłodny, spaliwszy się pierwej, sam na się z nowu zaczerwi(Kl), i będzie wrona fenixem (rara avis) (Kl)

Ferezya [illegible] = vestis externa,

Figę pokazać ([illegible], [illegible], medium digitum ostendere, [illegible] digitum (manus w obscoenum modum formata)

Figiel [illegible] figiel szmerski, [illegible] [illegible] = [illegible] quae [illegible] causa [illegible], [illegible], [illegible]

Flinc: na części Flinca który uważany był za boga wskrze szając [illegible] umarłych (bei Grimm); ale ja powątpiewam o tem żeby on miał być sławiańskim bogiem, bo trudno przypuścić aby jego nazwisko wzięło [illegible] w Słowiańszczyźnie, Jutrzejka)

Firlej (Andreas Firlejus Palatinus [illegible])
Finnowie [illegible].
Flamandczyk [illegible] / Miraflores.
Fincke "Heidenreich F.) mistrz infl. 1449.
Flandryjski flandr.
Flamandski [illegible]

żółte fijałki gelbe Veilchen sadzone w ogrodzie (Kl.) = lak.
polne białe = skopki białe = λευκόϊον; f. brunatne, marcowe = [illegible] [illegible] ἴον πορφυροῦν, ἴον κυάνεον (a podlaszczki się [illegible] [illegible] trzy fiołki matki bożej = viola medica (mariana), [illegible]
ż. żółte pachnące viola flammea, lutea (f. lak), ἴον φλόγιον, κρόκινον
f. albo skopki w zimie biało główka = hesperis (matronalis) [illegible]
f. [illegible] calathiana, ἴον [illegible]

flejn ch. [illegible] = miech z płótna skrobanego

fiołeczka = [illegible], rosa [illegible]
fiołeczka płonna albo krowia = [illegible] fiołeczka wodna = [illegible] [illegible])

[illegible] [illegible]

Fiz [illegible] bawią, zwykli [illegible] [illegible] lekarstwa albo nie z umiejętności nauki albo z nieopatrznego [illegible] przez [illegible] lekarstwem zabijają ludzi (1601) Senten.

[illegible] wolne [illegible]

[illegible] fochy = rozpusta.

Folga [illegible]

Flader = [illegible] Flądra = [illegible] flounder.

Flak [illegible]

[illegible]

[illegible]

Filuterstw[...]
büber[...]
Filutka. [...]
trüge[...]
Filutowat[...]
Finał, u, [...]
finaln[...]
Finanse. [...]
Fiołek, [...]
adj. [...]
Fiolet, u. [...]
[violl[...]
Firanka, [...]
Fircyk, [...]
tzer.] [...]
Firletka. [...]
melsn[...]
Fistuła. [...]
Falset[...]
Fistułowa[...]
gen.] [...]
Fizycznie [...]
Fizyk, a [...]
adj. [...]
Fizyka, i, [...]
Fizyologia[...]
logicz[...]
Fizyonom[...]
bildun[...]
Flacha, y, [...]
Flądra, y, [...]
len;] [...]
Flaga, i, [...]
n. Fla[...]
Flak; a, m[...]
[Flech[...]
Flakowaci[...]
werde[...]
Flakowaty[...]
Flakowy, [...]
Flanela, i, [...]
Flasza, y, [...]
Flaszka, [...]

Filuterstwo, *a. n.* Filuterya, *i, f.* [Spitzbüberey,] *f.* filuterski, *adj.*
Filutka, *i, f.* [Spitzbübinn, schlaue Betrügerinn,] *f.*
Filutowaty, *adj.* [etwas spitzbübisch.]
Finał, *u, m.* [Finale, *n.* Schlusston,] *m.* finalny, *adj.* [Final-]
Finanse, *ów, vid.* dochody, intraty.
Fiołek, *łka, m.* [Veilchen,] *m.* fiołkowy, *adj.*
Fiolet, *u. m.* [Viollet,] *n.* fioletowy, *adj.* [viollet.]
Firanka, *i,* [Vorhang, Fenstervorhang,] *m.*
Fircyk, *a, m.* [thörichter Mensch Stutzer,] *m.*
Firletka, *i, f. bot.* [Marienröslein, Himmelsröslein,] *n.*
Fistuła, *y, f.* [Fistel, *f.* Rohrgeschwür, *n.* Falsetstimme.] *f.*
Fistułować, *nd.* 2. [durch die Fistel singen.]
Fizycznie, *adv.* Fizyczny, *adj.* [Physisch.]
Fizyk, *a, m.* [Physiker,] *m.* fizykowy, *adj.*
Fizyka, *i, f.* [Physik, Naturlehre,] *f.*
Fizyologia, *i, f.* [Phisiologie,] *f.* fizyologiczny, *adj.*
Fizyonomia, Fizognomia, *i, f.* [Gesichtsbildung, Physionomie,] *f.*
Flacha, *y, f.* [eine grosse Flasche,] *f.*
Flądra, *y, f.* [Flünder, *m.* eine Art Schollen;] *tr.* [eine Schlampampe,] *f.*
Flaga, *i. f.* [Regenguss, *m.* Regenwetter, *n.* Flagge, Schiffsflagge,] *f.*
Flak, *a, m.* [Darm, Fettdarm, *m.* flaki, *pl.* [Flecke, Kuttelflecke, *pl.*]
Flakowacieć, *nd.* 2. [weich oder schlaff werden.]
Flakowaty, *adj.* [schlapp; schlaff.]
Flakowy, *adj.* [Darm-; Flecke-.]
Flanela, *i, f.* [Flanell,] *m.* flanelowy, *adj.*
Flasza, *y, vid.* Flacha.
Flaszka, *i, f.* [flasche,] *f.* flaszowy, *adj.*

Flecik, *a, m.* [Flötchen, *n.* kleine Flöte,] *f.* flecikowy, *adj.*
Flegma, *y, f.* [Schleim im Leibe, Phlegma,] *n. mor.* [Kaltblütigkeit.] *f.*
Flegmatyczny, *adj.* [phlegmatisch, schläfrig.]
Flegmatyk, *a, m.* [Kaltblütiger, Schläfriger Mensch, Phlegmaticus,] *m.*
Flegmisty, *adj.* [verschleimt, voll Schleim.]
Flet, *u, m.* [Flöte,] *f.* fletowy, *adj.* [Flöten-]
Fletnia, *i, f.* [Querpfeife, Querflöte, Flötenwerk in der Orgel.]
Fletnista, *y, f.* [Flötenspieler, Querpfeifer,] *m.*
Fleytuch, *a, m.* [Charpie, Zaserleinwand,] *f. tr.* [Schlammpampe,] *n.*
Fleytuchowaty, *adj.* [schlammpampisch.]
Flis, *a, m.* [Bootsknecht, Flossschiffer,] *m.*
Flisować, *nd.* 2. [Bootsknechts dienste verrichten, Wasserhandel treiben.]
Flisówka *i, f.* [Bootsknechtsleben; *n.* Flössholz,] *n.* flisowy, *adj.*
Floresy, *ów, pl.* [Zeichnungszierathen;] *pl.*
Flotta, *y, f.* [Flotte, Kriegsflotte,] *f.*
Fluks, *u, m.* [Fluss, Abfluss der Säfte im Körper,] *m.*
Fluksya, *i, f.* [Fluss, Rheumatismus,] *m.*
Fochy, *ów, pl.* [Faxen, leere Drohugen
Folga, *i, f.* [Linderung, Milderung,] *f.*
Folgować, *nd.* 2. [nachlassen, erleichtern; schonen, verschonen.]
Folować, *nd.* 2. [walken.]
Folusz, *a, m.* [Walkmühle,] *f.* foluszowy, *adj.*
Folusznik, *a, m.* [Walker; Walkmüller,] *m.*
Foluszować, *vid.* Folować.
Folwarczany, Folwarczny, Folwarkowy, *adj.* [Vorwerks-]
Folwarczek, *czka, m.* [kleines Vorwerk.] *m.*
Folwark, *u, m.* [Vorwerk, *n.* Mayerhof,] *m.*
Fomentacya, *i, f.* [Bähen, *n.* Bähung,] *f.*

Fomentować, *nd.* 2. [naparzać, [bähen;] *tr.* [aufhetzen.]

Fontanna, *y, f.* [Springbrunnen, Röhrkasten,] *m.*

Fontaź, *a, m.* [Bandschleife, Schleife,] *f.*

Fora! *interj.* [weg damit, fort; noch einmal, von vorn an.]

Forciany, *adj.* od fórty, [Pforten- Thür-.]

Foremność, *i, f.* [Wohlgestaltheit, Regelmässigkeit,] *f.*

Foremny, *adj.* Foremnie, *adv.* [regelmässig, wohlänstandig.]

Forma, *y, f.* [Form, Gestalt, Art und Weise,] *f.*

Formalność, *ci, f.* [Förmlichkeit, Formalität.] *f.*

Formalny, *adj.* Formalnie, *adv.* [förmlich, vollkommen, gänzlich.]

Format, *u, m.* [Format eines Buches,] *n.*

Formaty, *ów, pl.* [schriftliches bischöfliches Zeugniss einer verrichteten Weihe,] *n.*

Fornierstwo, *a, n.* [Fornirkunst, Bossirkunst,] *f.* fornierski, *adj.*

Fornierz, *a, m.* [Bossirer, Formenmacher;] *m.*

Formować, *nd.* 3. [formen, bilden.]

Formowanie, *a, n.* [Bilden, *n.* Bildung,] *f.*

Formuła, *y, f.* [Formel, *f.* Formular,] *n.*

Formularz, *a, m.* [Formularbuch,] *n.*

Fornal, *a, m.* [Pferdeknecht auf dem Lande,] *m.*

Fornalka, *i, f.* [Vorspann, *m.* Landwagen mit vier Pferden,] *m.*

Fornalski, *adj.* [Dorfkutscher- Dorfgespann-.]

Forować, *nd.* 2. [hinausjagen, fortjagen,] się, [sich wegpaken,]

Forsa, *y, f* [Macht, Gewalt, *f.* Zwang,] *m.*

Forsować, *nd.* 2. [mit Gewalt durchsetzen wollen;] się, [sich anstrengen.]

Forsztować. *nd.* 2. [mit Brettern auschlagen.]

Forsztowanie, *a, n.* [Bretterwand, *f.* Beschlagen mit Brettern.]

Forta, *y, f.* [Pforte; Thüre,] *f.*

Forteca, *y, f.* twierdza, [Festung,] *f.* forteczny, *adj.*

Fortel, *u, m.* [Vortheil, Gewinn, Kunstgriff, *m.* List,] *f.*

Fortelny, *adj.* Fortelnie, *adv.* [vertheilhaft; künstlich, listig.]

Fórtka, Forteczka, *i, f.* [Pförtchen.] *n.*

Fortuna, *y, f.* [Schicksal, *n.* Zufall; Wohlstand, *m.* Glückspiel.] *n.*

Fortunka, *i, f.* [kleines Vermögen,] *n.*

Fortunny, *adj.* Fortunnie, *adv.* [Glücksglücklich.]

Fortan, *a, m.* [Pförtner;] *m.* fortyanka, *i, f.* [Pförtnerinn,] *f.*

Fortyfikacya, *i, f.* [Befestigungskunst,] *f.* Festungswerke,] *n. pl.*

Fortyfikować, *nd.* 2. [befestigen.]

Foryś, *sia, m.* [Vorreitbursche, Pferdeknecht,] *m.*

Forytarz, *a, m.* [Vorreiter.] *fig.*

Forytować, *nd.* 2. [vorreiten;] kogo, [einen befördern, ihn begünstigen.]

Fosa, *y, f.* [Graben,] *m.*

Fosfor, *u, m.* [Phosphorus,] *m.* fosforowy, *adj.*

Fraczek, *czka, m.* [Fräckchen, *n.* kleiner Frack,] *m.* fraczkowy, *adj.*

Frak, *u, m.* [Frack,] *m.* frakowy, *adj.*

Frakcya, *i, f.* [gebrochene Zahl, *f.* Bruch, *m.* Beugung,] *f.* fraktowy, *adj.*

Frambuga, Framuga *i, f.* [Schwiebbogen, *m.* Blende, Nitsche,] *f.*

Franciszkan, *a, m.* [Franziscanermönch,] *m.* franciszkanka, *i, f.* [Franziskanernonne,] *f.* franciszkański, *adj.*

Francuz, *a, m.* [Franzose,] *m.* francuzka, *i, f.* [Französinn,] *f.*

Francuzieć, *nd.* 2, [zum Franzosen werden, französisch werden.]

[illegible]her [illegible] f. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Żyda, [illegible] [illegible] włosa
[illegible]biterka [illegible] f. [illegible].
[illegible]ciszek (u Pande).
[illegible]nek f. koza.

Formsznajder: rolgiarcu próżno formy gotujesz glinane a trawie poformsznajdersku sztucznie wyrzynasz; próżno wylanej osoby grabsztyklem poprawiasz, i czas trawisz formsznajdując, próżno-ś żabawiasz (Kl)

[illegible] b. fortalicium

[illegible] uczeńszy i bieglejszy bywa wpiśmie, dziwnicieiszemi fortelami [illegible] grzechow zaniedbywa (1587) Nie wielkie fortel u małey [illegible]

[illegible] niezręczna ta fortuna, gdy jeden naraża [illegible] a drugi wygranem wykorzysta (Kl) Szczęście nawie- fortuna chłopia. Sz. 1530

[illegible] f. = formata; f. w Kościele = stala, exedra)

[illegible] tłumaczu, trzebaś [illegible] i w zaciemnionej sprawie [illegible] (nurgae adjutor)

[illegible] formie, [illegible] i framużysty = na framugach, filarach, [illegible] budowany.

[illegible] y inne damy, [illegible] zaraz francuskie [illegible] y wymyślnych [illegible]

Fukier = [illegible] Nie tak majętne wcale frajherowie, nie tak bogaci sławni Fukierowie, jako ci szlachcic o Świętym Marcinie w naszej krainie (Kl.)
Fukaltyn s. Herbut.

Franuch [illegible] Fruncz.
Frocht [illegible]. iż mu z frochtu kupą idą grosze
Frejbiterowie Freibeuter (Kl.)
Frochtuj zdrów w Wiśle = [illegible].
Fryjor = wiośna · tą [illegible] frygorą [illegible]
Frygia Phrygia (Kl.)
Frejburg, kollegium Jezuickie u św. Michała w [illegible] Frankenf. [illegible].

frant ([illegible]) = szalbierz. cf. [illegible] s. przyjść, [illegible] frantowny = żartowny; frantowski frygerski [illegible]; frantowska piosnka = [illegible]. (cf. [illegible] versus) s. fryjer

F[illegible] [illegible]

[illegible] frasunkami pała serce moje (1584) [illegible] w wątpliwości frasunkom ciężkim [illegible] [illegible], od których żywot człowieczy się psuje (1687)

fraszka mała [illegible]

F[illegible] [illegible]; [illegible]

Fura [illegible] (Oder s. brać); 2. = furlon Fraszt.

Fryc = [illegible] albo [illegible] (Kl.

[illegible]

frymarczył na one nieśmiertelne wczasy duszne za [illegible] (Kl.); frymarczą na towary [illegible] (Kl.) [illegible] (1587)
[illegible]

Freudenthal miasteczko w Księstwie Troppa, które 1305 [illegible] [illegible], później przeszło pod panowanie Zakonu Niemieckiego.
Fryderyk v. Wildenberg Mistrz pruski (1324).
Fryderyk książę bawarski (1390)
Fryderyk Markgraf Brandeburski (1418)
Frankenstein miasteczko szląskie już od r. 1312 należy do Królestwa czeskiego · Klerko
Fryzyjski [illegible]
Fryzyjczyk [illegible]

Francuzczyzna, *y, f.* [französische Sitten, Mode, Gewohnheiten.]

Francuzki, *adj.* [französisch.]

Francya, *yi, f.* [Frankreich,] *n.*

Frant, *a, m.* [schlauer Schalk, Schlaukopf,] *m.*

Frantostwo, *a, n.* [Schalkheit, Schlauheit,] *f.* frantowski, *adj.*

Frantować, *nd.* 2. [Schalkheiten ausüben.]

Frasobliwość, *i, f.* [Gram; Hang zum Gram und Harm,] *m.* frasobliwy *adj.*

Frasować, *nd.* 2. [einem Kummer machen;] się, [sich härmen, kümmern.]

Frasowanie, *a, n.* [Kummer, Harm.] *m.*

Frasunek, *nku, m.* [nagende Sorge, *f.* Harm, Kummer,] *m.*

Fraszka, *i, dim.* Fraszeczka, *i, f.* [Kleinigkeit, Bagatell,] *f.*

Fregata, *ty, f.* [Fregatte,] *f.* ptak, [eine Art Wasservögel.]

Frezla, Fredzla, *i, f.* [Franse,] *f.*

Frezlować, *nd.* 2. [mit Fransen besetzen.]

Front, *u, m.* [Fronte,] *f.*

Fruczeć, *nd.* 4. [schurren, brummen.]

Frukt, *u, m.* [Frucht, Baumfrucht,] *f.* fruktowy, *adj.*

Fryc, *a, m.* [Unerfahrner, Neuling,] *m.*

Frycować, *nd.* 2. [einen füchsen; zum Besten haben.]

Fryjerz, *a, m.* [Buhle,] *m.* fryjerka, *i, f.* [Buhlerinn,] fryjerski, *adj.*

Frykas, *u, m.* [Fricasse,] *n.*

Frykcya, *i, f.* tarcie, [Reibung, *f.* Reiben,] *n.*

Frymarczyć, *nd.* 4. [tauschen, vertauschen von etwas Gewinn ziehen.]

Frymark, *u, m.* [Tausch, Tauschhandel,] *m.*

Fryzer, Fryzier, *a, m.* [Friseur,] *m.*

Fryzować, *nd.* 2. [frisiren.]

Fryzura, *y, f.* [Frisur, Krause. *f.* krausiges Wesen,] *n.*

Fuga, *i, f.* [Fuge, Pfalze, *f.* Fuge in der Musik,] *f.*

Fugować, *nd.* 2. [zusammenfügen, pfalzen.]

Fujara, *y,* Fujarka, *i, f.* [Querpfeife, Querflöte,] *f.*

Fuk, *u, m.* fukanie, [Schmälen, Schelten, Wettern,] *n.*

Fukać, *nd.* 1. [schelten, wettern.]

Fukliwy, *adj.* Fukliwie, *adv.* [auffahrisch, zanksüchtig.

Funcik, *a, m.* [Pfündchen. ein kleines Pfund,] *n.*

Fundacya, *i. f.* założenie, [Stiftung, Gründung,] *f,* fundacyjny, *adj.*

Fundament, *u, m.* [Grund, *m.* Fundament,] *n.*

Fundamentalność, *i, f.* [Gründlichkeit,] *f.* fundamentalny, *adj.* fundamentalnie, *adv.* [gründlich.]

Fundator, *a, m.* [Stifter, Gründer,] *n.* fundatorka, *i, f.* [Gründerinn;] *f.*

Fundować, *nd.* 2. [stiften, versehen;] się na czem, [sich auf etwas stützen.]

Fundusz, *u, m.* [Fond, *m.* Stiftung,] *f.* funduszowy, *adj.*

Funkcya, *i, f.* [Amt, *n.* Versorgung,] *f.*

Funt, *a, m.* [Pfund,] *n,* fontowy, *adj.*

Fura, *y, f.* [Fuhre, *f.* Fuder, Bauerwagen,] *m.*

Furaż, *u, m.* [Fourage,] *f.*

Furażować, *nd.* 2. [fouragiren.]

Furda, *y, f.* bzdura, [Kleinigkeit, Bagatell,] *f.*

Furka, *i. f. dim.* von Fura.

Furman, *a, m.* woźnica, [Fuhrmann,] *m.*

Furmańczyk, *a, m.* [Fuhrknecht, Fuhrmannsknecht,] *m.*

Furmanić, *nd.* 3. [einen Fuhrmann abgeben, ein Fuhrmann seyn.]

Furmaństwo, *a, n.* [Furmannsgewerbe,] *n.* furmański. *adj.*

Fuszer, *a, m.* partacz, [Pfuscher,] *m.*

Futerał, *u, dim.* Futeralik, *a, m;* [Futeral.]

Futor, *m.* [Bauergütchen, Meierhof.]

Futro, *a, n, dim.* Futerko *a, n.* [Pelz, *m.* Rauchwerck,] *n.*

Futrować, *nd.* 2. [füttern, unterfüttern.]

Futrowanie, *a, n.* [Täfeln, Tafelwerk; *n.* Futter, das Fell.]

Futrzany, *adj.* [von Fellen, Pelz-.]

Fuzya, *yi, f. dim.* Fuzyjka, *i, f.* [Flinte,] *f.*

G.

Gabać, *nd.* 1. [anfechten, reitzen, beunruhigen.]

Gabanie, *a, n.* [Anfechten, *n.* Anfechtung.] *f.*

Gabczasty, *vid.* Gębczasty.

Gabinet, *u, dim.* [Gabinecik, *a, m.* [Cabinet,] *n,* gabinetowy, *adj.*

Gać, *i, f.* [Faschinen, Reisbündel.]

Gacek, *cka, m.* nietoperz, [Fledermaus,] *f.*

Gach, *a, m.* [Buhler. Nachtschwärmer,] *m.*

Gachować, *nd.* 2. [den Frauenzimmern nachlaufen, buhlen.]

Gachostwo, *a, n.* [Buhlerey, *f.* Schwärmen bei der Nacht,] *n.*

Gacić, *nd.* 3. [mit Reisbündel belegen, bebrücken.]

Gacie, *i. pl.* [Unterziehhosen.] *pl. f.*

Gad, *u, m.* [Gewürm, *n,* Amphibien,] *f.* gadowy, *adj.*

Gadać, *nd.* 1. [reden; schwatzen, plaudern;] *cf.* mówić.

Gadanie, *a, n.* [Reden, Gerede,] *n.*

Gadanina, *y, f.* [Geschwätz, Gewäsch,] *n.*

Gadatliwość, *i, f.* [Schwatzhaftigkeit, Plauderhaftigkeit,] *f.* gadatliwy, *adj.*

Gadka, *i, f.* [Reden, Gerede; Räthsel,] *n.*

Gadowy, *adj. vid.* Gad.

Gaduła, *y, m. et f.* [Schwätzer, Plaudertasche,] *f.*

Gadulstwo, *a, n.* [Geschwätzikeit,] *f.* gadulski, *adj.*

Gądziel, *i, f. bót.* [Gunsel,] *m.*

Gadzina, *y, f.* [kriechendes Thier, Geziefer, jedes giftige Wesen,] *n.*

Gagatek, *tku, m.* [Gagath; *m.* Bergwachs.] *m.* gagatkowy, *adj.*

Gagatek, *tka, m.* [Tölpel,] *m.*

Gaić, *nd,* 3. [mit Bäumen umgeben;] sąd. Gericht hägen.]

Gaiczek, *czka, m.* [kleiner Hayn, *m.* Lustwäldchen.] *n.*

Gaik, *dim. vid.* Gay.

Gajownik, *a, m.* [Hägereiter, Forstknecht,] *m.*

Gajowy, *ego, m.* [Hägereiter,] *m;* gajowy, *adj.* [den Hain betreffend.]

Gaisty, *adj.* [buschig, schattig.]

Gala, *i, f.* [Galla *f.* Hof. *m.*

Galant, *a, m.* [Putznärrchen, *n;* Stutzer, Buhle,] *m.*

Galanterya, *i, f.* [Galanterie, *f.* modischer Putz,] *m.*

Galar, *u, m.* [Galeere, *f.* Flussschiff ohne Mast,] *n.* galarowy, *adj.*

Galas, *u, m.* [Gallapfel,] *m.* galasowy, *adj.*

Galasownik, *a, m.* [Gallinsect, *n.* Galläpfelfliege,] *f.*

Gałaź, Gałęź, *i, f.* [Ast, Zweig,] *m. tr.* [Galgen.] *m.*

Gałązka, *dim.* [Aestchen, Zweigchen,] *n.*

Galban, *u, m.* [Galbanum.] *n;* sok [Galbansaft,] *m.*

Gałeczka, *i. f.* [kleines Kügelchen,] *n.*

Galera, *y, f.* [Galeere,] *f.* galerowy, *adj.*

Galernik, *a, m.* [Galeerensclave,] *m.*

Galerya, *yi, f.* [Galerie, *f.* bedeckter Gang.] *m.*

Gałęź, *vid.* Gałąź.

Gałęziowy, *adj.* [von Aesten, Ast-.]

Gałęźnik, *a, m.* [Aestling, ein Vogel;] *tr.* [Galgenfogel, Galgendieb,] *m.*

Gałgan, *a, m.* [Lumpen, Fetzen;] *tr.* [Lump, abgelumpter Kerl,] *m.*

Ja

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Czt-Czerletnowego [illegible] [illegible] miasta obiezemem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] - Gabor Bethlem przeDunay się [illegible] z [illegible] [illegible] śląskim wojskiem naWiedzeń nastąpił [illegible],

...warować pod winą cf. gadać (indicare judicio)

Gabić = gadać? gwałcić f. Kat; cf. κόπτω (κατακόπτω, ἐγκόπτω) [illegible] ; [illegible] zwać.

...z sądem gajowym [illegible]

Gach gauch, cf. κόκκυξ [illegible] jadać, [illegible] Gauch (= [illegible]) cf. coq, Kogut κόκκυξ [illegible], cf. [illegible] Kochać, zuch

...[illegible], wysmukły, [illegible]

...ębianka, f. gałuszka, gałuszka

[illegible] [illegible] [illegible]
gad, f. kat.

gadać [illegible] dohadjala = powiedziała [illegible] f. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cf. ζητεῖν, quaerere, f. gadź cf. Gukać, causa [illegible]

Gadka [illegible] quaestio, f. zadzać, causa

...κλάδος, κλών, planta f. plankość; f. Kloć, κλωνός [illegible], konar, f. galban, gałgan, κάλαμος [illegible] f. kolano

...[illegible] [illegible] f. gałąz

...[illegible] f. kłąb. ; gałeczna gra = sphaeromachia (glandes in fossulas [illegible] trudebant, ut nunc galliri, nostri globulos vitreos) f. Koło [illegible] globus, f. głowa, gałuszka, cf. gerania [illegible].

...f. gałąź ; gałęzie (ćwiczenie) κίνησις Βαρυκώνιος, γάλαγγα, [illegible] [illegible]

Gans: Herman Gans Wielki Komtur 1411.
Gara ? szczerin, sięgaj?

Galicyn (Dux ~~gregor~~ Alexius Andreevicius s. Andreades Halicinus, ab [illegible] plantagine qua Corascinus (p. Korecki)
Galia Gallien
S. Gall (14 Pazdz.)
Gallus: na początku XII wieku gdy świetne panowanie Bolesława Krzywoustego podniosło ducha narodowego, wtedy rozpoczyna się z Marcinem Gallusem kronikarstwo domowe Polskie.

Ganic od cantare (p. szczekać) accentare = collatrare, świd.; w veniw of nota. znać ganie u Kozięga.

gałuszka = główka nasienna mająca u ziół, jako u lnu, lnu ... calyculus sabulus; gałuszka ... = gogotka (owoc drzewny) ... clavus.

... gdy gamrat wszystko wiedział a nic nie wiedział (O. 1619)

Gałganow
Gałganow
Gałgaństw
gesin
Galicya,
adj. [
Galicyani
ka, f.
Galimacy
[Fase
Gałka, i.
Knopf
tennu
Galman,
ny, a
Galon, a,
Borte,
Galonowa
bordir
Galop, u,
Galopowa
Galosz, a
schuh,
Galowy, a
Galsztyn,
tiol,]
Galucha,
feige,]
Gałuszka,
Gałaszyć,
Gamon, m
Gimpel
Gamracić s
Gamractwo
adj.
Gamrat, a,
ka, f. [
Gamratliwy
Gamratowa
Gamula, vi
Gańca, y, n
Gancarz, vi
Gandziara,

Gałganowaty, *adj.* [etwas lumpig.]
Gałganowy, *adj.* von Gałgan; Lumpen.]
Gałgaństwo, *a, n.* [Lumperey, *f.* Lumpengesinde,] *n.* gałgański. *adj.*
Galicya, *yi, f.* [Galizien,] *n.* galicyjski, *adj.* [gallizisch.]
Galicyanin, *a, m.* [Galizier,] *m.* cyganka, *f.*
Galimacya, *yi, f.* gadanina bez sensu, [Faselrede,] *f.*
Gałka, *i, f.* [käulchen, Kügelchen, *n.* Knopf am Kirchthurme,] *m*; [Muskatennuss,] *f.*
Galman, *a. m.* [Galmey,] *m.* galmanowy, *adj.*
Galon, *a, dim.* Galonek, *a, m.* [Tresse, Borte,] *f.* galonowy, *adj.*
Galonować, *nd.* 2. [mit Borten besetzen, bordiren.]
Galop, *u, m.* czwał, [Galopp,] *m.*
Galopować, *nd.* 2. [galoppiren.]
Galosz, *a, m.* [Galosche, *f.* Ueberziehschuh,] *m.*
Galowy, *adj, von,* Gala, [Ball-, Gala-.]
Galsztyn, *u, m.* [Galitzenstein, Zinkvitriol,] *m.*
Gałucha, *y, f.* ziele, [Erdnuss, Erdfeige,] *f.*
Gałuszka, *i, f.* [Kügelchen, Knöpfchen,] *n.*
Gałuszyć, *nd.* 4. [Getöse machen.]
Gamoń, *nia,* Gamuła, *y, m.* [Tölpel, Gimpel,] *m.*
Gamracić się, *rec. nd.* 3. [buhlen.]
Gamractwo, *a, n.* [Buhlerey,] *f.* gamracki, *adj.*
Gamrat, *a, m.* [Camerad; Buhle,] *m*; ratka, *f.* [Buhlerinn,] *f.*
Gamratliwy, *adj.* [buhlerisch, verbuhlt.]
Gamratować, *nd.* 2. [buhlen.]
Gamuła, *vid.* Gamoń.
Gańca, *y, m.* ganiciel, [Tadler,] *m.*
Gancarz, *vid.* Garncarz.
Gandziara, *y, f.* [Karbatsche,] *f.*

Ganek, *nku, dim.* Ganeczek, *czku, m.* [Balkon, Gang, Theil eines Hauses, *m.* Chor,] *n.*
Gangrena, *y, f,* [der heisse Brand.]
Ganić, *nd.* 3. [tadeln, einen Verweis geben.]
Ganienie, *a, n.* [Tadeln, *n.* Tadel,] *m.*
Ganiciel, *a, m.* [Tadler,] *m*; ganicielka, [Tadlerinn,] *f.*
Gankiel, *kla, m.* [gewisses Geschirr in der Glashütte.]
Gap, *pia, m.* [Tölpel, Maulaffe,] *m.*
Gapieć, *nd.* 2 [verblüffen, verblüfft seyn.]
Gapiowatość, *i, f.* [Mauläffigheit,] *f.* gapiowaty, *adj.*
Gara, *y, f.* [ausgezimmertes Loch im Holze, *n.* Feurforge.] *f.*
Garb, *u, m.* [Höcker auf dem Rücken, Buckel,] *m.*
Garbacić, *nd.* 3. [höckerig machen.]
Garbacieć, *nd.* 2. [bucklich, höckerig werden,]
Garbacizna, *y, f.* [höckeriges Wesen,] *n.*
Garbarczyk, *a, m.* [Gärbergefell,] *m.*
Garbarka, *i, f.* [Gärberinn,] *f.*
Garbarnia, *i, f.* [Gärberhaus, *n,* Gärberey,] *f.*
Garbarski, *adj.* [Gärber-.]
Garbarstwo, *a, n.* [Gärberhandwerk, *n.* Gärberey.] *f.*
Garbarz, *a, m.* [Gärber,] *m.*
Garbaty, *adj.* [buckelig, höckerig,] *Subst.* [Buckliger,] *m.*
Garbić, *nd.* 3. [buckelig machen, uneben machen;] *rec.* się; [sich bücken.]
Garbować, *nd.* 2. [gärben.]
Garbnik, *a, m.* [Gärbestoff,] *m.*
Garbowiny, *win. pl.* [Gärberabfallsel,] *m.*
Garbus, *a, m.* [Buckliger,] *m.*
Garderoba, *y, f.* [Garderobe,] *f.*
Garderobiana, *y. f.* [Garderobenjungfer,] *f.*
Garderobny, *adj.* [Garderoben-.]
Gardłacz, *a, m.* [Kropfiger, Dickhals,] *m.*

Gardlina, garlinia, *y, f.* [Bündel grades Strohes,] *n.*
Gardło, *a, n.* [Gurgel, Kehle, *f.* Schlund,] *m.* gardłowy, *adj.*
Gardzenie, *a, n.* [Verachten, *n.* Verachtung,] *f.*
Gardzić, *nd.* 3. [verachten.]
Gardziciel, *a, m.* [Verachter.] *m.* gardzicielka, [Verachterinn,] *f.*
Gardziel, *a, m.* [Schlund, *m.* Kehle, Gurgel.] *f.*
Gardziołko, *a, n.* [Gurgelchen, *n.* Luftröhre,] *f.*
Gardzista, *vid.* Gwardzista.
Garkowiec, *wca, m.* [Topfstein,] *m.*
Garkuchnia, *i, f.* [Garküche. *f.* Speisenhaus,] *n.*
Garkuchnik. Garkuchmistrz, *a, m.* [Garkoch, Speisewirth.] *m.*
Garłacz. Gardłacz, *a, m.* [Kropftaube,] *f.*
Garliczki, *pl.* [Iudenkirschen.]
Garnać, *nd.* 2. [zusammen scharren, raffen;] się do czego, [sich an etwas machen, zu etwas befleissigen.]
Garnczek, Garczek, *a, m.* [Kochtopf, Topf.] *m.*
Garncarz, *a, m.* [Töpfer, Topfhändler,] *m.* carka, *i, f.* [Töpferinn,] *f.*
Garncarstwo, *a, n.* [Töpferhandwerk,] *n.* garncarski, *adj.*
Garncarzowy, *adj.* [den Töpfer angehend; Töpfers-.]
Garnczysko, *a, n.* [elender Topf; ungeheurer grosser Topf.] *m.*
Garnek, *nka, m.* [Topf, Kochtopf,] *m.*
Garniec, *nca, m.* [Maas von vier Quart, Garnietz,] *m.*
Garnirować, *nd.* 2, [garniren, besetzen.]
Garnitur, *u, m.* [Einfassung, *f.* Besatz, *m* Garnitur, *f.*
Garnizon, *u, m.* [Garnison, Besatzung.] *f.*
Garnkowy, *adj.* [Topf-.]

Garnuszek. Garnuszeczek, *a, m.* [kleines Töpfchen,] *n.*
Garować, *nd.* 2. [ein Loch in ein Holz zimmern.]
Garść, *ci, f.* [volle Hand, Handvoll.]
Garstka, Garsteczka, *i, f.* [eine kleine Handvoll.]
Garumna, *y, f.* [Garonne in Frankreich,] *f.*
Gasić, *nd.* 3. [löschen:] *tr.* [verdunkeln.]
Gasiciel, *a, m.* [Löscher, Dämpfer,] *m.*
Gąsię, *ęcia*, Gąsiątko, *a, n.* [ganz junges Gänschen.] *n.*
Gąsienica, *y.* Gąsionka, *i, f.* [Raupe,] *f.*
Gąsienicznik, *a, m.* [Raupentödter,] *m.*
Gąsieniczny, *adj.* [Raupen-.]
Gąsior, Gęsior, *a, m.* [Gänserich, *m.* Holzstock, Holzplock, *m.* grosse bauchige Flasche.] *f.*
Gąska, *i, f. dim.* [Gänschen,] *n.*
Gasnać, *nd.* 2. [erlöschen, vergehen, verschwinden.]
Gaśnik, *a, m.* [Stickstoff,] *m.*
Gastrzyca, *y. f.* [Steis, Bürzel des Federviehes,] *m.*
Gąszcz, *u, m.* [Dickig, Satz, Bodensatz,] *m.*
Gaszek, *szka, m.* [junger Laffe, *m.* Läffchen,] *n.*
Gaszkować, *nd.* 2. [läffeln, caresiren, buhlen.]
Gatki, *tek, pl.* [Unterziehhosen,] *pl.*
Gatunek, *nku, m.* [Gattung, Art,] *f.* gatunkowy, *adj.*
Gatunkować, *nd.* 2. [sortiren.]
Gawęda, *y, m.* [Schwätzer,] *m.* ziele [Sternkraut,] *n.* [Plaudern.] *n.*
Gawiedź, *i, f.* [Tross, *m.* Gesindel, Geschmeiss;] *m.*
Gawron, *a. m.* [Rabenkrähe,] *f.* [Gimpel, Tölpel.] *m.* gawroni, *adj.*
Gawronię, *ęcia, m.* [das Junge der Rabenkrähe.] *n.*
Gawryło, *a, m.* [Gimpel, Tölpel.] *m.*

[illegible] nożek [illegible] Wandalów; [illegible]
gąsiorkiem zapoście wody. (Kl.)
[illegible] tam żyją między sobą gaura ubogiego (Kl.).
[illegible] Żołkiewski.

[illegible] żyjący pod Ludwikiem XIV wszystkie nauki swoje [illegible]
[illegible]: jego główna zasada jest że rozum być powinien we
wszelkiem naszym sądzie i przewodnikiem.

[illegible] = pugnus
[illegible], merges, f. gardana; cf. Gäfsen (t. garpi) cf. [illegible]
[illegible] kuropatwy, [illegible]
[illegible] (= pięść) = κόνδυλος, [illegible]

garota [illegible], gardło [illegible]; [illegible] gardło [illegible] f. gruz; luza [illegible] żarłok, gula
cf. curculio, gurgulio; cf. [illegible] garbić (mündung)
cf. garnąć, [illegible] χύτρα Gallus, [illegible]

[illegible], merges / grazić, garnąć; cf. stinguo, [illegible]

Gardzić w. hardy (rozgniewać forte). [illegible] est dolorem [illegible]
contemptus. [illegible]
[illegible] gardzić = nie ważyć sobie, [illegible] pokazać, przytknąć

[illegible] kosmaty, [illegible] volvox [illegible], [illegible] hirsuta, [illegible]
[illegible] miękką mają odrośl od drzewa morwowego [illegible]
[illegible], wąsiatek, wąsiastka; [illegible]

[illegible]
[illegible] na prostych domach [illegible]

[illegible] lepszy zwierzyny, jako nasza gąska dobre pierko, dobry [illegible]
[illegible] / papanona.
[illegible]

[illegible]

Garnąć: [illegible] merges ? / grazić, f. grabić, [illegible]
[illegible] cf. [illegible], [illegible], subremigare
cf. garbić (/ garnie, cf. gremium (ogarnąć = gremio complecti)
[illegible] (ogarnąć)

[illegible], [illegible] Lapsowa.

[illegible] gatunku, tym więcey [illegible]. (A. 1619)

[illegible] rzeka = , [illegible]

[illegible] f. querquedula

[illegible] wron [illegible], [illegible], cornix frugilega

Garnice forma n. garnek [illegible] / garnsy, forma [illegible] Gingel ?)
cf. kiernea fictilis (chutra χύτρα Gallus [illegible], [illegible]
[illegible] garnąć), urna ; [illegible], krug, Karczma.
cf. [illegible] (= kosz, [illegible] forma [illegible] przyszły / Kruży [illegible]
[illegible] kosz

[illegible] Krol dał, a [illegible] wziął (A. 1619.

gielt gelt [illegible]
Gety (Gibau [illegible] polski) = Wołosi.
Gibraltar: Konsul hiszpański w gibraltarze [illegible]
jerzy = jerzy [illegible] nabożny

Gęś gans, Gänse [illegible] gęsi [illegible] gęgać?
[illegible] gąsiennica [illegible]

gęśle w [illegible] gęślje, pod imieniem których rozumieją skrzypce (rodzaj mandoliny) gingrinać (gajda) = exiguae tibiae anserum. [illegible]

[illegible] gruchota (? pięść)

Gewaltiger (wojsk.) = grand-prevôt.

noga?
gęgać [illegible] [illegible] [illegible] nadawać [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gnębić [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] żyć (cf. biedę [illegible] [illegible], [illegible], nawet [illegible], [illegible] [illegible] nieść: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gibać, gonić - gnać [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] concinnare [illegible] gonić, [illegible] (gęśle [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Giejzu[illegible] [illegible] Tawck [illegible] [illegible] [illegible]

Gaj [illegible] zapuszczone gaje (Kł.) (gr. [illegible]) [illegible] ziemia [illegible]
Gajda [illegible] gingrinać (cf. gęśle)

gburka - [illegible]

gdacząc [illegible] kapton. glo [illegible] glucire (kwoka), [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]

Gdańsk [illegible] Libussa.

gęba ziemna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

gdy [illegible] gdyż

abo mowa gęba [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (1629) [illegible] [illegible] gęba [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gęby [illegible] [illegible] gęba [illegible] [illegible] Zamykaj gębę [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

gębka fungus [illegible] [illegible] (cf. Kapuś - [illegible])
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Która gęś [illegible], ta gęgnie (Rysiński) = gingrire, [illegible]
gęgnąć [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Gaj, *aju*, *m*. [Hayn, *m*. grüne Aeste.]

Gajda, *y*, *f*. [Sackpfeife, *f*. Dudelsack Dudelsackpfeifer,] *m*.

Gaza, *y*, *f*. [eine Art vom glatten Flor,] *m*. gaża, [Gehalt;] *m*.

Gazeciarstwo, *a*, *n*. [Zeitungsschreiberey. Zeitungssucht,] *f*.

Gazeciarz, *a*, *m*. [Zeitungschreiber, Neuigkeitskrämer,] *m*.

Gazeta, *y*, *f*. [Zeitung, Neuigkeit,] *f*.

Gazowy, *adj*. von Gaza.

Gązwy, *pl*, [lederne Kappe am Dreschflegel.]

Gbur, *a*, *m*. [Bauer, Bauerkerl,] *m*.

Gburowatość, *i*, *f*. [Pöbelhaftigkeit,] *f*. gburowaty, *adj*.

Gdakać, *nd*. 2. [gackern, schnattern.]

Gdańsk, *a*, *m*. [Danzig-,] *m*. gdański, *adj*.

Gdańszczanin, *a*, *m*. [Danziger,] *m*. gdańszczanka, *f*.

Gderać, *vid*. Gdyrać.

Gdula, *i*, *f*. [Pfundbirne, Erdbirne, *f*. Saubrod,] *n*.

Gdy, *conj*. [da, nachdem, als, wenn, wofern.]

Gdyrać, *nd*. 1. [murren. brummen, gnurren.]

Gdyracz, *a*, *m*. [Gnurrer, Brummbär,] *m*.

Gdzie, *conj. et adv*. [wo, wohin;] gdziekolwiek,] [wohin nur immer; gleichviel wohin;] gdzieś, [irgend wo.]

Gęba, *y*, *f*. [Maul, *n*. Mund. *m*.] dać w gębę; [ins Gesicht schlagen.]

Gębczatość, *i*. *f*. [Schwammigkeit,] *f*. gębczasty, *adj*. [schwammig.]

Gębka, *i*, *f*. [kleiner Mund; Schwamm, Waschwamm,] *m*.

Gębkowatość, *i*, *f*. [Schwammigkeit, Porosität;] *f*.

Gębować, *nd*. 2. [loses Maul haben, maulen, lästern.]

Gębunia, Gębusia, *i*, *f*. [Mäulchen, *n*. kleiner Mund,] *m*.

Gęb, *u*, *m*. [Geschnatter, Schnattern,] *n*.

Gęgać, *nd*. 1. [schnattern, gackern.]

Gęganie, *a*, *n*. *subs verb*. [Geschnatter.]

Gęś, *i*, *f*. [Gans;] *f*.

Gęścić, *nd*. 3. [verdicken, dick machen.]

Gęsi, *a*, *e*, *adj*. [Gänse-, von Gänsen.]

Gęsica, *y*, *f*. [Löffelgans,] *f*.

Gęsior, *vid*. Gąsior.

Gęśle, *i*, *pl*. [eine Art von Cither;] gęślowy, *adj*.

Gęstnąć, Gęstnieć, *nd*. 2. [dick werden. dicht werden, gerinnen;] o mleku i krwi.

Gęsto, *adv*. gęściej, *comp*. [dick, dicht, gedrängt, enge, sehr oft.]

Gęstomglisty, *adj*. [Dicknebelig.]

Gęstolistny, *adj*. [dicklaubig, dick belaubt.]

Gęstomierz, *a*. *m*. [Dichtigkeitsmesser.] *m*.

Gęstość, *i*, *f*. [Dicke, Dichtheit; Vielheit; *f*. Oftmaligkeit,] *f*.

Gęstowaty, *adj*. [etwas dick, dicklig.]

Gęstowłosy. *adj*. [dickhärig.]

Gęstwa, *y*, *f*. [Dichtheit, *f*. Dickigt, *n*. Menge,] *f*.

Gęstwić, *nd*. 3. [verdicken, verdichten; aufhäufen.]

Gęstwina, *y*, *f*. [Dickigt, *n*. im Walde.]

Gęsty, *adj*. [dickt, dicht; zahlreich, oftmalig.]

Giąć, *nd*. 2. [beugen, krümmen;] się, [sich beugen.] Gięcie, *subst*.

Gibki, *adj*. [biegsam, geschmeidig.]

Gibkość, *ci*, Gibkowatość, *f*. [Biegsamkeit, Geschmeidigkeit,] *f*.

Gibkowaty, *adj*. [etwas geschmeidig.]

Giczel, *i*, *f*. [Knochenkopf am Schienbeine,] *m*.

Gięcie, *a*, *n*. [Biegen, Beugen,] *n*.

Giełda, *y*, *f*. [Gilde, Börse,] *f*. giełdziany, *adj*.

Generał, *et deriv. vid*. Jenerał.

Gierka, *i*, *f*. [Buhldirne,] *f*.

Giermak, *a*, *m*. [Bauernkittel, *m*. gemeiner Oberrock,] *m*.

Giermek, *mka*, *m*. [Knappe, Schildknappe, Waffenträger,] *m*.

Gies, Giez, *u*, *m*. [Brunst, Gier, *f*. Laufen und Toben,] *n*.

Giesłko, Giezłeczko, *a*, *n*. [Leinwandkittel, *m*. Weiberhemde,] *n*.

Giest, *m*. [Gebehrde.]

Giętki, *adj*. [geschmeidig, biegsam.]

Giętkość, *i*, *f*. [Biegsamkeit, Geschmeidigkeit,] *f*.

Giezło, Giezłeczko, *vid*. Giesłko.

Gil, *a*, *m*. [Gimpel, Dompfaff, Blutfink;] *tr*. [rothe Nase.]

Gilawa, *y*, *f*, [Deutsch Eylau,] *n*.

Gimnazyum, *indecl*. [Gymnasium,] *n*. gimnazyalny, *adj*.

Ginąć, *nd*. 2. [verloren gehen, umkommen, verschwinden.]

Ginienie, *a*, *n*. [Vergehen, Verschwinden, *n*. Untergang,] *m*.

Gips, *u*, *m*. [Gyps.] *m*. gipsowy, *adj*.

Gipsować, *nd*. 2. [mit Gyps überziehen,]

Girafa, *y*, *f*. [Giraffe,] *f*.

Gitara, *y*, *f*. [Guittare, eine Art Zither,] gitarowy, *adj*.

Giwoit, *a*, *m*, [eine Art Schlangen im Samogitien.]

Głąb, *i*. *f*. [Tiefe,] *f*. głąb, *a*, *m*. [Strunk, Kohlstrunk.] *m*.

Głąbistý, Głąbisty, *adj*. [strunkig.]

Gładki, *adj*. [glatt. eben;] gładko *adv*.

Gładkość, *i*, *f*. [Glätte, Gleichheit; Nettigkeit,] *f*.

Gładysz, *a*. *m*. [ein süsser Herr, ein Püppchen.]

Gładzić, *nd*. 3. [ebnen, glatt machen, glätten.]

Gładzony, *part*. *perf*. [poliert, geglättet.]

Glan, *u*, *m*. męty, gąszcz, [Bodensatz,] *m*.

Glanc, Glans, *u*, *m*. *z niem*: [Glanz, Schimmer,] *m*.

Glancować, Glansować, *nd*. 2. [glänzend machen, poliren.]

Glancowanie, *a*, *n*. [Poliren, Glänzen. *n*. Glanz,] *m*.

Glancowny, *adj*. [polirt, geglänzt, mit Glanz zugerichtet.]

Glancownik, *a*, *m*. [Polirer. Glätter,] *m*.

Glancowny, Glansowny, *adj*. [Glänzend, geglättet.]

Głaskać, *nd*. 2. [streicheln, sanft betasten;] *tr*. [kitzeln, schmeicheln.]

Głaskanie, Głaszczenie, *a*, *n*, [Streicheln,] *n*.

Głaz, *u*, *m*. [Kieselstein, Felsen,] *n*. głazowy, *adj*.

Głazowaty, *adj*. [steinartig, kieselartig.]

Glazura, *y*, *f*. [Glasur, z B, der Küchengeschirre.]

Glazurować, *nd*. 2. [mit Glasur überziehen, glasiren.]

Gleba, *y*, *f*. [Erdschole, *f*. Grund,] *m*.

Głębia, *i*, Głębina, Głębizna, *y*, *f*. [Tiefe, *f*. Abgrund,] *m*.

Głębielisko, *a*, *n*. [tiefer Mohr,] *m*.

Głębiej, *comp*. von Głęboko.]

Głęboko, *adv*. [tief.]

Głębokomyślność, *i*, *f*. [tiefes Denken,] *n*. głębokomyślny, *adj*.

Głębokość, *ci*, *f*. [Tiefe. Vertiefung,] *f*. głęboki, *adj*. [tief.]

Glegot, *a*, *m*. [Plauderer, Schwätzer,] *m*. glegot, *u*, *m*. [Gurgeln, Stammeln,] *n*.

Glegotać, *nd*. 2. [gurgeln, klappern; stammeln, lallen.]

Glegotka, *i*, *f*, [Klapper, Klapperbüchse, Schnarre,] *f*.

Gleyt, *u*, *m*. [Geleit, *n*. Geleitsbrief,] *m*.

Gleyta, *y*, *f*. [Glätte, z B. Silberglätte,] *f*.

Glina. *y*, *f*. [Lehm, *m*. Thonerde, *f*. Töpferthon,] *m*.

Gliniany, *adj*. [thönern, irden.]

Gliniarnia, *i*, *f*. [Lehmkammer, Thonstube,] *f*,

Gliniasty, *adj*. [lehmig, thonreich; lehmfarbig.]

Gławary (z. Gławarów) die Gauchlinge [illegible] Montenegro.

Gędzior ołonf. = głęboki, cf. κολυμβάω, γύαλον, κοῖλος, γλάφω [illegible] cf. gnąbić

Gwilony: [illegible] gładzony: [illegible] marsowe [illegible] na [illegible] cf. Tarna, cf. gładzi (cf. [illegible] i połyskujący) [illegible] pył) p. błagać, Zelinie [illegible] Tagodzić (pochlebiać,

[illegible] na kupę, głazy na kamionki, [illegible] z [illegible], cf. χάλιξ.
[illegible] glarea [illegible] glatt [illegible] gładki
[illegible] = kamień nosny [illegible]

Klekotać: [illegible] παφλάζω (p. paplać, głekoce [illegible] = głoteczenie [illegible], glocitat, κλαγγάζω p. głos

[illegible]; = [illegible] list = paszport; glejtować = glejądzić
[illegible] = odchodzenie [illegible]
[illegible] p. ulec, [illegible], p. śliz, lin; cf. [illegible] (słamować) = Klęzować
[illegible] (cadope, sale, p. stoła, katuże, [illegible], [illegible] p. ślina.

Gęgot życzy sobie gęgot [illegible] [illegible] niewidomy, wszystkich [illegible] z ziemią [illegible]
Giersikie (Герсике) = [illegible] an der Düna od Hersikie. o Piśmienności głagolskiej przez p. Prejsa
Głagolicki glagolitisch: w Omiszalu, (auf der Insel Veglia) byliśmy na nabożeństwie głagolitskiém, co upowszechnione na całej wyspie, wyjąwszy miasto Kyrk. – Głagolita glagolita, p. głoska
S. Giertruda (17 Marca)

Giermek cf. κορυνηφόρος. Ung. gyermek = Kind, cf. germen, ger-manus, gigne, carmen [illegible]

gil [illegible], [illegible], rubecula, [illegible] silvia [illegible] rubecula.

gerać cf. gubić, [illegible] z dymem ginie = w dym się obracam. [illegible] p. gubić

gipso = wapno [illegible] abo alabastr miałki do pobielania, do wybijania figur (gypsum, γύψος, τίτανος, cf. paraetonium, [illegible]. Gipsowany cf. albarium opus e puro calce.

Głąb (στέλεχος [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], cf. głowa, [illegible]; cf. [illegible]; [illegible] głąb p. [illegible], głowa

gładki na [illegible], a szpetny do pudła (9, 1614), [illegible] gładkim [illegible] cierpieć (16) [illegible] glutus, [illegible] [illegible] goły; [illegible] [illegible] (limatus, laevis,) [illegible] (gładzenie p. ślizgać, p. golić.

gładzić = laevare, [illegible], [illegible], λεαίνω [illegible] [illegible]

głuchowice [illegible] f. [illegible]

Głuchów [illegible] łeb [illegible] ku głuchowu a tam wpław się [illegible] Wisłę przepławił (16..)

Glinka Npr. 4. Glinczyna, [illegible]

Głogów, głogów: Król Jan Karm ruszał się tajemnie z Głogowa [illegible] w małej gromadzie ludzi y manowcami koło węgerskiey granicy [illegible] [illegible] wszytko polskie [illegible] lubo [illegible] (16..) cf. Turyń.

f. [illegible]

glista = [illegible] (= [illegible]) cf. [illegible], Taczy. f. chłastał; cf. colubra [illegible], lumbricus [illegible] [illegible] – z [illegible]

z glistnik morski = mech morski = mech koralowy (muscus marinus)

głobić cf. [illegible] cf. kłopot [illegible] f. [illegible] f. [illegible] cf. [illegible]

= Takiego [illegible] Kiedy mu czynić głód, naprzód [illegible] wszystkie łakie (Kl) f. mróz [illegible] głód, niedy [illegible] wilka [illegible] f. chłód [illegible] f. [illegible], cf. gały (gałowy) cf. łaknąć, jejunus (gałowy) [illegible] f. ogłodać [illegible] f. wygłodać.

głuchy, słuchać [illegible] niemy = niemy w mowić, ślepy w glądać [illegible] f. [illegible]

głodzie [illegible] głodze [illegible] po [illegible] morzyć, [illegible] [illegible]

głóg [illegible] głóg [illegible], sanguineus [illegible]

[illegible]

głupi [illegible] Jeden głupi dziesięć mądrych zaredzie, a dziesięć mądrych [illegible] [illegible] f. błazeń, cf. głobić. [illegible] błazeń; cf. stultus, f. stup [illegible] Kluł, stupidus, [illegible] plumbeus, stolidus [illegible] [illegible] f. głosać, głekotać clarus, clamor, zgiełk.

głosem [illegible] głosem [illegible] głos lingua. [illegible] [illegible] głos ludzki, głos [illegible] [illegible] głos ludzki zgadza się z wolą bożą [illegible] głośno [illegible] [illegible], Clang, [illegible] [illegible] [illegible] legere [illegible] cx, ciecz, [illegible] [illegible] f. złotnik.

głoska [illegible] [illegible] (f. Tysy) = alauda [illegible]

[illegible] szubienica, kto [illegible] [illegible] za [illegible] 360 złotych [illegible] [illegible] członków 365 [illegible] w każdym roku jest dni 365 (1601) [illegible] [illegible] [illegible] cf. gnat, głobić = [illegible] Łeb [illegible] głowa f. głos, Łeb. λόφος, κόρυμβος f. gałuszka, gałka, [illegible] [illegible] cf. galea, galerus, [illegible]

Nie trzymaj się upornie swej główki (Kl); [illegible] = gał[illegible] [illegible]

[illegible]

gruchać f. [illegible] = [illegible]

[illegible] (u.gł[illegible]

Rostworn[illegible]

Łodzie [illegible]

Glinka, i. f[illegible]
Glista, y, [illegible]
Leihe, [illegible]
Glistnik, [illegible]
kraut,] [illegible]
Glob, u, m[illegible]
globus[illegible]
Głobić, nd[illegible]
plagen[illegible]
Głód, u, m[illegible]
Głodek, d[illegible]
Głodnieć, [illegible]
wornac[illegible]
Głodność, [illegible]
adj. vo[illegible]
Głodzić, n[illegible]
Głóg, u, m[illegible]
Hagebu[illegible]
Głogotać, [illegible]
Głogowy, [illegible]
Głos, u, m[illegible]
Głosić, nd[illegible]
bekann[illegible]
Głosiciel, [illegible]
cher,] [illegible]
Głosisty, a[illegible]
Głoska, i, [illegible]
adj. [illegible]
Głośnie, G[illegible]
rühmt.] [illegible]
Głosować, [illegible]
votiren.[illegible]
Głowa, y, f[illegible]
[Zucker[illegible]
Głowczyzna[illegible]
Mordth[illegible]
Główeczka, [illegible]
Głowiasty, [illegible]
grosköp[illegible]
Głowienka, [illegible]
bley;] n[illegible]
Główka, di[illegible]
Głownia, i. f[illegible]

Glinka, *i, f.* [feine Bolarerde, Farberde,] *f.*
Glista, *y, f.* [Regenwurm; Spulwurm im Leibe,] *m.*
Glistnik, *a, m.* [Wurmkraut, Wurmsaamenkraut,] *n.*
Glob, *u, m.* [Globus, *m.* Weltkugel,] *f.* globusowy, *adj.*
Głobić, *nd.* 3. [zusamendrücken; knetten; plagen.]
Głód, *u, m.* [Hunger. *m.* Hungersnoth.] *f.*
Głodek, dka, *m.* [Hungerblümchen,] *n.*
Głodnieć, *nd.* 2. [hungrig werden, hungern; wornach dürsten.]
Głodność, *ci, f.* [Hungrigkeit.] *f.* głodny, *adj.* von Głód.
Głodzić, *nd.* 3. [mit Hunger quälen.]
Głóg, *u, m.* [Hagedorn, Weissdorn, *m.* Hagebutte.] *f.*
Głogotać, *nd.* 2. [bullern, kollern.]
Głogowy, *adj.* von Głóg.
Głos. *u. m.* [Stimme. *f.* Laut, *m.* Rede,] *f.*
Głosić, *nd.* 3. [verkündigen, verlautbaren, bekannt machen.]
Głosiciel, *a, m.* [Verkündiger, Kundmacher,] *m.* głosicielka, *f.*
Głosisty, *adj.* [starkstimmig.]
Głoska, *i, f.* [Buchstabe,] *m.* głoskowy, *adj.*
Głośnie, Głośno, *adv.* [ruchbar, laut berühmt.]
Głosować, *nd.* 2. [stimmen, Stimme geben, votiren.]
Głowa, *y, f.* [Kopf, *m.* Haupt,] *n.* cukru, [Zuckerhut,] *m.*
Głowczyzna, *y, f* [Geldbusse für eine Mordthat,] *f.*
Główeczka, *i, f.* [Kleines Köpfchen,] *n.*
Głowiasty, *adj.* [mit einem Kopfe versehen, grosköpfig-]
Głowienka, *i, f.* [Degenklinge, *f.* Senkbley;] *n. bot.* [Wundkraut;] *n.*
Główka, *dim.* von Głowa.
Głownia, *i. f.* [Scheitholz. *n.* Löschbrand.]

Głównie, *adv.* Główny *adj.* [Haupt-, überhaupt. vortreffl ch.]
Głuch, *a, m.* [Tauber, der nichts oder sehr wenig hört.]
Głuchnąć, Głuchnieć, *nd.* 2. [taub werden, taub seyn.]
Głucho, *adv.* [taub; ganz still, mäusestill, nicht vernehmlich.]
Głuchość, *i,* Głuchota, *y, f.* [Taubheit, Stille,] *f.*
Głuchowaty, *adj.* [etwas taub.]
Głuchy, *adj.* [taub, gehörlos; still, nicht deutlich; nicht laut;] *bot.* głuchy piołun, [Gäuchwermuth.]
Głukać, *nd.* 2. [butteln, klukern.]
Głupawy, *adj.* [albern, etwas dumm, einfältig.]
Głupek, *dim.* von Głupiec.]
Głupi, *adj.* [dumm, nicht gescheut,] *subst.* [Narr, Dummkopf.]
Głupie, *adv.* [dumm, einfältig, thöricht.]
Głupiec, *a, m.* [Dummkopf, Narr, Thor,] *m.*
Głupieć, *nd.* 2. [dumm werden, den Verstand verlieren.]
Głupiomowność, *i, f.* [albernes, Schwatzen, *n.* alberne Rede,] *f.*
Głupiomowny, *adj.* [albern schwatzend.]
Głupiuchny, Głupiuteńki, *dim* von Głupi. [stockdumm, strohdumm.]
Głupstwo, *a, n.* [Dummheit, Thorheit, Albernheit.] *f.*
Głuptaś, *a, m.* [dummer Tropf, Gimpel,] *m.*
Głuszec, *szcza. m.* [Auerhahn,] *m.*
Głuszeć, *nd.* 2. [taub werden, das Gehör verlieren.]
Głuszyć, *nd.* 4. [betäuben, taub machen; ersticken.]
Gmach, *u, m.* [grosses Gebäude; Zimmer; Gemach,] *n.*
Gmatać, *nd.* 1. [mengeln, einen Mischmasch machen.]
Gmatwa. Gmatwanina, *y, f.* [Mischmasch, *m.* Gemische.] *n.*

Gmerać, *nd.* 2. [mit den Händen in etwas klauben, wühlen.]

Gmin, *u, m.* [Gemeine, Gemeinde, *f.* Pöbel.] *m.* gminny, *adj.*

Gmina, *y, f.* [Gemeinde, *f.* Ortsbezirk,] *m.*

Gminność, *i, f.* [Pöbelhaftigkeit, *f.* das Niedrige, Schleichte.]

Gminny, *ego, m.* [Volkstribun, Volksvoigt,] *m.*

Gminny. *adj.* [Volks, Gemeinde.]

Gminowładność, *i, f.* [Democratie, Volksregierung,] *f.* gminowładny, *adj.* [democratisch.]

Gnąbić, Gnębić, *nd.* 3. [drücken, bedrücken.]

Gnać, *nd,* 1. [treiben, jagen.]

Gnat, *u, m.* Gnatek, *dim.* [Knochen,] *m.* gnatowy, *adj.*

Gnębić, *vid.* Gnąbić.

Gnębiciel, *a, m.* [Bedrücker,] *m.* gnębicielka, [Bedrückerinn.] *f.*

Gnębienie, *a, m.* [Bedrückung,] *f.*

Gniady, *adj.* [Kastanienbraun, braun (von Pferden.)]

Gniazdeczko, Gniazdko, *dim.* von Gniazdo.

Gniazdo, *a, n.* [Nest, *n.* Stammhaus, Stammort, Sitz.] *m.* gniazdowy, *adj.*

Gnić, *nd.* 3. [faulen, in Fäulniss übergehn;] *mor.* [faulenzen.]

Gnicie, *a, n.* [Faulen, *n.* Fäulniss,] *f.*

Gnida, *y, f.* [Nisse in den Haaren,] *f.* gnidowy, *adj.* [Nisse-.]

Gnidosz, *a, m.* [Rödelkraut, Läusekraut,] *n.*

Gnieść, *nd.* 2. [knetten; unterdrücken, bedrücken, drücken.]

Gniew, *u, m.* [Zorn, Aerger, Groll,] *m.*

Gniewać, *nd.* 1. [zum Zorne reitzen, einen ärgern,] się, [zürnen, böse seyn.]

Gniewliwość, *ci,* [Aergerlichkeit, Zornhitze,] *f.* gniewliwy, *adj.* [hitzig, zum Zorne geneigt.]

Gnieździć, *nd.* 3. [nisteln;] się, [sich nisteln, sich häuslich niederlassen.]

Gniezno, *a, n,* [Gnesen,] *n.* [gnieźnieński, *adj.* [von Gnesen.]

Gnilec, *lca, m.* [Mundfäule, *f.* Faulenzer,] *m.*

Gnilizna, *y, f.* [Fäulniss, *f.* verfaulte Sachen.]

Gniotek, *tka, m.* [Knetling, etwas Geknetetes.]

Gnoić, *nd.* 3. [faulen lassen; düngen.] Gnojenie *subst.*

Gnojek, *ojka, m.* [Mistfink, Misthammel; Bettseicher.] *m.*

Gnojewisko, *a, n.* [Mistgrube, Miststatt,] *f.*

Gnojówka, *i, f.* [Mistjauche,] *f.*

Gnoisty, *adj.* [voll Mist, Dünger; eiterig.]

Gnój, *oju, m.* Mist, Dünger.] *m.*

Gnojnica, *y, f.* [Mistpfitze,] *f.*

Gnojny, *adj.* [Mist-, zum Miste gehörig, Dünger, gedüngt.]

Gnuśliwość, *i, f.* [Trägheit, Faulenzerey,] gnuśliwy, *adj.* [träge.]

Gnuśnieć, *nd.* 2. [faul werden, träge seyn.]

Gnuśnik, *a, m.* [Faulenzer, träger Mensch.] *m.*

Gnuśność, *ci, f.* [Trägheit,] *f.* gnuśno *adv.* gnuśny, *adj,* [faul, träge.]

Gnyp, *a, m* [Kneif, Schusterkneif,] *m.*

Godło, *a, n,* [Losungswort, Losungszeichen; Anzeichen.] *n.*

Godnie, godno, *adv.* [würdig; gehörig, vornehm.]

Godność, *i, f.* [Würdigkeit, Würde. *f.* Verdienst,] *n.*

Godny, godzien, *adj.* [würdig, schätzens werth, achtbar.]

Godować, *nd,* 2. [schmausen, einen Schmaus geben, tractiren.]

Godownik, *a, m.* [Schmauser, Schmausgeber,] *m.*

Godowy, *adj* [Schmaus-;] suknia godowa, [Feyerkleid,] *n.*

Gody, gód, *rl.* [Schmaus, *m.* Hochzeit.] *f.*

…ccki gotsiff: pierwotne swoje prawa Litwini nazywali …sckiemi, lubo te od praw Gotów różniły się zupełnie.

…iotka (copta κοπτή, κοπτάριον, κοπτοπλακοῦς, τρισκοι- [illegible]) colliphium (= Kuchor)

… [illegible] (gowno); gnoi [illegible] … gnoić = ignoić kogo, carcere in perpetuum [illegible]

…ród domak

…ojówka = [illegible]

= Tajno
[illegible] … zdrow. [illegible] pot, znoj … [illegible]

…rdka = tenięć, seneco ([illegible]), [illegible]
…ntes [illegible] = gada)

…Syknąć, gniewny / rzadzić nędzny; [illegible] nu, nuże, ninie
… [illegible]
… szczypać
…bać, godzić, [illegible]
… wróżka [illegible],

…goda [illegible] (ἄζω)

Zagodnością Taska pańska [illegible]

…godwagi swoicy [illegible] godni [illegible]
…gun ([illegible]) signor [illegible]
…neus, [illegible]
…a weselu jestemu kogo (poenaas); z gody sprawuje ([illegible]).

…sprawuje ([illegible]), z weselnik, gość na wesela [illegible]
[illegible]

…ciniadny, weselny

… nędznych gód [illegible]
…gud cf. godzić, gut, gożyż [illegible], Niezawsze przy dworze
…czasem gody [illegible] trudno, [illegible] gaudeo [illegible]
…goda = gilża = pora ([illegible]) n. gorzyć [illegible]
…ciebo [illegible]
weselić się [illegible] wesele - gody cf. pogodny = [illegible]

Gniewosz

Gniebków = [illegible], gniewków · zjazd z gniewkowa do Brześcia przeniesiony 1434 ([illegible])

Gnaysk Szwed Strzymboka pod Gnayskiem (= Gdańskiem?) zostawał (16…)

złodziejek nowotny napr. [illegible] gmerze, potem [illegible] dłubać i w [illegible], cf. [illegible]; miazgać, cf. = grześć w piasku, szper…

Niech nie dobrze zrobi, kogo się gmin boi (R. 1619) = quem multi metuunt, multos metui…

Gnąbić = gnieść, [illegible]

Gnąbić cf. [illegible] E. Knoth, cf. gnieść, cf. [illegible] gnat, [illegible]
[illegible]

Gnat (n. gnąć) [illegible] (Knot) [illegible]; cf. [illegible] (czosnek [illegible]) [illegible] głowa, gład cf. [illegible]

Gniazdo cf. [illegible] = gigno, genui, [illegible] = dzień, [illegible] pregnaus, Κνωδος =
gaierno: [illegible] = [illegible]; gnavus = γενναῖος; cf. [illegible], gnieść
νέος = gnatus, pnacy; cf. nidus [illegible] nid, niche (Nische), g-nicher.
cunebula [illegible], [illegible] κινω) / [illegible]

gniozdza [illegible]
gnieść cf. [illegible] (gniot) [illegible] (cf. [illegible] = [illegible] cf. [illegible]
[illegible] (Kłąb) (gnat.) [illegible] cf. miesić, [illegible]

gniew: bo mi się gniew przyżnut, (M.); i autor też prosi, niech zato od kapłanów gniewu nie odnosi (M.) cf. [illegible]
[illegible] (R. 1619) [illegible]
Niegniewaj [illegible] kogo [illegible] (R. 1619), cf. [illegible]
v[illegible] [illegible]) cf. [illegible]
[illegible] znac [illegible]
[illegible] incendor
[illegible] gradow, [illegible] cf. [illegible] szczypka

Gonsiewski (Alexander Gonsievius palatinus Smolenscensis)

Godziu (gen. [illegible]), Warław Narech proboszcz u [illegible] Bziju

Goldyngi Komtur (1410). Namiestnik W. Mistrza.
w Goldynga, w Goldyngdze Goldingen =

Gołąb (N. Golhūb in [illegible] 1660) f. Różano; gdzie brat Krasińskiego szkodliwie postawiony został (16..)

zgodzić się cf. quadrare

cf. gadać. Pokl chodzim, potym rodzem [illegible] cf. ugodzić
[illegible] ἥδομαι, gaudeo, [illegible] f. gady, [illegible]
gorzeć na co, na kogo = [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] cf. [illegible]; cf. gadere [illegible] wszystko [illegible]

jedź w bożą godzinę in einer glücklichen Stunde. (Kl)
Yoozing die Gonna: a wy godziny piękne tu się zawiedzie (Kl)

[illegible] γαλαγκών.

gojołka - golanka, [illegible] arborum tenellus et [illegible]
[illegible]

[illegible], laivo, juvare; cf. curare (goić), sicatrice

gomołka [illegible] glomzda [illegible] cf. [illegible], gl. 4
cf. [illegible]

pl. gołąbkowie; cf. columba; Nie przylecą do [illegible] pieczone gołąbki
[illegible] siedział y nadsiedział zgotowawszy zabki [illegible]

gonić na co = zatrudzić cf. [illegible]/ gięć; [illegible]
[illegible]

gont cf. Schindel (scutum, [illegible], scandula, scindula, σανίδιον
σχανίδιον; Terezutka w Tapret[illegible])

[illegible], f. noga

[illegible] = forum? / zręda cf. [illegible], πόρος, ὄρος wierzch (cf. wrzeć)
γέφυρα grobla (= gorobla) cf. gorzyć, cf. [illegible] f. bruk [illegible], [illegible] wierzch
góra = ἄκρα, κάρη, ὄρος; cf. ardua [illegible] ardor. wierzch [illegible]
gory = [illegible] [illegible], gdzie [illegible]
cf. ogórek

Gołuchowski (kr.) ze Skały

Gomółka (Mikołaj) muzyk i kompozytor polski, ułożył noty do psalmów kościelnych; umarł 1609.

Godzić, *nd.* 3. [vergleichen, aussöhnen: wohin zielen, behandeln:] się, [sich schicken, passen; aussöhnen, contriren,]

Godziciel, *a, m.* [Aussöhner; Verhandler,] *m.*

Godzina, *y, f.* [Stunde,] *f.* która godzina [wie viel ist die Uhr, wie spät ist es.]

Godzinka, *i, f.* [Stündchen, Stündlein,] *n.*

Godzinki *pl.* pacierze, [Stundengebete.]

Godziwość, *i, f.* [Anständigkeit, Billigkeit.] *f.* godziwy, *adj.*

Gogołka, *i, f.* [Obstknöpfchen,] *n.*

Gogotać. *vid.* Głogotać.

Goić, *nd.* 3. [spielen. äusserlich kuriren,] się, [heil werden,]

Gojenie, *a. n.* [Heilung, *f.* Heilen,] *n.*

Gołęb, *ębia, m.* Gołąbek, *dim.* [Taube, *f. bot.* [der blaue Täubling.]

Gołanka, *i, f.* [Baumknospe, *f.* Obstknöpfen,] *n.*

Gołębi, *adj.* [Tauben.]

Gołębica, *y, f.* [Täubinn, *f.* [das Weibchen einer Taube.]

Gołębnik, *a, m.* [Taubenhaus, *n.* Taubenschlag; Taubenfalk,] *m.*

Golec, *lca, m.* [nackter Bettler, armer Wicht, Nackter,] *m.*

Goleń, *ni. f.* [Schienbein, *n*; Knoten an der Weinrebe,] *m.*

Golenie, *a, n.* [Barbiren, Rasiren,] *n.*

Goleniowy, *adj. von* Goleń.

Gołgotać, *nd.* 3. [haudern, kollern.]

Golibroda, *y, m.* [Bartscheerer, Barbirer,] *m.*

Golić, *nd.* 3. [barbiren, rasiren; wegnehmen, entblössen.]

Golizna, *y, f.* [kahler Erdfleck, Blösse, *f.* Mangel,] *m.*

Golnąć, *nd.* 2. [einen Hieb versetzen;] *tr.* [herunterschlucken.]

Goło, *adv.* [kahl, entblösst, nackt.]

Gołobiodry, *adj.* [unbehoset, ohne Hosen.]

Gołobrody, *adj.* [ohnbärtig, Glattbart, Milchbart.]

Gołocić, *nd.* 3. [entblössen, kahl machen, verwüsten.]

Gołogłowy, *adj.* [kahlköpfig, kahlkopf.] *m.*

Gołość, *ci, f.* nagość, [Kahlheit, Nacktheit,] *f.*

Gołowąs, *a, m.* [Unbärtiger, ohne Schnurbart.] *m.* gołowąsy, *adj.*

Gołuchny, Gołuteńki, *adj. intens.* [faser. nackend, mutternackt.]

Goły, *adj.* [nackt, haarlos; schuppenlos, glatt; arm.]

Gołysz, *a, m.* [armer Schlucker,] *m.*

Gomółka, *i, f.* [Gomołeczka, *dim.* [Quarkkäse,] *m.*

Gon, *u, m.* [Jagen, Rennen, *n.* Jagd,] *f.*

Gońca, *y. m.* [Jäger, Nachsetzer, Wettrenner,] *m. vid.* Goniec.

Gończy, *adj.* [nachsetzend, jagend, Jagd-,] pies, [Hetzhund. Jagdhund,] *m.*

Gonić, *nd.* 3, [jagen, nachjagen, nachsetzen.]

Goniciel, *a, m.* [Nachsetzer, Vorfolger,] *m,* gonicielka, *f.*

Goniec, *ńca, m.* [Eilbote, Courier,] *m.*

Gonitwa, *y, f.* [Ringrennen, Wettrennen, Turnier,] *n.*

Gont, *u, m.* Gonta, *y, f.* [Schindel. Dachschindel.] *f*

Gontarz, Gonciarz, *a, m.* [Schindelmacher, Schindler,] *m.*

Gontal, *a, m.* [Schindelnagel,] *m.*

Gontowy, Gonciany, *adj.* [von Schindeln, Schindel-.]

Góra, *y, f.* [Berg, *m.* Erhöhung,] *f.*

Gorące, *adv.* [heiss.]

Gorącość, *i, f.* [Hitze,] *f.* gorąco, *adv.* gorący *adj.* [heiss, feurig, hitzig.]

Gorączka, *i, f.* [Hitzfieber, *n.* Hitze; Heftigkeit. *f.* Hitzkopf,] *m.*

Gorączkowy, Gorączany, *adj.* [Fieberhitze, Fieber-.]
Goral, *a, m.* [Gebirgsbewohner, Bergbauer,] *m.*
Goralka, *i, f.* [Gebirgsbewohnerinn,] *f.*
Gorczyć, *nd.* 4. [bitter machen, verbittern.]
Gorczyca, *y, f.* [Senf, Wegerich,] *m.* gorczycowy, *adj.*
Gorczycznik, *a, m.* [Hederich,] *m.*
Górka, Góreczka, *i, f.* [Bergchen, *n.* Hügel,] *m.*
Gorkowatość, *i, f.* [Erhöhung, *f.* etwas Hügelartiges,] gorkowaty, *adj.*
Gorliwie, *adv.* [eifrig, voll Eifer.]
Gorliwiec, *wca, m.* [Eiferer,] *m.*
Gorliwość, *i, f.* [Eifer,] *m.*
Gorliwy, *adj.* [eifrig, eifernd,] *zum.*B.zazdrosny, [eifersüchtig.]
Górnica, *y, f.* [Nierenbraten, das obere Stück,] *m.*
Górnictwo, *a, m.* [Bergbau, *m.* Bergamt,] *n.*
Górnicki, Górniczy, *adj*, [bergmännisch;] prawo górnicze, [Bergrecht.] *n.*
Górnik, *a. m.* [Bergknappe, Bergmann,] *m*
Górno, Górnie, *adv.* [hoch, erhaben, hochtrabend, stolz.]
Górnolotny, *adj.* Górnolotnie, *adv.* [hochfliegend.]
Górnomyślność, *i, f.* [hoher Sinn, Stolz,] *m.* górnomyślny, *adj.*
Górność, *i, f.* [Hochheit, *f.* hoher Sinn, *m.* Hochmuth Erhabenheit,] *f.*
Górny, *adj.* [Bergs-Gebirgs-hochmüthig. hochtrabend.]
Górować, Gurować, *nd.* 2. [in der Höhe schweben; übertreffen, den Vorzug nehmen, sich empor schwingen.]
Gorowatość, *i, f.* [Hügeligkeit, etwas Bergiges,] gorowaty, [hügelig.]
Gors, *u, m.* [Halskraufe, *f.* Busen,] *m.*
Gorset, *u.* Gorsecik, *dim. m.* [Corset, Leibchen,] *n.*

Gorszeć, *nd.* 2. [ärger werden, schlimmer werden.]
Gorszy, *comp. von* zły; gorzey; *adv*, [ärger, schlechter, schlimmer.]
Gorszyć, *nd.* 4. [Aergerniss geben, ärgern,] się, [sich ärgern.]
Gorszyciel, *a, m.* [Sittenverderber, Aergerer,] *m.* gorszycielka, *f.*
Gorycz, *y, f.* [Bitterkeit,] *f.* *bot.* [Bitterkraut,] *n.*
Goryczka, *i, f.* [Enzian, Bitterwurz.]
Gorycznik, *a, m.* [Haarstrang, Saufenchel; Rosskümmel,] *m.*
Gorywać, *nd.* 1. *freq.* [öfters brennen, abbrennen.]
Gorzała, *vid.* Gorzałka.
Gorzałczany, *adj.* [Brantwein ,]
Gorzałczysko, *a, n.* [Fusel, schlechter Branntwein,] *m,*
Gorzałka, *i, f.* Gorzałeczka, *dim.* [Branntwein,] *m.*
Gorzalnia, Gorzelnia, *i, f* [Branntwein brennerey] *f.*
Gorzalnik, Gorzelnik, *a, m.* [Branntwein brenner,] *m.*
Gorzczyć, *nd.* 4. [bitter machen, verbittern.]
Gorzeć, *nd.* 2. [brennen, entbrannt seyn.]
Gorzelina, *y, f.* Gorzelisko, *a, n.* [Scheiterhaufen, *m.* Brandstelle,] *f.*
Gorzelnia, *vid.* Gorzalnia. Gorzelnik, *vid.* Gorzalnik.
Gorzelny, *adj.* [Brenn-, zum Brennen] *subst.* Branntweinbrenner.]
Gorzej, *comp. adv.* [ärger, schlimmer.]
Gorzkawość, *ci, f.* [Bitterlichkeit, *f.* etwas Bitteres,] *n.* gorzkawy, *adj.*
Gorżki, *adj.* [bitter,] *fig.* [empfindlich, schmerzhaft.]
Gorzknieć, *nd.* 2. [bitter werden, in Bitterkeit übergehen.]
Gorzko, *adv.* [bitter, bitterlich; mit Widerwillen.]

[illegible]rszy cf. worse (altd. warch cf. wróg [illegible] nemas. gorszego człowieka, cf. zope [illegible]
[illegible] z choroby powstanie [illegible], cf. wrong [illegible] (cf. ręka)
[illegible] cf. grawn, [illegible] (f. kogo [illegible])
gorszyć; gorszyć co = psuć.

[illegible], przewany

[illegible] przyjaciela [illegible], a zadzierać [illegible] (Sr. 1619) gorzałka jak [illegible] wkradnie (ib.) [illegible]
[illegible]

[illegible], improwizacya. — gore [illegible], ziemia na [illegible] caricatura [illegible]
[illegible] gore (brauch [illegible]) [illegible] drzewa [illegible]
[illegible] co gore (R. [illegible]) cf. żar. [illegible], [illegible], f. garnec
warzyć, warzyć, wrzeć = fervere, [illegible]
[illegible] cf. [illegible] warzyć, f. gody. — [illegible], [illegible].

[illegible] cf. [illegible] (sierpki) [illegible] gorzeć [illegible]
[illegible] (cerevisia)

Gotlandya gotland
Gotdynsk: Czarnecki dobył w Danii od Szwedów wielkiey fortecy Kołdyngskiey [illegible]
Gotart / trafić

gotowy [illegible] gotowizna

gówno κόπρος, gnój [illegible] kaźć
gówno [illegible] gomółka, [illegible] coenum, [illegible] gówno
[illegible]

gwóźdź [illegible] κυνάς, cuneus, κόνδαλος f. gont; [illegible] gwóźdź
[illegible] gwóźdź [illegible] πάσσαλος

goździki u ludzi = kotki (κόλλαβος, κόλλοψ

[illegible] = [illegible] igrzysko

gość cnotliwy gość z niewdzięcznym nawiedza sąsiady (Kl) f. gomon.
[illegible] w dom, [illegible] f. Kotek, nie zgodna Korzyść [illegible]
[illegible] gościom [illegible] czeladzi swey nie zaleci [illegible] nie
powiedzy (ib.) (piątek, szaś, [illegible] W domu przedygościem z [illegible] za gościę
[illegible] gody [illegible], gość [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] gościnca nie spuszczaj. [illegible], gościniec [illegible]
wana, za gospodą

gospoda [illegible] hospes, gość, [illegible] pater. hospitium, [illegible] (f. gody)
hospitale.

Gospodarstwa uczą nas zwrótka i [illegible], Kl.
Gospodarstwo opatrowała [illegible], nie wnet będzie to [illegible] (Fr. 1619)
[illegible]
Gospodarzowi trzeba być głuchym y ślepym, [illegible] Gospodarzowi w domu [illegible]
[illegible], czeladzi nie [illegible], żenie się iego nie zaleciay (ib.) Gospodarza w domu
[illegible] (ib.), f. Dziedzić.

gradać [illegible] conserere, ὀνέω
grabić [illegible] [illegible] grzyć.
[illegible], radere (f. brzytwa), rastrum (grabie), rutabri (ab eruendo)
ἀγρεῖφνα, [illegible] τοῦ [illegible], ἰχνίον, rastrinenie = brona.
[illegible]

coż [illegible] niezbyła gotuje [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Gorzko
Gorzyk
Górzys
Górzys
Gorysz
Gość.
Gościć,
Gościna
Gościni
Gościnn
Gościnn
Gościnn
Gospod
Gospod
Gospod
Gospod
Gospod
Gospoda
Gospoda
Gospod
Gospod
Gospody
Gospos
Gotować
Gotowal

Gorzkość, *i*, *f*. [Bitterkeit; Erbitterung, *f*. Unwille,] *m*.
Gorzykwiat, *u*. *m*. [schwarze Niesswurz,] *f*.
Górzystość, *i*, *f*. [gebirgiges Land, Gebirge. *n*. erhabene Rundung,] *f*.
Górzysty *adj*. [bergig, gebirgig.]
Gorysz, *vid*. Goryсznik.
Gość, *a*, *m*. [Gast,] *m*.
Gościć, *nd*. 2. [herbergen; zu Gaste seyn öfters wo verweilen.]
Gościna, *y*, *f*. [Besuch, Gastbesuch,] *m*.
Gościniec, *ńca*, *m*. [Gasthaus, *n*. Landstrasse, *f*. Reisegeschenk,] *n*.
Gościnnie, *adv*. [gastfrei.]
Gościnność, *i*, *f*. [Gastfreiheit, Gastfreundschaft,] *f*. gościnny, *adj*. [Gast-, gastfreundlich.]
Gościnny, *ego*, *m*. [Gastwirth,] *m*.
Gospoda, *y*, *f*. [Gasthaus, *n*. Herberge, Schenke;] *f*.
Gospodarność, *i*, *f*. [Wirtschafthlichkeit,] *f*. gospodarnie, *adv*. gospodarny, *adj*. [wirthlich, wirthschaftlich, sparsam.]
Gospodarować, *nd*. 2. [wirthschaften, hausen.]
Gospodarski, *adj*. *von*. Gospodarz, *und* Gospodarstwo.
Gospodarstwo, *a*, n. [Wirtchshaft; Oeconomie, *f*; *coll*. [Wirthsleute.]
Gospodarz, *a*, *m*. [Wirth, Hausherr, Hauswirth,] *m*.
Gospodarzyć, *vid*. Gospodarować.
Gospodka, *i*, *f*. [kleine Herberge, kleines Gasthaus,]
Gospodny, *adj*. [zur Herberge gehörig.]
Gospodyni, *i*, *f*. [Wirthin, Hauswirthin, Hausfrau,] *f*.
Gosposia, *i*, *f*. [liebe Wirthin, gute Frau Wirthin.] *f*.
Gotować, *nd*. 2. [kochen; etwas zubereiten, bereiten.]
Gotowalnia, *i*, *f*. [Toillette, *f*. Putztisch,] *m*. gotowalniany, *adj*.

Gotowanie. *a*, *n*. [Kochen, *n*; Zubereitung, Vorbereitung,] *f*.
Gotowizna, *y*, *f*. [Vorrath, *m*. Baarschaft, *f*. baares Geld,] *n*.
Gotowość, *i*, *f*. [Bereitschaft,] *f*.
Gotowy, *adj*. [bereit, fertig; entschlossen etwas zu thun.]
Gówno, *a*, Gówienko *dim*. *n*. [Dreck.] *m*, gówienny, gówniany, *adj*.
Gowniasty, *adj*. [dreckig, von Dreck.]
Goźdź, Gwoźdź, *a*, *m*. [Nagel; Zapfen,] *m*.
Goździasty, Gwoździsty, *adj*. [nagelformig.]
Goździarz, *a*, *m*. [Nagelschmid,] *m*. goździarka, *f*. [Nagelschmidinn,] *f*.
Goździec, Gwoździec, *ca*, *m*. [Gliederreissen vom Ausbruche des Weichselzöpfes; Venusseuche,] *f*.
Goździk, Gwozdzik, *a*, *n*. [kleiner Nagel, *m*; Nelke; Gewürznelke.] *f*.
Goździkowy, *adj*. [Näglein-, Nelken-.]
Goździowy, *adj*. [Nagel-;] gozdzisty, *adj*. [voll Nägel.]
Gra, *y*, *f*. [Spiel,] *n*.
Grab, *u*, *m*. [Weissbüche, Hagebüche, Steinbüche,] *f*.
Grabarka, *i*, *f*. [Gräberinn, *f*. Graben,] *n*.
Grabarski, *adj*. [Graben-, zum Graben gehörig, Gräber-.]
Grabarz, *a*, *m*. [Gräber, *z*. *B*. Teichgräber Todtengräber.]
Grabić, *nd*. 3. [grapsen, raffen; plündern; rechen, harken.]
Grabiciel, *a*, *m*. [Plünderer, Recher,] *m*. grabicielka, *f*.
Grabie, *i*, *pl*. [Rechen, *m*, Harke,] *f*.
Grabież, *y*, *f*. [Raub, *m*. geraubtes Gut.]
Grabieżnik, *a*, *m*. [Wegraffer, Räuber,] *m*. grabieżnica, *f*.
Grabieżny, *adj*. [räuberisch, geraubt, Raub-.]
Grabina, *y*, *f*. [weiss Büchenholz, *n*. Büchenwald,] *m*.

Grabolić, *nd.* 3. [mit den Füssen scharren, wie die Hühner.]

Grabołusk, *a, m.* [Kirschfink, kernbeisser,] *m.*

Grabowy, *adj.* [Weissbüchen-.]

Grać, *nd.* 1. grywać, *freq.* [spielen.]

Graca, *y, f.* [Gartenhaue, Gäthacke,] *f.*

Gracisko, *a, n.* [schlechtes hässliches Geräthe, Rummeley.]

Gracki, *adj.* [Spieler-, spielermässig, treflich, brav.]

Gracować, *nd.* 2. [harken, gäten,] wapno, [den Kalk umrühren.]

Gracownik, *a, m.* [Harker, Gäter, Kalkrührer,] *m.*

Gracya, *yi, f.* [Anmuth, Gratie, *f.* das Reitzende.]

Gracz, *a, m.* [Spieler,] *m.* graczowy, *adj.*

Grad, *u, m.* [Hagel, Schlossen,] *m.* gradowy, *adj.*

Gradacya, *yi, f.* [Steigerung,] *f.*

Gradobicie, *a, n.* [ein vom Hagelschlag verwüstetes Feld.]

Gradowy, *adj.* [Hagel-,] sól gradowa, [gesotten Salz.]

Gradus, *u, m.* stopień, [Stuffe, Stiege, *f.* Grad,] *m.*

Graf, *vid.* Hrabia. Grafowa, *vid.* Hrabina.

Gramatka, *i, f.* [Brey, *m.* Biersuppe, Brodsuppe,] *f.*

Gramatyk, *a, m.* [Grammatiker, Sprachlehrer.] *m.*

Gramatyka, *i, f.* [Grammatik, Sprachlehre,] *f.* gramatycki, *adj.*

Gramolić, *nd.* 3. [krabeln;] się, [sich wo hin mühsam durcharbeiten.]

Gran, *u, m.* [Gran,] *n.* grań, *i, f.* [Ecke; Gränze, *f.* Umfang,] *m.* psia grań [Hundsstern, *m.* Hundstage.]

Granadyer, Grenadyer, *a, m.* [Grenadier,] *m.* grenadyerski, *adj.*

Granat, *u, m.* Granata, *y, f.* [Granate, *f.* Granatbaum, *m.* dunkelblaue Farbe,] *f.* granatowy, *adj.*

Granatek, *tka, m.* [Granatki, *pl.* [Granat, ein Edelstein,] *m.* *bot.* [wilder Scharley,] *m.*

Granatnica, *y, f.* [Granatiertasche,] *f.*

Granatnik, *a, m.* [Granatenmörser, *m.* Haubitze, *f.* Granatenmacher,] *m.*

Granatowy, *adj.* [Granaten-; dunkelblau.]

Graniastość, *i, f.* [Eckigkeit,] *f.* graniasty, *adj.* [eckig.]

Granica, *y, f.* [Gränze, *f.* Rand, *m.* *pl.* Schranken.]

Granicznik, *a, m.* [Gränznachbar; Gränzstein,] *m.* *bot.* [Lungenkraut,] *n.*

Graniczny, *adj.* [Gränz-.]

Graniczyć, *nd.* 4. [mit jemanden gränzen, begränzen.]

Granie, *a, n.* [Spielen,] *n.*

Granit, *u, m.* [Granit,] *m.* granitowy, *adj.* [von Granit.]

Granowitość, *i, f.* [Eckigkeit,] *f.* granowity, *adj.* [eckig.]

Grat, *u, m.* *pl.* Graty. [Hausrath, Hausgeräth, altes Geräth,] *n.*

Grawać, Grywać, *freq.* *nd.* 1. [zu spielen pflegen.]

Graycar, *a, m.* [Kugelzieher, Pfropfenzieher,] *m.*

Grąz, ężu, *m.* [Schlamm, Bodensatz,] *m.*

Grązić, *nd.* 3. Grążyć *nd.* 4. [versinken, sinken lassen, untersinken.]

Grdyca, *y, f.* [Kröbs, Adamsapfel an der Kehle, *m.* Kehle,] *f.*

Grecki, *adj.* [griechisch,] po grecku. *adv.* [griechisch, nach griechischer Art.]

Grecya, *yi,* [Griechenland,] *n.*

Greczyn, Grek, *a, m.* [Grieche,] *m.* greczynka, *f.* [Griechinn,] *f.*

Greczyzna, *y, f.* [Griechisches,] *n.*

Gręda, *y, f.* [Pferdetrapp,] *m.*

Grempla, Gręplą, *i, f.* [Krämpel, *f.* Krampelkamm,] *m.*

[illegible] niewrow... etrin niedaleko Gdańska, pod Elblągiem.

Gran [illegible] [illegible] [illegible]
Gradyška [illegible] [illegible]
Grajsden ?
Gradiszer [illegible] z Gradiszcza węgierskiego.

szarłat, lepiennik, zwiesinsek (σέρινον, centum gallinae [illegible] kraj [illegible]). granatek kamień (carbunculus carchedonius, garamantites ἄνθραξ καρχηδόνιος

[illegible] punicus [illegible] malum granatum, [illegible] ῥοά, σίδια καρ. [illegible]

gra [illegible] w [illegible] grają [illegible] Nie grają nie przegrają [illegible] cf. frivolus; cf. żart, χαίρω [illegible] χαρά [illegible] cf. κόρυζα; grallator (= pantomimus cf. krok) [illegible] [illegible]
Graca wapienna (rutum [illegible] graca szeroka = motyka; graca ogrodnicza = motyczka; graca ogrodnicza, oracza = grabki żelazne sarculum a sarriendo (σκάλις)

[illegible] regio [illegible] terminus [illegible] [illegible]

gracować σκάλλω [illegible] wykonywać [illegible] (graca)

graca = gajda, kostera, piszczek, muzyk.
[illegible] ślepy grzyb [illegible] gryf [illegible]
gra [illegible] grad, cf. [illegible] [illegible] = krupy

= [illegible]

Graff: młodego dziedzica, książę i graffa zwierzęcą partlebry)
[illegible] wojewodzica [illegible] cf. sroka, groszé

szcz [illegible] grzyb [illegible] [illegible] gurges [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] gasić [illegible]
[illegible]

[illegible] in [illegible] auf [illegible].

Gramolić [illegible] [illegible] po górach [illegible]

Graś [illegible] (Corne cf. bronić

[illegible] [illegible], carduus, sterczeć

Granat [illegible] kosta [illegible] Kornel [illegible] granat [illegible] cf. szarłat [illegible] [illegible] [illegible]

Grodzicki (Christophorus Grodzicius Castellanus Camenecens
Grojec (Nps. Ball) (= gród cf. ogrojec).
Grenada: w Grenadzie u Gruwadu [illegible].
Grobinski (v. Gruebau ?) wojt 1414. [illegible]

wełna do gremplowania (cf. [illegible]) f. szczepić, [illegible]

grzywy świętych nasiedzące (Kl.) [illegible] suggrundarium
ἔρεβος.

Gromić (cf. [illegible], [illegible] f. gromić, [illegible] [illegible], [illegible] w gorze, f. grozić, grozny; [illegible] ὄμβρος, imber, imbra = [illegible]) cf. χρίω [illegible] grogrrr, gromić.

grobla [illegible] f. góra, cf. [illegible], agger, grum cf. [illegible]

groch igrzny = [illegible] [illegible]

[illegible] groch na [illegible] [illegible] groch [illegible] jako groch [illegible], [illegible]. [illegible] (vicia cracca, wyka ptasia; cf. [illegible]. groch [illegible] = pisum, [illegible], cf. gołębi groch, Tyszwyca; cf. ἐρέβινθος (gr. odtumaczony), f. groch wyka zielona, ἄραχος f. lędźwiec.

[illegible] ζεῦγος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] κόρυμβος [illegible] gród.

gród = [illegible] (cf. forum?), [illegible] castrum, [illegible] [illegible] kraj [illegible], f. kraj. f. dwór, bronić, ἔρκος [illegible] [illegible] cf. Garten [illegible] f. borona (brona) [illegible], (tarcza, [illegible]), cf. [illegible] cf. ogród.

Kto nie szanuje grosza, ten za grosz nie stoi [illegible] [illegible] święta kopa co [illegible] (Kl.)

do składu grodzkiego f. sąd.

ὁ βρόμος = [illegible] Grom [illegible]; [illegible] κεραυνός [illegible] [illegible] [illegible] f. gryźć [illegible] [illegible] grom f. [illegible]

[illegible] f. zgraja.

Grempl
Krä
Grempl
Grenad
Gröb,
Tod
Grobarz
m.
Grobelk
Grobeln
Grobla.
Grobon
mal,
Grobow
Grat
Grobow
Grobow
Groch,
Grochot
Grochow
tig.]
Grochow
wind
Grochow
acke
Grochów
supp
Grochow
Grocik,
Gród, u,
grod
Grodzian
bewo
Grodzić,
[in d
Grodzicie
Grodzisk
platz,
Grodzki,
Grom, u,
M. Un
Gromada,
Geme

Gremplarz, Gręplarz, Gręplownik, *a, m.* Krämpler, Wollkämmer.] *m.*

Gremplować, Gręplować. *nd.* 2. [krämpeln.]

Grenadyer, *vid.* Granadyer.]

Grób, *u, m.* [Grab,] *n. fig.* [Untergang. Tod, *m.* Grabmal, *n.*

Grobarz, Grubarz, *a, m.* [Todtengräber, *m.* eine Art Käfer.]

Grobelka, *i, f.* [kleiner Damm,] *m.*

Grobelny, Groblany, *adj.* [Damm-.]

Grobla, *i, f.* [Damm, Erdwall,] *m.*

Grobowiec, *wca, m.* [Grabhügel, *m.* Grabmal,] *n.* grobowcowy *adj.*

Grobownik, *a, m.* [Gräberdieb, der die Graber bestiehlt.]

Grobowisko, *a, n.* [Kirchhof,] *m.*

Grobowy, *adj.* [Grab-; Grabmals-]

Groch, *u, m.* [Erbse, Bohne,] *f.*

Grochotać *vid.* Gruchotać.

Grochowaty, *adj.* [linsenförmig, erbsenartig.]

Grochowiny, *pl.* [Erbsenstroh,] grochowinowy, *adj.*

Grochowisko, *a, n.* [Erbsenfeld, Erbsenacker,] *m.*

Grochówka, *i, f.* [Erbsenbrey, *m.* Erbsensuppe,] *f.*

Grochowy, *adj.* [Erbsen-, Linsen-]

Grocik, *a, m.* [kleiner Wurfspiess,] *m.*

Gród, *u, m.* [Burg, *f.* Schloss,] *n.* [Stadt] grodowy, *adj.*

Grodzianin, *a, m.* [Burgbewohner, Schlossbewohner,] *m.*

Grodzić, *nd.* 3. [zäumen, einzäumen,] *fig.* [in den Weg legen.]

Grodziciel, *a, m.* [Häger, Umzäumer,] *m.*

Grodzisko, *a, n.* [hässliche Burg, *f.* Burgplatz,] *n.*

Grodzki, *adj.* [Burg-, Burggerichts-]

Grom, *u, m.* [Knall, Donner, Donnerschlag, *m.* Unglück, *n.* harter Schlag,] *m.*

Gromada, *y, f.* [Volkshaufen, Haufen, *m.* Gemeinde, Dorfgemeinde,] *f.*

Gromadno, Gromadnie, *adv.* [haufenweise, zahlreich.]

Gromadny, *adj.* [mit Haufen, zahlreich; Gemeinde .]

Gromadzić, *nd.* 3. [häufen, zusammenhäufen, sammeln.]

Gromadziciel, *a, m.* [Sammler, Versammler,] *m.*

Gromadzki, *adj.* [Gemeinde-.]

Gromca, *y, vid.* Gromiciel.

Gromić, *nd.* 3. [donnern und wettern, schlagen, niederschlagen.]

Gromiciel, *a, m.* [Donnerer, Niedermacher, Eroberer,] *m.*

Gromnica, *y, f.* [geweihte Kerze; Mariä Lichtmesse,] *f.* gromniczny, *adj.*

Gromny, *adj.* [donnernd, knallend.]

Gromobicie, *a, n.* [Donnerwetter, Wetter schlagen,] *n.*

Gromobójca, *y, n.* [Blitzschleuderer,] *m.*

Gromot, *u, m.* [Gedonner, Geknalle,] *n.* gromotny, *adj.*

Gromowładny, *adj.* [blitzschleudernd.]

Gromowładzca, *y, m.* [Blitzschleuderer, Donnergott,] *m.*

Gromowod, *u, m.* [Blitzableiter,] *m.*

Gromowy, *adj.* [Blitz-, Donner .]

Gronisty, Gronorodny, *adj.* [traubenreich voll Trauben, Trauben-]

Grono, *a, n.* (Gronko, *dim.*) [Traube. Weintraube; *f.* Gesellschaft,] *f.*

Grononośny, *adj.* [Trauben tragend.]

Gronostaj, *ju. m.* [Hermelin,] *m.* gronostajowy, *adj.*

Gronowy, *adj.* [Trauben]

Grosz, *a, m.* [Groschen;] *m.* [Geld,] *n.* groszowy, *adj.*

Groszek, *szku, m.* [grüne Erbsen.]

Groszówka, *i, f.* [Groschenstück, *n.* Groschen,] *m.*

Groszowy, *adj.* [Groschen-]

Groszyk, *dim.* von [Gröschchen,] *n.*

Grot, *u*, *m.* [Spiess, Wurfspiess;] *m.*
Grota, *y*, *f.* [Grotte, Gartengrotte,] *f.*
Groza, *y*, *f.* [Grauen, Entsetzen, *n.* Strenge, Härte,] *f.*
Groźba, *y*, *f.* [Dräuen, *n.* Drohung,] *f.*
Grozić, *nd.* 3. [drohen, dräuen.]
Groziciel, *a*, *m.* [der einem drohet;] grozicielka, *f.*
Groźliwy, Groźny, *adj.* [dräuend, drohend, fürchterlich, grässlich.]
Groźliwość, *i*, *f.* [Fürchterlichkeit, Grässlichkeit,] *f.*
Groźność, *vid.* Groźliwość.
Groźny, *adj.* Groźnie, *adv.* [schreckhaft, schauderlich.]
Gruba, *y*, *f.* [Grube, *f.* [Loch in der Erde, *n.* Kalkgrube.] *f.*
Grubian, Grubianin, *a*, *m.* [Grobian,] *m.* grubianka. *f.*
Grubijański, *adj.* po grubiańsku, *adv.* [flegelhaft, unhöflich, grob.]
Grubiaństwo, *a*, *n.* [Unhöflichkeit, Grobheit,] *f.*
Grubić, *nd.* 3. [gröber machen, stärker machen.]
Grubieć, *nd.* 2. [gröber werden, dicker werden.]
Grubo, *adv.* [unhöflich, grob; dick.]
Grubobrzuchy, *adj.* [dickbäuchig, dickwamstig.]
Grubodziob, *a*, *m.* [Dickschnabel, Kirschfink.] *m.*
Grubozęby, *adj.* [dickmäulig.]
Grubomowność, *i*, [ungeschlifene Rede,] *f.* grubomowny, *adj.*
Grubość, *i*, *f.* [Dicke, Grobheit, *f.* Mangel der Feinheit.]
Grubowaty, *adj.* [gröblich, etwas grob.]
Gruby, *adj.* [grob, dick; unhöflich, ungebobelt.]
Gruca, *y*, *f.* [Grütze, Gerstengrütze,] *f.*
Gruchotać, *nd.* 1. [girren, wie die Tauben ertönnen, hauen, fallen.]

Gruchawka, *i*, *f.* [Turteltaube,] *f.*
Gruchot, *u*, *m.* Gruchotanie, *a*, *n.* [Girren der Tauben, Gepolter,] *n.*
Gruchotać, *nd.* 2. [girren, rasseln, poltern, zerschmettern.]
Gruchotka, *i*, *f.* [Klapper, *f.* Uhrwecker,] *m.*
Gruczoł, *u*, (Gruczołek, *dim.*) *m.* [Drüse,] *f.*
Gruczołowaty, Gruczołkowaty, [voll Drüsen, drüsenähnlich.]
Gruczołowy, *adj.* [Drüsen-.]
Gruda, *y*, *f.* [Erdscholle, Scholle,] *f.*
Grudniowy, *adj.* [December-.]
Grudziądz, *a*, *m.* [Graudenz in Preussen.] grudziądzki, *adj.*
Grudzień, *dnia*, *m.* [December. Christmonat,] *m.*
Grudzisty, *adj.* [schollig, voll Schollen.]
Grunt, *u*, *m.* [Grund, *m.* Grundlage, *f.* Acker, *m.* Erdreich,] *n.*
Gruntować, *nd.* 2. [gründen, Grundfarbe auftragen,] się na czem, [sich auf etwas gründen, stützen.]
Gruntowanie, *adv.* [gründlich, wohlgegründet.]
Gruntownik, *a*, *m*, [Grundeigenthümer,] *m.*
Gruntowność, *i*, *f.* [Gründlichkeit,] *f.* gruntowny, *adj.*
Gruntowy, *adj.* [Grund-, Grundstücks-]
Grusza, *y*, *f.* [Birnbaum,] *m.*
Gruszczanka, *i*, *f.* [Birnmuss, Birnbrey,] *m.*
Gruszczyczka, *i*, *f.* ziele, [Wintergrün,] *n.*
Gruszczysty, Gruszkowaty, *adj.* [birnenähnlich, birnenartig.]
Gruszka, *i*, (Gruszeczka *dim.*) *f.* [Birn, *f.* Birnbaum,] *m.*
Gruszkowiec, *wca*, *m.* [Birnenvogel, *m.* eine Art Schmetterlinge.]
Gruszkowy, Gruszczany, *adj.* [Birn-]
Grusznik, Gruszecznik, *a*, *m.* [Birnmost, Bierwein,] *m.*
Gruz, *u*, *m* [Mörtel, Schutt,] *m.* gruzowy, *adj.*

dro daleko gruchnął [illegible] [illegible]) [illegible]
[illegible] strzaskane; [illegible]) [illegible] gruzami, cf. [illegible]

[illegible]ukowka, [illegible] [illegible]

grząkanie, crepitare, gruchnąć, [illegible] = zgruchotać = zetrzeć, cf. grzebło

[illegible], [illegible]; cf. grzegotka, cf. [illegible], [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible], gruszki (= gruszy zaskorne); cf. strama, krotki

[illegible] et concreta ute crusta
[illegible] [illegible], cf. [illegible] (= granice), [illegible] o. gorece, [illegible] granice
[illegible], [illegible] [illegible] krew [illegible], [illegible], [illegible]; [illegible] kruda, krawa,
[illegible] Stegrusla, [illegible] [illegible] ruda, Krasta
[illegible], [illegible] (= [illegible] kobiece) [illegible]
[illegible] wziot [illegible] grudziąż = Grudziądz [illegible] wy-
[illegible] poszedł pod Malborg, 16..)

[illegible] f. grz[illegible]

[illegible] wykopany do budowania ([illegible]) [illegible] = dno, [illegible] = cele
[illegible] [illegible], [illegible], praedium

gruntowie na pogańskiej przyjeździe, jakoby kołów wiązał
[illegible] przędza (1662)

Grot : [illegible] Gras, [illegible] cf. [illegible] ([illegible]) cf. grad.
cf. [illegible], [illegible] = żelezne [illegible], [illegible] = signum, [illegible] (cf.
aquila, [illegible] cf. [illegible] [illegible])

groza = strach, [illegible]
kto grozi [illegible], [illegible] [illegible], 9. 1029) [illegible] f. grom
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cf. gryźć, [illegible] gryzi, grymas f. [illegible]

[illegible]uszwina; [illegible] kruszka. f. [illegible] [illegible]

[illegible]blonka (nygrola)

[illegible] gruszki w popiele (R. 1629) [illegible] [illegible]
[illegible] gruszka zielona [illegible] ([illegible])

[illegible]udus, [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], [illegible], [illegible]

Gruby cf. grób, [illegible] ([illegible] [illegible] cf. [illegible], kram
cf. crassus, rusticus (rus), horridus, rudis, [illegible] cf. [illegible]
[illegible], scaber, chropawy, rubidus, rugosus; gravis [illegible] grave
= [illegible] non [illegible]), creber, gruchnąć, f. karmny

S. Grzegorz (12 Marca)

Gruzya: historyczny rzut oka na stan dawnej [illegible] przez P. Josseliana (tiflis)

gruzy granum.

grzbiet. czci góru lasy mosty chcesz mieć grzbiet prosty (P. 1619); trzyma mu grzbiet (ib.) = fangora tectum. cf. got. [illegible] (cf. dorsum, tergum). cf. κρόταφος ἡ γεῖσον (tectum, tergum) [illegible]

gruzowaty ruderatus, rudeatus, rudetus; gruzowny ruderarius.

[illegible] = [illegible], ile, ξυόρεα, ψήχειν, [illegible]; cf. [illegible], [illegible]

grzebień pecten cf. pe [illegible] = grzech) [illegible]. cf. [illegible] (rasspla) [illegible] zamarzanie, [illegible] tacite [illegible]; grzeb. [illegible]

Grymas cf. Grimm, [illegible] gremi

[illegible]

grzech [illegible] [illegible] grzechem który chcesz hańbić [illegible] którzy, bóg sam wyzwoli go z frasunku, 1387. Grzechy młodości karze P. Bóg na stare kości (P. 1610) niewiadomość grzechu nie czyni [illegible] nowe grzechy pobudzają stare długi [illegible]

gryz = mąka pszenna pośledna (Grütze, [illegible], κρίμνον) [illegible]; Grütz (myrzglis), [illegible], glis fl. gris

czy cię gryzie [illegible] jaka krzywda [illegible] (1581) [illegible] [illegible] cf. [illegible] / [illegible] rodere, cruciare, [illegible] torquere: oskoma] cf. [illegible] [illegible] potrzeba, [illegible], [illegible]

Grzecotka. [illegible] grzechotka.

Gryźliwy = [illegible], [illegible], [illegible] gremi [illegible]

Aegritudo

Grzeczny [illegible] samej u ludzi a ludziom się zaś u nas zda się grzeczniej. [illegible] 1629 = [illegible]

grzęda (hrzeda): ten sposób palenia (p. kurka) [illegible] do suszenia lnu, konopi które rozkładają na belkach tak nazwanych grzędach (hrzedach). Samo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] góra; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] grzędka [illegible] - siać

Grzać [illegible] grzać się [illegible], [illegible]

Grzędka = [illegible] w ogrodzie. [illegible] / brzda; area

Grzanka cf. [illegible]

Grześć umarłe = [illegible] [illegible] [illegible] zawsze [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Gruzła, *y*, *f*. [Klumpen, *m*. Klümpchen,] *n*. gruzłowy, *adj*.

Gruzłowacieć, *nd*. 2. [klümperig werden.]

Gruzłowaty, *adj*. Gruzłowato, *adv*. [klümperig. drüsicht.]

Gruzowaty. *adj*. [voll Schutt, schuttig.]

Gryczanka, *i*. *f*. [Buchweitzenstroh,] gryczany, *adj*. [Buchweitzen .]

Gryf, *a*, *m*. [Greif, Greifvogel, *m*. Griffbrett,] *n*.

Gryka, *i*. *f*. [Buchweitzen, *m*, Heidekorn, *n*. Wegetritt.] *m*.

Grymas, *u*, *m*. [Grimasse. Grille.] *f*.

Grymasić, *adj*. 3. [Gesichter schneiden, Grillen fangen, weinen.]

Grymaśnik, *a*, *m*. [Grillenfänger,] *m*. grymaśnica, *f*.

Grymaśny, *adj*. [wunderlich, grillenhaft.]

Gryszpan, *n*, *m*. [Grünspan.] *m*. gryszpanowy, *adj*.

Grywać, *nd*. 1. *freq*. [zu spielen pflegen.]

Gryz, *u*, *m*. [Griesmehl, Aftermehl, Griessand; *m*. Nagen,] *n*.

Gryźć, *nd*. 2. [beissen, nagen, geifern, kränken.]

Gryzienie, *a*, *n*. [Beissen, Nagen, Peinigen,] *n*.

Gryźliwość, *i*. *f*. [Kümmerlichkeit, *f*. zänkisches Wesen,] *n*.

Gryźliwy. *adj*. [beissend, empfindlich.]

Gryzmolić, *nd*. 3. [schmieren, kleken, schlecht schreiben.]

Gryzmoły. *pl*. [Geschmiere, Gekritzle,] *n*.

Gryzony, *pl*. [Graubündten in der Schweitz.]

Gryzota, *y*, *f*. zgryzota, [Gram, Kummer, Harm,] *m*.

Gryzowaty, *adj*. [griesartig, voll Gries.]

Gryzowy, *adj* [Gries-, von Griesmehl.]

Grzać, *nd*. 2. [wärmen, warm machen; anfeuern.]

Grządka, *i*. *f*. [Gartenbeet,] *n*.

Grzanie, *a*, *n*. [Wärmen, Erwärmen,] *n*.

Grzanka, *i*. *f*. [geröstete Brodscheibe,] *f*.

Grzany, *adj*. [gewärmt,] grzane wino, [glühender Wein.]

Grząskość, *i*, *f*. [Sumpfigkeit, *f*. Morast,] *m*. grząski, *adj*. [Sumpf g.]

Grzbiecisty, *adj*. [breitschulterig.]

Grzbiet, *u*. *m*. [Rücken.] *m*. grzbietowy, *adj*. zb. kość [Rückgrath,] *m*.

Grzebełko, *a*, *n*. [Striegelchen, *n*. kleiner Striegel.] *m*.

Grzebielucha, *y*, *f*. [Uferschwalbe.] *f*.

Grzebień, *a*, *m*. [Kamm, Haarkamm, *m*. Hechel.] *f*.

Grzebieniarz, *a*, *m*. [Kammmacher,] *m*. grzebieniarka, *f*.

Grzebieniec, *ńca*, *m*. [Kerbel, eine Grasart.]

Grzebielec, *lca*, *m*. [Striegel; Schürstock in Schmelzhütten,] *m*.

Grzebyczek, Grzebyszek, *a*, *m*. [Kämmchen, kleiner Kamm.]

Grzech, *u*, *m*. [Sünde, *f*. Vergehen,] *n*. pierworodny. [Erbsünde,] *f*.

Grzechołka, *i*, *f*. [Fenster chwalbe,] *f*.

Grzechotać, Grzegotać, *nd*. 2. [klappern, mit einer Klapper.]

Grzechotanie, Grzegotanie, *a*, *n*. [Klappern, Geklapper,] *n*.

Grzechotka, Grzegotka, *i*, *f*. [Klapper,] *f*.

Grzechotnik, Grzegotnik, *a*, *n*. [Klapperschlange,] *f*.

Grzechowy, Grzechowny, *adj*. [Sünden-.]

Grzecznie, *adv*. [höflich, artig.]

Grzeczniś, *sia*, *m*. [ein gar zu höflicher Mensch.]

Grzeczniuchny, *adj*, *intens*. [gar sehr artig.]

Grzeczność, *i*. *f*. [Höflichkeit, Artigkeit, Gefälligkeit,] *f*.

Grzeczny, *adj*. [höflich, artig: gefällig.]

Grzęda, *y*. *f*. [Beet, Gartenbeet, *n*. Hühnerstange.] *f*.

Grzęgotka, *vid*. Grzechotka.

Grzępa, *y*, *f*. [kleines Gesteine in einer Untiefe.]

Grześć, *nd*. 2. [graben, begraben.]

Grzesznica, *y, f.* [Sünderinn,] *f.*
Grzeszniczy, *adj.* [Sünden-, Sünder-.]
Grzesznik, *a, m.* [Sünder.] *m.*
Grzeszność, *i, f.* [Sündhaftigkeit.] *f.* grzeszny, *adj.* [sündig, sündhaft.]
Grzeszyć, *nd.* 4. [sündigen.]
Grzmieć, *nd.* 3. [donnern, krachen.]
Grzmot, *u, m.* [Donner, *m.* Donnern, Gewitter], *n.*
Grzmotać: *vid.* Grzmieć.
Grzmotliwy, *adj.* [donnernd, krachend.]
Grzmotnąć, *nd.* 3. [schmetternd schlagen.]
Grzmotny, *adj.* [donnernd, schmetternd, krachend.]
Grzmotowładny, [donnerregierend, blitzschleudernd.]
Grzmotowy, *adj.* [Donner-.]
Grzyb, *a, m.* (Grzybek *dim.*) [Pilz, Schwamm: *m.* Eyerkuchen.] *m.*
Grzybowaty, *adj.* [pilzenähnlich, schwammig.]
Grzybowy, *adj.* [Pilz- Schwamm-]
Grzymka, *i, f.* [eine Art Gefängniss.]
Grzytać, *nd.* 1. [mit den Zähnen knirschen, klirren.]
Grzywa, *y, f.* [Mähne,] *f.*
Grzywacz, *a. m.* [Holztaube, Waldtaube.] *f.*
Grzywiasty, *adj.* [mähnig, mit einer Mähne versehen.]
Grzywna, *y.* (Grzywienka, *dim*) *f.* [Mark, Rechnungsmünze.]
Gubernacya, *yi, f.* rząd [Regierung,] *f.* podział państwa, [das Gouvernement.]
Gubernator, *a, m.* [Gouverneur,] *m.* gubernatorski
Gubernatorstwo, *a, n.* [Gouverneurschaft,] *f.*
Gubić, *nd.* 3. [verlieren, vernichten, vertilgen.]
Gubiciel, *a. m.* [Verlierer, Vernichter,] *m.* gubicielka, *f.*
Gula, *i. f.* [Beule.]

Guldynka, *i, f.* [Schiessgewehr, Rohr.] *n.*
Gumiennik, *a, m.* [Scheunenaufseher,] *m.*
Gumno, *a. n.* [Scheune, *f.* Schoppen, *m.* Tenne in der Scheune.]
Gumować, *nd.* 2. [mit Gummi zurichten, gumiren.]
Gunia, *i, f.* [Kotze, zottige Decke; *f.* zottiger Rock, Bauerrock.] *m.*
Gurdziel, *a. m.* [Geschwür der Pferde auf der Zunge.]
Gusła, *seł. pl.* [Gauckeley, *f.* Aberglauben, *n.* Hexerey.] *f.*
Guślarka, *i, f.* [Schwarzkünstlerinn; aberglaubisches Wesen.]
Guślarstwo, *a, n.* [Schwarzkünstlerey.] *f.*
Guślarz, *a, m.* [Schwarzkünstler,] *m.*
Guślić, *nd.* 3. [schwarzkünsteln, hexen, wahrsagen.]
Gust, *u, m.* [Geschmack, *m.* Wohlgefallen,] *n.*
Gustowność, *i, f.* [Eleganz, *f.* guter Geschmack,] gustowny, *adj.* gustownie, *adv.* [geschmackvoll.]
Guwerner, *a. m.* [Hofmeister,] *m.* guwernantka, *f.* [Gouvernante,] *f.*
Guwno, *vid.* Gówno.
Guz, *a. m.* [Beule, *f* Knorren am Baume, *m.* harte Drüsengeschwulst.]
Guzdrać się, *rdc, nd;* 1. [zaudern, langsam machen.]
Guzica, *y, f.* [Bürzel, Steiss der Vögel.] *m.*
Guziczek, *czka, m.* [Knöpfchen, kleiner Knopf,]
Guzik, *a. m.* [Knopf,] *m.*
Guzikarz, *a. m.* [Knopfmacher,] *m.* guzikarka, *f.* [Knopfmacherinn,] *f.*
Guzowatość, *i. f.* [Knottigkeit, Knorigkeit] *f.* guzowaty, *adj.*
Gwajak, *u, m.* [Franzosenholz,] *n.* gwajakowy, *adj,*
Gwałcić, *nd.* 3. [Gewalt anthun, schänden; übertreten.

uizota a 1Kp.

untersberg (Henryk) Kawaler 1811.

ustaw Adolf [illegible] Luteryą: nawet sami woyskowi Austryackiey [illegible] z tym się [illegible] że Szweda być nie mieli y owszem go [illegible] [illegible] [illegible] (1811)

[illegible] gumna, bierz gotowe żyto i gotowe co je już cepami wybito. [illegible] gumna; [illegible] żeb [illegible]

[illegible], 2. suknia gruba z gum [illegible] gausape, [illegible] gumno horreum [illegible] gunia = vestis hirsuta) [illegible] [illegible] [illegible] (kożuch) [illegible] [illegible] et penula, [illegible] et vestis pellicea [illegible] guzik

[illegible] [illegible] [illegible] karany [illegible]
[illegible] = [illegible] [illegible] [illegible] grzechać [illegible] grom,

[illegible] i o gustach czynity [illegible] (Din [illegible] XL) [illegible] [illegible] [illegible] gęsle

[illegible] kiście, [illegible] gwarzyć

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] = [illegible]
[illegible] [illegible] geżde [illegible] knot, konur
[illegible] nasieku z [illegible] (nodus plagarum, tuber) [illegible] [illegible] grumot; [illegible] Knot
[illegible] nadmiewie (tuber) mamma arboris; 3, [illegible] na ciele [illegible] grzywa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jagoda
[illegible]; 4, [illegible] (frumen, [illegible] księżyca); 5, = kotka [illegible] [illegible] pokrzywa.
gibić, gubić, gubać

[illegible] gastuica, [illegible] kustrzyca [illegible] [illegible] [illegible] grzęzotka.

Grzywna [illegible] mina [illegible] grzywa [illegible] grumus

knot, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gibe [illegible] [illegible]

[illegible] guajacum lignum, lignum indicum [illegible]

[illegible] wzrok.

[illegible] [illegible] [illegible]

Gubić [illegible] gibze [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible] grzbiet [illegible] [illegible] [illegible] golić [illegible] [illegible] gubić się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] guzowaty = gibber)

Gzatwezia jest kraj Jadźwingów albo Jazygów = Podlas.

gwałtem wzięć może, ale daje nie może (S. 1619) = volenti non fit injuria
βία, vis, cf. gualtiero (Walther), [illegible]

gwar otwarcie = warunek [illegible].
gwar = gadanie wielu (strepitus popularis) [illegible] κέλαδος (καλέω clamor, cf. γλῶσσα) = zgiełk; jubilatur

= orszak, halabardniky, dworzanin, pacholstwo

Gwarzyć hirrire = garrire [illegible], hirpus (plebeja vox = wołać, rozmawiać) zełopuns

Gwiazda cf. gwoździe [illegible]; sidus cf. gawęda
[illegible] mandaum cf. światło, jaskrawy, [illegible] cf. pastrząb

[illegible] = tabanus (Pferdebremse); (bąk = asilus Bißbremse) οἶστρος [illegible] μύωψ

Gwiazdeczka, kamień drogi (ἀστέρος λίθος, η. ἀστὴρ [illegible]. weil er ein [illegible] [illegible] hat)
gwiazdeczki, jaskierki, dymienicznе ziele, gwiazda diablek (aster atticus, bubonium, amellus, inguinaria [illegible] ἄστερ [illegible] argemone)

Gwałciciel, *a.m.* [Gewalthäter, Schänder *m.* gwałcicielka, *f.*

Gwałt, *u, m.* [Gewalt, Gewalthätigkeit, Nothzüchtigung.] *f.*

Gwałtowność, *i, f.* [Gewaltsamkeit.] *f.* gwałtownie, *adv.* gwałtowny, *adj.*

Gwar, *u, m.* [Gemurmel.] *n.*

Gwarancya, *yi, f.* [Garantie, Gewährschaft,] *f.*

Gwarantować, *nd.* 2. [garantiren, Gewährschaft leisten.]

Gwardya, *yi, f.* [Garde, *f.* Gefolge,] *n.*

Gwardyak, *a, m.* [Gardesoldat,] *m.* gwardyacki, *adj.*

Gwardyan, *a, m.* [Guardian in einem Kloster,] gwardyański, *adj.*

Gwarzyć, *nd.* 4. [durch einander reden, schwatzen, murmeln.]

Gwazdzić, *nd.* 3. [schmieren, klecksen.]

Gwiazda, *y, f.* [Stern,] *m.*

Gwiazdarnia, *i, f.* [Sternwarte,] *f.*

Gwiazdarski, *adj.* [die Sternkunde betreffend, astronomisch.]

Gwiazdarstwo, *a, n.* [Sternkunde,] *f.*

Gwiazdeczka, *i, f.* [Sternchen.] *n*; bot, [Sternblume.] *f.*

Gwiazdosz, *a, m.* bot. [Löwenfuss, *m.* Lungenkraut,] *n.*

Gwiazdowaty, *adj.* [sternicht, wie ein Stern gestaltet.]

Gwiazdowiec, *wca, m.* [Sternfäulenstein,] *m.*

Gwiazdownica, Gwiazdnica, *y, f.* [Sternkraut,] *n.*

Gwiazdzić, *nd.* 3. [besternen, mit Sternen besetzen.]

Gwiazdzisty, *adj.* [gestirnt, mit Sternen besetzt.]

Gwicht, *u, m.* [Gewicht,] *n.* gwichtowy, *adj.*

Gwint, *u, m.* [Gewinde, *n.* Schraubengang,] *m.* gwintowy, *adj.*

Gwintówka, *i, f.* [gezogenes Rohr,] *n.*

Gwizdać, *nd.* 3. [pfeifen mit dem Munde.]

Gwizdacz, *a, m.* [Pfeifer,] *m* gwizdaczka *f.* [Pfeiferinn,] *f.*

Gwizdowka, *i, f.* [Pfeife, Rohrpfeife,] *f.*

Gwoli, statt ku woli, [zu Willen, zu Gefallen, nach Belieben.]

Gwoźdź *etc, vid.* Goźdź.

Gżegżółka, *i, f.* [Guckguck,] *m.* gżegżołczy, *adj.*

Gzems, Gzyms, *u, m.* [Gesims,] *n.* gzemsowy, *adj.*

Gzić, *nd.* 3. [heftig stechen;] *fig.* [reitzen, rege machen,] się; [sich herumtummeln, brünstig seyn.]

Gzik, *u, m.* [Bissewurm, *m.* eine Art Bremsen; Brunstzeit, *f.* Kurzweil.]

Gziwy, *adj.* [zu verliebten Streichen geneigt.]

Gzło, *a.* Giezłeczko *dim.* [Leinwandkittel,] *m. fig.* [Decke, Hülle.] *f.*

Gzygzak, *a, m.* [Zickzak,] *m.* gzygzakowy, *adj.*

Gzyms, *v.* Gzems.

H.

Ha! *interj.* [ha, Ausdruck der Verwunderung; des Lachens.]

Haba, *y, f.* [grobes weisses Tuch,] habiany, *adj.*

Habit, *u, m.* [Ordensbabit, *m.* Ordenskleidung,] *f.*

Haczek, Haczyk, *a, m. dim.* [kleiner Hacken, *m.* Häckchen,] *n.*

Haczkowaty, *adj.* [häckicht, wie ein Häckchen gestaltet.]

Haczyć, *nd.* 4. [mit dem Hacken fassen.]

Haczysty, *adj.* [hackig, wie ein Hacken gekrümmt.]

Haft, *u, m.* [Heft, *m.* Stickerey,] *f.*

Haftarka, *i, f.* [Stickerinn,] *f.*

Haftarstwo, *a, n.* [Stickerey, Stickerarbeit,] *f.* haftarski, *adj.*

Haftarz, *a, m.* [Sticker, *m*; Heftelkrämmer,] *m.*

Haftka, *i, f.* [Haftel, *f.* Heftlein, Heftchen,] *n.*

Haftkarz, *a, m.* [Heftelmacher, Heftel krämmer,] *m.*

Haftować, *nd.* 2. [heften, zusammennähen; sticken, ausnähen.]

Haftowanie, *a, n.* [Sticken, Stickerey,] *f.*

Haja, *ai, f.* [Hay, *m.* eine Art Seefische.]

Hak, *a, m.* [Hacken,] *m.*

Hakowaty, *adj.* [hackelförmig, wie ein Hacken gekrümmt.]

Hakownica, *y, f.* [Hackenbüchse, *f.* Doppelhacken,] *m.*

Halabarta, *y, f.* [Hellebarthe,] *f.* halabartowy, *adj.*

Halabartnik, *a, m.* [Hellebardier,] *m.*

Hałaburda, *y, m.* [lärmender Händelmacher,] *m.*

Hałas, *u, m.* [Lärm, *m.* Geräusch,] *n.*

Hałasić, *nd.* 3. Hałasować, *nd.* 2. [lärmen, toben.]

Hałaśnik, Hałasownik, *a, m.* [Lärmmacher,] *m.* hałaśnica, *f.*

Hałasowny, *adj.* [lärmend.]

Hałastra, *vid.* Chałastra.

Hamernia, *i, f.* [Hammerwerk, *m.* Eisenhammer, Kupferhammer,] *m.*

Hamować, *nd.* 2. [Hemmen, zurückhalten, Einhalt thun,]

Hamulec, *lca, m.* [Hemmkette, Radesperre, *f.* Zwang, *m.*

Hańba, *y, f.* [Schmach, Schande.] *f.*

Hańbiarz, Hańbiciel, *a, m.* [Schmächer, Schänder,] *m.* hańbicielka, *f.*

Hańbić, *nd.* 3. [schmähen, schänden, beschimpfen.]

Hańbienie, *a, n.* [Schänden, Beschimpfen. *n.* Schimpf,] *m.*

Handel, *u,* (Handelek *dim.*) [Handel, Kaufhandel, *m.* Handlung,] *f.*

Handlarz, *a, m.* [Händler, Krämer,] *m.*

Handlarstwo, *a, n.* [Handelstand; Handel;] *m.* handlarski, *adj.*

Handlować, *nd.* 2. [handeln, Handel treiben.]

Handlowność, *i, f.* [blühender Handel;] handlowny, *adj.* [Handels.]

Haniebnie, *adv.* [schändlich, schimpflich.]

Haniebnik, *a, m.* [Schänder, Lästerer.] *m.*

Haniebność, *ci. f.* [Schändlichkeit, Schimpflichkeit,] *f.* haniebny, *adj.* [schändlich, schimpflich, Scham-.]

Haracz, *u, m.* [Tribut.] *m.* haraczowy, *adj.*

Harap, *u,* Harapnik, *a, m.* [Hetzpeitsche, Peitsche,] *f.* harapowy, *adj.*

Harc, *u, m.* [Scharmützel, Vorspiel vor der Schlacht,] *n.*

Harcerz, *a, m.* [Hatschier, Leibtrabant,] *m.*

Harcować, *nd.* 2. [herausrücken, scharmützіren, herumschweifen.]

Harcownik, *a, m.* [Scharmützirer; Pferdetummler.] *m.*

Harcowny, *adj.* [Scharmützel-.]

Hardość, *i, f.* [Trotz; gebitherischer Stolz, *m.* Hoffarth,] *f.*

Hardy, *adj.* Hardo, *adv.* [trotzig, stolz, hoffärtig.]

Hardzieć, *nd.* 2. [trotzig werden, stolz werden.]

Harfa, *y, f.* [Harfe,] *f.* *oeaon.* [Kornfege,] *f.*

Harfista, *y, m.* [Harfenist, Harfenspieler,] *m.* Harfistka, *f.* [Harfenistinn,] *f.*

Harmider, *u. m.* [Lärm, *m.* Geppolter,] *n.*

[illegible] nowej. pocz. pańszczyzny w Hanowerze [illegible];
[illegible] jezioro [illegible] (1844)

[illegible] barzo, okrutnie

= wielki, okrutny.

[illegible] 1602.

[illegible] wôn; owón, ôn

[illegible] się harcem [illegible] i ku Koszu skoczy [illegible] 1662
[illegible]

halabartnik
[illegible] (= błazeł palan) (h. na koniu = bieganie, ćwiczenie konia.)

= z trzodą harcownik potrzebę [illegible] 1551
cp. harcit.

= cudzego chleba i z pańskich obiadów (Kl.) [illegible]; Tortel na hardego, nie- [illegible] (P. 1619); [illegible]: Na hardego dołek, a na zacnego kołek [illegible]
[illegible] pedibus ut [illegible]. Cp. [illegible], [illegible]
gorzeć, [illegible] twardy.
[illegible] krasny. [illegible] gorny; = pyszny (imperiosus) / przeć

[illegible] = ἄσεμ [illegible] sambuca, νάβλον. ναῦλον.

[illegible] nablista (sambucistria) νάβλας

[illegible] harmider, / larma.

Han, a [illegible]
Halcyone zimorodka Kl.
Halbersztadzie [illegible]
Hamerstein na granicach Saksonii (1389)
Hajek czeski XVI wieku kronikarz, tylko [illegible] Gallusa upiększa i zmyśla, jest jako wierny bajarz.
Haga [illegible]

Haftka = kolce, knafel, fibula

hak [illegible]
[illegible]
/ Komora.

Halabart = amazonia securis bipennis, [illegible]

Halabardnik = harcerz, czabant

hamulec: [illegible] jako hamulcem [illegible] (1607), [illegible]

Hajdamaki [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Hegel, który z taką śmiałością naukę Szellinga do historyi świata zastosował.
Helwecyusz i Cabanis na systemacie Kondillaka opierali swoją teoryę zmysłów i korzyści.
Helfenstein: Wilhelm v. H. Wielki Komtur (1391)
Henning ryzki arcybiskup 1420.
Heidenreich f. Fincke.

harmonia odwiecznie ustanowiona die [illegible] H. [illegible] nach Wolff.

hasło = znak z godło wojenne; łć. signum, condictum [illegible]. σημεῖον, σύνθημα, σύσσημα

starzy hajducką zpiechotą [illegible] (wie [illegible]), opp. na koni usarską [illegible].

Herb = insigne, symbolum, signum, [illegible] cf. [illegible] - herold
Herby w Polsce zależność w XIV wieku [illegible] szlachtą się [illegible] nity. szlachta litewska podczas Unii Horodelskiej przyjęła polskie herby. [illegible] (harmán): [illegible]
Helikon. z Helikonu wdzięcznego, [illegible]

tka z przew[illegible]
[illegible]
[illegible]
Hasi (Athl.) [illegible]
Harowaś, h[illegible]
Haru haru[illegible]
(abam)
Harmonia
Harmonic
[harm
Harmonio
klang
Harpa, y,
Hart, u,
kraft,
Hartfül, a.
Hartfi lni
d. Pf
Hartować,
abzié
Hartowan
Hartowan
stähle
Hartowne
dauer
Hasać, n
hüpfe
Hasło, a,
Losun
Hassya,
haski,
Haubica,
Haydamac
risch.
Haydamac
del; w
Haydamac
Weib.
Haydamac
lich w
Haydamak;
rumtre
Haydacki,
sumier
Hayductw
Haydu
ducker
Hayduk, a
ter Inf
kenkle

Harmonia, *i, f.* [Harmonie, *f.* Einklang,] *m.*
Harmonicznie, *adv.* Harmoniczny, *adj.* [harmonisch, im Einklange]
Harmoniować, *nd.* 2. [harmoniren, im Ein klange leben.] –
Harpa, *y, f.* [sichelförmiges Schwerd.]
Hart, *u, m.* [Hartung, Abhärtung, Spannkraft, Kraft,] *f.*
Hartfúl, *a, m.* drażek, [Erdpfahl, Pflock,] *m.*
Hartfulnik, *a, m.* [Bootsknecht, der mit d. Pflocke zu thun hat.]
Hartować, *nd.* 2. [härten;] piórà, [Feder abziéhen.]
Hartowanie, *a, n.* [Härten,] *n.*
Hartowany, Hartowny, *adj.* [gehärtet, gestählert.]
Hartowność, *i, f.* [Abhärtung, Ausdauer,] *f.*
Hasać, *nd.* 2. [springen, Sätze machen, hüpfen.]
Hasło, *a, n.* [Losung, *f.* Losungszeichen, Losungswort,] *n.* hasłowy, *adj.*
Hassya, *i, f.* [Landgrafschaft Hessen] haski, *adj.* [hessisch.]
Haubica, *vid.* Granatnik.
Haydamacki, *adj.* [haydamakisch, räuberisch.]
Haydamactwo, *a, n.* [Haydamakengesindel; wüstes, rohes Leben,] *n.*
Haydamaczka, *i, f.* [verwildertes rohes Weib.]
Haydamaczyć, *nd.* 4. [räuberisch, liederlich werden.]
Haydamak; Raüber, Strassenraüber, Herumtreiber,] *m.*
Haydućki, Hayduczy, *adj.* [Haydućken-,] sumienie, [laxes Gewissen.]
Hayductwo; *a, n.* [Hayduckenleben, *n.* Hayduckenstand,] *m.* *coll.* [Hayducken.
Hayduk, *a, m.* Heyduck, leicht bewaffneter Infanterist; Bedienter in Heyduckenkleidung,] *m.*

Haystra, *y, f.* [eine Art Fischreiger]
Hayta, Haytuś, *indecl.* [spazieren, im Munde der Kinderwerterinn.]
Hazard, *u, m.* [Zufall, Hasard,] na hazard, [auf gut Glück.]
Hazardować, *nd.* 2. [blindlings etwas wagen, auf Gerathewohl machen.]
Hazardowny, *adj.* [auf gut Glück wagend.]
He! *iuterj.* [he! Ausdruck des Unwillens, Schmerzes.]
Heban, *u, m.* [Ebenbaum, *m.* Ebenholz,] *n*
Hebanować, *nd.* 2. [schwarz beitzen, schwarz färben.]
Hebanowy, *adj.* [Eben-, von Ebenholz.]
Hebel, *bla, m.* [Hobel,] *m.* heblowy, *adj.*
Hebelkowy, *adj.* [hobelartig, meisselartig.]
Heblować, *nd.* 2. [hobeln, ausgleichen, glatt machen.]
Heblowiny, *win, pl.* wióry, [Hobelspähne.]
Hebrayczyk, Hebreyczyk, *a, m.* [Hebräer, Jude,] *m.*
Hebrayszczyzna, *y, f.* [das Hebräische,] hebrayski, *adj.* [hebräisch.]
Hełm, *u, m.* szyszak, [Helm,] *m*; alembikowy, [Hut am Destilirkolben.]
Hemoroidalny, *adj.* [hämorrhoidisch, hämorrhoidal .]
Hemoroidy. *dów, pl.* [Hemorrhoiden, goldene Ader,] *f.*
Henryk, *a, m.* [Heinrich,] *m.* henrykowy, *adj.*
Hepatyka, *i, f.* żyła wątrobna, [Leberader,] *f.*
Heraldyka, *i, f.* [Heraldik, Wappenkunde,] *f.*
Herb, *u, m.* [Wappen, Stammhaus, *n.* Familie,] *f.*
Herbarz, *a, m.* [Wappenbuch;] zielnik, Kräuterbuch,] *n.*

Herbata, *y, f.* [Thee, *m.* Theestaude,] *f.* herbatny, *adj.*

Herbopis, Herbopisarz, *a, m.* [Heraldiker, Wappenbeschreiber,] *m.*

Herbować się, *rec. nd.* 2, [ein Wappen führen.]

Herbowniczy, Herbowny, Herbowy, *adj.* [Wappen-.]

Hercerz, Hercować, *vid.* Harcerz.

Heretycki, *adj,* [Ketzerisch, abtrünnig.]

Heretyctwo, *a, n.* [Ketzerey, Abtrünnigkeit,] *f.*

Heretyczeć, *nd.* 2. [Ketzerisch werden, der Ketzerey anhängen.]

Heretyczka, *i, f.* [Ketzerinn,] *f.*

Heretyczyć, *nd.* 4. kogo, [einen mit Ketzerey anflecken.]

Heretyk, *a, m.* [Ketzer, Abtrünniger,] *m.*

Heretykować, *nd.* 2. [einen verketzen, ihn Ketzer schelten.]

Herezya, *yi, f.* [Ketzerey,] *f.*

Heroiczny, *adj.* Horoicznie, *adv.* [Helden-, heroisch.]

Heroina, *y, f.* [Heldinn,] *f.*

Heroizm, *u, m.* [Heroismus, Heldensinn,] *m.*

Herold, *a, m.* [Herold,] *m.* heroldski, *adj.*

Herszt, *a, m.* [Rädelsführer, Häuptling,] *m.* hersztowy, *adj.*

Hersztować, *nd.* 2. [den Rädelsführer abgeben.]

Hetman, *a, m.* [Feldherr, Oberbefehlshaber der Armee,] *m.*

Hetmanić, *nd.* 3. Hetmanować, *nd.* 2. [das Obercommando haben, als Feldherr anführen.]

Hetmanienie, *a, m.* [Obercommando, Kommandiren,] *n.*

Hetmanka, *i, f.* [Feldherrinn, Oberbefehlshaberinn,] f.

Hetmanowa, *y,* f. [des Feldhern Gemahlin,] *f.*

Hetmański, *adj.* [Feldherrn-.]

Hetmaństwo, *a, n.* [Feldherrnwürde,] *f.*

Hetmańszczyzna, *y, f.* dobra hetmańskie, Feldherrngüter.]

Hewar, *a, m* [Heber, Weinheber.] *m.*

Hey! heyże! heydaż *interj,* [heh! frisch zu! heysa!]

Hierarchia, *yi, f.* [Hierarchie,] *f.* hierarhalny, *adj.*

Himn, Hymn, *u, m.* [Hymnus, *m.* Hymne,] *f.*

Himnista, *y,* Hymnensänger; Hymnendichter.] *m.*

Hipokryta, *y. m.* obłudnik [Heuchler,] *m.*

Hipokryzya, *i, f.* [Heuheley,] *f.*

Historya, *i, f.* [Geschichte, Historie, *f.* Auftritt,] *m.*

Historyczny, *adj.* [historisch, geschichtlich.]

Historyjka, *i, f.* [Geschichtchen,] *n.*

Historyk, *a, m.* [Historiker, Geschichtsschreiber,] *m.*

Hiszpania, *i, f.* [Spanien,] *n;* hiszpan, *a, m.* [Spanier,] *m.* hiszpanka, *i, f.* [Spanierinn, *f;* spanischer Taback,] *m.*

Hiszpański, *adj.* po hiszpańsku, *adv.* [spanisch.]

Hiszpańszczyzna, *y, f.* [das Spanische, etwas Spanisches.]

Ho! *interj.* [ho! oho! wenn man bei etwas Anstand nimmt.]

Hoboista, *y, m.* [Hautboist,] *m.*

Hodować, *nd.* 2. [nähren, unterhalten, pflegen, grossziehen-.

Hola, *interj.* [hola, sachte!]

Hołd, *u, m.* [Huldigung,] *f.*

Hołdować, *nd.* 2. [huldigen, verehren, unterwürfig eyn.]

Hołdowniczy, *adj.* [Huldigungs; zinsbar; unterwürfig.]

Hołdownictwo, *a, n.* [Zinsbarkeit,] *f. coll.* [Lehnsleute.]

Hildegarda Np.

Hidalgo : duma hidalgów (= szlachty)

Hipokrena. od ślicznych bogiń które Hypokreńskie zdroje mają w mocy (1594)

chowac ; sipuz (sempe, semper)

Herzen-Kassielski Książę Fryderyk.

Hersikie / Giersikie.

Herzegowina kraj Turcy.

Hermann / Jaros.

Herodto w obozie pod Herodto 1431

Herbert. Ja Jan Herburth z Fulsztina w Tarnowczu y w Biebrzach dziedzyce rynecyszym Czerographym y Cyrografem zeznawam y znacz dawam (z r. 1575) (Tarnowiec n. Gemb. Grob.).

Herbata (...) herba the

H...tyk z świeżej wiarki człowiek z zasmeconą głową (Kl.

Herold n. herb (= ...) ; giermek

Herszt ... proder ; ... harcowai, ...

(...)

Homagium (Taska ; hołd = stipendium tribut, ... gold ...)

Hołdowat (Jezus) morze ... (Kl.)

Hurray: Hetkus w obyczajach i w wierszach przykładny (Kl)

Huculy, znane kunlu Hucułki zida Zoogeflen.
Hucułskie Koniki.

Hoyna 1721 nad Szwedki. Stemicka pod Hoyne wyprawił (illustr.)

Horoch Npr. Horachowa [illegible]

Homerus pisał, pod Troją jako Greki rządził Agamemnon i Ulysses jako długo błądził, jako Achilles Hektora włóczył koło Troi, jak doznał Ulysses wstydu Penelopy swojej (Kl).

Horwatski Kroatisch.

Holt: Henryk Holt Kom. tun Elbląski 1418.

Hozy P. خوش (Hön = gut)

nie most po koniu, więc po hołobach (F. 1629). Mamma [illegible] Wallonem [illegible] nam [illegible] sandalium [illegible] tanquit. R. оглобля

przy tamtym hetmanie, Xiążęciu Radziwile więcey y lepszych było ludzi, przy nim (Gąsiewskim) zaś sama hołota została y szlachty mało (15..)

Hołować fr. haler (cf. chalare = demittere [illegible] hine chalakowifaner).

Orda R. орда T. اوردو (camps, camer) cf. l. ordo Reihe [illegible]

[illegible] i [illegible], hojnie indiffer m.

Horda: [illegible] Horde

Hołdownik, *a*, *m.* [Lehnsmnnn, Vasall,] *m.*
Hołdowny, *adj.* [zinsbar, unterwürfig.]
Hollandya, *i*, *f.* [Holland,] *n.*
Hollender, *dra*, *m.* [Holländer,] *m.* Hollenderka, [Holländerinn, *f.* holländischer Schnupftaback, *m.*
Hollendernia, *i*, *f.* [Holländerey, Kuhmelkerey,] *f.*
Hollenderski, *adj.* [holländisch.]
Hołoble, *li*, *pl.* [Gabeldeichsel, doppelte Deichsel,] *f.*
Hołota, *v.* Gołota.
Hołować, *nd.* 2. [das Flussschiff gegen den Strohm ziehen.]
Hołownik, *a*, *m.* [ein zehn Garnietz Maass.]
Holsztyn, *a*, *m.* [Holstein,] *n.* holsztynski *adj.*
Hołubiec, *bca*, *m.* [reussischer Tanz; Anschlagen der Ferse.]
Hołysz, *a*, *m.* [nackter, abgerissener Mensch,] *m.*
Homagium, *vid.* Hołd.
Honor, *u*, *m.* [Ehre,] *f* słowo [Ehrenwort,] *n.* honorowy, *adj.*
Honorować, *nd.* 2. czcić, [beehren, Ehre erweisen.]
Horda, *y*, *f.* [Horde, Schaar, *f.* Schwarm,] *m.*
Hordowina, *y*, *f.* [Mehlbaum, Mehlbeerbaum,] *m.*
Hordyniec, *ńca*, *m.* [Tatar,] *m.* hordyński, *adj.*
Hordynka, *i*, *f.* [tatarischer Säbel,] *m.*
Horyzont, *u*, *m.* poziom, [Horizont,] *m.* horyzontalny, *adj.*
Hospodar, *a*, *m.* [Hospodar der Wallachey oder Moldau.]
Hospodarstwo, *a*, *n.* [Hospodarschaft,] *f.*
Hostya, *i*, *f.* [geweihte Oblate, Hostie,] *f.*
Hoy! *interj.* [juch he! hoy! ey!]
Hoynie, Hoyno, *adv.* [reichlich, überflüssig.]
Hoynorostka, *i*, *f.* [Hermelraute, Bergraute,] *f.*

Hojność, *i*, *f.* [Freygebigkeit,] *f.* Aufwand,] *m.*
Hoyny, *adj.* [freygebig, reichlich, überflüssig.]
Hoży, *adj.* Hoża, *adv.* [frisch, munter, lebhaft.]
Hrabia, *i*, und *ego*, *m.* [Graf,] *m.* Hrabiątko, *dim.* [Grafchen,] *n.*
Hrabianka, *i*, *f.* [Comtesse, des Grafen Tochter,] *f.*
Hrabina, *y*, *f.* [Gräfinn,] *f.*
Hrabski, Hrabiowski, *adj.* [gräflich.]
Hrabstwo, *a*, *n.* [Grafsschaft, *f.* der gräfliche Rang,] *m.*
Hreczany, *adj*, *v.* Gryczany, Hreczka, *v.* Gryka.
Hreczkośiéj, *a*, *m.* [Buchweitzensäer, Säemann, Landmann,] *m.*
Hreczuszki, *pl.* [Buchweitzenkuchen.]
Hrydnia, *i*, *f.* [Rauchstube zum Troknen des Getreides,] *f.*
Huba, *y*, *f.* [Hube, Hufe,] *f.*
Hubka, *i*, *f.* [Feuerschwamm,] *m.* hubkowy, *adj.*
Huciany, *adj.* do huty należący, [Hütten-]
Huczeć, *nd.* 4. Hukać *nd.* 1. [einen schreienden Ton geben, jauchzen, laut schreien; losdonnern.]
Huczek, *a*, *m.* [Geräusch, *m.* Jauchzen, *n.* Schreyhals,] *m.*
Hucznie, *adv.* [mit Geräusch, laut prahlerisch.]
Huczny, *adj.* [tönend, brausend, sausend.]
Huf, *u*, Hufiec, *fca*, *m.* [Haufen, *m.* Schaar, Legion, Rotte,] *f.*
Hufnal, *a*, *m.* [Hufnagel,] *m.*
Huk, *u*, *m.* [Hall, Knall, Schall, *m.* Toben, Schelten,] *n.*
Hukać, *vid.* Huczeć.
Hulać, *nd.* 1, [schwelgen, lustig leben.]
Hulak, *a*, *m.* [Schwelger, Schlemmer,] *m.*
Hulanka, *i*, *f.* [jubelnde Lustbarkeit, Schwelgerey,] *f.*

Huletka, *i*, *f.* [Schäferstock, Schäferstab.]

Hultaj, *aja*, *m.* [Taugenichts, Herumtreiber, liederlicher Kerl,] *m.*

Hultajka, *i*, *f.* [liederliche Vettel, *f.* liederliches Leben,] *n.*

Hultaić, się, *rec. nd.* 3. [liederlich werden.]

Hultajski, *adj.* [liederlich,] bigos, [Ragout mit Kraut.]

Hultajstwo, *a.* *n.* [liederliches Leben, liederliches Gesindel,] *n.*

Humen, *a*, *m.* [Abt vom griechischen Ritus,] *m.*

Humenica, *y*, *f.* [Aebtissinn,] *f.*

Humerał, *a*, *m.* [Achselhemde der Kathol-Geistlichen,] *n.*

Humor, *u*, *m.* [Laune, *f.* Säfte d. menschli Körpers,] *f. pl.*

Humorek, *rku*, *m.* [üble Laune, Caprice,] *f.*

Humorowaty, *adj*, [voll Humeurs, capriciös.]

Hurmem, *adv.* [schaarweis, haufenweis, reichlich.]

Hurt, *u*, *m.* [Hürde,] *f.* hurtem kupić, handlować; [im Ganzen od. Grossen handeln.]

Hurtem, *adv.* [in Bausch und Bogen.]

Hurtować, *nd.* 2. [hürden, (auslesen.]

Hurtownik, *a*, *m.* [Hürdler. Grosshändler,] *m.*

Hurtowy, *adj.* [Hürden-,] ryczałtowy, [im Ganzen, im Grossen.]

Husar, *a*, *m.* [Husar,] *m.* Huzarka, *i*, *f.* [Husarinn,] huzarski, *adj.*

Husarz, *a*, *m.* [polnischer Hussar;] *m.*

Huta, *y*, *f.* [Hütte, z. B. Glashütte, Eisenhütte,] *f.*

Hutarski, Hutniczy, *adj.* [Hütten-]

Hutarz, *a*, *m.* [Hüttenarbeiter,] *m.*

Hutman, *a*, *m.* [Aufseher in einem Bergwerke, Huthmann,] *m*

Hyacynt, *u*, *m.* [Hiacynth, Kristall, *m.* Hyacinthe, Blume,] *f.*

Hybel, *vid.* Hebel.

Hyberna, *y*, *f.* [Kriegssteuer zu den Winterquartieren,] hybernowy, *adj.*

Hyblować, *vid.* Heblować.

Hycel, *cla*, *m.* [Hundeschläger, Schinder,] *m.* hyclowski, *adj.*

Hyd, *u*, *m.* ochydzenie, [Abscheu, Eckel;] *m.*

Hydliwy, Hydny, *adj.* [hässlich, abscheulich, eckelhaft.]

Hydzić, *nd.* 3. [verreckeln; verhasst machen, anschwärzen.]

Hyena, *y*, *f.* [Hyäne.] *f.*

Hyl, *u*, *m.* [Erdspitze,] *f.*

Hymen, *u*, *m.* [Hymen, der Gott der Ehen;] *poet.* [Hochzeit,] *f.*

Hymn, *vid.* Himn.

Hypokondrya, *yi*, *f.* [Hypochondrie, Milzsucht,] *f.* hipokondryczny, *adj.*

Hypoteka, *i*, *f.* [Hypothek,] *f.* hypoteczny, hypotekowy, *adj.*

Hyż, *u*, *m.* [günstiger Wind auf dem Wasser; Hütte,] *f.*

Hyzować, *nd.* 2. [hissen, die Segel aufziehen.]

Hyży, *vid.* Chyży.]

J.

I, *conj*, [und,] i tam daléj, [und so weiter.]

Ja. *pron.* [ich.]

Jabłczany, Jabłeczny, *adj.* [Apfel-, Aepfel.]

Hume był filozofem powątpiewania, urodził się bowiem w czasie protestantyzmu.
Huss = biskup Dietrich dorpacki wymaga od Witowta karanie znajdującego się na jego dworze pewnego czeskiego szlachcica, który twierdził iż Jan Huss niewinnie przez sobor potępionym został. 1414.
Witold przyjął Hussytów, (: Wiklef.) pod swoję obronę. 1432.

Kopijnik, [illegible] = żołnierz [illegible]

Hultaj = tułacz, tułacz, łoźny [illegible], [illegible], [illegible] = [illegible]

[illegible] hutnik (vitrearius [illegible])

[illegible] żołomne, [illegible], zakręty [illegible]
[illegible]

[illegible] heroл.

[illegible] [illegible] (jak [illegible]) odium [illegible]

[illegible] [illegible].

Jabłczanka (Apfelmus?)

S. Jakub s. Filip.
S. Jakób (25 Lipca)

Jać (imać, ...) ... cf. ἐμὸ, ...)
Jabłonów ... in ...

Jabłko cf. epula: ... ὄφον, ... (piec), ...
...
Nie każdego drzewa jabłko nada, ... Nie każda ziemia daje jabłka (...
non omnibus omnia apta, nie wszystkim gruszki, drugim jabłka (ib.)
Jabłko ... ; j windy ... owoc.
cf. jagoda, japurek, ...

Jagoda ... s. guz, grono, krąg; bacca s. bób (... mała, ... jabłko) ...

Jaje ὠόν, ὤεον, ... ovum s. jagoda (uva) u. jagły ...

jać (jęł primili = przyjęli); ... (... omnis), ...
s. ...

Jak ... niż: Tysiączy jest jak ja ...,
... ...

... cf. wyjadam ... zkąd

Jatowica ... = niegojo ...

Jadro cf. ... testa
cf. ovum (jaja) et uva (jagoda)

Jabłeczni...
wein,
Jabłko, ...
Jabłkowit...
mel,]
Jabłkowy...
Jabłoń, ...
dim.)
Jabłuszko...
chen,]
Jąć, imać ...
fen, ...
Jacek, ...
me,] ...
Jad, u, m...
fährlic...
Jadać, nd...
essen...
Jadacz, a...
[Essen...
Jadalnia, ...
saal,] ...
Jadalny, ...
rig, es...
Jadło, a, ...
Leben...
Jadowić, ...
Jadowicie...
ger W...
Jadowitość...
Wuth, ...
Jadowity, ...
ergrim...
Jądro, a, ...
pl. jąd...
Jądrzysty, ...
Jadwichna...
sen,] ...
Jadwiga, ...
nes Fl...
Jaglany, ...
grütze...
Jagły. ...
[Hirsen...

Jabłecznik, *a, m.* [Aepfelmost, Aepfelwein, Cider,] *m.*

Jabłko, *a, m.* [Apfel,] *m.*

Jabłkowity, *adj.* (z. B.) koń, [Apfelschimmel,] *m.*

Jabłkowy, *adj.* [Aepfel-, von Aepfeln.]

Jabłoń, *i, f.* [Aepfelbaum.] *m.* (Jabłonka *dim.*) [Aepfelbäumchen,] *n.*

Jabłuszko, Jabłuszeczko, *dim n* [Aepfelchen,] *n.*

Jać, imać się czego, *nd.* 2. [etwas zugreifen, sich einer Sache annehmen.]

Jacek, *cka,* [Hyacinthus, ein Männername,] *m.*

Jad, *u, m.* [Gift, *n.* Wuth, *f,* etwas Gefährliches,] *n.*

Jadać, *nd. freq.* 1. [zu essen pflegen, oft essen.]

Jadacz, *a, m.* [Esser,] *m.* Jadaczka, *i,* [Esserinn,] *f.*

Jadalnia, *i, f.* [Speisezimmer, *n.* Speisesaal,] *m.*

Jadalny, *adj.* [Speise-, zum Essen gehörig, essbar.]

Jadło, *a, n.* [Essen, Speisen, *n.* Nahrung, Lebensmittel.]

Jadowić, *nd.* 3. [giftig machen, vergiften.]

Jadowicie, Jadowito, *adv.* [giftig, giftiger Weise.]

Jadowitość, *i, f.* [Giftigkeit, *f.* Grimm, *m.* Wuth, Galle,] *f.*

Jadowity, *adj.* [giftig; beissend, lästernd, ergrimmt.]

Jądro, *a,* (Jąderko *dim.*) [Kern, *m.* Hoden,] *pl.* jądrowy, *adj.*

Jądrzysty, *adj.* [vielkörnig, voll Körnern.]

Jadwichna, *y,* Jadwiszka, *i, f.* [Nadelküssen,] *n.*

Jadwiga, *i, f.* [Hedwig, Weibername; kleines Flu sfahrzeug.] *n.*

Jaglany, *adj.* [Hirsen-,] kasza [Hirsengrütze.]

Jagły, *gieł, pl.* [Hirse, ausgeschlagene Hirsenkörner.]

Jagniak, *a. m.* [Bocklamm,] *n.*

Jagnię, *ęcia, n.* (Jagniątko *dim.*) [Lamm,] jagnięcy, *adj.*

Jagnięcina, *y, f.* [Lammfleisch,] *n.*

Jagoda, *y, f.* [Beere; Wange, Backe.] *f.* jagody, jagodowy, *adj.*

Jagodnik, *a, m.* [Erdbeersaft,] *m.*

Jaje, *a, n.* [Ey,] *n.*

Jajecznica, *y, f.* [gerührte Eyer.]

Jajecznik, *a, m.* [Eyerkuchen,] *m.*

Jajeczny, *adj.* [Eyer-]

Jak, Jako, *adv.* [wie, auf welche Art und Weise; als.]

Jąkać się, Jękać, *nd.* 1. *rec.* [stammeln, stottern.]

Jąkacz, *a,* Jąkała, *y, m.* [Stotterer, Stammler,] *m.*

Jąkliwość, *i, f.* [Stottern, Gestammle, Gestottere,] *n.*

Jąkliwy, Jąkawy, *adj.* [stammelnd, stotternd.

Jakmiarz, *adv* [fast, beynahe, ohngefähr.]

Jakowość, *i, f.* [Beschaffenheit, Eigenschaft einer Sache,] *f.*

Jałmużna, *y, f.* [Almosen,] *m.*

Jałmużnica, *y, f.* [Almosengeberinn,] *f.*

Jałmożnictwo, *a, n.* [Almosenpflegeramt,] *m.*

Jałmużniczy, *adj.* [Almosen-, Almosen gebend.]

Jałmużnik, *a, m.* [Almosengeber, Almosenpfleger, Almosennehmer,] *m.*

Jałoszka, *vid.* Jałowica.

Jałowcowy, *adj.* [Wachholder-,]

Jałowica, *y.* (Jałówka *dim.*) [Kalbe, junge Kuh, Schälbe,] *f.* jałowiczy, *adj.*

Jałowiec, *wca, m.* [Wachholder.]

Jałowieć, *nd.* 2. [unfruchtbar werden, gelt gehn.]

Jałowizna, *y, f.* [Unfruchtbarkeit, *f.* Jungvieh,] *n.*

Jałowy, *adj.* [unfruchtbar; mager, trocken; unnütz.]

Jama, *y, f.* [Loch. *n.* Höhle,] *f.*

Jamnik, *a, m.* [Dachshund,] *m.*

Jamułka, Jarmułka, *i*, *f*. [Kappe, *f*. kleines Mützchen,] *vid*. krymka.
Janczar, *a*, *m*. [Janitschar,] *m*.
Janczarka, *i*, *f*. [Janitscharenflinte,] *f*.
Janczarski, *adj*. [Janitscharen-.]
Jankielnia, *i*, *f*. [Schopfkelle in der Glashütte,] *f*.
Janowiec, *wca*, *m*. [Pfriemenkraut,] *m*.
Japończyk, *a*, *m*. [Japaner,] *m*. Japonia, *i*. *f*. [Japan,] *n*. japoński, *adj*.
Jarczek, *a*, *m*. [leichter tatarischer Sattel,] *m*.
Jarski, *adj*. [frühjährig; frisch, munter.]
Jarlik, *a*. *m*. [Jährlingslamm, *n*. Jährlingsbock,] *m*.
Jarmarczany, Jarmarkowy, *adj*. [Jahrmarks-]
Jarmarczyć, *nd*. 2. [jahrmarkten, handeln; Handeln machen.]
Jarmark, Jarmarek, *u*, *m*. [Jahrmarkt, *m*. Gelärme, Getöse,] *n*
Jarmarkowe, Jarmarczne, *ego*, *n*. [Jahrmarktsgeld od. Geschenk,]
Jarmarkowy, *adj*. *v*. Jarmarczny.
Jarmuż *u*, *m*. [Kohlkraut, *n*. Winterkohl.] jarmużowy, *adj*.
Jary, *adj*. Jaro, *adv*. [Frühlings-, Sommer-]
Jarząb, *ębu*, *m*. [Sperberbaum,] *m*.
Jarząbek, *bka*, *m*. [Haselhuhn,] *n*.
Jarzębaty, *adj*. [gesperbert, bunt gefiedert.]
Jarzębina, *y*, *f*. [Sperberbaum, *m*. Sperberholz, *n*. Sperbeere,] *f*.
Jarzębinowy, *adj*. [Sperbeer-]
Jarzęcy, *adj*. [Frühlings-, Sommer; Wachskerzen.]
Jarzmianka, Jarzmionka, *i*, *f*. [wilde Niesewurz,] *f*.
Jarzmo, *a*, *n*, [Joch,] *n*. [jarzmowy, *adj*.
Jarzyna, *y*, *f*. [Gemüse, Gartengewächse, Zugemüse.]
Jasełka, *vid*. Jasłka.
Jasieniec, *ńca*, *m*. [Tausendguldenkraut,] *m*.

Jasion, Jasionowy, *vid*. Jesion.
Jaskier, *u*, *m*. [Ranunkel, Hahnenfuss,] *m*. jaskierowy, *adj*.
Jaskierki, *ów*, *pl*. [kleines Sternkraut,] *n*.
Jaskinia, *i*, *f*. [Höhle, Grube,] *f*.
Jaskołczę, Jaskolę, *ęcia*, *n*. [junges Schwälbchen,] *n*.
Jaskółczy, *adj*, [Schwalben-]
Jaskółka, *i*, *f*. [Schwalbe,] *f*.
Jaskrawość, *i*, *f*. [schreiende Farben. Katzenblick, scharfer Blick,] *m*,
Jaskrawy, *adj*. [blendend, schimmernd.]
Jasła, *seł*, *pl*. [Tragereff, Wandelreff.] *n*.
Jasłka, *słek*, *pl*, [Krippe, *f*. Kripplein; Christkripplein,] *n*.
Jaśnieć, *nd*. 3. [hell machen,] się, [hell werden, erhellen.]
Jaśnie, Jasno, *adv*. [hell, klar, deutlich.]
Jaśnieć, *nd*. 2. [hell seyn, leuchten, glänzen.]
Jasność, *i*. *f*, [Heiterkeit, Klarheit, Helle, Helligkeit,] *f*.
Jasnosiwiec. *wca*, *m*. [Antilope,] *f*.
Jasnosiwy, *adj*. zB. koń, [Lichtschimmel,] *m*.
Jasnotka, *i*, *f*. [taube Nessel,] *f*.
Jasny, *adj*. [hell, heiter, glänzend, klar, deutlich, verständlich.]
Jaspis. *u*, *m*. [Jaspis,] *m*. jaspisowy, *adj*.
Jassyr, *u*, *m*. [Sclaverey, Beute,] *f*. pójść w jassyr, [in Gefangenschaft gerathen.]
Jaster, *a*, *m*. [Sternblume,] *f*.
Jastrząb, *ębia*, *m*. [Habicht, eine Art Reiher,] *m*. jastrzębi, *adj*.
Jastrząbek, *bka*, *m* [Taubenhabicht, Tauhenfalk,] *m*.
Jastrzębiec, *bca*, *m*, [Habichtskraut,] *n*.
Jastrzębieć, *nd*. 2. [zum Habicht werden, seine Natur annehmen.]
Jaszcz, *u*, (Jaszczyk, *a*,) [Butterbüchse,] *f*.
Jaszczur, *a*. *m*. [Schuppenthier, giftiges Gewürm,] *n*.

[illegible]szon. [illegible] Jason będący bohatyrem został Kuśnierzem. (Kl)

[illegible]trzębczyk wojewoda Obotrytów (rękop. Żelisa)

[illegible]skolski, poeta polski u Porty (16..)

Jan II arcybiskup ryzki (1292)

S. Jan R. / Ściście ; S. Jan Chrzciciel (24 czerwca)

Jan biskup Pomezanii. 1411.

Jan król ruski / Klecko.

Jarosław z pod Zamojścia [illegible] ku Lwowu ale że tamo [illegible] głodnym [illegible] ku Jarosławiu (16..), gdzie [illegible] szwedzkie [illegible] na głowę zbił ; [illegible] obóz pod Jarosławiem [illegible] podpadł y [illegible] nastraszył (16..)

[illegible]binek, pryskirnik (quasi pryszczelnik)(strumea, ranunculus, βατράχιον, scelerata herba, apiastrum venenatum, sardonia, [illegible] [illegible]lidonion χλωρόν = ranunculus ficaria (/. złotnik) – [illegible] = [illegible] ; cf. sandalina et virga[illegible])

[illegible]lidonia mniejsza, [illegible] ; [illegible], jaskółcze ziele: [illegible] [illegible] = [illegible] ; jaskółcze ziele = rostopaść, złotnik, [illegible]skółki, gwiazdeczki.

[illegible] przyrodzona w skale, Kl); wyrwał się w nogi żonej jaskółki [illegible] ukradkiem (Kl) (gwiazda, gwiazdeczki). cf. χελιδών, [illegible]

[illegible]

Janczarowie (tri[illegible] Turcarum [illegible] γενίτζαροι, δουλάδοι apud [illegible], Janizari Lips. [illegible] Laonic. Chalcond. praetoriani milites Turcarum!

[illegible]ima zawsze umiera jaskółka, lecz ożywa po zimnym czasie (Kl) [illegible] za szczęściem jako jaskółki za latem (Kl) Jedna jaskółka nie przynosi [illegible] (1629) = [illegible] ; cf. Kwitkáts = świegotka, świergotka [illegible]

Janowiec (ziele) = miotła, żarnowiec, krzewinka, [illegible] [illegible] (genista, spartum, [illegible], σπάρτον, Lino spartum

[illegible] χαρωπός / gwiazda. / iskra.

[illegible] ; jasła = [illegible] furcae, aerumnulae

[illegible]

= jasnorost (ἀγλαοφώτις, μαρμαρίτις, ὀνυρίτης, κυανοσπάθια

[illegible] / [illegible], [illegible] gorzeć = jarzy, [illegible]; / gwiazda [illegible] ἀγλαός

[illegible] n. jasny

[illegible] (Jeka) [illegible] = jasny [illegible]

Pl. pord. lato, góra.

Jaszczurka może jednego dać panu, a kuropatw trzeba parę (1639)

Jarzębina leśna = [illegible] drzewo, sorbus torminalis)

[illegible] ; ἀστερίας, aster, gwiazda, [illegible] mello [illegible] krąg[illegible]

[illegible] accipitrina, lactuca silvestris, aspidium, ἱεράκιον [illegible]

[illegible]jaridz.

[illegible] z [illegible] jaszczorem [illegible] ryba morska Tóm jaszczorze podobna (lacertus, [illegible] cf. jugum ζυγόν / wiąz [illegible]

Jednaki nie [illegible] w jednych sprzęgach
[illegible] krew [illegible] (Kl)
Jedno ale [illegible] nie [illegible] się [illegible], jedno sie kap [illegible] (Kl)

Ibernia f. Anglia
Da(wn.) [illegible] (Kl)
Jazłowiec [illegible] w Galicyi f. Ormianin
Jaworow f. Sokołowska.
Jaćwingi f. Piętka. f. Popiel f. Gzełwesia.
S. Idzy (1 Września)
Jazłowiec: z Jazłowca wraz [illegible] do Kamieńca (1673)

[illegible] wszystko [illegible] ; tegoż stanu = jednegoż stanu.

Jaszczurka [illegible]. Jasz. ogniowa = krustawa = Salamandra; j. wodnoziemska, wiatroryta [illegible]
jatki z mięsem, z rybami; [illegible] chatka f. casa, [illegible] f. czerym, krata; jatka = chaś, kucatka [illegible]

jątrewki świędziwe ([illegible]) (Klono[illegible])
(= zięciowa) f. bratowa, zełw.

Jątrznica [illegible]
f. jątrzam, [illegible] ulcerare, [illegible]; asperare [illegible] ostry! [illegible]

jaw f. janua, Janus, [illegible]; najawi [illegible]

jawny [illegible] apertus

Jawor acer [illegible]

jedwab f. [illegible], satin, ([illegible]) szczeć. Jaz excipulus, septa [illegible]
f. bawełna, bławat, bławatno. [illegible] jaz, [illegible]
[illegible]

jechać [illegible] ἐποχέομαι.

[illegible] f. Krupa [illegible]

Jedwabnik: francuzki missyonarz Julian Bertrand odkrył [illegible] dawno w Chinach nowy rodzaj jedwabników (Ks. '844)

[illegible]

Jaszczurczę, *ęcia*, *n.* [das Junge der Eidechse,] *n.*

Jaszczurczy, jaszczurcy, *adj.* [Eidechsen-, Ottern-.]

Jaszczurka, *i*, *f.* [Eidechse.] *f.*

Jatka, *i*, *f.* [Hütte, *f.* Standort, *m.* Höckerbude; Fleischbank, *f*; Kramladen,] *m.* jatkowy, *adj.*

Jątrew, *trwi*, *obs. f.* [Brudersfrau,, Schwägerinn,] *f.*

Jątrznica, *y*. *f.* [Leberwurst, Blutwurst. *f.* Darm,] *m.*

Jątrzyć, *nd.* 4. [eitern; erbittern. reitzen.]

Jątrzyciel, *a*, *m.* [Erbitterer, Aufbringer.] *m.* jątrzycielka. *f.*

(Jaw) najaw, najawie, *adv.* [offenbar, öffentlich, sichtbar.]

Jawić się, *rec. nd.* 3. [sich offenbaren, sich zeigen, erscheinen.]

Jawisko, *a*, *n.* [Erscheinung,] *f.*

Jawnie, Jawno, *adv.* [offenbar: öffentlich, klar.]

Jawnogrzesznik, *a*, *m.* [öffentlicher Sünder-,] *m.* jawnogrzesznica, *f.*

Jawność, *ci*, *f.* [Offenbarkeit, *f.* etwas Oeffentliches.] *n.*

Jawny, *adj.* [öffentlich, bekannt, weltkundig.] *f.*

Jawor, *u*, *m.* [Ahorn.] *m.* jaworowy, *adj.* [Ahorn-.]

Jajko, *a*, *n.* [Eychen, Ey,] *n.*

Jajkowaty, *adj.* [oval, eyförmig.]

Jaz, *u*, *m.* [Wehr. Flechte durch einen Fluss, *f.* Störhrfang,] *m.*

Jazda, *y*, *f.* [Reiterey, Fahrt, Reise,] *f.* Jazdowy, *adj.*

Jaziec, *źca*, *m.* [Bratfisch.] *m.*

Jechać, *nd.* 2. [fahren, reisen, schiffen.]

Jęcie, *a*, *n.* [Nehmen Zugreifen, Anbeissen.]

Jęczmień. *nia*, *m.* [Gerste.] *f.* jęczmienny.] *adj.*

Jęczmienisko, *a*, *n.* [Gerstenfeld, *n.* Gerstenacker,] *m.*

Jęczmionka, *i*, *f.* [Gerstenstroh,] *n.*

Jeden, *a*, *o. pron.* [ein, eine, eins.]

Jedenaście, *num*, *card* [eilf.]

Jedenaścioraki, *adj.* [eilferley.]

Jedenasty, *adj.* [der eilfte, eilf an der Zahl.]

Jedlina, *y*. *f.* [Tannenholz, *n.* Weistanne,] *f.* jedlinowy. *adj.*

Jedlinka, *i*. *f.* [Tannenbäumchen,] *n.*

Jednać, *nd.* 1. [ausgleichen, vergleichen.]

Jednaki, Jednakowy, *adj.* [einerley, gleich, unverändert.]

Jednakość, Jednakowość, *i*, *f.* [Einerleyheit, Gleichheit.] *f.*

Jednochodnik, *a*, *m.* [Zeltgänger, Passgänger.] *m.*

Jednoczyć, *nd.* 4. [vereinigen, verbinden.]

Jednoczyciel, *a*, *m.* [Vereiniger,] *m.* jednoczycielka, *f.*

Jednogłośnie, *adv.* [einstimmig, gleichtönend.]

Jednostka, *i*, *f.* [die Eine im Rechnen.]

Jędrnić, *nd.* 3. [kernig machen, erfrischen, stärken.]

Jędrnieć, *nd.* 2. [kernig werden. frisch werden.]

Jędrność, *i*, *f.* [Kernhaftigkeit, Kernigkeit,] *f.*

Jędrny, *adj.* Jędrnie, *adv.* [kernig, frisch, heftig.]

Jedwab, *u*, *m.* [Seide.] *f.*

Jedwabiarnia, *i*, *f.* [Seidenfabric.] *f.*

Jedwabić, *nd.* 3. [in Seide einhüllen, mit Seide belegen.]

Jedwabisty, *adj.* [seidig, voll Seide.]

Jedwabnica, *y*, *f.* [Seidenzeug, *n*; Seidenwurm,] *m.*

Jedwabnik, *a*, *m.* [Seidenschmetterling, Seidenwurm.] *m.*

Jedwabny, *adj.* [Seiden-, Seide-.
Jedynaczka, *i*, *f.* [die einzige Tochter,] *f.* Jedynak, *a*, Jedynaczek *dim.* [der einzige Sohn,] *m.*
Jedynasty, *vid.* Jedenasty.
Jedynokupstwo, *a*, *n.* [Monopolium, *n.* Alleinkauf, *m.*
Jedynowładzca, *y*, *m.* [Alleinherrscher,] *m.*
Jędza, *y*, *f.* [Furie, *f.* Höllenweib, *n.* eine böse Sieben.]
Jedzenie, *a*, *n.* [Nahrung, *f.* Essen, Speisen,] *n.*
Jego, *pron. genit.* [seiner,] Jego królewska, M. [Sr. Königlichen Majestät.]
Jegomość, *i*, *m.* [gnädiger Herr, überhaupt Herr,] *m.*
Jęk, *u*, *m.* [Seufzen, Aechzen, Jammerton,] *n.*
Jękliwie, *adv.* [klagend, seufzend.]
Jęknąć, *nd.* 2. [klagen, stöhnen, ächzen. seufzen.]
Jękotanie. *a*, *n.* [Stammeln.] *n.* Jękotliwy, *adj.* [stammelnd.]
Jelątko, *a*, *n.* [Hirschchen.] *n.*
Jelca, *lec*, *pl.* [Stichblatt am Degengefäss,] *n.*
Jelec, *lca*, *m.* [Döbel, Weissfich,] *m.*
Jeleń, *nia*, *m.* [Hirsch,] *m.* Jeleni, *adj.* Hirsch-.]
Jelenica, *y*, *f.* [Hirschkuh, Hirschtrüffel; Hirschhaut,] *f.*
Jelenina, *y*, *f.* [Hirschwildpret, Hirschfleisch,] *n.*
Jelito, *a*, *n.* [Darm, *m.* Eingeweide,] *n* Jelitny, *adj.* [Darm-.]
Jelonek, *nka*, *m.* [Hirschchen, *n.* Hirschkäffer,] *m.*
Jemiel, *a*, *m.* Jemioła, *y*, *f.* [Mistel,] *f.* jemiołowy, *adj.*
Jemielnica, *y*, *f.* [eine Art Ausschlag am Leibe.]
Jemiołucha, *y*, *f.* [Misteldrossel,] *f.*
Jeńiec. *ńca*, *m.* [Gefangener,] *m.*
Jeństwo, *a*, *n.* [Gefangenschaft,] *f.* jeński, *adj.* [Gefangen-.]
Jerzyna, *y*, *f.* [Bocksbeere, Fuchsbeere,] *f.*
Jeść, *nd.* 2. [essen. zehren. speisen.]
Jesien, *ni*, *f.* [Herbst, *m.* Späthjahr,] *n.* jesienny, *adj.*
Jesienina, *y*, *f.* [Eschenholz,] *n.*
Jesion. *u*, *m.* [Esche, *f.* Eschenbaum,] *m.* jesionowy, *adj.*
Jesionka, *i*, *f.* Jesieniec, *ńca*, *m.* [weisser Dyptan,] *m.*
Jesiotr, *a*, *m.* [Stöhr.] *m.* jesiotrowy, jesiotrzy, *adj.*
Jesiotrowina, Jesiotrzyna, *y*, *f.* [Stöhrfleisch,] *n.*
Jestestwo, *a*, *n.* Jestność, *i. f.* [Daseyn, *n*, Existenz, *f.* Wesen,] *n.*
Jeszcze, *adv.* [noch. ferner.]
Jej, *pron. genit.* [ihr, dritte Person des weibl. Geschlechts.]
Jejmość *i*, *f.* [gnädige Frau, überhaupt Frau [von Mittelstande.]
Jeż, *a*, *m.* [Igel,]
Jezdny, *adj.* Jezdno, *adv.* [Reit-, Fahr-, zum Reiten gehörig, als *Subst.* Cawalerist, Reiter.] *m.*
Jeździć, *nd.* 3. [reiten, fahren, zu reiten pflegen.]
Jezdziec, *dźca*, *m.* [Reiter, Fahrer,] *m.*
Jeżeli, Jeżli, *conj.* [wenn, wofern.]
Jezierny, *adj. vid.* Jeziorny.
Jezierzysko, *a. n.* [hässlicher, sumpfiger Landsee,] *m.*
Jezioro, *a*, *n.* [*dim.* Jeziorko, [Landsee,] *m.* jeziorny, *adj.*
Jeziorzysty, *adj.* [sumpfig, voll Landseen.]
Jęzor, *a. m.* [Zunge, hässliche, lange Zunge,] *f.*
Jeżowiec, *wca*, *m.* [Stachelschwein, *n.* Kugeldistel,] *f.*
Jeżowka, *i*, *f.* [Stachelfisch; Erdbeerbaum,] *m.*

[illegible]ezero /. Woz.

Jerzy Mężennik (z Kuritnic) [illegible]

Jerzy z Białorusi nie był ani Witolda ani jego siostry synem, [illegible] oszustem /. list. Witolda do Poltanna.

[illegible]senice: zawieszenie broni między Polską i Zakonem zawarte wo-[illegible] pod Jesenitz. 1433.

[illegible]ojmanie, niewola

Jarzyk cypselus, apus [illegible], [illegible] (hirundo templorum [illegible])

Jerzyny [illegible] (ch[illegible]) rubus, [illegible], [illegible]

[illegible] jedli naszy (=nasi) trzeba pomyślić, o grochu o kaszy; lecz jeść [illegible] [illegible] fundament i wieprzowe ciało. miej go nie mało. [illegible] [illegible] boleść gdy się chce jeść, ieszcze cięższa kiedy jeść a nie [illegible] [illegible] jeść [illegible] [illegible] [illegible] podź robić, a nie mogę. [illegible] [illegible] tob muszę poleść [illegible] [illegible]

[illegible] jeść [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], Kosić [illegible]

[illegible]

[illegible], aequipenser, [illegible] [illegible] (ex gallorum genere) /. wyz.

[illegible] bytności.

[illegible], [illegible] (nondum, [illegible])

[illegible] zwierzę drapieżne [illegible] tylko pożywienia mięsnego; [illegible]

[illegible] jesiotr, [illegible] [illegible] jeść, [illegible] Kosmaty [illegible] jagły, jaje [illegible]

[illegible]

[illegible] jeśli kto nie gada, nadsłuchuje [illegible] [illegible] jeśliże [illegible]

[illegible]

Jeż [illegible] [illegible] [illegible] (cf. Ang. [illegible])

Jeleń zamorski bubal, rangifer cf. róg, [illegible] platyceros, [illegible]

Jeleń Kosmaty [illegible]

Jelenie = Tanie skóry [illegible]

[illegible]

Jelonek scarabaeus [illegible], scarabaeus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] przeciwnica [illegible]

Hałas [illegible] [illegible] [illegible] metem,
by się nie bawił cudzym elementem; [illegible]
[illegible] był [illegible] nie [illegible], gdyśmy [illegible] (Kl.)
[illegible] ducha gorejącego ogniem bożym (Sk.)
Illiruk (= Illyricum) (Kl.)
Inshul (1551): въ исходѣ XII вѣка Мейнгардъ построилъ на Двинѣ городъ Икскуль. Ikskull 1417.

Ikonoklasta = obrazoborca.
Jonasz. on w wielorybie Jonasza żałował (Kl.)
Jerzyskiwiatkie (Mazur.): u Jerzyk Wiatkie [illegible] się Mazura coby za rzeczka [illegible] Dziura (Kl.)
Ilcz fluss / Czeremosz; gdybyśmy brnęli przez potok Ilcze

Jezuici albo Benedyktyni uczą i kształcą podług systemu wieków średnich (Ztl.). Tam zaynewnieyszy trafiał sposób nauki w szkołach Jezuitów aż porządnym sprawowaniem według [illegible] go Condycyey, lat, dowcipu, zdrowia (1603)

kogut wesoło pieje i grzebionia jeży (1662)

Jęzorzyk [illegible] [illegible] lingua ovina [illegible] :
języczki żmije (lontopodion, leucoron, dorypetron, thorybetron, [illegible]); [illegible]; języczki wężowe albo [illegible]

Na końcu języka dzwony (1614)
język dostawszy jakiegoś języka [illegible], z onym obłożonym Szwedom [illegible] na [illegible] (1629) [illegible] co na sercu u trzeźwego, to na języku u pijanego (1629) Język kiedy błądzi prawdę mówi (ib.)

Imbier (Zingiber, [illegible] Zinziber Ingwer. [illegible], radix [illegible] cyperi genus

[illegible] zgubne [illegible] do [illegible] radzę [illegible] (Kl.)
Imadat [illegible] (1620) [illegible] numerus; numis = numero [illegible] ob. numerus de praesenti tempore, numero de praeterito, nec die quarto de praesenti et futuro, die quarto [illegible] num, nunc [illegible]

[illegible] inis, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
będzie [illegible] wiatkom [illegible] igrzysko czas długi (Kl.)

Ikra [illegible] / Krzek

[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] się

Ił = ulęgo, margiel, [illegible], wiązać

Iłasko Książe na Małem Podolu (1433)

Jeżowy, *adj.* [Igel-,]

Jezuita, *y, m.* [Jesuit,] *m.* Jezuitka, *i, f.* [Jesuitennonne,] jezuicki, *adj.*

Jezus, *a, m.* [Jesus,] *m.* jezusowy, *adj.*

Jezusek, *ska, m.* [Heiligenfresser, Scheinheiliger.] *m.*

Jeżyć, *nd.* 4. [in die Höhe sträuben, empor heben, in die Höhe richten.]

Języczasty, *adj.* [zungenförmig.]

Języczek, *czka, m.* [Züngelchen, Zünglein.] *n.* bot. [Bärlapp.] *m.*

Języczkowaty, *adj* [wie ein Züngelchen gestaltet.]

Języczność, *i, f.* [Plauderhaftigkeit, Geschwätzigkeit,] *f.*

Języczny, Językowy, *adj.* [Zungen-, Sprache-, plauderhaft.]

Język, *a, m.* [Zunge; Sprache:] *f. milit.* [Kundschaft,] *f.* językowy, *adj.*

Jeżyna, *y, f.* [Brombeere, *f.* Brombeerstrauch, *m.* Maulbeere.] *f.*

Igiełka, *i, f.* [kleine Nähnadel.] *f.*

Igielnica, *y,* Igielniczka, *i, f.* [Nadelbüchse, *f.* Nadelfisch,] *m.*

Igielny, Iglany, *adj.* [Nadel-.]

Igła, *y,* [Nadel.] *f.*

Iglarz, *a, m.* [Nadler,] *m.* iglarski, *adj.*

Iglica, *y, f.* [grosse Nähnadel, Stricknadel, *f.* Nadelfisch] *m.*

Igrać, *nd.* 1. [Kurzweil treiben, spielen, tändeln.]

Igrzysko, *a. n.* [Spiel, Schauspiel,] *n.* igrzyskowy, *adj*

Ikra, *y, f.* [Rogen, Fischrogen,] *m.*

Ikrasty, Ikrzasty, *adj.* [Rogen, Rogen habend.]

Ikrzak, *a, m.* [Rogner,] *m.*

Ikrzyć się, *rec. nd.* 3. [streichen (von den Fischen) sich ausbeuteln.]

Ikrzyca, *y, f.* [Rogenstein,] *m.*

Ił, Iłu, *m.* [Märgelerde, Lehmerde,] *f.*

Ile, *adv.* [so viel, wie viel, insofern, zumal.]

Ilekolwiek, *adv.* [so viel nur, so vielmal.]

Ilekroć, *adv.* [wie vielmal? so oft als.]

Iloczas, *u, m.* [Sylbenmass, *n.* Sylbenlänge,] *f.*

Iloraki, *adv.* [wie, von vielerley Art.]

Iloraköść, *i, f.* [Vielerleyheit, Mannigfaltigkeit,] *f.*

Ilość, *i, f.* [Menge, Quantität,] *f.*

Iłowaty, *adj.* [letten-, lettenartig, lehmig.]

Iłowizna, *y, f.* [Lettenerde, Leimerde,] *f.*

Iłowy, *adj.* [Letten-.]

Illuminować, *nd.* 2. oświecać. [beleuchten illuminiren.]

Imać, *nd.* 1. [greifen, fangen, nehmen, fassen.]

Imaginacya, *i, f.* wyobrażenie, [Einbildungskraft, Einbildung,] *f.*

Imaginować, *nd.* 2. wyobrażać, [einbilden, sich vorstellen.]

Imbier, *u, m.* [Ingber,] *m.* imbierowy, *adj.*

Imbryk, *a, m.* (Imbryczek, *dim.*) [Kafeekanne, Theekanne,] *f.*

Imię, *enia, n.* [Name,] *m.*

Imiennik, *a, m.* [Namensverwandte, Namensbruder,] *m.*

Imieniny, *nin, pl.* [Namenstag, *m.* Namensfest,] *n.*

Imienny, Imieniowy, *adj* [Namens-.]

Imiesłów, *u, m.* [Mittelwort,] *n.*

Impressya, *yi, f.* wrażenie, [Eindruck,] *m.*

Inaczéj, *adv.* [anders, auf eine andere Art.]

Inaczyć, *nd.* 4. [verändern, abändern, anders machen.]

Indagacya, *yi, f.* [gerichtliche Untersuchung.] *f.*

Indeks, *su, m.* [Zeiger an der Uhr,] *m.*

Indemnizacya, *yi, f.* [Schadloshaltung, Entschädigung,] *f.*

Indya, *yi, f.* [Indien,] *n.*

Indyan, Indyanin, *a, m.* [Indianer,] *m* Indyanka, [Indianerinn,] *f.*

Indyczyć się, *rec, nd.* 4. [sich entrüsten, aufblasen, aufblähen.]

Indyiski, *adj.* [indianisch.]

Indyk, Indyk, *a, m.* [Truthahn, calecutischer Hahn.] *n.*

Indziéj, *adv.* [anders wo, wo anders, anders wohin.]

Indzienier, Inżynier, *a, m.* [Ingenieur, Feldmesser,] *m.*

Infanterya, *vid.* piechota,

Inferować, *vid.* Wnosić. Infestować, *vid.* Napadać.]

Infirmarya, *i, f.* [Krankenzimmer, *n.* Krankenstube.] *f.*

Inflamacya, *vid.* zaognienie, zapalenie.

Inflanczyk, *a, m.* [Liefländer,] *m.* Inflantka; [Liefländerinn,] *f.* inflancki, *adj.* [liefländisch,]

Inflanty, *pl.* [Liefland.] *n.*

Influencya, *yi, f.* wpływ, [Einfluss,] *m.*

Informacya, *yi, f.* [Unterrichten, Berichten,] *n.*

Informować, *nd.* 2. [berichten, belehren, unterrichten.]

Infuła, *y, f.* [Inful, *f.* Bischofshut,] *m.*

Infułat, *a, m*; [Infulirter Prälat,] *m.*

Ingrya, *yi, f.* [Ingermannland,] *n.*

Ingrosować, *nd.* 2. wpisywać, [in die Gerichtsbücher eintragen.]

Inkaust, *u, m.* [Tinte,] *f.* inkaustowy, *adj.* [Tinten ,]

Inklinacya, *vid.* skłonność.

Inkorporować, *nd.* 2. wcielać, [einverleiben.]

Inkwirować, *nd.* 2. [inquiriren, untersuchen.]

Inkwizycya, *yi, f.* [gerichtliche Untersuchung, Inquisition.]

Inkwizytor, *a, m.* [Inkwisitor,] *m.* inkwizytorski, *adj.*

Inskrypcya, *yi, f.* napis, [Aufschrift,] *f.*

Inspekt, *u, m.* [Treibbeet, Mistbeet,] *n.* inspektowy, *adj.*

Inspektor, *a, m.* [Aufseher, Inspector,] *m.*

Inspiracya, *i; f.* natchnienie, [Eingebung, Inspiration,] *f.*

Instalacya, *yi, f.* [Amtseinführung,] *f.* instalacyiny, *adj.*

Instancya. *yi, f.* [Instanz, *f.* Gerichtstand,] *m.* instancyalny, *adj.*

Instrukcya, *yi, f.* [Unterricht, *m.* Vorschrift Anweisung,] *f.*

Instrument, *u, m.* narzędzie, [Instrument, Werkzeug, *n.* musicalisches Instrument, instrumentalny, *adj.*

Instygator, *a, m.* [Ankläger,] *m.* instygatorski, *adj.*

Instygować, *nd.* 2. [auf jemanden Klagen, anklagen.]

Instynkt, *u, m.* [innerlicher Antrieb,] *m.* instynktowy, *adj.*

Inszość, *i, f.* [Verschiedenheit,] *f.*

Intencya, *i, f.* zamysł, [Absicht. *f.* Vorhaben,] *n.*

Intercyza, *y, f.* [gerichtliche Verschreibung,]

Interdykt, *u, m.* klątwa, [Kirchenbann,] *m.* interdyktowy, *adj.*

Interess, *u, m.* [Geschäft, *n,* Angelegenheit,] *f.*

Interessować się, *rec. nd.* 2. [sich für etwas verwenden, mitwirken.]

Interessowność, *i, f.* [Eigennützigkeit, *f.* interessirtes Wesen.] *n.*

Intonować, *nd.* 2. [anstimmen.]

Intrata, *y, f.* [Einnahme, *f.* Einkommen,] *n.*

Intratny, *adj.* [ergiebig, einträglich.]

Introligator, *a, m.* [Buchbinder,] *m.* introligatorski, *adj.*

Introligatorstwo, *a, n.* [Buchbinderey, *f.* Buchbinderhandswerk,] *n.*

Intryga *i, f.* [Intrigue,] *f.* Intrigant, *a*; *m.* intrygować, *nd.* 2. [Intriguen machen.]

Inwencya, *yi, f.* wynalazek, [Erfindung,] *f.*

Inwentarz, *a, m.* [Inventarium; Wirthschaftsbuch,] *n.* inwentarski, *adj.*

Inflantski biskup. 1416.
Innowtadstaw [illegible] Jung. Lublin (1416)

[illegible] na [illegible] do królowej prosząc aby o instancyą do króla aby go z nim pojednała (16..), żeby on pisał do króla mocząc instancyą [illegible] za zniewagę w obelżeniu żony (16..)

Influencya = skuteczność albo sprawa nieba, gwiazd na ziemi.

Intuta pozwolić chcieli kozakom greckie infuły równe z biskupem rzymskim w czym aby Prymas appellował do Stolicy rzymskiej, jednak znacznej się natenczas stać nie mogło (16..)

Inkaust, ink [illegible] = atrament, kałamarz [illegible] = [illegible]

mieszała się do tych intryg, także Francya, Anglia y Hollandya (16..) [illegible]

4. sprzęt

Iwina [illegible] Iwga [illegible] Kl)
Iścizacz Iskaryot f. dymnik.
Iustynian yilimena zwycięzył, pojmał, tryumfował, zgranut (Kl)
Izmiennik ([illegible]?) Kl: [illegible] król Izmiennika (do M. [illegible]) przygarnął do dworu swego [Kl]
Iziasław Dymitryj wielki Ks. Kijowski, do któ-
rego list Grzegorza VII r. 1075.

Irlandzki irländisch
Ismarowa góra = Ismarus
Istrianczyk [illegible] istrjański adj. [illegible]
Iskra wojewoda Arsieków (/. Zeliza [illegible]) f. Przemyśl.
Joannes (Wincenty) naczelnik szkoły malarskiej walenckiej urodz. się 1523, umarł 1579; naśladowca Perugina.
Jordaens (Łukasz) malarz flamandzki, który z zadziwiającą łatwością, ale zarazem tak niepoprawnie rysował.

[illegible] (litera) [illegible] ([illegible]) [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]
jak wiernie obietnice iścisz twoje (1547)

[illegible] urzędu i jurysdykcyą któremu takowy zwyciężony podlega (1601)

Iszczę kogo albo siebie (= pediculos quaero) = uckumő; f. odisk [illegible], apiscor.
Iskra, iskierka, scintilla, [illegible], [illegible] [illegible]
śnięgowa węża (cf. ikra) /

Iskrzyk (kamień drogi) = Karbunkut; 2, = Krzemień (vivus lapis)

nie iście niewątpiemy że (1556) wszyscy
Isty [illegible]

Iuż cf. satin abiit? a jużci odszedł?
Iwa (ziele powietrzne) chamaepitys, abiga, [illegible] (ajuga, iva) χαμαίπιτυς χαμαιπεύκη, larix pumila.
Iwa f. [illegible] f. bagno (ἰττεαφλαιωφυλλος).
Izba, [illegible] izdba [illegible] ([illegible]) [illegible] ... Kl. stufa (Ofen) fr. étuve. L. stove /. ozdownia, [illegible]
[illegible] Ofen (nie) [illegible] Knapschiftyporaustrum, triclinium [illegible] hibernaculum, tepidarium, [illegible] - Izba. zarcie = [illegible] - Izbica ([illegible]) [illegible] [illegible].

bój w naszej krwi nie kocha się, ni w jurze wołowej [illegible]
[illegible] cf. ἰχώρ cf. aqua, [illegible]

Juchta n. juchta (russ. [illegible])

Przekabacić = [illegible]

Jungingen: Konrad v. Jungingen (1391.) W. mistrz 1393 ... 1419.
Ulrich v. Jungingen W. mistrz 1409.
Iwda /. Szymon
Juliana żona Witołda od roku chora, 1426

Iwan kniaź holszański syn Ougemunda.
Johannity: [illegible] Johannitów w Schlieben 1433
(T. Paul Jungen [illegible])
Józephus zburzonego Jeruzalem y spustoszonego Żydowskiego Państwa Historyją napisał (1607)

Inwestytura, *y, f.* [Verleihung eines Lebens,] *f.*

Inżenier, *vid.* Indzienier.

Jodła, *y, f.* [Tanne, Weistanne,] *f.* jodłowy, *adj.*

Jowisz, *a. m.* [Jupiter,] *m.* jowiszowy, *adj.*

Ircha, *y, f.* [Sämisch Leder,] *n.* irchowy, *adj.*

Ircharz, *a, m* [Weissgärber, Sämischgärber,] *m.*

Irytować, *nd.* 2. jątrzyć, wzburzać, [reitzen, aufbringen.]

Iść, *nd.* 2. [gehen.]

Iścić, *nd.* 3 [vergewissern, versichern; erfüllen, wahr machen.]

Iskać, *nd.* 2 [suchen, lausen.]

Iskra, *y. f.* [Funken,] *m.*

Iskrzyć, *nd.* 4 [funkeln, blitzen, Funken werfen.]

Iskrzyk, *a, m.* [Feuerstein, Kieselstein,] *m.*

Istnąć, istnieć, [bestehen, vorhanden seyn, existiren.]

Istność, *i, f.* [Daseyn, Wesen, etwas Wesentliches.]

Istny, *adj.* [wesentlich, wirklich, ächt.]

Istota, *y, f.* [Wesen, *n.* Natur eines Dinges, *f.* das Wesentliche einer Sache.]

Istotnie, *adv.* Istotny, *adj.* [wesentlich, wirklich.]

Jubilat, *a, m.* [jubilirter Prälat od. Ordegeistlicher,] *m.*

Jubileusz, *u, m.* [Jubileum, Jubeljahr,] *n.* jubileuszowy, *adj.*

Jubiler, *a, m.* [Juvelier,] *m.* jubilerski, *adj.*

Jucha, *y, f.* [Gauche, Eiter, Blut,] juchowaty, *adj.* [eiterig.]

Juchta, *y, f.* [Juchten,] *m.* juchtowy, *adj.*

Juchtować, *nd.* 2. [juchten, gerben;] *fig.* [durchgerben.]

Juczyć, *nd.* 4. [mit Saumsattel belasten bepacken.]

Jujuba, *y, f.* [Brustbeerbaum,] *m.*

Juki, *ków, pl.* [Saum, Saumsattel,] *m.* jukowy, *adj.*

Junacki, *adj.* [tapfer, eisenfresserisch.]

Junak, *a, m.* [junger rüstiger Kerl, Eisenfresser,] *m.*

Junakierya, *i, f.* Junactwo, *a, n.* [Prahlerey, *f.* Tollkühnheit,] *f.*

Jurność, *i, f.* [Geilheit,] *f.*

Jurny, *adj.* Jurnie, *adv.* [geil.]

Jurysta, *y, m.* [Jurist,] *m.* jurystowski, *adj.*

Jurysdykcya, *yi, f.* [Gerichtsbarkeit,] *f.*

Juszka, *i, f.* [Brühe,] *f.*

Juszyć, *nd.* 4. [blutig machen, mit Blut besudeln.]

Juszysty, *adj.* [voll Blut, blutig.]

Jutro, *a, n, subs* et jutro, *adv.* [morgen, der morgende Tag.]

Jutrzenka, *i, f.* [Morgenstern, *m.* Morgenröthe,] *f.*

Jutrznia, *i, f.* [Mette, *f.* Gottesdienst vorm Anbruch d. Tages.]

Już, *adv.* [schon, sogleich.]

Iwa, *y, f.* [Sahlweide, *f.* Schlagkraut,] *n.*

Izba, *y, f.* [Stube, *f.* Zimmer, *n.*]

Izdebka, Izdebeczka, *i, f.* [Stübchen, Zimmerchen,] *n.*

Izdebny, *adj.* [Stuben-.]

Izrael, *a, m.* [Israel,] *n.* Izraelczyk, *a, m.* [Hebräer,] izraelski, *adj.*

K.

Kabała, *y, f.* [Cabale; Intrigue; Kartenlegerey,] *f.*

Kabat, *u, m.* (Kabacik *dim.*) [Wamms, *m.* Unterkleid,] *n.*

Kabłączasty, *adj.* [bogenförmig, gekrümmt.]

Kabłąk, *a, m.* [bogenförmige Krümmung, *f.* Halbmond.] *m.*

Kabłąkowaty, *adj.* [sichelförmig, bogenförmig.]

Kacerka, *i, f.* [Ketzerinn,] *f.*

Kacermistrz, *a, m.* [Erzketzer, Haupt einer Ketzerey.]

Kacerski, *adj.* [ketzerisch, schädlich, verderbend.]

Kacerstwo, *a, n.* [Ketzerey, *f.* Ketzerthum,] *n.*

Kacerz, *a, m.* [Ketzer,] *m.*

Kachel, *chla, m.* [Ofenkachel, Hohlkachel,] *f.* kachlany, kachlowy, *adj.*

Kącik, *a, m.* [Winkelchen, *n.* kleiner Winkel,] *m.*

Kącisty, *adj.* [winkelig, voll Winkel,]

Kaczę, *ęcia, n.* [junges Aentchen,] *n.*

Kaczka, *i, f.* [Ente, Aente,] *f.*

Kaczór, *a, m.* [Enterich,] *m.* kaczorowy, *adj.*

Kaczyniec, *ńca, m.* [Schmergel, *m.* Dotterblume, *f.* Huflattich.] *m.*

Kadet, *a, m.* [Cadet,] *m.* Kadecki, *adj.*

Kadka, *i, f.* [kleiner Zober, Ständer, Bottich.] *m.*

Kadłub, *a, m.* [Rumpf,] *m.* Kadłubowy, *adj.*

Kąducznie, *adv.* [verzweifelt, verteufelt.]

Kaduk, *a, m.* [niederfällige Güter; Caduckrecht, *n.* fallende Sucht, *f.* Henker Guckguck.] *m.* Kadukowy, *adj.*

Kadź, *i, f.* [grosser Zober, Ständer, Bottich,] *m.*

Kadzić, *nd.* 3. [räuchern, Weyhrauch streuen.]

Kadziedlnica, Kadzielnica, *y, f.* [Weyhrauchfass, Rauchfass,] *n.*

Kadzielniczka, *i, f.* [Räucherpfanne,] *f.*

Kadzidło, *a, n.* [Weyhrauch, *m.* Rauchwerk,] *n.* kadzidlny, *adj.*

Kądziel, *i, f.* (Kądziołka *dim.*) [Kunkel, *f.* Wocken,] *m.* kądzielny, *adj.* [Spinnrocken.]

Kafar, *a, m.* (Kafarek, *rka, dim.*] Rammblock, *m.* Ramme,] *f.*

Kafel, Kaflowy, *vid.* Kachel.

Kaftan, *a, m.* [Unterkleid ohne Falten, Caftan,] *m.*

Kaganiec, *ńca, m.* [Maulkorb; Lampenbecken, *m.* Feuerpfanne,] *f.*

Kahał, *u, m.* [Judengemeinde,] *f.* kahalny *adj.*

Kajać się, *rec. nd.* 1. [ein Vergehen bereuen; scheuen, sich hütten.]

Kakać, *nd.* 1. [Kacken.]

Kąkol, *u, m.* [Unkraut, *n.* Lolch,] *m.*

Kąkolić się, *nd.* 3. [zu Lolch werden, in Unkraut ausarten.]

Kał, *u, m.* [Koth, Mist, Schlamm,] *m.* kałowy, *adj.*

Kalać, *nd.* 1. [beschmutzen, besudeln, beflecken.]

Kalafior, *u, m.* [Blumenkohl,] *m.*

Kałamarz, *a, m.* (Kałamarzyk, *dim.*) [Tintenfass,] *n.*

Kalarapa, Kalarepa, *y, f.* [Kohlrabi;] *m.* kalarepowy, *adj.*

Kalcynacya, *i, f.* zwapnienie, [Verkalkung,] *f.*

Kaldeszan, *u, m.* [Kalteschale, Weinkalteschale,] *f.*

Kałdun, *a, m.* [Kaldaunen, *f.* Netzhaut.] *f.* Kałdunowy, *adj.*

Kalectwo, *a, n.* [Verkrüppelung, Krüppeley, *f.* körperliches Gebrechen.]

Kaleczeć, *nd.* 2. [zum Krüppel werden, lahm oder blind werden.]

Kaleczyć, *nd.* 4. [zum Krüppel machen, verkrüppeln, verwunden.]

Kaléka, *i, f.* [Krüppel.] *m.*

Kalendarz, *a, m.* [Calender,] *m.* kalendarzowy, *adj.*

Kalendarznik, *a, m.* [Calendermacher,] *m.*

Kalendarzyk, *a, m.* [kleiner Calender, Taschenkalender,] *m.*

Kalenica, *y, f.* [Bedeckung *v.* Queckengras eines Strohdaches.]

Kaleta, *y, f.* (*dim* Kaletka) [lederner Geldbeutel, Säckel,] *m.*

Kaïr, u [illegible] Alkair
Kalatrawa zakon.
Kail [illegible].

Kadyx : w Kadyxie [illegible]

[illegible] Kapłan [illegible] = [illegible]
[illegible] Kaftan [illegible] (Komża) kabat, chomąto.

cf. cagotería : cf. [illegible], carbo, węgiel.
[illegible] Kajnava [illegible] Kaganiec [illegible] (capistrum [illegible])
Kajać się grzechów, buntów = [illegible]

gdyby [illegible] się strona się Kajata (Kl) ; [illegible] = [illegible]
cavere [illegible] = Kazać się [illegible] nemplectingis
cf. catus, chytry) [illegible]

[illegible] być Kąkol (D. 39) cf. [illegible], cf. [illegible]
Kąkolnica czarnucha żytnia [illegible]
[illegible] miotlica ; [illegible]
[illegible] Tingulum [illegible]
[illegible] (Kal[illegible])
aqua [illegible])

Kacerz [illegible] = Koń zuchwały (gazarus, [illegible] ...
Kąkol [illegible] [illegible], [illegible] ; Kamień, gładziuchny (umbilicus et conchas legunt) ; [illegible] Koncha

[illegible] (cf. [illegible] cf. scelus, [illegible]) [illegible] szeroki
culpa [illegible] : [illegible] Kazać, karać

[illegible]

[illegible] = Loligo [illegible]

Witam [illegible] nie [illegible]

[illegible] jelito. cf. culeus [illegible]
[illegible] cf. [illegible]

cf. cellar, [illegible]

Kadzić cf. [illegible] (fajtrau, [illegible]) [illegible] Kazić, [illegible] cf. Kurz.

[illegible] z Kaleki pan, z Klechy pleban. (Połbrj)
[illegible]

K.

Kadzić cf. Kominek [illegible] [illegible] (caltula [illegible]) [illegible] snop, [illegible]
[illegible] Kosmaty, Kutas, [illegible] węzeł.

[illegible]

[illegible] Kalety [illegible]
[illegible]

[illegible] zacny [illegible] na stawie niesmiertelnej nie uszedł też blizny włożonej na jego osobę hetmańską jakoby miał zatrzymać korzyść wójtowską (Kl)

(Kamienca dawny in [illegible]
Kałusz, a [illegible] w Gal. [illegible] / Raków Od Kałusza cztery mile od otwartego miasta Stanisławowa; pod Kałuszą (1552)
Kalmar, u [illegible].
S. Kalixta dzień = [illegible]
Kamieniecki biskup Zbigniew umarł 1427: Witold W. X. Litewski [illegible] (Papieżowi) Kanonika wileńskiego Pawła Boja [illegible].

Kalina (sambucus silvestris, s. aquatica, platanus aquatica, lycostaphylos, [illegible]),
Kalina włoska = czernie białe

Kałkan cf. Kołosa

Kałkus = Tuq mocny, ostry, jako mydlarzów; [illegible] = zołzy

Kamionka [illegible] krzemień.

Kałuża = dół, [illegible] błotnisty, cf. Tąg, Łąka, błoto

Kanwola [illegible]

Kanarka ptaszek (passer canarius, avis sacchar.

Kamienna [illegible] = [illegible] (selago)
2. = [illegible] zakur gummi arboris ejusdem nominis in India [illegible].
Kamień na górze czerwony wrące się na głowę [illegible] (S. 1639)
[illegible] cf. [illegible] [illegible] f. glar, [illegible], cf. [illegible] roquera [illegible] [illegible] [illegible] φαράδος (piasek) / opoka
gemma = [illegible], cf. καμάρα camara, cam [illegible]

Kanie cf. Kaparody [illegible] milvus (cf. [illegible]); cf. Łaniatka

Kałusza [illegible] hetman wielki jest w Kałuszy (1679)
Kamie... przyjechawszy do Kalisza w piec. (Pol.)

Kalina, *y*, *f.* [Hirschholunder;] włoska, [Berberis.] *m.* kalinowy, *adj.*

Kalisty, *adj.* [Sumpfig, Kothig.]

Kałkan, *u*, *m.* [runder türkischer Schild,] *m.*

Kalkuł, *u*, *m.* Kalkulacya, *yi*, *f.* [Calcul, *m.* Berechnung,] *f.*

Kałkus, *u*, *m.* [Seifensiederlauge,] *f.*

Kałmuk, *a*, *m.* [Kalmuck,] *m.* kałmukowy, *adj.*

Kalmus, *vid* Tatarskie ziele.

Kałuża, *y*, *f.* [Pfütze, Kothlache, Lache,] *f.* Kałużny, *adj.*

Kałużysty, *adj.* [sumpfig, voll Pfützen.]

Kalwin, *a*, *m.* [Reformirter, Calvinist,] *m.* Kalwiński, *adj.* [reformirt.]

Kambierstwo, *a*, *n.* [Wechselhandel, *m.* Wechselgeschäft,] *n.*

Kambierya, *yi*, *f.* [Wechselstube, Wechselbank,] *f.*

Kambierz, *a*, *m.* [Wechsler, Geldwechsler,] *m.*

Kamcha, *y*, *f.* [gewisses Seidenzeug,] *n.* kamchowy, *adj.*

Kameduł, Kamałduł, *a*, *m.* [Camaldulensermönch,] *m.* kamedulski, *adj.*

Kamera, *y*, *f.* [Kammer, z B. Domainen Kammer,] *f.* kameralny, *adj.*

Kamerdyner, *a*, *m.* [Kammerdiener,] *m.* Kamerdynerski, *adj.*

Kameryzować, *nd.* 2. [mit Edelsteinen besetzen.]

Kamfora, *y*, *f.* [Campher,] *m.* kamforowy, *adj.*

Kamień, *nia*, *m.* [Stein,] *m.*

Kamieniarz, *a*, *m.* [Steinschneider, Steinschleifer, Steinmetzer,] *m.*

Kamienić, *nd.* 3. [in Stein verwandeln, versteinern.]

Kamienica, *y*, *f.* [gemauertes Haus, Steinhaus,] *n.* kamieniczny, *adj.*

Kamienieć, *nd.* 2. [zu Stein werden, in Stein übergehen.]

Kamienisty, *adj.* [steinig, voll Steine.]

Kamienniczek, *a*, *m.* [Steindrossel,] *f.*

Kamiennik, *a*, *m.* [Steinbrecher, Steinmetzer.] *m.* *bot.* [Steinfarnkraut.]

Kamienny, *adj.* [steinern, von Stein, Stein-]

Kamienować, *vid.* Kamionować.

Kamioneczka, *dim.* von Kamionka, auch *bot.* [Preusselbeere,] *f.*

Kamionka, *i*, *f.* [Steinflasche,] *f.* kamionkowy, *adj.*

Kamionować, *nd.* 2. [steinigen.]

Kamizelka, *i*, *f.* [Kamisol, *n.* Weste,] *f.* kamizelkowy, *adj.*

Kamlot, *u*, *m.* [Kamelot,] *m.* kamlotowy, *adj.*

Kamyk, *a*, Kamyczek, *a*, *m.* [Steinchen, *n.* kleiner Stein,] *m.*

Kanak, *u*, *m.* (Kanaczek *dim.*) [kostbares Weiberhalsband,] *n.*

Kanał, *u*, *m.* [Canal, Graben, Erdgraben.] *m.* kanałowy, *adj.*

Kanapa, *y*, *f.* [Canapee, *n.* Ruhebank,] *f.*

Kanar, *u*, *m.* [Canarie, z. B. Canarienzucker, Canarienwein,] *m.*

Kanarek, *rka*, *m.* [Canarienvogel,] *m.* kanarkowy, *adj.*

Kancellarya, *yi*, *f.* [Kanzley,] *f.* kancellaryjny, *adj.*

Kancellista, Kancellarzysta, *y*, *m.* [Kanzlist,] *m.*

Kancerować, *nd.* 2. [anstecken, eitern.]

Kanclerski, *adj.* [Kanzler-,]

Kanclerstwo, *a*, *n.* [Kanzlerwürde, *f.* Kanzleramt,] *n.*

Kanclerz, *a*, *m.* [Kanzler,] *m.*

Kancyonał, *u*, *m.* [Gesangbuch, Kirchengesangbuch,] *n.*

Kanczug, *a*, *m.* [aus Riemen geflochtene Peitsche;] kanczugowy, *adj.*

Kania, *i*, *f.* [Hühnergeyer,] *m.* kani, *adj.*

Kanikuła, *y*, *f.* [Hundstage,] *pl.*

Kaniuk, *a*, *m.* [Lerchenfalk,] *m.*

Kanka, *i*, *f.* [Spritzenröhrchen, z. B. bei d. Clistirspritze.]

Kanon, *u. m.* [Canon, *m.* Regel, Vorschrift,] *f.*
Kanonada, *y, f. vid.* Działobiać.
Kanonia, *i, f.* [Canonicat, *n.* Canonicatswohnung,] *f.*
Kanoniczka. *i. f.* [Canonissinn.] *f.*
Kanoniczny, Kanonicki, *adj.* [canonisch, domherrlich,]
Kanonik, *a, m.* [Domherr, Canonicus,] *m.*
Kanonizacya, *yi. f.* [Heiligensprechung,] *f.*
Kanonizować, *nd.* 2. [canonisiren, heilig sprechen. jemanden zum Heiligen erklären.]
Kant, *u, m.* [Ecke,] *f.* kantowy, *adj.*
Kantar, *u. m.* [Gewicht von 3. Steinen, eine Art Pferdezaum.]
Kantaryda, *y, f.* [spanische Fliege,] *f.* Fliegenpflaster.] *n.*
Kanton, *u, m.* [Canton, Bezirk,] *m.* kantonowy, *adj.*
Kantonista, *y, m.* [Cantonist, cantonirender Soldat,] *m.*
Kantor, *a, m.* [Cantor, Vorsänger,] *m.* kantor, *u, m.* [Comptoir,] *n.*
Kantorować, *nd.* 2. [anstimmen, Vorsänger seyn.]
Kantorowy, *adj.* von Kantor.
Kantować się, *rec. nd.* 2. [sich auf die Seite überbiegen.]
Kantówka, *i, f.* [Flinte, mit einem kantigen Laufe.]
Kantyczki, *czek, pl.* [Gesangbüchlein.] *n.*
Kapa, *y, f.* [Kappe, *f.* Oberkleid, *n.* Ober rock.] *m.*
Kapać, *nd.* 2. [tröpfeln, tropfen.]
Kąpać, *nd.* 2. [baden.]
Kapak, *a, m.* [Glasglocke zum Bedecken d. Pflanzen.]
Kapalin, *a, m.* [Sturmhaube,] *f.*
Kapalny, *adj.* [tröpfbar, das sich tröpfen lässt.]
Kapanie, *a, n.* [Abtröpfeln, Träufen,] *n.*
Kąpanie, *a, n.* [Baden.] *n.*
Kapanina, *y, f.* [träufelnde Feuchtigkeit, *f.* płaci kapaniną, [er läppert seine Schuld ab.]
Kaparek, *rka, m.* [Capernstrauch,] *m.*
Kapary, *ów, pl.* [Capern,] *pl.* kaparowy, *adj*
Kapcie, *ów.* [Latschen, Bauerlatschen,] *pl.*
Kapczuk, *a, m.* [Rauchtabacksbeutel,] *m.*
Kapela, *i, f.* [Capelle; Musick,] *f.*
Kapelan, *a, m.* [Capellan;] wojskowy, [Feldprediger,] *m.*
Kapelania. *i, f.* [Capellanswohnung,] *f.*
Kapelusz, *a, m.* (*dim* Kapelusik) [Hut,] *m.* kapeluszowy, *adj.*
Kapelusznik, *a, m.* [Hutmacher,] *m.*
Kapica, *y, f.* [Mönchskappe, Mönchskutte,] *f.*
Kapicznik, *a, m.* [Kuttenträger, Mönch,] *m.*
Kapieć, *nd.* 2. [vergehen, schwinden, nach einander verarmen.]
Kąpiel, *i, f.* [Bad,] *n.* kąpielny, *adj.*
Kapitał, *u, m.* [Capital, *n.* Hauptsumme,] *f.*
Kapitalista, *y, m.* [Capitalist,] *m.*
Kapitalny. *adj.* Kapitalnie, *adv.* [Haupt-hauptsächlich.]
Kapitan, *a, m.* [Hauptmann,] *m.* kapitański, *adj*
Kapitaństwo, *a, m.* [Hauptmannschaft,] *f.*
Kapituła, *y, f.* [Capitel, *n.* Domherrn-Versammlung, Ordensversammlung.] *f.*
Kapitulacya, *yi, f.* [Capitulation,] *f.*
Kapitularz, *a, m.* [Capitelstube der Mönche,]
Kapitulować. *nd.* 2. [capituliren.]
Kapka. *i, f.* Kapeczka, *dim.* [Tropfen,] *m.*
Kapłan, *a, m* [Priester, Messpriester,] kapłanowy, *adj.*
Kapłanica, Kapłanka, *i, f.* [Priesterinn,] *f.*
Kapłański, *adj.* [Priester-.]
Kapłaństwo, *a, n.* [Priesterthum, *n.* Priesterweihe,] *f.*
Kaplica, *y, f.* [Capelle,] *f.* kapliczny, *adj.*
Kapłon, Kapłun, *a, m.* [Kapaun,] *m.* Kapłoni, *adj.*

Kaprysy [illegible]

Kantowska szkoła [illegible] : Kant swoją krytyką czystego rozumu stał się rewolucyi filozoficznej przyczyną.

Kano (Alonzo Cano), urodzony w Grenadzie r. 1601, uczył się rzeźbiarstwa pod przewodnictwem Montanesa, malarstwa zaś w szkołach Pacheki i Castilla

capparis (cf. [illegible])

[illegible], udones (w [illegible]), socci; [illegible] kopyto = [illegible]
cf. Kapsa

[illegible] kłobuk; – = [illegible] czapka, cauiva, [illegible]
[illegible]

cucullus κανάβιον, καλήμαυχον, caracalla (szataługa)

cf. Kapać

Kapinka dem. u Kapiel.

cf. capitolium

gutta f. kapać (f. [illegible] stiricidium [illegible], kropla.
f. Kapelan v. kapłan, cf. galli

Kapać cf. gutta, castare f. kipieć, [illegible]
[illegible] Kapie, (P. 1619) cf. [illegible] f. [illegible] stillo, [illegible] cf. Kufr cc
Nie [illegible] być [illegible] kapanym (P. 1619) cf. Kępa, [illegible] cf. [illegible]
(cf. Gąbka = [illegible]) = [illegible], fungi, = [illegible] cf. [illegible]
cf. Kopanka.

[illegible] co ma zmłodu przyrzeczono grzebienia, nie pięcząc tylko
gdacząc cc (1662)

Karamzyn

Kapnik, a, miasto w Węgrzech, który z ... należy do Siedmiogrodu.

Karaś [illegible] saperda, πλάταξ, coracinus, [illegible] [illegible]

Karb = kreska narznięta, napisana = nacięcie.
z, [illegible] Karb = naturę szkodę albo mieszek (cf. Karbowa laska = Kerbstock)

Kapsa f. Kapszuch, κάψα, capsa

Kaptur pogrzebny przydanie temu który chce w żałobie chodzić (Kl).
capitium, cucullus (f. Kapota) cucullio (cf. collum = głowa)
a. = Konfederacyą, [illegible] Ludwiniego)

Kapusta = głąb [illegible], brassica, κράμβη
kapusta czarna = [illegible], crambe, coramble κράμβη = καρανίβαλ, [illegible] f. rzepa); 3. K. głowiasta, składana (brassica capitata, caulis lacutianus, κράμβη κεφαλωτή, [illegible]); 4. K. [illegible], [illegible] – K. [illegible] 5. K. [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Karaś [illegible] [illegible]
[illegible]

Karczma Kretscham.

[illegible] Jeśli go nie ma karze szkoda (Kl); bog niekiedy pokarze.
[illegible] (Kl) f. grzech. [illegible] Karanie [illegible] cf. [illegible] castigare, f. Kazać kajać, coercere, exercere cf. objurgare, Karać [illegible] (cf. [illegible] chłostać). cf. [illegible] [illegible] γέρων [illegible].

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible], ascalia

Karakiga [illegible]
Kapturek [illegible]

Kapłonić
Kapota,
Capo
Kapral, a
Kaprawy
Kaprys,
Kapryśni
kapry
Kapryśny
Kapsa, k
Kapsanie
komn
Kapszczy
Kaptur, a
puzé,
Kapturzyc
eine
Kapucyn,
ski, a
Kapuścian
ling,]
Kapuścian
Kapuścić
schiss
Kapusta, g
m. kap
Kapustnia
Kapustnik,
pensch
Kara, y, f.
Karabela,
kensäb
Karabin, a,
karabin
Karać, nd.
Karacena,
Panzer,
Karacennik,
zerschm
Karaczan,
Schwab
Karalny, Ka
Karanie, a.

Kapłonić, *nd*, 5. [Kappen, Kapaunen.]

Kapota, *i. f.* (kapotka, *dim.*) [Oberrock. Capotrock,] *m.*

Kapral, *a, m.* [Carporal,] *m.* kapralski, *adj.*

Kaprawy, *adj.* [triefäugig.]

Kaprys, *u, m,* [Grille, Caprice.] *f.*

Kapryśnik, *a, m.* [capricieuser Mensch;] kapryśnica, *y, f.*

Kapryśny, *adj.* [capricieus, grillenhaft,]

Kapsa, kapza, *y. f.* [Kapsel, *f.* Beutel,] *m.*

Kapsanieć, *nd.* 2. [verarmen, herunterkommen.]

Kapszczyzna, *y, f.* [Tranksteuer.] *f.*

Kaptur, *a, m.* [Capuze, Kappe, Mönchscapuze,] *f.* kapturowy, *adj.*

Kapturzyć, *nd.* 4. [verkappen, hauben, eine Kapuze aufsetzen.]

Kapucyn, *a, m.* [Capuciner,] *m.* kapucyński, *adj.*

Kapuścianek. *nka, m.* [Kohlschmetterling,] *m.*

Kapuściany, *adj.* [Kohl-.]

Kapuścić się, *rec, nd.* 3. [in den Kohl schissen, Kraut bekommen.]

Kapusta, *y, f.* [Kohl, Kraut, Weisskohl,] *m.* kapustny, *adj.*

Kapustniak. *a, m.* [Krautsuppe,] *f.*

Kapustnik, *a. m.* [Kohlgärtner; Kohlraupenschmetterling,] *m.*

Kara, *y, f.* [Strafe, *f.* Karren,] *m.*

Karabela, *i, f.* [Säbel ohne Bügel, Kosakensäbel,] *m.*

Karabin, *a, m.* [Gewehr, *n.* Carabiner,] *m.* karabinowy, *adj.*

Karać, *nd.* 2. [strafen, züchtigen.]

Karacena, *y. f.* [schuppige Rüstung, *f.* Panzer,] *m.*

Karacennik, *a, m.* [Waffenschmid, Panzerschmid.] *m.*

Karaczan, Karakon, *a, m.* [Schabkäfer, Schwabe,] *m.*

Karalny, Karny, *adj.* [Straf-, strafbar.]

Karanie. *a. n.* [Strafen, Bestrafen,] *n.*

Karaś, *a, m.* [Karausche,] *f.*

Karawana, *y, f.* [Karawane,] *f.*

Karazya, *yi. f.* [grobes Tuch,] *n.* karazyowy, *adj.*

Karb, *u, m.* [Kerbe, Narbe, Schramme,] *f.* *fig.* [Schranken, strenge Ordnung.] *f.*

Karbacz, *a, m.* [Karbatsche,] *f.* karbaczowy, *adj.*

Karbaczować, *nd.* 2. karbaczyć, *nd.* 4. [karbatschen.]

Karbarz, *a, m.* [Kerbenschneider, Bauernvogt,] *m.*

Karbieniec, *ńca, m. bot* [wilder Hahnenkamm,] *m.*

Karbona, *y, f.* karbonka, *dim.* [Kirchenbüchse, Armenbüchse,] *f.*

Karbować, *nd.* 2. [ins Kerbholz schneiden, einkerben, aufmerken.]

Karbunkuł, *u, m.* [Edelstein, eine Art Rubin; böses Geschwür.]

Karciany, *adj.* [Karten-, Spielkarten-,]

Karciarz, *a, m.* [Kartenfabricant; Kartenspieler,] *m.*

Karcić, *nd.* 3. [bändigen, zähmen, in der Zucht halten.]

Karczek, *czka, m.* [kleiner Nacken, kleines Genick.]

Karczemka, *i, f. dim.* von Karczma.

Karczemnik, *a, m.* [Schenkenlaufer, der in der Schenke immer liegt.]

Karczemny, *adj.* [Schenken-; unfläthig, pöbelhaft, ausgelassen.]

Karczma, *y, f.* [Schenke, *f.* Wirthshaus,] *n.*

Karczmarka, *i, f.* [Schenkwirthin, Schenkerinn] *f.*

Karczmarski, *adj,* [Schenk-, Wirths-.]

Karczmarz, *a, m.* [Schenkwirth, Wirth,] *m.*

Karczoch, *a, m.* [Artischoke,] *f.* Karczochowy, *adj.*

Karczować, *nd.* 2. [roden, ausroden.]

Karczowisko, *a, n.* [Rodeplatz,] *m.*

Karczownik, *a, m.* [Roder, Ausroder,] *m.*

Karczysty, *adj.* [dicknackig, starknackig.]
Karda, *y, f.* [eine Art Artischoken.]
Kardynał, *a, m.* [Cardinal,] *m.* Kardynalski, *adj.*
Kardynalny, *adj.* [Haupt-, Grund-.]
Kardynalstwo, *a, n.* [Cardinalswürde,] *f.*
Kareciany, *adj.* [Kutschen-.]
Kares, *u. m.* [Liebkosung,] *f.*
Karesować, *nd.* 2. [caressiren, liebkosen.]
Kareta, *y, f.* (karetka *dim.*) [Kutsche,] *f.*
Kark, *u, m.* [Nacken, *m.* Genick,] *n.* Karkowy, *adj.*
Karkas, *u, m.* [Gerippe,] *n. milit.* [Brandkugel,] *f.*
Karlę, *ęcia, n.* [Zwerglein;] *n;* [Franzbaum,] *m.*
Karleć, *nd.* 2. [zum Zwerge werden, wie ein Zwerk erscheinen.]
Karlica, *y, f.* [Zwerginn,] *f.*
Karlik, *vid.* Karlę.
Karłowaty, *adj.* [zwergartig, von kleinem Wuchse.]
Karmazyn, *u, m.* [Carmoisin, *m;* Carmoisinfarbe, *f.* od. Zeug.]
Karmazynek, *nka, m.* [Johannisblut, wilde Kochenille.]
Karmazynowy, *adj.* [carmoisinroth.]
Karmelita, *y, m.* [Carmelitermönch,] *m.* Karmelitanka, karmelitka, *f.* [Carmeliternonne,] *f.* Karmelitanski, *adj.*
Karmia, *i, f.* [Speise, Nahrung, *f.* Futter,] *n.*
Karmić, *nd.* 3. [nähren, füttern,] piersiami [stillen, die Brust geben.]
Karmiciel, *a, m.* [Nährer, Ernährer, Fütterer;] *m.*
Karmicielka, *i, f.* [Nährerinn, Säugerinn,] *f.*
Karmienie *a, n.* [Nähren, Füttern, Speisen, Mästen.] *n.*
Karmnik, *a, m.* [Maststall, *m.* Mastkraut,] *n.*

Karmny, *adj.* [nahrhaft, gemästet, feist.]
Karnal, *u, m.* [Mastseile, Masttaue,] *f.*
Karnawał, *u, m.* [Carneval, Fasching, *m.* Carnevalszeit,] *f.*
Karnie, Karno, *adj.* et *adv.* [züchtig, züchtiglich, Straf-.]
Karniola, *i, f.* [Krain;] *n.* karniolski, *adj.*
Karność, *i, f.* [Zucht, Disciplin.] *f.*
Karny, *adj.* [Straf-, zur Strafe gehörig.]
Karosiwy, zb. Koń, [Eisenschimmel,] *m.*
Karować, *nd.* 2. [Holz aus dem Wasser karren.]
Karownik, *a, m.* [Kärrner;] *m.*
Karowy, *adj.* [Karren-,]
Karp, *pia, m.* [Karpfen,] *m.* karp karaś, [Karauschenkarpfen,] *m.*
Karpa, *y, f.* [Strunk im Wasser, woran die Netze hängen.]
Karpiel, *i, f.* [eine Art Kohlrüben.]
Karpiowka, *i, f.* [Flachziegel, eine Art Dachziegel.]
Karpiowy, *adj.* [Karpfen-.]
Karta, *y, f.* [Karte, *f.* Blatt,] *n.*
Kartacz, *a, m.* [Kartatsche,] *f.* kartaczowy, *adj.* [Kartätschen-.]
Karteczka, *i, f. dim. von* Karta.
Kartofel, *fla, m.* [Erdapfel, *m,* Kartoffel,] *f.* kartoflowy, *adj.*
Kartoflarz, *a, m.* [Kartoffelbauer, Kartoffelesser.] *m.*
Kartować, *nd.* 2. [die Karten mischen, karten,] *fig.* [etwas einleiten.]
Kartowieszczbiarz, *a, m.* [Kartenwahrsager,] *m.*
Kartownica, *y,* kartowniczka, *i. f.* [Kartenspellerinn.] *f.*
Kartownik, *vid.* karciarz; kartowy; *adj.* [Karten-.]
Kartun, *u, m.* [Kattun,] *m.* kartunowy, *adj.*
Kartusz, *a, m.* [Ladung, Patrone; zierliche Einfassung.]

Kartaginskie grody (Kl.)
Karpat: gdzie Wisła, która z Karpatu Kalliroe ździ
pod miejskie mury chodzi (Kl.)
Karol Wielki.
Karteryusz = Dekart.
Karobuddes brat króla Jagiełły.

Karłowiec Ort. Grenzstadt in Croatien
Kartowary (w Kartowarach) [illegible]
Karety [illegible] Otonec.
Karigal = Kazimierz, szwagier Jadwigi Królowej
umarł pod Wilnem 1391.

- tuczony (crassus / gruby)

bona disciplina exercitus / Karać

Kareta n. carrus / czeryn (cf. Kocz = Kocz = Karoca, Kolebka) [lectyca]
Karn cf. gracilis, [illegible], succincti gladiis media regione
crescentes. [illegible]

cyprinus, κυπρῖνος (κυπρεανός = λεπιδωτός (φύσις), rubellio, cyprinus marinus)
ἐρυθρῖνος, ἐρυθῖνος, δίνος cf. Krasny, karmazyn, [illegible] (Kropa), [illegible] / Kopać

w rzece, w stawie, w sadzawce = Kłodzina, Karoś, Tom, o który się siać albo
orać, Todz za [illegible] (rzeka) cf. κορβόν, κορμός (= Kłodzina)

Stupim w Karty, z mądrym w żarty (R. 1519) n. χάρτης, charta cf. γράφω (Karb)
cf. Księga, Ksiądz (χάρτου Karmin), dicta est charta ab urbe Tyr. equa Κόκκος = granum, grono (cf. czerwiec = ziarnka karmazynowe)
[illegible] / gurek

Karłownik = Kostera

[illegible]

Katalonia w Hiszpanii, katalońskie [illegible]
Kastylia [illegible]
Katarzyna : Murillo powołany do Kadyxu na domalowanie wielkiego obrazu Zaręczyn S. Katarzyny w Kościele Kapucynów spadł z rusztowania.

Karys. [illegible]
Kaspar biskup czelski 1420.
Kastalijskie [illegible] stopdnich [illegible] strzegą castalijskich (1594)

Kaszel [illegible]

[illegible] καρπ. κάρον κάρυον, κάρυα [illegible] καρυαδάκιον
[illegible] zogacz]/. jelonek [καραβος v. κέρας,
cf. Korbz [illegible]

[illegible]

Kat ogniem wzbrojony : [illegible] cf. [illegible] caiet v. cajane [illegible] cf. caedo
cf. cut. L. caedere f. Kazić, [illegible]
[illegible] cf. Kat, cf. Kwad [illegible] = [illegible] f. kot, [illegible]
Kat = quälen. [illegible] (Kwaad (wada) [illegible] Katona [illegible].

Kat [illegible]

Kaszel [illegible]
[illegible] = Krajne
[illegible] (f. mantykora) cf. Kosić, [illegible] (Kaktel) coquere [illegible]
[illegible], cf. szczypiel, [illegible] f. cingere [illegible]

Kąsek: bo choriay w labęciem gniaździe czasem szczęzgąskę znaydzie, niepomoże iey ni kąska, przedsię zawżdy gąską gąska (nota bene) (1568) cf. szczątek

Kasa f. Koniot.

Noga, νύσσω, [illegible] nóż (cf. naniści [illegible], = Nagel ὄνυξ, parnog, nâtis = noga.
cf. νύσσω [illegible] Nadel [illegible], natrix Natter Hebr. [illegible] = Schlange = [illegible] cf. [illegible] snake [illegible].
nocere, niti, nagły (= [illegible]), nagi [illegible] = [illegible]; cf. [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] (nieść?)
cf. nutrire [illegible] = νύσσειν. noga = γόνυ genu cf. gięć, ~~[illegible]~~. cf. [illegible], Noch
([illegible] ~~[illegible]~~)

כַּפְתּוֹר ~~[illegible]~~ Kreta [illegible] cf. Kopten = Aegypten
כְּרֵתִי = Kreter כָּרִים Lamm
פְּלֵתִי" Philister

Pott etymol. Forschungen
Gemeinde cf. [illegible] (s. Mauer[illegible]) munitus, communis,
moenia, moenitipium [illegible] [illegible] [illegible],

Kartuzya, *yi*, *f*. *f*. [Carthause, *f*. Carthäuserkloster,] *n*.

Kartuzyanin, Kartuz, *a*. *m*. [Carthäuser mönch,] *m*. kartuzyanski, *adj*.

Kartuzek, *zka*, *m*. [Carthäusernelke,] *f*.

Karuk, *u*, *m*. [Hausenblase,] *f*.

Karuj, *uja*. *m*. kmin polny, [Feldkimmel,] *m*.

Karw, *u*, *m*. [alter fauler Ochs;] *fig*. [alter Faulenzer,] *m*.

Karwacki, *adj*. po karwacku, *adv*. [croatisch.]

Karwacya, *yi*, *f*. [Croatien,] *n*.

Karwasz, *a*, *m*. [eiserne Armschiene am Panzer, *f*. kurzer Säbel.] *m*.

Karwat, *a*, *m*. [Croat,] *m*. karwatka. *f*. [Croatinn, *f*. eine Art Kleider; ein Trinkmass,] *n*.

Karwi, *adj*. [Ochsen-.]

Karwia, *i*, *f*. [egyptische Feige,] *f*.

Kary, *adj*. [vom schwarzen Haar,] z. B. koń, [Rappe,] *m*.

Karyntia, *yi*, *f*. [Kärntchen,] *n*. karyncki; *adj*.

Karyntczyk, *a*, *m*. [Kärnthner,] *m*. karyntka, [Kärnthnerinn.] *f*.

Karyolka, *i*, *f*. [Cabriolet, *n*. Cabriole,] *f*.

Karystya, *vid*. brak, niedostatek.]

Karzeł, *rła*, *m*. [Zwerg; auch der Name Carl; Zwergbaum,] *m*.

Kasać, *nd*. 1. [beissen, nagen;] o owadzie [stechen.]

Kasać się, *nd*. 2. [sich aufschürzen; verwegen trotzen; wonach trachten.]

Kasanie, *a*, *n*. [Beissen, Stechen,] *n*.

Kasek, *ska*, *m*. [Bissen, *m*. etwas Weniges, Geringes.]

Kaskada, *y*, *f*. [Wasserfall.] *m*.

Kasować, *nd*. 2. znosić, [cassiren, aufheben.]

Kassa, *y*, *f*. [Kasse,] *f*. kassowy, *adj*.

Kassyer, *a*, *m*. [Kassirer,] *m*. kassyerski *adj*.

Kasza, *y*, *f*. [Brey, *m*. Grütze,] *f*. kaszany, kaszowy, *adj*.

Kaszel, *szlu*, *m*. [Husten,] *m*. kaszlowy, *adj*.

Kaszka, *i*, *f*. [Grützchen,] *n*; [eine Art Ballspiel.]

Kaszlać, *nd*. 2. [husten,] na kogo, [einem zuhusten.]

Kaszlacz, *a*, *m*. [Huster, der immerwährend hustet.]

Kaszlisko, *a*, *n*. [hässlicher, anhaltender Husten,] *m*.

Kasztan, *a*, *m*. [Kastanie, *f*. Kastanienbaum,] *m*.

Kasztanowatość, *i*, *f*. [Kastanienfarbe,] *f*. Kasztanowaty, *adj*. [Kastanienbraun.]

Kasztelan, *a*. *m*. [Kastellan, Burgvoigt,] *m*.

Kasztelania, *i*, *f*. [Kastellanenwürde,] *f*. kasztelański, *adj*.

Kasztelanic, *a*, *m*. [des Kastellans Sohn;] kasztelanka, [des Kastellans Tochter;] kasztelanowa, *y*. [Kastellaninn,] *f*.

Kaszub, *a*, *m*. [Kaschube,] *m*. kaszuby, *pl*. [Kaschuben,] kaszubski, *adj*.

Kaszysty, *adj*. [grützgebend, grützartig.]

Kat, *a*, *m*. [Henker, Nachrichter, Hallmeister, Peiniger,] *m*.

Kąt, *a*, *m*. [Winkel,] *m*.

Katafalk, *u*, *m*. [Leichengerüste,] *n*.

Katanka, *i*. *f*. [kurzes Röckchen,] *n*.

Katar, *u*, *m*. [Schnupfen, Katthar,] *m*. katarowy *adj*.

Katarakta, *y*, *f*. [Wasserfall;] na oku. [der graue Staar.]

Katecheta, Katechista, *y*, *m*. [Katechet. Religionslehrer.] *m*.

Katechizm, *u*, *m*. [Katechismus,] *m*. katechizmowy, *adj*.

Katedra, *y*, *f*. [Katheder. Lehrstuhl; *m*. Kathedralkirche,] *f*. katedralny, *adj*.

Kątek, *tka*, *dim*. *von*. kąt.

Kątnica, *y*, *f*. [blinder Darm, *m*. grosse Wurst.] *f*.

Kątny, *adj.* [Winkel .]
Katolicki, *adj.* po katolicku, *adv.* [catholisch.]
Katolictwo, *a, n,* [Katolischer Glaube, Katolicismus,] *m.*
Katolik, *a, m.* [Katholik,] *m.* katoliczka, *i, f.* [Katholikinn,] *f.*
Kątomiar, *u.* kątomierz, *a; m.* [Winkelmesser,] *m.*
Katować, *nd.* 2. [henkermässig behandeln, martern, peinigen, geisseln.]
Katownia, *i, f.* [Marterstube, Henkerstube; grosse Marter,] *f.*
Katownik, *a, m.* [der einen martert, Henker, Peiniger,] *m.*
Katowski, *adj.* [Henker-; grausam.]
Katowstwo, *a, n.* [Henkerhandwerk,] *m.*
Katukopa, *y, m.* wisielec, hultaj, [Galgendieb.] *m.*
Katusza, *y, f.* [Peinstube, Marter,] *f.*
Kawa, *y, f.* [Kaffee,] *m.*
Kawał, *a, m.* [kawałek, kawaleczek, *dim.* das Stück von etwas, ein Bisschen, ein Weniges, ein Stückchen.]
Kawaler, *a, m.* [Cavalier, junger Herr, Unverheuratheter; Ordensritter;] *m* kawalerowy, kawalerski, *adj.*
Kawalerya, *yi, f.* [Cavallerie, Reuterey,] *f.*
Kawęczeć, *nd.* 4. [beständig über etwas liegen, ducken; elend werden.]
Kawiarka, *i, f.* [Kaffeesiederinn, Kaffeeschenkerinn,] *f.*
Kawiarnia, *i, f.* [Kaffeehaus,] *n.*
Kawić, *nd.* 3. [alberne Streiche machen, Böcke schiessen; besudeln.]
Kawka, *i. f.* [Dohle; *f.* Bubldirne,] *f.* *von* kawa.
Kawon, *a, m.* [Wassermelone,] *f.*
Kawowy, *adj.* [Kaffee-,
Kaydan, *u, m.* [gewöhn:] *pl.* kaydany, [Fesseln, Fusschellen, Ketten.]
Kazać, *nd.* 2. [befehlen, verordnen; predigen.]

Kazanie, *a, n.* [Befehlen, Predigen; *n.* Predigt,] *f.*
Kazalnica, *y, f.* [Kanzel,] *f.*
Każca, *y, m.* [Verderber, Verführer,] *m.*
Każdodniowy. Każdodzienny, *adj.* [täglich, alltäglich.]
Każdoroczny, *adj.* [alljährig, alle Jahre.]
Każdy, *pron.* [jeder.]
Kazić, *nd.* 3. [verderben, beflecken; entweihen.]
Kazirodnik, Kazirodziec, *a, m.* [Blutschänder.] *m.*
Kazirodzić, *nd.* 3. [Blutschande treiben.]
Kazirodztwo, *a, n.* [Blutschande,] *f.* kazirodzki, kazirodny,] *adj.*
Kaźmirek, *rku,* [Casimir, ein Zeug;] kaźmirkowy, *adj.*
Kaźń, *i, f.* [Strafe. *f.* Unheil.] *n.*
Kaznodzieja, *iei, m.* [Prediger. Kanzelredner,] *m.* kaznodziejski. *adj.*
Kaznodzieić, *nd.* 3. [den Prediger abgeben, predigen.]
Kaznodziejka, *i. f.* [Predigerinn, die Predigten hält.] *f.*
Kazualny, *adj.* kazualnie. *vid.* przypadkowy.
Kazywać, *nd.* 1. [zu predigen pflegen, predigen.]
Kędy, *adv. loci,* [wohin, wo, allwo;] kędykolwiek, [wohin nur immer.]
Kędzierzawić, *nd.* 4. [kräuseln, kraus machen.]
Kędzierzawieć, *nd.* 2. [kraus werden.]
Kędzierzawiec, *wca, m.* [krause, römische Pappel, Malve,] *f.*
Kędzierzawość, *i, f.* [Kräusheit, *f.* das Krause.]
Kędzierzawy, *adj.* kędzierzawo, *adv.* [Krause, kraus.]
Kędzierze, *pl.* kędzior, *u, m.* [gekrauselt es Haar,] *n.*
Kępa, *y, f.* (kępka *dim.*) [Werder, *m.* Flussinsel,] *f.*

Kazanowski, (Dominicus Kazanovius palatinus Braslaviensis)
" (Adamus Kazanovius Castellanus Haliciensis)
" (Adamus Kazanovius Supremus Castrorum [illegible] Regni Praefectus)
Kazantyk, a [illegible] Bulgarian.
Kenstutt książe trocki (1379) Kejstut stryj Jagełły.
Kazimierz f. Kanigal.

Jakoby na Niemiech in Kazaniu był (Tr. 1619) Nie wszytko do prawda co xiądz na kazaniu powie [illegible] cf. harangue, [illegible] ([illegible])

Kazimierz ipn., Kazimirz fem.
Kazimierz, a [illegible] półki nie zwiezie żyto do szpichlerza do Kazimierza (Kl.)
Katuńska nachia [illegible] 8 [illegible], [illegible] Powerżny [illegible].
Kazimierz I, N. syn Jagiełły wybrany na w. księcia litewskiego 1441.

Kawiciel = skaziciel

[illegible] Każdy [illegible] znaj (1619), [illegible], szubka [illegible] w każdym ogrodzie to [illegible]
[illegible]: [illegible], [illegible] cf. kadzić, cf. cadere f. kat; cf. Żob = zowno [illegible], jugium; [illegible] f. jucha [illegible]
[illegible] = medalion

[illegible], [illegible]

[illegible] spodziewać (1587) w karać, w kazać; wezmę [illegible] (1587) cf. [illegible]
[illegible]

[illegible] quod [illegible]

[illegible] harangue [illegible].

[illegible] [illegible]

[illegible] kadzi [illegible]

[illegible] wichrowate włosy (1609) cf. cancer f. [illegible] (Krzty)
[illegible] (w krajach) = [illegible] = [illegible]

[illegible] (Kaderze w Kędzpu) ([illegible]) Kypp. T. 5, 9, [illegible], cf. [illegible] / kędzid, cirrus, [illegible]
[illegible]

[illegible] Kępa = cespes gramineus, ex aqua vel [illegible]
Kupa cf. wyspa f. [illegible] p. 89.

[illegible] III utwierdził prawo Magdeburgskie r. 1365 i w Krajowe zamk. wydawnym w Krakowie Appellacyą, do której po ów czas udawano się do Magdeburga (f. [illegible])

Kawon [illegible] Kaynt T. [illegible] f. Korl. [illegible] / Karl

Kajdan = catena chaîne [illegible], f. sieć [illegible] cf. Kita
[illegible] = catena, cf. [illegible] Kosz.

Kazać jubere [illegible] cf. [illegible], cf. gadać
f. jubere v. jubilare — [illegible], jubilare est [illegible]
[illegible], kląć, kazić, [illegible]

Kijów - Żelazo potomek Żelizy (prawnuka pierwszego Żelizy) 978 uległ władzy księżęcia Włodzimierza Kijowskiego i od tego Żelazo
Księstwo Kijowskie za czasów Włodzimierza rozciągało się od Buga do Dniepra, i obejmowało pokolenia: Bessów, Liktów, Angiełów, Łęczyków i Tyrangitów czyli Drewlan, Dulebian, Drohobyczan, Łuczan i Buczan.
Kiernów = [illegible]
Kiman; Krosno

Kierkonosze (z. Kerkonoszy) po czesku - s. Riesengebirg

Kęs [illegible] gâteau [illegible] f. Kochać f. kąsać, κάρφω [illegible], coena, cibus, βίτος, jentare f. gości, f. cenła.
kętnary = [illegible]

Kibić cf. Ziggar, biggan f. Kuśać, Kiwać

Kiereja cf. [illegible], Kuśnierz, Koza = [illegible]
f. czereja

Kierz = [illegible]

Kichawica (ziele) pyrethrum [illegible] sternutaria

kurz.
cf. szida [illegible] f. Kiwać f. Kij cf. cukać, cf. czekan, [illegible], cf. gościć.
cf. Kruś.
Kieszenia [illegible] Kieszen [illegible] gdy nie chodzi kieszeną samopas. [illegible]

Kieszeń [illegible]

sztapa Kły obie przygadła (Kł) cf. Zgił, n. Kłóć, = Kłut

Kita = [illegible] f. zasnoza

Kiełb z Kieł: Kabdun cf. caula (Kiel), caulis.

Kiełbasa [illegible]

Kiłka cl. Koza [illegible], gęsba, Kośbiczek, Kołowrók; f. [illegible], Kila, Kilas = [illegible].
Kila, [illegible] jak [illegible]

Kiwać n. Kiwać, kochać, kisać, f. przekinąć, [illegible]

cf. Kula f. czerwona
[illegible] = [illegible]

Kipieć f. Kochów [illegible]

Kik: N. Eisel: wpław przebywał (Czarnecki) aż do samego Kika, 16;
= Kila?

Ki: Kik [illegible]
Kiełkowanie
[illegible]
Ki, ka, Kie

Kęs, n.
We
Kętnar,
Lag
Kibić.
dze
Kibitka
wag
Kibitnos
Wu
Kibitny,
Kichać,
[Nie
Kichawi
Kichawk
pulv
Kiciasty,
stalt
Kicz. y.
Reis
Kidać, n
Kiedy, o
Kiedyko
dyś,
und
Kieł, kła.
m. K
Kielb, bi
ling.]
Kiełbasa,
Bratw
Kiełbaśni
wurst
Kiełbaśni
händl
Kielec, k
Zahn,
Kielich, a
glas,
Kieliszek,
glas,
Kielnia, f.
Kiełzać, n
men.]

Kęs, *a. m.* [Bissen, *m.* Bisschen, ein Wenig.]

Kętnar, *u, m.* kętnary, *pl.* [Kellerbaum, Lagerbaum,] *m.*

Kibić, *ci, f.* [Teille, *f.* Wuchs,] *m.* w wadze, [Wagebalken,] *m.*

Kibitka, *i, f.* [leichter russischer Reisewagen,] *m.* kibitkowy, *adj.*

Kibitność, *i, f.* [Geschmeidigkeit des Wuchses, Schlankheit,] *f.*

Kibitny, *adj.* [schlank, geschmeidig.]

Kichać, *nd.* 1. [niesen.] kichanie, *a, n.* [Niesen,] *n.*

Kichawiec, *wca, m.* [wilder Bertram.] *m.*

Kichawka, *i, f.* [öfteres Niesen; Niesepulver,] *n.*

Kiciasty, *adj.* [wie ein Federbusch gestaltet.]

Kicz, *y, f.* (kiczka, *dim.*) [Garbenbündel, Reiserknoten;] *m.*

Kidać, *nd.* 1. [werfen, herauswerfen.]

Kiedy, *adv.* [wann, wenn, da.]

Kiedykolwiek, *adv.* [irgend einmal,] kiedyś, [einmal, einst; bisweilen, dann und wann.]

Kieł, kła, *m.* [Spitzzahn, Hauzahn, Hauer; *m.* Keim d. Samens.] *m.*

Kiełb, bia, *m.* (Kiełbik *dim.*) [Grundling,] *m.*

Kiełbasa, *y, f.* (Kiełbaska *dim.*) [Wurst, Bratwurst,] *f.*

Kiełbaśnica, *y, f.* [Darm zu einer Bratwurst,] *m.*

Kiełbaśnik, *a. m.* [Wurstmacher, Wursthändler.] *m.*

Kielec, *lca, m.* [Hackenzahn d. Pferde, Zahn,] *m.*

Kielich, *a, m.* [Kelch, *m.* grosses Trinkglas, *n.* Humpen,] *m.*

Kieliszek, *a, m.* (Kieliszeczek *dim.*) [Spitzglas, *n.* Becher,] *m.*

Kielnia, *i, f.* [Maurerkelle,] *f.*

Kiełzać, *nd.* 1. [zäumen, bändigen, hemmen.]

Kiełzno, *a, n.* [Zaum, *m.* Gebiss,] *n.*

Kiep, *kpa, m.* [dummer Kerl,] *m.* kiepek, *dim.*

Kiepski, *adj.* [schlecht, dumm, albern, nicht recht.]

Kiepkować, *nd.* 2. z kogo, [einen zum Narren haben.]

Kiepstwo, *a, n.* [albernes Zeug, *n.* Dummheit.] *f.*

Kiereja, *ei, f.* (Kierejka, *dim.*) [mit Pelz gefütterter Oberrock,] *m.*

Kiermasz, *u, m.* [Kirchmesse, Kirchweihe,] *f.* kiermaszowy, *adj.*

Kiernoz, *a. m.* [Eber, Hauer,] *m.*

Kierować, *nd.* 2. [wenden, lenken, leiten, richten.]

Kierownica, *y, f.* [Richtungslinie,] *f.*

Kierunek, *nku, m.* [Richtung.] *f.*

Kiersztak, *u, m.* [Kabeltau, Ankertau,] *n.*

Kierznia, *i.* Kierzanka, *f.* [Butterfass, zum Buttern,] *n.*

Kieska, *i, f.* [Beutel, Geldbeutel,] *m.*

Kieszeń, *i, f.* (Kieszonka, *dim.*) [Tasche,] *f.* kieszeniowy, *adj.*

Kieszonkowy, *adj.* [Taschen-.]

Kijanka, *i, f.* [Bläuel, Waschbläuel,] *m.*

Kijek, *dim. vid.* Kij.

Kikutać, *nd.* 1. [hinken, lahm seyn.]

Kiła, *y, f.* [Hodenbruch, Bruch,] *m.*

Kilimek, *mka, m.* [Pferdedecke, haarige zottige Decke, *f.* Teppich,] *m.*

Kilka, *gen.* kilku, *dat.* kilkom, [einige, mehrere (bis auf zehn.)]

Kilkanaście, [etliche über zehn bis zwanzig.] kilkadziesiąt, [einige über fünfzig bis hundert.]

Kiłof, *a, m.* [Fausthammer, Streithammer,] *m.*

Kiłowaty, Kiławy, *adj.* [hodenbrüchig, einen Bruch habend.]

Kinąć, *nd.* 2. [wohin neigen, wenden; winken; wegwerfen.]

Kipieć, *nd.* 2. [aufsieden, siedend wallen, überlaufen im Sieden.]

Kir, *u*, *m*. [schlechtes leichtes Tuch, *n*. Trauerflor,] *m*.

Kirść, *i*, *f*. [Hüftbein,] *n*.

Kirys, *a*, *m*. [Kürass,] *m*. Kirysowy, *adj*.

Kirysier, *a*, *m*. [Kürassier,] *m*. Kirysierski, *adj*.

Kiść, *i*, *f*. [Schenerwisch, Böschel,] *m*.

Kisieć, *u*, *m*. [Mehlsuppe von Sauerteig,] *f*.

Kistra, *y*, *f*. [Flachstengel, Hanfstengel,] *m*.

Kiszka, *i*, *f*. [Darm, Wurst, Grützwurst. Blutwurst,] *f*.

Kit, *u*, *m*. [Kitt.] *m*. kitowy. *adj*.

Kita, *y*, Kitka, *i*, *f*. (Kiteczka, *dim*.) Federbusch, Bündel,] *m*.

Kitaj, *aju*, *m*. [Taffet, chinesisches Wollenzeug.]

Kitel, *tla*, *m*. [Leinwandkittel,] *m*.

Kitować, *nd*. 2. [kitten, zusammenkitten.]

Kiwać, *nd*. 1. [wakeln, wedeln; schlenkern. schütteln.]

Kij, *ja*, *m*. [Stock, Stab,] *m*.

Kiz, *a*, *m*. [Kiesel, Kieselstein,] kizowy. *adj*.

Kłąb, *ębu*, *m*. (Kłębek, *dim*.) [Knäuel. Bündel,] *m*.

Kląć, *nd*. 2. [fluchen, verfluchen, in den Bann thun.]

Klacz, *y*, Klaczka, *i*, *f*. [Stutte,] *f*.

Kłacze, *a*. *m*. [Stiel, eines Krautes,] *m*.

Kładka, *i*. *f*. [Stück Brett; Steg über ein Wasser,] *m*.

Kłak, *u*, *m*. kłaki, *pl*. [Werg,] *m*.

Kłam, *u*, *m*. [Lüge,] *f*.

Kłamać, *nd*. 2. [lügen, Unwahrheit sagen.]

Kłamca, *y*, *m*. [Lügner,] *m*. kłamczyna, *y*. *f*. [Lügnerinn,] *f*.

Klamerka, *i*, *f*, [Klammer, *f*. Hacken, *m*. Parenthese,] *f*.

Klamka, *i*, *f*. (klameczka, *i*, *f*. *dim*.) [Klinke, Thürschnalle,] *f*.

Kłamliwy, kłamny, *adj*. [lügenhaft,] kłamliwość, [Lügenhaftigkeit,] *f*.

Klamra, *y*, *f*. [Klammer, *f*. Klammerbalken, *m*. Klammerbret,] *n*.

Klamrować, *nd*. 2. [zusammenklammern.]

Kłamstwo, *a*, *n*. [Lüge,] *f*.

Kłaniać się, *nd*. 1. [sich verbeugen, sich empfehlen, grüssen.]

Klappa, *y*, *f*. [Klappe,] *f*.

Kłaść, kłaśdź, *nd*. 2. [legen, hinlegen, hinsetzen, hinstellen.]

Klask, *u*, *m*. [Klatschen,] *n*.

Klaskać, *nd*. 1. [einen Klatschenden Schall machen, klatschen,]

Klassa, *y*, *f*. [Classe,] *f*. klassowy, *adj*.

Klasztor, *u*, *m*. (Klasztorek *dim*.) [Kloster,] *n*. klasztorny. *adj*.

Klatczany, *adj*. [Käfich , Vogelbauer-.]

Klatka, *i*, *f*. (Klateczka, *dim*.) [Käfich, *m*. Vogelbauer,] *m*. *fig*. [Falle.] *f*.

Klątwa, *y*, *f*. [Fluch, Schwur; Bannfluch, Bann.] *m*.

Klayster, *stru*, *m*. [Kleister,] *m*. klajstrowy, *adj*.

Klajstrować, *nd*, 2. [kleistern, leimen, verleimen.]

Klajstrowka, *i*, *f*. [Kleistermade,] *f*.

Kłębek, *bka*, *m*, (Kłębeczek *dim*) [Knäuel,] *m*.

Kłębowaty, *adj*. [knäuelartig.]

Kłębuszel, *szka*, *m*. [Knäulchen,] *n*. *transl*. [kleiner Keim.]

Kleć, *ci*, *f*. [Leimhaus,] *n*. *fig*. [Stümperey, Erbärmlichkeit,] *f*.

Klecha, *y*, *m*. [Stümper, Pfuscher; Pfaffe, Dorfschulmeister,] *m*.

Klecić, *nd*. 3. [zusammenbasteln; klecken; schwatzen; erzeugen.]

Klęczkiem, na Klęczkach, *adv*. [kniend, auf den Knien.]

Klęczyć, klęczeć, *nd*. 4. [knien.]

Kleić, *nd*. 3. [zusammenkleben, leimen, kleistern.]

Klejek, kliek, *a*, *m*. [Schleim, z B. Gerstenschleim, Haberschleim,] *m*.

Klejowatość, Kleistość, *i*, *f*. [Klebrigkeit,] *f*.

Klejowaty, kleisty, *adj*. [leimicht, klebrig.]

Klejowy, *adj*. [Leim-, Schleim .]

Klejpeda (Pol. Memel in Pr.) 97.
Klecko : kupił r. 1312 Jan Król czeski od Bolesława Piasta księcia na Ziembicy (Münsterberg) zamek Klecko (Glatz) a potém od jego syna Mikołaja zamek Frankenstein.
Krakowskie sery p. Pardubicki

dziesz się kłaniał przed Niemcem, prokuratorem) odętym ako przed świętym (Kl.) p. kolano = affectus [illegible]
karmazynowemi klapami = wyłogami Aufschlag [illegible]

Ładzie się na łoże (Kl.) ów cały dzień w łaźni na kładzie [illegible] drzwiów. dla wojowniczej bojaźni (Kl.) cf. [illegible] kłab. [illegible] [illegible] p. ładować cf. słać, [illegible] kłaść, klatka; kląć, kłóć, p. kłamać
p. [illegible] słopun, [illegible]
καχλάζω (vgl. κλάζω) cf. plaskać, klapać, klekotać, laquer

[illegible] cf. chałastra

[illegible]

Oklas
[illegible] = siatka p. [illegible] klatki [illegible] cf. clathri [illegible] Klątwa [illegible] Klątwa [illegible] (Kl.)

[illegible]

[illegible] kiełbka dochodza (Kl. [illegible])

[illegible] glina – Lehm. [illegible] Schlamm, klej

[illegible] Klar, Klaubn [illegible] Klej, = narkaer.

Kartia, księga [illegible] łegere?

[illegible]

[illegible] cf. Kolano. [illegible]

[illegible]

Kirk p. Kyrk.
Kiszeniew. zadunajscy wychodźcy Bułgarów składają większą część miasta Kiszeniew
Kizlar, [illegible]
Kirskorff: rządzcy podrzędni Zakonu Jfl. [illegible] W. Mistrza na miejsce uwiętego w niewoli w Litwie Mistrza Franka Kirskorffa Landmarszałka uzyskał tej godności. 1435. Frank K. został mistrzem w r. 1433 po śmierci Mistrza Rutenberga.

Kir = pannus vilis raro et crasso filo, [illegible]

Kiri = [illegible], czerwono, koń kasztanowata, [illegible] stary
([illegible])

[illegible] cf. [illegible] p. wnęka cf. [illegible] interealare (= wkładać)
kłaść, kłóć, p. kłamać

Kiść = cento p. [illegible], kieszeń; [illegible] malarska = pędzel malarski cf. [illegible] [illegible]

Kiszki [illegible]: gdy ich (świętokradzców) srogiem przykładem koło drzewa wodzą kiszki wypatroszywszy (Kl.) p. wnętrzności.

Kiszka cf. [illegible], [illegible] (Kl.) [illegible] radices [illegible]
[illegible]

Kita p. [illegible] [illegible] malarska, kamieniarska [illegible] maltha [illegible] cf. klej [illegible]

Kitel, kitlik p. kitel [illegible].

p. [illegible]
[illegible]
Kij: gdzie kogo nie proszą, samego kijem wypędzą, [illegible] Kij [illegible] [illegible] [illegible] szlachcic w dwo. [illegible]
cf. kostur, p. [illegible], κύπτω [illegible] (Kl.)

Kłab cf. E. clothe, [illegible] (cf. kłaść) p. kłak, [illegible] p. [illegible]
p. kłonić [illegible] cf. E. cloud [illegible] kłok (p. wlec) p. stok, [illegible] cf. wilgoć
cf. [illegible] (p. [illegible]) p. gałęzka, gałka; kłąb = [illegible] [illegible]
kłąb konia = grzbiet (gdzie kłąb [illegible]), cf. κολωνη collis (glob.,
[illegible])

Kląć cf. [illegible] wyklęć.

Kłam cf. E. cloak, clothe [illegible] p. kłaść; cf. [illegible] p. Klam [illegible]
Kłamać cf. klaffen [illegible] klęska, [illegible] kłamać [illegible] calumnia (potwarz) [illegible]
[illegible] E. slander [illegible] słać = kłaść [illegible]
[illegible].

S. Klemensa dzień.
Kleparz: Chudzino z Kleparza, miechi Bog przyspanea (Pr. 1619) [illegible]

f. klepać, klekotać

[illegible], Klapfen [illegible] = plaskać, [illegible] klapać / klepiito, 'naklepie' cf. κόλαφος [illegible] Teb.

Kłóć cf. κέλομαι, κέλλω, ὀκέλλω, κελεύω, celer, κέλης, cello / Kula kieł, Łap (Klaue), głog. cf. Klinbaum (= [illegible]), Kluft / głąb [illegible]; cf. golić, Zoltan / Kadziel, rolus [illegible] Kłębee) [illegible] [illegible], [illegible], pflagen (f. Kłaść) / [illegible] — scalpo, sculpo, caelo, γλύφω, γλάφω, κολάπτω.

Kłócić cf. pflagen / Kłaść; Kłócić (np. wino) = turbare, agitare, miscere [illegible], kłócić się = chełbać się, kłuszyć się, wiercić (= agitatione [illegible]),

Kłoda = beczka; 2, miara suchych rzeczy (miara w Rusi) ma 4 korcy cf. culeus, dolium; 3. kłoda Block [illegible] σφαλός, σφάλλω, [illegible] [illegible]

[illegible], v. klękać, klęśnąć; cf. gladius, ensis. cf. Klatsch [illegible] pflagen, calamitas, [illegible] ([illegible] Klęsnąć, [illegible]

Klesz cze Klügge (v. Klauen, f. głobić, Klauen, Klappe [illegible] (= [illegible]) f. kozerka, [illegible], kleszcze na wyprężoną ścianę = sponu (arrecta [illegible])

Klon na ogrodach ([illegible]); 2. Kl. [illegible]; 3. Kl. lasna ([illegible], [illegible])

Kleszczowina [illegible], [illegible] [illegible]

Klon Lönne, Lönnbaum, Linbaum, Lönne

f. Klechtka

Klej cf. γλία, γλοιά, cf. glina, kleć [illegible], [illegible] cf. Klinbaum, Kleben, [illegible] glutten, glue, [illegible] Klej und Leim, [illegible], Kley [illegible]

[illegible]
[illegible]
cf. [illegible] / wielbić. cf. Klauen (Kleiben) f. Kłąb, złob. [illegible]
[illegible] culpa [illegible] colsa [illegible] cf. [illegible] / [illegible]
[illegible] labor [illegible] [illegible]

Klękać, nd. 1. [auf die Knie fallen, hin knien, niederknien.]

Klekot, u, m, [Klapper, Schnatter,] m.

Klekotać, nd. 2. [klappern, sumsen, plappern, schnattern.]

Klekotka, i, f. [Klapper,] f.

Kleń, Kleniec, a, m. [Weissfisch, Gangfisch,] m.

Klępa, y, f. [Schlampe, Schlampampe, Schlumpe,] f.

Klepać, nd. 2. [klappen, mit etwas Flachem anschlagen, klappern.]

Klepadło, a. n. [Tennenschlägel, Dämgelhammer,] m.

Klepisko, a, n. [Scheunentenne, Dreschtenne,] f.

Klepka, i, f. [Klappholz,] n. fig klepki nie ma w głowie, [es ist in seinem Kopfe nicht richtig.]

Klepsydra, y, f [Wasser- oder Sanduhr.] f.

Klerycki, adj. [geistlich zur Klerisey ge- hörig.]

Kleryk, a, m. [Geistlicher der ersten Weihe,] m.

Klęska, i, f. [grosse Niederlage, f. grosser Verlust,] m.

Klęsnąć, nd. 2. [einfallen, einsinken, Geschwulst verlieren.]

Kleszcze, ów, pl. [Zange, Schmiedezange.] f.

Kleszczki, Kleszczyki, pl. [Zänglein, n. kleine Zange,] f.

Kleszczowina, y, f. [Wunderbaum, Kreuzbaum,] m.

Kleta, klita, y, f. [schlechtes Bauwerk, Leimhaus, n. Plapperhaus,] m.

Kletka, klitka, i, f. [elendes Leimhäusel,] n.

Klej, eju, m. [Leim; Harz; Laich,] n.

Klejkowatość, i, f. [Klebrigkeit, Leimigkeit,] f.

Klejnot, u, m. (Klejnocik, dim.) [Kleinod,] n. klejnotowy, adj.

Klęzarz, a, m. [Bergarbeiter,] m.

Klęzować, nd. 2. [die Erde vom Erz scheiden.]

Klima, atu, m. [Klima,] n. klimatowy, adj.

Klin, a, m. [Keil, keilförmiger Körper,] m.

Klinbyrta, y, f [Bordbalken,] m.

Kliniec, ńca, m. [Keilpflock, hölzerner Nagel,] m.

Klinik, a, m. [kleiner Keil. Absatz am Frauenzimmerschuh,] m.

Klinowatość, i, f. [Keilförmigkeit,] f.

Klistera, Krystera, y, f. [Clystier,] n.

Kloc, a, m. [Block, Klotz, tr. Lümmel, Bengel,] m.

Kłóć, nd. 2. [stechen, durchlöchern, wehe thun, schmerzen.]

Klocek, cka, m, [Klotz, Block; Absatz am Schuh,] m.

Kłócić, nd. 3. [umrühren, unruhig machen, beunruhigen,] się, [mit jemanden zanken.]

Kłócie, a, n. [Stechen, n. Stich, m. Colik,] f.

Kłoda, y, f. (Kłodka, dim.) [Stammholz, n. Block,] m.

Kłódka, i, f. [Vorlegeschloss, Hängeschloss,]

Kłodzina, y, f. [das Stammende eines gefällten Baumes.]

Kłodzinowy. adj. [von Blöcken gemacht,]

Kłokocina, y, f. [wilde Pistacie, Pimpernuss,] f.

Kłomia, i, f. [eine Art Fischernetz, Tauchbärn,] m.

Klon, u, m. [gemeiner Ahorn, Masholder,] m.

Kłonica, y, f. [eins von den Seitenhölzern am Wagenkorb.]

Kłonina, y. f. [Masholderholz, n. Ahorn,] m. klonowy, adj.

Kłopot. u. m. [Unruhe, Sorge, f. Kummer.] m.

Kłopotać, nd. 1. [Sorge, Kummer machen;] się, [sich kümmern.]

Kłopotliwy, *adj.* [kummervoll, unruhig.]

Kłos, *a*, *m.* [Aehre,] *f.* kłosiany, *adj.* [Aehren-]

Kłosić się, *rec. nd.* 3. [ähren, in Aehren ausschlagen.]

Kłosiennica, *y*, *f.* [Sumpfkraut,] *n.*

Kłosisty, *adj* [voll Aehren, ährenreich.]

Kłosowy, *adj.* [Aehren-, Halm.]

Kłotka, *i*, *vid.* Kłodka

Kłótliwość, *i. f.* [Zanksucht, Zänkigkeit,] *f.*

Kłótliwy, *adj.* Kłótliwie, *adv.* [zanksüchtig, zänkiseh.]

Kłótnia, *i*, *f.* [Unruhe, *f.* Zank, Streit,] *m.*

Kłótniarka, *i*, *f.* Kłótnica, *y*, *f.* [Zänkerinn,] *f.*

Kłótniarstwo, *a*, *n.* [zänkisches Betragen, *n.* Zanksucht,] *f.*

Kłótniarz, Kłótnik, *a*, *m.* [Zänker, Unruhestifter,] *m.*

Kluć, *nd.* 2. [hicken, mit dem Schnabel hacken, ausbrüten.]

Kluch, *a*, *m.* Klucha, *y*, *f.* [ungeschlachter Mehlkloss, *m.* Schlampampe,] *f.*

Klucz, *a*, *m.* [Schlüssel, *m.* Herrschaft v. mehrern Landgütern,] *f.*

Kluczem, *adv.* [zugweise, heerdenweise.]

Kluczka, *i*, *f.* [Klinkhacken, *m.* Schlinge, *f. fig.* Fallstrick,] *m.*

Kluczkować, *nd.* 2. [Ausflüchte suchen.]

Klucznica, *y*, *f.* Beschliesserinn, Schäffnerinn,] *f.*

Klucznik, *a*, *m.* [Schliesser, Thorschliesser,] *m.*

Kluczowy, *adj.* [Schlüssel-.]

Kluczyk, *a*, *m.* [kleiner Schlüssel, *m.* Schlüsselchen,] *n.*

Kłus, *a*, *m.* [Trab, *m.* Traben eines Pferdes,] *n.*

Kłusak, *a*, *m.* [Traber, Hochtraber,] *m.*

Kłusować, *nd.* 2. [im Trab reiten, nachtraben, nachlaufen.]

Kluska, *i*, *f.* [Kloss, Mehlkloss, *m.* Nudel,] *f.*

Kłykieć, *kcia*, *m.* [Knöchel am Finger,] *m.* kłykciowy, *adj.* [Fingerknöchel-.]

Kłysty, *adj.* [mit Hauern versehen.]

Kmieć, *ia*, *m.* [Hüfner, Bauer, Landmann, Bauersmann,] *m.*

Kmiecy, *adj.* [Bauers-,] po kmiecku, *adv.* [bäurisch, ländlich.]

Kmin, *u*, *m.* [Kümmel,] *m.* kminkowy, *adj.*

Kmiotek, *tka*, *vid.* Kmieć, Kmiotka, *i*, *f.* [Bauersfrau,] *f.*

Kmocha, *y*. Kmotra, *y*. (Kmoszka *dim.*) [Gevatterinn, Pathe,] *f.*

Km[illegible], *n.* [Gevatterschaft,] *f.* [illegible]sterski, *adj.*

Km[illegible]r, *a*, *m.* [Gevatter, Pathe,] *m.*

Kmyśli, [statt] ku myśli, *adv.* [nach jemandes Sinn und Wunsch.]

Knafel, *fla*, *m.* [Spange, Halsspange,] *f.*

Knaflak, *a*, *m*, [Absatz am Schuhe,] *m.*

Knap, *a*, *m.* [Knappe, Tuchknappe; Tuchmacher,] *m.*

Knapski, *adj.* [Tuchmacher-.]

Knapstwo, *a*, *n.* [Tuchmacherey, *coll.* [Tuchknappen.]

Knebel, *bla*, *m.* [Knebel,] *m.* kneblowy, *adj.*

Kneblować, *nd.* 2. [Knebeln, mit dem Knebel verstopfen.]

Kniaź, *ia*, *m.* [russischer Fürst, auch Priester,] *m.*

Knieja, *niei*, *f.* [Forst, *m.* Forstrevier; Zuggarn, Fischernetz,] *n.*

Knot, *a*, *m.* (Knotek, *dim.*) [Docht; Lampendocht, *m.* Lunte,] *f.*

Knotnica, *y*, *f.* [Königskerze, *f.* Kerzenkraut,] *n.*

Knować, *nd.* 2. [schmieden, dichten, ersinnen.]

Knur, *a*, *m.* [Eber, Hauer,] *m.*

Knut, *a*, *m.* [russische Knute, *f.* Kantschu,] *m.* knutowy, *adj.*

Knutować, *nd.* 2. [mit der Knute schlagen, stark schlagen.]

Kmita pl. Kmitowie u. Kmity) Massagetow wojewoda Kl[illegible] [illegible] po wygnaniu [illegible]
(j. ukop. Żelaza)
Ktyś (-pasta prosto.

nad Kluszynem (Ig. Ł. Markowa fundyt.) od Jegomości Pana Hetmana po Kluszyńskiej potrzebie do Króla Jegom.

κόνδυλος (j. Nadueły), κρόμβος (cf. κράμβη caulis) cf. kolano, Tokiec (nam κόνδυλοι item est tuber in brachio et humero); [illegible] = guz Kłykciowy [illegible]

[illegible] Kłos cf. [illegible] [illegible] p. Klub [illegible] spina
cf. pluma

[illegible] ludzie = rolnicy; cf. [illegible], [illegible], campus, cf. [illegible] [illegible]
[illegible] Kaempen, wie pole u. pleć. cf. kopać; cf. czynić; [illegible]
[illegible] (kl) cf. gmatać. [illegible]
[illegible] miotać

Kmieć = rolnik, [illegible] (m. [illegible]) albo [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] (zagrodnicy), censiti (gminy [illegible] czynszowi)
Kłosienniczka (ziele) canaria, κύνωψ, serpentina, coronopus, sanguinaria

[illegible] = aminek; Kmin kramny (cuminum, κύμινον), K. leśny = świniak = Kłopaczki = cum. agreste, κύμινον ἄγριον, cyminum rusticum) s. K. polski = aminek.

[illegible] = matka! συντεκνία ἡ ἀναδοχὴ (Ballad.) = [illegible]

[illegible] okmotry biorac [illegible] (Kl) [illegible]
[illegible] się prosić pana Kmotra [illegible] (Kl). Kmotr [illegible]
[illegible], συντεκνος compater, ἀνάδοχος
susceptor
Knafel, Knaflik = pątlica, [illegible]

[illegible] uczy prząść rodząc z sobie [illegible] z nego pojął Knap
osnowę na sukno [illegible] ego przemysł [illegible] z cwelichów
[illegible], wzorów rozlicznych (Kl)

[illegible] [illegible] [illegible]
Klucz cf. [illegible] cf. klamka.

κνώδων = Kneblik, obex lanceae ulterius terrum ire prohibens; cf. [illegible]

Klucz 2 = folwark wielki, włość.

Kłucka 1 = [illegible], [illegible] 2, [illegible] 3, = Łapaczka, sztuka, trudność.

[illegible] cf. [illegible] (z Królewica cf. [illegible] = [illegible]
(cf. [illegible]) [illegible]
[illegible], [illegible] loca deserta, inculta et horrida)

cf. nić cf. [illegible] cf. Kolano [illegible] Knowie [illegible], guz. [illegible].
[illegible] cicindela, candela (n. candle); knot [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] cf. Kien [illegible]
cedere, caldera [illegible] cf. ukować
Kiernos
cf. Knot, [illegible] (V. Adl.)

Kłusak: Do dobrego trudno o Kłusaka, a do złego iednochodnicze[illegible] [illegible] (Pr. 1629); = Koń ciężko [illegible]

Kokejnos = Łożankuifan an der [illegible].
Kocianczycza [illegible] ; Kouszniura

co dzy dał, to w kobiałkę (Pr. 1619) [illegible] f. Kotczan.
Kobiel. Kobiałka = ciota [illegible] [illegible] [illegible]

Kociet garcowa przyganca [illegible] a oba smolę (Pr. 1629) Na [illegible] się
o stary Kociet, [illegible] (ib.) cf. Laffa. Laffel. Latza, gaza,
[illegible] f. [illegible] ; caccabus κακκάβη, κακάβη,
[illegible], [illegible] η [illegible] ἐψητήριον, [illegible] [illegible]. cf. [illegible]
[illegible], cortina, catinus, [illegible] [illegible]
[illegible] κοτύλη : cf. [illegible] [illegible], cabillus, cassis, cassida,
rassida.

[illegible] pan, siaday na kobiercu (Pr. 1619)

Kobieta cf. kiep. wibh (ahd. [illegible]) cf. Lubbinnik (cf. Keep = [illegible] chowai, f. Kobyła.

Na kobyle [illegible] a kobyły szuka (Pr. 1619) [illegible]
cf. caballus cheval cf. [illegible] [illegible] cf. Kobieta, kiep, [illegible] f. Klacz
f. [illegible].

Koci : cf. [illegible], f. Kocznować, f. potkói, f. czaić, f. Kajać
cf. [illegible] (Mocumbere). Koić = błagać. cf. jacere

Kobylenia, Kobylina [illegible], [illegible], ericius

Kobyłka = węzeł do rozwiązania [illegible] (opp. zadzierzg)

Kokorycz mniejsza (Kogód [illegible]) fumaria [illegible], z. K. większa = Kokorzyk = Kokornak [illegible] (fumaria, [illegible] fumaria bulbosa
[illegible] aristolochia rava
[illegible]
[illegible]

cf. [illegible] cento [illegible] [illegible]
Koc cf. coat. cotton, coton [illegible] Koza[2] Kutar, gausape
Kochać [illegible] Wszyscy się kochamy, to nam
często szkodzi (1619) cf. [illegible] kobyła, Kot; cf. [illegible]
cf. [illegible] ; cf. [illegible] Kawka) [illegible]
cf. [illegible] cf. [illegible] cf. [illegible] [illegible] zuch; cf.

[illegible]
Koł cf. [illegible] f. kolano, [illegible] f. cholewa [illegible] [illegible] cała. cf. calonce (chata [illegible] qualus (Kosz,
[illegible]
[illegible] Koło, [illegible]
[illegible] cf. [illegible] la lourte, sphaerula, spira ([illegible])
cf. [illegible] - Koła [illegible] = trochiscus τροχίσκος, κόλλιξ,
[illegible], pastillum.

Kolano cf. [illegible], [illegible], [illegible]

[illegible] plaustrum [illegible]
[illegible], [illegible] cf. plaustrum [illegible] rotatus
cf. [illegible]

Kobiałka, i, f. [Schwinge, Armschwinge, f. Kober,] m.

Kobielić, nd. 3. [halb rund machen, bauschen.]

Kobiec, bca, m. [Lerchenfalk,] m.

Kobiecarz, a, n. [Weiberfreund,] m.

Kobiecarstwo, a, n. [Weibertollheit,] f

Kobiecy, adj. [Weiber-, Frauenzimmer, weiblich.]

Kobiernik, a, m. [Teppichwirker,] m.

Kobierzec, rca, m. [Teppich,] m. kobiercowy, adj.

Kobieta, y, f. (Kobietka, dim.) [Weib; Frauenzimmer,] n.

Kobus, Kobuz, a, [Lerchenfalk,] m. kobuzi, adj.

Kobuzieć, nd. 2. [finster und düster werden.]

Kobyła, y, f. [Stutte, f. schimpf; dummes Weibstück,]

Kobylarz, a, m. [Stuttenmeister,] m.

Kobylica, y, f. [Schlagbaum; Holzbock,] m.

Kobylina, y. f. [Stuttenfleisch, Pferdefleisch,] n.

Kobyłka, i, f. dim. von Kobyła, [auch Schlinge, f.

Kobza, y, f. [Laute, Leyer,] f.

Koc, a, m. [Kotze, f. zottiges Tuch; n. Geldbusse,] f.

Kochać, nd. 1. [lieben:] się [verliebt seyn, Wohlgefallen an etwas haben, sich daran ergötzen.]

Kochanek, nka, m. [Liebling, Liebhaber,] m.

Kochanie, a, n. [Lieben, n. Liebe, f. Wohlgefallen,] n

Kochanka, i, f. [Geliebte,] f.

Kochłusz, koklusz, a. m. [Keichhusten] m. koklusz owy, adj.

Koci, adj [Katzen-.]

Kocianki, ów, pl. [Kätzchen, z. B. an den Weiden.]

Kocić się, nd. 3. [werfen, Junge bekommen.]

Kocię, Kociątko, dim. von. kot.

Kociec, kojec, a, m. [Hühnersteige, f. Hühnerstall,] m.

Kocioł, tła, m. [Kessel,] m.

Kociuba, y. f. (kociubka, dim. [Rührlöffel in der Glashütte.]

Koczkodan, a, m. [Meerkatze,] f. fig. [Fratzengesicht,] n.

Koczot, a, m. [Scherflein, n, Heller, m; Kuppler, Zubringer.] m.

Koczotka, i, f. [Kupplerinn,] m.

Koczować, nd. 2. [campiren, Lager aufschlagen, nomadisiren.]

Koczowisko, a, n. [Lagerplatz, m. Nachtlager,] n.

Kogut, a, m. (kogucik, kogutek, dim.) [Hahn] m. koguci, adj.

Kojarzyć, nd. 4. [vereinigen, verbinden, knüpfen.]

Koić, nd. 3. [stillen, besänftigen.]

Kojec, vid. kociec.

Kokcynella, i, f. [Cochenille,] f.

Kokietka, i, f. [Buhldirne, Buhlerinn, Kokette.] f.

Kokietować, nd. 2. [buhlen, koketiren.]

Kokorzyk, a, m. [Erdrauch,] m.

Kokosz, y, f. (kokoszka dim.) [Henne,] kokoszy, adj.

Kokosznik, a, m. [Hennenwärter,] m.

Kokotliwy, adj. [kampfsüchtig; zanksüchtig, jähzornig.]

Kokowo drzewo, a. [Cocusbaum,] m.

Kół, u, m. [Pfahl, Pflock,] m.

Kołacz, a, m. [runder Kuchen,] m. kołaczowy, adj. [Kuchen-.]

Kołacznik, a, m. [Kuchenbäcker,] m.

Kolanko, a, n. [kleines Knie, n. Knoten der Pflanzen,] m.

Kolano, a, n. [Knie, n. Kniescheibe,] f. kolanowy, adj.

Kolaska, i. f. [Kalesche, Kutsche,] f.

Kołat, *u, m.* [Klopfen, Geklopfe, Gepolter,] *n.*

Kołatać, *nd.* 2. [Klopfen, anklopfen, anpochen.]

Kołatek, *tka, m.* [Wandschmid, Holzwurm,] *m.*

Kolator, *a, m.* [Vergebereiner Pfründe,] *m.*

Kolba, *y, f.* [Kolbe, Flintenkolbe; Sattelkolbe,] *f.*

Kolczak, *a, m.* [Stachelschwamm,] *m.*

Kołczan, *a, m.* [Köcher, Pfeilköcher,] *m.*

Kołczeć, *nd.* 2. [starr werden, erstarren.]

Kolczuga, *i, f.* [Ringelpanzer, *m.* Ringelarbeit,] *f.*

Kolczyk, *a, m.* [Ohrring, *m.* Ohrgehänge,] *n.*

Kolczysty, *adj.* [stachlich, voll Stacheln.]

Kołdra, *y, f.* [Decke, Bettdecke,] *f.*

Kolebać, *nd.* 2. [wiegen, schaukeln, schwanken.]

Kolebka, *i f.* (kolebeczka, *dim.*) [Wiege, Kinderwiege,] *f.*

Kolec, *lca, m.* [Stachel, *m.* Spitze,] *f.*

Kóleczko, *a, n.* [kleines Rädchen, *n.* kleiner Kreis,] *m.*

Kolęda, *y, f.* [Christgeschenk; Neujahrsgeschenk; Weyhnachtslied, *n.*]

Kolega, *i, m.* [College, Amtsgehülfe,] *m.*

Koleja, *vid.* kolej. koleisty, *adj.* [voll Wagegleisen.]

Kołek, *łka, m.* [kleiner Pfahl, *m.* Pflöckchen,] *n.*

Kolendra, *y, f.* [Koriander,] *m.*

Koleśnia, *i, f.* [Stellmacherwerkstatt,] *f.*

Koleśnik, *a, m.* [Stellmacher, Rademacher,] *m.* koleśniczy, *adj.*

Kolej, *ei, f.* [Geleise, Fahrgeleise; Reiche,] *f.* kolejny, *adj.*

Kolejność, *i, f.* [Ordnung der Reihefolge,] *f.*

Koleżaństwo, *a, n.* [Genossenschaft, Kameradschaft,] *f.*

Kolić, *nd.* 3. [im Kreise herumlaufen; einen Umweg machen.]

Koligacić się, *nd.* 3. [in Verbindung tretten, Verwandschaft machen;]

Kolika, kolka, *i, f.* [Colik,] *f.* kolkowy, *adj.*

Kolistość, *i, f.* [Rundung,] *f.* kolisty, *adj.* [zirkelförmig, gerundet, berädert, mit Rädern versehen.]

Kolka, *vid.* kolika.

Kółko, *a, n.* kołeczko, [kleines Rad, Rädchen,] *n.* kołkowy, *adj.* w kołko. kółkiem, *adv.* [im Kreise, in die Runde.]

Kołnierz, *a, m.* (kołnierzyk, *dim.*) [Kragen, Halskragen,] *m.*

Kolnik, *a, m.* [Steckrübe, *f.* Rapunzel, eine Art Glockenblume,] *f.*

Koło, *a, n.* [Rad, *n.* Zirkel, Kreis,] *m.* w Koło, Kołem, *adv.* [herum, rund herum, im Kreise herum.]

Kołodziej, *eja, m.* [Rademacher,] *m.* kołodziejski, *adj.*

Kalofonia, *i, f.* [Colofonium, Geigenharz,] *n.*

Kolor, *u, m.* [Farbe, Couleur,] *f.*

Kolorować, Koloryzować, *nd.* 2. [färben, beschönigen, schminken.]

Kołować, *nd.* 2. [herumkreisen, sich im Kreise herumbewegen.]

Kołowacieć, *nd.* 2. [holzig, oder strunkig werden.]

Kołowaty, *adj.* [radförmig, rund.]

Kołowrot, *u, m.* [Spindel, *f.* Wender, *m.* *B.* Bratenwender; Radwehr,] *m. bot.* [Wolfsmilch.] *f.*

Kołowrotek, *tka, m.* [Spinnrad, *n.* Garnwinde,] *f.*

Kołowrotnik, *a, m.* [Spinnradmacher,] *m.*

Kołowrotny, *adj.* [im Kreise herumbewegt.]

Kołowy, *adj. von.* koł *und* koło.

Kołpak, *a, m.* [hohe Mütze, Husarenmütze,] *f.*

Kołłontaj

Kołomyjki: drugi nuci sobie Kołomyjki (Jotkrenka)

Kołomyjsk: mieszkańcy Stryjska, Stanisławowska

Kołomyjska utrzymuje kommunikacyę (z Węgrami) tylko za pomocą wynajętych koni (Rzulf dem Zagatyny).

Kołomya, i Stadt in Südgalizien am Pruth.

Kolpa (Kupa, Kulpa) pomiędzy Kolpą a Sawą, na granicy Krainy i Kroacyi. [illegible]

[illegible] (przeflaszony) był

.colligatus ; Kolligat.

Kołczan cf. Kobiałka Łobno [illegible]

[illegible] rzepa podługowata; [illegible] = rapunculus, [illegible]

[illegible] / Kryes, [illegible]

[illegible] Kołtun, [illegible], też [illegible] natychmiast Kołach

[illegible] cf. kula, golić. cf. Łotkow; cf. gatek; halo [illegible]. Kołdra (łodzia cf. płótno) płachta), caduceum, segestre, [illegible]

[illegible] kołodziej [illegible]

Kołek cf. cavilla

Kolęda (a Kolędnik, Kolędowanie). młodzież stojąc do koła śpiewa pieśni o dawnej przeszłości cc. strona, [illegible].

= caulem facere, decaulescit [illegible]

= lignosus, [illegible].

werbu [illegible]

Koleja jałmużna, Kolej Zamołomny

[illegible] z głowy [illegible] T. [illegible] nileus turbinatus.

cf. Konieczka [illegible] cf. kit!

Komin Kolumn w Tyflisie.

Kom góra między Czarną górą i Bośnią.

Koman n. kąsać κεντρίζω; (κώνωψ κεντέω) (culex u. Kloc)

Komięgił nam to i szkuty sprawity (Kl. Flis)

komięga f. dziegna; zbudować komięgę Klos.

Komięga seka (Linde)

Komarn: dowie się Wódz o drugim koszu pod Komarnem (a

Kołtun f. Klonić, Klafter; clavus f. gwoździec (plica in uborum, [illegible] wieszczym go spotta [illegible] [illegible]. [illegible] cf. colus (Kłąb) = pleść, cf. latus clavus f. gatuszka. f. Kaltun [illegible] f. Kadta [illegible]

wojsko ... przeciw nim wyprawił z trzema kolumnami wielkiemi (10-)

Kołysać schlagen, f. schlag staby, [illegible] f. Tytka ... z blagać, uspokoić (= ukołysać) [illegible]

... komedyach tako w zwierciadle żywot ludzki widzieć, 1601)

... [illegible] f. ... ; czumnata ... komora = sypialnia.

Kołtun, *a*, *m*. [Weichselzopf, Alpzopf,] *m*. kołtunowy, *adj*.

Kołtunowaty, *adj*. [weichselzopfig.]

Kolumna, *y*, *f*. [Säule,] *f*. woyska, [Colonne einer Armee,] *f*.

Kołysać, *nd*. 2. [schaukeln, wiegen.]

Kołyska, *i*, *f*. kołyseczka, *dim*. [Schaukel, Wiege,] *f*.

Komedya, *i*, *f*. [Comödie, *f*. Lustspiel,] *n*.

Komedyalnia, *i*, *f*. [Comödienhaus, Schauspielhaus,] *n*.

Komedyant, *a*, *m* [Comödiant,] *m*. komedyantka, [Comödiantinn,] *f*.

Komedyopis, *a*, *m*. [Comödienschreiber,] *m*.

Komenda, *y*, *f* [Commando, *n*; zeitige Pfründenverwaltung,] *f*.

Kommendant, *a m*. [Commandant] *m*. kommendancki, *adj*.

Komendarz, *a*, *m*. [Commendarius,] *m*.

Komenderować, *nd*. 2. [commandiren, das Commando führen.]

Komendor, *a*, *m*. [Commenthur, Comthur,] *m*.

Kometa, *y*, *m*. [Comet, Schweifstern,] *m*.

Komiczny, *adj*. [comisch.]

Komin, *a*, *m*. (kominek, *dim*.) [Schornstein, Rauchfang; Kamin,] *m*.

Kominiarczyk, *a*, *m*. [Schornsteinfegerbursche,] *m*.

Kominiarz, *a*, *m*. [Schornsteinfeger, Rauchfangkehrer,] *m*.

Komis, *u*, *m*. zlecenie, [Auftrag, *m*. Commission,] *f*.

Kommisarz, *a*, *m*. [Commissair, Commissarius,] *m*.

Kommissya, *i*, *f*. [niedergesetzte Commission,] *f*.

Komitywa, *y*, *f*. [Begleitung, *f*. Gefolge *n*. Gesellschaft.] *f*.

Komnata, *y*, *f*. [Kammer, Schlafkammer,] *f*. komnatny, *adj*.

Komar, Komor, *a*, *m*. [Mücke,] *f*.

Komora, *i*, *f*. [Kammer, Zollkammer, Mauth,] *f*.

Komórka, komoreczka, *i*. *f*. [Kammerlein, Fach, *n*. Kammer,] *f*.

Komorne, *n*. [Miethzins, *m*. Mithgeld, *n*. Miethe,] *f*.

Komornica, *y*, *f*. [eine die zur Miethe wohnt, Beisassinn,] *f*.

Komornik, *a*, *m*. [Beisass, Miether, Miethmann, Landkammerherr,] *m*.

Kompan, *a*, *m*. [Camerad, Compagnon,] *m*.

Kompania, *i*, *f*. [Gesellschaft, Compagnie,] *f*.

Komparacya, *vid*. porównanie.

Kompas, *u*, *m*. [Compass, *m*. Sonnenuhr,] *f*. kompasowy, *adj*.

Kompatura, *y*, *f*. [Umschlag des Büchereinbandes,] *m*.

Komplanacya, *i*, *f*. [Ausgleichung eines Prozesses,] *f*.

Komplexya, *f*. Temperament,] *n*.

Komplement, *u*, *m*. [Compliment,] *m*.

Komplementować, *nd*. 2. [Complimente machen, Cour machen.]

Kompleta, *y*, *f*. [Schlussgebet,] *n*.

Komponista, *y*, *m*. [Componist,] *m*.

Komponować, *nd*. 2. [componiren, concepiren.]

Kompozycya, *i*, kompozytura, *y*, *f*. [Zusammensetzung,] *f*.

Kompozytor, *a*, *m*. [Erdichter, Componist,] *m*.

Kompromis, *u*, *m*. sąd polubowny, [Schiedsgericht,] *n*.

Kompromisarz, *a*, *m*. [Schiedsrichter,] *m*. kompromissarski, *adj*.

Komput, *u*. *m*. [Berechnung, berechnete Zahl, *f*, Apfelmuss,] *m*. komputowy, *adj*.

Komunia, *nii*, *f*. [Communion, *f*. das heilige Abendmahl.]

Kommunikacya, *yi, f.* udzielenie, [Mittheilung,] *f.*

Kommunikować, *nd.* 2. [mittheilen; das hei. Abendmal geniessen.]

Komysz, *u, m.* [chróst, gęstwina, [Dickig *m.* Gebüsch,] *n.*

Komża, *y, f.* [Chorhemde,] *n.*

Koń, *nia, m.* [Pferd, Ross,] *n.*

Konać, *nd.* 1. [beendingen, vollziehen; in letzten Zügen liegen.]

Konar, *u, m.* [dicke Ast, Knorren,] *m.* konarzysty, *adj.*

Koncept, *u, m.* (koncepcik *dim.*) [Entwurf, Einfall, *m.* Concept,] *n.*

Konceptować, *nd.* 2. [ersinnen, entwerfen.]

Konceptowy, *adj.* [Concept-.]

Koncerz, *a, m.* [Rappier, *n.* eine Art Säbel,] *m.*

Koncha, *y, f.* [Muschel,] *f.* Konchowy, *adj.*

Końcowy, *adj.* [das Ende betreffend.]

Koncypować, *nd.* 2. [entwerfen, ausdenken.]

Kończastość, *i, f.* [Spitzigkeit,] *f.* kończasty, *adj.* [spitzig.]

Kończyć, *nd.* 4. [endingen, beendigen, beschliessen.]

Kończyna, *y, f.* [Ende eines Landes, *n.* Gränzspitze,] *f.*

Kondemnata, *y, f.* [Verurtheilung,] *f.*

Kondukt, *u, m.* [Blitzableiter,] *m.*

Kondycya, *yi, f.* warunek, [Bedingung,] *f.* stan, [Stand, *m.* Lage,] *f.*

Konew, *wi, f.* konewka, *i, f.* [Kanne, Wasserkanne,] *f.*

Koneweczka, *i, f.* (*dim.*) *von.* konew.

Konfederacya, *yi, f.* [Conföderation, *f* Bündniss,] *n.* konfederacki, *adj.*

Konfederatka, *i, f.* [eine Art polnischer Mützen.]

Konfederować się, *rec. nd.* 2. [sich conföderiren, verbünden.]

Konfessyonał, *a, m.* [Beichtstuhl,] *m.*

Konfidencya, *yi, f.* poufałość, [Vertraulichkeit,] *f.*

Konfirmacya, konfirmować, *vid.* Potwierdzenie, potwierdzać.

Konfraternia, *ii, f.* Bractwo, [Brüderschaft] *f.* konfraterski, *adj.*

Konfuzya, *yi, f.* [Verwirrung, Beschämung, Schande,] *f.*

Kongregacya, *yi, f.* [Congregation, geistliche Gesellschaft,] *f.*

Koniakowka, *i, f.* [Beilkraut,] *n;* [eine Art Birnen.]

Koniarz, *a, m.* [Rosskam, Rosshändler; Pferdeliebhaber,] *m.*

Koniczek, *a,* m. koniątko, *a, n.* [kleines Pferdchen,] *n.*

Koniczyna *y, f.* [Wiesenklee,] *m.*

Koniec, *ńca, m.* [Ende, *f.* Spitze, *f.* Ausgang; *m,* Zweck, Schluss,] *m.*

Koniecznie, *adv.* [durchaus nothwendig; schlechterdings.]

Konieczność, *i, f.* [Nothwendigkeit,] *f.*

Konik, *a, m.* [Pferdchen; Heupferd, Graspferd,] *n.*

Konina, *y, f.* [Pferdefleisch,] *n.*

Koniowy, koński, *adj.* [Pferde-, Pferd-.]

Koniuszostwo, *a, n.* [Stallmeisteramt,] *n.*

Koniuszy, *ego, m.* [Stallmeister,] *m.* koniuszowski, *adj.*

Koniuszyć, *nd.* 4. [Stallmeister werden einen Stallmeister abgeben.]

Konkludować, *nd.* 2. [einen Schluss machen, schliessen.]

Konkluzya, *i, f.* Schluss, *m.* Schlussfolgerung, *f.* Schlussrede,] *f.*

Konkurencya, *y, f.* [Zulauf, *m,* Bewerben, Ansuchen,] *n.*

Konkurować, *nd.* 2 [sich um etwas bewerben.]

Konnica, *y, f.* [Reuterey, Cavallerie,] *f.*

Konopie, *i, pl.* [Hanf,] *m.* konopiany, konopny, *adj.*

Koniecpolski, Andreas Koniecpolius Notarius exercituum regni, | Konius [illegible]
" (Stanislaus Koniecpolius, magnus notter Pompejus)
" (Alexander Koniecpolius Palatinus Sendomiriensis)

Konotop: od Moskwy znać dana że Wychowski kozak [illegible] pod Konotopem wyciął 10000 (16..)

Kondillak na czele materyalistów, którego teorya (Kl.) jest tylko uporządkowaniem części nauk z Loka wyczerpniętych.
[illegible] Gąsiewskiego chodząc Szwedów gromił (16..)

Konwia (vertis [illegible] lintea brenos)

Koń cf. caballus, kuna, kwar (szkapa), [illegible], canus, γυνή, γενναίω, [illegible], zajączek, [illegible], gonić [illegible] koń o swojej sile wiedział, żadenby na nim nie siedział [illegible] Dobremu koniowi przysypują obroku a złemu ugmują [illegible] kto by na koniu, [illegible] pod koniem [illegible] [illegible] Koń bez domu [illegible] [illegible] Koń małego stanu nog [illegible] [illegible] – Kinnus, ἵππος, kinniazz, cf. cantherius, κάνθων, cf. Γόννα (cf. Gohn, κάνων) Gaul, cf. Kniekać, wossen Roß, krowa [illegible] e. horse (Kurwa) [illegible] jelonek, κάνθαρος [illegible] Kona [illegible] cf. καμπη campa (ἱππόκαμπος = ἱπποπόταμος) [illegible]

[illegible]), Koniczyna, Konik (trifolium τρίφυλλον)

[illegible] nie było końca mordów, płaczu, rozmaitych i krwawego tańca (Kl.) [illegible] cf. Contifinij a finium, punctum (Koniec [illegible]) = [illegible] cf. cacumen, cuneus [illegible] [illegible] Koniec (cf. ἔσχατος [illegible]) [illegible]
[illegible] Konieczne, [illegible]

[illegible] Konik (ptak) anthus, ἄνθος [illegible]

canonum [illegible]

Kondycia [illegible], Konzen [illegible] [illegible], [illegible], canistrum, kana, [illegible]

[illegible] Konopie [illegible]
Konopi wodna = Karbieniec; Konopka (ziele) = Klenorowina.

Kopernik astronoma znać między przyjętymi obywat. krakowskimi, przybyły z Torunia, zapisany słowami: Nicolaus Koppirnig habet jus ...

Kopenhadzki uczony Fin Magnusen.

Kompentiaga (15-)

Konrad Zölner v Rothenstein W. Mistrz 1393.

Konrad brat Witowta (1388)

Konrad f. Jungingen.

Konstancya [illegible] 1414.

[illegible]

[illegible] ... kopyto, campus ... Kumpan (...)
[illegible]

skazałbym być zły kontrakt, którego by powód nie umocnił po trzeźwu a miał pewny dowód iż po pijany wieczór ta się kłótnia stała (Kl)

Konopnica, y, f. [Wasserhanf, Hirschklee,] m.
Konował, a, [Reitschmid, Rossarzt,] m. konowalski, adj.
Konowalstwo, a, n. [Rossarzneykunst,] f.
Konsekracya, i, f. [Einweihung, Weihe,] f.
Konsekrować, nd. 2. [einweihen, weihen, consecriren.[
Konsekwencya, i, f. wniosek, [Folge, Folgerung,] f.
Konsens, u, m. [Einwilligung, Erlaubniss,] f. konsensowy, adj.
Koński, adj. [Pferde, Ross-.]
Konstytucya, i, f. [Staatsverfassung, f. Gesetz, n. Leibesbeschaffenheit,] f.
Konstytucyjny, adj. [Constitutions-.]
Konsul, a, m. [Consul,] m. konsulowy, adj.
Konsulat, u, m. [Consulat, n. Consulswohnung, f. Consulamt,] n.
Konsyliarz, a, m. [Rath, Hofrath,] n. konsyliarzowy, adj.
Konsyliarzowa, y, f. [Hofräthin, Räthin,] f.
Konsystencya, i, f. [Consistenz, Standquartiere d. Soldaten.[
Konsystorz, a, m. [Consistorium, Bischofsamt,] n. konsystorski, adj.
Konszachty, ów, pl. [geheimes Varständniss mit jemanden.]
Kontent, a, o, pron. [vergnügt, zufrieden, fröhlich.]
Kontentować, nd. 2. [befriedigen, Genüge thun;] się: [zufrieden seyn, sich mit etwas begnügen.]
Kontrakt, u, m. umowa, ugoda, [Contract,] m. kontraktowy, adj.
Kontrakty, ów, pl. [Contractenumschlag z. B. in Lemberg, Dubno etc.] m.
Kontumacya, yi, f. [das Nichterscheinen vor Gericht.] n.
Kontusz, a, m. (Kontusik dim.) [polnisches Oberkleid, n. Contusche,] f.
Kontynuacya, yi, f. [Fortsetzung,] f.
Kontynuować, nd. 2. [fortführen, fortsetzen.]
Konwalia, lii, f. [Mayblume,] f.
Konwencya, yi, f. [Uebereinkunft, f. Vertrag,] m. konwencyjny, adj.
Konwent, u, m. [Ordensconvent, Kloster;] n. konwentowy, adj.
Konwersacya, i, f. [Umgang, m. Conversation,] f. konwersacyjny, adj.
Konwersować, nd. 2. [mit jemanden Umgang haben, umgehen.]
Konwikt, u, m. [Erziehungsanstalt,] f. konwiktowy, adj.
Konwisarz, a, m. [Zinngiesser, Kamengiesser, m. [Konwisarski, adj.
Konwój, oju, m. [Begleitung, Escorte.] f.
Konwojować, nd. 2. [geleiten, convoiren, escortiren.]
Konwokacya, yi, f. [Zusammenberufung, f. Wahltag bei den Ordensgeistlichen,] m. konwokacyjny, adj.
Konwulsya, yi, f. [Zukung, Verzukung,] f. konwulsyjny, adj.
Kopa, y, f. [Schock, eine Zahl von Sechzig.]
Kopać, nd. 2. [graben;] nogami, [treten, mit den Füssen ausschlagen.]
Kopacz, a, m. [Gräber,] m.
Kopal, u, m. [Kopal, ein Erdharz.] m.
Kopalnia, i, f. [Bergwerk, n. Berggrube, f. Bergbau,] m.
Kopanka, i, f. [Mulde,] f.
Kopciany, adj. [russig, räucherig, berusset.]
Kopcić, nd. 3. [mit Russ bedecken, berussten, beräuchern.]
Kopciuch, a, m. [Aschenbrödel,] m.
Kopcowaty, Kopczysty, adj. [hügelig, voll Hügel.]
Kopeć, pcia, m. [Russ, Dampf, Rauch,] m.
Koper, vid. Kopr.
Koperczak, a, m. Koperczaki, pl. [Complimente, Kratzfüsse.]

Kopersztych, *u, m.* rycina. [Kupferstich,] *m.*
Koperta, *y, f.* [Couvert eines Briefes: Uhrgehäuse,] *n.* kopertowy, *adj.*
Koperwas, *u, m.* [Kupferwasser,] *n.* koperwasowy, *adj.*
Kopić, *nd.* 3. [schoken, schobern.]
Kopiec, *pca, m.* [Erdbügel, Gränzhügel; Wall,] *m.* kopcowy, *adj.*
Kopia, *ii, f.* [Copie, Abschrift, Lanze, Picke, *f.* Wurffpiess,] *m.*
Kopijka, *i, f.* [Kopeke, in Russland, eine Münzsorte.] *f.*
Kopijnik, *a, m.* [Spiessträger, Lanzenknecht, Lanzenmacher,] *m.*
Kopnąć, *vid.* Kopać.
Kopówka, *i, f.* talar kopowy, [Keisergulden,] *m.*
Kopr, *u, m.* [Dill *m.* Dillkraut,] *n.* włoski, [Fenchel,] *m.* koprowy, *adj.*
Koprowina, *y, f.* miedziaki, [Kupfergeld,] *n.*
Kopyciasty, *adj.* [mit einem Hufe versehen hufartig.]
Kopyciarz, *a, m.* [Leistenschneider,] *m.*
Kopyść, *i, f.* (Kopystka *dim.*) [Spatel, Rührscheit,] *m.*
Kopytnik, *a, m.* [Haselwurz,]
Kopyto, *a, n.* [Huf; Schuhmacherleisten,] *m.* kopytny, *adj.*
Kora, *y, f.* [Rinde, Baumrinde, Kruste,] *f.*
Korab, *bia, m.* [kleines Seeschiff, *n.* Nachen,] *m.*
Koral, *a, m.* (Koralik, *dim.*) [Koralle,) *f* koralowy, *adj.*
Korba, *y, f.* [Kürbe, Kürbel,] *f.*
Korcić, *nd.* 3. [empfindlich schmerzen, nagen, innerlich antreiben.]
Korcowy, *adj.* [Scheffel-.]
Korczak, *a, m.* [hölzerne Schale, Mulde,] *f.*
Korczyk, *a, m.* [Kleiner Scheffel,] *m.*
Kord, *a, m.* [Säbel, Schwerdt,]
Kordelas, *a, m.* Kord do lasa, [Hirschfänger,] *m.*
Kordelaśnik, *a, m.* [Schwerdtfeger,] *m.*

Kordyał, *u, m.* [Herzstärkung,] *f.* kordyalny, *adj.* [herzstärkend.]
Kordygarda, *y, f.* [Wachtstube, *f.* Wachthaus,] *n.*
Korek, *rka, m.* (Koreczek *dim.*) [Stöpsel; Absatz am Schuhe,] *m.*
Korespondencya, *yi, f.* [Corespondenz, *f* Briefwechsel,] *m.*
Korespondować, *nd.* 2. [mit jemanden Briefe wechseln.]
Korekta, *y, f.* [Correctur; Besseruug,] *f.*
Korektor, *vid.* poprawiacz.
Korkociąg, *a, m.* [Pfropfenzieher,] *m. vid.* Grajcarek.
Korkować, *nd.* 2. [pfropfen, stöpseln.]
Korman, *u, m.* [grober Bauernkittel von Tuch,] *m.*
Korneciarka, *i, f.* [Haubenmacherinn, Putzmacherinn.] *f.*
Kornecista, *vid.* Kornetysta.
Kornet, *a, m.* podchorąży, [Cornet,] *m.* ubiór, [Haube,] *f.* muzyczny, [Zinke *f.* ein Blaseinstrument.]
Kornetysta, *y, m.* [Zinkenblaser,] *m.*
Korona, *y, f.* [Krone, *f.* Kranz,] *m.*
Koronacya, *yi, f.* [Krönung, *f.* Krönungstag,]
Koronka, *i, f.* [Spitze zum Besäumen; *f.* Rosenkranz,] *m.* koronkowy *adj.*
Koronny, *adj.* [Kron-, Kronen-.]
Koronować, *nd.* 2. [Krönen, bekränzen.]
Korowaty, *adj.* [rindeartig.]
Korowaj, *aju,* [Topfkuchen,] *m.*
Korowod, *u, m.* Korowody, *pl.* [Weitläuftigkeit,] *f.*
Korporał, *u, m.* [geweihtes Leintuch unter die Hostie.]
Korsarz, *a, m.* [Freybeuter, Corsar,] *m.* korsarski, *adj.*
Kortezan, *a, m.* [der, wo anders eine Pfründe hat, u. in Romlebt,] *m.*
Kortyna, *y, f.* [Vorhang;] *m. milit.* [Mittelwall.] *m.*

Korsuków s. Połock
Korecki, Dux Gregorius Semianovicius Coracinus, ex Gediminaea et Olgierdovia. [illegible] Lithuaniae gente surculus quod indicat Koreccinorum nomini non alienum cognomen.
Korkeny rozwiązać [illegible]
Koronna góra (Burg bei [illegible]) s. Tutrzenka 1842. N. 2.
Korduba = D. Cordova in Spanien.

s. drzewo s. czerwony, dąb (suber); arbor corticis φελλός = φλοιός (s. Lub, Tyko), ἔψος, suberies; v. Kora, skórzany = korkowy n. Kora)
s. κλέκκος (κλεκκίζω) [illegible] drzewo [illegible]

corneum, κεμπταύλης, κεραύλης, κερραύλης

k pięknie koronie na królewskiej głowie, kiedy się przy niey [illegible] prawie opowie (1662)

s. Vrag

n koronny = [illegible] polski s. naród
[illegible]oronować D. exkoronować.

s. Хороводъ.

= Kotłryna [illegible].

Korona (s. Kuperzyna) [illegible] Kopa (Koralina)

Koppenhag, a, s. Zdroga [illegible] tam między skały między [illegible] grądy, gdzie musi płacić morskie cło od wody, jedzie na [illegible] Ocean. Niemieckie człowiek Kupiecki. (Kl.)
Kopr, Konpr = Capo d'Istria; z Kopru.

Kopiec s. [illegible] [illegible] Kopiec murowi = Kamień, drzewo = terminum lapis stipes defensus σκόπελος, σκόπτω, Kopać) [illegible], stopelus.

Kopia s. Schaft s. κάραξ

Kopr swojski prosty, anethum, ἄνηθον), 2. Kopr Kobyli (hippomarathrum, myrsineum [illegible] ἱππομάραθρον) 3. K. leśny, czarny = olesnik; 4. K. morski = równianik, 5. K. świni = wilczy [illegible]; 6. K. włoski, włoski marathrum, [illegible], μάραθρον, μάραθος 7. K. wodny = [illegible] pióro, [illegible] millefolium umbellatum aquaticum, 8. K. sagapeński = zapaliczki. s.

Kopytnik = narda leśna, polna (asarum ἄσαρον nardus silvestris)
Kopyto aus Kapyto s. Gamba [illegible] (mož. jambe), Hüfte (s. [illegible] biodro [illegible]) s. coxa, s. biodro), ὀσφύς [illegible] [illegible]; s. καμπάγιον, καμπάνιον (obuwie) n. campa. s. Kapie

Kora [illegible] s. Karub; cortex, s. Korek, Korzeń cortex a quo est crassus dicitur Kora, tenuior skóra

Koral [illegible] κουράλιον

Korczak n. Korzec (s. Zoub/s. Korb, Korz) πέλλα, πέλυξ, πελλίς (n. plesi) s. Kafa.

Kord broń szabla [illegible] Kord do boku szabla [illegible] (1529)
Kor [illegible] s. [illegible] = skóra) (gladius ab una parte acutus ἄορ) s. rąbać. Ung. Kard Säbel

Koszlun Lotho calsione f. Woz.

Kosów (R. w Galicyi f. Pistyn) miasteczko nad rzeczką Rybnicą.

Kostryger [illegible] — [illegible].

Kosowe pole: dwie są bitwy na Kosowém-Polu, jedna 15 Czerwca 1389 z Amuratem I gdzie zginął Lazar, i Amurat zabity przez Miłosza; druga 1447 r. 19 października bitwa Amurata II z Serbami i Węgrami pod dowództwem Hunyada, którą Amurat wygrał. Na płaszczyźnie, która dotąd jeszcze nosi Kosowego pola nazwisko o pół mili od rzeki Szytnicy wznosi się grobowiec Amurata zabitego przez Miłosza Obilisza Barcikłarza chrześciańskiego.

Koścień [illegible] n. Kość.

Korutański (= Karyntski) czyli windski dyalekt. Korutany po r. 707 zajęli całą niższą, a nareszcie i część wyższej.

Kościenice [illegible]: z Kościnca ustąpić (16..)

Kościan: zwoływała się wielkopolska szlachta pod Kościan (16..) [illegible]

czyli cf. [illegible], (f. canalis i Konew)

Nie mierz chłopa w korzec, jako owies (r. 1629). cf. Kosz (f. Karz)
Korzec (= Kufa) cf. [illegible] f. garnec; [illegible]

cf. Kora
Korzeń cf. [illegible], cf. Kora, cf. [illegible] f. Karz, Krosta [illegible], droga, [illegible], radix, taurus, stirps, za pieca aby się posłuszeństwo w ludziach korzeniło (1587), [illegible]
cf. [illegible]

Kosić cf. jesion, kosać, Krew, Krajać, Kopać, Kować, [illegible]
[illegible]
Kostar = f. grzebacz, [illegible]

Kosmaty i Kosmacz = włochaty, długowłosy (hirtus, hirsutus, hispidus, vestitus (f. włos) Sabin, comans, comatus, comosus (f. Kądziel, [illegible]), caesariatus

[illegible]
Korzyć cf. [illegible]; Karać, cf. Krótki, Kruszyć
Korzystke [illegible], porwawszy do [illegible]
[illegible], brać, [illegible], [illegible]
[illegible] f. Krąg [illegible] (= zysk, [illegible])
cf. [illegible] cf. wskórać cf. [illegible]
= [illegible]

Kostera: Nie to Kostera co gra, to Kostera co kostkami przegrywa (r. 1629)

Kostur, Kosturek, Kościan ([illegible], Kočić (pol.)) scipio, [illegible]
Wielkiemu panu zawsze kostka dobrze pada (r. 1619) cf. [illegible] Kra cf. [illegible] (pravis fallus male talis)

[illegible] / Korzyc, [illegible]
cf. [illegible] cf. Korzec [illegible], f. crates [illegible]
[illegible], Kosielka. cf. herb [illegible], alias [illegible]
[illegible], cista, [illegible]
[illegible] = [illegible] tatarski, [illegible], quales, [illegible]
f. Kozub, [illegible] cribrum [illegible], cavea, [illegible]
[illegible] f. brama cf. [illegible] f. skarb [illegible] cf. warkocz [illegible] catena
f. [illegible]

[illegible] na kosę [illegible]
Kosa na kosę, [illegible] cf. catus [illegible]
Trafiła kosa na kamień [illegible] [illegible]
[illegible]
Nie [illegible] Wlazł Kot między [illegible] cf. [illegible]
[illegible] = [illegible]; [illegible]

Kościeniec [illegible] = [illegible]
[illegible]
[illegible] tam diabeł kaplicę stawia, [illegible]
[illegible]
Żona [illegible] do Kościoła, [illegible] do karczmy.
[illegible] sam stare boty są tam gdzie i pod [illegible]
cf. castrum, castellum, Kastell (= Kościelny) (cf. arca [illegible])

Koryto, *a*, *n*. (Korytko; *dim*.) [Trog, *m*. Bett eines Flusses,] *n*.

Korytnik, *a*, *m*. [Trogmacher,] *m*.

Korzany, *adj*. [Baumrinden-.]

Korzec, *rca*, *m*. [Scheffel,] *m*.

Korzeń, *nia* *m*. [Wurzel,] *f*. *fig*. [Anfang, Ursprung.] *m*.

Korzenić, *nd*. 3. [würzen;] się, [Wurzel fassen.]

Korzeniowka, *i*, *f*. [Ohnblatt, Fichten ohnblatt,] *n*.

Korzeniowy, *adj*. [Wurzel-.]

Korzennik, *a*, m. [Gewürzhändler, Gewürzkrämer,] *m*.

Korzenność, *i*, *f*. [Wurzhaftigkeit, Würze,] *f*.

Korzenny, *adj*. [Gewürz-, Wurzel-.]

Korzonek, *nka*, *m*. [Kleine Wurzel, *f*. Würzelchen,] *n*.

Korzyć, *nd*. 4. [demüthigen.]

Korzyść, *i*, *f*. [Vortheil, Nutzen, *m*. Beute,] *f*.

Korzystać, *nd*. 1. [Nutzen ziehen; Vorthei haben, entwenden.]

Korzystność, *i*, *f*. [Nützlichkeit, Vortheilhaftigkeit,] *f*.

Korzystny, *adj*. Korzystnie, *adv*. [vortheilhaft, nützlich.]

Korzysty, *adj*. [mit Rinde bewachsen, dickrindig.]

Kos, *a*, *m*. [Amsel,] *f*. *fig*. [schlauer Gast,] *m*.

Kosa, *y*, *f*. [Sense, *f*. Reff, *m*. Haarzopf,] *m*.

Kość, *i*, *f*. [Knochen, *m*. Bein, *n*. Würfel zum Spielen,]

Kościany, *adj*. [Knöchern, beinern.]

Kościeć, *nd*. 2. [zu Knochen werden; erstarren.]

Kościelny, *adj*. [Kirchen ;] *subst*. *ego*, *m*. [Kirchner, Messner,] *m*.

Kościeniec, *ńca*, *m*. [Schlangenschwanz,] *m*.

Kościół, *a*, *m*. [Kirche, *f*. Tempel, *m*. (kościołek. *dim*.)

Kościołom, *u*, *m*. [Knochenbruch, *m*. Beinweh.] *n*.

Kościotrup, *a*, *m*. [Skellet, Gerrippe;]

Kościsty, *adj*. [Knochig, starkknochig.]

Kosiarz, Kosarz, *a*, *m*. [Mäher,] *m*.

Kosić, *nd*. 3. [mähen.]

Kosior, *a*, *m*. [Backofenkrüke, Schürschaufel,] *f*.

Koślawy, *adj*. *et* *subst*. [Krummbeiniger, Krummbeinig.]

Kosmacić, *nd*. 3. [zottig machen;] kosmacieć, *nd*. 2. [zottig werden.]

Kosmacizna, *y*, *f*. [Zottigkeit, Rauhheit,] *f*.

Kosmaty, *adj*. Kosmato, *adv*. [zottig, rauh.]

Kosmyk, *a*, *m*. [Zöttchen, *n*. Flocke, Zaser,] *f*.

Kosnąć, Kostnąć, *nd*. 2. [zu Knochen werden, erstarren.]

Kośnica, Kostnica, *y*, *f*. [Beinhaus, Knochenhaus,] *n*.

Kośnik, *a*, *m*. [Mäher, Sensenschmid,] *m*.

Kosonoszec, *szca*, *m*. Kossynier, [Sensenträger, *m*.

Kosteczka, *i*, *f*. [Knöchlein, Beinchen,] *n*.

Kostera, *y*, *m*. [Würfelspieler, Spieler,] *m*.

Kosterstwo, *a*, *n*. [Spielerhandwerk,] *n*.

Kostka, *i*, *f*. [Knöchlein, *n*. Knöchel, *m*. Würfel, *f*. Stein im Obste.]

Kostur, Kosztur, *a*, *m*. [Stock, Knüttel,] *m*.

Kossynier, *vid*. Kosonoszec.

Kosz, *a*, *m*. (Koszyk, *dim*.) [Korb,] *m*. koszowy, *adj*.

Koszałka, *i*, *f*. [Binsenkorb, Armkorb,] *m*.

Koszar, *u*, *m*. koszara, *y*, *f*. [Pferche, Hürde auf dem Felde, *f*.

Koszary, *ar*, *pl*. [Caserne für Soldaten,] *f*.

Koszenilla, *vid*. Czerwiec.

Koszokop, *u*. *m*. [mit Schanzkörben gedeckter Laufgraben.]

Koszownik, *a*, *m*. [Korbflechter, Korbmacher,] *m*.

Koszt, *u*, *m*. [Aufwand, *m*. Kosten, Unkosten.]

Kosztować, *nd*. 2. [kosten, zu stehn kommen; untersuchen. geniessen.]

Kosztowność, *i*, *f*. [Kostbarkeit.] *f*.
Kosztowny, *adj*. [Kosztownie, *adv*. [Kostbar, mit vielem Aufwand.]
Kosztur, *vid*. Kostur.
Koszula, *i*, *f*. (Koszulka *dim*.) [Hemde,] *n*. koszulny. *adj*.
Koszyk, *a*, *m*. [Körbchen,] *n*.
Koszykarz, *a*, *m*. [Körbchenflechter, Korbmacher,] *m*.
Koszyszczko, *a*, *n*. [Eisenkraut,] *n*.
Kot, *a*, *m* (Kotek Kotka *dim*.) [Katze, *f*. Kater,] *m*.
Kotara, *y*, *f*. [Bettvorhang, Bettpavillon,] *m*.
Koteczka. Kotek, dim von Kot.
Kotlarka, *i*, *f*. [Kupferschmidinn; Kupferschmidarbeit,] *f*.
Kotlarz, *a*, *m*. [Kupferschmid,] *m*. kotlarski, *adj*.
Kotlety, *ów*, *pl*. [Carbonaden, Cotteleten,] *f*.
Kotłowy, *adj*. von Kocieł.]
Kotna, *ej*, *adj*. *f*. [trachtig, blos von einigen Thieren.]
Kotwica, *y*, *f*. [Anker,] *m*. kotwiczny. *adj*.
Kować, Kuć, *nd*. 2. [schmieden,] konia, [Pferd beschlagen.]
Kowadło, *a*, *n*. [Amboss,] *m*. kowadłowy, *adj*.
Kowal, *a*, *m*. [Schmid,] *m*. kowalski, *adj*.
Kowalstwo, *a*, *n*. [Schmidehandwerk.] *n*.
Koza, *y*, *f*. [Ziege, *f*. Dudelsack, *m*. Gefängniss,] *n*.
Kozacki, *adj*. [Kosaken-.]
Kozaczka, *i*, *f*. [Kosakenweib, *n*. Kosakinn,] *f*.
Kozaczyć się, *nd*. 4. [Freybeuter werden, ausgelassen werden.]
Kozak, *a*, *m*. [Kosak; Kosakentanz,] *m*. *bot*. [Pfefferschwamm.] *m*.
Kozera, Kozyra, *y*, *f*. [Trumpf in der Karte,] *m*. kozerny, *adj*.
Kozi *adj*. [Ziegen-.]
Koziarz, *a*, *m*. [Ziegenhirt. Ziegenwärter, Ziegenhändler,] *m*.

Kozica, *y*, *f*. [Pflegreute, Pflugscharre,] *f*.
Kozieł, *zła*, *m*. [Ziegenbock, Geisbock; Holzbock, Bock,] *m*.
Koziełek, Koziołek, *dim*. von Kozieł, [auch Burzelbaum, Burzelbock.] *bot*. [eine Art Hahnenfuss, griech: Baldrian.]
Koziełkować, *nd*. 2. [Burzelbäume schiessen.]
Kozik, *a*, *m*. [kleines schlechtes Messer, Taschenmesser,] *pers*. [Pflegel,] *m*.
Koziorożec, *żca*, *m*. [Steinbock.] *m*.
Kozka, *i*, *f*. [kleine Ziege, *f*. Bisamkäfer,] *m*.
Koźlak, *a*, *m*. [eine Art Löscherschwamm,] *m*.
Koźlęcina, *y*, *f*. [Zigleinfleisch,] *n*.
Koźlęcy, *adj*. [Ziglein-.]
Kozłek, *złka*, *m*. [Baldrian,] *m*.
Koźlik, *a*, *m*. [Bocbskraut, stinkendes Johanniskraut,] *n*.
Kozlina, *y*, *m*. młokcina, [eine Art Kleiner Weiden.]
Kozłować, *nd*. 2. [übermüthig herumspringen, Bockssprünge machen.]
Kozłowy, *adj*. [Bocks-.]
Kozodój, *oja*, *m*. [Ziegenmelker, Geismelker.] *m*.
Kozopas, *a*, *m*. [Ziegenhirt. Ziegenwärter,] *m*.
Kożuch, *a*, *m*. [Schafpelz, Zippelpelz, Pelz,] *m*.
Kożuchowiec, *wca*, *m*. [Pelzmade, Pelzschobe, *f*.
Kożuszek, *a*, *m*. [Pelzchen, *n*. kleiner Pelz.]
Kozyra, *vid*. Kozera.
Kpać, *nd*. 1. [einen aushunzen. schelten, Narr nennen.]
Kpić, *nd*. 3. [einen zum Besten haben, zum Narren haben.]
Kra, *y*, *f*. [Eisscholle.] *f*.
Kraciasty, *adj*. [gitterartig, gegittert.]
Kracić, *nd* 3. [umgittern, mit einem Gitter umgeben.]

[illegible] wiełski [illegible] w [illegible]

Kozłonogi [illegible] (Satyrowie, kozłonogie bóstwa (Kł)

Kozienice [illegible] porażony ku Prusom pod Kozienicami napadły nay- [illegible] zbił na głowę [illegible] Kozionogi

Koziogłow, ptak, [illegible] caprimulgus [illegible]

Koziok (Kamieniowy, [illegible])

Kozodzik (ziele) = kozowznik (tragium, [illegible])

= kozła ni mleka ni wełny (P. 1619) haedus [illegible] Gamsbock, [illegible] Joth (cf. Ung. Kos [illegible])

[illegible] Pan [illegible] bóg [illegible] jeden Kozieł [illegible] = gajdy; cf. Lithu.

Koziołek [illegible] cornualia

Koziełek (ptak = [illegible]) [illegible] koziełek (ziele) [illegible]

cf. [illegible] cf. Kuśnik.

capricornus αἰγόκερως; (ziele) = [illegible]

Kozłarz = Kozak in [illegible]

Kozłki (ziele = baldryan ([illegible])

= Koziełek, [illegible]

Kożuch (namiotny) γαῦς, βύρσα, cf. [illegible] Kurrana [illegible] skóra, [illegible] mastruga [illegible]; (mill. = Kozzuch v. Koza = skóra); Kożus [illegible]

cf. χιτὼν χορτᾶος = μαλλωτός, ἀμφίμαλλος cf. χόριον = skóra

cf. [illegible] (Kosmaty) cf. [illegible] Kuta; cf. guenia; [illegible]

[illegible]

[illegible] mu go (może) Kry rozerwały (16..). Kra = Kostka ma [illegible] zaskorna [illegible] Kostka, [illegible] (crusta cf. kostka)

Kotar (= Cattaro) miasteczko a nadniem twierdza [illegible]

Kowno R.

Kozula (? [illegible] szajca) cf. Littel [illegible] Koza [illegible] cortices (bast) cf. Kozuch [illegible] vestes [illegible]

Korzyszczko, ziele = golębie ziele, żeleznik, verbena, [illegible] sagmen [illegible]

Kot [illegible] na kupcią kota w worze (P. 1619) [illegible]

[illegible] starszy, tym ogon twardszy [illegible]

[illegible] Ze psy [illegible] z kotkami [illegible] zgoda [illegible] chytry.

Kot [illegible] imbriem, cytwara [illegible] geniculum [illegible]

[illegible] Koturica [illegible]

Kowany z marmuru [illegible] Kopać; Knue

Kowal χαλκεύς cf. incudeare [illegible]

Kowalicha [illegible]

Koza (R. Kaza) [illegible] Gamb = Gamse, chambis, χίμαιρα cf. κάμηλος [illegible] Geiss [illegible] Koza = crepa, capra a carpendo). [illegible]

Kozak za XI wieku, powiada Jan [illegible] Rossyanie znali już Czerkasów pod imieniem Kassogi [illegible] Konstanty Porfirogenit rozróżnia Zichią (Czurką) od Kasachii.

Krakow [illegible] ? od [illegible] dachow, gdzie mnóstwo [illegible] gdzie na skale Smokorodnej matka polskich grodów [illegible] sarmackich narodów (Ml)

Kralewic, a. = Portoric [illegible]

Krawarz / Strużnica

Kralowehradec [illegible] (Hradec [illegible]) w Kralowehradcu

(Krapina [illegible]: w zamku tegomiasta urodzili się [illegible] bracia: Czech, Lech i Mech.

Krak w.r. 700 ubrany, umarł 727.

Krakowski biskup Albert (1419)

Kraków: Jeden Wiedeń, Praga maga, Kraków miasto [illegible]

Καρόδουνον Ptolem. Carodunum [illegible]

Kraska [illegible]

Krąg [illegible]

Krąg [illegible] corona, [illegible] krąg, κύκλος, circus, [illegible] garb. [illegible] Kroguleć [illegible]

Krąglica [illegible]

Krajczyc [illegible] Krajczy [illegible]

Krajać [illegible] Krzyć, Krużyć [illegible] szczerbić, czesać. [illegible] carpere, [illegible] Krajczy, sarcio [illegible]

Krata (ozpada), crates; [illegible] rete, cribrum, [illegible]

Krawiec [illegible] Krawiec [illegible]

Kraj = dział [illegible] κλῆρος [illegible] templum [illegible] dziedzic, dział [illegible] kraj [illegible] zad [illegible] terra [illegible]

[illegible]

Kram [illegible] Krom [illegible] (gruby) [illegible] Kramnica.

Krasa [illegible] Krasy, gdzie [illegible]

Kraść = kraść [illegible] grabić.

Kradzież, *y, f.* [Diebstahl. *m.* Stehlen,] *n.*
Kradzieżą, *adv.* [diebischer Weise, durch Diebstahl.]
Kradzieżność, *i, f.* [Diebessin, *m.* Dieberey,] *f.* kradzieżny, *adj.*
Krąg, *ęgu. m.* [Kreis, Umkreis; *m.* Runde. Scheibe,] *f.*
Kraglić, *nd.* 3. [ründen, rund machen.]
Kraglica, *i. f.* [Kreusel, Brummkreusel.] *m.*
Krajać, *nd.* 2, [schneiden, zerstücken. *mor.* [schmerzlich betrüben.]
Krajanka. *i, f.* [Art Käse ziegelförmig geschnitten.]
Kraina, *i, f.* [Landschaft, Landgegend, *f.* Landestrich,] *m.*
Krajomiernictwo, *a, n.* [Feldmesskunst,] *f.* krajomierniczy, *adj.*
Krajopis, *a, m.* [Landbeschreiber, Geograph,] *m.* krajopisarski, *adj.*
Krajopisarstwo, *a, n.* [Erdbeschreibung Landesbeschreibung,] *f.*
Krajowiec, *wca, m.* [Eingeborner eines Landes. Innländer,] *m.*
Krajowładzca, *y, m.* [Landesbeherrscher,] *m.*
Krajowy, *adj.* [Landes-, innländisch.]
Krakać, *nd.* 1. [Krähzen, Krähen.]
Krakowiak, *a. m.* [Krakauer,] *m.* krakowianka, [Krakauerinn,] krakowski, *adj.*
Kralka, *i, f.* [Zehne in der Karte.]
Kram, *u, m.* [Kramladen, *m.* Krambude, *f.* kramowy, *adj.*
Kramarka, *i, f.* [Krämmerinn,] *f.*
Kramarstwo, *a, n.* [Krämmerey,] *f.* kramarski, *adj.*
Kramarz, *a, m.* [Krämmer.] *m.*
Kramik, *a, m.* [kleiner Kramladen.] *m.*
Kraniec, *ńca, m,* [Rand, Streifen,] *m.* końcowy, *adj.*
Krasa, *y. f.* [Schönheit, *f.* Schmuck,] *m.*
Kraść, *nd.* 2, [stehlen, entwenden.]

Krasić, *nd.* 3. [zieren, verschönern, schmücken.] *f.*
Kraska, *i, f.* [Häher, *m.* Aelster;] *f.*
Kraśnieć, *nd.* 2. [schön werden.]
Krasność, *i, f.* [Schönheit, *f.* Schmuck, *m.* Zierde,] *f.*
Krasny, *adj.* krasno, *adv.* [schön, zierlich.]
Krasomowność, *i, f.* [Wohlredenheit,] *f.* krasomowny, *adj.*
Krasomowca, *y, m.* [Redner. Schönredner,] *m.* krasomowski, *adj.*
Krata, *y. f.* [Gitter,] *n.* (kratka, krateczka, *dim.*) [Gitterchen,] *n.*
Kratkowy, *adj.* [gegittert, gitterförmig.]
Krawalnik, *a, m.* [Kneif, Schusterkneif,] *m.*
Krawądź, krawędź, *i, f.* [scharfe Ecke, Kante, *f.* Seitenbret d, Bettes,] *n.*
Krawcowa, *y, f.* [Schneiderinn,] *f.*
Krawiec, *wca, m.* [Schneider,] *m.* krawcowy, *adj.*
Krawiectwo, *a, n.* [Schneiderhandwerk,] *n,* krawiecki, *adj.* [Schneider-.]
Kraj, *aju, m.* [Rand, *m.* Land. *n.* Saum des Kleides, *m.* Gegend.] *f.*
Krajczy, *ego, m.* [Zerleger, Vorschneider,] *m.*
Krajka, *i. f.* [Sallband, *n.* Tuchecke,] *f.*
Krąż, *ęzu, m.* [Kreis, *m.* Bewegung in die Runde,] *f.*
Krążyć, *nd.* 4. [kreisen, einen Bogen beschreiben, umhergehen.]
Kręcić, *nd.* 3. [drehen, winden, drehend bewegen.]
Kręciciel, *a, m.* [Dreher,] *m.* kręcicielka, Dreherinn,] *f.*
Kręciciel, *a, m.* [eine Art Springkäfer,] *m.*
Kręcisto, *adv.* [gedreht, sich schlängelnd, geschlängelt.]
Kręciszek, *szka. m.* [schlauer Mensch, voll Drehereyen.] *m.*

Kredens, u, m. [Credenztisch, Schenktisch, m. Credenzzimmer,] n.
Kredensować, nd. 2. [credenzen, etwas darreichen.]
Kredyt, u, m. [Credit,] m. kredytowy, adj.
Kredytor, a, m. [Gläubiger,] m.
Kredytować, nd. 2. [auf Credit geben, borgen, verleihen.]
Kręgiel, gla, m. (kręgielek, lka,) [Kegel,] m. kręgielny, adj.
Kręglarnia, i, f. [Kegelbahn, Kegelstätte.] f.
Krepa, y, f. [Kreppe, f. Flor,] m. żałobna, [Trauerflor,] m.
Krępa, y, f. [Krampe; Hutkrämpe.] f.
Krępować, nd. 2. [fest zusammen binden, fesseln.]
Krępulec, lca, m. [Packstock, Packknüttel,] m.
Kres, u, m. [bestimmter Kreis, m. Ziel, n. Ende; n. Absicht,] f.
Kresa, y, f. [langer Strich, Strich,] m.
Kreska, i, f. [Strich,] m. transt. [Stimme, f; Votum,] n.
Kreskować, nd. 2. [stimmen, seine Stimme geben, votiren.]
Kreślić, nd. 3. [bezeichnen, sticheln, entwerfen.]
Kret, a, m. [Maulwurf.] m. kretowy, adj.
Kręt, u, m. [Drehen, n. Schwindel, Wirbel,] m.
Kreta, kreda, y, f. [Kreide,] f. kredowy, adj.
Krętanina, y, f. [Krümmung, Dreherey,] f.
Krętem, adv. [in die Runde, drehend.]
z Kretesem, adv. [ganz und gar, gänzlich.]
Kretka, kredka, i, f. [Stückchen Kreide,] n. kretny, adj.
Krętny, adj. [sich drehend, windend, schlängelnd, gewunden.]
Kretomysz, y, f. [Feldmaus, Spitzmaus,] f.
Kretowina, Kretowizna, y, f. Kretowisko, a, n. [Maulwurfshügel,] m.
Krew, krwi, f. [Blut,] n.
Krewkość, i, f. [Gebrechlichkeit, Schwäche, Sündhaftigkeit,] f.
Krewnić się, rec, nd. 3. [sich verschwägern, verwandt werden.]
Krewność, i, f. [Blutsverwandschaft,] f.
Krewny, adj. et subs. [Bluts-; Blutsfreund; Verwandte,] m.
Krnąbrność, i, f. [Hartnäckigkeit, Widerspänstigkeit,] f.
Kroć, indecl. pl. krocie, [mal, z. B.] dwakroć [zweimal.] m.
Krochmal, u, m. [Kraftmehl, n. Stärke,] f.
Krochmalić, nd. 3. [mit Krafthmel stärken.]
Krochmalik, u, m. [Waschblau, Berlinerblau,] n.
Krochmalnik, a, m. [Kraftmehlmacher; Kraftmehlhändler,] m.
Króchmalny, adj. [Stärke-, Kraftmehl.]
Krócić, nd. 3. [kürzen, verkürzen; vervielfältigen; bändigen.]
Krócica, y, f. [Sackpistole, Terzerole,] f.
Krociuchny, krociutki, adj. [gar sehr kurz.]
Krocz, y, f. [kleiner Trapp,] m.
Kroczak, a, m. [Schrittgänger, Pferd, das grossen Schritt geht.] m.
Kroczyć, nd. 4. [schreiten, grosse Schritte machen.]
Kroguleczy, adj. [Sperber-]
Krogulczyk, a, m. [Taubenfalk,] m.
Krogulec, lca, m. [Sperber.] m.
Krok, u, m. [Schritt den man thut, überhaupt Schritt,] m.
Krokodyl, a, m. [Crocodil,] n. krokodylowy, adj.
Krokos, u, m. [wilder Safran, m. Spillendistel,] f. krokosowy, adj.
Krokowy, adj. [Schritt-, kość krokowa, [Schoossbein,] n.

...rezki, krzy między [illegible] (ἐλῦτρον [illegible]) Krępak, gura, κάρπασος [illegible]
multis pluris constantes, instar collaris lineis [illegible]
Krzy = trzepele [illegible] (cf. trzewo)

...new [illegible], Krwia (alt.) [illegible]; cf. Okropny [illegible] vér [illegible] (cf. vermis [illegible])
Krzew [illegible] Blut [illegible] [illegible] kropić
...uor, κρύος, gramus cf. gruda, [illegible] cf. [illegible] okrutny
cf. Krop-[illegible] cf. [illegible] cf. Krawiec, Krynica [illegible] kropla
[illegible] Krowa cerva: cf. roza, rosi, [illegible]

...Każdy [illegible] [illegible] przyszedł
...[illegible] Zajść, [illegible] Kornąbrny [illegible]
...[illegible] obniżeniu [illegible]
...roz, कृत्स्न [illegible] पयुक्त्स्न [illegible] cf. gręx.

[illegible] cf. Kruchia [illegible] Skrobia [illegible]

Kres cf. [illegible], Kraj

cf. Kaźnić, [illegible] oknaznie [illegible]

[illegible] cf. krajać.

w głowie sobie krzyżyk [illegible]

Kre. [illegible] cf. [illegible]

Kresnic: [illegible] Kaczyc [illegible], pczarzyć

...κέφη [illegible] (cf. rogi [illegible]) [illegible]
(z [illegible] nogami [illegible])
cf. [illegible], roza [illegible] Kret myszy, owady szczególniej chrząszcze od kreta najgwałtowniej są prześladowane [illegible] talpa (in [illegible] stepy) σπάλαξ, ἀσπάλαξ [illegible] Skrzy [illegible] cf. Skrzeczek

Krogulec, κίρκος [illegible] Kragulec cf. Krąg, [illegible] (z kuncą)
[illegible] zarog.
...radus; Więcej się chłop tego boi, co bez [illegible] pieczenie w kroku stoi; [illegible] cf. [illegible]
κρόδωμ cf. Krakacica, [illegible] [illegible] rak [illegible] chrząszcz
crocum [illegible] (...), Skrzynas [illegible] krinos

...daj ludziom za szafran Krokoszu. (Kl)
... szafran polny (carthamus, κνῆκος, cnicus, carthamus sativus) ... 4 dziki ...
[illegible] miękki, kądzieli, [illegible] (cnicus [illegible], phonus, atractylis, κνῆκος
[illegible], [illegible] ἄγρια, [illegible] agrestis, carthamus [illegible]. [illegible]

Kromorów (Pl. in bitwie). bitwa w czeskim Kromorowiek [illegible]

Królodwoz [illegible] rękopis królodworski (Handschrift [illegible])

Krosno · Lubomirski który był oblegał Szwedów w Krakowie [illegible] lekkich chorągwi z Sternbergiem [illegible] [illegible] węgierska pobił, a innego nawet wodza [illegible] Ferenca Kimana brata hetmańskiego [illegible] (1600)

Kruchy, prupiasty, chrupaty (friabilis, fragilis, crustosus [illegible] κραῦρος

Kruchość κραυρότης

Krosta [illegible], [illegible] cf. Korzeń E. [illegible], [illegible] [illegible] cf. pank [illegible] mit Krosta [illegible]; cf. cortex [illegible] (Krowa Rind), grind, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Krupka [illegible] [illegible] cf. Skóra, skórka

Król: ὁ δὲ Κορύλας ὃς ἐτύγχανε τότε Παφλαγονίας ἄρχων Xen. Anab. VI, 1, 1

Krowa n cervus [illegible] Karwa cf. cerva, [illegible] sarna, Kurwa, Karw [illegible] Krowa która [illegible] [illegible] [illegible] cf. Krekać cf. Rind [illegible] krosta. [illegible] cornu [illegible] Koff, Kraczać, cf. χοῖρος [illegible] = Kobyła

Krawka [illegible] chrząszcz robak, cf. Koński [illegible] Krowka zielona [illegible] Krowka [illegible] [illegible]

Krtań cf. chrząstek; gurgulio (krtań = gardziel, rura do [illegible] oddechowa, głosowa. [illegible] arteria [illegible]

Kruk krukowi nigdy oka nie wykunie, [illegible] 1620, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cf. kruk

Kropla [illegible] (cf. [illegible] [illegible] Kapka [illegible]) [illegible]

Krokwa cf. [illegible] (269) cf. crux, stipes (stipa = formica [illegible]

Król cf. Κοίρανος, Κοίρανος, Kraj, Dziedzic [illegible], cf. Krogulec [illegible] Karola [illegible], [illegible] Karl = [illegible] χωρέγχης. [illegible] Kniaź. [illegible] cf. herus [illegible] [illegible] dziedzic; cf. [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] κοίρανος

Królewicz szwieżo (1600) nie było, królewic nicht [illegible] Tereus, królewic tracki (KL)

Cuniculus (κόνικλος κύνικλος) = [illegible]

Krom cf. [illegible] cf. Kram.

Kropić [illegible] (boże) kropiąc zdaniem twojém nieżodne góry : sprawując w nich niezwykłe hojności (1587), cf. [illegible] [illegible] spargere (pokropić) [illegible]

Kropidło [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Krosna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cf. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plandustar [illegible] = χρο-

Krubka, Krobka (καρφίον [illegible]) = pudło cf. Kropp [illegible] Krobnik (cistifer) [illegible] = podwójny grosz

Krokwa, *y*, krokiew, *kwi*, (krokiewka *f*, *dim.*) [Sparren,] *m.*

Król, *a*, *m*. [König,] *m*. krolowy, *adj.* [königlich.] *f*.

Królestwo, *a*, *u*, [Königreich, Königthum,]. *n*. królewski, *adj*.

Królewicz, *a*, *m*. [königlicher Prinz,] *m* króleWiczowy, *adj*.

Królewiec, *wca*, *m*. [Königsberg,] królewiecki, *adj*.

Królewna, *i*, *f*. [Königliche Princessinn,] *f*.

Królik, *a*, *m*. [kleiner König, *m*; Kaninchen,] *n*. królikowy, *adj*.

Królikarnia, *i*, *f*. [Kaninchengehäge,] *n*.

Królobójca, *y*, *m*; [Königsmörder,] *m*. królobójczy, *adj*.

Króloboystwo, *a*, *n*. [Königsmord:] *m*.

Królosęp, *a*. *m*. [Geyerkönig, Kuttengeyer,] *m*,

Królowa, *y*, *f*. [Königinn,] *f*.

Królować, *nd*. 2. [als König regieren. herrschen.]

Krom, (kromia *obs.*) [ausser; ausgenommen; ohne.]

Kromka, *i*, *f*. [Krume, Brodkrume. *f*. Brodstück.] *n*.

Kronika, *i*, *f*. [Chronik, *f*. Jahrbücher;]

Kropelka, *i*, *f* [Tröpflein, *n*. kleiner Tropfen,] *m*.

Kropić, *nd*. 3. [tropfen, träufeln, besprengen;] *transt.* [schlagen.]

Kropidło, *a*, *n*. (kropidełko, *dim.*) [Sprenswedel, Weihwedel.] *m*.

Kropielnica, *y*, *f*. [Weihkessel.] *m*.

Kropka, *i*, *f*. [Tröpfchen, *n* Punctum, *n*. Punct.] *m*.

Kropkować, *nd*. 2. [tüpfeln, punctiren.]

Kropla, *i*, *f*. [Tropfen,] *n*.

Krosna. *sien. pl*. [Weberstuhl,] *m*.

Krośniarz, *a*, *m*. [Tabuletkrämer, Tabuletmacher.] *m*.

Krośnka, krosienka, *ek*, *pl*. [Nährahmen, Stickrahmen,] *m*.

Krosta, *y*, *f*. (krostka, krosteczka *dim.*) [Blatter, Krätze,] *f*.

Krótce, krótko, *adv*. [bald darauf, kurz.]

Krotochwila, *i*, *f*. [Kurzweil,] *n*.

Krotochwilić, *nd*. 3. [Kurzweil treiben, kurzweilen.]

Krotochwilnik, *a*, *m*. [Spassmacher, Kurtzweiler,] *m*.

Krowa, *y*, *f*. [Kuh,] *f*. krowi, *adj*.

Krowiarka, *i*, *f*, [Kuhhirtinn,] *f*.

Krowiarz, *a*, *m*. [Kuhhirt; Kuhwärter; Kuhhändler,] *m*.

Krowieniec, *ńca*, *m*. [Kuhfladen, Kuhmist,] *m*.

Krówka, *i*, *f*. [kleine Kuh, *f*; Mistkäfer,] *m*.

Krój, *oju*, *m*. [Schnitt in einem Kleide, Zuschnitt,] *m*.

Kruszyć, *nd*. 4. [zerbröckeln, in Brocken brechen.]

Krtań, *ni*, *f*. [Luftröhre,] *f*. krtaniowy, *adj*.

Kruch, *u*, *m*; krucha. *y*, *f*. [Bruchstück,] *n*.

Kruchczeć, kruszeć, *nd*. 2. [mürbe werden.]

Kruchta, *y*, *f*. [Halle, Vorhalle an einer Kirche, *f*.]

Krucyata, *y*, *f*. [Kreuzzug,] *m*.

Kruczę, *ęcia*. *n*. [Junge der Raben,] *n*.

Kruczek, *czka*, *m*. [kleiner Rabe; krummer kleiner Hacken,] *m*.

Kruczy. *adj*. [Raben-.]

Kruczyć, *nd*. 4. [gnurren, knurren, im Bauche grimmen.]

Kruk, *a*, *m*. [Rabe; Hacken, *m*.]

Krukawka, *i*, *f*. [Ringeltaube, Turteltaube,] *f*.

Krukowaty, *adj*. [dem Raben ähnlich.]

Krupa, *y*, *f*. [Graupe,] *f*.

Krupiarz, *a*, *m*. [Graupenhändler, Graupenmacher,] *m*.

Krupić, *nd*. 3. [schroten, grob mahlen. gräupeln.]

Krupki, *pek, pl.* [Gräupchen, Gräuplein,] *n.*

Krupnik, *a, m.* [Gräupler, *m*; Graupensuppe *f*; Getränk von Meth und Branntwein.]

Kruszec, *szca, m.* [Mineral, Erz,] *n.*

Kruszeć, *nd.* 2. [mürbe werden, zu Metall werden.]

Kruszki, *ków, pl.* [Gekröse,] *n.*

Kruszyć, *nd.* 4. [bröckeln, einbröckeln; zerfallen, mürbe machen.]

Kruszyna, *y, f.* [Bröckel, *m*; Faulbaum,], *m.*

Krużganek, *nka, m.* [Kreuzgang in d. Klöstern, Säulengang,] *m.*

Krwawić, *nd.* 3. [blutig machen.]

Krwawne, *ego, n.* [Blutrecht, *n.* Blutlohn,] *m.*

Krwawnica, *y, f.* [Weiderich, *m*; Blutwurst; goldene Ader,] *f.*

Krwawnik, *a. m.* [Blutstein, Carniol, *m.* Blutgras,] *n.*

Krwawny, *adj.* [Blut ,]

Krwistość, *i, f.* [Vollblütigkeit,] *f.* krwisty, *adj.*

Krwiotok, *u, m.* [Blutfluss, Blutgang; Blutsturz,] *m.*

Kryć, *nd.* 2. [verstecken, verbergen, verhehlen.]

Kryg. *u; m*} Krygi, *pl.* [Brechzaum,] *m.*

Kryjówka, *i, f.* [Schlupfwinkel, heimlicher Winkel,] *m.*

Kryminał, *u, m,* [Criminalverbrechen,] *n* kryminalny, *adj.*

Krynica, *y, f.* [Erdquell, *m.* Cisterne *f.* Ursprung, Zusammenfluss,] *m.*

Krypa, *y, f.* [Boot, *n.* Nachen,] *m.*

Kryształ, krzystał, *a, m.* [Kristall,] *m.* krzystałowy, *adj.*

Krytyczny, *adj.* [kritisch; misslich; entscheidend.]

Krytyczność, *i, f.* [kritischer Umstand,] *m.*

Krytyk, *a, m.* [Kritiker,] *m.*

Krytyka, *i, f.* [Critik,] *f.*

Krytykować, *nd.* 2. [kritisiren.]

Krzaczek, *czka. m.* [Sträuchlein, *n.* kleine Staude,] *f.*

Krzaczkowaty, *adj.* [büschig, strauchähnlich.]

Krzaczasty, *adj.* [buschig. staudig, voll Stauden.]

Krzak, *u, m.* [Busch, Strauch.] *m.*

Krząkać, *nd.* 1; [grunzen, räuspern.]

Krzakacz, *a,* Krząkała, *y, m.* [Grunzer, Räusperer.] *m.*

Krzakowaty, *adj.* [strauchicht, buschig. staudicht.]

Krzątać się, *rec. nd.* 1. [sich tummeln; geschäftig seyn.

Krzątanina, *y. f.* [Tummeln, *n.* Geschäftigkeit.] *f.*

Krzeczek. *czka. m.* [Tarantel, *f.* Hamster.] *m.* krzeczkowy, *adj.*

Krzemień, *mia, m.* [Feuerstein; Kiesel, Kieselstein;] *m.* krzemieniowy, *adj.*

Krzemienić, *nd.* 3. [verarten, hart wie einen Kiesel machen.

Krzemienica, *y, f.* [Kieselboden.] *m.*

Krzemienieć, *nd.* 2. [steinhart werden.]

Krzemiężność, *i. f.* [Tüchtigkeit, Wackerheit.] *f.* krzemiężny, *adj.*

Krzemionka, *i, f.* [Kieselerde.] *f.*

Krzemyk, *a, m.* [Kieselstein, Feuerstein.] *m.*

Krzepić, *nd.* 3. [stärken, fest u. stark machen;] się [an Kraft zunehmen; sich stärken.]

Krzepki, *adj.* [fest, stark, kräftig.]

Krzepkość. *i, f.* [Festigkeit, Kraft. Stärke.] *f.*

Krzepnać, *nd.* 2. [gerinnen, erstärken.]

Krzesać, *nd.* 2. [Feuer schlagen, Funken schlagen.]

Krzesiwo, *a. n.* (krzesiwko, *dim.*) Feuerzeug,] *n.*

Krzesło, *a, n*(Krzesełko. *dim.*) [Lehnstuhl, Arm tuhl, Sessel, *m*,] krzesłowy, *adj.*

[illegible] = [illegible]

Krysztofor St. Christoff: = ja (chromy) tobie (stopami) będę świecą, aby ...imie Krysztoforcini (Kl) [illegible]
[illegible]

Kruszewacz: Łazar, odziedziczy państwo cara i z Milicą w Kruszewacu nad Morawą panować będzie
Kruszwica [illegible] Popiel [illegible]
S. Kryspina i Kryspiana dzień = 25 Paźdz.

Kruszka mu na początku [illegible]; krupka = guzik na głowie rostący (adiemma, [illegible]) f. krosta

Kruszec; gruby. cf Kret. [illegible] cf Kryć, eruere, [illegible] / [illegible] μέταλλον cf motyka)

[illegible] gruby, gryźć, [illegible] (drzewo), [illegible]

[illegible] winia czasem miewając ... Krzakwa (Tr. 1629) cf gromnice, [illegible] f. Kuriczek (chromy)

Kruszki od Kruszki ... = okruszyny [illegible], n. Krąg? [illegible] kruszyć [illegible] krucha,
Kruszyć rzekomo obtrzaskać (cf. skorupa), [illegible], [illegible], Brobe frisse (brożek? broić), [illegible], spiritus contribulatus, πνεῦμα συντετριμμένον cf. Korzyć

[illegible] f. Kram; cf. [illegible] cf uprzątnąć [illegible]

Kruszyna (drzewo) frangula (quod facile frangitur)

[illegible] n. skrzeczek

Kruszwnik [illegible] herba sanguinalis, [illegible], millefolium militare [illegible] sanguinalis, [illegible] [illegible] millefolium [illegible] [illegible] millefol. aquaticum [illegible] kamień [illegible], [illegible] cf. κόχλαξ (κάχληξ) κόχλαξ [illegible] silex, cf. [illegible]

[illegible] zmienne skały [illegible] pilno słuchały (Kl) [illegible] cf. [illegible]
[illegible] czemu, [illegible]
[illegible] chrust = [illegible], [illegible] cf. [illegible] krople
[illegible] ukrop

Kryć f. occultare, [illegible], κρύπτω cf [illegible] celare [illegible]
[illegible]

Krypa = Kryjówka [illegible] cf. occultare

[illegible]

[illegible] crescere, [illegible] f. [illegible] gravare [illegible]
[illegible] = pokrzepiać, utwierdzać, roborare cf. ukrzep

Krynica [illegible] źródło wiecznej wody [illegible] abo [illegible]
n. Kryj ?

[illegible] gruby, [illegible]; cf. ruber, rubus [illegible]
[illegible]

[illegible], okrzepnąć, skrzepnąć się
[illegible] mliwo często w kamień twardy [illegible] f. pokrzywka f. wskrzesić
[illegible] oskardy (Kl), cf. Korzeń; cf [illegible]
[illegible] = okrzosywać (okrzosywać = ostrzygać, [illegible])
(cf. lignorum attritus) [illegible]

[illegible]; cf. Krzes, Kres; [illegible] Krestarz [illegible], f. czeryn

Kruszwica: Lowicz y Kruszwice prochem zrzynowat, [illegible]
Krysztofa [illegible] starosta krakowski [illegible]

Krzywonos (Nogal)

Krzyworównia (po małorusku: Kriworiwnia)

S. Krzysz

nieś każdy za Chrystusem swój krzyż (Kl)

Znalezienie Krzyża S. (3 Maja), podwyższenie Krzyża (14 Września)

krzewie, krze = drzewko drobne i niskie, zostające frutex

ochrost .. cremium

juncus maritimus

nie ma od sąsiadów żadnej krzywdy od synów

Krzywuta

Krzętność
keit.
Krzętny,
sich
Krzew,
Gebü
Krzewić
mehr
Krzewina
Gebü
Krzewisty
spros
Krzewni
stelze
Krztoń,
cher
Krzyczeć
Krzyk,
Krzykacz
Schr
Krzykliw
krzyk
end,
Krzywda,
kung,
Krzywdzi
recht
Krzywdzic
krzyw
Krzywić,
gen;]
Gesic
Krzywo,
falsch
Krzywop
ren,]
Krzywopr
Meine
Krzywopr
Krzywous
Schie
Krzywuła
horn;

Krzętność, *i*, *f*. [Schnelligkeit, Hurtigkeit.] *f*.

Krzętny, *adj*. Krzętnie. *adv*. [geschäftig, sich tummelnd.]

Krzew, *u*, *m*. Krzewie, *a*, *m*. [Gestäude, Gebüsche.] *n*.

Krzewić. *nd*. 3, [weiter fortpflanzen, vermehren, ausbreiten.]

Krzewina, *y*, *f*. (Krzewinka, *dim*.) [kleines Gebüsch,] *n*.

Krzewisty, *adj*. [voll Stauden, buschig, sprossend.]

Krzewniczek, *czka*, *m*. [eine Art Bachstelzen.]

Krztoń, *a*, *m*. [Adamsapfel an menschlicher Kehle.] *m*.

Krzyczeć, *nd*. 4. [schreien.]

Krzyk, *u*. *m*. [Schrey, *m*. Geschrey,] *n*.

Krzykacz, *a*, Krzykała, *y*, *m*. [Schreyhals, Schreyer,] *m*.

Krzykliwość, *i*, *f*. [Schreihalsigkeit,] *f*. krzykliwy, *adj*. krzykliwie *adv*. [schreyend, lauttönend.]

Krzywda, *y*, *f*. [Beeinträchtigung, Kränkung, *f*. [zugefügtes Unrecht,] *n*.

Krzywdzić, *nd*. 3. [beeinträchtigen, Unrecht zufügen.]

Krzywdziciel, *a*. *m*. [Beeinträchtiger,] *m*. krzywdzicielka, *f*.

Krzywić, *nd*. 3. [krümmen, krumm biegen;] się. [sich krümmen:] *fig* [sauer Gesicht machen; greinen.]

Krzywo, *adv*. [krumm; finster, falsch.]

Krzywoprzysięgać, *nd*. 1. [falsch schwören.]

Krzywoprzysięstwo, *a*, *m*. [falscher Eid, Meineid,] *m*.

Krzywoprzysięzca. *y*, *m*. [Meineidiger,] *m*.

Krzywousty, *adj*. *et Sub*. [Krummaul, Schiefmaul,] *m*.

Krzywuła, *y*, *f*. Krzywulec, *lca*, *m*. [Krummhorn; Krummholz.] *n*.

Krzywy, *adj*. [krumm; falsch, untreu, strafbar.]

Krzyż, *a*, *m*. [Kreuz.] *n*. krzyżowy, *adj*.

Krzyżak, *a*, *m*. [Kreuzherr, Kreuzritter.] *m*. krzyżacki, *adj*

Krzyżasty, *adj*. [stark im Kreuze.]

Krzyżować, *nd*. 2. [Kreuzigen, ans Kreuz schlagen;] się. [sich kreuzen.]

Krzyżowaty, *adj*. [kreuzförmig, übers Kreuz.]

Krzyżownica, *y*, *f*. [Kreuzblume, *f*. Querholz; Kreuz in d. Fenstern,] *n*.

Krzyżownik, *a*, *m*. [Kreuziger; Kreuzfahrer,] *m*.

Krzyżowy, *adj*. [Kreuz-.]

Krzyżyk, *a*, Krzyżyczek, *czka*, *m*. [Kreuzchen,] *n*.

Ksiądz, Xiądz, *a*, *m*. [Priester; ursprünglich Fürst,] *m*.

Książątko, *a*, *n*. [Fürstlein, Prinzchen.] *n*.

Książe, Xiąże, *ęcia*, *m*. [Fürst,] *m*. książęcy, *adj*. [fürstlich,]

Książeczka, *i*, *f*. [Büchlein, Büchelchen, *n*.]

Książka, *i*, *f*. [Buch,] *n*. książkowy, *adj*.

Książnica, *y*, *f*. [Büchersaal, Buchladen,] *m*.

Książnik. *a*, *m*. [Buchhändler; Buchbinder; Bibliothecar,] *m*.

Księdzobójca, Księżobójca, *y*, *m*. [Priestermörder,] *m*.

Księga, Xięga, *i*, *f*. [Buch, überhaupt grosses Buch,] *n*.

Księgarnia, *i*, *f*. [Buchladen, *m*. Buchhandlung; Bibliothek.] *f*.

Księgarstwo, *a*, *n*. [Buchhandel.] *m*. księgarski, *adj*.

Księgarz, *a*, *m*. [Buchhändler,] *m*.

Księgopis, *a*, *m*. [Schriftsteller, Buchschreiber,] *m*.

Księgowy, *adj*. [Buch-, Bücher-.]

Ksieni, Xieni, *i*, *f*. [Aebtissinn, Priesterinn,] *f*.

Ksieniec, *ńca*, *m*. żołądek [Magen,] *m*.

Księstwo, Xięstwo, *a. n.* [Fürstenthum, Herzogthum,] *n.*

Kiężna, Xiężna, *y, f.* [Fürstinn,] *f.*

Księżniczka, *i, f.* [Fürstliche Princessinn.] *f.*

Księży, *adj.* [Priester, Priesters-.]

Księżyc, *a, m.* [Mond, Halbmond,] *m.* księżycowy, *adj.*

Ksiuk, *a, m.* [Daumen, *m* grosse Zehe,] *f.*

Kształcić, *nd.* 3. [bilden, eine Gestalt geben, schmücken.]

Kształciciel, *a, m.* [Bilder, Ausbilder,] *m.* kształcicielka, *i, f.*

Kształt, *u, m.* [Gestalt, äussere Figur, Form, *f.* Schein, *m.* Art,] *f.*

Kształtność, *ci, f.* [Wohlgestaltheit, Schönheit,] *f.* kształtny, *adj.*

Ksyk, *u, m.* [Zischen, Gezische,] *n.*

Ksykać, *nd.* 1. [zischen.]

Kto, *gen.* kogo, któż, [wer? wer denn?]

Ku, *praep.* [zu, gegen, nach.]

Kubana, *y, f.* kubanek, *nka, m.* [Schwänzelpfennig,] *m.*

Kubek, *bka, m.* (Kubeczek, *czka, dim.*) [Becher.] *m.*

Kubeł, *bła, m.* (Kubełek, *łka, dim.*) [Wasserkübel, Wassereimer,] *m.*

Kuć, *vid.* Kować.

Kucharka, *i, f.* [Köchinn,] *f.*

Kucharski, *adj.* [Koch-, zum Koche gehörig.]

Kucharstwo, *a, n.* [Kochkunst, Kocherey,] *f.*

Kucharz, *a, m.* [Koch,] *m.* kucharzowy, *adj.* [Kochs-.]

Kucharzyć, *nd.* 4. [den Koch machen, einen Koch abgeben.]

Kuchcik, Kuchta, *y, m.* [Küchenjunge,] *m.*

Kuchenka, *i, f.* [kleine Küche,] *f.*

Kuchenny, *adj.* [Küchen-.]

Kuchmistrz, *a, m.* [Küchenmeister,] *m.* kuchmistrzowski, *adj.*

Kuchnia, *i, f.* [Küche, Kochstube,] *f.*

Kuczbaja, *ai, f.* [kotzige Boye, *f.* Friess,] *m.*

Kuczka, *i, f.* [Laubhütte.] *f.*

Kuczmerka, *i, f.* [Gejerlein, Wolfskraut, *n.* Zuckerwurzel,] *f.*

Kuczyć, *nd.* 4. [hucken, huckend sitzen; plagen, zusetzen.]

Kudla, *y, f.* [gewöhn:] kudły, *pl.* [Haarzoten, *m.* zottiges Haar,] *n.*

Kudłatość, *i, f.* [Zottigkeit,] *f.* kudłaty, *adj.* [zottig.]

Kudlić, *nd.* 3. [zottig machen, die Haare zaufen.]

Kufa, -*y. f.* [Kuffe, *f.* grosses hölzernes Gefäss.] *n.*

Kufel, *fla*, Kuflik, *a, m.* [Kübel, Trinkkübel, *m.* kuflowy, *adj.*

Kuflarz, *a, m.* [Saufaus, Nasskittel,] *m.*

Kufer, *fra, m.* (Kuferek, *rka, dim.*) [Koffer,] *m.* kufrowy, *adj.*

Kuglarka, *i, f.* [Gauklerinn,] *f.*

Kuglarstwo, *a, n.* [Gauklerkunst, Gaukeley,] *f.* kuglarski, *adj.*

Kuglarz, *a, m.* [Gaukler, Gaukelspieler.] *m.*

Kukać, *nd.* 1. [guckgucken, wie der Guckguck schreien.]

Kukawka, *vid.* Kukułka.

Kukiełka, *i, f.* [längliches Brod, Wecken,] *m.*

Kukłać, *nd.* 1. [schlagen, zausen, herumreissen.]

Kukułka, *i, f.* [Guckguck,] *m. fig.* [widerliche Person,] *f.*

Kukurydz, *y*, Kukuryca, *y, f.* [türkisch Korn, Mais,] *m.*

Kul, *a, m.* [Bündel, Strohbündel; Bund Flachs,] *m.*

Kula, *i, f.* [Kugel, Schiesskugel; Krücke,] *f.*

Kulać, *nd.* 1. [kollern, rollen.]

Kułacznik, *a, m.* [Faustkämpfer,] *m.*

Kułak, *a, m.* [geballte Faust, *f.* Stoss mit geballter Faust.] *m.*

Kulawić, *nd.* 3- [lahm machen;] kulawieć, *nd.* 2. [lahm werden, hinken.]

…udTuk na Kudły
…ulas
…j urodz[illegible] żniwa i ziemia obfite (Kl.)
Taczkowce Rusi… [illegible]
…biskup … (…) 1612

[illegible]

… orbare, couche … Koić … (coussin)

…oton fr. … (Kusta …) … Kundel; cf. … (…) [illegible]
…ng Kutya …

… Kapać; cf. caveus, cavus, caurus (cf. czara, Korczak) … cavare.

… nieboraku! … (Kl.); kuflu niarobotny! (Kl.) obżera
…pis, capula a capiendo, … ; … cubus

… cf. … cf. …

… gęsta kura, … najlepszy
… [illegible]
Kuksać się = Kutakować się.

…gietka; … pokrzywka

…. Kuku T. قوقو روس ; …

… Koto T. … , … … cf. Korczak, …
… cf. … , … Kakol … (…)
cochlear

Kutakować się … Kuksać

Kuśnierze czyli Kubacze … na wschodniej stronie … gotyckie świątynie, … mieszkańca … o wyznawaniu religii chrześcijańskiej
Küchmeister (Michał) Wielki Marszałek (1411); Michał Küchmeister v. Sternberg W. Mistrz 1414. 1425.

Księżyc: Krzyże wyrzucawszy z … świątnicę błędnego Machometa wprowadził (Turczyn) księżyc 1562
Księżyc = … = … (… = owy.)

Kształtny w opasaniu, by gęsi iście w tasmie (… 1629) = …

Ku (…. hoz

Kuć … cf. … cf. quatio.

Kucharzątko … kuchare
… kuchare … zaprawie. … 1639

Kyrk wyspa – Veglia (Insel [illegible]) f. Wrz. – do Kyrka (to Krzyk)
Narzecze Kyrkskie jest charwatsko-czakowskiem
Kurlandzki biskup 1420.

Kupić cf. kaufen, emere [illegible] chwycić, nanosić [illegible]
do swoich [illegible] przez kupujących [illegible]
[illegible]
Kupiec nieborak przez ogień przez góry, wszędzie
niepewne. choć bogaty duży. płynie przez morze
od dziatek, od żony do dzikiej strony. (Kl.) [illegible] kupiec
nie bardzo [illegible] co [illegible]

za połowę ceny kupna [illegible] kupno [illegible] kupnie koni, [illegible]

Kupuła [illegible] A. kynoik, Dóaos, cupola, cupla (quod [illegible]
[illegible]

[illegible]

Kulec, Kulczyk
Kupa f. Kolpa.
Kupczyna spadająca do Korony – [illegible]
Kupała (= Kres) obchodzą Ukrainy w wigilię św. Jana
Kulików; Magurów.

co jest [illegible] kulfanów stare obiecadło (Kl.) – [illegible]

syn z niego będzie miał i ojca i kumka (Kl.)
Kum = towarzysz, [illegible]

ze złymi do kuny. (Gefängniß) (Kl.), cf. [illegible], Koń
[illegible], collare, [illegible], boja.

kundel [illegible], canis gregarius, villaticus [illegible]

[illegible] przy moje roboty albo w kupie, [illegible]
albo każdy z osobna [illegible] roboty swej [illegible]
cf. [illegible] copula cf. kupia copia [illegible]

Najlepiej ten Kurka strzelił, co się niebieskiego bał ojca i pana swego (Kl.)

Kupczycha Ladenjungfer [illegible]

[illegible] (chuma[illegible]
[illegible] – Komma[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Kulczanka [illegible]

Kulawy, [illegible]
Lahm[illegible]
Kulbaczyć[illegible]
Kulbaka, [illegible]
Kulfan, a, [illegible]
Kulić się, [illegible]
cken, [illegible]
Kulig, kul[illegible]
f. Fas[illegible]
Kulistość, [illegible]
[kugel[illegible]
Kulka, i, [illegible]
Kulołéj, e[illegible]
Kulowy, a[illegible]
Kulsze, ó[illegible]
n. kul[illegible]
Kum, a, m[illegible]
m. ku[illegible]
Kuma, y, K[illegible]
Kumać się[illegible]
[Geva[illegible]
mache[illegible]
Kumut, u, [illegible]
Kuna, y, [illegible]
kuny, [illegible]
Kundel, [illegible]
m. ku[illegible]
Kuni, adj. [illegible]
Kunszt, u [illegible]
wezk.] [illegible]
Kunsztow[illegible]
lich.] [illegible]
Kup, u, m[illegible]
Kupa, y, [illegible]
Kupcowa, [illegible]
ninn, [illegible]
Kupcowy, [illegible]
Kupczyć, [illegible]
del tr[illegible]
Kupczyk, [illegible]
Kuper, pr[illegible]
Bürzel[illegible]
Kupersztyc[illegible]
Kundlić, [illegible]

Kulawy, *adj. et subst.* [lahm; hinkend, Lahmer,]

Kulbaczyć, *nd.* 4. [satteln.]

Kulbaka, *i, f.* siodło, [Sattel.] *m.*

Kulfan, *a, m.* staruch, [alter Knasterbart,] *m.*

Kulić się, *rec. nd.* 3. [sich zusammen dücken, rollen.]

Kulig, kulik, *a, m.* [Mewe, Meerschwalbe; *f.* Faschingslustbarkeit,] *f.*

Kulistość, *i, f.* [Kugelrunde,] *f.* kulisty. [kugelrund.]

Kulka, *i, f. dim.* von Kula,

Kulolej, *eja, m.* [Kugelgiesser,] *m.*

Kulowy, *adj.* [Kügel-.]

Kulsze, *ów, pl.* biodrowa kość; [Hüftbein,] *n.* kulszowy, *adj.*

Kum, *a, m.* [Gevatter, Camerad, Bruder,] *m.* kumowy, *adj.*

Kuma, *y,* Kumoszka, *i, f.* [Gevatterinn,] *f.*

Kumać się, *nd.* 1. Kumoszyć się *nd.* 4. [Gevatterschaft machen; Brüderschaft machen.]

Kumut, *u, m.* [Stange am Fischernetz,] *f.*

Kuna, *y, f.* [Marder. *m.* Halseisen,] *n* kuny, *pl.* [Marderfelle,]

Kundel, Kondel. *dla, m.* [Haushund, *m.* kundlowy, *adj.*

Kuni, *adj.* [Marder-.]

Kunszt, *u. m.* [Kunst, *f.* [Kunststück, Kunstwezk.] *n.*

Kunsztowny, *adj.* Kunsztownie, *adv.* [Künstlich.]

Kup, *u, m.* [Kupno, *a, n.* [Kauf.] *m.*

Kupa, *y, f.* [Haufen, *m.* Menge,] *f.*

Kupcowa, *y, f.* [Kaufmannsfrau, Kaufmäninn, *f.*

Kupcowy, *adj.* [Kaufmanns-.]

Kupczyć, *nd.* 4. [mit etwas handeln, Handel treiben.]

Kupczyk, *a, m.* [Kaufmannsdiener,] *m.*

Kuper, *pra, m.* (Kuperek, *dim.*) [Steiss, Bürzel,] *m.* kuperkowy, *adj.*

Kupersztych, *vid.* Kopersztych.

Kupić, *nd.* 3. [häufen, zusammenhäufen;] *dok. praes. et futur.* von kupować.]

Kupiec, *pca, m.* [Kaufmann, Käufer,] *m.*

Kupiecki, *adj.* [Kaufmanns-, Kaufmännisch.]

Kupiectwo, *a, n* [Kaufmannschaft, *f.* Handel,] *m.*

Kupka, *i, f.* [kleiner Haufen, Häuflein,] *n.*

Kupler, *a, m.* [Kuppler,] *m.* kuplerka, *f.* kuplerski, *adj.*

Kupny, *adj.* [Kauf-; käuflich, feil.]

Kupować, *nd.* 2. [kaufen, einhandeln.]

Kupuła, Kopuła, *y, f.* [Kuppel, *f.* Kuppeldach,] *n.*

Kur, *a, m.* [Hahn, *m.* Masern,] *f.* kurzy, *adj.*

Kura, *y, f.* [Henne.] *f.*

Kuracya, *yi, f.* leczenie, [Curiren, Heilen,] *n.*

Kurant, *a, m.* [Läufer in d. Musik;] *tr.* Reibestein, Farbestein.] *m.*

Kurant, *u, m.* [Courantgeld.] *n.*

Kuraż, *u, m.* ochota; odwaga; [Muth, *m.* Kühnheit,] *f.*

Kurghan, *u, m.* [Hügel.] *m.*

Kurciążka, *i, f.* [kurzes Zängelchen, *n* kleine kurze Zange,] *f.*

Kurcz, *u, m.* [Krampf.] *m.* kurczowy, *adj.*

Kurczątko, *a, n.* [Küchlein; ganz junges Hühnchen;] *n.*

Kurczę, *ęcia, n.* [Hühnchen, Huhn,] *n.*

Kurczęcina, *y, f.* [Hühnerfleisch,] *n.*

Kurczęcy, *adj.* [von kleinen Hühnern.]

Kurczowaty, *adj.* [Krampfartig.]

Kurczyć, *nd.* 4. [zusammen ziehen, krümmen;] się, [sich beschränken.]

Kurdegarda. *vid.* Kordegarda.]

Kurek. *rka, m.* [junger Hahn; Hahn am Schiessgewehre.]

Kurewnik, *a, m.* [Hurer, Hurenjäger,] *m.*

Kurewstwo, *a, n.* [Hurerey,] *f.* kurewski. *adj.*

Kurka, *i, f. dim.* von Kura.

Kurnik, *a, m.* [Hühnerhaus, *n.* Hühnerstatt,] *m. tr.* [elende Hütte.] *f.*

Kuropatwa, *y, f.* [Rebhuhn,] *n.* koropatwi, *adj.*

Kurować, *nd.* 2. leczyć, [Kuriren, heilen.]

(Kurp, *pia, m*) Kurpie, *pl.* [Bastschuhe von Baumrinden.]

Kurs, *u, m.* [Curs, Gang,] *m.*

Kursować, *nd.* 2. [Curs haben, im Curse seyn, gangbar seyn.]

Kurta, *y*, Kurtka, *i. f.* [Halbrock, Kurzer Rock,] *m.*

Kurtyna, *vid.* Kortyna, Kurtyzan, *vid.* Kortezan.

Kurwa, *y. f.* [Hure,] *f.*

Kurwatura, *y, f.* [Bischofsstab,] *m*,

Kurwiarz, *a, m.* [Hurer,] *m.* kurwiarski. *adj.*

Kurwić, *nd.* 3. [huren, zur Hure machen.]

Kuryer, *a, m.* goniec, [Courier,] *m.* kuryerski, *adj.*

Kurytarz, *a, m.* [bedeckter Gang, z B. Klostergang, Bogengang,] *m.*

Kurz, *u, m.* Kurzawa, *y, f.* [Staub, *m.* Gestöber.] *n.*

Kurzawka, *i, f.* [eine Art Staubschwämme.]

Kurzeniec, *vid.* Kurnik.

Kurzy, *adj.* [Hühner-.]

Kurzyć, *nd.* 4. [Staub machen, stauben; räuchern, rauchen.]

Kusić, *nd.* 3. [in Versuchung führen, reizen;] się o co; [nach etwas trachten.]

Kusiciel, *a, m.* [Versucher,] *m.* kusicielka *f.* [Versucherinn,] *f.*

Kuśnierz. *vid.* Kusznierz.

Kuso, *adv.* [abgestutzt, gestutzt.]

Kustrać się. *rec.* guzdrać, [zaudern, langsam machen.]

Kusy, *adj.* [gestutzt, abgestutzt, kurz.]

Kusz, *a, m.* [Trinkschale, *f* Becher,] *m.*

Kusza, *y, f.* [grosse Armbrust,] *f.*

Kusznierstwo, *a, n.* [Kürschnerhandwerk,] *n*, kusznierski, *adj.*

Kusznierz, *a. m.* [Kürschner,] *m.*

Kusznik, *a, m.* [Armbrustschütze,] *m.*

Kutas, *a, m.* (Kutasik, *dim.*) [Quaste] *m.*

Kuternoga, *i, m.* [Lahmer, Hinkender,] *m*

Kutner, *u, m.* [krause Wolle auf Tüchen,]

Kutnerować, [Tuch aufkratzen, krämpeln, aufkraufen.]

Kutnerowy, *adj.* [gekrämpelt.]

Kutwa, *y. m.* [Knicker, Geizhals,] *m.*

Kutwiarstwo, *a, n.* [Filzigkeit Knauferey;] *f.*

Kutwić, *nd.* 3 [Knaufern, filzen, zusammensparen.]

Kuźnia, *i, f.* [Schmiede,] *f.*

Kuźnik, *a, m,* [Schmid, Eisenschmid, Eisenarbeiter,] *m.*

Kwadra. *y, f.* [Viertel, z. B. Mondsviertel,] *n.*

Kwadrans, *a, m.* [Viertelstunde;] *f.*

Kwadrat, *u, m.* [Viereck, viereckige Figur,] kwadratowy, *adj.*

Kwokać, *nd.* 1 [quacken, von den Enten.]

Kwaki, *ów, pl.* [Kohlrüben, Wruken, Bruken.]

Kwakier, *kra,* [Quaker, Quäker,] *m.* kwakierka, *f.*

Kwapić się, *rec. nd.* 3. [eilen; hastig seyn.]

Kwapliwość, *i, f.* [Eilfertigkeit; Eile;] *f.*

Kwarta, *y. f.* [der vierte Theil, Quart, Viertelsteuer,] *f.*

Kwartał, *u. m.* [Quartal; Vierteljahr.] *m.* kwartalny; kwartałowy; *adj.*

Kwartowy, *adj.* von Kwarta. [Quart- Quartenmass.]

Kwarzec, *rca, m.* [Quarz;] *m.* kwarcowy; *adj.*

Kwas, *y, m.* [Säure, f. saurer Geschmack, saurer Trank.] *m.*

Kwasek, *sku, m.* [gelinde Säure.] f.

Kwasić, *nd.* 3 [säuern, ensäuern, sauer machen;] się [unwillig werden.]

Kwasiec, *sca, m.* [Sauertrank.] *m.*

Kwaskowatość, *i,* f. [Sauerlichkeit.] *f.*

Kwaskowaty; *adj.*

Kwaśnieć; *nd.* 2. [sauer werden.]

za (Pełz) [illegible] rynną kurzą zowym futrem wykowatym; (Kl.)
Kora, ~~Kozuch~~ Kożuch.
[illegible] Galicyi f. Ormianin, f. Pistyn.
[illegible] Kwarciany w Polsce (miles cui quarta pars redituum Republicae [illegible] stipendium cedit) = żołnierz [illegible].

Kurgłis f. Biała.
Kurtta (Куртта) = Corte d'Istria mała wioska z kościołem trzy godziny od Kopru.

[illegible] T. قطاس f. Kożuch cf. chwost; f. Koc, Kosmaty; [illegible]
[illegible] jest to w dobrej sukni i z bogatym [illegible], a do tym [illegible] szermuje [illegible] Kutoszem (Kl.)
[illegible] ar. قطى

Kurop[illegible] [illegible] kropla, [illegible], wrzag, rob. [illegible], garść, [illegible]
[illegible]

Kurp in [illegible] = [illegible] (cholewy) perone, [illegible]. Kurpie = postoły, [illegible] calceamenta [illegible], carbatinae, [illegible], [illegible] krajać, krawiec [illegible];

Kutnerowany = kosmaty.

Kur [illegible]

gadać

[illegible] Kwapi się by popowna za mąż [illegible] [illegible] żyć.
[illegible]

Kurz [illegible] (cf. [illegible]) cf. Kożuch [illegible]
[illegible]; cf. proch, cf. Korzeń, [illegible]; cf. gruby cf. kosz [illegible]
[illegible] kadź [illegible]
[illegible]

Kurzy się proch = [illegible]; kurzy się z ręki = caligant [illegible],
Kusić: o to zmysłom człowieczym darmo się kusić, aby kiedy na świecie zwiały tego skusić. (Kl.)
cf. [illegible] (niem. [illegible] [illegible]) [illegible], [illegible]
[illegible] cf. coena [illegible]
[illegible]; gustare, [illegible] (f. ukusić) cf. [illegible]

[illegible] Kwarcu (Jt.)

[illegible] Kisić; cf. fermentum (n. [illegible]) f. Kwaśniać; cf. [illegible]

Kusza [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] = puchlaść

Kut [illegible] Kot w [illegible] (Kołek) [illegible] Kut do [illegible] Kotka,
[illegible] = Kot.

Lach, f. Wołoch; [illegible]
Łączki, Eliasz) we Lwowie mężnie szyptą ludzi zatrzyma i Turki i Ordy (1562) cf. Zimorowicz i Chodynicki w Histor. tegoż miasta.

Łabiawa D. in Litthauen 1412.

Kwilić [illegible]

Kwękać f. kwilić; [illegible]

Kwesta = quête, quaero [illegible]

Kwitnąć [illegible]

[illegible]

Kwiczeć [illegible]

Lach [illegible]

Łaba rzeka, nad którą przy jej ujściu do Kubanu oraz Kozacy [illegible]

Łabędzie, które wychował trocki Strymon, obyczaj mure poetycki; to skonania swe wdzięcznym pospolicie pieniem zdobiące [illegible] samą nagrobną żal wdzięcznym i żałobliwym wyprawiając głosem nigdy tak słodko nie śpiewają sobie jako przy grobie (XI) [illegible]

Lać cf. [illegible]

Kwaśny,
säuert
Kwasowy,
Kwatera.
kwate
Kwatermi
Kwaterow
einqu
Kwateróne
Kwef, u,
f. kwe
Kwefić, n
Kwękać, n
Kwesta, y
Kwestark
Kwestars
Kwestarz,
Kwestowa
hen, A
Kwestya,
Frage,
Kwiat, u,
ny, ac
Kwiatek,
Kwiatozbi
lese,]
Kwiczeć,
Kwiczoł, c
czołow

Łaba, y, f.
Łabęć, Łab
będzi,
Łabędzik,
nenqua
Labirynt,
ten,] n
Lać, nd. 2.
fließen

Kwaśny, *adj.* kwaśno, *adv.* [sauer, gesäuert.]

Kwasowy, *adj.* [Sauern-.]

Kwatera, *y, f.* [Quartiere, *f.* Quartier,] *m.* kwaterowy, *adj.*

Kwatermistrz, *a, m.* Quartiermeister,] *m.*

Kwaterować, *nd.* 2. [Quartier machen, einquartiren.]

Kwaterónek, *nku, m.* [Einquartierung,] *f.*

Kwef, *u, m.* [Schleyer, *m.* Florkappe,] *f.* kwefowy, *adj.*

Kwefić, *nd.* 3. [schleyern, maskiren.]

Kwękać, *nd.* 1. [kränkeln und stöhnen.]

Kwesta, *y, f.* [Almosensammeln,] *n.* §

Kwestarka, *i, f.* [Almosensammlerinn,] *f.*

Kwestarski, *adj. von* kwestarz.

Kwestarz, *a, m.* [Almosensammler,] *m.*

Kwestować, *nd.* 2. [Auf die Queste gehen, Almosen sammeln.]

Kwestya, *i, f.* [Aufgabe, aufgeworfene Frage,]

Kwiat, *u, m.* [Blüthe; Blume;] *f.* kwiatowy, *adj.*

Kwiatek, kwiateczek, *dim. von* kwiat.

Kwiatozbior, *u, m.* [Blumenlese, Blüthenlese,] *f.*

Kwiczeć, *nd.* 4. [quiken.]

Kwiczoł, *a, m.* [Krammetsvogel,] *m.* kwiczołowy, *adj.*

Kwiecić, *nd.* 3. [beblumen, mit Blumen schmücken.]

Kwiecie, *a, n.* [Blüthe, *f.* Blumen.]

Kwiecień, kwietnia, *m.* [April,] *m.* kwietniowy, *adj.*

Kwiecistość, *i. f.* [Blumigkeit Beblümtheit,] *f.* kwiecisty, *adj.*

Kwik, *u, m.* [Quiken, Gequike,] *n.*

Kwilić się, *nd.* 3. [weinen, wimmern, stöhnen.]

Kwindecz, *a, m.* [gewisses Kartenspiel.] kwindeczny, *adj.*

Kwit, *u, m.* [Quittung,] *f.* kwitowy, *adj.*

Kwita, *adv.* [quit, frey.]

Kwitły, *adj.* [aufgeblüht, blühend.]

Kwitnąć, *nd.* 2. [blühen, in Flor seyn.]

Kwitować, *nd.* 2. [eine Quittung geben, quittiren, einen womit abfertigen, abfinden.]

Kwitowy, *adj.* [Quittungs-.] kwitowe, *ego, n.* [Quittungsgeld.] *n.*

Kwoka, *i, f.* (kwoczka, *i, dim.*) [Glucke, Gluckhenne,] *f.*

Kwoli, ku woli, według woli, [nach Belieben, zu Gefallen, wegen.]

Kwota, *y, f.* [eine Summe, eine gewisse Zahl.]

Ł.

Łaba, *y, f.* [Elbe, *f.* ein Fluss.]

Łabęć, Łabędź, *dzia, m.* [Schwan,] *m.* łabędzi, łabędziowy, *adj.*

Łabędzik, *a, m.* [Schwänchen, *n*; Schwanenquast,] *m.*

Labirynt, *u, m.* [Labirynth, *n.* Jrrgarten,] *m.*

Łać, *nd.* 2. [giessen, eingissen. strömen, fliessen lassen.]

Łach, *a, m.* [alter Lumpen, Fetzen, zerlumpter Rock,] *m.*

Łachman, *a, m.* Łachmana, *y, f.* [zerlumpter Rock, Fetzen,] *m.*

Łacina, *y, f.* [das Latein, lateinische Sprache,] *etc.* łaciński, *adj.*

Łacinnik, *a, m.* [Lateiner,] *m.* łacinnikowy, *adj.*

Lacki, *adj.* [polnisch, lechisch.]

Łacność; *i, f.* [Leichtigkeit,] *f.* łacno, *adv.* łacny, *adj.* [leicht.]

Łącznia, *i, f.* [Vereinigungskraft,] *f.*

Łącznie, *adv.* [gemeinschaftlich.]

Łącznik, *a, m.* [Verbindungszeichen,] *n.*

Łaczny, *adj.* [hungernd, hungerig;] łączny, *adj.* [Wiesen-, verbunden, vereint.]

Łączyć, *nd.* 4. [verbinden, vereinigen.]

Ład, *u, m.* [Ordnung, Planmässigkeit, *f.* Geschick,] *n.*

Ląd, *u, m.* [Land, festes Land; Erdreich.] *n*

Lada, *i, f.* [Lade, Windlade; Werthe, Fege,] *f.*

Ladaco, *adv. et Subst.* [was nur immer; Taugenichts.]

Ladacość, *i, f.* [Nichtswürdigkeit,] *f.*

Ladajaki, *adj.* [was nur immer für einer; gleich viel welcher.]

Ładnie, Ładno; *adv.* [niedlich, schön, artig.]

Ładnieć, *nd.* 2. [niedlich und schön werden.]

Ładność, *i, f.* [Schönheit, Niedlichkeit,] *f.*

Ładny, *adj.* (Ładniuchny, *dim.*) [artig, niedlich, schön.]

Lądować, *nd.* 2. [landen, anlanden, ans Land tretten.]

Ładować, *nd.* 2. [laden, aufladen, beladen.]

Ładownica, *y, f.* [Patrontasche,] . ładowniczy, *adj.*

Ładowny, *adj.* [beladen, bepackt.]

Lądowy, *adj.* [Land-.]

Łag, Łęg, *u, m.* [Lohboden, Bruch, *m.* Zwischenwand.] *f.*

Lagier, *gru, m.* [Lager, Weinlager, *n.* Bodensatz,] *m.* lagrowy, *adj.*

Łagiew *gwi, f.* (Łagiewka, *dim.*) [Feldflasche, *f.* Lägel, *n*; eiserne Stange,] *f.*

Łagodnie, *adv.* [sanft, gelinde.]

Łagodnieć, *nd.* 2. [gelinder und sanfter werden.]

Łagodność, *i, f.* [Sanftmuth, Gelindigkeit,] *f.* łagodny, *adj.*

Łagodzić, *nd.* 3. [mildern, lindern, besänftigen.]

Łagodziciel, *a, m.* [Linderer, Besänftiger,]

Lagrowy, *adj.* [Lager-, Bodensatz.]

Łajać, *nd.* 2. [schelten; schimpfen.]

Laik, *a, m.* [Laye, Ungeweihter: Layenbruder,] *m.* laicki, *adj.*

Lak, *u, m.* [Lack, *f.* Siegellack,] *n.*

Lakierować, *nd.* 2. [lackiren.] Lakiernik, *a, m.* [Lackirer,] *m.*

Łąka, *i f.* [Wiese,] *f.*

Łaknąć, *nd.* 2. [hungrig seyn, hungern.]

Łakoć, *ci, f.* [Leckerbissen. *m.* Lockspeise,] *f.*

Łakocić, *nd.* 3. [locken, anlocken.]

Łakomca, *y,* Łakomiec, *mca, m.* [Geitzhals, gieriger Mensch,] *m.*

Łakomość, *i,* Łakomstwo, *a, n.* [Gier, Habsucht, Fresssucht,] *f.*

Łakomy, *adj. et Subst.* [habsüchtig geitzig; Geitzhals,] *m.*

Łakotka, *i, f.* [Leckerey, *f.* Naschwerk, *n.* Leckermaul, Näscher,] *m.*

Łakotliwie, *adv.* [naschhaft, näschig, leckerhaft.]

Łakotliwość, *i, f.* [Naschhaftigkeit, Näschigkeit,] *f.* łakotliwy, *adj.*

Łakotnik, *a, m.* [Näscher, Leckermaul,] *m.*

Lakowy, *adj.* [Siegellack-.]

Łąkowy, *adj.* [Wiesen-.]

Lakrycya, *yi, f.* [Süssholz. *n.* Lakrize,] *f.*

Lala, *i,* Lalka, *i, f.* (Laleczka, *dim.*) [Puppe, Docke,] *f.*

Lama, *y, f.* [Lahn, Gold- oder Silberlahn,] *m.* lamowy, *adj.*

Łamać, Łomać, *nd.* 2. [brechen, zerbrechen, entzwey machen.]

Lament, *u, m.* [Wehklagen, Lamentiren,] *n.*

Lamentować, *nd.* 2. [wehklagen.]

, pierwsza wioska w ziemi węgierskiej [illegible]
[illegible] nad [illegible] — w Łąkach pod Byczkowem.
bert, 17 Września
[illegible] Lajos [illegible]

[illegible] p. [illegible]
Lammenais : [illegible] Katolik X. [illegible] Lammenais
obstawał za pierwszeństwem i przewagą władzy krajowej.

[illegible] Blazac, [illegible] Taeno [illegible] Lucro — [illegible]
[illegible] mollis [illegible] lentus, lenis, lenis lenocinium [illegible] p. [illegible] levitas, mollitia
[illegible] blandire [illegible] ginnie [illegible]
[illegible] placare [illegible] p. przytulić

[illegible] Ten niech [illegible] (S. 1629); cf. [illegible] w ladow (podliżać p. [illegible]
[illegible] Tajać [illegible] Tote; [illegible]
[illegible] latrare [illegible] = latrare cf. laedere
[illegible] ballare, [illegible] galfram, [illegible] p. głos; [illegible]
[illegible] Tatwi [illegible] głos, Trzna.
[illegible] (teinture rouge) S. [illegible] (mixte qui donne une couleur rouge)
kost, [illegible] lutum.

cf. [illegible] które [illegible] przywabić
cf. longus [illegible] p. dług [illegible] cf. [illegible] limbus, [illegible]
[illegible] prilaudit = przywabić [illegible]
Tad [illegible] (= état florissant, accord) p. Taknąć, Lina.
p. glista; cf. lumniscus, Lamina [illegible] p. Takoní; cf. Len [illegible] linea
[illegible] wełna a [illegible]

[illegible] = lama, lacuna, cf. lens.
[illegible] cf. błonie, tan
[illegible] Takną, pragną, zięboną (Kl) cf. [illegible], Augias [illegible]
[illegible] lichó [illegible]
błoto; cf. [illegible] głód, [illegible]
[illegible]
[illegible] przytulić [illegible] allicere = [illegible]
Lacuna, lacus [illegible] p. Taszy. [illegible]

[illegible] takiego [illegible] tego [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] γλυκύρριζα — glycyrrhiza; liquiritia
[illegible] culleus, hala, halala, hulala [illegible] [illegible]
[illegible] Angriff [illegible]

[illegible] lamella

[illegible] (cf. zatamać [illegible] lamentari, [illegible]) Łag cf. [illegible]
[illegible] (Kl) [illegible] cf. [illegible] cf. [illegible]
[illegible] p. [illegible]
[illegible] [illegible] cf. [illegible]
[illegible] cf. Łatwa [illegible]
[illegible] p. [illegible] Interluere
[illegible] napełniły [illegible] cf. [illegible]

Łapunow : [illegible] [illegible] Zołkiewski [illegible] [illegible] [illegible] Władysławy. Chodkiewicz.

Łaski (Jan) arcybiskup gnieznieński.

Landgraf Heski [illegible] v. Hessen; Landgraff [illegible] [illegible] [illegible] Hesk. Książę miał być gubernatorem całej Wielkiej Polski 1396

Langewenne za namiestnika ma być dany Nowogrodzianom

Lander Tifred Lander (1411) v Spenheim 1412; inflantski mistrz Seifert Lander.

Langwinowicz : Swidrygiełło syna swego brata Jana Langwinowicza dał Nowogrodzianom na księżęcia, 1432.

Lansee (Ludwik v. L.) komtur w Gniewie 1432

Lingwenowicz : wojna księżęcia ruskiego Jerzego L. z Litwinami 1441. Książę Wielkiego Nowogrodu, [illegible] [illegible] W. książęta litewskiego. 1445.

cf. [illegible] (= [illegible]) = Styokawka; Łarcana [illegible].

Las (cf. δάβρος) cf. Zabor, locus (v. Łaz [illegible] nomus v. [illegible]). saltus est densitas arborum, dąbrów, cf. Dabor, δάβρος, [illegible] [illegible] jeden, [illegible] Gaj (cf. Łaska [illegible] [illegible]) cf. [illegible] [illegible] leśna. [illegible] [illegible] das [illegible], cf. Łoża [illegible] cf. Łaz.

cf. planus, planta [illegible], pług; cf. błonie, Łąka

Łan Land, łąd cf. ostoj, łożyć; cf. Lahne (łożyć [illegible]) cf. Łoże [illegible], plon, płacić (cf. myto = myć) [illegible] [illegible]

Łasić się [illegible] [illegible] fera et vulnus [illegible], felis (blandiens), [illegible] [illegible], [illegible] blandiri [illegible], adulari; cf. głaskać, Łaskować

Łasica, Łaska = Łasiczka, mustela [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], mustela [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Łaska, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Łaska (łaska = miłość) [illegible] [illegible] męczeny; kto łaskę pańską ma [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] łaska pańska na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] łaska pańska bez [illegible] [illegible] cf. Glimpf. [illegible] cf. [illegible] [illegible] Łaskać

Wiemy to panie Pilacie, iż ten Łańcuch dawno macie; Każden wezałeś cogi nosi, od śmierci się nie wyprosi (Rej 1618) cf. illicio = illaqueo cf. lina (linea)

Kto łaskaw, nie zapomina; kto niełaskaw, nie [illegible]. [illegible]

Łapa, [illegible] planta vel vola [illegible], [illegible]

Łagga [illegible] Laggen [illegible] [illegible] Tach, [illegible] Flagga; [illegible] [illegible] [illegible] cf. Flagge, Plane, cf. Kłoć

Łapa, chapa

Łapać cf. λαβεῖν, Łapa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] λαμβάνω [illegible] [illegible] λάπτω [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]; łapina cf. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] łapać; cf. [illegible] [illegible] [illegible] łapina, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] klepać [illegible]. κλέπτω cf. [illegible] łapy [illegible] [illegible] Klepsi

Łaszowane węgno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] warstwami ziemią złożona w kupy, tę mięszaninę po kilku miesiącach przerabia, potem pod siew rozsypuje i nakoniec [illegible] [illegible]

Łańcut; Wrogow [illegible] marszałek z [illegible] wojsk [illegible] króla Jerzego w Łańcucie; [illegible] [illegible] się [illegible] ku Rzeszowu [illegible]

Lamować, besetz…
Lamowy, …
Lampa, y, …
[Lamp…
Lampart, …
[lieder…
Lampiarz, …
händl…
Lampny, L…
Lamus, …
Behält…
Łan, u, m. …
wy, …
Lanca, y. …
Lancet, …
adj. …
Łańcuch, …
adj. …
Łańcuszek …
Kettch…
Landara, …
sche …
Łani, Łan…
adj. …
Lanka, L…
Flachs…
Łannik, …
bauer;…
Łanowy, …
Łap, cap. …
Łap, y, f. …
Łapac, adj. …
schnap…
Łapaczka, …
Fallstr…
Łapanina, …
f. etw…
Łapcie, c…
von Li…
Łapczywos…
sucht,…

Lamować, *nd.* 2. [mit Tressen oder Band besetzen.]

Lamowy, *adj. von* Lama.

Lampa, *y, f.* (Lampka, Lampeczka, *dim.*) [Lampe, *f.* Lampeglas.] *n.*

Lampart, *a, m.* [Leopard, Panther, *m. tr.* [liederlicher Mensch,] *m.*

Lampiarz, *a, m.* [Lampenmacher; Lampen händler; Lampenzünder,] *m.*

Lampny, Lampowy, *adj.* [Lampen-.]

Lamus, *a, m.* [Lehmhaus, feuerfestes Behältniss,] *n.* lamusowy, *adj.*

Łan, *u, m.* [Hufe Ackerlandes,] *f.* łanowy, *adj.*

Lanca, *y, f.* [Lanze,] *f.*

Lancet, *u, m.* [Lanzette,] *f.* lancetowy, *adj.*

Łańcuch, *a, m.* [Kette,] *f.* łańcuchowy, *adj.*

Łańcuszek, *szka, m.* [kleine Kette, *f.* Kettchen,] *n.*

Landara, *y, f.* [Landkutsche; altvätterische Kutsche,] *f.*

Łani, Łania, *i, f.* [Hirschkuh,] *f.* łani, *adj.*

Lanka, Lanuszka, *i, f.* [Mayenblume, *f.* Flachswerg,] *n.*

Łannik, *a, m.* [Hubensoldat; Hubenbauer;] *m.*

Łanowy, *adj.* [Huben-.]

Łap, *cap. interj.* [ripps rapps.]

Łap, *y, f.* [Tatze, Pfotte,] *f.*

Łapać, *nd.* 2. [greifen, haschen, fangen, schnappen.]

Łapaczka, *i, f.* [Falle, Fallgrube, *f. fig.* Fallstrick,] *m.*

Łapanina, *y, f.* [Haschsucht, Raubsucht, *f.* etwas Gehaschtes.] *n.*

Łapcie, *ciów, pl.* [Bastschuhe, Schuhe, von Lindenbast.] łapciowy, *adj.*

Łapczywość, *i, f.* [Haschsucht, Raubsucht,] *f.* łapczywy, *adj.*

Łapeczka, *i, f.* [kleines Pfötchen, Tätzchen,] *n.*

Łapka, *i, f.* [kleine Pfote, Falle, Mäusefalle, *f.* Aufschlag am Aermel.]

Laponia, *i, f.* [Lappland,] *n.* Lapończyk, *a, m.* [Lappländer,] *m.*

Larwa, *y, f.* [Larve, Schreckensgestalt, *f.* Maske,] *f.*

Las, *u, m.* [Wald,] *m.*

Lasa, *y, f.* [Flechtwerk, *n.* Fege, Sandfege,] *f.*

Laseczka, *i, dim. von* Laska.

Lasek, *sku, m.* [Wäldchen, *n.* kleiner Wald,] *m.*

Łasić się, *rec. nd.* 3. [sich schmiegen, fuchsschwänzen, demüthig thun.]

Łasica, *y, f.* (Łasiczka, *dim.*) [Wiesel,] *n.* łasiczny, *adj.*

Laska, *i, f.* [Stock, Stab, Stöcken,] *m.*

Łaska, *i, f.* [Gnade, Gunst, Gewogenheit,] *f.*

Łaskawca, *y, m.* [Gönner, Wolthäter,] *m.*

Łaskawić, *nd.* 3. [sanft machen, besänftigen, zähmen.]

Łaskawieć, *nd.* 2. [zahm werden, sanft werden.]

Łaskawość, *i, f.* [Gütigkeit, Gewogenheit,] *f.*

Łaskawy, *adj.* [gnädig, günstig, gewogen; zahm.]

Laskonogi, *adj.* [steckenfüssig, dünnbeinig.]

Łaskotać, *nd.* 2. [kitzeln.]

Łaskotka, *i, f.* Łaskot, *u, m.* Łaskoty; *pl.* [Kitzel,] *m.*

Łaskotliwy, *adj.* [kitzelig, kitzelnd.]

Laskowy, *adj.* [Hasellstauden-;] orzech, [Haselnuss,] *f.*

Lasować, *nd.* 2. [den Kalk durch die Fege laufen lassen.]

Lasowy, *vid.* leśny.

Łasy, *adj.* [hungrig, nach etwas naschig, naschhaft.]

Łaszt, *u*, *m*. [Last Getreide,] *f*. *tr*. [unzählbarer Haufen,] *m*.

Łata, *y*, *f*. [Latte, *f*. Flecken, *m*. Flickwerk, *n*. Fetzen,] *m*.

Latać, *nd*. 1. [fliegen; herumfliegen; zu fliegen pflegen; laufen.]

Łatać, *nd*. 1. [flicken, Flecke aufsetzen;] *fig*. [ausbessern.]

Łatanina, *y*, *i*. [Flickerey, *f*. Flickwerk,] *n*.

Latarnia, *i*, *f*. (Latarnka, Latarka, *dim*.) [Laterne,] *f*.

Latawiec; *wca*, *m*. [beständiger Herumflieger; Papierdrache,] *m*.

Łąteczka, *i*, *f*. [Puppchen,] *n*. łąteczny *adj*. Puppen-.]

Laternia, *vid*. Latarnia. Laternik, Latarnik, *m*. [Laternenmann,] *m*.

Łątka, *i*, *f*. [Kinderpuppe,] *f*. łątkowy, *adj*.

Łątkarz, *a*, *m*. [Puppenmacher, Puppenhändler; Marionetenspieler,] *m*.

Lato, *a*, *n*. [Sommer,] *m*. Lata, *pl*. [Jahre Alter,] *n*.

Latoperz, *a*, *m*. Niedoperz, [Fledermaus,] *f*.

Latopis, Latopisarz, *a*, *m*. [Annalist, Jahrbücherschreiber,] *m*.

Latorośl, *i*, Latorostka, *i*, *f*. [Sprössling, *m*. Sprosse.] *f*.

Latoś, *adv*. [heuer, dieses Jahr,] *f*.

Latowy, *vid*. Letny.

Łatr, *a*, *m*. [Klaster, Massstab von vier Ellen,] *m*.

Łatwie, Łatwo, Łatwość, Łatwy, *vid*. Łacno, etc.

Łatwowierność, Lekkowierność, *i*, *f*. [Leichtgläubigkeit,] *f*.

Łatwowierny, *adj*. Łatwowiernie, *adv*. [leichtgläubig.]

Laudum, *indect*, [Landtagsbeschluss,] *m*.

Laufer, *fra*, *m*. biegacz, biegun, [Laufer,] laufrowy, *adj*.

Laur, *u*, *m*. [Lorbeer, Lorbeerkranz,] *m*. laurowy, *adj*.

Laurować, *nd*. 2. wieńczyć, [mit Lorberen bekränzen.]

Lawa, *y*, *f*. [Lawa, *f*. Lavasstrom,] *m*.

Ława, *y*, *f*. [Bank, Ruderbank, überhaupt grosse Bank,] *f*.

Lawaterz, *a*, *m*. miednica, [Handbecken, Waschbecken,] *m*.

Ławeczka, *i*, *f*. [Bänkchen,] *n*.

Laweta, *y*, *f*. łoże armaty [Canonenlavette,] *f*.

Ławica, *y*, *f*. [Bank, Rathsbank, Schöppenbank,] *f*.

Ławka, *i*, *f*. [Bank,] *f*. przez wodę, [Steg übers Wasser,] *m*.

Ławnik, *a*. *m*. [Schöppe,] ławniczy, *adj*.

Ławnikowstwo, *a*, *n*. (Schöppenamt,] *n*.

Łaydacki, *adj*. [liederlich, abgerissen, schlecht,]

Łaydaczeć, *nd* 2. Łaydaczyć się *rec*. *nd*. 4. [liederlich werden.]

Łajdactwo, *a*, *m*. [Liederlichkeit, *f*. liederliches Gesindel, Lumpenzeug,] *n*.

Łajdak, *a*, *m*. [liederlicher Mensch,] *m*. łajdaczka, [liederliches Weib.]

Łajno, *a*. *n*. [Koth, Dreck,] *m*.

Łazanek, *nka*, *m*. Łazanki, *pl*. [Nudelflecke,]

Lazaret, *u*. *m*. [Lazareth,] *n*. lazaretowy, *adj*. [Lazareth . Spital-.]

Łazarz, *a*, *m*. [kranker elender Mensch,] *m*. łazarzowy, *adj*.

Łażbić, *nd*. 3. [Bienen- zeideln, Bienenstöcke beschneiden.]

Łażbień, *a*, *m*. [Zeidelbret,] *n*.

Łazić, *nd*. 3. [Kriechen, langsam gehen.]

Łaziebnik: Łaziennik, *a*, *m*. [Bader, Badeaufseher, Badeknecht,] *m*.

Łazienka, *i*, *f*. [Badstube, Badkammer.] *f*.

Łazienny, *adj*. [Bade-, Bad-.]

Łaźnia, *i*, *f*. [Badehaus, *n*. Badestube, *f*. Bad,] *n*.

Lazur, *u*, *m*. [Lasurfarbe, Blaufarbe, *f*. *metom*. himmelblau.]

Ł

-rzecz (λabpers) [illegible]

-zar (Łazo) ostatni i wątpliwy potomek sławnego domu
[illegible]meniów, upadł z Serwią na polu Kosowem, 15 czerwca
[13]89. Łazar zginął i Amurat I zabity przez Milosza.

[illegible]wiad

[illegible] na Łowie musi być podstawą [illegible]
[illegible] λαβαj; [illegible] λεχος, [illegible] łożyć, [illegible] batwan.
[illegible]

[illegible] pastek o tobie Ławica zasiędzie, stanieć się według [illegible] (Ζε), przydzie wójt z Ławicą swą [illegible]

[illegible] Łaź [illegible] Łażno [illegible]
[illegible]
[illegible] łaź [illegible] λόφος, luco [illegible] błoto, [illegible]

[illegible] p. Łysy.

[illegible] latare p. Łasić; [illegible] p. sięgać
[illegible] = przyłazić)
[illegible]

[illegible] Łaźnia.

[illegible]kowey łazni od Polaków zgotowaney [illegible] p. bielarz
[illegible] przyjaciel ledwie się optynowszy = optynąwszy [illegible] postoł [illegible]
[illegible] bogaty, [illegible] latrina u. latrinum, lavatrina, lavacrum
[illegible] p. laska; [illegible]

Łatyńska Krzyna = [illegible]

Łatyszowie czyli Lettowie

Latoryca Hl. Latorcza; [illegible]

Lassochów [illegible] Krzysztof Pieniążek 1507
[illegible] Jaczmiński, Krakowski i Łańcucki [illegible]
Latoides [illegible] = Apollo [illegible].

Łata Latz (bruśtl. ze), Latta [illegible] p. płat.
Łata w sukni [illegible] Leiste p. listwa
[illegible] (p. palmula), palma), p. płyt.

Łatać (słn. [illegible], alt. laton) [illegible] (lać) cf. volumen lapsus [illegible]
p. Łach. [illegible] u plesi u. pleo [illegible]; Latuje się krowa = biega-
się = [illegible]; p. lekki, [illegible]
[illegible] (słn), [illegible]; p. bok; πλευρον, latus [illegible]
[illegible] p. slabizna, [illegible]
[illegible] p. pięć
flatur [illegible] – evolat (wylata)

Latawiec [illegible]
[illegible]

Łątka = lalka, pupa, κόρη [illegible], πλαγγών
[illegible] plangunculae [illegible] πλαγγων = [illegible]
[illegible]

lato (bei den [illegible] nowe lato = nowy rok); lato [illegible] upominey
[illegible] gładki, [illegible]
trzydziestu [illegible] bogaty [illegible]
w sześćdziesiąt nabożny (= [illegible]) [illegible] śmierci takim niebędzie [illegible]
[illegible] Lato = [illegible] gody u. jary [illegible] u. poza = [illegible]
p. głownia.

Łatos u. Łatosek [illegible]
Łońsi = tegoroczny [illegible]

Lemki: pełno nazw rodowych chorwackich u Lemków.
Leodium = Lüttich [illegible]: w Leodium [illegible] 1844

Ledaś - leda za obłuda (Kl) cf. Kość [illegible] zły roty co leda (lada?) za przyczynką z kościołem. drą koty (Kl) [illegible]
Lekować [illegible] baba [illegible]
Legować = odkazywać co [illegible] (Kl) legowne = [illegible]
Łaza Lossa in der Lausitz; [illegible] nazwanej po niemiecku [illegible] Łoksa.
Lech zabija Kraka i r. 728 zostaje księciem [illegible] pewno Żeliso, że Lech miał zamiar zmówiwszy się z Morawianami i Ślązakami absolutnie [illegible] rządu, [illegible] go dając tylko bratobójstwo za przyczynę. - (Lech [illegible] Lew) [illegible] Krapina, [illegible] Wołoch. [illegible] Licates. cf. [illegible] [illegible] (Ågoths)

[illegible] lekarza [illegible], umarły [illegible]

cf. Łaski [illegible], Tub, Tlluf (w Kron)
[illegible] jak kapusta, [illegible] jako głąbie, gołe, [illegible] purpura (165[illegible]
Którzy za [illegible] o jałmużnę chodzą (Kl) [illegible] cf. chleb, λέβης [illegible] [illegible] zieje, głowa [illegible]
Lebioda Malde (arroche)

Lekka = wątroba [illegible] Lekko z ptaki, [illegible]
[illegible] trzeba lekko ważyć [illegible]

Łechtać [illegible] Łaska [illegible] titillare, blandiri, lacessere [illegible]
co prędzej [illegible] [illegible] [illegible]
Lecz [illegible] (cf. aliena, ἄλλος λέγω)
leczyć cf. [illegible], lekki, levis [illegible] [illegible] cf. [illegible] (se curare) [illegible] [illegible]
Leguie [illegible] (cf. Tysy)
Lęzce [illegible] długi [illegible] (Kl.) λήγω cf. [illegible]

Lelek: gdy się ruszą lelkowie i myszy skrzydlate nocne kruki [illegible] i sowy rogate, Kl. (H. alasa)

Len dziki = lenica = ożeta; cf. [illegible]

Leń (Langsam [illegible], długi [illegible]) [illegible] cf. lać, [illegible] [illegible] leniwy = [illegible] [illegible] lanternar [illegible]

Lenić cf. [illegible], lentare (= gibać), languere, lenić = [illegible].
[illegible]

[illegible] lentus [illegible] leniwy [illegible] leniwy [illegible] [illegible], stiem [illegible]
[illegible] stały.

cf. λόχος, λόκμη = Łożyska

Lęk (Schlabungt [illegible]) cf. λόγχη [illegible] (lękać)
lękać languere, λαγγάζω. λαγγεύω [illegible] lenić [illegible] leda.
mógłby zadrżeć lęknąłby się każdy, widząc że czas upływa [illegible] zawody. [illegible] cf. λαβρεω) λήγω [illegible] [illegible] lękały [illegible] ἔλεγχος [illegible].

Leibnitz Leibnitz: nauka Descarta wpłynęła na Leibnitza, i [illegible] jego Teodycea działać poczęła na filozoficzne pojęcia we Francyi.
Lehal [illegible] (+20)
Lemnygra (1433): Jan [illegible] z Brudzowa [illegible] wojewoda (151[illegible])

Lazurować, *nd.* [lasiren, kraftmehlen.]

Lazurowy, *adj.* [lasurblau.]

Łbieniec, *ńca, m.* [Brandschlange, Felsenwurm,] *m.*

Łbisty, *adj.* [grossköpfig.]

Łeb, *łbu, m.* [Kopf überhaupt bei den Thieren.]

Lebiodka, Lebiotka, *i, f.* [Doste, Hagen.] *m.*

Łechciwy, *adj.* Łechciwie, *adv.* Kitzelig.]

Łechciwość, *i, f.* [Kitzel, *m.* Kitzlichkeit,] *f.*

Łechtać, *nd.* 2. [kitzeln; aufmuntern, anreitzen.]

Lecieć, *nd.* 3. [fliegen, laufen; rennen; hinstürzen, hinfallen.]

Lecz, *conj.* [sondern, aber allein.]

Leczyć, *nd.* 4. [heilen, curiren;] się, [die Cur annehmen, sich heilen.]

Ledwie, Ledwo, *adv.* [Kaum, mit Mühe. Kaum noch.]

Ledz, *nd.* 2. [hinfallen, hinstürzen, liegen bleiben.]

Lędźwie, *dźwi, pl.* [Lenden;] lędźwiowy adj.

Legać, *freq. nd.* 1. [zu liegen pflegen, sich oft hinlegen.]

Legacya *yi, f.* [Gesandschaft; päpstliche Legation, *f.* legacyjny, adj.

Legawiec, *wcá, m.* [Bärenhäuter, Faullenzer;] *m.*

Legawisko, *vid.* Legowisko.

Legawy, *adj. n. p.* pies, [Hühnerhund, Wachtelhund,] *m.*

Legnąć, *vid.* Ledz.

Legowisko, *a, m.* [Lagerstätte, *f.* Lager,] *n.*

Legumina, *y, f.* [Hülsenfrucht, *f.* gewöhn. Mehlspeise,] *f.*

Lejek, lejka, *m.* [Trichter,] *m.*

Łęk, *u, m.* [Bogen, *m.* Bogengewölbe,] *f.*

Lękać się, *nd.* 1. [sich fürchten, vor etwas erschrecken.]

Lekarka, *i, f.* [Aerztinn,] *f.*

Lekarnia, *i, f.* [Heilstube, *f.* Gesundheitshaus; Apotheke,] *f.*

Lekarski, *adj.* [medicinisch, ärztlich; heilsam.]

Lekarstwo, *a, n.* [Arzeney, *f.* Arzeneymittel, *n.* Arzneykunde,] *f.*

Lekarz, *a, m.* [Arzt, *m.* Lekarzowy,] *adj.*

Łękaty, *adj.* łękowaty, [auswärts gekrümmt, bogenförmig.]

Lekcya, *yi, f.* [Lection, *f.* Unterricht,] *m.*

Lekczyć, *nd.* 4. [erleichten, leichter machen.]

Lekki, *adj.* Lekko, *adv.* [leicht, nicht schwer.]

Lekkomówność, *i, f.* [leichtsinnige Rede,] *f.* lekkomówny, *adj.*

Lekkomyślność, *i, f.* [Leichtsinn.] *m.* lekkomyślnie, *adv.* lekkomyślny, *adj.*

Lekkość, *i, f.* [Leichtigkeit, *f.* Leichtsinn,] *m.*

Lekkowierność, *vid.* Łatwowierność.

Lękliwość, *i, f.* [Furchtsamkeit, Furcht,] *f.*

Lękliwy, *adj.* Lękliwie, *adv.* [furchtsam, leicht erschrekend, scheu.]

Łękowaty, *adj.* [bügelförmig, bogenartig.]

Lektyka, *i, f.* [Tragsessel, *m.* Sänfte,] *f.*

Lektykarz, *a, m.* [Sänftenträger.] *m.*

Lelek, *lka, m.* [Nachtrabe, Nachtreiher,] *m.*

Lemiesz, *a, m.* [Pflugschaar,] *f.*

Len, *lnu, m.* [Flachs,] *m.*

Leń, *nia, m.* [fauler, träger Mensch,] *m.*

Lenić się, *nd.* 3. [faul seyn, träge seyn, schwer an etwas gehen,]

Lenić, *nd.* 2. [faul und träge werden.]

Leniuch, *a,* Leniwiec, *wca, m. vid.* Leń.

Lenistwo, *a, n.* Leniwość, *i, f.* [Faulheit, Trägheit.] *f.*

Leniwie, Leniwo, *adv.* Leniwy, *adj.* [faul, träge, langsam.]

Lenno, *a, n.* [Lehen, *n.* Lehnbarkeit,] *f.*

Lennodawca, *y, m.* [Lehnsherr,] *m.*

Lenność, *i, f.* Leństwo, *a, n.* [Lehnbarkeit,] *f.* lenny, *adj.*

Lep, *u*, *m*. [Vogelleim,] *m*. *fig*. [Falle, *f*. Fallstrick.] *m*.
Lepak, *adv*. *absol*. zaś; [hingegen, dagegen.]
Lepianka, *i*, *f*. [Lehmwerk, *n*. Lehmhütte,] *f*. *tr*. [Erdkloss,] *m*.
Lepić, *nd*. 3. [Kleben, mit Lehm schmieren, zusammen kleben.]
Lepiéj, *adv*. *comp*. von Dobrze, [besser, vortheilhafter.]
Lepistość, *i*, *f*. [Klebrigkeit,] *f*. lepisty, *adj*.
Lepowy, *adj*. [Vogelleim-.]
Łepski, *adj*. [trefflich, brav, wacker.]
Lepszeć, *nd*. 2. [besser werden.]
Lepszość, *i*, *f*. [grössere Vorzüglichkeit,] *f*. lepszy, *adj*.
Lepszyć, *nd*. 4. [bessern, verbessern, besser machen.]
Łeptać, *nd*. 2. [schlabben, schlappen, schlabbern.]
Lesisty, *adj*. [waldig, voll Strauch und Gebüsch.]
Leśniak, *a*, *m*. [Waldmensch, Waldbewohner,] *m*.
Leśnictwo, *a*, *n*. [Forstwesen, *n*. Försterei,] *f*.
Leśniczy, *ego*, *m*. [Förster,] *m*. leśniczy, *adj*. [Förster-, Forst-.]
Leśniczyna, *y*, *f*. [Försterinn,] *f*.
Leśnieć, *nd*. 2. [verwachsen, zu einem Walde werden.]
Leśniowka, *i*, *f*. [Holzapfel,] *m*.
Leśny, *adj*. [Wald-, Forst-,] *tr*. [wild.] *subst*. [Hegereiter,] *m*.
Leszcz, *a*, *m*. [Brassen, *m*. Brachse,] *f*.
Leszczyna, *y*, *f*. [Haselnussbaum, Haselnusstrauch,] *m*. leszczynowy *adj*.
Letarg, *u*, *m*. [Schlafsucht, *f*. Scheintod,] *m*. letargowy, *adj*.
Letni, *adj*. [Sommer-; jährig, ein Jahr alt; lau, laulig.]
Letnić, *nd*. 3. [lau machen;] letnieć, *nd*. 2 [lau werden.]

Letnik, *a*, *m*. [Sommerkleid, *n*. Sommerlaube,] *f*.
Lew, lwa, *m*. [Löwe, *m*. auch der Mannsnahme Leo.]
Lewar, *u*, *m*. [Wagenheber, *m*. Wagenwinde,] *f*.
Lewek, *wka*, *m*. [kleiner Löwe, *m* Löwenthaler,] *m*.
Lewica, *y*, *f*. [linke Hand, Linke, *f*. linke Seite,] *f*.
Lewkonia, *i*, *f*. [Levkoje,] *f*.
Lewkowy, *adj*. von Lewek.
Lewny, Legny, *adj*. [Giess.]
Lewo, *adv*. [links:] *subst*. [Unrecht, *n*. Unrechtmässigkeit.] *f*.
Leworęki, *adj*. [linkhändig, linkisch, links.
Lewy, *adj*. [link, linker Hand, linker Seite; unrecht.]
Lej, *eju*, *m*. [Trichter,] lej, *a*. *m*. [Zecher,] *m*.
Lejbowaty, *adj*. [schwerleibig, ungeschikt.]
Lejc, *a*, *m*. Lejce, *pl*. [Leitseil, *n*. Leitriemen, *m*. Lenksel, *n*.
Lejkowaty, *adj*. [trichterförmig.]
Lejkowy, *adj*. [Trichter-.]
Lejtenant, *a*, *m*. porucznik, [Lieutnant,] *m*.
Leża, *y*, *f*. [Lagerstätte, *f*. Lager, *n*. Standqnartier,] *n*.
Leżączki, wleżączki, *adv*. [liegend, im Liegen.]
Leżak, *a*, *m*. [Bienenstock, Lagerstock, *m*. Lagerbier,] *n*.
Leźć, *nd*. 2. [kriechen, schleichen.]
Leżeć, *nd*. 4. [liegen; wohnen, weilen; darnieder liegen.]
Łezka, *i*, *f*. [Thränchen, *n*. kleine Zähre,] *f*.
Leżuch, *a*, *m*. [Faulenzer, Bärenhäuter.]
Leżuchostwo, *a*, *n*. [Faulenzerei,] *f*.
Leżysko, *a*, *n*. legowisko, [Lagerstätte, *f*. Standquartier,] *n*.
Łga, *i*, *f*. łgarstwo, [Lüge,] *f*.
Łgać, *nd*. 2. [lügen, Unwahrheit sagen.]

...rzbos morzem obtoczona.
...sbicka poetrya = Safo
...rmen[illegible] a poezye pozostałe po jego zawczesnej śmierci
...wocz [illegible]

Leszańska nachia [illegible]
Leszek obrany r. 784 zabity w Morawii, dokąd wyszedł przeciw ... wojskom Karola Wielkiego.
Leszek III syn jego [illegible]
Lepanto ... zwycięstwo lepanckie [illegible]
Leske [illegible] 1447.

Lep cf lepor, lepidus, [illegible] (1603) f. śliczny [illegible]
Lehm f. glina, klej, [illegible] gluzinum [illegible]

..., p. ogon. [illegible] (cf. mrówkołów = mrówkolew)

niewka ... lewek ... (1619)

[illegible]

...ś, laurus, Gnarós, sederus [illegible] krzywy, [illegible] · Kit [illegible]
... valgus (= krzywogęby)

[illegible] łaska boża cobie ... co lepszego niech kto powie (1629)
[illegible] nie wiele złego, [illegible] dobry pies, niźli zły człowiek

... leca na wóz, bez wiosła na wodę, bez ostrog na konia nie wsiaday [illegible]
... z likiem ... przypowieści (1618) [illegible] cf. Liby E. Lare [illegible]
... zalecić

...zia na mury, na wieżę (XV) f. [illegible] f. leń, f. [illegible], ... ignąć, zadtu.
... zalecić, p. obiały, p. pachołek.
... Łożyć Lagn; [illegible] tyie (1629) cf. Lnizh, [illegible]
... Łatka, lgnąć, lichy.

... to iże ten z kradnie [illegible] żebrać, nie trzeba tam iść gdzie człek nowego ... dojdzie albo na koniu dziedzic (1629) cf. Ledzić; λέγω, [illegible]
Liegen. [illegible]

Lebni n. lato = [illegible], [illegible] = calor [illegible] calidus; cf. Lewy = zieloność, cf. Kadzić; cf. [illegible] (...), [illegible]
cf. [illegible] lato; [illegible] cf. luxus

Ligęza, (dat. Ligęzie) Np.
Ligia (obfita Liyünicw (Kl)
Likurgus prawotwórca (Kl)
Lipcowy (zł. dynastya = ta dynastii da zł[illegible])
Lim [illegible] Lim-Lemo : nad brzegiem Lima
Linowy ſ. Lüneburg.
Lignicki xiążę n. Lignitz ſ. Ruprecht.

Libusza Np.
Lirya Lyrian
Libia Libyan
Libussa, przezwany Wiximir, założyciel Gdańska i Wixmaru, który podbił Pomeranię a panował po Parniaku (ſ. Panad) lat 50. Ten córek miał sześć; dwie [illegible] da i Pryma wyszły za mąż do Saxonii, trzy do Czech, a szósta Sanda po Toporczyka wojewodę (ſ. Żeliza).

Tgadnam co nastąpić [illegible] (Kl)

Łgarze P. Bog karze, jeśli nie mrozem, tedy powrozem (Kl 1619) cf. lewis

Łgnie to (columbarius paludis ſ. Łęg) non est stabile, ci fundo hujus paludis pedem firmare non potest

Liczyć cf. λέγω, λόγος. Tązyć, ligare, [illegible] cf. librare = rozważyć;
[illegible] (liczoner = licząc 1575;
cf. lis, cf. Łgać, [illegible]

aby wagi, funty, miary i libry rozmaite jako też Łokcie były sprawiedliwe, prawdziwe. 1611 [illegible]

Lik cf. Lafam. legere, cf. czytać = cenzeri [illegible] ſ. głosić, cf. libra.

[illegible]

[illegible] cf. Łamany = nierówny; lichwiarz = zła ſ. lichota

[illegible]

[illegible] pożyczać Łaówre [illegible] i Koźyrc = rozwóż.
cf. Tęczyć, ślizgać, Schleifen, Schlagen

Lipowe [illegible] = Łyko.

[illegible] lichwa z lichwa [illegible]
[illegible]

Lichwo cf. [illegible] złoty [illegible] nad podnosi do złotego stopnia (w Tarnowi antu Rachrego 1587) [illegible] pochopny [illegible] cf. lekki
[illegible] ſ. Tyrzy [illegible] ſ. Tatkuć / lekki

Lipeckie lentes [illegible]

Licytacya nate roboty odbędzie się in minus do summy N. [illegible]

Liczu [illegible] by pannom się dzieci [illegible] urzędnikom nie [illegible]
[illegible]

Lingwal Ts. w Inflanciech (1417)
Lipawa: Wojt w Grobin donosi Komturowi Memelskiemu iż Żmudzin spalili Lipawę (1413)
Linc miasto główne Górnych Austryi [illegible] obłężone [illegible] 1626 [illegible]

Lingwenom krewnik Witold, za naczelnika od Witolda naznaczony dla Nowogrodzian 1410;
Lipka, [illegible] z Komonicz [illegible]

Łgarka, *i*, *f*. [Lügnerinn,] *f*.
Łgarski, *adj*. [lügnerisch, lügenhaft.]
Łgarstwo, *a*, *n*. [Lügen, *n*. Lüge, *f*. Lug,] *m*.
Łgarz, *a*, *m*. [Lügner, Schwindler,] *m*.
Lgnąć, *nd*. 2. [kleben bleiben, stecken bleiben, ankleben.]
Libertyn, *a*, *m*, [Freigeist,] *m*. libertyński, *adj*.
Liberya, *yi*, *f*. [Livrée,] *f*.
Libra, *y*, *f*. [Apothekerpfund; ein Buch Papier,] *n*. librowy, *adj*.
Lice, *a*, *n*. [Wange, *f*. Gesicht, *n*. Antlitz,] *m*.
Lichmanina, *y*, *f*. [schlechtes Zeug, schlechtes Verfahren,] *n*.
Licho, *a*, *n*. [ungleiche Zahl, Grade und Ungrade, Unglück,] *n*.
Licho, *adv*. [elend, übel.
Lichocić, *nd*. 3. [einen arm machen, ausplündern.]
Lichota, *y*, Lichość, *i*, *f*. [Noth, Jammer und Elend, Schlechtigkeit.]
Lichotny, *adj*. [schlecht, jämmerlich, miserabel.]
Lichtarz, *a*, *m*. świecznik, [Leuchter, *m*. lichtarzowy, *adj*.
Lichwa, *y*, *f*. [Wucher, *m*. Wuchern,] *n*.
Lichwiarka, *i*, *f*. [Wucherinn,] *f*.
Lichwiarstwo, *a*, *n*. [Wucherei,] *f*. lichwiarski, *adj*.
Lichwiarz, *a*, *m*. [Wucherer,] *m*.
Lichwić, *nd*. 3. [wuchern, Wucherei treiben.]
Lichwopłatny, *adj*. [Wucherzins zahlend.]
Lichy, *adj*. [miserabel, schlecht, schwach.]
Licowy, *adj*. [Backen-. Wangen.]
Licytacya, *yi*. *f*. [Versteigerung, Auction,] *f*. licytacyjny. *adj*.
Licytator, *a*, *m*. [Versteigerer, Licitator,] *m*.
Liczalny, *adj*. [zahlbar, sich zählen lassend.]
Liczba, *y*, *f*. [Zahl, *f*. Rechung,] *f*. liczbowy, liczebny, *adj*.
Liczebnik, *a*, *m*. [Rechner, Zähler,] *m*.

Liczenie, *a*, *n*. [Zählen, Rechnen, *n*. Numeriren,] *n*.
Liczman, *a*, *m*. [Rechenpfennig,] *m*.
Liczność, *i*, *f*. [Vielheit, reiche Anzahl, Menge,] *f*.
Liczny, *adj*. Licznie, *adv*. [zahlreich, zählend.]
Liczyć, *nd*. 4 [zählen, rechnen.]
Liczykrupa, *y*, *f*. [Knaufer, Kniker, Filz,] *m*.
Liga, *i*, *f*. [Bündniss, *n*. Bund, *m*. Ligue,] *f*.
Lik, *u*, *m*. [Anzahl, Zahl,] *f*.
Likwor, *u*, *m*. [Liquer,] *m*. likworowy, *adj*.
Lila, *i*. *f*. [Lilafarbe,] *f*.
Lilia, *i*, *f*. [Lilie,] *f*. liliowy, *adj*. [Lilen]
Limitacya, *yi*, *f*. odroczenie; [Aussetzen bis zu einer andern Zeit.]
Limitować, *nd*. 2. [aussetzen, verschieben.]
Limonada, *y*, *f*. [Limonade,] *f*.
Lin, *a*, *m*. [Schleibe, *f*. ein Fisch.]
Lina, *y*, *f*. [Tau, Seil, *n*. grober Strick,] *m*.
Linia, *i*, *f*. [Linie, gerade Linie. *f*. Reihe,] *f*.
Linieć, *nd*. 2. [haaren, sich hären; sich abhäuten.]
Liniować, *nd*. 2. [liniren, Linien ziehen.]
Liniowy, *adj*. [Linien-, nach der Linie.]
Lipa, *y*, *f*. [Linde,] *f*.
Lipcowy, *adj*. von Lipiec.
Lipczak, *a*, *m*. [eine Art Kupfereidechsen.]
Lipczyk, *a*, *m*. [Juliuskäfer,] *m*.
Lipiec, *ca*, *m*. [Julius, Brachmonat, *m*. Jungfernieth, Jungferhonig,] *m*.
Lipina, *y*, *f*. [Lindenholz, Lindengehölz,] *n*.
Lipkawy, *adj*. [etwas kleberig.] lipki, *adj*. kleberig.]
Lipkość, *i*. *f*. [Klebrigkeit.] *f*.
Lipnieć, *nd*. 2. [klebrig werden. ankleben.]
Lipowiąz, *ęza*, *m*. [Steinlinde, kleine Ulme, *f*.
Lipowiec, *wca*, *m*. [Jungfernmeth, Jungfernhonig.] *m*.

Lipowy, *adj.* [Linden-.]
Lipsk, *a, m.* [Leipzig,] *n.* lipski, *adj.* [Leipziger-.]
Lira, *y, f.* [Leyer,] *f.* lirny, lirowy, *adj.*
Liryczny. *adj.* [lyrisch.]
Lirzysta, *y, m.* [Leyermann Leyerer,] *m.*
Lis, *a, m.* [Fuchs;] *fig.* [schlauer Gast *m.* Fuchspelz,] *m.*
Liść, *a, m.* Liście, *coll.* [Blatt, Laub; *n.* Blätter.]
Liściany, Liściowy, *adj.* [Blätter-, Laub-, blätterig.]
Liścić, *nd.* 3. [belauben; ins Laub schliesßen.]
Liścik, *a, m.* [Blätterchen; Briefchen,] *n.*
Lisi, *adj.* [Fuchs-; arglistig.]
Lisieć, *nd.* 2. [fuchsroth werden;] lisowatość; [Fuchsröthe,] *f.*
Lisowaty, *adj.* [fuchsroth, rothhaarig, rothköpfig.]
Lisowczyk, *a, m.* [leichter Reiter; Räuber,] *m.*
List, *u, m.* [Brief; *m.* Blatt,] *n.*
Listopad, *a, m.* [November, Wintermonat,] listopadowy, *adj.*
Listowy, *adj.* [Brief ; Blatt-.]
Listwa. *y, f.* (Listewka *dim.*) [Leiste,] *f.*
Listwowanie, *a, n.* [Leistengeben, Briefwechsel,] *m.*
Liszaj, *aju, m.* [Flechte, Schwindflechte;] *f.*
Liszeć, *nd.* 2. [schlecht werden, elend werden.]
Liszka, *i, f.* [Fuchs, *m.* Füchsinn, *f.* Rausse,] *f.*
Liszyca. *y, f.* [Füchsinn,] *f.*
Litania, *i. f.* [Litaney; *f.* langes Register,] *n.*
Litera, *y. f.* [Buchstabe.] *m.*
Literacki, *adj.* [literärisch, Literatur-.]
Literalny, *adj.* literalnie, *adv.* [buchstäblich,]
Literat, *a, m.* [Gelehrter,] *m.* literatka, [Gelehrte,] *f.*
Literatura, *y, f.* [Belesenheit, Literatur,] *f.*
Litewka, *i, f.* [Lithuaerinn;] *f.*
Litewski, *adj.* [lithuanisch, Lithuanen-]
Litkupnik, *a, m.* [Mäkler, Unterhändler; Leihkauftrinker,] *m.*
Litość, *i, f.* [Mitleid, *n.* Barmherzigkeit,] *f.*
Litościwy, *adj.* Litościwie, *adv.* [mitleidig; barmherzig.]
Litować się. *nd.* 2. [Mitleid haben, sich erbarmen.]
Litwa, *y, f.* [Lithauen.] *n.*
Litwin, *a, m.* [Lithauer,] *m.*
Lity, *adj.* [von Metall gegossen, gediegen.]
Liwrant, *a, m.* [Liferant,] *m.* liwrantski, *adj.*
Liwrunek. *nka, m.* [Liefern, *n.* Lieferung,] *f.*
Lizać, *nd.* 2. [lecken, belecken; schmeichelnd lecken.]
Lizacz, *a, m.* [Lecker, Belecker; Schmeichler,] *m.*
Liziobrazek, *zka, m.* [Heiligenlecker,]
Lizuś, *a, m.* [Speichellecker, Schmeichler,] *m.*
Łkać, *nd.* 1. [schluchzen. weinend seufzen]
Lnianka, *i, f.* [Linnentuch, *n.* Leinwandkittel,] *m.*
Lniany, *adj.* [Linnen-, Lein-, Flachs-.]
Lnica, *y, f.* [Flachskraut,] *n.*
Łoboda. *y, f.* [Melde,] *f.* łobodny, *adj.*
Łoboż, *i. f.* Łobozie, a, *n.* [Stengel,] *m.* łobozisty, adj.
Loch, *u, m.* [Grube, *f.* Loch in der Erde,] *n.*
Lochowatość, *i, f.* [Menge von Löchern, Höhlen.]
Lochowy, *adj.* [Gruben-, Höhlen.]
Łoczyć, *nd.* 4. [gierik einschlucken, lecken.]
Łoczydło, *a, m.* [Wollkraut,] *n.*
Łoczyca, *i, f.* [Saudistel, Gänsedistel,] *f.*
Lód, *u, m.* [Eis, Gefrornes,] *n.*
Łodczasty, *adj.* [wie ein Schifchen gestaltet.]

[illegible]ybona Lifabon f. Kupiec. ([illegible]owski. [illegible] I

[illegible] Литва; единоплеменная съ коренными древнѣйшими
[illegible]родами, съ Пруссами, съ Зимголою въ Семигаліи, Жмудью
западной части Виленской губерніи, съ Корсью въ Курлянд[іи],
[illegible], съ Леттами и Ливами въ Лифляндіи (cf. Устряловъ.)

[illegible]adya Litwadina.

[illegible]towski Komitat [illegible]

[illegible] na litkupy ([illegible] zum Lauftrun[k] (Kl) proxeneticum. Lera (cf. [illegible]) f. Tysy.

[illegible] mieć na ubogie [illegible], aby głodu nie cierpieli. [illegible] ἔλεος [illegible] zal.
[illegible] zły.

Lisie pomknij się, [illegible] sobole [illegible] za [illegible]
[illegible]
[illegible]
f. pies. Lis [illegible] Lattas [illegible], lepus [illegible], κερδώ, κερδαλή, [illegible]
[illegible], 2. lis morski, vulpes, [illegible]; 3. lis (ptak)
[illegible] vulpeculam, [illegible] volans (flugaude Maki)

[illegible] nasienia nie lituje, lecz je hojnie sieje (Kl) cf. Lind (zal)
[illegible] (cf. miseret [illegible]) f. liszeć

[illegible] (cuncta auro lita in domo Neronis. suet.) [illegible] f. lać cf. Laiton.
[illegible] = odlewany

Aboś nie słyszał kiedy w lisi ogon [illegible]! ([illegible])

[illegible], L. lingere (lingua), [illegible] Tyżka, cf. λάπτω, lambo
[illegible] f. głupy, Teptać, f. Klinga [illegible] (lingula)
[illegible] Lithy; cf. Lay, [illegible] Taknać, f. Tag; cf. loquor (loquens linguam)
[illegible] (przylizować się = przypochlebiać się [illegible])

Tykać [illegible], λιγγάνω, λιχμάω (singultare)

Listu [illegible] kogo. co prosi o list, właściwemi znaki, opiszą i wystrychną
(Wencel) że taki a taki. (Kl). cf. liber, f. tykoj. List drzew, złot folium
[illegible] = list; cf. literae (cf. głoska)

λαμαίλωον

[illegible] ἀκέραξ, ἀδέκαζος [illegible]

Listwa f. szlak; obramia u szaty [illegible], [illegible] cf. lice.

Liszaj cf. Lechtać?
po starym pasterzu liszy się rado osierociałe, nowemu miejszy.
wszytko stado (Kl) [illegible]

[illegible] f. [illegible] cf. Liżysko
Lej = dot. [illegible]

[illegible], Tykać, [illegible] ligurire, [illegible], λαβροφαγέω, λαιμάω

[illegible] = Gaustoly, ferula silvest. ferula [illegible] hyponion

Ltód, luty; Marcowy lód [illegible] (glacies, gelidus)

Kowicza w Czechach wyprowadzają ród swój od Popiela
[illegible] polskiego.

Lubomirski, Georgius Lubomirscius Supremus Marschalcus Regni magister militiae polonae;

Ludmila Kip fem.

Lubek Lübeck: w ono Wybrzeże co je on wiek dawny Bałtejskiem zowie, gdzie jest Lubek sławny. (Kl.)
Lubecz
Ludczanie, Wton, Prusowie Niemcy i Norembercza nie (Kl)

Lubij = Lübbin? [illegible] Miasto Lubij ofiarowało na wyższą szkołę swój klasztor iles w 1570 r., ale w Lubiju ogień wybuchnął i całe miasto w popiół zamienił.

Luchów (Lüchow) w kraju hanowerskim, w którego okolicach dotąd potomkowie wendów siedzą

Łokrzynska Proserpina (Kl)

Łomnica f. żegluga. [illegible]

Łoh in Brand. = Loub. (cf. Ług)

Łomonosów klassyczny poeta ruski

Łok = Locke): myśl Locka, przelawszy się w Woltera i Jana Jakóba Russa, przetworzona w Kondillaku przen. [illegible] mimo grozy zaburzeń francuzkich aż do konsulatu, ogarnęła imperium, gdzie swoich zarodzicieli i wyznawców znalazła.

Łuzek (Lulei) = Tulk, Łodziszek (pozras, [illegible])

[illegible] Łotrowskie cf. [illegible] Nie wielki drzewy, [illegible] Łudna f. ludzić [illegible] cf. ślizgać, [illegible]
Łotr = [illegible]

[illegible] Łowić [illegible], [illegible] cf. [illegible]
[illegible] legere cf. łożyć, [illegible]

[illegible] ślatio, [illegible] łotr [illegible]

Łój, Talg, [illegible] = [illegible] cf. [illegible], [illegible] tłuszcz [illegible]

Łożnica von łoże Hochzeitbett.

Łuj cf. Teb, Lohn (z. Loh f. łetny, palić; cf. [illegible] [illegible] f. Tach, cf. Schilf (juncus) f. złopać; Tupać [illegible] [illegible] [illegible]

Łabić voluptas, [illegible] [illegible] [illegible] filny

Łucznik [illegible] (łuq. [illegible])
Łuczywo (taeda pinea [illegible]

Łój cf. łysy, goły, gładki, głaz [illegible]

[illegible] ludzie będzie y u nas (P. 1629; Na nogo bóg, na tego y ludzie [illegible] [illegible] cf. lecki lekki [illegible] cf. [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] zdziełsza w błędzie trwać, 1619;

Ług [illegible] Ługowisko

Łombardzkie weneckie królestwo
Łuczka [illegible] im Brand.
Ludwik IV cesarz rzymski (1331) nadaje Zakonowi Niemieckiemu Litwę [illegible]
Ludwik starszy Markgraf Brandenburski (1343)
S. Łucya (17 grudnia)
Lublana (Fr. Laibach) w Krainie
Łowicz [illegible], Warszawa y Łowicz [illegible]
[illegible]
[illegible]

Łężna = [illegible] jagody, [illegible]
[illegible]

Łoże cf. Löffel, Loffelmann ([illegible]) cf. [illegible] f. bat.
Łoß cf. pilot f. łodz płyt, [illegible] cf. alveus f. łodyga (scapus)

Łśnąć cf. loß, ahd. louga [illegible], lucere, λύκος, licht [illegible] = Luft; Lohende f. Tag f. letny [illegible]
[illegible]

Łokij = [illegible] (lecticarius [illegible]

Łokieć cf. [illegible] f. [illegible] f. Kiyniec, cf. [illegible]
[illegible]

Łono = podołek (pecten, [illegible]) cf. [illegible]
Łono [illegible] łożyć, cf. [illegible] cf. [illegible]

Łopatka [illegible] (L. pala?) [illegible]
f. [illegible] cf. [illegible] f. [illegible]

Łopian rzep wielki, łopuch, barzyna

Łos n. Loch = głaz [illegible]

Alces, alx, [illegible]

Łotysze [illegible], gałąź starożytnego szczepu [illegible]

Łufa [illegible]
Lubie = [illegible]
Lubka [illegible]
Lubkana [illegible] canaliculus
Luboryca = [illegible]
Lubiszczyk [illegible]
[illegible]

Łodka, *i, f.* [Nachen, Flussschiff, *n.* Räucherbüchse,] *f.*

Łodkarz, *a, m.* [Bootsmann; Nachenmacher,] *m.*

Łodkowy, *adj.* von Łódka.

Lodowacić, *nd.* 3. [Einis verwandeln, frieren machan.]

Lodowacieć, *nd.* 2. [zuEis frieren, erstarren.]

Lodowaty, *adj.* [Eis-, cristalisirt, candirt.]

Lodownia, *i, f.* [Eisgrube, *f.* Eiskeller,] *m.*

Lodowiec, *wca, m.* [Froststein,] *m.*

Lodowy, *adj.* [Eis-.]

Łodyga, *i, f.* [Krautstengel,] *m.* łodygowy, *adj.*

Łodź, *i, f.* [Nachen, Flussschiff,] *n.* łodziany, *adj.*

Łogowa, *y, f.* [Sesamkraut,] *n.* łogowy, *adj.*

Lokaj, *aja, m.* [Lakey,] *m.* łokajowy, lokajski, *adj.*

Łokciowy, *adj.* [Ellen-; Ellenbogen-.]

Łokieć, *kcia, m.* [Elle, *f.* Ellenbogen,] *m.*

Łoktusza, *y, f.* [Küttel, Leinwandküttel, *m.* Lakentuch,] *n.*

Łom, *u, m.* [Bruch, *m.* Brechen,] *n.*

Łomikost, *u, m.* [Beinbruch,] *m.*

Łomisty, *adj.* [voll Brüche, gebrochen, ungleich.

Łomot, *u, m.* [Krachen, Prasseln,] *n.*

Łomotać, *nd.* 2. [brachend krachen, mit Krachen brechen.]

Łoná, *vid.* Łuna.

Łoni, *adv.* [vorjährig, vorigen Jahrs.]

Łono, *a, n.* [Schooss,] *m.*

Łopata, *y, f.* [Schaufel,] *f.* łopatny, łopatowy, *adj.*

Łopian, *u, m.* [Bergklette, Rossklette,] *f.* łopianowy, *adj.*

Łos, *u, m.* [Loos, *n.* Schicksal, *n.* Fügung.] *f.*

Łoś, *a, m.* [Elendthier,] *n.* łosi, *adj.*

Łoskot, *u, m.* [Krachen, Knallen.] *n.*

Łoskotać, *nd.* 2. [einen Knall von sich geben, krachen.]

Łosoś, *a, m.* [Lachs,] *m.* łososiowy, *adj.*

Losować, *nd.* 2. [losen.]

Łoszak, *a, m.* [kleines tatarisches Pferd,] *n.*

Lot, *u, m.* [Fliegen, *n.* Flug,] *m.*

Łót, *a, m.* [Loth,] *m.* łotowy, *adj.*

Loterya, *yi, f.* [Lotterie,] *f.* loteryjny, *adj.*

Łotr, *a, m.* [Raüber, liederlicher Mensch,] *m.*

Łotrostwo, *a, n.* [Räuberleben, liederliches Leben,] *n.*

Łow, *u, m.* [Jagen; Fischen, *n.* Fang,] *m.*

Łowić, *nd.* 3. [fangen, jagen, fischen.]

Łowiec, *wca, m.* [Jäger,] *m.*

Łoy, *oju, m.* [Talg, Unschlitt,] *n.* łojowy, *adj.*

Łoza, *y, f.* [Wasserweide. *f.* Busch,] *m.*

Łóżko, *a, n.* [Bett, *n.* Bettstelle,] *f.*

Lsknąć się, słnąć się, lśnić się, [funkeln, schimmern, glänzen.]

Lub, *conj.* [oder, obgleich.]

Łub, *u, m.* [Baumrinde.] *f.* łubowy. *adj.*

Lubić, *nd.* 3. [gern haben, gern sehen, lieben.]

Lubieżnik, *a. m.* [Wollüstling,] *m.* lubieżnica, *f.*

Lubieżność, *i, f.* [Wollust,] *f.* lubieżny, *adj.* lubieżnie, *adv.*

Lubownik, *a, m.* [Liebhaber,] *m.* Lubownica, *f.*

Łuczywo, *a, n.* [Kinn. *m.* Kinnholz,] *n.*

Lud, *u, m.* [Volk, *n.* Nation,] *f.*

Ludność, *i, f.* [Bevölkerung, *f.* Volk,] *n.*

Ludny, *adj.* [volkreich, bevölkert.]

Ludwisarnia, *i, f.* [Stückgiesserey, Glockengiesserey,] *f.*

Łudzić, *nd.* 4. [berücken, täuschen.]

Ludzie, *licz. mno:* od człowiek [Leute, die Mehrheit v. Mensch.]

Ludzki. *adj.* [menschlich,] po ludzku, menschlich, leutselig.]

Ludzkość, *f.* [Menschheit, *f.* Menschlichkeit. Menschenliebe.] *f.*

Ług, *u, m.* [Lauge.] *f.* ługowy, adj.

Łuk, u, m. [Bogen, Ziehbogen,] m.
Łuna, y, f. [Feuerschein,] m.
Łupina, y, f. [Schale, harte Schale,] f.
Luty, ego, m. [Februar, Hornungmonat,] m. lutowy, adj.
Lwi, adj. von Löwen.
Lwica, y, f. [Löwinn,] f.
Lwów, a, m. [Lemberg] n. lwowski, adj.
Łyczak, a, m. [Baststrick, m. Baumbast,] m.
Łyk, m. [Schluck,] m.
Łykać, nd. 1. [schlucken, saufen.]
Łyko, a, n. [Bast,] m.

Łysieć, nd. 2. [kahl werden.]
Łyskawica, y, f. [Blitz, m. Blitzen.] n.
Łysy, adj. [kahl, kahlköpfig, nackt.]
Łytka, f. [Wade,] f.
Łyżka, f. [Löffel,] m.
Łyżwa, f. [Schlittschuh.] m. most na łyżwach, [Schiffbrücke,] f.
Łza, y, f. [Thräne, Zähre,] f.
Łżyć, nd. 4. [lästern, schmähen; erleichtern.]
Łzywy, adj. [schmähend, schändend.]

M.

Mać, i, macierz y, f. [Mutter, f. besonders von Thieren.]
Maca, y, f. [jüdischer Kuchen,] m.
Macać, nd. 1. [tasten, betasten, in Finstern tappen; forschen.]
Maceracya, yi, f. [Einweichen, Aufweichen im Wasser,] m.
Macerować, nd. 2. [einweichen, weich machen.]
Mach, u, m. Streich, Hieb, m. Ausholen zum Hauen, n. Wedeln,] n.
Machać, nd. 2. nd. 1. [schwenken; wedeln: hin u. her bewegen.]
Macherzyna, y, f. (Macharzynka, dim.) Blase, Urinblase,] f.
Machina, y, f. [Maschine,] f.
Machlarka, i, f. [Betrügerinn, Berückerinn,] f
Machlarstwo, a, [Betrügerey, Durchstecкerey,] f. machlarski, adj.
Machlarz, Machlerz, a, m. [Unterhändler; Leutebetrüger,] m.
Machlować, nd. 1. [Unterschleif machen, hintergehen, betrügen.]
Mącić, nd. 3. [trübe machen, aufrühren. umrühren.]

Macica, y, f. (Maciczka, dim.) [Gebärmutter, Mutterwurzel, f. winna, Weinstock, m. Weinrebe,] f. perłowa, [Perlenmutter,] f.
Mąciciel, a, m. [der etwas trübe macht; Verwirrer, m. Unruhestifter.] m.
Macicowy, Maciczny, adj. von Macica.
Macierz, y, f. vid. Mać.
Macierzanka, i, f. [wilder Quendel, wilder Thymian,] m.
Macierzyński, macierzysty, adj. [Mutter-mütterlich.]
Macierzyństwo, a, n. [Mutterschaft, f. Mutterstand,] m.
Macierzyzna, y, f. [das mütterliche Erbe.]
Maciej, eja, m. [Matthias ein Männername,] maciejowy, adj.
Maciora, y, f. [Mutter junger Thiere. Saumutter, f. obs. Mutter,] f.
Macloch, u, m. (Macloszech, dim.) [hohles Loch, n. Höhlung, Vertiefung, Blende,] f.
Macocha, y, f. [Stiefmutter,] f. macoszyn, macoszyński, adj.
Macoszyć, nd. 4. [stiefmütterlich handeln.]
Maczać, nd. 1. [eintauchen, eintunken.]

...ska, [illegible] fulcra [illegible] błyska, [illegible] ch. pliska.
[illegible] (Kl)
...: już teraz luzem [illegible] jeździć i kwatrem
dzyją tylko owym należy, co żebractwem żyją (Kl). – konie
[illegible] luzem idące (Jt. 1844)
[illegible] Galicyan [illegible].
Lunar = budowniczy miejski
...rować [illegible] f. Łysy [illegible], f. obłazły, łeż.
[illegible] f. blizna, f. stabić, łeje, łozeum [illegible]
[illegible] Łada [illegible] cf. [illegible] gotić, lity
[illegible] Tag, [illegible] f. zoz, [illegible], łud
... = lustrem, błyskać, łyskawica.
[illegible] (cf. głos [illegible]) [illegible], łozum l. leader cf. [illegible] f. ledwie
[illegible] tyle zginie (Pr. 1679) cf. [illegible]; Nie każdy łysy Szczepan (Kl.) [illegible]
[illegible] = tibia, jambe cf. [illegible] (Kolano) f. Kotusz
[illegible] łyżka, [illegible]) [illegible] pakrzywczyna [illegible]
miód lipowy. łożka l. ligula, Löffel [illegible] n. lingo = lizać
[illegible]

...– płacze go łzami ledwie nie krwawemi (Kl) f. ukrzywdzić. [illegible]
[illegible] (cf. [illegible]), [illegible] lacrima (ἄλγος, luxus, luxuria) f. Żal.
[illegible], aż ściany schną (Pr. 1679) [illegible] lugere, legus

[illegible] niebądź [illegible] obłudnym przekorą (Kl)

[illegible]

[illegible] duszka (serpyllum [illegible] (matrimonialis)

[illegible] Serafinka, macierzyn Kochanku. Pr. 1679) f. [illegible]

[illegible] macierzyzny kotar (Pr. 1679) trudno z jedną macierzyzną na dworze

[illegible] z lorus [illegible]

[illegible] dzieci dwa razy bierze (Pr. 1679)

[illegible]

[illegible], [illegible] = macierować; [illegible]

Lwów: porządnych Lwów w Ruskich [illegible], [illegible]
[illegible], które godnego Lecha, [illegible]
Macedonia [illegible]
Luźne próżnowanie (Kl)
Łużyca: w saskiej Łużycy; pl. Łużyce, Łużyczanin [illegible].
Macedonia: ludność główną stanowią Bułgarowie, miejsc. [illegible]
wo Turcy, Grecy.
Machiawelska przewrotność [illegible]
Łuk cf. λοξός, luxus, cf. flecto, pole; cf. [illegible] n. Łączyć!
[illegible] (lentus) Tuczek, [illegible] n. [illegible]
Lusztyk = hulatyka (ripaille)
Lusztykować faire ripaille
Łuty cf. λίτρα, [illegible]

Łykać cf. Toczyć, glutio, gluttio (cf. glut, glutton) cf. [illegible]
[illegible] Kiedy się łyka drzą, w ten czas je drąży, drzy (Pr. 1679) [illegible] łyczko
[illegible] = włókno [illegible], lignum

[illegible]

[illegible] (mrzac) [illegible] miles [illegible] (gromadny), n. mirare

Łuczka [illegible] Prut w Galicyi
Łubyki f. Poraj. f. Popiel.
Luneburg siedlisko niegdyś Sławian Linonów.
Łyk [illegible] Witowts.
Łukieski biskup Ferdynand papierski [illegible] w Polsce 1419.
Łyx [illegible] (n. Dynaburg 1420)
Łukasza dzień = 17 [illegible].
[illegible] kup. Wileński 1434.
[illegible] Łuczyn [illegible] Maciek [illegible], f. [illegible]

[illegible] ostry, niecierpiący ludzi P. de Maistre ubosiwiał [illegible], który nas [illegible] przyrodzonego naszego sędziego odsy-Taja.

Madziary [illegible], madziarski / [illegible]
Madziarzy [illegible] były podług Klaprota [illegible] założonemi od pokoleń [illegible], zamieszkałych nad brzegiem [illegible] przez utworzeniem państwa Czyngis-Kanów Kipczaków [illegible] mniema fałszywie że to kolebka Węgrów.
S. Magdalena [illegible] Murillo.
S. Marya Magdalena (22 Lipca)
Magearow Czarnecki urwał [illegible] znacznie z tyłu raz pod [illegible] rowem i drugi raz pod [illegible] (16..).

Majeran, [illegible] (: majorana [illegible] maggiorana) [illegible]

[illegible] kiedy [illegible] (Pr. 1619)

[illegible] : [illegible], natka (makolia [illegible])

[illegible]

[illegible] (Pr. 1619) R. myka [illegible] (poudre) [illegible] mąka (f. [illegible] mnogi) [illegible] mięć [illegible] mie, [illegible] miga [illegible] minga / sól. [illegible] Turecko-[illegible]

[illegible] pamięci [illegible] (1609) [illegible]
mądry ([illegible]). Każdy mądry [illegible] [illegible] moneo, [illegible] mnogać;

Makaron [illegible] maccherone [illegible]

Magiel [illegible]

[illegible] (1619)

Mączany,
von
Maczek,
Mohn
Mączka,
Stärk
Mącznica
f. Me
Mącznik,
Mączność
ge,]
Mączny,
Maczuga,
derbe
Mączyć,
Mączysty,
Mądrość,
sicht,
Mądry,
einsich
Magazyn,
adj.
Magiel,
Magierka,
gierski
Magistrat,
towy,
Maglownia
Rolle,
Maglownic
bret,]
Maglować,
len.]
Magnat,
Magnes,
magnet
Magnetowa
chen,
Majaczyć,
schwin
Majątek,
mögen,
Maić, nd. 3.

Mączany, Mączny, Mączasty, *adj.* [mehlig. von Mehl.]

Maczek, *czku, m.* [kleiner Mohn; wilder Mohn.] *m.*

Mączka, *i, f.* [feines Mehl; Kraftmehl, *n.* Stärke,] *f.*

Mącznica, *y. f.* [Bärentraube; Mehlmutter, *f.* Mehlloch,] *n.*

Mącznik, *a, m.* [Mehlkäfer, Mehlwurm,] *m*

Mączność, *i, f.* [Mehligkeit, *f.* das Mehlige,] *n.*

Mączny, *adj.* [Mehl-, von Mehl; mehlig.]

Maczuga, *i, f.* (Macuszka, *dim.*) [Keule, *f.* derber Stock, *m.*

Mączyć, *nd.* 4. [mehlen, bemehlen.]

Mączysty, *adj.* [mehlicht.]

Mądrość, *i, f.* [Weisheit, Klugheit, Einsicht,] *f.*

Mądry, *adj.* Mądrze, *adv.* [weise, klug, einsichtsvoll, gescheut.]

Magazyn, *u, m.* Magazin, *n.* Magazynowy, *adj.*

Magiel, *gla, m.* [Mangel, Rolle,] *f.*

Magierka, *i, f.* [ungrische Mütze,] *f.* magierski, *adj.*

Magistrat, *u, m.* [Magistrat,] *n.* magistratowy, *adj.*

Maglownia, *i, f.* [grosse Mangel, grosse Rolle, *f.* Rollstube,] *f.*

Maglownica, *y, f.* [Handrolle, *f.* Mangelbret,] *n.*

Maglować, *nd.* 2. [Wäsche mangeln, rollen.]

Magnat, *a, m.* [Magnat,] *m.* magnacki, *adj*

Magnes, *u, m.* [Magnet,] *m.* magnesowy magnetowy, *adj.*

Magnetować, *nd.* 2. [mit Magnet bestreichen, magnetisiren.]

Majaczyć, *nd.* 4. [Unsinn reden, irre reden; schwindeln.]

Majątek, *tku, m.* (Mająteczek, *dim.*) [Vermögen, Gut,] *n.*

Maić, *nd.* 3. [lauben, belauben, umlauben.]

Majeran, *u,* Majeranek, *nku, m.* [Majoran, *m.* Ambrakraut,] *n.*

Majestat, *u, m.* [Majestät,] *f.* majestatowy, *adj.*

Majestatyczność, *i, f.* [Majestität, *f.* majestätisches Wesen,] *n,* majestatyczny; *adj.* majestatycznie, *adv.* [majestätisch.]

Majętnić, *nd.* 3. [begütern, bereichern.]

Majętność, *i, f.* [Vermögen, Eigenthum, Gut, *n.* Reichthum,] *m.*

Majętny, *adj.* [begütert, wohlhabend.]

Majówka, *i, f.* [Nachsommer, Alteweibersommer, *m.* Majcur,] *f.*

Majowy, *adj.* [Maj-, Laub-,]

Mak, *u, m.* [Mohn,] *m.* pienisty, [Löwenmaul,] *n.* makowy, *adj.*

Mąka, *i, f.* [Mehl,] *n.* mączny, *adj.*

Makaron, *u, m.* [Nudel zum Essen;] makaronowy, *adj.* [Nudel-.]

Mąkarz, *a, m.* [Mehlhändler,] *m.*

Makat, *u,* Makata, *y, f.* [Tapete, *f.* Teppich,] *m.*

Makolągwa, *y, f.* [eine Art Hänfling, Zitscherlein,] *n.*

Makowica, *y, f.* (Makowiczka, *dim*) [Mohnkopf,] *m.*

Makowiny, *win, pl.* [Mohnstengel,] *m.*

Makówka, *i, f.* [Mohnköpfchen,] *n.*

Makowy, *adj.* [Mohn-.]

Makuch, *a, m.* [Leinkuchen, *m.* ausgepreste Mohnstengel.]

Makuła, *y, f.* [Fleck, *m.* Blüthe auf den Nägeln.]

Makulatura, *y, f.* [Makulatur, *f.* Papier zum Einwickeln.]

Makutra, *y, f.* [Mohnnapf, Napf zum Mohnreiben,] *m.*

Malarczyk, *a, m.* [Malersbursche,] *m.*

Malarka, *i, f.* [Malerinn, Malersfrau,] *f.*

Malarnia, *i, f.* [Malerstube; *f.* Maleracademie,] *f.*

Malarski, *adj.* [Mahler- malerisch.]

Malarstwo, *a, n.* [Malerey, Malerkunst,] *f.*
Malarz, *a, m.* [Mahler,] *m.*
Malborg, *a, m.* [Marienburg,] *f.* malborski, *adj.*
Małdr, *u, m.* [Malter, *n.* ein Getreidemass.] *trans* [Stockhiebe.]
Małdryk, *a, m.* [flacher kleiner Käse,] *m.*
Małdrzykowaty, *adj.* [flachrund.]
Małec, *łca,* [*m.* ein Kleiner, kleiner Mensch, Knabe,] *m.*
Maleć, *nd.* 2. [klein werden, kleiner werden.]
Maleńki, *adj.* Maleńko, *adv.* [winzig klein, ganz klein.]
Maleńkość, *i, f.* Maleństwo, *a, n.* [Winzigkeit, Kleinheit,] *f.*
Maligna, *y, f.* [das hitzige Fieber, Delirum, Phantasiren,] *n.*
Malina, *y, f.* (Malinka, *dim.*) [Himbeere,] *f.*
Malinnik, *u, m.* [Himbeerwein,] *m.* malinikowy, *adj.*
Malinowy, *adj.* [Himbeer.]
Mało, *adv.* et *subst.* [ein Wenig, ein Weniges, das Wenige.]
Małoletność, *i, f.* [Minderjährigkeit,] *f.* małoletni, małoletny, *adj.*
Małomówność, *i, f.* [sparsames Reden,] *n.* małomowny, *adj.*
Małopolanin, *a, m.* [Kleinpole, Einwohner aus Kleinpolen,] *m.*
Małopolska, *i, f.* [Kleinpolen,] *n.* małopolski, *adj.*
Małość, *i, f.* [Kleinheit, Mangel der Grösse; Kleinigkeit,] *f.*
Małoufność, *i, f.* [Kleingläubigkeit, Schwachgläubigkeit,] *f.*
Malować, *nd.* 2. [malen, mit Farben abbilden, schmücken.]
Malowanie, *a, n.* [Mahlen, *n.* Mahlerey,] *f.*
Małoważność, *i, f.* [Geringschätzigkeit,] *f.* małoważny, *adj.*
Małowierność, *i, f.* [Kleingläubigkeit,] *f.* małowierny, *adj.*
Malowidło, *a, n* [Gemälde. *n.* Schminke, Farbe zum malen.] *f.*
Małpa, *y, f.* (Małpeczka, *dim.*) [Affe;] *m.* małpi, *adj.*
Małpiarstwo, *a, n.* [Affenwesen, äffisches Handeln; Nachäffen,] *n.*
Maluchny, Maluczki, Malutki, *dim.* von Mały.
Mały, *adj.* [klein, winzig; nicht hoch; jung schwach; wenig.]
Małżenski, *adj.* [Ehe, ehelich.]
Małżeństwo, *a, n.* [Ehe,] *f. coll.* [Eheleute, Ehepaar,] *n.*
Małżonek, *nka, m.* [Ehemann, Gatte,] *m.* małżonka, *f.* [Gattinn,] *f.*
Małżonkowy, *adj.* [Ehemanns.]
Mama, *y, f,* [Mamma, Mutter,] *f.*
Mameczka, *dim.* von Mamka und Mama.
Mamczyć, *nd.* 4. [Amme werden, Amme seyn.]
Mamczyn, Mamczyny. *adj.* [Ammen-.]
Mamić, *nd.* 3. blenden, verblenden, berücken.
Mamiciel, *a, m.* [Verblender, Berücker,] *m.* mamicielka, *f.*
Mamidło, *a, n.* [Blendwerk, *n.* Gauckeley,] *f.*
Mamka, *i, f.* [Amme; Säugemutter,] *f.*
Mamona, *y, f.* [Mammon, Reichthum, *m.* Geld, *n;* Blendwerk,] *n.*
Mamunia, *f. dim.* [Mamachen, Mütterchen] *n.* mamunin, *adj.*
Mamzer, Manser, *a, m.* [getaufter Jude, *m.*
Manaty, Manatki, *pl.* [Habseligkeit, seine sieben Sachen.]
Manczasty, *adj.* [linkisch, links, mit den Linken arbeitend.]
Mandat, *u, m.* rozkaz, [Befehl, Hauptbefehl.] *m.*
Manela, *i, f.* [Armband, *n.* Armspange, *f.* *transl.* Handfesseln.]
Maneż, *u, m.* ujeżdżalnia, [Reitschule,] *f.*
Mania *i, f.* [Hirnwuth, Manie;] *f.*

ma, mamuńka, mamonka, mamunia, mamuśka [illegible]

amunietzka, mamusieńka, mamuchna [illegible]

Małmazya Małopsfina (Kupiec) przypuścił okręt do Krety Kandyi dla małmazyi. (Kl.) [illegible], vinum [illegible], malvaticum, malvisium [illegible] in sola [illegible]

[illegible] dziejopis był kapłanem egipskim około 260 r. przed Chryst. [illegible]

[illegible] historyą Egipską dla greków (Kronik. Euzebiusza).

Matkus (Kl.) [illegible]

Malina in [illegible]. Forame.

Małgorzata (Margaretha) Królowa (litewska?) 1388.

[illegible] Alg., [illegible]

[illegible] cf. [illegible] (wilki obrzany)

[illegible] machać cf. mót, [illegible] (melk) [illegible] mleko

[illegible] mtyn, mleć, [illegible] ; Iżeś to mały, niebądź [illegible] Ty. R. 1519 na [illegible] S. [illegible] (vil), malus E. smal.

[illegible] cf. Maßschulz (nowy, wianoj) = Maße = [illegible] ; mach

[illegible] żona [illegible] Janusz, [illegible] cf. mol. [illegible]

[illegible]

[illegible] , mamma [illegible]

[illegible] cf. mol, [illegible]

cf. melina [illegible] cf. molownik

[illegible] za kapturami mamią ludźmi [illegible] (Kl.) cf. [illegible]

[illegible] cf. Maukać ([illegible]) / majaczyć, mykać, [illegible] zamyślać komu oczy [illegible]

Kogo P. Bóg na małe pocieszy, [illegible], ten się [illegible] (Kl.), [illegible] po mału do szczęścia przyszłe [illegible] najwięcej ma kto wolą [illegible] ma dobrej, R. 1519

[illegible] mil [illegible] (cf. mama, [illegible] tata, dziad.

[illegible] = [illegible] : mgła [illegible] [illegible] matka

przyszła tak odejdzie ona kupa Mammona (Kl. [illegible])

mammon [illegible] (Augusty)

[illegible] cf. [illegible] manser, manzer (= [illegible]) ממזר

[illegible] manko, mangel

malowana Nie pomoże malowane łoże (R. 1519) cf. mach

[illegible] manila; R. манием S. [illegible]

[illegible] m. menare.

[illegible]

Marko Kralewicz (Marek Królewicz), bohatyr sławiański podobny do Rolanda paladyna Karola W.
Markowa. Wołałbym w Markowey świnie paść. (1619)

S. Marcyn biskup (10 Listop.) [illegible]
S. Marek Ewangelista (25 Kwietnia) f. Stuc.
S. Marcellin i Piotr (2 Czerwca) Męczennicy.
Marcin V papież 1418 (Konstancya)
Mansfelt hetman Karolusowy (1625).
Marek antoni f. Wiekiera

Marketać (od markotywać = odwarkać)

Manka = [illegible] [illegible] f. manny = [illegible], f. menchol, mankaty f. wardawy

M[illegible] [illegible]

f. minare = agere [illegible], amminare, prominare (f. promenaj) cf. cammino. chemin

Mańsk f. manubam.

marna ktoby marnie trawił swoie lata (1619)

Marnieć cf. [illegible] f. zbrodnie

Mara f. mora, mar- [illegible] memor [illegible] μορφή [illegible] μέριμνα, μορφή formido, [illegible] = oblada, widok [illegible] marchara [illegible] Marchew [illegible] marchiew Mohrrübe, f. morele [illegible] p. morze. Marchew ogrodna żółta (δαῦκος siser luteum, [illegible] pastinaca sativa vel lutea); 2. m. włoska = Karota, pasternak [illegible] marchew czerwona (δαῦκος, daucus hortensis, pastinaca gallica, daucus Theophrasti, carotes [illegible] καρωτόν); 3. m. polna = gniazdo [illegible], pasternak, [illegible] serdecznik (pastinaca agrestis [illegible] δαῦκος)

Marcypan (Marci panis, Marci pastillus [illegible] panis (μάζα [illegible] Gr. [illegible])
Margiel [illegible] marl

Marny, = próżny, nikczemny [illegible] marnać [illegible]
[illegible]

Marszałek Koronny w Polsce ([illegible] magister palatii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Mardać, margać (ogonem) = machać

Maniacki,
Maniak,
Maniera,
Manierny,
Mańka,
z mańk
komm
Mankiet,
schett
Mankietnic
rinn,]
Manowiec,
Neben
Mański,
Mańitwo,
hensg
Mantyk,
Mensc
Manuatik,
Manuskryp
Mapa, y, f.
Mara, y. f.
Marchew,
be,] f.
Marchwisk
Marcowka,
Marcowy,
me,] f.
Marcyalny,
krieger
Marcypan,
nowy,
Margiel,
Märgel
Margrabia,
margrab
fen;] m
mahlin.
Margrabski,
Margrabstw
coll. Ma
Marka, i, f.
zeichen
Markietan,

Maniarki, *adj*. [verrückt, wahnsinnig.]

Maniak, *a*, *m*, [Verrückter,] *m*.

Maniera, *y*, *f*. [Manier, Sitte, Artigkeit,] *f*.

Manierny, *adj*. [manierlich, höflich, artig.]

Mańka, *i*, *f*. [linke Hand, Linkischeit, *f*. z mańki kogo zażyć [listig einem beikommen.]

Mankiet, *a*, *m*. (Mankiecik, *dim*.) Manschette,] *f*.

Mankietnica, *y*, *f*. [Manschettemacherinn,] *f*.

Manowiec, *wca*, *m*. [Umweg, Seitenweg, Nebenweg, *m*.

Mański, *adj*. [Lehns-, lehnbar.]

Mańs twa, *a*, *n*. [Lehen, Lehnsraht; Lehensgut,] *n*.

Mantyk, *a*, *m*. [langweiliger, lästiger Mensch,] *m*.

Manuatik, *a*, *m*. [kleines Handbuch, *n*.

Manuskrypt, *vid*. Rękopism,

Mapa, *y*, *f*. [Karte, Landkarte,] *f*.

Mara, *y*. *f*. [Mährchen, Traumgesicht,] *n*.

Marchew, *chwi*, *f*. (gelbe Möhre, Mohrrübe,] *f*.

Marchwisko, *a*, *n*. [Möhrenfeld.] *n*.

Marcowka, *i*, *f*. [Märzhenne,] *f*.

Marcowy, *adj*. [März-,] kwiat [Märzblume,] *f*.

Marcyalny, *adj*. marsowy, [martialisch, kriegerisch.]

Marcypan, *u*, *m*. [Marzipan,] *m*. marcypanowy, *adj*.

Margiel, Mergiel, *gla*, *m*. [Märgel, *m*. Märgelerde,] *f*. marglowy, *adj*.

Margrabia, *i*, et *biego*. *m*. [Markgraf,] *m*. margrabianka, [d. Tochter, d. Margrafen;] margrabina, [d. Markgrafen Gemahlin,] *f*.

Margrabski, *adj*. [Markgräflich-.]

Margrabstwo, *a*, *n*. [Markgrafschaft, *f*. *coll*. Markgraf *u*. dessen Frau.]

Marka, *i*, *f*. [Spielmarke- Marke, *f*. Markzeichen,] *n*.

Markietan, *a*, *m*. [Marketender,] *m*. markietanka, *f*. [Marketenderinn,] *f*.

Markiz, *a*, *m*. [Marquis,) *m*. markizowa, *y*, *f*. [Marquise,] *f*.

Markiza, *y*, [Marquisse,*f*. Sonnendach,] *n*.

Markotać, *nd*. 2. [brummend wiederbelfern, murren.]

Markotność, *i*, *f*. [Verdrüsslichkeit, böse Laune,] *f*. markotny, *adj*.

Marmur, *u*, *m*. [Marmor, Marmorstein.] *m*. marmurowy, *adj*.

Marmurek, *rka*, *m*. [Marmorfuchs, *m*. Marmorschleifstein,] *n*.

Marmurnik, *a*, *m*. [Marmorarbeiter,] *m*.

Marmurować, *nd*. 2. [mit Marmor belegen marmoriren.]

Marnie, *adv*. [eitel, vergebens, umsonst, unnütz.]

Marnić, *np*. 3. [verschleudern, schlecht durchbringen.]

Marnica, *y*, *f*. [eitle Person; Verschwenderinn,] *f*.

Marnieć, *nd*. 2. vergehen, elend werden

Marnotrawca, *y*, Marnotrawnik, *a*, *m*. [Verschwender,] *m*, marnotrawnica, *y* *f*. [Verschwenderinn,] *f*.

Marnotrawić; *nd*. 3. [verschwenden, durchbringen, vergeuden.]

Marnotrawny, *adj*. Marnotrawnie, *adv*. [verschwenderisch.]

Marnotrawstwo, *n*, *n* [Verschwenderey, Verschwendung.]

Marnować, *nd*. 2. [verschwenden, vergeuden; umkommen lassen.]

Marny, *adj*. Marnie, *adv*. [vergeblich; untauglich, elend.]

Marsowaty; *adj*. [martialisch, kriegerisch.]

Marsowy, *adj* [Mars-, Kriegerisch, Kriegs-Ritter-.]

Marszałek, *łka*, *m*. [Marschal.] *m*. marszałkowski, *adj*,

Marszałkostwo, *a*, *n*. [Marschallamt, *n*. Maschallwürde,] *f*.

Marszałkowa, *y*, *f*. [Marschallinn,] *f*.

Marszałkować, *nd.* 2. [vorangehen, aufführen, den Vorsitz haben.]

Marszczka, *vid.* Zmarszczka.

Marszczyć, *nd.* 4. [in Falten legen, falten, runzeln,] się; [sauer Gesicht machen, runzelig werden.]

Martwić, *nd.* 3. [erstarren machen; kränken, betrüben;] się; [sich grämen, härmen; sich casteyen.

Martwieć, *nd.* 2. [absterben, fühllos werden.]

Martwość, *i, f.* [Gefühllosigkeit, Erstarrung, *f.* etwas Lebloses.]

Martwota, *y, f.* [Zustand des Todes, Leblosigkeit,] *f.*

Martwy, *adj.* [todt, leblos, fig. unthätig, kalt, steif.

Maruda, *y, f.* [langweiliger Mensch,] *m.*

Marudność, *i, f.* [Langweiligkeit, Langsamkeit.] *f.*

Marudny, *adj.* [langwelig, langsam.]

Marudzić, *nd.* [zaudern, zögern, langsam machen.]

Maruna, *y, f.* [Mutterkraut, *n.* marunowy, *adj*

Mary, *mar, pl.* [Bahre, Leichenbahre,] *f.*

Maryasz, *a, m.* (Maryasik, *dim.*) [Mariage; Heirathsparthie,] *f.*

Maryna, *y, f.* [Marie, *f;* eine Art Bassgeige.]

Marynarski, *adj.* Seewesen-, Schiffs-, Schiffer-.

Marynarstwo, *a, n,* [Seewesen,] *n.*

Marynarz, *a, m.* [Schiffmann, Seefahrer,] *m.*

Marynata, *y, f.* [Marinate, *f.* Ueberguss womit man marinirt,] *m.*

Marynować, *nd.* 2. mariniren.

Marzana, Marzanna, *y, f.* [Färberröthe, *f.* Krapp,] *m.*

Marzec, *rca, m.* [derMonat März, *m.* meton. Märzbier.] *n.*

Marznąć, *nd.* 2. [frieren, gefrieren;] marźnie, *impers.* es friert.

Marzyca, *y, f.* [Kropfgras,] *n.*

Marzyć, *nd.* 4. [träumen, einen Traum haben.]

Masa, Massa, *y, f.* [Masse,] *f.*

Maść, *i, f.* Salbe; Farbe, *f.*

Maścić, *nd.* 3. [mit Salbe schmieren, salben; fett machen.]

Masełko, *dim. von.* Masło.

Maślanka, *i, f.* [Buttermilch,] *f.*

Maślany, *adj.* [Butter-. von Butter.]

Maślarka, *i, f.* Butterhändlerinn, *f.* Butterweib,] *n.*

Maślarz, *a, m.* [Buttermann; Weinausbruch; *trans.* Weichling,] *m.*

Maśleska. *i, f.* [Goldwurzel; eine Art von Lilien.]

Maślić, *nd.* 3. [mit Butter anmachen.]

Maślnica, *y, f.* [Butterfass, *nd.* maślniczka *dim.* Butterbüchse,] *f.*

Maślny, *adj. vid.* Maślany.

Masło, *a, n.* [Butter,] *f.*

Maśluk, *a. m.* [eine Art Erdschwämme.]

Masowy, Massowy, *adj.* [von Massa.]

Maszka, Maska, *i, f.* [Maske, Larve,] *f. transt.* [Deckmantel,] *m*

Maszkara, *y, f.* [etwas Hässliches, Larvenähnliches, Larwe,] *f.*

Maszkarada, *y, f.* [Maskarade, *f,*

Maszkowy, Maskowy, *adj.* [Masken-.]

Maszt. *u. m.* [Mast, Mastbaum, *m.* masztowy, *adj.*

Masztalerz, *a, m.* [Stallmeister; Reitknecht.] *m.* masztalerski, *adj.*

Masztarnia, *i; f.* [Pferdestall,] *m.*

Masztowy, *adj.* [Mast- drąg, Segelstange, *f.*

Mata, *y, f.* [Matte, z. B. Strohmatte,] *f.*

Matać, *nd* 1. [verdrehen, berücken.]

Matacki, *adj.* [lügenhaft, verdreht.]

Matactwo, *a, n.* [Dreherey, Verdrehung, Lüge,] *f.*

Matacz, *a, m.* [Verdreher, Lügner.]

Matanina, *y. f.* [verworrenes Zeug, *n.* Wirrwarr *m.* Verwickelung] *f.*

[illegible] mańce (?) dźwięk (?) dziewki (?) w stopniu porucznika [illegible] Zygmuntem III pod Smoleńskiem, był z Żółkiewskim [illegible] dzielił niebezpieczeństwa z Gosiewskim w Moskwie [illegible] V)
[illegible] agety f. Popiel.

Maryna [illegible] Kniaź kówna [illegible]
Marta, f. trefe

[illegible] mara [illegible] f. [illegible]

[illegible] cf. [illegible] (masif) [illegible] cf. [illegible] cf. mieszać, Masse [illegible]
[illegible] ma maść [illegible] baczy (Kl); taty różnej maści f. Tata
[illegible] Maß, Mistel [illegible] mola [illegible]
[illegible] matus [illegible] mnogi [illegible] f. [illegible]

Marzerzy [illegible]
cf. [illegible] f. kreślić f. zmarsk.

[illegible] cf. [illegible]

masło [illegible] Masło przed obiadem złoto, po srebro, a po wieczerzy ołów: Którego dnia człowiek na czczo masło je albo tego dnia może się trucizny nie bać [illegible]

[illegible] It. masca Ar. [illegible] (metamorphosis) [illegible] olej [illegible]

[illegible] jest jako maszkara, wszystkim się przyg[illegible] (Kl)

Maruna [illegible]

[illegible] ma [illegible]

[illegible] 1505 [illegible]

[illegible] z mech z [illegible]
[illegible] f. sikora, Almitha [illegible] mappa [illegible]
[illegible] mech; Matte = mata [illegible] f. motek
[illegible] gdy [illegible] sztuka [illegible]
[illegible] natta [illegible] nassa
[illegible] mata (Kl) [illegible] cf. [illegible]

Marzanna albo [illegible] cf. Mars [illegible] marra

[illegible]

i dobrze mu wychodzi matenina ona (Kl)

Matylda szwabka córka Księcia Szwabów Herma… córka cesarzowej Gisli i babka Matyldy toskańskiej Księżniczka Warowała Królowi Mieczysławowi II, … D. f. a. Lothier Coll. 1802.
S. Apostoł Mateusz (21 Września)

…ytek cf. Mantel

mąż … S. मनुज Manuj (v मनु Manu creator der Menschen)
… Mańkurna …
… mąc …
… Mantykora

mazać … S. मृष (…) cf. …
… medulla … medeor

W Maju się rodził, karpapiom … (R. 1639). cf. Majus
v. Majus = Jupiter, … Junius v. Juno; cf. …

Mateczyn, M…
lich, d…
Mateczuik, …
stocke, …
blume, …
Matematycz…
Matematyk, …
matiker…
Matematyka…
Materac, …
wy, adj…
Materya, y…
Materyał, …
was ge…
Materyalist…
terialist…
Materyalnik…
krämme…
Materyalny, …
sinnlich…
Materyjka, …
zeug.] …
Matew, twi…
Matka, i, f. …
Thieren…
Matkobójca…
matkobó…
Matkobójstw…
Matlać, nd. …
Matnia, i. f. …
fig. Fall…
Matowy, a, …
treide.] …
Matrona, y, …
Matrykuła, …
Matwanina, …
Mawiać, freq…
gen.]
Maj, aja, m. …
Laub; ma…
Majdan, u, …
merhof.] …
Majster, str…
adj. …

Matczyn; Mateczny, *adj.* [Mutter-, mütterlich, der Mutter gehörig.]

Mateczník, *a, m.* [Mutterhaus im Bienenstocke, *n*, Fruchtstock, *m. bot.* Honigblume, *f.* Mutterkraut,] *ni*

Matematycki, *adj* [mathematisch.]

Matematyk, *a, m.* [Mathematicus, Mathematiker,] *m.*

Matematyka, *i, f* [Mathematic,] *f.*

Materac, *a, m.* [Matratze,] *f.* materacowy, *adj.*

Materya, *yi, f.* [Materie, *f*, Stoff,] *m.*

Materyał, *u, m.* [Materialien, aus welchen was gemacht wird.]

Materyalista, *y, f.* [Materialhändler; Materialist,] *m.*

Materyalnik, *a, m.* [Zeugmacher, Zeugkrämmer.] *m.*

Materyalny, *adj.* [materiel, körperlich, sinnlich.]

Materyjka, *i, f.* [feiner Zeug, Seidenzeug,] *m.*

Matew, *twi, f.* [Quirl,] *m.*

Matka, *i, f.* [Mutter, bei Menschen und Thieren,] *f.*

Matkobóyca, *y, m.* [Muttermörder, *m.* matkobóyczyni,] *f.*

Matkobóystwo, *a, n.* [Muttermord,] *m.*

Matlać, *nd.* 1. [vermischen, verwirren.]

Matnia, *i. f.* [Sack, am Fischernetze, *m. fig.* Falle, Schlinge,] *f.*

Matowy, *a, m.* [gewisses Unkraut im Getreide.]

Matrona, *y, f.* [Matrone,] *f.*

Matrykuła, *y, f.* [Matrikel,] *f.*

Matwanina, *y, vid.* [gmatwanina.]

Mawiać, *freq. von* Mówić, [zu sagen pflegen.]

Maj, *aja, m.* May, [Wonnemonat, *m*; grünes Laub; majowy, *adj.*

Maydan, *u. m.* [viereckiger Platz; Zimmerhof,] *m.*

Mayster, *stra, m.* Meister, *m.* majsterski *adj.*

Maysterstwo, *a, n.* [Meisterschaft,] *f.*

Maystrowa, *y, f.* [Meisterinn, Meistersfrau,] *f.*

Maytek, *tka, m.* [Matrose Bootsknecht,] *m.*

Maytkostwo. *a, n.* [Matrosenstand, *m.* maytkowski,] *adj.*

Mąż, *ęża, m.* [Mann, Ehemann; Mensch.] *pl.* iść za mąż, [einen Mann nehmen, heirathen.]

Maź, *i, f.* [Wagenschmiere,] *f.*

Mażać, *nd.* 2. [schmieren, beschmieren; besudeln.]

Mazanina, *y, f.* [Geschmiere, *n.* Schmiererey, *f.*

Mazgaj, *aja, m.* [schmieriger Kerl, Tölpel,] *m.*

Maziarnia, *i, f.* [Schmiersiederey,] *f.*

Maziarz, *a, m.* [Schmiersieder; Schmierhändler,] *m.*

Maźnica, *y, f.* [Schmiermäste, Schmierfass,] *n.*

Mazowiecki, *adj.* [Masurisch, Masovisch, Masovien-.]

Mazowsze, *a, n.* [Masovien,] *n.*

Mazur, *a, m.* [Masur, *m*; Masurentanz, *m.* Waldsperling,] *m.*

Mazurki, *pl.* [eine Art Nudelkuchen.]

Mchowaty, *adj.* [moosartig;] mchowy, [Moos-.]

Mdławy, *adj.* [etwas schwach, schwächlich.]

Mdławość, *i, f.* [Schwäche, Schwächlichkeit,] *f.*

Mdleć, *nd.* 2. [schwach werden, ohnmächtig werden.]

Mdlić, *nd.* 3. [schwächen, abmatten, entkräften.]

Mdłość, *i, f.* [Schwäche, Ohnmacht, Kraftlosigkeit,] *f.*

Mdły, *adj.* [schwach, kraftlos.]

Meble, *blí, pl.* [Meublen, Mobilien, meblowy, *adj.*

Meblować, *nd.* 2. [meubliren, mit Meublen ausschmücken.]

Mecenas, *a, m.* [Gerichtsadvocat, Justiz-commisarius,]

Mech, *mchu, m.* [Moos, *n.* weiches Haar; Milchbart.]

Męcherz, *a, m.* [Urinblase,] *f.* mecherzowy, *adj.*

Męciny, *cin, pl.* [trübes Wasser, Getränk, etc.]

Męczarnia, *i, f.* [Marter; Marterkammer, Polter,] *f.*

Męczenniczka, *i, f.* [Märterinn; *bot.* Passionsblume,] *f.*

Męczennik, *a, m.* [Märtyrer,] *m.*

Męczeński, *adj.* [Märtyrer-.]

Męczeństwo, *a, n.* [Märtyrthum, *n.* Märtyrertodt,] *m.*

Meczet, *u, m.* [türkische Moscheé,] *f.* meczetny, *adj.*

Męczyć, *nd.* 4. [martern, plagen, quälen, peinigen.]

Męczyciel, *a, m.* [Peiniger, Quäler, *m.* męczycielka.] *f.*

Medal, *u, m.* (Medalik, *dim.*) [Medaille,] *f.*

Mędel, *dla, m.* [Mandel,] *f.* fünfzehn Stück z. *B.* Garben.]

Mędoweszka, *vid.* Mendoweszka.]

Mędrek, *drka, m.* [Klügling, Vielwisser,] *m.*

Mędrkować, *nd.* 2. [klügeln, vernünfteln, philosphastern.]

Mędrkostwo, *a, n.* [Sophisterey; falsche Weisheit,] *f.*

Mędrzec, *rca, m.* [Weise,] *m.*

Mędrzeć, *nd.* 2. [gescheut werden, weise werden.]

Medycya, *yi, f.* [pośrednictwo, [Vermittelung,] *f.*

Medyczny, *adj.* [medicinisch.]

Medycyna, *y, f.* [Arzney, Medicin; Arzneikunde,] *f.*

Medyk, *a, vid.* Lekarz.

Medyka, *i, f.* [burgundisch Gras, *n.* Sichelklee,] *m.*

Medyolan, *u, m.* [Mayland, *n.* medyolański, *adj.*

Medyolańczyk, *a, m.* [Mayländer, Einwohner aus Mayland.]

Męka, *i, f.* [Pein, Marter,] *f.* Chrystusa, [Leiden Christi, *n.* Qual,] *f.*

Melankolia, *i, f.* [Schwermuth, Melancholie,] *f.*

Melankolik, *a, m.* [Melancholicus,] *m.*

Melcie, *a, n.* [Mahlen in der Mühle.] *n.*

Meldować, *nd.* 2. [melden, anmelden.]

Meldunek, *nku, m.* [Meldung, *f.* meldunkowy, *adj.*

Melissa, *y, f.* [Melisse,] *f.* melissowy, *adj.*

Melodya, *yi, f.* [Melodie,] *f.* melodyjny, melodyczny, *adj.*

Melon, *a, m.* [Melone,] *f.* melonowy, *adj.*

Memoryał, *u, m.* [Nothbuch, *n.* Suplik, Bittschrift,] *f.*

Mendoweszka, *i, f.* [Filzlaus,] *f.*

Menica, Mennica, *y, f. vid.* Minca.

Mental, *u, m.* (Mentalik, *dim.*) [Medaillon,] *f.*

Mergiel, *vid.* Margiel.

Merkuryusz, *a, m.* [Mercurius,] *m.* Quecksilber,] *n.*

Męski, Mężki, *adj.* [Männlich, Männer-Manns-.] po mężku, *adv.* [als Mann.]

Męskość, *i f.* [Männlichkeit, Tapferkeit,] *f.*

Męstwo, Mężtwo, *a, n.* [Tapferkeit, *f.* Muth,] *m.*

Messiasz, *a, m.* [Messias, Heiland, Weltheiland,] *m.*

Meszka, *i, f.* [Erdflock,] *m.*

Meszkita, *y, f.* [türkische Moschée,] *f.*

Meszne, *ego, n.* [Körnerzehente.] *n.*

Męt, *u, m.* [das Dicke und Trübe, Bodensatz.] *n.*

Meta, *y, f.* [Ziel, *n.* bestimmte Gränze;] *f.*

Metafizyka, *i, f.* [Metaphisick,] *f.* metafizyczny, *adj.*

Metal, *u, m.* Metall, *n.* metalowy, *adj.*

Mętność, *i, f.* [Trübeseyn, *n.* Unreinheit, *f.* Dicke,] *f.*

Mętny, *adj.* [trübe, dick, nicht klar.]

[illegible] żona = [illegible].

[illegible]non: nad grobem ptaszą Memnonowym, oni pod Troją [illegible] tego pana dziwowroni (Kł).

[illegible] im [illegible]. Micotis.

[illegible]og podług aktów za jego czasów ogłaszanych zawsze [illegible] Myndowe.

[illegible]emburg-Szweryn był siedliskiem Obotrytów; Meklemburg [illegible]recin.

[illegible] męk u. mąk, [illegible]: [illegible] wytiwają męczę przez [illegible] (Kł), boże męki [illegible] krzyże po polach [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mozół; [illegible] Mangold [illegible] [illegible] miezerak (miser), [illegible] [illegible] smutek, [illegible]

[illegible]

[illegible] mela [illegible] [illegible]. Melon, malon [illegible].

[illegible] [illegible] ptak [illegible].

[illegible] Merkuriuszowi = chwalim industrię (Kł)

[illegible] smutny [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]oma (S [illegible] [illegible]) [illegible]. [illegible] meta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meta [illegible] [illegible] Mędel, [illegible]

[illegible]iedź.

[illegible] (z Momlae) [illegible] Maniel (1411); memelske, Krist-Memel. [illegible]nitheim (1411) [illegible] Ossa.

[illegible]ie pod Wilnem

[illegible] Medowie

Medea czarownica (Kł.)

Mecenas: [illegible] Mecenas naczyni [illegible], nie [illegible] swych zagonów (Kł)

Meduza [illegible] Meduzy Forkusowej córki miasto włosów żywe się kręcały jaszczurki (Kł).

Mech [illegible] mata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Mech [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] mech [illegible] myć [illegible]

mę [illegible] [illegible] [illegible] myczon tak długo aż jedniako powie, aż się [illegible] [illegible] [illegible] rzeczy dowie (Kł) [illegible] macer, miser. [illegible] [illegible] (malota, [illegible]), [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] (mąka u. męka u. mięso), [illegible] [illegible]

[illegible] ... też ostrów

onego Międzyrzeckiego [illegible]

Mieczysław [illegible] Misego;

Miedniki in Lithuania. Witowt naznacza wybranemu na biskupa Miednik Wileńskiemu proboszczowi katedry Marijow i sześciu przy nim kanonikom niektóre dochody z własnego skarbu 1417.

Mieczysław I za sprawą Dąbrowki Księżniczki Czeskiej a żony swojej przyjął r. 965 i do Polski zaprowadził wiarę Chrześciańską.

Mazopotamia Mezopotamia

Mezibrody f. Opor

Mexyk = Mejico (skarby Mexyku).

Miałów f. Stangrodt, statt Michałów.

Michałek: małe michałki węgrzyna = Tykuły, nie bardzo [illegible] wolno nie bez tykania.

[illegible]

Miąższo = ruba [illegible], miąższość [illegible] miąższy = [illegible]

[illegible] manus [illegible] mąż [illegible] Mudel [illegible] mucha [illegible] mietere [illegible] / motyka [illegible].

miernikowna Tochter des miernik

miech = wór, miech [illegible] / smok [illegible] Muff, muffen [illegible] mężobójstwo [illegible] homicidium [illegible]

mgła [illegible] (cf. mocz) [illegible] mingere (nimbus? [illegible]) [illegible] Maulgal-mond, Muff (mois [illegible] mist (cf. moisten) [illegible] = śmieci) [illegible] f. mól, ze mgła (= ciepłyna) [illegible] [illegible] smarka [illegible]

Mięć = mleć (mio Klecce) [illegible] mens [illegible] cogitare [illegible] comentare [illegible] (contendere, conversari).

[illegible] motyka [illegible] miałki u. mleć, f mela

[illegible] [illegible] [illegible] (ropa)

Miano cf. [illegible] nomen, numerus [illegible].

Miatka [illegible] quittung

Miedza [illegible] (engl. among [illegible]) [illegible] zaingtate [illegible] między [illegible]

[illegible] [illegible] f. nazmęt.

Michałów. polecenie Kasztelana i Starosty Krakowskiego Mikołaja z Michałowa do wszystkich polskich naczelników i burgrafów aby Żydom z Jeffant wydać nasza [illegible] Zakonu 1434.

Michał syn zamordowanego w Księżnia Zygmunta 1445.

miara cf. μέτρον; tą miarą ludziom oddaje, jakiej oni używają [illegible] miara we wszystkim ma być zachowana [illegible] wołał w miarę [illegible] [illegible] / dostać [illegible] miano, μέτρον (cf. numerus mit [illegible]), cf. miecz [illegible] [illegible] 7. motowidło

Mieczyk żółty, pseudacorum [illegible] iris [illegible], [illegible] [illegible] żółty [illegible]

Metr, a, [illegible] terric[illegible]
Metressa.
Metropoli[illegible] schof,
Metryka, schein
Mężatka, son, F[illegible]
Mężczyzna. Mann.]
Męzki, vid.
Mężność, i.
Mężny, adj. [illegible]fer, kü[illegible]
Mężobójca, m. męż[illegible]
Mężobójstw[illegible]
Mężowy, a[illegible]
Mgła, y. f.
Menge,
Mgławy, ohnmäc[illegible]
Mglić, nd. 3 entkräft[illegible]
Mglisty, adj.
Mgły, adj. beweglic[illegible]
Mląć, nd. 2. [illegible]tern.]
Miałki, adj. oder ge[illegible]
Miałkomyśln[illegible] Denken.
Miałkość, i, Seichtigk[illegible]
Miano, a, n.
Mianować, n[illegible] Namen n[illegible]
Mianowicie, besonder[illegible]
Miara, y. f.

Metr, *a*, *m*. [Hauslehrer, Hoflehrer, Unterrichter,] *m*.

Metressa, *y*, *f*. [Maitresse, *f*. Kebsweib,] *n*.

Metropolita, *y*. *m*. [Metropolit, Erzbischof,] *m*.

Metryka, *i*, *f*. [Taufschein, Kirchenschein,] *m*.

Mężatka, *i*, *f*. [verheirathete Weibsperson, Frau, Ehefrau,] *f*.

Mężczyzna, *y*, *m*. [Mannsperson, *f*. Mann,] *m*.

Mężki, *vid*. Męski. etc.

Mężność, *i*, *f*. [Männlichkeit, Tapferkeit,] *f*.

Mężny, *adj*. Mężnie, *adv*. [mannbar, tapfer, kühn.]

Mężobójca, *y*, *m*. [Mörder, Todschläger, *m*. mężobójczy, *adj*.

Mężobójstwo, *a*, *n*. [Mord, Todschlag,] *m*.

Mężowy, *adj*. [Mans; Ehemanns.]

Mgła, *y*, *f*. [Nebel; Dunst, *m*. *fig*. grosse Menge, Schwarm.]

Mgławy, *adj*. [nebelig *transt*. schwach, ohnmächtig.]

Mglić, *nd*. 3. [nebelig machen; schwächen, entkräften.]

Mglisty, *adj*. [nebelig, neblig.]

Mgły, *adj*. [schwach, nicht fest, leicht beweglich.]

Miąć, *nd*. 2. [zusammen drücken, knittern.]

Miałki, *adj*. [fein oder klein gemahlen oder gestossen; seicht.]

Miałkomyślność, *i*, *f*. [Seichtigkeit im Denken, Fadigkeit,] *f*.

Miałkość, *i*, *f* [Feinkörnigkeit; Untiefe, Seichtigkeit,] *f*.

Miano, *a*, *n*. [Name, *m*. Benennung,] *f*.

Mianować, *nd*. 2. [nennen, benennen, bei Namen nennen.]

Mianowicie, *adv*. [nahmhaft, namentlich, besonders.]

Miara, *y*, *f*. [Mass. *n*. *fig*. *und*. eigentl.]

Miarkować, *nd*. 2. [merken, abnehmen aus etwas schlüssen;] się, sich im Masse halten, sich mässigen.]

Miasteczko, *a*, *n*. [Städchen, Marktflecken,] *m*.

Miasto, *a*, *n*. [Stadt,] *f*. miasto, *adv*. [anstatt, statt.]

Miauczeć, *nd*. [wie eine Katze miauen.]

Miazga, *i*, *f*. [Splint im Baume; klebriger Brey,] *m*.

Miąższość, *i*, *f*. [Dicke einer Flüssigkeit, Dickheit,] *f*.

Miąższy, *adj*. [dick, fest, grob.]

Michał, *a*, *m*. [Michael.] *m*.

Mieć, *nd*. 1. [haben, besitzen, anhaben,] się, [sich befinden.]

Miech, *u*, *m*. [Balg, Blasebalg; Beutel, Sack,] *m*.

Miecz, *a*, *m*. [Schwerdt,] *n*. po mieczu, [nach *d*. vätterlichen Seite.]

Miecznik, *a*, *m*. [Schwerdtfeger; Schwerdtträger,] *m*.

Mieczowy, *adj*. [Schwerdt,] kawaler, [Schwerdtritter.]

Międlić, *nd*. 3. [Flachs oder Hanf räufeln, riffeln.]

Międlica, *y*, *f*. [Flachsraufe, Hanfraufe,] *f*.

Miednica, *y*, *f*. [Waschbecken, Handbecken, *m*; Becken.] *n*.

Miedzik, *a*, *m*. [Honigstein,] *m*.

Miedź, *dzi*, *f*. [Kupfer,] *n*. miedziany, *adj*.

Miedza, *y*, *f*. [Rain zwischen den Aeckern, Feldanger,] *m*.

Miedziak, *a*, *m*. [Kupfermünze, *f*. Kupfergeld,] *n*.

Miedziany, *adj*. [kupfern, *von* Kupfer.]

Między, *praep*. [zwischen, mitten, unter.]

Międzymorze, *n*. [Landenge,] *f*.

Miękczyć, *nd*. 4. [weich machen, erweichen.]

Miękki, *adj*. [weich, gelinde, nicht hart; zart.]

Miękkość, *i, f.* [Weiche, Weicheit, Weichligkeit,] *f.*

Miel, *i, f.* [Untiefe, *f.* seicher Ort im Wasser.]

Mielcarz, *a, m.* [Mälzer, Malzmacher, *m.* mielcarka,] *f.*

Mielcuch, *a, m.* [Malzhaus, *n.* Malzdarre, *f.* Brauhaus,] *n.*

Mielec, *lca, m.* [Wasserrispengras,] *n.*

Mielizna, *vid.* [Miel.]

Miencarski, *adj.* Wechsel-, Wechsler-.]

Mieniać, *nd.* 1. [vertauschen, verwechseln, ändern.]

Mienić, *nd.* 3. [verändern; się, bleich werden, erbleichen.]

Mienie, *a, n.* [Name, *m.* Haben, Besitzen *n.* Vermögen,] *n.*

Miernictwo, *a, n.* [Messkunst, Feldmesskunst,] *f.*

Mierniczy, *ego*, Miernik, *a, m.* [Messer, Feldmesser,] *m.*

Miernie, *adv.* [mittelmässig, mässig, nach Mass.]

Mierność, *i, f.* [das rechte Mass, Mässigkeit;] *f.*

Mierny, *adj.* [nach dem Mass, mässig; zielend.]

Mierzch, *vid.* Zmierzch.

Mierżączka, *i, f.* [Unluft, *f.* Verdruss,] *m.*

Mierzić, *nd.* 3. [einem etwas zum Abscheu machen.]

Mierzwa, *y, f.* [Wirrstroh, Krummstroh,] *n.*

Mierwić, *nd*, 3. [mit Wirrstroh düngen; den Acker aufhürden.]

Mierzyć, *nd.* 4. [messen; zielen, wohin zielen.]

Miesce, *vid.* Miejsce.

Mieścić, *nd.* 3. [Platz anweisen, Platz geben, unterbringen.]

Mieścina, *y, f.* [elende kleine Stadt,] *f.*

Miesiąc, *a, m.* [Monat, Mond,] *m.*; miesiącowy, miesięczny, *adj.*

Miesić, misić, [Kneten.]

Mięsistość, *i, f.* [Völligkeit des Körpers, Corpulenz.] *f.*

Mięsisty, *adj.* [fleischig, körperlich, stark gebaut.]

Mięsny, *adj.* [Fleisch-.]

Mięsopustny, *pl* [Fastnacht, *f.* Fasching, *m.* mięsopustny, *adj.*

Mieszać, *nd.* 1. [mengen, mischen, umrühren; verwirren.]

Mieszaniec, *ńca, m.* [Mischling, Blendling, Zwitter,] *m.*

Mieszanina, *y, f.* [Gemische, Gewirre, *n.* Mischmasch,] *m.*

Mieszczanin, *a, m.* [Städter, Stadtbürger, Stadtbewohner,] *m.* mieszczanka, *f.* Städterinn,] *f.*

Mieszczaństwo, *a, n.* [Bürgerschaft, *f.* Bürgerrecht,] *m.*

Mieszczański, *adj.* [bürgerlich; Städte-.]

Mieszek, *szka, m.* [kleiner Beutel, Geldbeutel, *m.* Handblasebalg;] *m.*

Mieszkać, *nd.* 1. [wohnen, sich wo aufhalten, verweilen.]

Mieszkalny, *adj.* [wohnbar; bewohnt, Wohnungs-.]

Mieszkanie, *a, n.* [Wohnen, *n.* Wohnung, *f.* Logis, *n.* Wohnort,] *m.*

Miaszkaniec, *nca, m.* [Einwohner, Bewohner,] *m.*

Mięta, *y, f.* [Münze,] *f.* pieprzowa, [Pfeffermünze, kędzierzawa [Krausemüntze,] *f.* miętczany, *adj.*

Mietelnica, *y, f.* [Strausgras,] *n.*

Mietelnictwo, *a, n.* [Seiltänzerkunst, Springerey,] *f.*

Mietelnik, *a, m.* [Seiltänzer; Luftspringer.] *m.*

Miatosić, *nd.* 3. [niederdrücken, zerdrücken.]

Miętus, *a, m.* [Aalraupe,] *f.* miętusowy, *adj.*

[illegible], [illegible] p. ciało, [illegible] cf. miękisz; Mus [illegible] / [illegible]. cf. mandere, [illegible], μαλακός (cf. [illegible] musculus) / moc.

[illegible] cf. mandere, [illegible] H. manns = mięso (cf. Magen) manillae (mächen) [illegible] mechezz
[illegible], cf. [illegible] (amazzare), [illegible], mazac [illegible] Mad. [illegible]; cf. [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible]. cf. [illegible] [illegible] . morzyć, [illegible]

[illegible] szać się w tę sprawę [illegible]; cf. zamęt. cf. magus
[illegible] cf. [illegible] B. [illegible] S. मह्र = मिश्र
[illegible] / mącić / mnogi, [illegible] mięć / moza, [illegible] / mus / mieść
[illegible] myśli, [illegible]
Mastiga

[illegible], [illegible], [illegible] cf. [illegible]

Niemieć octu piwo warząc [illegible] = [illegible] [illegible]
mienie (munus); [illegible]

Mienie cf. Miana (habitus) cf. migać, [illegible], munus / [illegible], mowa

[illegible] chować, [illegible] cf. waczek, kaleta, kiesenia, [illegible] follis cf. [illegible] / [illegible].
[illegible] mieszek chowy, [illegible] mieszek / doptać,
[illegible] mieszek za [illegible] kopę [illegible] kopę [illegible] groszy [illegible]
[illegible] cf. [illegible] melina, marsupium, [illegible], phaseolus bulga, [illegible], follis (l. mieszek). [illegible]
[illegible] mugnari, cf. [illegible] / mieć [illegible]
[illegible], [illegible]

[illegible] mieszkanie, [illegible]) przychodzę w [illegible], [illegible]

Mieszczka = [illegible]

[illegible], mięta [illegible] (mentha [illegible], ἡδύοσμος, mentha); z. mięta
[illegible] kędzierzawa (m. crispa, balsamita, [illegible], [illegible]
[illegible]); [illegible] polna, [illegible], kobyla (mentastrum, m. caballina), [illegible]
[illegible], [illegible] mięta, szałwia [illegible], piwonia [illegible], [illegible] mięta,
[illegible] (m. [illegible], salvia romana, [illegible], [illegible], [illegible], m. [illegible]
[illegible], [illegible]); [illegible], m. kotowa (m. cataria, gattaria); [illegible]
[illegible] śliebiotka.

Nie zmierzą [illegible] mierzą, krakowskim korcem, [illegible] pod
[illegible]

[illegible] fluviatilis vel lacustris, barbota barbota [illegible]

Miesiąc [illegible] cf. mare [illegible]
[illegible]

[illegible] przez morze [illegible] wjechał do regaty,
Uniósł od Scylle niepobożne [illegible]ary, złoży [illegible]
który miał w swój głównie, w nich wszystko zdrowie (Kl.)
Mindowg: Миндовгъ, первый достовѣрный Князь Литовскій, имѣвшій свою столицу въ Керновѣ, басно-словно производимый Польскими лѣтописцами отъ племени Palemonъ, кажими отъ Князей Полоцкихъ. Устряловъ. f. Woiszelg u. Szwarn. Mindg.

Miltiades Ateński sześć kroć sto tysięcy na polach maratońskich, jeśliże nie więcéj, Persów nie wielkim pocztem szczęśliwie poraził: jednak się na ostatnek na sławie urazit (Kl.)
Mieszkownik, [illegible], [illegible] (Kl.)
Milennik f. Morea.

[illegible] jako [illegible] swego [illegible]

[illegible] mizg. [illegible] f. mruże [illegible], smiać

migać [illegible] [illegible] mykać, [illegible] [illegible] f. [illegible] f. smieć, [illegible]

[illegible] migać = [illegible] mig.

[illegible] omnia migrant · mutantur, moventur f. mienić! mutare coelum cf. wymknąć f. [illegible]

mijać cf. meare, [illegible]; passer: jeśliże [illegible] migrare [illegible]: menare, minare [illegible]
[illegible] mele, [illegible]
[illegible]
[illegible]
Milczeć cf. [illegible] [illegible] [illegible]
mild, mały [illegible]
[illegible]

[illegible] przez [illegible] wszyst [illegible] Maly et młoda f. słodki [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Mindkal Milbal [illegible]
Miłosz f. Lazar. f. Kosowe pole.
Milica, Milca [illegible] Bogdan, [illegible] Lazar (Lazo) S. Miłosław
Mingrelia dawniej Kolchida

Mikołajów miasteczko [illegible] od słowa [illegible] założone [illegible] Mikołaja [illegible].
S. Mikołaja dzień = o [illegible].

Mieszkom [illegible]
Mily [illegible]
[illegible]
Miewac. [illegible]
gen, [illegible]
Miejsce, [illegible]
men, [illegible]
Miejscopis[illegible]
schrei[illegible]
Miejscowy[illegible]
belang[illegible]
Miejski, [illegible]
lich.]
Miezdrzyć[illegible]
heraus[illegible]
(Mig, [illegible]
Wink [illegible]
Migać, nd. [illegible]
Wink [illegible]
Mig ał. [illegible]
m Ma[illegible]
Migdałowy[illegible]
Migotać, [illegible]
Migrena. [illegible]
Kopfw[illegible]
Mijać, cont[illegible]
fliessen[illegible]
Mila, i, f. [illegible]
Milczeć, [illegible]
gen sey[illegible]
Milczenie, [illegible]
gen.] [illegible]
Mile, adv. [illegible]
Miłość, i, [illegible]
Miłościwie, [illegible]
Miłościwość[illegible]
keit.] f. [illegible]
Miłościwy, [illegible]
Allergnä[illegible]
Miłosierdzie[illegible]
Miłosiernie, [illegible]
herzig, [illegible]
Miłosna, y, [illegible]
Miłośnica, [illegible]
rinn.] f. [illegible]
Miłośniczy, [illegible]

Miewać. *freq. von* mieć, [zu haben pflegen, oft haben.]

Miejsce, *a, n.* [Ort, Platz, *m*; Unterkommen, *n.* Stelle.] *f.*

Miejscopis, *a, m.* [Topograph, Ortsbeschreiber,] *m.*

Miejscowy, *adj.* [Orts,-örtlich, den Ort belangend.]

Miejski, *adj.* [Stadt, städtisch; bürgerlich.]

Miezdrzyć, *nd.* 4. [ausfleischen. das Fleisch herausschneiden.]

Mig, *u, m.* Migi, *ów, pl.* [Augenwink, Wink mit den Augen;] *m.*

Migać. *nd.* 1. [blinzeln, wimmern, einen Wink geben; flimmern.]

Migdał, *a, m.* [Mandel, *f.* Mandelbaum, *m.* Mandelholz,] *n.*

Migdałowy, *adj.* [Mandel-.]

Migotać, *nd.* 2. [flimmern.]

Migrena, *y, f.* [Migräne, halbseitiges Kopfweh.]

Mijać, *contin. nd.* 1. [vorübergehen, verfliessen, entgehen.]

Mila, *i, f.* [Meile Weges,] *f.* milowy, *adj.*

Milczeć, *nd.* 4. [schweigen; verschwiegen seyn, still bleiben.]

Milczenie, *a, n.* [Schweigen, Stillschweigen,] *n.*

Mile, *adv.* [liebreich, angenehm, lieb.]

Miłość, *i, f.* [Liebe,] *f.*

Miłościwie, *adv.* [gütig; gnädig.]

Miłościwość, *i, f.* [Huld, Milde, Gütigkeit.] *f.*

Miłościwy, *adj.* [gnädig, huldreich; Pan Allergnädigster Herr.]

Miłosierdzie. *a, n.* [Barmherzigkeit,] *f.*

Miłosiernie, *adv.* Miłosierny, *adj.* [barmherzig, mitleidig, gnädig.]

Miłosna, *y, f.* [Streichkraut,] *n.*

Miłośnica, *y, f.* [Geliebte, Liebhaberinn,] *f.*

Miłośniczy, *adj.* [Liebes-.]

Miłośnik, *a, m.* [Liebhaber von etwas,] *m.*

Miłosny, *adj.* [Liebes-, Liebe, beliebt, liebenswürdig.]

Miłostka, *i, f.* [Liebeshändel, Liebschaft;] *f.*

Miłować, *ad.* 2. [lieben, verliebt seyn, brüderlich lieben.]

Mimo, *adv. et praep.* [vorbey, vorüber; nebenbey, ausser, ungeachtet.]

Mimowolny, *adj.* [unwillkührlich.]

Mina, *y, f.* [Miene, Gesichtsmiene, Pulvermine,] *f.*

Minca, Mynca, Menica, *y, f.* Münze, Geldmünze, *f.* Münzhaus,] *n.*

Mincarz, *a, m.* [Münzer, Münzmeister; Geldwechsler,] *m.*

Mincować, *nd.* 2. [Geld münzen.]

Minera, *y, f.* Minerał, *u, m.* [Mineral,] *n.* mineralny, *adj.*

Miniatura, *y, f.* (Miniaturka, *i, f. dim.*) [Miniaturgemälde.] *n.*

Minister, *tra, m.* Minister, *m.* ministrowski, *adj.*

Minkować, *nd.* 2. [freundliche Gesichter machen.]

Minog, *a, m.* [Neunauge,] *f.*

Minuta, *y, f.* [Minute, *f.* minutowy, *adj.*

Miód, *u, m.* (Miodek, *dim.*) [Honig; Meth; Honigthau,] *m.*

Miodnik, *a, m.* [Honigkelch einiger Pflanzen,] *m.*

Miodopłynność, *i, f.* [süssfliessende Beredsamkeit,] *f.*

Miodopłynny, *adj.* [süss vorüber fliessend.]

Miodorodny, *adj.* [honigerzeugend.]

Miodotok, *u, m.* [Honigblume,] *f.*

Miodownica, *y, f.* [Honigthau,] *m.*

Miodówka, *i, f.* [Honigbirne,] *f.*

Miodownik, *a, m.* [Honigkuchen, Pfefferkuchen,] *m.*

Miodownikarz, *a, m.* [Pfefferküchler, Honigverkäufer,] *m.*

Miodowy, *adj.* [Honig-, Meth-; *fig.* [süss, lieblich.]

Miodunka, Miedunka, *i, f.* [Lungenkraut, *n.* Ochsenzunge,] *f.*

Miotać, *nd.* 1. [schleudern, schmeissen, werfen;]

Miotła, *y, f.* (Miotełka, *dim.*) [Besen, *m. bot.* Besenkraut,] *n.*

Miotlarz, *a, m.* [Besenbinder.] *m.*

Miotlasty, *adj.* [in Gestalt eines Besens.]

Mir, *u, m.* [Friede, *m.* geschlossenes Bündniss,] *n.* mirny, *adj.*

Mirodowca, *y, m.* [Friedengeber.] *m.*

Mirra, *y, f.* [Myrrhe, *f.* Myrrhenbaum,] *m.* mirowy, *adj.*

Mirt, *u, m.* [Myrthe,] *f.* mirtowy, *adj.*

Misa, *y, f.* [Schüssel,] *f.* Miseczka, *dim.* [Schüsselchen.] *n.*

Misiorka, Misiurka, *i, f.* [Visier am Helme,] *n.*

Miska, *i, f.* [Schüssel,] *f.*

Misnia, *i, f.* [Meissen,] *n.* misnieński, *adj.*

Missya, *yi, f.* [Mission, Gesandschaft,] *f.*

Missyonarz, *a, m.* [Missionair, *m.* missionarski, *adj.*

Misternie, *adv.* [künstlich, meisterlich.]

Misterność, *i, f.* [Künstlichkeit,] *f.*

Misterny, *adj.* [künstlich, meisterhaft.]

Mistrować, mistrzować, *nd.* 2. [künsteln, künstlich machen.]

Mistrz, *a, m.* [Meister; Lehrer; Halbmeister,] *m.* mistrzowski, *adj.*

Mistrzowstwo, Mistrzostwo, *a, n.* [Meisterschaft, Meisterwürde, *f.* Scharfrichteramt,] *n.*

Mistrzowy, *adj. von* Mistrz.

Mistrzyni, *i, f.* [Meisterinn, Lehrerinn,] *f.*

Mitra, *y, f.* [Bischofshut. *m*; Fürstenmütze,] *f.*

Mitręga, *i, f.* [langweilige Arbeit, Klauberey; Knauserey,] *f.*

Mitrężny, *adj.* [Mitrężnie, *adv.* [langsam, langweilig.]

Mitrężyć, *nd.* 4. [die Zeit unnütz durchbringen, verstüpern.]

Mizeractwo, *a, n* [Elend, Noth, *f. coll.* elendes Volk,] *n.*

Mizerak, *a, m.* (Mizeraczek, *dim.*) [elender Mensch,] *m.*

Mizernieć, *ad.* 2. [elend werden, verfallen.]

Mizerny, *adj.* Mizernie, *adv.* [elend, armselig.]

Mizerja, *yi, f.* [Elend, Noth, Gurkensalat.] *m.*

Mlaskać, *nd.* 2. [schmatzen, mit dem Munde mamlen.]

Mleć, *nd.* 2. [mahlen, in der Mühle.]

Mlecz, *a, m.* [Milchsaft, *m.* Milch, *f.* etwas Milchartiges.]

Mleczak, *a, m.* [Milchner, der männliche Fisch.]

Mleczarka, *i, f.* [Milchfrau; Milchhändlerinn,] *f.*

Mleczaj, *aju, m.* [Pfefferschwamm.] *m.*

Mlecznica, *y, f.* [Milchkraut, *n.* Kreuzblume.] *f.*

Mlecznieć, *nd.* 2. [in Milch übergehen.]

Mlecznik, *a, m.* [Milchbehältniss, Milchgewölbe, *n.* Milchköller,] *m.*

Mleczny, *adj.* [Milch, von Milch.]

Mleczywo, *a, n.* [Milchwaare, Milch,] *f.*

Mleko, *a, n.* [Milch-.] *f.* mlekowy, *adj.*

Mliwo, *a, n* [Gemahlenes, Mehl, Mahlen in der Mühle.] *n.*

Młocba, *y,* Młocka, *i, f.* [Dreschen, das Gedroschene.] *n.*

Młocek, *cka, m.* [Drescher.] *m.*

Młócić, *nd.* 3. [dreschen; *fig.* durchprügeln, hauen.]

Młocisko, *a, n.* [Hammerstiel.] *m.*

Młodnieć, *nd* 2. [jung werden, sich verjüngen.]

Młodociany, *adj.* [jung, jung und zart, knabenalter.]

Makolirzna Jalutica, [illegible] Hl
Mława nad Mławką [illegible] w województwie [illegible]

Miraflores ([illegible]) [illegible]: kamandeczyn [illegible] wykończonych i świetnych obrazów zdobiących oratorium Kartuzów w Miraflores.

uciekać; mknąć się = pędzić się, [illegible]

[illegible] mugire; [illegible] [illegible] = [illegible]
[illegible] nawyczeć [illegible]
trawić nadarmo, skąpić

Miodanka [illegible] z płucnik. wołowy język. miodunka polna. wołowy język

mołać [illegible] promienie mieciesz na Trackie plemię 1587 [illegible]
[illegible] miecenie [illegible] żele (1587) [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] mactae [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible]
castra [illegible] [illegible]

męka

[illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] maly [illegible], mirec, membrum [illegible]
[illegible] [illegible] f. mary f. mach, machać
f. mleko [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] mattea

Kamien [illegible] galactites, synnephites,
[illegible] euphorbium [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] mleko [illegible]
krzesać.

[illegible] zatem [illegible] [illegible]
[illegible] swą [illegible] mową [illegible]
[illegible]

nie zmoci [illegible] [illegible] [illegible]
mactus [illegible]; malaxare, [illegible] [illegible]
błagać, [illegible] [illegible] [illegible]
commutigere [illegible]; [illegible]

Mniszech pl. Mniszchowie domagali się w r. 1726 wynagrodzenia odwołując się do swego archiwum, w którem znajdowały się dowody krzywd i szkód poniesionych przez ich przodka ... Moskwie w 1606 roku

op. [illegible], mech, myć ([illegible] cf. niewiasta)
z młodu przywykły przestawać na małe (Kl), Kto z młodu chodzi iak stary, na starość skacze iak młody (Pr. 1619) / wyspiewać -
Za młodu zwinąć wężyk (ib.) Za młodu gałązki nachylać trzeba, bo kiedy się zrośnie tedy się iuż złamie (ib.) cf. małe, miękki [illegible]
[illegible] cf. malleus, [illegible]

Kniej. Kto ma mniej, ma bezpieczniey (Pr. 1619)

w tygodniu młodzianków (27 grudnia)

drzewa i ziela obumarwszy w roli młodszą się za... (Kl)

mnogi pl. naydują się mnodzy (Kl) [illegible]

Czarnecki iak młotem go ... kiedy go bił w głowę [illegible]
[illegible] cf. martellus, marcus, mozdzierz

młoto [illegible]

na starym (sc. koniu) do młyna (Pr. 1619)

Mnożyć martare au...re [illegible] augere, vagire, [illegible] martare, cf. [illegible]
[illegible] więkście [illegible]

moc [illegible]: był świat wszystek pod mocą (Kl); [illegible] mocy
[illegible] mamu, [illegible]

[illegible] umęczony zwierzyna (Pr. 1619)
każdy młynarz na swoie koło wodę prowadzi (Pr. 1619) = [illegible]
[illegible], ~~[illegible]~~ [illegible]

Mnichowi dawszy [illegible], trzeba mu y w biesągi włożyć (Pr. 1619),
tak jako mnich jako trawi młode lata (Kl)

Młodość, ...
Młodoszc...
Młody, ...
pan m...
młoda...
Młodzian, ...
gling, ...
Młodziank...
Herod...
Młodzić, ...
Młodzień ...
Młodzieni...
Mensc...
Młodzieni...
Młodzież, ...
Jugen...
pret.] ...
Młodzik, ...
Mensc...
Młodzizna...
Młokos, a, ...
Gelbsc...
Mlon, u, ...
Młot, a, ...
Młotek, ...
ner Ha...
Młotny. M...
Młoto, Mł...
Młyn, a, ...
[Mühl] ...
Młynarczyk...
selle, ...
Młynarka, ...
Młynarski, ...
Młynarstwo...
Młynarz, ...
Młynek, ...
wy, [K...
Młynkować...
intransit...
Młynobudo...
Młyński, ...
Mnich, a, ...
mniszy, ...

Młodość, *i, f.* [Jugend, *f.* Jugendalter,] *n.*

Młodoszczep, *u, m.* [junger Stämmling,] *m,*

Młody, *adj.* [jung, nicht alt, frisch, new.] pan młody [Neuvermählte,] *m.* panna młoda, [Neuvermählte,] *f.*

Młodzian, *a, m.* [junger Mensch, Jüngling,] *m.*

Młodzianki, *pl.* [unschuldige Kinder die Herodes morden liess.]

Młodzić, *nd.* 3. [jung machen, verjüngen.]

Młodzieńczy, *adj.* [Jünglings-.]

Młodzieniaszek, *szka, m.* [ganz junges Menschchen,] *n.*

Młodzieniec, *ńca, m.* [Jüngling,] *m.*

Młodzież, *y, f.* Młodź *i. f.* [junge Leute, Jugend, *f.* junge Sprossen; jung Wildpret.]

Młodzik, *a, m.* [junger unerfahrner Mensch,] *m.*

Młodzizna, *vid.* Młodzież.

Młokos. *a, m.* (Młokosek, *dim.*) [Milchbart, Gelbschnabel,] *m.*

Mlon, *u, m.* [Griff an der Handmühle,] *m.*

Młot, *a, m.* [Hammer,] *m.*

Młotek, *tka, m.* (Młoteczek, *dim.*) kleiner Hammer,] *m.*

Młotny, Młotowy, *adj.* [Hammer-.]

Młoto, Młuto, *a. n.* słodziny, [Träber,] *f.*

Młyn, *a, m.* [Mühle,] *f.* młynarski, *adj.* [Mühl .]

Młynarczyk, *a, m.* [Mühlknappe, Mühlgeselle, *m.*

Młynarka, *i, f.* [Müllerinn.]

Młynarski, *adj.* [Müller-.]

Młynarstwo, *a, n.* [Müllerhandwerk,] *n*

Młynarz, *a, m.* [Müller,] *m.*

Młynek, *nka, m.* [kleine Mühle;] od kawy, [Kaffeemühle,] *f.*

Młynkować, *nd.* 2. [auf der Fege reinigen;] *intransl.* [drehen, wenden.]

Młynobudownictwo, *a, n.* [Mühlenbau,] *m.*

Młyński, *adj.* [Mühl-, Mühlen .]

Mnich, *a, m.* [Mönch,] *m.* mnichowski, mniszy, *adj.*

Mnichostwo, *a, n.* [Mönchsthum, *n.* Mönchsstand,] *m.*

Mniemać, *nd.* 1. [vermeinen, vermuthen, dafür halten.]

Mniemanie, *a, m.* [Vermuthen, *n.* Meinung,] *f.*

Mniéj, *adv. comp.* [weniger, minder.]

Mniejszeć, *nd.* 2. [kleiner werden, weniger werden.]

Mniejszość, *i, f.* [kleinere Zahl, Kraft, Ansehen,]

Mniejszy, *adj. comp.* [kleiner, geringer.]

Mniejszyć, *nd.* 4. [kleiner machen, vermindern, verkleinern.]

Mnisić, *vid.* Mniszyć.

Mniszek, *szka, m.* [eine, Art Grasmücken, *bot.* Mönchsplatte,] *f.*

Mniszka, *i, f.* [Nonne, Klosternonne,] *f.*

Mniszyć, *nd.* 4. [zum Mönche machen; verschneiden, castriren.]

Mnogi, *adj.* [zahlreich, viel in Menge.]

Mnogość, *i, f.* [reiche Anzahl.] *f.*

Mnóstwo, *a, n.* [grosse Menge, grosse Anzahl,] *f.*

Mnożca, *y. m. vid.* Mnożyciel.

Mnożnik, *a, m.* [Multiplicator in der Arithmetik,] *m.*

Mnożny, *adj.* [sich mehrend, vermehrend.]

Mnożyć, *nd.* 4. [mehren, vermehren, Kinder zeugen.]

Mnożyciel, *a, m.* [Vermehrer, Mehrer,] *m.*

Moc, *y, f.* [Macht, Kraft, Stärke, *f.* Vermögen,] *n.*

Mocarstwo, *a. n.* [Herrschaft, Gewalt, *f.* mocarski, *adj.*

Mocarz, *a, m.* [Mächtiger, Gewaltiger, *m.* Machthaber,] *m.*

Mocnieć, *nd.* 2. mocnić się, *rec.* [stark werden, sich verstärken.]

Mocnić, *nd.* 3. [stärken, verstärken, befestigen.]

Mocno, *adv.* [kräftig, stark, fest.]

Mocność, *vid.* Moc.

Mocny, Mocen, *adj.* [mächtig, stark, kräftig, fest unbeweglich.]

Mocz, *u, m.* [Urin, Harn,] *m.* moczowy, *adj.*

Moczadło, *a, n.* Moczara, *y, f.* [Sumpf,] *m.*

Moczyć, *nd.* 4. [pissen, harnen; nass machen, wässern, einweichen;] nogi, Fussbad machen.]

Moczydło, *a, n.* [Flachsröste, Hanfröste,] *f.*

Moda, *y, f.* [Mode, *f.* Sitte, Gebrauch.] *m.*

Model, *u*, Modelusz, *u, m* [Modell, Muster,] *n.*

Modła, *y, f.* [Bleywage, Richtwage, *f.* Gebet,] *n.*

Modlić się, *rec. nd.* 3. [beten, demüthig bitten.]

Modliciel, *a, m.* [Beter,] *m.* modlicielka, *f.* [Beterinn,] *f.*

Modlitewnia, *i, f.* [Bethaus, *n.* Betstube,] *f.*

Modlitwa, *y. f.* [Gebeth,] *n.*

Modlnica, *y. vid.* Modlitewnia.

Modniś, *sia, m.* [Modenärrchen, *n.* Modehans,] *m.*

Modnie, modno, *adv* [modisch, nach der Mode.]

Modnieć, *nd.* 2. [modisch werden.]

Modny, *adj.* [modisch, neu, modern.]

Modrak, *u, m.* [Kornblume,] *f.*

Modrawy, *adj.* [kornblau, blaulig, blau.]

Modroblady, *adj.* [blassblau, meerblau.]

Modrooki, *adj.* [blauäugig, mit blauen Augen.]

Modry, *adj.* [blau.]

Modrzeniec, *ńca, m.* [Meerstichling; *bot.* Rittersporn,] *m.*

Modrzew, *wia, m.* [Lerchenbaum,] *m.* modrzewiowy, *adj.*

Modrzyć, *nd.* 4. [blau machen, blau färben.]

Módz, *nd.* 2. von mogę. [mögen, können, vermögen.]

Modzel, *u, m.* [Schwiele, harte Haut,] *f.*

Mogiła, *y, f.* (mogiłka *dim.*) [Hügel, Erdhügel; Grabhügel,] *m.*

Moknąć, *nd.* 2. [nass werden; eingeweicht seyn, weichen.]

Mokrość, *i, f.* [Nässe, Feuchtigkeit, *f.* nasses Wetter,] *n.*

Mokry, *adj.* Mokro *adv.* [nass, feucht,]

Mokrzyć, *nd.* 4. [netzen, nass machen.]

Mokrzyca, *y, f.* [Rappe, eine Pferdekrankheit,] *f.*

Mokrzydło, *a, n.* [nasser, feuchter Boden, feuchter Grund,] *m.*

Mól, *a, m.* [Motte, Schabe, *f. transl.* Kummer,] *m.*

Mólownik, *a, m.* [Traubenkraut,] *n.*

Moment, *u, m.* (Momencik, *dim.*) [Augenblick,] *m.*

Momentalny, Momentowy, *adj.* [einen Augenblick dauernd.]

Monarcha, *y, m.* [Monarch,] *m.* monarchini, *f.* [Monarchinn.] *f.*

Monarchia, *i, f.* [Monarchie,] *f.*

Monarchiczny, Monarchalny, *adj.* [monarchisch.]

Monarszy, *adj.* [Monarchen, dem Monarchen gehörig.]

Monaster, *u, m.* [griechisches Kloster,[*n.* monasterski, *adj.*

Moneta, *y, f.* [Geld, *n.* Münze, *f.* kleines Geld,] *n.*

Monetarz, *a, m.* [Geldwechsler,] *m.* monetarski, *adj.*

Monopolium, *indl.* samokupstwo. [Alleinhändel,] *m.*

Monopolista, *y, m.* [Alleinhändler, Selbsthändler,] *m.*

Monstrancya, *yi, f.* [Monstranz,] *f.*

Montwa, *y, f.* [Spindelbaum,] *m.* Zweckenholz,] *n.*

Mops, *a, m.* (Mopsik, *dim.*) [Mops;] mopsowy, *adj.*

Mor, *u, m.* [Pest, *f.* Sterben,] *n.*

Montjuich twierdza hiszpańska.

Modest *f.* Wit.

[illegible]onastyr (Cl. w Turcyi), *ch.*

[illegible]ołdawiański Książę X. [illegible] Mołdaw. sprzymierzeniec Świdrygiełły (Bolesława W. X. Lit.) 1431. Wojewoda Mołdawski 1433.

[illegible]ojmir następca Świętopełka z. 907 wypłaszał Węgrów z Morawy [illegible] zginął w bitwie pod Presburgiem 907.

[illegible] pagórek, grobla
[illegible]us: [illegible] auf dem Comitium in Rom, [illegible] [illegible] gelegt, [illegible] [illegible] Pflugeisen (urbum, [illegible]) [illegible] [illegible] Roma, miasta, [illegible]; [illegible] Pferde, [illegible] Pflug [illegible] (porta) [illegible] meta, [illegible] = mieza. [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] mnostwo, [illegible] Canal.

Księgi Mealla [illegible] Masarka [illegible]

mocz że nietoperzy mocz sprawia [illegible] na skórze człowieka jest zmyślenie (Zb.) S. मेहति [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mgła
mocz = [illegible]

[illegible] mucus = smark

[illegible]ocz

Mecz [illegible] [illegible] *f.* mienić [illegible] [illegible] (wilgoć [illegible], [illegible]) *f.* [illegible]

[illegible]atta *cf.* [illegible] (molles = [illegible], [illegible], nyloce)
[illegible] to vam staranie skarb taki gotować którego mol ani rdza [illegible] zepsować (1556 [illegible]); każdyma swego mola w go gryzie [illegible]
[illegible] gryzie mól [illegible] nie [illegible] mu obiad obfity [illegible] *cf.* mątz [illegible]
mokrzec, *cf.* mut, *cf.* Minta, Milbe (*f.* mite, *cf.* Motowa (Kania, [illegible]
[illegible] [illegible] Motten [illegible]; *cf.* *f.* meth [illegible]
[illegible] *f.* malować, malina [illegible] = [illegible] [illegible]!
Mozić *cf.* mały. mały. młóć

moda: [illegible] (w [illegible] wynalazków, nigdy tam przedtym niewiadomych skwycili oby-czaiow y mody (16..)

Modła: sznur bez prostości nie może być modłą (Kl).

Modlić: modlać się z polskim chlebem Angielczykom ([illegible] [illegible] [illegible]) (Kl); *f.* mówić; *cf.* modły w [illegible]; młóć, *f.* liszeć.

[illegible] monarchowie

[illegible] ku pokojemnie mogłę pieniężną kowal albo złota. (1501)

Modzy [illegible] [illegible] [illegible]

Modz [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], Toj
[illegible], [illegible] (*cf.* dynarnów = modziu owa [illegible])

Jako cię mogę chociaż przez nogę ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] मद [illegible] मदत [illegible] [illegible] magnus (mężny) *f.* Mory Cl.
cf. mactare = augere *f.* mienić *cf.* pomagać = augere *f.* [illegible]

sowietrze [illegible]

'rot. ieK Λpz pk. Motylnowie.

Moskwa król Jan Kazimirz się usadził aby co prędzey pokoy z Moskwą uczynił, czego y dokazał pod pewnemi kondycyami: 1mo Cara naypierwszym Seymu Elektem z Korony całe Rzeczpospolite uzna a chociaż będzie obrany iednak Koronacya nastąpi aż po śmierci naszego króla (16..) 2do Unia stanie między greckim a rzymskim Kościołem 3tio jak Królem car zostanie, tedy sam przez siebie rządzić będzie Królestwem a nie przez kogo inszego, 4to Szlachecki swobód przy prawach się swoich ostoią, 5to z Tatarami traktaty y pokoy ponowi 6to Kozaków w dawne klubę uczynić 7mo przy Elekcya y Koronacya nastąpi iego, ma Car dopomagać Polakom przeciwko wszystkim nieprzyiacielom, uczeniem tez y Polacy ich (16..)

Morek: w dawnych czasach aż do samego południowego kraju Morei rozciągali się Bołgarowie, gdzie znani byli pod imieniem Ezeritów i Milenników (Const. de admin. imp. c. 50)

Mora R. мора P. [illegible] Fr. moire (étoffe de soie ondulée).

mrągowaty = mrzągowaty, [illegible]

Morawa, Moravia, Marcomania

Moskal: Moscovitarum nomen a Mosocho, Japheti filio deducere nonnulli v. Sleidanum (de 4 Monarchiis), Mat. Strykowium, Alex. Guagninum

Moskiewska kradzież kto z kim nie zdradzi [illegible] marzł, malus [illegible] [illegible] wszystko to błazeństwo, [illegible] [illegible] moszka [illegible]

Morela cf. [illegible] morg cf. морг [illegible] mara [illegible] [illegible]

Morzec B. [illegible] meent T. [illegible]

motloch n. [illegible] [illegible]

motłoch pomieształość rzeczy kosztowne z motłochem, kl. [illegible]

morusać [illegible] (-murać cf. smarować, mazać

morwa [illegible], sycaminus, [illegible]

morze [illegible], море [illegible] ocean [illegible] moray, Meer, Maas [illegible] morze, [illegible] moczara, moczadło cf. mrzeczka [illegible]

Motyka = motyka [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] marża [illegible] [illegible] matteris [illegible]

Motyl Schmetterling [illegible] butterfly [illegible] [illegible]

rawski
erstyn.
[illegible]
[illegible] zmieczn[illegible]
Morela, morell[illegible]

Mora, y,
f. ein
Morag, a
kler S
Morągow
Morał, u,
trach
Moralizow
Moralista,
Moralność
moral
Morawczy
Morawka,
Morawski
Mord, u,
Morda, y,
Morderca,
kątny,
Morderczy
Morderski
Morderstw
Todsc
Mordowa
gen; w
den, s
Morela, i,
Morg, u, m
Morówka,
Morowy, a
Seiden
Morski, a
Morszczyzn
etwas
Mortifikacy
Morus, a,
ling.]
Morusa, u
Morusowat
Morwa, y,
m. mor
Morze, a,
Morzyć, nd,
lassen,

Mora, *y, f.* zmora. [Alpdrücken, *n.* Trut, *f.* ein Zeug, Mohr,] *m.*
Morąg, *a, m.* [buntgestreiftes Thier, *n.* dunkler Streif,] *m.*
Morągowaty, *adj.* [buntgestreift, scheckig.]
Morał, *u, m.* [Moral, *f.* moralische Betrachtung,] *f.*
Moralizować, *nd.* 2. [moralisiren.]
Moralista, *y, m.* [Moralist, Sittenlehrer,] *m.*
Moralność, *i, f.* [Sittlichkeit, Moralität,] moralny, *adj.*
Morawczyk, *a, m.* [Mährer, aus Mähren,] *m.*
Morawka, Morawianka, *i, f.* [Mährerinn,] *f.*
Morawski, *adj.* [mährisch.]
Mord, *u, m.* [Mord,] *m.*
Morda, *y, f.* [Schnauze, *f.* Maul,] *m.*
Morderca, *y, m.* [Mörder,] *m.* tajny, za kątny, [Meuchelmörder,] *m.*
Morderczyna, *y, m.* [Mörderinn,] *f.*
Morderski, Morderczy, *adj.* [mörderisch.]
Morderstwo, *a, n.* [Mord, Meuchelmord, Todschlag; *m.* Marter.] *f.*
Mordować, *nd.* 2. [morden, tödten; peinigen; müde machen;] się, [müde werden, sich quälen.]
Morela, *i, f.* [Morelle, Amarille,] *f.*
Morg, *u, m.* [Morgen Landes, *m.* Juchart,] *f.*
Morówka, *i, f.* [Pestbeule, Pestdrüse,] *f.*
Morowy, *adj.* [Pest-, Pestilenz ; Mohr ; Seidenzeugen-.]
Morski, *adj.* [See-; Meer .]
Morszczyzna, *y, f.* [Meererzeugnisse, etwas was aus dem Meere kommt.]
Mortifikacya, *vid.* Umartwienie.]
Morus, *a, m.* (Morusek, *dim.*) [Schmutzling.] *m.*
Morusać, *nd.* 1. [beschmutzen, besudeln.]
Morusowaty, [schmutzig, beschmutzt.]
Morwa, *y. f.* [Maulbeere, *f.* Maulbeerbaum,] *m.* morwowy, *adj.*
Morze, *a, m.* [Meer, *n.* See,] *f.*
Morzyć, *nd.* 4. [sterben lassen; verhungern lassen, quälen.]

Morzyciel, *a, m.* [Quäler, der jemanden hungern lässt,] *m.*
Morzymord, *u, m.* [Heilwurz,] *f.*
Morzysko, *a, m.* [Bauchgrimmen,] *n.* morzyskowy, *adj.* [Grimm -.]
Mość, *i, commun.* [gnädiger Herr, gnädige Frau, Gnaden.]
Mościć, *nd.* 3. [brücken, Brücken legen; hinstrecken.]
Mościwać, komu; *nd.* 2. [jemanden Euer Gnaden nennen.]
Mościwy, *adj.* [gnädig, gnädigster, hochgeehrtester.]
Mosiądz, *ędzu, m.* [Messing,] mosiądzowy *adj.*
Mosiężnik, *a, m.* [Gelbgiesser, Messingarbeiter,] *m.*
Mosiężny, *adj.* [Messingen-, aus Messing.]
Moskal, *a, m.* [Moskowiter, Russe, *m.* eine Art Pillen.]
Moskiewczyzna, *y, f.* [das Russische als Sprache, Sitten, Waare etc.]
Moskiewka, *i, f.* [Moskowiterinn, Russinn,] *f.*
Moskiewski, *adj.* [moskowitisch, russisch,]
Most, *u, m.* [Brücke,] *f.*
Mostek, *tku, m.* [Brückchen; Brustbein, Bruststück,] *n.*
Mostowe, *ego, n.* [Brückenzoll, Brückengeld,] *n.*
Mostowy, *adj.* [Brücken-, die Brücke betreffend.]
Moszcz *u, m.* [Most,] *m.* moszczowy, *adj.*
Motać, *nd.* 1. [haspeln, weifen; wikeln, drehen, verdrehen.]
Motłoch, *u, m.* [grosser Haufe, Pöbel,] *m.*
Motowidło, *a, n.* [Haspel, Weife, *f.* Gebinde.] *n*
Motuz, *a, m.* wietrznik, [Windbeutel,] *m.*
Motyka, *i, f.* [Hacke, Haue, *f.* Karsten,] *m.*
Motyl, *a, m.* [Schmetterling,] *m.* motyli, *adj.*

Motylica, *y*, *f*. [Blattlaus, *f*. Blätterwurm, Drehen d. Schaffe, *n*.

Mowa, *y*, *f*. [Rede, Sprache,] *f*.

Mowca, *y*, *m*. [Redner,] *m*.

Mowić, *nd*. 3. Mawiać, *freq*. reden, sprechen, sagen.]

Mowność, *i*, *f*, [Redseligkeit, Vielredenheit,] *f*.

Mowny, *adj*. [leichtsprechend, beredt, aussprachbar; redselig.]

Mój, moja, moje, *pron*. [mein, meine, meins.]

Mozaika, *i*. *f*. [Mosaik, Musivararbeit,] *f*.

Mozaikować, *nd*. 2. [mit Mosaik auslegen.]

Moździerz, *a*, *m*. [Mörser,] *m*. moździerzowy, *adj*.

Mózg, *u*, *m*. [Gehirn, *n*. *meton*. Verstand, *m*. Denkkrafft,] *f*.

Mozgowiec, *wca*, *m*. [Tollkopf, wunderlicher Kerl,] *m*.

Mozgownia, *i*, *f*. [Gehirnkasten,] *n*.

Mozgowy, *adi*. [Gehirns- Hirns-]

Możnie, *adv*. [mit Macht, Kraftvoll; möglicher Weise.]

Możnić, *nd*. 3. [mächtig machen;] upoważnieć *nd*. 2. [mächtig werden.]

Możność, *i*. *f*. [Möglichkeit, Tauglichkeit *f*. Vermögen,] *n*.

Możny, *adj*. [möglich, kräftig, mächtig.]

Mozół *u*, *m*. [Mühe und Noth, Sorge.]

Mozolić, *nd*. 3. [einem Mühe machen;] się [sich Sorge n. Mühe machen.]

Mozolny, *adj*. [mühsellig, mühsam, schwierig.]

Mroczny, *adj*. [düster, dunkel.]

Mroczyć, *nd*. 4. [verdunkeln, dunkel machen, verfinstern.]

Mrok, *u*, *m*. [Dämmerung, *f*, Dunkel,] *n*.

Mrowczany, mrowczy, *adj*. [Ameisen-, von Ameisen.]

Mrowie, *a*. *n*. [Schaudern der Haut,] *n*. *f*. mrowisko.]

Mrowik, Mrowinek, *a*. *m* [Ameisenstein,] *n*.

Mrowisko, *a*, *n*. [Ameisenhaufer, *m*. *transl*. Gesindel,] *n*.

Mrowisty, *adj*. [voll Ameisen.]

Mrówka, *i*, *f*. (Mróweczka, *dim*.) [Ameise,] *f*.

Mrówkojad, *a*, *m*. [Ameisenfresser, Ameisenbär,] *m*.

Mróz, *u*, *m*. [Frost, *m*. Kälte, *f*. *fig*. Kalter Schauer,] *m*.

Mrozić, *nd*. 3. [gefrieren machen, Kalt machen.]

Mroźno, *adv*. [frostig, Kalt, æiskalt.]

Mroźność, *i*, *f*. [Frost, *m*. Frostkälte,] *f*.

Mroźny, *adj*. [Frost-, frostig, eiskalt, kalt zum Frieren.]

Mruczeć, *nd*. 4. [murren, brummen.]

Mruczek, *czka*. *m*. [gewisser Seefisch; gewisses Kinderspiel.]

Mruczliwy, Mruczny, *adj*. [brummend, murmelnd.]

Mruczydło, *a*, *m*. [Brummbart.] *m*.

Mrug, *u*. *m*. [Augenblinzeln,] *n*.

Mrugać, *nd*. 1. [mit den Augen blinzeln, winkeln.]

Mruk, *u* *m*. [Murren, *n*. Brummbart,] *m*.

Mrukliwość, *i*, *f*. [Brummigkeit, *f*. brummiges Wesen,] *n*.

Mrukliwy, *adj*. Mrukliwie, *adv*. [mürrisch, brummend, murmelnd.]

Mrużek, *żka*. *m*. [Blizauge, *m*. der beständig mit Augen blinzelt.]

Mrzeć, *nd*. 2, [sterben, dahinsterben, wegsterben;] głodu [Hunger leiden.]

Mścić się, *rec*. *nd*. 3. [sich rächen, Rache nehmen.]

Mściciel, *a*. *m*. [Rächer,] *m*. mścicielka, *f*. Rächerinn,] *f*.

Mściwość, *i*, *f*. [Rachsucht, Rachgier,] *f*.

Mściwy, *adj*. [rachgierig, Rache schnaubend.]

Msza, *y*. *f*. [Messe, *f*. das heilige Altaropfer,] *n*. mszalny,] *adj*.

Mszał, *u*, *m*. [Messbuch,] *n*.

Mszeć, *nd*. 2. [moosig werden, bemoosen;

[illegible] zostaje znaszaj, że je [illegible] w złote mrowisko. (Kl.)
[illegible] syn Włodzimierza podbił Kassagów czyli Kassaków, [illegible] narodu czerkieskiego. = [illegible]

[illegible] arborem urucae (gąsienica) cavent; cf. [illegible]

[illegible] rzec każe naśladować mrówki (Kl.); mrówki wielką odrazę od smoły kamiennej i oleju [illegible] 1844) [illegible]. P. 15
[illegible] formica ([illegible] forma), cf. mrówczę (grzyb), cf. brodawka. [illegible]

[illegible] przyciśniony mrozem y głodem. 16.. cf. [illegible]
[illegible] (= frig.) [illegible] mróz [illegible] rano, [illegible] refricare
[illegible] mróz [illegible]
[illegible]
[illegible] zmarznąć [illegible]
[illegible]

[illegible] mruczeć [illegible]

[illegible]

[illegible] powietrze [illegible] (Kl.); uczyni mrugać na [illegible] pania (Kl.)

[illegible] mróz [illegible]
[illegible] marszczka [illegible]

[illegible] mór [illegible] morbus [illegible] mleć [illegible] morze [illegible]
[illegible] Maud [illegible]
[illegible] morowe [illegible] Niech się mane mścić trzeba pomy-
[illegible] czcić [illegible] = [illegible] vindicare
[illegible]

[illegible] sprawiedliwie [illegible] 1587

[illegible] msza czytana, iako y śpiewana [illegible] [illegible] mszą [illegible]
[illegible] missa = missio [illegible] Messe [illegible]
[illegible] Messe = [illegible] (mnóstwo)

mówka [illegible] sobie stroi [illegible]
[illegible]

mowić, cf. Hildibrant gimahalta = [illegible] cf. modlić [illegible]
[illegible] słowo. Kto wiele mówi [illegible] mało czyni (1587) Kto mówi co wie, [illegible] wad dowie [illegible]
cf. [illegible] (vituperare), [illegible]
[illegible] cf. [illegible] (cf. mowa); cf. [illegible]
cf. [illegible] (miech) / myśleć. cf. pewny, [illegible]
[illegible] cf. communicare = rozmówić [illegible] communicatio [illegible]

Klama budzi, fałszuje, zdradza, mózg [illegible]
mózg S. [illegible] (illa glutinosa) [illegible] (molle [illegible])

może, [illegible] jest można, wiedzieć to od ludzi, 1587 [illegible]
mozół [illegible] cf. moc cf. mozol, mól.
[illegible] = zapowietrzyło się [illegible]

Mrok / brzask, [illegible] / mróz

Murad: w połowie XIV w. groźny sułtan turecki Murad I podbił Serbów, lecz Czarna góra została niezawisłą. Książę [illegible] nie chciał przyznać władzy Turcyi.
Murcya. Pedro Orrente naśladowca Bassana rodem z Murcyi żył 1610.
Murillo ochrzczony w Sewilli 1 stycznia 1618 oddany był na naukę do Jana Castillo. celuje w malowaniu kobiet i dzieci.

Muraum planities viridis, pulvinarium in medio pagi vel oppidi;

Mukasz (po madziarsku: Munkács) miasto nad lewym brzegu Latorycy (Latorcza)

[illegible] kapusty [illegible] bwidyjnow, nówis(lam) [illegible]; 2. [illegible] = Kaaflicaka.

Jako chłop głupi dla nędznego brzucha wpada w ciężką niewolę, jako w smołę mucha. (Kl.); mucha, musca, Motte, mól; lat. [illegible]; [illegible]; [illegible] f. motyl, mszyca; [illegible] mucho-mory

mut cf. Muttermuf [illegible] moltwarstęn = [illegible]. cf. Mutter; cf. męt; cf. Moder f. mól
Müll (= gravis, belaqua), w mułach, f. śmieci; cf. mżyć mazać (omulić = obmazać)

mus cf. Mangel, mangler (niedzy), mancus (cf. [illegible] Mange; mięnie).
cf. meluere = musare (prim. [illegible]) cf. miedźć [illegible] mus = [illegible] pomuszać [illegible] przymuszenie, potrzeby

[illegible]

Murarza uczy murować jaskółka (Kl.)

Muty (pantofle wysokie, mulei) cf. trepki, patynki.

[illegible] musca [illegible]; [illegible] wina [illegible] zgniłki [illegible] czna [illegible].

Multani, Moldawiani, non [illegible] animo [illegible] (moldaw., Multanie) [illegible] do glaive

[illegible] = puklerz, ruszniczka, pistolet [illegible]

munsztuk (an der Pfeife): Ktoby na munsztuk uczony umiał [illegible] łożyć wargi (Kl.) – Kiedy twardy munsztuk przystąpi zostaje (1587) [illegible]
Trudno muru głową przebić (R. 1619) y baba śmielsza za murem (ib.) [illegible]

Nudzi mi się = mierzka mi się (mora cet. [illegible]) cf. nudzić cf. mierzić

pawęzi
[illegible] to, co z płócien [illegible]
[illegible] = w [illegible]

mszyć,
bedeck
Mszyca, y,
f. bot.
Mszysty,
wachse
Muc, a, (
Hunde
Mucet, u,
Doctor
Mucha, y,
Mucharka,
Muchojadk
gensch
Muł, a, m
[dreker
Mularka,
weib,]
Mularstwo,
bandwe
murarsk
Mularz, Mu
larz, [M
Muleta, y,
[Damen
Mulić, nd.
verschl
Mulica, y, f
Hakenp
Mulistość,
listy, ad
Mułowy, ad
Multan, u, m
Multanka, i,
Multany, pl.
dauisch.
Multiplikacy
żenie.]
Mumia, i, f.
Munsztuk, a
zaume,]
Mur, u, m. [
adj.
Mucho [illegible]
Mufty [illegible]
Mudić [illegible]
Muchomory [illegible]
Mania [illegible]

mszyć, *nd.* 4. [bemoosen mit Moos bedecken.]

Mszyca, *y, f.* [Krautraupe, *f.* Grassmücke, *f. bot.* Mottenkraut,] *n.*

Mszysty, *adj.* [moosig, von Moos bewachsen.]

Muc, *a,* (Mucyk *dim.*) *m.* eine Art von Hunden.]

Mucet, *u, m.* [Mütze der Geistlichen, Doctoren, *cf.* biret.]

Mucha, *y, f.* (Muszka, *dim.*) [Fliege,] *f.*

Mucharka, *i. f.* [Fliegenglas,] *n.*

Muchojadka, *i,* Muchołowka, *i, f.* [Fliegenschnäpper, *bot.* Fliegenkraut.]

Muł, *a, m.* [Maulthier,] *n.* muł, *u, m.* [dicker Satz, Schlamm,] *m.*

Mularka, *i, f.* [Mäurerinn, *f.* Maurers weib,] *n.*

Mularstwo, Murarstwo, *a, n.* [Maurerhandwerk, *n.* Maurerey,] *f.* mularski, murarski, *adj.* [Maurer .]

Mularz, Murarz, *a, m.* [Maurer,] *m.* mularz, [Maulthiertreiber,] *m.*

Muleta, *y, f.* (Muletka, *dim.*) Pantofel, [Damenpantoffel,] *m.*

Mulić, *nd.* 3. [mit Schlamm bedecken, verschlämmen.]

Mulica, *y, f.* Mauleselinn, *f.* [Griffholz zum Hakenpfluge,] *n.*

Mulistość, *i, f.* [Schlammigkeit,] *f.* mulisty, *adj.* [schlammig.]

Mułowy, *adj.* von Muł.

Multan, *u, m.* Multon, [ein Wollenzeug,] *m.*

Multanka, *i, f.* [mehrflötige Rohrpfeife,] *f.*

Multany, *pl.* [Moldau, *f.* multański; [moldauisch.]

Multiplikacya, multiplikować, *vid.* Mnożenie.]

Mumia, *i, f.* [Mummie,] *f.*

Munsztuk, *a, m.* [Mundstück am Pferdezaume,] *n.* munsztukowy] *adj.*

Mur, *u. m.* [Mauer, *f.* Wand,] *f.* murowy, *adj.*

Murawa, *y, f.* (Murawka, *dim.*) [Rasen, Rasenplatz,] *m.*

Murek, *rka, m.* [kleine Mauer; Blende, Nische,] *f.*

Murgrabia, *ego, m.* [Schlossvoigt, Schlossaufseher, Castellan,] *m.*

Murłat, *a, m.* [Mauerlatte,] *f.*

Murołom, *u, m.* [Mauerbrecher, *m.* Carthaune,] *f.* murołomny, *adj.*

Murować, *nd.* 2. [mauern; mit Ziegeln bauen.]

Murówka, *i, f.* [Mauerziegel,] *m.*

Murza, *y, m.* [tatarischer Fürst,] *m.*

Murzyn, *a, m.* (Murzynek; *dim.*) [Mohr, Aethiope,] *m.* murzynowy, *adj.*

Murzynka, *i, f.* [Mohrinn,] *f.*

Murzyński; *adj.* [Mohren-, äthiopisch.]

Mus, *u, m.* [Zwang, *m.* [Nothwendigkeit, *f.* Schaum,] *m.*

Musat, *u, m.* (Musatek, *dim.*) Wetzstahl. *m. meton.* Schwerdt, *n.*

Musieć, *act, cont.* [müssen.]

Muskać, *nd.* 1. Muszczeć. *nd.* 2. streicheln; putzen, schmücken.]

Musować, *nd.* 2. [schäumen.]

Muszelka, *i, f.* [Farbenmuschel,] *f.* muszelkowy, *adj.*

Muszka, *i. f.* [Kleine Fliege, *f.* Schminkpflästerchen,] *n.*

Muszkat, *u, m.* [Muskate, Muskattennuss,] *f.*

Muszkatela, *i, f.* [Muscatellerwein, *m.* Muscatellenbirre.] *f.*

Muszkatowy, Muszkatołowy, *adj.* [Muscaten-.]

Muszkiet, *u, m.* [Muskete,] *f.*

Muszkietnik, Muszkietyr, *a, m.* [Musketier,] *m.*

Muszla, *i. f.* [Muschel,] *f.* muszlowy, *adj.*

Muszlin, Muślin, *u, m.* [Moselin,] *m.* muszlinowy, *adj.*

Musztarda, *y, f.* [Senf, *m.* Moutarde, *f.* musztardowy, *adj.*

Musztardnica, *y*, *f*. (Musztardniczka, *dim.*] Senfbüchse,] *f*.
Musztra, *y*, *f*. [Musterungs der Soldaten, Exerciren,] *n*.
Musztrować, *nd*. 2. [mustern, exerciren.]
Musztuk, *vid*. Munsztuk.
Muszy, *adj*. *von*. Mucha.
Muza, *y*, *f*. [Muse, Dichtkunst, überhaupt jede Wissenschaft,] *f*.
Muzułmann, *a*, *m*. [Musulmann, Mahometaner,] *m*. muzułmański, *adj*.
Muzyczny, *adj*. [Musik-, musicalisch.]
Muzyk, *a*, *m*, [Musicus,] *m*.
Muzyka, *i*, *f*, [Musik, *f*. Spielen, *n*. Musikspiel,] *n*.
Muzykalny, *adj*. [musicalisch.]
Myć, *nd*. 2. [waschen; scheuern; spühlen.]
Mydłak, *a*, *m*. [eine Art Seifenstein,] *m*.
Mydlany, *adj*. *von* Seife; Seifen-.]
Mydlarka, *i*, *f*. [Seifesiederinn.] *f*.
Mydlarnia, *i*, *f*. [Seifensiederey, Werkstatt *d*. Seifensieders,] *f*.
Mydlarstwo, *a*, *m*. [Seifensiederhandwerk *n*. mydlarski, *adj*.
Mydlarz, *a*, *m*. [Seifensieder,] *m*. mydlarzowy, *adj*.
Mydleniec, *nca*, *m*. [Seifenstein,] *n*.
Mydlić, *nd*. 3. [seifen, mit Seife schmieren, einseifen.]
Mydliny, *pl*. [Seifenwasser,] *n*.
Mydlnisty, Mydlasty, *adj*. [seifenartig.]

Mydło, *a*, *n*. [Seife,] *f*. mydlany,] *adj*.
Mykać, *nd*. 1. [irre machen, verwirren; verblättern,] się, sich irren.]
Mylność, *i*, *f*. [Trüglichkeit, Fehlbarkeit,] *f*.
Mylny, *adj*. Mylnie, *adv*. [trüglich; irrsam, irrig.]
Myśl, *i*, *f*, [Gedanke, Denkart, *f*; Gemüth. Sinn,] *m*.
Myśleć, *nd*, 3. [denken, in Gedanken haben, nachdenken, sinnen.]
Myślistwo, *a*, *n*. [Jagdkunst, Jägerey, *f*; Forstwesen,] *n*.
Myśliwiec, *wca*, *m*. [Jäger, Jagdliebhaber,] *m*.
Myślny, *adj*. [gedacht, denkend, in Gedanken.]
Mysz, *y*, *f*. [Maus,] *f*. myszy, *adj*.
Myszasty, Myszaty, *adj*. [mäusefärbig.]
Myszka, *i*, *f*. [Mäuschen, *n*. kleine Maus,] *f*.
Myszołówka, *i*, *f*. [Mäusefalle.] *f*.
Myszołowny, *adj*. [mäusefangend.]
Myszy, *adj*. [Mäuse-; Feigwarzenkraut,] *n*.
Mytnik, *a*, *m*. [Mauthner, Zolleinnehmer,] *m*.
Mytny, *adj*. [Mauth-, Zoll-, den Zoll betreffend.]
Myto, *a*, *n*. [Mauth, *f*. Zoll,] *n*.
Mżeć, *nd*. 4. [schlummern; fein regnen.]

N.

Na, *præp*. *an*, [nahe, nach; auf, zu.]
Nabajać, dk. 1. [viel her fabuliren, viel Mährchen sagen.]
Nabarłożyć, *dk*. 4. [Unflath machen, streuen, verunreinigen.]
Nabawiać, *nd*. 1. Nabawić, dk. einem etwas zuziehen, verursachen.]

Nabechtać, dk. 1. [anhetzen, anreitzen.]
Nabechtacz, *a*, *m*. [Aufhetzer,] *m*.
Nabiał, *u*. *m*. [Milchwerk, *n*. alles was aus Milch bereitet wird.]
Nabić, dk. 1. Nabijać, *nd*. [aufschlagen, beschlagen; laden.]

au f. Mława.

Mużaków [illegible]: Andrzej [illegible] ksiądz w Mużakowie podał do druku katechizm w lamecznym dyalekcie. Mużiec = Musac, [illegible] (górzysta)

[illegible], [illegible] (ein [illegible]) [illegible]. cf. myć f. mydło u. [illegible]. na, [illegible]

cf. migrare f. mijać [illegible] f. mżeć; cf. miwic [illegible], namić, mieszać, międlić, cf. myć u. mydło ([illegible] uchodzić; mykać, omykać [illegible] cf. [illegible] myć [illegible] [illegible]

[illegible] cf. [illegible] [illegible]

[illegible] wielka myśl na [illegible] ciasnym [illegible] myśl flisowa na Wiśle płynie za swoim Protmanem (Kl.) [illegible] myśli [illegible] ono Tgarstwo [illegible] królewska myśl w [illegible] i skrzydło rozszerza dalej niż [illegible] [illegible] zaciągnąć myśl na [illegible] myśl [illegible] (16[illegible]) = na uczty [illegible] [illegible] z myśli; [illegible] [illegible] myśl [illegible] [illegible] godności, [illegible] dobra myśl [illegible]; cf. [illegible] [illegible] myśleństwom, Kl.

[illegible], [illegible] ([illegible])

bezpiecznie myszy biegają gdy kota doma nie mają, Pr. (1629) Nie igraj [illegible] z kotką (A.) [illegible] f. małż. S. [illegible] [illegible]; [illegible] = [illegible], [illegible]

Myć [illegible] mundus (mein [illegible] smoot, mungere, [illegible] cf. smark cf. miech; mungere, moucher [illegible] [illegible], cf. [illegible], cf. miód, mroty [illegible], [illegible] (mucky) = [illegible] f. mech, mtody, [illegible] mały [illegible], putare, f. bozy, cf. smark. cf. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] f. miasta f. [illegible]; [illegible] (cf. mundus = [illegible]) [illegible] f. wymuskać

[illegible] wodnego mytz [illegible]. myto [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] Mugitus [illegible], cf. [illegible] [illegible] [illegible] gold mizdo, [illegible] cf. myć [illegible] [illegible], a mieszyć = mierzyć [illegible] [illegible] meritum (myto [illegible]. [illegible]) cf. mutuum [illegible] mienić

nabijać [illegible], poduszczać, namawiać, myć nabechtać

Na [illegible] nél = bei [illegible]; [illegible] = [illegible]

Nabożny ... świętego [illegible] (...)

Nabrać [illegible] ... na drogi zapas) (...)

Nad = ante (nadewszystko = ante omnia), nadto = nimis [illegible] Źle nabyte nie bywa dobrze pożyte [illegible]

Sprawiedliwe nabycie y na mocnem ustaniu (...) [illegible]

Nabiedzić,
ausstel
Nabieg, u,
Nabiegać
fen, vi
Nabiegły,
Nabielić, d
weiss
Nabierać,
Nabijacz,
Auflade
Nabiodrki,
stung,
Nabłąkać s
herumi
Nabłocić,d
Nabłotny,
Nabój, oju,
Geweh
Nabożeństw
furcht,
Nabożnica,
andäch
Nabożnie,
Nabożniś,
Nabożny,
Nabrać, dk
nehmen
Nabredzić,
Nabroić, dk
Nabrzękły,
laufen.]
Nabrzękłość
schwuls
Nabrzmieć,
Naburta, y,
schiffe,]
Nabyć, dk,
sich bri
Nabycie, a,
m. Ansi
Nabywca,
ber,] m.

Nabiedzić, się. *rec*. dk. [genug leiden, ausstehen.]

Nabieg, *u*, *m*. [Anlauf, Anfall, Einfall,] *m*.

Nabiegać się, *rec*, dk. [sich müde laufen, viel laufen.]

Nabiegły, *adj*. [angelaufen, geschwollen.]

Nabielić, dk. 3. [von oben weiss machen, weiss genug machen.]

Nabierać, *vid*. Nabrać.

Nabijacz, *a*, *m*. [Einschlager, Beschlager; Auflader,] *m*. Lader,

Nabiodrki, *pl*. [Huftstücke an der Rüstung, oder Pferdegeschirre.]

Nabłąkać się, *rec*. dk. [genug und sattsam herumirren.]

Nabłocić, dk. 1. [mit Strassenkoth besudeln.]

Nabłotny, *adj*. [an Sümpfen liegend.]

Nabój, *oju*, *m*. [Ladung, *f*. Schuss für ein Gewehr,] *m*.

Nabożeństwo, *a*, *n*. [Andacht, Gottesfurcht, *f*. Gottesdienst,] *m*.

Nabożnica, *y*, *f*. (Nabożniczka) [fromme andächtige Frau.] *f*.

Nabożnie, *adv*. [andächtig, fromm.]

Nabożniś, *a*, *m*. [Andächtler,] *m*.

Nabożny, *adj*. [andächtig, fromm.]

Nabrać, dk. 1. [annehmen, auf sich nehmen; aufladen.]

Nabredzić, dk. 3. [sattsam hinschwatzen.]

Nabroić, dk. 3. [viel Unheil stiften.]

Nabrzękły, *adj*. [aufgeschwollen, aufgelaufen.]

Nabrzękłość, Nabrzmiałość, *i*, *f*. [Geschwulst, Aufgeschwollenheit,] *f*.

Nabrzmieć, dk. 2. [anlaufen, aufchwellen.]

Naburta, *y*, *f*. [Bordbalken im Flussschiffe,] *m*.

Nabyć, dk. 1. [erwerben, erlangen, an sich bringen.]

Nabycie, *a*, *n*. [Nabytek, *tku*, *m*. [Erwerb, *m*. Ansichbringen,] *n*.

Nabywca, *y*, Nabywacz, *a*, *m*. [Erwerber,] *m*.

Nabywczy, *adj*. [Erwerbs .]

Nacechować, dk. 2. [bezeichnen,]

Nachód, *u*, *m*. Najście, *a*, *n*. [Einfall, Anfall,] *m*.

Nachylić, dk. 1. [hinneigen, hinbeugen, hinlenken.] spannen.

Naciągać, *nd*. 1. [aufziehen, bis wohin ziehen; hinlenken; spannen.]

Naciost, *u*, *m*. [Naciasta, *y*. *f*. [Sauerteig,] *m*.

Nacięcie, *a*, *n*. [Einschnitt, *m*. Einschneiden,] *n*.

Naciek, *u*, *m*. [Anrimmen, Anlaufen, *n*. Zulauf,] *m*.

Nacierać, *nd*. 1. [angreifen, eindringen; anreiben.]

Nacieracz, *a*, *m*. [Angreifer; Einreiber,] *m*.

Nacinać, *nd*. 1. Naciąć, dk. [anschneiden, Einschnitte machen.]

Nacisk, *u*, *m*. [Zusammendrängen, Gedränge,] *n*.

Naczątek, *tku*, *m*. [der erste Anfang.]

Naczczy, *adj*. [nüchtern, mit nüchtern Magen.]

Naczelnictwo, *a*, *n*. [Oberbefehl, *m*. höchste Gewalt, *f*. Vorsteheramt,] *n*. naczelniczy, *adj*.

Naczelnik, *a*, *m*. [Befehlshaber, Häuptling,] *m*.

Naczołek, *łka*, *m*. [Stirnbinde, *f*. Stirnriemen,] *m*.

Naczolny, Naczelny, *adj*. [Stirn-, Ober-; Haupt-.]

Naczerpać, *nd*. 2. [auschöpfen, genügsam schöpfen.]

Naczynie, *a*, *n*. [Gefäss, Geräth, Werkzeug,] *n*.

Nad, *præp*. [über, auf.]

Nadać, dk. Nadawać, *nd*. [etwas verleihen, beschenken.]

Nadaremnie, *adv* Nadaremny, *adj*. [vergeblich, unnütz.]

Nadatek, *tku, m.* [Ausstattung, Stiftung,] *f.*
Nadawca, *y, m.* [Darreicher, Stifter; Aufträger,] *m.*
Nadążyć, dk. [gleichen Schritt halten, gelang n.]
Nadbiegać, *nd.* 1. Nadbiedz, dk. angelaufen kommen.]
Nadbrzeżanin, *a, m* [Küstenbewohner,] *m.*
Nadbrzeże, *a, n.* [Küste, *f.* Ufer,] *n.* nadbrzeżny,] *adj.*
Nadchodzić, *nd.* 3. [ankommen, eintreffen, dazu kommen.]
Naddać, dk. I. [darüber geben, noch mehr hinzufügen.]
Naddatek, *tku, m.* [Zugabe,] *f.* naddatkowy, *adj.*
Naddziad, *a, n.* pradziad, [Aeltervater, Urgrossvater, *m.*
Nadęcie, *a, n.* [Aufgeblasenheit, Geschwulst, *f.* Aufblasen,] *n.*
Nadedrzwie, *a, n.* [Thürsturz, *m.* Oberschwelle.] *f.*
Nadeptać, dk. 2. [auf jemanden treten, auf den Fuss treten.]
Nader, *adv.* [überaus, gar sehr, über die Masse.]
Naderwać się, *rec.* dk. 2. [sich verrenken.]
Nadejście *vid.* Nadchodzić.
Nadgłownik, *a, m.* [Zenith, *n.* Scheitelpunkt,] *m.*
Nadgnić, *nd.* 3. [etwas anfaulen.]
Nadjeżdżać, *dk.* 2. [angefahren oder angeritten kommen.]
Nakładać, dk. 2. [hinzufügen, hinzulegen.]
Nadkopycie, *a, n.* [krone am Pferdehufe,] *f.*
Nadkrzywić, dk, 3. [etwas krumm machen, ankrümmen.]
Nadlecieć, dk. 3. [herbeigeflogen kommen.]
Nadlewać, *nd.* 1. Nadlać, dk. [übergiessen, zu viel eingiessen.]

Nadliczyć, dk. 4. [zu viel zählen, darüber zählen.]
Nadlotka, *i. f.* [Flügeldecke,] *f.* nadlotny, *adj.* [Schwungfeder]
Nadludzki, *adj.* [übermenschlich.]
Nadmiar, *u, m.* [Ueberschuss, *m.* Uebermass,] *n.*
Nadmiarek, *rku, m.* [Uebermass, *n.* Zugabe,] *f.*
Nadmierny, *adj.* [übermässig.]
Nadmierzyć, dk. 4. [mit Zugabe messen, zugeben.]
Nadmorski, *adj.* [an der See liegend, am Meere.]
Nadmorze, *a, n.* [Meerufer, *n.* Seeküste,] *f.*
Nadoba, *y. f.* [Schönheit,] *f.*
Nadobnie *adv.* Nadobny *adj.* [schön, niedlich.]
Nadokuczać, dk. 4. [genüglich quälen, hinreichen, zusetzen.]
Nadołek, *łka, m. m.* [Untersaum eines Kleides,] m.
Nadpiecek, *cka, m.* [Platz über dem Ofen,] *m.*
Nadpis, *u, m.* [Ueberschrift,] *f.*
Nadpłynąć, dk. 2. [angeschwommen kommen.]
Nadpodeszwie, *a, n.* [Brandsohle,] *f.*
Nadpospolity, *adj.* [ungewöhnlich, ausserordentlich.]
Nadpowietrzny, *adj.* [über dem Luftkreise befindlich.]
Nadpradziad, *a, m.* [Urgrossvater, Uraltervater,] *m.*
Nadprożek, *żka, m.* [Nadproże, *a, n.* Thürsturz, *m.* Oberschwelle.] *f.*
Nadprzyrodzony, *adj.* [übernatürlich.]
Nadrabiać, *nd.* 1. [anstückeln, ansetzen.]
Nadręczyć, dk. 4. [genug placken, quälen, martern.]
Nadrobić, dk. 3. [einbröckeln.]
Nadrożne, *ego, n.* [Reisegeld, *n.* Reisezehrung,] *f.*

Oprzut f. wiotchy.

Nadtyrze gen. dorf bei Weryn.

Nadziy Imkłoucemsky, tym były nadętszy S. 1639 aufgeblasen

Nagi [illegible] nudus [illegible] naga.

nadwerężenie traktatu [illegible]

[illegible] nadziewać obrony, 1587

nagrodzyca 1575

Nadrożny,
am W
Nadskoczy
komme
Nadspodzi
[unver
Nadstarzał
Nadstawia
rękę, [
Nadto, ad
Nadumać
sich m
Nadużycie
Nadużywa
chen.]
Nadwałek
ny, ad
Nadwątlić,
kend
Nadweręża
Nadworny
Nadworze
mel, d
Nadybać,
antreff
Nadymać,
Nadymić, d
rauche
Nadziać,
Nadzieja,
Nadziemny
lich.]
Nadzienie,
Fülle,]
Nadziewać
Nadziewan
füllte S
Nadźiwić s
dern,
Nadzwycza
Nadzwycza
ungew
Nagaba, y,
Nagabać, n

Nadrożny, *adj.* [Reise. zur Reise gehörig, am Wege befindlich.]
Nadskoczyć, dk. 4. [herbeygesprungen kommen.]
Nadspodziany, *adj.* nadspodzianie, *adv.* [unverhofft.]
Nadstarzały, *adj.* [ältlich, etwas alt.]
Nadstawiać, *nd.* 1. [anstücken, ansetzen;] rękę, [austrecken.]
Nadto, *adv.* [zu viel, zu sehr; überdem.]
Nadumać się, *rec.* dk 1. [sich satt denken, sich müde denken.]
Nadużycie, *a, n.* [Missbrauch.] *m.*
Nadużywać, *nd.* 1. Nadużyć, dk. [missbrauchen.]
Nadwałek, *łka, m.* [Brustwehr,] *f.* nadwalny, *adj.*
Nadwątlić, dk. 3. [etwas schwächen, wankend machen.]
Nadwerężać, *vid.* Nadwątlić.
Nadworny, *adj.* [Hof-, am Hofe befindlich;]
Nadworze, *a, n.* [Ort unter freiem Himmel, das Freye,]
Nadybać, dk. 2. [erwischen, ertappen, antreffen.]
Nadymać, *nd.* 1. Nadąć, dk. 2. [aufblähen.]
Nadymić, dk. 3. [mit Rauch anfühlen voll rauchen.]
Nadziać, *vid.* Nadziewać.
Nadzieja, *i, f.* [Hoffnung,] *f.*
Nadziemny, *adj.* [über der Erde befindlich.]
Nadzienie, *a, n.* [Fülsel, das Gefüllte, Fülle,] *f.*
Nadziewać, *nd.* 1, [voll stopfen, anfüllen.]
Nadziewanka, *i, f.* [etwas Gefül tes, gefüllte Speise.]
Nadziwić się, dk. 3. [sich genug wundern, bewundern.]
Nadzwyczajność, *i, f.* [Ungewöhnlichkeit,] *f.*
Nadzwyczajny, *adj.* nadzwyczajnie, *adv.* ungewöhnlich.]
Nagaba, *y, f,* [Anfechtung, *f.* Reitzen,] *n.*
Nagabać, *nd.* 1. [einen anfechten, reitzen,]

Nagacić, dk. 3. [mit Reisbündeln bebrücken, mit Faschinen belegen.]
Nagadać, dk. 1. [viel herreden, satt plaudern.]
Nagana, *y, f.* [Tadel,] *m.*
Naganiać, *nd.* 1. Naganić, dk. 3. [tadeln.]
Naganny, *adj.* nagannie, *adv.* [tadelhaft.]
Nagębek, *bka, m.* [Maulkorb, *m.* Bremse,] *f.*
Nagi, *adj.* [nackt, bloss, unbekleidet, unbedeckt.]
Nagiąć, dk. 2. Naginać, *nd.* 1. [neigen, umbeugen, beugen.]
Nagle, *adv.* [plötzlich, jählings; schnell, mit Hast.]
Naglić, *nd.* 1. [beschleinigen, antreiben.]
Nagłość, *i, f.* [Eilfertigkeit, Eile,] *f.*
Nagłowek, *wka, m.* [Kopfbedeckung, *f.* Kopfgestell, *m.* Säulenknauf,] *m.*
Nagły, *adj.* [plötzlich, jäh, schnell; dringend; Eile habend.]
Nagniotek, *tka, m.* [Hühnerauge, *n.* Leichdorn,] *m.*
Nagnoić, dk. 3. [düngen, mit Dünger bemisten.]
Nago, *adv.* [nackt, mutternackt.]
Nagorny, *adj.* [oben, hoch; auf dem Berge befindlich.]
Nagość, *i. f.* [Nacktheit, Blösse,] *f.*
Nagotować, dk. 2. [zubereiten, vorbereiten; gar kochen.]
Nagrawać, Najgrawać się z kogo, [einen verhöhnen, mit ihm Spott treiben.]
Nagrawca, *y,* Nagrawacz, *a, m.* [Verhöhner, Spötter,] *m.*
Nagrobek, Nadgrobek, *bku, m.* [Grabmal,] nagrobny, *adj.*
Nagroda, *y, f.* [Belohnung, *f.* Schadenersatz, *m,* Vergütigung,] *f.*
Nagrodzić, dk. 3. Nagradzać, *nd.* 1 [belohnen; vergütigen; mit Zäunen umgeben.]
Nagrodziciel, *a, m.* [Belohner; Schadenersetzer, Vergelter,] *m.*

Nagromadzać, *nd.* 1. Nagromadzić, dk. 3. [zusammenhäufen.]
Nagryzmolić, dk. 3. [hinschmiren, hinpinseln.]
Nagrzać, dk. 2. Nagrzewac, *nd.* 1. [warm machen, wärmen.]
Nagrzeszyć, dk. 4. [viel zusammen sündigen, Sünden häufen.]
Nahaj, *aja.* [tatarischer Kantschu, *m. me ton.* Schläge, Hiebe.]
Nająć, dk. 2. Najmować, *nd.* [vermiethen; miethen, in Pacht nehmen, in Sold nehmen.]
Najazd, *u, m.* [Anfall, Ueberfall, Ueberzug,] *m.*
Najechać, dk 2. [überfallen, anfallen;] się, [sich satt reiten oder fahren.]
Najęcie, *a, n.* Najem, *u, m.* [Miethen; Vermiethen,] *n.*
Najemnica, *y, f.* [Gedungene, Besoldete, Miethlinginn]
Najemniczy, *adj.* [Mieths-; vermiethbar.]
Najemnik, *a, m.* [Miether; Tagelöhner; Vermiether,] *m.*
Najeść się, *rec.* dk. 2. [sich satt essen.]
Najeżdzać, *vid.* Najechać.
Najeżyć, dk. 4. [empor sträuben, sträubig machen.]
Najgrawać, *vid.* Nagrawać.
Naiwność, *i, f.* [Naivheit, Naivität,] *f.*
Naiwny, *adj.* naiwnie, *adv.* [naiv.]
Nakadzić, dk. 3. Nakadzać, *nd.* 1. [beräuchern, hinlänglich räuchern.]
Nakopać, dk. 2. [worauf hintröpfeln, hinträufen.]
Nakarcić, dk. 3. [ausschelten, durch Strafe bessern.]
Nakarmić, dk. 3 Nakarmiać, *nd.* 1. [sättigen; stillen; anfüllen.]
Nakaz, *u. m.* [Anbefehlen, *n.* Befehl, *m.* Verordnung,] *f.*
Nakierować, dk. 2. [wohin richten, wohin kehren.]

Nakład, *u, m.* [Aufwand, *m.* Ausgabe, *f.* Verlagskosten; Auflage,] *f.*
Nakładać, *nd.* 1. Nałożyć dk. 4. [auflegen, anlegen; auf etwas verwenden; aufladen.]
Nakłaniać, *nd.* 1. Nakłonić, dk. 3. [hinneigen, hinbeugen; bewegen.]
Nakolanki, *nek, pl.* [Kniestücke, Kniebänder.]
Nakoniec, na koniec, *adverbial.* [endlich, zuletzt, schlüsslich.]
Nakpić się z kogo, *rec.* dk. 3. [einen nach Belieben zum Besten haben.]
Nakrapiać, *nd.* 1. Nakropić, dk. 3. besprengen, sprenkeln.]
Nakręcać, *nd.* 1. Nakręcić, dk. 3. [wohin drehen, ziehen, lenken;] zegarek [die Uhr aufziehen.]
Nakrótce, *adv.* [Kurz; mit kurzen Worten, im Kurzen.]
Nakruszyć, dk. 4. [einbröckeln.]
Nakryć, dk. 2. nakrywać, *nd.* [decken, bedecken.]
Nakrycie, *a, u* [Decken, *n.* Bedeckung, *f.* Verdeck,] *m.*
Nakrzywiać, *nd.* 1. Nakrzywić, dk. 3. [krumm beugen.]
Nakupić, dk. 3. [zusamenkaufen, aufkaufen.]
Nalać, dk. 2. Nalewać, *nd.* 1. [eingiessen, aufgiessen.]
Naładować, *nd.* 2. [aufladen.]
Nałamać, dk. 3. [anbrechen, völlig brechen.]
Nalegać, *nd.* 1. [andringen, dringend ansuchen, anliegen.]
Naleśnik, *a. m.* [eine Art dünner Pfankuchen.]
Nalewać, *vid.* Nalać.
Nalewka, *i, f.* [Giessgefäss, *n.* Giesskanne,] *f.*
Naleźć, dk. 2. [gekrochen kommen; finden, antreffen.]

: cztery chorągwie wzięte przez Polaków od inflantskiego zakonu w bitwie pod miastem Nakłem (w okręgu Notecią) w dzień ś. Apostołów 1410.

[illegible] szkodę y nakład na lekarstwa zapłacić będzie winien, sw, swym [illegible] napráwić, nakład wyłożony na poprawę [illegible]

zachęcać, zachęcić, zjednać

nakrapiana skórką fałsz i prawdę znaczy (Kl)

najemne czynsze [illegible] 1501

Hebe mu nalewa trunku bezśmiertnego (Kl)

[illegible]; [illegible] (= nakładczy) trzeba zbierać (Pr. 1619)

nalieni (1575) = należy; [illegible] gakiemi mię [illegible]
ma namilsza [illegible] należe (1584) [illegible] nalleżć [illegible]

Trudno bywa starego nałogu zaniechać (Kl). Że złego nałogu trudno [illegible] (1619) Nałog tamże przyrodzenie (do) = [illegible] altera natura
[illegible] nakładać kogo czego = przyzwyczaić do czego

Należeć, nd.
należy s
es komm
Naleziciel, a
nalezicie
Nalezionek,
Należność,
Należycie, a
hörig, w
Należytość,
Angehör
Naliczyć, dk.
Nałóg, u. m.
partem
Nałowić, dk.
Nałożenie v
Nałożnica, y
ferinn,]
Nałożnictwo
ehe,] f.
Nałożnik, a,
Nałożny, ad
Namacać, dk
fen,]
Namaczać, n
chen, na
Namalować.
malen.]
Namartwić,
machen.
Namaszczać,
ben. Oe
Namaszczeni
Oelung,]
Namaszczeni
Namawiać, v
Namawiacz,
m. nama
Namazać, dk
einsalben
Namieniać, n
wähnen,
Namierzwić,
streuen,

Należeć, nd. 4. [angehören, zugehören;] należy się. *impers.* [es gebührt sich, es kommt einem zu.]
Naleziciel, *a*. Nalezca, *y*, *m*. [Finder,] *m* nalezicielka,] *f*.
Nalezionek, *nka*, *m*. [Findelkind,] *n*.
Należność, *i*. *f*. [Gebühr,] *f*.
Należycie, *adv*. [wie sichs gebührt, gehörig, wacker.[
Należytość, *i*, *f*. [Gebührlichkeit, *f*. das Angehörige.]
Naliczyć, dk. 4. [genug zählen, aufzählen.]
Nałóg, *u*, *m*. [Gewohnheit,] *f*. *in malam partem* Unart, *f*.
Nałowić, dk. 3. [genug fangen, fischen.]
Nałożenie *vid*. Nakład.
Nałożnica, *y*, *f*. [Kebsweib, *n*. Beyschläferinn,] *f*.
Nałożnictwo, Nałożeństwo, *a*, *n*, [Kebsehe,] *f*.
Nałożnik, *a*, *m*. [Beyschläfer, Kebsmann,] *m*.
Nałożny, *adj*. [angewöhnt.]
Namacać, dk. 1. [erfühlen, tappend ergreifen.]
Namaczać, *nd*. Namoczyć, dk. 4. [einweichen, nass machen.]
Namalować. dk. 2. [aufmahlen, viel hinmalen.]
Namartwić, dk. 3. [abtödten, absterben machen.]
Namaszczać, *nd*. 1. Namaścić dk. 3. [salben. Oelung geben.]
Namaszczenie, *a*, *n*. [Salbung; letzte Oelung,] *f*.
Namaszczeniec, *ńca*, *m*. [der Gesalbte.]
Namawiać, *vid*. Namówić.
Namawiacz, *a*, *m*. [Bereder, Ueberreder,] *m*. namawiaczka,] *f*.
Namazać, dk. 2. [besalben, beschmieren, einsalben.]
Namieniać, *nd*. 1. Namienić, dk. 3. [erwähnen, berühren.]
Namierzwić, dk. 3. [mit Krumstroh bestreuen, unrein machen.]
Namierzyć, dk. 4. [zumessen, abmessen; wohin zielen.]
Namiestnictwo, *a*, *n*. [Stellvertrettung, Statthalterschaft.] *f*.
Namiestnik, *a*, *m*. [Stellvertretter, Statthalter,] *m*.
Namieszać, dk. 1. [viel hinein mischen.]
Namiętność, *i*, *f*. [Leidenschaft, Begierlichkeit,] *f*.
Namiętny, *adj*. namiętnie, *adv*. [leidenschaftlich.]
Namiot, *u*, *m*. [Zelt,] *n*. namiotowy, namiotny, *adj*.
Namiotać, dk. 2. [auf einen Haufen werfen, hinwerfen.]
Namnożyć, dk. 4. [viel vermehren, anhäufen.]
Namoczyć, *vid*. Namaczać.
Namodlić się, dk. 3. [sich satt oder müde beten.]
Namotać, dk. 1. [aufwickeln aufwinden.]
Namowa, *y*, *f*. [Ueberredung; Abrede; Berathschlagung,] *f*.
Namówić, dk. 3. Namawiać. *nd*. [überreden, bereden.]
Namówiciel, *a*, Namowca, *y*, *m*. [Ueberredner, Bereder.] *m*.
Namozolić się, dk. 3. [sich viel Noth und Mühe machen.]
Namrozić, dk 3. [mit Frost und Kälte zusetzen.]
Namuł, *u*, *m*. [Schlamm, dicker Leim,] *m*.
Namydlić, dk. [beseifen, mit Seife beschmieren.]
Namysł, *u*, *m*. [Nachdenken, Erwägen, *n*. Erwägung, *f*. Entschluss,] *m*.
Namyślać się *rec*. *nd*. 1. [etwas bedenken, etwas überlegen,] Namyślić się dk. 3. [etwas bei sich beschliessen.]
Nańka, Niańka, *i*, *f*. [Kinderwärterinn,] *f*.
Nankin, *u*, *m*. [Nankin ein Zeug,] nankinowy, *adj*.
Nanosić, dk. 3. [viel zusammen tragen, zusammen häufen.]

Nanotować, dk. 2, [kurz anmerken, aufzeichnen.]
Naobiecywać, dk. 2. [vieles nach einander versprechen.]
Naoczny, *adj.* Augenzeugend, in Gegenwart, vor Augen stehend.]
Naostatek, *adv.* [zuletzt. übrigens.]
Naostrzyć, dk. 4. [zuschärfen, scharf machen.]
Napad, *u, m.* [Ueberfall, Einfall.] *m.*
Napadać, *nd.* 1. [auf etwas treffen; überfallen;] na nogę. [hinken.]
Napalić; dk. 3. Napalać, *nd.* 1. [einheitzen, viel verbrennen.]
Napaplać, dk. 1. [viel nach einander plappern.]
Naparstek, tka, *m.* [Fingerhut,] *m.* naparstkowy, *adj.*
Naparstnica, *y. f.* [Fingerhutblume, *f.* Waldglöcklein,] *n.*
Naparzać, *nd.* 1. Naparzyć, dk. 4. [bähen.]
Napasać, *nd.* 1. [satt weiden, sättigen; Futter geben.]
Napaść, *vid.* Napadać, und Napasać.
Napaść, *i, f.* [Ueberfall, Handel, Verfolgung.]
Napaściwy, Napastliwy, *adj.* [befehdend, angreifend, Fehde suchend.
Napastnik, *a, m.* [Befehder, Verfolger,] *m.*
Napastować, *nd.* 2. [einen verfolgen, ihm keine Ruhe lassen.]
Napawać, *nd.* 1. [Napoić. dk. 3. [tränken.]
Napchać, dk. 1. Napychać, *nd.* 1. [voll stopfen.]
Napęcznieć, dk. 2. [aufschwellen, anschwellen.]
Napędzić, dk. 3. [wohin treiben, antreiben. kłopotu, kummer machen.]
Napełnić, dk. 3. Napełniać, *nd.* 1. [voll füllen, ausfüllen.]
Napełnienie, *a, n.* [Fülle, Völligkeit, Vollladung,] *f.*
Napiąć, dk. 2. Napinać *nd.* 1. [aufspannen anstrengen; anheben.]
Napiątnować, dk. 2. [bebrandmarken, stempeln.]
Napić się, dk. 3. Napijać się, *nd.* 1. [sich satt trinken, betrinken.]
Napierać się, *nd.* 1. [etwas dringend verlangen, durchaus haben wollen.]
Napierśnik, *a, m.* [Brustbinde, *f.* Brustriemen, *m.* Brustschild,] *n.*
Napierśny, *adj.* [auf der Brust befindlich.]
Napieścić się, *rec.* dk. 3. [sich satt lieb kosen.]
Napiętek, *tka, m.* [Hackenstück, Hackenleder im Schuhe,] *m.*
Napijać, *vid.* Napić.
Napis, *u, m.* [Aufschrift, Ueberschrift,] *f.*
Napisać, dk. 2. [aufschreiben.]
Napitek, *tku, m.* [Trinken *n.* Trunk,] *m.*
Naplecznik, *a, m.* [Rückengart,] *m.*
Napłodzić, dk. 3. [genugzeugen, gebähren.]
Napłyn, Napływ, *u, m.* [Zufluss,] *m.*
Napocząć, dk. 2. [anfangen, anheben.]
Napoić, *vid.* Napawać.]
Napominać, *nd.* 1. Napomnieć, dk. 3. [ermahnen, erinnern.]
Napominacz, *a, m.* [Ermahner,] *m.*
Napomknąć dk. 2. [hinschieben; einen Wink geben.]
Napomknienie, *a, n.* [Anlass, Wink,] *m.*
Napomnienie, *a. n.* [Ermahnung, *f.* Ermahnen,] *n.*
Napotkać, dk. 1. [begegnen, antreffen.]
Napotym, *adv.* [in Zukunft, zukünftig.]
Napowietrzny, *adj.* [in der Luft befindlich.]
Napowietrzyć. dk. 4. [verpesten, mit der Pest anstecken.]
Napoj, *oju, m.* [Trank,] *m.* napojowy, *adj.*
Napożyczać, *nd.* 1. [viel nach einander borgen, aufborgen.]
Naprawa, *y, f.* [Verbesserung, *f.* Ausbessern,] *n.*
Naprawiać, *nd.* 1. Naprawić, dk. 3. [ausbessern, verbessern; bestellen.]

Naruszowicz (Mikołaj), sekretarz y sprawca Kancellaryey Księstwa Litewskiego, starosta Markowicki ~~—~~ sę przyjaciel i brat Krzysztoffski Reja (jak Rey go nazywa w dziele co je mu przypisał: Apocalypsis. 1565.

cie sy też Niemcom nadprzykrzyło, (on sam był przy tym pod Toruniem), musiał Król woysko po kwaterach rozłożyć (16..)

Naród szlachecki: gdyby kto z wysokiego narodu albo z dworzan Króla J. Mści żołnierz, syn koronny szlachcic ...

Naprężyć, dk. 4. Naprężać, *nd.* 1. [sehr ausspannen, ausrecken, recken.]

Naprószyć, dk. 4. [bestreuen.]

Naprowadzić, dk 3. Naprowadzać, *nd.* 1. [auf die Spur bringen, zu etwas hin führen.]

Naprzeciw, naprzeciwko, *adv.* et *praep.* gegenüber, entgegen.]

Naprzód, *adv.* [vorwärts, zuerst, voraus.]

Naprzykrzać się, *rec. nd.* 1, [sich einem lästig machen, lästig werden.]

Napuchłość, *i, f.* [Geschwulst, Schwülstigkeit,] *f.*

Napuszczać, *nd.* 1. Napuścić, dk. 3. [viel hinein lassen, einflössen.]

Narada, *y, f.* [Berathschlagung, *f.* Berathen,] *n.*

Naradzać się, *rec. nd.* 1. [sich berathen, berathschlagen.]

Naraić, dk. 3. Narajać, *nd.* 1. [zuschanzen, zuweisen.]

Naramiennik, *a, m.* [Armspange *f.* Schulterstück, *n.* Achselband.]

Narażać, *nd.* 1. Narazić, dk. [verletzen, schwachen, beschädigen.]

Naręczny, *adj.* [zur Hand gelegen.]

Naród, *u, m.* [Nation, *f.* Volk, *n.* Geschlecht,] *n.*

Narodowość, *i, f.* [Nationalheit, Nationalität,] *f.*

Narodowy, *adj.* [National-.]

Narodzić, dk. 3. [gebähren; się, gebohren werden.]

Narodziny, dzin, *pl.* [Geburtstag,] *m.*

Narostek, *stka, m.* [Auswuchs auf der Haut,] *m.*

Narów, *u, m.* [Gewohnheit, Sitte; böse Gewohnheit,] *f.*

Narowić, dk. 3. [Unarten machen, verwöhnen.]

Narożec, *żca, m.* [Eckgränzhügel, *m.* Eckgränzmarke,] *f.*

Narożnik, *a, m.* [Eckhaus, *n.* Eckgränzhügel,] *m.*

Narożny, *adj.* [Eck-.]

Naruszalność, *i, f.* [Verletzbarkeit,] *f.*

Naruszyć, dk. 4. Naruszać, *nd.* 1 [verletzen, versehren.]

Naruszyciel, *a, m.* [Beschädiger. Verletzer,] *m.*

Narwać, dk. 2. [viel abpflücken, abreissen.]

Narybek, *bka, m.* [Fischsatz, *m.* junge Fischbrut,] *f.*

Narybić, dk. 3 [mit Fischbrut besamen.]

Narządzić dk. 3. Narządzać, *nd.* 1. [anrichten, zurichten.]

Narzędzie, *a, n.* [Werkzeug; Geräth, Gefass, *n*] narzędziowy, *adj.*

Narzekać, *nd.* 1. [wehklagen. Klagen.]

Narzekanie, *a, n.* [Wehklagen. Klagen, Klage,] *f.*

Narzucić, dk. 3. Narzucać, *nd.* 1. [anwerfen, bewerfen: aufdringen.]

Nasad, *u, m.* Nasada, *y. f.* [angelegter Grund, Boden,] *m.*

Nasadzić, dk. 3. Nasadzać, *nd.* 1. [viel einsetzen, besetzen.]

Nasalać, *vid.* Nasolić.

Naścielsko, *a, n.* [schlechte Streue, schlechtes Lager, Unterlager.]

Naścielnik, *a, m.* [Decke, Pferdedecke, *f.* Teppich,] *m.*

Nasep, *spu, m.* [aufgeschüttete Erde; Erdhaufen,] *m.*

Nasiać, dk. 2. Nasiewać, *nd.* 1. [einsäen, aussäen, hinstreuen.]

Nasiec, dk. 2. Nasiekiwać. *nd.* 1. einhauen, einkerben. einhacken.]

Nasienie, *a, n.* [Saame,] *m.* nasieniowy, *adj.*

Nasiennik, *a, m.* [Saamenplatz, Saamenbeet,] *n.*

Nasienny, *adj.* [Saamen-.]

Naskakiwać, *freq.* Naskoczyć, dk. 4. [aufspringen, aufschwellen.]

Naśladować, *nd.* 2 [nachfolgen. nachahmen; auf etwas folgen.]

Naśladowanie, *a, n.* [Nachfolge. *f.* Nachahmen,] *n.*

Nasłaniec, *ńca, m.* [Abgeordneter, Abgesandter,] *m.*
Nasmarować, dk. 2. [aufschmieren, beschmieren.]
Naśmiać się, *rec.* dk. 2. [sich müde und satt lachen, verlachen.]
Naśmiewisko, *a, n.* [Gespöte, Gelächter,] *n.*
Nasolić, dk. 3. Nasalać, *nd.* 1. [einsalzen, einpökeln.]
Nastąpić, dk. 3. Następować, *nd.* 2. [auf etwas treten, nachfolgen.]
Nastarczyć, dk. 4. [ausreichen, hinreichen; herbeischaffen.]
Nastawać, dk. 2. [darauf halten, darauf stehen.]
Następstwo, *a, n.* [Nachfolge, Folgereihe,] *f.*
Nastręczyć, dk. 4. Nastręczać, *nd.* 1. [zuweisen, zuschanzen.]
Nastroić, dk. 3. Nastrajać, *nd.* 1. [zurichten, stimmen.]
Nastrzępić, dk. 3. Nastrzępiać, *nd.* 1. [kraus machen, krausen.]
Nasunąć, dk. 2. Nasuwać, *nd.* 1. [herbeischieben, anschieben.]
Nasycić, dk. 3. Nasycać, *nd.* 1. [sättigen, ersättigen.]
Nasypać, dk. 2. [aufstreuen, bestreuen]
Nasz. *pron.* [unser, uns gehörig.]
Naszelnik, *a, m.* Deichselriemen, *m.* Deichselkette,] *f.*
Natarcie, *a, n.* [Losdringen, Eindringen, n. Einräuben,] *n.*
Natarczywość, *i, f.* [lebhafter Angriff, *m.* Losdringen,] *n.*
Natchnąć, dk. 2. [eingeben, inspiriren, begeistern.]
Natura, *y, f.* przyrodzenie, [Natur,] *f.*
Naturalność, *i. f.* [Natürlichkeit,] *f.* naturalny, *adj.*
Naturalny, *adj.* Naturalnie, *adv.* [natürlich, angeboren.]
Natychmiast, *adv.* [sogleich, auf der Stelle.]

Nauczyć, dk. 4. [lehren, belehren;] się; [lernen, erlernen.]
Nauczyciel, *a, m.* [Lehrer.] *m.* nauczycielka, [Lehrerinn,] *f.*
Nauczycielstwo, *a, n.* [Lehramt, *n.* Lehrstand,] *m.*
Nauka, *i, f.* [Lehre, *f.* Unterricht,] *m.* naukowy, *adj.*
Naumyślnie, *adv.* [mit Fleiss, mit Vorsatz und Bedacht.
Nawa, *y, f.* [Wasserfahrzeug, *n.* Boot, Kahn, *m.*
Nawałność, *i. f.* [Sturm, *m.* Ungewitter, *n*; grosse Menge.
Nawet, *adv.* [sogar, auch, selbst; zuletzt.]
Nawias, *u, m.* [Parenthesis; Erwägung, *f.* nawiasowy, *adj.*
Nawidzić, dk. 3. [gern haben, gerne sehen.]
Nawiedzić, dk. 3. Nawiedzać, *nd.* 1. [besuchen.]
Nawiedziny, *dzin. pl.* [Besuch. *m.* Visite, *f.* Heimsuchen, *n.*
Nawój, *oju, m.* [Weberbaum.] *m.*
Nawóz, *u, m.* [Dünger, zusammengefahrner Schutt,] *m,*
Nawracać, *nd.* 1. Nawrócić, dk. 3. [wohin kehren. bekehren.]
Nawyknąć, dk. 2. Nawykać, *nd.* 1. [etwas gewohnt werden.]
Nazad, *adv.* [zurück, wieder.]
Nazajutrz, *adv.* [folgenden Tages, den Morgen darauf.]
Nazbyt, *adv.* [zu sehr, zu viel, zu stark, bis zum Ueberfluss.
Naziębić, dk. 3. [kühle machen, verkälten.]
Naznaczyć, dk. 4. [bezeichnen, aufzeichnen, bemerken.]
Nazwa, *y, f.* Nazwisko, *a, n.* [Benennung *f.* Name, *m.*
Nazwać, dk. 2. Nazywać *nd.* 1. [benennen, nennen.]
Nażywić, dk. 2. [genug nähren, futtern.]
Nęcić, *nd.* 3. [locken, anlocken.]

ać aufknüpfen [illegible] Kaźel

ytudzać: na on Koźnótek nawytudza [illegible]
[illegible] nowatek, pieniądzy, gametek (Kl.)

pol. Nugal.

Naszczocyn (Athanasius Laurentowitz Naszczocinus)

Nastopierzyć (= nastorczyć ?) - miasto żagla nastopierzy w zgorę postawa na sobie (Nautilus Pompilus [illegible]) (Kl.)

Nassauski: JO Książę Panujący Nassauski Herzog v. Nassau

Natręt: sędziów natrętów co sądzą (Kl.) Aufdringling

natrętny adj. aufdringlich; - skrętny

Natyś: według polskie Natisia = Natisone) który wypływa z wysokich gór serpianicy [illegible]

[illegible] = karzanie; [illegible]

nasmiać [illegible]: naśmiewszy szkodą swoją że są rady (Kl.)

[illegible]budować nawę (Kl.) [illegible] jako na morzu spokojność mamy, bo [illegible] w nawach pływamy (1587)

[illegible] wata morska [illegible] (na który nawałność [illegible]nego składa i to mięso grzbiet szumny [illegible], 1587) = piana morska [illegible] a ostatek

[illegible]atość.

[illegible] [illegible] (Klonowicz) [illegible] wiązy [illegible]

to mam doły rowy, [illegible] zasypuję, wyrównywuję

[illegible] nazbyt a drugiemu nic [illegible]

[illegible]

[illegible] go, jako godzien wszech narodów zdrajca (Kl.)

[illegible] p. nota, zanócić [illegible]
[illegible] p. [illegible] ([illegible])

Nidda fl. Lat. Nida Neda, [illegible]

Nędza cf. nęto, [illegible] = [illegible]

Niecić [illegible]

Niecka ; [illegible] p. miasta [illegible] Dzieża – Naczynie; nidus (= neculum, [illegible]

Niedźwiedź [illegible]

Neptun. Kto nie [illegible] wzywa stawa wszechmocnego (Dla żeglowania w morzu bezpiecznego (Któremu błędne przyznawa pogaństwo wszech wód państwo). Grecy go swoją mową Posidonem, Rzymianom zowie go Neptunem (Sceptrum trzyzębne dziwny Bóg swoje / Ma w ręku zbroję). (Klonowicz

Nister, Strom Dniester fl. cf. Niestrowe łodzi wszędzie

Neris się Wilia zwała u Litwy i dotąd nawet [illegible] po litewsku jej wieśniacy nie nazywają.

Neuenburski biskup 1254.

Nędza : Jedna nędza nie dokuczy (R. 1619) = Ein Unglück [illegible] [illegible] próżnować, p. swarzędz; cf. nuda, Noth, ἀνάγκη [illegible], νέοθος, [illegible] (cf. mus = miseria) cf. necesse, cf. necare, nea [illegible] / nękać cf. niaść [illegible] niendirite; [illegible]

bóg swych nędznych robaczków nigdy nie przebaczy (1556)

Nękać = [illegible]

[illegible] swoich niemato, których chłopi niby zakuje z wody wypłoszyli, zabiłeś (Ły)

[illegible] mała / [illegible] Nastel

nić cf. Naht, νέω, μίτος, [illegible] [illegible] / nizać, [illegible] cf. nawa, naza, nacta (= [illegible]), nitować (nitan), Nähtna, natrin / noga cf. nawo, nawlec, [illegible] Nagel, nawa cf. Knot, Zwirn / gniazdo, [illegible] cf. Nest, [illegible] / nici / nuda

[illegible] niecka / [illegible]

niebo [illegible] niebez: pod niebem [illegible] [illegible] n. nebo 5. [illegible] (niebiosa), [illegible] niebiosa [illegible] na niebie jest [illegible]

Wtenczas nieboszczyk Dabek co w stolicach zdechł (R. 1619), nieboszczykowskie = posthumus; mówiąc że to [illegible] nieboszczykowskie jest prawdziwe [illegible] (Kl)

Niechać cf. [illegible] gnuśny, necare, [illegible], necare, nicere, [illegible] [illegible] (niech [illegible])

Nemeni = wielki Stefana Nemeniki [illegible]

Neidenburg R. (1389 [illegible]

Neumark : wstąpienie Neumarka (1416) [illegible]

Neuhof – [illegible]

Nianka [illegible]

[illegible]nik [illegible]

[illegible]

Nędza, y, f [illegible]
Nędzarz, a. [illegible]
Nędznić, dk [illegible] nd. 2. [illegible]
Nędzny, adj. [illegible] tig.] [illegible]
Nękać, nd. [illegible]
Nerka, i, f. [illegible]
Nęt, u, m. [illegible] tny, adj. [illegible]
Niby, adv. [illegible] zum Sc[illegible]
Nić, i, f. [F[illegible]
Nicestwo, [illegible]
Nicować, n[illegible] ren; du[illegible]
Niebacznoś[illegible] Unaufm[illegible]
Niebaczny, [illegible] sam.]
Niebawem, [illegible] züglich.[illegible]
Niebespiecz[illegible] Gefahr,][illegible]
Niebespiecz[illegible] [gefährl[illegible]
Niebianin, [illegible] niebiank[illegible]
Niebiański, [illegible]
Niebieski, [illegible] himmelb[illegible]
Niebieskaw[illegible]
Niebo, a, n. [illegible]
Nieboga, [illegible]
Nieborak[illegible]
Nieboszczyk[illegible] m, niebo[illegible]
Niechać, nd. [illegible] seyn lass[illegible]
Niechęć, i, f. [illegible]
Niechęcić, n[illegible]
Niechluja, i, [illegible] ger.] m. [illegible]

Nędza, *y, f.* [Elend. *n.* Noth,] *f.*
Nędzarz, *a.* Nędznik, *a, m.* [Elender,] *m.*
Nędznić, dk. 3. [elend machen,] Nędznieć, *nd.* 2. [elend werden.]
Nędzny, *adj.* Nędznie, *adv.* [elend, dürftig.]
Nękać, *nd.* 1. [quälen, martern, plagen.]
Nerka, *i, f.* [Niere,] *f.* nerkowy, *adj.*
Nęt, *u, m.* [Lockspeise, *f.* Köder,] *m.* nętny, *adj.*
Niby, *adv.* [gleichsam, gleich als, wie zum Schein.]
Nić, *i, f.* [Faden, Zwirn,] *m.* niciany, *adj.*
Nicestwo, *a, n.* [Nichts, *n.* Nichtigkeit,] *f.*
Nicować, *nd.* 2. [ein Kleid wenden; umkehren; durchhecheln.]
Niebaczność, *i, f.* [Unbedachtsamkeit, Unaufmerksamkeit,[*f.*
Niebaczny, Niebacznie, *adv.* [unbedachtsam.]
Niebawem, *adv.* [ohne Aufschub, unverzüglich.]
Niebespieczeństwo, *a, n.* [Unsicherheit, Gefahr,] *f.*
Niebespieczny, *adj.* Niebespiecznie, *adv* [gefährlich.]
Niebianin, *a, m.* [Himmelsbewohner,] *m.* niebianka, *f.*
Niebiański, *adj.* [himmlisch, englisch.]
Niebieski, *adj.* [himmlisch, Himmel, blau, himmelblau.]
Niebieskawy, *adj.* [bläulich.]
Niebo, *a, n.* [Himmel,] *m.*
Nieboga, *i, f.* [elende Weibsperson,] *f.* nieborak, *a, m.* [Elender,] *m.*
Nieboszczyk, *a, m.* [Selige, Verstorbene,] *m,* nieboszka, *f.*
Niechać, *nd.* 1 [lassen, zulassen, erlauben. seyn lassen.]
Niechęć, *i, f.* [Unlust, Abgeneigtheit,] *f.*
Niechęcić, *nd.* 3. [abgeneigt machen.]
Niechluja, *i,* Niechluj, *uja, m.* [Unfläthiger,] *m.*

Niechlujny, *adj.* Niechlujnie, *adv.* [unfläthig.]
Niecić, *nd.* 3. [erwecken, erregen, anstiften.]
Niecierpliwić, *nd.* 3. [ungeduldig machen.]
Niecierpliwość, *i, f.* [Ungeduld,] *f.*
Niecierpliwy, *adj.* niecierpliwie, *adv.* [ungeduldig.]
Niecka, *i, f.* [Mulde,] *f.*
Niecnota, *y, f.* [Untugend, Unart, Lasterhaftigkeit.] *f.*
Nieco, *adv,* [etwas. nur was, ein wenig.]
Niecześć, *i, f.* [Unehre, Verunehrung,] *f.*
Niedbalec, *lca, m.* [Nachlässiger,] *m.*
Niedbałość, *i, f.* Niedbalstwo, *a, n.* [Nachlässigkeit,] *f.*
Niedbały, *adj.* Niedbale, *adv.* [nachlässig.]
Niedogoda, *y, f.* [Unbequemlichkeit, *f.* Missbehagen,] *n.*
Niedogodność, *i, f.* [verdrüssliches Wesen, Missbehagen.] *n.*
Niedogodny, *adj.* Niedogodnie, *adv.* [mürisch, unzufrieden, miss, behaglich, unbequem.]
Niedołężność, *i, f.* [Gebrechlichkeit, Schwäche,] *f.*
Niedołężny, *adj.* Niedołężnie, *adv.* [gebrechlich, schwach.]
Niedostatek, *tku, m.* [Mangel, *m.* Unzulänglichkeit,] *f.*
Niedowiarek, *rka, m.* [Hartgläubiger, Ungläubiger, Schwachgläubiger.]
Niedowiarstwo, *a, k.* (Unglaube, Schwachglaube,] *f.*
Niedziela, *i, f.* [Sonntag,] *m.* niedzielny, *adj.*
Niedzwiadek, *dka. m.* [Scorpion; kleiner Bär,] *m.*
Niedźwiednik, Niedźwiedziarz, *a, m.* [Bärenführer,] *m.*
Niedźwiedź *dzia, m.* [Bär,] *m.* niedźwiedziowy, *adj.*

Niegdy, *adv.* [zuweilen, irgend einmal, dann und wann.]

Niekiedy, *adv.* [irgend einmal, bisweilen.]

Niema, *méj*, *f.* [Stumme,] głuchoniema. Taubstumme,] *f.*

Niemal. *adv.* [ohngefähr, fast.]

Niemcy, *miec. pl.* [Deutschland,] *n.*

Niemczeć, *nd.* 3. [deutsch werden, sich verdeutschen.]

Niemczyzna, *y*, *f.* [das deutsche Wesen, Sitte, Sprache.]

Niemiec, *mca*, *m.* [der Deutsche,] niemcowy, *adj.*

Niemiecki, *adj.* [deutsch.]

Niemka, *i*, *f.* [eine Deutsche.]

Niemoc, *y*, *f.* [Schwäche, Kraftlosigkeit,] *f*

Niemowa, *y*, *f.* [Stummheit, *f.* Sprachloser.] *m.*

Niemowlątko, *a*, *n.* [gar kleines Kind, Säugling,] *m.*

Nienacka *adv.* [unvermerkt, unversehens.]

Nienawiść, *i*, *f.* [Hass. *m.* Feindschaft,] *f*

Nierząd, *u*, *m.* [Unordnung; Unzucht,] *f.*

Nierządnica, *y*, *f.* [unzüchtiges Weib,] *n.*

Nieść, *nd.* 2. [tragen, bringen.]

Nieśmiertelność, *i*. *f.* [Unsterblichkeit,] *f.*

Nieśmiertelny, *adj.* Nieśmiertelnie, *adv* [unsterblich.]

Niesplik, *u*, *m.* [Mispel.] *f.*

Niestety! *interj.* [o weh! o Unglück!]

Nieszpor, *u*, *m.* Nieszpory, *pl.* [Vesper, Abendandacht,] *f.*

Nietoperz, *a*, *m.* [Fledermaus,] *f.* nietoperzowy, *adj.*

Nieuk, *a*, *m* [Ungelehrter, Unwissender,] *m*

Niewczas, *u*, *m.* [verfehlte Zeit, Verspäten, *n.* Unbequemlichkeit,] *f.*

Niewczesny, *adj.* [zu früh oder zu spät, lästig, widrig.]

Niewiasta, *y*, *f* [Weib, *n.* Frauenperson,] niewieści, *adj.*

Niewieściuch, *a*, *m.* [weibischer Kerl, Weichling,] *m.*

Niewiniątko, *a*, *n.* [unschuldiges Geschöpf,] *n.*

Niewód, *u*, *m.* [Fischwathe, *f.* Ziehgarn.] *m.*

Niewola, *i*, *f.* [Zwang, *m.* Noth; Gefangenschaft, Sclaverey,] *f.*

Niewolić, *nd.* 3. [zwingen, nöthigen.]

Niewolnica, *y*, *f.* [Sclavinn, Leibeigene,] *f*

Niewolnictwo, *a*, *n.* [Sclaverey, Knechtschaft.] *f.*

Niewolnik, *a*, *m.* [Sclave, Gefangener,] *m.*

Niezabawem, *adv.* [unverweilt, sogleich.]

Nigdy, *adv.* [niemals, nirgends.]

Nikczemnieć, *nd.* 2. [elend und schlecht werden;] Nikczemnić, *nd.* [elend machen.]

Nikczemnik, *a*, *m.* [Nichtswürdiger, Taugenichts,] *m.*

Nikczemność, *i*, *f.* [Nichtswürdigkeit, Werthlosigkeit,] *f.*

Nikczemny, *adj.* Nikczemnie, *adv.* [werthlos, schlecht.]

Nim, *adv.* [ehe als.]

Ninie, *adv.* [gegenwärtig, jetzig;] niniejszy, *adj.*

Niszczeć, *nd.* 2. [untergehen, vergehen.]

Niszczyć, *nd.* 4. [vernichten.]

Niszczyciel, *a*, *m.* [Vernichter,] *m.* niszczycielka, *f.*

Nit, *u*, *m* [Niet, *n.* Nietnagel,] *m.*

Nitka, *i*, *f.* (Niteczka, *dim.*) [Faden, Zwirn,] *m.* nitkowy, *adj.*

Nitkarz, *a*, *m.* [Zwirnhändler,] *m.*

Nitować, *nd.* 2. [nieten, vernieten.]

Niwa, *y*, *f.* [Neuland, *n.* Flur, *f.* Feld,] *n.*

Niż, *adv.* [als, es sey denn.]

Niżej, *adv.* *Compar.* [niedriger,] nizki, niedrig, nicht hoch.]

Niższość, *i*, *f.* [Niedrigkeit,] *f.*

Noc, *y*, *f.* [Nacht, Nachtzeit,] *f.* nocny *adj.*

Nocleg, *u*, *m.* [Nachtlager,] *n.* noclegowy, *adj.*

Noclegować, *nd.* 2. [übernachten, nächtigen.]

[illegible] Niewiadomy [illegible]
[illegible] (Kl.

zawsze [illegible]
[illegible] czerwona [illegible]

[illegible] na Niż polak [illegible]

[illegible] wozem rybytowi [illegible]

[illegible] offiarować nikt się nie niewoli (1587)

[illegible] nalenczas [illegible] niewoli [illegible]

nikul.

[illegible] boi imię

[illegible] nunc (= nunc) [illegible]

[illegible] Dane (= poddanych; Kl.) [illegible]

[illegible] na nice [illegible] worek [illegible] kopyta bydlęce [illegible] na nice [illegible] (Kl.) [illegible]

[illegible] nowina
[illegible] uprawiona niwa spokojne żniwa (Kl.)
[illegible] myśli [illegible] wszystkie przyczyny [illegible]

[illegible] gniazdy, śniady [illegible]

[illegible] Kroatan [illegible]

Niep. [illegible]
Nie lepszej [illegible]
Niestatek (Stegman [illegible] grzegzelna)
Nieśny [illegible]
Niegosz: Daniel Petrowicz Niegosz 1700 wyświęcony na kapłana przez patryarchę Arsenija Czarnojewicza w węgierskiem mieście Seczuje.

Niemiec: jest mowa przyrodzona tamtego narodu, jakby głośne pudło spadło spuścił z wysokiego wschodu (Kl.)

Nienawiść [illegible]
Nie [illegible]: tam najdzielniej [illegible]
[illegible]
Niewiasta mężatka [illegible]
Nieśmiertelnik [illegible] (Kluk
Nieś [illegible]

Nie [illegible]

[illegible]

[illegible] za ciepłym wesołym czasem wnet następuje zima z niewczas[illegible] (1587)

[illegible]

Niewiasta [illegible] Niewieścia żałoba tylko w pogrzebie [illegible]
[illegible]
Quei [illegible] appellatus est Neptunus [illegible] III. [illegible]
[illegible]

Niewiaża: przy ujściu Niewiaży do Niemna zbudowano na Żmudzi drugi zamek, nazwany Królewcem (Źmogiły) około 1407.
Niemirów będzie świadkiem na wieki złamanego mieru póki stanie (1662)
Niemierzyc, przyjaciel Wytkowskiego (16..)

[illegible] Nowy-Sad [illegible] Nowka [illegible]

Nowy-Sad (n. Nowym-Sadzie) [illegible] in Ungarn (Uj Widek

Nowogrodzianin Nowgorodu (-Łazogeuonne.

Nowy-Orlean (z. Nowego-Orleanu) = New-Orleans.

noga = [illegible] (noix = kotno kolana; [illegible] = Knie; Schnabel (?) Flügel = kostka Kolano; [illegible] (nux, nocere = [illegible] = szkodzić [illegible] noza, nozuf. nędza).

Nowogród (Novogrod, urbs magna, antiquis scriptoribus Neo-jardia dicta, ut fabulantur, prima post diluvium urbs) [illegible] 1477 capta Joannes, Basiledes trecentos currus auro, gemmis, pretiosis lapillis, argento exquisita supellectili onusti [illegible] Moskoviam advexit. eidem urbi annuum vectigal centum millium aureorum imposuit, praeter varia pellium pretiosarum tributa.

Nozembereczanie [illegible] (Kl) [illegible] Pashotek.

Nokcie: zaraził ten go ślepym albo chromym nokciem, [illegible]

[illegible] nogę, [illegible] w ostatnim ratunkiem gdy wszy nie słuszą, [illegible] ochotne nogi [illegible] na służą (Kl) [illegible]

Nos [illegible] Wodze go za nos (Kl) [illegible] nasus [illegible]

nosić [illegible] wino (Kl).

Nowy [illegible] novus [illegible] new [illegible]

[illegible] nieumiała [illegible]

[illegible] novacula, [illegible] (szczypać) [illegible] skąpy, żal

Nostrzek [illegible]

Nóta Note numerus.

Nożuca [illegible] noga [illegible] nożyce pl. [illegible]

[illegible] W nowinę mu biały chleb [illegible]

Zawsze ludzie nowinom przyczyniają (T. 1619)

Nuda [illegible] necessitudo = connexio = vinculum, noza = obligatio, nowina [illegible]

Noteć w okręgu Noteci i w Neumark (1772) / Nakło

Nowosiłki [illegible] Żubra.

Noga, [illegible]
Nos, n, m. [illegible]
Nosarizna, [illegible] heit.]
Nosić. nd. [illegible]
Nosiciel, a, [illegible]
Nosidło, a, [illegible]
Nosorog, u. [illegible] n.] nose[illegible]
Nosowy, ad[illegible]
Nostrzek, [illegible] nostrzyk[illegible]
Nosze. sz[illegible] sel, m.[illegible]
Nota, y, f. [illegible] te, Bitt[illegible]
Notować, n[illegible]
Notowy. a[illegible]
Nów, win. [illegible]
Nowak, a, [illegible] ling.] m[illegible]
Nowacya, [illegible]
Nowalia, li[illegible] was Ne[illegible]
Nowicyat. [illegible] der Nov[illegible]
Nowicyusz. [illegible] Ungeüb[illegible]
Nowicyuszk[illegible] ne.] f.
Nowina, y, [illegible] Neuhei[illegible]
Nowiniarka [illegible] rinn,] f.
Nowiniarst[illegible] Neuhei[illegible]
Nowiniarz, [illegible] m.
Nowiatki, [illegible] von No[illegible]
Nowo, adv. [illegible] neulich.

Noga, i, f. [Fuss, m. Bein.]
Nos, a, m. (Nosek dim.) Nase, f. Schnabel,] m.
Nosacizna, y. f. [Rotz, eine Pferdekrankheit.]
Nosić, nd. 3. [tragen, zu tragen pflegen.]
Nosiciel, a, m. [Träger.] m.
Nosidło, a, n, [Tragbahre.] f.
Nosorog, u. Nosorożec, żca, m. [Nashorn n.] nosorożcowy, adj.
Nosowy, adj. [Nase-, Nasen-.]
Nostrzek, Nostrzyk, a, m. [Steinklee, m. nostrzykowy, adj.
Nosze, szów, pl. [Trage, f. Tragsessel, m.
Nota, y, f. (Notka dim.) [Anmerkung, Note, Bitte.] f.
Notować, nd. 2. [notiren, anmerken.]
Notowy, adj. [Noten-.]
Nów, wiu, m. [Neumond,] m.
Nowak, a, m. [neuer Anfängling, Neuling,] m.
Nowacya, yi. f. [Erneuerung, Neuerung,] f.
Nowalia, lii, f. (Nowalijka, i, f. dim.) etwas Neues und Besonderes.]
Nowicyat, u, m. [Noviciat, n. Wohnung der Novizen,] nowiciacki, adj.
Nowicyusz, a, m. [Nowice: Unerfahrner, Ungeübter,] m.
Nowicyuszka, i, f. [Novicinn: Unerfahrne,] f.
Nowina, y, f. (Nowinka dim.) [Neuigkeit, Neuheit, f. Neubruch,] m.
Nowiniarka, i, f. [Neuheitskrämmerinn,] f.
Nowiniarstwo, a, n. [Neuigkeitenjadg, Neuheitskrämmerey,] f.
Nowiniarz, a, m. [Neuigkeitenkrämmer,] m.
Nowiutki, Nowiuchny, Nowiuteńki, dim von Nowy.
Nowo, adv. [neu, vom neuen; vom kurzer, neulich.]
Nowochrzczeniec, ńca, m. [Wiedertäufer-Neophite.] m.
Nowochrzczeństwo, a, n. [Anabaptismus, m. Wiedertaufe,] f.
Nowomiéjski, adj. [neustädtisch, aus der Neustadt.]
Nowomodny, adj. nowomodnie, adv. [neu modisch.]
Noworoczny, adj. [Neujahr-.]
Noworodek, dka, m. [Neugeborner; m. erstes Product,] n.
Nowość, i, f. [Neuheit, Neuigkeit, f. Neue,] n.
Nowotny, adj. [neu, frisch, von neuer Art.]
Nowożeńcy, ców, pl. [neue Eheleute, neues Ehepaar.]
Nowożeniec, ńca, m. [neuer Ehemann, Neuvermählter,] m.
Nowy, adj. [neu, frisch, nicht alt.]
Nóż, a, m. [Messer,] n. nożowy, adj.
Nozdrze, a, n. Nozdrza, y, pl. [Nasenlöcher.]
Nożeczka, i, f. (Nożątko, a, dim.) [von Noga.
Nożka, i, f. [kleiner Fuss, Füsschen,] n
Nożny, adj. [Fuss-.]
Nożownictwo, a, n. [Messerschmidtshandwerk,] n.
Nożownik, a, m. [Messerschmid,] m.
Nożowy, adj. [Messer-.]
Nożyce, życ, Nożyczki, czek, pl. [Scheere,] f.
Nożyk, a, m, [kleines Messer, Messerchen,] n.
Nu, Nuże, interj. [nu, nun weiter, nun fort!]
Nuda, y, f. [Langweiligkeit, lange Weile,] f.
Nudnie, adv [beklommen, ängstlich, langweilig.]
Nudnieć, nd. 3, [kraftlos werden, Langeweile bekommen.]

Nudnik, *zob.* Nudziarz.

Nudność, *i, f.* [Langeweile, Beklommenheit,] *f.*

Nudny, *adj;* [verdriesslich, langweilig, beklommen.]

Nudziarstwo, *a, n.* [lange Weile,] *f.*

Nudziarz, *a, m.* [langweiliger Mensch] *m*

Nudzić, *nd.* 3. [Langeweile machen, Uebelkeit verursachen:] się, [Langeweile empfinden.

Numer, *u, m.* [Nummer, Zahl,] *f.*

Numerować, *nd.* [numeriren.]

Nuncyusz, *a, m.* [der päpstliche Nuncius,] *m.*

Nura, Nóra, *y, f.* [Höhlung unter der Erde, Fährte,] *f.*

Nurek *rka, m.* [Taucher, *fig.* Trübsinniger,] *m.*

Nurkiem, *adv.* [unter dem Wasser, tauchend, untertauchend.]

Nurkować, *nd.* [untertauchen.]

Nurkowaty, Nurowaty, *adj.* [trübe, trübselig, trübsinnig.]

Nurkowy, *adj.* [Taucher-.]

Nurta, *y, f.* głębia, [Tiefe, Vertiefung,] *f.*

Nurtować, *nd.* 2. [eitern, eitern machen.]

Nurzyć, *nd.* 4. [untertauchen, vertiefen,] się we krwi, [im Blute schwimmen.]

Nużnieć, *nd.* 2. [Kraftlos werden, ermatten.]

Nużny, *adj.* [entkräftend, abmattend.]

Nużyć, *nd.* 4. [entkräften, ermatten, abmatten.]

Nygus, *a, m.* niedbalec, Nachlässiger,] *m.*

Nyrka, *zob.* Nérka.

O.

O! *interj.* o. oh! *prepos.* [um bey; an, am:]

Oba, obadwa. *m.* obie obiedwie, *f.* [beyde, alle beyde.]

Obaczyć, *nd.* 4. [sehen, hinsehen, wahrnehmen.]

Obadać, *nd.* 1. [auf allen Seiten erforchen, betasten.]

Obalać, *nd.* 1. Obalić, dk, 2. umstürzen. umwerfen:] się, [stürzen.]

Obalacz, *a, m.* [Umwerfer, Umstürzer,] *m.*

Obaliny. *lin, pl.* [Ruinen, Trümmer.]

Obarczać, *nd.* 1. Obarczyć, dk. 4. [belästigen, belasten, aufbürden.]

Obarczyciel, *a, m.* [Belästiger, Bedrücker,] *m.*

Obarwiać, *nd.* 1. Obarwić, dk. 3. [beschönigen, schminken.]

Obarzanek, *nka,* obwarzanek, [Bretzel] *m.*

Obawa, *y, f.* [Besorgniss, Furcht,] *f.*

Obawiać się, *rec. nd.* 1. [besorgt seyn, etwas befürchten.]

Obazarnik, *a, m.* [Marketender,] *m.*

Obcęgi, *gów, pl.* (Obcążki *dim.*) [Zange, Kneipzange,] *f.*

Obces, *zob:* Obses.

Obchód, *u, m.* [Umgang; *m.* Begängniss,] *f.*

Obchodzić, *nd.* 3. [umgehen, begehen, angehen:] się z kim, [mit jemanden verfahren;] bez czego, [sich mit etwas begnügen, behelfen.]

[illegible]

[illegible] (agitatio) [illegible]

vírtw, vírtae; [illegible]

[illegible] (Kinder alts. magen.

Nura [illegible]

nugae, nugas, nugae.

[illegible]

obcy nm. obe, ob, o [illegible] = [illegible]

wszytkym vobiecz thym ktorym tho nalezi [illegible] (dawnej) [illegible]
i wobec. wszytkim wobec (in communi) k pożytku odniego [illegible]
(1565) [illegible]
[illegible]
= obec = in communi

obecnie [illegible].

[illegible] sprawy swe, nie kryjąc się [illegible]

Obciąć, dk.
beschn
den.]
Obciążliwo
Obciążliwy,
schwer
Obciążyć, d
beschw
Obciążyciel
ger,] m
Obcięcie. a
Beschn
Obcinać, zo
Obcinacz, a
er,] m.
Obcować,
pflegen
Obcy, adj.
Obczytany,
Obdarować
Obdartus, a
pe,] m.
Obdarzyć, d
lich bes
Obdukcya,
Besicht
Obdzierać,
Obec] w ob
gegenwart
Obecność,
Obecny, adj
gegenwä
Obedrzeć, v
Obegnać, dk
sen, ber
Obelga, i.
Schande
Obelgać kog
Obelżywać,
mit Sch
Obelżywość,
Obelżywy, a
flich, sc
Obelżywie [illegible]

Obciąć, dk. 2. Obcinać, *nd.* 1. [behauen, beschneiden, bescheeren, abschneiden.]
Obciążliwość, *i. f.* [Beschwerlichkeit,] *f.*
Obciążliwy, *adj.* obciążliwie, *adv.* [beschwerlich.]
Obciążyć, dk. 4. Obciążać, *nd.* [belästigen, beschweren.]
Obciążyciel, *a, m.* [Bedrücker, Belästiger,] *m.*
Obcięcie. *a, m.* [Schnitt, Beschnitt, *m.* Beschneiden,] *n.*
Obcinać, *zob-* Obciąć.
Obcinacz, *a, m.* [Beschneider, Behauer,] *m-*
Obcować, *nd,* 2. [umgehen, Umgang pflegen, beywohnen.]
Obcy, *adj.* [fremd; nicht einheimisch.]
Obczytany, *adj.* [belesen.]
Obdarować, dk. 2. [beschenken.]
Obdartus, *a, m.* [abgelumpter Kerl, Lumpe,] *m.*
Obdarzyć, dk. 4. Obdarzać, *nd.* 1. [reichlich beschenken.]
Obdukcya, *i, f.* oberzenie, [gerichtliche Besichtigung,] *f.*
Obdzierać, *v.* Odrzeć,
Obec w obec, *adv.* [insgemein; in Gegenwart.]
Obecność, *i, f.* [Gegenwart,] *f.*
Obecny, *adj.* Obecnie, *adv.* [allgemein, gegenwärtig, in Person.]
Obedrzeć, *v.* Odrzeć.
Obegnać. dk. 1. [herumrennen, einschliessen, berennen, belagern.]
Obelga, *i. f.* [Schimpf, *m.* Schmach, Schande,] *f.*
Obełgać kogo, dk, 2. [einen belügen.]
Obelżywać. *częst:* Obelżyć. dk. 4. [lästern, mit Schimpf beladen.]
Obelżywość, *i, f.* [Schimpflichkeit,] *f.*
Obelżywy, *adj.* Obelżywie, *adv.* [schimpflich, schmählich.]
Obertasy, *sów, p..* [Verlegenheiten, verdrüssliche Händel.]
Oberwać. dk. 2. Obrywać, *nd.* 1. [abreissen; abpflücken: Schläge oder Schelte bekommen;] się, [sich verheben, verreissen.]
Oberża. *y, f.* [Gasthaus,] *n.*
Oberżysta, *y, m.* [Gastwirth,] *m.*
Oberznąc, dk. 2. Obrzynać, *nd.* 1. [beschneiden, abschneiden.]
Obesłać, dk. 2. Obsyłać, *nd,* 1. [herum schicken, beschicken.]
Obetkać, dk. 2. Obtykać, *nd.* 1. [vollstopfen, vollpfropfen.]
Obezrzeć się, Obzreć się, dk. 2. [sich befressen, voll fressen.]
Obficie, *adv.* [überflüssig, reichlich. voll.]
Obfitość, *i, f.* [Ueberfluss, *m.* Reichlichkeit, Fülle,] *f.*
Obfity, *adj.* [reichlich, überflüssig, fruchtbar.]
Objąć, dk. 2. Obejmować, *nd.* 1. [umfassen, übernehmen.]
Objad, *u, m.* (obiadek *dim.*) [Mittagmahl, Mittagessen,] *n.*
Objadować, *nd.* 2. [zu Mittage speisen.]
Objadowy, *adj.* [Mittags-, zum Mittagsessen gehörig.]
Objaśnić, dk. 3. Objaśniać, *nd.* 1. [erleuchten, klar machen.]
Objaśniciel, *a,* Objaśniacz, *a, m.* [Beleuchter, Erleuchter,] *m.*
Objaśnienie, *a, n.* [Erklärung, Erläuterung.]
Objąt, *etu, m.* [Umfang,] *m.*
Objawić, dk. 3. Objawiać, *nd.* 1. [offenbaren, entdecken.]
Objawiciel, *a, m.* [Offenbarer,] *m.*
Objawienie, *a, n.* [Offenbarung,] *f.*
Objazd, *u, m.* Objazdka, *i, f.* [Umfahren, Umreiten,] *n.*

Obić, dk. 3. Obijać, *nd.* 1. [abschlagen, beschlagen, prügeln.]
Obicie, *a. n.* [Schlagen; Beschlagen: *n.* Tapete,] *f.*
Obiecać, *nd.* Obiecywać, *freq.* [versprechen.]
Obiecadło, obiecadłowy, *zob:* Abecadło.
Obiecanka, *zob;* Obietnica.
Objechać, dk. 2. Objeżdżać, *nd.* 1. [umreiten, umfahren.]
Objęcie. *a. n.* [Umfang, Umkreis,] *m.*
Obiedni, *zob:* Obiadowy.
Obiednik, *a, m.* [Mittagsgast. Mittagsesser,] *m.*
Obielić, dk. 3. Obielać, *nd.* 1. [beweissen, rund um weiss machen.]
Obierać, *zob:* Obrać.
Obieracz, *a;* *m.* [Wähler, Erwähler, Wahlherr,] *m.*
Obieralność, *i, f.* [Wahlfähigkeit,] *f.* obieralny, *adj.*
Obierczy, *adj.* [Wahl , wählend.]
Obierki, *ów, pl.* [Auswurf, *m.* Ueberbleibsel,] *n.*
Obies, Obwieś, *a, m.* [Galgenstrick, Galgenvogel,] *m.*
Objeść, dk. 2. Objadać, *nd.* 1. [rund herum fressen, auffressen:] się: [sich voll fressen.]
Objesić, Obwiesić, dk. 3. [henken, aufhenken.]
Obiesiciel, *a, m.* [Henker, Aufhenker,] *m.*
Obietnica, *y. f.* [Versprechen, Verheissen, *n.* Versprechung,] *f.*
Objętość, *i. f.* [Fassungskraft. Begreiflichkeit. *f,* Flächeninhalt,] *m.*
Objezdny, *adj.* [umreitbar, umfahrbar, umschiffbar.]
Obijać, *zob:* Obić,
Obiór, *u, m,* [Wahl. *f.* Wählen, *n.*
Obkroić, dk. 3. Obkrajać, *nd.* 1. [rund um abschneiden.]
Oblać, dk. 2. begiessen, umgiessen.]

Obłaczek, *czka, m.* [kleiner Bogen,] *m.*
Obłączystość, *i, f.* [Bogenwölbung, *f.*
Obłączysty. *adj.* [bauchrund, bogenrund.]
Obłąd, *ędu, m.* [Herumirren, Jrrthum, *n.* Verirrung,] *f.*
Obłąk, *u, m.* [jedes bogenförmige Ding; Bogen.]
Obłąkać się, *rec.* dk. 1. [sich verirren: in Jrrthum gerathen.]
Obłąkaniec, *nca, m.* [Verirrter, Jrrender,] *m*
Obłam, *u, m.* (Obłamek *dim.*) [Bruchstück etwas abgebrochenes.]
Obłamać, dk. 2. [rund um abbrechen.]
Obłap, *u, m.* [Umarmung,] *f.*
Obłapić, dk. 3. Obłapiać, *nd.* 1. [umarmen, an die Brust drücken.]
Obłaskawić, *zob.* Łaskawić.
Obława, *y, f.* [Jägergarn, [Einschliessen,] *n,*
Obławą, Obławem, *adv.* [in Haufen, haufenweise.]
Obłaz, *u, m.* [Umschweif, Abweg,] *m.*
Obłazłość, *i, f.* [Kahlheit, *f.* Ausfallen der Haare,,] *n.*
Obłazły, *adj.* [kahl, abgetragen, abgerieben.]
Oblec, dk. 2. oblekać, *nd.* 1. obłóczyć, *nd.* 3. [bekleiden, ankleiden, anziehen, überziehen.]
Oblecieć, dk. 2. Oblatać *nd.* 1. [um etwas herumfliegen: *tr:* umlaufen.]
Obleczyny, *zob:* Obłóczyny.
Obłędliwość, Obłędność, *i. f.* [Fehlerhaftigkeit. *f.* Jrren,] *n.*
Obledz, dk. 2. Oblegać, *nd.* 1. [herum lagern, belagern.]
Oblepa. *y. f.* Oblepka, [Kleibewerk, *n:* Kleiberlehm,] *m.*
Oblepić, dk. 3. Oblepiać, *nd.* 1. [rund umkleben, umschmiren.]
Oblew, *u, m.* [Umgiessen, Umströmen,] *n.*
Oblewać, *zob.* Oblać.

n. Tyk, Tuk.

Lunatus = Dalkowaty okrągły.

wToczyć, wlec (całości po ziemi. unga inflexa); obłąk garbarski na rozciąganie skor (tentipellium) Kopyto

obiecać: slubuje y obiecuję jej dobrym a cnotliwym slowem swem obowięzuiąc sie pod wiarą y poczciwością swą Paez. Ferbur 1575 obiecuję, iż tho dobrym a cnotliwym slowem swem nie przeczi... 1575, obiecuie dobrem cnotliwem slowem swem yako poczciwi człowiek (1575, niobec. Kto ila [illegible], mate [illegible] Komu Bog nie obiecał śmierci, ten się y z grobu wywinie. Kto dosyć obiecuie a nic nie ma [illegible]. Nie obiecany kąsek y [illegible] wypadnie. złote gory obiecuie a nie ma y [illegible]
[illegible] spondere [illegible] obiecać [illegible]

mnie się obłąpić 1587, [illegible] na ramiona wTożyć [illegible]; z jaką twarzą będzie obłąpiała [illegible] mię 1587, [illegible]
complector f włec!

[illegible] skorę niegięfand (K), obleczony w dębinę [illegible] za tyże nogi (K) Pierwej sto godzin wyrieczie, niem się niewiasta obleczo. [illegible]

obiecana królewna kto [illegible] nie wczerone [illegible]

obłepa ściany [illegible] oblepiaja [illegible] polepa.

* polepić

Obotryty (?) Jastrzębczyk. f. Popiel ... Meklemburg-Szwecyja.
Oboler między Witebskiem i Smoleńskiem (1426)

Obmawiać śmierć czyją przedcześną na swej lutni żałobliwą pieśnią (Kl.)

obnażenie · owe zaraz nastały pieśni obnażenia ... (Kołłątaj)

Obłogi = zawady podróżne, którymi się kto okłada

aż nagły i czarny obłok podejdzie do konia (Kl.)
... obliquum, obluvinare, aluvinare ...

ale się tam nie dobrze obłowiwszy (...)
z nowu wpław Odrę przebyli (Ib.)

Obleźć, dk. 2. Obłazić, *nd.* [umkriechen; herausfallen.]
Oblężenie, *a, n.* [Belagerung,] *f.*
Oblężeniec, *ńca, m.* [Belagerte,] *m.*
Oblężyciel, *a, m.* [Belagerer,] *m.*
Oblicze, *a, n,* [Gesicht, Angesicht, *n.* Antlitz,] *m.*
Oblicznie, *adv.* [angesichtlich, gegenwärtig, in Person.]
Obliczność, *i, f.* [Angesicht, *n.* persönnliche Gegenwart,] *f.*
Obliczyć, dk. 4. Obliczać, *nd.* 1. [berechnen, überzählen.]
Oblig, *u, m.* Obligacya, *i, f.* [Verbindlichkeit, *f.* Schuldbrief,] *m.*
Obliniеć, dk. 2. [ganz kahl werden.]
Oblizać, *nd.* [belecken, ablecken.]
Obłoczek, *czka, dim.* von Obłok.
Obłoczny, *adj.* [Wolken-, wolkig, voll Wolken.]
Obłoczyć, *zob.* Oblec.
Obłóczyny, *czyn, pl.* [Einkleiden z B. in den Nonnenstand.]
Obłog, *u, m.* Obłoga, *i, f.* [Umlegen, Umstellen; Gepäcke,] *n.*
Obłok, *u, m.* [Wolke,] *f.* obłokowy, *adj.*
Obłomek, *mka, m.* [Bruchstück, etwas abgebrochenes,] *zob.* Obłam.
Obłow, *u, m.* [Beute, *f.* Fang auf der Jagd, *m.* Ausbeute.] *f.*
Obłowić, dk. 3. Obławiać, *nd.* 1. [fangen, erhaschen.]
Obłożyć, dk. 4. Obkładać, *nd.* 1. [umlegen, belegen; durchprügeln.]
Obłożysko, *a, n.* [umschlossener Ort,] *m.*
Obłożysty, *adj.* [rund um eingeschlossen.]
Oblubieniec, *ńca, m.* [Bräutigam,] *m.* oblubienica, *y. f.* [Braut,] *f.*
Obluć, dk. 2. [umspeien, bespeien.]
Obłuda, *y, f.* [Heucheley, Gleissnerey; Lockspeise,] *f.*
Obłudnica, *y, f.* [Heuchlerinn,] *f.*
Obłudnie, *adv.* [heuchlerisch, gleissnerisch.]
Obłudnik, *a, m.* [Heuchler, Gleissner,] *m.*
Obłudność, *i, f.* [Falschheit, Gleissnerei.] *f.*
Obłudny, *adj.* [heuchlerisch, gleissnerisch, falsch.]
Obłupić, dk. 3. [abschälen, abziehen, beschälen.]
Obmacać, dk. 1. [rund um befühlen, betasten.]
Obmiot, *u, m.* [Gegenstand,] *m.*
Obmowa, *y, f.* [Verläumdung, *f.* Afterreden, *n.* böse Nachrede.] *f.*
Obmowca, *y,* Obmówiciel, *a, m.* [Verläumder,] *m.*
Obmowić, dk. 3. Obmawiać, *nd.* 1. [bereden, umständlich von etwas reden, besagen; verläumden.]
Obmowisko, *a. n. zob.* Obmowa.
Obmowny, *adj.* [verläumderisch.]
Obmyślić, dk. 3. Obmyślać, *nd.* 1. [für etwas Sorgen, sorge tragen, besorgen.]
Obnażyć, dk. 4. Obnażać, *nd.* 1. [entblössen, ausziehen, nackt machen.]
Obnieść, dk. 2. Obnosić, *nd.* 3. [herum tragen, umher tragen.]
Obód, *u, m.* [Radefolge, *f.* Radzirkel,] *m.*
Obojętnie, *adv.* Obojętny, *adj.* [gleichgültig, nicht interessirt.]
Obojętność, *i, f.* [Gleichgültigkeit,] *f.*
Obok, *adv.* [an der Seite.]
Obor, *u, m.* [Wahl, Auswahl,] *f. zob.* wybór.
Obora, *y. f.* (Oborka, *dim.*) [Viehstall, Viehhof,] *m.* oborny, *adj.*
Obosieczny, *adj.* [zweischneidig.]
Obostronny, *adj.* Obostronnie, *adv.* [beiderseitig.]
Obostrzyć, dk. 4. Obostrzać, *nd.* 1. [schärfen.]
Obowiązać, dk. 2. [verbinden, verpflichten, verbindlich machen.]
Obowiązek, *zku, m.* [Verpflichtung, Verbindl.chkeit, Pflicht.] *f.*

Obowiązkowy, *adj.* [Verfplichtungs-, Pflicht-.]

Oboj, *oju*, Oboja, *i*, *f.* [Hautbois,] *f.*

Obojczyk, *a*, *m.* [Halsbinde, Brustbinde, *f.* Schlüsselbein,] *n.*

Obóz, *ozu*, *m.* [Lager, Feldlager,] *n.*

Obożny, *nego*, *m.* [Regimentsquartiermeister, Lagermeister,] *m.*

Obozować, *nd.* 2. [lagern, im Lager stehen.]

Obozowy, *adj.* [Lager- Feld-.]

Obręb, *ębu*, *m.* [Umgebung, Umgränzung, Gränze,] *f.*

Obrąbek, Obrąbek, *bka*, *m.* [Besatz, Saum.] *m.*

Obrębić, dk. 3. [Obrębiać *nd.* 1. [besäumen, rund um einfassen.]

Obrać, dk. 2. Obierać, *nd.* 1. [auswählen; ausplündern; abschälen.]

Obrachować, dk. 2. [berechnen.]

Obrachunek, *nku*, *m.* [Berechnung, *f.* obrachunkowy, *adj.*

Obrączka, *i*, *f.* [Kleiner Reif; Reifring,] *m.* obrączkowy, *adj.* [gerändert, mit Rand.]

Obrada, *y*, *f.* [Berathen, *n.* Berathschlagung,] *f.*

Obraz, *u*, *m.* [Bild,] *n.* obrazowy. *adj.*

Obraza, *y*, *f.* [Beleidigung, *f.* Verletzen, Beschädigen,] *n.*

Obrazek, *zka*, *m.* [kleines Bild, Bildchen,] *n.*

Obrazić, dk. 3. [Obrażać, *nd.* 1. [beleidigen; beschädigen, verletzen.]

Obraziciel, *a*, *m.* [Beleidiger,] *m.* obrazicielka, Beleidigerinn,] *f.*

Obraźliwość, *i*, *f.* [Empfindlichkeit, *f.* Beleidigen,] *n.*

Obraźliwy, *adj.* Obraźliwie, *adv.* [leicht verletzend, empfindlich.]

Obrazobójca, Obrazokażca, *y*, *m.* [Bildstürmer,] *m.*

Obrazowy, *adj.* [Bild-, Bilder-.]

Obręcz, *y*, *f.* [Reif, Fassreif,] *m.* obręczowy, *adj.*

Obrobić, dk. 3. Obrabiać, *nd.* 1. [bearbeiten, umarbeiten.]

Obrócić, dk. 3. Obracać, *nd.* 1. [umwenden, umkehren.]

Obrodzić, dk. 3. [reichlich Früchte tragen, gut gerathen.]

Obrok, *u*, *m.* [Futter, *n.* bestimmte Nahrung, Kost,] *f.*

Obrona, *y*, *f.* [Schutz. *m.* Vertheidigung,] *f.*

Obrońca, *y*, Obroniciel, *a*, *m.* [Vertheidiger, Beschützer,] *m.*

Obronić, dk. 3. Obraniać, *nd.* 1. [vertheidigen, beschützen.]

Obronicielka, *i*, *f.* [Beschützerinn, Vertheidigerinn,] *f.*

Obronnie, *adv.* [fest, befestigt.]

Obronność, *i*, *f.* [Vertheidigungsstand, *m.* Beschützbarkeit,] *f.*

Obronny, *adj.* [befestigt, fest, im Vertheidigungsstande.]

Obrosnąć, dk. 2. Obrastać, *nd.* 1. bewachsen, umwachsen.]

Obrot, *u*, *m.* [Umdrehen, *n.* Schwenkung; Gewandheit; Wendung,] *f.*

Obrotność, *i*, *f.* [Gewandheit, Gewendigkeit,] *f.*

Obrotny, *adj.* Obrotnie, *adv.* [drehend; gewendig, schlau.]

Obróż, *y*, *f.* [Halsband besonders für Hunde,] *n.*

Obrus, *a*, *m.* (Obrusek, *dim.*) [Tischtuch,] *n.* obrusowy, *adj.*

Obruszyć, dk. 4. [aufbringen, in Bewegung bringen.]

Obrywać, *zob.* Oberwać.]

Obrywka, *i*, *f.* [etwas Abgepflücktes; Accidenz, Profit.]

Obrząd, *ędu*, *m.* [Ceremonie, Feyerlichkeit, Art und Weise,] *f.*

Obrządek, *zob.* Obrząd, Obrządkowy, *adj.* ceremonialisch.]

Obrzazg, Obrzask, *u*, *m.* [geile Süssigkeit der Getränke, *transt.* Bitterkeit, Rauheit,] *f.*

rzeczy pospolitą rzecz na swój pożytek obracają
na wspak rzeczy wrównie obraca, a ho znikomy
om pidom wyważare drzewa leśne, '587 wspat. st. obwroź.

ratio Ration.

—, zostawiony obrony na lepszych fortecach, '5..

Haltem st. targac, st. obwarzanie = ...

Obozowisko Stelle eines ehemal. Lagers.

brocie bóg sam szczęsne swoje gotuje posiłki, ...

cf. powróz

Obrz ... Stabil

... osoby na ... Dzieciom, ... obraza, ... to, ...
... ślepota ...

Obwod? cf. Obedvor

... się (...) chociaż ludzi możliwych obrusza ...
... wzgórze ...

... urzędy ciała królewskiego, '573, ...

= ...

Obstalunek Bestellung (…): otrzymać obstalunki …nego żelaza.
Obskoczyć pieniądze tego [illegible] (= [illegible]) (Kr)
[illegible], [illegible] skromniejsze klejnoty chytry potrzeba rozumem obskoczy (Kl)

Obrzazanie obrzezanie

Kędy się przeumiera wolności pod obuchy (1652)
[illegible] buchnąć (malleus securis [illegible])

Obrzezać, dk. 2. [beschneiden, umschneiden.]

Obrzezanie, a, n. [Beschneidung,] f.

Obrzezaniec, ńca, m. [Beschnittener, Verschnittener,] m.

Obrzezek, zku, m. [Abschneidsel, n. Vorhaut,] f. obrzezkowy, adj.

Obrzydliwość, i, f. [Abscheulichkeit, f. Eckel, m. Eckelhaftigkeit,] f.

Obrzydliwy, adj. Obrzydliwie, adv. [ekelhaft, abscheulich.]

Obrzynać, zob. Oberznać.

Obrzynek, nka, m, Obrzynki, pl. [Erndtefest, n. Erndtelustbarkeit,] f.

Obses, Obces, adv. [blind darauf los, hinzustürzend.]

Obsiec, dk. 2. Obsiekać. nd. 1. [behauen, behacken, beschneiden.]

Obstąpić, dk. 3. [umzingeln, umgeben, umtreten.]

Obstawać, nd. 1. [auf etwas bestehen, sich worauf steifen, fussen.]

Obstawić, dk. 3 Obstawiać, nd. 1. [rund umher stellen.]

Obszar, u, m. [offener Platz, m. Gefilde, n. breite Fläche,] f.

Obszernie, adv. Obszerny, adj. [weitläuftig.]

Obszerność, i, f. [Weite, Weitläuftigkeit,] f.

Obszerz, wobszerz, adv. [in die ganze Breite.]

Obszlegi, zob. wyłogi.

Obszyć, dk. 2. Obszywać, nd. 1. [benähen; umnähen, besäumen.]

Obuć, dk. 2. Obuwać. nd. 1. [Schuhe oder Stiefeln anziehen.]

Obuch, a, m. [Bindeaxt, Streitaxt, f. Rücken einer Axt,] m. transt. pod obuchem, [unter dem Joche.]

Obudzić, dk. 3. Obudzać, nd. 1. [erwecken, aufwecken,] się, [erwachen.]

Obumrzeć, dk. 2. Obumierać, nd. 1. [ersterben, absterben.]

Oburącz, adv. [mit beiden Händen, mit beiden Armen.]

Oburzać się, nd. 1. Oburzyć się, dk. 4. [gegen jemanden aufgebracht seyn.]

Obuwie, a, n. [Fussbedeckung, Fussbekleidung, Stiefel, Schuhe.]

Obwarować, dk. 2. [versehen, sicher stellen, verwahren wider etwas.]

Obwarzanek, zob. Obarzanek.

Obwarzyć, dk. 4. [etwas aufkochen, aufsieden lassen.]

Obwiązać, dk. 2. [umbinden, bebinden.]

Obwieścić, dk. 3. Obwieszczać, nd. 1. [verkündigen, kund machen.]

Obwiesić, dk. 3. Obwieszać, nd. 1. [aufhenken, aufhängen.]

Obwieszczenie, a, n. [Ankündigung, Bekanntmachung,] f.

Obwinąć, dk. 2. Obwijać, nd. 1. [umwickeln, umwinden.]

Obwinić, dk. 3. Obwiniać, nd. 1. [beschuldigen, anklagen.]

Obwiniciel, Obwiniacz, a, m. [Beschuldiger, Ankläger,] m.

Obwisnąć, dk. 2. [schlapp werden, herabhängen.]

Obwód, u, m. [Umkreis, Umfang; Bezirk Kreis,] m. obwodowy, adj.

Obwodka, i, f. [Saum, m. Einfassung,]

Obwoina, y, f. [Hundskraut,] n.

Obwołać, dk. 1. [ausrufen, öffentlich kund machen.]

Oby, interj. [o wenn doch! Gott gäbe, das !]

Obyczaj, aju, m. [Gewohnheit, Sitte, f. Gebrauch, m. Art,] f.

Obyczajowy, Obyczajny. adj. [Sitten-Moral-.]

Obyczajność, i, f. [Sittsamkeit, Sittlichkeit, Höflichkeit,] f.

Obydź się, rec. dk. 2. Obywać się, nd. 1. [sich ohne etwas behelfen.]

Obywatel, *a, m.* [Staatsbürger, Einwohner.] *m.* obywatelka, *i, f.* [Staatsbürgerinn,] *f.*

Obywatelski, *adj.* [einheimisch; staatsbürgerlich.]

Obywatelstwo, *a, n.* [Bürgerschaft, *f.* Bürgersinn, Patriotismus,] *m.*

Obżałować, dk. 2. [gerichtlich anklagen.]

Obżarca, Obżerca, *y*, Obżartuch, *a, m.* [Vielfras, Vielfresser,] *m.*

Obżartość, *i, f.* Obżarstwo, *a, n.* [Gefrässigkeit, Fresssucht,] *f.*

Obzierać, się, *rec. nd.* 1. [sich umsehen.]

Ocaleć, dk. 2. [unversehrt bleiben.] ocalić, dk. 3. [unverletzt erhalten.]

Ocapieć, dk. 2. [dumm werden wie ein Schöps.]

Ocechować, dk. 2. [bezeichnen, bestempeln.]

Ocel, *u, m.* [Stollen auf dem Hufeisen.] *m.*

Ocenić, dk. 3. Oceniać, *nd.* 1. [taxiren, schätzen, beschatzen.]

Ocet, *ctu, m.* [Essig,] *m.*

Och! *interj.* [o! ach!]

Ochędożność, *i, f.* Ochędostwo, *a, n.* [Reinlichkeit,] *f.*

Ochędożny, *adj.* Ochędożnie, *adv.* [sauber, rein, reinlich.]

Ochędożyć, dk. 4. [säubern, säuber machen, abputzen.]

Ochłoda, *y, f.* [Trost, *m.* Freude,] *f.*

Ochłodnąć, dk. 2. [sich abkühlen, kühl werden; sich besänftigen.]

Ochłodzić, dk. 3. [kühlen, abkühlen.]

Ochłostać kogo, dk. 2. [einen durchpeitschen.]

Ochmistrz, *a, m.* [Haushofmeister,] *m.* ochmistrzyni, *f.* [Hofmeisterinn,] *f.* ochmistrzowski, *adj.*

Ochota, *y, f.* [Lust zu etwas, Fröhlichkeit, *f.* Frohsinn,] *m.*

Ochotnie, *adv.* Ochotny, *adj.* [fröhlich, mit Lust.]

Ochotnik, *a, m.* [Freiwilliger, Volontair,] *m.*

Ochrona, *y, f.* [Schutz, *m.* Verwahrungsmittel,] *n.*

Ochraniać, *nd.* 1. Ochronić, dk. 3. [schonen, sparen, erhalten.]

Ochroniciel, *a. m.* [Erhalter, Beschützer, Schoner,] *m.*

Ochwacić, dk. 3. [ein Pferd rehe machen dass es sich verfängt.]

Ochwat, *u, m.* [Rehe, Fressrehe, Pferdekrankheit,] *f.*

Ochybić, dk. 3. [fehl schlagen.]

Ochybny, *adj.* Ochybnie, *adv.* [unzuverlässig, fehlschlagend.]

Ociągać się, *nd.* 1. [zaudern, nich gern dran gehen.]

Ocielić się, *rec.* dk. 3. [kalben.]

Ociemnić, dk. 3. Ocieniać, *nd.* 1. [umschatten, beschatten.]

Ocieplić, dk. 3. [erwärmen;] ociepliło się, [es wird wärmer, die kälte lässt nach.]

Ociernić, dk. 3. [mit Dornen umgeben, umzäunen.]

Ociesać, dk. 2. [behauen, bezimmern.]

Ociężać, *nd.* 1. Ociężyć, dk. 4. [belästigen. beschweren.]

Ociężałość, *i, f.* [Schwere, Schwerfälligkeit,] *f.*

Ocisk, *u, m.* [aufgeriebene Wunde,] *f.*

Ocknąć się, *rec.* dk. 2. [erwachen, aufwachen.]

Oćma, *y, f.* [Finsterniss,] *f.*

Oćmić, dk. 3. [finster machen; verblenden, blenden,]

Ocukrować, dk. 2. [überzuckern, bezuckern, süss machen.]

Oczarować, dk. 2. [bezaubern. behexen.]

Oczasty, *adj.* [voll Augen; glänzend, funkelnd.]

Oczekiwać, *nd.* 2. [erwarten.]

Oczekiwanie, *a, n.* [Erwarten. *n.* Erwartung; Hoffnung,] *f.*

ochromić się sich behüten, behelfen drugi spadnie z wysoka
albo się ochromi (Kc) [illegible]
Oczucić [illegible]

że już wiesz że się ochyniesz (Rej) [illegible]
[illegible] się nie urodziło, a już ochrzczono [illegible]

[illegible] pisanem Solon to ochronił (nabot) (Kl)

[illegible]

potrzeba było wstąpić z pogróżkami przeciw ociągającym się [illegible]

[illegible]

ochnąwszy się [illegible] wiatry pohamować (Kl) ocknieszsz się [illegible]
[illegible] się ocknął: ona [illegible], a wszyscy w białej [illegible]

§ Odalryk (= Udalryk): 4 Lipca.

Od ... abs, ... de, ...?

odbić ... tak wiele plonu (1662)

Oczepić.
setz
Oczernić
zen.]
Oczerstw
erqu
Oczko,
nens
Oczny,
Oczyścia
Oczyścić
gen,
Oczyszcz
Mari
Oczywist
Auge
Oczywist
schei
Od, Ode
für.]
Oda, y,
Odać, dł
aufbl
Odarniś,
legen
Odartus.
pter;]
Odbić, d
zurüc
den,
einwe
Odbiedz,
fen,]
Odbieg,
n; Ah
Odbierać,
Odbić
Odbydź,
verkan
Odbyt, u,
gang.]
Odchłań,
grund.

Oczepić. dk. 3. [hauben, eine Haube aufsetzen.]
Oczernić, dk. 3. [beschwärzen, anschwärzen.]
Oczerstwić, dk. 3. [stärken, erfrischen, erquicken.]
Oczko, *a. n.* [Auglein, *n.* Oefnung in Bienenstocke.] *f.*
Oczny, *adj*, [Augen-.]
Oczyścialnia, *i. f*, [Reinigungsort,] *m.*
Oczyścić, dk. 3. Oczyszczać, *nd.* 1. [reinigen, rein machen.]
Oczyszczenie, *a, n.* [Reinigung, *f.* Maryi, Marie Lichtmesse,] *f.*
Oczywistość, *i, f.* [Augenscheinlichkeit, *f.* Augenschein,] *m.*
Oczywisty, *adj.* Oczywiście. *adv.* [augenscheinlich, handgreiflich.]
Od, Ode, *prep.* [von, von wo, vom, aus, für.]
Oda, *y, f.* [Ode,] *f.*
Odąć, dk. Odymać, *nd.* 1. [aufblasen, aufblähen.]
Odarniś, dk. 3. [berasen, mit Rasen belegen.]
Odartus. *a, m.* [Lumpenkerl, Zerlumpter;] *m.*
Odbić, dk, 2. Odbijać, *nd.* 1, [abschlagen, zurück schlagen,] od brzegu, [ablanden, abstossen,] drzwi, [die Thüre einwerfen.]
Odbiedz, dk. 4. [weglaufen, davon laufen,]
Odbieg, *u, m.* [Davonlaufen, Weglaufen, *n*; Abfluss.] *m.*
Odbierać, *zob.* Odebrać, Odbijać, *zob.* Odbić.
Odbydź, dk. 2. Odbywać, *nd.* 1. [etwas verkaufen.]
Odbyt, *u, m.* [Loswerden, *n.* Absatz, Abgang,] *m.*
Odchłań, *i, f.* [grundloser Schlund, Abgrund. *m:* Vorhölle,] *f.*

Odchód, *u, m.* [Abgehen, *n*; Abfluss, *m* natürliche Ausleerung,] *f.*
Odchować, dk. 1. [gross ziehen, auferziehen.]
Odchylić, dk. 3. [abwenden, wegwenden, ablenken.]
Odciąć, dk. 2. Odcinać, *nd.* 1. [abhauen, weghauen, wegschneiden.]
Odciągnąć, dk, 2, wegziehen, abziehen.]
Odciek, *u, m.* [Abfluss, Ablauf,] *m.*
Odcierpieć, dk. 3. [abbüssen, das Leiden überstehen.]
Odcinać, *vid.* odciąć.
Odcisk, *u, m.* [hart gedrückte Haut, Hühnerauge;] *n.*
Odcisnąć, dk. 2. Odciskać, *nd.* 1. [zurück werfen; abdrücken.]
Odczarować, dk. 2. [entzaubern, von der Zauberey befreien.]
Odczepić, dk. 3. [abstrecken, los machen.]
Odczytać, dk. 1. [ablesen, auslesen, vom neuen lesen.]
Oddadź, dk. Oddawać, *nd*, 1, [zurückgeben, abgeben; ubergeben.]
Oddalić, dk. 3. Oddalać, *nd.* 1. [entfernen.]
Oddech, *u, m.* [Athmen, *n.* Athem, *m.* oddechowy, *adj.*
Oddział, *u, m.* [Abtheilung, *f.* Antheil:]*m.*
Oddzielacz, *a, m.* [Absonderer, Abtheiler,] *m.*
Oddzielić, dk. 3. Oddzielać, *nd.* 1. [absondern, abtheilen.]
Oddzielny, *adj.* Oddzielnie, *adv.* [abgesondert, abgetheilt.]
Odebrać, dk. 2. odbierać, *nd.* 1, [abnehmen, wegnehmen; empfangen.]
Odegnać, dk. 3. Odganiać, *nd.* 1. [abtreiben, wegjagen.]
Odegrać, dk. 1. [zurückgewinnen; zu Ende spielen, abspielen.]
Odelga, *i, f.* [Linderung,] *f.*

Odemknąć, dk. 3. odmykać, nd. 1. [aufmachen, aufschliessen; wegrücken.]

Odepchnąć, dk. 2, odpychać, nd. 1. wegstossen, abstossen.]

Oderwać, dk. 2. [abreissen, wegreissen.]

Oderwisko, a, n. [abgerissener Ort, abgespültes Land.]

Oderznąć, dk. 2. odrzynać, nd. 1. [abschneiden.]

Odesłać, dk. 2. odsyłać, nd. 1. [wegschicken, abschicken.]

Odetchnąć, dk. 2. [zu Athem kommen; athmen.]

Odetkać, dk. 2. [aufstopfen, aufdecken.]

Odejść, dk. 2. Odchodzić, nd. 3. weggehen, davon gehen.]

Odezwa, y, f. [Meldung, f. Zuruf, m. schriftliche Kundmachung,] f.

Odezwać się. rec. dk. 2. [sich hören und verlauten lassen; sich melden; wiederhallen.]

Odgadnąć, dk. 2. [errathen.]

Odgłos, u. m. [Wiederhall, m. Echo, n. odgłosowy, adj.

Odgniotek, zob. Nagniotek.

Odgotować, dk. 2. [abkochen, gar kochen

Odgraniczyć, dk. 4. [abgränzen, in Gränzen abtheilen.]

Odgrom, m. [gewaltsames Zurückschlagen,] n.

Odgromić, dk. 3. [zurückdonnern, zurückschlagen.]

Odgryźć, dk. 2. [abbeissen,]

Odgrzać, dk. 2. Odgrzewać, nd. 1. [aufwärmen, wider wärmen.]

Odgrzeźć, dk. 2. Odgrzebać, nd. aufgraben, aufscharren.]

Odjąć, dk. 2. [abnehmen, wegnehmen.]

Odjazd, u, m. [Abfahrt, Abreise,] f. odjazdowy, adj.

Odjezdny, adj. [Abreise-. Abfahrts-.]

Odkąd, adv. [woher, von woher.]

Odkarmić, dk. 3. [von der Brust absetzen, entwöhnen; ernähren.]

Odkaz, u, m. [Antwort, Erklärung, f. Bescheid,] m.

Odkład, u, m. [Aufschub, m. Verschieben,]

Odkładnica, y, f. [Pflagbret, Streifbret,] n.

Odkleić, dk. 3. Odklejać, nd. 1. [ableimen, aufleimen.]

Odkryć, dk. 2. Odkrywać, nd. 1. [aufdecken; entdecken.]

Odkrycie, a, n. [Aufdecken, n. Entdeckung.] f.

Odkrzywić, dk. 3 [rückwä ts beugen, zurückbeugen.]

Odkup, Okup, u, m. [Loskaufen, n. Lösegeld.] n.

Odkupić, dk. 3. [loskaufen, abkaufen; einlösen.]

Odkupiciel, a, m. [Erlöser, Loskaufer,] m.

Odkupny, adj. [wieder käuflich, abkäuflich.]

Odlać, dk. 2. odlewać, nd. 1. [abgiessen; Wasser abschlagen.]

Odłączyć, dk. 4. Odłączać, nd. 1. [absondern, trennen.]

Odległość, i, f. [Entlegenheit, Entfernung;]

Odlew, u, m. [Abgiessen, n. Abguss; Ausguss,] m.

Odlew, adv. na odlew, [mit der linken Hand.]

Odlewacz, a, m. [Giesser, Abgiesser,] m.

Odłog, u, m. [Brache, f. Brachland, Brachfeld,] n.

Odłomek, mku, m. [Bruchstück,] n.

Odłożyć, dk. 4. odkładać, nd. 1. ablegen, zurücklegen.]

Odludek, dka, m. [Menschenscheuer,] m.

Odludność, i, f. [Menschenleere, Einöde, Einsamkeit,] f.

Odludny, adj. [einsam, menschenscheu.]

Odmalować, dk. 2. [abmalen, ausmalen.]

Odkomenderowany oficer = Detachirter Officier

– ofiarow kościelnych (Opfer... [illegible]) dochody mają być zbierane a takowych zebranych dochodów zaś znowu Kościół ma być zbudowany (1601)

odejść [illegible] z [illegible] · [illegible] oskarżony swym prawem [illegible] w Łęczycie, 1621

– [illegible] lękała od niego (sich [illegible])

Biedna mucha odejmuje się [illegible] 1624 [illegible]

Odoowski (dux Nicetas Ivanovicius Oddowskius, praeclara et quasi dominatrice ducum Czerniechoviensium stirpe ortus)

Odojew miasteczko rossyjskie, którego Książe Jerzy Romanowicz, lenny Książe Moskwy nad Chudanach (według Karamzyn. Kuidelt) Cesarzem tatarskim zupełne zwycięztwo odniósł

...w odmęcie ryby nałapiecz się Towią (Fischfang) im Trüben...

...chłopi na wsi, a żacy w szkole odmianie przełożonych barzo radzi (1625)

Odnoga Sund: gdzie idzie odnoga do Koppenhaga (...)

Odmęt, *u, m.* [trübes Wasser,] *n.*

Odmiał, *u, m.* [Sandbank, *f.* Ufersand.] *m.*

Odmiana, *y, f.* [Veränderung; Abwechslung,] *f.*

Odmięcz, *y, f.* [Thauwetter,] *n.*

Odmiękczyć, dk. odmiękczać, *nd.* 1. erweichen, weich machen.]

Odmieniacz, *a, m.* [Wechsler, Veränderer,] *m.*

Odmienić, dk. 3. Odmieniać, *nd.* 1. abändern; verändern; auswechseln.]

Odmienność, *i, f.* [Veränderlichkeit,] *f.*

Odmienny, *adj.* Odmiennie, *adv.* [verändert. anders.]

Odmierzyć, dk. 4. Odmierzać, *nd.* 1. [abmessen, zumessen.]

Odmiot, *u, m.* [Auswurf, Ausschuss,] *m.*

Odmłodek, *dka, m.* Odmłodź, *i, f,* [neuer Anwuchs, Sprossel,] *m.*

Odmłodnieć, dk. 2. [wieder jung werden.]

Odmłodzić, dk. 3. odmładzać, *nd.* 1. verjüngen; erneuern.]

Odmoczyć, dk. 4. [mit Nässe erfrieschen. anfeuchten.]

Odmowa, *y, f.* [abschlägige Antwort; Replik, Gegenrede,] *f.*

Odmówić, dk. 3. Odmawiać, *nd.* 1. [absagen, abschlagen; hersagen.]

Odmowny, *adj.* [abschlägig.]

Odmrozić, dk. 3. odmrażać, *nd.* 1. abfrieren, erfrieren machen.]

Odnieść, dk. 2. odnosić, *nd.* 3. [abtragen, zurücktragen.]

Odnoga, *i, f.* [Arm eines Flusses; Meerbusen; Nebensprosse,] *m.*

Odnowa, *y, f.* [Erneuerung, *f.* Erneuern,] *n.*

Odnowić, dk. 3. Odnawiać, *nd.* 1. [erneuern, neu machen.]

Odnowiciel, *a, m.* [Erneuerer,] *m.* odnowicielka, [Erneuerinn,] *f.*

Odpadek, *dku, m.* [Abfallen, *n.* Abfall,] *m.*

Odpędzić, dk. 3, Odpędzać, *nd.* 1. [wegjagen, weg treiben.]

Odpiąć, dk. 2. odpinać, *nd.* 1. [abknöpfen abschnallen.]

Odpieczętować, dk. 2. [aufsiegeln, das Siegel aufbrechen.]

Odpiłować, dk. 2. [absägen, abfeilen.]

Odpiłki, *ków, pl.* [Feilstaub,] *m.*

Odpis, *u, m.* [Antwortschreiben, *n.* Antwort,] *f.*

Odpisać, dk. 2. [abschreiben; schriftlich antworten.]

Odpłacić, dk. 3. odpłacać, *nd.* 1. abzahlen; lohnen; vergelten.]

Odpłaciciel, *a, m.* [Bezahler, Vergelter,] *m.*

Odpłoszyć, dk. 4. odpłaszać, *nd.* 1. [wegscheuchen.]

Odpłynąć, dk. 2. [weg schiffen, weg schwimmen.]

Odpocząć, dk. 2. odpoczywać, *nd.* 1. [ausruhen, sich ruhend erholen.]

Odpoczynek, *nku, m.* [Ruhe, Erholung, *f.* Ruheplatz,] *m.*

Odpór, *u, m.* [Widerstand, *n*; Widerlegung,] *f.*

Odporność, *i, f.* [Wiederspenstigkeit,] *f.*

Odporny, *adj.* Odpornie, *adv.* [widerstehend, defensio.]

Odpowiadać, *zob.* Odpowiedzieć.

Odpowiadacz, *a, m.* [Antworter.] *m.*

Odpowiedny, *adj.* [Antworts-, antwortend, befehdend.]

Odpowiedź, *i, f.* [Antwort.] *f.*

Odpowiedzialność, *i, f.* [Verantwortlichkeit,] *f.*

Odpowiedzialny, *adj.* [verantwortlich.]

Odpowiedzieć, dk. 2. [antworten; verantwortlich seyn.]

Odprawa, *y, f.* [Abfertigung, Verabschiedung, *f.* Abschied,] *m.*

Odprawić, dk. 3, Odprawiać, *nd.* 1. [abthun, vollenden; entlassen. verabschieden, verrichten.]

Odprowadzić, dk. 3. Odprowadzać, *nd.* 1. [abführen, begleiten.]

Odpruć, dk; 3. [auftrennen, abtrennen.]
Odprzedać, dk. 1. [aus der Hand verkaufen.]
Odprzysiądz się, *rec.* dk. 2. [etwas abschwören, eidlich verleugnen.]
Odpuścić, dk. 3. Odpuszczać, *nd.* 1. [nachlassen; verzeihen, erlassn,]
Odpust, *u*, *m.* [Ablass, *m.* [Erlassung, Verzeihung] *f.* odpustowy, *adj.*
Odpychać, *zob*: Odepchnąć.
Odra, *y*, *f.* [Maser *f.* eine Krankheit; Oder *f.* ein Fluss.]
Odradzić, dk. 3. Odradzać, *nd.* 1.[wieder rathen.]
Odraza, *y*, *f.* [Abscheu, *m.* Zurückschaudern,] *n.*
Odrobek, *bku*, *m.* [Abarbeiten,] *n.*
Odrobić, dk. 3. Odrabiać, *nd.* 1. [abarbeiten; verrichten, ungesehen machen.]
Odrobina, *y*, *f.* [Bröckchen, *n.* kleiner Bröcken *m.* Winzigkeit,] *f.*
Odroczyć, dk. 4. Odraczać, *nd.* 1. [auf einen andern Termin verschieben.]
Odrodek, *dka*, *m.* [ein aus der Art geschlagener, *m.* Afterbrut,] *f.*
Odrodny, *adj.* [aus der Art geschlagen, ausgeartet.]
Odrodzenie, *a*, *n.* [Wiedergeburt, f. neues Leben,] *n.*
Odrodzić, dk. 3. Odradzać, *nd.* 1. [wieder gebähren: aus der Art schlagen.]
Odrosnąć, dk. 2. Odrastać, *nd.* 1. [wieder wachsen; aufwachsen.]
Odrostek, *stka*, *m.* Odrosla, *i*, *f.* [Sprössling, Sprosse.] *m.*
Odróżnić, dk. 3. Odróżniać, *nd.* 1. [unterscheiden, absondern.]
Odrwić, dk. 3. [bevortheilen, betrügen, berücken.]
Odrwiciel, Odrwiświat, *a*, *m.* [Betrüger Uebervortheiler,] *m.*
Odrysować, dk. 2. [abzeichnen.]
Odrywać, *zob*: Oderwać.

Odrywek, *wka*, *m.* [Bruchstück, etwas abgebrochenes]
Odrzec, gk. 2. [antworten, erwiedern.] się czego [entfagen.]
Odrzeć, dk. 2. Odzierać. *nd.* 1. [abschinden, abreissen, entblössen.]
Odrzekać, *zob.* Odrzec.
Odrzucić, dk. 3. odrzucać, *nd.* 1. [wegwerfen, nicht annehmen.]
Odrzut, *u*, *m.* [Auswurf, *m.* Verwerfen,] *n.*
Odrzutny, *adj.* verwerflich.]
Odrzynać, *zob.* Oderznąć.
Odsaczyć, dk. 4. odsaczać, *nd.* 1. [absondern, trennen.]
Odsada, *y*, *f.* [Wallrand oder Gang am Graben,] *m.*
Odsadzić, dk. 3. odsadzać, *nd.* 1. wegstellen, absetzen; entwöhnen.]
Odsądzić, dk. 3. Odsadzać, *nd.* 1. [abur-theilen, gerichtlich absprechen.]
Odsep, *u*, *m.* Odsepisko, *a*, *n.* [abgespühltes Erdreich,] *n.*
Odsiecz, *y*, *f.* [Entsatz *m.* Hülf.,] *f.* odsieczny, *adj.* [Entsetzungs.]
Odsiecznik, *a*, *m.* [Entsetzer,] *m.*
Odsiedzieć, dk. 2. [absitzen, sitzend abbüssen.]
Odskoczyć, dk. 4. [wegspringen, zurückspringen, abspringen.]
Odskok, *u*, *m.* [Zurückspringen, Zurückprellen,] *n.*
Odskrobać, dk. 2. [abkratzen, wegkratzen.]
Odskrobiny, *pl* [Abschabsel, das Abgeschabte.]
Odsłonić, dk. 3. Odsłaniać, *nd.* 1. [aufdecken, enthüllen, den Vorhang aufziehen, wegziehen.]
Odsłużyć, dk. 4. [Gegendienste thun; durch Dienste vergelten.]
Odśpiewać, dk. 1. [absingen, bis zu Ende singen.]
Odstąpić, dk. 3. [zurücktreten, weichen; abtreten, abfallen.]

trzeba się żadney rzeczy odrzekać (widersagen); chyba kraść a nosa sobie ukąsić
(1619)

...tego ubóstwo pod dachem odartym (Kl); obdarty f. dzwonnica (Kl) z odpuszczeniem [illegible] (Kl)
... cf. Kornicze, f. Kościół (entfallen).

Odra w drzeć.

aby się wznał co prędzey na odsiecz Dunczykowi (1...

Odświętni: na odświętli a [illegible], [illegible]

Odstrychnąć kogo od dobr (16..) von [illegible] der Güter [illegible],
[illegible] odbić, [illegible]

odstrzelając się armatami tak dobrze, że ... (16..) [illegible]
prowadzić przed sobą armaty iakoż niemi odstrzeliwając, [illegible]

= od. [illegible]

Odtąd E. since, [illegible] sit [illegible], inde (n. ten, [illegible]

[illegible] boże, który Kół niebieskich biegów ich odwracać (1587)

Odstawić, dk. 3. Odstawiać, *nd*. 1. [zurücksetzen, wegstellen, entwöhnen.]
Odstępne, *ego*, *u*. [Abtretungsgeld. *n*. Abtretungslohn,] *m*.
Odstępstwo, *a*, *n*. [Abfall, *m*. Apostasie,] *f*.
Odstraszyć, dk. 4. Odstraszać, *nd*. 1. [abschrecken, zurückschrecken.]
Odstręczyć, dk. 4. Odstręczać. *nd*. 1. [abscheuchen.]
Odstroić, dk. 3. Odstraiać, *nd*. 1. [verstimmen; auskleiden.]
Odstrychnąć, dk. 2. [abstreichen; ausschliessen; wegwenden.]
Odstrzelić, dk. 3, Odstrzelać, *nd*. 1. [zurückschiessen; sich entfernen.]
Odstrzygnąć, dk. 2. Odstrzygać, *nd*. 1. [mit der Scheere abschneiden.]
Odsunąć, dk. 2. odsuwać, *nd*. 1. [wegschieben, wegrücken; entfernen.]
Odsyłać, *zob*. Odesłać.
Odszczep, *u*, *m*. [etwas abgespaltenes, Abfall, *m*. Abtrünnigkeit,] *f*.
Odszczepić, dk. 3. Odszczepiać, *nd*. 1. abspalten, abtrennen.]
Odszczepieniec, *ńca*, *m*. [Abtrünniger,] *m*.
Odszczepieństwo, *a*, *n*. [Abtrünnigkeit, *f*. Shisma,] *n*.
Odszrubować, dk. 2. [abschrauben, aufschrauben.]
Odszumować, dk. 2. [abschäumen, den Schaum abschöpfen.]
Odtąd, *adv*. [von jetz an, von hier an.]
Odtłoczyć, dk. 4. odtłaczać, *nd*. 1. [abdrängen, abstossen, abpressen.]
Odtoczyć, dk. 4. odtaczać, *nd*. 1. [abdrechseln; abwälzen, wegschieben.]
Odtrącić, dk. 3. odtrącać, *nd*. 1. [zurückstossen, abstossen.]
Oduczyć, dk. 4. Oduczać, *nd*. 1. [abgewöhnen, entwöhnen.]
Odurzyć, dk. 4. Odurzać, *nd*. 1. [betäuben, berücken.]
Odwabić, dk. 3. Odwąbiać, *nd*. 1. [weglocken, abziehen.]

Odwach, *u*, *m*. [Hauptwache, *f*. Wachhaus,] odwachowy, *adj*.
Odwaga, *i*, *f*. [Kühnheit, *f*. Muth, *m*. Verwegenheit,] *f*.
Odwalić, dk. 3. Odwalać, *nd*. 1. [abwälzen, niederwerfen.]
Odwarzyć, dk. 4. Odwarzać, *nd*. 1. [abkochen.]
Odważnie, *adv*. Odważny, *adj*. [kühn, tapfer, verwegen.]
Odważyć, dk. 4. Odważać, *nd*. 1. [abwiegen;] się, [sich wagen, erdreusten.]
Odwdzięczyć, dk. 4. Odwdzięczać, *nd*. 1. [vergelten, vergüten.]
Odwdzięk, *u*, *m*. Odwdzięczenie, *a*, *n*. [Vergütung, Erkenntlichkeit,] *f*.
Odwet. *u*, *m*, [Ersatz. *m*. Wiedervergeltung,] *f*.
Odwetować, dk. 2. [Gleiches mit Gleichem vergelten; ersetzen,]
Odwiązać, dk. 2. [losbinden, abbinden.]
Odwieczny. *adj*. odwiecznie, *adv*. [von Ewigkeit an, ewiglich.]
Odwiedzić, dk. 3. Odwiedzać, *nd*. 1. [besuchen.]
Odwiedziny, *pl*. [Besuch, *m*. Besuchen,] *n*.
Odwieść, dk. 2. Odwodzić, *nd*. 2. [abführen, ableiten;] kurek, [den Hahn spannen; abwendig machen.]
Obwiesisty, *adj*. Obwiesisto, *adv*. [herabhängend.]
Odwiew, *u*, *m*. [Gegenwehn,] *n*.
Odwieźć, dk. 2. Odwozić, *nd*. 3. [zu Wagen wegführen, zurückführen.]
Odwilż, *y*, *f*. [Thauwetter,] *n*.
Odwilżyć, dk. 4. Odwilżać, *nd*. 1. [anfeuchten, feucht machen.]
Odwinąć, dk. 2. Odwijać, *nd*. 1. [aufwickeln, enthüllen.]
Odwlec, dk. 2. odwlekać, *nd*. 1. odwłoczyć, *nd*. 4. [wegschleppen, wegschieben; aufschieben, in die Länge ziehen, zögern.]

Odwłoczny, *adj.* Odwłocznie, *adv.* [zögernd, zaudernd; aufschiebbar.]
Odwłoka, *i, f.* [Aufschub, Verzug,] *m.*
Odwód, *u, m.* [Ableiten; Spannen des Hahns; *n.* Nachzug, Nachtrab; Entsatz, *m.* Rechtfertigung,] *f.*
Odwodny, *adj.* [Ableitungs-; von der Wasserseite, von Wasser her]
Odwodowy, *adj.* [Nachtrab, Nachzug-.]
Odwodzić. *zob.* Odwieść.
Odwodziciel, *a, m.* [Ableiter, Abzieher, *m.* odwodzicielka, *f.*
Odwołać, dk. 1. [widerrufen,] się do czego [sich worauf berufen.]
Odwoz, *u, m.* Odwozka, *i, f.* [Abfuhr, Zurückfuhr.] *f.*
Odwozić, *zob.* Odwieźć.
Odwrocić, dk. 3. Odwracać, *nd.* 1. [abwenden; umkehren; stürzen.]
Odwrot, *u, m.* [Abwenden, *n.* Rückzug, Abzug, *m.* Umkehren,] *n.*
Odwrót, na odwrót, *adv.* [dagegen, dafür zum Lohne.]
Odwrotny, *adj.* Odwrotnie, *adv.* [ableitend; abwendbar; ersetzbar; umgekehrt, Wende-; Rückzugs-.]
Odwykłość, *i, f.* [Entwöhnung; Ungewohntheit.] *f.*
Odwyknąć, dk. 2. Odwykać, *nd.* 1. [entwohnt werden, abgewöhnen.]
Odymić, dk. 3. [beräuchern, räucherig machen.]
Odyniec, *ńca, m.* [wildes Schwein, Hauptschwein,] *n.*
Odżałować, dk. 2. [zu Ende beklagen; etwas aufopfern.]
Odziać, dk. 2. Odziewać, *nd.* 1, [bekleiden, kleiden, bedecken.]
Odziemek, Odziomek, *mka, m.* [das Stammende eines Baumes.]
Odzienie, *a, n.* [Kleidung, *f.* Anzug,] *m.*
Odzierać, *zob.* Odrzeć.
Odzierżeć, dk. 2. Odzierżać, *nd.* 1. [erhalten, beerben.]

Odziewalny, *adj.* [zum Anziehen, Anzugs-.]
Odzież, *y,* Odziewa, *y, f.* Odziewek, *wku, m. zob.* Odzienie.
Odznaczyć, dk. 4. odznaczać, *nd.* 1. [besonders auszeichnen, abzeichnen; aussetzen, bestimmen.]
Odzownie, *adv.* Odzowny, *adj.* [widerhallend; widerruflich.]
Odźwierny, *ego. m.* [Thürhüter, Aufschliesser,] *m.*
Odzwyczaić, dk. 3. Odzwyczajać, *nd.* 1. [abgewöhnen, entwöhnen.]
Odzyskać, dk. 1. [wieder gewinnen, wieder erlangen.]
Odżyć, dk. 2. [aufleben, neues Leben bekommen.]
Odżywić, dk. 3. odżywiać, *nd.* 1. [mit Nahrung stärken;] się, [zu Kräften kommen, neus Leben erlangen.]
Odżywny, *adj.* [neu belebend.]
Ofiara, *y, f.* [Opfer, Anerbieten,] *n.* ofiarniczy, *adj.*
Ofiarnik, *a, m.* [Opferpriester,] *m.* ofiarnikowy, *adj.*
Ofiarować, *nd.* 2. [opfern; anbieten, antragen; anheim stellen; geben.]
Oficiał, *m.* [bischöfflicher Stellvertreter,] *m.*
Oficyal sta, *y, m.* [Officialist, Beamte,] *m.*
Oficer, *a, m.* [Officier,] *m.* oficerski, *adj.*
Oficyna, *y, f.* (Oficynka, *dim.*) [Seitengebäude, Nebengebäude,] *n.*
Ofuk, *u, m.* ofuknienie, [Schelten, Toben; Anfahren,] *n.*
Ofuknąć, dk. 2. [ausschelten; einen anfahren, hart anlassen.]
Ogadać, dk. 1. [bereden, verläumden.]
Ogar, *a, m.* [Stäuber, Stöber, Stöberhund,] *m.*
Ogarnąć, dk. 2. Ogarniać, *nd.* 1. [umfassen, an sich bringen; bekleiden; begreifen, fassen.]
Ogień, *gnia, m.* [Feuer, *n.* Entzündung,] ogniowy, *adj.*
Ogier, *a, m.* [Hengst,] *m.* ogierowy, *adj.*

Odzież wdowom jest potrzebna (io;

odwód w prawie, zaręka, umaczkom ...; culpa remotum)

Odźwierze, a, n. Thüreinfassung (co o drzwi, o dźwierze)

Ofiarą uczcić boga, ... czynić ochotne ofiary, (freiwillige Opfer)

...k głodne ogary (Dyw.)(1563) ogarz; chart

... temu Bóstwu ~~żadnym~~ żadnym rozumem nie ogarnionemu (Rej)

Obeść ... po ... przyszedł ... (1604), ... ogień w zamęcie ... 1627, ... w domu ... zostaną, a ogień kiedy przyjdzie, wszystko pobierze (6)

(Ogłowi: gdy kto sklep ogłowią i luczaną brodnią łowi zrobki (Kl)

w oględziny iachać (= visum ire [illegible] futuram) swaty.

zajęc nieogłaskany między karty zawarty (Kl); koń nieogłask[illegible] [illegible] / ogłaskać

ogładza książęcy skarb chciwością niesytą (Launau) Kl)

Ogień cf. [illegible] = [illegible], cf. [illegible], [illegible]

Ognik (owad) [illegible], [illegible]

Ogniwo (nom. ogień [illegible] giąć [illegible].

Ogrom, 1 = grzmot, okrzyk; 2, = ogromność

Lew boi się koguta, kurczy ogon i skromnie zawinąwszy się leży. Gdzie ogon rządzi, tam głowa błądzi (Pr. 1619). Kto wagon uderzy, ten prawdą z ogona znajduje [illegible] ogon, bo się u [illegible] albo [illegible] f. ogarka n. ogonić, - ogań f. wilcza ogań.

Dwa razy żona męża biła, raz że ogurki łupił, drugi raz że jabłek nie łupił, (Pr. 1619) cf. Korb. yeteov). gród (cf. cumulus góra

Oglądać się, *nd.* 1. [sich umsehen, auf etwas Rücksicht nehmen.]

Ogładzać. *zob.* Ogłodzić, i Ogładzić.

Ogładzić, dk. 3. ogładzać, *nd.* 1. [beglätten, glatt machen.]

Ogłaskać, dk. 1. [zähmen, zahm machen.]

Ogłodzić, dk. 3 ogładzać, *nd.* 1. [Hunger veranlassen, hungern machen.]

Ogłosić, dk. 3. Ogłaszać, *nd.* 1. [verkündigen, bekannt machen; ausrufen.]

Ogłosiciel, *a, m.* [Verkündiger,] *m.* ogłosicielka, *f.*

Ogłuchnąć. dk. 4. [taub werden.]

Ogłupieć, dk. 2. [dumm werden.]

Ogłuszyć, dk. 4. ogłuszać, *nd.* 1. [betäuben;] ogłuszeć, *vid* ogłuchnąć,

Ognik, *a, m.* [Kleines Feuer, Antonsfeuer,] *n.*

Ogniowy, *adj.* [Feuer-.] *n.*

Ognisko, *a, n.* [Herd, Feuerherd, Brennpunkt,] *m.* ogniskowy, *adj.*

Ognistość, *i, f.* [Feurigkeit,] *f.* ognisty, *adj.* [Feuer-, feurig.]

Ogniwo, *a, n.* (Ogniwko, *dim.*) [Glied einer Kette, Band, *n.* Feuerzeug.]

Ognoić, dk. 3. [bedingen, mit Dinger belegen, bemisten.]

Ogół, *u, m.* [Gesammtheit, Allgemeinheit, *f.* Allgemeine.] *n.*

Ogołem, *adv.* [im Allgemeinen, sämmtlich,]

Ogolić, dk. 3. Ogalać, *nd.* 1. [Kahl machen; rasiren, berauben.]

Ogólność. *i, f.* [Gesammtheit,] *f.*

Ogólny, *adj.* Ogólnie. *adv.* [insgesammt, allgemein, im Ganzen.]

Ogołocić, dk. 3. Ogołacać, *nd.* [berauben, entblössen.]

Ogon, *a, m.* [Schwanz, Schweif, *m.* Schleppe,] *f.* ogonowy. *adj.*

Ogonatka, *i, f.* [Taktnote, halbe Note,] *f.*

Ogonaty, *adj.* [geschwänzt, beschwänzt.]

Ogórczany, *adj.* [Gurken-.]

Ogórek, *rka, m.* (Ogureczek, *dim.*) [Gurke, *f.* ogórkowy, *adj.*

Ogorzałość, *i, f.* [verbrannte Gesichtsfarbe *f.* Sonnenbrand,] *m.*

Ogorzeć, dk. 2. [von der Sonne verbrannt werden; abbrennen.]

Ograć, dk. 1. [im Spiele alles abgewinnen.]

Ograniczny, *adj.* [angränzend. Gränz-.]

Ograniczoność. *i, f.* [Begränztheit, Beschränktheit.] *f.*

Ograniczony, *adj.* [begränzt, beschränkt.]

Ograniczyć, dk. 4. Ograniczać, *nd.* 1. [begränzen, beschränken.]

Ograwać, *zob.* Ograć.

Ograszka, Ograżka, *i, f.* [Fieberschauer; Fieberparoxismus.] *m.*

Ogroblić, dk. 3. [umdämmen, mit einem Damme einschliessen.]

Ogród, *u, m.* [Garten.]

Ogroda, Obgroda, *y, f.* [Verzäunung,] *f.*

Ogródek, Ogródeczek. *a. m.* [Gärtchen, *n.* kleiner Garten,] *m.*

Ogródka, [Umschweif, verblümtes Reden;] bez ogródki, [ohne Umschweife, gerade heraus.] *ob.* Ogroda.

Ogrodnictwo, *a, n.* [Gärtnerey,] *f.* ogrodniczy, *adj.*

Ogrodnik, *a, m.* [Gärtner, Halbbauer.] *m.*

Ogrodowina. *y, f.* [Gartenfrüchte, Gartengewächse, Gemüse,] *n.*

Ogrodowy. *adj.* [Garten-]

Ogrodzić, dk. 3. Ogradzać, *nd.* [umzäunen, umringen.]

Ogrodziec, *dźcu,* Ogrojec, *jca. m.* [Garten, besond. Oelgarten,] *m.*

Ogrom, *u, m.* [Ungeheurigkeit.] *f.*

Ogromność. *i, f.* [ungeheure Grösse, Ungeheurigkeit,] *f.*

Ogromny, *adj.* Ogromnie, *adv.* [ungeheuer oder viel.]

Ogryźć. dk. 2. Ogryzać, *nd.* 1. [benagen, befressen.]

Ogryzek, *zka. m.* [benagtes Stückchen, Adamsapfel.] *m.*

Ogrzać. dk. 2. Ogrzewać, *nd.* 1. [erwärmen.]

Ogrzmocić, dk. 3. o..., [abprügeln.]
Oh! *interj.* o! ach! [oho! *exclam.* oho, hoho.]
Oheblować, dk. 2. [behebeln, rund um behebeln.]
Ohuknąć, dk. 2. [schreiend betäuben, aus der Fassung bringen.]
Ohyda, *y, f.* [Ekel, Abscheu, *n.* Grauen,] *n.*
Ohydliwy, Ohydny, *adj.* [ekelhaft, Grauen verursachend.]
Ohydzić, dk. 3. Ohydzać, *nd.* 1. [verekeln, hässlich machen.]
Ojuczyć, dk. 4. [beladen, eine Last anlegen.]
Okadzić dk. 3. Okadzać, *nd.* 1. [baräuchern, abräuchern.]
Okaleczyć, dk. 4. Okaleczać, *nd.* 1. [verstümmeln, wundschlagen.]
Okamgnienie, *a, n.* [Augenblick,] *m.*
Okamieć, Okamienieć, dk. 2. [versteinert werden, verhärten.]
Okamieniałość, *i, f.* [Versteinerung, Verhärtung.] *f.*
Okąsać, dk. 2. [umbeissen, umnagen.]
Okaz, *u, m.* [Zeigen, Weisen, Vorzeigen,] *n.*
Okazać, dk. 2. [zeigen, anzeigen, weisen, sehen lassen; erweisen.]
Okazałość, *i, f.* [Pracht, *f.* Schein, Anschein,] *m.*
Okazały, *adj.* Okazale, *adv.* [prächtig, ansehnlich;]
Okazya, *yi, f.* [Gelegenheit, Veranlassung,] *f.*
Okienko, *a, n.* [Fensterchen, kleines Fenster.]
Okiennica, *y, f.* [Fensterladen,] *m.*
Okienny, *adj.* [Fenster-.]
Okładać, *zob.* Obłożyć.
Okładka, *i, f.* [Einfassung, *f.* Einband, Buchdeckel,] *m.*
Okładziny, *dzin, pl.* [Schäfte, Messerschäfte.]
Okłamać, dk. 2. [belügen, betrügen.]
Oklask, *u, m.* [Beifallklatschen, Beklatschen,] *n.*
Okleić, dk. 3. [rund um umkleben, umleimen, bekleben.]

Oklep, *adv.* [ohne Sattel, unbesattelt.]
Okno, *a, n.* [Fenster, *n.* Oefnung; Stolle,] *n.*
Oko, *a, n.* [Auge,] *n.*
Okolić, dk. 3. [umzirkeln, umkreisen.]
Okolica, *y, f.* [umliegende Gegend, Rundung eines Landes,] *f.*
Okoliczność, *i, f.* [Umstand, *m.* Beschaffenheit,] *f.*
Okoliczny, *adj.* Okolicznie, *adv.* [umliegend; ümständlich.]
Okolisty, *adj.* [bogenförmig, zirkelartig.]
Okólnik, *a, m.* [Stadtrichter, *n.* Kreisschreiben,] *n.*
Około, *praep. et adv.* [um, herum, in die Runde.]
Okomiar, *u, m.* [Augenmass,] *n.*
Okop, *u, m.* [Schanzgraben,] *m.* okopowy, *adj.*
Okopać, dk. 2. [umgraben, rund um graben, Schanzgraben aufwerfen.]
Okopisko, *a, n.* [Judenkirchhof,] *m.*
Okow, *u, m.* [Beschlag,] *m. pl.* okowy [Fesseln.]
Okowita, *y,* Okowitka, *i, f.* [abgezogener Branntwein,] *m.*
Okpić, dk. 3. [übertölpeln, überlisten, betrügen.]
Okrąg, *ęgu, m.* [Kreis, Umkreis, *m.* Scheibe, Rundung,] *f.*
Okrągławy, *adj.* [rundlich, oval, eyförmig.]
Okrągłość, *i, f.* [Rundung, Runde,] *f.*
Okrągły, *adj.* [rund, scheibenrund, kugelrund.]
Okrakiem, *adv.* [speerbeinig, mit ausgesperten Beinen.]
Okrasa, *y, f.* [Fett zum Anmachen der Gerichte, *n.* Zuthat; Schmuck *m.* Zierde, Schönheit,] *f.*
Okrasić, dk. 3. fett anmachen; schmücken, zieren,]
Okrawek, *wku, m.* [Abschneidsel, abgeschnittenes Stückchen.]
Okrążyć, dk, 4, Okrążać, *nd,* 1, [umzingeln, einschliessen.]

oną, onnu (dog, list of łokna ...)). dziura, f. os, ob.

... się wychylił. (Kl.) wyrzucać; (w okienku ... = przy okienku) fenestra ... angusta fenestra ...

Patrz bystrem okiem przed się i też po zad (Kl.) ... poglądać.

... oczekać kogo w oczy żywe ... mieć kogo na oku ... w oczy ... ostro w oczy postawili ... oko ... A. oko S. ... patrzyć ...

Ohida = mierziączka

Dzyc okoliczni ... nad sobą wiszące wszystko (16..)

... nacechowanie

Okowy S. Piotra = 30 Lipca, ... Piotr w okowach ... nogi ... okowy na nogi włożył (1587)

... okowanie

Rozum okrasa rzeczy (P. 16..)

= obrazki

Człowiek już w koło okrążyło ziemię (... schiffen.

Oleśnicki i Gąsiewski posłowie polscy w Moskwie 1606.
Oliwa: Paweł Opat w Oliwie (1324)
Olenderski = Holenderski [illegible] (16[illegible])
Olbrachtki: Za króla Olbrachta wyniszczona szlachta (P. [illegible])

[illegible] nawa morska wielka żaglowa do ciężarów ([illegible])
niechaj perłami ładują okręty (Kl.)

okrom ciebie (boże) pociechy nie znamy (1588)

Olbrzym [illegible], [illegible] (…[illegible], olbrzym, stolimon;

[illegible] blawy blau (sini) plumbum [illegible] palumbes.
[illegible] = [illegible] = [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] quarum. (Decebus pinguibus quae calore nimio rigenunt)
[illegible]

Olstro. [illegible] [illegible] galfter – halfter [illegible] chować [illegible] kaffka [illegible] [illegible]

Okręcywać [illegible]
Okrąc [illegible]

Okręcić,
umdr
Okręcik,
Okręgowy
Okres,
Punc
Określić,
kreis
Określnie
bar.
Okręt. gl
Okrężne,
fest.]
Okrócić,
händ
Okroczyć
schre
Okroić,
Okrom,
halb.
Okropno
Okropny,
fürch
Okruch,
Okrucień
Okruszyn
cken.
Okrutnic
ranni
Okrutnie.
Okrutnie
Okrutnik.
Okrutność
Okrutny,
viel.]
Okrwawi
Okryć. d
umhü
Okrzepło
rung.
Okrzepną
den,
Okrzyk,
gesch

Okręcić, dk. 3. Okręcać, *nd.* [umwinden, umdrehen, umwickeln.]
Okręcik, *a, m.* [Schiffchen,] *n.*
Okręgowy, *adj*, [Kreis-, Umkreis-.]
Okres, *u, m.* [Begränzung; Periode, *f.* Punct,] *m.*
Określić, dk. 3. Określać. *nd.* 1. [umkreisen, umgränzen; umschreiben.]
Określnie, *adv.* Określny, *adj.* [bestimmtbar, begränzbar.]
Okręt, *ętu, m.* [Schiff, *m.* okrętowy, *adj.*
Okrężne, *ego, n.* [Schnitterfest, Erndtefest,] *n.*
Okrócić, dk. 3. Okrócać, *nd*, 1. [zähmen, bändingen.]
Okroczyć, dk. 4. Okraczać, dk. 1. [umschreiten, umkreisen.]
Okroić, dk. 3. [rund abschneiden.]
Okrom, *praep.* [ohne, ausser, ausserhalb.]
Okropność, *i. f* [Grässlichkeit,] *f.*
Okropny, *adj.* Okropnie, *adv.* [grässlich, fürchterlich.]
Okruch, *u, m.* [Bruchstück,] *n.*
Okrucieństwo, *a, n.* [Grausamkeit,] *f.*
Okruszyna, *y, f.* [Bruchstückchen, *n.* Brocken,] *m.*
Okrutnica, *y, f.* [grausames Weib, Tyrannin,] *f.*
Okrutnie, *adv.* [grausam, sehr stark, viel.]
Okrutnieć, dk. 2. [grausam werden.]
Okrutnik, *a, m.* [Grausamer, Tyrann,] *m.*
Okrutność. *zob.* Okrucieństwo.
Okrutny, *adj.* [grausam, sehr stark, sehr viel.]
Okrwawić, dk. 3. [blutig machen.]
Okryć, dk. 2. Okrywać, *nd.* 1. [bedecken, umhüllen.]
Okrzepłość, *i, f.* [Geronnenheit; Erstarrung,] *f.*
Okrzepnąć, dk. 2. [gerinnen, steif werden, absterben.]
Okrzyk, *u, m.* [Zettergeschrei; Freudengeschrei,] *m.*
Okrzyknąć, dk. 2. [anschreien; auschreien, ausrufen; verschreien.]
Okrzypnąć, Ochrypnąć, dk. 2. [heiser werden.]
Okseft, Oxeft, *u, m.* [Oxhoft,] *n.* okseftowy, *adj.*
Oktawa, *y. f.* [achttägige Andacht, Octave in der Musik,] *f.*
Okuć, dk. 2. [beschmieden, beschlagen, einschmieden.]
Okulary, *ów. p.*, [Brille, *f* Augengläser.]
Okulista, *y, m.* [Augenarzt,] *m.*
Okuń, *nia, m.* [Bars *m.* ein Fisch.] ,okuniowy,] *adj.*
Okup, *u. m.* [Erkaufung. Bestehung.] *f.*
Okupić, dk. 3. [erkaufen.]
Okurzyć, dk. 4. Okurzać, *nd.* 1. [beräuchern, abstäuben.]
Okwicie, *zob.* Obficie.
Olbornik, *a, m.* [Bergrath, Bergwerksaufseher,] *m.*
Olbrzym, *a, m.* [Riese,] *m.* olbrzymka, *i, f.* [Riesinn,] *f.*
Olbrzymowy, Olbrzymski, *adj.* [Riesen-.]
Olearnia, *i. f.* [Oelpresse,] *f.*
Olejek, *jku, m.* [wohlriechendes Oel.] *n.*
Olejowy, *adj.* [Oel-.]
Olej, *eju, m.* [Oel.] *n*; ma olej w głowie, [er hat Grütze im kopfe.]
Olejnik, *a, m.* [Oelschläger, Oelhändler,] *m.*
Oliwa, *y, f.* [Oelbaum, *m*; Baumoel, *n*; oliwny, *adj.*
Oliwka, *i, f.* [Olive,] *f.* oliwkowy, *adj.* [Oliven.]
Ołów, *wiu, m.* [Bley, *n.*] ołowiany, *adj.*
Ołówek, *wka, m.* [Bleystift, *m.* Bleyfeder *f.* ołówkowy. *adj.*
Ołowianka, *i, f.* [Bleykugel,] *f.*
Ołowiany, *adj* [Bley, von Bley.]
Ołownica, *y, f.* [Flöhkraut,] *n.*
Olśnąć, dk. 2. [blind werden, erblinden.]
Olstro, *a, n.* [Holfter,] *f.* olstrowy, *adj.*
Olsza, *y, f.* [Erle,] *f.* olszowy, *adj.*

Olszeniec, *ńca*, *m*. [Elsenach, Erlach, ein Kraut.]

Olszówka, *i*, *f*. [eine Art Schwämme.]

Olszyna, *y*, *f*. [Erlenwald, *m*. Erlenholz,] *n*.

Ołtarz, *a*, *m*. (Ołtarzyk, *dim*.) [Altar,] *m*. ołtarzowy, *adj*.

Ołysiec, dk. 2. [kahl werden, kahlköpfig werden.]

Omackiem, po omacku, *adv* [im Finstern, tappend.]

Omal, omale, *adv*. [nicht viel, etwas Weniges, Kaum.]

Omamić, dk. 3. Omamiać, *nd*. 1. [blenden, bethören.]

Omaścić, dk. 3. Omaszczać, *nd*. 1. [fett machen, bebuttern.

Omastka, *y*, *f*. [Fett, *n*. Fett zum Anmachen.]

Omdlałość, *i*, *f*. [Ohnmacht, Ohnmächtigkeit,] *f*.

Omdleć, dk. 2. Omdlewać, *nd*. 1. [ohnmächtig werden.]

Omiatać, *zob*. Omieść.

Omieciny, *cin*, *pl*. [Kehrig, Abkehrig, Kehrstaub,] *m*.

Omierzić, *zob*. Obmierzić,

Omieść, dk. 2. Omiatać, *nd*. 1. [umfegen, befegen, abkehren.]

Omieszkać, dk. 1. [versäumen, nicht zur Zeit kommen, sich verspäten.]

Ominąć, dk. 2. omijać, *nd*. 1. [ausweichen umgehen; verfliessen.]

Omyć, dk. 2. Omywać, *nd*. 1. [abwaschen, reinigen.]

Omyłka, *i*. *f*. [Irrthum, Fehler, *m*. Versehen,] *n*.

Omylić, dk. 3. Omylać, *nd*. 1. [irre führen, irre machen;] się, [sich irren.]

Omylność, *i*. *f*. [Fehlbarkeit, Fehlerhaftigkeit,] *f*.

Omylny, *adj*. omylnie, *adv*. [fehlerhaft, irrig.]

Onad, *adv*. [dort, da, jener Ort, von dort. dort hin.]

Opaczność, *i*, *f*. [Verkehrtheit,] *f*.

Opaczny, *adj*. Opacznie, *adv*. [verkehrt.]

Opadać, *zob*. Opaść.

Opak, *adv*. na opak, [verkehrt, umgekehrt.]

Opał, *u*, *m*. [Brennen, *n*. Brand, *n*; Heitzung,] *f*.

Opałać, *nd*. 1. [heitzen. beheitzen.]

Opałek. *łka*, *m*. [Löschbrand,] *m*.

Opaleniec. *ńca*. *m*. [Abgebrannter,] *m*.

Opalić, *zob*. Opalać.

Opałka, *i*, *f*. [Schwinge, *f*. Tragreff,] *m*.

Opanować, dk. 2. [bemeistern. sich zum Herrn von etwas machen.]

Oparkanić, dk. 3. [mit Bretterzaum umzäunen.]

Oparzelina, *y*. *f*. [Brandschaden. *m*. Brandwunde,] *f*.

Oparzyć. dk. 4. Oparzać, *nd*. 1. [abbrühen, bebrühen.]

Opaść. dk. 2. Opadać, *nd*. 1. [abfallen, herunterfallen.]

Opaska. *i*, *f*. [Gürtel, *m*. Band, *n*. Reif,] *m*.

Opat, *a*, *m*. [Abt,] *m*. opacki, opatowski, *adj*.

Opatrować, *zob*. Opatrzyć.

Opatrznie, *adv*. [vorsorglich, vorsichtig.]

Opatrzność, *i*, *f*. [Vorsehung, Vorsorge, *f*. opatrzny, *adj*.

Opatrzyć, dk. 4. Opatrzać, *nd*. 1. [besehen; versorgen. versehen.]

Opiąć. dk. 2. Opinać. *nd*. 1. [auspannen, aufstecken, umsteken.]

Opić się, dk. 2. Opijać się, *nd*. 1. sich betrinken, sich voll saufen.]

Opieka, *i*, *f*. [Schutz, Schirm, *m*. Vormundschaft,] *f*.

Opiekować się, dk. 2. *rec*. [Vormundschaft führen, Vormund seyn.]

Opiekun, *a*, *m*. [Beschützer; Vormund, *m*.] opiekunka, *f*.

Opieszałość, *i*, *f*. [Trägkeit, Saumseligkeit] *f*.

ice : w Opicach miasteczku górno-Tuzyckiem

Ławą : Szwed daleyżdąc nad Zakroczym y Prądom z Prakocym w Opekawie ztoczył (16..)

Zielinski, Wóda podlaski wyszedłszy z Szląska, gdzie był naprzód przed Szwe... ściągnął do siebie szlachtę wielkopolską y zaraz swoią potencyą podstąpił pod ...no (16..)

...etzt ([illegible]) = opalczy; = opełznąć, opłonąć

...woią korzyścią opaczną (XI)

...przężyć, cf. wspak: widząc myśli me opak z naśmiewiskiem (1587) ... [illegible] nakú P. [illegible] nárow ... bok.

Opal ([illegible]) gr. ὀπάλλιος. उपल

...annus vellus, [illegible]

...brzg przydka żaba opanuje (XI) [illegible] zaiyć

...wnta.

...allen : strzeż się by się nie opadły (sierszenie) (XI)

To nieopatrznie czyni, szkodę popada (P. 1619)

...natrywać [illegible] / Żywić

...tora się wszystka daie w moc opiece twoiey (1556); być nie wypadł niebieskiey opieki (Pr.) [illegible] m. piecza; Opuszczeni od ... są w opiece u Boga (R. 1649)

...on opieka; opiekon (160.)

Omłot, omłoczyny [illegible].

Omiszal (Omisal) [illegible] Veglia : Castelmuschio

f. Woz.

Olszynski f. Oszmiana

Onegda, onegdaj = onegodnia ? f. inedy, ciegdy.

Oman, [illegible] ziele, [illegible] helenium. [illegible] enula et [illegible]

Omięg, ziele, [illegible] dalienkes zamoron, [illegible] [illegible]

Omyn [illegible] ziele, [illegible]

Dostaniesz omacnie w Teb rany (1605)

Omieszka [illegible], zasiarza [illegible] omieszkanie, 160. p. omieszka się; [illegible]

Opor [illegible] Tucholszczyzna.

Opor wpada do rzeki Stryja pod Mezibrodami.

Opolen [illegible] 1398.

Opoczno (w Sandomir.): Czarnecki pod Opocznem cała dywizyą Witemberga Szwedów zbił na głowę tak dobrze że ich się mało tam zostało (16..)

Opolskie księstwo (Zagan.) gdzie Jan Kazim. iak na wygnaniu zostawa[illegible]

opisać [illegible] osobę (ie) na ten czasz opisany [illegible] (1578)

opieszny = kancianny

opoka = kamień [illegible] [illegible] zmieszane (polen [illegible]) skała [illegible] [illegible] opoka [illegible] [illegible] piec?

skórzane oponki na nogach ma Uskok; cf. opieczek = partja = [illegible] zawiązka [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] płaszcz [illegible] operio [illegible]

mieszczanie galiccie w granatowych oponczach = wierzchnich [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Opona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], piać, pień, papuć [illegible]

Orać [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Opieszały, [illegible]
saum[illegible]
Opiew, u
Opiewać,
Opiłki,
Opilstwo,
Sauf[illegible]
Opiły,
trunk[illegible]
Opis, u,
Opisać,
Opłacić,
völlig
Opłakać,
wein[illegible]
Opław, u
ergie[illegible]
Opławić,
abrei[illegible]
Opleść, d
Opleśnieć
besch[illegible]
Opłonąć,
werd[illegible]
Opłowić,
bleich
sen,
Opoczysty
senfe[illegible]
Opodal,
was f[illegible]
Opoić, dk
mach[illegible]
Opoka, i,
grund
Opona,
Vorha[illegible]
Opończa,
czowy
Opór, u,
ben,
Oporny,
hend,

Opieszały, *adj.* Opieszale, *adv.* träge, saumselig.]

Opiew, *u*, *m.* [Besingen, *n.* Gesang,] *m.*

Opiewać, *nd.* [besingen; lauten.]

Opiłki, *ków*, *pl.* [Feilspäne.]

Opilstwo, *a*, *n.* [Völlerey, Trunkenheit, Sauferey,] *f.*

Opiły, *adj.* [dem Trunke ergeben, betrunken.]

Opis, *u*, *m.* [Beschreibung, Vorschrift,] *f.*

Opisać, *dk.* 2. [beschreiben, umschreiben,]

Opłacić, dk. 3. Opłacać, *nd.* 1. [aufzahlen, völlig bezahlen.]

Opłakać, dk. 2. Opłakiwać, *nd.* 2. [beweinen.]

Opław, *u*, *m.* [Saamenfluss, *m.* Saamenergiessung,] *f.*

Opławić, dk. 3. [umschwimmen; vom Ufer abreissen.]

Opleść, dk. 2. [umflechten.]

Opleśnieć, dk. 2. [schimmelig werden, beschimmeln.]

Opłonąć, dk. 2. [verlodern; gelassener werden.]

Opłowić, dk. 3. [verschiessen machen, bleichen,] opłowieć, dk. 2. [verschiessen, Farbe verlieren.]

Opoczysty, *adj.* [felsig, felsenartig; felsenfest.]

Opodal, *adv.* [entfernt, in der Ferne, etwas fern.]

Opoić, dk. 3. Opajać, *nd.* 1, [berauscht machen, betrünken.]

Opoka, *i*, *f.* [Felsen, Steinfelsen, Felsengrund,] *m.*

Opona, *i*, *f.* (oponka, *dim.*) Decke, *f.* Vorhang,] *m.*

Opończa, *y*, *f.* [Regenmantel,] *m.* opończowy, *adj.*

Opór, *u*, *m.* [Widerstand, *m.* Widerstreben, *n*; Zaudern,] *n.*

Oporny, *adj.* Opornie, *adv.* [widerstehend, widerstrebend.]

Oporządzić, dk. 3. Oporządzać, *nd.* 1. [in gehörigen Stand setzen.]

Opowiadać, *zob.* Opowiedzieć.

Opowiadacz, *a*, *m.* [Erzähler, Verkündiger,] *m.*

Opowiedni, *adj.* Opowiednie, *adv.* [angesagt; angemeldet.]

Opowiedź, *i*, *f.* [Erzählung, Verkündigung.]

Opowiedzieć, dk. 2. Opowiadać, *nd.* 1. erzählen, verkünden, melden.]

Opój, *oja*, *m.* [Säufer,] *m.* Opój *oju*, *m.* [Saufen, *n*; Völlerey,] *f.*

Opoznić, dk. 3. Opóźniać, *nd.* 1. verspätten, versäumen.]

Oprać, dk. 2. Opierać, *nd.* 1. [bewaschen; *transt.* ausprügeln.]

Oprawa, *y*, *f.* [Einband, Ueberzug, Beschlag, *m.* Brautschatz.]

Oprawca, *y*, *f.* [Schinderknecht; Häscher, Sbirre,] *m.*

Oprawić, dk. 3. Oprawiać, *nd.* 1. [einbinden, einfassen; zurichten.]

Oprawny, *adj.* [eingefasst, eingebunden.]

Oprowadzić, dk. 3. Oprowadzać, *nd.* 1. [herumführen, umherführen.]

Opryskliwość, *i*, *f.* [Aufbrausen, *n.* Hitzigkeit,] *f.*

Opryskliwy, *adj.* Opryskliwie, *adv.* [aufbrausend, jähzornig.]

Opryszek, *szka*, *m.* [Buschklapper, Strauchdieb,] *m.*

Oprzeć się, *rec.* dk. 2. Opierać się *nd.* 1. [sich entgegenstämmen, widerstreben; sich anlehnen.]

Opsnąć, się, *rec.* dk. [über etwas stolpernd ausgleiten.]

Opuchlina, *y*, *f.* *zob.* Puchlina.

Opuchnąć, dk. 2. [aufschwellen, Wassersucht haben.]

Opuścić, dk. 3. Opuszczać, *nd.* 1. [verlassen; herablassen: auslassen.]

Orać, *nd.* 2. [pflügen, ackern; Furchen ziehen.]

Oracz, *a*, *m.* [Pflüger, Akersmann,] *m.* oraczowy, *adj.*

Orczyk, *a*, *m.* [Ortscheit,] *n.* orczykowy, *adj.*

Order, *u*, *m.* [Orden, Ritterorden,] *m.* orderowy, *adj.*

Ordynat, *a*, *m.* [Majoratsherr,] *m.* ordynatowy, ordynacki, *adj.*

Oręż, *a*, *m.* [Gewehr, *n.* Waffe,] *f.*

Orężny, *adj.* Orężnie, *adv.* [Waffen-.]

Organ, *u*, *m.* Organ, *n*; Orgel, *f.* *gewöhn.* Organy. *pl.* organowy, *adj.*

Organista, *y*, *f.* [Organist, Orgellspieler,] *m.*

Orkisz, *u*, *m.* [Amelkorn, *n.* Dinkel, *m.* orkiszowy, *adj.*

Orli, *adj.* [Adler-.]

Orlica, *y*, *f.* [Adlerinn, *f.* Weibchen eines Adlers.]

Ormianin, *a*, *m.* [Armenier,] *m.* ormianka, *f.* [Armenierinn,] *f.* ormiański, *adj.* [armenisch.]

Ornat, *u*, *m.* [Messgewand,] *n.* ornatowy, *adj.*

Orny, *adj.* [bepflügbar, das sich ackern lässt.]

Orosić, dk. 3. [umthauen, mit Thau umfeuchten.]

Orszak, *u*, *m.* [zahlreiches Gefolge, *n.* Haufen, *m.* Schaar,] *f.*

Orzech, *a*, *et u*, *m.* [Nuss, *f.* Nussbaum, *m.* laskowy, [Haselnuss,] *f.* włoski wälsche Nuss.]

Orzechowy, *adj.* [Nuss-. nussfarben.]

Orzeł, *orła*, *m.* [Adler, Aar,] *m.*

Orzeźwić, dk. 3 Orzeźwiać, *nd.* 1. [stärken, erquicken.]

Oś, *si*, *f.* [Achse,] *f.*

Osa, *y*, *f.* [Wespe,] *f.*

Osaczyć, dk. 4. Osaczać, *nd.* 1. [umringeln, umzingeln.]

Osada *y*, *f.* [Einfassung, *f.* Besatz, *m.* Ansiedelung, *f.* Pflanzort,] *m.*

Osadnik, *a*, *m.* [Koloni-t, Ansiedler,] *m.*

Osadzić, dk. 3. Osadzać, *nd.* [einfassen, besetzen, ansiedeln, setzen.]

Osądzić. dk. 3. Osądzać, nd. 1. [verurtheilen, beurtheilen.]

Ość, *i*, *f.* [Stachel, Dorn, *m.* Gräte,] *f.*

Oschłość, *i*, *f.* [Schmachten, *n.* Trockenheit,] *f.*

Oschły, *adj.* [trocken, dürr.]

Oschnąć, dk. 2. [Osychać, *nd.* 1. [trocknen werden.]

Oścień, *nia*, *m.* [Stachel, Treibestachel; Antreib,] *m.*

Ościenny, *adj.* [angränzend, benachbart.]

Oścież, na oścież, *adv.* [angelweit.]

Osęka, *i*, *f.* [Hacken, Boschacken,] *m.*

Osełka, *zob.* Osła.

Osep, *spu*, *m* [Getreideabgabe; Verschanzung,] *f.*

Osępiałość, *i*, *f.* [Finsternheit, *f.* düsteres Aussehen,] *n.*

Oset, *stu*, *m.* [Distel,] *f.* osetowy, *adj.*

Osiadłość, *i*, *f* [Besitzthum, *n.* Wohnsitz,] *m.*

Osiadły, *adj.* [bewohnt, bevölkert; schwerfällig.]

Osięgnąć, dk. [erreichen, erhalten.]

Osieł, *sła*, *m*, [Esel,] *m.* ośli, *adj*,

Osierocić, dk. 3. [verwaist machen, zur Waise machen.]

Osika, *i*, *f.* [Zitterpappel, Aspe,] *f.* osikowy, *adj.*

Osiodłać, dk. 1 [satteln, besatteln.]

Osiwieć. dk. 2, [grau werden, graue Haare bekommen.]

Oskarżyć, dk. 4. Oskarżać; *nd.* 1. [anklagen, verklagen, angeben.]

Osła, *y*, *f.* [Schleifstein, Wetzstein,] *m.*

Osłabiałość, *i*, *f.* [Entkräftung, Kraftlosigkeit,] *f.*

Osłabnąć, dk. 2. [schwach werden, Kraftlos werden]

Osławić, dk. 3. Osławiać, *nd.* 1. berühmt machen, verschreien, berüchtigt machen.]

[illegible]

sierocieć [illegible]: po tobie osierociał Słowiański Helikon; – stado (Herde) osierociałe [illegible] (Kl.

skubać: kukułka oskubszy go, na ziemię upuści (Kl).

[illegible]seak f. Biała.

[illegible]: gorsza sprawa niż w Osieku (Pr. 1629)

[illegible]: Prusak swojej ziemi wszystkie fortece pobrał [illegible]

[illegible]

Kłopotek nigdy bez kłopotu, nie oschnie z potu (Kl.)

[illegible]

Osiotek [illegible] nie [illegible] (Kl.) [illegible]

[illegible] drża jak osika (Kl.) [illegible]

Osierdzie = błona [illegible]
Oskard = bika [illegible]
Oskota = [illegible]
Oskominy [illegible] e [illegible]!

Orleanville [illegible] piękne popiersie rzymskie z marmuru [illegible] dobrze zachowane [illegible]

Orleański: Dziewica Orleańska Szillera.

Orzechowiec (= Orahowac) [illegible] Cattaro [illegible]

Orienta f. Muzyka.

Osa: w obozie polskim nad rzeką Ossą przy jeziorze Melno między zamkami Radzyn i Rogoźno w Prusiech. 1422.

Orkisz = szpelta [illegible] od płaskiego kłosa [illegible]

orłowy: bo na orłowem gnieździe zorleje i sowa, choć nocne [illegible] i rogata głowa (Kl).

Ormianie osiedlili się w [illegible], Tyśmienicy, [illegible], Kutach, [illegible] trudnią się handlem, wyważaniem łoju i zachowują aż do dziś dnia swą wiarę, po części i język, zwyczaje, kolor i rysy twarzy plemienne. Ormianin odznacza się [illegible] oszczędnością i zamiłowaniem w stanie kupieckim, ale również [illegible] i oszustwo są im wrodzone: na jednego Ormianina trzeba dwóch Żydów i trzech Cyganów.

Orszak (Urszak) [illegible] ordo, rząd

Orzech [illegible]

Orzech wodny [illegible] = kasztan wodny = [illegible]

Orzeł [illegible]

Orłów: Szwedzi y wozów siła nabrali pod Orłowem y szlachty siła [illegible] (16..) [illegible].

Ormusz [illegible]

Ort = [illegible]

Ossoliński (Adamus z Tęczyn Ossolinus, Lublinensis Praefectus)
" (Baldovinus Ossolinius Stobnicensis praefectus

Os[illegible] = [illegible]
[illegible] drzewo [illegible] [illegible]
[illegible] z [illegible] Ostrogiem; [illegible] ręką [illegible]
[illegible]
Ossu [illegible] wy [illegible]
Ostrzyć [illegible] f. naostrzyć, wyostrzyć [illegible]

Przyszedł nie tatek, y wziął ośmak. [illegible]

Ośm (R. осмь) s. [illegible] R. восемь. of. [illegible]
[illegible]

Osmak polski, bo litewski jest grosz polski i dwa pieniążki) = ośm groszy abo dziesiątę, ort stary (δίδραχμον, siciliq[illegible])

Ostry [illegible] ἄκρος [illegible] acerus [illegible]

Jeden za ośmnaście, a drugi za dwadzieścia bez dwu. [illegible] 1629

Osnowa = nawica

Osoba = O-t-sobie (= bei sich selbst) cf. sposób
Osobka: Stała szczera osobka twarzyczka nagrzęzła, [illegible]
[illegible]

bóg osobne dziwy znami czynić raczy, (1556)

Ostyk wyzwany na księcia Ostyk wojewoda Jaćwingów [illegible] (Popiel II) ale nie przyjął.
Osietowie = Alanie
Ostroroga f. Sandziwój.
Ostrzicki oddział f. Stuiński
~~Ostrogród [illegible] podległy [illegible]~~
O[illegible] starosta [illegible]
O[illegible] (a [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] Stecz (fur [illegible]
Osny [illegible] ? [illegible]
Ospice białe = [illegible] (Papulae), [illegible] czerwone, nieczystnice [illegible]
Ostrzyż wonny — cyperski korzeń, galgan dziki, kaczyrowe ziele
Juncus [illegible], cyperus, [illegible], gladiolus, [illegible]
[illegible], 2. O [illegible] = szafranica, zelenica, cyperus [illegible]

Ośłep; na [illegible]
Ośli, osłow[illegible]
Oślica, y, [illegible]
Osłoda, y, [illegible]
Osłodzić, [illegible]
sen, sü[illegible]
Osłona, y, [illegible]
Verdec[illegible]
Osłonić, d[illegible]
len, ver[illegible]
Osłupieć, [illegible]
steiner[illegible]
Ośm, *niu.* [illegible]
Zahl.] [illegible]
Osmak, *a*, [illegible]
Ośmdziesią[illegible]
achtzig[illegible]
Ośmielić, [illegible]
macher[illegible]
Ośmio- [a[illegible]
letni, [illegible]
Ośmnaście[illegible]
an der [illegible]
Ośmset, oś[illegible]
der ac[illegible]
Osnowa, y, [illegible]
Werke[illegible]
Osoba, y, f. [illegible]
Osobiście, [illegible]
Osobistość[illegible]
liche [illegible]
Selbsts[illegible]
Osobisty, [illegible]
eigenn[illegible]
Osobliwoś[illegible]
barkeit[illegible]
Osobliwy, [illegible]
allein; [illegible]
Osobność, [illegible]
adj. [b[illegible]
Osoczyć, [illegible]
schlies[illegible]
Ospa y. f. [illegible]

Oślep, na oślep, *adv.* [blindlings.]
Ośli, osłowy, *adj.* [Esels-]
Oślica, *y, f.* [Eselinn,] *f.*
Osłoda, *y, f.* [Versüssung, *f.* Versüssen.] *n.*
Osłodzić, dk. 3. Osładzać, *nd.* 1. [versüssen, süss anmachen.]
Osłona, *y, f.* [Verdeckung, Umhüllung, *f.* Verdeck,] *n.*
Osłonić, dk. 3. Osłaniać, *nd.* 1. [verhüllen, verdecken, bedecken.]
Osłupieć, dk. 2. [zur Saule werden, versteinert werden.]
Ośm, *miu.* num card. [acht, acht an der Zahl.]
Osmak, *a, m.* [Achtgroschenstück,] *n.*
Ośmdziesiąt, [achtzig.] ośmdziesiąty, der achtzigste.]
Ośmielić, dk. 3. Ośmielać, *nd.* 1. [dreust machen, erkühnen.]
Ośmio- [acht,] z. B. ośmiodzienny, ośmioletni, etc. *zob.* dzienny etc.
Ośmnaście, *num card.* [achtzehn, achtzehn an der Zahl.]
Ośmset, ośmiuset, [achthundert;] ośmsetny der achthundertste.]
Osnowa, *y, f.* [Scheergarn, *n.* Inhalt eines Werkes, *m.* Folge,] *f.*
Osoba, *y, f.* [Person, *f.* einzelner Mensch.]
Osobiście, *adv.* [persönlich.]
Osobistość, *i, f.* [Persönlichkeit, persönliche Gegenwart, *f.* Eigennutz, *m.* Selbstsucht,] *f.*
Osobisty, *adj.* [persönlich, selbstsüchtig, eigennützig.]
Osobliwość, *i, f.* [Besonderheit, Sonderbarkeit.] *f.*
Osobliwy, *adj.* Osobliwie, *adv.* [besonders, allein; sonderbar.]
Osobność, *i, f.* [Einsamkeit,] *f.* osobny, *adj.* [besonders, einsam.]
Osoczyć, dk. 4. [das Wild umzingeln, einschliessen.]
Ospa *y, f.* [Poken, Blattern,] *pl.* ospiany, *adj.*

Ospalca, *y,* Ospalec, *lca, m.* [schläfriger, träger Mensch,] *m.*
Ospałość, *i, f.* [Trägheit, Faulheit, Schläfrigkeit.] *f.*
Ostateczność, *i, f.* [Extrem, das Aeusserste.]
Ostateczny, *adj.* Ostatecznie, *adv.* [zuletzt, äusserst.]
Ostatek, *tka, m.* [Ueberbleibsel, *n.* Rest,] *m.*
Ostatni, *adj.* [der letzte, der äusserste.]
Ostroga, *i, f.* [Sporn.] *m.*
Ostrość, *i, f.* [Schärfe, Härte,] *f.*
Ostrowidz, *a, m.* [Luchs, *m. transl.* Scharfsichtiger,] *m.*
Ostrożność, *i, f.* [Behutsamkeit, Vorsichtigkeit,] *f.*
Ostrożny, *adj.* Ostrożnie, *adv.* [behutsam, vorsichtig.]
Ostry, *adj.* [scharf, spitzig; hart.]
Ostryga, Ostrzyga, *i, f.* [Auster,] *f.*
Ostrze, *a, n.* [Schärfe, Schneide,] *f.*
Ostrzedz, dk. 2. Ostrzegać, *nd.* 1. [warnen; vorbehalten.]
Ostrzydz, dk. 2. Ostrzygać, *nd* 1. [bescheeren, beschneiden, umschneiden.]
Ostudzić, dk. 3. Ostudzać, *nd.* 1. [abkühlen, Kühl machen.]
Oświadczyć, dk. 4. oświadczać, *nd.* 1. [erklären, anzeigen.]
Oświata, *y, f.* [Erleuchtung, *f.* Aufklärung.] *f.*
Oświecić, dk. 3. Oświecać, *nd.* 1. [erleuchten, beleuchten, aufklären.]
Oświęcić, dk. 3. [weihen, einweihen.]
Oświeciciel, *a, m.* [Erleuchter, Aufklärer,] *m.* oświecicielka, *f.*
Oświęcony, *adj.* [erleucht, aufgeklärt;] jaśnie oświecony, [Durchlaucht.]
Oswobodzić, dk. 3. Oswobadzać, *nd.* 1. [erlösen, befreien.]
Oszczędność, *i. f.* [Sparsamkeit,] *f.*
Oszczędzić, dk. 3. Oszczędzać, *nd.* 1. [sparen, schonen, ersparen.]
Oszczep, *u, m.* [Spiess, Speer, *m.* Lanze.] *f.*

Oszczerca, *y*, *m.* [Spötter, Verhöhner; Anschwärzer,] *m.*
Oszpecić, dk. 3. Oszpecać, *nd.* 1. [hässlich machen, verunstalten.]
Oszukać, dk. 1. [betrügen, bevortheilen.]
Oszukaniec, *ńca*, *m.* [Betrüger,] *m*,
Oszust, *a. m.* [Betrüger,] *m.* oszustka, *i*, *f.* [Betrügerinn,] *f.*
Otargać, dk. 1. [abzausen, abreissen.]
Otłuc, dk. 2. Otłukać, *nd.* 1. [abstossen; bestampfen, abstampfen.]
Otoczyć, dk. 4. Otaczać, *nd.* 1. [umringen, einschliessen.]
Otręby, *ów*, *pl.* [Kleien, Sägespäne.]
Otruć, dk. 2. Otruwać, *nd.* 1. [vergiften.]
Otrząść, dk. 2. Otrząsać, *nd.* 1. [abschütteln.]
Otrzeć, dk. 2. Ocierać, *nd.* 1. [abreiben, abwischen.]
Otrzymać, dk. 1. [erhalten, erlangen, bekommen.]
Otucha, *y*, *f.* [Muth, *m.* gute Hoffnung,] *f.*
Otwartość, *i*, *f.* [Offenheit, Offenherzigkeit,] *f.*
Otwór, *u*, *m.* [Oefnung,] *f.*
Otworzyć, dk. 4. Otwierać, *nd.* 1. [oefnen, aufschliessen, aufmachen.]
Owad, *u*, *m.* [Inscet, Geschmeiss, Gewürm,] *m.* owadowy, *adj.*
Owca, *y*, *f.* [Schaaf,] *n.*
Owczarz, *a*, *m.* [Schäfer,] *m.* owczarski, *adj.*
Owczy, *adj.* [Schaaf-, Schaafs-.]
Owdowieć, dk. 2. [verwittwen, Wittwer oder Wittwe werden.]
Owieczka, *i*, *f.* [Schäfchen,]
Owies. *wsa*, *m.* [Haber,] *m.*
Owoc, *u*, *m.* [Frucht, *f.* Obst,] *n.* owocowy, *adj.*
Owsianka, *i*, *f.* [Habergrütze,] *f.*
Owsiany, *adj.* [Haber .]
Owszem, *adv.* [vielmehr, sogar.]
Ojciec, *jca*, *m.* [Vater,] *m.*
Ojcobójca, *y*, *m.* [Vatermörder,] *m.* ojcobójczy, *adj.*
Ojcowy, Ojcowski, *adj.* [väterlich, dem Vater gehörig.]
Ojczym, *a*, *m.* [Stiefvater,] *m.* ojczymski, *adj.*
Ojczystość, *i*, *f.* [Väterlichkeit,] *f.* ojczysty, [väterlich;] język ojczysty. [Muttersprache, Landessprache.]
Ojczyzna, *y*, *f.* [Vaterland,] *n.*
Ozdoba, *y*. *f.* [Zierde, *f.* Schmuck,] *m.*
Ozdobić, dk. 3. Ozdabiać, *nd.* 1. [schmücken, zieren, verzieren.]
Ozdobny, *adj.* Ozdobnie, *adv.* [zierlich, schön, verziert.]
Ozdrowić, dk. 3. Ozdrawiać, *nd.* 1. [gesund machen;] ozdrowieć, dk. 2. [gesund werden, genesen.]
Ożenić się, dk. *rec.* 3. [eine Frau nehmen, sich verheirathen.]
Oznaczyć, dk. 4. Oznaczać, *nd.* 1. [bezeichnen; bestimmen.]
Oznaka, *i*, *f.* [Zeichen, Merkmal,] *n.*
Oznajmić, dk. 3. Oznajmiać, *nd.* 1. [anzeigen, melden, verkündigen.]
Ożóg, *a*, *m.* [Schürstock, *m.* Ofenkrücke,] *f.*
Ozór, *u*, *m.* [Zunge, *f.* besonders Rindszunge etc. die man isst.]
Ożywić, dk 3. Ożywiać. *nd.* 1. [beleben, neues Leben geben.]
Ożywiciel, *a*, *m.* [Beleber, Geber des Lebens,] *n.*
Ożyźnić, *zob.* Użyźnić.

Owak: tak i owak

Owaki: wymyślać fortele takie i owakie

Ozowry ... Ogor ... Ungar

Oszek = Eszek stolica Sławonii (w Eszeku wydaje się czasopismo literackie Jeko od Oszeka (= Echo eszeckie)

... wziąnąt (Kl).

... owszeki – zgoła koniecznie

Ojcowie pl.: ojcowie szpitalni

... naźe = wołec ... wyj o nać

... wiadomości ojcowskiej (1801) ...

Odź do ustugowania ojczyznie tym lepiej może się obostrzyć ... (1603)

... grosiem, nie słowy, ozdobić ... (Kl)

... Zarowska ... podkomorzy 1812

Otto

Otworzyste pole ... (Kl)

Oszwabić kogo do końca (Kl)

Otrepiew: zamordowanie pierwszego Samozwańca

Otrepiewa było sprawą umówioną z Zygmuntem (j. pamiętniki Żołkiewskiego)

Ougemund ʃ. Iwan.

Otton książę Szczeciński wybrany Arcybiskupem w Rydze (1396)

oszukać = oszydzić ...

otorzyć się dziwnym obłokiem, dziwną mgłą (Kl)

Otucha v. Dech, także Aufschauen (= nadzieja) ... spes ... Otucha, potucha ... (= omen ...

Owca ... E. lamb ... skop ...

Owies ..., owsiany

Owoc ... pomum, Apfel, jabłko ...

Oszmiana i na Świdrygiełłę napadł brat jego Zygmunt i Szymon Książę Olszański w Oszmianie ... Wilno, lecz on z trzema wodzami Tatarskimi szczęśliwie do Połocka uszedł. 1432.

Otakar ʃ. Przemysł Ot.

Ottomańska brama ...

Osztork = śniedek (bulbus)

Owczarek ... zajęczanoga.

Owiesek ..., owsik ..., ... avena ...

Paflagonia, [illegible] (Ez) f. Słowianie.
Padwa z 1406 zaczęła należyć do Rzeczypospolitej Weneckiej.

παχύς [illegible]; [illegible], [illegible]. cf. pęcherz, puch, [illegible], ala, axilla; pachy w budowaniu (alae, [illegible]). [illegible] παχύς [illegible]

[illegible] f. puchać

Pachoł v. pachać, [illegible] ἀκόλουθος; [illegible] (cf. chałastra = pacholstwo) Norymberskiej roboty pachołek (Ch. 1619) fr. παχάνω = pflügen

Pysk morski = zakmorski [illegible]
Pająk uczy prząść rodząc z siebie włókno. (Kr.)
~~[illegible]~~ pak [illegible] = przędziwo; [illegible] pajać, pnić. [illegible] (pająk) [illegible]

Płaćż = tarcza [illegible] pnić [illegible] pająk

Mów wilku pacierz! a wilk: owca, baran (Ch. 1619) Mów wilkowi pacierz a wilk woli kozią macierz (ib.)

τὸ [illegible], scorpius, nepa, herba [illegible].

Pąk f. [illegible].
Pal (palus, paxillus πάσσαλος

Pąk [illegible] f. pęcznieć, [illegible]
Pączek (globulus, Kluski)

Palonkować = bić kogo kijem.

Pąd Fr. bond [illegible] bonde (vgl. = fundus, [illegible] [illegible]) [illegible] Kapać, [illegible] = [illegible] się; [illegible] [illegible] cf. [illegible] spinka, [illegible]

Merkury, lipkie palce oczysz i ręce [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

P.

Pacha, *y, f.* [Achselhöhle,] *f.* nosić pod pachą, [unter dem Arme tragen.]

Pachnąć, dk. 2. [einen Geruch von sich geben, riechen nach etwas.]

Pachoł, *a, m.* [Bauerkerl, Knecht,] *m.*

Pachołek, *łka, m.* [Knecht, Bedienter,] *m.* pachołczy, *adj.*

Pachołkować, *nd.* 2. [als Knecht dienen, Bedienter seyn.]

Pachwina, *y, f.* [Höhle unter dem Arme, am Beine,] *f.*

Pacierz, *a, m.* [Gebet, *n.* Rückrath,] *m.* pacierzowy, *adj.*

Pacierzyczka. *i, f.* [Scorpionkraut,] *n.*

Paciorek. *rka. m.* [Gebetchen, *n.* Coralle aus dem Rofenkranze,] *f.*

Paciorki, *pl.* [Corallen. Halsband, Hals schmuck.]

Pączek, *czka, m.* [Knospe, *f.* Pfannku chen.] *m.*

Paczka, *i, f.* [Päckchen, kleines Packetel,] *n.*

Pączkarz, *a, m.* [Pfannküchler,] *m.*

Pączkowy, *adj.* [Knospen; Pfannkuchen-, Krapfen-.]

Paczyć się, *rec. nd.* 4. [sich werfen, krumm anlaufen.]

Paczyna, *y, f.* [Ruder, *n.* gebrannter Leim aus dem Ofen,] *m.*

Pąd, Pęd, *ędu, m.* [Trieb, Sturz, *m,* Hinströmen, *n.* Fluth,] *f.*

Padać, *zob.* Paśdź.

Padaczka, *i, f.* [fallende Sucht,] *f.*

Padalec, *lca, m.* [Blindschleiche, Viper, Kupfereydechse,] *f.*

Padew, *dwi,* Padwa, *y, f.* [Padua, in Italien,] *n.* padewski, *adj.*

Padół, *u, m.* [Thal, *n.* Thalgrube.] *f.* płaczu, [Jammerthal,] *n.*

Padołowy, *adj.*] Thal-, zum Thal gehörig.]

Pagorek, *rka, m.* [Hügel,] *m.* pagórkowy, *adj.*

Pagwica, *y, f.* [lederner Knopf am Bauernpelz,] *m.*

Pająk, *a, m.* [Spinne, *f.* Kronnleuchter,] *m.* pająkowy, *adj.*

Pajęczyna, *y, f.* [Spinngewebe, Spinnwerk,] *n.* pajęczy, *adj.*

Paiża, *y, f.* [Schild, Brustschild,] *n.*

Paka, *i. f.* [Paket, *n.* Küste,] *f.* pakietowy, *adj.*

Pakować, *nd.* 2. [packen, einpacken.]

Pakowka, *i, f.* [Gattung Pech zum Verpichen.]

Pakt, *u, m.* umowa, ugoda, [Vertrag, Vergleich,] *m.*

Pal, *a, m.* [Pfahl, Pflock,] *m.*

Pałac, *u, m.* [Pallast,] *m.* pałacowy,] *adj.*

Pałać, *nd.* 1. [erhitzt seyn, entbrannt seyn, Brunst haben.]

Palacz, *a. m.* [Brenner, der etwas brennt; Ofenheitzer,] *m.*

Palant, *a, m.* [Ballstock, *m.* Ballspiel,] *n.*

Pałasz, *a, m.* [krummer Säbel, Pallasch,] *m.* pałaszowy, *adj.*

Pałoszować, *nd.* 2. [mit dem Säbel fuchteln; einhauen.]

Palatyna, *y, f.* (Palatynka, *dim.*) [Pelzkragen, Halskragen,] *m.*

Palcowy, *adj.* [Finger- zum Finger gehörig.]

Palec, *lca, m.* [Finger,] *m.* wielki, [Daumen,] wtory skazujący [Zeigefinger;] srzedni, [Mittelfinger,] czwarty, [Goldfinger,] piąty, [Obrfinger.] *m.*

Pałeczka, *i, f.* [kleiner Kläpfer, Schläger.] *m.*
Pałecznik, *m.* ziele, [stachlicher Mohn. Ackermohn,] *m.*
Palestra, *y, f.* [Gerichtsbeamten,] *pl.*
Palić, *nd.* 3. [brennen; heitzen; rauchen.]
Palisada, *y, f.* [Pallisade, *f.* Schanzpfahl,] *m.*
Paliusz, *a, m.* [das erzbischöfliche Pallium,] *m.*
Pałka, *i, f.* [Keule, *f.* grosser Knüttel. *m.* Kolbe,] *f.*
Palma, *y, f.* [Palme, *f.* Palmbaum,] *m.*
Pamiątka, *i, f.* [Erinnerung, *f.* Andenken; Denkmal,] *n.*
Pamięć, *i, f.* [Gedächtniss; Andenken.]
Pamiętać, *nd.* 1. [gedenken, im Gedächtniss behalten.]
Pamiętliwy, *adj.* [ein gutes Gedächtniss habend, nicht vergesslich.]
Pamiętnik, *a, m.* [Denkmal, Andenken; Gedenkbuch,] *n.*
Pamiętność, *i, f.* [gutes Gedächtniss, Gedächtnissfähigkeit,] *f.*
Pamiętny, *adj.* Pamiętnie, *adv.* [gedenkend, eingedenkt.]
Pampuch, *a, m.* [Pfannkuchen; dicker Wanst,] *m.*
Pan, *a, m.* [Herr,] *m.* pani, *i, f.* [Herrin, Frau,] *f.* pański, *adj.*
Pancerota, *i, f.* [grüne Sechs in der Karte.]
Pancernik, Pancerznik, *a, m.* [gepanzerter Soldat; Panzermacher,] *m.*
Pancerzowy, *adj.* [Panzer-.]
Panegiryk, *a, m.* [Lobrede,] *f.* panegiryczny,] *adj.*
Panegirysta, Panegirzysta, *y, m.* [Lobredner,] *m.*
Panek, *nka, m.* [Herrchen, reicher Herr,] *m.*
Panew, *nwi, f.* [Pfanne, *f.* Becken,] *m.*
Panewka, *i, f.* [Pfanne am Schiessgewehr, Pfanne,] *f.*
Panoszyć, *nd.* 4. [reich und vornehm machen;] się, [reich werden.]

Panować, *nd.* 2. [herschen, regieren.]
Panowanie, *a, n.* [Herschen, Regieren, *n.* Regierung,] *f.*
Panowy, *adj.* [Herrns-, dem Herr gehörig; herrisch.]
Pańskość, *i, f.* [Grossherrigkeit. Aristocratie,] *f.*
Państwo, *a, n.* [vornehmer Stand, *m.* Reichthum; Reich, Land,] *n.*
Pańszczyzna, *y, f.* [Frohnarbeit,] *f.* pańszczyzniany, *adj.*
Pantofel, *fla, m.* [Pantoffel,] *m.* pantoflowy, *adj.*
Pantoflarz, *a, m.* [Pantoffelmacher; Pantoffelhändler,] *m.*
Papa, *y, m.* [Papa, der Vater.] *m.*
Papawa, *y, f.* ziele, [Mönchskopf, *m.* Butterblume.] *f.*
Papier, *u, m.* [Papier,] *n.* papierowy, *adj.*
Papiernia, *i, f.* [Papiermühle, Papierfabrick,] *f.*
Papiernik, *a, m.* [Papiermacher, Papiermüller,] *m.*
Papież, *a. m.* [Papst,] *m.* papiezki, *adj.* [päpstlich.]
Papieztwo, *a, n.* [Papstthum,] *n.*
Papilot, *a, m.* [Papillote,] *f.* papilotowy, *adj.*
Paplać, *nd.* 2. [papeln, wie ein Kind sprechen; plapern.]
Paplacz, *a,* Papla, *i, m. et f.* [Plapperer, Paperhans,] *m.*
Paproć, *i, f.* [Farrenkraut,] *n.* paprociany, *adj.*
Paprotnica, *y, f.* [kleiner Spicant.] *m.*
Paprzyca, *y. f.* [Mühleisen, worauf der obere Mühlstein lauft.] *n.*
Papuć, *i. f.* [gewöhn. Papucie, *pl.* [Oberschuhe, schlechter Schuh.]
Papuga, *i, f.* [Papagey,] *m.* papugowy, papuzy, *adj.*
Para, *y. f.* [Dampf, Dunst: Athem; *m.* das Paar,] parami, [paarweise.]

Par [illegible]

Panonia [illegible]

[illegible] ziołach, pappus, πάππος, [illegible] / [illegible]

Kogo [illegible]

Pandyonowa jaskółka [illegible]

Palestyna [illegible]

Palermo: gubernator miasta Palermo (Zt. 1844)

Palestin [illegible]. Kiedyś nas podał [illegible] Idumskiej [illegible] Palestinom ku niewolnej [illegible] (1587)

[illegible] cf. [illegible]

Palić cf. [illegible], fumus, biały, (cf. candere) fulvus, foveo [illegible] flagrare, flare [illegible] cf. Παλλήνη = Φλέγρα

flamber = flamber [illegible] świecić [illegible]

cf. [illegible] letny [illegible] ; cf. [illegible]

Lampa [illegible] / poza, [illegible] (prunum) cf. polire, polić = brunir / płeć cf. pallus, [illegible] ; pali słońce = mięczy, parzy ; ad olere / pachnąć, olere [illegible]

[illegible] rozdwojone trudno ma być [illegible] (Pr. 1619)

παντόφελλος (cf. φελλός = suber) = pantofla (sandalium)

[illegible] = maczuga; [illegible] = palica [illegible]

Pamięć / mnogość [illegible]

/ tata

n. papa? / papuć / = [illegible], [illegible] ząb.

[illegible], gołębi groch (aphaca [illegible], chondrilla, dens leonis, [illegible] monachi, rostrum porcinum [illegible]

Nie [illegible] ze mną papierowych trzewików (Pr. 1619)

pamiętać: Dobre długo się pamięta, a złe jeszcze dalej (Pr. 1619) [illegible] = [illegible]. [illegible] / [illegible]

[illegible] jamuły czesne = [illegible] podarek, zapłata

Papieżcowa [illegible] (Pr. 1619) [illegible]

Papież [illegible] = [illegible]

[illegible]

1. paproć samiec = paprotna (filix mas, πτέρις, [illegible]) ; 2. p. samica (filix femina, [illegible])

= [illegible] / paprotnik

Pan [illegible] = [illegible] cf. [illegible]

[illegible] panom [illegible] (Pr. 1619) [illegible]

Pan [illegible], [illegible] ; [illegible] panowie rządzą, tymi się podkłada [illegible] (Pr. 1619) = quidquid delirant reges plectuntur Achivi. Dwa pany, trzy wojsko (Pr. 1619) Panów mnóstwo czyni ubóstwo, [illegible] ; [illegible] w kościele nie znać pana (?) / [illegible]. Wszystko to zostanie po śmierci twojej Panie (?) / [illegible]. Z panem [illegible], [illegible] nie [illegible] pożycza (?)

Pani cf. Venus, [illegible] / wanda (cf. venerari [illegible]) [illegible] / piękny

n. паnyша P. پاپوش (soulier) cf. papaver (mak) / papawa) cf. [illegible] / opona.

Panicz [illegible], panie [illegible]

n. панytaň P. [illegible] p. gugaen = glaggum (papla) [illegible]

Panwia [illegible], panica [illegible].

[illegible]: nadziej, [illegible] paro! [illegible] / piec, por. piec

Panoszyć się, pan [illegible] = spienięży się

Paroplyw, u. [illegible]
Partty pl [illegible]
Parnas: piękne Parnaskie pokore, 1594.

Pardon [illegible]
Paragwaj (in [illegible]), u.
Parej niewolnik Welasqueza, malarz portretów.
Paroubickie uczennice, Krakowskie sery (F. 1629)

co się tem [illegible] bezecnym parali ([illegible]) [illegible] nieprzyjacielowi para się powarzą nami (Kl) (new proć) swe czasy zawsze o tym parat, [illegible] (= sawić się [illegible], oddawać się wcale.

Parny [illegible]

Przed [illegible] widząc że nasi gwałtem szturmować pancerzy, wywiesili białą chorągiew i jest im dany pardon (1673) [illegible]

Parka [illegible] 3. [illegible] f. Kora [illegible]
Parnach f. [illegible] f. parzenie. [illegible]
Parzać = [illegible] (słodkie [illegible]), 2. = kichać 3. [illegible] f. piersi

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
Pargaminy, nieczęście u nich za nie (Kl)

Kiedy [illegible] nie może do ogroda leźć, przez parkan się wdziera. (Kl)
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
([illegible])

Parasit [illegible]
Paulinow [illegible]

Parać. n
Parada,
Paradny
para
Paradow
einh
Parafia,
Parafian
tr. U
Parafialn
Parafiań
Parafiań
klei
Paralityk
ger,
Paraliż,
m. p
Parasol,
nens
Parawan
sche
Parch,
Krät
Parchaty
dig;
Parciany
mach
Parcie,
Darı
Parcieć,
waci
Parcinka
tel,
Parcyaln
cyal
Pardwa,
huhı
Pargami
now
Parkacz,
Bock
Parkan,
f. pa
Parkanić

Parać, *nd.* 1. [paaren, zu Paaren bringen.]
Parada, *y, f.* [Parade, Pracht, *f.* Staat,] *m.*
Paradny, *adj.* Paradnie, *adv.* [prächtig, paradirend, staatsmässig.]
Paradować, *nd.* 2. [paradiren, prächtig einhergehen.]
Parafia, *i, f.* [Pfarre, *f.* Kirchspiel,] *n.*
Parafian, Parafianin, *a, m.* [Pfarrkind, *n. tr.* Unerfahrner, Kleinstädter,] *m.*
Parafialny, *adj.* [Pfarr-.]
Parafiański, *adj.* [kleinstädtisch, einfältig.]
Parafiaństwo, *a, n.* [Ungeschliffenheit, *f.* kleinstädtisches Wesen,] *n.*
Paralityk, *a, m.* [Gelähmter, Gichtbrüchiger,] *m.*
Paraliż, *a, m.* [Gicht, Lähmung, *f.* Schlag,] *m.* paraliżowy, *adj.*
Parasol, *a, m.* (Parasolnik, *a, dim.*) [Sonnenschirm; Regenschirm,] *m.*
Parawan, *u. m.* (Parawanik, *dim.*) [spanische Wand, Wandschirm,] *m.*
Parch, *u,* Parchy, *pl.* [Grind, *m.* Räude, Krätze,] *f.* parchowy; *adj.*
Parchaty, Parchowaty, *adj.* [grindig, räudig; bocken-.]
Parciany, *adj.* [aus groben Hanfgarn gemacht.]
Parcie, *a, n.* [Drängen, Drücken, *n.* Kolik, Darmgicht,] *f.*
Parcieć, *nd.* 2. [von feuchter Wärme auswachsen.]
Parcinka, Parcianka, *i, f.* [grober Hanfkittel,] *m.*
Parcyalność, *i. f.* [Partheylichkeit,] *f.* parcyalny, *adj.*
Pardwa, *y, f.* [Schneehuhn, weisses Wildhuhn, *n.* Waldschepfe,] *f.*
Pargamin, *u, m.* [Pargament,] *n.* pargaminowy, *adj.*
Parkacz, *a, m.* [stinkender Bock, alter Bock,] *m.*
Parkan, *u, m.* [Plankenzaun, *m.* Planke, *f.* parkanowy, *adj.*
Parkanić, *nd.* 3. [mit Planken einzäunen.]
Parkocić, *nd.* 3. [zickeln, Ziegen werfen.]
Parkot, *u, m.* [Bocksgestank, *m.* Bockensen.] *n.*
Parkotny, *adj.* [bockensend, wie ein Bock stinckend.]
Parmazan, *u, m* [Parmesankäse,] *m.*
Parność, *i, f.* [Schwüle, schwüle Hitze,] *f.*
Parny, *adj.* Parno, *adv.* [schwül.]
Parobek, *bka,* Parobczak, *a, m.* [Knecht, Hausknecht, Stallknecht,] *m.*
Paroch, *a, m.* [Pfarrer, Pfarrherr,] *m.*
Parochia, *zob.* Parafia.
Parokonny, *adj.* [zweispännig, mit zwei Pferden bespannt.]
Parokrąg, *ęgu, m.* [Dunstkreis,] *m.*
Parol, *u, m.* [Parole, Losung, *f.* Lösungswort,] *n.*
Parow, *u, m.* [Regengrube, *f.* Graben,] *m.*
Parować, *nd.* 2. [transpiriren, ausdunsten; zurückdrängen.]
Parsk, *u, m.* [Brausen, Schnauben, prasselndes Lachen, *n.* Schnupfen,] *m.*
Parskać *nd.* 1. Parsknąć, dk. 2. [prasseln; in lautes Lachen losbrechen.]
Parszywieć, *nd.* 2. [räudig werden.]
Parszywiec, *wca, m.* [Grindiger, Räudiger,] *m.*
Parszywość, *i, f.* [Räude, Krätze, Räudigkeit,] *f.*
Parszywy, *adj.* [räudig, grindig, Krätzig.]
Part, *u, m.* [grobe Hanfleinwand, Packleinwand, *f.* Trauerkleid,] *n.*
Partactwo, *a, n.* [Pfuscherei, schlechte Arbeit,] *f.* partacki, *adj.*
Partacz, *a, m.* [Pfuscher, Schuhflicker, Sadler,] *m.*
Partanina, *y, f.* [Altflickerey, Pfuscherey, Stümperey,] *f.*
Partya, *yi, f.* [Partie; Parthey, Faction,] *f.*
Partykularny, *adj.* Partykularnie, *adv.* [privat-, particulair.]
Partykularz, *a, m.* [Privatwohnung, *f.* kleines Dorfkloster,] *n.*

Paryż, *a, m.* [Stadt Paris;] paryzki, *adj.* [Pariser-parisisch.]

Paryżanin, *a, m.* [Pariser,] *m*; paryżanka, *i,* [Pariserinn,] *f.*

Parza, *y, f.* [Schlampe, *f.* Hemdefutter,] *n.*

Parzchnąć, *zob.* Parskać.

Parzyć. *nd.* 4. [brennen; bähen; paaren.]

Parzydło, *a, n.* [Spierstaude,] *f.*

Parzysty, *adj.* Parzysto, *adv.* [paarig, ein Paar ausmachend.]

Pas, *u, m.* [Pass; Durchzug, *m.* Pas, *a,* Gürtel,] *m.*

Pasamonnik, *a, m.* [Posamentirer, Bortenwirker,] *m.*

Paść, *nd.* 2. [weiden, füttern, mästen.]

Paśdź, *dk.* [fallen, umfallen, stürzen;] Padać się, [zerbersten, zerfallen.]

Pasek, *ska. m.* [kleiner Gürtel, *m.* Leibbinde, *f*; Riemen am Säbel; Streichriemen der Barbierer,] *m.*

Pasibrzuch, *a, m.* [Fresser, Schlemmer, Schmarotzer.] *m.*

Pasiciel, *a, m.* [Viehweider, Hüther,] *m.*

Pasiecznik, *a, m.* [Bienenwärter, Bienengärtner,] *m.* pasiecznikowy, *adj.*

Pasieczny, *adj.* Bienengarten-.]

Pasieka, *i, f.* [Bienenverhau, Bienengarten,] *m.*

Pasienie, *a, n.* Weiden, Hüthen, *n.* Weide, Huth,] *f.*

Pasierb, *a, m.* [Stiefsohn,] *m.* pasierbica, *y, f.* [Stieftochter,] *f.*

Pasierbiczy, Pasierbowy, *adj.* [Stief-, Stiefkinder betreffend.]

Pasigęba, *y, m. et f.* [unnützer Brodesser,] *m.*

Paskować, *nd.* 2. [streifig machen, in Streifen ziehen.]

Paskowaty, *adj.* [gestreift, mit Streifen.]

Paskuda, *y, f.* Paskuctwo, *a, n. zob.* Paskudność.

Paskudność, *i, f.* [unsauberes Zeug. *n.* Unflath, *m.* Hässlichkeit,] *f.*

Paskudny, *adj.* Paskudnie, *adv.* [unflätig, hässlich.]

Paskudzić, *nd.* 3. [unflätbig machen, unsauber machen.]

Pasmo, *a, n.* [Gebinde Garn, *n. tr.* Folgereihe,] *f.* pasmem, *adv.* in einer Reihe fortlaufend.]

Paśny, *adj.* [Weide-; prawo Weiderecht,] *n.*

Pasorzyctwo, *a, n.* [Tellerleckerey, Schmarotzerey,] *f.*

Pasorzyt, *a, m.* [Tellerlecker, Schmarotzer,] *m.*

Pasować, *nd.* 2. (na rycerza,) [einen zum Ritter schlagen;] się, ringen.]

Pasowka, *i, f.* [Zapfenbirne,] *f.*

Pasowy, *adj.* [Gürtel-; Pass-.]

Passya. *i, f.* namiętność, [Leidenschaft, *f*; Leiden Christi,] *n.*

Passyjka, *i, f.* [kleine Figuren die das Leiden Christi vorstellen.

Passyonat, *a, m.* [leidenschaftlicher Mensch,] *m.* passyonatka, *f.*

Pastereczka, *dim. zob.* Pasterka.

Pasterka, *i, f.* [Schäferinn, Hirtinn, *f.* Hirtengedicht,] *n.*

Pasternak, *u, m.* [Pastinake,] *f.* pasternakowy,] *adj.*

Pasterski, *adj.* [Schäfer, Hirten-.]

Pasterstwo, *a, n.* [Hirtenstand, *m.* Hirtenleben, *n*; Hirtenamt,] *n.*

Pasterz, *a, m.* [Hirte, Schäfer;] duchowny, Seelensorger,] *m.*

Pastewnik, *a, m.* [Weideplatz,] *m.* pastewny, *adj.* [Weide-.]

Pastorał, *u, m.* [Bischofsstab, Hirtenstab,] *m.*

Pastuch, *a,* Pastucha,] *y, m.* [gemeiner Hirte, Viehhirte;] *m,*

Pastuszka, *i, f.* [Viehhirtinn,] *f.*

Pastwa, *zob.* Pasza,

Pastwić się *rec. nd.* 3. [sich an Grausamkeiten weiden, sein Müthlein kühlen.]

[illegible]sawa Passau [illegible] wożono sól z Passawy do Czech
Stama [illegible])
[illegible]ssenheim [illegible] walpot.
[illegible]ssillen in Kurland (1420)

Parys: w okręcie Paris uniósł cudzą żonę
z Lacedemonu do Troiej w swą stronę zamorską,
przywiódł w dom cudzołożnicę na swą łożnicę (Kl.)
Paschwit: Opiekują się nim Jessan i Jezella
z których w pół przystaniu Paschwit z Pasturkami,
„nasz [illegible] Piast naszym zaszczytnikom, hospodynom
i Księciem będzie." (Zeliźo)
Passau Passau · przyjazd z Pasau. 1680.
W Paryżu rzeka mleczna, brzegi ciaglane, a wół pieczony nad nią, a nóż w nim (R. 1619)

przyrządzić
[illegible] przyznać [illegible] parare, gotować [illegible] [illegible], [illegible]
parzyć [illegible], [illegible], przyżyć, brzęny. [illegible] (wrzec
[illegible] forma (forfex, forceps [illegible]), [illegible]) [illegible]
formiceps, formicales [illegible] garnice, gorzeć; uro = buro. [illegible] ursu.
[illegible] pora; [illegible] przyżyć [illegible]
[illegible]
Pas [illegible] pas. [illegible] ([illegible]) [illegible]; [illegible] Pasamonik, pasamon

badz pasożytom, (v. παράσιτος?) [illegible] wrzód; [illegible] [illegible] ryć

cingulo honoris donare cf. praecinctus. also v. pas (cf. panna)

[illegible] pasieni (R. 1619) [illegible]

Paść [illegible]: po prawej stronie [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible]; [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] pastwisko [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pasterzyka. przypadek [illegible]
[illegible] wypasać z domu = wybiegać prędko (provolare, evolare,
[illegible])

[illegible] P. [illegible]: pastinaca (quod pastum tribuat, aut a pastino) [illegible] [illegible], [illegible] pastinaca = carota, Daucus [illegible] = pasternak [illegible], pastinaca agrestis [illegible], Daucus. [illegible] [illegible] Pasternak (ryba), trygonus [illegible] pastinaka marina

skoro z pasieki wyjdą pszczelne roje (Kl.)

adorarya.

pastwisko. grodź

Pasierb cf. [illegible] = [illegible] = [illegible] = rodzony [illegible];
also sierb u. siać (serere) = [illegible] = posynak [illegible] [illegible]
privignus v. privus, [illegible] = sierb cf. rabować

cf. [illegible], [illegible], [illegible] ([illegible] maior) cf. [illegible] (= satiare)

Paweł [illegible] 434

Paweł: jako ktoś w Pawle piękny przykład mamy, gdzie z prześladowce wiernych kaznodzieję mamy (Prz)

Paswolt [illegible] Szczecin [illegible] Wolgast

Pasza [illegible] T. [illegible] βοτάνη, pasma, pasteo

pastus, pabulum βοσκή, βόσις

patrzyć słyszeć patrząc brzegu [illegible] [illegible] sznur [illegible] Kon na konia patrząc kiedy nie [illegible] [illegible] [illegible] παπταίνω, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patrzał, patrz [illegible] patrzeć (patrzcie ocellos) [illegible] prawić admirari. patronus, pater [illegible] matrona, mater [illegible] [illegible] pateo, [illegible] widzieć sidera, [illegible]; arbiter, arbitrari [illegible] [illegible]; spectare, spectare; [illegible] wypatrzyć kogo [illegible] ([illegible]) [illegible]

Wisła sama [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] φάρυγξ [illegible], = pysk.

Paw (ταῶς ἀπὸ τοῦ τείνειν [illegible] [illegible]) cf. pawny [illegible], patere, [illegible] [illegible] ὄρνις avis gloriosa et malitiosa. Pavo pipillat (l. piszczeć) vel. pulpat, pululat

[illegible] Pawle [illegible] [illegible] [illegible]
Pawęz [illegible] [illegible]

pasztet cf. pastillus

Patela cf. batillum, [illegible], patella, patina

pomata pątnika mijaj (Kl). - (pątnik = poenitens)

= treść miodu

Paznogieć [illegible] paznogieć [illegible] ὄνυξ, unguis, uncus, ὄγκος [illegible]

Paznur na którym paznogieć [illegible] [illegible] = paznogieć [illegible] [illegible] [illegible] ἀκρωνυχία, ὄνυξ

Pastwisko
Hütbu
Pasza, y,
für Th
Paszcza,
Paszczęka
Paszkwil,
adj.
Paszkwila
quillar
Paszkwilo
Pasqu
Paszować
zurüc
Paszport,
portov
Pasztet,
f. pás
Pasztetni
ckerb
Patelnia,
Pątnik, a,
tnica,
Pątnikowa
wahlfa
Patoka, i,
sende
Patron, a,
m, Pa
Patron, u,
gewel
Patroszyć,
weide
Patryarcha
patrya
Patryarch
chen.
Patryarch
de,] f.
Patryota,
denke
Patryotycz
[patric

Pastwisko, *a*, *n*. [Weide, Viehweide; Hüthung.] *f*.

Pasza, *y*, *f*, Pastwa, *y*, [Futter, *n*, Weide für Thiere, *f*. Weideplatz,] *m*.

Paszcza, *y*, *f*. [Rachen, *m*. Fresse,] *f*.

Paszczęka, *i*, *f*. [Rachen, Schlund,] *m*.

Paszkwil, *a*, *m*, [Pasquil,] *n*. Paszkwilowy *adj*.

Paszkwilarz, *a*, Paszkwilant, *a*, *m*. [Pasquillant, Spötter,] *m*.

Paszkwilować, *nd*. 2. [persifliren, spotten, Pasquille machen,]

Paszować, *nd*. 2; [weichen, nachgeben, zurücktreten.]

Paszport, *u*, *m*. [Passport, Pass,] *m*. Paszportowy, *adj*.

Pasztet, *u*, *m*, (Pasztecik, *dim*.) [Pastete,] *f*. pasztetowy, *adj*.

Pasztetnik, *a*, *m* [Pastetenbäcker, Zuckerbäcker,] *m*.

Patelnia, *i*, *f*. [flache Küchenpfanne;] *f*,

Pątnik, *a*, *m*. pielgrzym, [Pilger;] *m*. Pątnica, *y*, *f*. [Pilgerinn,]

Pątnikować, *nd*. 2. iść w pielgrzymkę, wahlfahrten, pilgern.]

Patoka, *i*, f. [Jungfernhonig, reiner fliessender Honig,] *m*.

Patron, *a*, *m*. [Schutzheilige; Sachwalter, *m*, Patronka, *f*.

Patron, *u*, *m*. [Ladung zu einem Schiessgewehre,] *f*.

Patroszyć, *nd*. 4. [ausweiden, das Eingeweide herausnehmen.]

Patryarcha. *y*, *f*. [Erzvater, Patriarch,] *m*. patryarchalny, *adj*.

Patryarchia, *y*, *m*. [Gebiet eines Patriarchen. Patriarchat,] *n*.

Patryarchostwo, *a*, *n*. [Patriarchenwürde,] *f*.

Patryota, *y*, *m*. [Patriot, edel und gut denkender Staatsbürger.] *m*.

Patryotyczny, *adj*, Patryotycznie, *adv*. [patriotisch.]

Patryotyzm, *u*, *m*. [Patriotismus, Bürgersinn,] *m*.

Patrzacz, Patrzyciel, *a*, *m*, [Zuschauer, Zuseher,] *m*. patrzycielka, *f*.

Patrzyć, *nd*. 4. [worauf sehen, auf etwas schauen; worauf passen, lauern.]

Patyk, *a*, *m*. (Patyczek, *dim*.) [Stöckchen, Stöcklein,] *n*.

Patyna, Patena, *y*, *f*. [kleine Oblatenschüssel, Patene.] *f*.

Patynka, *i*, *f*. [Weiberpantoffel, überhaupt Pantoffel,] *m*,

Patynkarz, *a*, *m*. [Pantoffelmacher,] *m*.

Pauza, *y*, *f*. [Pause, *f*; Pausezeichen,] *n*.

Pauzować, *nd*. 2. [pausiren, einhalten.]

Paw, *wia*, *m*. [Pfau,] *m*. pawi, *adj*. pawica, *f*. [Pfauhenne,] *f*.

Paweł, *wła*, *m*. [Paul,] *m*. pawłowy *adj*.

Pawęż, Pawęża, *y*, *f*. [das längere Schild des Infanteristen.]

Pawężnik, *a*, m. [Schildmacher, Schildträger,] *m*.

Paź, *zia*, *m*. [Page, Edelknabe,] *m*. *cf*. giermek.

Październik, *a*, *m*. [October, Weinmonat, *m*. październikowy, *adj*.

Paździerz, *y*, *f*. Paździor. *u*, *m*. [Flachs- oder Hanfsplitter.]

Paździerzyć, *nd*. 4. [aufflocken, zu Flocken binden.]

Paździerzysty, *adj*. [spliterig wie Hanf, stockig.]

Paznogieć, *gcia*, *m*. [Nagel am Finger oder Zehen; *n*. Klauen, Krauen bei Thieren.] *cf*. Pazury.

Paznogciowy, *adj*. [Nagel-.]

Pazucha, *y*, *f*. [Busen, *m*; Höhle unter der Achsel.] *f*.

Pazur, *a*, *m*. (Pazurek, *dim*.) Klaue, Kralle, *f*. grosser Nagel,] *m*.

Pazurowaty, *adj*. [mit Klauen oder Krallen versehen.]

Pchać, *zob*. Pchnąć.

Pchła, *y*, *f.* [Floh,] *m.* pchli, *adj.*

Pchlić, *nd.* 3. [mit Flöhen anfüllen.]

Pchnąć, dk. 2. Pchać, *nd.* 1. [stechen, stossen, drängen; stopfen.]

Pęcak, Pęczak, *u*, *m.* [Gerstengraupe,] *f.* pęcakowy *adj.*

Pęcherz, *a*, *m.* [Blase, *f.* pęcherzowy, *adj.* [Blasen-.]

Pęcina, *y*, *f.* [Fussfessel,] *f.*

Pęczek, *czka*, *m.* [Kleines Gebündel,] *m.*

Pęcznieć, *nd.* 2. [aufquellen, anschwellen, auflaufen.]

Pęczyna, *y*, *f.* ziele, [Erdkästen,] *n.*

Pędrak, *a*, *m.* [Erdwurm, Regenwurm, *m*; *tr.* kleiner Knirps.]

Pędzca, *y*, Pędziciel, *a*, *m.* [Nachjager, Nachtreiber,] *m.*

Pędzić, *nd.* 3. [treiben, jagen; wódkę, Branntwein abziehen;] życie, [das Leben zubringen; za kim, einem nachjagen.]

Pęk, *u*, *m.* [Gebündel, Bund,] *m.*

Pękaty, *adj.* [bauchig.]

Pękacieć, *nd.* 2. [bauchig werden.]

Pęknąć, dk. 2. Pękać, *nd.* 1. [platzen, aufplatzen, bersten.]

Pektoralny, *adj. n. p.* (pektoralne ziołka,) [Brustkräuter.]

Pelikan, *a*, *m.* Pelikan, *m.* pelikanowy, *adj.*

Pełnia, *i*, *f.* [Fülle, Vollheit, *f*; Vollmond,] *m.*

Pełnić, *nd.* 3. [erfüllen; voll machen; vollbringen, ausüben.]

Pełno. *adv.* [voll, vollauf; angefüllt; überall.]

Pełnoletni, *adj.* [volljährig, grossjährig.]

Pełnoletność, *i*, *f.* [Volljährigkeit, Grossjährigkeit,] *f.*

Pełnomoc, *y*, Pełnomocnictwo, *a*, *n.* Pełnomocność, *i*, *f.* [Vollmacht,] *f.*

Pełnomocnik, *a*, *m.* [Bevollmächtigter,] *m.*

Pełnomocny, *adj.* Pełnomocnie, *adv.* [vollmächtig; unbeschränkt.]

Pełność, *i*, *f.* [Fülle, Vollheit,] *f.*

Pełny, *adj.* (pełen) [voll, angefüllt, völlig.]

Pełzacz, *a*, *m.* [Kriecher.] *m.*

Pełznąć, dk. 2. Pełzać, *nd.* 1. [kriechen; verschiessen, die Farbe verlieren.]

Pendent, *u*, *m.* [Degengehenk,] *n.*

Penitentiaryusz, *a*, *m.* [Beichtiger, Pönitentiarius,] *m.*

Penitent, *a*, *m.* [Büssender,] *m.* penitentka, *i*, *f.* [Büssende,] *f.*

Pensya, *yi*, *f.* [Gehalt, *m.* Pension; Anstalt, Pensionanstalt,] *f.*

Pępek, *pka*, *m.* (Pępeczek, *czka*, *dim.*) [Nabel,] *m*; Magen aus einem Huhn.]

Pępie, *a*, *n.* [Blüthenknospe,] *f.*

Pępkowaty, *adj.* [wie ein Nabel beschaffen, nabelartig.]

Pępkowy, *adj.* [Nabel-.]

Pępowina, *y*, *f.* [Nabelschnur,] *f.*

Pępownik, *a*, *m.* [Durchwachs,] *m.*

Pępuszek, *szka*, *m.* [Nabelchen, *n*; kleiner Nabel.]

Percepta, *y*, *f.* przychód, wziątek, [Einnahme, *f.* Empfang,] *m.*

Peregrynacya, *zob.* [pielgrzymowanie.]

Perełka. Perełeczka, *zob.* Perła.

Perelnik, *a*, *m.* [Perlenfischer; Perlenhändler,] *m.*

Perfumować, *nd.* 2. [parfümiren, wohlriechend machen.]

Perfumy, *mów*, *pl.* [wohlriechende Sachen Parfumen.]

Pergamotka, *i*; *f.* [Bergamotte, Bergamottenbirne,] *f.*

Perka, *i*, *f.* [eine Art kleiner gedörter Fische.]

Perła, *y*, *f.* (Perełka *dim.*) Perle, *f. fig.* Zierde, Ehre.] *f.*

Perlantka, *i*, *f.* [Perlenborte, *f.* Perlenbesatz,] *m.*

Perłowiec, *wca*, *m.* [Perlenschmetterling,] *m.*

[illegible]eny [illegible]

[P]erczan (= Perzagno) część Kotarskiej zatoki w Dalmacji.

[Pe]rast (wł. Perasto) [illegible] v. Cattaro w Dalmacji.

Pegasus. [illegible] co go [illegible] kopytem lotny koń (Kl.)

Peczeniżyn [illegible]

Pętka wojewoda Bessow.

Pebalgen (w Liflandii?)

Pękowski: własny Pękowskiego piesek (R. 1619)

[illegible] je dogrzewa (Kl.) [illegible] s. [illegible] n. [illegible] (= pełnić) [illegible] puchlizi, [illegible]

[illegible] (grün persay) [illegible]

[P]ętnąć (spełzłem), popełzły; cf. [illegible], f. pleśń

opełzły = opalony [illegible], blaß [illegible] (. popełzły = spło- wiały, płowić

pęchnąć = [illegible], [illegible] f. pisać napchać = [illegible] f. dychać, tkać; cf. [illegible], pellere; [illegible] [illegible] pęzychać [illegible] pchać.

dzieci gdy się uczą pływać pod piersi pęcherz albo korek ścielą niż się ośmielą. (Kl.) cf. pąk [illegible] = Blatter f. ptaszy.

Pęcherz f. bąbel - cf. spęczać [illegible] f. pacha, pach Pęcherz 1, = bąbel (pustula, [illegible]) 2, u człeka, w zwierząt od uryny = macherzyna; 3, [illegible] (vesica, folliculus): cf. pęcherzyna = miechunki

cf. [illegible], πομφόλυξ, [illegible], umbo, f. bąbel, R. [illegible]

cf. [illegible] f. piasta, [illegible] f. [illegible]

f. [illegible]

f. pąk, [illegible]; cf. pampinus, [illegible] papilla

f. bąbel, [illegible]

· pędzić cf. [illegible], ἐπείγω, pello, [illegible], budzić, σπεύδω zamestanowieniem [illegible] (1807) [illegible]

= o zworki

pęk, [illegible] fascis, [illegible] f. pałka, [illegible]

Pęknąć [illegible] [illegible] cf. [illegible] popękały, [illegible]

[illegible] (Kl.

[illegible] Kogut perłę (R. 1619) cf. [illegible] (bób [illegible] cf. perłowa maść = bdellium, color [illegible] = bzdeć

Piaseczyński Casimirus Piaseczyrius Tribunus, Ostrolecensis praefectus) ; (Alexander Piaseczynski Castellanus ... , ... grodensis in Severia praefectus

Peznek ... w Węgrzech w Miasteczku Peziniku, ... Peszt ... : pesztskie życie.

Pestum: Idźcie do Pestu Charitos zwyczajne gdzie są ogrody sowito rodzajne: przynieście róży najbujniejsze krzaki zostawcie braki (Kl).

Peroj (Пероj) ... kolonia Czarnogórców

Pernawa ... (1419)

... per-pes, perpetuus ... fingo ... filum = figura) ...

pewny = pełny ... pewnej wiadomości naszej ...

persona ... (1601)

Piąć ... (P. ...) ...

Pere ... = ... wąs, perz ...

perka ... pecka; os, ...

Pestka ... nabrania ...

Piasek ... nocówka ...

Petarda ...

Perłowy,
[Perl
hühn
graup
Perora, y
mu p
Perpendy
Perpendy
recht.
Pers a,
sisch.
Persona,
Perspekty
tivisc
Persya,
[P
Peruka,
peruk
Perukarz,
quier,
Peryod,
Peryodyc
zu ge
Perz, u,
Getre
Perzyna,
cie
deln.]
Perzysty,
deras
Pestka,
Stein,
Pętać,
ein P
Petarda,
bram,
Petecie,
fieber,
Pętelka,
ge,]
Pętko, a,
Pętla, i,
Schlin

Perłowy, *adj.* [Perlen-;] perłowa macica, [Perlenmutter,] *f.* kury perłowe, [Perlhühner,] perłowe krupki [Perlengraupe.]

Perora, *y, f. zob.* przemowa, *tr.* wyrznąć mu perorę, [Verweiss geben.]

Perpendykuł, *u, m.* [Perpendikel,] *m.*

Perpendykularny, *adj.* prostopadły, [senkrecht, bleyrecht.]

Pers, *a, m.* [Perser,] *m.* perski, *adj.* persisch.]

Persona, *zob.* Osoba.

Perspektywa, *y, f.* [Perspective; perspectivische Aussicht, *f.* Fernglas,] *f.*

Persya, *yi, f.* [Persien,] *n.* persyanka, *i, f.* [Perserinn, *f.* Frauenbirne,] *f.*

Peruka, *i, f.* (Peruczka, *dim.*) [Perücke, *f.* perukowy, *adj.*

Perukarz, *a, m.* [Perückenmacher, Peruquier,] *m.* perukarski, *adj.*

Peryod, *u, m,* [Zeitperiode, *f.* Punctum,] *n.*

Peryodyczny, *adj.* [zeitlich; periodisch, zu gewissen Zeiten erscheinend.]

Perz, *u, m.* [Queckengras, Unkraut im Getreide,] *n.*

Perzyna, *y, f.* [glühende Asche,] *f.* obrócic w perzynę, [in Asche verwandeln.]

Perzysty, *adj.* [voll Unkraut; voll Loderasche.]

Pestka, *i, f.* [harter Kern in Früchten, Stein, Obstein,] *m.* pestkowy, *adj.*

Pętać, *nd.* 1. [Fesseln anlegen;] konia, ein Pferd koppeln.]

Petarda, *y, f.* szturmak do wyłamywania bram, [Petarde,] *f.*

Petecie, Petocie, *pl.* [Petetschen; Fleckfieber, *n.* peteciowy, *adj.*

Pętelka, *i, f* [kleine Schleife, Schlinge,] *f.*

Pętko, *a, n.* [kleine Fessel, Fesselchen, *n.*

Pętla, *i,* Pętlica, Pętlina, *y f.* [Schleife, Schlinge,] *f.*

Pęto, *a, n.* [Fessel, Fusschelle, Beinschelle,] *f.*

Petryfikacya, *zob.* Skamieniałość.

Pewien, *zob.* Pewny.

Pewnić, *nd.* 3. [vergewissern, versichern, sicher machen.]

Pewnie, Pewno, *adv,* [gewiss, sicher, ohnfehlbar.]

Pewność, *i, f.* [Sicherheit, Gewissheit; Zuversicht,] *f.*

Pewny, Pewien, [gewiss, sicher, untrüglich; gewisser, jemand.]

Peys, *u, m.* Peysy, *pl.* [herabhängender Ringelhaar der Juden.]

Pęzel, *zla,* Pędzel, *dzla, m.* (Pędzelek, Pędzlik. *dim.*) [Pinsel,] *m.*

Pęzlować, Pędzlować, *nd.* 2. [pinseln, mit dem Pinsel bestreichen.]

Pfe! *excl.* pfuy! [hässlich,]

Pjać, *nd.* 2. [Krähen, wie ein Hahn krähen; singen, besingen.]

Piąć, *nd.* 2. Knüpfen, heften;] się, [emporstreben, hinan klettern.]

Pięciokąt, *a, m.* [Fünfeck,] *m.* pięciokątny *adj.* fünfeckig.]

Piądź, *zob.* Piędź, Pian, *zob* Pion.

Piana, *y, f.* (Pianka) [Schaum, *m.* Schlacke.] *f.*

Pianka, *i, f.* zięba [Weidenzeisig,] *m.*

Piar, Pijar, *a, m.* [Piaryst,] *m.* pijarski, *adj.*

Piaseczniczka, *i, f.* [Sandbüchse, Streusandbüchse,] *f.*

Piasek, *sku. m.* [Sand,] *m.*

Piaskokrusz, *u, m.* [Sanderz,] *n.*

Piaskowaty, *adj.* [Sandähnlich, etwas sandig.]

Piaskowiec, *wca, m.* ptak, [weisse Mewe, Meerschwalbe,] *f.*

Piaskownia, *i, f.* [Sandgrube,] *f.*

Piaskowy, *adj.* [Sand-, sandicht;] piaskowe ziele, Sandkraut.]

Piast, *a*, *m*. [Piast, alter Herzog von Polen; von Geburt jeder Pole,] *m*.
Piasta, *y*, *f*. [Nabe am Rade,] *f*.
Piastować, *nd*. 2. [in den Armen tragen, warten, pflegen; urząd, ein Amt verwalten.]
Piastowy, *adj*. *von*. Piast und Piasta.
Piastun, *a*, *m*. [Wärter: Kinderwärter,] *m*.
Piastunka, *i*, *f*. [Kinderwärterinn, Wärterinn,] *f*.
Piaszczysty, *adj*. [voll Sand, sandig.]
Piaszczyzna, *y*, *f*. [Sandboden, *m*. Sandfläche,] *f*.
Piątek, *tku*, *m*. [Freytag,] *m*. piątkowy, *adj*.
Piątka, *i*, *f*. [die Fünf; Fünfe in der Karte; im Münzgelde.]
Piątno. Piętno, *a*, *n*. [Mahlzeichen, Brandzeichen, *n*. Stempel,] *m*.
Piątnować, Piętnować, *nd*. 2. [brandmarken, stempeln, bezeichnen.]
Piątodniowy, *adj*. jeden fünften Tag, fünftägig.]
Piąty, *adj*. *num*. [der fünfte.]
Pić, *nd*. 2. [trinken; saufen, dem Trunke ergeben seyn; einsaugen.]
Picie, *a*, *n*. [Trinken; Saufen *n*; *pass* Trunk, *m*. Getränke,] *n*.
Piec, *nd*. 2. [backen, braten; brennen; heiss machen.]
Piec, *a*, *m*. [Ofen, *m*; hutarski, hoher Ofen, Schmelzofen.] *m*.
Pięć, *ciu*, *num*. *card*. [fünf, fünf an der Zahl.] *proverb*. ni w pięć ni w dziewięć, [weder gehauen, noch gestochen.]
Piecak, *a*, *m*. [eiserner Kochtopf, Ofentopf,] *m*.
Pięćdziesiąt, [fünfzig,] z tego wszystkie derivativa.]
Piechota, *y*, *f*. [Fussvolk, *n*. Infanterie, *f*. das Zufussegehen.]
Piechotnik. *a*, *m*. [Fussgänger, Infanterist,] *m*.

Pięciodniowy, *adj*. [fünftägig.]
Pięciokąt, *a*, *m*. [Fünfeck,] *m*.
Pięcioletni, *adj*. [fünfjährig, *etc*.] wszystkie inne composita.
Pięćperst, *a*, *m*. ziele. [Fingerkraut,] *n*.
Pięćset, pięciuset, [fünfhundert,] pięćsetny, der fünfhunderste.]
Piecuch, *a*, *m*. [Ofenhüter, Stubenhüter,] *m*.
Piecyk, *a*, *m*. [kleiner Ofen, *m*. Oefchen,] *n*.
Piecza, *y*. *f*. [Sorge, Sorgfalt,] *f*.
Pieczara, *y*, *f*. [Gruft; Erdgruft,] *f*. pieczarowy, *adj*.
Pieczarka, *i*, *f*. [eine Art Erdschwämme, Champignons.]
Pieczątka, *i*, *f*. [Siegelring, *m*. Petschaft,] *n*.
Pieczątkarz, *a*, *m*. [Petschierstecher,] *m*.
Pieczęć, *ci*, *f*. [Siegel, Petschaft,] *n*. pieczęciowy, *adj*.
Pieczeń, *i*, Pieczenia, *f*. [Braten,] *m*.
Pieczeniarz, *a*, *m*. [Bratenesser bei fremden Tisch, Schmarotzer,] *m*.
Pieczętarz, *a*, *m*. [Siegler, Besiegler, Siegelbewahrer,] *m*.
Pieczętować, *nd*. 2. [siegeln, besiegeln, versiegeln.]
Pieczołować, *nd*. 2. [Sorge tragen, sorgen, besorgt seyn.]
Pieczołowitość, *i*, *f*. [Sorgfalt, Sorge,] *f*.
Pieczołowity, *adj*. Pieczołowicie, *adv*. [sorgfältig, besorgt.]
Pieczonka, *i*, *f*. [kleiner Braten,] *m*.
Pieczyste, *ego*, *n*. [Gebratenes, *n*. Braten,] *m*.
Pieczywo, *a*, *n*. [Backen, Gebäcke,] *n*.
Piędź, *dzi*, *f*. [Spanne,] *f*. piędziowy, *adj*.
Piędzisty, *adj*. [eine Spanne breit, spannig.]
Piega, *i*, *f*. [Sommersprosse, *f*. Sommermal, *n*. Sommerfleck.] *m*.
Piegowaty, *adj*. [Sommersprossig.]

Piegża [illegible], Mbuz. (Vogel), od Gnadenmuch. Piast przeniósł się do Gniezna, panuje lat 19, umiera roku 861.

Pieczyngi ?. Ulicze.

Piaszczyński: z Danii to przyszło, że Duńczyk Szwedowi odebrał. Teraz gdzie na sz Piaszczyński [illegible] do [illegible] w okazyi chwalebnie poległ (16..)

Piast = Faustus u. foveo (od Faunus, ?. Bóg) = Pan u. paść) पात cf. piastić, cf. szpan cf. piastić ?. płodzić

Piasta χνόη (cf. piana χνόη u. piasek (u. [illegible] [illegible] [illegible]), cf. pępek; πλήμνη. τόρμη. χοινίκιον

Piastować ?. Dobrze

πεντάφυλλον quinquefolium, [illegible] pięciolist, pentapetes, πεντάστιχος πενταστιχον, χαμαίζηλον

- piękny, cf. πίθηκος, pielęgnować. pflegen, Pflege [illegible]. cf. opieka. [illegible], w żadnej pieczy nie miał (1543) [illegible] pieczą (1543) [illegible] [illegible]. cf. [illegible], studium ?. spieszyć u. piec als brennt. cf. [illegible]. cf. baczyć (cf. bezpieczeństwo Sicherheit, bezpiecznie = sans gêne = [illegible] familiär. ?. pieczołować

[illegible] pod pieczęcią; gdzie dla lepszey wiary y pewnoszy pieczęć cf. [illegible] [illegible], [illegible], cera, cerae vel pece ?. wosk.
[illegible] własną przytłoczyłem i ręką swą własną podpisałem (1575)
[illegible], cf. patron [illegible] patrona, ?. piec ?. pecak.
Pieczenia ein gutes Brühen [illegible] Mutfleisch, pieczeń Das [illegible] gebratenes Fleisch. Pieczonka Dim. ?. [illegible] pieczenie [illegible] pieczeń, żeby mu nie [illegible] na [illegible], a [illegible] na [illegible], [illegible]

[illegible] zamurowany, [illegible]

satagere - [illegible], [illegible]

[illegible], przeniesie; Dziś nic jutro nic, [illegible], [illegible] [illegible] ktoś nie [illegible], bywa zdrów, kto nie [illegible] [illegible] (16) kto sila piec [illegible] pobiec, [illegible] [illegible] (16) [illegible] a nie [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] pot.

Piec, cf. lat. [illegible] [illegible], [illegible] pekke (Göll. piekło, [illegible] ?. piec
Dziś sroższa męka go piecze (1583) [illegible] pinsere, pistor ?. miał, mąka ?. pita, pieczęć, [illegible] [illegible] [illegible] ?. pecak. cf. [illegible] [illegible]
Piec: kiedy P. Bóg zechce, y na piecu [illegible] (Sz. 1629); kto w piecu łeża [illegible] [illegible] szczęściem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] - [illegible] się od słońca (cf. spocić)

cf. [illegible] (?. [illegible]), assum, assura (u. ardere, arsura), pieczysto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]: jakbym od swego stania nie ustąpił przed [illegible] [illegible] miał y pieczęci [illegible] [illegible] ?. [illegible] u. piąć [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ?. [illegible] [illegible] ?. pięta [illegible] = [illegible] [illegible]

cf. Dobra, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible])

pień A. neue P. [illegible] (ramię, bark) [illegible]

[illegible] w pieniądzach [illegible] ma pieniędzy [illegible] Pieniądze [illegible] cf. κέρμα, [illegible] [illegible] = κέρμος, κείρω, κόπτω), [illegible] (= nummi signata) [illegible] [illegible] Pieniądz [illegible] Jana = zadatek; [illegible] topiatna. Ung. penz geld

[illegible] dusza na powietrze żałosne wiekła: [illegible] w one [illegible] zgrzytając do piekła (XII), bój się i okrutnego piekła a jego męką nie bój [illegible] Wolno do piekła bydło [illegible] pół nory, otworem stoi tu piekło [illegible] mocy [illegible]

piękny cf. piecza, [illegible], [illegible] cf. [illegible] cf. [illegible] (gr. [illegible]) cf. [illegible] piękny w. pęk. pęcznieć [illegible] pulcher z pulchny; cf. venustus, Venus = venustas (l. pani) cf. [illegible] (ważyć): piękrzyć = comere (cf. κοσμεῖν, καλός. upiększony = upstrzony

[illegible] cf. lubić [illegible], [illegible]

pielgrzym. trzeba na świętej drodze bardzo często [illegible], trzeba [illegible], trzeba się boga swego lękać, prawdziwie pok[u]tować, z zbawieniem gadać, w kościelech przed ołtarzami [illegible] [illegible] trzeba grzechy wyznawać i żałować za [illegible] [illegible] świętych [illegible], [illegible] [illegible] z wielkiej [illegible] [illegible] drogi [illegible] [illegible] pielgrzymem [illegible]

Piekarcz
ckerg
Piekarka
Piekarnia
pistrinum Back
Piekarsk
Piekarstv
Piekarz,
Piekarzy
Back
Piekiełk
ofen,
Piekielni
götti
Piekielni
Verd.
Piekielny
ogie
mien
Piekło,
Pięknić,
nd. 2
Pięknie,
Piękność
Piękny,
Piękrzyć,
nern,
Piękrzyci
m.]
Piękrzyd
Schn
Piel, i, f.
Pielacz,
Jäthe
Pielęgow
warte
Pielęgow
ge,]
Pielgrzym
manu
Pielgrzym
pielgr
Pielgrzym
wallfa

Piekarczyk, *a*, *m*. [Bäckerknecht, Bäckergeselle,] *m*.

Piekarka, *i*, *f*. [Bäckerinn,] *f*.

Piekarnia, *i*, *f*. [Bäckerey: Backstube, *f*. Backhaus,] *n*.

Piekarski, *adj*. [Bäcker-.]

Piekarstwo, *a*, *n*. [Bäckerhandwerk,] *n*.

Piekarz, *a*, *m*, [Bäcker,] *m*.

Piekarzyć, *nd*. 4. [einen Bäcker abgeben, Bäcker seyn.]

Piekiełko, *a*, *n*. [Mänerchen am Stubenofen, *n*, Ofenhölle,] *f*.

Piekielnica, *y*, *f*. [Höllenweib, *n*. Höllengöttinn, Furie,] *f*.

Piekielnik, *a*, *m*. [Höllenfürst, Satanas; Verdammter,] *m*.

Piekielny, *adj*. [Höllen-, höllisch: *med*. ogień, [Gangrene, kalter Brand;] kamień, Höllenstein.] *m*.

Piekło, *a*, *n*. [Hölle,] *f*.

Pięknić, *nd*. 3. [schön machen;] Pięknieć *nd*. 2. [schön werden.]

Pięknie, *adv*. [schön, niedlich, zierlich.]

Piękność, *i*, *f*. [Schönheit,] *f*.

Piękny, *adj*. [schön.]

Piękrzyć, *nd*. 4. [schön machen, verschönern, putzen.]

Piękrzyciel, *a*, *m*. [Schminker, Aufputzer, *m*.] piękrzycielka, *f*.

Piękrzydło, *a*, *n*. [Putz, Schmuck, *m*. Schminke,] *f*.

Piel, *i*, *f*. ziele, [Hundsdille,] *f*.

Pielacz, *a*, *m*. [Jäther,] *m*. Pielaczka. *f*. Jätherinn,] *f*.

Pielęgować, pielęgnować, *nd*. 2. [pflegen, warten.]

Pielęgowanie, Pielęgnowanie, *a*, *n*. [Pflege,] *f*

Pielgrzym, *a*, *m*. [Pilger, Wallfartsmann,] *m*.

Pielgrzymka, *i*, *f*. [Pilgerinn, *f*. statt,] pielgrzymstwo, [Pilgerreise,] *f*.

Pielgrzymować, *nd*. [pilgern, wandern, wallfarthen.]

Pielgrzymski, *adj*. [Pilger-.]

Pielgrzymstwo, *a*, *n*. [Pilgerstand, *m*; Wallfarth, Pilgerreise,] *f*.

Pielidło, *a*, *n*. [Gäten, Jäten,] *n*.

Pielucha, *y*, *f*. (Pieluszka, *dim*.) [Windel, Kinderwindel,] *f*.

Pieluszczany, *adj*. [Windel-.]

Pień, pnia, *m*. [Stamm eines Baumes, Rumpf.] *m*.

Pieniać, *nd*. 1. [prozessiren, Prozess führen.]

Pieniactwo, *a*, *n*, [Prozessucht,] *f*. pieniacki, *adj*. [prozessüchtig.]

Pieniacz, *a*, *m*. [Prozessüchtiger,] *m*. Pieniaczka,] *f*.

Pieniądz, *a*, *m*. [Scherf, *m*. Geldstück, Geld,] *n*.

Pieniążek, *żka*, *m*. [Scherflein, *n*. Heller, *m*. pieniążkowy, *adj*.

Pienić, *nd*. 3. [schäumend machen, schäumen.]

Pienie, *a*, *n*. [Krähen; Singen, *n*. Gesang,] *m*.

Pieniek, *nka*, *m*. [Klötzchen, kleiner Klotz, dünner Stamm,] *m*.

Pieniężny, *adj*. [Geld-, Geld betreffend, geldreich.]

Pienięzyć, *nd*. 4. [zu Gelde machen, in Geld verwandeln.

Pienisty, *adj*. [schäumig, schäumend, voll Schaum.

Pienka, *i* *f*. konopie [Hanf,] *m*. pienkowy, *adj*.

Pieprz, *u*, *m*. [Pfeffer,] *m*.

Pieprzyć, *nd*. 4. [pfeffern, mit Pfeffer anmachen.]

Pieprzno, *adj*. [gut gepfeffert, eig. und fig.]

Pieprznik, *a*, *m*. [Pfefferschwamm, Pfefferling,] *m*.

Pieprzojad, *a*, *m*. [Pfeffervogel, Pfefferfrass,] *m*.

Pieprzowy, *adj*. [Pfeffer, pfeffern-.]

Pieprzyca, *y*, *f*. [Pfefferkraut,] *n*.

Pierać, *zob.* Prać.

Pierdnać, Piardnąć, 2. [einen Furz lassen, farzen.]

Pierdoła, *y*, Pierdziel, *a*, *m*. [Farzer, Furzer,] *m*.

Pierdolić, *nd*. 3. [fades Zeug plappern.]

Piernat, *a*, *m*. (Piernacik *dim*. [Unterbett, Federbett,] *m*.

Piernik, *a*, *m*. (Pierniczek, *czka*, *dim*.) Pfefferkuchen; Honigkuchen,] *m*.

Piernikarz, *a*, *m*. [Pfefferküchler, Lebküchler,] *m*. piernikarka, *f*.

Pierś, *i*, *f*. [Brust, *f*. Busen,] *m*.

Pierścień, *nia*, *m*. [Pierścionek, *dim*. [Ring, Fingerring,] *m*.

Pierścieniowy, Pierścionkowy, *adj*. [Ring-.]

Pierściennica, *y*, *f* Ringkästchen, Schmuckkästchen,] *n*.

Pierściennik, *a*, *m*. [Ringemacher, Ringehändler,] *m*.

Piersiczki, *dim*. von Pierś.

Piersiowy, *adj*. [Brust-;] sztuka mięsa [Brustkern.]

Piersisty, *adj*. [Starkbrüstig], hochbrüstig.]

Pierw, Pierwéy, *adj*. [zuerst, vorher, anfänglich.]

Pierwiastek, *stka*, *m*. [Erstling, der erste in irgend etwas;] pierwiastka.] *f*.

Pierwiastkowość, *i*, *f*. [Anfänglichkeit, Ursprünglichkeit,] *f*.

Pierwiastkowy, *adj*. [anfänglich, ursprünglich.]

Pierwiosnka, *i*, *f*. [primula, Primel, Schlüsselblume,] *f*.

Pierworodność, *i*, *f*. [Erstgeburt,] *f*. Pierworodny, *adj*.

Pierwospy, *pl*. [der erste Schlaf.]

Pierwotek, *tku*, *m*. [Anfang,] *m*. pierwotny, *adj*. *ob*. pierwiastkowy.

Pierwszeństwo, *a*, *n*. [Vorzug, Vorrang,] *m*.

Pierwszy, *a*, *e*. [der, die, das erste.]

Pierzany, *adj* [federn, gefiedert, voll Federn.]

Pierzch, *u*, *m*. Pierzcha, *y*, *f*. pierzchnienie, [Ausreissen, Fliehen,] *n*.

Pierzchliwość, *i*, *f*. [Furchtsamkeit; Ausreisserey,] *f*.

Pierzchliwy, *adj*. Pierzchliwie, *adv*. [furchtsam, flüchtig, ausreisserisch.]

Pierzchnice, *pl*. [Kinderpocken.]

Pierze, *a*, *n*. *coll*. [Federn, Gefieder, *n*. Wolle an Gewächsen,] *f*.

Pierzny, *adj*. [befiedert, mit Gefieder bedeckt.]

Pierzowy, *adj*. [Feder-.]

Pierzyć, *nd*. 4. [sich mausern, Feder verlieren, befedern, federn.]

Pierzyna, *y*, *f*. [Federbett,] *n*. pierzynowy, *adj*.

Pierzysty, *adj*. [federig, befiedert, voll Federn.]

Pierzywo, *a*, *n*. [Wäsche, *f*. Waschzeug zum Waschen.]

Pies, *psa*, *m*. [Hund,] *m*. psi, *adj*.

Pięść, *i*, *f*. [Faust,] *f*. dać pięścią, [einen Faustschlag geben.]

Pieścić, *nd*. 3. [zärteln, verzärteln,] się, [zärtlich thun.]

Pieścidło, *a*, *n*. [etwas gar Allerliebstes, Zärtliches.]

Pięściowy, *adj*. [Faust-.]

Pieśń, *i*. *f*. [Lied, *n*, [Gesang,] *m*. pieśniowy,] *adj*.

Pieśniopis, *a*, *m*. [Liederdichter, Liederschreiber,] *m*.

Pieszczek, *zob*. Pieszczoszek, *et* Pieszczoch.]

Pieszczenie, *Subst*. *verb*. *v*. pieścić, pieszczenie, *adv*. [zärtlich, fein.]

Pieszczoch, *a*, *m*. (Pieszczoszek, *dim*,) [Zärtling, Weichling; *m*. Schätzchen] *n*.

Pieszczocha, *y*, *f*. (Pieszczoszka *dim*.) verzärteltes Frauenzimmer.]

pióro, pierzchnąć się dispergi, spargere

pannus ü penna, penis ſ. wąs.

pierwszym roku (1575). Kto pierwszy, ten lepszy

pszyk

= płochość

Dopiero iść musi nie pierzchliwie drogą (Koń) (1587)

co raz ucieka, pierzcha = płochy

parch, cf. Sleig (Grindschorf) v pierzchać pierzchnąć (aspergere)

(Merkury) w lotnie pierze skronie przyspowate. Kl.

pierze ołowne z papier

Pierś Ov. nepsu S. ... drattereulare

spierzeć. n. próż ... pierzchnąć ; pierzyć

Prusini haliery za niepotrzebny uważają zbytek. ... pierzyn.

by ... miała (P. 1619)

(Vogl.) : ... wulpes ... ; piesh ...

piescic, by napiecząc ... na ziemi ... samge ...

... psów śmierć ... Kto miłuje przyjaciela miłuje y psa jego ...

... ; ... di postis ... ; ... ſaſſen ... / ... ; ... ſ. zakona

pies, piszczeć ch. ... (cf. spierzyć ...) ſ. chuda ; ...

Pierścin, ... (= Petrulle) n. pies

... kto ... do młyna ... ; ... zna

cf. canis canere ü pieć ü piać

... niezezona ...

zchnie·
t; Aus·
[furcht·
der, n.
der be·
ier ver·
erzyno·
ert, voll
schzeug
[einen
ln,] sie,
iebstes,
m. pie·
Lieder·
et Pie·
ić, pie·
, dim,)
zchen]n.
a dim.)

Pilecowie; Zadora. Piłkowie?;
Pikłowie; Popiel
Pind Pory Sondor: górale Pinda.
Pikardya w Picardie
Pinczow; wycinał

Pijawka hirudo sanguisuga, ... lumbricus, ...,
... ... = lampreda ... ...
... lampetra ... petras ... ..., mino.

Ptaszka wojewoda Jazwingów.

pieszo, pięta, pęto; piesza, piechota, piechty

marna śmierć za piętami (... ... ...) chodzi (Ry)
Daleko pięta oka (Pr. 1529) ... P. ... P. naznaczona planta
... ... (... ... ...), Pl...
... ... piętno ... wiaz ... vestigium ...

P... piknos, ... folles Pfuhl ...
...

Piłka ... Billardtafel = biliar

Piętro ... pięta ... ... pagenas ... (... ...);
... piętro ... ...

... = pieczenie

... ... pielęgnować, ... vigil ... lubić

Pigwa cotoneum, malum canabum, cydonium, chrysomelum,
... ...

Pilón ... Pelz pelliss ... pleć ... pilśń, ...
... ..., ..., ... subcoacta
... ... pleć ... ... biełć ...
...

Pieszczot...
f. etw
Pieszek,
Bauer
Pieszkien
Pieszo,
[eine
Pięta, f.
Piętak, a
polni
Piętnaści
zehn
Piętnastk
Piętnasto
Piętnasty
Piętno,
wać.
Pietraszı
Feld
Piętro, P
in ei
Pietrusz
Pietrzyć.
aufth
Pigłówka
Pigmejcz
Pigułka.
pigu
Pigwa,
pigw
Pijać, fr
gen;
Pijacki,
[Sau
Pijaczys
ter S
Pijak, a,
Pijanica
Piano, a
Trun
Pijaństw
f. Sa

Pieszczota, *y*, *f*. [Zartheit, Weichlichkeit, *f*. etwas Allerliebstes.]

Pieszek, *szka*, *m*. [im Schachspiele der Bauer.]

Pieszkiem, *adv*. piechotą, [zu Fuss.]

Pieszo, *adv*. [zu Fuss, Fuss] iść pieszo, [eine Fussreise machen.]

Pięta, *y*, *f* [Ferse; Hacke,] *f*. piętny, *adj*.

Piętak, *a*, *m*. [Fünfgröschelstück, *n*. Fünfpolnischergroschen,] *m*.

Piętnaście, piętnastu, *num. card*. [fünfzehn.]

Piętnastka, *i*, *f*. [die Zahl Fünfzehn.]

Piętnastoletni, *adj*. [fünfzehnjährig.]

Piętnasty, [der Fünfzehnte.]

Piętno, Piętnować, *zob*. Piątno, Piątnować.]

Pietrasznik, *a*, *m*. [Klettenkerbel, *m*. Feldklette,]

Piętro, Piatro, *a*. *n*. [Stockwerk, *n*. Stock in einem Hause, *m*. Stufe.]

Pietruszka, *ob*. Piotruszka.

Piętrzyć. *nd*. 4. [Stockwerke aufsetzen, aufthürmen, emporheben.]

Pigłówka, *i*, *f*. [eine Art Birnen.]

Pigmejczyk, *a*, *m*. [Zwerg,] *m*.

Pigułka. *i*, *f*. (Pigułeczka, *dim*.) Pille, *f*. pigułkowy, *adj*.

Pigwa, *y*, *f*. [Quitte, *f*. Quittenbaum,] *m*. pigwowy, *adj*.

Pijać, *freq*. [oft trinken; zu trinken pflegen; saufen.]

Pijacki, *adj*. [Sauf-, Saufer-; *np*. gospoda, [Saufgelage.]

Pijaczysko, *a*, *m*. *et n*. [Saufaus, completer Saufer,] *m*.

Pijak, *a*, *m*. [Säufer,] *m*.

Pijanica, *y*. *f*. *et m*. *zob*. Pijaczysko.

Piano, *adv*. po pijanu, [trunken, in der Trunkenheit.]

Pijaństwo, *a*, *n*. [Trunkenheit, Sauferey. *f*. Saufen,] *n*.

Pijany. *adj*. [besoffen, betrunken.]

Pijar: *ob*. Piar.

Pijatyka, *i*, *f*. [Zechen, Saufen,] *n*.

Pijawka, *i*, *f*. [Blutigel.] *m*. morska, [Lamprete,] *f*, pijawczany, *adj*.

Pikiet, *u*, *m*. Pikieta, *y*, *f*. [Picket, *n*. Feldwache, *f*, Picketspiel,] *n*.

Pikinier, Pikownik, *a*, *m*. [Pickenträger,] *m*.

Piknać, *act*. 1. [stechen, frappiren, durchdringen; einen pipenden Ton von sich geben.]

Pikować, *nd*. 2. [mit Tüppeln bunt machen.]

Piła, *y*, *f*. [Ball zum Ballspielen, *m*; Säge *f*.] ryba, [Sägefisch,] *m*.

Piłka, *i*, *f*. [Ball zum Spielen, *m*. Handsäge, Pfropfsäge,] *f*.

Pilnik, *a*, *m*. [Feile,] *f*.

Pilnikarz, *a*, *m*. [Feilenhauer, *m*.

Pilno, Pilnie. *adv*. [ämsig, fleissig; eilends, dringend.]

Pilność. *i*, *f*. Aufmerksamkeit, *f*. Fleiss, *m*. Bestreben.] *n*.

Pilnować, *nd*. 2. [in Acht nehmen, sich befleissigen, etwas abwarten, beobachten, hüthen.]

Pilny, *adj*. [fleissig, achtsam, sorgfältig; eilend.]

Piłować, *nd* 2. [feilen.]

Pilśń, *i*, *f*. [Filz,] *m*. pilśniowy, *adj*.

Piołun, *u*, *m*. [Wermuth, *m*. *tr*. Bitterkeit,] *f*. piołunowy. *adj*.

Piołunować. *nd*. 2. [mit Wermuth anmachen.]

Piołunowy, Piołunkowy, *adj*. [Wermuths-]

Pion, *u*, *m*. [Bleyschnur, *f*. Senkley, *n*. Sondirnadel,] *f*.

Pionować, *nd* 2. [mit der Bleyschnur messen; die Wunde sondiren.]

Pionowy, *adj*. Pionowo, *adv*. [senkrecht, perpendiculair.]

Piórko, *a*, *n*. [kleine Feder, *f*. Federchen,]

n. do zębów, [Zahnstocher,] m.

Piórnica, y, f. Piórnik, a, m. [Federbüchse, f. Pennal,] n.

Pióro, a, n. [Feder, Schreibfeder; fig. Schrift, Schreibart,] f.

Piorún. u, m. [Donnerschlag, Blitz.] m. piorúnowy, adj.

Piorúnować, nd. 2. [donnern, eig. u. fig.

Piosnka, i, f. [dim. Liedchen,] n.

Piotruszka, Pietruszka, i, f. [Petersilie,] f. piotruszczany, adj.

Pipa, y, f. (Pipka, dim) Pipe, f. [Röhrchen, n. burl. Tabakspfeife,] f.

Piramida, y, f. ostrosłup, [Piramide,] f.

Piróg, a, m. (Pirożek, żka; dim.) eine Art gefüllter Klösse.]

Pisać, nd. 2. [schreiben.]

Pisanka, i. f. [gemaltes Osterey.] n.

Pisarek, rka, m. contem. [elender Schreiber, Dorfschreiber,] m.

Pisarnia, i, f. [Schreibstube, Schreibkammer,] f.

Pisarski, adj. [Schreib-; Schreiber-. Schriftsteller-.]

Pisarstwo, a, n. [Amt eines Schreibers, Notariat,] n

Pisarz, a. m. [Schreiber; Schriftsteller; Notarius,] m. pisarzowy, adj

Pisk, u, m. [Pipen, pipendes Pfeifen.]

Pisklę, ęcia, Pisklątko, a, n. [Rüslein, Piphuhn,] n.

Piskliwy, adj. [pipend; weinerlich, wimmernd.]

Piskorz, a, m. [Beissker, Peissker,] m.

Piśmiennictwo, n. [Schriftstellerey, Literatur,] f.

Piśmiennik. a, m. [Schriftgelehrter,] m.

Piśmienność, i, f. [Schriftkenntniss, Literatur,] f.

Piśmienny, adj. [Schrift-, Schreibe-,] wojna piśmienna, [Federkrieg.]

Pismo, a, n. [Schrift,] f. na piśmie, [schriftlich;] pismowy, adj.

Pismolej, eja, m. [Schriftgiesser,] m.

Pisnąć, ob. Piszczeć.

Pisownia, i, f. [Schreibart, Rechtschreibung, Orthographie, f.

Pistolet, u, m. (Pistolecik, a, dim.) [Pistole f. ein Shiessgewehr und eine Geldmünze,] pistoletowy, adj. [Pistolen-.]

Pisywać, freq. 2. [oft schreiben, zu schreiben pflegen.]

Piszczałka, i, f. [Pfeife, Rohrpfeife] w organie, [Orgelpfeife,] f.

Piszczeć, nd. 4. [pfeifen; pipen; tr. wimmern.]

Piszczek, czka, m. [Pfeifer, m. milit Cartaune,] f.

Piszczel, i, f. [Pfeife, f. anat. Röhrknochen, m. Röhrbein,] n.

Pity, adj. [trinkbar, das sich trinken lässt.]

Piuska, i, f. [Priesterkäppchen.] n.

Piwko, ob. Piwo.

Piwnica, y, f. (Piwniczka, dim.) [Keller,] m. piwniczny, adj.

Piwny, adj. von Piwo.

Piwo, a, n. (Piwko, dim.) [Bier,] n.

Piwonia, i, f. [Pöenie, Pfingstrose,] f.

Piwosz, a, m. [Biersäufer, Biertrinker,] m.

Piwowar, a, m. [Bierbrauer,] m. piwowarski, adj.

Piwowarnia, i, f. [Bräuerey, f. Brauhaus,] n.

Piwsko, a, n. [elendes schlechtes Bier,] n.

Piżemko, a, n. [Bisamkraut,] n.

Piżmo, a, n. [Bisam,] m. piżmowy, adj.

Piżmować, nd. 2. [mit Bisam wohlriechen machen.]

Piżmowiec, wca, m. [Bisamthier, n. Bisamkäfer,] m.

Piżmownik, a, m. [Bisamhändler,] m.

Plac, u, m. [Platz, freier Platz,] m.

Płaca, y, f. [Zahlung, Bezahlung, f. Lohngeld,] n.

Placek, cka, m. [Fladen, platter Kuchen,] m.

Płachciany, adj. [von grober Leinwand, Laken-.]

Pistynka Nebenfl. des Pruth in Galizien, am ... Pistyn(a) ...: w Pistynie wyjechaliśmy na gościniec rządowy prowadzący z Kołomyi do Jabłonowa, Kosowa aż do Kut.

Pizańskie solarnie ... S. Piotr /. Marcellin.
S. Piotr /. Oxowy. /. ...
P. Potkow. Czarnecki znowu Wisłę wpław ... przebywszy koło Piotrkowa znowu za nim (królem Szwedzkim) nastepował (1655) ... w Piotrkowie na Sejmie walnym ...

Pióro / pero ... par, parost ... pieró ... obóz, bieg, równy, ... pióro ... ... (... pasi ...) ... fedjan. fenestra ... pióro ... pisarz ... pierzem ... piórem obóz iego napadły y większą mu część taboru urwał (16..) ... ferire (... 2duag ...) ... ferire ... pierzchać ... prać; ... uwinta = sierra ... piorun ... prać ... pisać ... prząd, ... moczgire ... nomierzyć.

... (słowiański fuel. piszczałka); piszczałka (świeglica) jest w użytku tylko u pasterzy w górach (Baidem fürst Hugon) ... piszczałki ten wnię nie gra (P. 1579) /. świecka

... gingen pfauler /. pasi ./. pypeć ... Korna

Pietruszka (petroselinum vulgare, ... apium verum, hortense ...)

... w ... (P. 1579)

Piróg ... n. pupórt n. nupt (farina, ferina)

pisać ... nie stworzę was przez ... piszą (Kl)
Tako się widzą tako się piszą (P. 1629) S. पिश (colorare), ... rtvatz.
... ... pewny. Pangere literas in cera mucrone calami (Colum). Pangi versus dicuntur cum in cera figuntur i.e. exarantur. Fest. ... pisać ... fest ... (... .)

... piwo ... (P. 1629). Gdzie ... piwa ... najlepsze piwa (16) /. ... piwo daleko, a wino blisko ... Sy piwo takiego nawarzył (16) /. zakwas. S. पीता ... पी

Piwonia ... ...

Pisarz ... ... scripturarius

Pisk ... pisk ... z ... miewa Tayna w ... P. 16.. = ... piszczenie (pipabus, ...)

... pigmentum pisać.

Piskorz (ob. węgorz) mustela fluviatili varia, ...

... na placu ... /. tyle /. ... ; ... ... /. ... /. Tap.

... centar ... Ślad, ... Ta ... /. ...

Plauen: Henryk v Plauen W. Mistrz (1411); Namiestn. Henryk Reuss v. Plauen.

płachta z grubego płótna, [illegible] (taffa) f. płótno, Tuch [illegible] [illegible] Laken, [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] lodix [illegible] kołdra plaga [illegible] płacić [illegible], [illegible] (platea f. pole), fligere) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] luere, solvere, locare [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], nokajio

pląsy: taniec Słowinów furlańskich (tu dowki ples = koło) znany u Furlanów pod imieniem la Schiava bardzo jest podobny do rosyjskiego chorowodu albo do Serbskiego koła. wziąwszy się za ręce w koło chodzą to w prawo to w lewo i śpiewają.

spłaczem [illegible] [illegible] [illegible], 1601), [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] śmiech z płaczem [illegible], [illegible] żal [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]

Płaszcz [illegible] Plauen [illegible] blouse, lacerna, [illegible]
Płaszczyk: oszust swoje fałsze zdobi w piękne płaszczyki [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pretendonat ut palliam [illegible]
[illegible] popodnia, palla [illegible], [illegible] vestis; [illegible]

Płaszczyć displodere [illegible] [illegible]

[illegible], plorabundus.

[illegible] plaga [illegible] plagum, [illegible] [illegible], [illegible],
plaga, vulnus [illegible] blessé [illegible] blizna

Płat k. ramie [illegible] (płata) = płaszcz [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Płacząc [illegible] śmierci na własną tym [illegible] [illegible] [illegible], która [illegible] [illegible] nam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plangere. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (plorare) [illegible] plaudere [illegible] płoszyć, [illegible] łza lugere [illegible]

Płatać [illegible] [illegible] [illegible] płoszyć [illegible] rozbierać na części [illegible]

Płatać [illegible] pleść (nici kłąb) [illegible] peloton [illegible], płótno, [illegible] (glungum = gungam) [illegible] pląsać.

Plama [illegible], [illegible]

Pląsać: skrzydła mi pląszą (aniołowie) po podniebiu ([illegible] [illegible] pląsać

Płaskał plangere, plaski planu, pleść [illegible] = [illegible] [illegible] [illegible] płoszyć, plazować, pękać, plaudere [illegible] [illegible] [illegible] plangere, [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] pleść; plaskiec [illegible] [illegible] wałkoń [illegible]
[illegible] [illegible] planktus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Kłapouchy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], largus, lurinicius

Plam [illegible] [illegible] [illegible]

Płachta, *y, f.* [grobes Leintuch, Laken, *m.*]
Płacić, *nd.* 3. [zahlen, bezahlen, lohnen.]
Plackiem, *adv.* [platz! mit einem Platz!]
Placówka, *i, f* [Feldposten, Vorposten,] *m.*
Placowy, *adj. ob.* Plac.
Placuszek, *szka, m.* [kleiner Fladen.] *m.*
Płacz, *u. m.* [Weinen,] *n.* padoł płaczu, [Jammerthal,] *n.*
Płaczek, *czka, m.* [Greiner, der immer weint; Tölpel,] *m.*
Płaczka, *i, f.* [Greinerinn, *f.* Klageweib,] *n.*
Płaczliwość, *i, f.* [Weinerlichkeit, *f.* Weinen,] *n*
Płaczliwy, *adj.* Płaczliwie, *adv.* [weinerlich; zum Weinen geneigt.]
Plaga, *i, f.* Plage, *f.* [Schlag, Streich, *m.* Himmelsstrich,] *m.*
Płakać, *nd.* 2. [weinen; flennen. greinen; thränen.]
Plama, *y, f.* (Plamka *dim.*) [Flecken, Schmutzflecken,] *m.*
Plamić, *nd.* 3. [schmutzig machen, beflecken,]
Plamisty, *adj.* [leicht zu beflecken, fleckbar; fleckig.]
Plamowiec, *wca, m.* [eine Art bunter Heuschrecken.]
Planeta, *y, m.* [Planet, Wandelstern,] *m.* planetowy, *adj.*
Planta, *y, f.* Plan, *u, m.* [Plan, Entwurf, Abriss,] *m.*
Pląsać, Pęsać, *nd.* 1. [tanzen, springen, mit Action tanzen.]
Plaskać, *nd.* 1. [platschern, einen plätschernden Geräusch machen.]
Płaski, *adj.* [platt, flach; breit; fade, seicht.]
Płasko, *adv.* [flach in die Breite.]
Płaskorzeźba, *y, f.* [Basrelief,] *n.*
Płaskość, *i, f.* [Fläche, flache, Breite, *f.* Leerheit, Fadheit,] *f.*
Plaskur, *a, m.* [flaches rundes Stück von etwas; Oblate,] *f.*
Plasnąć, dk. 2. [mit Platzen hinfallen, hinstürzen.]

Plastr, *u, m.* (*dim.* Plastrzyk, *a, dim.*) [Wundpflaster,] *n.* miodu, [Honigscheibe,] *f.*
Plastrować, *nd.* 2. [bepflastern;] drzewo; einen Baum oculiren.]
Pląsy, *sów, pl,* [Tanz, *m.* Tanzen, *n.* eine Art lustiger Gedichte.]
Płaszać, *ob.* Płoszyć.
Płaszcz, *a, m.* (Płaszczyk, *a, dim.*) [Mantel,] *m.* płaszczowy, *adj.*
Płaszczka, *i, f.* [Platteisse, *f.* Plattfisch,] *m.*
Płaszczyć, *nd.* 4. [platt oder flach machen,] się, [flach werden; *fig.* sich bis zur Erde bücken, sich erniedrigen.]
Płaszczysty, *adj.* [flach, platt.]
Płaszczyzna, *y, f.* [Fläche,] *f.*
Płat, *u, m.* [Lappen, Hader, *m.* Flicktuch,] *n.* płaca.
Płata, *y, zob.* Płaca.
Płatać, *nd* 1. [spalten, schlitzen; zerhauen, etwas anstellen.]
Plątać, *nd.* 1. [verwickeln, verwirren; straucheln.]
Plątanina, *y, f.* [Wirrwarr, *m.* verwirrtes Zeug,] *n.*
Płatek, *tka. m.* (Płateczek, *dim.*) [Läppchen, Fleckchen;] złota [Goldblättchen,] *n. prov.* jak z płatka [wie gedrechselt, nach Wunsch.]
Płatewka, *i. f.* [Spalte Holz, Scheitholz,] *n.*
Płatka, *i, f.* [Zahlung, Bezahlung,] *f.*
Płatkowy, *adj.* [in Läppchen, Blättchen.]
Płatnerz, *a, m.* [Harnischmacher, Zeugschmid. Waffenschmid,] *m.*
Płatnik, *a, m.* [Zahler, Auszahler, Zahlmeister,] *m.*
Płatność. *i, f.* [Zahlbarkeit,] *f.*
Płatny, *adj.* [zahlbar, zahlend; lohnend, werth, schätzbar.]
Płatować, *ob.* Płatać.
Płatwa, *y, f.* [Flösse, Holzflösse, *f.* Dachschwelle.] *f.*
Plauz, *u, m.* [Beifallklatschen, *n.* Beifall,] *m*

Plauzować, *nd* 2. [applaudiren, Beifall klatschen.]

Pław, *a. m.* [Wasserthier; Schiffen, *n.* Schiffarth, *f.* Schwimmen,] *n.*

w Pław, *adv.* [schwimmend durchsetzen.]

Pławić, *nd.* 3. [schwimmen lassen; schiffen; fliessen lassen.]

Pławiciel, *a, m.* [Flösser, Schwemmer,] *m.*

Pławidło, *a, n.* [Schlammküste, Waschküste.] *f.*

Pławnica, *y, f.* [Sichertrog *m.* im Bergwerke, Schwemme,] *f.*

Pławny, *adj.* [schiffbar, schiffend, schwimmbar.]

Płayca, *zob.* Płatnik.

Płaz, *u, m.* [kriechendes Gewürm,] *n. cf.* Płaza.

Płaza, *y, f.* [Fläche, flache Seite,] *f.* uderzyć płazem, [Fuchtelhieb geben;] puścić płazem, [hingehen lassen, durch die Finger sehen.]

Płazić się, *rec. nd.* 3. [Kriechen.]

Płazować, *nd.* 2. [mit der Fläche schlagen, fuchteln.]

Pleban, *a. m.* [Pfarrer,] *m.* plebanowy, *adj.*

Plebania, *i, f.* [Pfarrey, Pfarre, Pfarrpfründe,] *f.*

Plebański, *adj.* [Pfarr-, Pfarrer-.]

Plebejusz, *a, m.* [Plebejer, Unadelicher,] *m.*

Plec. *u, m.* Plecy, *pl.* [Schulter, *f.* Rücken,] *m.*

Pleć, *nd.* 2. [jäten, gäten, Unkraut ausreissen,]

Płeć, *łci, f.* [Geschlecht,] *n.* męska, [das männliche;] żeńska [das weibliche Geschlecht; Gesichtsfarbe, Haut,] *f.*

Pleć, *i, f.* Plecie, *a, n.* [Flechte, *f.* etwas Geflochtenes.]

Plecianka, *i. f.* [Flechte, *f.* Flechtkorb, etc. geflochtener Kranz,]

Pleciuch. *a, m.* [Schwätzer, Plapperer,] *m.*

Plecy, *ob.* Plec, Pleczny, *adj.* Schulter-.]

Pleczysty, *adj.* [starkschulterig, breitschulterig.]

Plemię, *enia, n.* [Geschlecht, *n.* Familie, *f.* Stamm,] *m.*

Plemiennica, *y, f.* [Heckmutter, fruchtbare Mutter, *f.*

Plemiennik, *a, m.* [Abstämmling, Stammerbe,] *m.*

Plemienny, *adj.* [Zeugungs-.]

Plenić, *nd,* 3. [gefangen nehmen, gefangen führen; befruchten, vermehren.]

Plenipotencya, *ob.* Pełnomocnictwo.

Plenipotent, *ob.* Pełnomocnik.

Plenność, *i, f.* [Fruchtbarkeit,] *f.*

Plenny, *adj.* Plenno, *adv.* [fruchtbar; reich an Körnern, an Früchten.]

Plęsacz, Pląsacz, *m.* [Tänzer, der im Tanze Figuren macht,] *m.*

Pleść, *nd.* 2. [flechten; schwatzen, plaudern, plappern.]

Pleśń, *i, f.* [Schimmel,] *m.*

Pleśnieć, *nd.* 2. [schimmeln, schimmelig werden.]

Pleśniwy, *adj.* [schimmelig; grau.]

Plęsy, *ob.* Pląsy.

Plesz. *u, m.* Plecha, *y. f.* [Platte eines Geistlichen,] *f.*

Pleszek, *szka, m.* [Brustbleich in der Rüstung; Rückenbleich,] *n.*

Plesznik, *a, m.* [Flöhkraut, *n.* Flöhsame,] *m.*

Pleszowatość, *i, f.* [Kahlheit, Haarlosigkeit, Glatze,] *f.*

Pleszowaty, *adj.* [Kahl, ohne Haare, kahlköpfig.]

Plet. *u, m.* [Floss,] *n.*

Pletliwość, *i, f.* [Schwatzhaftigkeit, Plauderhaftigkeit,] *f.*

Pletliwy, *adj.* Pletliwie. *adv.* [schwatzhaft, geschwätzig, plauderhaft.]

Pletnia, *i, f.* [geflochtene Peitsche,] *f.*

Pletnica, *y, f.* [geflochtenes Korbwerk,] *n.*

Płetownik, *a, m.* [Holzflösser, Flossmann,] *m.*

Pletwa. *y, f.* [Flossfeder,] *f.* pletwisty, *adj.* [mit Floss versehen.]

szowice (w Galicji): Tynecka Ukrainę i Pleszowice.

wie ludzkie zezwolenie ani tyrańskie srogie plemię tego sprawić [illegible] który ty za pobożne chwalisz, takie były (1587). cf. pułk [illegible] pluma, plewa.

[illegible]

[illegible], [illegible]

[illegible] do tego (do zarzępienia za bałagłowe sprawie) porządne i [illegible] plenipotencyą [illegible]

splesć, upleść, popleść; [illegible] plecare, flectere, [illegible] cf. plaudere, [illegible] krosna, płocha. [illegible] blędzić, cf. błazen [illegible] błuzgać, [illegible] błahe [illegible] wlec, [illegible] plet [illegible]; cf. lisić; [illegible] Pleśń [illegible] pięć. [illegible] bałamut, [illegible] wilgoć [illegible]

Korona kapłańska; [illegible] błona [illegible]

poulegium [illegible] pchła; [illegible] szlachetna [illegible]

Plec cf. Blatt [illegible] / pięta.

[illegible] pili, nie zmyli [illegible] pokra [illegible] plewa [illegible] cf. [illegible] płodzić [illegible] strona [illegible]

[illegible] = bez [illegible]

[illegible] płaszcz.

pluma

Płocki biskup Jakób (1419).

plumа, polire = plet

pelvis, pelluvium

clоаса

plugawy

Płotka, płoticzka

rubellus

węgorz

Płochy (lache, nonchalant)

Plewa, y,
[Spreu
Plewiacz,
m. Ple
Plewiasty,
Plewić, n
Plewidło,
gejätet
Pliszka, i.
spieł.]
Płoć, i, Pł
tze.] f.
Płocha, y,
blatt,]
Płocho, P
leichtsi
Płochość, i,
bestand
Płochowiec
beerros
Płochowien
Płochy, adj
sinnig,
Płocica, ob.
Płócienko,
Płóciennica,
f. Leinw
Płóciennictw
Leinwan
Płócienniczk
od. Web
Płóciennik,
händler,]
Płócienny, I
wanden-,
Płocina, y, f
cf. Płoć.
Płoczek, czk
Erz wäsc
Płoczka, i,
werk,] n.
Płocznica, y,
Erz zu re

Plewa, *y*, *f*. (Plewka, *dim*.) Plewy, *pl*. [Spreu,] *m*.

Plewiacz, Plewiarz, *a*, *m*. [Jäter, Gäter,] *m*. Plewiaczka, Plewiarka,] *f*.

Plewiasty, *adj*. [wie Spreu, spreuartig.]

Plewić, *nd*. 3. [jäten, gäten.]

Plewidło, *a*, *m*. [Jäten, Gäten, das ausgejätete Unkraut,] *n*.

Pliszka, *i*. *f*. [Bachstelze, *f*. ein Wurfspiel.]

Płoć, *i*, Płotka, *i*, *f*. [kleine Fische, Plötze,] *f*.

Płocha, *y*, *f*. [Weberkamm, *m*. Weberblatt,] *n*.

Płocho, Płochliwie. *adv*. [flatterhaft, leichtsinnig.]

Płochość, *i*, *f*. [Flatterhaftigkeit, *f*. Unbestand. Leichtsinn.] *m*.

Płochowiec, *wca*, *m*. [Oleander, *m*. Lorbeerrose,] *f*.

Płochowierny, *adj*. [leichtgläubig.]

Płochy, *adj*. [flatterig, unbeständig, leichtsinnig, flüchtig.]

Płocica, *ob*. Płoć.

Płócienko, *a*, *n*. [feine Leinwand,] *f*.

Płóciennica, *y*, *f*. [Leinwandsniederlage, *f*. Leinwandsgewölbe] *n*.

Płóciennictwo, *a*, *n*. [Leinweberey, *f*. Leinwandshandel;] *m*.

Płócienniczka, *i*, *f*. [Leinwandshändlerinn, od. Weberinn.] *f*.

Płóciennik, *a*, *m*. [Leinweber: Leinwandhändler,] *m*.

Płócienny, Płótniany. *adj*. [Linnen, leinwanden-, Leinwands-.]

Płocina, *y*, *f*. [Flechte, *f*. Geflechte,] *n*. *cf*. Płoć.

Płoczek, *czka*, *m*. [Erzwascher, der das Erz wäscht,] *m*.

Płoczka, *i*, *f*, [Spühltrog, *m*; Waschwerk,] *n*.

Płocznica, *y*, *f*. [Waschkratze, damit das Erz zu reinigen.]

Płod, *u*, *m*. [Frucht, Leibesfrucht, *f*. *fig*. Erzeugniss,] *n*.

Płodność, *i*, *f*. [Fruchtbarkeit,] *f*.

Płodny, *adj*. Płodnie, Płodno, *adv*. [fruchbar, Frucht bringend,]

Płoducha, *y*, *f*. [Kuh, die gekalbert hat,] *f*.

Płodzić, *nd*. 4. [zeugen, Frucht bringen, vermehren; ausüben, treiben.]

Płodziciel, *a*. *m*. [Zeuger, Erzeuger,] *m*.

Płókać, *nd*. 2. [spülen, ausspülen, abspülen.]

Płomień, *nia*, *m*. [Flamme,] *f*. płomieniowy. *adj*.

Płomieńczyk, *a*, *m*. [rothes Himmelsröslein,] *n*.

Płomienieć, *nd*. 3. [flammig machen. entflammen.]

Płomienisty, *adj*. [flammend, flammig, feurig.]

Płomyk, *a*, *m*. [Flämmchen, *n*. kleine Flamme, *f*. flammender Edelstein,] *m*.

Plon, *u*. *m*. [Beute, Ausbeute, *f*. Blüthe, *f*. Blühen,] *n*.

Płoń, *i*, *f*. [Blende im Eise.] *f*.

Płonąć, dk. 2. Płonić się. *nd*. [entbrannt seyn, brennen, sich schämen.]

Plondrować, *nd*, 2. [plündern.]

Plondrownik, *a*, *m*. [Plünderer,] *m*.

Płonić, *nd*. 3. plonem napełniać, [befruchten;] wysuszać, [unfruchtbar machen.]

Płonić się, *ob*. Płonąć.

Płonina, *y*, Płonia, *i*, *f*. [unfruchtbarer Boden,] *m*.

Płonka, *i*, *f*. [Wilding, wildes Baumstämchen, *n*. Pfropfreis,]

Płonnie, *adv*. [eitel, vergeblich; unfruchtbar; ausgetrocknet.]

Płoskoń, *i*, *f*. [Fimmel, *m*. der weibliche Hanf.]

Płoskor, *u*, *m*. Płoskornica, *y*, *f*. [breitähriges Dünkelkorn,] *n*.

Płoszczyk, *a*, *m*. [eiserne Spitze des Pfeils, *f*. Gehren,] *m*,

Płoszyć, *nd*. 4. [scheuchen, wegscheuchen.]

Płoszyciel, *a*, *m*. [Scheucher,] *m*. płoszycielka,] *f*.

Płoszydło, *a*. *n*. [Scheuchsal,] *n*.

Płot, *u*, *m*. [Zaun, *m*. Hecke, *f*. geflochtener Zaun,] *m*.

Plotka, *i*, *f*. [Flechte; Plauderey, Fabel; Klätscher, Fabelhans,] *m*.

Plotkarz, *a*, *m*. [Schwätzer, Wäscher,] *m*.

Płótniany, *ob*. **Płócienny**.

Płótno, *a*, *n*. [Leinwand,] *f*.

Płotowy, **Płotny**, *adj*. [Zaun, zum Zaune gehörig.]

Płotuch, *a*. *ob*. **Plotkarz**.

Płoty, *pl*. [Geflechte; Haarflechte,] *f*.

Płowa. *y*, *f*. [taubes Getreide,] *n*.

Płowaty, *adj*. [fahlgelb, bleichgelb, fahl.

Płowić, *nd*. 3. [bleichgelb machen;] płowieć *nd*. 2. [falbe werden; verschiessen, Farbe verlieren.]

Płowy, *adj*. [falb, bleichgelb, blond verschossen.]

Płozem, *ob*. **Płazem**.

Płozy, *pl*. [Schlittengestell, *n*. Kuffen,] *f*.

Płta. *y*. *f*. [Floss.] *n*.

Pluć, *nd*. 2. [speyen, spucken, ausspucken.]

Płuca. płuc, *pl*. [Plauze; Lunge,] *f*.

Plucha. *y*, *m*. *et f*. [unsauberer Mensch oder Weib.]

Pluchostwo, *a*, *n*. [Unsauberkeit,] *f*.

Pluchowaty. *adj*. [unsauber, ungewaschen, schmutzig.]

Płucka, *cek*. *pl*. [kleine Lunge, z *B*. Kalbslunge,] *f*,

Płucnik, *a*, *m*. [Lungenkraut, *n*. Lungenflechte,] *f*.

Płucny, **Płucowy**, *adj*. [Lungen-.]

Pludry, der. *pl*. (Pluderki, *dim*.) [Pluderhosen, Pomphosen.]

Pług, *u*, *m*. [Pflug, *m*. *flg*. Joch,] *n*.

Plugastwo, **Plugactwo**, *a*, *n*. [Unflath, Unrath,] *m*.

Plugawić, *nd*. 3. [unfläthig machen, besudeln, verunreinigen.]

Plugawość, *i*, *f*. [Schmutzigkeit, Unfläthe rey.] *f*.

Plugawy, *adj*. [Plugawie, *adv*. unfläthig, unsauber.]

Pługowy, *adj*. [Pflug-; Joch-.]

Plusk! [Plitsch, Platsch!] **Plusk**, *u*, *m*. [Plätschern, Geplatscher,] *m*.

Pluskiewka, *ob*. **Pluskwa**.

Pluskiewnik, *a*. *m*. roślina, [Wanzengesicht, eine Pflanze.]

Pluskota, *y*, *f*. [Regenwetter, anhalten der Regen,] *m*.

Pluskotny, *adj*. [schlackig, schlakerig, regnerisch.]

Pluskowiec, *wca*. *m*. [Wasserwanze,] *f*.

Pluskwa, *y*, *f*. [Wanze, *f*; bot. Wanzensame,] *m*.

Płużny, *adj*. [Pflugs-, Pflug-.]

Płużyć, *nd*. 4. [sich wohl befinden, gut fortkommen, blühen.]

Płużyca, *y*, *f*. [Pflug mit Handheben,] *m*

Plwać. *ob*. **Pluć**.

Plwacz, *a*, *m*. [Speier. Spucker.] *m*.

Plwocina, *y*, *f*. **Plwociny**, *pl*. [ausgeworfener Speichel, *m*. Spucke,] *f*.

Płyn, *u*, *m*. [etwas Fliessiges, *n*. Flüssigkeit,] *f*.

Płynąć, dk. 2. **Pływać**, *nd*. 1. [fliessen, rinnen; schwimmen; schiffen.]

Płynność. *i*, *f*. [Flüssigkeit, *f*. das Flüssige.]

Płynny, *adj*. **Płynnie**, *adv*. [fliessend, flüssig.]

Płyt, *u*. *m*. [Floss, *n* dünne flache Schärfe,] *f*.

Płytki, *adj*, [seicht. nicht tief; fein und flach.]

Płytkość, *i*. *f*. [Seichtheit, Untiefe,] *f*.

Pluk ać (pflücken ...; Cesarscy z Czarnieckim w Holsztyn ... Szwedzkie płukali zamki ...

... fligere (f. ptacić; cf. pflagen f. ptewić — plostrum ... neu pecus impellere Cat. R.R.

Plaszyć cf. ... flakjan ... cf. ptaszny

... ptak, co swe gniazdo plugawi ... upuszczać cf. błoto, ptokać ... fugan
polluere. ... cf. ptawidło ; f. pluć
... (Schiller)

... ; ... ; f. błoto) . f. blazgon ; f. sprosny

pluć.

Ty za plotki a plotki zacić (... = ...

f. pluszczeć ... : plak ... = pluta = niepogoda ; f. slota

ploty f. wtorhały

... dobrach ptużyć ... florere, pullu-
are (f. płód) cf. φλύειν ... ; płużą mi ... = służy ; ...
... skrzydła (...)

... Władysław drugi , cf. ψαιάς ...
... skina .
... ptuca ... pulmonibus fluens)

cf. καταλάζειν ...

... / déluge ... ; ... Ung. folyó ...

pluć = wypłókać (proluere, eluere, ... , ... ; f. płukać , ... , ... flabellum et ventilabrum
Pluca f. Flamba ... , ... ; ... Lesnik
Plucha ... cf. ... ; ... ... plot

... , ... = ... wilgotny ; cf. pluć (luere, ... alluere, fluere, ...) cf. pleść ... ; ...

... Aleksandrowicza budowane ... ... Tata. ...
... ... morski (ptaw pluzom podobny) ... marin ...
... , ... , ... , ... (cf. languidus ...

płynąć est cum motu, pływać etiam sine motu, [illegible], [illegible], fluitan

Sławny pływacz, w lada rzece utonie, a sławnego rycerza w lada karczmie zabiją. (1619)

po [illegible] ojców ... po bogu jest [illegible] 1587 [illegible] ... 1587, [illegible] ... po[illegible] ... [illegible] ... po[illegible]

, błogi; – [illegible] cf. blan[illegible], [illegible] ... błogać

Pływać, *nd.* 1. [schwimmen; nicht unter gehen; überfliessen.]

Pływacz, *a. m.* [Schwimmer; *transt.* Wind beutel,] *m.*

Pniak, *a, m.* [Stamm. Stock eines Strauchs oder Baumes, Rumpf,] *m.*

Pniewisty, *adj.* [strauchig.]

Pniowszczyzna, *y, f.* [Anweisegeld, Stammgeld,] *n.*

Po. *praep.* [auf, in, über, nach, an, bey von *etc.* zum, bis.]

Pobaczyć, dk. 4. [ersehen, wahr nehmen, gewahr werden.]

Pobereże, *a,n,* [Landstrich am Dniester.] *m.*

Pobić. dk. 3. Pobijać, *nd.* 1. [schlagen. völlig schlagen; beschlagen.]

Pobiedz, dk. 2. [hinlaufen; herumlaufen, öfter laufen.]

Pobieg, *u, m.* [Hineilen, Durchstreifen,] *n.*

Pobielać, *nd.* 1. Pobielić, dk. 3. [weissen. weiss überziehen; versielbern.]

Pobielacz, *a, m.* [Tüncher, Verzinner. Versilberer.] *m.*

Pobierki, *ków. pl.* [Nachlese, *f.* Ausschuss Auswurf,] *m.*

Pobijać, *ob.* Pobić.

Pobijacz. *a, m.* [Beschlager; Bedecker.] *m.*

Pobitka, *i, f.* [Schlag, *m.* Niederlage, *f.* Niedermachen,] *n.*

Pobladnąć, dk. 2. [bleich und blass werden.]

Pobłądzić, dk. 3. [sich irren, einen Fehler begehen. fehlen.]

Pobłażać. *nd.* 1. [einem nachsehen; durch die Finger sehen.]

Poblizki, *adj.* poblizko, *adv.* [ganz nahe gelegen, in der Nähe, nächst anwer wandt.]

Pobliskość, *i, f.* [Nähe,] *f.*

Pobłocić, dk. 3. [mit Strassenkoth besudeln.]

Pobłogosławić, dk. 3. [segnen, den Segen geben.]

Pobłysk, *a, m.* [Schimmer, abprallen der Glanz,] *m.*

Pobocz. pobok. *adv.* [zur Seite, seitwärts.]

Pobocz, *y, f.* [Ort auf der Seite, Seitenort.] *m.*

Poboczny, *adj.* Pobocznie, *adv.* [Seiten-, Neben-.]

Pobojowisko, *a, n.* [Wahlstadt, *f.* Schlachtfeld.] *n.*

Pobór, *u, m.* [Steuer,] Abgabe,] f. [poborowy, *adj.*.

Poborca, *y, m.* [Steuereinnehmer.] *m* poborcowy, *adj.*

Poborczyna, *y,* f. [Steuereinnehmerinn] *f.*

Pobój, *oju, m.* [Niederlage. *f.* Gemetzel. *n.* Schlachtfeld,] *n.*

Pobożność, *i,* f. [Gottesfurcht. Frömmigkeit,] *f.*

Pobożny, *adj.* Pobożnie *adv.* [gottesfürchtig, fromm.]

Pobrać, dk. 2. Pobierać, *nd.* 1. [mit einander hinwegnehmen, einziehen,] się, [einander nehmen; sich verheirathen.]

Pobracić się, dk. 3. *rec.* [sich verbrüdern, Brüderschaft machen.]

Pobratymstwo, *a, n.* [Verbrüderung, Brüderschaft,] *f.*

Pobredzić, dk. 3. [Verstoss begehen, ein Versehen machen.]

Pobrudzić, dk. 3. [beschmutzen, vollends beschmutzen.]

Pobrzeże, *a. n.* [Gestade; Ufer, *n.* Küste, *f.* Strand,] *m,*

Pobudka. *i, f;* [Antrieb, Bewegungsgrund *m.* Wekelied.] *n.*

Pobudzić, dk. 3. Pobudzać, *nd.* 1. [erwecken; antreiben, bewegen, reitzen.]

Pobudziciel, *a, m.* [Antreiber, Anreitzer.] *m.* pobudzicielka, *f.*

Poburzyć, dk. 4. Poburzać, *nd,* 1. [eins

nach dem andern zerstören; aufbringen, aufhetzen.]
Pobydź, dk. 2. [einige Zeit verweilen, sich aufhalten.]
Pobyt, u, m. [Aufenthalt, m. Verweilen,] m.
Pocałować, dk. 2. [Küssen, einen Kuss geben.]
Pochód, u, m. [Gehen, n. Gang, m. Marsch eines Heeres, m. Entstehen.] m.
Pochodzić, dk. 3. Pochadzać, frev. [etwas gehen, entstehen, entspringen.]
Pochodzistość, i, f. [Abschüssigkeit, f. Abhang,] m.
Pochodzisty, adj. Pochodzisto, adv. [abschüssig, abhängig.]
Pochop, u, m. [Ansatz zum Laufen, Eifer, Beweggrund,] m.
Pochować, dk. 1. [aufbewahren, begraben, beerdigen.]
Pochwa, y, f. [Scheide, Degenscheide, Messerscheide,] f.
Pochwała, y, f. [Lob, n. Belobung; Lobrede,] f.
Pochwalić, dk. 3. Pochwalać, nd. 1. [loben, beloben, bestätigen.]
Pochwalny, adj. [lobenswürdig, zum Lobe gehörend, Lob-.]
Pochwycić, dk. 3. [ergreifen, erhaschen.]
Pochyba, y, f. [Verfehlen, Fehlschlagen, n. bez pochyby, [unfehlbar.]
Pochybić, dk. 3. Pochybiać, nd. 1. [fehlen, nicht treffen.]
Pochył, u, m. [Abhang, m. Herabneigung,] f.
Pochylić, dk. 3. Pochylać, nd. 1. [hinbeugen, hinneigen.]
Pochyłość, i, f. ob. Pochył.
Pochyły, adj. [hingebeigt, hingeneigt, abhängend.]
Pociąg, u, m. [Hinziehen, n. Zug, Hinzug,] m.
Pociągać, ob. Pociągnąć.
Pociągły, adj. [länglich; reitzend, anziehend.]
Pociągnąć, dk. 2. pociągać, nd. 1. [an sich ziehen; hinziehen; reitzen, anlocken;] do sądu, [vor Gericht ziehen.]
Pociążny, Pocięzny, adj. [hinziehend, Zug-,]
Pocić się, rec, nd. 3. [schwitzen, Schweiss treiben.]
Pocichu, adv, [sachte, still; in der Stille.]
Pociec, dk 2. hinfliessen, herabfliessen, fliessen.]
Pociecha, y, f. [Trost, m. Vergnügen; n. Freude,] f.
Pocięgiel, gla, m. [Knieriemen der Schuster,] m.
Pociemku, adv. [im Finstern, im Dunkeln,]
Pociemnić, dk. 3. [verfinstern, verdunkeln pociemnieć, dk. 2. [finster und dunkel werden.]
Pocierać, nd. 1. Potrzeć, dk. 2. [anreiben, bereiben, einreiben;] się kim, [einen verächtlich behandeln.]
Pociesać, dk. 2. [bezimmern, behauen.]
Pocieszalny, adj. [Trost-, Trost bringend,]
Pocieszliwy, Pocieszny, adj, Pocieszliwie, Pociesznie, adv. [tröstlich erfreulich. Lust gewährend.]
Pocieszyć, dk. 4. Pocieszać, nd. 1. [trösten, erfreuen.]
Pocieszyciel, a, m. [Tröster,] m. pocieszycielka, f. [Trösterinn,] f.
Pocilnica, y, f. [Schwitzbad, n. Schwitzstube,] f.
Pocisk, u m. [Wurf, m. Werfen, Wurfspiess, Wurfpfeil,] m.
Począć, dk. 1, Poczynić, nd. 1. [anheben anfangen, beginnen; empfangen schwanger werden.]

Pochlebne strony wytudziły żonę Orfeusową odstrasznej Persefony (Kl)
Pochaniec (gnuśni? ku pochańców przedaje niewolniki
Pochmurny [illegible] (twarz) (Kl), ponury
Pochwist [illegible]

Pochłonął samę ponim nieznośny frasunek (Kl)

[illegible] tego skądu do którego będę pociągnion nieodchodząc dostojeństwa [illegible] (1575), pociągać kogo do prawa [illegible] (1601)

pocić ; [illegible]

za założeniem tego fundamentu (nauk wyzwolonych z włoskich [illegible] do wszystkiego [illegible] 1507 [illegible], [illegible] pochopny = pochodzący

Nie głupio początek mam [illegible] anfangen (Kl), [illegible] skąd [illegible] mam po [illegible] Najlepiej począć [illegible] Od Boga poczynamy
[illegible] (cf [illegible])

Podbardo Ital. Cezaris in Obant.
Podbela N. im Nunat. (= podbiała)

początek [illegible] [illegible]: jesteś początkiem wesela głównego (1587)

pod utracyniem podczywoszczy mej; 1578 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

p. ou. na powszednie pod, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], ὑπό, sub subter [illegible] p. między

Podbiał = grzybienna mniejsza (Tussilago [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] mniejsza): 3, n. szeroki = lepiężnik

Poczta = poczesne podarek panu [illegible] [illegible] [illegible]. Poszta [illegible] [illegible] (Xn)

wtym nie poczuwając (Sumaif [illegible]) a [illegible], potajemny wiadomość chwytając (1587)

Początek
Początko
fängl
Poczciwi
Mens
Poczciwo
Ehre,
Poczciwy
rechta
Poczekać
hen.]
Poczernić
[schw
Poczernie
werd
Poczerwi
chen,
then,
Poczesne,
geld,]
Poczesnos
Vereh
Poczesny,
voll, e
Poczęstow
Poczet, cz
żołnier
Poczta, y,
m. Po
Pocztamt,
Pocztarz.
tarski,
Poczmistr
Pocztowy,
rig su
Pocztylion,
Pocztylion
abgebe
Poczuć, dk
empfin
spüren.
fühlen.]

Początek, *tku*, *m.* [Anfang,] *m*,

Początkowy, *adj*. Początkowo, *adv*. [anfänglich, ursprünglich.]

Poczciwiec, *wca*, *m.* [guter ehrlicher Mensch,] *m*.

Poczciwość, *i*, *f*. [Ehrlichkeit, Redlichkeit, Ehre, Verehrung,] *f*.

Poczciwy, *adj*. Poczciwie. *adv*. [ehrlich, rechtschaffen; ehrenvoll.]

Poczekać, dk, 1. [etwas warten, verziehen.]

Poczernić, dk. 3. Poczerniać, *nd*. 1. [schwarz machen, schwärzen.]

Poczernieć, dk, 2. [über und über schwarz werden.]

Poczerwienić, dk. 3. [beröthen, roth machen,] poczerwienieć, dk. 2. [errothen, roth werden.]

Poczesne, *ego*, *v*. [Ehrengeschenk, Biergeld,] *n*.

Poczesność, *i*, *f*. [Ehre, Ehrwürdigkeit, Verehrung,] *f*.

Poczesny, *adj*, Pocześnie, *adv*. [ehrenvoll, ehrbar; ansehnlich.]

Poczęstować, dk. 2. [tractiren.]

Poczet, *cztu*, *m*. [Zahl, Reihe, *f*. Gefolge żołnierzy, [Schwadron,] *f*,

Poczta, *y*, *f*. [Post, *f*, Postamt, *n*. Posttag *m*. Posthaus, *n*. Posten,] *m*.

Pocztamt, *u*, *m*. [Postamt,] *n*,

Pocztarz, *a*, *m*. [Postmeister,] *m*. Pocztarski, *adj*.

Pocztmistrz, *zob*. Pocztarz.

Pocztowy, *adj* Post-, zum Gefolge gehörig *subst*. Reitknecht,] *m*.

Pocztylion, *a*, *m*. [Postilion,] *m*.

Pocztylionować, dk. 2. [einen Postknecht abgeben, postillioniren.]

Poczuć, dk. 2. Poczuwać, *nd*. 1. [etwas empfinden; wahrnehmen, fühlen, spüren. riechen;] się, [sich getroffen fühlen.]

Poczwara, *y*, *f*. [grässliche Gestalt, Missgeburt, *f*. Gespenst,] *n*,

Poczwarka, *i*, *f*. *dim*. [Larve, Puppe des Schmetterlings.]

Poczworka, *i*, *f*. [Viergespann, Vierspänner,] *m*.

Poczwórny, *adj*. Poczworno, *adv*. [vierfach, vierfältig.]

Pod, *præp*. [unterm etwas, nahe bey etwas. bey, unter; zur, während.]

Podać. dk. 1. Podawać, *freq*. [hingeben. reichen, hinreichen.]

Podagra, *y*, *f*. Pedagra. [Zipperlein, *n*. Gicht,] *f*.

Podarek, *rka*, Podarunek, *nku* *m*. [Geschenk, *n*. Gabe,] *f*.

Podarować, dk. 2. [schenken, Geschenk geben, verzeihen, vergeben.]

Podatek, *tku*, *m*. [Abgabe, Steuer,] *f*. podatkowy. *adj*.

Podawać, *ob*. Podać.

Podawca, *y*, *m*. [Darreicher, Ueberreicher, Verleiher,] *m*.

Podawić. dk. 3. [nach einander erwürgen.]

Podbiał, *u*, *m*. [Huflattig,] *m*. podbiałowy. *adj*.

Podbić, dk. 2. Podbijać, *nd*. 1. [unterschlagen, beschlagen; unterwerfen, bezwingen; wund schlagen; unterfuttern.]

Podbiedz, dk. 2. Podbiegać; *nd*. 1. [bis unter etwas hinlaufen; erhaschen.]

Podbijać, *ob*. Podbić.

Podbój, *oju*. *m*. [Bezwingen, Unterwerfen, *n*. Eroberung.] *f*.

Podbrodek, *dku*. *m*, Unterkinn, *n*. Unterkehle,] *f*.

Podbrzeże, *ob*. Pobrzeże,

Podbrzezniak, *a*. *m*. [eine Art Erdschwämme.]

Podbrzusze, a, n. [Unterbauch, Unterleib;] m. podbrzuchowy, podbrzuszny, adj.
Podbudować, dk. 2. [unterbauen.]
Podbudynek, nku, m. [Auterbauung, f. Unterzug.] m.
Podbudzić, dk, 3. Podbudzać, nd. 1. [aufregen. aufwiegeln.]
Podbudziciel, a. m. [Aufreger, Aufwiegler, m. podbudzicielka, f.
Podburzyć, dk, 4. Podburzać, nd. 1. [aufrührerisch machen.]
Podburzyciel a, m. [Aufrührer,] m. podburzycielka, f.
Podchmiel. u; m. [Rausch,] m.
Podchmielić sobie, dk. 3. [sich ein Räuschchen trinken]
Podchód, u, m. [Anrücken, n. Hintergang,] m.
Podchodzić, zob. Podeyść.]
Podchwycić, dk. 3. Podchwycać. nd. 1. erhaschen.] w mowie, [in der Rede fangen. zu fangen suchen.]
Podchwytacz, a, m. [Aufpasser, Auflauerer,] m.
Podchwytka, i, f. [Falle, Schlinge, f, Fallstrick,] m.
Podchwytliwość, i, f. [Verfänglichkeit.]f.
Podchwytliwy, adj. Podchwytliwie, adv. [verfänglich.]
Podciać, dk. 2. Podcinać, nd. 1, [von unten behauen, beschneiden.]
Podciąg, u. m. [Unterbalken, Tragebalken. Unterzug.] m.
Podciągnąć, dk. 2. Podciągać, nd, 1. [unterziehen, unter etwas hinziehen.]
Podcienie, a, n. [beschatteter Ort, n. Halle, f. Laubgang,] m.
Podcierać, ob. Podetrzeć.
Podcieś, przycieś, ob. Podwalina.
Podczas, adv. [da, während. zur Zeit.]
Podczastwo, Podczaszostwo, a, n. [Mundschenkenamt,] n.
Podczaszanka, i, f. (Podczaszaneczka, dim.) [d. Mundschenken, Tochter.]
Podczaszy, ego, m. [Mundschenk.] m. podczaszyc, a, m. [des Mundschenken Sohn.] podczaszyna, y, f. [dessen Frau.]
Podczesać, dk. 2. [unterkämmen; in die höhe kämmen.]
Podczos, u, m. [Kohlsprosse, Krautsprosse,] f. podczosowy, adj.
Podczyścić, dk. 3. [aus dem Gröbsten rein machen, bereinigen,
Poddać dk. 1. Poddawać. nd. 2. [hinreichen: übergeben, ergeben.]
Poddać, dk. 2. Poddymać, nd. 1. [aufblasen, anblasen.]
Poddańczuch, Poddańczuk, a, m. contem. ob. Poddaniec.
Poddaniec, ńca, m. [Unterthan,] poddanka, i; f. [Unterthaninn,] f.
Poddański, adj, [Unterthanen-, Unterthans-.]
Poddaństwo, a. n. [Unterthänigkeit,] f. Unterthanenstand,] m.
Poddany, adj. [unterwürfig, ergeben; Subst. [Unterthan,] m,
Poddasze, a. n. [Boden unter dem Dache Söller; Wetterdach,] m.
Poddawać, ob. Poddać.
Poddyakon, a, m, [Subdiaconus,] m.
Poddymać, ob. Poddać.
Poddymacz, a, m. [Anblaser. Anfacher, Anhetzer,] m
Poddymka, i. f. [Feuerwedel, Feuerfächer,] m.
Poddział. u. m. [Unterabtheilung,] f.
Poddzwignąć. dk. 2. Poddzwigać, nd. 1. [in die Höhe heben.]
Podebrać. dk. 2. Podbierać. nd. 1. [von

Podebradzki (Jerzy)

[illegible]

[illegible]

...ć się komu lub pod kogo

Podnajęcia [illegible] [illegible].

Podgarnąć (pod włos) = rebrousser.

byś nędznych swoich [illegible] podpierał ręką twej możności (1587)

często szkodliwe podejrzenie nam [illegible] [illegible] [illegible] (1587)

unten wegnehmen, unterspühlen, miód Bienenstöcke beschneiden.]
Podemknąć, dk. 2. Podmykać, nd. 1. [unterrücken, heranrücken.]
Podeprzeć, dk. 2. Podpierać, nd. 1. [stützen, unterstützen.]
Podeptać, dk, 2. [mit Füssen treten. niedertreten.]
Poderznąć, dk. 2. Podrzynać, nd. 1. [von unten beschneiden; abschneiden.]
Podesłać, dk. 2. Podścielać, nd. 1. [unterbetten, unterstreuen.]
Podesłać, dk. 2. Podsyłać, nd 1. [heimlich zuschicken, zustecken.]
Podesłanie, a, n. [Unterlage, Unterstreu,] f.
Podesłaniec, ńca, m. [heimlicher Bothe,] m.
Podeszczwać, dk. 1. Podszczuwać, nd. 1. [loshetzen, anhetzen.]
Podeszłość, i, f. [Bejahrtheit, Betagtheit,] f.
Podeszły, adj. [betagt, bejahrt; angelaufen. unterlaufen.]
Podeszwa, y, f. [Sohle, Fusssohle,] f, podeszwiany, adj.
Podetrzeć, dk. 2. Podcierać, nd. 1. [abreiben, abwischen, reinigen.]
Podejmować, ob. Podjąć.
Podejrzanie, Podejrzenie, a, n. [Verdacht, Argwohn,] m.
Podejrzany, adj. [verdächtig.]
Podejrzliwość, i, f. [Argwöhnigkeit, f. Hang zum Argwöhnen.]
Podejrzliwy, adj Podejrzliwie, adv. [argwöhnisch.]
Podejść, dk. 2. Podchodzić, nd. 3. [anrücken; unter etwas hinschleichen; hintergehen, übervortheilen, erhaschen.]
Podejście, a, n. [Hinterlist, f. Bevortheilen,] n.
Podejźrzany, ob. podejrzany.
Podfutrować. dk. 2. [unterfüttern, ausfüttern.]
Podgardło, Podgardle, a, n; [Vorderhals, n. Vordergurgel, f. Wamme, Wampe,] f.
Podgiąć, dk. 2. Podginać, nd. I. [von unten hinauf biegen; aufschürzen.]
Podglądać, dk. 1. [heimlich beobachten, versteckt nachsehen.]
Podglądacz, a, m. [heimlicher Beobachter,] m.
Podgłowny, adj. [unter dem Kopfe liegend.]
Podgoleniowy, adj. [unter dem Schienbein befindlich.]
Podgolić, dk. 3. Podgalać, nd. 1. [von unten hinauf rasiren; tr. rupfen, abrupfen, bevortheilen.]
Podgórczyk, Podgórzanin, a, m. [Untergebirgsbewohner, Südreusse,] m.
Podgórze, a, n. [Untergebirge, n. Landschaft am Gebirge,] f.
Podjąć, dk. 2. [aufheben; erdulden; bewirthen,] się, [sich einer Sache unterziehen, über sich nehmen.]
Podjadać, ob. Podjeść.
Podjadek, dka, m. [Wurzelnager, m. (ein Wurm).]
Podjarzemny, Podjarzmowy, adj. [Joch-, im Joche gehend, lastbar.]
Podjarzmić, dk. 3. [unterjochen,]
Podjarzmiciel; a. m. [Unterjocher,] m. podjarzmicielka, f.
Podjazd, u, m. [Streifparthie, f. Streifzug,] m. podjazdowy, adj.
Podjeść, dk. 2. Podjadać, nd. 1. [von unten abfressen; sich satt essen.]
Podjezdek, zdka, m. [Klepper, m. schlechtes Pferd,] n.
Podjęzyczny, Podjęzykowy, adj. [unter der Zunge befindlich.]

Podkadzić, dk. 3. Podkadzać, *nd.* 1. [von unten beräuchern. Weyrauch streuen.]

Podkanclerzy, *a*, et *ego*, *m.* [Unterkanzler, Vicekanzler,] *m.*

Podkarmić, dk. 3. [ein wenig füttern, auffüttern.]

Podkasać, dk. 2. [aufschürzen, untergürten.]

Podkład. *u*, *m.* Podkładka, *i*, *f.* [Unterlage, Grundlage,] *f*,

Podkładać, *ob.* Podłożyć.

Podkleić, dk. 3. Podklejać, *nd.* 1. [unterleimen, unterkleben.]

Podkolanek, *nka*, *m.* [Kniekehle, *f.* Kniepolster,] *n.* podkolankowy, *adj.*

Podkomenda, *y*, *f.* [Untercommando,] *n.* podkomendny, *adj*, [untergeordnet.]

Podkomorzy, *ego*, *m.* [Kämmerer, Kammerrath, Kammerherr,] *m.*

Podkoniuszy, *ego*, *m.* [Unterstallmeister,] *m.*

Podkop, *u*, *m.* [Untergrabung, Unterminirung, Mine, *fig.* Falle,] *f.*

Podkopać, dk. 2. [untergraben, unterminiren.]

Podkowa. *y*, *f.* [Hufeisen,] *n.*

Podkować, *ob.* Podkuć.

Podkówka, *i. f.* [kleines Hufeisen, Eisen an den Stiefeln;] *n.*

Podkraść, dk. 3. Podkradać, *nd.* 1. [heimlich bestehlen.]

Podkreślić, dk. 3. Podkreślać, *nd.* 1. [unterstreichen.]

Podkroić, dk. 3. Podkrajać, *nd.* 1. [von unten abschneiden.]

Podkrzewina, *y*, *f.* [Staude,] *f.* podkrzewny, *adj.* [staudig.]

Podkuć, dk. 2. Podkuwać, *nd.* 1. [mit Hufeisen beschlagen.]

Podkupić, dk. 3. Podkupować, *nd*, 2. [überbieten, erkaufen, bestechen.]

Podkurek, *rka*, *m.* [Hahnenwecker,] *m.*

Podkurzyć, dk. 4. Podkurzać, *nd.* 1. [von unten beräuchern.]

Podkwas, *u*, *m.* [Sauerstoff,] *m.*

Podlać, dk 2. Podlewać, *nd.* 1. [unter etwas giessen; begiessen.]

Podlasie. *a*, *n.* [Podlachien,] *n.* podlaski, *adj.* podlasianin, *a*, *m.* [Podlachier; *m.* podlasianka, *f.*

Podłatać, dk. 1. [unterflicken, untersetzen.]

Podławie; *a*, *n.* [Ort unter der Bank.]

Podławić, dk. 3. Podławiać, *nd.* 1. [nach einander erwürgen.]

Podłazić. *ob.* Podleźć.

Podle, *praep.* et *adv.* [neben bey, daneben.]

Podleć, *nd.* 2. [geringer und schlechter werden.]

Podlecieć, dk. 3, [emporfliegen, auffliegen.]

Podledz, dk. 2. Podlegać. *nd.* 1. [unterliegen; unterwürfig seyn.]

Podległość, *i*, *f.* [Abhängigkeit, Unterwürfigkeit.]

Podlepczyca, *y*, *f.* [eine Art Beyfuss.]

Podlepić, dk. 3. Podlepiać, *nd.* 1. [unterkleben, unterleimen.]

Podleśniczy *ego*, *m.* [Unterförster,] *m.*

Podleśny, *adj.* [am Walde liegend.]

Podlewa, *y*, *f.* [Brühe, Sauce, *f.* Ueberguss,] *m.*

Podlewać, *ob* Podlać.

Podleźć, dk. 3. Podłazić, *nd.* 3. [unterkriechen, durchkriechen.]

Podlić się, *rec. nd.* 3. [sich wegwerfen, herabwürdigen, niederträchtig machen.]

Podlizać, dk. 2. [belecken, auslecken, abspühlen.]

Podło, *adv.* [schlecht, gering, elend, niederträchtig.]

Podłoga, *i*, *f.* [Fussboden,] *m.* podłogowy, *adj.*

[illegible] y owe Uszka [illegible] approbował (15..)

Narew przyszła z Podlasza. r. [illegible]

Podlasie, [illegible], Subsilvana [illegible] vel Lachis subjecta

= zarzecze

przy, posadzą pode niego [illegible] niepewną dzie-
oją (W)

[illegible]

Podków zbierać nie godzien za [illegible] w zawodzie (1662) n. Kuć

Dzie nie możesz przeskoczyć, tam trzeba podleść (Pf. 1629)

[illegible] podłogi na mostach (Jf 1344)

effatim, fuligare, Boden, fundus ... podle ...

= podrzutek

Podłomyślny, *adj.* Podłomyślnie, *adv.* [niedrig denkend;] podłomyślność, *i, f.* [niedrige Denkungsart,] *f.*

Podłopatkowy, *adj.* [unter den Schulterblättern befindlich.]

Podłość, *i, f.* [Niedrigkeit, Niederträchtigkeit.]

Podłoże, *a, n.* [Unterlage,] *f.* podłożny, *adj.* [zum Unterlegen.]

Podłożyć, dk. 4. Podkładać, *nd.* 1. [unterlegen, unterwerfen; anlegen.]

Podług, *praep.* [nach, gemäss.]

Podługowatość. *i, f.* [Länglichkeit,] *f.* Podługowaty, *adj,* [länglich.]

Podłuż, w podłuż, *adv.* [in die Länge, der Länge nach.]

Podłużyć, dk. 4. Podłużać, *nd.* 1. [verlängern.]

Podły, *adj.* [gering, schlecht, niedrig, niederträchtig.]

Podmawiać, *zob.* podmówić.]

Podmawiacz, *a, m.* [Aufreder, Aufhetzer; der jemanden die Worte in den Mund giebt, Souffleur,] *m.*

Podmieść, dk. 2. Podmiatać, *nd.* 1. [unterschieben; auskehren.]

Podmiesięczny, *adj.* [sublunarisch, unter dem Monde befindlich.]

Podmięszać, dk. [untermischen.]

Podmiot. *u, m.* (podmiotek, *dim.*) Unterschiebung, *f.* Subject,]

Podmoczyć, dk. 4. [von unten anfeuchten, unterfeuchten.]

Podmowa, *y, f.* [Ueberreden, Zureden.]

Podmówić, dk. 3. Podmawiać, *nd.* 1. [bereden; überreden; aufhetzen.]

Podmówca, *y, m. ob.* Podmawiacz.

Podmulić, dk. 3, Podmulać, *nd.* 1. [Schlamm unten ansetzen, unterschlammen.]

Podmurny, Podmurowy, *adj.* [unter der Mauer gelegen.]

Podmurować, dk. 2. [untermauern.] Podmurowanie, *a, n.* [Untermauern,] *n.*

Podmurze, *a, n.* [Zwinger, Platz unter der Stadtmauer,] *m.*

Podmyć, dk. 2, [Podmywać, *nd.* 1, unterwaschen, abspühlen.]

Podniebie, *a, n.* [Ort unterm freien Himmel,] *m.*

Podniebienie, *a, n.* [Gaumen,] *m.* podniebieniowy,] *adj.*

Podniecić, dk. 3. Podniecać, *nd.* 1. [anflammen, anfachen, anhetzen.]

Podnieść, dk. 2. Podnosić, *nd.* 3. [aufheben, aufrichten, erheben.]

Podnieta *y. f.* [Zunder, *m.* Nahrung des Feuers, *f. tr.* [Antrieb, Reitz,] *m.*

Podnożek, *a, m.* [Fusschemmel, Fusstritt,] *m.*

Podobać się, *rec. nd.* 1. [einem wohlgefallen, behagen, gefallen.]

Podobien, *ob.* Podobny.

Podobieństwo, *a, n.* [Aehnlichkeit, *f.* Gleichniss,] *n.*

Podobno, *adv.* [wahrscheinlich, vielleicht, möglich.]

Podobny, *adj.* [ähnlich.]

Podochocić, dk. 3. [durch Trinken lustig werden, ein Räuschchen trinken.]

Podochodzić, dk. 3. [eins nach dem andern erforschen, ergründen.]

Podogonie, *a, n.* [Schwanzriemen am Pferdegeschirr,] *m.*

Podołać, dk. 1. [vollbringen können, einer Sache gewachsen seyn.]

Podolanin, *a, m.* [Podolier,] *m.* podolanka, *i, f.* [Podolierinn,] *f.*

Podole, *a, n.* [Podolien,] *n.*

Podołek, *łka, m.* [Schoss am Körper oder Kleide,] *m.*

Podorać; dk. 2. [unterackern, unterpflücken.]

Podostatkiem, *adv.* [vollauf, hinreichend.]

Podowiadywać się, *rec.* dk. 2. [nach einander erfahren.

Podpał, *u, m.* [Zunder, *m. eig.* und *fig.*

Podpalacz, *a, m.* [Feueranleger, Mordbrenner; Anstifter, Anhetzer,] *m.*

Podpalić, dk. 3. Podpalać, *nd.* 1. [Feuer anlegen, anzünden, anreitzen.]
Podpałka, *ob.* Podpał.
Podpaść, dk. 2. Podpadać, *nd.* 1. [zu jemanden Zuflucht nehmen; unterliegen, unterworfen seyn; karze, in eine Strafe verfallen.]
Podpasze, *a*, *n.* [Achselhöhle.] *f.* podpaszny, *adj.*
Podpiąć, dk. 3. Podpinać, *nd.* 1. [unten anschnallen, anknöpfen.]
Podpić, dk. 2. Podpijać, *nd.* 1. [sich ein Räuschchen trinken.]
Podpiersien, Podpierśnik, *a*, *m.* [Brustriemen,] *m.*
Podpis, *u*, *m.* [Unterschrift. *f.* Unterzeichnen,] *n.*
Podpisać, dk. 2. [unterschreiben, unterzeichnen.]
Podpłomyk, *a*, *m* [Flammenkuchen, *m.* Aschenbrod;] *n.*
Podpłynąć, dk, 2. Podpływać, *nd.* 1. [hin schwimmend kommen, hinfliessen, anlangen.]
Podpoić, dk. 3. Podpajać, *nd.* 1. [einem ein Räuschchen beybringen.]
Podpomódz, dk. 2. Podpomagać, *nd.* 1, unterstützen, in d. Höhe helfen.]
Podpora, *y*, *f.* (Podporka, *dim.*) Stütze; Unterlage, Grundlage,] *f.*
Podporucznik, *a*, *m.* [Unterlieutnant, Secondelieutnant,] *m.*
Podprowadzić, dk. 3. [bis wohin unterführen, heimlich herbeyführen.]
Podproże, *a*, *n.* [Unterschwelle,] *f.*
Podprzeor, *a*, *m.* [Unterprior,] *m.* pod przeorysza, *y*, *f*, [Unterpriorinn,] *f.*
Podpułkownik. *a*, *m.* [Oberstlieutnant,] *m.*
Podraczyć, dk. 4. [betrunken machen, berauschen.]
Podrapać, dk. 2. [bekratzen. zerkratzen.]
Podrastać, *ob.* Podrosnąć.

Podraźnić, dk. 3. [einen etwas necken.]
Podręczny, *adj.* [unter der Hand befindlich, an der Hand.]
Podrepcić, dk. 3. [mit Füssen zerdrücken, zertretten; viel umgehen.]
Podrob, *u*, *m.* Podróbka, *i*, *f.* [Geschlinge,] *n*,
Podrobić, dk; 3. [zerbröckeln; anstricken; etwas übertreiben; anmachen.]
Podrostek, *tka*, *m.* [ein schon etwas erwachsener Jüngling,] *m.*
Podrosnąć, dk. 2. Podrastać, *nd.* 1. [heran wachsen.]
Podróż, *y*, *f.* Reise; Reisebeschreibung,] *f.*
Podrożeć, dk. 2. [theuer werden.]
Podróżnik, *a*, *m.* [Reisender; *bot.* Wegwort,] *m.*
Podróżny, *adj. et Subst.* [zur Reise gehörig; Reisender.] podróżne, ego, *n.* Reisekosten, Reisegeld.] *n.*
Podróżować, *nd.* 2. [reisen.]
Podrożyć, dk. 4. [vertheuern, theuer machen.]
Podrwić, dk. 3. [ein Versehen machen; etwas verschlimmern.]
Podrybek, *bka*, *m.* [Lachsforelle,] *f.*
Podryć, dk. 2. [untergraben, unterwühlen.]
Podrzeć, dk. 2. [zerreissen, zerfetzen.]
Podrzeźniać, *nd.* 1. [einem nachspotten, ihm Gesichter schneiden.]
Podrzucić, dk. 3. Podrzucać, *nd.* 1. [unterwerfen, zuwerfen; in die Höhe werfen; heimlich hinwerfen.]
Podrzutek, *tka*, *m.* [Findelkind, *n.* Wechselbalg,] *m.* dom podrzutków, [Findelhaus,] *n.*
Podrzutność, *i*, *f.* [Unterwürfigkeit, Unterthänigkeit,] *f.*
Podrzutny, *adj.* [unterschoben, verfälscht, nicht ächt.]
Podsada, *y*, *f.* [Unterlegen; *n*; Unterlage; Hinterlist,] *f.*

Podsadzić, dk. 3. Podsadzać, *nd.* 1. [unterlegen, unterstellen.]

Podsędek, *dka*, *m.* [Unterrichter,] *m.* podsędkowski, *adj.*

Podsędkowstwo, *a*, *n.* [Unterrichteramt,] *n.*

Podsełować, dk. 2. [besohlen, untersohlen.]

Podsienie, *a*, *n.* [bedeckte Halle, Schattengang, gewölbter Gang.] *m.*

Podskarbi, *ego*, *m.* [Schatzmeister;] koronny, [Kronschatzmeister,] *m.*

Podskarbina, *y*, *f.* [Schatzmeisterinn.] *f.*

Podskoczyć, dk. 4. [aufspringen, aufhüpfen, einen Sprung machen.]

Podskok, *u*, *m.* [Sprung, *m.* Hüpfen,] *n.*

Podskórny, *adj.* [unter der Haut befindlich.]

Podskrobać, dk. 2. [bekratzen, abschaben.]

Podsłoneczny, *adj.* [unter der Sonne liegend.]

Podsłuch, *u. m.* [Behorchen, Horchen, Belauschen,] *n.*

Podsłuchać, dk. 1. [behorchen, belauschen.]

Posłuchanie, *a*, *n.* [Audienz, *f.* Horchen, Hören,] *n.*

Podsłupie, *a*, *n.* [Fussgestelle der Säule, *n.* Säulengang,] *m.*

Podsolić, dk. 3. [ein wenig salzen. zusalzen.]

Podstąpić, dk. 3. [unter etwas tretten, anrücken, sich annähern.]

Podstarosta, *y*, *m.* [Unterburgrichter, Untervogt.] *m.*

Podstarości, *ego*, *m.* [Verwalter eines Landguts,] *m.*

Podstarzeć, dk. 2. [ältern, alt werden.]

Podstawa, *y*, *f.* [Unterlage, Grundlage, *f.* Ständer,] *m.*

Podstawić, dk. 3. [unterlegen, unterstellen, stützen.]

Podstawka, *i*, *f.* [Steg in der Violine oder Bassgeige,] *m.*

Podstęp, *u*, *m.* [Hinterlist, *f.* Ueberlisten, Bevortheilen, *n.*

Podstępca, *y*, *m.* [Bevohrtheiler, Betrüger, Hintergeher,] *m.*

Podstępność, *i*, *f.* [Hinterlist; Arglist,] *f.*

Podstępny, *adj.* Podstępnie, *adv.* [hinterlistig, berückend.]

Podstoli, *lego*, *m.* [Untertafeldecker,] *m.*

Podstrzedz, *ob.* Postrzedz.

Podstrzegacz, *a*, *m.* [arglistiger Beobachter, Spächer,] *m.*

Podstrzydz, dk. 2. [ein wenig beschneiden, verschneiden, stutzen.]

Podsunąć, dk. 2. [etwas hinschieben, hinrücken.]

Podsuszyć, dk. 4. Podsuszać, *nd.* 1. [auftrocknen, abtrocknen.]

Podsuwać, *ob.* Podsunąć.

Podsuwacz, *a*, *m.* [Unterschieber, Verfälscher,] *m.*

Podsycić, dk. 3. Podsycać, *nd.* 1. [etwas sättigen, *eig*, *n. fig.*

Podsypać, dk. 2. [etwas hinschütten, aufschütten.]

Podsypka, *i*, *f.* [Pulver auf der Pfanne.]

Podszczuwać, dk. 1. [aufhetzen. reitzen, wozu bewegen.]

Podszczuwacz, *a*, *m.* [Anhetzer,] *m.*

Podszewka, *i*, *f.* [Unterfutter eines Kleides,] *n.*

Podszyć, dk. 2. Podszywać, *nd.* 1. [annähen, unternähen, füttern, unterfüttern, obuwie, besohlen.]

Podtoczyć, dk. 4. [bis wohin wälzen, schleppen, ziehen.]

Podubożeć, dk. 2. [in Armuth verfallen, verarmen, arm werden.]

Podumać nad czem, dk. 1. [über etwas nachsinnen.]

Podupaść, dk. 2. [herabkommen, in Verfall kommen, verarmen.]

Podusić, dk. 3. [nach einander erwürgen, erdrosseln.]

Poduszczyć, dk. 4. Poduszczać, *nd*. 1. anhetzen, zu etwas verleiten.]

Poduszczyciel, *a*, *m* [Anhetzer, Aufhetzer, Antreiber,] *m*.

Poduszka, *i*, *f*. [Kopfküssen, *n*. Kopfpolster,] *m*. poduszkowy, *adj*.

Podwał, *u*, *m*. Podwale, *a*, *n*. [Unterwall,] *m*.

Podwalina, *y*, *f*. [Unterschwelle, Unterlage eines Gebäudes,] *f*.

Podważka, *i*, *f*. [kleiner Heber,] *m*.

Podważyć, dk. 4. Podważać, *nd*. 1. [von unten aufheben, aufrichten.]

Podweselić, dk. 3. [erlustigen, etwas lustig machen.]

Podwiać dk. 2 Podwiewać, *nd*. 1. [unterwehen, anwehen.]

Podwiązać, dk. 2. [unterbinden, anbinden; unterbalken.]

Podwiązka, *i*, *f*. [Knieband, Strumpfband, *n*; Dachstuhlbalken,] *m*.

Podwieczorek, *rku*, *m*. [Vesperbrod, Abendbrod,] *n*;

Podwładny, *adj*. [untergeordnet, subaltern.]

Podwłośnik, *a*, *m*. [Pudermantel,] *m*.

Podwoda, *y*, *f*. [Vorspann, Frohnvorspann, *m*. Frohnfohre,] *f*.

Podwoić, dk. 3. Podwajać, *nd*. 1. [verzweifachen, verdoppeln.]

Podwórze, *a*, *n*. [Hof an einem Hause, *m*. na podwórzu, draussen.]

Podwoj, *oju*, *m*. podwoje, *pl*. [Thürpforten, Thorgewände.]

Podwójny, *adj*. Podwójnie, *adv*. [zweifach, doppelt,]

Podwóz, *u*, *m*. [Zufuhr, *f*. Zuführen,] *n*.

Podwydziałowy, *adj*. [Unterbezirks, Unterabtheilungs-.]

Podwyż, *adv*. etwas hoch, etwas in die Höhe, aufwärts.]

Podwyższyć, dk. 4. Podwyższać, *nd*. 1. erhöhen, erheben.]

Podymne, *ego*, *n*. [Rauchfangssteuer, *f*. Rauchfansgeld,] *n*.

Podzamcze, *a*, *n*. [Gegend unter einem Schlosse.]

Podżega, *ob*. Podżoga

Podżegacz, *a*, *m*. [Anhetzer, Anblaser,] podżegaczka,] *f*.

Podzelować, *ob*. Podzelować.

Podział, *u*, *m*. [Theilung, Abtheilung, *f*. Theilen,] *n*.

Podziałać, dk. 1. [nach einander machen, verrichten, arbeiten.]

Podziać, dk. 2. Podziewać, *nd*. 1. [etwas wo lassen, verlieren, wohin thun.]

Podzięka, *i*, *f*. [Danksagung, *f*. Dank,] *m*.

Podziękować, *ob*. Dziękować. Podziękowanie, *ob*. Dziękczynienie.

Podzielić, dk. Podzielać, *nd*, 1. [austheilen, vertheilen; eintheilen.]

Podziemie, *a*, *m*. [unterirdischer Ort, *m*. podziemny, *adj*. unterirdisch.]

Podzisdzień, podziś, *adv*, *temp*. [bis auf den heutigen Tag.]

Podziw, *u*, *m*. Podziwienie, *a*, *n*. [Verwunderung, *f*. Verwundern,] *n*. nad podziw. [über alle Massen.]

Podziwić się, *rec*. dk. 3. [etwas bewundern, anstaunen.]

Podżoga, *i*, *f*. [Zunder, *m*. Nahrung des Feuers.] *f*.

Podźwignąć, dk. 2. Podźwigać, *nd*. 1. [aufheben, aufrichten.]

Poema, *atu*, *m*. [Gedicht,] *n*. Poeta, *y*, *m*. rymotworca, [Dichter,] *m*.

Poezya, *i*, *f*. [Dichtkunst, *f*. Gedicht, *n* Poeie,] *f*.

Pofałdować, dk. 2. [in Falten legen]

Pofarbować, dk. 2. [färben, anfärben, mit Farbe anstreichen.]

Pofolgować, dk. 2, [nachlassen, nachgeben, erleichtern.]

exactiofumelum = [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
τοῦ ἔχοντος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], τὸ καπνικόν

pod [illegible] [illegible] [illegible], podsz[illegible] contra
[illegible], p[illegible]gestio

[illegible]dzia się Don szeroki podziewa (Sich [illegible], [illegible]) (Kl.)

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] podziemne [illegible]

podziemna bogini = [illegible]

stamtąd ma pycha podżogę do zbytku (von [illegible] = [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: Kl.) f. wychować

[illegible] upadły więcej [illegible] [illegible] [illegible] (ib.)

pokrycki f. Tabże.

equiso (equus Koń u. ὄνος, osieł u. ...)

Pogląda nań by wół na mornika (R. 1619)

Pogadać, dk. 1. [mit jemanden ein wenig reden.]
Poganiać, *ob.* Pogonić.
Poganiacz, *a*, *m.* [Nachtreiber; Viehtreiber.]
Poganieć, dk. 2. [zu einem Heiden werden.]
Poganin, *a*, Pohaniec, *ńca*, *m.* [Heide, *m.* poganka, *f.* [Heidinn,] *f.*
Pogański, *adj.* [heidnisch; gottlos, verrucht.]
Pogaństwo, *a. n.* [Heidenthum, *n.* Idolatrie, *f. contum.* gottloses Gesindel.]
Pogarda, *y*, *f.* [Verachtung,] *f.*
Pogardliwy, *adj.* [verächtlich, verachtend, voll Verachtung.]
Pogardzić, dk. 3. Pogardzać, *nd.* 1. verachten.]
Pogardziciel, *a*, *m.* [Verachter, *m.* pogardzicielka, *f.*
Pogasić, dk. 3. [nach einander auslöschen, völlig auslöschen.]
Pogasnąć, dk. 2 [nach einander erlöschen, *fig.* aussterben.]
Poglądać, dk. 1. [hinsehen, hinschauen, ansehen.]
Pogłos, *u*, *m.* Pogłoska, *i*, *f.* [Gerücht, *n* Sage,] *f.*
Podgłówne, *ego. n.* [Kopfsteuer, *f.*, Kopfgeld,] *n.* pogłówny, *adj.*
Pogłupieć, dk. 2. [Vernarren, zum Narren werden.]
Pogmatwać, dk. 1. [zusammen knillen, durch einander mengen.]
Pognębić, dk. 3, [nach einander unterdrücken.]
Pogoda, *y*, *f.* [Wetter, *n.* Witterung, *f.* schönes Wetter; *n. transl.* gute Gelegenheit,] *f.*
Pogodny, *adj.* [Witterungs-; heiter, freundlich, gelegentlich.]
Pogodzić, dk. 3. [vergleichen; versöhnen, aussöhnen.]

Pogoń, Pogonia, *i*, *f.* [Nachjagen, lithauischer Wappenreuter,] *m.*
Pogończy, *adj.* [nachsetzend, nachjagend.]
Pogonić, dk. 3. Poganiać, *nd.* 1. [treiben, vor sich treiben.]
Pogorszyć, dk. 4. Pogorszać, *nd.* 1. [verschlimmern, vollends ärgern.]
Pogorzeć, dk. 2. [abbrennen, im Feuer aufgehen.]
Pogorzel, *i*, *f.* [Feuerbrunst,] *f.*
Pogorzelec, *lca*, *m.* [Abgebrannter,] *m.*
Pogorzelisko, *a*, *n.* [Brandstätte,] *f.*
Pogotować, dk. 2. [nach einander bereit und fertig machen.]
Pogotowiu, na pogotowiu, *adv.* [bereit, bey der Hand, fertig.]
Pograć, dk. 1. [ein wenig spielen.]
Pogranicze, *a*, *n.* [Gränzland, *n.* Gränzstrich, *m.* Gränze,] *f.*
Pogranicznik, *a*, *m.* [Gränznachbar,] *m.*
Pograniczny, *adj.* Pogranicznie. *adv.* [Gränz-, an der Gränze befindlich.]
Pogrążyć, dk 4. Pogrążać, *nd.* 1. [untersinken machen, versenken.]
Pogrobek, *bka*, Pogrobowiec, *wca*, *m.* [Nachwa'se, ein nach der Mutter od. Vaters Tode gebohrnes Kind.]
Pogrodka, *i*, *f.* [Umflechtung, *f.* Gehäge,] *n.*
Pogrom, *u*, *m.* [Niederlage, Niederdonnerung,] *f.*
Pogromca, *ob.* Pogromiciel.
Pogromić, dk. 3. [völlig schlagen, besiegen; donnernd ausschelten,
Pogromiciel, *a*, *m.* [Ueberwältiger, Sieger *m.* pogromicielka, *f.*
Pogrozić, dk. 3, [einem drohen.]
Pogróżka, *i*, *f.* [Drohung,] *f.* pogrożny, *adj.* [drohend.]
Pogruchotać, dk. 2. [völlig zerschmettern, zerschlagen.]
Pogryźć, dk. 2. [nach einender beissen, zerbe'ssen.]

Pogrzeb, *u, m.* [Begräbniss, *n.* Grablegung,] *f.*
Pogrzebacz, *a, m.* Pogrzebaczka; *i, f.* Schürstock, *m.* Schürkrüke,] *f.*
Pogrzebnik, *a, m.* [Begraber, Leichenbestatter,] *m.*
Pogrzebny, Pogrzebowy, *adj.* [Begräbniss Leichen-.]
Pogrześć, dk. 2. Pogrzebać, *nd.* I. [beerdigen; begraben.[
Pogubić, dk. 3. [nach einander verlieren.]
Pogwałcić, dk. 3. [Gewalt ausüben.]
Pogwizdać, dk. 2. [eine Weile pfeifen.]
Pohamować, dk. 2. [hemmen, bändigen. aufhalten.]
Pohańbić, dk. 3. [schänden, entehren, einen Schimpf anthun.]
Pohańbienie, *a, n.* [Schande, *f.* Schimpf] *m.*
Pojąć, dk. 2. Pojmować, *nd.* 2. [umfassen, begreifen; gefangen nehmen, heirathen.]
Pojawić się, *rec.* dk. 3. [sich offenbaren, sich sehen lassen.]
Pojazd, *u. m.* '[Fahren, *n.* Wagen, *m.* Kutsche,] *f.* pojazdowy, *adj.*
Poić, dk. 3. [tränken, zu trinken geben, berauschen.]
Pojechać, dk. 2. [hinreisen, abfahren, wegreisen, wegreiten; wegschiffen.]
Pojednać. dk. 1. [vergleichen, versöhnen, aussöhnen.]
Pojednoczyć, dk. 4. [in eins verbinden.]
Pojednokrotny, *adj*, Pojednokrotnie, *adv*, [einmalig.]
Pojednywacz, Pojednacz, *a, m.* [Aussöhner, Versöhner,] *m.*
Pojedynczy, *adj.* Pojedynczo, *adv.* [einzeln, einfach.]
Pojedynek, *nku, m.* [Zweikampf, Bacher, zweijähriges Schwein,] *n.*

Pojedynkować się, *rec. nd.* 2. [duelliren, einen Zweykampf begehen.]
Pojedynkowy, *adj.* [einfach, Zweykampfs-Duell-, einsam.]
Pojemszczyzna, *y, f.* [Heirathssteuer,] *f.*
Pojeść, dk. 2. Pojadać, *nd.* 1. [nach einander auffressen, aufessen.]
Pojętność. *i. f.* [Fassungskraft, Gelehrigkeit,] f.
Pojętny, *adj.* Pojętnie. *adv.* [fasslich, begreiflich, gelehrig.]
Poigrać, dk. 1. [ein wenig spielen. spassen. hüpfen.]
Pojmać, *ob.* Pojąć.
Poimacz, *a. m.* [der einen fängt, gefangen nimmt.]
Pojmaniec, *ńca, m.* [Gefangene,] *m.*
Pojmaństwo, *a, n.* jeństwo, [Gefangenschaft,] *f.*
Poinaczyć, dk. 4. [nach einander verändern.]
Pojutrze, *adv.* et *subst.* [Uebermogen,] m.
Pokąd. *adv.* [in wie fern, wie weit, wie lange; so lange bis.
Pokadzić, dk. 3. [ein wenig räuchern, etwas beräuchern.
Pokaléczyć, dk. 4. [verwunden, beschädigen.]
Pokalić, dk. 3. Pokalać, *nd.* 1. [besudeln, beflecken.]
Pokarać, dk; 2. [nach einander strafen. bestrafen.]
Pokarbować- dk. 2. [Kerben machen, bekerben, einkerben.]
Pokarm, *u, m.* [Nahrung, Speise, *f.* Futter] *n.* pokarmowy, *adj.*
Pokątnik, *a, m.* [Winkelhocker, versteckter Mensch,] *m.*
Pokątność. *i, f.* [Verstecktheit,] *f.*
Pokątny, *adj.* Pokątnie, *adv.* [verstohlen, versteckt, heimlich.]
Pokaz, *u, m.* [Zeigen, Erweisen, Erzeigen,] *n*,

Pojow; gole pojaw = Kruiganek [illegible]

[illegible] wszytko poiatty z kościami (B. 1629): [illegible]

wjmać (wygnnifen, [illegible]) kogo na ucczynku na świeżym, wodzić porządku (Kl), [illegible], f. świeży.

poimać [illegible] (pozorne rogi) na drzewie albo na płocie [illegible] wody pojmują za rogi (Kl); Łok załbont umiarkowanie i milczenie w tem czego pojąć niemógł, jego naśladowcy zaś oświadczyli że czego rozum nie pojmuje, to nie ma bytu zgoła żadnego. Żaden cudzey żony nie pojmie [illegible],

Poić [illegible] [illegible] in Compos. cf. pić, pas, [illegible] f. pająk pour [illegible], [illegible] ([illegible]) f. lać [illegible]

Litwa (z wojsko Litewskie) z placu nie ustąpiła póty pokiaż z swe stron odwrota nie otrąbiono (16..)

Pokładać [illegible] niech ten [illegible], wszystkie szturmy równa i pokłada. (Kl).

pokoy zrobić z kim, 16.. [illegible] bez noszę skóry się Boże [illegible] pokoy [illegible] Tuen, [illegible] zatoczony [illegible] pokoy [illegible] m. po u Koić
Nie wie co to pokoy kto nie skosztował wojny [illegible] op. opaczaje [illegible]
[illegible]

Prawo ormiańskie niedopuszcza zabić złodzieja aż by pierwey był prawem y dowodnemi dowodami pokonany, 1609

Pokazać,
lasse
Pokazić,
verni
Pokazici
Vorz
Póki,
lange
Pokinąć.
verw
Pokład.
Verd
Pokładać
hins
Pokletni
Deck
Poklęknąć
knie
Pokłócić
zusa
Pokłócić
Pokłon,
f. Ko
Pokłonić
ein
Pokłosić
se,]
Pokochać
[sich
Pokój,
Pokó
Pokojowa
ungf
Pokojowi
Pokojowy
gehö
Pokolane
rie,]
Pokoleni
m. A
Pokonać,
überf

Pokazać, dk. 2. [zeigen, weisen, sehen lassen.]
Pokazić, dk. 3. [nach einander verderben, vernichten.]
Pokaziciel, *a*, *m*. [Verderber, Zeiger, Vorzeiger,] *m*.
Póki, *adv*. [bis, so lange, als, wie lange.]
Pokinąć, dk. 2. [hinwerfen, wegwerfen, verwerfen, fahren lassen.]
Pokład, *u*, *m*. [Unterlage, Lage, *f*. Bord. Verdeck des Schiffes.]
Pokładać. *nd*. 1. [hinlegen, hinstellen. hinsetzen, sich auf einen stützen.]
Pokletnica, *y*. *f*. [Dach, *m*. Bedachung. Decke, *f*. Gewölbe.] *n*.
Poklęknąć; dk. 2. Poklękać, *nd*. 1. [einknien, niederknien.]
Pokłócić. dk. 3. [zusammenrühren, zusammenhetzen. verzänkern.]
Pokłóciciel. *a*, *m*. [Zankstifter,] *m*.
Pokłon, *u*, *m*. [Verbeugung, Verneigung. *f*. Kompliment.] *n*.
Pokłonić się, *rec*. dk. 3 [sich verbeugen, ein Compliment machen.]
Pokłosić, *a*, *m*. [Aehrenlesen, *n*. Nachlese,] *f*.
Pokochać, dk. 1. [lieb gewinnen;] się, [sich verlieben.]
Pokój, *ob*. Pokoik, Pokoiczek, dim. von Pokój.
Pokojowa, *ej*. Pokojówka, *i*, *f*. [Kammerjungfer,]
Pokojowiec. *wca*, *m*. [Kammerdiener,] *m*.
Pokojowy, *adj*. [Zimmer-, zum Zimmer gehörig,] *Subst*, [Kammerdiener,]
Pokolanek, *nka*, [Kniestück in der Batterie,] *n*.
Pokolenie, *a*. *n*. [Geschlecht, *n*. Stamm, *m*. Abstammung,] *f*.
Pokonać, dk. 1. [überwinden, überzeugen, überführen.]

Pokończyć, dk. 4. [nach einander beendigen, beschliessen.]
Pokonewskie, *n*. Pokonewszyzna, *y*, *f*. [Geldabgabe statt persönlichen Kriegsdienst zu Pferde.]
Pokora, *y*, *f*. [Demuth.]
Pokorniczek, *czka*, Pokorniś, *sia*, *m*. [ein sehr demüthiger Mensch.]
Pokorność, *i*, *f*. [Demüthigkeit, Unterthänigkeit,] *f*.
Pokorny, *adj*. Pokornie, *adv*. [demüthig, unterthänig.]
Pokorzyć, dk. 4. [demüthigen, erniedrigen,] się, [sich demüthigen,]
Pokorzyciel. *a*, *m*. [Demüthiger,] *m*. pokorzycielka, *f*.
Pokos, *u*, *m*. [Mähen, Abmähen; das Abgemähte.]
Pokosić, dk. 3. [abmähen, mähend hinstrecken.]
Pokośny, *adj*. [hinmähend, hinstreckend.]
Pokost, *u*, *m*. [Firniss, *m*. *fig*. [Aussenseite, *f*. Anstrich.] *m*.
Pokostnik, *a*, *m*. [Firnissmacher, *m*.
Pokosztowac, dk. 2. [ein wenig kosten, versuchen, schmecken.]
Pokotem, *adv*. [hingestreckt.]
Pokój, *oju*, *m*. [Zimmer, *n*. Ruhe, *f*. Frieden, *m*. Cour,]
Pokrajać, dk. 2. [zerschneiden; transchiren.]
Pokrajki, *pl*. [Endseiten, Enden.]
Pokręcić, dk. 3. Pokręcać, *nd*, 1. [herumdrehen; umdrehen; verwickeln.]
Pokrewieństwo, *a*. *n*. [Blutsfreundschaft, Verwandschaft,] *f*.
Pokrewnić się, *rec*. dk. 3. spokrewnić się, dk. [Blutfreundschaft machen.]
Pokrewność. *ob*. Pokrewieństwo.
Pokrewny, *adj*. [verwandt, zur Blutsfreundschaft gehörend.]
Pokrop, *u*, *m*. [Bespritzen.] *n*.

Pokropić, dk. 3. Pokrapiać, *nd.* 1. [besprengen, bespritzen.]

Pokrótce, *adv.* [kürzlich, in der Kürze. Kurz.]

Pokrowiec, *wca, m.* [Decke, *f.* Ueberzug über etwas, *m.* Futteral,] *n.* pokrowcowy, *adj.*

Pokrowne, *ego, n.* [Kuhzehend, *m.* Kuhsteuer,] *f.*

Pokruszyć, dk. 4. [zerknirschen, zermalmen.]

Pokrwawić, dk. 3. [blutig machen.]

Pokryć, dk. 2. Pokrywać, *nd.* 1. [bedecken; verhehlen, geheim halten.]

Pokrycie, *a, n.* [Verdecken, *n.* Bedachung, Bedeckung,] *f.*

Pokryjomu, Pokryjomo, *adv.* [heimlich, verstohlen.]

Pokrytość, *i, f.* [Verhohlenheit, Heimtückigkeit,] *f.*

Pokrywa, *y, f.* (Pokrywka, *i dim.*) Deckel, *m.* Decke, *f.* Stürze,] *f.*

Pokrzepić, dk. 3. Pokrzepiać, *nd.* 1. [stärken, kräftigen; ermuntern.]

Pokrzepiciel, *a, m.* [Stärker, Erquiker, *m.* pokrzepicielka, *f.*

Pokrzyk, *u. m.* [Geschrey, *m.* Lärmen, *n*; *bot.* Tollbeere,] *f.*

Pokrzywa, *y, f.* [Nessel, Brennessel.] *f.* pokrzywiany. *adj.*

Pokrzywniczek, *czka, m.* [Zaunkönig, Meisenkönig,] *m.*

Pokrzywdzić, dk. 3. Pokrzywdzać, *nd.* 1. [bevortheilen, Unrecht an thun.]

Pokrzywdziciel, *a, m.* [Bevortheiler, *m.* pokrzywdzicielka,] *f.*

Pokrzywić, dk, 3. Pokrzywiać, *nd.* 1. [krümmen, krumm machen.]

Pokup, *u, m.* [Aufkaufen, *n.* Absatz im Kaufe,] *m.*

Pokupić, dk. 3. [einkaufen, aufkaufen.]

Pokupność, *i. f.* [guter Abgang einer Waare, Käuflichkeit.] *f.*

Pokupny, *adj.* [gut abgehend, gut verkäuflich.]

Pokurczyć, dk. 4. [kürzer machen, verkürzen; zusammen krümmen.]

Pokusa, *y, f.* [Versuchung Anleitung zu etwas, *f.* Antrieb, *m. personi.* Versucher,] *m.*

Pokusić, dk. 3. Pokuszać, nd. 1. [in Versuchung führen, versuchen.]

Pokusiciel, *a, m.* [Versucher.] *m.* pokusicielka, *f.*

Pokuśny, *adj.* [versuchend, in Versuchung führend.]

Pokuta, *y, f.* [Busse, *f.* Reue und Leid; Bussethun,] *n.*

Pokutnica, *y; f.* [Büsserinn, Büssende,] *f.*

Pokutnik, *a, m.* [Büsser, der Büsse thut,] *m.*

Pokutny, *adj.* [Buss-, bussfertig, büssend.]

Pokutować, *nd.* 2. [Busse thun, büssen.]

Pokwap, *u, m.* [Eilen, *n*, Eile,] *f.*

Pokwapić się, *ob.* kwapić się. pokwapliwy, *ob.* kwapliwy.

Pokwasić, dk. 3. [nach einander sauer machen.]

Pół, Puł, *adv.* [halb; mitten, entzwey, mitten in, auf, an.]

Poła, *y, f.* [Schoss, am Kleide, Rockschoss,] *m.*

Połać, *i, f.* [Reihe Häuser, die eine Seite einer Strasse ausmachen.]

Polać, dk. 2. [begiessen; übergiessen; smołą, [bepichen,] cyną, [verzinnen.]

Połacić, dk. 3. [belatten, mit Latten belegen.]

Połączyć, dk. 4. Połączać, *nd.* 1. [verbinden, vereinen.]

Połączyciel, *a, m.* [Verbinder, Vereiniger, *m.*] połączycielka,] *f.*

Połajać, dk. 2. [ausschelten.]

Polak, *a, m.* Pole, *m.* (Polaczek, *dim.*) [kleiner Pole.] *m.*

la a Tula Пола-Пула – [illegible] wygoniony od Perzja. [illegible] amfiteatr zachwyca samych Perzjców którzy nazywają go Diwiczem.

[illegible]aby f. Ratzeburg

Łaga (Połunga) w Żmudź (176)

Pokrzywka: jedni mówią, że [illegible] [illegible] Kraftbrühe, a drudzy to pokrzywkę [illegible] przypisywać wolę. Więc Łacinnicy zowią pokrzywkami owe ptaki co żywią cudze dzieci podrzutków, [illegible] bękartów od żon wmamieni mężowie, pokrzewnikami (Polak także [illegible] zowie). Pokrzywka podrzucone kiedy kukułczęta wylęże, zaniedbawa swe własne ptaszęta (Kl).

Pokucie. Koronni zaś w Podolu złożyć się i w Pokuciu (1675)

[illegible] nie wadzą, w gębę nie dadzą (Pr. 1619) [illegible]

[illegible] zamek pokusił [illegible] Pokuś pierwszy słowy [illegible]

[illegible] od brata Neptun[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] KRAW f. opak, bok [illegible] cf. [illegible] pole, wspól, wrost. wieś; cf. [illegible] od cały

cf. interpolis, interpolus, interpolare; cf. [illegible]

[illegible] = salle) [illegible] w innym domu, zgoła wszystka postać [illegible]

palatium = pagus [illegible] wieś, [illegible] f. potap, [illegible] penna [illegible] cf. [illegible]

Pokrzyk [illegible] = [illegible]

Pokrzywa bywa mroz [illegible] pokrzywy wytnij ten, [illegible] zawsze żywy. [illegible] cf. krzewić, krzesać

Pokrzywa [illegible] koprzywa [illegible]; 2. p. [illegible] [illegible] Kеіwy cf. [illegible] galeopsis, galeobdolon, galion [illegible] S. pokrzywka [illegible] ptaszek [illegible]

[illegible] Ἀπόλλων [illegible] Słowian [illegible] cf. Παλλήνη, Παλλας [illegible]

[illegible] ... był polipusem [illegible] jakto w Larwy odmienia ... [illegible] barany [illegible]

Polany wieś niedaleko od [illegible]
Pollaner · list Witolda do Gorig (- Georg) Pollaner w Królewcu (1420)

Połap = palatum [illegible] połać [illegible] (pandere) [illegible] f. wanna; cf. Gälle, Gülle (wlek) [illegible] templum [illegible] pot połapi, pollen [illegible] f. połec

Pole [illegible] πόλος [illegible]

Pole, n. pandere, f. palam [illegible] agros pandere [illegible] pole [illegible] w pole, a on przedsię do lasa [illegible] πόλος [illegible] pilny [illegible] plecie plicare [illegible] pot, palić [illegible]

Połec [illegible] duplex [illegible]

[illegible]

Połamać, ...
chen, ...
Polano, ...
Holz.]
Połap. P...
merde...
Połapa, ...
[Fang...
Połapać, ...
fanger...
Połatać, ...
Połatka, ...
flitter...
Połatucha, ...
Półbeczek, ...
Halbfa...
Półbożek, ...
gini, ...
Półłótek, ...
Pole, ...
Połeć, ...
Połechtać, ...
Polecić, ...
Ten, ...
Polecieć, ...
Połednia, ...
Schwe...
Połedz, ...
bleiben...
stützen...
Polędwica ...
braten.
Podległość ...
sigkeit...
Połek, Pu...
n. połk...
Polekcze, ...
lichte...
Polekku, ...
langsam...
Polepa, ...
Kalk,]

Połamać, dk. 2. [nach einander zerbrechen, zerstücken; brechen.]
Polano, *a*, *n*. [ein Stück Holz, Scheit-Holz.]
Połap. Pułap, *u*, *m*, [Stubendecke, Zimmerdecke,] *f*.
Połapa, *y*. *f*. (Połapka. *dim*.) Falle, *f*. [Fangeisen,] *n*.
Połapać, *nd*. 2. [erhaschen, ergreifen, fangen.]
Połatać, dk. 1. [zusammen flicken.]
Polatka, *i*, *f*. [Flitter, Goldflitter, Silberflitter,] *n*.
Polatucha, *y*, *f*. [fliegendes Eichhorn.] *n*.
Półbeczek, *czka*, *m*. [halbe Tonne, *f*. Halbfass,] *n*.
Półbożek, *żka*, *m*. [Halbgott,] *m*. półbogini, *f*. [Halbgöttinn.] *f*.
Połbótek, *tka*, *m*. [Halbstiefel,] *m*.
Pole, *a*, *n*. [Feld, *n*. Boden, Grund.] *m*.
Połeć. *łcia*, *m*. [Speckseite,] *f*.
Polechtać, dk. 2. [ein wenig kitzeln.]
Polecić, dk. 3. Polecać, *nd*. 1. [empfehlen, befehlen.]
Poleciеć, dk. 2. [hinfliegen, hineilen.]
Polednia, Poleń, *i*, *f*. [Hängestange, Schwebe,] *f*.
Poledz, dk. 2. Polegać, *nd*. 1. [liegen bleiben, fallen; sich auf jemanden stützen.]
Polędzwica, Polędwica, *y*, *f*. [Lendenbraten.] *m*.
Podległość, *i*, *f*. [Abhängigkeit, Abschüssigkeit.] *f*.
Połek, Pułk, *u*. *m*. [Regiment Soldaten,] *n*. pułkowy, *adj*.
Polekczyć, dk. 4. [leichter machen, erleichtern.]
Polekku, *adv*. [gemach, allmählig, sachte, langsam.]
Polepa, *y*, *f*. [Bekleibung, z. *B*. von Kalk,] *f*.

Polepić, dk. 3. Polepiać. *nd*. 1. [bekleben, bekleiben, beleimen.]
Polepszyć, dk. 4. Polepszać, *nd*. 1. [bessern, verbessern.]
Polesie, *a*. *n*. [Waldland, *n*. Walddistrict, *m*. Podlachien,] *n*.
Polewa, *y*, *f*. [Glasur, Topfglasur,] *f*.
Polewać. *ob*. Polać.
Polewka, *i*, *f*. [Suppe, Brühe,] *f*. polewczany. *adj*.
Poleźć, dk. 2. [ein wenig hinkriechen.]
Poleżeć, dk. 4. [eine Weile liegen, liegen bleiben.]
Półgłówek, *wka*, *m*. [dummer Kerl, Schafskopf,] *m*.
Policya, *yi*, *f*. [Polizey,] *f*. policyant, *a*, *m*. [Polizeydiener,] *m*.
Policzek, *czka*, *m*. [Wange, *f*. Maulschelle, Ohrfeige,] *f*.
Policzkować, *nd*. 2. [Backenstreiche geben, ohrfeigen.]
Policzkowy, *adj*. [Backen-, Wangen-.]
Policzyć, dk. 4. Policzać, *nd*. 1. [berechnen, überzählen.]
Politować, się, *rec*. dk. 2. [sich eines erbarmen.]
Polityczniеć, *nd*. 2 [politisch werden, sich abschleifen.]
Polityk, *a*, *m*. [Politiker, Hofmann, Weltmann,] *m*.
Polizać, dk. 2. [belecken.]
Polka, *i*, *f*. [Polinn. *f*; Zugseil am Flusschiffe,] *n*.
Półka, *i*, *f*. [Fach im Schranke, Fächerschränckchen, *n*.
Połknąć, dk. 2. Połykać, *nd*. 1. [verschlucken, verschlingen.]
Półkoszek, *szka*, *m*. [Wagenflechte, *f*. Wagenkorb.] *m*.
Półkownik, *a*, *m*. [Oberste, Obrist,] *m*. półkownikowy, *adj*.
Półkowy, *adj*. [Regiments .]

Półmisek, *ska*, *m.* [gewöhnliche Schüssel,] *f.* półmiskowy, *adj.*
Północ, *y*, *f.* [Mitternacht, *f.* Norden, *m.* Mitternachtsseite,] *f.*
Północny, *adj.* [mitternächtig; nördlich.]
Polny, *adj.* [Feld-, Acker-;] hetman polny, [Unterfeldherr,] *m.*
Połóg, *u*, *m.* [Niederkunft, *f.* Wochenbett,] *n.*
Połoić, dk. 3. [mit Talk beschmieren, betalgen.]
Polot, *u*, *m.* [Flug, *m.* Hinfliegen. Hinschiessen,] *n.*
Polotny, *adj.* [dahin fliegend, flüchtig, schnell.]
Połów, *u*, *m.* [Fang, *m.* Beute, Ausbeute,] *f.*
Połowa, *y*. *f.* [Hälfte.] *f.*
Polować, *nd.* 2. [auf die Jagd gehen, jagen, Jagd machen.]
Połowić, dk. 3. [nach einander fangen, fischen.]
Połowica, *y*, *f.* [Hälfte, Ehehälfte;] *f.*
Połowny, *adj.* [guten Fang gewährend, gewinnsüchtig.]
Polowy, *adj.* [Feld-. *Subst.* Feldvogt, Stoppelvogt.] *m.*
Połoz, *a*, *m.* [die grösste Schlangenart in der Ukraine.]
Położenie, *a*, *n.* [Lage, *f.* Umstand, *m.* Bewandniss,] *n.*
Położnica, *y*, *f.* [Sechswöchnerinn, *f*; Ehebett, Brautbett,] *n.*
Położyć, dk. 4. [hinlegen.]
Połpoście, *a*, *n.* [Mitfasten, *n.* Hälfte der Fasten.]
Półrocze, *a*, *n.* [Halbjahr,] *n.* półroczny, *adj.* [halbjährig.]
Półsetek, *tka*, *m.* [Halbhundert.] płótna, [halbes Schock Leinwand.]
Polska, *i*. *f.* [Polen, Polenland,] *n.* polski, *adj.* [polnisch.]

Polszczyzna, *y*, *f.* [das Polnische, z. *B.* Sprache, Sitten, *u. s. w.*]
Półszorki, *ków*, *pl.* [Halbgeschirre auf die Pferde.]
Półtora, [anderthalb.]
Półtorak, *a*, *m.* [anderthalb Groschenstück,] *n.*
Połubić, dk. 3. [lieb gewinnen.]
Polubowy, *adj.* polubownie, *adj.* [Schiedsrichterlich.]
Południe, *a*, *n.* [Mittag, *m*; Süden, *m.* Mittagsseite.] *f.* południowy, *adj.* [Mittags-, mittäglich, südlich.]
Południk, *a*. *m.* [Meridian,] *m.* południkowy, *adj.*
Południować, *nd.* 2. [Mittag halten, Mittag machen.]
Południowiec, *wca*, *m.* [Südländer.] *m.*
Połupać, dk. 2. [nach einander spalten, zerspalten.]
Połupić, dk. 3 [ausplündern.]
Półwysep, *spu*, *m.* [Halbinsel,] *f.* półwysepny, *adj.*
Połykać, *ob.* Połknąć.
Połysk, *u*, *m.* [Glänzen, Blitzen, Schimmern, *n*; Politur,] *f.*
Połyskać, dk. 1. [glänzen, schimmern, blitzen.]
Półzłotówka, *i*, *f.* Półzłotek, *tka*, *m.* [halber Gulden,] *m.*
Pomacać, dk. 1. [betasten, befühlen.]
Pomaczać, *nd.* 1. [nach einander einweichen, netzen.]
Pomagać, *ob.* Pomódz.
Pomagacz, *a*, *m.* [Helfer, Gehülfe, Handlanger,] *m.*
Pomagran, Pomogran, *u. m.* [Granatapfel, *m.* pomagranowy, *adj.*
Pomalować, dk. 2. [bemahlen.]
Pomału, *adv.* [gemach, sachte, langsam, nicht merklich.]
Pomarańcza, *y*, *f.* [Pomeranze,] *f.*
Pomarańczarnia, *i*, *f.* [Gewächshaus,] *n.*

Połock [Polocia expugnata, clara et antiqua gens Corsacorum Lithuana a M. Duce Ioanne Basilevicio in Moschoviam traducta.]

Półpłin Jordan Opat w Półplinie (1324)

Półtorazłotowy. (z oświadczenia [illegible]) Halbofficiale.

Połoczanin Polocker [illegible]

Połyuk, gdy Krzyż z nami przeprzeczone Tatarzyn (pod Kadziawicem) z[illegible] [illegible] z Tatarami do Połyuka na wyprawę poszli. (16..)

† Półknąć

Połomy ma być [illegible] auxiliari

Po. — Kto najpomalej, ten zajdzie dalej. (Kl. [illegible]) [illegible] zajdziesz (1623)

malum aureum, [illegible]; p. wielka = cytryna rajska poma [illegible] Adami [illegible]

Polak ma [illegible] z przyrodzenia [illegible] (bydło) bo zawsze chuć ma ochędzenia, bo[illegible] przodkowie nasi miejsca odmieniali, gdy [illegible] [illegible] mówili [illegible] [illegible] je zwano, [illegible] [illegible] dlatego też od greków nazwani są Getae. [illegible] [illegible] miejsca nie [illegible] ale wszystko odmieniali gdy bydłem wytarli pastwiska, także też ich potomstwo Polak z przyrodzenia ma ustawiczną chciwość ku pielgrzymowaniu. [illegible]

Pomezania f. Jan

Pomek = sito

pomknąć promowa

…wca Czarnecki pomniał na starożytne polskie cnotę (16..) lat memini, monla
pomnij na zakon boży (M),

Pomarańczowy, *adj*. [Pomeranzen-.]
Pomarlica, *y*, *f*. pomór na bydło, [Viehsterben,] *n*.
Pomarmurować, dk. 2. [mit Marmor bekleiden]
Pomarnotrawić, dk. 3. pomarnować, dk 2. [verschwenden, durchbringen.
Pomarszczyć, dk. 4. [in Falten legen; runzelig machen.]
Pomaścić, dk. 3. pomaszczać, *nd*. 1. [mit Fett beschmieren; salben.]
Pomazać, dk. 2. [beschmieren; salben, be alben; besudeln.]
Pomażaniec, *ńca*, *m*. [der Gesalbte,] pomazańcowy, *adj*.
Pomazanka, *i*, *f*. [Butterbrod, *n*. Butterschnitt.] *m*.
Pomdleć, dk. 2. [Kraftlos werden, ohnmächtig werden;] pomdlić, dk. 3. [schwächen, ohnmächtig machen.]
Pomek, *mka*, Pomyk, *a*, *m*. [Sprenkel, Vögel zu fangen.]
Pomerania, *i*, *f*. [Pommern, *n*. *ob*. Pomorze.]
Pomiar. *u*, *m*. [Abmessen, Ausmessen, *n*. Ausmessung, *f*. Mass,] *n*.
Pomiarkować, dk. 2. [bemerken, wahrnehmen, gewahr werden.]
Pomiarkowanie, *adv. et Subst.* [mit Mässigkeit, mässig: Ermessen,] *n*.
Pomiarowy, *adj*.]Messungs , zum Messen gehörig.]
Pomiatać, *nd*. 1. [hinwerfen, wegwerfen, nicht achten, verwerfen, verächtlich behandeln.]
Pomiędzy, *ob*. Między.
Pomiękczyć, dk. 4. [erweichen, nach gerade weich machen.]
Pomienić, dk. 3. Pomieniać, *nd*. 1. [nennen, anführen; vertauschen, auswechseln.
Pomiernik, *a*; *m*. [Messer, Feldmesser,] *m*.
Pomierność, *i*, *f*. [Mässigkeit; Mittelmässigkeit,] *f*.
Pomierny, *adj*. Pomiernie, *adv*. [proportionirt; mässig, gemässigt; messbar, ermesslich.] pomierne, *Subst*. [Messgeld,] *n*.
Pomierzyć, dk. 4. [abmessen, ausmessen.]
Pomieścić, dk. 3. Pomieszczać, *nd*. 1. [placiren, Raum geben; unterbringen, fassen, begreifen.]
Pomieszać, dk. 1. [unter einander mischen, vermischen; irre machen.]
Pomieszanie, *a*, *n*. [Vermischung, Verwirrung *f*. Jrrewerden,] *n*.
Pomietlisko, *a*, *n*. [Kehrigort, wo man alles zusammenkehrt,] *m*.
Pomilczeć, dk. 4, [eine Zeitlang schweigen, etwas still schweigen.]
Pomimo, *ob*. Mimo.
Pomimowolny, *adj*. Pomimowolnie, *adv*. unwillkührlich.]
Pominąć, dk. 2. Pomijać, *nd*. 1. [übergehen, umgehen, überhüpfen.]
Pomiot, *u*, *m*. [Hinwurf, Wurf. Auswurf, *m*. Werfen der Thiere,] w pomiocie u kogo bydź, [gering geachtet, oder verachtet seyn.]
Pomiotek, *tka*, *m*. [todte Leibesfrucht, frühe Frucht,] *f*.
Pomiotło, *a*, *n*. [Backofenbesen, Backofenwisch,] *m*.
Pomknąć, dk. 2. Pomykać, *nd*. 1. [anrücken; befördern.]
Pomnażać, *ob*. Pomnożyć.
Pomnieć, *nd*. 3. [gedenken, im Gedächtnisse behalten.]
Pomniejszy, *adj*. [etwas kleiner, geringer.]
Pomniejszyć, dk. 4. Pomniejszać, *nd*. 1. [vermündern, kleiner machen.]
Pomniejszyciel, *a*, *m*. [Verminderer,] *m*.

Pomnożyć, dk. 4. Pomnażać, *nd.* 1. [vermehren, vervielfältigen.]

Pomnożyciel, *a, m.* [Vermehrer,] *m.* pomnożycielka, *i, f.*

Pomny, *adj.* [an etwas denkend, eingedenkt; denkwürdig.]

Pomoc, *y, f.* [Hülfe, *f.* Hülfsmittel, Heilmittel,]

Pomoć, *ob.* Pomódz.

Pomocnica, *y, f.* (Pomocniczka, *dim*) Helferinn, Gehülfinn,] *f.*

Pomocniczy, *adj.* [Hülfs-.]

Pomocnik, *a, m.* [Helfer, Gehülfe, Unterstützer, Handlanger,]

Pomocny, *adj.* Pomocnie, *adv.* [behülflich, helfend, nützlich.]

Pomodlić, się, *rec.* dk. 3. [eine Zeitlang beten, anbeten.]

Pomorczyk, *a, m.* [Pommer, Einwohner aus dem Pommerlande.]

Pomorski, *adj.* [am Meere gelegen, Ufer-Pommern-.]

Pomorze, *a, n.* [Pommern,] *n.*

Pomorszczyzna, *y, f.* [von dem See her, alles was am Meere ist.]

Pomorzanin, *a, m.* [Pommer,] *m.* pomorzanka, *f.*

Pomost, *u, m.* [Bretterbebrückung, Unterlage,] *fig.* pomostem leżeć [hingestreckt liegen.]

Pomotać, dk. 1. [verwickeln.]

Pomówić, dk. 3. [eine Weile reden, mit jemanden sprechen, nachreden.]

Pomowisko, *a, n.* Pomowa, *y, f.* [üble Nachrede, Beschuldigung,] *f.*

Pompa, *y, f.* [Pumpe, Wasserpumpe; Pracht, *f.* Aufsehen,] *n.*

Pompatyczny, *adj.* Pompatycznie, *adv.* [prachtvoll, prunkelnd.]

Pompiarz, *a, m.* Röhrenmeister, Pumpenmeister,] *m.*

Pomroczny, *adj.* [dunkel, umwölkt, verfinstert.]

Pomroczyć, dk. 4. [verdunkeln, verfinstern.]

Pomrok, *u, m.* Pomroka, *i, f.* [Dunkelheit, Düsterheit,] *f.*

Pomrowie, *a, n.* [Brachwürmer,] *pl.*

Pomróz, *u, m.* [kleiner Frost, *m.* Schaudern, *n.* kalter Schauder,] *m.*

Pomrozić, dk. 3. Pomrażać, *nd.* 1. [frieren machen, frösten.]

Pomścić się, *rec.* dk. 3. [sich rächen, Rache ausüben.]

Pomściciel, *a, m.* [Rächer,] *m.* pomścicielka, *f.* [Rächerinn,] *f.*

Pomsta, *y, f.* [Rache; Strafe,] *f.*

Pomucha, *y, f.* [Viehseuche, Seuche,] *f.*

Pomuchla, *i, f.* [Dorsch, ein Fisch,] *m.*

Pomyć, dk. 2. [nach einander auswaschen.]

Pomyje, *pl.* [Spühlicht,] *n.* pomyjowy, *adj.*

Pomyłka, *i, f.* [Versehen, *n.* Fehler,] *m.*

Pomysł, *u, m.* [zufälliger Gedanke, Einfall,] *m.*

Pomyślić, dk. 3. [nachdenken, nachsinnen, über etwas denken.]

Pomyślność, *i, f.* [Erwünschtheit, *f.* guter Erfolg; *m.* Glückseligkeit,] *f.*

Pomyślny, *adj.* Pomyślnie, *adv.* [gedenkbar; erwünscht, glücklich.]

Pomywać, *ob.* Pomyć.

Pomywaczka, *i, f.* [Aufwäscherinn, Küchenmagd,] *f.*

Pomywalnik, *a, m.* [Waschfass, Scheuerfass,] *n.*

Ponabijać, dk. 1. [einladen, voll stopfen, voll packen.]

Ponad, *ob.* po.

Ponadbrzeżny, *adj.* [am Ufer gelegen, längs dem Ufer.]

Ponagniatać, dk. 2. [nach einander eindrücken.]

Ponalewać, dk. 1. [voll giessen, eingiessen, nach einander giessen.]

Z pomocą wielki płyną (S. 1619 = magnus eja ...)

...niewiernym jakie też pomsty zgotowane (1505) ...

Pompon = gałka (pompon)

O tych handlach w tej części chcemy krótko mówić, potem szerzej każdą rzecz z osobna pomówić (Kl)

Pompion = gałka (pompon)

Pont [illegible] [illegible]

Poncz Engl. punch [illegible] = pięć (punch [illegible] des [illegible] [illegible] [illegible])

pończochy = [illegible] [illegible]

tak nam dodały do złego pongły morskie okręty (M.) [illegible] wychował; ryba się obrasa za pongłę ([illegible]) (M.)

poniewierać się = [illegible] się [illegible] [illegible] [illegible] w. [illegible] [illegible]

Pongły w m[illegible]
Ponikać [illegible]

Ponapra[illegible]
bess[illegible]
Ponawia[illegible]
Poncz, [illegible]
czow[illegible]
Pończoc[illegible]
[Str[illegible]
Pończos[illegible]
Stru[illegible]
Ponękać[illegible]
ecken[illegible]
Ponęta, [illegible]
Reit[illegible]
Poniech[illegible]
lasse[illegible]
Poniedzi[illegible]
dzia[illegible]
Poniedz[illegible]
balt[illegible]
Ponieka[illegible]
weil[illegible]
Poniemi[illegible]
stum[illegible]
Ponieść[illegible]
Wei[illegible]
leid[illegible]
Poniewa[illegible]
Poniewa[illegible]
lich [illegible]
Poniewi[illegible]
acht[illegible]
Poniewi[illegible]
zung[illegible]
Poniewo[illegible]
Will[illegible]
Poniewo[illegible]
nöth[illegible]
Poniewo[illegible]
kühr[illegible]
Poniewo[illegible]
kühr[illegible]
Ponik, [illegible]

Ponaprawiać, dk. 1. [nach einander ausbessern.]

Ponawiać, *ob.* Ponowić.

Poncz, Puncz, *u, m.* [Punsch,] *m.* ponczowy, *adj.*

Pończocha, *y. f.* (Pończoszka, *dim,*) [Strumpf,] *m.*

Pończosznik, *a, m.* [Strumpfwirker, Strumpfstricker,] *m.*

Ponękać, dk. 1. [bezwingen, niederdrücken; zu etwas nöthigen.]

Ponęta, *y, f.* [Lockung, Lockspeise, *f.* Reitz,] *m.*

Poniechać, dk. 1. [bleiben lassen, unterlassen; aufhören.]

Poniedziałek, *łku, m.* [Montag,] *m.* poniedziałkowy, *adj.*

Poniedziałkować, *nd.* 2. [blauen Montag halten.]

Poniekąd, *adv.* [einiger maassen, bisweilen.]

Poniemieć, dk. 2. [nach einander verstummen.]

Ponieść, dk. 3. Ponosić, *nd.* 3. eine Weile hintragen; ertragen, dulden, leiden.]

Ponieważ, *conj.* [weil, denn.]

Poniewżyć, dk. 4. [verunehren, verächtlich behandeln, nicht achten.]

Poniewierać, *nd.* 1. [verwerfen, für nichts achten, herumschmeissen.]

Poniewierka. *i. f.* [gänzliche Zurücksetzung, Verachtung.] *f.*

Poniewoli, poniewolnie, *adv.* [wider Willen, gezwungen.]

Poniewolić, dk. 3. poniewalać, *nd.* 1. nöthigen, zwingen.]

Poniewolność, *i, f.* [Zwang, *m.* Unwillkührlichkeit,] *f.*

Poniewolny, *adj.* [unfreywillig, unwillkührlich, gezwungen.]

Ponik, *a, m,* [unterirdischer Schlund.] *m.*

Poniszczyć, dk. 4. [nach einander hin vernichten.]

Poniż, poniżu. *adv.* [unterhalb, nach unten.]

Poniżyć, dk. 4. poniżać, *nd.* I. [erniedrigen, niedrigen, niedriger machen.]

Pono, podobno, *adv.* [vielleicht.]

Ponowa, *y, f.* Ponowek, *wka; m.* [Erneuerung, *f.* frischer Schnee, frische Wildspur.]

Ponowić, dk. 3. Ponawiać, *nd.* 1. [erneuern; von Neuen beginnen.]

Ponowiciel, *a, m.* [Erneuerer,] *m.* ponowicielka, *i, f.*

Ponsowy, *adj.* Ponsowo, *adv.* [hochroth.]

Pontifikał, *u, m.* [Agende für Bischöfe,] *f.*

Pontyfikalny, *adj.* Pontyfikalnie, *adv.* [im bischöflichen Ornat, mit bischöflicher Ceremonie, bischöflich.]

Ponurość, *i, f.* [Finsternheit, *f.* trüber Blick, *m.* finstere Miene,] *f.*

Ponurowaty, *adj.* [ein wenig trübe und finster.]

Ponury, *adj.* Ponuro *adv.* [finster, trübe, unfreundlich.]

Ponurzyć, dk. 4. [untertauchen.]

Poobiedni, *adj.* [nach Tische, nach dem Mittagsessen, nachmittäglich.

Poobłupować, dk. 2. [nach einander beschälen.]

Poobmiatać, dk. 1. [nach einander abkehren, völlig abkehren.

Poobrywać, dk. 1. [abreissen, bereissen, abpflücken.]

Poobstępować, dk. 2. [herumtretten, in die Runde umtretten.]

Poobudzać, dk. 1, [nach einander aufwecken.]

Poobwijać, dk. 1. [nach einander einwickeln, umwickeln]

Poobwodzić, dk. 3. [umgeben, umfassen, einfassen]

Pooddalać, dk. 1. [nach einander entfernen.]

Pooddawać, dk. 2. [nach einander abgeben.]

Poodkładać, dk. 1. [nach einander ablegen, verlegen, verschieben.]

Poodmawiać, dk. 1. [nach einander abreden, absprechen, abwendig machen.]

Poodpędzać, dk. 1, [nach einander wegjagen.]

Poodpinać, dk. 1. [nach einander abknöpfen, abnehmen,]

Poodstępować, dk. 2. [nach einander abtretten. abfallen, abweichen.]

Poorać, dk. 2 [nach einander hinackern.]

Poosadzać, dk. 1. [besetzen, ansetzen, ansiedeln.]

Poósme, *adv.* [zum achten Mal, żum Achten.]

Poostrzyć, dk. 4. [schärfen, scharf machen.]

Pootworzyć, Pootwierać, dk. 1. [öffnen, auföffnen, aufmachen.]

Poożywiać, dk. 1. [nach einander beleben.]

Pop, *a. m.* [Pfaffe, russischer Geistlicher, Laufer im Schachspiele] *m.*

Popad, *u, m.* [Ueberfall, Anfall,] *m.*

Popadać, *ob* Popaść.

Popadliny, *pl* [Börsten, aufgeborstene Stellen.]

Popadya, *yi*, f. [des Popen Frau, Popinn,] f.

Popalić, dk. 3. [nach einander verbrennen.]

Popamiętać, dk. 1. [eine Weile gedenken, lange Zeit gedenken.]

Popar, *u, m,* [Erwärmung des Erdreichs durch Dünger.]

Poparzeliny, *pl.* [Brandstellen, verbrannte Flecken an der Haut.]

Poparzyć, dk. 4. [nach einander bebrüben, abbrühen, versengen.]

Popas, *u, m.* [Füttern untern Weges, *n.* Fütterungsort,] *m.*

Popaść, dk. 2. Popasać, *nd.* 1. [füttern, fressen lassen, weiden.]

Popaść, dk. 2. Popadać, *nd.* 1. [über einen herfallen; in etwas verfallen; aufbörsten, Risse bekommen.]

Popaskudzić, dk. 3. [völlig verunreinigen.]

Popaśny, *adj.* [Weide-, Fütterungs-, gutes Futter gebend.

Popchnąć, dk. 2. Popychać, *nd.* 1. [hinstossen, fort stossen,]

Popęd, *u, m.* [Antreiben, *n.* Antrieb, Hintrieb,] *m.*

Popędliwość, *i, f.* [Ungestüm, *m,* Hastigkeit, Jähheit; Hitze,] *f.*

Popędliwy, *adj.* Popędliwie, *adv.* [ungestüm, hastig, hitzig, jäh.]

Popędzić, dk. 3. Popędzać, *nd.* 1. [vorwärts treiben. jagen; eilen.]

Popek, *pka, m.* [Dompfaffe, Gimpel,] *m.*

Popi, *adj.* [dem Popen oder Pfaffen zuständig, Pfaffen-.] *botan.* popia główka, Löwenzahn, *m.* Pfaffenkraut,] *n.*

Popić, dk. 2. popijać, *nd.* 1. [nach einander trinken; nachtrinken,]

Popiec, dk. 2. Popiekać, *nd.* 1. [ausbacken, verbrennen.]

Popieczętować, dk. 2, [besiegeln, versiegeln.]

Popielarz, *a, m,* [Aschenbrenner, Aschenhändler,] *m,*

Popielec. *lca. m.* [Aschermittwoche, *f.* *bot.* [Aschkraut,] *n,* popielcowy, *adj.*

Popielić, *nd.* 3. spopielić, dk. [veraschen, zu Asche brennen,]

Popielica, *y, f,* [Bilchmaus, *f,* Bilich, *m.* popielice, [Bilchfelle,]

…iel i brać jego dostają po Leszku III dzierżawy lenne … [illegible] państwa Magdeburgskie, Brandeburgskie, Meklemburgskie, …mońskie, Bremskie, Olszackie, Lubeckie, Kaszubskie, …rbskie, Urmwarskie, Warackie, Wolińskie, Usedońskie, …szczecinskie, Kamieńskie, Mindeńskie, Halberstackie, …angskie, Wolgast, Gudzków i inne ponad brzegiem morza …altyckiego. Ci się wybijają z pod władzy Popiela I, który umiera … Kruszwicy r. 826.

…iel II [illegible] Chwostek: odrywają się od niego Beny, Lutyki … [illegible] Gity, Arnicty, Obotryty, Tiklowie ~~[illegible]~~ wschodu, Jazwingi … północy; przy nim zostają Awarym, Wisygoty, Wandale, Mana… …ty i Giepidzi. 1841 zabili go wojewodowie i zgon jego sami … [illegible] myszom przypisali. / Tchua.

pop. geweihte, Pfaff: żenia głupie chłopy, po pijanu), i biorą też od tego rzadko ~~[illegible]~~ trzeźwe popy (XI) Ma li być lada jakim popem, więc ze będzie dobrym ot pem [illegible]

mus posłany.

r.?? wniebie a rzy. w popiele. [illegible] 1629 [illegible] gruszka.

Poprawić [illegible] [illegible] się

[illegible] dzień boją się popłochu (Rzymskich?) [illegible]

Popielisty, Popielasty, Popielaty, *adj.* [aschfarbig, aschgrau.]
Popielnia, *i, f.* [Aschenkrug, *m.* Urne, *f.* Aschenbehältniss.] *u.*
Popielnik, *ob.* Popielarz, *et* Popielnia.
Popierać, *ob.* Poprzeć.
Popieracz, *a. m.* [Betreiber, Unterstützer, Beförderer.] *m.*
Popiersie, *a, n.* [Brustbild,] *n.*
Popiół, *u, m.* [Asche.] *f.* popiołowy. *adj.*
Popis. *u. m.* [Volkschätzung; Musterung; Prüfung, *f.* Schulexamen.] *n.*
Popisać, dk. 2. [nach einander aufschreiben; beschreiben;] się, [sich mit etwas hervorthun, auszeichnen.]
Popisowy, *adj.* [Schätzungs, Schatz.]
Popłacić, dk. 3. [nach einander bezahlen, abzahlen.]
Popłakać, dk. 2. [eine Zeitlang weinen, eine Weile weinen.]
Poplamić. dk. 3. Poplamiać, *nd.* 1. [beflecken, beschmutzen.]
Popłatny, *adj.* [zahlbar, gültig, belohnend.]
Popław. *u. m.* [Hinfliessen, Hinschwimmen, Hinschiffen.] *n.*
Popławić, dk. 3. Popławiać, *nd.* 1. [schwemmen, hinschwimmen.]
Popławny, *ob.* spławny.
Poplecznik, *a, m.* [Rückenhalt, Beschützer, Unterstützer,] *m.*
Pópleść, dk. 2. [zusammenflechten; viel hinplaudern.]
Popłoch. *u. m.* [Schrecken, Furcht, *f.* Aufschrecken, *n.* Schüchternheit,] *f.*
Popłóczyny, *pl.* [Nachspühlen, Nachgurgeln,] *n.*
Popłodzić. dk. 3. Popładzać, *nd.* 1. [viel erzeugen.]
Popłókać, dk. 2. [nachspühlen, abspühlen.]
Popłoszyć, dk. 4. Popłaszać, *nd.* 1. [wegscheuchen, schüchtern machen.]
Poplota, *ob.* Plecionka.
Poplugawić, dk. 3. [schmutzig machen, beschmutzen.]
Popłunąć, Popluć, dk. 2. [bespeyen, bespucken, oft spucken.]
Popłynąć, dk. 2. [hinschwimmen, hinfahren auf dem Wasser.]
Popod, *duplex. praepos*, [von unten auf.]
Popodbijać. dk. 1. [von unten aufschlagen: wund schlagen; bezwingen.]
Popodkładać, dk. 1. [nach einander unterlegen.]
Popoić, dk. 3. [nach einander besäufen, betrinken.]
Popołudnie, *a, n.* [Nachmittag,] *m.* popołudniowy, *adj.*
Popona, *y, f.* [Wagendecke, Plaue von Leinwand oder Leder.]
Popowa, *ob.* Popadya.
Poprać, dk. 2. [nach einander auswaschen.]
Popręg, Popręg. *u, m.* [Bauchriemen, Sattelgurt: *fig.* Zaum,] *f.*
Poprawa, *y, f.* [Besserung, Verbesserung, *f.* Bessern,] *n.*
Poprawca, *y, m.* [Verbesser,] *m.*
Poprawdzie, *adv.* [im Ernste, in der That, wahrlich, wirklich.]
Poprawiacz, Poprawiciel, *ob.* Poprawca.
Poprawić, dk. 3. Poprawiać, *nd.* 1. [bessern, verbessern, ausbessern.]
Poprawność, *i, f.* [Verbesserlichkeit; Correctheit,] *f.*
Poprawny, *adj.* [verbesserlich; verbessert, correct.]
Popręg, *ob.* Popręg, Popręgowy, *adj.* Gurt-, Bauchgurt-.]
Popróć, dk 2. [auftrennen, nach einander auftrennen.]

Popróchnieć, dk. 2. [nach einander morsch werden.]
Poprosić. dk. 3. [ein wenig bitten, ersuchen.]
Poprostu, *adv.* [geradezu, schlecht weg.]
Poprowadzić, dk. 3. [hinführen, hinbegleiten.]
Poprożnować, dk. 2. [einige Zeit müssig seyn, faulenzen.]
Poprzątnać, dk. 2. Poprzątać, *nd.* 1. abräumen, aufräumen.]
Poprzeć, dk. 2. Popierać, *nd.* 1. [weiter treiben, nachhelfen; kräftigen.]
Poprzecz, Poprzek, *adv.* [in die Queere, queer durch.]
Poprzecze, *a, n.* [Queere.] *f.*
Poprzecznica, *y, f.* [Queerweg, *m.* Queergasse,] *f.*
Poprzeczny. *adj.* [Queer-.]
Poprzedni, *adj.* Poprzednie, *adv.* [vorläufig.]
Poprzednica, *y, f.* [Vorgängerinn, Vorfahrinn,] *f.*
Poprzednik, *a, m.* Vorgänger. Vorfahre; *math.* Vordersatz,] *m.*
Poprzedzić, dk. 3. Poprzedzać, *nd.* 1. [vorhergehen, vorgehen.]
Poprzedziciel. *ob.* Poprzednik.
Poprzek, *ob.* Poprzecz.
Poprzekładać, dk. 1. [nach einander übersetzen, übertragen.]
Poprzewracać, dk. 1. [nach einander umwerfen, umkehren verkehren.]
Poprzychodzić. dk. 3. [nach einander ankommen, gegangen kommen.]
Poprzyjaźnić się, *rec.* dk. 3. [Freundschaft machen, sich befreunden.]
Poprzyjeżdzać, dk. 1, [gefahren kommen, ankommen.]
Poprzysiądz, dk. 2. poprzysięgać, *nd.* 1. [beschwören; eidlich geloben.]
Poprzywłaszczać, dk. 1. [nach einander zueignen, anmassen.]

Popsnąć się, *rec.* dk. 2. [stolpern; einen Verstoss machen.]
Popstrzyć, dk. 4. [bunt machen, scheckig machen.]
Popsuć, dk. 2. [nach einander verderben. ärger machen. verschlimmern,]
Popularność, *i, f.* [Volksgunst, Volksgünstlichkeit,] *f.*
Popularny, *adj.* Popularnie, *adv.* [volksgünstig, das Volk begünstigend.]
Popuścić, dk. 3. Popuszczać, *nd.* 1. [nachlassen, ablassen.]
Popustoszyć, dk. 4, [nach einander verwüsten.]
Popychać, *ob.* Popchnąć.
Popychacz, *a, m.* [Fortstosser, Hinstosser; den man überall fortstösst.]
Por. *u, m.* [Schweissloch, *n.* Schweisskanal, Porée.] *m.*
Pora, *y, f.* [gelegene Zeit, rechte Zeit zu etwas,] *f.* Pora roku, [Jahreszeit,] *f.*
Porąb, Poręb, *a, m.* [Hauen, *n.* Hieb, *m.* Gehau, *n.* Holzschlag,] *m.*
Porąbać, *nd.* 1. Porąbić, dk. 3 [umbauen, fällen, zerhacken.]
Porachować, dk, 2. [berechnen.]
Porada, *y. f.* [Zuratheziehen, Berathen, *n.* Berathschlagung,] *f.*
Poradlić, dk. 3. [nach einander hin zwiebrachen.]
Poradlne, *ego, n.* [Grundsteuer, Pflugsteuer,] *f.*
Poradniczy. *adj.* [Raths-, rathgebend, rathschlagend.]
Poradnik, *a. m.* [Rather, Rathgeber.] *m.*
Poradność, *i, f.* [Fähigkeit zum Rathgeben.] *f.*
Poradny, *adj.* Poradnie, *adv.* [wohlrathend. überlegt.]
Poradować, się, *rec.* dk. 2. [sich ein wenig ergötzen.]

einen

eckig

rben. — ...owač nad ... [illegible]

günst-

volks- — ... nádra, pole

d. 1. — ... [illegible]

r ver-

stos-

veiss- — ... pora. ... Tuczek = ... ; cf. tor, tryb, brod = proc

Zeit — ... pāreēre ... sporzyć ... patrzyć ; ... paręyć (... lato) ... goda ... owoc ; Brema = ... [illegible]

hres-

b, m.

auen-

then, — rada = effectus consultationis (porady)

hin

pflug-

bend,

.] m.

thge-

ohlra-

h ein

Porąj wojewoda [illegible] Lutyków (rękop. [illegible])

z powinności swej uprzejmie poradzę (Ml.)

Lepszy czasem jeden wieczór bywa, niżli dwa poranki (R. [illegible])

[illegible]

Dla poratowania zdrowia (Gr. [illegible]) (Zł. 1849), [illegible] sobie [illegible] poratować ale w niczym nie poratować (ib.)

poraziło to naszych niemało [illegible], osobliwie tam zginęło trzech znacznych szlachty (ib.) [illegible]

[illegible] będzie [illegible] przez [illegible] na [illegible]

Poradzić, dk. 3. [Rath geben, rathen,] się, [um Rath fragen.]
Poranek, nku, m. [Morgenzeit, Frühe, f. Morgen.] m.
Póranić, dk. 3. [verwunden, Wunden beybringen; früh hin eilen.]
Porankowy, Poranny, adj. [Morgen-, Früh-.]
Poratować, dk. 2. [aufhelfen, aus der Noth helfen und retten.]
Porażka, i, f. [Niederschlagen, n. Niederlage, f.
Porazić, dk. 3. Porażać, nd. 1. [hinschlagen, zu Boden schlagen.]
Porcelana, y, f. [Porcellan,] n. porcelanowy, adj.
Poręb, ob. Porab.
Porębniczy, adj. [Holzschlager-,] porębnicze, Subst. [Haułohn.] m.
Porębnik, a, m [Holzfäller, Holzschlager,] m.
Poręcz, y. f. Poręcze, a. n. [Lehne,] f. [Geländer,] n.
Porecznie, adv. [nach der Hand, erwünscht.]
Poręcznik, a, m. [Bürge.] m.
Poręczny, adj. [mit Lehnen, Geländer; bei der Hand, erwünscht.]
Poręka, i. f. [Bürgschaft, f. Gutstehen für etwas,] n.
Porękawiczne, ego, n. [Schlüsselgeld, Handschuhgeld, Nadelgeld,] n.
Porność, i, f. [strenger Geruch, Geschmack,] m.
Porny, adj. [streng von Geruch, stark riechend.]
Porobić, dk. 3. Porabiać, nd. 1. [nach einander machen, verfertigen;] gdzie, [wo sich aufhalten.]
Porodzenie, a, n. [Gebähren, n. Geburt,] f.
Porodzić, dk. 3. [gebähren, erzeugen, zeugen.]
Porodziciel, a, m. [Zeuger,] m. [porodzicielka, i, f. [Gebährerinn.] f.
Poronić, dk. 3. [missgebähren, abortiren; abwerfen, fallen lassen.]
Porosić, dk. 3. [bethauen]
Porośl, i, f. Poroślina, y, f, [bewachsener Ort, Auswuchs,] m.
Porost, u, m. [Aftermoos,] m. porostowy adj.
Porównać, dk. 1. [vergleichen, gleich stellen, gleich machen.]
Poróżnić, dk. 3. [entzweien, veruneinigen.]
Poróżniciel, a, m. [Entzweyer.] m.
Porożować, dk. 2. [röthen, mit Roth bedecken, schminken.]
Porozplatać, dk. 1. [nach einander aufflechten, gänzlich aufflechten.]
Porozpoczynać, dk. 1. [nach einander anheben, anfangen.]
Porozpożyczać, dk. 1. [nach einander alles ausleihen, verborgen.]
Porozprzestrzeniać, dk. 1, [erweitern, ausdehnen.]
Porozróżniać, dk. 1. [nach einander unterscheiden,]
Porozstawiać, dk, 1. [nach einander verschiedentlich hinstellen.]
Porozumieć, dk. 2, Porozumiewać, nd. 1. mit d. Verstande fassen, einsehen; begreifen;] się z kim, einverstanden seyn.]
Porozwozić, dk. 3. [an verschiedene Orte fahrend od reitend bringen.]
Port, u. m. [Hafen, Seehafen; Zufluchtsort,] m.
Porta, y, f. [ottomanische Pforte,] f.
Portki, tek. pl. (Porteczki, dim.) Hosen,] f.
Portowe, ego, n. [Hafengeld, n. Hafensteuer,] f.

Portowny, *adj.* [einen Hafen habend,] portowy, [Hafen-.]
Portret, *u, m.* [Portrait,] *n.* portretowy, *adj.*
Portugał, *u, m.* [grösseres Goldstück, goldene Schaumüntze.]
Portugalczyk, *a, m.* [Portugiese,] *m.* portugalka, *f.*
Portugalia, *i, f.* [Portugal,] *n.* portugalski, *adj.* [portugalisch.]
Portulaka, *i, f.* [Burzelkraut,] *n.* Portulak,] *m.*
Poruczeństwo, *a, n.* [Obhut, Aufsicht, *f.* Auftrag, Befehl,] *m.*
Porucznik, *a, m.* [Stellvertreter, Lieutenant,] *m.* porucznikowski, *adj.*
Poruczyć, dk. 4. Poruczać, *nd.* 1. [auftragen, empfehlen.]
Poruczyciel, *a, m.* [Auftrager, Anempfehler, Befehler,] *m,* poruczycielka, *f.*
Porumienić, dk. 3. [beröthen, nach gerade roth machen.]
Poruszyć, dk. 4. Poruszać, *nd.* 1. [bewegen, rühren, wegrücken.]
Porwać, dk. 2. [wegraffen, wegreissen.]
Porywać, *freq. ob,* Porwać.
Porywacz, *a, m.* [Entführer, Wegrafer, Entwender,] *m.*
Porywczość, *i, f.* [Hastigkeit, Eile, Hast,] *f.*
Porywczy, *adj.* Porywczo, *adv.* [hastig, eilig, schnell, jäh.]
Porządek, *dku, m.* [Ordnung, Folgereihe; Geräthtschaft,] *f.*
Porządkowy, *adj.* [Ordnungs .]
Porządność, *i, f.* [Ordentlichkeit, Ordnungsliebe,] *f.*
Porządny, *adj.* Porządnie, *adv.* [ordentlich.]
Porzeczka, *i, f.* [Johannisbeere,] *f.* porzeczkowy, *adj.*
Porzeczny, *adj* [am Flusse gelegen, Fluss, Wasser-.

Porżnąć, dk. 2. [nach einander schneiden, zerschneiden.]
Porzucić, dk. 3. Porzucać, *nd.* 1, [wegwerfen, fahren lassen.]
Posada, *y, f.* [Ansiedelungsort, *m.* Lage eines Ortes,] *f.*
Posadzić, dk. 3. Posadzać, *nd.* 1. [hinstellen, hinsetzen; einsetzen.]
Posądzić, dk. 3. Posądzać, *nd.* 1. [böse beurtheilen, beschuldigen, argwöhnen, in Verdacht haben.]
Posadzka, *i, f.* [Fussboden, Taffelboden, *m.* posadzkowy, *adj.*
Posag, *u, m.* [Brautschatz, Malschatz, *m.* Mitgift, Mitgabe,] *f.*
Posąg, *u. m.* [Säulendbild, *n.* Säule, *f.* Götzenbild,] *n.*
Posażyć, *nd.* 4. [ausstatten, mit dem Brautschatz versehen.]
Pościanka, *i, f.* [kleine Seitenwand,] *f.*
Pościć, *nd.* 3. [fasten, nichts essen.]
Pościel, *i, f.* [Bettlager, Gebette, *n.* die Betten.]
Pościg, *u, m.* [Nachjagen, Nachsetzen, Einhohlen,] *n.*
Poścignąć, nd. 2. [einhohlen, erjagen, erreichen.]
Pościgły, *adj.* [erreichbar.]
Poseł, *sła, m.* [Bote, Gesandte,] *m.* posłowy, *adj.*
Poselski, *adj.* [Boten-, Gesandten-, Abgesandten-.]
Poselstwo, *a, n.* [Gesandschaft,] *f.*
Posępić, dk. 3. posępiać, *nd.* 1. [verfinstern; finster überziehen.]
Posępność, *i, f.* [Finsterheit, Düsterheit,
Posępny, *adj,* Posępnie, *adj.* [düster, finster, umgewölkt.]
Posiać, dk. 2. Posiewać, *nd.* 1. [besäen; übersäen; bestreuen.]
Posiadacz, *a, m.* [Besitzer,] *m.*
Posiąść, dk. 2. Posiadać, *nd.* 1. [besitzen in Besitz nehmen.]

Poryckí : chorągiew książęcia Poryckiego w której Maskiewicz był towarzyszem, przyłączyła się do oddziału Hetmana Żółkiewskiego pod Smolensk

[illegible] szczęściu porzucony (1587) = porzucony [illegible].
[illegible] porzucite (16..) [illegible]

[illegible] od [illegible] po [illegible] swego mają oddaić posag i cząstki żonom (1601)

[illegible] piękny posąg wywieść podoléj robiony według cerkla [illegible] penzlem ozdobiony (16..) ([illegible]

[illegible] ([illegible], [illegible] stać

Tego [illegible] namowa, co się do broni porywa, a [illegible] nie [illegible], tego nie trzeba [illegible]

[illegible] wiek nie [illegible] [illegible] nowotk. [illegible] jako osieł, co nam [illegible], to niesie [illegible]

[illegible] nasz radę z senatorami y Leszczyńskiego podskarbiego koronnego [illegible] wyprawił w poselstwie do [illegible] prosząc o posiłki (16..) [illegible]

Porządek : bo tak idzie ten nierządny porządek (Ks. Flis) [illegible] te przezwiska [illegible] są wzięte i w [illegible] [illegible] porządek [illegible]

Posidon, Neptun

Posłuszeństwo przywiedł go [illegible]) odjąwszy szaleństwo na posłuszeństwo [illegible],

w łeb się poszkrobał i straszznie się [illegible] (Kl.)

[illegible] się matki swej poskromić (Orestes) (Kl.) [illegible]

Jako obie posścielesz, tak się wyśpisz [illegible]

s. posłańcze u. posłańcu)

Posiec, dk. 3. Posiekać, *nd.* 1. [zerhacken, klein hacken; hinmähen.]
Posiecz, *y*, *f.* [Zerhauen, Zerfetzen, Metzeln, Gemetzel,] *n.*
Posiedzenie, *a*, *n.* [Sitzung, Session,] *f.*
Posiedzieć, dk. [eine Zeitlang sitzen, sitzen bleiben.]
Posiew, *u*, *m.* [Besäen, Saat,] *f.*
Posiewać, *ob.* Posiać.
Posiewny, *adj.* [Saat-, säebar.]
Posiłek, *łku. m*, [Stärkung, *f.* Hülfstruppen,] posiłkowy, *adj.*
Posilić, dk. 3. Posilać, *nd.* 1. [stärken, kräftigen, Kraft geben.]
Posiłkować, ndk. 2. [Hülfe leisten, Hülfe geben.]
Posinić, dk. 3. [blau machen, bläuen;] posinieć, dk. 2. [blau werden.]
Poskoczny, *adj.* Poskocznie, *adv.* [hüpfend, springend.]
Poskok, *u. m.* [Hinhüpfen] *n.* poskokiem, [in einem Sprunge.]
Poskrobać, dk. 2. [nach einander beschaben; kratzen.]
Poskromić, dk. 3. Poskramiać, *nd.* 1. [bändigen, mässigen.]
Posłabić, dk. 3. [nach einander schwächen, entkräften.]
Posłać, dk. 2. Pościelać, *nd.* 1. [betten, das Bette machen.]
Posłać, dk. 2. Posyłać, *nd.* 1. [schicken, hinschicken.]
Poślad, *u*, *m.* [Ueberkehr, Auswurf von Getreide,] *m.*
Pośladek, *dka*, *m.* [Hintertheil, Rücken, *m.* Hintere eines Theiles.]
Posłańczy, *adj.* [Boten-.]
Posłanica, *y*, Posłanka, *i*, *f.* Abgesandtinn, *f.*
Posłaniec, *ńca*, *m.* [abgeschickter Bote, Eilbote,] *m.*
Pośledni, *adj.* Poślednie. *adv.* [nachstehend, hinter.]
Pośliznąć się, *rec.* dk. 2. [ausgleiten, *transl.* straucheln.]
Posłodzić, dk. 3. süss anmachen; versüssen.]
Posłowa, *wej*, *f.* [Gesandtinn, Frau des Gesandten.]
Posłować, *nd.* 2. [Gesandter seyn, Gesandschaft machen.]
Poślubić, dk. 3. Poślubiać, *nd.* 1. [geloben, angeloben; trauen lassen.]
Poślubiny, *bin*, *pl.* [Verlöbniss, Eheverlöbniss.] *n.*
Posłuch. *u*, *m.* [Anhören; Gerücht, *n.* Sage, Nachricht,] *f.*
Posłuchać, *nd.* 1. [anhören, gehorchen.]
Posługa, *i*, *f.* [Dienst, *m.* Bedienung, Aufwartung,] *f.*
Posługacz, *a*, *m.* [Aufwärter, Diener; Handlanger.] *m.*
Posługaczka, *i*, *f.* [Aufwärterinn,] *f.*
Posłuszeń, *ob*, Posłuszny.
Posłuszeństwo, *a*; *n.* Posłuszność, *i*, *f.* [Gehorsam,]
Posłusznik, *a*, *m.* [Gehorsamer; Aufwärter aus Demuth,] *m.*
Posłuszny, *adj.* Posłusznie, *adv.* [gehorsam.]
Posłużyć, dk, 4. Posługiwać, *freq.* [eine Zeitlang dienen;] się kim, [sich jemandes Dienste bedienen.]
Posmarować, dk. 2. [beschmieren.]
Pośmiech, *u*: *m.* Pośmianie, Pośmiewisko *a*, *n.* [Verlachen, Verspotten, Gelächter,] *n.*
Pośmiertny, *adj.* [nach dem Tode erscheinend.]
Pośmierzyć, dk. 4. Pośmierzać, *nd.* 1. [nach einander besänftigen.]
Pośmierzyciel, *a*, *m.* [Besänftiger,] *m.* pośmierzycielka,] *f.*
Pośmiewać się, *rec.* dk. 1. [auslachen, verspotten; lächeln, zulächeln.]
Pośmiewacz, *a*, Pośmiewca, *y*, *m.* [Spötter, Verlacher,] *m.*

Pośmiewny, Pośmieszny, *adj.* [verhöhnend, verlachend.]

Posmolić, dk. 3. [bepichen, beschmieren, unsauber machen.]

Posmycz, *y, f.* [schnelles II ngleiten, Herabgleiten,] *n.*

Posoch, *u, m.* [Stab, Stecken,] *m.*

Posoczyć, *nd.* 4. [mit Bluteiter besudeln.]

Posoka, *i, f.* [Bluteiter, *m*, Eitermaterie,] *f.*

Posolić, dk. 3. Posalać, *nd.* 1. [besalzen, mit Salz bestreuen.]

Posowa, *y, f.* [Bretterunterlage, *f.* Bretterboden,] *m.*

Pośpieć, *nd.* 2. [nachkommen, nacheilen, gleich kommen.]

Pośpiech, *u, m.* [Eile, Eilfertigkeit,] *f.*

Pośpieszny, *adj.* Pośpiesznie, *adv.* [schnell, flink, eilfertig.]

Pośpieszyć, dk. 4. Pośpieszać, *nd.* 1. [eilfertig seyn, eilen; schnell betreiben, sich mit etwas tummeln.]

Pośpieszyciel, *a, m.* [Eiler, Beförderer,] *m.* pośpieszycielka, *f.*

Pospolicie, *adv.* [gemeiniglich, insgemein; überhaupt.]

Pospolicieć, *nd.* 2. [gemein werden.]

Pospolitość, *i, f.* [Allgemeinheit, Gemeinschaft; Gemeinheit,] *f.*

Pospolitować, *nd.* 2. [gemein machen; profaniren, entweihen;] się, [gemein werden.

Pospolity, *adj.* [allgemein; gemeinschaftlich, gemeinsam, ordinär, gewöhnlich.]

Pospólstwo, *a, n.* [das gemeine Volk, *n.* Gemeinschaft; Gesellschaft,] *f.*

Pospołu, *adv.* [gemeinschaftlich, mit einander.]

Posprawiać, dk. 1. [nach einander anschaffen, abfertigen.]

Posprzątać, dk. 1. [nach einander wegräumen, aufräumen.]

Pośrebrzyć, dk. Posrebrzać, *nd.* 1. versilbern, übersilbern.]

Pośrzedni, *adj.* [die Mitte haltend; mittel; mittelbar.]

Pośrzednica, *y*, Pośrzedniczka, *i, f.* Vermittlerinn,] *f.*

Pośrzednictwo, *a, n.* [Mittleramt, *n.* Vermittelung,] *f.*

Pośrzednie, Pośrzedniczo, *adv.* [mittelbar.]

Pośrzedniczy, *ob.* Pośrzedni.

Pośrzedniczyć, ndk. 4. [vermitteln, unterhandeln.]

Pośrzednik, *a, m.* [Mittler, Vermittler; *math.* Mittelpunkt,] *m.*

Pośród, *adv.* [in der Mitte, mitten.]

Pośrodek, *dka, m.* [Mitte, *f.* Mittelpunkt, *m.* pośrzodkowy, *adj.*

Possessor, *a, m.* posiadacz, [Besitzer; Pächter,] *m*

Postać, *ci, f.* [Gestalt, Gattung, Figur,] *f.*

Postać, dk. 3. [eine Weile stehen, im Gehen stehen bleiben.]

Postanowić, dk. 3. Postanawiać, *nd.* 1. [beschliessen, feststellen.]

Postanowiciel, *a, m.* [Bestimmer, Verordner, Festsetzer,] *m.*

Postanowienie, *a, n.* [Vorsatz, *m.* [Einrichtung, Verfassung,] *f.*

Postąpić, dk. 3. Postępować, *nd.* 2. [weiter schreiten, fortschreiten; mehr geben, zulegen, Fortschritte machen.]

Postarać, się, *rec.* dk. 1. [sich um etwas bemühen, sorgen.]

Postaremu, *adj.* [nach alter Art, wie gewöhnlich.]

Postaw, *a, m.* [Tuchballen, *m.* Tuchrolle,] *f.*

Postawa, *y, f.* [äussere Gestalt, *f.* Ansehen,] *n.*

festus od. festus dies [illegible] (= [illegible], [illegible])

Szkandować posmycznym Niemcom jest rzecz przyzwoita (Kl)

[illegible], postawa [illegible] (Kl): postój [illegible].

[illegible] wolny postępując [illegible]

[illegible] sobie hultaj nadobnie postawę (Kl) [illegible]
[illegible] postać [illegible]

Kiedy kto pod nim konia chciał postraszył, tak żeby onego człowieka z konia zrzucił, ago od onego postrachu z siebie zrzucił (1601) f. przestraszyć

Żeby on pierwej postrzegł niż był postrzeżony [illegible]

postrzelony [illegible] = głupi, waryat; brat zrola sekodliwie postrzelony został [illegible]

Postawać, *ob.* Postać.
Postawić, dk. 3. [hinstellen, hinsetzen, stellen.]
Postęp, *u, m.* [Gang, Fortgang, Fortschritt,] *m.*
Postępek, *pku, m.* [Fortschrift, *m.* [Verfahren, Verhalten.] *n.*
Postoły, *pl.* [Bastschuhe.]
Postrach, *u, m.* [Schrecken, f. [Erschrecken,] *n.*
Postradać, dk. 1. [verlieren, einbüssen.]
Postraszyć, dk, 4. [schrecken, in Schrecken setzen. Schrecken einjagen.]
Postronie, *a, n.* [Seitengegend.]
Postronek, *nka, m.* [Strick, *m.* postronkowy, *adj.*
Postronny, *adj.* [seitwärts gelegen, an der Seite; fremd, ausländisch.]
Postrzał, *u, m.* [Schuss, *m.* Schusswunde, postrzałowy, *adj,*
Postrzedz, dk. 2. Postrzegać, *nd.* 1. [wahrnehmen. gewahr werden. erblicken.]
Postrzegacz, *a, m.* [Beobachter,] *m.* postrzegaczka, *f.*
Postrzelić, dk. 3. [schiessen, und treffen, eine Schusswunde beibringen.]
Postrzydz, dk, 2. Postrzygać. *nd.* 1, [scheeren, bescheeren; verschneiden.]
Postrzygacz, *a, m.* [Scheerer. [Tuchscheerer. Wollescheerer,] *m.*
Postrzyżyny, *pl.* [Scheeren. *n.* Schur. *f.* Haarabschneiden, *n;* Tonsur.] *f.*
Postulać, dk 1. [zusammen drücken.]
Postylion, *ob.* Pocztarz, postylionski, *ob* Pocztarski.
Posuć, dk. 2. aufstreuen, aufwerfen.]
Posusza, Posucha, *y, f.* [Dürre, trockene Witterung.] *f.*
Posuszyć, dk. 4. Posuszać, *nd.* 1. [nach einander trocknen, austrocknen.]
Posuwać, *nd.* 1, Posunąć, dk. 2. [vorwärts schieben, weiter rücken.]
Poswar. *u, m.* [Wortwechsel, *m.* Gezänke,] *n.* poswarkowy, *adj.*
Poswarzyć, dk. 4. [zusammen hetzen. in Zank bringen,]
Poswatać, dk. 1. [den Freywerber machen, zusammen bringen.]
Poświadczyć, dk. 4. Poświadczać, *nd.* 1. jemandes Rede bezeugen, ein Zeugniss geben; beistimmen, beipflichten.]
Poświadczyciel, *a,* [Beistimmer, Beipflichter, Zeuge.] *m.*
Poświata. *y. f.* [Licht, Himmelslicht, Mondlicht,] *n.*
Poświecić, dk. 3. Poświecać *nd.* 1. [einem leuchten, verleuchten.]
Poświęcić, dk. 3. Poświecać. *nd.* 1. [weihen, einweihen: heiligen. opfern]
Poświeciciel, *a, m.* Leuchtenträger, Leuchter,] *m.*
Poświęciciel, *a, m.* [Einweiher, der die Weihe ertheilt: Aufopferer.] *m.*
Poświęciny, *pl.* Poświęcenie, *a, n.* [Weihe, z B, Priesterweihe,] f.
Poświętny, *adj,* [geheiligt, geweiht. gewidmet.]
Poświst. *u, m,* [Pfeifen, [Auspfeifen, *n.* Pfiff,] *m.*
Posworować, dk. 2. [zusammenkoppeln.]
Poswywolić, dk. 3. [ein wenig übermüthig seyn, schwätzen.]
Posyłać, *ob.* Posłać.
Posyłacz, *a, m.* [Hinschicher Hinsender,] *m,*
Posyłka, *i, f.* [Schicken; Senden; *n. person,* Bote,] *m.*
Posypać, dk. 2. Posypować, *nd.* 2. [bestreuen, hinstreuen.]
Posypek, *pka. m.* [Traubenkorn, Tausendkorn.] *n.*
Posypka, *i, f.* [Lockspeise.] *f.*
Poszaleć, dk. 2. [verrückt werden; ein wenig tollen.]
Poszanować, dk. 2. [einen hochachten, verehren.]

Poszanowanie, *a*, *n*. [Hochachtung, Verehrung, Achtung,] *f*.
Poszargać, Poszarzać, dk. 1. [beschlumpern, besudeln, bekothen.]
Poszczać, dk. 2. [bepissen.]
Poszczebiotać, dk. 1. [nach einander hingirren, zwitschern.]
Poszczególnie, *adv*. [im einzelnen.]
Poszczęścić, Poszczęśliwić, dk. 3. [beglücken, Glück *u*. [Segen geben,] się, [glücken, gelingen.]
Poszczuplić, dk. 3. Poszczuplać. *nd*. 1. verkleinern, schwächen.]
Poszczwać, dk. 1. Poszczuć, dk. 2. [mit Hunden hetzen, anhetzen.
Poszept, *u*, *m*. [Flüstern *n*, heimliches Anhetzen,] *n*. poszeptny. *adj*.
Poszeptacz, *a*, *m*. [Flüsterer, Einblaser,] *m*.
Poszewka, *i*, *f*. [Polsterzieche, Bettzieche,] *f*.
Poszewnik, *a*. *m*. [Ziechenmacher,] *m*.
Poszkapić się, *rec*. dk. 3. [stolpern, einen Verstoss begehen.]
Poszkaradzić, dk. 3. [hässlich verunstalten.]
Poszkodzić, dk. 3. [mehreren Schaden stiften.]
Poszlaka, *i*, *f*. Spur, *f*.
Poszlakować, dk. 2. [ausspüren, die Spur auffinden.]
Poszosny, Poszostny, *adj*. [sechsfach, sechspännig.]
Poszpecić, dk. 3. [verunstalten, hässlich machen.] poszpecić, *nd*. 2. [garstig werden.]
Poszwa, *ob*. Poszewka.
Poszyć, dk. 2. Poszywać, *nd*. 1, [nähen, das Dach mit Stroch decken.]
Poszycie, *a*. *n*. [Strohdach, *n*. [Strohbedachung.] f.
Pot, *u*, *m*. [Schweiss, *m*.] *f*.
Potąd, *adv*. [so lange, bis dahin, bis hieher, bis jetz.]

Potafłować, dk. 2. [mit Tafelwerk bedecken.]
Potaić, dk. 3. [nach einander verbergen, verheimlichen.]
Potajemność, *i*, *f*. [Heimlichkeit,] *f*.
Potajemny, *adj*. Potajemnie, *adv*. [heimlich, verstohlen, geheim,].
Potakiwać, *freq*. 2. [zu allem Jagen, bejahen.]
Potargnąć, dk. 2. [zupfen, zupfend ziehen, zausen.]
Potaż, *ziu*, *m*. [Pottasche.] *f*.
Potażarnia, Potażnia, *i*, *f*. [Pottaschiederey, *f*. Flusshaus.] *n*.
Potęga, *i*; *f*. [Stärke, Macht, Kraft.] *f*.
Potém, *ob*. Potym.
Potemu, *adv*, [dem gemäss verhältnissmässig dazu.]
Potępić, dk. 3. Potępiać, *nd*. 1. [verurtheilen, verdammen.]
Potępiciel, *a*, *m*, [der einen verdammt,] potępicielka, *f*,
Potępieniec, *ńca*, *m*. [Verdammter, Höllenbrand.] *m*.
Potężność, *i*, *f*. [Macht, Kraft, Gewalt.] *f*.
Potężny, *adj*. Potężnie, *adv*. [kräftig, mächtig, stark.]
Potkać, dk. 1. Potykać, *nd*, 1. [begegnen, antreffen, treffen.]
Potkliwy. *adj*. [stolpenrd, anstossend.]
Potknąć, dk. 2. stolpern, im Gehen worauf anstossen;] się, [einen Verstoss begehen.]
Potłumić, dk. 3. Potłumiać, *nd*. 1. [unterdrücken, ersticken.]
Potłumiciel, *a*, Potłumiacz, *a*, *m*. [Unterdrücker, Ersticker,] *m*.
Potnieć. *nd*. 2. [schwitzen, mit Schweiss überlaufen.]
Potnik, *a*, *m*. [Schwitzbad. *n*. Schwitzbank, *f*. Schweisstuch,] *n*.
Potny, *adj*. [Schweiss-, schwitzig.]

Porzewo : rzôo się na lewo pusia porzewo (Hl.)

Tukai się poniewczai

bede

rgen.

beim·

beja·

zie·

niede·

f.

tniss·

rerur·

mmt,]

Höl·

alt.] f.
räftig,

z Kiern ... połyka się w oczy

gnen,

nd.]
n wo·
rstoss

= unterkliwy

unter·

Unter·

weiss

nwitz·

= po wilnicę ...

pot (... = ...) ... woda ... sudor ...

Poturczeniaki = renegaci, czarnogórcy którzy przechodzili na wiarę mahometańską. Potocki (Andreas Potocius Palatinus Braslaviensis)

potrzeba (= affaire = bitwa) s. Klonowicz: Potrzeba prawstanie (1529): Noth bringt kämm. = niedostatek. Keria s. Zaimb. Nothdurft.

potoczny gemein: w rzeczach tak potocznych jako koronnych (1607)

już się gorąca łza z głowy za łzą nie potoczy (Kl)

ttas potok = ...

Potok zw. nadzymna wyziewanie ...

one stoki, z których tam krzywe biorą się potoki (Kl)

Słyszę ostrynik nie zawadzi choć owo turkoce przy szumiącym potoce (Kl). Niech zbytnie na pot zbiegają głębokim wody potokiem (Kl)

potopu twierdzą: uchby to przód byli ... mojej potopili mienia mojej, 1587)

potraw u trawić ... (trawić, trawi) ... grypa = ...

Potwarzyć ... 1. ... 2. ...

Pock.
op ...
Potocznik ...
...

Potoczność ...
heit, ...
Potoczny, ...
wälzb...
Potoczyć, ...
Potok, u, ...
fluth, ...
Potomek, ...
Potomność ...
mensc...
Potomny, ...
mend, ...
schaft...
Potonąć, ...
Wass...
Potopić, ...
nach ...
Potopowy ...
Sündf...
Potracić, ...
einbüs...
Potrącić, ...
sen, ...
Potrafić, ...
führe...
Potraw, ...
Potrawa, ...
n. Sp...
Potrawić, ...
Potrawny ...
Speis...
Potrosze, ...
nach, ...
Potrójny, ...
[drey...
Potruchle...
Angst...
Potrudzić ...
müde...
Potrwać, ...
bis w...
Potrwożyć ...
Furch...

Potoczność, i, f. [Wälzbarkeit; Begebenheit, f; Ereigniss,] n.
Potoczny, adj. Potocznie, adv. [schiebbar, wälzbar; gewöhnlich, gemein.]
Potoczyć, dk. 4. [hinrollen, hinwälzen.]
Potok, u, m. [Bach, Regenbach, m. Feld fluth,] f. łez. [Thrännenstrom,] m.
Potomek, mka, m. [Nachkomme,] m.
Potomność, i, f. [Nachwelt, Nachkommenschaft,] f.
Potomny, adj. Potomnie, adv. [nachkommend, nachfolgend, Nachkommenschaft habend.]
Potonać, dk. 2. [nach einander im Wasser untergehen, ertrinken.].
Potopić, dk. 3. [untertauchen, ersäufen; nach einander umschmelzen.]
Potopowy, Potopny, adj. [Wasserfluth, Sündfluth.]
Potracić, dk. 3. [nach einander verlieren, einbüssen.]
Potrącić, dk. 3. Potracać, nd. 1. [anstossen, stossen; abziehen, abrechnen.]
Potrafić, dk. 3. [treffen, vermögen, aus führen, können.]
Potraw, u, m. [Nachgras, Grummet,] n.
Potrawa, y, f. (Potrawka, dim.) Gericht, n. Speise,] f.
Potrawić, dk. 3. [verzehren, aufzehren.]
Potrawny, adj. [die Speisen betreffend, Speise-.]
Potrosze, adv. [allmählig, nach und nach, in wenigen Stücken.]
Potrójny, adj. [dreyfach, dreyfältig,] wóz, [dreyspännig.]
Potruchleć, dk. 2. [sehr erschrecken, vor Angst starren.]
Potrudzić, dk. 3. [mit Strapatzen ermüden.]
Potrwać, dk. 1. [ausdauern, beharren, bis wohin dauern.]
Potrwożyć, dk. 4. [bestürtzt machen, Furcht einjagen.]

Potrzask, u, m. [Fangkäffich,] m.
Potrzaskać, dk. 1. [zerschmettern, zerschlagen, zertrümmern.]
Potrzeba, y, f. [Bedörfniss, n. [Nothwendigkeit, Noth, f. Anliegen,] m.
Potrzebny, adj. Potrzebnie, adv. [nöthig nothwendig; vonnöthen.]
Potrzebować, nd. 2. [bedürfen, nöthig haben, fordern.]
Potrzeć, dk. 2. Pocierać, nd. 1. [bereiben. anreiben, abreiben.]
Potrzecie, adv. [zum Dritten, zum dritten mal.]
Potrzos, u, m. Rohrsperling,] m.
Potrzymać, dk. 1. [eine Weile halten, anhalten, dauern.]
Potucha, y, f. [Muth, Frost,] m.
Potulny, adj. Potulnie, adv. [still, geduldig, sanft.]
Poturbować, dk. 2. [beunruhigen, in Verwirung bringen.]
Poturczyć, dk. 4. [zum Türken machen,] się, [ein Türke werden.]
Potuszyć, dk. 4. Potuszać, nd. 1. [Muth machen, aufmuntern.]
Potwarca, y; Potwarzyciel, a, m. [Verläumder, m.
Potwarz, y, f Potwarstwo, a, n. [Verläumdung,] f.
Potwarzyć, dk. 4. [einen verläumden.]
Potwierdzić, dk. 3. Potwierdzać, nd. 1. [bestättigen, bekräftigen.]
Potwierdziciel, a, m. [Bestättiger, Bekräftiger,] m.
Potwór, u, m. Potwora, y, f. [Missgeburt f. Ungeheuer,] n.
Potworny, adj. Potwornie, adv. [ungestaltet, abscheulich.]
Póty, adv. [bis hieher, bis zu dieser Zeit, so weit, so lange.]
Potyczka. i, f. [Treffen, Scharmützel, n. potyczkowy, adj.

Potym, *adv.* [nachher, in Zukunft, ins Künftige.]

Poufałość, *ci, f.* [Vertraulichkeit, *f.* Zu trauen,] *n.*

Poufały, *adj.* Poufale, *adv.* [vertraut, vertraulich.]

Poukończa., dk. 1. [nach einander beendigen, beschliessen.]

Poułatwiać, *ob.* Pouspokajać.

Pourzynać, dk. 1. [nach einander abschneiden.]

Pouspokajać, dk. 1. [nach einander abthun, befriedigen.]

Poustawiać, dk. 1. [nach einander festsetzen, bestimmen, einsetzen.]

Powab, *u, m.* [Reitz, *m.* hinlockende Anmuth,] *f.*

Powabny, *adj.* Powabnie, *adv.* [reitzend, anziehend, anlokend.]

Powadzić, dk. 3. [anhetzen, zusammen hetzen, zanken machen.]

Powaga, *i, f.* [Ansehen, *n.* Wichtigkeit, *f.* Gewicht,] *n.*

Powalać, dk. 1. [beschmutzen, beschmieren, unfläthig machen.]

Powalić, dk. 3. Powalać, *nd.* 1. [hinwerfen, hinstrecken.]

Powarzyć, dk. 4. Powarzać, *nd.* 1. [nach einander sieden, kochen;] mroz powarzył, [der Frost hat geschrumpft.]

Powaśnić, dk. 3. [gegen einander auf bringen.]

Powątlić, dk. 3. [schwächen, entkräften.]

Powątpiać, *nd.* 1. [zweifeln, in zweifelndes Bedenken ziehen.]

Powątpiewacz, *a, m.* [Zweifler,] *m.*

Powąz, *eza, m.* [Heubaum,] *m.*

Powązka, *i, f.* [Seigtuch zur frischen Milch,] *n.*

Poważnić, dk. 3. [ein Ansehen geben,] poważnieć, [ansehnlich werden.]

Poważność, *i, f.* [Ansehen, *n.* Wichtigkeit *f.* Gewicht,] *n.*

Poważny, *adj.* Poważnie, *adv.* [wichtig, ernsthaft, ansehnlich.]

Poważyć, dk. 4. [abwägen, betrachten.] się, [sich wagen, unterfangen.]

Powściągać, dk. 1. [hinein ziehen:] się, [sich enthalten.]

Powetować, dk. 2. [ersetzen, einbringen.]

Powiadać, *ob.* Powiedzieć.

Powiadacz, *a, m.* [Erzähler, Berichter, Sager,] *m.*

Powiasło, Powiązło, *a. n.* [Strohband, *n.* Strohseile, *f.*

Powiastka, *i, f.* [Mährchen, *n.* kleine Erzählung, Sage,] *f.*

Powiat, *u, m.* [District. Kreis,] *m.* powiatowy, *adj.*

Powiązać, dk. 2. [zusammen binden, verknüpfen.]

Powić, dk. 2. Powijać, *nd.* 1. [in Windeln einlegen, niederkommen.]

Powicie, *a, n.* [Einwindeln, *n.* Niederkunft, *f.* Windeln,] *pl.*

Powidło, *a, n.* Powidła, *pl.* [eingesottener Obstsaft. Muss,] *m.*

Powidłowy, *adj.* [Salsen-, Muss-.]

Powiedzieć, dk. 2. Powiadać, *nd.* 1. [erzählen, sagen, berichten.]

Powieka, *i, f.* [Augenlied, *n.* Augendeckel.] *m.* powiekowy, *adj.*

Powiększyć, dk. 4. Powiększać, *nd.* 1. [vergrössern, vermehren.]

Powiększyciel, *a. m.* [Vergrösserer,] *m.*

Powierzchowność, *i, f.* [Aussenseite, *f.* Aeussere, *n.* Oberfläche,] *f.*

Powierzchowny, *adj.* Powierzchownie, *adv.* [äusserlich.]

Powierzyć, dk. 4. Powierzać, *nd.* 1. [anvertrauen.]

Powieść, *i, f.* [Erzählung; Sage, *f.* [Gerede,] *n.*

Powiesić, dk. 3. Powieszać, *nd.* 1. [aufhängen, hängen lassen.]

[illegible] w którego miasta powiecia było [illegible] Korony węgierskiej [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] Helvetica in quatuor pagos (z dzierżawy) divisa [illegible]

[illegible] = [illegible] (Kl), żaden na się nie powie [illegible] złodziey na [illegible]
[illegible] nie powie [illegible] [illegible] = wypowiadam.

[illegible] Tatarom tyłu powierzył (16..), a sam za swemi [illegible]
[illegible] poszedł w oczy (16..); powierzony [illegible]
[illegible]

…powinności pełnie przestrzegali (1530); niepomny na powinność słowa swego słatheczkiego (1575)

spowinowacać się z kim = devincire se affinitate alicui

Powietrz
Pest
Powietr
Wet
Powietr
Luft
Powietrz
luftig
Powietrz
Powietrz
kreis
Powiew.
Powiewn
luftig
Powiętna
bleib
Powijać.
Powijacz
m. W
Powikłać
Powinąć,
einwi
Powinien
Powinngść
Powinny,
terthä
Powinow
brüde
Powinow
[Verw
Powinow
gert.]
Powinszo
wünsc
Powinszo
wünsc
Powinszo
[glück
Powitać,
grüsse
Powitalny
Powlec, d
ziehen

Powietrze, *a, n.* Witterung, Luft; Seuche, Pest, *f.* Schlag,] *m.*

Powietrznik, *a, m.* [Wetterhahn, *m.* Wetterfahne,] *f.*

Powietrzność, *i, f.* [Luftigkeit, viel Luft,] *f.*

Powietrzny, *adj.* Powietrznie, *adv.* [Luft-luftig; Pest-.]

Powietrzociąg, *egu, m.* [Luftpumpe,] *f.*

Powietrzokrąg, *egu, m.* [Dunstkreis, Luftkreis,] *m.*

Powiew, *u, m.* [Hinwehen, Wehen,] *n.*

Powiewny, *adj.* [hinwehend, fortwehend; luftig, flatterhaft.]

Powięznąć, dk 2. [nach einander stecken bleiben, hacken bleiben.]

Powijać, *ob.* Powić.

Powijacz, *a, m.* [Umwickler, Umwinder, *m.* Windel,] *f.*

Powikłać, dk. 1. [verwickeln, verwirren.]

Powinąć, dk. 2. [einwickeln, umwickeln, einwindeln.]

Powinien, *ob.* Powinny.

Powinność, *i, f.* [Pflicht, Schuldigkeit.] *f.*

Powinny, *adj.* [schuldig, verpflichtet; unterthänig, unterworfen.]

Powinowacić, dk. 3. [verschwägern, verbrüdern.]

Powinowactwo, *a, n.* Powinowatość, *i, f.* [Verwandtschaft,] *f.*

Powinowaty, *adj.* [verwandt, verschwägert.]

Powinszować, dk. 2. [jemanden Glück wünschen Glückwunsch abstatten.]

Powinszowanie, *a, n.* [Wunsch, Glückwunsch,] *m.*

Powinszowny, *adj.* Powinszownie, *adv.* [glückwünschend.]

Powitać, dk. 1. [einen bewillkommen, grüssen.]

Powitalny, *adj.* [Bewillkommungs-.]

Powlec, dk. 2. Powlekać, *nd.* 1. [überziehen, überkleiden.]

Powlec, dk. 2. Powłóczyć, *nd.* 4. [hinziehen, hinschleppen: überziehen.]

Powłoczka, *i, f.* [feiner Ueberzug,] *m.*

Powłoka, *i, f.* [Herumziehen, Herumtreiben. *n.* Ueberzug.] *m.*

Powłokowy, Powłoczny, *adj.* [Ueberzugs-]

Pownętrzność, *i, f.* [das Innere, Innwendige,] *n.* pownętrzny, *adj.*

Pownętrzny, *adj.* [innwendig, innerlich.]

Powód, *odu, m.* [Leitung, Führung, *f.* Beweggrund, *m.* Ursache, *f.* Veranlassung.] *f.*

Powodny, *adj.* anlässlich. Anlass gebend; lenkend, führend.]

Powodować, *nd.* 2. [führen, leiten, lenken.]

Powódź *i, f.* [Wasserfluth, Ueberschwemmung,] *f.*

Powodzenie, *a, n.* [Erfolg *m.* Glücken, Glück,] *n.*

Powództwo, *a, n.* [Ladung, Vorladung, Klage,] *f.*

Powołać, dk. 1. Powoływać, *nd.* 2. [einen berufen, einladen.]

Powołanie, *a, n.* [Beruf, *m.* Berufung,] *f.*

Powoli, *adv.* [allmählig, gemach, langsam.]

Powolnieć, *nd.* 2. [gelinder werden.]

Powolność, *i, f.* [Langsamkeit, Willfährigkeit,] *f.*

Powolny, *adj.* Powolnie, *adv.* [langsam; willfährig, sanftmüthig.]

Powołoszczyzna, *y, f.* Powołowe, *ego, n.* Hornviehsteuer,] *f.*

Powoływać, *ob.* Powołać.

Powonienie, *a, n.* [Riechen, *n.* Sinn des Geruchs.]

Powoszczyć, dk. 4. [bewichsen, mit Wachs beziehen.]

Powój, *oju, m.* [Winde, *f.* Windekraut, Windeglöcklein, *n.* Weinraupe.] *f.*

Powóz, *u, m.* [Fuhrwerk, *n.* Wagen, *m.* Fuhre,] *f.*

Powozić, *nd.* 3. [kutschiren, fahren.]

Powpisywać, dk. 2. [nach einander ein-schreiben.]
Powrócić, dk. 3. Powracać, *nd*. 1. [zurück geben; zurück kommen.]
Powróciciel, *a*, *m*. [Wiederhersteller,] *m*.
Powrósło, *a*, *n*. [Garbenband, Strohseil,] *n*.
Powrót, *u*, *m*. [Rückgabe, Rückkehr, Rückkunft.] *f*. powrotny, *adj*.
Powróz, *a*, *m*. [Strang, *m*. Seil.] *n*. powrózowy, powroziany, *adj*.
Powroźnictwo, *a*, *n*. [Seilerhandwerk,] *n*.
Powroźniczy, *adj*. [Seiler-.]
Powroźnik, *a*, *m*. [Seiler,] *m*. powroźniczka, *f*. [Seilerinn,] *f*.
Powrozobiegun, *a*, *m*. [Seiltänzer,] *m*
Powściąg, *u*, *m*. [Hämmen, Bändigen, *n*. *tr*. Hemmkette,] *f*.
Powściągać, *ob*. Powściągnąć.
Powściągacz, *a*, *m*. [Zurückhalter, Hemmer,] *m*.
Powściągliwość, *i*, *f*. [Mässigung, Enthaltsamkeit.] *f*.
Powściągliwy, *adj*. Powściągliwie, *adv*. mässig, enthaltsam.]
Powściągnąć, dk. 2. Powściągać, *nd*. 1. [zurückhalten, hemmen,] się, [sich einer Sache enthalten.]
Powsiadać, dk. 1. [sich nach einander aufsetzen.]
Powstać, dk. 2. Powstawać, *nd*. 1. [auftreten, aufstehen; entstehen.]
Powstydzić, dk. 3. [beschämen,] się, [sich etwas schämen.]
Powszechnić, dk. 3. [gemein machen.]
Powszechnieć, *nd*. 2. [gemein werden, allgemein werden.]
Powszechność, *i*, *f*. [Allgemeinheit, *f* Publicum.] *n*.
Powszechny, *adj*. Powszechnie, *adv*. [allgemein, alltäglich; öffentlich.]
Powszédni, *adj*. Powszednie, *adv*. [alltäglich, täglich.]
Powszednieć, *nd*. 2. [alltäglich werden, gemein werden.]

Powtarzać, *ob*. Powtórzyć.
Powtarzanka, *i*, *f*. Powtarzanie, [Wiederhohlung,] *f*.
Powtarzalny, *adj*. [wiederhohlt, wiederhohlbar.]
Powtóre, *adv*. powtórnie, [wiederhohlt, zum zweiten Mal.]
Powtórzyć, dk. 4. Powtarzać, *nd*. 1. [wiederhohlen.]
Powtórzyciel, *a*, *m*. [Wiederhohler,] *m*.
Powtykać, dk. 1. [nach einander hinein stellen.]
Powybierać, dk. 2. [nach einander herausnehmen.]
Powybijać, dk. 1. [ausschlagen, herausschlagen.]
Powyganiać, dk. 1. [nach einander hinaustreiben, herausjagen.]
Powygrywać, dk. 1. [nach einander gewinnen.]
Powykrawać, dk. 1. [nach einander ausschneiden, herausschneiden.]
Powynajdować, dk. 2. [ausfinden, ausfindig machen.]
Powypłacać, dk. 1. [nach einander auszahlen.]
Powyrywać, dk. 1. [nach einander ausreissen, ausrotten.]
Powysyłać, dk. 1. [nach einander ausschicken, versenden.]
Powywracać, dk. 1. [umwerfen, umstossen.]
Powyżéj, *ob*. Wyżéj.
Powyższyć, dk. 4. Powyższać, *nd*. 1. [erheben, erhöhen.]
Powziąść, dk. 2. [erhalten, nehmen, fassen.]
Pojrzeć, dk. 4. [hin schauen, hin blicken, hinsehen.]
Pojśdź, pójść, dk. 2. [hingehen, wohin gehen, gegangen seyn;] za mąż [heirathen, zum Manne nehmen.]
Pożać, dk. 2. [abmähen, abärndten.]
Pozachodzić, dk. 3. [nach einander untergehen; vortreten.]

Poprawa : z księdza zgorszenie, z złotea poprawa świata.

wtóry [illegible] (w. δύο) [illegible] = [illegible] (cf. [illegible] ἕτερος ; [illegible]

[illegible] [illegible] : [illegible] wtóry [illegible] : [illegible]

Powroz a [illegible] (cf. krzywo, krąg ([illegible]) obręcz) cf. obróż [illegible] [illegible] [illegible] ; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ; [illegible] [illegible] [illegible] ; cf. verooria = [illegible] quo [illegible] [illegible]

[illegible] na niemądrego, 1387, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Pozymatem [illegible] [illegible]. Niechce się [illegible] [illegible] Niechce mię [illegible], [illegible]

Pozsun f. Pressburg.
Poznań, którego założycielem był Pozniak [illegible] ... Zelicz), po Wratysławie, pamiętający lat 21 ... Gdańsk
Poznański biskup Jan (1512); Poznański wojewoda Jan z Lubrańca (1512); Poznański starosta wielki; [illegible] generał [illegible] z Jarka (1512)

n. pożerać [illegible] f. pożar

Późny [illegible] (ὀψέ [illegible] après) f. wieczór

Pozaczy
gen.
Pozad, n
nach
Pożądać
lang
Pożądan
Pożądliw
Lüst
Pożądliw
rend
Pożalić s
sich
Pozaludn
völke
Pozamyk
sen.]
Pozanied
verna
Pozaoczn
Pożar,
Pozarażа
cken
Pożarnic
Pożartow
spass
Pożarzys
sich
Pozasadz
Pozasiad
nied
Pozaspol
Pozasuw
ben,
Pozaszyw
zunäl
Pozazdro
neide
Pozbawić
raube
Pozbyć si
[etwa
Pozdrowi
sen, l

Pozaczynać, dk. 1. [nach einander anfangen.]

Pozad, *adv.* [hinten, von hinten, im Rücken; nachfolgend.]

Pożądać, dk. 1. [nach etwas lüstern; verlangen, begehren.]

Pożądanie, *a, n.* [Verlangen, Begehren,] *n.*

Pożądliwość, *i, f.* [Begierlichkeit, Begier, Lüsternheit,] *f.*

Pożądliwy, *adj.* Pożądliwie, *adv.* [begehrend, lüsternd, verlangend.]

Pożalić się, *rec.* dk. 3. [sich erbarmen; sich beschweren.]

Pozaludniać, dk. 1. [nach einander bevölkern.]

Pozamykać, dk. 1. [abschliessen, zuschliessen.]

Pozaniedbywać, dk. 2. [nach einander vernachlässigen.]

Pozaoczny, Pozaocznie, *ob.* Zaoczny.

Pożar, *u, m.* [Feuersbrunst,] *f.*

Pozarażać, dk. 1. [nach einander anstecken.]

Pożarnice, *pl.* [Masern,] *f.*

Pożartować, dk. 2. [ein wenig scherzen, spassen.]

Pożarzysty, *adj.* [sengend, brennend, um sich greifend.]

Pozasadzać, dk. 1. [ansetzen, besetzen.]

Pozasiadać, dk. 1. [sich nach einander niedersetzen, niederlassen.]

Pozaspokajać, dk. 2. [befriedigen, abthun.]

Pozasuwać, dk. 1. [nach einander zuschieben, verschieben, verriegeln.]

Pozaszywać, dk. 1. [vernähen, einnähen, zunähen.]

Pozazdrościć, dk. 2. [nach einander beneiden.]

Pozbawić, dk. 3. Pozbawiać, *nd.* 1. [berauben.]

Pozbyć się, *rec.* dk. 2. Pozbywać, *nd.* 1 [etwas los werden; verlieren.]

Pozdrowić, dk. 3. Pozdrawiać, *nd.* 1. [grüssen, begrüssen.]

Pozdrowiciel, Pozdrawiacz, *a, m.* [Begrüsser, Grüsser.] *m.*

Pożegnać, dk. 1. [segnen; Abschied nehmen; fahren lassen.]

Pożerać, *ob.* Pożreć.

Pożerca, *y,* Pożeracz, *a, m.* [Fresser, Aufzehrer, Verschlinger,] *m.*

Pozew, *zwu, m.* [Vorladung, gerichtliche Ladung,] *f.* pozewny, pozwowy, *adj.*

Poziem, Poziom, *u, m.* [Fläche,] *f.*

Poziemka, Poziomka, *i, f.* [Erdbeere, rothe Erdbeere.] *f.*

Poziemny, Poziomny, *adj.* [auf der Erde befindlich, niedrig. *math.* wagerecht, horizontal.]

Poziewnąć, dk. 2. Poziewać, *nd.* 1. [gähnen.]

Poziomek, *mka, m.* [Nachwinter, erster Anfang des Frühlings,] *m.*

Poziom, Poziomka, *ob.* Poziem, Poziemka.

Pozłocić, dk. 3. Pozłacać, *nd.* 1. [vergolden.]

Pozłocisty, *adj.* [vergoldet, übergoldet.]

Pozłota, *y, f.* [Vergoldung, *f. tr.* Verschönerung, *f.* Fett der Speisen,] *n.* głowa do pozłoty, Strohkopf, leerer, fader Kopf.]

Poznać, dk. 1. Poznawać, *nd.* 2. [erkennen, einsehen, begreifen.]

Poznaczyć, dk. 4. Poznaczać, *nd.* 1. [bezeichnen, bestimmen.]

Poznak, *u, m.* Poznaka, *i, f.* [Merkmal, Kennzeichen.] *n.*

Poznawać, *ob.* Poznać.

Poznawacz, *a,* Poznawca, *y, m.* [Erkenner, Kenner,] *m.*

Późnić, dk. 3. [verspäten, verweilen.]

Później, *comp.* [später, noch mehr spät.]

Późny, *adj.* [spät, nicht zur Zeit.]

Pożóg, *u, m.* Pożoga, *i. f.* [Feuersbrunst; Mordbrennerey.] *f.*

Pożółcić, dk. 3. [gelb überziehen.]

Pożółknąć, Pożółknieć, dk. 2. [gelb werden.]

Pozór, u. m. [Sehen, Gesicht, n äusserer Schein.] m.
Pozorność, i, f. [Aeusserlichkeit, f. äusserer Schein,] m.
Pozorny, adj. Pozornie. adv. [äusserlich-in die Augen fallend.]
Pozostać, dk. 2. [zurück bleiben, über bleiben.]
Pozostałość, i. f. [Ueberrest. m. Ueberbleibsel,] n.
Pozostawić, dk. 3. [Pozostawiać, nd. 1. [zurücklassen.]
Pozrywać, dk. 1. [nach einander abreissen.]
Pozrzeć, dk. 2. Pożerać, nd. 1. [auffressen, verschlingen.]
Pozrzucać, dk. 1. [herabwerfen, zusammenwerfen.]
Pozwabiać, dk. 1. [zusammen locken, anlocken.]
Pozwać, dk. 2 Pozywać, nd. 1. [vorladen, gerichtlich belangen.]
Pozwanie, ob. Pozew.
Pozwalać, ob. Pozwolić. Pozwalacz, a, m. [Bewilliger,] m.
Pozwaniec, ńca, m. [Vorgeladene, Geladene, Citirte,] m.
Pozwolić, dk. 3. Pozwalać, nd. 1. [erlauben, gestatten, vergönnen.]
Pożyć, nd. 4. [eine Weile durchleben, geniessen, verzehren.]
Pożyczać, ob. Pożyczyć.
Pożyczalnik. a, m. [Glaubiger, Verleiher, der etwas leihet,] m.
Pożyczalny, adj. [leihbar, das sich borgen lässt.]
Pożyczka, i, f. [Anleihe, f. Leihen.] n.
Pożyczyć, dk. 4. Pożyczać, nd. 1. [leihen, borgen.]
Pozyskać, dk. 2. [gewinnen, sich zum Nutzen machen.]
Pożytecznie, adv. [nützlich, erspriesslich.]
Pożyteczność, i, f. [Nützlichkeit,] f.
Pożyteczny, adj. [nützlich, brauchbar, erspriesslich.]
Pożytek, tku. m. [Nutzen, Gewinn,] m. pożytkowy, adj.
Pożytkować, nd. 2. [Nutzen ziehen, benutzen.]
Pożywać. nd. 1. [geniessen, brauchen, zu sich nehmen, essen.]
Pożywny, adj. [Nahrungs.]
Prać, nd. 2. [waschen, Wäsche waschen.]
Praca, y, f. [Arbeit, Beschäftigung, Mühe,] f.
Pracie, a, n coll. [feine Gerten, Korbgerten, Reisern,] pl.
Pracować, nd. 2. [arbeiten, wirken.]
Pracowitość, i, f. [Arbeitsamkeit, Befliessenheit, f Fleiss.] m.
Pracowity, adj. Pracowicie, adv. [arbeitsam, fleissig, mühsam.]
Pracownia, i, f. [Arbeitszimmer,] n.
Pracownik, a, m. [Arbeiter,] m. pracownica, y. f.
Pracz, a, m. [Wäscher,] m. praczka, i. f. [Wäscherinn.] f.
Prąd, adu, m. [Strom oder Gang eines flüssigen Köpers.]
Pradziad, a, m. [Urgrossvater,] m. pradziadowski, pradziadzi, adj.
Pragą, i, Pręga, f. ob. Pręga.
Pragnąć, nd. 2. [dürsten, Durst haben, fordern, verlangen, begehren.]
Praktyczny, adj. Praktycznie, adv. [practisch.]
Praktyka, i, f. [Ausübung, Uebung, Praxis,] f.
Praktykować, nd. 2. [practiciren, ausüben, vollziehen.]
Pralnia, i, f. [Waschort. m. Waschhaus,] n.
Prasa, y, f. [Presse, f. fig. Bedrängniss; Drangsal.]
Prasować, nd. 2. [pressen; keltern; glätten, plätten, bügeln.]
Prasownia, i, f. [Presshaus,] n.

Przem: i wozy z końmi [illegible] nowadzić [illegible] powodzie [illegible]
to chłopski wynalazek mamy, szerokie Pramy. (Kl.)
Praga: piękny most w Pradze czeskiej; prażski adj. [illegible] Krakow.

[illegible] w dymie a wielcy w woźie, wrowy swey pożytek [illegible] [illegible]
[illegible] dbam o wszelki stroy, jedno o pożytek swoy (is) [illegible] rzeczy żadnego nie, [illegible]
[illegible] pożytku: wdze pieniądze [illegible] cudzego [illegible] y mogą zony lubowac [illegible]

[illegible] = febricare, [illegible] part, [illegible], [illegible] defricare = abstergere) [illegible] = percutere [illegible] lignea tabula [illegible] ferire [illegible] piorun, [illegible]
[illegible]: cf. prażyć [illegible] praszyć; [illegible] [illegible], [illegible] ptó kać; [illegible])
[illegible]. Böh. prasiłki [illegible] praca, przec. प्रति u प्रती.
[illegible] w tę p. praca (4) wprawiła [illegible] prace nieo[illegible]
pracze; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przyść
[illegible] robota.
[illegible] [illegible] [illegible] plecionka witek, koszyków [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

Prackarnia Druckstube

[illegible] p. zafa: — Drzewa które się już rozstało [illegible] [illegible] prędki
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] już [illegible]
[illegible] wyjść z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] woda [illegible] Kl. (Böh. prau = potok), prędki

[illegible] zagi zostanie [illegible] (Kl)

[illegible] [illegible] = cudzego) (Kl), wymowy więcej nie [illegible] pragnie
[illegible], czego żadnego [illegible] cf. prażyć, pażyć [illegible] użyć)
[illegible] rzeczy, [illegible]

Przyja [illegible]
[illegible] przyjaźni [illegible]

[illegible] [illegible] Pożyczyć rozmaitego [illegible]
[illegible] Otym [illegible] kemu [illegible]
[illegible] [illegible] pożyczywszy na tydzień [illegible]; pożyczywszy na cały rok [illegible]

[illegible] drążkowa do wydobywania z buraków soku (prasa Bezwala); pozyskanie Łaski Bożey, 1669
[illegible], [illegible]

bar,
m.
be-
, zu
hen.]
ung,
Korb
flies-
beit
raco
i. f.
eines,
pra-
uben,
prac-
Pra-
üben,
s.] n.
gniss,
ätten,

[illegible] Preszburk, Preszpork [illegible] Madziarów Posony. [illegible] Pozgun, [illegible] = ozehistaarke, Poÿun [illegible] Brebitaw.
Presnyk [illegible] Prasanico.
Preczwiltt, miasteczko Pritzwalk.

Praszyca [illegible] od słowa praszać, co znaczy po serbsku rytać się.

:Przlice = owinięcie, [illegible]

Prawo wedł. [illegible] (1601) [illegible]
Prawo [illegible], łatwo to prawo ustalić, potém ostanzatego [illegible] [illegible], aby z [illegible] podatków niebrat (Kl); prosta rzecz [illegible] prawa [illegible] i prawo od prostości [illegible] być [illegible] (Kl) [illegible]
Prawda i prawiedliwości jest [illegible] grunt. (Kl) verus, [illegible] arbitrari = przypatrywać)

Prącie / rózga, [illegible] frutex, [illegible] virga, [illegible] wrąg.
[illegible] prawda [illegible] (1619) [illegible]

prawy [illegible] probus, równy [illegible]

Prawić [illegible] patrare [illegible] [illegible]
prażyć [illegible] reparatio = naprawa [illegible]
[illegible] prandium [illegible] [illegible] = obarzanek; [illegible] żożeń; [illegible] proch.
[illegible] = stodwonik, [illegible] = stodownia [illegible], branerie [illegible]

[illegible] reparator, reformator, [illegible]; [illegible] = [illegible]

przez [illegible] niech przez złoży strapiona myśl twoja
prożne [illegible] (1587) [illegible] propheta [illegible], promptus
[illegible]

prawie prorsus, plane, perme, fere, [illegible] prosto.

przęsła [illegible] virga, [illegible] (divaricat ungula bovis) [illegible] rys
[illegible]
Prąga, [illegible] (palus [illegible])

[illegible]

Pręt [illegible] pergula, virga [illegible] prega
[illegible] pertica, [illegible]

Do przewaś [illegible] z prawem (1619) [illegible] Do przęga [illegible] z pilnością potrzeba [illegible]

Praszczę, ęcia, n. [Spissruthe, Spiessgärte, *fig.* Noth,] *f.*

Prawda, *y, f.* [Wahrheit, *f.* Recht, *n*; Schüsselring, Schüsselkranz,] *m.*

Prawdolubca, *y. m.* [Wahrheitsfreund,] *m*, prawdolubny, *adj.*

Prawdolubność, *i, f.* [Wahrheitsliebe.] *f.*

Prawdomowca, *y, m.* [Wahrheitssprecher] *m*, prawdomowny, *adj.*

Prawdomowność, *i. f.* [Wahrhaftigkeit im Reden, Redlichkeit.] *f.*

Prawdzić, *nd.* 3. [verificiren, wahr machen, erfüllen.]

Prawdziwość. *i, f.* [Wahrhaftigkeit, Liebe zur Wahrheit,] *f.*

Prawdziwy, *adj.* Prawdziwie, *adv.* [wahrlich, wahrhaftig, in *d.* That wirklich, aufrichtig.]

Prawić, *nd.* 3. [anhaltend reden, erzählen, vorreden.]

Prawica *y, f.* [rechte Hand, reine Jungfer,] *f.*

Prawictwo, Prawiczeństwo, *a, n.* [Jungferschaft, Unbeflecktheit,] *f.*

Prawidło, *a. n.* [Regel, Form, Richtschnur, *f.* Stiefelholz.] *n.*

Prawie, *adv.* [gerade, eben, fast; völlig gänzlich.]

Prawnictwo, *a, n.* [Jurisprudenz, Rechtslehre,] *f.*

Prawnica, *y, f.* [Schmuck des rechten Arms, Armband, *n*: Kanzel.] *f.*

Prawniczy, *adj.* [Rechts-, Rechtsgelehrten-.]

Prawnik, *a, m.* [Rechtsgelehrter, Jurist, Advocat,] *m.*

Prawność, *i, f.* [Rechtlichkeit, Rechtmässigkeit.] *f.*

Prawnuk, *a, m.* [Urenkel,] *m.* prawnuczka, [Urenkelinn,] prawnuczy, *adj.*

Prawny, *adj.* Prawnie, *adv.* [Rechts-, Gerichts-; rechtmässig.]

Prawo, w prawo, *adv.* [rechts, auf die rechte Seite.]

Prawo, *a, n.* [Recht, Gesetz, Gebot,] *n.*

Prawodawca, *y, m.* [Gesetzgeber,] *m.* prawodawczy, *adj.*

Prawodawstwo, *a. n.* [Gesetzgebung.] *f.*

Prawość, *i, f.* [Rechtlichkeit, Rechtmässigkeit.]

Prawować, się, *rec. nd.* 2. [mit einem rechten, prozessiren.]

Prawowierność, *i. f.* [Rechtgläubigkeit.] *f.*

Prawowierny, *adj.* Prawowiernie, *adv.* [rechtgläubig.]

Prawy, *adj.* [recht, gerade, gehörig; lauter, wahr.]

Prażanin, *a, m.* [Prager,] *m.* prazki, *adj.*

Prażnik, *a, m.* [Kirchmesse, *f.* Kirchweihfest.] *n.*

Prażucha, *y, f.* [eine Art gedörrter Mehlklösse,] *f.*

Prażyć, *nd.* 4. [über dem Feuer rösten, dörren; warm machen.]

Prebenda, *y, f.* [Präbende, Pfründe,] *f.*

Prebendarz, *a, m.* [Geistlicher, der eine Pfründe hat,] *m.*

Pręcik, *a, m.* [kleine Gerte, Ruthe, *f.* *bot.* Staubfaden,] *m.*

Precz, *adv.* [fort, weg, weg damit.]

Prędki, *adj.* [geschwind, schnell, hurtig.]

Prędkomowność, *i, f.* [Schnellzüngigkeit, Schnellredenheit.] *f.*

Prędkość, *i, f.* [Geschwindigkeit, Hurtigkeit, Schnelligkeit.] *f.*

Predykant, *a, m.* [protestantischer Prediger,] *m.* predykancki, *adj.*

Pręga, *i, f.* [Streifen, Striemen,] *m.*

Pręgowaty, *adj.* [gestreift.]

Pręgierz, *a, m* [Pranger,] *m.* pręgierzowy, *adj.*

Pręgować, dk. 2. [streifen, mit Streifen bunt machen.]

Pręt, *a, m.* [Gerte, *f.* [Stecken, *m.* Ruthe, *f.* Stange,] prętowy, *adj.*

Prewet, *ob.* [Prywet.]

Prezent *u, m.* [Geschenk,] *n.*

Prezentować, nd. 2. [vorstellen, aufführen, sehen lassen.]
Prezes, a, m. President, m. Prezesowa, [Präsessinn,] f. prezesowski, adj.
Prężyć, nd. 4. [spannen, spreitzen, spornen.]
Prezydować, nd. 2. [präsidiren, den Vorsitz haben.]
Próba, y, f. (Próbka dim.) Probe, Prüfung, f. Versuch,] m.
Probierczy, Probierski, adj. [Probier-, Prüfungs-.]
Probierz, a, m. Probierer, [Prüfer, Münzwardein,] m.
Proboszcz, a, m. [Probst,] m. Probostwo, a, n. [Probstey,] f.
Probować, nd. 2. [probiren, versuchen, prüfen, auf d. Probe stellen, erweisen, beweisen.]
Próć, ob. Prać.
Proca, y, f. [Schleuder,] f. procowy, adj.
Procarz, a, m. [Schleuderer; Schleudermacher.] m.
Procent, ob. Prowizya.
Proces, u, m. [Prozess,] m. processowy, adj;
Processować, się, ob. prawować się.
Processya, yi, f. [Procession, Kirchlicher Umgang,] m.
Proch, u, m. [Staub,] m. strzelniczy, [Pulver, Schiesspulver,] m.
Próchnica, Pruchnica, y, f. [morsches faules Erdreich,] n
Próchnieć, Pruchnieć, nd. 2. [morsch werden, mürbe werden.]
Próchno, a, n. [morsche Sache; faules Holz; Zunder, m.
Prochówka, i, f. [eine Art Schwämme oder Pilze.]
Prochownia, i, f, [Pulvermühle, Pulverniederlage, f. Pulverthurm,] m.
Prochownica, y, f. (Prochowniczka, dim.) Pulverbüchse, f. Pulverhorn,] n.

Prochowy, adj. [Pulver-.]
Procnik, ob. Procarz, Procny, Procowy, adj. [Schleuder-.]
Prócz, præp. [ausser.]
Profanować, nd. 2. [bezcześcić, entheiligen, profaniren.]
Profes, a, m. [Ordensgeistlicher od. Bruder der schon Gelübde gethan hat.]
Professor, a, m. [Professor,] m. professorski,] adj.
Professya, yi, f. Ordensgelübde, n. Handwerk, n. Beschäftigung,] f.
Professyonista, y, m. [Handwerker,] m.
Profit, u, m. zysk, pożytek, [Nutzen, Gewinn,] m.
Profitować, nd. 2. [Nutzen ziehen.]
Próg, u, m. [Schwelle, Thürschwelle,] f. Haus, Wohnung.] rzeczny, Flussbank, Flussschwelle,] f.
Prognostyk, u, m. [Wahrzeichen, n. Wahrsagung.] f.
Prognostykować, nd. 2. [voraussagen, wahrsagen.]
Progowy, adj. [Schwellen-.]
Projekt, u, m. wniosek, zamysł, [Vorschlag,] m,
Prokurator, a, m. [Adwocat, Sachwalter, m. prokuratorski, adj.
Prokurować, nd. 2. [etwas verschaffen, procuriren.]
Prom, Pram, Prum, u, m. [Fähre, Flussfähre, f. Prahm,] m.
Promień, nia, m. [Strahl; Sonnenstrahl;] m.
Promienić, nd. 3. [strahlen, Strahlen schiessen.]
Promienistość, i, f. [strahlendes Wesen, etwas Strahlendes.]
Promienisty, Promienny, adj. [strahlend, voll Strahlen.]
Promocya, yi, f. [Befördern, n. Beförderung,] f.

przedli morze ([illegible]) (Kl.)
Kopijusza dziwi=[illegible] (Lipiec)

sprofanować

... czyi cf. [illegible] f. przt. cf. [illegible] (brzeg) f. próć, cf. [illegible] f. sporzył, [illegible] cf. [illegible], [illegible] (nezinew) f. przek [illegible] [illegible] cf. parzyć; [illegible] = sprężny f. warknąć

próba: [illegible] = [illegible] załośnie na straszliwej próbie (Kl.
cf. [illegible]

Profitka Profitchen, Profiten, Löffelkraut.

... wszystkie [illegible] profitował [illegible]

[illegible] do chrostu [illegible] przęś, cf. [illegible], πέρας [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Próć R. поротъ (P. [illegible] (comper, compu)?)
Proca R. праща n. prać [illegible] [illegible] procy [illegible]
[illegible], fundus fundae [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] i prokuratory będziesz bogacić, dając im [illegible]. / Lojuż swego szlachectwa wiele ten uroni, komu woza nie ciągnie
mozerzya koni (Kl.).

[illegible] [illegible] ponto, [illegible] [illegible]
[illegible] nun [illegible] [illegible]
[illegible] prządź [illegible] pleć

Proch прахъ R. порохъ S. पराग P. پاروت T. باروت
cf. Zwicz (Kurz) [illegible]; proch do [illegible], prochno, [illegible]
[illegible] (proch [illegible], pulvis nitratus); proch = [illegible] [illegible]
nowie

[illegible] f meąsz, zadies [illegible] [illegible], przęga, przęć

protomić (de lignis; bolwić de vestibus, [illegible] [illegible]
prochem przypaść. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
wewilgi

Prozorowski (Dux Joannes Semanovicius Prozorowscius a sanguine Jarostawiensium ducum deducit originem).

Pronski (Dux Joannes Petrovicius Pronskus, a M. Ducibus Kijovensibus oriundus

[illegible]

[illegible] procerus, proceres [illegible]

πράπορ (gr. mod. φλάμουρον, flammula, oriflamme) l. prepor (cf. [illegible] = chorągiew

Prowadzić granice [illegible] [illegible] młody wiek jest [illegible] prowadzenie [illegible]

w rewerendach chodzą jak jary prorocy [illegible]; broda jak u proroka a cnota jak u draba [illegible]

[illegible] [illegible] (f. proszu. [illegible]

[illegible] virga aurea [illegible] folio, [illegible] fortis.

Proszę pokornie aby W. M. tę niewielką robotkę moje [illegible] racz [illegible] προΐξ, [illegible]; cf. [illegible] προΐκτης [illegible] fundum (gr. [illegible]) [illegible] [illegible] żebrak [illegible]

πρηξ; prożno, prość prosić cf. E. boar.

[illegible]

Prozy [illegible] zbrodnia [illegible] rabować [illegible] wyrzutności wyrzatić [illegible]

Próżnować: Kto teraz próżnuje, zimie nędzę cierpi (S. 1619) Próżnowanie wszytkiej nędzy przychodzi (S.)

cf. [illegible]

Promotor, *a, m.* [Beförderer, Beschützer, Begünstiger,] *m.*

Promowować, *nd.* 2. [promoviren, befördern.]

Promowy, Prumowy, *adj.* [die Fähre betreffend.]

Promyk, *a, m.* [kleiner Strahl,] *m.*

Proponować, *nd.* 2. [vorschlagen, angeben.]

Proporcya, *yi, f.* [Proportion, *f.* Verhältniss,] *n.*

Proporcyonalny, *adj.* Proporcyonalnie, *adv* [verhältnissmässig.]

Proporzec, *rca, m.* [Fahne, *f.* Fähnlein. *n.* proporcowy, *adj.*

Propozycya, *yi, f.* [Vorschlag, *m.* Proposition,] *f.*

Prorocki. *adj.* [prophetisch.]

Proroctwo, *a, n.* [Prophezeihung,] *f.*

Prorok, *a, m.* [Prophet,] *m.* prorokini, *f.* Prophetinn,] *f.*

Prosba, *y, f.* [Bitte,] *f.* za kim, [Fürbitte,] *f.*

Prościć, dk. [gerade machen; prościeć, [gerade werden.]

Prosiany. *adj.* [Hirsen.] prosiana włóż, [Guldenwunderkraut.]

Prosiątko, *a, n.* [Ferkelchen, *n.* kleines Ferkel.]

Prosić, *nd.* 3. [bitten, ersuchen, ansuchen.]

Prosię, *ęcia, n,* [Ferkel,] *n.* prosięcy. *adj.*

Prosięcina, *y, f.* [Ferkelfleich.] *n.*

Prośnianka, *i, f.* [Hirsenstroh.] *n.*

Proso, *a. n.* [Hirse, *f.* Hirsenkorn,] *n.* prosowy, *adj.*

Prost, w prost, *adv.* [geradezu, geraden Weges.]

Prostacki, Prostaczy, *adj.* [schlicht, schlecht, einfältig.]

Prostactwo, *a, n.* [Schlichtheit, Einfältigkeit,] *f.*

Prostak, *a, m.* [schlichter, einfältiger Mensch,] *m.* prostaczka, *f.*

Prosto, *adv.* [gerade, nicht krumm, in gerader Linie.]

Prostokąt, *a, m.* [Rechtwinkel, *m.* rechtwinkelige Figur,] *f.*

Prostopadły, *adj.* Prostopadle, *adv.* senkrecht, bleyrecht.]

Prostość, *i, f.* [Schlichtheit, Geradheit,] *f.*

Prostota, *y, f.* [Geradheit, Einfalt, *f.* Schlichtsinn,] *m.*

Prostować, *nd.* 3. [gerade richten. gerade beugen, lenken, le ten.]

Prosty, *adj.* [gerade, nicht krumm, schlicht gemein.]

Proszek, *dim.* von Proch.

Protegować, *nd.* 2. [einem Schutz angedeihen lassen.]

Protestant, *a, m,* [Lutheraner, evangelischer Christ,] *m.* protestantka, *f.* protestancki, *adj.*

Prowadzić, *nd.* 3. [führen, leiten, Geleite geben,]

Prowent. *u, m.* [Einnahme, Einkunft,] *f.* prowentowy, *adj.*

Prowincya, *yi, f.* [Provinz,] *f.*

Prowincyał, *a, m.* [Provincial,] *m.* prowincyalski,] *adj.*

Proza, *y, f.* [Prosa; ungebundene Rede.] *f.*

Prożek, *żka, m.* [kleine Schwelle, *f.* Greifbret auf d. Violine.] *n.*

Prożnia, *i. f.* [leerer Raum.] *m.*

Próżniacki, Próżniaczy, *adj.* [müssiggängerisch, faulenzerisch.]

Próżniaczka. *i. f.* [Faulenzerinn, Müssiggängerinn] *m.*

Próżniactwo, *a, n.* [Faulenzerey. *f.* Müssiggang,] *m.*

Próżniak, *a. m.* [Faulenzer, Müssiggänger,] *m.*

Próżnić, *nd.* 3. [leeren. leer machen]

Próżno, *adv.* [leer, vergebens, vergeblich, hohl, umsonst.]

Próżność, *i, f.* [Eitelkeit, Vergänglichkeit,] *f.*

Próżnować, *nd.* 2. [faullenzen, müssig seyn, müssig gehen.]

Próżny, *adj.* [leer, müssig, frey, ledig.]

Pruć, *nd.* 2. [trennen, aufschneiden, öffnen.]

Pruchnieć, Pruchno; *ob.* Próchnieć, Próchno.

Prusak, *a. m.* [Preusse,] *m.* pruski, *adj.* [preussisch.]

Prussy, prus, *pl.* [Preussen,] *n.*

Pruszyć, *ob.* Prószyć.

Prycza, *y. f.* Prycz, *u, m.* [Pritsche in den Wachstuben,] *f.*

Prymarya, *yi, f.* [erste Messe, Frühmesse.] *f.*

Prymas, *a, m.* [Primas,] *m.* prymasowski,] *adj.*

Pryncypał, *a, m.* [Principal, Obere, *m.* Grundton in d. Orgel.] *m.*

Pryncypalny, *adj*, [Haupt-, [Vorder-,]

Prysnąć, *nd.* 2. [sprudeln, platzen, brausen; schnauben.]

Pryszcz, Pryszczel, *a, m.* [Brandblase, Hautblase, *f.* Geschwür,] *n.*

Pryszczeć, się, *rec. nd.* 4. [Blasen werfen, Blasen bekommen.]

Prywata, *y. f.* [Priwatnutzen, Eigennutz.] *m.*

Prywatny, *adj.* Prywatnie, *adv.* [privat, häuslich.]

Prywet, Prewet, *u, m*; [Abtritt, heimlicher Gang,] *m.*

Prywetnik, *a, m.* [Abtrittfeger, Nachtkönig,] *m.*

Prywetny, Prywetowy, *adj.* [Abtritts-,]

Prządka, *i, f.* [Spinnerinn,]. *f.*

Prząść, *nd.* 2. [spinnen, eig. und fig.]

Prząślnica, *y. f.* [Spindel, *f.* [Spinnrocken *m.*

Przaśnica, *y. f.* Przaśnik, *a, m.* [ungesäuertes Brod, Süssteig.]

Przaśny, *adj.* Przaśno, *adv.* [ungesäuert.]

Przebaczyć, dk. 4. Przebaczać, *nd.* 1. [verzeihen, nachgeben.]

Przebaczny, *adj.* [verzeihend.]

Przebąknąć, dk. 2. [etwas mucksen, Mucksenden Laut geben.]

Przebić, dk. 2. Przebijać, *nd.* 1. [durchstechen, durchschlagen; durchdringen.]

Przebiedz, dk. 4. [durchlaufen; vorübergehen.]

Przebieg, *u, m.* [Durchlaufen, *n.* Lauf, *m.* Kunstgriff,] *m.*

Przebiegać, *ob.* Przebiedz.

Przebiegły, *adj.* [schnell. verlaufen, verflossen; schlau.]

Przebierać, *ob.* Przebrać.

Przebieracz, *a,* Przebierca, *y, m.* [Aussucher: Kostwähler,] *m.*

Przebijać, *ob.* Przebić.

Przebłaznować, dk. 2. [mit Narrenpossen verthun, durchbringen.]

Przebóg! *interj.* [um Gottes Willen.]

Przeboleć, dk. 3. [den Schmerz überstehen, ausdauern.

Przebość, dk. 2. [durchstossen, durchbohren.]

Przebój, *oju, m.* [Durchschlagen. Durchhauen, *n.* Durchschlag,] *m.*

Przebrać, dk. 2. Przebierać, *nd.* 1. [auslesen, aussuchen; zu viel nehmen, übernehmen; ankleiden, verkleiden.]

Przebrakować, dk. 2. [auslesen, den Ausschluss absondern.]

Przebrnąć, dk. 2. [durchwaten, überwinden.]

Przebudować, dk. 2. [umbauen, anders bauen.]

Przebudzić, dk. 3. Przebudzać, *nd.* 1. [aus dem Schlafe wecken.]

Przebyć, dk. 2. Przebywać, *nd.* 1. [eine Zeit hindurch seyn; dauern; vorbeyseyn; durchgehen.]

Przeć, *nd.* 2. [drücken, drängen; läugnen, verneinen.]

Przecedzić, dk. 3. Przecedzać, *nd.* 1. [durchseihen.]

Przebindy: przegrody [illegible] ; [illegible] wyrzeza dziwnych rzeczy na przebindy (Kl.)

przebijać [illegible] transverberare (a verbera, [illegible]) trajicere, perfodere transfodere, perforare

przebiegi = przeskoki

p. się = przewijać się

[illegible] = brać czynić, [illegible]; przebierać sobie palcami [illegible]

= przeb. [illegible]

zebrał [illegible] wody między przednim [illegible] (Kl.); Czarnecki zostal Krakowia z [illegible] ludźmi; [illegible]

Przebrnąć szeroko bosą nogą strugi (Kl.)

[illegible] się przez [illegible] (Kl.) [illegible] do [illegible] przeć [illegible] gnagan, [illegible] prząd [illegible] urgere [illegible] = przepierać; [illegible] [illegible] = [illegible] ; [illegible] twardy

Prylwic; y- [illegible] stało główne Sławiańskie miasto Rhetra, główne swą bynią Bożkowi Radegast zwanemu wystawioną (.

[illegible] = [illegible], βραδύς, bardus (= tardus)
Próżny [illegible] πρόικιος = [illegible] = daremny, (= liberalis) [illegible] expretus = expers, [illegible] [illegible] ; [illegible] ; f. żabać [illegible] ; f. święto
proć [illegible] [illegible] ; por = brać [illegible] ; (może [illegible] - scarifirato f. orać, rów.

[illegible]

Prysnąć [illegible] ; f. brykać, [illegible] ; pryskać = spargo [illegible] plaskać [illegible] ; f. rozprysnąć = rozpierzchnąć ; f. spryś.

Pryszczeć [illegible] ; f. pryska [illegible]

Prządka [illegible] ; [illegible] ; [illegible] przeor tak upornie [illegible]
Prząść [illegible] ; [illegible] pradan [illegible] ; [illegible] fimbria, [illegible], filum, filix, [illegible] ; cf. panio (Pance) ; cf. [illegible] (torba) cf. krzątać [illegible] ; [illegible] ; [illegible] sporta, = kosz spartum [illegible] ; f. piętro. promień ; [illegible] = [illegible] w [illegible], nogach [illegible] ; [illegible] ; cf. przedkowie, f. swora ; vertere f. [illegible] ; f. wyrzumować

Przyczek (hittite [illegible] hetta, heta, hirta = pryszczel na chlebie ;

P: zed się, a przed się = jednak

Nieprzeciwsię mowie, miey rozum w głowie (Sz. 1629) of dvrenzgas (= naprzeciwko contra n. trans f. droga, przez (zpeść); of. versus, adversus.

Przecenić, dk. 3. Przeceniać, *nd.* 1. [über bieten, zu viel bieten.]
Przechadzać, *ob.* Przechodzić.]
Przechadzka, *i*, *f.* [Spaziergehen, *n.* Spaziergang,] *m.*
Przechłodzić, dk. 3. [kühlend erfrischen, abkühlen.]
Przechód. *u*, *m.* [Durchzug. Durchgang Abtritt,] *m.* przechodowy, *adj.*
Przechodni, *adj.* [Durchgangs, durchgängig.]
Przechodnik, *a*, *m.* [Alee, *f.* Schatten gang,] *m.*
Przechodzień. *dnia*, *m.* [Durchreisender, Passagier,] *m.*
Przechorować, dk. 2. [durch Krankheit überstehen, krank seyn.]
Przechów, *u*, *m.* [Bewahren, Aufbewahren; Verhehlen,] *n.*
Przechować, dk. 1. [aufbewahren; verbergen, verhehlen.]
Przechrzcić, dk. 3. [umtaufen, einen andern Namen geben.]
Przechrzta, *y*, *m.* [getaufter Jude,] *m.* przechrzcianka, *f.*
Przechwalca, *y*, *m.* [Ruhmrediger, Lobsprecher, *m.*
Przechwalić, dk. 3. Przechwalać, *nd.* 1. [überloben; się [mit etwas prahlen.]
Przechwycić, dk. 3. Przechwytać, *nd.* 1. [aufgreifen, auffangen.]
Przechylić, dk. 3. Przechylać, *nd.* 1. [auf die andere Seite hinbeugen.]
Przechylisko, *a*, *n.* [steiler Abhang,] *m.*
Przechytrzyć, dk. 4. [einen überlisten.]
Przechytrzyciel, *a*, *m.* [Ueberlister,] *m.*
Przeciąć, dk. 2. Przecinać, *nd.*, I. [durchhauen; durchschneiden.]
Przeciąg, *u*, *m.* [Durchzug, *m.* Dauer, *f.* Zeitraum,] *m.*
Przeciągły, *adj.* ausgereckt, ausgedehnt. ausgestreckt.]
Przeciągnąć, dk. 2. Przeciągać, *nd.* 1. [durchziehen; an sich ziehen.] się sich recken, ausstrecken.]
Przecie, *cum inciel.* [przecież, [dennoch, doch, dessen ungeachtet, endlich, einmal.]
Przeciec, dk. 2. Przeciekać, *nd.* 1. [durchsickern, durchfliessen.]
Przecierpieć, dk. 3. [das Leiden überstehen, darin ausdauern.]
Przecieś, *ob.* Przycieś.
Przecieśnia, *i*, *f.* [sehr enger Platz, grosse Enge.]
Przeciężyć, dk. 4. Przeciężać, *nd.* 1. überlasten, überladen.]
Przecinać, *ob.* Przeciąć.
Przecinek, *nka*, *m.* [Komma, *n.* Beystrich,] *m.*
Przecisnąć, dk. 2. Przeciskać, *nd.* 1. [durchdrücken; durchwerfen.]
Przeciw, Przeciwko, *praep.* [wider, gegen, entgegen.]
Przewiść się, *rec.* dk. 3. [entgegen seyn, widerstreben.]
Przeciwnie, *ob.* Przeciwny.
Przeciwnik, *a. m.* [Widersacher,] *m.* przeciwnica, [Widersacherinn,] *f.*
Przeciwność, *i*, *f.* [Widrigkeit, *f.* [Gegentheil; *n.* Widerwärtigkeit,] *f.*
Przeciwny, *adj.* Przeciwnie, *adv.* [entgegengesetzt. widrig, widerlich.]
Pręczka, Przączka. *ob.* Sprzączka.
Przecknąć się, *rec.* dk. 2. [erwachen.]
Przecudny, Przecudowny, *adj.* [wunderlich schön, herrlich.]
Przećwiczyć, dk. 4. Przećwiczać, *nd.* 1. [einen hinlänglich üben.]
Przecz, prze co, *ob.* Dla czego.
Przeczesać, dk. 2, [durchkämmen, durchhecheln.]
Przeczliwość, *i*, *f.* [Widerrede, *f.* Widerspruch.] *m.*

Przecznica, *y, f.* [Queerstrasse, *f.* Queer weg.] *m.*

Przeczny, Przeczliwy, *adj.* [widerstreitend, widersprechend.]

Przeczuć, dk. 2 Przeczuwać, *nd.* 1. [ahnden, vorempfinden; wittern.]

Przeczyć, *nd.* 4. [widersprechen; läugnen.]

Przeczyścić, dk. 3. [Przeczyszczać, *nd.* 1. [reinigen, durchsäubern.]

Przeczysty, *adj.* [sehr rein; unbefleckt.]

Przeczytać, dk. 1. [durchlesen, überlesen.]

Przed, *præp.* [vor, eher als, ehemals, sonst, vormals.]

Przedać, dk. 1. Przedawać, *nd.* 1. [verkaufen.]

Przedawca, *y,* Przedajnik, *a, m.* [Verkäufer,] *m.*

Przedaż, *y, f.* [Verkauf,] *m.* przedażny, *adj.* [absetzbar.]

Przedborze, *a, n.* [Gegend vor einem Fichtenwalde.]

Przedgorze, *a. n.* [Vorgebirge.] *n.*

Przedłubać, dk. 2. [durchklauben; aushöhlen.]

Przedłużyć, dk. 4. Przedłużać, *nd.* 1. [verlängern, in die Länge ziehen.]

Przedmieście, *a, n.* [Vorstadt,] *f.* przedmieścianin, Vorstädter,] *m.*

Przedmiejski, *adj.* [vorstädtisch, vor der Stadt gelegen.]

Przedmiot, *u, m.* [Gegenstand,] *m.*

Przedmoście, *a, n.* [Platz vor der Brücke, Brückenkopf,] *m.*

Przedmowa, *y, f.* [Vorrede, Anrede, *f.* *ob.* Przemowa.

Przedmuchnąć, dk. 2. [durchblasen.]

Przedmur, *u, m.* Przedmurze, *a, n.* [Vormauer,] *f.* przedmurzny, *adj.*

Przedni, *adj.* [vorder, vorn befindlich; vortrefflich, vornehm.]

Przednica, *y, f.* [Vorderseite, *f.* Vordertheil,] *m.*

Przedniość, *i, f.* [Vortrefflichkeit,] *f.*

Przednowie, *a, n.* Przednowek, *wka, m.* [Vorärndtezeit;] *f.*

Przedobiedni, *adj.* [vormittägig, vor dem Mittagsessen gefällig.]

Przedobozie, *a, n.* [Vorlager, *n.* Aussenwerke eines Lagers.]

Przedostatni, *adj.* [vorletzte, vorletzt.]

Przedostojny, *adj.* [sehr ehrwürdig, hochwürdig.]

Przedpiekło, Przedpiekle, *a, n,* [Vorhölle,] *f.*

Przedpierśień, *śnia, m.* [Brustwehre,] *f.*

Przedpokój, *oju, m.* [Vorzimmer, *n.* Antichambre, *f.*

Przedpołudnie, *a, n.* [Vormittag,] *m.* przedpołudniowy, *adj.*

Przedrapać, *nd.* 1. [durchkratzen.]

Przedrażniać kogo. *nd.* 1. [einen sehr necken, ärgern.]

Przedrożyć, dk. 4. Przedrażać, *nd.* 1. übertheuern.]

Przedrukiwacz, *a, m.* [Nachdrucker,] *m.*

Przedrukować, dk. 2. [umdrucken, nachdrucken.]

Przedrwiwać, *nd.* 1. [mit einem seinen Spass haben.]

Przedrzeć, dk, 2. Przedzierać, *nd.* 1. [durchreissen, zureissen, durchdrängen.]

Przedrzeźniać, Przedrzyźniać, *nd.* 1. [einen verspotten, äffen.]

Przedrzymać, dk, 2. [durchschlummern, schlummernd durchbringen.]

Przedścienny, *adj.* [vor der Wand gelegen.]

Przedsięwziąć, dk. 2. [Przedsiębrać, *nd.* 2. vornehmen, unternehmen.]

Przedsięwzięcie, *a, n.* [Vornehmen, Unternehmen. *n.* Vorsatz,] *m.*

Przedsłowie, *a, n.* [Vorwort, *n.* Vorrede,] *f.*

Przezanie praesagire (sagire = scire, sehen, = sądzić

przeczyć adversari cf. sporny = przeczny

przed inf. prior, bez comp. prodius = longius

przetrzeć [illegible] ... przez czemu przetrzeć z kaźni występku mego?
(1584

cf. praesumo = prze- so- emo

[illegible] jego, gdy zwierzęty wszystko na kradzieży, na ... sem, na szalbierstwie, na gardłach zależy (Kl) | jak przednim osobom, jako inszym pachołkom poślednim (Kl) cf. [illegible] upprzedzić antevertere (wrócić)

przędza, przędziwo, filamenta

ktora pan z przyrodzenia ... i cichy, przeformuje na swój kształt pamiątko niewinne (Sk)

Przedślubny, *adj.* [der Trauung vorher gehend.]

Przedstawić, dk. 3. Przedstawiać, *nd.* 1. [vorstellen, vortragen, vorlegen.]

Przedświtny, *adj.* [vor Tagesanbruch.]

Przedugodny, *adj* [präliminär, vorläufig.]

Przedwałek, *łka,* *m,* [Aussenwerk, *n.* Aussenwal,] *m.*

Przedwczesny, *adj.* Przedwcześnie, *adv.* [frühzeitig.]

Przedwczoray, *adv.* [vorgestern,] przedwczorajszy, *adj.* [vorgestrig.]

Przedwieczność. *i. f.* [Ewigkeit, Vorewigkeit,] *f.* przedwieczny, *adj.*

Przedwieczór, *a, m.* [Vorabend,] *m.*

Przedwórze, *a, n.* [Vorhof,] *m.*

Przędza, *y. f.* [Gespinst, Garn, *n, fig.* Lebensfaden,] *m.*

Przedział, *u, m.* [Abtheilung, Durchtheilung, *f.* Scheidewand,] *f.*

Przedziałać, dk. 1. [umarbeiten, ummachen, verwandeln.]

Przędziarka, *i, f.* [Spinnerinn,] *f.*

Przedzielacz, *a. m.* [Durchtheiler, Abtheiler,] *m.*

Przedzielić, dk. 3. [Przedzielać, *nd.* 1. [zertheilen, absondern.]

Przedziergnać, dk. 2. Przedziergać, *nd.* 1. [durchschlingen.]

Przędziono, *a, n.* [Strähn,] *m.*

Przedziurawić, dk. 3 [durchlöchern.]

Przedziwny, *adj.* [sehr wunderbar, wunderhaft.]

Przędziwo, *a, n.* [Gespinst,] *n.*

Przedzwonić, dk. 3. [eine Zeit hindurch läuten.]

Przeformować, dk. 2. [umformen, umstalten.]

Przefrymarczyć, dk. 4. [gegen etwas vertauschen, verschachern.]

Przegadać kogo, dk. 1. [überdispu iren, mit Reden überschreien.

Przeganiać, *ob.* Przegonić.

Przegiąć, dk 2. Przeginać, *nd.* 1. [umbeugen, durchbeugen.]

Przegięcie, *a.* Przeginanie, *a, n.* [Beugung Krümmung, *f.* Gelenk,]

Przegląd, *adu, m.* [Durchsehen, *n.* Schau,] *f.*

Praeglądać, *ob.* Przeyzrzeć.

Przegłosić, dk. 3. Przegłaszać, *nd.* 1. überschreien.]

Przegnać, dk. 3. Przeganiać, *nd.* 1. [durchtreiben überjagen.]

Przegnić, dk. 3. [durch und durch faulen, verfaulen.]

Przegnieść, dk. 2. Przegniatać, *nd.* 1. [durchknetten, durchdrücken.]

Przegon, *u, m.* [Durchtreiben, *n.* Furchenstrich,] *m.*

Przegotować, dk. 2 [durchkochen, durchsieden.]

Przegrać, dk. I. [verspielen, verlieren.]

Przegrana, *ej, f.* [Verlust eines Spiels, einer Schlacht,] *m.*

Przegroda, *y, f.* (Przegródka *dim.*) [Verschlag; Fächer im Bücherschranke, *m;* Zwischenwand,] *f.*

Przegrodzić, dk. 3. Przegradzać, *nd.* 1. [absondern, abtheilen; verschlagen.]

Przegrywacz, *a, m.* Verspieler,] *m.*

Przegryźć, dk. 2. Przegryzać, *nd.* 1. [durchbeissen, durchnagen; sticheln.]

Przegryzek, *zka. m.* Przegryzka. *i, f.* [Stichelrede,] *f.*

Przegrzać, dk. 2. durchwärmen, gehörig aufwärmen.]

Przehandlować, dk. 2, [verhandeln. durchhandeln.]

Przeheblować, dk. 2. [durchhobeln.]

Przehulać, dk. 1. [verprassen, verschwenden, verbuhlen.]

Przejąć, dk. 2. Przejmować, *nd.* 2. [durchgreifen; auswittern, ausspühren; ein-

holen, auffangen,] od kogo co, [erlernen.]

Przejazd, *u. m.* [Durchzug, *m.* Durchfahrt, *f.* Durchweg,] *m.*

Przejazdka, *i, f.* [Spazierfahrt, *f.* Spazierritt,] *m.*

Przejechać, dk. 2. [durchfahren, passiren;] kogo, [überfahren.]

Przejednać, dk. 1. [ausgleichen, aussöhnen, abbitten.]

Przejem, *ejmu. m.* [Auffangegeld,] *n.*

Przejemca, *y, m.* [Aufgreifer, Auffasser,] *m.*

Przejeść, dk. 2. Przejadać; *nd.* 1. [durchfressen; etwas verzehren.]

Przejeżdżać, *ob.* Przejechać.]

Przeinaczyć, dk. 4. Przeinaczać, *nd.* 1. [umstalten, umformen.]

Przeistoczyć, dk. 4. Przeistaczać, *nd.* 1. [umschaffen, verwandeln.]

Przekadzić, dk. 3. [durchräuchern.]

Przekalać, *ob*, Przekłóć.

Przekąs, *u, m.* [beissende Rede, Stichelrede, Sticheley,] *f.*

Przekąsić, dk. 3. Przekąsać, *nd.* 1. [durchbeissen, *fig.* zusetzen, sticheln.]

Przekazać, dk. 2. [auf einen andern übertragen; vorzeigen; verurtheilen,]

Przekinąć, dk. 2. [überwerfen, durchwerfen, umwerfen.]

Przekład, *u, m.* [Umlegen. Uebertragen, *n.* Uebersetzung,] *f.*

Przekładać, *ob.* Przełożyć,

Przekładnia, *i, f.* Uebersetzung.] *f.*

Przeklęstwo, *a; n.* [Verfluchung, *f.* Fluch,] *m.*

Przeklinać, *nd.* 1. [verfluchen, fluchen.]

Przeklinacz, *a, m.* [Flucher, Verflucher,] *m.*

Przekłóć, dk. 2. Przekalać, *nd.* 1. [durchstechen, durchbohren.]

Przekonać, dk. 1. [überführen, überzeugen.]

Przekop, *u, m.* Przekopa, *y. f.* [Feldgraben, Graben,] *m.*

Przekopać, dk. 2. [durchgraben, umgraben.]

Przekor, *a, m.* Przekora, *y. f.* [Widerstand, Muthwille,] *m.*

Przekorny, *adj.* [widerspänstig, muthwillig, widrig.]

Przekradać, *nd.* 1. Przekraść, dk. 2. [durchstehlen,] się, [sich heimlich wegstehlen.]

Przekręcić dk. 3. Przekręcać, *nd.* 1. verdrehen, abdrehen.]

Przekreślić, dk. 3. Przekreślać, *nd.* 1. [durchstreichen, ausstreichen.]

Przekroczenie, *a, n.* [Uebertretung,] *f.*

Przekroczyć, dk. 4. Przekraczać, *nd.* 1. überschreiten, übertretten.]

Przekroić dk. 3. Przekrajać, *nd.* 1, [zerschneiden, durchschneiden.]

Przekrzyczeć, dk, 4. [überschreien.]

Przekształcić, dk. 3. Przekształcać, *nd.* 1. umstalten, umformen.]

Przekuć, dk. 2. Przekować, *nd.* 1. [umschmieden.]

Przekupić, dk. 3. [vorkaufen, aufkaufen, bestechen mit Geld.]

Przekupka, *i. f.* [Höckerinn, Trödlerinn,] *f.*

Przekupnik, *a. m.* [Trödler, Höckler,] *m.*

Przekupniowy; *adj.* [Höckinn, Höcker-,]

Przekupny, *adj;* [bestechlich, aufkäufbar,]

Przekurzyć, dk; 4, Przekurzać, *nd.* 1. [durch äuchern, durchstauben.]

Przekwasić, dk, 3, Przekwaszać, *nd,* 1, [übersäuern, durchsäuern.]

Przelać, dk. 2, Przelewać, *nd,* 1, [durchgiessen, umgiessen, übergiessen,]

Przełęcze góry na południe od pasma [illegible] ([illegible]). Przekobiety [illegible]

[illegible] z domku [illegible] które odnoszą [illegible] przekonani (Kl)

[illegible] Przekwitny [illegible]

[illegible] Korzyć; przerozy = [illegible]

Nieprzejednany [illegible] Świetności wydać, przez nogę [illegible], na pociechę się targnąć nieprzezedrane [illegible]

a [illegible] dobrego człowieka przekuje (Kl)

przekupień, skupień, [illegible]

Przeklinać [illegible]

Prze

przymierze przełomił przygodzone (Orestes)(Kl)

przelękły = przerażony, cf. lymphatus ἔκπληκτος, καταπλαγείς
ἐμπλαγείς

miasto któremu by mo miejsce najbliżej przyległo (1601) Dialog Biblii kingu.

Przemiac mewijaé

Przemakać moczyć

Przeładować, dk. 2. [überladen, bepacken; umladen.]
Przełakocić, dk. 3. [vernaschen.]
Przełamać, dk. 2. [durchbrechen, entzweybrechen, zerbrechen; brechen.]
Przelecieć, dk. 3. Przelatać, *nd.* 1. [durchfliegen. durcheilen.]
Przeledwie, *adv.* [kaum, mit grösster Noth.]
Przelęknąć, Przeląc, dk. 2. [erschrecken, in Schrecken setzen;] się [in Schrecken gerathen.]
Przeleść, dk. 2. Przełazić, *nd.* 3. [durchkriechen, hinüberklettern.]
Przelew, *u. m.* [Umgiessen, Vergiessen, Uebergiessen,] *n.*
Przelewać, *ob.* Przelać.
Przelewacz, *a*, Przelewca, *y, m.* [Vergiesser,] *m.*
Przeleżeć, dk. 4. [durchliegen; immer an einem Orte liegen, verweilen.]
Przełgać się, *rec.* dk. 2. [sich durchlügen.]
Przelichwić, dk. 3. [durchwuchern, durch Wucher durchbringen.]
Przeliczyć, dk. 4. Przeliczać, *nd.* 1. [durchzählen, überzählen.]
Przełknąć, dk. 2. Przełykać, *nd.* 1. [durchschlucken, verschlucken.]
Przełom, *u, m.* [Durchbruch, *m.* Oeffnung,] *f.*
Przelot, *u, m.* [Durchflug,] *m.* przelotny, *adj* [vorbeyfliegend.]
Przełotrować, dk. 2. [liderlich verprassen, verludern.]
Przełowić, dk. 3. Przeławiać, *nd.* 1. [dem Wilde nachjagen.]
Przełożeński, *adj.* [Vorgesetzten-, Regierungs-.]
Przełożeństwo, *a, n.* [Oberaufsicht, Herrschaft, Gewalt,] *f.*
Przełożyć, dk. 4. [umpacken, umsetzen, an einen andern Ort hinstellen; übertragen, übersetzen; vorlegen.]

Przełykać, *ob.* Przełknąć.
Przełykacz, *a, m.* [Verschlinger, Verschlucker,] *m.*
Przemalować, dk. 2. [abmalen, nachmalen, abkopiren.]
Przemarnować, dk. 2. [verprassen, durchbringen, verschwelgen.]
Przemarznąć, dk. 2. [durchfrieren, vom Froste durchdrungen seyn.]
Przemazać, dk. 2. [durchstreichen, auslöschen, tilgen.]
Przemiana, *y, f.* [Wechsel, Tausch, *m* Veränderung,] *f.* na przemiany, [wechselweise.]
Przemianować, dk. 2. [einen andern Namen geben. anders nennen.]
Przemięknąć, dk. 2. Przemiękać, *nd.* 1. [durchweicht werden.]
Przemieniać *ob.* Przemienić.
Przemieniacz, *a, m.* [Wechsler, Umtauscher, Verwandler,] *m.*
Przemienić, dk. 3. [umtauschen. verwandeln, verwechseln.]
Przemienność, *i, f.* [Veränderlichkeit,] *f.*
Przemienny, *adj.* [veränderlich, wandellbar, verwechselbar, Tausch-.]
Przemierzyć, dk. 4. Przemierzać, *nd.* 1. [durchmessen; vermessen.]
Przemieszkać, dk. 1. [eine Zeit durchwohnen, verweilen, ausdauern.]
Przemilczeć, dk. 4. [verschweigen.]
Przeminąć, *nd.* 2. [vorübergehen, übergehen, vergehen.]
Przemknąć, dk. 2. Przemykać, *nd.* 1. schnell durchschieben;] się, [sich schnell durchschleichen, durchschlüpfen.]
Przemoc, *y, f.* [Uebermacht, Gewalt,] *f.*
Przemoczyć, dk. 4. Przemaczać, *nd.* 1. [durchnetzen, durchseichen.]
Przemódz, dk. 2. Przemagać, *nd.* 2. [überwältigen, überwinden.]
Przemoknąć, dk. 2. Przemakać, *nd.* 1.

durchweichen, ganz nass werden.]

Przemorzyć, dk. 4. [mit Hunger quälen, hungern lassen.]

Przemotać, dk. 1. [überweifen, durchweifen; völlig zerfitzen.]

Przemowa, *y*, *f*. [Anrede, *f*. Vorwort,] *n*.

Przemówić, dk. 3. Przemawiać, *nd*. 1. [aussprechen; a reden; Worte hervorbringen; abreden, abspänstig machen.] się z kim, [sich mit jemanden überwerfen.]

Przemożca, *y*, *m*. [Ueberwältiger, Ueberwinder.] *m*.

Przemożność, *i*, *f*. [Uebermacht, *f*. Vermögen, *n*. Kraft,] *f*.

Przemożny, *adj*. [hochmögend, viel vermögend, stark, kräftig.]

Przemrozić, dk. 3. [mit Frost durchdringen.]

Przemrzeć, dk. 4. [sehr hungern; den Hunger überstehen.]

Przemycić, dk. 3. Przemycać, *nd*. 1, [den Zoll verfahren.]

Przemykać, *ob*. Przemknąć.

Przemysł, *u*, *m*. [Industrie, *f*. Gewerbfleiss, *m*. Betriebsamkeit,] *f*.

Przemyśleć, dk. 3. Przemyślać, *nd*. 1 [nachdenken, nachsinnen.]

Przemyślność, *i*. *f*. [Gabe des Nachdenkens, Erfindungsgeist,] *m*.

Przemyślny, *adj*. [erfinderisch, nachdenkend.]

Przemysłowy, *adj*. [Gewerbs.]

Przemytnik, *a*, *m* [Zollverfahrer.] *m*.

Przenająć, dk. 2. Przenajmać, *nd*. 1. [bestechen, erkaufen.]

Przenaszać, *ob*. Przenosić, i Przenieść.

Przenicować, dk. 2 [ein Kleid umwenden, wenden; *tr*. durchhecheln.]

Przenieść, dk. 2. Przenosić, *nd*. 3. [durchtragen, übertragen, übersetzen.]

Przeniewierca, *y*, Przeniewiernik, *a*, *m*. [Treuloser, Abtrünniger.] *m*.

Przeniewierny, Przeniewierczy, *adj*. [treulos, abtrünnig.]

Przeniewierstwo, *a*, *n*. [Treulosigkeit,] *f*.

Przeniewierzyć się, *rec*. dk. 4. [treulos handeln.]

Przeniewolić, dk. Przeniewalać, *nd*. 1. [zwingen, bezwingen.]

Przenigdy, *adv*. [nimmermehr.]

Przenikać, *ob*. Przeniknąć.

Przenikliwość, *i*, *f*. [Durchdringlichkeit, *f*. Scharfsinn,] *m*.

Przenikliwy, *adj*. [durchdringend, scharfsehend, scharfsichtig.]

Przeniknąć, dk. 2. Przenikać, *nd*. 1. [durchdringen.]

Przenocować, dk. 2. [übernachten, nächtigen.]

Przenosić, *ob*. Przenieść.

Przenosiciel, *a*, Przenośnik, *a*, *m*. [Ueberträger,] *m*.

Przenosiny, *pl*. [Ueberziehen, *n*. Nachhochzeit, Heimführung der Braut,] *f*.

Przeoczyć, dk. 4. [übersehen, nicht wahrnehmen.]

Przeor, *a*, *m*. [Prior, Obere eines geistlichen Ordens,] *m*.

Przeorać, dk. 2. [durchpflügen, durchackern, zwiebrachen.]

Przeorski, *adj*. [den Prior angehend, Prior-.]

Przeorstwo, *a*, *n*. [Würde eines Priors, Priorat.] *n*.

Przeorysza, *y*, *f*. [Priorinn,] *f*.

Przeostrzyć, dk. 4. [durchschärfen, durchwetzen.]

Przepachnąć, dk. 2. [von Wohlgeruch durchdrungen seyn.]

Przepadać, *ob*. Przepaść.

Przepalić, dk. 3. Przepalać, *nd* 1. [durchbrennen; überhitzen;] wódkę, [den Branntwein abziehen.]

Przepamiętać, dk. 1. [vergessen, aus dem Sinne verlassen.]

P. zeorsk = Przeworsk

Przemyśl nad Sanem (Przemyśla) było niegdyś stolicą udzielnego księstwa ruskiego w wieku 11 i 12. Iskra buduje Przemyśl, nazwany Przemysławem od owego oszukania i porażki Daków, w roku 784. [illegible]

Przemysł Otakar (król czeski) [illegible]

Przemyśl. biskup Piotr, Kolesina [illegible] podkanclerz (1512

Kto się raz przeniewierzy, temu nigdy nie wierzą (Pr. [illegible]

[illegible] pernix [illegible] pervicax, [illegible] nekać . . [illegible]
[illegible] pertinax [illegible]

[illegible] przemierzać, przemierzać, [illegible]
[illegible] przemierzać go nie [illegible] chlebem,

Przemysł, odwagę [illegible] dowcip
[illegible] przemądrzało.

[illegible] = przebiegać szybko

Przepaść [illegible] = skała, brzeg albo góra wysoka prędko urwana.

[illegible]

[illegible] do tego sprawiedliwa boża (1601) = [illegible]

[illegible] przemęk [illegible] na nowe zarabia [illegible]

Przepiórka [illegible] (P. [illegible] = perdix, πέρδιξ)
[illegible] (ὄρτυξ, [illegible]); przepiórka [illegible]
[illegible] (ortyg[illegible], rex coturnicum, [illegible]
[illegible]

Przepaplać, dk. 1. [durchplappern.]
Przeparzyć, dk. 4. Przeparzać, nd. 1. [durchbrühen, tr. prügeln.]
Przepas, u, m. [Gurt, Gürtel,] m.
Przepasać, dk. 2. [umgürten, umschlingen.]
Przepaść, i, f. [Abgrund, m. schroffe Bergen, Felsen, Klippen.]
Przepaść, Przepaśdz, dk. 2. Przepadać, nd. 1. [durchfallen; umkommen. zu Grunde gehen, verschwinden.]
Przepaścistość, i, f. [Abschüssigkeit, Grundlosigkeit,] f.
Przepaścisty, adj [abschüssig, sehr steil.]
Przepaska, i, f. [Binde, f. Gurt,] m.
Przepatrzyć, dk. 4. [durchschauen, durch sehen; übersehen, versäumen.]
Przepchnąć, dk. 2. Przepychać, nd. 1. [durchstossen, durchstechen.]
Przepędzić, dk. 3. Przepędzać, nd. 1. [durch treiben, durchbringen;] wódkę, [den Branntwein abziehen.]
Przepęknąć się, rec. dk. 2. [aufplatzen, aufbersten.]
Przepełnić, dk. 3. Przepełniać, nd. 1. [überüfllen, zu voll machen.]
Przepiąć, dk. 2. Przepinać, nd 1. [umstecken, anders stecken,]
Przepić, dk. 2. Przepijać, nd. 1. [versaufen vertrinken; zutrinken.]
Przepiec, dk. 2. Przepiekać, nd. 1. [durch backen, durchbraten.]
Przepieniać, dk. [verprocessiren.]
Przepieprzyć, dk. 4. Przepieprzać, nd. 1. [überpfeffern, verpfeffern.]
Przepierać, ob. Przeprać; Przepierczy ob Przepiórczy.
Przepierzyć, dk. 4. Przepierzać, nd. 1. [eine Scheidewand setzen.]
Przepiłować, dk. 2. [durchfeilen, durchsägen.]
Przepiórka, i, f. (Przepióreczka, dim.) [Wachtel,] f.
Przepiorczy, adj. [Wachtel .]

Przepis, u, m. [Vorschrift, Verordnung,] f.
Przepisać, dk. 2. [vorschreiben, verordnen, abschreiben.]
Przepiśnik, a, m. [Abschreiber,] m.
Przepłacić, dk. 3. Przepłacać, nd. 1. [zu theuer bezahlen, überzahlen.]
Przepłakać, dk. 2. [durchweinen, mit Weinen hinbringen.]
Przepłatać, dk. 1. [flach durchhauen, durchspalten.]
Przepław, u, m. [Vorbeyschiffen, Durchschwimmen,] n.
Przepławić, dk. 3. Przepławiać, nd. 1. [durchschwimmen, durchschiffen; überschiffen, übers Wasser setzen.]
Przeplenić, dk. 3. Przepleniać, nd. 1. [durchplündern, verringern, entkräften.]
Przepleść, dk. 2. Przeplatać, nd. 1. [verflechten, vermengen, durchflechten.]
Przeplewić, dk. 3. Przeplewiać, nd. 1. [durchjäten.]
Przepłókać, dk. 2. [abspühlen, ausspühlen.]
Przepłoszyć, dk. 4. Przepłaszać, nd. 1. [in grosse Unruhe versetzen, durchjagen, durchtreiben.]
Przepłynąć, dk. 2. Przepływać, nd. 1. [durchschwimmen, durchfliessen.]
Przepływ, u, m. [Durchschwimmen, Durchschiffen,] n. czasu, [Durchlauf der Zeit,] m.
Przepocić się, rec. dk. 3. [recht durch schwitzen.]
Przepolszczyć, dk. 4. Przepolszczać, nd. 1. [ins Polnische übersetzen.]
Przepomnieć, dk. 3. Przepominać, nd. 1. [vergessen.]
Przepomódz, dk. 2. [vermögen, im Stande seyn; überwinden.]
Przepor, u, Przeporek, rka, m. [Schlitz am Kleide,] m.

Przepościć, dk. 3. [durchfasten,] się, [eine Zeitlang fasten.]
Przepotnieć, dk. 2. [durchschwitzen, mit Schweiss überlaufen.
Przepowiadać, *ob.* Przepowiedzieć.
Przepowiadacz, Przepowiednik, *a, m.* [Verkündiger, Voraussager.] *m.*
Przepowiednia, Przepowiedź, *i, f.* [Orakel, *n.* Gleichniss, *n.* Spruch, *m.* Wahrsagung,] *f.* przepowiedni, *adj.*
Przepowiedzieć, dk. 3. Przpowiadać, *nd.* 1. [verkündigen, voraussagen: vorsagen.]
Przeprać, dk. 2. Przepierać, *nd.* 1. [durchwaschen.]
Przepracować, dk. 2. [durcharbeiten, mit Arbeit hinbringen.]
Przeprasować, dk. 2. [durchpressen, durchbügeln.]
Przepraszać, *ob.* Przeprosić.
Przepraszacz, Przeprosiciel, *a, m.* [Abbitter,] *m.*
Przeprawa, *y, f.* [Ueberfahrt, *f.* Uebersetzen, *n.* Passage,] *f.*
Przeprawić, dk. 3. Przeprawiać, *nd.* 1. [übersetzen, durchführen, hinüberführen; einen Ort passiren.]
Przeprawiny, *pl.* [Durchziehen, Durchpassiren,] *n.*
Przeprawny, *adj.* [wegsam, übersetzbar.]
Przeprawować, dk. 2. [verprocessiren, mit Process durchbringen.]
Przeprażyć, dk. 4. Przeprażać, *nd.* 1. [durchbrennen, durchbrühen.]
Przeprosić, dk. 3. Przepraszać, *nd.* 1. [abbitten, um Verzeihung bitten.]
Przeprosiciel, *ob.* Przepraszacz.]
Przeprosiny, *pl.* [Abbiten,] *n.*
Przeprowadzić, dk. 3. Przeprowadzać, *nd.* 1. [durchführen, hindurch geleiten,] się, [umziehen, in eine andere Wohnung ziehen.]
Przeprowadziciel, *a, m.* [Durchführer, Ueberführer,] *m.*
Przeprowadziny, *pl.* [Umziehen,] *n.*

Przeprządz, dk. 2. Przeprzęgać, *nd.* 1. [umspannen, anders anspannen.]
Przeprzeć, dk. 2. [durchdringen, besiegen, den Eigensinn brechen.]
Przepuklina, *y, f.* [Darmbruch, Netzbruch,] *m.*
Przepuknąć się, *rec.* dk. 2. [aufplatzen, aufbersten.]
Przepuścić, dk. 3. Przepuszczać, *nd.* 1. [durchlassen; verzeihen.]
Przepych, *u, m.* [Eifersuchtsstolz, Prunk, *m.* Pracht,] *f.*
Przepyszność, *i, f.* [Prächtigkeit, prachtvolle Schönheit,] *f.*
Przepyszny, *adj.* Przepysznie, *adv.* [prachtvoll, mit Pracht.]
Przepytać się, dk. 1. [nachfragen, nachforschen, ausfragen.]
Przerąbać, dk. 2. [durchhauen, durchhacken.]
Przerabiać, *ob.* Przerobić.
Przerabiacz, *a, m.* [Umarbeiter,] *m.*
Przerachować, dk. 2. [durchrechnen, durchzählen.]
Przerazić, dk. 3. Przerażać, *nd.* 1. [durchstossen, in Erstaunen setzen.]
Przeraźliwość, *i. f.* [Durchdringbarkeit Durchdringlichkeit,] *f.*
Przeraźliwy, Przeraźny, *adj.* Przeraźliwie, *adv.* [durchdringend.]
Przerębla, *i, f.* [Eiswuhne,] *f.*
Przerobić, dk. 3. Przerabiać, *nd.* 1. [umarbeiten, umschaffen.]
Przerosnąć, dk. 2 Przerastać, *nd.* 1. [überwachsen, höher wachsen.]
Przerwa, *y. f.* [Durchbruch, *m.* Unterbrechen, Abbrechen.] *n.*
Przerwać, dk. 2. Przerywać, *nd.* 1. [unterbrechen, abbrechen, aus einander reissen, konia, [ein Pferd übertreiben.]
Przeryczeć, dk. 4. [durchbrüllen, überbrüllen.]
Przerywać, *ob.* Przerwać.

= przerwanie błony bębenkowej

= rozpukać się, zerwać się

[illegible] znacznie, [illegible] przestrzeni [illegible]

[illegible]

[illegible] nie słucha [illegible] powiązać sprawy [illegible] zerwać [illegible]

= przeszkoda [illegible] (Ks. [illegible])

[illegible] zwyczajem [illegible] przeczące [illegible]

przysięga zwana prawna Goldbuchen ([illegible]) [illegible]

[illegible] by [illegible] we zbiorze [illegible]

Przeciwradztwo [illegible] skołatanych

przesiada konie czego (jako grzbiet niektórych) im [illegible] Haaren bleiben, [illegible]

pobożność na przeszkadzające krwiu zwierząt, 1587 [illegible]

Jako [illegible] trawy, kiedy przestaje [illegible] sprawy Sr. 1639

nierozumie [illegible] przeskoków [illegible] ([illegible])

Przerywacz, *a, m.* [Durchreisser, Durchbrecher; Unterbrecher,] *m.*
Przeryweczy, *adj.* [unterbrochen.]
Przerzedzić, dk. 3. Przerzedzać, *nd.* 1. [durchlichten, dünner machen, verdünnen.]
Przerznąć, dk. 2. Przerzynać, *nd.* 1. [durchschneiden; abschneiden.]
Przerzucić, dk. 3. Przerzucać, *nd.* 1. [durchwerfen, umwerfen.]
Przerzut, *u, m.* [Durchwerfen, *n.* Ueberwurf,] *m.*
Przesąd, *u, m.* [Vorurtheil, *m.* Aberglaube,] *f.* przesądny, *adj.*
Przesada, *y, f.* [Uebertreiben, *n.* Umpflanzung,] *f.*
Przesadzić, dk. 3. Przesadzać, *nd.* 1. [umsetzen, umpflanzen.]
Przeschnąć, dk. 2. Przesychać, *nd.* 1. [durchtrocknen, austrocknen.]
Przescieradło, *a, n.* [Betttuch, Leintuch, *n.* Bettlaken.]
Prześcignąć, dk. 2. Prześcigać, *nd.* 1. [einem vorlaufen, übertreffen.]
Przesiać, dk. 2. Przesiewać, *nd.* 1. [durchsieben; sichten.]
Przesiadać, *ob.* Przesiedzieć.
Przesiec, dk. 2. Przesiekać, *nd.* 1. [durchhacken.]
Przesiedzieć, dk. 3. Przesiadać, *nd.* 1. [durchsitzen; lange sitzen, übersitzen.]
Przesiewać, *ob.* Przesiać.
Przesiewacz, *a, m.* [Durchsieber, *m.* Klapper in der Mühle,] *m.*
Przesiewny, *adj.* [zum Durchsieben.]
Przesilić, dk. 3. Przesilać, *nd.* 1. [übertreiben, überwältigen.]
Przesiodłać, dk. 1. [umsatteln.]
Przeskoczyć, dk. 4. [durchspringen, überspringen, überhüpfen; übergehen.]
Przeskok, *u, m.* [Ueberspringen, *n.* Uebersprung,] *m.*
Przeskrobać, dk. 2. [durchkratzen, durchschaben, *tr.* etwas verbrechen.]

Przesłać, dk. 1. Prześcielać, *nd.* 1. [umbetten, zwischen etwas hineinlegen.]
Przesłać, dk. 1. Przesyłać, *nd.* 1. [überschicken, übersenden, übermachen.]
Prześladować, ndk. 2. [verfolgen.]
Prześladowanie, *a, n.* [Verfolgung,] *f.*
Prześladowca, *y,* Prześladownik, *a, m.* [Verfolger,] *m.*
Prześladowczy, Prześladowniczy, *adj.* [Verfolgungs, verfolgend.]
Przesłaniec, *ńca, m.* [Abgesandte, Vorbote, Vorläufer,] *m.*
Prześledzić, dk. 3. Prześledzać, *nd.* 1 [nachsuchen, nachspüren, spähen.]
Prześlepić, dk. 3. Prześlepiać, *nd.* 1. [übersehen, nicht wahrnehmen.]
Przęślica, *y, f.* [Spindel, *f.* Spinnroken, *m. bot.* Spillendistel,] *f.*
Prześliczny, *adj.* Prześlicznie, *adv.* [sehr niedlich, sehr schön.]
Prześliznąć się, dk. 2. [durchgleiten, worüber glitschen.]
Przęsło, *a, n.* [Bretterfeld zwischen zwey Pfählen im Zaune,] *n.*
Przesłodki, *adj.* [überaus süss.]
Przesłodzić, dk. 3. [zu sehr versüssen, überzuckern.]
Przesłuchać, dk. 1. [bis zu Ende hören, verhören, abhören.]
Przesłyszeć się, dk. 4. [überhören, sich verhören.]
Prześmiardnąć, dk. 2. [durch und durch stinckig werden.]
Przesmrodzić, dk. 3. [stinckend machen, durchstänkern.]
Przesmyk, *a, m.* [enge Passage, *f.* Schlupfweg,] *m.*
Przesolić, dk. 3. Przesalać, *nd.* 1. [durchsaltzen, übersaltzen.]
Przespać, dk. 3. [verschlafen, durchschlafen;] się [sich ausschlafen.]
Przestać, dk. 2. Przestawać, *nd.* 1. [aufhören.] na czem, [bey etwas beruhen;] z kim. [sich mit jemanden abgeben.]

Przestanek, *nku*, *m.* [Aufhören, Innhalten,] *n.*
Przestąpić, dk. 3, [überschreiten, übertreten.]
Przestarzeć, dk. 2. [überalt werden, sehr alt seyn.]
Przestawać, *ob.* Przestać.
Przestawić, dk. 3. Przestawiać, *nd.* 1. umsetzen, umstellen.]
Przestęp, *u*, *m.* [Uebergang, *m.* Uebertreten, *n. bot.* weisse Stockwurzel.]
Przestępca, *y*, *m.* [Uebertreter,] *m*, przestępnica, *y*, *f*,
Przestępek, *pku*, *m.* [Uebertretung,] *f.*
Przestępny, *adj.* Przestępnie, *adv.* [übertretend, überschreitbar.] rok przestępny, [Schaltjahr,] *n.*
Przestępstwo, *a*, *n.* [Uebertretung,] *f.*
Przestrach, *u. m.* [Schrecken, Erschrecken,] *n.*
Przestraszyć, dk. 4. Przestraszać, *nd.* 1. [in Schrecken setzen, erschrecken.]
Przestroga, *i*, *f.* [Warnung, Erinnerung,] *f.*
Przestroić, dk. 3. Przestrajać, *nd.* 1. [umkleiden; umstimmen.]
Przestroń, *i*, Przestronność, *i. f.* [weiter Raum, *m.* Weite,] *f.*
Przestronny, *adj.* Przestronnie, *adv.* [geräumig, weitläufig. weit.]
Przestroj, *oju*, *m.* [Umkleiden; Umstimmen,] *n.*
Przestrzał, *u. m.* [Durchschuss, *m.* Schusswunde, *f.* Schussweite,] *f.*
Przestrzedz, dk. 2. Przestrzegać, *nd.* 1. [warnen.]
Przestrzelić, dk. 3. Przestrzelać, *nd.* 1. [durchschiessen; überschiessen.]
Przestrzeń, *i*, *f.* [weitläuftiger Raum *m.* grosse Fläche,] *f.*
Przestrzydz, dk. 2. Przestrzygać, *nd.* 1. [mit der Scheere durchschneiden.]
Przestudzić, dk. 3. Przestudzać, *nd.* 1. [abkühlen, kühl machen.]

Przestwór, *u*, *m.* Przestworze, *a*, *n.* [Geräumigkeit, *f*, grosser Raum,] *m.*
Przestworny, *adj.* Przestwornie, *adv.* [geräumig, weitläuftig.]
Przesunąć, dk. 2. Przesuwać, *nd.* 1. [durchschieben, durchbrücken.]
Przesuszyć, dk. 4. Przesuszać, *nd.* 1. [übertrocknen, austrocknen.]
Przeświadczyć, dk. 4. Przeświadczać, *nd.* 1. [überzeugen, überführen.]
Prześwietność, *i*, *f.* [Herrlichkeit, Erleuchtheit,] *f*,
Prześwietny, *adj.* Prześwietnie, *adv.* [sehr glänzend; herrlich, erlaucht.]
Przesycić, dk. 3. [überladen.]
Przesyłać, *ob.* Przesłać.
Przesyłacz, *a*, *m.* [Uebersender, Versender,] *m.*
Przesyłka, *i*, *f.* [Ueberschicken,] *n.*
Przesypać, dk. 2. [umschütten. überschütten; verschütten.]
Przeszachrować, dk. 2. [durchschachern, verschachern.]
Przeszkoda, *y. f.* [Stöhrung, *f.* Hinderniss, *n.* Verhinderung,] *f.*
Przeszkodzić, dk. 3. Przeszkadzać, *nd.* 1. [hindern. verhindern, stöhren.]
Przeszkodziciel, *a*, *m.* [Verhinderer, Stöhrer,] *m.*
Przeszłość, *i. f.* [Vergangenheit, *f.* das Vergangene.]
Przeszły, *adj.* [vergangen, verflossen, ehemalig, vorig.]
Przeszperać, *nd.* 1. [durchsuchen.]
Przeszyć, dk. 2. Przeszywać. *nd.* 1. [durchnähen; durchspiessen, durchstechen, durchbohren.]
Przetaczać, *ob.* Przetoczyć.
Przetak, *a*, *m.* [Bastsieb.] *n. tr.* przez przetak puścić, [kritisiren.]
Przetargować, dk. 2. [verhandeln, verkaufen.]

cf. dwór, [illegible] ..., cp. [illegible].
claritas, capacitas

[illegible] [illegible] ... ruć.

[illegible] ; przecypać rowa = otworzyć [illegible],

On który przestrasza ... [illegible]

[illegible]
= zawada.

[illegible] ... otworzona ... [illegible]

[illegible] ... et clam ... significare

[illegible] czerpać, cf. [illegible] ... przesiać ... cf. [illegible] (quod
[illegible] a [illegible], non materia aut forma) ... [illegible] ; rozpostrzeć.

· rzewiernić: już tam cnota domowa będzie przewierniona (Kl, [illegible] — chassée).

Przeworsk in Galizien: szwed reyterował wiernaąd (ktoren [illegible]) Przeworsku porzuciwszy Armaty większe y inne rzeczy, y dwych podrogach zostawił (1655)

przetoż = a dlatego ergo [illegible] [illegible] [illegible] żeg [illegible]

wiele przewodzą, jeżeli się wszyscy zgodzą. (R. 1614)

przetrząś! [illegible] [illegible] [illegible]

u Grusz[illegible] często przetrzec sporcne (1662)

Przetłok [illegible] [illegible]

Przewodna niedziela [illegible] [illegible] [illegible] Kościoł [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] jeśli ciężką pracą przywabiają do siebie (Kl) [illegible]

Przewóz vectura (velatura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Plut.)
[illegible] velum v. veho.

Przetłany
Przygło = pi
Przetmawi
Przetkn
stec
Przetłu
klop
Przetłu
doll
Przeto
Przetoc
wälz
Przetop
schi
Przetrą
stos
Przetra
dau
Przetrw
Przetrw
pras
Przetrz
stöh
unt
Przetrz
reib
Przetrz
prüg
Przetrzy
aufl
Przetwi
Przetwo
m.
Przetwo
Przetwo
[um
Przetycz
Przeucz
lehr
Przewal
über
Przewag
Przewal
Przewal
wälz
Przewar

Przetknąć, dk. 2. Przetykać, nd 1. [durchstecken, durchreiben.]

Przetłuc, dk 2. Przetłukać, nd. 1. [durchklopfen; zerstossen.]

Przetłumaczyć, dk. 4. [übersetzen verdollmetschen.]

Przeto, adv. [dacher, desswegen, darum.]

Przetoczyć, dk. 4. Przetaczać, nd. 1 [umwälzen;] z beczki, [umzapfen.]

Przetopić, dk. 3. Przetapiać, nd. 1. [umschmelzen, umgiessen.]

Przetrącić, dk. 3. Przetrącać, nd. 1. [durchstossen]

Przetrawić, dk. 3. Przetrawiać, nd. 1, [verdauen; durchbringen.]

Przetrwać, dk. 1. [ausdauern, aushalten.]

Przetrwonić, dk. 3. [verschwenden, verprassen.]

Przetrząść, dk. 2. Przetrząsać, nd. 1. [durchstöbern, durchwühlen, durchsuchen, untersuchen.]

Przetrzeć, dk. 2. Przecierać, nd. 1. [durchreiben, aufreiben, abreiben]

Przetrzepać, dk. 2. [durchklopfen, durchprügeln, auspochen.]

Przetrzymać, dk. 1. [eine Zeitlang halten; aufhalten, zurückhalten.]

Przetwierać, ndk. 1. [öffnen, zu oft öffnen.]

Przetwor, u, m. [Umfang eines Körpers, m. Oefnen,] n.

Przetworca, y, m. [Umschaffer,] m.

Przetworzyć, dk. 4. Przetwarzać, nd. 1. [umformen, umstalten.]

Przetyczka, i, f. [Durchstecher,] m.

Przeuczyć, dk. 4. [überstudiren; anders lehren.]

Przewabić, dk. 3. Przewabiać, nd. 1. [hinüber locken, hinüber ziehen.]

Przewaga, i, f, [Uebergewicht] n.

Przewalczyć, dk. 4. [im Kampfe besiegen.]

Przewalić, dk. 3. Przewalać, nd. 1. [umwälzen; umstossen, umwerfen.]

Przewarzyć, dk. 4. Przewarzać, nd. 1. [durchkochen. durchsieden; ubersieden; zerkochen.]

Przeważyć, dk. 4. Przeważać, nd. 1. [überwiegen; durchwägen.]

Przewdziać, dk. 2. [umkleiden.]

Przewiać, dk. 2. Przewiewać, nd. 1. [durchweben; Getreide worfeln.]

Przewiązać, dk. 2. [umbinden, durchbinden.[

Przewiązka, i, f. [Binde, f. Gort,] m.

Przewidzieć, dk. 3.. [vorher sehen, vorsehen; durchsehen.]

Przewiercić, dk. 3. Przewiercać, nd. 1. durchbohren.]

Przewieść, dk. 2. Przewodzić, nd. 3. [hinüberführen;] nad kim, [über jemanden die Oberhand behaupten.]

Przewieźć, dk. 2. Przewozić, nd. 3. [zu Wagen oder Wasser hinüber führen.]

Przewinić, dk. 3. Przewiniać, nd. 1. [verschulden, verwirken.]

Przewładny, adj, Przewładnie, adv. [übermächtig.]

Przewlec dk. 2. Przewlekać, nd. 1. [überschleppen; umreiben; hinüberziehen, umkleiden, umziehen; aufschieben, in die Länge ziehen.]

Przewlekłość, i, f. [lange Dauer; lange Strecke, f.

Przewlekły, adj, [in die Länge gezogen, lange dauernd, aufgeschoben.]

Przewłoczyć, Przewlekać, ob. Przewlec.

Przewłoka, i, f. [Verschieben, n. Verschub,] m.

Przewód, u, m. [Führung, Durchführung,] f.

Przewodnictwo, a, n. [Anführen,] n

Przewodnik, a, m. [Leiter, Führer, Anführer.] m.

Przewora, y, f. [Stallbaum zwischen den Pferden,] m.

Przewóz, u, m. [Fähre, f. Ueberfuhr,] f.

Przewoźnik, a, m. [Fährmann, Ueberführer,] m.

Przewoźny, Przewozowy, *adj.* [Fahr-Ueberfuhr; fremd. ausländisch]

Przewrócić, dk. 3. Przewracać, *nd.* 1. [umwerfen, umstossen, umwenden,] kartę, [umblättern]

Przewrot, *u, m.* [Umwerfen, Umschmeissen,] *n.*

Przewrotność, *i, f.* [Verkehrtheit, Bosheit,] *f.*

Przewrotny, *adj.* Przewrotnie, *adv.* [verkehrt, boshaft.]

Przewyborność, *i, f.* [grosse Auserlesenheit,] *f.* przewyborny, *adj.* [vortrefflich, auserlesen.]

Przewyżka, *i, f.* [Ueberschuss,] *m.*

Przewyższyć, dk. 4. Przewyższać, *nd.* 1. [übertreffen, übersteigen.]

Przejrzeć, dk. 4. [voraussehen; durchsehen.]

Przezroczystość, *i, f.* [Durchsichtigkeit,] *f.*

Przezroczysty, *adj.* Przezroczysto, *adv.* [durchsichtig.]

Przezwać, dk. 2. Przezywać, *nd.* 1. [anders benennen;] Spottnamen geben.]

Przezwisko, *a, n* [Zuname, Geschlechtsname,] *m.*

Przeżyć, dk. 2. [überleben, durchleben, eine Zeitlang leben]

Przezywać, *ob.* Przezwać.

Przód, *u,* Przodek, *dku, m.* [Vordertheil, *m.* Vorzug,] *m.*

Przodkować, *nd.* 2. [vorausgehen, vorgehen; vorführen; übertreffen.]

Przy, *praep.* [bey, nahe bey, an.]

Przybić, dk. 2. Przybijać, *nd.* 1. [zuschlagen; zustossen, anlanden.]

Przybiedz, dk. 4. Przybiegać, *nd.* 1. [herbei laufen, gelaufen kommen.]

Przybitka, *i, f.* [Zuschlagen, *n.* Zuschlag,] *m.*

Przybłąkać się, dk. 1. [sich wohin verirren.]

Przyboczny, *adj.* [an der Seite befindlich.]

Przybrać, dk. 2. Przybierać, *nd.* 1. [hinzunehmen; ausschmücken.]

Przybrzeże, *a, n.* [Küstengegend, *f.* Küstenland,] *n.*

Przybudować, dk. 2. [dazubauen, hinzubauen.]

Przybyć, dk. 2. Przybywać, *nd.* 1. [ankommen, anlangen, eintreffen.]

Przybysz, *a, m.* [Ankömmling,] *m.*

Przybyszowy, *adj.* [hinzugefügt;] rok, [Schaltjahr,] *n.*

Przybyt, *u,* Przybytek, *tku, m.* [Hinzukommen; *n.* Wohnung,] *f.*

Przychód, *u, m.* [Einkommen, *n.* Einnahme,] *f.*

Przychodni, Przychodniowy, Przychodny, *adj.* [Einnahme, hinkommend.]

Przychodzień, *dnia, m.* [Ankömmling, angekommener Fremdling,] *m.*

Przychylić, dk. 3. Przychylać, *nd.* 1. [hinbeugen, geneigt machen.]

Przychylność, *i, f.* [Geneigtheit.] *f.*

Przychylny, *adj.* Przychylnie, *adv.* [geneigt,]

Przyciągnąć, dk. 2. Przyciągać, *nd.* 1. [an sich ziehen, anziehen.]

Przycinek, *nku, m.* [Sticheley, *f.* Stichworte.]

Przycisnąć, dk. 2. Przyciskać, *nd.* 1. [zudrücken; zuwerfen; bedrücken.]

Przyćmić, dk. 3. [verdunkeln, beschatten.]

Przyczaić się, dk. 3. [sich niederbücken, sich heimlich stellen.]

Przyczepić, dk. 3, Przyczepiać, *nd.* 1. [anhäkeln, anheften.]

Przyczyna, *y, f.* [Ursache; Veranlassung, Zugabe,] *f.*

Przyczyńca, *y, m.* [Veranlasser; Vorbitter; Zugeber,] *m.*

Przyczynek, *nku, m.* [Zugabe, *f.* Zuwachs,] *m.*

Przyczynić, dk. 3. Przyczyniać, *nd.* 1. [zufügen, zugeben, hinzuthun.] się za

przez, in [illegible] (in [illegible] cf. prządź), [illegible] cf. πρέσ, f. zaiwno

przyoycień = [illegible] nie [illegible]

Jak we stu koni przybył (Pa. 1619) z przybytku stowa nie bela [illegible]
z [illegible]

przejrzenie [illegible] (1581) z bożego przejrzenia, 1581 [illegible]

[illegible] wymieniani o ukkotu [illegible], przyczyniamy rzeczy po-
trzeb, 637 [illegible]

przodkiem [illegible]: pług burmistrza przodkiem wyjeżdża na
pańszczyznę a Grajdzieckie środkiem, prostacy na ostatku (Kl)
cf. πρηνής pronus; przodkowie = aborigines, cf. prząść, rząd, ἄρχω
(cf. [illegible]) cf. brat; priscus, πρίν, [illegible]

[illegible], na ubóstwo przyczynę kładą (Rej [illegible]) Kl.
z naszego przyczyny-dania [illegible] (Kl)

co my słuszną mamy zaprawdę przyczynę tobie cześć chwałę wydawać
w wszelką godzinę (1556)

[illegible] przyczyniać niż przystoi sobie, 1577 [illegible]. Stawy domu
[illegible] ustawicznie przyczyniają się (1657). Starzy żądzi wbie lat przyczyniają, a
tobie ujmują (Pa. 1619)

Przezzak [illegible]
Przmiel = trzmiel

Przydała [illegible] się, by ślepiéj kokoszy ziarno (Ri[illegible]) = [illegible]

przygoda [illegible] jak się [illegible] w byłej wodzie, tak wstępuje przygoda przygodzie (1587) [illegible] przygody [illegible] gody (1619) kogo [illegible] albo przypadkowe [illegible] przygoda [illegible] na swobodzie [illegible]

[illegible] przyduszona [illegible] nie mogła [illegible]

Przygotowawczy [illegible] (szkoła [illegible])

wszystko polskie do niego [illegible] się przyganęło (1619) [illegible]

Przygarść, przygarnek [illegible]

[illegible] przodkowie [illegible]

[illegible] przyjaciela [illegible] 1. Gorsatka; gdzie [illegible] Pan Bóg a [illegible] przyjaciel [illegible] tylko [illegible] propinquus [illegible]

kim.
do
Przydać
gebe
Przydat
tk
Przydat
glicl
Przydat
bar;
Przydaw
Przydaw
rer,
Przydep
etwa
Przydon
Stan
Przydro
Weg
Przydus
dämp
Przygan
Przygani
Przygan
Antr
Przygan
auss
Przygan
dig
Przygarn
sich
Przygarś
Przygasi
däm
Przygiąć
gen,
Przygład
{abg
Przygłod
gers
Przygłus
[betä

kim, [sich für jemanden verwenden;] do czego, [beytragen.]
Przydać, dk. 1. Przydawać, nd. 1. [hinzugeben, hinzufügen.]
Przydatek, tku, m. [Zugabe,] f. przydatkowy, adj.
Przydatność, i, f. [Brauchbarkeit, Tauglichkeit,] f.
Przydatny, adj. Przydatnie, adv. [brauchbar; tauglich,]
Przydawać, ob. Przydać.
Przydawacz, a. m. [Zugeber, Vermehrer,] m.
Przydeptać, dk. 2. [niedertreten, auf etwas treten.]
Przydomek, mku, m. [Nebenstamm, m Stammhaus,] n.
Przydrożny, adj. [am Wege gelegen, am Wege befindlich.
Przydusić, dk. 3, Przyduszać; d. 1 dämpfen, stillen, unterdrücken.]
Przygana, y, f. [Tadel, Vorwurf,] m.
Przyganiać, ob. Przyganić, i Przygnać.
Przyganiacz, a, m. [Tadler, Herantreiber, Antreiber,] m.
Przyganić, dk, 3, [vorrücken, ausstellen, aussetzen,]
Przyganny, adj, [tadelhaft, tadelswürdig.]
Przygarnąć, dk. 2; Przygarniać, nd. 1. [an sich scharren, ziehen.]
Przygarść, i, f. [eine Hand voll.]
Przygasić, dk, 3. Przygaszać, nd. 1. dämpfen, völlig auslöschen.]
Przygiąć, dk. 2. Przyginać, nd. 1. [anbiegen, ein wenig niederdrücken.]
Przygładzić, dk. 3. Przygładzać, nd. 1. [abglätten, glätter machen.]
Przygłodek, dku, m. [eine kleine Hungersnoth.]
Przygłuszyć, dk. 4. Przygłuszać, nd. 1. [betäuben, ersticken.]

Przygnać, dk. 3. Przyganiać, nd. 1. [herbei treiben, hintreiben.]
Przygnębić, dk. 3. [niederdrücken.]
Przygnieść, dk. 2. Przygniatać, nd. 1. [niederdrücken, andrücken.]
Przygoda, y, f. [Zufall, m. Ereigniss,] n.
Przygodny, adj. Przygodnie, adv. [tauglich, dienlich zu etwas; zufällig, gelegentlich.]
Przygodzić, dk. 3. [nach etwas einrichten,] się, [ereignen.]
Przygórek, rka, m. [Anhöhe, f. Hügel unter einem Berge,] m.
Przygorny, adj. [neben dem Gebirge liegend.]
Przygorzeć, dk. 2. [angebrannt seyn; versengen, verbrannt seyn.]
Przygorzałość, i. f. [Branntgeschmack, angebrannter Geschmack.] m.
Przygorzknieć, dk. 2. [bitterlich werden, ranzig werden.]
Przygotować, dk. 2. [zubereiten, zurichten; zukochen, noch mehr kochen.]
Przygotowacz, a, m. [Zubereiter, Zurichter,] m.
Przygrabić, dk. 3. Przygrabiać, nd. 1. [zuhacken, an sich reissen.]
Przygrodek, dka, m. [Landstadt, f. Städtchen,] n.
Przygrodzić, dk. 3. [przygradzać, nd. 1. hinzu einhägen.]
Przygromadzić, dk. Przygromadzać, nd. 1. [hinzu haüfen, dazu sammeln.]
Przygryźć, dk. 3. Przygryzać, nd. 1. [annagen, benagen; sticheln.]
Przygrzać, dk. 2. Przygrzewać, nd. 1. [aufwärmen; fig. einem warm machen, zusetzen.]
Przyjąć, dk. 2. Przyjmować, nd. 2. [annehmen, aufnehmen.]
Przyjaciel, a, m. [Freund, m; ludu, Volksfreund.] m.

Przyjacielski, *adj.* po przyjacielsku, *adv.* Freund-, freundschaftlich.]
Przyjacielstwo, *a*, *n.* [Freundschaft,] *f.*
Przyjaciołka, *i*, *f.* [Freundinn, *f*, eine Art Halbpelz, Oberhülle.]
Przyjazd, *u*, *m.* [Ankunft (zu Wagen oder zu Pferde,) *f.*
Przyjaźliwy, Przyjaźny, *ob* Przyjacielski.
Przyjaźń, *i*, *f.* [Freundschaft,] *f.*
Przyjaźnić, dk. 3. się, [Freundschaft errichten. sich befreunden.]
Przyjazność, *i*, *f.* [Freundschaftlichkeit, Geneigtheit,] *f*,
Przyjechać, dk. 2. [ankommen, anlangen, (zu Wagen, zu Pferde oder zu Wasser.) gefahren kommen.]
Przyjęcie, *a. n. Subst. verb.* od Przyjąć.
Przyjednoczyć, dk. 4. [mit etwas einverleiben.]
Przyjemność, *i*, *f.* [Annehmlichkeit, *f.* Anmuth
Przyjemny, *adj.* Przyjemnie, *adv.* [angenehm, anmuthig.]
Przyimek, *mka*, *m.* [Beiname, *m. gram.* Vorwort,] *n.*
Przyjmiciel, Przyjmacz, *a*, *m.* [Annehmer, Aufnehmer, *m.*
Przyjść, dk. 2. Przychodzić, *nd.* 3, [ankommen, anlangen; sich nähern, anrücken.] do siebie, [zu sich kommen.]
Przykadek, *dku*, *m.* [kleiner Bottich, Handbottich,] *m.*
Przykąsić.dk. 3. Przykąsać, *nd.* 1. [zubeissen, abbeissen.]
Przykątek, *tku*, *m.* [Seitenwinkel,] *m.*
Przykaz, *u. m.* Przykazanie, *a*, *n.* [Befehl, *m.* Verordnung. *f.* Gebot, *n.*
Przykazać, dk. 2. [anbefehlen, verordnen, gebiethen.]
Przykinąć, dk. 2 [hinzuwerfen.]

Przykład, *u*, *m.* [Zulage, Zugabe, *f.* Beyspiel, Muster,] *n.*
Przykładka, *i*, *f.* [Zulage, Beilage,] *f.*
Przykładność, *i*, *f.* [Musterhaftigkeit, *f.* exemplarisches Leben,] *n.*
Przykładny, *adj.* Przykładnie, *adv.* [musterhaft, exemplarisch.]
Przykleić, dk. 3. Przyklejać, *nd.* 1. [ankleben, enleimen.]
Przyklęknąć, dk. 2. [hinknien, hinzuknien.]
Przykłota, *y*, *f.* [Stroh für das Vieh.]
Przykop, *u*, *m.* Przykopa, *y*, *f.* [Graben, Nebengraben; Laufgraben,] *m.*
Przykopać, dk. 2. [angraben, mehr dazu graben.]
Przykopcić, dk. 3. [ein wenig beräuchern und schwarz machen.]
Przykopowy, *adj.* [Laufgraben-, Graben .]
Przykopycie, *a*, *n.* [Fersenstück, Hackenstück: Fussblatt,] *n.*
Przykręcić, dk, 3. Przykręcać, *nd.* 1. [zudrehen, drehend zusammenziehen.]
Przykro, Przykrze, *adv.* [unangenehm, beschwerlich, zuwieder.]
Przykrócić, dk. 3. Przykracać, *nd.* 1. [Kürzer, schmäler machen, verkürzen.]
Przykroczyć, dk. 4. Przykraczać, *nd.* 1. herbei schreiten.]
Przykroić,. dk. 3. Przykrajać, *nd.* 1. [zuschneiden nach dem Maasse.]
Przykrość, *i*, *f.* [Beschwerlichkeit. Wiedrigkeit, Unannehmlichkeit,] *f.*
Przykry, *adj.* [unangenehm, wiedrig, beschwerlich.]
Przykryć, dk. 2. Przykrywać, *nd.* 1. [decken, bedecken.]
Przykrywacz, *a*, *m.* [Bedecker, Zudecker.] *m.*
Przykrywadło, *a*, *n.* (Przykrywadełko, *dim.*) Decke, *f.* Deckel,] *m.*

naśladując przykładu chytrego Judasza (Kl)

[illegible], [illegible]

strzemienne [illegible]

[illegible] przyjaźń [illegible] na piwo [illegible] na [illegible] nie broni [illegible]
[illegible] przyjaźń nie zawadzi [illegible] przyjaźń
[illegible] (od [illegible])

[illegible] ubrania, [illegible] pro formalium aut [illegible]
[illegible] cf. [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] / górki, / obrazki; przykre miejsce = [illegible] albo
[illegible] ([illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible]
[illegible], bystry, [illegible], przeczepy [illegible]
[illegible], [illegible]

Zeprzeć, uprzeć się, uwziąć się, aliquem = przykrzyć się komu.

Przykładaj (wolałeś) wola, choćiaż miłosny (XL)

przykował słodycią rękę do drzewi; ów przysunął stał na swego jeko na poły też ukarzyżowany (XL), de armaty przykowany (16..)

Przylądek (Halbinsel) cymbryjski f. Dania.

Przyłbica non przy-łbie meanem Kopf st. galea (głowa)

Przylipa...
(in)ter...
...

Przykrzyć
sobie,
Przykrzyw
men.]
Przykuć,
Przykapić,
fen.]
Przykurczy
kürzen
Przykurzyć
Przykwas,
ne Sau
Przykwasi
etwas
Przylać, dł
giesse
Przyłączyć
[hinzu
Przylądek
Przyładow
Przylanek,
Przylatać,
Przyłbica,
Przylecieć,
geflog
Przyległoś
Gränzn
Przylepić,
b n. a
Przylepka,
b tran
Przylew,
m. Zu
Przyleźć,
men.]
Przylgnąć,
bl iber
Przyliczyć
zurech
Przylog,
feld,]
Przyłoga,

Przykrzyć się, *rec.* [beschwerlich fallen;] sobie, [überdrüssig werden.]

Przykrzywić, dk. 3 [ein wenig hinkrümmen.]

Przykuć, dk. 2. [anschmieden.]

Przykupić, dk. 3. [hinzukaufen, dazukaufen.]

Przykurczyć, dk, 4. [umbeugen und verkürzen; *tr.* nieder beugen.]

Przykurzyć, dk. 4. bestäuben.]

Przykwas, *u*, *m*. (Przykwasek. *dim*.) kleine Säure, Säuerlichkeit.] *f*.

Przykwasić. dk. 3. [säuerlich machen, etwas sauer anmachen.]

Przylać, dk. 2. Przylewać, *nd*. 1. [hinzugiessen, zugiessen.]

Przyłączyć, dk. 4. Przyłączać, *nd*. 1. [hinzufügen, vereinigen.]

Przylądek, *dku*, *m*. [Vorgebirge,] *n*.

Przylądować, dk. 2. [anlanden, landen.]

Przylanek, *nku*. *m*. [eine kleine Hufe.]

Przyłatać, dk. 1. [anflicken, beflicken.]

Przyłbica, *y*. *f*. [Helm, *m*. Sturmhaube.] *f*.

Przylęcieć, dk. 3. [herbei fliegen, herbei geflogen kommen.]

Przyległość, *i*, *f*. [Nebenanliegen, *n*. Gränznachbarschaft.] *f*.

Przylepić, dk. 3. Przylepiać, *nd*. [aufkleben, anleimen.]

Przylepka, *i*, *f*. [etwas Angeklebtes; kleberranft am Brote,] *m*,

Przylew, *u*, *m*. Przylewka. *i*. *f*. [Zuguss, *m*. Zugiessen,] *n*.

Przyleźć, dk. 2. [herbei gekrochen kommen.]

Przylgnąć. dk. 2. [ankleben, kleben bleiben, anhängen.]

Przyliczyć, dk. 4. Przyliczać, *nd*. 1. [hinzurechnen.]

Przyłog, *u*, *m*. [Brachacker, *m*. Brachfeld,] *n*.

Przyłoga, *i*, *f*. [obere Decke,] *f*.

Przyłomek, *mku*, *m*. [abgebrochenes Stück, Bruchstück,] *n*.

Przylot. *u*, *m*. [Herbeiflug, Hinzuflug.] *m*.

Przyłożyć, dk 4. [anlegen, auflegen, hinzufügen.]

Przyłuda, *y*, *f*. [Anlockung, Lockspeise, *f*. Reitz,] *m*.

Przyłudny. *adj*. Przyłudnie, *adv*. [anlockend, reitzend.]

Przyłudzić, dk. 3. Przyłudzać, *nd*. 1. [anlocken, anreitzen, herbeilocken.]

Przylutować, dk. 2. [anlöten, anschweissen.]

Przymiarek. *rku*, *m*. [Zugabe bei Messen, *f*. Uebermass,] *n*.

Przymierać, *n*. *p*. głodu, [Hungersnoth leiden, mit Hunger kämpfen.]

Przymierze, *a*, *n*. [Bündniss, *n*. Bund,] *m*.

Przymierzyć, dk. 4. Przymierzać, *nd*. 1. anpassen; hinzumessen.]

Przymieszać, dk. 1. [hinzumischen, hinzumengen.]

Przymiot, *u*, *m*. [Hinwurf; *m*. Eigenschaft,] *f*.

Przymiotnik, *a*, *m*. [Beiwort, Eigenschaftswort.] *n*

Przymknąć, dk. 2. [anrücken; anschliessen, zuschliessen.]

Przymnożyć, dk. 4. Przymnażać, *nd*. 1. vermehren.]

Przymocnić, dk. 3. [verstärken.]

Przymorek, *rku*, *m*. [kleine Seiche, kleines Sterben.]

Przymorski *adj*. [an der See gelegen.]

Przymorze, *a*, *n*. Seeküste,] *f*.

Przymostek, *stku*, *m*. [Nebenbrücke, Seitenbrücke,] *f*.

Przymówka. *i*. *f*. [mündliche Erinnerung, *f*. Sticheley.] *f*.

Przymrozek, *zku*, *m*. [kleiner Frost, kleiner Nachtfrost,] *m*.

Przymrozić. dk. 3. [ein wenig frieren machen.

Przymrużyć, dk. 4. [die Augen ein wenig zudrücken.]
Przymurek, *rku*, *m.* [kleine Nebenmauer,] *f.*
Przymurować, dk. 2. [hinzumauern, anmauern.]
Przymurze, *a*, *n.* [Platz an einer Mauer, Zwinger,] *m.*
Przymus, *u*, *m.* [Zwang,] *m.*
Przymusić, dk. 3. Przymuszać, *nd.* 1. [nöthigen, zwingen;] się; [sich Zwang anthun.]
Przymuśny, *adj.* Przymuśnie, *adv.* [gezwungen, erzwungen.]
Przynaglić, dk. 3. Przynaglać, *nd.* 1. [antreiben, zwingen.]
Przynależność, Przynależytość, *i*, *f.* [Zuständigkeit, Zugehörigkeit,] *f.*
Przynależny, Przynależyty, *adj.* [gehörig, zuständig.]
Przynarządzić, dk. 3. Przynarządzać, *nd.* 1. [vorbereiten.]
Przynęcić, dk. 3. Przynęcać, *nd.* 1. [herbeilocken, anlocken, anködern.]
Przynęta, *y*, *f.* [Köder *m.* Lockspeise, *f.*
Przynieść, dk. 2, Przynosić, *nd.* 3. [mit sich bringen, herbeibringen.]
Przyniewolić, dk. 3. Przyniewalać, *nd.* 1. [nöthigen, zwingen.]
Przyniewolny, *adj.* [erzwungen, nicht gutwillig.]
Przynitować, dk. 2. [annieten.]
Przynuka, *i*, *f.* [Zwang, *m.* Nöthigen, Antreiben.] *n.*
Przynukać, *nd.* 1. [antreiben, nöthigen; zwingen.]
Przyobiecać, dk. 1. [versprechen, zusagen.]
Przyoblec, dk. 2. Przyoblóczyć, *nd*, 4. [bekleiden.]
Przyobuć, dk. 2 [Geschuhe anlegen, beschuhen, bestiefeln.]

Przyodziać, dk. 2. [bekleiden, mit Kleidung bedecken, kleiden.]
Przyodziewa, Przyodzież, *y*, *f.* Przyodziewek, *wka*, *m.* [Bekleidung,] *f.*
Przyorać, dk. 2. [beackern, bepflücken, ein wenig einackern.]
Przyozdobić, dk, 3. Przyozdabiać, *nd.* 1, [ausschmücken, verzieren.]
Przypadek, *dku*, *m.* [Zufall, *m.* Ereigniss, *n.* Begebenheit, *f.* *gram.* Endung, *f.* Beugfall, *m.*
Przypadkować, *nd.* 2. [dekliniren, abwandeln.]
Przypadkowość, *i*, *f.* [Zufälligkeit,] *f.*
Przypadkowy, *adj.* Przypadkowo, *adv.* zufällig.]
Przypadłość, *i*, *f.* *ob.* Przypadek.
Przypalić, dk. 3. Przypalać, *nd.* 1, [ein wenig anbrennen.]
Przypasać, dk. 2. [angürten, umgürten.]
Przypaść, dk. 2. Przypadać, *nd.* 1. [sich ereignen: eintreffen, zutragen; hinstürzen; überfallen, anfallen.]
Przypatrzyć się, *rec.* dk. 4. [zuschauen, betrachten, ansehen.]
Przypędzić, dk. 3. Przypędzać, *nd.* 1. [herbei treiben, wohin treiben.]
Przypiąć, dk 2, Przypinać, *nd.* 1. [anheften, anstecken.]
Przypiec, dk. 2. Przypiekać, *nd*, 1. [ein wenig rösten, anbrennen.]
Przypiecek, *cka*, *m.* [Beimauer am Ofen, Hinterofen,] *m.*
Przypieczętować, dk. 2. [ansiegeln, zusiegeln,]
Przypiekanka, *i*. *f* [eine kleine Torte.]
Przypiekło, *a*, Przypiekle, *n.* [Höllenschlund,] *n.*
Przypinać, *ob.* Przypiąć.
Przypinka, *i*, *f.* [etwas Angeheftetes, Angestecktes,] *n.*
Przypis, *u*, Przypisek, *sku*, *m.* [Zuschreibung. Zuschrift, Beischrift,] *f.*

[illegible] z przypadku albo z dobrej woli [illegible]

wpasujesz (Merkury) do kostek podwiązki skrzydlate, Kl[illegible]
[illegible]: nie tak nam przypada (Kl)

[illegible]

[illegible]

[illegible] mamy Bogu złych spraw przypisować (1587) [illegible] przyprzęże Komu co na zapłatę (1581) [illegible] [illegible] nie urodzony szlachcic (conscriptus).

a przyjdzie ci trzeci raz, już tam więc nie [illegible], nie skónie włosami, lecz przypłaci duchem (Kl.) [illegible]
Wszyscy przyjaciele, wiernej miłości, [illegible] we krew musi przypłacić; [illegible] [illegible].

przypodobić nam y l mijfne: tych lisowi chytremu mimo co przypodobić (Kl.)

correctura [illegible]

Przysadkowaty [illegible]

A niż potem jaka dolegliwość przyprze, (Kl.

przyprosi prośby głos mojej do siebie (1584) J. szturm

Przypołudnica [illegible] appurens = [illegible] Wiedma seu [illegible] Latawiec (cf. [illegible], Empusa, Lamia [illegible] [illegible], Sibylla alba [illegible], Domina bona.

Przypisać, dk. 2. [hinzuschreiben, zuschreiben; zueignen; beimessen.]

Przypłacić, dk. 3. **Przypłacać**, *nd.* 1. [etwas abbüssen, mit Gelde zusetzen.]

Przypłodek, *dka*, *m.* [junger Zuwachs.]

Przypłodzić, dk. 3; **Przypładzać**, *nd.* 1. [vermehren, noch mehr erzeugen.]

Przypłowieć, dk. 2. [etwas die Farbe verlieren, verschiessen.]

Przypłynąć, dk. 2. **Przypływać**, *nd.* 1. [angeschwommen kommen, anlanden.]

Przypochlebić, dk. 3. **Przypochlebiać**, *nd.* 1. [schmeicheln, einschmeicheln.]

Przypodobać się, *rec.* [einem gefallen.]

Przypominać, *ob.* **Przypomnieć**.

Przypominacz, *a*, *m.* [Erinnerer, Mahner,] *m.*

Przypominek, *nku*, *m.* [Geschenk zum Andenken.]

Przypomnieć, dk. 3. **Przypominać**, *nd.* 1. erinnern.]

Przyporządzić, dk. 3. **Przyporządzać**, *nd.* 1. [zubereiten, zurichten.]

Przypozew, *zwu*, *m.* [Nebencitation, fernere Vorladung,] *f.*

Przypozwać, dk. 2. [einen ferners vorladen, vorfordern.]

Przypożyczyć, dk. 4. **Przypożyczać**, *nd.* 1. [noch hinzu leihen.]

Przyprawa, *y*, *f.* (**Przyprawka**, *dim.*) [Zubereitung, *f.* Zusatz, *m.* Zuthat,] *f.*

Przyprawiacz, *a*, *m.* [Anrichter, Anschicker, Zubereiter.] *m.*

Przyprawić, dk. 3. **Przyprawiać**, *nd.* 1. [anschicken, zubereiten, anmachen, dazufügen; zu etwas bringen.]

Przyprowadzić, dk. 3. **Przyprowadzać**, *nd.* 1. [herbei führen, zuführen.]

Przyprzeć, dk. 2. **Przypierać**, *nd.* 1. [hart andringen, andrängen.]

Przyprzęgać, *nd.* 1. **Przyprzadz**, dk. 2. [hinzuspannen, beispannen.]

Przypuścić, dk. 3. **Przypuszczać**, *nd.* 1. zulassen, kommen lassen.]

Przyramek, *mku*, *m.* [Achselstück der Kleidung oder Rüstung]

Przyroda, *y*, *f.* [angeborne Natur, Natur, *f*; das Angeborene.]

Przyrodność, *i*, *f.* [natürliche Verwandschaft, Gleichartigkeit.] *f.*

Przyrodny, *adj.* [verwandt, gleichartig.]

Przyrodzenie, *a*, *n.* [Natur, *f.* angeborne Eigenschaften.]

Przyrodzić się, *rec.* [nachgeboren werden.]

Przyrodzony, *adj.* [angeboren, von Natur, natürlich.]

Przyrosnąć, dk. 2. [an etwas anwachsen; zuwachsen.]

Przyrost, *u*, *m.* **Przyrostek**, *stka*, *m.* [Anwachs; Sprosse, Schossreis, *m.* ein überzähliges Glied.]

Przyrowek, *wka*, *m.* [kleiner Seitengraben,] *m.*

Przyrównać, dk. 1. [vergleichen, gleich stellen, gleich machen.]

Przyrumienić, dk. 3. [braun machen, braun rösten; röthen.]

Przyrynek, *nku*, *m.* [Gegend bei einem Marktplatze.]

Przyrządzić, dk. 3. **Przyrządzać**, *nd.* 1. [das Nöthige vorher zurichten.]

Przyrzec, dk. 2. **Przyrzekać**, *nd.* 1 [versprechen, zusagen, verheissen.]

Przyrzecze, *a*, *n.* [Gegend an einem Flusse.]

Przyrzeczny, *adj.* [am Flusse gelegen.]

Przyrznąć, dk. 2. **Przyrzynać**, *nd.* 1. [dicht abschneiden, beschneiden.]

Przyrzucić, dk. 3. **Przyrzucać**, *nd.* 1. [zuwerfen, hinzuwerfen.]

Przysada, *y*, *f.* [Zusatz, Putz, Zierrath, Ziererey,] *f.*

Przysadzić, dk. 3. **Przysadzać**, *nd.* 1. [zusetzen, hinzusetzen.]

Przysądzić, dk. 3. **Przysądzać**, *nd.* 1. [gerichtlich zuerkennen, zusprechen.]

Przyschnąć, dk. 2. Przysychać, *nd.* 1. [an etwas antrocknen, ankleben.]
Przysiądz, dk. 2 Przysięgać, *nd.* 1. [schwören.]
Przysięga, *i, f.* [Schwur, Eid, Eidschwur,]
Przysięgacz, *a. m.* [Schwörer, der einen Eid ablegt.] *m.*
Przysięgły, *adj.* [beeidet, dem Schwure getreu, geschworen.]
Przysięgołomca, *y, m* [Eidbrecher,] *m.* przysięgołomny, *adj.*
Przysięgołomstwo, *a, n.* [Eidbrüchigkeit,] *f.*
Przysiek, *u, m.* [Hohlaxt, Hohlhaue,] *f.*
Przysieki, *pl.* w stodole, [Bansen in der Scheuer.]
Przysienie, *a, n.* [Vorhaus,] *n.*
Przysiew, *u,* Przysiewek, *wku, m.* [Zusaat,] *f.*
Przysiężny, *adj.* [Eides-, beschworen, vereidigt.]
Przysiołek, *łku, m.* [Kleines Dorf zu einem grösseren gehörig.]
Przysionek, *nku, m.* [kleiner Vorsaal,] *m.*
Przyskoczyć, dk. 4. [herzuspringen.]
Przyskwara, *y, f.* [drückende Hitze,] *f.*
Przyskwarny, *adj.* [drückend heiss, glühend.]
Przysłod, *u, m.* [Süsslichkeit,] *f.*
Przysłodzić, dk. 3. Przysładzać, *nd.* 1. [versüssen, süsser machen.]
Przysłonić, dk. 3. Przysłaniać, *nd.* 1. [ein wenig verdecken, verschleyern.]
Przysłówek, *wka, m.* [Nebenwort.] *n.*
Przysłowie, *a, n.* [Sprichwort, *n.* Spruch, *m.* *fig.* Sticheley,] *f.*
Przysłowny, *adj.* Przysłownie, *adv.* [Sprichwort-, sprichwörtlich.]
Przysłuchać się, *rec.* [anhören, zuhören.]
Przysługa, *i, f.* [gefälliger Dienst, Gefälligkeit,] *f.*
Przysłużność, *i, f.* [Dienstwilligkeit,] *f.*
Przysłużny, *adj.* [dienstlich, Dienste erweisend.]

Przysłużyć się, *rec.* dk. 4. komu, [jemanden Dienste erweisen, womit dienlich seyn.]
Przysmażyć, dk. 4. Przysmażać, *nd.* 1. [ein wenig pregeln.]
Przyśmiardnąć, dk. 2. [etwas ranzig und stinkend werden.]
Przyśmierzyć, dk. 4. [ein wenig besänftigen, stillen, dämpfen.]
Przysmolić, dk. 3. [ein wenig schmutzig machen.]
Przysmrodzić, dk. 3. [etwas stinkend machen, stänkerig machen.]
Przyśnić się, *rec.* dk. 3. [im Traume vorkommen, träumen.]
Przysolić, dk. 3. [mit Salz würzen, salzen, ansalzen.]
Przyspa, *y, f.* [Anwehe, Sandwehe,] *f.*
Przyśpiać, dk. 2. [herbei eilen, eilend herbei kommen.]
Przyśpieszyć, dk. 4. Przyspieszać. *nd* 1. [etwas beschleunigen, befördern, betreiben.]
Przyśpiewywać, *freq.* [mit Gesang begleiten, mitsingen.]
Przysporzyć, dk. 4. Przyspărzać, *nd.* 1. [befördern, vermehren.]
Przysposobić, dk. 3. Przysposabiać. *nd.* 1. [zurichten, zustutzen;] kogo za dziecię własne, [an Kindesstatt annehmen.]
Przystać, dk. 2. [anlangen; in Dienste tretten; einwilligen; sich schicken, geziemen, passen.]
Przystąpić, dk. 3. [hinzutretten, sich annähern; auf etwas tretten.]
Przystawić, dk. 3. [ansetzen, beisetzen, hinstellen; zubringen; zusetzen.]
Przystęp, *u, m.* [Zutritt, Zugang, *m.* Zutretten, *n.*
Przystępność, *i, f.* [Zugänglichkeit.] *f.* przystępny, *adj.* [zugänglich.]
Przystósować, dk. 2. [anpassen; vergleichen.]

sie dana it; = do celeba co przydaje się [illegible] smaku; 2, s. k, przysmak mokry do maczania potraw. 3 przysmaki = takoż, przedobiedni [illegible] = przysmaki, wszędzie.

Przysiądz ... zad. (jurandum) [illegible]; cf. siegać [illegible] tenens jure, Huldigung [illegible]

cielesna przysięga [illegible] bez, f. oczyszczać się [illegible] przysięga z nikim nie wierzy, zawiedzie się (1629)

... przysypać, f. wyspa, przysypisko

... spaczając sobie wszego dobrego y pociesznego rozmnożenia (1607) [illegible] ... pary; z [illegible] Dank.

... ale mu się stanowi zgoła przysposobi (gefällt sich in jeder Stand) (XL)

... dowie do niego przystawić (16..) [illegible] ... Panowie nasi stanowią całować pozwoli ... przystali i sta... opuścili (16..)

... stałemu zacisnąć

Przystowie, z zadowoleniem [illegible]

przystojne ... sobie to przywłaszczają co bogu przystoi za [illegible] (XL)

te wierzchą (= brzeg?) przyświeca tym jakoby pochodnią, co Kradną (Kl)

Przytulia ziele = zapaśnik, Koniczna wyszka, mleczne ziele, galium, [illegible] (ſ. ziele) [illegible]

na dzień przyszły Marcina Świętego blisko przyszłego 1575

Przywara [illegible] [illegible]

Przywiązał się by ciele do krowy (Ch. 1839)

Przystojność, *i*, *f.* [Anständigkeit, Anstand,] *m.*
Przystojny, *adj.* Przystojnie, *adv.* [anständig, geziemend: *transl.* hübsch gebaut, schön vom Ansehen.]
Przystroić, dk. 3. Przystrajać, *nd.* 1. [putzen, ausputzen, schmücken.]
Przysunąć, dk. 2. Przysuwać, *nd.* 1. [anrücken, anschieben.]
Przysuszyć, dk. 4. [etwas auftrocknen, trocken machen.]
Przyswędek, *dku*, *m.* Przyswędlina, *y*, *f.* [das Angebrannte;]
Przyswędzić, dk. 3. [anbrennen, räuchrig machen.]
Przyświadczyć, dk. 4. [bezeugen, mit dem Zeugnisse bestättigen.]
Przyświecić, dk. 3. Przyświecać, *nd.* [vorleuchten, einem leuchten.]
Przyswoić, dk. 3. Przyswajać, *nd.* 1. [sich zueignen; an sich bringen.]
Przysypać, dk. 2. [hinzu streuen, hinzu schütten.]
Przysypisko, *a*, *n.* [angeschwemmtes Erdreich,] *n.*
Przyszańce, *ców*, *pl.* [Laufgraben an einer Schanze,] *m.*
Przyszczep, *u*, *m.* [Pfropfreis,] *n.*
Przyszczepka, *i*, *f.* [Schuhflick, Flick auf einem Stiefel,] *m.*
Przyszłość, *i*, *f.* [Zukunft, *f.* das Zukünftige.]
Przyszły, *adj.* [angekommen; künftig, zukünftig.]
Przyszwa, *y*, *f.* [Vordertheil des Fusses, Fusswurzel, Fusshöhle,] *f.*
Przyszew, *szwu*, *m.* [Oberleder am Stiefel,] *n.*
Przyszyć, dk. 2. Przyszywać, *nd.* 1, [annähen, anheften, anflicken.]
Przytępić, dk. 3. Przytępiać, *nd.* 1. [abstumpfen, stumpf machen.]
Przytępieć, dk. 2. [abgestumpft werden, stumpf werden.]
Przytkać, dk. 1. [zustopfen, zudrücken.]
Przytłoczyć, dk. 4. Przytłaczać, *nd.* 1. [niederdrücken, niederstossen.]
Przytłumić, dk. 3. [ein wenig ersticken, niederdrücken.]
Przytoczyć, dk. 4. Przytaczać, *nd.* 1. [herbeiwälzen; anführen.]
Przytomność, *i*, *f.* [Gegenwart,] *f.* przytomny, *adj.* przytomnie, *adv.* [gegenwärtig, zugegen.]
Przytrafić się, *rec.* [sich ereignen, zutreffen, begegnen.]
Przytrzeć, dk. 2. Przycierać, *nd.* 1. [ein wenig abreiben, abnutzen.]
Przytrzymać, dk. 1. [ein wenig anhalten, eine Weile halten.]
Przytułek, *łku*, *m.* [Zuflucht, *f.* Zufluchtsort, *m.* Zufluchtsstätte,] *f.*
Przytulia, *i*, *f.* [Labkraut, Waldstroh, *n.* gemeiner Steinklee,] *m.*
Przytulić, dk. 3. Przytulać, *nd.* 1. [sanft an sich drücken,] się, [sich anschmiegen, sich mit anhängen.]
Przytwierdzić, dk. 3 Przytwierdzać, *nd.* 1. [an etwas befestigen.]
Przytyk, *u*, *m.* [Sticheley, *f.* Stichelwort,] *n.*
Przyuczyć, dk. 4. Przyuczać, *nd.* 1. [einen woran gewöhnen, zu etwas anhalten;] się, [sich an etwas gewöhnen.]
Przywabić, dk. 3. Przywabiać, *nd.* 1. [anlocken, herbeilocken.]
Przywałek, *łku*, *m.* [Brustwehr,] *f.*
Przywalić, dk. 3. Przywalać, *nd.* 1. [hinwälzen, schwer auf etwas hinfallen.]
Przywara, *y*, *f.* [Mangel, Tadel, *m.* Gebrechen,] *n.*
Przywarzyć, dk. 4. Przywarzać, *nd.* 1. [ein wenig aufwärmen.]
Przywdziać, dk. 2. [über etwas anziehen, anlegen, ankleiden.]
Przywiązać, dk. 2. [anbinden;] się do kogo,] sich an jemanden anhängen.]

Przywidzieć się, *rec.* dk. 3. [dünken, irrig vorkommen.]

Przywieść, dk. Przywodzić, *nd.* 3. [herzuführen; anführen;] do skutku, [etwas zu Ende bringen.]

Przywilej, *eju, m.* Priwilegium, *n.* [Freiheitsbrief,] *m.*

Przywitać, dk. 1. [grüssen, bewillkommen.]

Przywłaszczyć, dk. 1. Przywłaszczać, *nd.* 1. sobie [sich zueignen.]

Przywłaszczyciel, *a, m.* [Zueigner, der sich etwas zu eigen macht.]

Przywlec, dk. 2. Przywlekać, *nd.* 1. [herbeischleppen, geschleppt bringen; mit etwas überziehen, bedecken.]

Przywód, *u, m.* [Hinführen, *n mor.* Antrieb, Reitz,] *m.*

Przywodzca, *y, m.* [Anführer;] do buntu [Rädelsführer,] *m.*

Przywołać, dk. 1. [herbei rufen, vorladen]

Przywóz, *u, m.* [Zufuhr,] *f.*

Przywozić, *nd.* 3. Przywieźć, dk. 2. [zuführen zu Achse oder zu Schiffe.]

Przywoziciel, *a, m.* [Zuführer,] *m.* przywozicielka, *i, f.* [Zuführerinn,] *f.*

Przywoźny, *adj.* [eingeführt, zugeführt, ausländisch.]

Przywrócić, dk. 3, Przywracać, *nd.* 1. [wieder zustellen, ersetzen; einsetzen.]

Przywróciciel, *a, m.* [Wiederhersteller, Wiederbringer.] *m.*

Przywrotny, *adj.* [wieder herstellbar, zurückkehrend.]

Przywrzeć, dk. 2. [anbrennen; die Thüre anlehnen; zuschliessen.]

Przywyknąć, dk. 2. Przywykać, *nd.* 1. [sich an etwas angewöhnen.]

Przywykły, *adj.* [gewohnt.]

Przyznać. dk. 1. Przyznawać, *nd.* 2. [anerkennen, annehmen, zugestehn.]

Przyzwać, dk. 2. Przyzywać. *nd.* 1. [vorladen, vorfordern, vorrufen.]

Przyzwalacz, *a, m.* [Beipflichter, Bewilliger,] *m,*

Przyzwisko, *a, n.* [Zuname, Beiname,] *m.*

Przyzwoitość, *i f.* [Anständigkeit, Gemässheit.] *f.*

Przyzwoity, *adj.* Przyzwoicie, *adv.* [anständig, gehörig, gemäss.]

Przyzwolić, dk. 3. Przyzwalać, *nd.* 1. [beipflichten, bestimmen, einwilligen.]

Przyzwyczaić, dk. 3. Przyzwyczajać, *nd.* 1. [angewöhnen.]

Przyzywać, ob. Przyzwać.

Przyzywacz, *a, m.* [Herbeirufer, Vorrufer, Einlader,] *m.*

Psalm, *u. m.* [Psalm,] *m.* psalmowy, *adj*

Psalmista, *y. m.* [Psalmdichter.] *m.*

Psalterya, *yi, f.* [Psalmenfundation,] *f.*

Psalterysta, *y, m.* [Psalterist. Psalmensänger.]

Psałterz, *a. m.* (Psałterczyk, *dim.*) [Psalter.] *m.*

Psi, *adj.* [Hunde-, Hunds-, hündisch,]

Psianka, *i, f.* [Hundsstern, *m. bot.* Nachtschatten,] *m.*

Psiarnia, *i, f.* [Hundestall,] *m.*

Psiarz, *a, m,* [Hundewärter; Hundeliebhaber,] *m.*

Psina, *dim.* Psisko *aug.* od Pies, *ob.* Pies.

Psocić dk. 3. *ob.* Psuć, [auch Unzucht treiben, (wie ein Hund leben.)

Psota, *y, f.* [Geilheit, *f*., schlackiges Wetter; Verderben.] *n.*

Pstrąg, *a, m.* [Forelle,] *f.*

Pstrawy, *adj.* [ein wenig bunt, scheckig.]

Pstro, *adv.* bunt; pstro mu w głowie, [es rappelt ihm im Kopfe.]

Pstrocina, *y, f.* [etwas Buntes, bunte Farben etc.]

Pstrokatość, *i, f.* [Buntscheckigkeit,] *f.* pstrokaty, *adj.* [scheckig.]

Pstry, *adj.* [bunt, scheckig,]

Pstrzyć, *nd.* 4. [bunt färben, bunt schmücken, schecken.]

Psubrat, *a, m.* [Hundekerl, niederträchtiger Kerl,] *m.*

[illegible] gdyby kto z rzeki pospolitey bieżącey [illegible] przywiódł wodę do swego źródła [illegible] [illegible] do [illegible]

[illegible]

[illegible] zastonił [illegible] = abstersit pudorem

Posse (festivus / facetiae) [illegible] [illegible] stupr[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] szumny [illegible]

[illegible] potrawa, [illegible]

[illegible] [illegible] szary [illegible] bury [illegible] panek [illegible]

Pukać: w ten czas gdy się pukała brzezina (Kl); zapukać Tr.
Puntski (Punal = Ponte) klasztor [illegible] Jul. Veglia

Psuć [illegible] psować. vitiare infestare [illegible]

Puhacz = sowa Tężna

Puhar (lat: bucar, [illegible]), [illegible]

Punat = [illegible]

Puklerz [illegible] cętka), valla [illegible] umbilicus [illegible]

Pukleza = [illegible] (clupeus (w. greckiem [illegible]) umbo [illegible]

Pukać się [illegible] rozwijać się [illegible] pukać się = gniewać się, rozpuknąć, [illegible]

Puth, [illegible] Pulkas = stado [illegible] volgus [illegible] pôlek [illegible]

Purpura = morski małż albo [illegible]

[illegible] pusty [illegible] Jeśli [illegible] naprzód z strony konia, wozu, sukniey, żony [illegible] potem [illegible] nie [illegible] w domu bez siebie woz [illegible], suknia [illegible] pulić = [illegible] = fenia [illegible] pędzić [illegible] [illegible] = psim
upada mi co na ziemie = [illegible]

Puszki = Dom bez [illegible] (ablectae aedes); z. = [illegible]
zbijam Tež jak [illegible]
[illegible]
Skarb [illegible]

cf. pisus, perpusam, piesz; rypować [illegible] pisal, pułtaw [illegible] (Fr. 1629) [illegible] parvus, parum, [illegible] pravus, prosty. cf. tranić, bieda, pjc [illegible]
pestis [illegible] fendere (fenestra) [illegible] prosty.
[illegible] vastare [illegible] guastare [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] (Fr. 1629)
Pszczołka [illegible] z których skąpa bierne [illegible] sąki wdzięczne na łąkach Sarmackich (Kl). Gospodarne pszczółki do ulównia niosą brzemienia które spadło z Jowiszowej rosy (Kl) (św. Węzła). [illegible]

Ptak [illegible] ptak ([illegible]); ptaszek pl. ptaszkowie [illegible] paść [illegible] pr. prapes avis

[illegible] Buffel [illegible] pusch

puchlina [illegible] puchliny przyczyna (Kl)
[illegible]
puchnąć Fr. nyzanyms ([illegible] bombé, gonflé) [illegible] = pulchny [illegible]
[illegible], puchnąć [illegible]

[illegible], puchina ziemia [illegible] terra [illegible]

Pudel [illegible] wąs, [illegible]

[illegible] vidulus [illegible] ex libro [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] pax.
[illegible] bucculae [illegible]
Puchar, [illegible]
[illegible]

Psuć, *nd.* 2. [verderben, schlecht machen, ärger machen.]

Pszczelarz, *a*, *m*. [Bienenvater, Bienenwärter,] *m*.

Pszczelnik, *a*, *m*. [Bienenstand, *m*. Bienenhaus, *n*. *bot*. Waldmelisse,] *f*.

Pszczoła, *y*, *f*. (Pszczółka, *dim*.) Biene, *f*.

Pszenica, *y*, *f*. [Weitzen,] *m*. pszeniczny. pszenny, *adj*.

Ptak, *a*, *m*. [Ptaszek, *dim*.) Vogel,]

Ptastwo, *a*, *n*. [Geflügel, Federvieh,] *n*.

Ptaszarnia, *i*, *f*. [Vogelhaus,] *n*.

Ptaszę, *ęcia*, Ptaszątko, *a*, *n*. [junges Vögelchen,] *n*.

Ptasznictwo, *a*, *n*. [Vogelfangen, Vogelstellen, *n*. Vogelfang,] *m*.

Ptaszniczy, *adj*. [von Ptasznik, und Ptasznictwo.

Ptasznik, *a*, *m*. [Vogelfänger, Vogelhändler,] *m*.

Ptaszyniec, *nca*, *m*. [Vogelhaus, Behältniss fürs Geflügel,] *n*.

Publiczność, *i*. *f*. [Publicum, *n*. [Publicität, Allgemeinheit,] *f*.

Publiczny, *adj*. Publicznie, *adv*. [allgemein, öffentlich.]

Puch, *u*, *m*. [Flaum, *m*. Flaumfeder, *f*. die Dunen.]

Puchlina, *y*, *f*. [Wassersucht,] *f*.

Puchnać, *nd*. 2. [aufschwellen, schwellen, schwellen.]

Puchowy, *adj*. [von Daunen, von Flaumfedern.]

Pulchnieć, *nd*. 2. [locker werden.]

Pulchność, *i*, *f*. [Lockerheit, *f*. etwas Lockeres.]

Pulchny, *adj*. Pulchno, *adv*. [locker, aufgelaufen, schwammig, weich.]

Pudel, *dla*, *m*. [Pudel, Pudelhund,] *m*.

Puder, *dru*. *m*. [Puder, Haarpuder,] *m*. pudrowy, *adj*.

Pudło, *a*, *n*. (pudełko, *dim*.] Schachtel, *f*. Kutschkasten, *n*.

Pudrować, *nd*. 2. [pudern, mit Puder bestreuen.]

Puhacz, (Puchacz) *a*, *m*. [Bergeule,] *f*.

Puhar, *a*, *m*. [grosser Trinkbecher,] *m*. puharowy, *adj*.

Puinał, Puginał, *u*, *m*. [Dolch,] *m*.

Pukiel, *a*, *m*. [Haarlocke, Haarring,] *m*.

Puklasty, *adj*. [mit Buckeln besetzt. bauchig, bauschig.]

Puklerz, *a*, *m*. [rund] erhabenes Schild *n*. puklerzowy. *adj*.

Puklerznik, *a*, *m*. [Schildmacher; Schildträger,] *m*.

Puknać, dk. 2. Pukać, *nd*. 1. [pochen, klopfen, plätzen. knallen.]

Pularda, *y*, *f*. [kapauntes Huhn,] *n*.

Pułk, Pułkownik, *ob*. Półk, Półkownik.

Pulpit, *u*, *m*. [Pult, Schreibepult, Bücherpult, Kirchenpult,] *n*.

Puls, *u*, *m*. [Puls, *m*. *tr*, Neigung, *f*. Sinn, *m*. pulsowy, *adj*.

Punkt, *u*, *m*. [Punctum, *n*. Punkt,] *m*. punktowy, *adj*.

Punktualność, *i*, *f*. [Pünktlichkeit,] *f*.

Punktualny, *adj*. Punktualnie, *adv*. [pünktlich.]

Purpura, *y*, *f*. [Purpur, *m*. Purpurfarbe,] *f*. purpurowy, *adj*.

Purpurzyć, *nd*. 4. [mit Purpur färben, röthen.]

Puścić, dk. 3. Puszczać, *nd*. 1. [lassen, loslassen, nicht aufhalten.]

Puścizna, *y*. *f*. [Nachlass, *m*. Verlassenschaft, *f*. Erbe,] *n*.

Puślisko, *a*, *n*. [Steigbügelriemen.] *m*.

Pustak, *a*, *m*. [wüster Mensch, Schwindelkopf,] *m*

Pustelniczka, *i*, *f*. [Einsiedlerinn,] *f*.

Pustelniczy, *adj*, [einsiedlerisch, Einsiedler-, eremitisch.]

Pustelnik, *a*, *m*. [Einsiedler, Eremit,] *m*.

Pustka, *i*, *f*. [ein wüst liegender Ort, *m*. Leere, Leerheit,] *f*.

Pustość, i, f. [Leere, Leerheit.] f.
Pustoszyć, nd. 4. [verwüsten, wüste machen.]
Pustoszyciel. a, m. [Verwüster,] m. Pustoszycielka, i, f. [Verwüsterinn.] f.
Pustota, y f. [Uebermuth, m. Muthwille, Ausgelassenheit,] f.
Pustowszczyzna, y, f. [wüstes, unbebautes Grundstück,] n.
Pusty, adj. Pusto. adv. [wüst, öde, leer; ausgelassen, muthwillig.]
Pustynia, i, f. [Wüsteney, Wildniss, Einöde, Einsiedeley,] f.
Puszcza, y. f. [Wüsteney, Wildniss,] f.
Puszczadło, a, n. [Schnepper, m.
Puszczyk, a, m. [Nachteule, f. Nachtrabe,] m.
Puszka, i, f. (Puszeczka, dim.) [Büchse. Sparbüchse,] f.
Puszkarski. adj. [Buchsenmacher-, Büchsenmeister-; Feuerwerker-.]
Puszkarstwo, a, n. [Geschützkunst, Feuerwerkerkunst.] f.
Puszkarz, a, m. [Büchsenmeister, Büchsenschütze, Canonier,] m.
Puszyć, nd. 4. się, rec. [sich aufblähen, aufblasen, stolziren.]
Puzan, a, und, u, m. [Posaune,] f.
Puzanista, y, m. [Posaunenbläser, Posaunist,] m.

Puzdro, a, n, (Puzderko, dim) [Futteral n. Büchse, f. Flaschennkeller,] m.
Pycha, y, f. [Stolz, Hochmuth, m. Hoffarth,] f.
Pył, u, m. (Pyłek, dim.) [feiner Staub, bot. Blumenstaub,] m.
Pyleniec, ńca, m. [eine Art Steinkraut,] n.
Pypeć, pcia. m. Pypcie, a, n. [Pfipps, eine Hühnerkrankheit,]
Pysk, a. m. [Gebiss, m. Maul, n. Schnautze,] f.
Pyskaty, adj. [maulig, grossmaulig, schautzig.]
Pysznić się, rec. nd 3. [sich aufblasen, hochmüthig thun, stolziren.]
Pysznieć, nd 2. [hochmüthig werden.]
Pyszny, adj. Pysznie, Pyszno, adv. [hochmüthig, stolz, aufgeblasen.]
Pytać się. rec. nd. 1. [fragen, anfragen, nachfragen, sich erkundigen.]
Pytanie, a, n. [Frage,] f.
Pytel, tla, m. [Mehlbeutel, Mühlensack, m. Beutelsieb,] n.
Pytelnik, a, m. [Beutler in der Mühle,] m.
Pytka, i. f. [Plumpsack,] m.
Pytlować, nd. 2. [das Mehl beuteln.]
Pytlowy, adj. von Pytel.

R.

Rąbać. nd. 2. [hauen, hacken, fällen.]
Rąbacz, ob. Rębacz.
Rąbanina. y, f. [Metzeley. f. Blutbad,] n.
Rąbek, bka, m. (dim. Rąbeczek.) [Saum. m. Schleyerflor.]
Rabin, a, m. [jüdischer Rabbiner,] m. rabinowy, adj.
Rąbkowy, adj. [Saum-, Schleyer-.]
Rabować, nd. 2. [rauben, plündern.]
Rabunek, nku, m. [Raub,] m.

Rabuś. sia, Rabownik, a, m. [Räuber,] m. rabowniczy. adj.
Raca, y, f. [Rakete,] f.
Rachmistrz, a, m. [Rechenmeister,] m.
Rachować, nd. 2. [rechnen, zählen.]
Rachowniczy. adj. [Rechenmeister-, Rechen-.]
Rachownik, a, m. [Rechnungsführer; Zähler,] m.

[illegible]sta: w ogniu Pyrausta tylko sama skwasi (Kl.). | Puteolańskie [illegible] (Kl. [illegible])
[illegible]lzen Pilsen (w Pylznu [illegible])
[illegible]chów [illegible] Szigeth
[illegible]ceburg dawna stolica Połabów
[illegible]chemberg. Nie [illegible] Prachembergu, przed czasem zginiesz (1619) = [illegible] multum nemoriaris in tempore nostro [illegible]

Puszkin połączył sztuczną poezyę z poezyą ludu.

[illegible] arorum.

[illegible]am w pychę podniesion będąc od szatana uzywał sobie w [illegible]. Pycha = hardość, buta, nadętość [illegible] [illegible] dym; fastus.
[illegible]onów. sobie niezleczony urząd (Kl.); [illegible] pohnąć, butny.
[illegible] pycha wzbije dumę ich wysoką (1587); fastus [illegible] buta;

[illegible]ollis, pułum [illegible] pełnie = pleć. [illegible] pollingere; [illegible] młócić, mleć
mąka [illegible]; simila, [illegible]
[illegible] (= evallere); palea, [illegible] opitki. [illegible] plewa = palea. [illegible] = [illegible]nta, [illegible] stodziona [illegible]
[illegible] pyplić [illegible] pitwita [illegible] pépie (pituita ingallina, [illegible] gallinarum [illegible] nyszczeć)

[illegible] Bobnis, [illegible] w pyszku [illegible], [illegible] Pusty [illegible] nyemoü [illegible] vastus [illegible]
[illegible] ikra; [illegible] postis (cf. ostium; os = usta) [illegible] vacuus, viduus [illegible] wdowa: [illegible] petulans, [illegible]
pyplić (pyplł u bestyi, u świni, u rybie jako paszczęga u lwa, [illegible]) [illegible] niebozo[illegible].

[illegible] wspyszniał; [illegible] (sèlever, surgir) Puszcza [illegible] zapust.

[illegible]
[illegible]Aulam
[illegible]mów pyszno, [illegible] nie wyszła [illegible] vanus [illegible] wiać ventus)
[illegible]yszno = nadęcie [illegible] pyszny = [illegible] nadęty, hardy, wyniosły.

[illegible], pęta, [illegible] pytało [illegible] = [illegible]
[illegible] odziemie (1597); Kto pyta, nie błądzi [illegible] Nie [illegible] pytay,
[illegible] pytay, gdzie go boli [illegible] Nie pytay starego pytay bywałego [illegible] fastus [illegible]
[illegible] Fetialis, [illegible] badać, bytel, posło, [illegible]

[illegible]: Kiedy groszy w pytlu nie ni, w ten czas się y rozum zmieni [illegible]
[illegible] bytel, [illegible]

[illegible]ytlik = worek siatkowy
[illegible]ki z męki (quaestiones) = [illegible]

[illegible] Puszcza [illegible] wrzenia [illegible] = [illegible]
[illegible] gęstwa, [illegible] wąchać.

[illegible]ząbić [illegible] podząbić; ząbali kredytorowie dłużnikowe
między sobą ciało (Kl.) [illegible] [illegible]
[illegible]
ząbek. sukienka [illegible] z ząbka [illegible]
[illegible] (wrząb) = [illegible] wrąbać [illegible]
[illegible] frustum [illegible] frangere, [illegible]
[illegible]

[illegible] wrzeć [illegible] [illegible], [illegible] cześć.
[illegible] ząbić, [illegible]

Rabować [illegible] privare orbus [illegible]
[illegible]

Pustość, *i*, *f*. [Leere, Leerheit.] *f*.
Pustoszyć, *nd*. 4. [verwüsten, wüste machen.]
Pustoszyciel, *a*, *m*. [Verwüster,] *m*. Pustoszycielka, *i*, *f*. [Verwüsterinn.] *f*.
Pustota, *y f*. [Uebermuth, *m*. Muthwille, Ausgelassenheit.] *f*.
Pustowszczyzna, *y*, *f*. [wüstes, unbebautes Grundstück,] *n*.
Pusty, *adj*. Pusto, *adv*. [wüst, öde, leer; ausgelassen, muthwillig.]
Pustynia, *i*, *f*. [Wüsteney, Wildniss, Einöde, Einsiedeley,] *f*.
Puszcza, *y*, *f*. [Wüsteney, Wildniss,] *f*.
Puszczadło, *a*, *n*. [Schnepper, *m*.
Puszczyk, *a*, *m*. [Nachteule, *f*. Nachtrabe.] *m*.
Puszka, *i*, *f*. (Puszeczka, *dim*.) [Büchse, Sparbüchse,] *f*.
Puszkarski, *adj*. [Buchsenmacher-, Büchsenmeister-; Feuerwerker-.]
Puszkarstwo, *a*, *n*. [Geschützkunst, Feuerwerkerkunst.] *f*.
Puszkarz, *a*, *m*. [Büchsenmeister; Büchsenschütze, Canonier,] *m*.
Puszyć, *nd*. 4. się, *rec*. [sich aufblähen, aufblasen, stolziren.]
Puzan, *a*, und, *u*, *m*. [Posaune,] *f*.
Puzanista, *y*, *m*. [Posaunenbläser, Posaunist,] *m*.

Puzdro, *a*, *n*, (Puzderko, *dim*.) [Futteral, Büchse, *f*. Flaschenkeller,] *m*.
Pycha, *y*, *f*. [Stolz, Hochmuth, *m*. Hoffarth,] *f*.
Pył, *u*, *m*. (Pyłek, *dim*.) [feiner Staub, *bot*. Blumenstaub,] *m*.
Pyleniec, *ńca*, *m*. [eine Art Steinkraut,] *n*.
Pypeć, *pcia*, *m*. Pypcie, *a*, *n*. [Pfipps, eine Hühnerkrankheit.]
Pysk, *a*, *m*. [Gebiss, *m*. Maul, *n*. Schnautze.] *f*.
Pyskaty, *adj*. [maulig, grossmaulig, schautzig.]
Pysznić się, *rec*. *nd* 3. [sich aufblasen, hochmüthig thun, stolziren.]
Pysznieć, *nd* 2. [hochmüthig werden.]
Pyszny, *adj*. Pysznie, Pyszno, *adv*. [hochmüthig, stolz, aufgeblasen.]
Pytać się, *rec*. *nd*. 1. [fragen, anfragen, nachfragen, sich erkundigen.]
Pytanie, *a*, *n*. [Frage,] *f*.
Pytel, *tla*, *m*. [Mehlbeutel, Mühlensack, *m*. Beutelsieb.] *n*.
Pytelnik, *a*, *m*. [Beutler in der Mühle.] *m*.
Pytka, *i*, *f*. [Plumpsack,] *m*.
Pytlować, *nd*. 2. [das Mehl beuteln.]
Pytlowy, *adj*. von Pytel.

R.

Rąbać, *nd*. 2. [hauen, hacken, fällen.]
Rąbacz, *ob*. Rębacz.
Rąbanina, *y*, *f*. [Metzeley, *f*. Blutbad,] *n*.
Rąbek, *bka*, *m*. (*dim*. Rąbeczek.) [Saum, *m*. Schleyerflor.]
Rabin, *a*, *m*. [jüdischer Rabbiner,] *m*. rabinowy, *adj*,
Rąbkowy, *adj*. [Saum-, Schleyer-.]
Rabować, *nd*. 2. [rauben, plündern.]
Rabunek, *nku*, *m*. [Raub,] *m*.

Rabuś, *sia*, Rabownik, *a*, *m*. [Räuber,] *m*. rabowniczy, *adj*.
Raca, *y*, *f*. [Rakete,] *f*.
Rachmistrz, *a*, *m*. [Rechenmeister,] *m*.
Rachować, *nd*. 2. [rechnen, zählen.]
Rachowniczy, *adj*. [Rechenmeister-, Rechen-.]
Rachownik, *a*, *m*. [Rechnungsführer; Zähler.] *m*.

[illegible]zausta · w sanie Pyrauota tylko [illegible] Ml.; Puteolanus nie [illegible] (Ml) [illegible].
[illegible]rzen Pilzen (w Pylzenu [illegible]) · Puszkin potępił sztuczną poezyę z poezyą ludu.
[illegible]ckow [illegible] Szięgl.
[illegible]aceburg dawna stolica Polabów
[illegible]chemberg Niebrzy Prachembergu przed czasem zginiesz (Ml 1639) = [illegible]
[illegible] in tempore nostro [illegible]

[illegible]ca vasorum.

[illegible]am w pychę podniesion będzie od szatana wywyższ sobie w Pycha = hardość, buta, nadętość [illegible] p. dymi; fastus.
[illegible] sobie niezleczony urząd (Ml); p. pohnąć, butny.
[illegible] pycha wzbija dumę ich wysoką (1587); fastus p. buta;

pollis, pulvis v. polire = pleć. [illegible] pollingere; p. młócić, mleć
[illegible] mąka [illegible] siligo [illegible]; simila, similago [illegible]
[illegible] (= evallere), palea, p. opiłki; p. plewa [illegible] = [illegible] p. słodzi [illegible]

[illegible] zeorzeć pył [illegible] = [illegible]
[illegible] cf. [illegible] pituita [illegible] pépie (pituita in gallinis [illegible]) [illegible]

[illegible] Bobnis, bucia, [illegible] w pysku (S. 1519); paszczę ; paszczęka Pusty T. [illegible] Ti. nyemou [illegible] vastus [illegible] p. burzyć, [illegible]
[illegible] = [illegible] p. ikra; cf. postis (cf. ostium) os = usta) [illegible] cf. vacuus, viduus p. wdowa. Z = zad[illegible] petulans, [illegible]
pyplić [illegible] u [illegible], u świni, u rybie jako paszczęga u lwa, nie-
[illegible] nieboraki.

[illegible] wspysniał; [illegible] (Scelus, magia) Pusząca cf. zapust.

[illegible]
[illegible]ekalam
[illegible] pyszno, [illegible] na złe nie wyszło (Ca. 1619) [illegible]; cf. vanus (cf. wiać, ventus)
[illegible]yszno = nadęcie, bucznie; pyszny = buczny, nadęty, hardy, wyniosły.

[illegible] pytać, [illegible] (= zbadzyta [illegible])
[illegible] (1597); Kto pyta, nie błądzi (S. 1619) p. [illegible] Nie [illegible] pytky,
[illegible] pytny, gdzie go boli (ib) Niepytaj starego, pytaj bywałego (ib). cf. [illegible]
[illegible] Fetialis. p. [illegible] p. badać, bytel; [illegible]

[illegible]: Kiedy groszy w pytlu nimi, w ten czas się y rozum zmieni (S. 1619)
[illegible] cf. bytel, [illegible]

[illegible]ytlik = worek siatkowy

[illegible]ki = męka (quaestiones) = [illegible], ciągnienie

Puszkarz [illegible] puszki [illegible]; Z = [illegible]
[illegible] puszyć [illegible], [illegible] cf. wąchać.

[illegible]abić p. podrabić; rąbać [illegible] dłużnikowe
między sobą [illegible] Ml [illegible] [illegible]
[illegible] p. zrąbać [illegible] cf. Kord.
[illegible] jakoby z rąbka [illegible]
[illegible] wrąb [illegible] [illegible] p. owrz-
[illegible] cf. frustum [illegible] frango [illegible]
[illegible] rąbać.

[illegible] rozdzie [illegible] [illegible] p. rzezić.
[illegible] rozie + rabić

Rabować · privare orbus orphanos (cf. [illegible]) p. pasierb.
[illegible]

Radziwiłł Bogusłaus dux in Stucko Radivillus Supremus Stabuli Magni Ducatus Lithuaniae Praefectus)
De hac gente v. Mat. Stryjkowsk L. II c 4 sub an. 1325.
— (Christophorus dux in Bierże Radivillus Palatinus Vilnensis supremus per Lithuaniam armorum praefectus)
Radivillus a consilio Vilnae condendae dictus
Raków bei Dolina [illegible] za Rakowem droga się rozdziela, jedna [illegible] na południe do Rożniatowa i Bohorodczan, droga prosto [illegible] na wschód do Kałusza

Radzić nie mogł [illegible] porade. [illegible] uradzić, [illegible] co źle radzi [illegible] [illegible] wszystkich [illegible] [illegible] radzić [illegible] radzić.

Radzieckiwa dostać (in senatum legi) [illegible]

Rafa [illegible] jest kamień w rzece na wodzie, [illegible] wodzie zasiadła w rzeka [illegible]
[illegible]

[illegible] rafa [illegible]
Radź komu żone, męża (concilium) [illegible] radzić [illegible]

Rak [illegible] (rana [illegible], [illegible] gangrena, [illegible] [illegible] rak [illegible] [illegible] [illegible] carabus [illegible]

Radkusy [illegible] Valeria

Ramień (gr. [illegible]) [illegible] armus [illegible] ramiennik [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ragnety Komtur (1399
Radzyn zamek s. Ossa
Rakoczy [illegible] z Szwedami sprzymierzony pomyka się pod Kraków [illegible], [illegible] wielką Polskę [illegible] Brandeburczyków [illegible] Rakoczy [illegible] [illegible] [illegible]

Radomski kraj [illegible] (Monowicz)
Radegast s. Przylwic.
Radiąż: w Żuławie nad Wisłą w Radziążu (przymierze 1404)
= wyspa na Wiśle pod Radziążem
Radomski kasztelan Adam z Brzezinek 1511

Raczemu [illegible] na brzuchu rośnie, a leniwemu na grzbiecie [illegible] raczy by [illegible] (snadny, [illegible] rześki, [illegible] ochotny, [illegible])

raczyć [illegible] rad [illegible] raczyć, radzić [illegible] (raczej)
[illegible]

Rad [illegible] [illegible] domowe zabawy rady [illegible] musiał podpisać [illegible] gdzie się radzi widzą, tam się często bywa, a gdzie nierad, tam nigdy [illegible]
Takiemu rad, jakowy mu jest obiad [illegible] Takiemu rad jakoby mu [illegible]
Gdy szukasz rady [illegible] pełno rzeczy [illegible] rady [illegible] rady [illegible]
radło; s. [illegible]

Radło [illegible] brona [illegible]

[illegible]

Rachuba, [...]
nen,]
Rachunek
[Rech
Racica, [...]
Klaue
Racowy, [...]
Racya, [...]
m. U[...]
Racyonal[...]
neur,]
Ręczę, [...]
Rak,
Raczej, [...]
thene
Rączka, [...]
der U[...]
Raczkowa[...]
chen,
Rączo, [...]
Rączość, [...]
keit, [...]
Rączy, [...]
Raczy, [...]
Raczyć, [...]
ten; [...]
Rączyna, [...]
Rad, [...]
Rala [...]
Raths[...]
Radca, [...]
Radło, [...]
Radlanka, [...]
n. der
Radlica, [...]
Radło, [...]
anat. [...]
Radłowy, [...]
Radnik, [...]
Radny, [...]
Raths[...]
Radość, [...]
Radosny, [...]
froh, [...]

Rachuba, *y, f.* [Berechnung, *f.* Berechnen,]
Rachunek, *nku, m.* (*dim.* Rachuneczek,) [Rechnung,] *f.* rachunkowy, *adj.*
Racica, *y, f.* (*dim.* Raciczka) [gespaltene Klaue der Thiere]
Racowy, *adj.* [Racketen-.]
Racya, *yi, f.* (przyczyna) [Grund, Beweis. *m.* Ursache, *f. mil* Ration,] *f.*
Racyonalista, *y, m.* rozumujący, [Raisoneur,] *m.*
Rączę, *ęcia, ob.* Ręka, Racze, *ęcia, ob.* Rak.
Raczej, *adv.* [vielmehr, räthlicher, gerathener.]
Rączka, *i, f.* [Händchen, *n.* Weiser an der Uhre,]
Raczkować, *nd.* 2. [auf allen Vieren kriechen.]
Rączo, *adv.* [schnell, flink, geschwind.]
Rączość, *i, f.* [Flinkheit, Geschwindigkeit, Schnelligkeit,] *f.*
Rączy, *adj.* [flink, schnell, geschwind.]
Raczy, *adj.* [krebs-; von Krebsen.]
Raczyć, *nd.* 4. [würdigen, für würdig achten; geruhen, belieben.]
Rączyna, *y. f.* [Händchen.] *n.*
Rad, *a, e,* [gern, bereitwillig, zufrieden,]
Rada *y, f.* [Rath. *m.* Rathen, *n.* Ort der Rathsversammlung,] *m.*
Radca, *ob.* Radzca. Rayca.
Radlić, *nd.* 3. [zwiebrachen.]
Radlanka, Radlonka, *i. f.* [Zwiebrachen, *n.* der gezwiebrachte Acker,] *m.*
Radlica, *y. f.* [Hakenschaar.] *f.*
Radło, *a, n.* [Hakenpflug, Rührhaken, *m. aunt.* Pflugschaarbein,] *n.*
Radłowy, *adj.* [Hakenpflugs-,]
Radnik, *a. m.* [Rathmann, Rathsherr,] *m.*
Radny, *adj.* [Raths-; *subst.* Rathmann, Rathsherr,] *m.*
Radość, *i, f.* [Freude, Lust.] *f.*
Radośny, *adj*, Radośnie, *adv.* [fröhlich, froh, voll Freude.]

Radować się, *rec, nd.* 2. [sich freuen.]
Radzca, Radca, Rayca, *y, m.* [Rathmann, Rathgeber,] m. stanu, [Staatsrath,] *m.*
Radzić, *nd.* 3. [rathen, Rath geben;] się, [um Rath fragen.]
Radziciel, *a, m.* [Rathgeber,] *m.* Radzicielka, *i, f.* [Rathgeberinn,[*f.*
Radziectwo, *a, n.* [Rathswürde, Rathsherrnwürde,] *f.*
Rafa, Rafina, *y, f.* [Felsen unter dem Wasser; Raufe im Stalle.]
Rafle, *flów, pl.* [eine Art Fischernetze,]
Raić, *nd.* 3, [einem etwas zuschantzen, zuweisen.]
Raiciel, *a, m.* [Zuschantzer,] *m.*
Rak, *a, m.* (*dim.* Raczek,) [Krebs, *m.* *praep. m.* raki piec, schaam, roth werden.]
Rakieta, *y, f.* [Raket,] *n* rakietowy, *adj.*
Rakowaty, *adj.* [Krebsartig. wie ein Krebs.]
Rakowy, *adj.* (raczy) [Krebs-.]
Rakusy *pl.* [Austrya, Oesterreich,] *n.* rakuski, *adj.* [oesterreichisch.]
Rama, *y, f.* (Ramka, Rameczka, *dim.*) [Rahmen,] *m.*
Ramię, *enia, n* [der ganze Arm. *m.* Schulter. Achsel, *f. tr.* Macht,] *f.*
Ramienisty, *adj.* [armig; grossschulterig.]
Ramieniowy, Ramienny, *adj.* [Schulter-, Achsel-.]
Ramionko, *a, n.* [Aermchen, Schulterchen, *n.*]
Ramota, *y, f.* [Schmiererey,] *f.*
Ramować, *nd.* 2. [rahmen, in Rahmen setzen; mit Dielen belegen.]
Ramowy, *adj.* (Ramkowy) [Rahmen-.]
Rana, *y, f.* [Wunde, *f. fig.* Schmerz,] *m.*
Ranek, *ob.* Poranek i Rano,]
Ranga, *i. f.* dostojność, [Rang, *m.*
Ranić, *nd.* 3. [verwunden, eine Wunde beibringen.]
Raniuchno, Raniutko, *dim: ob* Rano.

Ranny, *adj.* [Wund-, Wunde-,] ranny, [statt,] zraniony, [verwunden.]

Rano, *adv.* [des Morgens, früh, zeitig, in der Frühe.]

Ranność, *i. f.* Frühzeitigkeit, *f.*

Rantuch, *a, m.* (Rantuszek, *dim.*) [Achseltuch, *n.* Schal,] *m.*

Rapa, *y, f.* Rappe, *m.* [ein Raubfisch.]

Rapcie, *pl.* [Bande, Fesseln, Säbelbänder, Säbelschnüre.]

Rapir, *a, m.* [Raufdegen,] *m.*

Raptem, Raptownie, *adv.* [plötzlich,] raptowny, *adj.*

Raptularz, *a, m.* Conceptbuch,] *n.*

Rarog, *a. m.* ptak, [Blaufuss, *m. tr.* [etwas Wunderliches.]

Raszpla, *i, f.* [Raspel;] *f.*

Rata, *y, f.* Rate, *f.* [Zahlungstermin,] *m.* ratami płacić, [termin, weise zahlen.]

Rataj, *aja, m.* [ein zum Kriegsdienst verpflichteter Landmann.]

Ratny, *adj.* [rettend, helfend.]

Ratować, *nd.* 2, [retten, helfen, beistehen.]

Ratunek, *nku, m.* [Rettung, *f.* Retungsmittel, *n.* Hülfe,] *f.*

Ratusz, *a, m.* [Rathhaus,] *n.* ratuszny, ratuszowy, *adj.*

Ratyfikacya, *ob.* Potwierdzenie, Uznanie.]

Ratysbona, *y, f.* [Regensburg,] ratysboński, *adj.*

Raj, *aju, m.* [Paradies, *n.* Himmel,] *m.*

Rajca, *y, m.* [Rathsherr, Rath,] *m.* Raycyna, *y, f.* [Räthinn,] *f.*

Rajczy, *adj.* [Raths-.]

Rajski, *adj.* [Paradies-, *bot.*] rajska trawa [Kameelheu,] *n.*

Rajtar, *a. m.* [Reiter, Cavallerist, Strassenräuber,] *m.*

Raz, *u, m.* [Hieb, Stoss, Schlag, *m.* Gelegenheit, *f.* Mal, einmal;] zrazu, [anfänglich, anfangs.]

Razić, *nd,* 3. [verwunden; durchdringen, rühren, reitzen.]

Raźliwy, *adj.* [durchdringend.]

Raźny, *adj.* Raźno, Raźnie, *adv.* [bequem, gelegen, flink, munter.]

Razowy, *adj.* [vom geschroten Mehl.]

Razura, *y, f.* barbiernia, [Rasirstube, Barbierstube,] *f.*

Rdza, *y, f.* [Rost,] *m.* wzbożu, [Brand im Getreide.]

Rdzawka, *i. f.* [Mohrgrund,] *m.*

Rdzawy, rdzysty. *adj.* [rostig, voll Rost, rostfarbig.]

Rdzewieć, *nd.* 2. [rosten, rostig werden.]

Reakcya, *i, f.* oddziaływanie, [Gegenwirkung,] *f.*

Rębacz, Rąbacz, *a, m.* [Holzhacker; *tr.* Schläger, Raufer,] *m.*

Recepta, *y, f.* [Recept,] *n.*

Recedywa, *y, f.* [Rückfall in eine Krankheit,] *m.*

Ręcznik, *a, m.* (Ręczniczek, *dim.*) [Handtuch,] *n.*

Ręczny, *adj.* [Hand-, von der Hand,] robota, [Handarbeit.]

Ręczyć, *nd.* 4. [für etwas bürgen, gut sagen, gut stehen.]

Ręczyciel, *a. m.* [Bürge,] *m.*

Reduta, *y, f.* [Kleine Verschanzung, Redute, Maskenball,] *m.*

Redutowy, *adj.* [Redouten-,]

Rędzina, *y, f.* [fetter Boden, fettes Erdreich,] rędzinny, *adj.*

Refektarz, *a, m.* [Speisesaal in den Klöstern,] *m.*

Referendarz, *a, m.* [Referendarius,] *m.* referendarski, *adj.*

Reflexya, *yi. f.* zastanowienie, [Betrachtung, Erwägung,] *f.*

Reformat, *a, m.* [Reformat, ein Ordensmann des h. Franciscus,] reformacki, *adj.* [Reformaten-.]

Real, a [illegible]

[illegible] Rawenca od Rawanes po włosku Resia [illegible].

[illegible] Dury /. Strelic.

Rastenburg

Raty habicya /. za dobre mienie

[illegible] brzeg, [illegible] rana; [illegible] [illegible] rzeźbo, [illegible]
[illegible] kulami ranił począł (16.) [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] rznąć, rząd, ryć; [illegible] drażnić /. raz [illegible]
[illegible], radło, [illegible] (mazurek); [illegible], [illegible] obraza) =
[illegible] ([illegible]); /. srom [illegible]
tworzyć, [illegible] ; [illegible] strzyga [illegible], [illegible] rożen

Rannego wstania, wczesnego zasiania a młodego ożenienia nikt nie żałował (Rysiński). Rano wstawszy [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] /. [illegible] [illegible] Aurora [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] Krew, [illegible] /. Krasa. [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] sosnina [illegible], [illegible] 1844) = [illegible]

Rarog cf. Krogulec

Raszpla [illegible] /. szarpać.

[illegible] : będziesz zachował kiedy od dały jedna ze
[illegible], [illegible] [illegible] . [illegible] na palcach będziesz
[illegible] [illegible], [illegible]

Ranego rzeczy, tego diabeł [illegible]

[illegible]

Raj [illegible] [illegible] /. mir

Rajska trawa [illegible] pierwa [illegible] trawa
[illegible], [illegible] odorału, [illegible]
Rajskie drzewo [illegible] drzewko; rajskie [illegible] ([illegible]) [illegible],

[illegible] przebyła tamte [illegible]
[illegible], [illegible] /.
roz, [illegible]

[illegible] przysiedzący, [illegible] (16.)

Pepłin (Dux Borussus Alexandrowicz Peplinus, [illegible] loco deturbatus quem apud M. Ducem Michaelem Fedorowicum [illegible] quasi tenuerat)

Rej Dowcipny, Ennius polski (Kl)
Reimskie słowiańskie ewangelium na którem Królowie Francuzcy począwszy od Henryka III (1575) składali przysięgę pod czas swojej koronacyi.
Reimann (Jan) poseł W. Mistrza de Niemicz. 1378
Rej w wydatnych rysach widna olbrzymia postać Reja: surowe [illegible] spojrzenie wzrost tęgi, obwisły wargi wystający, [illegible] strzyżona ubrany w delii [illegible], na niej gruby łańcuch [illegible] na głowie czapka okrągła. Mikołaj Rej z Nagłowic: Trzycieski (Andrzej) nazywa go Ulissem polskim w wierszach pod jego wizerunkiem.

owi ludziom oczy rejestrami ślepią (Kl)

ręka [illegible]

[illegible] rei i gęl [illegible] (Kl), [illegible]
[illegible] woleli niż gniazd [illegible] (1551)
[illegible] opuścić [illegible] dojmie [illegible]
[illegible] W jednej ręce chleb, a w drugiej kamień dzierży (Kl)
[illegible] w [illegible]

wolność rękodajna [illegible]

Reja matka Herburtówna była (1565)

Reformow
[verb
Regestr,
gestr
Registrat
Regimen
Regi
Regiment
Regin
Regiment
Befel
Regiment
Komm
Regiment
ments
Reguła,
selz,
Regularno
Regularny
massi
Regulowa
ordne
Reja, ei,
Ręka, i,
nu,
[Hand
Rękaw, a,
einem
Rękawica,
schuh,
Rękawiczi
m. rę
Rękawowy
Rękoczyn,
ration,
Rękodayny
Rękodajst
dlichk
Rękodzieln
Rękodzieln
bricant
Rękodzieln
brie-, M

Reformować, *nd.* 2. odnawiać z poprawą [verbessern.]
Regestr, Rejestr, *u, m.* [Register,] *n.* regestrowy, *adj.*
Registratura, *y, f.* [Registratur,] *f.*
Regiment, Reyment, *u, m.* [Herrschaft, *f.* Regiment,] *n.*
Regimentarski, *adj.* von Regimentarz, und Regimentarstwo.
Regimentarstwo, *a, n.* [Kommando, *n.* Befehlshaberwürde,] *f.*
Regimentarz, *a, m.* [Kommandirender; Kommandeur,] *m.*
Regimentowy, Reymentowy, *adj.* [Regiments-.]
Reguła, *y, f.* [Regel; Vorschrift, *f.* Gesetz, *n.*
Regularność, *i, f.* [Regelmässigkeit,] *f.*
Regularny, *adj.* Regularnie, *adv.* [regelmässig.]
Regulować, *nd.* 2. urządzać; [reguliren, ordnen.]
Reja, *ei, f.* [Segelstange.]
Ręka, *i, f.* [Hand,] *f. tr.* podać rękę komu, [Hülfe leisten;] statt pismo, [Handschrift,] *f.*
Rękaw, *a, m.* (rękawek, *dim.*) Aermel an einem Rocke; Muff,]
Rękawica, *y,* Rękawiczka, *i, f.* [Handschuh,] *m.*
Rękawicznik, *a, m.* [Handschuhmacher; *m.* rękawiczniczy, *adj.*
Rękawowy, *adj.* [Aermel-, Muff .]
Rękoczyn, *u, m.* [Handarbeit; *chir.* Operation, *f.* mil. Maneuvre,] *n.*
Rękodayny, *adj.* [Handschlag gebend.]
Rękodajstwo, *a, n.* [Handschlagsverbindlichkeit,] *f.*
Rękodzielnia, *i, f.* [Fabric, Manufactur.] *f.*
Rękodzielnik, *a, m.* [Manufacturist, Fabricant; Handwerker,] *m.*
Rękodzielny, Rękodzielniany, *adj.* [Fabric-, Manufactur-.]
Rękodzieło, *a, n.* [Manufacturwaare, Fabricwaare,] *f.*
Rękojemski, *adj.* [die Bürgschaft betreffend.]
Rękojmia, *i, f.* [Bürgschaft.]
Rękojeść, *i, f.* [Griff, Handgriff, *m.* Degengefäss.]
Rekomendacya, *yi, f.* zalecenie, [Empfehlung, Anempfehlung,] *f.*
Rękopism, *u, m.* Rękopismo, *a, n.* [Handschrift,] *f.*
Rękopismowy, Rękopisny, *adj.* [geschrieben, Handschrift-,] *f.*
Rękowiny, *pl.* [Verlöbniss, Versprechen.] *n*
Rekrut, *a, m.* [neu angeworbener Soldat, Recrute,] *m.*
Rekrutować, *nd.* 2. [anwerben, in Kriegsdienste ziehen.]
Rektor, *a, m.* [Rector,] *m.* rektorski, *adj.*
Religia, *i, f.* [Religion.] *f.* religijny, *adj.* Religions-.]
Relikwia, *i, f.* szczątki pozostałe [Reliquie,] *f.*
Relikwiarz, *a, m.* [Reliquienkästchen,] *n.*
Remisz, *a, m.* [Rohrmeise, Beutelmeise,] remiszowy, *adj.*
Ren, *u, m.* rzeka, [Rhein, Rheinstrom,] *m.* reński, *adj.*
Ren, *u, m.* [Rennthier,] *n.* renowy, reniferowy, *adj.*
Reparacya, *yi, f.* naprawa, [Verbesserung, Ausbesserung,] *f.*
Reprezentacya, *yi, f.* przedstawienie, [Vorstellung,] *f.*
Reprezentować, *nd,* 2. przedstawiać, [vorstellen.]
Republikanin, *a, m.* [Republikaner, *m.* republikański, *adj.*
Reputacya, *yi, f.* sława, słynienie, [Ruhm, guter Ruf,] *m.*
Respekt, *u, m.* poważanie, [Achtung,

Reptin. Dux Borissius Alexandrovicius Replinus, e summo loco deturbatus quem apud A. Ducem Michaëlem Fedorowicium … quasi tenuerat).

…rej dowcipny, Enniusz polski (Kl)

Reimskie słowiańskie ewanielium na którem królowie francuscy począwszy od Henryka III (1575) składali przysięgę pod czas swojej koronacyi.

Reimann (Jan) portret W. Mistrza de Biernicie. 1575 [illegible] w wydatnych rysach widna olbrzymia postać Reja: surowe [illegible] spojrzenie, wąs potężny i obwisły, wargi wysunięte, [illegible] strzyżona, ubrany w [illegible], na niej gruby łańcuch [illegible] szony; na głowie czapka okrągła. Mikołaj Rej z Nagłowic. Trzycieski (Andrzej) nazywa go Ulisem polskim w wierszach pod jego wizerunkiem.

…owi ludziom oczy rejestrami ślepią (Kl)

Ręka A. Dunba [illegible]

…rzeczy z giel przyprawione (Kl) [illegible] wyrzekli woleli nie gniąć (Syf…)(1650) … ręką opuścić kogo [illegible] Dawszy rękę … nagły Rogamik … rękę umywa, noga nogę wymaga … W jednej ręce chleb a w drugiej kamień trzyma (Kl) [illegible] w Dunba ręce

…rękodajna [illegible]

Reja matka Herburtówna była (1560)

Reformowa…
[verbes…
Regestr, R…
gestrow…
Registratur…
Regiment,
Regime…
Regimentar…
Regime…
Regimentar…
Befehls…
Regimentar…
Komma…
Regimentow…
ments-…
Reguła, y…
setz, n…
Regularnoś…
Regularny,
massig…
Regulować,
ordnen…
Reja, ei, f.
Ręka, i, f.
mu, …
[Hands…
Rękaw, a, …
einem …
Rękawica, …
schuh,]…
Rękawiczni…
m. ręka…
Rękawowy,…
Rękoczyn, …
ration, …
Rękodayny,…
Rękodajstw…
dlichke…
Rękodzielni…
Rękodzielni…
bricant;…
Rękodzielny…
brie-, M…

Reformować, nd. 2. odnawiać z poprawą [verbessern.]
Regestr, Rejestr, u, m. [Register,] n. regestrowy, adj.
Registratura, y, f. [Registratur,] f.
Regiment, Reyment, u, m. [Herrschaft, f. Regiment,] n.
Regimentarski, adj. von Regimentarz, und Regimentarstwo.
Regimentarstwo, a, n. [Kommando, n. Befehlshaberwürde,] f.
Regimentarz, a, m. [Kommandirender; Kommandeur,] m.
Regimentowy, Reymentowy, adj. [Regiments-.]
Reguła, y, f. [Regel; Vorschrift, f. Gesetz, n.
Regularność, i, f. [Regelmässigkeit,] f.
Regularny, adj. Regularnie, adv. [regelmässig.]
Regulować, nd. 2. urządzać; [reguliren, ordnen.]
Reja, ei, f. [Segelstange.]
Ręka, i, f. [Hand,] f. tr. podać rękę komu, [Hülfe leisten;] statt pismo, [Handschrift,] f.
Rękaw, a, m. (rękawek, dim.) Aermel an einem Rocke; Muff,]
Rękawica, y, Rękawiczka, i, f. [Handschuh,] m.
Rękawicznik, a, m. [Handschuhmacher; m. rękawiczniczy, adj.
Rękawowy, adj. [Aermel-, Muff-.]
Rękoczyn, u, m. [Handarbeit; chir. Operation, f. mil. Maneuvre,] n.
Rękodayny, adj. [Handschlag gebend.]
Rękodajstwo, a, n. [Handschlagsverbindlichkeit,] f.
Rękodzielnia, i, f. [Fabric, Manufactur.] f.
Rękodzielnik, a, m. [Manufacturist, Fabricant; Handwerker,] m.
Rękodzielny, Rękodzielniany, adj. [Fabric-, Manufactur-.]
Rękodzieło, a, n. [Manufacturwaare, Fabricwaare.] f.
Rękojemski, adj. [die Bürgschaft betreffend.]
Rękojmia, i, f. [Bürgschaft.]
Rękojeść, i, f. [Griff, Handgriff, m. Degengefäss.]
Rekomendacya, yi, f. zalecenie, [Empfehlung, Anempfehlung,] f.
Rękopism, u, m. Rękopismo, a, n. [Handschrift,] f.
Rękopismowy, Rękopisny, adj. [geschrieben, Handschrift-,] f.
Rękowiny, pl. [Verlöbniss, Versprechen.] n
Rekrut, a, m. [neu angeworbener Soldat, Recrute,] m.
Rekrutować, nd. 2. [anwerben, in Kriegsdienste ziehen.]
Rektor, a, m. [Rector,] m. rektorski, adj.
Religia, i, f. [Religion,] f. religijny, adj. Religious-.]
Relikwia, i, f. szczątki pozostałe [Reliquie,] f.
Relikwiarz, a, m. [Reliquienkästchen,] n.
Remisz, a, m. [Rohrmeise, Beutelmeise,] remiszowy, adj.
Ren, u, m. rzeka, [Rhein, Rheinstrom,] m. reński, adj.
Ren, u, m. [Rennthier,] n. renowy, reniferowy, adj.
Reparacya, yi, f. naprawa, [Verbesserung, Ausbesserung,] f.
Reprezentacya, yi, f. przedstawienie, [Vorstellung,] f.
Reprezentować, nd, 2. przedstawiać, [vorstellen.]
Republikanin, a, m. [Republikaner, m. republikański, adj.
Reputacya, yi, f. sława, słynienie, [Ruhm, guter Ruf,] m.
Respekt, u, m. poważanie. [Achtung,

Hochachtung, Rücksicht auf etwas. *f.* Ansehen,] *n.*

Reszt, *u*, *m.* [Rest, *m.* Ueberschuss.] *m.*

Resztować, *nd.* 2. co komu, [einen Rest schuldig bleiben.]

Reta. *y*, *f. ob.* Marzanna.

Retor, *a*, *m. ob.* Mowca. Retoryczny, Retorycki, *adj.*

Retoryka, *i*, *f.* nauka wymowy, [Redekunst,] *f.*

Rewerenda, *y*, *f.* [Priesterrock, *m.* Pfaffenkutte.] *f.*

Rewers, *u*, *m.* [schriftlicher Rewers,] *m.* rewersowy, *adj.*

Rewija, wojska *ob.* Popis.]

Rewolucya, *yi*, *f.* [Revolte. Revolution; *f.* rewolucyjny. *adj.*

Réj, *eju*, *m.* [Reihen, Reihentanz, *tr.* Vorzug, Vorrang,] *m.* rey wodzić, [den Anführer machen, Anführen.]

Reytszula, *ob.* Ujeżdżalnia.

Reż, rży, *f.* [Rocken, m. Rockenkorn.] *m.*

Rezolucya, *yi*, *f.* odpowiedź; [Beschluss, [obrigkeitliche Entscheidung,] *f.*

Rezydencya, *yi*, *f.* [Residenz, *f.* Wohnort einer hohen Person.]

Robactwo, *a. n.* [Gewürm, Ungeziefer,] n.

Robaczek, *czka*, *m.* [Würmchen, *n.* ein kleiner Wurm,

Robaczliwy, *adj.* [wurmstichig,]

Robaczywieć, *nd*, 2. [wurmstichig werden.]

Robaczywość. *i*, *f.* [Wurmstichigkeit] *f.*

Robak, *a*, *m.* [Wurm,] *m.* robaczy, robakowy, *adj.*

Robakowaty, *adj.* [wurmartig, wie ein Wurm gestaltet.]

Robić, *nd.* 3. Rabiać, *freq.* [arbeiten, wirken, thun, machen.]

Robocizna, *y*, *f.* [niedrige Arbeit, Frohnarbeit,] *f.*

Roboczość, *i*, *f.* [Arbeitsamkeit,] *f.*

Roboczy, *adj.* [Arbeits-,] dom roboczy, [Arbeitshaus.]

Robota, *y*, *f.* [Arbeit,] *f.*

Robotnia, *i*, *f.* [Arbeitsort, *m.* Arbeitsstube.] *f.*

Robotnica, *y*, *f.* [Arbeiterinn,] *f.*

Robotnik, *a*, *m.* [Arbeiter,] *m.* robotniczy, *adj.*

Robotny, *adj.* [arbeitsam, Arbeits-, zur Arbeit gehörig;] dzień robotny, [Arbeitstag, Werkeltag.]

Robran, Robron, *u*, *m.* [eine Art von Frauenröcken.]

Roczniak, *a*, *m.* [Jährling, ein Jahr altes Ding.]

Rocznica, *y*, *f.* [Jahresfest,] *n.*

Rocznik, *a*, *m.* [Jahrbuch,] *n.*

Roczny, *adj.* Rocznie, *adv.* jährlich, Jahr-.]

Roczyć, *nd.* 4. [einen Ausspruch thun.]

Roczyny, *pl. ob.* Rocznica.

Rǫd, *u. m.* [Geschlecht, *n.* Abkunft, Herkunft, *f.* Stamm,] *m.*

Rodak, *a*, *m.* [Jngeborner, Einheimischer; Stammbruder,] *m.*

Rodny, *adj.* [erzeugend, hervorbringend; leiblich; Zeugungs-.]

Rodopis, *u*, *m.* [Genealogist, Geschlechtsbeschreiber,] *m.*

Rodowitość, *i*, *f.* [vornehme Abkunft, angestammte Eigenthümlichkeit,] *f.*

Rodowity, *adj.* [eingeboren;] rodowita mowa, [Muttersprache.]

Rodowy, *adj.* [Geschlechts-, zum Geschlecht gehörig.]

Rodzajowy, *adj.* [Geschlechts-,]

Rodzaj, *aju*, *m.* [Geschlecht, Gattung, Art,] *f.*

Rodzajność, *i*, *f.* [Fruchtbarkeit,] *f.* rodzajny, *adj.* [fruchtbar.]

Rodzeński, *adj.* [Geschwister-.]

Rodzeństwo, *a*, *n.* [Blutsverwandten, insonders Geschwister.]

Rodzić, *nd.* 3. [gebähren, zeugen, zur Welt bringen, erzeugen.] się, [geboren werden, abstammen.]

…chtów (gen. Prochtowa) wieś pod Czarnobogiem (in Lausitz)
…ekka (gen. Przeka) Fl. Fiume in Croatien …
…wel (= Rzewla) ? [illegible]; Rewal [illegible]: biskup rzewalski
…

Rezultat Resultat
Prezjanie : w Królestwie Lomb. Weneckiem w delegacyi Widemskiej (Udine) w krainie inaczej Furlańskiem nazwanej w północno-wschodniej stronie od miast Venzone, Gemona i Cividale (= Forum Julii) w wąwozach wysokich gór karniskich i julijskich żyje gałązka Słowian pod imieniem Prezjanów i Słowinów (p. Szafarzyk). Fiskati ? Presan [illegible].
Dolina Prezjanska = canale della Resia. p. Rezia, Biała Retra p. Prylwic.

robota źle się płaci … Arbeit mit Krankheit [illegible], […]
robić. Inertia plus detrimenti facit (hominis) [illegible] torpedo, quam exercitio (Var. exercitatio corporis) – robota dla zdrowia przerabia się … [illegible] … artificium
regulae = [illegible], argumentum = [illegible] = artificium …

: Stinus Kukutki jastrzębiego rodu być powiada (Kl) cf. rożnie
… rodź; familia: kto nie ma w swoim rodzie siostry mnichy, a brata … zwie, zmarł ten rym (Pi. 1619) = rarus est familia in qua non sit … meretrix … (rodź) [illegible] … = rodź; [illegible]

Rój w Tadżu … przodkowanie albo marszałkowanie, regimen chorowity wodzie = ducere choros, dictare … tortum ducere funem … hopluxe; amplexare, ampiovare, ambuvare, … = marszałkować (ambarvalia)

Rec. …? Reiza … grzęda ? [illegible]

… Kilka rodowitych Szwedów [illegible]

… dzieci rodzeniu Ormiańskiego [illegible]

robak cf. [illegible] (p. rak), [illegible] (p. wiercić), chrobak, …
p. czerw, p. szczy…

…, rodzić, … = rodzajny … cerew, rodzi … [illegible]
… dobrze rodzi po którym gospodarz chodzi … [illegible]
domini … [illegible] … żaden się na świat z rozumem nie rodzi …
… A podobne [illegible] …

rowić = rozić, … robić się … Gdyby skręt blisko miasta robił … godzina się miasta … [illegible] … p. padź … rolnie
robić = wrócić, rauben, rollen, … [illegible] … robić się wyrobić; exercere (aliquid) … exercere … [illegible] …
Rabalta malarz [illegible]
Rubera zwany Espagnoletten [illegible]
Reuss p. Rusin.

Romandanowski (Dux Joannes ... Romandanowski ... ad ea fastigia evectus, ut qualuor ea sua gente annumerarit majores subsellii Senatus).

Roland paladyn i synowiec Karola Wielkiego

Ronneburg ... (1419)

Roëllas (el Clerigo Roëllas) urodzony r. 1560 w Sewilli;

Rogoźno zamek (f. Osia) nad Ossą;

Rogoźno nad jeziorem i rzeczką Wełną

Jakie ty rodzice swoie, tak cię uczczą dziatki twoie (Pr. 1619)

Rokosz ...

Rohowni ...

Rola ...

Rok ...

Ronić ...

Roić się ... gdy się pszczółki rojąć i kiedy królówka ...

Rodzic, *a, m.* [Vater, Erzeuger,] *m.* rodzic z kad ein woher Gebürtiger.]

Rodzica, *y, f.* [Gebährerinn, Mutter,] *f.*

Rodzice, *ców, pl.* [Aeltern, Vater und Mutter,] rodzicielski, *adj.*

Rodzina, *y, f.* [Verwandschaft, Familie, *f*; Geburtsort,] *m.*

Rodzinny, *adj.* [Geburts .]

Rodzony, *adj.* [geboren; leiblich;] rodzony polak, [ein geborner Pole.]

Róg, *ga, m.* [Horn, *n.* Geweihe; *tr.* Uebermuth; Ecke, *f.*

Rogacieć, *nd.* 2. [Hörner bekommen.]

Rogacizna, *y, f.* [Hornvieh,] *n.*

Rogacz, *a, m.* [Grosshorn, grossgehörnter Stier; Hirsch; *m.* Hornschlange, *f.* Hirschkäfer.]

Rogal, *a, m.* [eine Art Brod in Gestalt eines Horns, Küpfel.]

Rogalica. *y, f.* eckig Gras,] *n.*

Rogatka, *i, f.* [gewöhn, rogatki, *pl.* Schlagbaum,] *m.*

Rogaty, *adj.* [gehörnt, mit Hörnern auf dem Kopfe.]

Rogowacieć, *nd.* 2. [hornig werden, zu Horn werden.]

Rogowaty, *adj.* [hornartig, wie ein Horn.]

Rogówka, *i, f.* [Bügelrock, Reifrock, *m* Schürleibchen,] *n.*

Rogownik, *a, m.* [Hornarbeiter,] *m.*

Rogowy, *adj.* [von Horn-, hörnern-.]

Rogoż, *y,* Rogoża, *y,* Rogozina, *y, f.* Binsen; Binsenmatte,] *f.*

Rogoźnik, *a, m.* [Binsendeckermacher, Mattenmacher,] *m.*

Rohatyna, *y, f.* [Wurfspiess,] *m.*

Rohatyniec, *ńca,* Rohatnik, *a, m.* [mit Wurfspiess bewaffneter, Wurfspiessträger.] *m*

Roić się, *rec. nd.* 3. [schwärmen, (von Bienen,) *fig.* w głowie schwärmen.]

Rojowisko, *a, n.* [Schwarm, Haufen,] *m.*

Rok, *u, m* [Jahr, *n,* in *pl.*] lata [Jahre.

jurid. roki [Gerichtstermin, Vorladung vors Hofgericht.]

Rokicina, *y, f.* [Zwergweide,] *f.* rokicinowy, *adj.*

Rokieta, *y, f.* [Chorhemde der Domherrn und Bischöfe.] *n.*

Rokita, *y, f.* [Sandweide,] *f.* rokitowy; *adj.*

Rokosz, *u, m.* [Aufstand, Rebellion, *f.* Aufruhr.] *m.*

Rokoszanin, *a, m.* [Aufrührer, Rebelle,] *m.*

Rokoszować, Rokoszyć się, *rec.* [wieder jemand auftretten.]

Rokoszowka, *i, f.* [eine Art Birnen.]

Rokoszowy, *adj.* [den Aufstand betreffend.]

Rokować, *nd.* 2. [rathen, berathschlagen, weissagen; vorladen, citiren.]

Rola, *i, f.* [Rolle, *f,* Ackerfeld, Ackerland Feld,] *n.*

Rolnictwo, *a, n.* [Feldbau, Landbau, *m.* *coll.* Landleute.]

Rolniczy, *adj.* [den Ackerbau betreffend, Feldbau .]

Rolniczyć, *nd.* 4. [der Landwirthschaft obliegen.]

Rolnik, *a, m.* [Feldbauer, Landmann, Ackersmann,] *m.*

Rolny, *adj.* [Feld Acker-.]

Romans, *u, m.* (Romansik, *dim.*) [Roman,] *m.*

Romansista, *y, m.* [Romanenschreiber,] *m*

Romansować, *nd.* 2. [Liebschaften treiben, romansiren.]

Romansowy, *adj.* [Romanen-.]

Rondel, *dla, m.* (Rondelek, *lka. dim.*) Bratpfanne,] *f.*

Ronić, *nd.* 3. [fallen lassen, verlieren, verschütten, *eig u. fig.*] ronić łzy, Thränen vergiessen.]

Ront, *u, m.* obchód [Runde, Ronde] *f.*

Ropa, *y, f.* [Eiter, Eitermaterie, *f.* [Bergwachs, Judenpech.]

Ropić, nd. 3. [eitern machen, eitern lassen,] się. [eitern.]
Ropucha, y. f. [Kröte, f. milit: eiserne Mörserlavette,] f. ropuszy, adj.
Roraty, pl. [Adventsmesse,] f. roratny, adj.
Rosa, y. f. [Thau,] m.
Rosć, ob. Rosnać.
Rościć, nd. 3. [rege machen, Argwohn schöpfen, Prätensionen machen.]
Rosić. nd. 3. [mit Thau benetzen, bethauen.]
Rosiczka, i, f. Rośnik, a, m. [Sonnenthau,] m.
Rosisty, adj. Rosisto, adv. [voll Thau, thauig, bethaut.]
Roślina, y, f. [Pflanze, f. Erdgewächs. n. roślinny, adj. [Pflanzen ,]
Rośliniarnia, i, f. [Treibhaus, Gewächshaus,] n.
Roślinisty, adj. [pflanzenreich, krautreich.]
Roślinopisarz, a, m. [Pflanzenbeschreiber, Botaniker,] m.
Roślinopismo, a, m. botanika, [Kräuterlehre, Pflanzenkunde,] f.
Rosnać, nd. 2. [wachsen, sich vermehren hervorkommen, entstehen.]
Rosół, u, m. (Rosołek, dim.) [Fleischbrühe, Suppe,] f. rosołowy. adj.
Rostek; stka, m, [Zweig, Sprosse,] m.
Rossya, yi, f. [Russland, n. rossyjski, adj [russisch.]
Rossyanin, a, m. [Russe,] m. Rossyanka, i, f. [Russin.] f.
Roszczka, i, f. [Rütchen, n. kleine Ruthe, f. Zweig.] m,
Roszt, u, Ruszt, u, m. [Rost, Bratrost,] m.
Rosztować, Rusztować, nd. 2. [Gerüst bauen, rüsten.]
Rosztowanie, a, n. [Gerüste der Maurer.] n.

Rosztowisko, a. n. [Rosthügel, wo das Erz abgeschmolzen wird,] m.
Rosztowny, adj. [Schmelz-, zum Abschmelzen gehörig.]
Rota, y, f. [Rotte, Reihe Soldaten, f. Eidesformel, Eidesrotel,] f.
Rotman, a, m [Lothsmann, Lothse, m, rotmański, adj.
Rotmańczuk. a, m. [Unterlothse,] m.
Rotmaństwo, a, n, [Gewerbe eines Lothsen.] n.
Rotmistrz, a, m. [Rittmeister,] m. rotmistrzowski, adj.
Rotowy, adj. [Rotten-.]
Rów, u. m. (Rowek, dim.) [Graben,] m.
Rówiennica, y, f. [die mit einer andern gleichen Alters ist, Gespielinn, Gefärthinn.] f.
Rówiennictwo, a, n. [Gleichheit des Alters oder Standes.]
Rówiennik, a, m. [der gleichen Alters oder Standes ist, Gespiel,] m.
Rowisty, adj. [voll Graben.]
Równać, nd. 1. [ebnen, eben und gleich machen, vergleichen.]
Równia, i, f. [gleiche Fläche. Ebene ;f. Gleichgewicht, n. Gleichheit.]
Równianka, i, f. [gerades Stroh.]
Równie, adv. [gleichsam, auf gleiche Art, eben so.]
Równik, a, m. [Gleichmesser, Aequator,] m.
Równina, y. f. [Ebene, f. Flachland, n. Fläche.] f.
Równo, adv. [eben, gleich;] równo ze dniem, [mit Tagesanbruch.]
Równobok, u, m. [gleichseitige Figur, f. Gleicheck,] m.
Równobrzmiący, adj. [gleichtönend, gleichlautend.]
Równoległy, adj. [gleichlaufend, parallel.]
Równość, i, f. [Gleichheit,] f.

Prostisław, ruski książę, małżonek królowy Kunhuty.
Prostok nadmorskie miasto (r. 1323)

[illegible] ż. Rota [illegible] ile rana
[illegible] ziarno ziaba Ruabi, Ruif (szron – [illegible],

ruszają się koło niego ludzi wielka rota (Kl. / roty).

Rosa S. रस [illegible] rość u rośnie, z Kreas, drzewina się wyż
rość [illegible] źrzeć [illegible], arbos, chrost, krzewić, karmić
[illegible] poemie u paemu [illegible] (ruh), orioz,
[illegible] E. rise [illegible], drzewo [illegible], rosnąć, prosty?
[illegible] cf. krzew [illegible]

[illegible], grabić, grob, jakimś rowem uderzyć [illegible]
cf. gremium = grabie, grabie, rwać, orać, [illegible] = broda [illegible] pród.
[illegible] równemny twój [illegible]

[illegible] warkocz, sam; degrumare, [illegible]
[illegible] prawy [illegible]

[illegible] mojej nie swą równią [illegible]
[illegible] prosty [illegible]

[illegible] fasciculus florum odoratorum

[illegible] w piękle jej (Katowni) nie masz równia (Kl.

ornać cf. rod, rość [illegible] rośnie; cf. [illegible] Droga.
cf. grosz [illegible] zrada, [illegible], grandeur, crear
[illegible]
[illegible] = tak dla [illegible]
[illegible] (dołrzego, [illegible]), [illegible]
[illegible] przyymana do potrzeb [illegible] wadka
[illegible]

[illegible] zimie [illegible]

perinde, proinde (przez [illegible]), pariter.

Różano: Czarnecki poddał (królowi Szwedzkiemu) [illegible] pod Gołąb a sam się aż w Mazowszu pod Rożano ustanowił (gdzie [illegible] gdzie było woysko Litewskie.

równy i [illegible] [illegible] (w [illegible] mit [illegible]), cf. compar = [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] i cf. zwalić [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible]

[illegible] o - [illegible], równa się zawsze [illegible] [illegible] [illegible] równego Pana [illegible] [illegible] [illegible]. Równy z równego się weseli, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], cf. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]), rów cf. urwa - [illegible] cf. comparare [illegible] = [illegible] [illegible]),

[illegible] [illegible], grono, [illegible] (= grono), cf. [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

Nie po czerwcu, kiedy róża spada (Pol. 1619)
Róża bobkowa = ptichewice; 2. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (malva major, [illegible] rosea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) v czerwona ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]). v polna [illegible] [illegible], rosa canina, rubus caninus, cynosbatum, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]); v. [illegible] ([illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible];

Rozchodnik wielki (sedum majus, aizoon majus, ambrosia, zoophthalmum amorumnon, hypogeson, digitellum, oculus, buphthalmum, stergethron, semper vivum majus, sedum, [illegible], sesuvium, vitalis barba Jovis, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]); v. mały = rojownik (sedum minus, sempervivum minus, [illegible], erithales, chrysothales, trithales, [illegible], [illegible])

[illegible] rozbicie okrętu przygotował się do Boga (1601) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Nie straszny nagłemu rozbój (1619) = cantabit vacuus coram latrone [illegible]

Równowaga, *i*, *f*. [Horizontalwage, *f*. Gleichgewicht,] *n*.

Równy, *adj*. [eben, gleich, grade, von gleicher Art.]

Rowowy, *adj*. [Graben-.]

Rój, *oju*, *m*. [Schwarm, Bienenschwarm, grosser Haufe,] *m*.

Rojny, *adj*. [schwärmend wie die Bienen.]

Róża, *y*. *f*. [Rose,] *f*.

Różańcowy, *adj*. [den Rosenkranz betreffend.]

Różaniec, *ńca*, *m*. [Rosenkranz.] *m*.

Różany, *adj*. [Rosen-, rosenroth.]

Rozbaczyć się, *rec*. dk. 4. [prüfen, untersuchen, durchsehen.]

Rozbeczyć się, *rec*. dk. 4. [in lautes Weinen ausbrechen.]

Rozbestwić, dk, 3. kogo [einen ganz wild machen.]

Rozbić, dk. 2. Rozbijać, *nd*. 1. [zerschlagen, zerschmettern;] na drodze, [Strassenraub treiben.]

Rozbicie, *a*, *n*. okrętu, [Schiffbruch,] *m* obozu [das Lager aufschlagen.]

Rozbiec się, dk. 2. [verschiedentlich sich verlaufen; in Laufen kommen.]

Rozbierać, *ob*. Rozebrać.

Rozbieracz, *a*, *m*. [Zerleger, Zergliederer,] *m*.

Rozbieralny, *adj*. [auseinander nehmbar.]

Rozbiór, *u*. *m*. [Rozbiorka, *i*, *f*. [Zerlegen, Vertheilen,] *n*.

Rozbiorowy, *adj*. [auflösend, zerlegend.]

Rozbitek, *tka*, *m*. [Schiffsbrüchiger,] *m*.

Rozbój, *oju*, *m*, Rozbójstwo, *a*, *n*. [Strassenraub, *m*. Räuberey,] *f*.

Rozbójca, *y*, Rozbójnik, *a*, *m*. [Strassenräuber, Räuber,] *m*.

Rozbójczyna, *y*, *f*. [Räuberinn,] *f*.

Rozbójnia, *i*. *f*. [Räuberhöhle, Mördergrube, Raubnest,] *n*.

Rozbójniczy, *adj*. [Raub-, Räuber-.]

Rozbracić się z kim, *rec*. dk. 3. [mit einem Freundschaft brechen.]

Rozbrat, *u*, *m*. [Aufkündigung der Freundschaft,] *f*.

Rozbroić, dk. 3. Rozbrajać, *nd*. 1. [entwaffnen.]

Rozbrykać się, dk. 1. [in Uebermuth gerathen, übermüthig werden.]

Rozburzyć, dk. 4. Rozburzać, *nd*. 1. [zertrümmern, zerstören.]

Rozburzyciel, *a*, *m*. [Zertrümmerer, Zerstörer,] *m*.

Rozchęcić, dk 3, sehr anspornen, anreitzen.]

Rozchód, *u*, *m*. [Auseinandergehen, *n*, Absatz, *m*. Ausgabe,] *f*.

Rozchodnik, *a*, *m*. [Hauswurz.]

Rozchodowy, *adj*. [zum Verbrauch; Ausgabe.]

Rozchodzić, *ob*. Rozejść.

Rozchorzeć się, *rec*. [schwer krank werden.]

Rozchwycić, dk. 3. [stückweise an sich reissen, wegraffen, gierig wegreissen.]

Rozciąć, dk. 2. Rozcinać, *nd*. 1. [entzwei hauen; zertheilen.]

Rozciąg, *u*, *m*. [Ausdehnung, *f*. Raum,] *m*.

Rozciągle, Rozciągło, *adv*. [ausgedehnt, gedehnt.]

Rozciągłość, *i*, *f*. [Ausdehnung, Weite, *f*. Raum,] *m*.

Rozciągnąć, dk. 2. [ausdehnen, ausbreiten, ausstrecken, aufspannen.]

Rozciec się, *rec*. dk. 2, [zerfliessen.]

Rozciecz, *y*, *f*. Rozciek, *u*, *m*. [Zerfliessen, Zerströmen.] *n*.

Rozcieczny, Rozciekły, *adj*. [flüssig.]

Rozcieńczyć, dk. 4. [verdünnen.]

Rozcierać. *ob*. Rozetrzeć.

Rozcieracz, *a*, *m*. [Zerreiber,] *m*. rozcieralny, *adj*. [zerreibbar.]

Rozcież, *ob*. na Oścież.

Rozcinać, *ob*. Rozciąć.]

Rozcinek, *nku*, *m*. [Abschnitt, *m*. Abschneidsel,] *n*.

Rozcisnąć, dk. 2. [aus einander werfen, zerwerfen.]

Rozczepirzyć dk. 4. [ausbreiten, aussprełzen.]

Rozczłonkować, dk. 2. [zerlegen, zergliedern, zertheilen.]

Rozczochrać, dk. 2. [die Haare zerzausen.]

Rozczosać, Rozczesać. dk. 2. [auskämmen, auseinander kämmen.]

Rozczulić, dk. 3, Rozczulać. *nd.* 1. [einen innig rühren.]

Rozczyn, *u*, *m*. [eingerührter Teig, Sauerteig, *m*. Sauerstoff,] *m*.

Rozczynić, dk. 3. [durchrühren, einknetten; auflösen.]

Rozczytać się, *rec*. dk. 1. [ins Lesen gerathen.]

Rozdać. dk. 1. Rozdawać, *nd*. 1. [vertheilen, vergeben.]

Rozdąć, dk. 2. [aufblasen, sehr anschwellen machen.]

Rozdarować, dk. 2. [austheilen, verschiedentlich verschenken.]

Rozdąsać kogo. dk. 1. [aufgebracht machen, aufbringen.]

Rozdalny, *adj*. [freygebig.]

Rozdajny, *adj*. [austheilbar, was au-getheilt wird.]

Rozdawać, *ob*. Rozdać.

Rozdawacz, *a*, *m*. [Austheiler, Vertheiler, Ausgeber,] *m*.

Rozdawnictwo, *a*, *n*. [Austheilen, Vertheilen,] *n*.

Rozdeptać, dk. 2. [zertretten, austretten.]

Rozdłubać dk. 2. [zerklauben, ausklauben, aushöhlen.]

Rozdmuchnąć, dk. 2. [zerblasen, zerwehen, verwehen.]

Rozdobruchać się, *rec*. dk. 1. [überaus gut und gnädig seyn,]

Rozdół, *u*, *m*. [tiefe Höhlung,] *f*.

Rozdrapać, dk. 2. [zerfetzen, zerreissen.]

Rozdrażnić, dk. 3. Rozdrażniać, *nd*. 1. [aufbringen, entrüsten, reitzen.]

Rozdrobić, dk. 3. [in kleine Theile zerstückeln, zerbröckeln,]

Rozdroga, i, *f*. Rozdroże, *a*, *n*. [Scheideweg, *m*. Irrweg,] *m*.

Rozdwoić, dk. 3. Rozdwajać, *nd*. 1. [entzweyen, zertheilen.]

Rozdymać, *ob*. Rozdąć.

Rozdział, *u*, *m*. [Theilung, Abtheilung, *f*. Abschnitt,] *m*.

Rozdziczeć, do. 2. [verwildern, wild werden.]

Rozdzielić, dk. 3. Rozdzielać, *nd*. 1. [zertheilen, eintheilen.]

Rozdzielność, *i*, *f*. [Theilbarkeit,] *f*.

Rozdzielny, *adj*. Rozdzielnie, *adv*. [theilbar, abgethielt.]

Rozdzierać, *ob*. Rozedrzeć.

Rozdzieracz, *a*, Rozdzierca, *y*, *m*. [Zerreisser,] *m*.

Rozdziew, *u*, *m*. [Aufreissen des Rachens des Mauls,] *n*.

Rozdziewić, dk. 3. [das Maul aufsperren, aufreissen.]

Rozebrać, dk. 2. [auseinender legen, zerlegen; auseinander nehmen.]

Rozednić się, dk. 3. [Tag werden, licht werden.]

Rozedrzeć, dk. 2. [zerreissen, von einander reissen.]

Rożek, *żka*, *m*. [Hörnchen, *n*. rogal, Küpfel,] *m*.

Rożen, *żna*, *m*. [Bratspiess,] *m*.

Rożeniec, *ńca*, *m*. [Rosenwurz,] *f*.

Rozepchnąć, [ausspreitzen, aufblasen, aufblähen.]

Rozerwać, dk. 2. [von einander reissen, entzwei reissen, zerstreuen, sich unterhalten.]

Rozerznąć, dk. 2. [entzwei schneiden, von einander schneiden.]

Rozesłać, dk. 2. [ausbreiten; verschiedentlich ausschicken, aussenden.]

Rozesłaniec, *ńca*, *m*. [einer aus der Zahl der Apostel.]

[illegible] na dwoje, jak śledzia rozdarta (K.); wilk rozdarł [illegible] owcę [illegible] (1587) [illegible]

[illegible] jak [illegible] (Ch. 1629). rożki [illegible]

[illegible] pieką na rożnie [illegible] popiele [illegible] rozdarte [illegible] (Ch. 1629) [illegible]

[illegible] motyka [illegible] (Ch. 1629) [illegible]

Rozkaruięgy tył: już nas tu żaden na świecie znajomy nie
czytaj (a bole frygny) ani się już z nami witaj (Klon. Żale)

Rozpaczyas = biesiada rozpustna, kupa nazbyt biesiad

próżno farby na kamieniu kamieniem rozcierasz.

[illegible] winna różga = winorośl.
[illegible] praszczę, chróst, [illegible] krzew.
Złośnica niedorostka naprzód rózgą karzą (Kl): Kogo za
dzieci nie karzą rózgą, tego kat mieczem karze (B. 1619) [illegible] żerdź
[illegible] iglica [illegible] [illegible] trzcinek,
[illegible] czerwony

Rozespać się, dk. 2. [ganz verschlaffen seyn, tief ins Schlafen kommen.]
Rozeta, y, f. [Rosete, f. eine Art geschliffener Diamanten.]
Rozetrzeć, dk. 2. [zerreiben.]
Rozewrzeć, dk. 2. [aufmachen, aufsperren, öffnen.]
Rozejm, ob. Rozjem.
Rozejść się, dk. 2. [aus einander gehen; sich ergehen.]
Rozeznać, dk. 1. [unterscheiden.]
Rozeznawacz, a, Rozeznawca, y, m. [Unterscheider, Beurtheiler,] m.
Rózga, i, f. [Ruthe, f. Zweig,] m. przez rózgi biegać, [Spiessruthen laufen, Gassen laufen.]
Rozgadać się, rec. dk. 1. [ins Plaudern kommen.]
Rozgałęzić, dk. 3. [in Zweige verbreiten.]
Rozgarnąć, dk. 2. [aus einander scharren, aus einander bringen.]
Rozgłos, u. m. [ausgestreutes Gerücht, Verbreiten des Schalls,] n.
Rozgłosić, dk. 3. Rozgłaszać, nd. 1. [ruchbar machen, ausbreiten.]
Rozgłosiciel, a, m. [Ausbreiter, Bekanntmacher;] m.
Rozgnić się, dk. 2. [ganz zerfaulen, durch faulen.]
Rozgnieść, dk. 2. [zerknetten.]
Rozgniewać, dk. 1. [erzürnen, erbittern;] się, [sich erzürnen.]
Rozgnoić, dk. 3. [faulen machen.]
Rozgon, u, m. [Voneinanderjagen,] n.
Rozgorzeć się, rec. dk. 2. [sich entzünden, entbrennen, erhitzen.]
Rozgościć się, [sich bequem machen; sich wo festsetzen.]
Rozgotować, dk. 2. [zerkochen.]
Rózgowy, adj. [Ruthen-, von der Ruthe.]
Rozgraniczyć, dk. 4. Rozgraniczać, nd, 1. [abgränzen, abtheilen.]
Rozgrodzić, dk. 3. [entzäunen, den Zaun auseinder nehmen.]

Rozgrom, u, m. [Zerstreuung des Feindes,] f.
Rozgromić, dk. 3. [den Feind schlagen, zerstreuen.]
Rozgryść, dk. 2. [zerbeissen, aufbeissen.]
Rozgrzać, dk. 2. [erwärmen.]
Rozgrzeszyć, dk. 4. Rozgrzeszać, nd. 1. [entsündigen, absolviren.]
Rozhuk, u, m. [Getöse, Toben,] n.
Rozhulać się rec. dk. 1. [unbändig lustig seyn.]
Rozhultaić, dk. 3. [zügellos machen, liederlich machen.]
Rozjaśnić, dk. 3. [ganz leuchtend machen.]
Rozjątrzyć, dk. 4. Rozjątrzać, nd. 1. [eitern machen, tr. erbittern.]
Rozjazd, u, m. [Auseinanderfahren,] n.
Rozjechać się, rec. dk 2. [aus einander fahren, wegfahren.]
Rozjem, Rozejm, u, m. [Beylegen des Streits, n. Vertrag, m. Waffenstillstand,] m.
Rozjemca, y, m. [Schiedsrichter,] m.
Roziskrzyć, dk. 3. [entzünden, funkeln machen.]
Rozjurzyć, dk. 4. [ganz geil machen, zur Geilheit entflammen.]
Rozjuszyć, dk. 4. [jauchig machen, ergrimmen.]
Rozkaz, u, m. [Befehl, m. Gebot,] n.
Rozkazać, nd. 2. [befehlen, anbefehlen, gebieten.]
Rozkład, u, m. [Zerlegen, Zertheilen.] n.
Rozkładać, ob. Rozłożyć.
Rozkładny, adj. [zerlegbar, zertheilbar.]
Rozkleić, dk. 3. Rozklejać, nd. 1, [von einander leimen, auflösen.]
Rozkochać się, rec. dk 1. [sich sehr verlieben.]
Rozkołysać, dk. 2. [schwänken, schaukeln machen.]
Rozkopać, dk. 2. [zergraben, aus einander graben.]

Rozkorzenić, dk. 3. Rozkorzeniać, nd. 1. die Wurzeln verbreiten.]
Rozkosz, y, f. [Wollust, Lust, f. höchstes Vergnügen,] n.
Rozkoszny, adj. Rozkosznie, adv. [wollüstig, lustig, vergnügt.]
Rozkroczyć, dk. 4. Rozkraczać, nd. 1. [ausspreitzen.]
Rozkręcić, dk. 3. Rozkręcać, nd. 1. [aufdrehen.]
Rozkroić, dk. 3. Rozkrajać nd. 1. [von einander schneiden.]
Rozkruszyć, dk. 4. [ganz zertrümmern.]
Rozkrwawić, dk. 3. Rozkrwawiać, nd. 1. blutig machen.]
Rozkrzewić, dk. 3. Rozkrzewiać, nd. 1. [fortpflanzen, vermehren.]
Rozkuć, dk. 2. [zerschmieden, zerhämmern.]
Rozkudlić, dk. 3. [die Haare ganz zerzausen.]
Rozkupić, dk. 3. [alles wegkaufen.]
Rozkwiecić, dk. 3. [aufblühen machen.]
Rozkwilić, dk. 3. Rozkwilać, nd. 1. [zärtlich rühren.]
Rozkwitnąć, dk. 2. [aufblühen.]
Rozlać, dk. 2. Rozlewać, nd. 1. [vergiessen, verschütten.]
Rozłączyć, dk. 4, Rozłączać, nd. 1. [absondern, trennen.]
Rozłakomić, dk. 3. [lüstern machen, gelüsten lassen.]
Rozłamać, dk. 2. [entzwei brechen, zerbrechen.]
Rozlegać się, rec. dk. 1. [erschallen; sich verbreiten, ausbreiten.]
Rozległość, i, f. [Raum, m. Weitläuftigkeit,] f.
Rozległy, adj. [eine Ausdehnung habend, weitläuftig.]
Rozlew, u, m. [Ausgiessen, Vergiessen, n. Ausguss, m. Austretten eines Flusses,] n. krwi [Blutvergiessen,] n.

Rozliczność, i, f. [Mannigfaltigkeit,] f.
Rozliczny, adj. Rozlicznie, adv. [mannigfaltig, verschiedentlich.]
Rozliczyć, dk. 4. Rozliczać, nd. 1. [abzählen.]
Rozłóg, u, m. [weiter Raum, grosser Platz, Geräumigkeit,] f.
Rozłożyć, dk. 4. Rozkładać, nd. 1. [zerlegen, vertheilen.]
Rozłożystość, i, f. [Ausdehnung f. Raum,] m.
Rozłożysty, adj. [weit ausgestreckt, ausgebreitet.]
Rozludnić, dk. 3. Rozludniać, nd. 1. [bevölkern.]
Rozłup, u, m. [Spalte, f. Plündern, Wegraffen,] n.
Rozłupić, dk. 3. Rozłupać, dk. 2. [aufspalten, zerspalten.]
Rozmachać, dk. 1. [in die Schwinge bringen, schwänken.]
Rozmącić, dk. 3. Rozmącać, nd. 1. [in Wasser auflösen, einrühren, trübe machen.]
Rozmaczać, ob. Rozmoczyć.
Rozmaitość, i, f. [Mannigfaltigkeit,] f.
Rozmaity, adj. Rozmaicie, adv. [mannigfaltig, verschiedentlich.]
Rozmamać się, rec. dk. 1. [die Brust entblössen, wie eine Saugamme.]
Rozmarnować, dk. 2. [verschwenden, durchbringen.]
Rozmarszczyć, dk. 4. [entrunzeln, entfalten.]
Rozmaryn, u, m. [Rosmarin,] m. rozmarynowy, adj.
Rozmarzyć, dk. 4. Rozmarzać, nd. 1. [betauben, schwindlich machen.]
Rozmiar, u, m. [Ausmessen, Abmessen, n. [Verhältniss,] n.
Rozmieść, dk. 2. Rozmiatać, nd. 1. [von einander werfen, auskehren.]
Rozmiękczyć, dk. 4. Rozmiękczać, nd. 1. [erweichen, durchweichen,]
Rozmięknąć, dk. 2. [ganz weich werden.]

Rozchodnik, [illegible], cotyledon minor, [illegible], umbilicus veneris minor, sedifolia.

Rozłup (ziele) = Tomikamień wielki (saxifragia

Roskosz od radość, radości, od [illegible]

[illegible] kładzi, kwiecie, piękne liście (kl.

Rozłamano [illegible] = rozłupować

[illegible] Sob, [illegible]) od maj

[illegible]

[illegible] (libanotis coronaria, rosmarinum coronarium, [illegible]),

[illegible] (libanotis, rosmarinum [illegible]),

[illegible] = świnia bagno (rosm. silvestr.)

Różnatow [illegible] Bakow.

Roiny [illegible]

rozmyślić się [illegible]

[illegible] Pan Bakanowski a woźnica [illegible]

Rożmienić, dk. 3. Rozmieniać, *nd.* 1. [umwechseln, einwechseln]

Rozmierca, *y*, *m*. [Ausmesser, Abmesser,] *m*.

Rozmierzyć, dk. 4. Rozmierzać, *nd.* 1. [ausmessen.]

Rozmnożyć, dk. 4. Rozmnażać, *nd.* 1. [vermehren, vervielfältigen.]

Rozmnożyciel, *a*, *m*. [Verbreiter, Ausbreiter,] *m*. rozmnożycielka, *i*, *f*. [Vermehrerinn,] *f*.

Rozmoczyć, dk. 4. Rozmaczać, *nd.* 1. [aufweichen, einweichen.]

Rozmoknąć, dk. 2. [aufgeweicht seyn, durchweichen.]

Rozmowa, *y*, *f*. [Gespräch, *n*. Unterredung,] *f*.

Rozmówić się, *rec.* dk. 3. [sich besprechen, mit einander sprechen.]

Rozmownica, *y*, *f*. [Sprachzimmer,] *n*.

Rozmowność, *i*, *f*. [Gesprächigkeit,] *f*.

Rozmowny, *adj*. Rozmownie, *adv*. [gesprächig, Gesprächs-,]

Rozmysł, *u*, *m*. [Bedenken, Ueberlegen, Erwägen, *n*. Bedacht,] *m*.

Rozmyślacz, *a*, *m*. [Erwäger, Betrachter,] *m*.

Rozmyślić, dk. 3. Rozmyślać, *nd.* 1. [erwägen, durchdenken.]

Rozmyślność, *i*, *f*. [Ueberlegung, Bedachtsamkeit,] *f*.

Rozmyślny, *adj*. Rozmyślnie, *adv*. [vorsetzlich, überlegt, bedachtsam.]

Różnić, dk. 3. [unterscheiden,] się [verschieden seyn.]

Różnica, *y*, *f*. [Unterschied *m*. Verschiedenheit, *f*. Uneinigkeit,] *f*.

Różnie, *adv*. [verschiedentlich, auf mancherley Art.]

Rozniemoc się, dk. 2. [sehr krank werden, schwer erkranken.]

Roznieść, dk. 2. Roznosić, *nd.* 3. [herumtragen, umtragen.]

Roznosiciel, *a*, *m*. [Herumträger,] *m*. roznosicielka, *f*.

Różnowierca, *y*, *m*. [der einen andern Glauben hat,] *m*.

Różny, *adj*. [verschieden, nicht einerley, ungleich.]

Różowy, *adj*. [Rosen-; rosenfarbig.]

Rozpacz, *y*, *f*. [Verzweiflung.] *f*.

Rozpaczać, *nd.* 1. [verzweifeln;] się [sich werfen, aufspringen.]

Rozpad, *u*, *m*. [Auseinanderfallen,] *n*.

Rozpadlina, *y*, *f*. [Riss, *m*. Spalte,] *f*.

Rozpadły, *adj*. [voll Risse und Börsten.]

Rozpajać, *ob*. Rozpoić.

Rozpąki, *ów*, *pl*. [Spreitzstöcke in den Netzen.]

Rozpakować, dk. 1. [abpacken, auspacken.]

Rozpalić, dk. 3. Rozpalać, *nd.* 1. [erhitzen, entflammen, glühend machen.]

Rozpalisty, *adj*. [entzündbar, möglich glühend zu machen.]

Rozpaplać, dk. 1. [zerplappern, verplappern.]

Rozpar, *u*, *m*. [grosse Hitze,] *f*.

Rozparny, *adj*. [entzündend, entflammend, erhitzend.]

Rozparzyć, dk. 4. Rozparzać, *nd.* 1. [durchwärmen, erwärmen.]

Rozpasać, dk. 2. [aufgürten, den Gurt abnehmen, nachlassen.]

Rozpaść się, *rec.* dk. 2. [Risse bekommen, zerbersten.]

Rozpatrzyć, dk. 4. [durchsehen, prüfen, genau erwägen.]

Rozpęcznieć, dk. 2. [sehr aufquellen, dick anlaufen.]

Rozpęczyć, dk. 4. [aufquellen machen.]

Rozpęd, *u*, *m*. [heftiger Schwung, Hinsturz,] *m*.

Rozpędzić, dk. 4. Rozpędzać, *nd.* 1. [vertreiben, zerstreuen;] się [ins Laufen gerathen, hinstürzen.]

Rozpęknąć się, *rec*, dk. 2. [zerplatzen, zerbersten.]

Rozpętać, dk. 1. [entfesseln, frey machen.]

Rozpiąć, dk. 2. [ausspannen; aufknöpfen, aufhefteln.]

Rozpić się, dk. 2. [sich dem Trunke ergeben.]

Rozpieczętować, dk. 2. [aufsiegeln, das Siegel aufbrechen.]

Rozpierzchnąć się, *rec.* dk. 2. [aus einander stieben, von einander fliehen, laufen.]

Rozpieścić kogo, dk. 3. [einen verzärteln.]

Rozpisać, dk. 2. [an viele schreiben;] się, [ins Schreiben gerathen.]

Rozpłakać się, *rec*, dk. [in Weinen ausbrechen, ins Weinen kommen.]

Rozpłaszczyć, dk. 4. [flach machen, platt schlagen.]

Rozpłatać, dk. 1. [entzwei spalten, zerspalten.]

Rozplemić, Rozplenić, dk. 3. [fortpflanzen, vermehren.]

Rozpleść, dk. 2. [aufflechten, ausplandern, auschwatzen.]

Rozpłód, *u*, *m*. [Fortpflanzung, Vermehrung, Brut.] *f*.

Rozpłodzić, dk. 3. [fortplanzen, vermehren; fruchtbar machen.]

Rozpłodziciel, *a*, *m*. [Fortpflanzer,] *m*.

Rozpłomienić, dk. 3. [entflammen, entzünden.]

Rozpłoszyć, dk. 4. [verscheuchen.]

Rozpłyn, *u*, *m*. [flüssiger Körper, etwas Flüssiges.]

Rozpłynąć się, *rec*. dk. 2. [auseinander schwimmen; zerfliessen.]

Rozpocząć, dk. 2. [anfangen, anheben.]

Rozpór, *u*, *m*, (Rozporek, *dim*.) [Trennung, *f*. Schlitz im Kleide,] *m*.

Rozporny, *adj*. [zertrennbar.]

Rozporządzić, dk. 3. Rozporządzać, *nd*. 1. [veranstalten; versorgen.]

Rozpościeracz, *a*, *m*. [Ausbreiter, Verbreiter,] *m*.

Rozpostrzeć, dk. 2. [ausstrecken, ausdehnen, ausbreiten.]

Rozpowiedzieć, dk. 2. [umständlich erzählen. erörtern.]

Rozpoznać, dk. 1. [deutlich erkennen, unterscheiden.]

Rozpożyczyć, dk. 4. [verschiedentlich ausleihen, gänzlich ausleihen.]

Rozpragniony, *adj*. [sehr dürstend.]

Rozpraszać, *ob*. Rozproszyć.

Rozprawa, *y*, *f*. [Unterredeung, Verhandlung; Abhandlung,] *f*.

Rozprawiać, *nd*. 1. [abhandeln, über etwas reden; etwas abthun.]

Rozprawność, *i*, *f*. [Gesprächigkeit, Redseligkeit,] *f*.

Rozprawny, *adj*. [redselig, gesprächig.]

Rozpróć, dk. 2. Rozparać, *nd*. 1. [auftrennen; auflösen.]

Rozproszeniec, *ńca*, *m*. [Verjagter, Zerstreuter, Flüchtling,] *m*.

Rozproszyć, dk. 4. [zerstieben machen, zerstreuen.]

Rozproszyciel, *a*, *m*. [Zerstreuer,] *m*.

Rozprowadzić, dk 3. [aus einander führen.]

Rozprząc, dk, 2. Rozprzęgać, *nd*. 1. [abspannen, auflösen, aufbinden.]

Rozprzedać. dk, 1, [gänzlich verkaufen, alles verkaufen.]

Rozprzestrzenić, dk. 3. Rozprzestrzeniać, *nd*. 1. [ausbreiten, erweitern.]

Rozprzestrzeniciel, *a*, *m*. [Erweiterer, Verbreiter,] *m*.

Rozpuk, *u*, *m*. [Zerplatzen, Zerbersten, *n*. Spalte,] *f*.

Rozpuklina, *y*, *f*. [Berste. Spalte, *f*. Riss,] *m*.

Rozpuknąć się, *rec*. dk. 2. [zerbersten, aufspringen.]

Rozpulchnieć, dk. 3. [auflockern, locker machen.]

= swawola, szalenstwo (molibin)

Rozpuścić, dk. 3. **Rozpuszczać**, *nd.* 1. [aus einander lassen; auflösen,] żagle, [Segel aufspannen;] się na co złego, [ausgelassen werden.]
Rozpusta, *y*, *f.* **Rozpustność**, *i*, *f.* [Ausgelassenheit,] *f.*
Rozpustnica, *y*, *f.* [liederliches Weib, Ausgelassene,] *f.*
Rozpustnik, *a*, *m.* [ausgelassener Mensch.]
Rozpustny, *adj.* **Rozpustnie**, *adv.* [ausgelassen, zügellos.]
Rozpytać się *rec.* dk. 1. [sehr nachfragen, nachforschen.]
Rozrąbać, dk. 2. [zerhacken, zerhauen, zerspalten.]
Rozrachować, dk. 2. [ausrechnen, berechnen.]
Rozrada, *y*, *f.* [Abrathen von etwas,] *n.*
Rozradnik, *a*, *m.* [Widerrather,] *m.*
Rozradować się. *rec.* dk. 2. [sich sehr freuen, hoch erfreut seyn.]
Rozradzić, dk. 3. **Rozradzać**, *nd.* 1. [wiederrathen, abrathen; ausreden.]
Rozranić, dk. 3. [sehr verwunden.]
Rozrazić, dk. 3. **Rozrażać**, *nd.* 1. [zerschlagen, verwunden.]
Rozrobić, dk. 3. **Rozrabiać**, *nd.* 1. [auflösen, einrühren, umarbeiten.]
Rozrodzenie, *a*, *n.* [Fortpflanzung, Vermehrung,] *f.*
Rozrodzić, dk. 3. **Rozradzać**, *nd.* 1. [fortpflanzen, vermehren.]
Rozroić się, dk. 3. [auschwärmen, in Schwarm sich vermehren.]
Rozropić, dk. 4. [eitern machen.]
Rozróżnić, dk. 3. **Rozróżniać**, *nd.* 1. [unterscheiden; veruneinigen.]
Rozróżniciel, *a*, *m.* [Unterscheider, Veruneiniger,] *m.*
Rozruch, *u*, *m.* [Tumult, Aufruhr, *m.* Unruhe,] *f.* rozruchowy, *adj.*
Rozruszyć, dk. 4. **Rozruszać**. *nd.* 1. [schwankend machen; aufbringen, erschüttern; in Bewegung bringen.]

Rozrywać, *ob.* **Rozerwać**.
Rozrywacz, *a*, *m.* [Zerreisser, Zerspalter, Wegraffer,] *m.*
Rozrywka, *i*, *f.* [Belustigung, *f.* Zeitvertreib, *m.* Ergötzung,] *f.*
Rozrywkowy, *adj.* [Vergnügungs-.]
Rozrząd, *u*, *m.* [Anordnung, ordentliche Abtheilung,] *f.*
Rozrządzić, dk. 3. **Rozrządzać**, *nd.* 1. [ordnen, ordentlich einrichten, verfügen, über etwas disponiren.]
Rozrządziciel, *a*, *m.* [Verfüger, Verordner,] *m.*
Rozrzedzić, dk. 3. **Rozrzedzać**, *nd.* 1. [verdünnen, dünner machen.]
Rozrzewnić, dk. 3. **Rozrzewniać**, *nd.* 1. [bis zu Thränen rühren.]
Rozrzucić, dk. 3. **Rozrzucać**, *nd.* 1. [vertheilen, auswerfen; umwerfen.]
Rozrzutnik, *a*, *m.* [Verschwender,] *m.* rozrzutnica, *y*, *f.* [Verschwenderinn,] *f.*
Rozrzutność, *i*, *f.* [Verschwendung,] *f.*
Rozrzutny, *adj.* **Rozrzutnie**, *adv.* [verschwenderisch.]
Rozrzynać, *ob.* **Rozerznąć**.
Rozrzynacz, *a*, *m.* [Zerschneider,] *m.*
Rozsada, *y*, *f.* [Setzpflanze. Krautpflanze zum Versetzen,] *f.*
Rozsądca, *y*, *m.* [Schlichter; Schiedsrichter,] *m.*
Rozsądek, *dku*, *m.* [Beurtheilung, *f.* Verstand,] *m.*
Rozsądnie, *adv.* [verständig, überlegt.]
Rozsądność, *i*, *f.* [Verstand, *m.* Gescheutheit, Klugheit,] *f.*
Rozsądny, *adj.* [verständig, gescheut, klug, vernünftig.]
Rozsadzić, dk. 3. **Rozsadzać**, *nd.* 1. [von einander setzen, versetzen.]
Rozsądzić, dk. 3. **Rozsądzać**, *nd.* 1. [beurtheilen, entscheiden.]
Rozsiać, dk. 2. **Rozsiewać**, *nd.* 1. [aussäen, ausstreuen.]

Rozsiadlina, y. f. [Spalte, Ritze,] f.
Rozsiec, dk. 2. Rozsiekać, nd. 1. [in Stücke zerbauen.]
Rozsiedlić, dk. 3. [hier und dort ansiedeln, ansässig machen.]
Rozsierdzić, dk. 3. [erzürnen, aufbringen.]
Rozsiewacz, a, m. [Aussäer, Ausstreuer,] m.
Rozsiodłać, dk. 1. [absatteln.]
Rozskoczyć się, rec. dk. 4. [aus einander springen.]
Rozskrzydlić, dk. 3. [die Flügel ausspreitzen.]
Rozsławić, dk. 3. Rozsławiać, nd. 1. [berühmt machen, ruchbar machen.]
Rozśmiać się, rec. dk. 2. [ins Lachen ausbrechen.]
Rozśmieszyć, dk. 4. Rozśmieszać nd. 1. [lachen machen, zum Lachen bringen.]
Rozsnowa, y. f. [Auseinanderweben, n. Entwickelung,] f.
Rozsnuć, dk. 2. Rozsnować, nd. 1. [entwickeln.]
Rozsocha, Rosocha, y, f. [Gabelast, m. Pflugsterze,] f.
Rozsochatość, i, f. [Zackigkeit, Gabelförmigkeit,] f.
Rozsochaty, Rozsochowaty, adj. [zackig, zweispitzig,]
Rozsrożeć, dk. 2. Rozsrożyć się, rec. dk. 4. [erbosst werden.]
Rozstać się, dk. 2. [von einander gehen, scheiden.]
Rozstąpić się, rec. dk. 3. [aus einader treten, Platz machen, zerfallen.]
Rozstawić, dk. 3. Rozstawiać, nd. 1. [verschiedentlich hinstellen.]
Rozstaj, aju, m. [rozstajna droga, [Scheideweg, m. Wegscheide,] f.
Rozstęp, u. m. [Zwischenraum, m. Oeffnung,] f.
Rozstępny, adj. [sich öffnend, aufthuend.]
Rozstroić, dk. 3. Rozstrajać, nd. 1. [umstimmen, verstimmen.]
Rozstrzał, u, m. [Zerschiessen, Verschiessen,] m.
Rozstrzelić, dk. 3. Rozstrzelać, nd. 1. [erschiessen; herum schleudern, aus einander sperren, zerstreuen.]
Rozstrzygnąć, dk. 2. Rozstrzygać, nd. 1. [zerschneiden; entscheiden.]
Rozsunąć, dk. 2. Rozsuwać, nd. 1. [aus einander schieben, rücken.]
Rozświecić, dk. 3. Rozświecać, nd. 1. [hell machen, erleuchten.]
Rozświetleć, dk. 2. [hell werden, lichter werden, sich aufklaren.]
Rozświeżyć, dk. 4. Rozświeżać, nd. 1. [erfrischen.]
Rozsworować, dk. 2. [loskoppeln; den Zügel schiessen lassen.]
Rozsyłać, ob. Rozesłać.
Rozsyłka, i, f. [das Hin- und Herschicken.]
Rozsypać, dk. 2. [verschütten, zerstreuen, ausstreuen.]
Rozsypka, i, f. [Zerstreuen, n. Zerstreuung,] f.
Rozsypny, adj. [verschüttbar.]
Rozszafować, dk. 2. [ausspenden, verthun, vergeuden.]
Rozszarpać, dk. 2. [zerreissen, zerfleischen, in Stücke reissen.]
Rozszczep, u, m. [Spalte, f. Riss,] m.
Rozszczepić, dk. 3. Rozszczepiać, nd. 1. [entzwei spalten, aufspalten.]
Rozszerzyć, dk. 4. Rozszerzać, nd. 1. [ausbreiten, erweitern.]
Rozszlochać się, rec. dk. 1. [ins Schluchzen und Weinen gerathen.]
Rozsznurować, dk. 2. [aufschnüren.]
Rozszrubować, dk. 2. [aufschrauben, aus einander schrauben.]
Rozszykować, dk. 2. [ordnen, ordentlich abtheilen.]

...nde na wielkiem morzu wyspy skały, tu się i owdzie
...żno rozstraclaty. Kl.

...wiellonie (lasu) ... (J. 1844)

...at. w ... nasi rozsypali ... nie było ...

... pince ... śmiesząc swoje rozszerzają ... Kl.

Rozwadów: z Mikołajowa przebywszy pagórek przyjechałem do wsi Rozwadowa: tu naprzód powitałem Dniestr poważny.

Rostrucharz = t. j. jednak kupiec, z. konny = hippocomus, mango equorum venalium; rostrucharstwo = [illegible] caballatio, [illegible].

Rostrucharstwo · mężowie (Cygani) bawią się roztrucharstwem, bawią frymarkami (Kl).

Rozterka: [illegible]

Roztarchane włosy (zerzaußt, turbatus)

Rozum tym niedoskonalszy, im od natury będzie dalszy (Kl.) co się na rozum wydaje, zaś [illegible] upadają, [illegible] [illegible] intelligant. Dobra noc rozumie, wiedząc [illegible] Bóg kiedy się z tobą [illegible] (ib.) [illegible] rozum [illegible], dobry skład, [illegible] rozumu [illegible] czas pomoże (ib.); [illegible] rozumu [illegible] kowal [illegible] ukuje (ib.). Każdy o sobie dobrze [illegible] [illegible], [illegible], zdanie, [illegible], Tot. Rozum bez miary [illegible] szalonego (ib.)

Rozwaga: rząd weźmie ten przedmiot pod dojrzałą rozwagę = [illegible]

– ozdobi diament złotem osadzony, w roztropnym sercu umysł uniżony (Pr. 1619)

roztruchan [illegible]
roztrwanić co = leda jako odbyć, przedać = rozprzedawać, rozpraszać.

Roztaczać, *ob.* Roztoczyć.]
Roztargnąć, dk. 2. Roztargać, *nd.* 1. [zerreissen, zerzausen; zerstreuen.]
Roztargnienie, *a*, *n.* [Zerstreuung,] *f.*
Roztargniony, *adj.* [zerstreut, unaufmerksam.]
Rozterk, *u*, *m.* Rozterka, *i*, *f.* [Zwietracht, Uneinigkeit.] *f.*
Roztłuc, dk, 2. Roztłukać, *nd.* 1. [zerstossen, zerbrechen.]
Roztoczyć, dk. 4. Roztaczać, *nd.* 1. [umzapfen; vergiessen; ausbreiten, verbreiten.]
Roztopić, dk, 3. Roztapiać, *nd.* 1. [zerschmelzen.]
Roztopniałość, *i*, *f.* [Zerschmelzbarkeit,] *f.*
Roztopnieć, dk. 2. [zerfliessen, zerschmelzen;]
Roztracić, dk. 2. Roztracać, *nd.* 1. [vergeuden, verschwenden.]
Roztrącić, dk. 3. Roztrącać, *nd.* 1, [zerschmettern, zerstossen.]
Roztropność, *i*, *f.* [Klugheit, Verständigkeit,] *f.*
Roztropny, *adj*, Roztropnie, *adv.* [klug, verständig, vorsichtig.]
Roztruchan, *a*, *m.* [grosser Pokal,] *m.*
Roztrwonić, dk. 3. Roztrwaniać, *nd.* 1. [vergenden, verschwenden.]
Roztrząsnąć, dk. 2. Roztrząsać, *nd.* 1. [durchrütteln: untersuchen.]
Rozstrzepać, dk. 2. [zerklopfen, zerschlagen.]
Roztrzepaniec, *ńca*, *m.* [leichtsinniger, zerstreuter Mensch.]
Roztrzepany, *adj.* [zerstreut, windig, leichtsinnig.]
Roztrzeźwić, dk. 3. Roztrzeźwiać, *nd.* 1. [wieder nüchtern machen, stärken, neue Kräfte geben.]
Roztuczyć, dk. 4. Roztuczać, *nd*, 1. [sehr mästen, fett machen.]
Roztwór, *u*, *m.* [Oeffung.] *f.*

Roztworzyć, dk. 4. Roztwarzać. *nd.* 1; öffnen, aufmachen, auflösen.]
Roztyć się, dk. 2. sehr fett werden.]
Roztyłość, *i*, *f.* [Dicke, Fettheit,] *f.*
Roztyrać, dk. 1. zerstreuen, verschwenden, vergenden.]
Rozum, *u*, *m.* [Vernunft, *f.* Verstand,] *m.*
Rozumieć, dk. 2. [verstehen, etwas kennen, wissen.]
Rozumnie, *adv.* [vernünftig, auf eine gescheute Art.]
Rozumność, *i*, *f.* [Weisheit, *f.* Verstand,] *m.*
Rozumny, *adj.* [vernünftig, verständig.]
Rozumować, *nd.* 2. [vernünfteln, Schlüsse machen.]
Rozuzdać, dk. 1. [entzäuen, entzügeln,]
Rozwaga, *i*, *f.* [Erwägen, Ueberdenken, Betrachten, Ueberlegen,] *n.*
Rozwalić. dk. 3. Rozwalać, *nd.* 1. [zertrümmern, zerstören.]
Rozwalina, *y*, *f.* Rozwaliska, *pl.* [Trümmer, Ruinen.]
Rozwarty, *adj.* Rozwarto, *adv.* [sperrweis, aufgemacht.]
Rozwarzyć, dk. 4. [sehr durchkochen, zerkochen, zersieden.]
Rozważność, *i*, *f.* [Ueberlegtheit,] *f.*
Rozważny, *adj.* Rozważnie, *adv.* [erwägend, ueberlegend.]
Rozważyć, dk. 4. Rozważać, *nd.* 1. [überlegen, prüfen, erwägen.]
Rozweselić, dk. 3. Rozweselać, *nd.* 1. [erheitern, fröhlich machen.]
Rozwiać, Rozwionąć, dk. 2. [zerwehen, verwehen.]
Rozwiązać, *dk.* 2. [aufbinden, aufknüpfen, auflösen.]
Rozwić, dk. 2. Rozwijać, *nd.* 1. [enthüllen aufwickeln, erweitern.]
Rozwielmożnić, dk. 3. [sehr mächtig machen,].

Rozwieść, dk. 2. Rozwodzić, nd. 3. [von einander sondern, ausbreiten; scheiden, trennen.]

Rozwiesić, dk. 3. Rozwieszać, nd. 1. [hier und dort aufhängen.]

Rozwięzły, adj. Rozwięzle, adv. [zügellos, ausgelassen.]

Rozwiklić, dk. 3. Rozwikłać, nd. 1. [aufwickeln, entwickeln.]

Rozwilżyć, dk. 4. Rozwilżać, nd. 1. [durchfeuchten.]

Rozwiązłość, i, f. [Zügellosigkeit, Ausgelassenheit,] f.

Rozwiązły, adj. Rozwiązle, adv. [zügellos ausgelassen.]

Rozwlec, dk. 2. Rozwlekać, nd. 1. [aus einander schleppen, ausdehnen.]

Rozwlekłość, i, f. [Ausgedentheit, Langweiligkeit,] f.

Rozwlekły, adj. Rozwlekle, adv. [ausgedehnt, langweilig.]

Rozwód, u, m. [Trennen, Scheiden, n; Ehescheidung,] f.

Rozwódka, i. f. [eine von Manne Geschiedene,] f.

Rozwodnić, dk. 3. Rozwodniać, nd. 1. [wässern, wässerig machen.]

Rozwodny, Rozwodowy, adj. [Scheidungs-.]

Rozwodzić, ob. Rozwieść.

Rozwolnić, dk. 3. Rozwalniać, nd. 1. nachlassen; erweichen.]

Rozwor, u, m. Rozwora, y, f. [Spalte, f. Sperrbaum am Wagen.] m.

Rozynek, nka, m. Rozynka, i, f. [Rosine, f.] rozenkowy. adj.

Rozżarty, adj. Rozżarcie, adv. [sehr erbittert, entbrannt.]

Rozżarzyć, dk. 4. Rozżarzać, nd. 1. [entflammen, erhitzen.]

Rozzłościć, dk. 3. Rozzłoszczać, nd. 1. [einen erbossen, ärgerlich machen.]

Rozzuć, dk. 2. Rozzuwać, nd. 1. [Geschühe ausziehen.]

Rtęć, ci, f. żywe srebro, [Quecksilber,] n.

Rubacha, y, m. [ein lustiger Bruder.]

Rubaszeństwo, a, n. [grosse Lustigkeit, f. Wohlleben,] n.

Rubaszny, adj. Rubasznie, adv. [zu lustig, sehr scherzhaft.]

Rubel, bla, m. [rublowy,] adj.

Rubin, a, m. Rubin, m. rubinowy, adj.

Rubryka, i, f. [Röthel, Rothstein,] m. Rubrik, f.

Ruch, u, m. [Bewegung, Rührung.]

Ruchać, nd. 1. [rücken, rühren, regen; się; [sich bewegen.]

Ruchawka, i. f. [Landsturm, m. Soldaten vom Landsturme.]

Ruchomość, i, f. [Bewegsamkeit, f. Geräthe, Mobiliar.]

Ruchomy, adj. [beweglich, bewegbar.]

Ruciany, adj. [Rauten-.]

Ruczaj, aju, m. [Bach,] m. ruczajny, adj.

Ruda, y, f. [Erz, n; Rost, Brand z B. im Getreide.]

Rudawy, ad. [wie Erz, erzfarbig, schmutzig, rostig; roth, rothhärtig.]

Rudnia, i, f. [Schmelzhaus.] n.

Rudnik, a, m. [Erzgraber, Bergknappe,] m.

Rudy, adj. [schmutzig, braun, erzbraun; röthlich.]

Rufian, a, m. [Kuppler,] m. Rufianka, i, f. [Kupplerinn,] f.

Rugować, nd. 2. [rügen, entfernen, vertreiben.]

Ruina, y, f. [Ruin, m, Zerstöhrung,] f.

Ruinować, ob. Burzyć.

Rum, u, m. [Rumor, Lärm, m, Rum,] Arak,] m.

Rumacya, yi, f. [gerichtlich anbefohlene Räumung eines Orts.]

Rumak, a, m. [türkischer Ross, Reitpferd,] n.

Rumel, la, m. [Rummelpicket,] n.

Rumianek, nku, m. [Kamille,] f. rumiankowy, adj.

ugen Npr. Rügen : rinc Rugen na D. norbai (Kloniaz) (Rożynski , wydanie III
udzin : porwie go do na turecką stronę, przedę go do Międzynia (Kl))
umelia : ludność główną stanowią Bołgarowie, miejsce
zą Turcy, Grecy i inni. Rumelioty [illegible].
ufa dzień 27 Sierpień.
udawa w Prusiech 1414.

cf. ~~[illegible]~~ n. [illegible] cf. ἐρυθρός ; cf. ruda (cf. ἔρευθ [illegible]) rzyw [illegible] t. trtec. [illegible] zebro

(bacz [illegible] = chustka na szyję.

. ἐκβάλλω

ubel n. [illegible] (riwa rubka) ; cf. [illegible]
Rubel moskiewski, numus aureus moskowskiey [illegible] respondens,
rubel — mensura frumenti italica 600 librarum)
Rubin, card. : [illegible] amethystison
[illegible] bryk ; = glinka czerwona (rubrica)
[illegible] czerwone quaedam [illegible]
[illegible] = ziemia [illegible] (rubrica)
(rubany, [illegible]) ; dobra nieruchające = [illegible] = [illegible].
[illegible], [illegible].

[illegible], [illegible] rycz

[illegible] (pr. [illegible]) pr. [illegible] Mineral.
cf. Kraw, Krwawy, [illegible]

[illegible] rufian błazen [illegible] (Kl
cf. [illegible], [illegible] rufficna.

[illegible] ; [illegible] rum [illegible] (eau) n. [illegible] ; [illegible].
Rum = gruz, rozwalin ; [illegible]
[illegible] (rum-r, [illegible]) [illegible]
[illegible] od prawa [illegible]

Rozwora lignum in extrema parte fissum in curru

[illegible]

[illegible] w rumel (Pr. 1629)

Rumień, chamaemelon, anthemis, leucanthemis, eranthemis, chrysanthemum, melanthemum, eranthemum ; camomilla off.

Rukiewki [illegible] (rzeczą [illegible])
[illegible]

-ruszczak w Bułgarii.
Rybnica [illegible] w Galicyi!. Kosów!
Russdorf: W. mistrz Paweł v. Russdorf (1424) (1432)
Rutenberg (Cysse de R.) mistrz inflantski (1428)

Rusz: rzeczy dostają sposobem tajemnym ruszem
to pospolicie zdawna zową ciemnym. (XI) (Rusz?)
robi ciemnym ruszem (XI)
Russo (w Jana Jakóba Russa) wpływowi swojego czasu podległy trzymać się nie chciał drogi niedowierzania i wątpienia bo namiętna dusza jego na to nie pozwalała, utworzył sobie spirytualizm na oczu przyrodzenia oparty.
Rupprecht książę lignicki (1403).

[illegible] turbare, [illegible] ruszać [illegible]
ze wielkopolanie swoim pospolitym ruszeniem się [illegible] kraj bronili [illegible]
[illegible] wszystkich województw pospolite ruszenia z wojskiem [illegible]
[illegible] na Ukrainę (18..) [illegible] [illegible] raz, [illegible] [illegible]
[illegible]
Podłata sobie rutkę [illegible]

Ruta [illegible]; z góraczka [illegible] (mały [illegible]); z
[illegible] rutewka, ruta ruppinia, galegy, z polna [illegible]
[illegible] skalna [illegible]
[illegible]

[illegible], [illegible]
Rwać [illegible], [illegible] rapere, grabić, krasć, raffla.
[illegible]
[illegible]
[illegible] rzbie, robak.

Runąć [illegible] S. [illegible]
[illegible] / gruz, rum.

Runo + trzeć, drzeć?

Rupie. ob. robak [illegible] f. [illegible] rup = robak
[illegible] rupić = trapić; rup = frasunek, utrapienie [illegible]

ob. [illegible], scruta, frivola, [illegible]

rura, rudra = trąba fistula, sifon, tubus, [illegible]
[illegible] ; z rura w gardle = krtań; 3. =
[illegible] golemowa; [illegible] na rzeczy pojęcie [illegible]

[illegible]

[illegible]

Rus [illegible]
[illegible] 1512
[illegible]
[illegible]
Witold zaniechał wyprawy przeciw Prusinom [illegible].

rus, = [illegible]

rzęsito [illegible]
[illegible] (1887)

Rychły [illegible]

[illegible]

[illegible]

Rumianość
der Wa
Speise
Rumiany,
Rumienić,
erröthe
Rumienica,
Fisch.)
Rumienidło
ge,] f.
Rumieniec
sichts,]
Rupać, dk.
zen.]
Runo, a,
te, das
Rupie, pl.
mer, n
Rupiecić,
mel.]
Ruptura, y,
m. rup
Rura; y, f.
f. perse
Ruralnia,
Rurkowaty,
Rurmistrz,
meiste
Rurmus, u,
f.] rurm
Ruś, i, f.
Rothre
Rusin, a, m
se.] m
Roski, adj.
Rusy, adj.
Ruszać, ob
Ruszaność
samkei
Ruszliwy,
bewegl
Rusznica,

Rumianość, *i*, *f.* [Gesichtsröthe, Röthe der Wangen, *f.* das Braune an einer Speise.]

Rumiany, *adj.* [roth, röthlich, braun.[

Rumienić, *nd.* 3. [röthen, roth färben,] się erröthen.]

Rumienica, *y*, *f.* [Rothauge,] *n.* (ein Fisch,)

Rumienidło, *a*, *m.* [rothe Schminke, Rouge,] *f.*

Rumieniec, *ńca*, *m.* [Röthe des Gesichts,] *f.*

Runąć, dk. 2. [mit Geräussch hinstürzen.]

Runo, *a*, *n.* [Fliess, Fell mit Wolle,] złote, das goldene Fliess.]

Rupie, *pl.* [Würmer im Leibe, *fig.* Kummer, nagender Wurm.]

Rupiecie, *pl.* [Rummeley, Gerümpel, Rummel.]

Ruptura, *y*, *f.* Kiła, [Bruch, Darmbruch,] *m.* rupturowy, *adj.*

Rura; *y*, *f.* (Rurka, Rureczka, *dim.*) Röhre *f. person.* Tölpel,] *m.*

Ruralnia, *i*, *f.* [Schissrohrfabrik,] *f.*

Rurkowaty, *adj.* [röhrig.]

Rurmistrz, *a*, *m.* [Röhrmeister, Brunnenmeister,] *m.*

Rurmus, *u*, *m.* wodociąg, [Wasserleitung, *f.*] rurmusowy, *adj.*

Ruś, *i*, *f.* [Reussen,] *n.* z *B.* czerwona, Rothreussen.]

Rusin, *a*, *m.* [Reusse, insonders Rothreusse.] *m.* Rusinka, *f.*

Ruski, *adj.* [reussisch, russisch.]

Rusy, *adj.* [roth, braunroth.]

Ruszać, *ob.* Ruszyć.

Ruszainość, *i*, *f.* [Beweglichkeit. Bewegsamkeit.] *f.*

Ruszliwy, *adj.* Ruszliwie, *adv.* [beweglich, bewegsam, thätig.]

Rusznica, *y*, *f.* [Feuerrohr, *n.* Büchse,] *f.*

Ruszniczy, Ruśniczny, *adj.* [Feuergewehr-;] proch, Schiesspulver.]

Rusztowanie, *ob.* Rosztowanie.

Ruszyć, *nd.* I. Ruszać, *nd.* I. [rühren, berühren, anrühren.]

Ruta, *y*, *f.* [Raute,] *f.* Rutewka, *i*, *f.* [Geisraute,] *f.*

Rutgiser, *a*, *m.* [Rothgiesser, Gelbgiesser.] *m.*

Ruż, u, *m.* [rothe Schminke, Rouge,] *f.*

Rwać, dk. 2. [reissen, abrupfen, pflücken, zerreissen.]

Ryba, *y*, *f.* [Fisch,] *m.*

Rybactwo, *a*, *n.* [Fischerey, *f.* Fischerhandwerk,] *n* rybacki, *adj.*

Rybaczka, *i*, *f.* [Fischerinn,] *f.*

Rybak, *a*, Rybitw, Rybołow, *a*, *m.* [Fischer; Fischhändler,] *m.*

Rybi, *adj.* [Fisch-.]

Rybić, *nd.* 3. [mit Fischbrut besaamen, besetzen.]

Rybnik, *a*, *m.* [Fischhalter, Fischteich.]

Rybny, *adj.* [Fisch-, frischreich.]

Rybołostwo. *a*, *n.* [Fischerey, *f.* rybołowczy, *adj.*

Rybotruj. *uja*, *m.* [Fischgift, eine indianische Pflanze.]

Ryć, *nd.* 2. [wühlen, graben, stechen mit dem Grabstichel.]

Rycerka, *i*, *f.* [Ritterinn, Heldinn,] *f.*

Rycerski, *adj.* [Ritter ;] stan, [Ritterstand; Ordens-.]

Rycerstwo, *a*, *n.* [Adel, Ritterstand, *m.* *coll.* Ritter.]

Rycerz, *a. m.* [Ritter, adelicher Soldat, *m*; Ordensritter. *m*

Rychło, *adv.* Rychlej *comp.* [geschwind, bald, sehr zeitig.]

Rychłość, *i*, *f.* [Geschwindigkeit.] *f.*

Rychły, *adj.* [zeitig, baldig, geschwind.]

Rycie, *a, n.* [Graben, Wühlen, Eingraben; Einschneiden,] *n.*

Rycina, *y, f.* [Kupferstich,] *m.*

Ryczałt, *u, m.* [Rutscherzins, Fahrzins,] *m.*

Ryczeć, *nd.* 4, [brüllen, heulen.]

Rydel, *dla, m.* [Grabscheit, *n*, Spaten,] *m.*

Rydwan, *a*, (Rydwanik, *dim.*) [gedeckter Wagen,] *m.*

Rydz, *a, m.* [Reitzker, *m.* eine Art essbarer Schwämme.]

Rydzy. Rydzawy, *adj.* [goldgelb, fuchsroth, feuerroth;] rydzy koń, Rothfuchs.]

Ryga, *i, f.* [Reihe, Linie,] *f.* na rygach pisać, [auf Linien schreiben.]

Rygiel, *gla, m.* [Riegel, Nachtriegel, *m.*

Rygować, *nd.* 2. [mit dem Rostral liniren.]

Ryj, *yja, m.* [Rüssel, *z. B.* eines Schweins.]

Ryjkowaty, *adj.* [rüsselförmig, rüsselartig.]

Ryjny, *adj.* [grabend, wühlend.]

Ryk, *u, m.* [Brüllen, Gebrülle,] *n.*

Rykowisko, *a, n.* Hirschbrunst, *f.*

Rylec, *lca, m.* [Grabstichel,] *m.* rylcowy, *adj.*

Rym, *u, m.* [Reim, Vers,] *m.* rymowy, *adj.*

Rymarz, *a, m.* [Riemer,] *m.* rymarski, *adj.* rymarstwo, *a, n.* [Riemerhandwerk,] *n.*

Rymotworca, *y, m.* [Dichter, Versenschreiber,] *m.* rymotworczy, *adj.*

Rynek, *nku, m.* [Ring, Marktplatz,] *m.*

Ryngort, *u, m.* [Obersattelgurt, Obergurt,] *m.*

Rynka, *i. f.* [Tiegel,] *m.*

Rynkowy, *adj.* [Markt-, Marktplatz-.]

Rynna, *y, f.* [Rinne, Traufe,] *f.*

Rynsztok, *u, m.* [Rönnstein, *m.* Gassenrinne,] *f.*

Rynsztunek, Rysztunek, *nku, m.* [Rüstung,] *f.* rynsztunkowy, *adj.*

Ryś, *sia, m.* [Luchs,] *m.* rysi, *adj.*

Rys, *u, m.* [Abriss, *m.* [Zeichnung,] *f.* twarzy, Gesichtszug.] *m.*

Rysa, *y, f.* [Spalte, *f.* Riss.] *m.*

Rysować, *nd.* 2. [Risse bekommen; zeichnen, abzeichnen.]

Rysowniczy, *adj.* [Zeichner-; Zeichnungs-.]

Rysownik, *a, m.* [Zeichner,] *m.*

Rysunek, *nku, m.* [Zeichnung,] *f.* rysunkowy, *adj.*

Rywal, *a, m.* [Nebenbuhler,] *m.* rywalka, *i, f.* [Nebenbuhlerinn.] *f.*

Ryż, *u, m.* [Reis,] *m.* ryżowy, *adj.*

Ryza, *y, f.* np. papieru. [Riess Papier,] *n.*

Rząd, *u, m.* [Regierung, Reihe, Linie, Zeile, *f.* Pferdgeschirr,]

Rządca, *ob.* Rządziciel, Rządczyna, *ob.* Rządzicielka,

Rzadki, *adj.* Rzadko, *adv.* [rar selten, nicht häufig, dünn.]

Rzadkość, *i, f.* [Dünnheit, Seltenheit,] *f.*

Rządny, *adj.* Rządnie, *adv.* [ordentlich, ordnungliebend, brav.]

Rządowy, *adj.* [Regierungs-,]

Rządzić, *nd.* 3. [regieren, herschen, hofmeistern; leiten.]

Rządziciel, *a, m.* [Regierer, Verwalter,] *m.* rządzicielka, *f,*

Rżany, *adj.* [Roggen, von Roggenkorn.]

Rzec, *dk.* 2. [sagen, reden, sprechen,]

Rżeć, *nd.* 2. [wiehern.]

Rzecz, *y, f.* [Sache, *f.* Ding, *n*, Rede, Vorrede, *f.* That Handlung,] *f.*

Rzeczka, *i, dim.* von Rzeka.

Rzecznictwo, *a, n.* [Sachwalten, Sachwaltenamt,] *n.*

Rzecznik, *a, m.* Sachwalter, Advocat,] *m.* rzecznikowy, *adj.*

Rzeczny, *adj.* [Fluss-, zum Flusse gehörig.]

Rzeczownik, *a, m.* [Hauptwort,] *n.*

Rzeczpospolita, *téj, f* [Republik, Gemeinschaft,] *f.*

Rzeczywistość, *i f.* [Wirklichkeit,] *f.*

Rzeczywisty, *adj.* Rzeczywiście, *adv.* [wirklich, in der That.]

Rzędem, *adv.* [nach der Reihe, in der Reihenfolge,]

[illegible]xa żona Mieczysława II
[illegible]gwelin (: Żwaniec)

[illegible]rzap' w ogonie bydlęcym (caklis, [illegible], [illegible] κέρκον (: rzepa), rzap wodny (: Krynica [illegible] skrzynia wodna
[illegible] (roślinki) (: ręsa.

Rzechotać = grzechotać [illegible] żaby, rzekorą.

[illegible], ryć, kresić, kreślić [illegible] wyrazić.

[illegible]

Ryga [illegible] Альбертъ Буксгевденъ, основатель военнодуховнаго ордена Меченосцевъ построилъ Ригу и утвердилъ господство Нѣмцевъ въ Ливоніи.
Rygwid [illegible] Kazimierza IV [illegible] w r. 1483 Rygwidowi na ziemię na pojmanie buntownika Lejszysa [illegible]. Od Rydz; adj. ryżki
Ryto – [illegible] / rzeźa

Rycie = rzezanie obrazów, rzeźb ([illegible]), 2. to co wyryto, rzezane (χάραγμα); 3. = rycie ogroda = kopanie

Ryczałt = pożyczka taka, że gdy na czas kto nie odda, we dwójnasób pierwszego pożyczku upada, i tak dalej.

Ryczeć [illegible] rzec (: [illegible] Karw (: krowa), cf. krzekać (: rogacz, rugire (leonum [illegible]), [illegible], [illegible] leo, Brzązw

Rydel = rutrum (quo quid eruitur) runcones (quibus vepreta excidentur), sarculum [illegible], cf. [illegible] rzecz = [illegible]

Rydz cf. boletus [illegible] bedin, badin, [illegible]

[illegible] cf. rynsztunek; rząd = warsztat, [illegible] ordo, [illegible], series [illegible] forma [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ryto [illegible]

Rytel [illegible] varinlum [illegible] broń

Rytko rymem zawięzujące u wierszyków konce (Kl)
Nie rymci ale [illegible] za [illegible] 161[illegible]
Rzeć [illegible] Dryganie ([illegible]); cf. [illegible] ([illegible]) [illegible]

Rynek circus (: krąg

Rynka (fricinum, [illegible], tripus testaceus cf. [illegible] ([illegible]), rondel

[illegible]

Rynsztunek, [illegible] rząd, = [illegible]

Ryś cf. [illegible] (: rzęsa; ryś samica (panthera, varia [illegible], prąga pardalis, [illegible]); 2. samiec (pardus, panther [illegible]) panther [illegible], pardus felis.
rysa [illegible] dużą ręką potężnie za rysę zawadził, [illegible]

Rzepicha, Npr.
Rzeka f. Rieka.
Rzepolick Zubngafe. Klerhda)

Rzep'średni (bardana minor cf. lappa canaria)

Rzesza: biskup dorpacki o potwierdzenie swych niegdyś od rzymskich Cesarzów otrzymanych regalij względem swego biskupstwa jako niemiecki lenny Książę Rzeszy prosi. Rzesza = gromada ludzi, tłum, Rzesza Niemiecka (ordines imperii), [illegible]

Rzeka cf. [illegible]

Rzeka [illegible] P. [illegible], eau courante) [illegible]; rzeka f. rznąć, [illegible] P. [illegible] cf. [illegible] [illegible] [illegible], Krynica, [illegible] cf. corrugium (= fluvius in [illegible])

Rzeszoto [illegible] rzeszo sito [illegible] cf. rzeżenica (rata = [illegible], [illegible], cribrum, scirpus, sKerb, [illegible]), carex

Rzetelny (cf. prawomocny) P. [illegible] (vrai, juste) cf. redlich, [illegible] (n. rznąć = [illegible], [illegible] rzetelny).

Rzemień (von ungeb. rzem von rznąć schneiden) f. [illegible], f. [illegible] Riemen, [illegible] rymarz; 1 = skóra wyprawiona (corium); 2, rzemień z skóry ukrojony (corium in [illegible], lorum [illegible]) = rzemyk; 3, = [illegible] kaleta, mieszek pieniężny. crumena

Rzemieślnikowi przed czasem nie płać, Koni na borg nie przedawaj, żony bez posagu do domu nie bierz (R. 1619)
[illegible]

Każde rzemiosło ma swoje zwyczaje i swe [illegible] [illegible] swe sprzęty mają [illegible]. remeslo: [illegible] robota [illegible] (ars, [illegible])

[illegible]

Rzeczą nasz bóg nie jest z drzewa zrzezany ani z marmoru kowany 1587. [illegible] P. [illegible], trzebić, [illegible] [illegible] gryźć rznąć; [illegible] albo [illegible]

Rzepa P. [illegible] cf. [illegible] cf. korzeń, f. rzap [illegible]
Rzepak = rzepnica [illegible]; rzepa okrągła (rapum, rapa [illegible]); 2. r. [illegible] słodka = Kalarepa ogrodny (napus, bunias); 3. r. dzika, Kolnik dziki (rapum silv., rapunculus, [illegible]); 4. r. świnia = lwi list (leontopetalon)

Rzepnica (f. rzepa 3) rapunculi silvestris species, rapistrum

Rzepnik (bunium [illegible])
[illegible]

[illegible]

Rzeżucha [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Krzepki, zuch f. drzewić, [illegible] (stramen, [illegible]) [illegible]

Rzęsa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Rzedzić, Rzadzić, nd. 3. [dünn machen, verdünnen,]

Rzeka, i, f. [Fluss, Stromm,] m.

Rzekotka, Rzegotka, i, f. [Klapper, Schnarre,] f.

Rzekotliwy, adj. [rauh tönend, Schnarrend.]

Rzemień, nia, m. [Riemen,] m. rzemienny adj. [ledern.]

Rzemieślnictwo, a, n, [Handwerkswesen,] f.

Rzemieślniczek, czka, m. [Handwerksgeselle, Handwerksbursche,] m.

Rzemieślniczka, i, f. [Handwerkerinn, Handwerksfrau,] f.

Rzemieślniczy, adj. [Handwerks-. handwerksmässig.]

Rzemieślnik, a, m. [Handwerker, Professionist,] m.

Rzemiosło, a, n. [Handwerk, n. Profession,] f.

Rzempolić, Rzępolić, nd, 3. [elend geigen, fiedeln.]

Rzemyk, a, Rzemyczek, a, m. [Riemchen, n. kleiner Riemen.]

Rzepa, y, f. [Rübe,] f.

Rzepak, a, m. [Rübesaamen, Reps,] m. rzepakowy, adj. [Rübsen.]

Rzepiasty, adj. [rübenartig.]

Rzepik, u, m. [Obermennig,] m. rzepikowy, adj.

Rzepisko, Rzepnisko, a, n, [Rübenaker, Rübenfeld,] m.

Rzepka, i, f. [kleine Rübe,] f. zajęcza, [Eberwurzel.]

Rzepnica, i, f. [Heidenrettig, m; eine Art Birnen und Apfel.]

Rzepnik, a, m. [Erdkastanie, Erdnuss.] f.

Rzęsa, y, f. [Augenwimper,] m. rodzaj ziela, [Wasserlinse,] f.

Rzęsisty, adj. Rzęsisto, adv. [häufig, reichlich, überflüssig.]

Rzeski, adj. Rzesko, adv. [hurtig, flink, munter.]

Rzeskość, i, f. [Raschheit, Munterkeit,] f.

Rzesza, y, f. [Haufen Leute, Schaar; niemiecka, [das deutsche Reich.]

Rzeszotarz, a, m. [Bastsiebmacher, Bastsiebflechter,] m.

Rzeszoto, a, n. (Rzeszotko, dim.) [Sieb, Bastsieb,] n. rzeszotny, adj.

Rzetelność, i, f. [Untrüglichkeit, Werkthätigkeit, Aufrichtigkeit,] f.

Rzetelny, adj. Rzetelnie, adv [aufrichtig, wirklich, nicht trügend.]

Rzewliwość, i, f. [Rührung, Herzlichkeit, f. innerer Schmerz,] m.

Rzewliwy, adj. Rzewliwie, adv. [bis zu Thränen bewegt, gerührt.]

Rzewnić, nd. 3. kogo, [einen bis zu Thränen rühren.]

Rzewnie, Rzewliwie, adv. [sehr gerührt, bitterlich, weinend.]

Rzeź, i, f. [Schlächterey, f. Metzgeln, n; Blutbad,] n.

Rzezać, nd. 2. [schneiden, eig. und fig.]

Rzezak, a, m. [Schneidemesser, Schlachtmesser,] n.

Rzezaniec, ńca, m. [Verschnittener, Eunuche,] m.

Rzeźba, y, f. [Schnitzwerk, n. Bildhauerey,] f.

Rzeźbiarstwo, a, n. [Bildhauerkunst,] f. rzeźbiarski, adj.

Rzeźbiarz, a, m. [Bildhauer, Bildschnitzer,] m.

Rzeżewie, a, m. zarzewie, [Gluth, f. glühende Asche,] f.

Rzeżimieszek, obacz Rzezymieszek.

Rzeźnica, y, f. [Schlachthof, Kuttelhof,] m.

Rzeźnictwo, a, n. [Fleischerhandwerk,] n.

Rzeźniczka, i, f Fleischerinn; Fleischänderinn,] f.

Rzeźniczy, adj. [Fleischhauer-, Fleischhacker, Fleischer.]

Rzeźnik, a, m. [Fleischer, Metzger.] m.

Rzeżucha, y, f. [Kresse, Gartenkresse, Brunnenkresse,] f.

Rzeżuchowiec, wca, m. [Kressenschmetterling,] m.

Rzeżuszany, *adj.* [Kressen-.]
Rzeźwić, *kogo*, *nd.* 3. [ermuntern, beleben. nüchtern machen.]
Rzeźwość, *i*, *f.* [Munterkeit, Lebhaftigkeit,] *f.*
Rzeźwy, *adj.* Rzeźwo, *adv.* [rasch, munter, frisch, lebhaft.]
Rzezymieszek, *szka*, *m.* [Beutelschneider,] *m.*
Rzezymiesznistwo, *a*, *n.* [Beutelschneiderey,] *f.* rzezymieszniczy, *adj.*
Rzkomo, Rzekomo, *adv.* [scheinbar, zum Scheine.]
Rznać, *nd.* 2. [schneiden,] na skrzypcach, [wacker losfiedeln.]
Rznięcie, *a*, *n.* [Schneiden, Stechen,] *n*
Rzodkiew, *kwi*, *f.* (Rzodkiewka, *dim.*) [Rettig, *m.* Rettisel,] *n.*
Rzodkwiany, *adj.* [von Rettig, Rettig-,]
Rzucalny, *adj.* [Wurf-, schleudbar, wurfbar.]
Rzucawka, *i*, *f.* [fallende Sucht,] *f.*
Rzucić, *nd.* 3. Rzucać, *nd.* 1. [werfen, hinwerfen, auswerfen;] się, [sich hinwerfen, hinstürzen.]
Rzut, *u*, *m.* [Werfen, *n.* Wurf, *m.*
Rzutnia, *i*, *f.* [Wurflinie,] *f.*
Rzutny, *adj.* Rzutnie, *adv.* [werfend, herumschleudernd.]
Rżyć, *i*, *f.* [Steiss, Hintere,] *m.*
Rzygać, *nd.* 1. [rülpsen, sich worgen, auswerfen.]
Rzygliwy, *adj.* [rülpsend; eckelhaft.]
Rzym, *u*, *m.* [die Stadt Rom;] rzymski, *adj.* [römisch.]
Rzymianin, *a*, *m.* [Römer,] *m.* rzymianka, *f.* [Römerinn,] *f*
Rżysko, *a*, *n.* Roggenfeld; Stopelfeld,] *n.*
Rzytny, *adj.* [Steiss-, After-.]

S.

Sabas, Sabat, *ob.* Szabas.
Sabaudya, *yi*, *f.* [Savoyen,] *n.* sabaudzki, *adj.*
Sabaudczyk, *a*, *m.* [Savoyard.] *m.*
Sabina, Sawina, *y*, *f.* [Säbenbaum,] *m.*
Sączek, *czka*, *m. dim.* [kleiner Knorren, Knoten,] *m.*
Sączyć, *nd.* 4. [sieckern, tröpfeln, in Tropfen fliessen machen.]
Sad, *u*, *m.* [Baumgarten, Obstgarten,] *m.* sadowy, *adj.*
Sąd, *u*, *m.* [Gericht, *n.* Gerichtsort,] *m.* sądowy, *adj.*
Sąd, *ędu*, *m.* (Sądek, *dka*, *dim.*) Fass, *n.*
Sadło, *a*, *n.* [Schmeer, *m*; ziemme, Erdpech,] sadłowy, *adj.*
Sadnić, Sednić, dk. 3. [wund drücken, wund reiben.]
Sadnisty, Sednisty, *adj* [wund gerieben.]
Sadno, Sedno, *a*, *n.* [Wundreiben, *n.* wundgeriebene Stelle.] *f.*
Sądny, *adj.* [Gerichts-;] dzień ostateczny der jüngste Tag.]
Sadowić, dk. 3. [einen sitzen lassen, placiren;] się, [sich niederlassen.] się na czym, [sich worauf gründen.]
Sądownictwo, *a*, *n.* [Gericht, richterliche Gewalt; Gerichtsamt,] *n.*
Sądownie, *adv.* [gerichtlich.]
Sadownik, *a*, Sadowniczy, *ego*, *m.* [Baumgärtner, Obstgärtner,] *m.*
Sądowność, *i*, *f.* [gerichtliche Gewalt,] *f.*
Sądowy, Sądowny, *adj.* [Gerichts-, gerichtlich.]
Sadowy, *adj.* [den Baumgarten betreffend.]
Sadz, *u*, *m.* [Behalter, *z. B.* Fischhälter, Fischkasten,] *m.*

Szachmat Chantatarski [illegible] 449.

poruczyć. [illegible] rznąć [illegible], p. wrdził [illegible], greifen; [illegible]
[illegible] p. coruscare, rutilare, p. crispatae [illegible]
[illegible] (obrucić = przyrzucić = adruere); = wrdził (torquere [illegible])

[illegible] / szus; [illegible], rumo

prorzyt.
szać; dość sarnic ogona porzyć (P. 1629) = ne sutor ultra crepidam. p. parszyć
[illegible] p. retro roz = rzd [illegible]
szamb [illegible] (rzd) ructare, p. cracher

Orkomo (sicut swiadomo, quasi rzekomo vel [illegible]; wrzkomo aliquo [illegible], = jakby, w rzeczy (Oris causa, per causam,

szypartwięp

Krakowiec; W Krzymie być a Papieża nie widzieć. (P. 1629,

rznąć odrzynać = abscindere cultello [illegible] [illegible]
[illegible]
rznąć = rzezać, zarzynać, rznąć na skrzypcach = skrzypce [illegible]
[illegible], uskrzynąć,

Rzodkwia (Rettig), rzodkiew (Rettich) [illegible]
([illegible])

rzeź [illegible] [illegible] manum [illegible],
stipula, = ścierniska,

[illegible] w sadno (P. 1629); [illegible], sedis [illegible]; sad na końskie zadnicy.

sontica causa = justa c. [illegible] a morbo sonti,

[illegible] się = [illegible],

Sąd, (altd. [illegible] = [illegible]); pozew do sądu, na którym [illegible] człowiek nie [illegible], do tego wolnie [illegible] [illegible], [illegible] na sądzie [illegible], w którym sądzie [illegible] duchowni y świeccy [illegible] skargę. Powód albo Aktor [illegible] przeciwko [illegible] 1601. Sąd [illegible] skargę y odpowiedzi [illegible] z prawa [illegible] dekret [illegible] y [illegible]; [illegible] ([illegible]); [illegible] Ksiądz, [illegible] (εὐδόω, ἱδρύω)
[illegible]
[illegible] p. przysięga [illegible]
senatus = consilium; [illegible] senex [illegible]
[illegible], Deus; [illegible] święty.

[illegible] (ichthyotrophium, [illegible]) [illegible]
[illegible]

Żmaiten = Żmudź.
Sallin wyspa; na wyspie Sallyn na rzece Niemnie

Sąg f. Siąg.
Salamin stawna (Kl)
Sak (Konrad Sack) mistrz Pruski roku 1305.
Sagapenski kopr = zapaliczka
Sagapenski sok (σαγάπηνον, sagapenum, serapinum
[illegible] [illegible], (Kunegundis [illegible]).

Stawami, sadzawkami cudze łąki topią (Kl)

cf Satz = [illegible] / osadz, idź

[illegible] [illegible], [illegible], serere ; siać, siewka

sadzić cf. fundare, [illegible] ([illegible] [illegible] samo)
cf sūgine [illegible] ; przecznić = sentire ; [illegible]

Niech komu żona umrze a kiedy sam śmieje się zowie (R. 1619) cf. [illegible] sapsa = [illegible]
cf cały [illegible] [illegible], [illegible], αὐν ἅμα, [illegible] cf. assus, αὐτός f. [illegible]
Sam = [illegible], [illegible].

[illegible] [illegible] = sieć, sierzeniec, [illegible] jaculum,
funda, [illegible]

Sakra [illegible] receptaculum [illegible] [illegible])

[illegible] takie złe ludzie co Sakrament Święty żydowi czarownicom w sieciech swych przyjęty przedają bezbożnicy ciało i krew Pańską (Kl); [illegible] może kościelne sakramenta przyjmować (1601)

Salamandra = jaszczurka ogniowa (bo [illegible] chodzi [illegible])

Sałata włoska = [illegible] [illegible], [illegible]

Sal alexandrinum, sal lucidus, borax non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] petrae, sal petrinus, sal nitri, sal nitrum.

Patrz jako Samojedź, [illegible] [illegible] [illegible] Kl

Sadza, *ob.* Sadze.
Sadzawka, *i, f.* [Satzteich, Besetzteich, Ständer,] *m.*
Sadźca, *y, m.* [Gründer, Stifter, Anleger,] *m.*
Sadze, *pl.* [Russ, Kienruss,] *m.*
Sadziba, *y, f.* [Wohnsitz, *m.* Wohnung,] *f.*
Sadzić, *nd.* 3. [einen wohin setzen; setzen, pflanzen, bauen.]
Sądzić, *nd.* 3. [richten, Recht sprechen.]
Sadziciel, *ob.* Sadzca.
Sądziciel, *a, m. ob.* [Sędzia.]
Sagan, *u, m.* (Saganek, *dim.*) Küchenkessel, Wasserkessel,] *m.*
Sahajdaczny, Sahajdak, *ob.* Saydak.
Sajeta, *y, f.* [ein Kleid von Soje:] sajetowy, *adj.*
Sak, *u, m.* [Beutel, Sack, *m*; Schlinge; Klaue,] *f. proverb.* głupi jak sak, dumm wie ein Esel.]
Sakiewka, *i, f.* [Geldbeutel,] *m.*
Sakra, *y, f.* [päbstliche Bestättigung eines Bischofs.]
Sakrament, *u, m.* Sacrament, *n.* najświętszy, [das Allerheiligste, das heilige Abendmahl.]
Sakramentalny, *adj.* [Sacraments-.]
Saksonia, Saxonia, *i, f.* [Sachsen, *n.* saski, *adj*
Sakwy, *kiew, pl.* [Quersack,] *m.*
Sala, *i, f.* (Salka, *dim.*) [Saal, *m.* geräumiges Zimmer.]
Sałaciany, *adj.* [Salat-.]
Salamandra, *y, f.* [Salamander,] *m.*
Salapa, *y, f.* [Jalape,] *f.*
Sałata, *y, f.* (Sałatka, *dim.*) [Salat,] *m.* sałatowy, *adj.*
Salaterka, *i, f.* [Assiete, Salatteller.]
Salcesson, *u, m.* [geräucherte Wurst,] *f.*
Saletra, *y, f.* [Salpeter,] *m.* saletrzany *adj.*
Saletarnia, Salitarnia, *i, f.* [Salpeterhütte,] *f.*

Saletran, *u, m.* [Salpetersalz,] *n.*
Saletrnik, *a, m.* [Salpeterfabricant,] *m.*
Saletrność, *i, f.* [salpeterartiges Wesen,] *n.*
Saletroród, Saletroczyn, *u, m.* [Salpeterstoff,] *m.*
Saletrowy, Saletrzany, *adj.* [Salpeter-.]
Salmiak, *u, m.* [Salmiak, *n.*] salmiakowy, *adj.*]
Salomonek, *nku, m.* [Teufelswurzel, Eisenhütlein,] *n.*
Salopa, *y, f.* (Salopka, *dim.*) [Saloppe,] *f.* salopiany, *adj.*
Sam, *a, o. pron.* [allein, selbst, selbst in Person.]
Samcowy, Samczy, *adj.* [vom männlichen Geschlechte, Männchen-.]
Samiczka, *i, f.* Samica, *y, f.* [weibliches Thier, Weibchen,] *n.*
Samiec, *mca, m.* (samczyk, *dim.*) Männchen bei Thieren, *n.* Pflanzen.]
Samobójca, *y, m.* [Selbstmörder,] *m.* samobójczyni,] *f.*
Samobójstwo, *a, n.* [Selbstmord,] *m.* samobójczy, *adj.*
Samochcąc, *adv.* [selbstwollend, freywillig, samochcący, *adj.*
Samochwalca, *y, m.* [Prahler, Prahlhans, *m.*] samochwalczy, *adj.*
Samochwalstwo, Samochlubstwo, *a, n.* [Selbstlob, *n.* Prahlerey,] *f.*
Samociąż, *adv.* [in einem fortziehend.]
Samodział, *u, m.* [Haustuch, *n.* Hausleinwand,] *f.*
Samodzielność, *i, f.* [Selbstwirksamkeit, Selbstthätigkeit,] *f.*
Samodzierzca, *y, m.* [Selbstherrscher, Seltbshalter,] *m.*
Samogłoska, *i, f.* [Selbstlauter,] *m.* samogłoskowy, *adj.*
Samogwałt, *u, m.* [Selbstbefleckung, Onanie,] *f.*
Samojad, Samojednik, *a, m.* [Alleinesser; Menschenfresser,] *m.*

Samojeda, *y*, *m*. Samojede, *m*.
Samoiściec, *śca*, *m*. [Egoist, Selbstsüchtler,] *m*.
Samoistwo, *a*, *n*. [Selbstsucht,] *f*.
Samokupiec, *pca*, *m*. [Alleinhändler. Monopolist,] *m*.
Samokupstwo, *a*, *n*. [Monopolium, *n*. Alleinhandel,] *m*.
Samołówka, *i*, *f*. [Falle, Fallgrube, *f*. Fallstrick,] *m*.
Samolubność, *i*, *f*. [Eigenliebe, Selbstliebe,] *f*. samolubny, *adj*.
Samopał, *u*, *m*. [eine Art alter Feuergewehre]
Samopas, *adv*. [zerstreut, allein. ohne Aufsicht.]
Samorodność, *i*, *f*. [Natürlichkeit.] *f*. samorodny, *adj*. [von Natur, natürlich, selbst erzeugt.]
Samostrzał, *u*, *m*. [Selbstschuss, *m*. Armbrust, *f*. Drückbogen,] *m*.
Samotnik, *a*, *m*. [Einsamer; Einsiedler, *m*. samotnica, *y*, *f*.
Samotność, *i*, *f*. [Einsamkeit,] *f*. samotny, *adj*. samotnie. *adv*.
Samotrzask, *u*, *m*. [Fangekäfig,] *m*.
Samowładzca, *y*, *m*. [Selbstherrscher, Alleinherrscher,] *m*.
Samowładny, *adj*. Samowładnie, *adv* [selbstherrschend; willkührlich, eigenmächtig.]
Samowładztwo, *a*, *n*. [uumschränkte Gewalt, Alleinherrschaft,] *f*.
Samowolność, *i*, *f*. [Eigenwilligkeit,] *f*. samowolny, *adj*. samowolnie, *adv*.
Samozwaniec, *ńca*, *m*. [der sich selbst einen Namen beilegt.]
Sandał, *u*, *m*. [Sandelholz, *n*. Sandelschuh, *m*. sandałowy, *adj*.
Sanica, *y*, *f*. Sanna, [Schlitenbahn.] *f*.
Sanie, *pl*. Sanki, (Saneczki, *dim*.) [Schlitten,] *m*.
Sanny, *adj*. [Schlitten-, Schlittenbahn-.]
Sap, *y*, *m*. [Schnauben, Geschnaube, *n*, grosser Sack,] *m*.

Sapiasty, *adj*. [schnupfig, mit Schnupfen behaftet.]
Sapić, *nd*. 3. [schnauben, schnieben, brausen.]
Sapisko, Sapowisko, *a*, *n*. [Sumpfland, *n*. Morastboden,] *m*.
Sapka, *i*, *f*. [Schnupfen, *m*. Schnauben,] *n*.
Sapliwy, *adj*. [schnaubend, brausend, zischend.]
Saporek, *rka*, *m*. [Leckerbissen, *m*. Leckerey,] *f*.
Sapowaty, *adj*. Sapowato, *adv*. [sumpfig, morastig.]
Sardela, *i*. *f*. [Sardelle,] *f*.
Sarkać. *nd*. 1. [über etwas unwillig seyn.]
Sarmacya, *yi*, *f*. [Sarmation,] *n*, sarmacki, *adj*.
Sarmata, *y*. *m*. [Sarmatè,] *m*. Sarmatka, *i*, *f*. [Sarmatinn,] *f*.
Sarna, *y*, *f*. [Rehbock, *m*. Rehziege,] *f*.
Sas, *a*, *m*. [Sachse,] *m*. sasowy, saski, *adj*.
Sasanka, *i*, *f*. [Zeitlose, Herbstblume,] *f*.
Sąsiad, *da*, *m* [Nachbar,] m. Sąsiada, *y*. Sąsiadka. *i*, *f*. [Nachbarinn,] *f*.
Sąsiadować, *nd*. 2. [in Nachbarschaft wohnen, jemandes Nachbar seyn.]
Sąsiedzki, Sąsiedni, *adj*. [nachbarlich. benachbart, Nachbars-.]
Sąsiedztwo, *a*, *n*. [Nachbarschaft, *f*. *coll*. die Nachbarn.]
Sąsiek, *u*, *m*. [Banse zu beiden Seiten der Tenne, *f*. Abscheurung im Kornspeicher,] *f*.
Satyra, *y*, *f*. [Satyre, *f*. Spottgedicht.] *n*.
Satyryk, *a*, *m*. [Satyrikus, Satyrenschreiber,] *m*.
Saydak, *a*. *m*. Sahaydak, *a*, *m*. [Köcher, Bogen und Pfeile.]
Sążeń, *żnia*. *m*. [Klafter,] *f*. sążnisty, *adj*.
Sążniować, *nd*. 2. [nach Klaftern messen.]
Sążniowy, *adj*. [Klafter-, eine Klafter. enthaltend.]

Sapieha [illegible] sapieżyna.
[illegible] Sapieżanka; Sapieha, (16..)
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Kępa [illegible]
[illegible]
[illegible]

Saragossa: Zaragoza [illegible]
Samojedź. że ich zbawił Herkules takiej samojedze (ki [illegible]
Sartak Сартакъ (сынъ Батыя) къ [illegible] при жизни попрукалъ Русь въ управлении.
Sanok.
Sandziwój Ostroróg Wojewoda Poznański 1428
Sandomir; [illegible] Sendomirzanom (16..). [illegible]
Sendomirski wojewoda Mikołaj z Jamorowa (1512), [illegible] koronny [illegible] Mikołaj [illegible] (1512)

[illegible]; parchać; sapam [illegible] się (hebr. [illegible])
sapie spiąc [illegible] narobu [illegible], cf. [illegible]
E. sob; cf. sarkać.

[illegible] rzyna.

= ślodków małych rodzaj (Sarda, [illegible], σαρδίνη
[illegible] samopas [illegible]

[illegible] sarkacta szlachta (16..) [illegible] ὀργίζειν? sorbillare
[illegible] zerpać, [illegible]
sarkać nosem = naruszać [illegible], z gębą (sorbere, [illegible]) sarkać
[illegible] = uskarżać się; [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] Höhne.

[illegible] żarłki (p. [illegible]), wypilić; cf. [illegible]; Sarn, sarna, sarnka (dorkas δορκάς, δόρξ, δόρκος
[illegible] Krowa; cf. żarnowiec
[illegible]

Anemone silvestris, ἀνεμώνη [illegible]
[illegible]

[illegible] sąsiedzi (ne); [illegible] = accola. [illegible]
[illegible]
[illegible] consedo, consessa = spółsiedzący.

[illegible] samosiadowe [illegible]

[illegible] dissepimentum, tabulamentum.

Satura = [illegible] referta [illegible]
[illegible] mieszanie

[illegible] sajdak (1614); sajdak [illegible]
[illegible] sajdak do strzał = kołczan, [illegible] sagittifera, [illegible]
[illegible]
Sążeń / Siąg (passus = passus [illegible])

Sapie [illegible]
Sahki [illegible]

[illegible]
[illegible] (Jan S. Starosta [illegible] 1609)
[illegible]: Eberhardus S. mistrz niemiecki. 437.
[illegible] prawo nieco późniejsze od magdeburskiego, znane pod nazwą
[illegible] zebrane a. 1215 przez Epkona z Repkowa
[illegible]

Samsta [illegible]), [illegible]
San / Son

Schuldbrief Schuldbrief - jeśli w torbę schuldbryfów pisanych kaszącym workiem popieczętowanych nakładziesz [illegible]
S. Scholastyka (10 [illegible])

Ściągać = ciskać, zwiężywać mocno (contendere vincla, adducere [illegible]) [illegible] intendere dentium ad, tendere manus ad [illegible]; [illegible] [illegible]

[illegible] cf. ścina się woda, rzeka w marcowie (glaciatum, adstrin-gitur [illegible] stringitur gelu)

Schab, potaso contignum

Ściągno od ściąć = ślad, ściągno odściąganie [illegible] = ud, [illegible]

[illegible]; assiccare, sérescere = arescere, sitire (cf. [illegible]) αὐαίνομαι, χρείω [illegible], exsiccescere, exsudare. tabescere [illegible] [illegible] cf. [illegible]

Ścierń [illegible] ... [illegible] = ścierać = ścielać) stranica [illegible] w [illegible] (1601)
[illegible]

Ściera cf. [illegible], cf. Strohhut (z. starne) / stary

Zalecam co schować do wiernego schowania (1601) [illegible] poklądnik, [illegible]

Ściółka cf. tramen, [illegible], [illegible]

[illegible]

głowy swoje schylili królowi (16..) [illegible]

Ścigać cf. in-stigare, fugare, [illegible], instigare, stimulus [illegible] sequor [illegible] ciskać) [illegible] [illegible] (cf. [illegible], [illegible]), [illegible]

Ścigło [illegible] na [illegible] ziemię, wędrownego [illegible] na [illegible]

Sązyca,
zen.
Scedzić
Scena,
ne,
Schab,
ten,
Schadzk
lung
Scheda
mäc
Schizma
Schleb
che
Schłon
verl
Schnać,
mag
Schód,
gan
Schody
wy,
Schodz
Schodz
abs
Schodz
gig,
Schorz
Schowa
verl
Schron
ent
Schron
f. Z
Schwyc
fang
Schyl,
Abl
Schylić
beu
büc
Scisć,
we
Zäl

Sążyca, *y*, *f.* [halb Roggen, halb Weitzen.]

Scedzić, dk. 3. [abseigen, wegseigen.]

Scena, *y*, *f.* [Scene, Bühne; Schaubühne,] *f.*

Schab, *u*, *m.* [Rippspeer, *n.* Rippenbraten,] *m.* schabowy, *adj.*

Schadzka, i, *f.* [Zusammenkunft, Versammlung,] *f.*

Scheda, *y*, *f.* [Erbtheil aus einem Vermächtnisse.]

Schizma, Schizmatyk. *ob.* Odszczepieniec.

Schlebny, *adj.* Schlebnie, *adv.* [schmeichelhaft.]

Schłonąć, dk. 2. [plötzlich verschwinden, verbrennen.]

Schnąć, *nd.* 2. [troknen, trocken werden, mager werden; vergehen.]

Schód, *u*, *m.* [Abhang, Abgang, Herabgang,] *m.*

Schody, *pl.* [Stiege, Treppe,] *f.* schodowy, *adj.*

Schodzić, *ob.* Zejść.

Schodzistość, *i*, *f.* [Abhang, allmählig abschüssiger Ort,] *m.*

Schodzisty, *adj.* Schodzisto, *adv.* [abhängig, abschüssig.]

Schorzały, *adj.* [sehr krank, sehr schwach.]

Schować, dk. 1. [verwahren, aufheben, verbergen, verstecken.]

Schronić się, *rec.* dk. 3. [sich verbergen, entfliehen, entgehen.]

Schronienie, *a*, *n.* [Sicherheit, Zuflucht *f.* Zufluchtsort,] *m.*

Schwycić, dk. 3. Schwytać. *nd.* 1. [auffangen, ergreifen.]

Schyl, *u*, Schyłek, *łku. m.* [Neige, *f.* Ablauf, *m.* Abnehmen.] *n.*

Schylić, dk. 3. Schylać, *nd.* 1. [neigen, beugen;] się po co [sich nach etwas bücken.]

Ściąć, dk. 2. Scinać, *nd*, 2. [abhauen, weghauen, enthaupten,] zęby, [die Zähne zusammen beissen.]

Sciągnąć, dk. 2. [zusammen ziehen; herabziehen herunterziehen.]

Sciana, *y*, *f.* [Wand, *f.* Zwischenwand, Scheidewand,] *f.*

Sciec, dk. 2. Sciekać, *nd.* 1. [herabfliessen, ablaufen.]

Scięgacz, *a*, Sciegacz, *m.* [Flächse einer Maskel,] *f.*

Scięgno, *a*, *n.* [Spannader, *f.* Schenkel, *m.* Hüftbein,] *n.*

Sciek, *u*, *m.* [Abfluss, Ablauf, *m.* Zusammenfliessen,] *n.*

Sciekać, *ob.* Sciec.

Sciekły, *adj.* [fliessend, triefend, nass, herablaufend.]

Sciennik, *a*, *m.* [Gränznachbar, Strähn oder eine Zapfel Garn.]

Scienny, *adj.* [Wand-, Gränz-.]

Scierać, *ob.* Zetrzeć.

Scieracz, *a*, *m.* [Reiber, Abreiber,] *m.*

Scierka, *i*, *f.* [Wischlappen, Wischhader, *m.* ścierkowy, *adj.*

Scierń, *i*, *f.* Sciernie, *pl.* [die Stoppeln.]

Sciernisko, *a*, *n.* [Stoppelfeld,] *n.*

Scierniśty, *adj.* [stopplicht.]

Scierpieć, dk. 3. [erdulden, ertragen, mit Geduld tragen.]

Scierw, *a*, *m.* [Aas, *n.* Luder auf den Knochen.]

Scierwisko. Scierwowisko. *a*, *n.* [Schindanger,] *m.*

Scierwowiec, *wca*, *m.* [Aasfliege,] *f.*

Scierwowy, *adj.* [Aas-, von Aas.]

Scieszka, Sciezka, *i*, *f.* [Steig, Steg, Fusssteig,] *m.* ścieszkowy, *adj.*

Scięzyć, dk. 4. Scięzać, *nd.* 1. [beschweren, belasten.]

Scig, Scieg, *u*, *m.* [Stich im Nähen,] *m.*

Scigać, *nd.* 1. [verfolgen, nachjagen, nachsetzen.]

Scinać, *ob.* Sciąć.

Scisk, *u*, *m.* [Drang, *m.* Gedränge, *n.* Noth,] *f.*

Sciskać, *ob.* Scisnąć.
Sciskacz, *a, m.* [Zusammendrücker, Presser,] *m.*
Scisle, Scisło, *adv.* [genau, acurat, eigenthümlich.]
Scisłość, *i, f.* [Genauigkeit, Accuratesse, *f.* ścisły, *adj.*
Scisnąć, dk. 2. Sciskać, *nd.* 1. [zusammendrücken, zusammendrängen, umarmen, ans Herz drücken.]
Scyzoryk, *a, m.* [Federmesser,] *n.*
Sędacz, Sandacz, *a. m.* [Sander, ein Fisch,] *m.* sandaczy, *adj.*
Sedentarya, *yi, f.* [sitzende Lebensart, sitzendes Arbeiten,] *n.*
Sędzia, *dziego,* und *dzi, m.* [Richter,] *m.*
Sędzianka, *i, f.* [des Richters Tochter, *f.* sędzina, [des Richters Frau.]
Sędztwo, *a, n.* [Richteramt, *n. coll,* der Richter mit seiner Frau.]
Sęk, *u, m.* [Knorren, *m, fig.* Schwirigkeit, *f.* fester Knoten,] *n.*
Sękaty, Sękowaty, *adj.* [knorrig, astig, knotig.]
Sękowatość, *i, f.* [Knorrigkeit, Astigkeit,] *f.*
Sekatura, *y, f.* [wahre Plage, Plackerey,] *f.*
Sekret, *u, m.* [Heimlichkeit, *f.* Geheimniss, *n.* Verschwiegenheit,] *f.*
Sekretarka, *i, f.* [Secretairinn, *f.* Secretairtisch,] *m,*
Sekretarstwo, *a, n.* [Secretariat,] *n.* sekretarski, *adj.*
Sekretarz, *a, m.* [Geheimschreiber, Secretair,] *m,* sekretarzowy, *adj.*
Sekretny, *adj.* Sekretnie, *adv.* [geheimnissvoll, verschwiegen.]
Sekstern, Sextern, *u, m.* [Heft Papier,] *n.*
Sekta, *y, f.* [Secte; ketzerische Secte,] *f.*
Sektarz, *a, m.* [Anhänger einer Secte, Ketzer,] *m.* sektarski. *adj.*
Sekularyzować, *nd.* 2, [einen Mönch zum Weltgeistlichen machen, säcularisiren.]

Sekunda, *y, f.* Secunde, Hälfte einer Minute,] *f.*
Sekundant, *a, m.* [Secundant im Duell. *m.* Helfer,] *m.*
Sekundować, *nd.* [secundiren, im Duell beystehen, helfen.]
Sekutnica, *y, f.* [lästiges Weib, wahrer Plagegeist.]
Sekutnik, *a, m.* [der einen zusetzt, lästiger Mensch,] *m.*
Sekwana, *y, f.* [Seine in Frankreich, *f.* (ein Fluss.)]
Sekwestr, *u, m.* Sekwestracya, *yi, f.* [Sequestrirung,] *f.*
Sekwestrator, *a, m.* [Sequester, Sequestrator,] *m.*
Selera, *y, f.* Seler, *a, m.* [Sellerie,] *f.* selerowy, *adj.*
Sen, *snu, m.* [Schlaf, *m.* Schlafen,] *n.* we śnie, [im Traume.]
Senat. *u, m.* [Senat,] *m.* senatowy, *adj.*
Senator, *a, m.* [Senator, Reichsrath,] *m.* senatorski, *adj.*
Senatorstwo, *a, n.* [Senatorenwürde, *f.* Senat,] *m.*
Sendacz, *ob.* Sędacz, Sendyk, *ob.* Syndyk.
Senes, *u, m.* [Senesblätter,] *pl.* senesowy, *adj.*
Sennik, *a, m.* [Traumbuch, *n,* Traumdeuter,] *m.*
Senny, *adj.* [Schlaf-, Traum-.]
Sens, *u, m.* [Sinn, Verstand, *m.* Bedeutung, *f.* Inhalt,] *m.*
Sensat, *a, m.* [ein Gelehrter, *m.* Sensatka, *i, f.* [eine Gelehrte.]
Sentencya, *cyi, f.* [Sentenz, *f.* Sittenspruch,] *m.*
Sep, *spu, m.* [Körnerabgabe, *f.* Körnerzehend,] *n.*
Sęp, *a, m.* [Geyer.] *m.*
Sepet. *u, m.* (Sepecik. *dim.*) [Koffer, *m. fig.* der Hintere.]
Sępi. Sępowy, *adj.* [Geyer-.]

Cens. Zengg. Zengnum ; 2. Seni
Woz. (= sień, cień (Cnob))
Dziwój z Ostroroga Wojewoda Kaliski (1391)
Sert = Siegfried.
Semityczny: Nowy pomysł Seiffarta o Semiczeznym alfabecie.
(Janusz) Hetman Prokockego (16..)

Scyt; a Przymianom zawsze niepożyta (Kl;
Scyta niesieczysty, Tatarzyn krzywy, krwi pragnący
chytry, niewstydliwy leje krew bez przyczyny (Kl).
Sedlo Sedella.
S. Sebastyan / Fabian.
Segewolde in Livland (1436,
Sehesten

Ściskać się w kupę = constipari.

Ściśnąć tym których już dawno są karki ściśnione depressa, densere, densare

Sekutny. sequor secare (abiowa) Dub: bóg pomóż tej babie sekutnej.

Sędacz (sedacium bei Crom., sandina in alten Wörterb.)

odłożenie spórnej rzeczy albo persony do ugody (sequestratio est rei vel personae separatio vel interdictio ponenimus, ad

Sędzić Dat sędzia: gdy niektóre nieprzyjaciel do sędziego stawać (Kl) żaden w swej sprawie sędzią być nie może (1609)

Stwor

Kto pragnie na ławi, tomu sen przed sądy stawi. (1619) Kto mową, Sam mara, Sam Bóg wiara (Kl.)

wolne rzeczypospolite, gdzie ma Wielmożny Senat dochody ... sedator rie (1619)

Sęk ... Trui nosi

Sena (ziółko) albo Sanaj (Selphiana, Bacinum

dał sentencyą na się, uczynił z siebie sam exekucyą.

Sepiae ... (sepia) pensio frumenti regi ... data ...

sowa, sowić, ... sombre ...

Sendebruk ... Czarnecki z swoimi owe morskie ... wpław przebył ... na insułę Sendebruk nazwaną ... wypędziwszy Szwedów ... (1610)

Sevilla ... Sewilla jeszcze posiada niecoobrazów Zuana Sanchez de Castro i jego ucznia Zuana Nuñez

S. Seweryna biskupa dzień = 23 Paźdz.

Seredni (ciego) ... Szerednje ...

Serpianica cf. Natys.

Serafinek f. macierzyn.

Serbska ziemia (Serbia, Sorabia) n. sero, mio servus

3. Serdecznik (kamień nogi) (encardia, cardiore; bucardia, telicardios.

2. Serdecznik drugi = gęsia stopa, kotcza szanta (cardiaca, lycopodes, chenopus, chenopus; doronicum, carnabadium

sępić cf. σομφός, sombre

Kto sér iada ... złodziey go nie okradnie ... cf. Tafun, ... (lac ... f. ...) ... cf. τυρός ... = ... serzrobić = zsiadło uczynić; cf. siara, f. twarog.

Uradzili ... (Panowie Senatorowie) 2. Januarii Sejmiki, a 22. Convocatio (... sejmu) (1673)

cf. Siraci, Siraceni ... Panda, f. Wanda
Serbin, f. Słowiak; Serb-... Serb ... Serbi ... (Sorabi, ... Servi ...)

Serce, f. przykłonić język; ... f. ... cf. sardare = intelligere ... cf. wątroba, cf. ..., cf. sierp (...)

Serdak ... Szuba, szore, ...

siać cf. ... (szczać) f. siara f. sypać / przesiać f. sąd ... cernere ... serce ...

bez ... serdeczne skrytości (1587) ...

serduszko (... = wątróbka ...)

Sieć ... Kartowały, zaciągać, ...

Siąg (n. siągnąć ...) ...
... cf. chwiej

Siano ... sekano n. siec, ... fenum ... cf. ...
f. parzyć; cf. jesień.

Siara cf. sarna, f. ser; (..., colustra, ...)

...watka ..., ...

Sianka na Tatkach ... (...); ...

Sępić, nd. 3. [finster machen, verfinstern, trüben.]
Sér, a, m. [Käse,] m.
Seraf, a, m. [Seraph,] m. seraficki, seraficzny. adj.
Seraj, aju, m. [Serail.] n. serajowy, adj.
Serb, a, m. [Sorbe, Wende,] m. serbski. adj. [sorbisch, wendisch.]
Serce, a. m. [Herz, n. mor. Muth, Gefühl, Gemüth;] w dzwonie [Klöppel in der Glocke,] m. sercowy, adj.
Serdak, a, m. (Serdaczek, dim.) [Brusttuch,] n.
Serdeczność i, f. [Herzlichkeit,] f.
Serdeczny, adj. Serdecznie, adv. [herzlich, von Herzen.]
Serduszko, Serdeńko, dim. von Serce.
Serio, adv. [im Ernste, ernsthaft.]
Sernik, a, m. [Käsekorb, m. Käsehändler,] m.
Serowiec, wca, m. [Käsemilbe,] f.
Serowy, Serny, adj. [Käse-.] kołacz [Käsekuchen.]
Serpensyna, y, f. [Feldschlange, f. krummer Säbel,] m.
Serwaser, eru, m. [Scheidewasser,] n. serwaserowy, adj.
Serwatczany, adj. [Molken-,] Serwatczaność, Molkigkeit,] f.
Serwatka, i, f. [Käsewasser, Molken,] serwatkowy, adj.
Serweta, y, f. [Serviette,] f. serwetny, serwetowy, adj.
Serwis, u m. [Tafelservis,] m.
Serżant, a, m. podoficer, [Sergeant,] m. serżantski, adj.
Serzyć, nd. 4. [zu Käse machen, käsen.]
Serzysko, a, n. [Lab, Käselab,] n. zajęcze [Hasenlab,] n.
Set, genit, von Sto, ob. Sto.
Setkować, nd. 2. [zu Hundert eintheilen.]
Setnictwo, a, n. [Hauptmannschaft über 100, Mann,] f.
Setnik, a, m. [Hundertmann, m. Centurio,] m.
Setny, adj. Setnie, adv. [hundert enthaltend, hundertfältig.]
Sejm, u, m. [Reichstag, m. Versammlung,] f. sejmowy, adj.
Sejmik, u, m. [Landtag,] m. sejmikowy, adj.
Sejmikować, nd. 2. [Landtag halten,] sejmować, [Reichstag halten.]
Sfera, y, f. [Sphäre, f. tr. Gränze,] f.
Sferyczny, adj. Sferycznie, adv. [sphärisch.]
Siać, nd. 2. [säen, ausstreuen.]
Siadać, ob. Siedzieć.
Siadalny, adj. [Sitz-, zum Sitzen.]
Siadło, a, n. [Sitz, Wohnsitz, Wohnort, Ruheort.] m.
Siadłość, i, f. [Untersetzheit, untersetzte Figur,] f.
Siadły, adj. [untersetzt von Gestalt.]
Siąg, ęgu, m. [Klafter, f. Faden,] m. siągowy, adj.
Sianko, a, n. [Heusplitter, Heuhalmen,] m.
Siano, a, n. [Heu,] n.
Sianożęć, i, f. Sianożęcie, a, n. [Heuschlag, m. Heumähen.] n.
Siara, y, f. [Biestmilch, die erste Milch nach dem Kalben.]
Siarczan, u, m. [Schwefelsauersalz,] n.
Siarczany, adj. [Schwefel-.]
Siarczyć, dk. 4. siarkować, [schwefeln, mit Schwefel anmachen.]
Siarczystość, i, f. [Schwefelartigkeit. f. schwefeliges Wesen.]
Siarczysty, adj. Siarczysto, adv. [schwefelig; hitzig.]
Siarka, i, f. [Schwefel,] żywa, [lebendiger Schwefel,] m.
Siarnik. a, m. [Schwefelfaden, m. Schwefelhölzchen,] n.
Siatczany, Siatczysty, adj. [netzförmig, wie ein Netz.]

Siatka, i, *f.* [Netz, kleines Netz,] *n.* pajęcza, [Spinngewebe,] *n.*
Siatkować, *nd.* 2. [Netze machen; netzähnlich wirken.]
Siatkowy, *adj.* [Netz-.]
Siatnik, *a*, *m.* [Netzmacher, Netzstricker,] *m.*
Sidlić, *nd.* 3, [verstricken, in die Schlinge fangen.]
Sidło, *a*, *n.* (Sidełko, *dim.*) [Schlinge, *f.* Fallstrick,] *m.*
Się, *pron. gen.* siebie, *dat.* sobie, [sich, mir selbst.]
Siec, *nd.* 2 [hacken, hackend hauen; schneiden, streichen.]
Sieć, *ci*, *f.* [Netz,] *n.* sieciowy, *adj.*
Siecz, Sicz, *y*, *f.* [Kosakenverhau, Heydamakenverhau,] *m.*
Sieczba, *y*, *f.* [Hauen des Getreides,] *n.*
Sieczka, *i*, *f.* [Häckerling,] *m.* (Häcksel,) sieczkowy, *adj.*
Sieczkarnia, *i*, *f.* [Häckselkammer, Häckerlingskammer,] *f.*
Sieczkarz, *a*, *m.* [Häckselschneider,] *m.*
Siedlarz, *ob.* Siodlarz.
Siedlić się, *rec.* ndk. 3. [sich ansiedeln, sich niederlassen.]
Siedlisko, *a*, *n.* [Sitz, Aufenthaltsort, Wohnsitz,] *m.*
Siedm, *dmiu*, *m.* [sieben.]
Siedmdziesiąt, *y*, siedmiudziesiąt, [siebenzig.]
Siedmdziesiątnica, *y*, *f.* [der Sonntag Septuagesima.]
Siedmdziesiąty, *adj.* [siebenzig enthaltend, der siebenzigste.]
Siedmdziesiątletni, *adj.* [siebzigjährig.]
Siedmiodniowy, Siedmiodzienny, *adj.* [siebentägig.]
Siedmiogród, *u*, *m.* [Siebenbürgen,] *n.* siedmiogrodzki, *adj.*
Siedmiogrodzianin, *a*, *m.* [Siebenbürger,] *m.*

Siedmiokąt, *a*, *m.* [Siebeneck,] *n.* siedmiokątny, *adj.*
Siedmioraki, *adj.* Siedmiorako, *adv.* [siebenfach, siebenfältig.]
Siedmioro, *rga*, *n.* [sieben Stück, sieben an der Zahl.]
Siedmkroć, siedmkrotny, *adj.* [siebenmalig.]
Siedmlist, *u*, *m.* ziele, [Rothheilwurzel,] *f.*
Siedmiomiesięczny, *adj.* [Siebenmonatlich.]
Siedmnaście, *stu*, [siebenzehn, siebzehn.]
Siedmnasty, *adj.* [siebzehn enthaltend.]
Siedmset, siegmiuset, [sieben Hundert.]
Siedmsetny, *adj.* (der Siebenhundertste.]
Siedź, *i*, *f.* [eine Gattung Pilze, Erdschwämme.]
Siedziba, *y*, *f.* [Wohnsitz, Wohnort,] *m.*
Siedzieć, *nd.* 2. [sitzen;] nad czem, [über etwas sitzen.]
Siek, *u*, *m.* [Hauen, Hacken, Metzeln, *n.* Hieb,] *m.*
Siekać, *ob.* Siec.
Siekacz, *a*, *m.* [Hauer, Hacker, *m.* Hackmesser in der Küche,] *n.*
Siekanina, *y*, *f*, [Gemetzel, *n*, Metzeley,] *f.*
Siekanka, *i*, *f.* [Gehacktes.]
Siekiera, *y*, *f.* (Siekierka, *dim.*) [Axt.] *f.*
Sięknąć, Siąknąć, *nd* 2 [siekern;] nosem, [mit der Nase rülpsen, schmeutzen.]
Sielanka, *i*, *f.* [Hirtengedicht, Schäfergedicht, *n.* Jdylle,] *f.*
Sielankarz, *a*, *m.* [Jdyllenschreiber,] *m.*
Sieło, *ob.* Sioło. Sielski, *adj.* [Dorf-, ländlich, vom Lande.]
Siemię, *enia*, *n.* Siemiono, *a. n.* [Same, *m* insonders Hanfsamen.]
Siemienisty, *adj.* [voll Samen, samenreich.]

infertae, [illegible]

[illegible] fas, nefas [illegible]

bóg boski (mogąc, [illegible]

[illegible])

[illegible] fest

festus dies.

[illegible] ullo instabilis)

[illegible]enere [illegible]

[illegible]ere, optare wabić

optio [illegible] Hoffnung [illegible]

ὄπτω, ὀπτάνω, παπταίνω.

laedere [illegible]

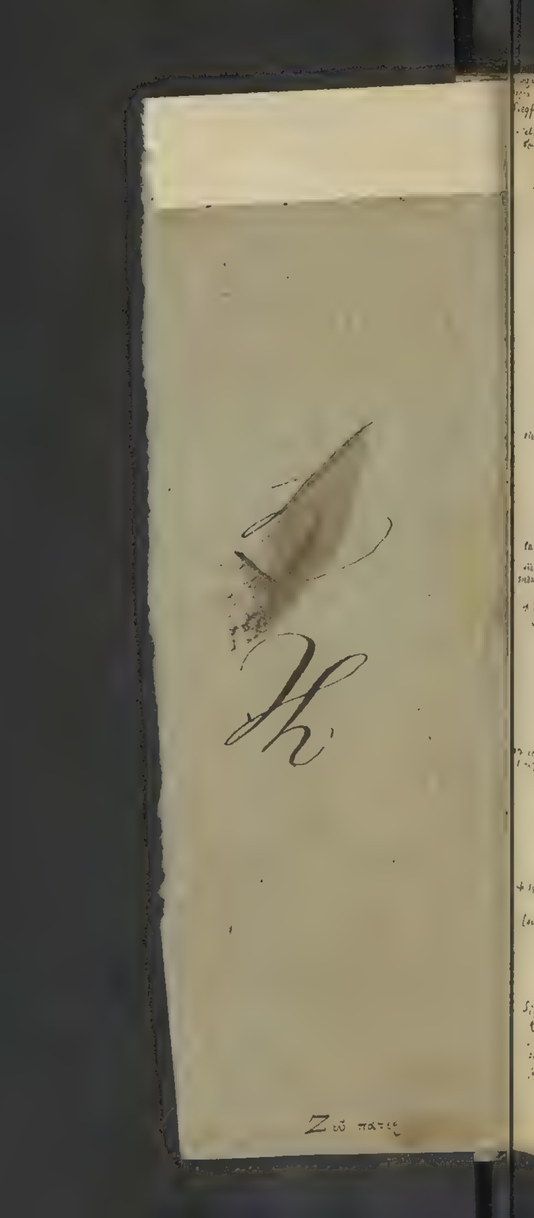
atrox, trux straszny, srogi

prodigus n. pro-igere, [illegible] agere.

pernicies (nex) [illegible]

[illegible] z gadać

[illegible]ucare.

[illegible] rozpruć, rozrywając [illegible] sięgę (Kl) f. dosiąc;
sięga gdzie nie przystoi, mówi [illegible] niestworna (Kl) [illegible]
Siegfryd (f. Walpot. f. Lander), [illegible] Seifert.

Siebawa = Sutwica (selava [illegible], schiawa [illegible]) = smaris [illegible] e genere maenarum

siatka: idąc nanas chytrą sprawą kryje siatki pod zieloną trawą [illegible] lecz tey dziwney a omylney sprawie komu da Bog przypatrzyć się prawie naydzie siatkę chytrze przytarczioną, naydzie węża pod trawą zieloną [illegible]

Sidło (na ptaki, na zwierz) = potrzask, [illegible], potrzask, [illegible]

[illegible] Nie mogłem tobie, ledwo sobie [illegible]
sieć [illegible], sami się i mieszkańcy jak bydło siatki [illegible] (Kl); ty (= te) marna tego świata sieci snadnie pod [illegible] jako słabe nici [illegible]; z siecze [illegible] cnotę językiem śmiertelnym sieczę (Bud. 1587) Zbierayżie sieci bo nie ptaki [illegible] [illegible] cf. sięgać, [illegible] [illegible], scindo [illegible] (ex [illegible] seco [illegible])
Sieć cf. gnieść, [illegible] kajdany; (sieć ptasia, rybia, na zwierz) [illegible] (inaczej [illegible]) [illegible] / sito sit

siekać cf. [illegible], [illegible]

la sâle [illegible] f. dźwięk

siedzi [illegible] grzybie, aż się diabeł zdybie (R. 1689) Wiedzą, gdzie siedzi jako kto siedzi (R. 1629)

[illegible] = [illegible], [illegible]; siek [illegible] ryba [illegible] sieka-wica [illegible], f. igliea, [illegible]

[illegible] z wronami Harmione i stare siekiery? (Kl) [illegible] między. cf. [illegible] sieną = sacena = [illegible]

cf. sylva [illegible], [illegible] f. wieś

(semen cannabis vel lini)

Siedmigród, Siedmigrodzka ziemia (Transylvania) Dacia ripensis, Septem castra Metanastae Jazyges)

Sięgam czego wysoko albo głęboko leżącego; sięgać głosem, trąbą [illegible] [illegible], [illegible] (w tendo manum sięgać [illegible] (Zeugnisse), powinowactwem (attingere aliquem sanguine = dotyka się mnie powinowactwem) cf. sequi f. sieć [illegible] cf. szukać

Sihot [illegible] = Szigeth in Ungarn (z Sihota), [illegible]
Sihota (y) główne miasto w Marmaroszskie (po ruski Marmaroszsz [illegible]) Marmaroszczyzna

Siewierzanie 1. [illegible]

Siedź na [illegible] [illegible] że kiedy ludzie siędą do obiadu [illegible] czeka, albo gdy się [illegible], niedy Pan ludziom [illegible] z ich własnej miary gdy [illegible] [illegible] (sąd) oddawać będzie (1587)

Siew 1. = siewba; 2. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

Sikać (f. sypać [illegible]) [illegible]

Siła bez rozumu sama się każe [illegible] [illegible]

Sieroguzka [illegible] [illegible]

Sieniawski (Andreas Hieronymus a Granow Sieniawius Hostarius Exercituum Regni Campestris)
Sieradzki wojewoda Jarosław z Łaska (1512); [illegible] kasztelan Jan [illegible]

[illegible] izba przedsionek sienna [illegible] [illegible] [illegible] (atrium, vestibulum, [illegible]) [illegible]

Siepacz = [illegible], szarpacz

Sierak: biała barwa sieraków, zwierzchniej sukni u [illegible] jest w okolicach Stryja (w Galicyi) powszechna.

[illegible]: siano na [illegible] [illegible] [illegible] szczecić, szczotka [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kiecas, sóg [illegible] szarosza [illegible] [illegible] (osieradź [illegible]) [illegible] sierć abo sierść villus, pilus; 2. sierc [illegible] [illegible] szorć.

Sierdzić się [illegible] f. gryzota [illegible], [illegible];
[illegible]

[illegible] Chłopianke y chłopa [illegible] było obaczyć w sermiedze (1611) [illegible]

Sierota [illegible] [illegible] (1579) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Sierp [illegible] (harpe, κάρπος) [illegible] sarpe, [illegible] serre. [illegible] [illegible] [illegible] harpe (ἅρπη) [illegible] sarcio, sarpere, [illegible] [illegible] Kr[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] (chrobany) [illegible]

Siemienny, *adj.* [Samen-,] owoc, [Saatfrucht.]
Sień; *ni, f.* [Vorhaus. *n.* Hausflur.] *f.*
Siennica. *y.. f.* Siennik. *a, m.* [Heuboden, Heuschuppen, *m.* Strohsack,] *m*,
Sienny, *adj.* [Heu-, von Heu; die Hausflur betreffend.]
Siepacz, *a, m.* [Häscher, Henkersknecht,] *m.*
Sieraczkowy. *adj.* [graufarben,] sukno [graues Tuch.]
Sierak. *u, m.* [grobes Tuch, Kleidung vom groben Tuche.] *f.*
Sierć. *i. f.* [Kurzes Haar auf den Fellen der Thiere; statt,] maść, [Farbe eines Pferdes.]
Siercisty, Sierścisty, *adj.* [voll kurzer Haare.]
Sierdzić się, *rec. nd.* 3. [sich erzürnen, sich ärgern.]
Sierdzistość. *i, f.* [jäher Zorn, Grimm, *m.* Hitzigkeit.] *f.*
Sierdzisty. Sierdziwy, *adj.* [hitzig, grimmig, zornig.]
Siermięga, *i. f.* [grobes Bauerntuch, *m.* Bauernkittel.] *m.*
Sierocić, kogo. *nd.* 3. [zur Waise machen, verwaist machen.]
Sieroctwo, *a, n,* [Verwaisung, *f.* Waisenstand; Wittwenstand,] *m.*
Sierocy, Sierociński, *adj.* [Waisen-.]
Sierota, *y. m.* und *f.* [Waise, *m,* und *f.* [Verlassener,] *m.*
Sierp, *a, m.* [Sichel,] *f.*
Sierpień, *pnia, m.* [der Monat August, Aerndtemonat,] *m.*
Sierpniowy, *adj.* [August-.]
Sierpnik, *a, m.* [Schartenkraut. *n.* Scharte,] *f.*
Sierpowy, *adj.* [Sichel-.]
Sierść. *ob.* Sierć.
Sierszeń, Szerszeń. *enia, m.* [Horniss,] *f.* szerszeniowy, *adj.*

Sieść, *nd.* 2. [sich niedersetzen. sich setzen.]
Siestrzan. *u. m.* [Unterbalken, auf dem die Querbalken liegen,] *m.*
Siestrzan. Siostrzan, *a, m.* Siostrzeniec, Siostrzeńca, [Schwestersohn.]
Siestrzenica, Siostrzenica, *y, f.* [Schwestertochter,] *f.*
Siestrzenny, Siostrzynny, *adj.* [Schwester-, schwesterlich.]
Siestrzyczka. *ob.* Siostra.
Siew, *u, m.* Siejba. *y, f.* [Saat, Saatzeit; Aussaat, *f.* Säen.] *n.*
Siewacz, Siewnik, *a,* Siewca. *y, m.* [Sämann,] *n.*
Siewka, *i, f,* [Säen. *n.* Saat.] *f*
Siewny. *adj.* [zur Saat dienlich, Saat-.]
Siejba. *ob.* Siew.
Sikawka, *i, f.* [Spritze,] *f.* do ognia, [Feuerspritze,] *f.*
Siknąć, *nd.* 2. Sikać, *nd.* 1. [spritzend hervorsprudeln. spritzen.]
Sikora, *y, f.* (Sikorka, *dim.*) Meise, *f. fig.* Nebengewinn,] *m.*
Siła, *y, f.* [Stärke, Kraft. *f.* adverbial: eine Menge, viel, *interrog.*] siła? [wie viel?]
Silić się, *rec. nd.* 3. [sich sehr anstrengen. sich zwingen.]
Silnia, *i, f.* [Maschine, Kraftmaschine,] *f.*
Silność, *i. f.* [Kräftigkeit, *f.* Bestreben,] *n.*
Silny, *adj.* Silnie, *adv.* [kräftig, stark.]
Sinak, *a. m.* [eine Art Schwämme, Pilze.]
Sinawy, Siniawy, *adj.* [etwas blaulich. blau unterlaufen.]
Siniak, *a,* Siniec, *ńca, m* [blauer Fleck vom Stosse oder Schlage.]
Siniawość, *i, f.* [Bläulichkeit,] *f.*
Sinieć, *nd.* 2. [blau werden; blau anlaufen.]
Sino, *adv.* [blau, blaufarbig.]
Sinogarlica. Synogarlica, *y. f.* [Turteltaube. *f.* sinogarliczy, *adj.*

Sinośé, *i. f.* [Blauheit, Blaufarbigkeit,] *f.* siny, *adj.*
Siodemka, *ob.* Siodmka.
Siodłać, *nd.* 1. [satteln; *fig.* in Gewalt nehmen, belästigen.]
Siodłak, *a, m.* [Landmann; Sattelpferd, Reitpferd,] *n.*
Siodlarz, *a, m.* [Sattler,] *m.* siodlarski, *adj.*
Siodełko, *a, n.* [Kleiner Sattel, *m.* Sattelchen,] *n.*
Siodło, *a, n.* [Sattel, *m. tr* Joch, *n.* Sclaverey,] *f.* siodłowy, *adj.*
Siodmak, *a, m.* (Siodmaczek, *dim.*) [eine Zahl von Sieben, Siebener.]
Siodmka, *i, f.* [die Sieben in den Karten; das Siebentel.]
Siodmy, *adj.* [der siebente.]
Sioło. *a, n.* [Dorf.]
Siouka, *i, f.* [kleines Vorhaus. Vorsälchen,] *n.*
Siostra. *y. f.* (Siostrzyczka, Siostrunia, *dim*) [Schwester,] *f.*
Siostrobójca. *y, m.* [Schwestermörder,] *m.* siostrobójczyni,] *f.*
Siostrobójstwo. *a, n.* [Schwestermord.] *m.*
Siostrzeniec. Siostrzenica, *ob.* Siestrzan-
Siraczany, *ob.* Sieraczkowy.
Sit, *u, m.* Sitowie, *a, n.* Sicina, *y. f.* [Binsen;] sitny, sitowy, *adj.*
Sitarz. *a. m.* [Siebmacher, Binsenflechter,] *m.*
Sito, *a, n.* (Sitko, *dim.*) [Sieb,] *n.* sitowy *adj.*
Sitowiec, *wca, m.* [eine Art Bachstelzen.]
Sitowina, *y. f.* [Binsengras,] *n.*
Sitowka, *i f.* [ein zweyzaßniges Schaaf.]
Siwiec, *uca, m.* [Graukopf. Schimmel,] *m.*
Siwieć, *nd.* 2. [grau werden, graue Haare bekommen.]
Siwizna. *y. f.* [graues Haar, *n.* Grauheit,] *f.*
Siwobrody, *adj.* [graubärtig.]
Siwość. *i. f.* [Grauheit.] *f.* siwy, *adj.* [grau, schimmelfarbig.]

Skała, *y. f.* [Felsen, *m.* Fels,] *m.*
Skalistość. *i, f.* [Felsigkeit,] *f.* skalisty, *adj*, [felsig, voll Felsen]
Skałka, *i, f.* [kleiner Felsen; Feuerstein,] *m.* na oku, [weisser Fleck auf dem Auge,] *m.*
Skalny, *adj* [Fels-, von Felsen;] olej, [Steinöhl.]
Skamiałość, Skamieniałość, *i, f.* [Versteinerung,] *f.*
Skapać, *nd.* 2. [elend werden, vergehen, schwinden.]
Skąpca, *y*, Skąpiec, *pca, m.* [Geitzhals,] *m*
Skąpić, Skępić, *nd.* 3. [knausern, kargen, filzen, geitzen.]
Skąpstwo, Skępstwo, *a, n.* [Geitz, *m.* Kargheit,] *f.*
Skąpy, *adj.* Skąpo, *adv.* [arg, filzig, geitzig.]
Skarb, *u, m.* [Schatz, *m.* verborgene Kostbarkeit, *f.* Schatzkammer,] *f.*
Skarbnik, *a, m.* [Schatzmeister.] *m.* skarbnikowy, *adj.*
Skarbić, *nd.* 3. [Schätze sammeln; etwas sammeln.]
Skarbowy, *adj.* [Schatz-.]
Skarga, *i. f.* [Klage, Anklage,] *f.* skargowy, *adj.*
Skarłupa. *y, f.* [harte Schuppe, z. B. eines Krokodils.]
Skarpa, *y, f.* [Abdachung, Böschung,] *f.*
Skarpetka, *i, f.* [Fusssocken,] *m.*
Skarżyć, *nd.* 4. [anklagen, verklagen;] się, [sich über jemanden beklagen, beschweren.]
Skarżyciel, *a, m.* [Kläger,] *m.* skarżycielka, [Klägerinn,] *f.*
Skaza, *y, f.* [Schaden, *m.* Verletzung, *f.* Verderbniss, *n.* Flecken,] *m.*
Skazać, dk. 2. [mit Fingern, weisen; zeigen, anzeigen.]
Skażca, *y*, Skaziciel, *a, m.* [Verderber, Vernichter; Anzeiger,] *m.*

Skarbimir Npr.
Skalica N. [illegible]
Kalmierz [illegible] Skarbimirz [illegible]

Skała [illegible] wały wkoło jego swętej skały (1587) Skała [illegible] = skalina, szczelina rozpadlina, cf. sklep.
[illegible] skopul, szkło.
[illegible] Skała [illegible]; cf. croto [illegible] / Łupina.
szczepa, kopiec, [illegible] / [illegible]

Skalna rutka = włoski P. Maryi, ruta skalna,
skalna [illegible]

[illegible] (nie permadypiemus delicie) v. Kapać [illegible]

Siodło na koniu = [illegible]; na muła, osła = kulbaki.

wyszedł do jednego conaworkach siedział skąpca bezrodnego [illegible]
= [illegible]

Skąpy ([illegible]) (v. Kąp, Kopcić); Skąpego niezbitnay sobie za przyja-
ciela prawego [illegible], skąpy dwa razy [illegible] [illegible] skąpca, [illegible]
[illegible] nie-ka, [illegible]
ch tam kopają ten skarb niepoczęty (w Ameryce) (Kl.), [illegible]
[illegible] skarby [illegible] swey okazać zarzyłaj (1558) mol. cf. szarpać [illegible], szarpca [illegible]; cf. woź skarbny (currus)
[illegible] skarb [illegible] = miejsce [illegible]
Karbnik [illegible], skarbownik [illegible]
[illegible] Mann,

Siostra cf. siat [illegible]

[illegible] wywodzić z czego [illegible] przeciw kommu [illegible] skarga [illegible]
[illegible] dekret uczynić [illegible] Skarżyszek [illegible]

= Tuska szwicuja krokodylowa (cataphractum squama),
skarłupa żółwia = żółwia skorupa

[illegible] = trzewiki (it. scarpa) [illegible] szkarpetka

[illegible] skarzyca (1595), gdy dwaj przychodzą do sądu skarżąc na siebie [illegible] Samo nicności każdego skarżąc (P. 1619)

[illegible] cf. [illegible] / szczeć. cf. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] nalezy, przyjść nietaczno [illegible] skazować [illegible]

Skole s. Tuchol[illegible]

Skenderbeg: Żywot Djordja Kastrioty Skenderbega [illegible] Popowića [illegible].
Skirgiełło książę Trocki (1382), książę litewski, Pan Trok i Połocka (1388).
Skalda [illegible].
Skarsmirski proboszcz Jan Czarnkowski [illegible]

Skto [illegible] stykłas.

Skarżyciel (stylus, [illegible])
Skibaroli (Stria); s. chleba (frustum panis oblongum planum)

[illegible] na lewą stronę składać się (16..) [illegible] Składnie [illegible] = [illegible]

Ludwik Lugas (s. Tarsa), collecta

wszystką winę na niego składał (16..) [illegible]
[illegible] składali że się im [illegible] obronił (16..)

Skłonny [illegible], inclinatus [illegible]

Skobel [illegible] zamku [illegible] zatrzaskowego [illegible] claves [illegible]

Skorzył [illegible] na sejm [illegible] (16..) [illegible] (16..) [illegible]

[illegible] (sztuczny [illegible]) [illegible]

Skoma [illegible] drugiego [illegible] [illegible] [illegible]

Sklep cf. [illegible], cf. sculpere, cf. cella, cf. skata [illegible] camera [illegible] cf. potap [illegible]

Skolący [illegible] skomlący (proteo gannire, [illegible]) skolić, skulić [illegible]

Sklica Skify[illegible]
Skierować [illegible]
[illegible]

Skazić, [illegible]
sch[illegible]
Skazite[illegible]
letz[illegible]
Skazite[illegible]
letz[illegible]
Skazów[illegible]
Skiba, [illegible]
m.
Skielet[illegible]
Skład, [illegible]
mer[illegible]
Składa[illegible]
Składa[illegible]
mer[illegible]
Nie[illegible]
Składka[illegible]
san[illegible]
Składn[illegible]
kun[illegible]
Składu[illegible]
ban[illegible]
Składny[illegible]
zusa[illegible]
Składow[illegible]
Skłama[illegible]
Sklanka[illegible]
Sklanny, [illegible]
Glas[illegible]
Sklanok[illegible]
Sklarnia, [illegible]
niss, [illegible]
Sklarstw[illegible]
serh[illegible]
Sklarz, [illegible]
schn[illegible]
Sklenica[illegible]
Trink[illegible]
Sklep, [illegible]
Wölb[illegible]
Sklepić, [illegible]
Sklepien[illegible]
Sklepisty[illegible]

Skazić, dk. 3. [verderben, vernichten; schänden.]
Skazitelność, i, f. [Verderbbarkeit, Verletzbarkeit.] f.
Skazitelny, adj. Skazitelnie, adv. [verletzbar, verderbbar.]
Skazówka, i, f. [Weiser, Zeiger,] m.
Skiba, y. f. [Brotscheibe, f. Furchenrain, m. Erdfurche,] f.
Skielet, u, m. ob. kościotrup.
Skład, u, m. [Zusammenlegen, n. Zusammenstellung; Niederlage,] f.
Składać, ob. Złożyć.
Składacz, a, m. [Zusammenleger, Zusammensteller; Setzer in der Druckerey, Niederleger,] n.
Składka, i, f. [Zusammenschiessen, zusammen geschossenes Geld.]
Składnia, i, f. [Zusammensetzungskunst,] f.
Składność, i, f. [schicklicher Zusammenhang, m. Harmonie,] f.
Składny, adj. Składnie, adv. [geschickt, zusammen passend, übereinstimmend.]
Składowy, adj. [Niederlags-, Lager-.]
Skłamać, ob. Kłamać.
Skłanka, i, Szkłanka, f. [Glas, Trinkglas,] n.
Sklanny, Szklanny, adj. [gläsern, von Glas.]
Sklanokrusz, u, m. [Glaserz,] n.
Sklarnia, i, f. [Glashütte, f. Glasbehältniss,] n.
Sklarstwo, a, n. [Glasmacherey, f. Glaserhandwerk,] n.
Sklarz, a. m. [Glaser, Glasmacher, Glasschmelzer,] m.
Sklenica, y, f. [grosses Glas, grosses Trinkglas,] n.
Sklep, u, m. (Sklepik, dim.) [Gewölbe, n. Wölbung, f. Kaufmannsgewölbe,] n.
Sklepić, nd. 3. [wölben, umwölben.]
Sklepienie, a, n. [Wölbung, f. Gewölbe,] n.
Sklepisty, adj. Sklepisto, adv. [gewölbt.]

Sklepowy, adj. [Gewölbe- Wölbungs-] towar, Kaufmannswaare,] f.
Sklejny, adj. [zusammenverbindbar, zusammenklebend.]
Sklić, nd. 3. [verglasen.]
Sklisty, adj. [glänzend, blitzend.]
Skło, Szkło, a, n. [Glas,] n.
Skłoć, dk. 2. [zerstechen, stark durchstechen.]
Skłon, u, m. [Verbeugung,] f.
Skłonić, dk. 3. [hinneigen, hinbeugen;] się [sich verbeugen, geneigt seyn.]
Skłonność, i, f. [Trieb, m. Zuneigung,] f.
Skłonny, adj. [geneigt zu etwas; biegsam.]
Skłos: w skłoś, adv. [gegen das Haar, gegen den Strich.]
Sknera, y, m. [Filz, Knicker, Knauser,] m.
Sknerowaty, adj. Sknerowato, adv. [knickerig.]
Sknerstwo, a, n. [Knickerey, Kargheit,] f.
Skobel, Skubel, bla, m. [Riegelhacken; Thürriegel,] m.
Skocina, y, f. [ein Stück Vieh.]
Skociec, cca, m. [Schott, n. eine gewisse Münzsorte.]
Skoczek, czka, m. [Springer, m. Heupferd, n. Feldgrille,] f.
Skoczka, i, f. [Springerinn,] f.
Skoczny, adj. Skocznie, adv. [Spring-, springend, hüpfend.]
Skoczyć, nd. 4. [springen, Sprünge thun; hüpfen] n.
Skojarzyć, ob. Kojarzyć.
Skok, u, m. [Sprung,] m. skoki zająca, [Läufe des Hasen;] w skok, adv. [im Sprunge, spornstreichs, eiligst.]
Skołatać, dk. 2. [zerschlagen, zerrütten, erschüttern.]
Skoma, y, f. oskoma, [Wässern des Mundes nach etwas,] n.
Skomlić, nd. 3. [winseln, wie ein Hund winseln.

Skole (. Tucholszczyzna.

Skenderbeg: Żywot Djordja Kastriota Skenderbega przez [illegible] Popowića [illegible]).

Skirgiełło książę Trocki (1382), książę litewski, Pan Trok i Połocka (1388).

Skalda H. Wald.

Skarsmirski proboszcz Jan Czarnkowski (1512) u. Skalmirz

Skło Łoty styKłas.

Skarzydeł (stylus. index)

Skibarzeli (strua); s. chleba (frustum panis oblongum planum)

[illegible] na lewą stronę skłaniać się [illegible] Skłonienie [illegible] skłonienie umysłu = [illegible]

Ladnu. Lugno (. Tawa), collecta

wszystkę winę na niego składał (16.) [illegible] [illegible] Szatana składali że się [illegible] (16.)

Skłonny, pochyły, inclinatus cf. przychylny, nachylny, pochyłity.

Skobel skobl [illegible] zamknięcie [illegible] [illegible] catenalam [illegible]

skoczył [illegible] na sejm [illegible] (16 [illegible]) [illegible] skoczył [illegible]

[illegible] (sztuczny rozkrzesiony) [illegible]

Skoma [illegible] [illegible]

Sklep cf. [illegible], cf. sculpere. cf. cella, cf. skata [illegible] camera (kamień, cf. [illegible])

Skołący [illegible] [illegible] [illegible], skole, skuli, [illegible]

Skazić,
schä
Skazitel
letzl
Skazitel
letzl
Skazówk
Skiba,
m. l
Skielet,
Skład,
men
Składać,
Składacz
men
Nied
Składka
sam
Składnik
kuns
Składno
hang
Składny,
zusa
Składow
Skłamać
Sklanka,
Sklanny,
Glas.
Sklanokr
Sklarnia,
niss,
Sklarstw
serha
Sklarz,
schm
Sklenica,
Trink
Sklep, u,
Wölb
Sklepić,
Sklepieni
Sklepisty

Skazić, dk. 3. [verderben, vernichten; schänden.]
Skazitelność, i, f. [Verderbbarkeit, Verletzbarkeit.] f.
Skazitelny, adj. Skazitelnie, adv. [verletzbar, verderbbar.]
Skazówka, i, f. [Weiser, Zeiger,] m.
Skiba, y. f. [Brotscheibe, f. Furchenrain, m. Erdfurche,] f.
Skielet, u, m. ob. kościotrup.
Skład, u, m. [Zusammenlegen, n. Zusammenstellung; Niederlage,] f.
Składać, ob. Złożyć.
Składacz, a, m. [Zusammenleger, Zusammensteller; Setzer in der Druckerey, Niederleger,] n.
Składka, i, f. [Zusammenschiessen, zusammen geschossenes Geld.]
Składnia, i, f. [Zusammensetzungskunst,] f.
Składność, i, f. [schicklicher Zusammenhang, m. Harmonie,] f.
Składny, adj. Składnie, adv. [geschickt, zusammen passend, übereinstimmend.]
Składowy, adj. [Niederlags-, Lager-.]
Skłamać, ob. Kłamać.
Sklanka, i, Szklanka, f. [Glas, Trinkglas,] n.
Sklanny, Szklanny, adj. [gläsern, von Glas.]
Sklanokrusz, u, m. [Glaserz,] n.
Sklarnia, i, f. [Glashütte, f. Glasbehältniss,] n.
Sklarstwo, a, n. [Glasmacherey, f. Glaserhandwerk,] n.
Sklarz, a. m. [Glaser, Glasmacher, Glasschmelzer,] m.
Sklenica, y, f. [grosses Glas, grosses Trinkglas,] n.
Sklep, u, m. (Sklepik, dim.) [Gewölbe, n. Wölbung, f. Kaufmannsgewölbe,] n.
Sklepić, nd. 3. [wölben, umwölben.]
Sklepienie, a, n. [Wölbung, f. Gewölbe,] n.
Sklepisty, adj. Sklepisto, adv. [gewölbt.]
Sklepowy, adj. [Gewölbe- Wölbungs-] towar, Kaufmannswaare,] f.
Sklejny, adj. [zusammenverbindbar, zusammenklebend.]
Sklić, nd. 3. [verglasen.]
Sklisty, adj. [glänzend, blitzend.]
Skło, Szkło, a, n. [Glas,] n.
Skłoć, dk. 2. [zerstechen, stark durchstechen.]
Skłon, u, m. [Verbeugung,] f.
Skłonić, dk. 3. [hinneigen, hinbeugen;] się [sich verbeugen, geneigt seyn.]
Skłonność, i, f. [Trieb, m. Zuneigung,] f.
Skłonny, adj. [geneigt zu etwas; biegsam.]
Skłoś, w skłoś, adv. [gegen das Haar, gegen den Strich.]
Sknera, y, m. [Filz, Knicker, Knauser,] m.
Sknerowaty, adj. Sknerowato, adv. [knickerig.]
Sknerstwo, a, n. [Knickerey, Kargheit,] f.
Skobel, Skubel, bla, m. [Riegelhacken; Thürriegel,] m.
Skocina, y, f. [ein Stück Vieh.]
Skociec, cca, m. [Schott, n. eine gewisse Münzsorte.]
Skoczek, czka, m. [Springer, m. Heupferd, n. Feldgrille,] f.
Skoczka, i, f. [Springerinn,] f.
Skoczny, adj. Skocznie, adv. [Spring-, springend, hüpfend.]
Skoczyć, nd. 4. [springen, Sprünge thun; hüpfen] n.
Skojarzyć, ob. Kojarzyć.
Skok, u, m. [Sprung,] m. skoki zająca, [Läufe des Hasen;] w skok, adv. [im Sprunge, spornstreichs, eiligst.]
Skołatać, dk. 2. [zerschlagen, zerrütten, erschüttern.]
Skoma, y, f. oskoma, [Wässern des Mundes nach etwas,] n.
Skomlić, nd. 3. [winseln, wie ein Hund winseln.]

Skon, *u*, *m.* [Lebensende, *n.* der letzte Hauch.]
Skonać, *ob.* Konać, Skonanie, *ob.* Konanie.
Skończoność, *i*, *f.* [Endlichkeit, Begräntzheit, *f.* das Beendete,] *n*
Skończony, *part.* verbi Skończyć, [beendet, fertig; endlich.]
Skończyć, dk. 4. [beenden, zu Ende bringen, beschliessen.]
Skop, *a*, *m.* (Skopek *dim.*) [Hammel, *m.* Milchfass, *n.* Schaff,] *m.*
Skopowina, *y*, *f.* [Schöpsenfleisch, Hammelfleisch,] *n.*
Skopowy, *adj.* [Schöpsen-.[
Skopuł, Szkopuł, *u*, *m.* [Klippe in dem See,] *f.*
Skopycenie, *a*, *n.* [Huferschütterung, *f.* eine Pferdekrankheit,] *f.*
Skora, *y*, *f.* [Haut, *f.* Fell, *n.* Leder, *n.* Rinde,] *f*
Skorek, *rka*, *m.* [Kellerwurm,] *m.* morski [Meerassel,] *f.*
Skórka, *i*, *f.* [dünne Haut, Häutchen, *n.* Schale des Obstes,] *f.*
Skórnik, *a*, *m.* [Lederarbeiter, Gerber, *m.* lederner Schlauch.]
Skorny, *adj.* [Haut-, Fell-, Leder-.]
Skoro, *adv.* [sobald, so gleich; schnell, flugs.]
Skoropism, *u*, *m.* [Schnellschrift,] *f.*
Skoropiszec, Skoropisarz, *a*, *m.* [Schnellschreiber,] *m.*
Skorość, *i*, *f.* [Geschwindigkeit, Schnelligkeit,] *f.*
Skorupa, *y*, *f.* (Skorupka, *dim.*) [Scherbe, Schalle,] *f.* skorupi *adj.*
Skorupiany, *adj*, [irrden, von Scherben, Scherben-.]
Skorupiasty, Skorupiaty, *adj.* [scherbenförmig, schalig.]
Skorupieć, *nd.* 2. [zur Scherbe werden, hart werden.]

Skorupokrusz, *u*, *m.* [Scherbenkobalt,] *m.*
Skory, *adj.* [schnell, geschwind, eilig, hastig.]
Skórzany, *adj.* [ledern, von Haut.]
Skosić, *ob.* Kosić.
Skosisty, Skośny, *adj.* [abhängig, abschüssig.]
Skoślawiony, *adj.* [Krummbeinig.]
Skot, *a*, und *u*, *m.* [Vieh, Schafvieh, *n.* Viehheerde,] *f.*
Skotarz, Skotopas, *a*, *m.* [Viehhirt, Schafhirt,] *m.*
Skotny, *adj.* [Vieh-, Heerde-,]
Skotopaska, *i*, *f.* [Hirtinn, *f.* Hirtenlied, Schäfergedicht, *n.*
Skuwać, *ob.* Skuć.
Skówka, *i*, *f.* [Zwinge, *f.* Beschlag vom Metal, *m.* Reifen,] *m.*
Skowronek, *nka*, *m.* (Skowroneczek, *dim.*) [Lerche,] *f.*
Skowrończy, *adj.* [Lerchen-.]
Skowyczeć, *nd.* 4. [winseln, wie ein Hund winseln.]
Skowyra, Skowera, *y*, *m.* [Gnurrer, Brumbart.] *m*
Skowyrać, *nd.* 2. [gnurren. brummen.]
Skrab, *u*, *m.* [Ungleichheit, Höckerigkeit,] *f.*
Skrabowaty, *adj.* [höckerig, nicht gleich, uneben.]
Skradać, *ob.* Skraść.
Skradka, *i*, *f.* [etwas Verstohlenes, heimliches Heranschleichen,] *n.*
Skrajać, *ob.* Skroić, Skrapiać, *ob.* Skropić.
Skraść, dk. 2. [bestehlen;] się, [sich heimlich einschleichen.]
Skrawek, *wka*, *m.* [Abschneidsel, abgeschnittenes Stückchen.] *n*
Skrajny, *adj.* [am Rande gelegen; schnitzbar.]
Skrążyć, dk. 4. [umkreisen, umwandern, umzirkeln.]

Skopin Szujski umarł nie od trucizny, lecz prosto z gorączki (cf. pamiętn. Żółkiewskiego). Ździw [illegible] [illegible] o śmierci Kniazia Michała Wasilewicza Skopina-Szujskiego [illegible] Muchanów.

= skwapliwy, niedozrzały

1. = [illegible], 2. = korkowy, korzany [illegible]

[illegible] skot i stado (kl) / skop, owca. / paskudnik, / korzować
= bydło.

= pastuch, pasterz, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ?

Skop = baran trzebiony, [illegible] cf. trop = (Schöps) [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], vervex [illegible] / skora.
[illegible] [illegible] skuba

= piosnka pasterska (Schreinik)

[illegible] κόρυδος (= dzierlatka) [illegible] κόρυς (Helm) cf. czerwonak; [illegible]

[illegible], skowyczeć niż uderzony albo uderzenia się bojący

Skóra [illegible] scortum [illegible], [illegible], [illegible], cutis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corium, color
[illegible] [illegible], [illegible], [illegible], κώδιον, κῶας,
cf. skorupa.

querela

[illegible] skwierczeć, queri.

Skoro = skwapliwie, prędko, nagle [illegible] (cf. szczery)
(so schiere (= [illegible]) solde [illegible] Tristan)

Skorupa cf. scrupus (kamień), / kruszyć, cf. σκορπίος [illegible]
= [illegible] / trop; skorupa jajowa, gliniana, ślimacza, żółwia,
(crusta marmorea / strup / uszczerbek

skrobać [illegible] derubinare (oskrobiwać), scarificare, destringere, [illegible]; γράφω, scribo [illegible] Kreślić, rado, [illegible] skrzybać, [illegible] (l. skrobać) runcare

[illegible] jako [illegible]

skromić [illegible] uskramiać, ukrzynąć

Skromny [illegible]

Skroń [illegible] tempus, [illegible] κόρση, κόρσα, κρόταφος

Nie skropisz tego święconą wodą (R. 1639), Własny Trębeckiego diabeł trudno się go skropić [illegible]

Skrzynia l. Krynica [illegible]

[illegible] contritio, σύντριψις, [illegible] et contritio [illegible] σύντριψις [illegible]

Skręcić, dk. 3. Skręcać, *nd.* 1. [zusammen drehen; *tr.* mausen, entwenden; Kark, das Genick brechen.]

Skręt, *u, m.* [Drehen, Krummen, *n.* etwas das sich dreht.]

Skrętny, *adj.* [drehend, windend, gedreht geschlängelt.]

Skrewnić się z kim, *rec* dk. 3. [sich mit einem verschwägern.]

Skrobać, *nd.* 3. [schaben, schrapen, kratzen.]

Skrobacz, *a, m.* [Schraper, Schaber, Kratzer,] *m.*

Skrobaczka, *i, f.* [Schaberinn, *f.* Schabeisen, Schrapeisen,] *n.*

Skrobak, *a,* m. [Schabemesser,] *n.*

Skrobanina, *y, f.* [Abschabsel, *n*- ausgekratzte Stellen.]

Skrócić, dk. 3. Skracać, *nd.* 1. [verkürzen, abkürzen.]

Skróciciel, *a, m.* [Verkürzer, Abkürzer,] *m.*

Skroić, dk. 3. Skrajać, *nd.* 1. [zuschneiden; abschneiden.]

Skrom, *u, m.* [Hasenschmeer,] *m.*

Skromić, *nd.* 3. [besänftigen, mässigen.]

Skromniś, *sia, m.* [ein stiller, bescheidener Mensch.]

Skromność, *i, f.* [Bescheidenheit, Sittsamkeit,] *f.* Mässigkeit,] *f.*

Skromny, *adj.* Skromnie, *adv.* [bescheiden, sittsam, mässig.]

Skroń, *i, f.* Skronie, *pl.* [Schläfe zu beiden Seiten des Haupts.]

Skroniowy, *adj.* [zu den Schläfen gehörig.]

Skropawy, Skropowaty, *adj* [holperig, höckerig, nicht glatt.]

Skropić. dk. 3. Skrapiać, *nd.* 1. [bespritzen, begiessen.]

Skrowity, *adj.* Skrowito, *adv.* [mässsig, nicht übertrieben.]

Skrucha, *y, f* [Zerknirschung des Herzens, Reue und Leid,] *f.*

Skrupić, dk. 3. [das Getreide schrotten, gröblich machen.]

Skruszeć, *nd.* 2. [mürbe werden.]

Skruszyć, dk. 4. [zerknirschen, zermalmen, zerbröckeln.]

Skruszyciel, *a m.* [Zerknirscher, Zermalmer,] *m.*

Skryć, dk. 2. [verbergen, verstecken.]

Skrypt. *u, m.* (Skrypcik, *a, dim.*) [Schrift, schriftliche Ausstellung,] *f.*

Skrypturalik, *a, m. ob.* Scyzoryk.

Skrytka, *i, f.* [Schlupwinkel, Verbergungsort,] *m.*

Skrytość, *i, f.* [Verborgenheit, Heimlichkeit,] *f.*

Skryty, *adj.* Skrycie, *adv.* [versteckt, verborgen, heimlich.]

Skrzeczeć, *nd.* 4. [knarrenden Ton von sich geben, quäcken.]

Skrzeczek, *czka, m.* [eine Art Eidechsen, Hamster,] *m.*

Skrzek, *u, m.* [Gequäcke, knarrendes Getöne,] *n.*

Skrzele, *pl.* [Kiemen, Fischohren,] *pl.*

Skrzepłość, *i, f.* [Erstarren, Steifwerden,] *n.*

Skrzepły, *adj.* [erkaltet, steif, erstarren.]

Skrzętność, *i, f.* [Emsigkeit, Geschäftigkeit, Sorgsamkeit,] *f.*

Skrzętny, *adj.* Skrzętnie, *adv.* [geschäftig, emsig, thätig.]

Skrzydełko, *a, m.* [Flügelchen,] *n.*

Skrzydlaty, Skrzydlany, Skrzydlasty, *adj.* [beflügelt, Flügel habend.]

Skrzydlić. *nd.* 3. [beflügeln, mit Flügeln versehen.]

Skrzydło, *a, n.* [Flügel,] *m.* skrzydłowy *adj.*

Skrzynia, *i,* f. [grosser Kasten, *m.* Kiste, *f.* Laden, *m.*

Skrzynka, *i, f.* [Kasten, Wäschekasten, Kleiderkasten,] *m.*

Skrzyp, *u*, *m*. [Knirren, Knarren, Geknarre,] *n*.

Skrzypce, *pl*. [Geige, Violine,] *f*. skrzypcowy, *adj*.

Skrzypek, *pka*, *m*. [Violinspieler, Geiger,] *m*.

Skrzypice, *pl*. [Geige, grosse ungestaltete Geige,] *f*.

Skrzypieć, *nd* 2. [knirren, knarren.]

Skrzypliwy, *adj*. Skrzypliwie, *adv*. [knarrend, knirrend.]

Skubać, *nd*. 2. [zupfen, rupfen, schaben, *tr*. plündern.]

Skubacz, *a*, *m*. [Zupfer, Rupfer,] *m*.

Skubanka, *i*, *f*. [etwas Gezupftes, gezupfte Wolle.]

Skublice, *pl*. [Hohleisen beim Schweitfeger,] *n*.

Skup, *u*, *m*. [Zusammenkauf, *m*. Abkaufen,] *n*.

Skupić, dk. 3. Skupiać, *nd*. 1. [zusammenhäufen; zusammenkaufen.]

Skupień, *pnia*. *m*. [Zusammenkäufer, Aufkäufer,] *m*.

Skupność, *i*. *f*. [Abgang einer Waare, *m*. Verkäuflichkeit,] *f*.

Skupny, *adj*. [gekauft, zusammengekauft.]

Skupować, *nd*. 2. [zusammenkaufen, aufkaufen.]

Skurczyć, *ob*. Kurczyć.

Skurłat, *u*, *m*. [alter Lederfleck,] *m*.

Skurzyć, *ob*. Kurzyć, Skusić. *ob*. Kusić.

Skuszność, *i*. *f*. [Versuchung, Schwachheit, *f*. Unterliegen den Versuchungen.] *n*.

Skuteczność, *i*, *f*. [Wirksamkeit.] *f*.

Skuteczny, *adj*. Skutecznie. *adv*. [Wirksam.]

Skutek, *tku*, *m*. [Wirkung, That, *f*. Erfolg,] *m*.

Skutkować, *nd*. 2. [wirken. Wirkung thun, bewerkstelligen, ausführen.]

Skwar. *u*, *m*. [Hitze, Schwüle, Sommerhitze,] *f*.

Skwarek, *rka*, *m*. [gepregelte Fettschwarte,] *f*.

Skwarzyć, *nd*. 4. [kröschen, kreischen, Fettes zergehn lassen.]

Skwierczeć, *nd*. 4. [wimmern, jammern, winseln, klagen; weinend bitten.]

Skwierczek, *czka*, *m*. [Wimmerer, Greiner, Winsler,] *m*.

Skwierkliwość, *i*, *f*. [Weinerlichkeit, Klagesucht,] *f*.

Skwierkliwy, *adj*. Skwierkliwie, *adv*. greinerisch, wimmernd.]

Skwirk, Skwierk, *u*, *m*. [Wimmern, Klagen,] *n*.

Skwinancya, *yi*. *ob*. Slinogorz.

Słabić, *nd*. 3. [schwächen, schwach machen.]

Słabieć, Słabnąć, *nd*. 2. [schwach werden; schlaff werden.]

Słabizna, *y*, *f*. [Weichen an den Seiten des Körpers, Flähme,] *pl*.

Słabość, *i*, *f*. [Schwäche. Schwachheit, *f*. Krankheit,] *f*.

Słabowitość, *i*, *f*. [Schwächlichkeit, Kränklichkeit.] *f*.

Słabowity, *adj*. [schwächlich, kränklich.]

Słaby, *adj*. Słabo, *adv*. [schwach, nicht stark, krank, gering.]

Słać, ndk. 2. [hinstreuen, betten, bahnen, senden, schicken.]

Slad, *ob*. Szlad. Slak, *ob*. Szlak. Sląsk, *ob*. Szląsk.

Sława, *y*. *f*. [Ruhm, *m*. Ehre, *f*. guter Name, *m*. Gerücht,] *n*.

Sławić. *nd*. 3. [rühmen, preisen, berühmt machen; kund machen, berüchtigen, ruchbar machen.]

Sławiciel. *a*. *m*. [Rühmer. Preiser,] *m*. Sławicielka, *f*. [Preiserinn,] *f*.

Sławno, Sławnie, *adv*. [rühmlich, berühmt, voll Ruhm.]

Sławność *i*, *f*. [Berühmtheit, Ehre, *f*. Ruhm,] *m*.

[illegible]: [illegible] się [illegible] [illegible] u. jeśliś go wetlą zaprzągł, [illegible] odprawił (Kl).

[illegible] (Kl)

Tawek wojewoda [illegible].

Kwarki ([illegible]

smarzyć, prażyć, = smażyć, sed [illegible] [illegible] etiam [illegible] [illegible] [illegible].

skowyczeć, skowyczć. [illegible] queri, [illegible] sk [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] querulus, [illegible]
querulosus [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] wśród [illegible]
[illegible]
[illegible]
cf. [illegible]; [illegible] debilitare.

[illegible]; cf. Lassus, languor, [illegible], elanguescere, [illegible]
labat [illegible], labant [illegible], labascit [illegible]
[illegible] languor [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
posuit.

[illegible] jakości pojęcie, [illegible] cf. [illegible], stepy, [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], labor [illegible] cf. Klopot, [illegible], klapouchy
[illegible] siła, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cf. [illegible].
[illegible] grobie, w [illegible] ciemnościach, miejsce ściele zazdrości sobie (1581)
[illegible] się ściele, znaj przyjaciele [illegible] cf. [illegible], cf. klaść, [illegible] Tota.
[illegible] ([illegible])
ślad, stezno, szlak, trop, stopy, ośladać (vestigium, signa pedum)

[illegible]: szanuj sławy [illegible] jako skarbu drogiego (Kl), kochaj się dobrej sławie (Kl), zachowaj ją [illegible]. – Sława chrześcijańska [illegible]? Głośny dzwonek [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] chlubić: cf. [illegible], [illegible] ([illegible])

[illegible] się = słynąć

Sławować rękę [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Skupa, y [illegible]: [illegible] Uskup

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Skrzypce [illegible], wielkie [illegible] [illegible] [illegible]

skrzypie [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]
Skrzypek kto wytrwa [illegible] y [illegible] [illegible] [illegible] skrzypiało
[illegible]
[illegible] cf. [illegible] [illegible]
[illegible] stepere.

[illegible] będzie skubł pierze [illegible], pod Lublinem orzet ([illegible] (1562) [illegible] (cf. żaba) [illegible] Kopal, [illegible], [illegible] ([illegible]) cf. Lupek [illegible], [illegible] [illegible] skubać, skop [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible], et
[illegible] [illegible] skubać się [illegible]

cf. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cf. [illegible]
sterno (cf. stanć), cf. poset allegatus, posieł = lector, cf. klaść, słuna, [illegible]
f. ściernie, rozpościerać, ścienka

Skutek mie. [illegible] sekut (secutum) ([illegible] skoczyć) cf. [illegible].
dossyca uczynicz y skutkiem (z skutem i wypełnycz (1575) [illegible], panieńska
[illegible] skutku (= [illegible] [illegible]) nie [illegible] (1519)

Skwara = gorąco, [illegible] skwarek

Słobodka Dorf in Galizien
Slochau in Preussen

[illegible] ... λάγη ... [illegible] ... smok.

Laniatus ... [illegible] ... [illegible]), Kleber ... chwała,

[illegible]

Śledź: sztuka solenia i pakowania śledzi wynalazkiem ... Wilhelma Beukels r. 1397. ... [illegible] ... (cf. ... [illegible] ...) ... słoto) ... [illegible] ... sledziona ślad, słodki, sól. ... [illegible] ... ἅλς, ἅλλεξ; cf. słó ... [illegible]

cf. ... [illegible] ...

[illegible]

[illegible] ... słodzona (σπλήν cf. pyt, mleko) ... [illegible] ... foeculenti sanguinis ... słod ... słodziny ... [illegible] receptaculum

Śledziówka = solanka, beczka do słonych ryb, rosołowa beczułka

[illegible]

[illegible] ... niedowid, ciemno ... [illegible] ... słepie ... [illegible] ... gasić ... [illegible]

[illegible]

Ślepy ... [illegible] ... ἀλαός ... [illegible] ... talpa (kret) ... [illegible] ... ślepy jestem ... [illegible]

Ślicany ... [illegible] ... ślizgać (=gładki) ... [illegible] ... świetny, ślina.

Słodycz = słodkie rzeczy, słódź ... [illegible] ... dulciculo potio, mulsum

s. 299.
Sobotka. Święto Sobótek zabytek jeszcze pogański i w wielu miejscach dotąd u Słowian przechowany odbywa się w wigilią S' Jana 23 czerwca — skakanie przez ogień, rzucanie wianków na wodę stanowią głównie ten obchód. Cf. Jana Kochanowskiego Pieśń świętojańska o Sobótce; dwanaście panien występuje i nią z kolei każda śpiewa.

Sławny
her
Slaz, S
Sięczeć
zun
Śledź,
adj
Śledzió
her
Śledzie
her
Śledzie
adj
Śledzio
Śledzió
Śledzio
hir
Śledzio
Śledztw
run
Ślep, p
der
Ślepie,
ma
stu
ten
Ślepna
sich
Ślepo,
Ślepota
du
Ślepow
sch
Ślepy,
bli
Śliczno
Śliczny
lic
Śliza,
wä
Ślimac
Ślimac
sic

Sławny, *adj.* Sławnie, *adv.* [berühmt, berüchtigt.]

Slaz, Slazowy, *ob.* Szlaz.

Slęczeć, *nd.* 4. [sich womit plagen, plaken, zum Ueberdruss über etwas sitzen.]

Sledź, dzia, *m.* [Häring,] *m.* śledziowy, *adj.*

Sledzić, *nd.* 3. [spühren, der Spurnachgehen, spähen.]

Sledziciel, *a, m.* [Nachspührer, *m.* Späher,] *m.*

Sledziona, *y, f.* [Milz,] *f.* sledzionowy, *adj.*

Sledzionka, *i, f.* [Milzkraut,] *n.*

Sledziówka, *i, f.* [Häringstonne,] *f.*

Sledziownik, Sledziarz, *a, m.* [Häringhändler,] *m.*

Sledziowy, *adj.* [Härings-, Pücklings-.]

Sledztwo, *a, n.* [Untersuchung, Nachspührung,] *f.*

Slep', *pia*, Slepak, Slepiec, *a, m.* [Blinder, Kurzsichtiger,] *m.*

Slepić, *nd.* 3. [blenden, verblenden, blind machen;] nad czém. [sich die Augen stumpf sehen, über etwas arbeiten.]

Slepnać, *nd.* 2. [blind werden, das Gesicht verlieren.]

Slepo, *adv.* [blind, blindlings.]

Slepota, *y, f.* [Blindheit, *f. fig.* Verblendung,] *f.*

Slepowron, *a, m.* [Nachtrabe, *m.* Nachtschwalbe, *f.* Ziegenmelker,] *m.*

Slepy, *adj.* [blind, nicht sehend, *tr.* verblendet.]

Sliczność, *i, f.* [Schönheit,] *f.*

Sliczny, *adj.* Slicznie, *adv.* [schön, zierlich, wohlgestaltet.]

Slifa, *ob.* Szlifa. Slifować, *ob.* Szlifować.

Slimaczy, Slimakowy, *adj.* [Schnecken-.]

Slimaczyć, *nd.* 4. [schleimen, Schleim von sich geben.]

Slimak, *a, m* [Schnecke, besonders Erdschnecke.]

Slina, *y, f.* (slinka, *dim.*) [Speichel,] *m.*

Sliniak, *a, m.* Geiferer, Speyer,] *m.*

Sliniany, Sliniasty, Slinny, *adj.* [Speichelvoll Speichel.]

Slinić, *nd.* 3. [bespeicheln, mit Speichel benetzen; begeifern.]

Slinogorz, *a, m.* [Bräune, *f.* eine Speichelkrankheit,] *f.*

Slinogorzowaty, *adj.* [die Bräune habend.]

Slipie, *ob.* Slepie. Sliski, *ob.* Slizki.]

Sliwa, *y.* Sliwka, *i. f.* [Pflaume, *f.* (Baum und Frucht.) Zwetsche,] *f.*

Sliwianka, *i, f.* [Pflaumensuppe, Pflaumenbrey.

Sliwina, *y, f.* [Pflaumenholz,] *n.*

Sliwka, (*dim.* Sliweczka.) *ob.* Sliwa.

Sliwny, Sliwowy, *adj.* [Pflaumen-.]

Slizgać, się, *-rec. nd.* 1. [auf dem Eise gleiten, glitschen.]

Slizgawica, *y,* Slizgawka, *i, f.* [Glateis, *n* Gläte auf dem Eise,] *f.*

Slizki, *adj.* Slizko, *adv.* [glatt, schlüpfrig.]

Slizkość, *i, f.* [Schlüpfrigkeit, Gläte, *f.* etwas Schlüpfriges,] *n.*

Slniak, *a, m.* [eine Art Pilze oder Erdschwämme,]

Słód, *u, m.* [Malz,] *m.*

Słodkawy, Słodkowaty, *adj.* [süsslich, etwas süss.]

Słodki, *adj.* [süss; *tr.* lieblich, angenehm.]

Słodkowatość, Słodkawość, *i, f.* [Süsslichkeit,] *f.*

Słodnieć, *nd.* 2. [süss werden, süss schmecken.]

Słodny, *adj.* Słodno, *adv.* [gemalzt, mit Malz angemacht.]

Słodownica, *i, f.* [Malzhaus, *n.* Malzdarre,] *f.*

Słodownik, *a, m.* [Malzer, Malzbrenner,] *m.*

Słodowy, *adj.* [Malz-.]

Słodycz, *y.* Słodkość, *i, f.* [Süssigkeit, *f. fig.* Angenehmheit,] *f.*

Słodzić, *nd.* 3. [süss anmachen, versüssen; das Bier malzen.]

Słodziny, *pl.* Treber von Bierbrauen.]

Słojek, Słoik, *a, m.* [Apothekerbüchse, Glasbüchse,] *f.*

Słojowatość, *i, f.* [die Fladern, das Geſläder im Holze.]

Słojowaty, *adj.* [gefladert, geädert; büchsenförmig.]

Słoma, *y. f.* [Stroh,] *n.*

Słomianka, *i, f.* [Gefäss von Stroh, Strohkorb; Strohhut,] *m.*

Słomiany, *adj.* [Stroh-, von Stroh, *tr* schwach nicht fest.]

Słomiasty, *adj.* [voll Stroh, strohig.]

Słomny, *adj.* [Stroh-, das Stroh betreffend.]

Słoń, *nia m.* [Elephant,] *m.*

Słońce, *ńca, n.* [Sonne,] *f.*

Słonecznik, *a, m.* [Sonnenblume, *f.* Sonnenuhr,] *f.*

Słoneczny, *adj.* [Sonnen-, groch, Feigbohnen.]

Słoni, *adj.* [Elephanten-,]

Słoniawy, *adj.* [etwas salzig.]

Słonić, *nd.* 3. [bedecken, verdecken, sich ins Licht stellen, ausstellen.]

Słonieć, *nd.* 2. [salzig werden.]

Słonina, *y, f.* (słoninka, *dim.*) [gesaltzener Speck; *m.* Speckkäfer,] *n.*

Słoninik. *a, m.* [Speckstein, Schmeerstein,] *m.*

Słoninowy, *adj.* [Speck-, von Speck.]

Słoniowy, *adj.* [Elephanten-,] kość, [Elfenbein, *n.* elfenbeinern.]

Słoność, *i, f.* [Salzigkeit,] *f.* słony, *adj.* słono, *adv.* [salzig. versaltzt.]

Słósarz, Szlósarz, *a, m.* [Schlosser, Kleinschmid,] *m.* slósarstwo, *a, n.* [Schlosserhandwerk,] *n,* slósarski, *adj.*

Słota, *y. f.* [nasse Witterung, *f.* Regenwetter,] *n.*

Słotliwy, słotny, *adj.* [regnerisch, nass.]

Słowak, Słowianin, *a, m.* [Slave Slavonier,] *m.* Słowianka, *i, f.* [Slavonierinn,] *f,* słowiański, *adj.* [slavonisch, slavisch.]

Słóweczko, *ob.* Słowo.

Słowiańszczyzna, *y, f.* [das Slavische, Sprache, Sitten,] *n.*

Słowiczek, Słowiczy, *ob.* Słowik.

Słowień, *wnia, m.* [Späthflachs,] *m.*

Słowik, *a, m.* (Słowiczek, *dim.*) [Nachtigall,] *f.* słowiczy, *adj.*

Słówko. *a, n.* [Wörtchen, Wörtlein.] *n.*

Słownik. *a, m.* [Wörterbuch,] *n.* słownikowy, *adj.*

Słownikarz, *a, m.* [Lexicograph,] *m.* słownikarski. *adj.*

Słowność, *i, f.* [Wörtlichkeit, *f.* Worthalten, *n.* Wahrhaftigkeit.] *f.*

Słowny, *adj.* Słownie, *adv.* [mündlich, mit Worten, Wort haltend.]

Słowo, *a. n,* [Wort, Versprechen. *n.* honoru, [Ehrenwort,] *n.*

Słoworód, *u, m.,* [Stammwort.] *n.*

Słój, *oju, m.* [Gefleder im Holze *n.* Apothekerbüchse,] *f.*

Słóza. Słuza, *y, f.* [Schleuse.] *f.* słózem, *adv.* [überzwerch, nach der Seite.]

Słozowy, *adj.* [Schleusen-.]

Slub, *u, m.* [Gelübde, eidliches Versprechen, *n;* eheliche Trauung,] *f.*

Slubić, dk. 3. [geloben, angeloben, feyerlich versprechen; heirathen.].

Slubiny, Slubowiny; *pl.* [Verlöbniss, eheliches Versprechen; Gelübde,] *n.*

Slubny, *adj.* Slubnie, *adv.* [Gelübde-, gelobt, angelobt: ehe ehelich.]

Slubołomny, *adj.* Slubołomnie, *adv.* [gelübdei rüchig, ehebrüchig.]

Słuch, *u. m.* [Gehör, Hören, *n.* Ruf, *m.* Gerücht,] *n.*

Słuchać, *nd.* 1. [hören, anhören, horchen.]

Słuchacz, *a, m.* [Zuhörer, Anhörer,] *m.* słuchaczka.] *f.*

Słuchalnia, *i, f.* [Hörsaal,] *m.*

[illegible] Słupsko zamek
[illegible] Sokołów (Kollar)
Słyszkie f. Berjanie.
Słowianie. [illegible] Potocki [illegible] że Słowianie zwani Byfat w księgach świętych, a od greków Paflagonami są jedną z gałęzi (ethyckiego rodu

więc mało nie każdy (cygan, [illegible] Wandal) żeni się z Słowakiem, z Ruskiem, z Czechem, Serbinem, Horwatem, Polakiem, itd.
Słowaky są Słowianie północnowschodni na ziemi węgierskiej, mieszkają w górnych Komitatach (Żupanstwach, tego, [illegible] i przez tego wszędzie rozsiedleni w swoim kraju i mówią [illegible] czesko-słowiańskim. Cf. Idiolavisus campus Tacit. Ann. 2,16
Słowiańska ziemia (Sclavonia, Slavonia [illegible] Σκλαβονία, [illegible] σκλαβίζω = servitus, et σκλαβόνω [illegible] in servitutem redigere. gloss. graec. barb.) σκλαβηνία, σκλαβωνία ap. Etym. [illegible] Slavinus,

Słoński zjechać się z królem Polskim pod Słońskiem [illegible]
Słonim o 8 mil od Wołkowyska

Słodziny [illegible], odpowiada = siliquae cf. [illegible] sale, saligaud); [illegible] miasto (bot. mallum), łupiny [illegible] które [illegible] siliquae cf. miękiny.

m. n. słowo, [illegible] loquor. f. ślep (lusciniae [illegible] słotki
słowik z = [illegible] woda.
[illegible] Słowo wróblem wyleci, a wołem się wraca (R. 1619) [illegible]

Słoma cf. [illegible] Halm, [illegible] słoma od [illegible] zdźbło. [illegible] f. [illegible]

Słoń ? [illegible] miejscownik cf. [illegible] bos Luca (barrus [illegible] elephantorum barrus ind. ebur) dał słońce swoje konie za morze zagnało 1587, będzie ten słońce przed [illegible] wody, [illegible] 1619) cf. słowik. Słońce = sol = lux f. [illegible]

mową [illegible] zostawić [illegible], słowie, [illegible]
[illegible] zatrzymać [illegible] nas do czasu pod uczciwą [illegible] (16,
[illegible]

[illegible] w [illegible] jako w słońcu [illegible] [illegible] żyta, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] nie przyjmuje ślubu z grzechem złączonego, 1587
[illegible] glaube, fides. ([illegible] = małżonek [illegible] [illegible] cf. słowo, obligare, religio
myśli zjawienie i ślubuje prostakom za pewne zbawienie (Kl. [illegible])

Słonina [illegible] f. [illegible] salsamenta [illegible] taxea

[illegible] jako na [illegible] Słusse [illegible] dobrotliwości [illegible] 1555
[illegible] ten y boga na [illegible] 1619 Wiele [illegible] rzecz [illegible]
[illegible] mowić, rzecz wszeteczna [illegible] cf. słuszyć [illegible]
[illegible]

Słota = [illegible] plwociny.

[illegible] Słowianach zachodnich szczepu południowego (: Bołgarach, Serbach, Chorwatach i Słowencach Chorutańskich); 2, o Słowianach zachodnich szczepu północnego (: Polakach, Połabach, Czechach i Słowakach).

Słupce: przejechawszy cale Żabie stanęliśmy w Słupcach tam gdzie Czeremosz łączy się z Ilczem [illegible]

Służewo: w obozie pod Służewa (Służewa [illegible])

Służiński pułk (w [illegible] Militärgrenze), do którego są zaliczeni Uskory, składające dwa oddziały, kompanie): 4ᵗᵃ Ostałeki oszczecka kumpanija, Oszczerczer-Kompagnie) i 12ᵗᵃ Zumbowski (Zumborska K. [illegible])

Smagam kogo z giętkie biczem, pręga zóstaje, pęgabije [illegible] f. machać

Sługy: nachotstwo [illegible], [illegible] (Tota [illegible] Sługa [illegible] W [illegible] sługa [illegible] [illegible] [illegible] sam sługą [illegible] Lubelski [illegible] sługa [illegible] stary [illegible] człowiek [illegible] kto sługę [illegible], a sam sobie służyć [illegible] sługa [illegible] f. służyć, s [illegible] sługa Laiston [illegible] szlak Laiston f. szled [illegible] batwan [illegible] scapulo, [illegible] Snelve, [illegible] [illegible] (f. skala)

Słuszny f. słuchać
Słusz, słusza, słuszność, słuszna rzecz; cf. lex, aequum, [illegible]

Smagły = gibki, [illegible] corporatum (Schmächtig), schmal [illegible]
[illegible] smaku [illegible] pierwej musi [illegible] [illegible] wszystkie [illegible] sapor, sapa [illegible] [illegible] sapidus, sapratus [illegible] smaku, smażyć [illegible] [illegible] smak [illegible] sapor, [illegible] gustus

Smakować: próżnowanie mu nie smakuje (1587)

Służba boża = chwała boża [illegible]

[illegible] służbowa [illegible] służebny [illegible]

Smark [illegible] smarkaty [illegible] margiel.

Kto służy [illegible] (1619) zawsze u dworu dziesięć na jednego [illegible]
[illegible] : listen = [illegible]

Dobre zaleckie słychać, a [illegible] służy, (1619) [illegible] [illegible] służy

Słynąć: który słynie na wszystkie strony Sarmackiego narodu [illegible] teraz słynie [illegible] [illegible] słyną [illegible] tylko słyną [illegible]

Smarownie z [illegible]

Słuchów (16..) [illegible] Czarnecki widząc partye Sztembekowe koło Koynic gromiące z tej strony podiazd Szwedzki w Kaszubach nagi y pogromił go a samego Sztemboka wpędził do Słuchowa (16..)

[illegible]

Słuchalny, Słuchowy, *adj.* [Hör-, Gehörs-.]

Sługa, *i, f.* [Diener, *m.* Dienerinn,] *f.*

Słup, *a, m.* [Säule, *f.* Pfeiler; *m.* Pfahl, *m.* *fig.* etwas Unbewegliches.]

Słupiasty, *adj.* [mit Säulen, von Säulen.]

Słupiatka, *i, f.* [graue Leimerde auf dem Erze,] *f.*

Słupik, Słupek, Słupeczek, *dim.* von Słup.

Słupkowy, *adj. n, p.* sól słupkowa, Steinsalz in Blöcken.]

Słupnik, *a, m.* [Säulenbewohner,] *m.*

Słuszność, *i, f.* [Billigkeit, Gerechtigkeit, Rechtmässigkeit.] *f.*

Słuszny, *adj.* Słusznie, *adv.* [billig, gerecht, rechtmässig, gehörig;] słusznego wzrostu, [vom gehörigen Wuchse; hoch gewachsen.]

Służący, *cego*, Służalec, *lca, m.* [Diener, Bediente, Knecht,] *m.* służąca, *y, f.* [Dienerinn, Dienstmagd,] *f.*

Służący, *partic.* [dienend, dienlich.]

Służalstwo, *a, n.* [Dienerschaft, Knechtschaft,] *f.*

Służba, *y, f.* [Dienst,] *m.* służebniczy, służebny, *adj.*

Służebnik, *a, m.* [Diener; Sclave, Leibeigener,] *m.*

Służebność, *i, f.* [Dienstbarkeit,] *f.*

Służebny, *adj.* [dienend, in Diensten stehend.]

Służem, *ob.* Slózem.

Służyć, *nd.* 4. [dienen, Dienste thun; bedienen, Dienste erweisen.]

Służyciel, *a, m.* [Diener,] *m.* służycielka, *i, f.* [Dienerinn,] *f.*

Słych, *u, m.* [Gehör, Ohr, *n.* Sage, *f.* Gerücht,] *n.*

Słychać, *nd. cont.* [hören;] co słychać, [was hört man.]

Słynąć, *nd.* 2. [berühmt seyn.]

Słynny, *adj.* Słynnie, *adv.* [berühmt.]

Słyszalny, *adj.* Słyszalnie, *adv.* [hörbar, ruchbar.]

Słyszeć, *nd.* 4. [hören, Gehör haben, vernehmen, erfahren.]

Smaczność, *i, f.* [Schmackhaftigkeit,] *f.*

Smaczny, *adj.* Smacznie, *adv.* [Schmackhaft, angenehm.]

Smagać, *nd.* 1. [schlagen, stäupen, schmitzen.]

Smagacz, *a, m.* [Stäuper, Peitscher,] *m.*

Smaganiec, *ńca, m.* [Gestäupter, Gepeitschter,] *m.*

Smaglawość, *i, f.* [schwarzbraune Farbe, Schwärzlichkeit.] *f.*

Smagławy, *adj.* Smagławo, *adv.* [schwärzlich, schwarzbraun,]

Smagławość, *i, f.* [Schwarzbraune Farbe, Schwärzlichkeit.] *f.*

Smagliczka, *i, f.* [Säukraut, *n.* Nachtschatten,] *m.*

Smagłość, *i, f.* [Geschmeidigkeit, Schlankheit,] *f.*

Smagły, *adj.* Smagło, *adv.* [geschmeidig, schlank, schwank.]

Smak, *u, m.* [Geschmack, Wohlgeschmack *m.* Vergnügen,] *n.*

Smakować, *nd.* 2. [schmecken, Geschmack haben.]

Smakowitość, *i, f.* [Schmackhaftigkeit,] *f.*

Smakowity, *adj.* Smakowito, *adv.* [schmackhaft, geschmeckig.]

Smakowniczek, *czka, m.* [Leckermaul,] *n.*

Smakowny, *adj.* [lieblich, geschmackvoll.]

Smardz, Smarz, *a, m.* [Morchel,] *f.*

Smark, *u, m.* Smarki, Smarkociny, *pl.* [Rötz,] *m.*

Smarkacz, *a, m.* [Rotzbube, Rotzlöffel, *m.* smarkatka, *i, f.* [rotziges Mädchen; Kokellicht.] *n.*

Smarować, *nd.* 2. [schmieren, einschmieren.]

Smarowidło, *a. n.* [Schmiere,] *f.*

Smarowny, *adj.* Smarownie, *adv.* [geschmiert, leicht, behend.]

Smarzacz, *a, m.* [Pregler, Röster, Schmorer] *m.*

Smażyć, *nd.* 4. [rösten, pregeln, schmoren.]

Smażywiecheć, -chcia, m. [Filz, Knicker,] m.

Smęcić, się, ob. Smucić, Smętek, ob. Smutek.]

Smerda, y, m. et. f. [eine unfläthige Person.]

Smętny, ob. Smutny.

Smiać, się, rec. nd. 2. [lachen; sich über etwas freuen.]

Smiałek, łka, m. [Wagehals,] m.

Smiałkować, nd. 2. [den Wagehals machen, zu viel wagen.]

Smiałość, i, f. [Kühnheit, Verwegenheit, Dreustigkeit,] f.

Smiały, adj. Smiało, Smiele, adv. [kühn, verwegen, dreust.]

Smieć, nd 2. [wagen, sich erdreusten, sich unterstehen.]

Smiech, u, m. [Lachen, Gelächter; Verlachen, n; Spott,] m.

Smiechliwy, adj. [lächelnd, fröhlich, freundlich.]

Smiechowy, adj. [Lach-.]

Smieci, pl. (Smiecie, a, n.) [Kehrig, Auskehrig, m. [Mist.] m.

Smiecisko, a, n. [Misthaufen,] m.

Smiecić, nd. 3. [Unrath machen, mit Kehrig verunreinigen.]

Smiele, ob. Smiały.

Smierć, ci, f. [Tod, Todesfall.] m.

Smierdnąć, nd. 2. [stinkend werden.]

Smierdzieć, nd. 3. [stinken, einen Gestank von sich geben.]

Smierdziuch, a, m. [Stänker; Misskäfer, m.] śmierdziucha, y, f. [schmutziges Weib, n; ordinärer Branntwein.]

Smiertelnik, a, m. [der Sterbliche.]

Smiertelność, i, f. [Sterblichkeit,] f.

Smiertelny, adj. Smiertelnie, adv. [sterblich;] grzech śmiertelny, [Todsünde.] f.

Smierzyć, nd. 4. [mässigen, besänftigen, dämpfen, hemmen.]

Smierzyciel, a, m. [Besänftiger,] m. Smierzycielka,] f.

Smieszek, szka, m. [Spottvogel, Spassmacher, m; Gelächter,] n.

Smieszność, i, f. [Lächerlichkeit,] f.

Smieszny, adj. Smiesznie, Smieszno, adv. [lächerlich; sonderbar.]

Smieszyć, nd. 4. [lachen machen, zum Lachen bewegen.]

Smietana, y, f. (Smietanka, dim.) Rahm, Milchrahm,] m.

Smietankowy, adj. [Rahm-.]

Smiga, Szmiga, i, f. [Schmiege, schlanke Gerte, Schmitze,] f.

Smigownica, y, f. [Feldschlange, lange, dünne Kanone,] f.

Smoczy, adj. [Drachen-.]

Smoczyca, y, f. Smokinia, i, f. [Drachinn,] f.

Smok, a, m. [Drache,] m. smokowy, adj. [Drachen-.]

Smoktać, nd. 2. [mit dem Munde klatschen, schlürfen.]

Smoła, y, f. [Pech, n. Theer.] n.

Smolak, Smolarz, a, Smolnik, a, m. [Verpicher; Pechbrenner,] m.

Smolanka, i, f. [Kukuksblume, Gauchblume,] f.

Smolany, adj. [Pech-, Theer-, von Pech.]

Smolarnia, i, f. [Pechhütte,] f.

Smolić, nd 3. [pichen; schmieren, schmutzen, schmutzig machen.]

Smołka, i, f. [Pechblume, Pechnelke.] f.

Smolnia, i, f. [Kienbrand,] m.

Smolnica, y, f. [Theerbüchse, f. Schmierfass,] n.

Smolność, i, f. [Harzigkeit, Pechigkeit, f. das Harzige.]

Smolny, adj. Smolno, adv. [harzig, pechig; schmutzig.]

Smoluch, a, m. [Unfläthiger,] m.

Smród, u, m. [Gestank.] m.

Smrodliwość, i, f. [Stinkigkeit, f. Gestank.] m.

Smolensk (Smolenscum)
Smorgońska akademia (w Smorgoniu w Litwie)

śmiele się by źle na szkodę (P. 1619)

f. motyl; śmietana (flos lactis, ἀφρογάλα, Cremor (Rahm). ...

Śmiać się ...

Śmiatek pastewny ...

... f. smagły

śmiały co się zdziwienia ... ale śmielszy, co się żeni a nic nie ma nic (P. 1619)

nigdy się żartami nie śmiejcie (Kl) ...

cf. ... śniady, śmiady f. ...

... f. żmija, f. śmyk ...

... śmietanka f. smolarka

śmierć ... f. mut ...

ze ich nie ... w więzi ... zostaną w ... Śmierć ...

Śmierdzieć ...

na śmiertelnej pościeli (Todtenbett) człek leżący (Kl)

... smarkać ... smród ...

[illegible] rzeka = Isonzo.
Smiżki – [illegible]
Sobkowice Sobkowski 1423 [illegible]
Sobnawa f. Zwaniec.

Smęciać, [illegible] smiećieje co = obsolescit splendor, proprie [illegible] metallis politis, vel de rebus auro argento [illegible] aut pictis, [illegible] f. [illegible].

Smop [illegible] wiązanka (cf. wąż, anguis sinuatus = wężowatość)

[illegible] wąż = [illegible] anguis [illegible] f. Smwać się [illegible] f. urbs a Philippo sita = condita)

[illegible] mustela [illegible] Sobella [illegible] f. Sobaka

[illegible] f. [illegible]

[illegible] f. Smyczka

Smyrneńskie (mury) [illegible]
Śniatyn W. in Galizien f. Ormianin.
Sobieski nie Sobieś czy Sobiewski rodził się, nie sobie rzecz ojczyzna, rzęsć Maria część swą mąż w tobie (1662)

Smuk = pratum vel campus planus longior inter agros cultos vel [illegible]

Smutek cf. moeror, senium, [illegible] (sorin) f. musie [illegible]

[illegible] (f. smęcić) [illegible] (sfuscato animo = tranquillo) cf. niezmęcić

Smęte. cf. [illegible] (cf. smiady = śniady)

Smyk (cf. smok) = [illegible]
2. Smyk = wescitek = circumforaneus cantor (f. smyczek) [illegible]

Sna, snać, snadź [illegible]

Snadny, [illegible]

wiązka. f. skąpy. Kierka
Śniadać [illegible] f. Kubek (1 gniu) cf. prandium = [illegible], przegmakt [illegible] śniadanie [illegible] jese, [illegible] dobry dzień powiada (KL)
Nayg[illegible] śniadanie nay [illegible] obiad [illegible] śniadanie
[illegible]

Śniady [illegible] fuscus [illegible] [illegible]

Śnieć [illegible] ruptum

Smrodliwy, *adj.* Smrodliwie, *adv.* [stinkend.]

Smrodnik, *a, m.* [der Hintere.]

Smrodzić, *nd.* 3. [stänkern, einen Gestank machen.]

Smrodziciel, *ob.* Smierdziuch.

Smucić, *nd.* 3. [betrüben;] się, [sich betrüben.]

Smuga, *i, f.* [langer schmaler Streifen *m.* Schwiele,] *f.*

Smutek, *tku, m.* [Betrübniss, Traurigkeit,] *f.*

Smutliwy, *adj.* [betrübend; trauernd. traurig.]

Smutny, *adj.* Smutnie, *adv.* [betrübt traurig.]

Smycz, *y, f.* [Koppel, *f.* Hetzriemen,] *m.*

Smyczek, *czka, m.* [Fiedelbogen,] *m* smyczkowy, *adj.*

Smyk, *interj.* [ripps, rapps!]

Smyk, *a, m.* [Mauser, Stibitzer, Schnipfer,] *m.*

Snać, Snadź, *adv.* [vielleicht, wahrscheinlich; möglich.]

Snadność, *i, f.* [Leichtigkeit, Fertigkeit,] *f.*

Snadny, *adj.* Snadnie, *adv.* [leicht, fertig geschickt zu etwas.]

Sni się, *ob.* Snić się.

Sniadać, *nd.* 1. [frühstücken, das Frühstück nehmen.]

Sniadanie, *a, n.* [Frühstück, Frühessen,] .

Sniadość, *i, f.* [schwarzbraune Farbe Braunlichkeit,] *f.*

Sniady, *adj.* Sniado, *adv.* [schwarzbraun dunkelbraun.]

Sniarz, *a, m.* [Träumer; Traumdeuter,] *m*

Snić się, *rec. nd.* 3. [träumen, im Traume vorkommen.]

Snieć, *ci, f.* [Brandkorn, Mutterkorn, *n* Brand im Getreide,] *m.*

Sniecić, *nd.* 3. [brandig werden, (von Getreide.]

Sniecistość, *i, f.* [Brandigkeit,] *f.*

Sniecisty, *adj.* Sniecisto, *adv.* [brandig, (vom Getreide.)

Sniedź, *dzi, f.* [Rostfarbe, *f.* Rost,] *m.*

Sniedzieć, *nd.* 2. [verschiessen, die Farbe verlieren; rostig werden.]

Snieg, *u, m.* [Schnee,] *m.* śniegowy, *adj.*

Snieguła, *y,* Sniegułka, *i, f.* [Schneesperling,] *m.*

Sniegulik, *a, m.* [Schneefloh,] *m.*

Snieżnica, Snieżyca, *y, f.* [Schneewitterung, *f;* Schneewasser,] *n.*

Snieżny, Snieżysty, *adj.* Snieżno, *adv.* [schneeig; schneeweiss.]

Snieżyć, *nd.* 4. [Schnee fallen machen, schneien.]

Snieżyca, *y, f.* [Schneetropfen, eine Pflanze.]

Snop, *a, m.* (Snopek, *dim.*) [Garbe,] *f.* snopowy,] *adj.*

Snowidło, *a, n.* [Garnwinde, *f.* Weife,] *f.*

Snowidz, *a, m.* [Träumer, Traumseher, *m.*

Snowy, *adj. ob.* Senny.

Snuć, *nd.* 2. [den Faden abwickeln, wickeln, winden; entwickeln.]

Sobaczy, *adj.* [hündisch, Hunds-.]

Sobaka, *i, f.* [Bätze, Hündinn, *f.* (verächtl.) ein Hund.]

Sobol, *a, m.* [Zobel,] *m.* Sobole, *pl.* [Zobelpelz,] *m.* soboli, *adj.*

Sobota, *y, f.* [Sabbath; Sonnabend, Samstag,] *m.*

Sobotka, *i, f.* [Johannisfeuer, Sonnenwendefeuer.] *n.*

Sobotni, Sobotny, *adj.* Sonnabends-.]

Sobotnik, *a, m.* [Sabbathsfeyerer,] *m.*

Sobotować, *nd.* 2. [den Sabbath feyern; ruhen.]

Socha *y, f.* (Soszka, *dim.*) [Hackenpflug,] *m.* sochowy,] *adj.*

Soczewica, Szocewica, *y, f.* [Linse,] *f.* soczewiczny, *adj.*

Soczewka, *i, f.* [Linsenglas,] *n.*

Soczyć, *nd.* 4. [Saft abzapfen, mit Saft füllen.]

Soczystość, *i, f.* [Saftigkeit,] *f.*

Soczysty. *adj.* Soczysto, *adv.* [saftig, voll Saft.]

Sodoma, *y,* Sodomia, *mii, f.* [Sodomiterei,] *f.* sodomski, *adj.*

Sodomczyk, *a, m.* [Sodomiter, der Sodomiterey treibt,] *m.*

Sofa, *y, f.* (Sofka, *dim.*) [Sopha,] *n.*

Sojusz, *u, m.* [Bündniss, *n.* Allians,] *f.* sojuszowy, *adj.*

Sojusznik, *a, m.* [Bundesgenosse,] *m.*

Sok, *u, m.* (Soczek, *czku, dim.*) [Saft,] *m.* soczysty, *adj.* [saftig.]

Sokół, *a, m.* [Falk,] *m.* sokoli, *adj.*

Sokolarnia, *i, f.* [Falkenhof, Falkengarten,] *m.*

Sokolnik, *a, m.* [Falkenier, Falkenmeister,] *m.*

Sokora, *y, f.* (gatunek topoli,) [schwarze Pappel.] *f.*

Sokowy, *adj.* [Saft-.]

Sól, *i, f.* [Salz,] *n. bot.* babia sol, Meerfenchel,

Sół, *u. m.* (Sołek, *łka, dim.*) [Speisekammer im Bauernhause,] *f.*

Solan, *u, m.* [Sauersalzstoff,] *m.*

Solanka, Solówka, *i, f.* [Salztonne, *f. bot* Salzkraut,] *n.*

Solarnia, *i, f.* [Salzniederlage,] *f.* Einsalzungsort,] *m.*

Solarz, *a, m.* [Salzhändler, Einsalzer,] *m.*

Solić, *nd.* 3. [salzen.]

Solnica, *y,* Solniczka, *i, f.* [Salzfass, *n.* Salzmäste,] *f.*

Solny, *adj.* [Salz-, salzig.]

Sopel, *pla, m.* [Zapfen, Zopf,] *m.* lodowy, [Eiszapfen,] *m.*

Sopleniec, *ńca, m.* [Tropfstein,] *m.*

Sos, *u, m.* [Sauce, Brühe, *f.* junger Zweig *m.* sosowy, *adj.*

Sosna, *y, f.* [Fichte, *f.* Fichtenbaum, Kienbaum,] *m.*

Sośnik, *a, m.* [Hakenschaar,] *f.*

Sosnina, *y, f.* [Fichtenwald, *m.* Fichtenholz.] *n.*

Sosnówka, *i, f,* [schwarze Meise,] *f.*

Sosnowy, *adj.* [Fichten-, Kien-,

Sowa, *y,* (Sowka, *dim.*) *f.* [Eule,] *f.* sowi, *adj.*

Sowieć, *nd.* 2. [wie eine Eule traurig seyn, finster sitzen.]

Sowitość. *i, f.* [Reichlichkeit, Ueberflüssigkeit,] *f.*

Sowity, *adj.* Sowicie, *adv.* [reichlich, überflüssig; zwiefach.]

Sowiźrzał, *a, m.* [Eulenspiegel,] *m.* sowiźrzalski, *adj.*

Sojka, *i, f.* [Eichelhäher, Nusshäher,] *m.*

Spać, *nd.* 3. [schlafen; schlummern.]

Spacer, *u, m.* [Spaziergang; Spaziergehen,] *n.* spacerowy, *adj.*

Spacerować, *nd.* 2. [spazieren, spazieren gehen.]

Spaczność, *i, f.* [Krummwürfigkeit, *fig.* Widrigkeit,] *f.*

Spaczny, *adj.* Spacznie, *adv.* [krumwürfig,] zuwider, widrig.]

Spaczyć, się, *rec, nd.* 4. [sich werfen, krümmen.]

Spadek, *dku, m.* [Abfall, Ablauf, Fall, Erbfall,] *m.*

Spadkowy, *adj.* [Abfalls-, erblich, Erbfalls-.]

Spadzistość, *i, f.* [Abhängigkeit, Abschüssigkeit,] *f.* Abhang,] *m.*

Spadzisty, *adj.* Spadzisto, *adv.* [abschüssig, abhängig.]

Spalić, dk. 3. [verbrennen, ausbrennen.]

Spalisko, *a, n.* [Brandstätte,] *f.*

Sokołówka [illegible]: z Kossowa jechaliśmy drogą boczną przez Sokołówkę i Jaworów.

Sirona = Odmubuny [illegible]

Sauce [illegible] salsa [illegible] salsza / rosół; z sos / sosha, rosuska

[illegible] s. [illegible] shuaj = chojna, [illegible] lesna [illegible] ojka [illegible] sosna [illegible] mediolinos [illegible] nitus życia, [illegible] sosna sadzona, [illegible] liuba [illegible] w szyrokich [illegible] piaca [illegible] dicta ([illegible]) [illegible]; [illegible] sosna tłusta w Tuszyni obrocona, [illegible]
Srina porosły [illegible] (Kl)

[illegible] słowa [illegible] 60, 37. [illegible] ziastrzębcie sowa, chce wyżej latać [illegible] skola [illegible] sokół [illegible] Nemar [illegible] sowa ziastrzębiec [illegible].
[illegible] sęp.

= dwojnasobny, obfity (n sa = z, [illegible])

[illegible] glandaria, [illegible], garrulus

[illegible] tam spi sen wielkuisty (Kl) [illegible] dobrze [illegible]; cf sopor, ὕπνος somnus cf. Sufraś

[illegible] wspak [illegible] pak, bok f. opak

spychać się od drugiego = [illegible]

Sołżykow [illegible] Sekynia stemmatis et sanguinis, ad [illegible] quendam Corussum sive Ruthenum ante quingentos annos, imperante [illegible] Alexandro [illegible], Neogardiam suas [illegible] coloniae refert originem.
Solec - układy w Solcu (1417); Lubomirski hetman rozkazał aby [illegible] Solec wszystko nasze [illegible] (16..) (w pol. Sandom.)
Soldau in Preussen.
Sonk [illegible] zastawszy go Szweda (Czarnecki) przeprawiwszy się na Senie [illegible] sołtan na Sonie potonął 16.. [illegible] Wisła [illegible] między rzekami okopał [illegible] na ponoka, 16.

Sowa (noctua γλαύξ, γλάξ, νυκτερίς, κουκουβαία, cucuba (f. hukać [illegible]), [illegible] ruma, [illegible] cymindis (= nocturna accipiter), [illegible] subis, ἴβυς, [illegible] [illegible] [illegible] imitatrix, parasita, saltatrix; [illegible]
sowa-Tężina = puhacz (bubo, asio, βύας, strix nocturna, bubilat bubo

Sok = [illegible]
Sok cf sanguis, [illegible] (h posoka [illegible] sanies) [illegible] = otok (bacca [illegible] = sok wypuszcza; sal exsanut vulnera = [illegible] wyciska) [illegible] sucus, taber, [illegible] rosół; [illegible] lacrima, [illegible] sol [illegible]. sok miodowy na ziołach [illegible] mellatus sucus cf. [illegible]
Sukt [illegible]

[illegible] sol [illegible] Sól ἅλς = ἅλας [illegible] מלח [illegible] mleko [illegible] cf. mléko [illegible]

sopel (stirea) [illegible]

Spara między palcy albo w kopycie (fissura pedum, digitos) zob. zeprzec.
spary wrzód u owiec (subluvies, gemursa)
sparzysty = spary mający.

Spieg = szpiegierz (speculator

spaść = wypasać (Taxierbier)
im z wyższey góry spadłszy cięższy straci karki (szlachta) [illegible]

spaśne = [illegible] depastarum segetum

spierzy się byczywiec z koły natargi [illegible] [illegible] pieśni, festinare [illegible]
[illegible]
[illegible] zza z god poredzieć [illegible]
śpiewać [illegible] wiać [illegible] = przyśpiewać [illegible]

compingue [illegible]

spiczka drobna = szubek, spik srogi (Klangus vetornus,
[illegible] sopor.
[illegible] [illegible] spokojnie zachować [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] wzrok [illegible]

Spiczać [illegible] [illegible]

Spira f. przynięć [illegible], spica, spirula, apex
[illegible] Spira u koła [illegible] ([illegible], [illegible] budowanie
[illegible] [illegible]) [illegible] [illegible]
= [illegible]

[illegible] = [illegible]

Spara (pa[illegible]
Spalistoś[illegible]
keit,]
Spalisty,
Spamięta[illegible]
niss
Sparzelin[illegible]
scha[illegible]
Sparzyć.
Spaść, d[illegible]
faller[illegible]
Spasłość[illegible]
gemä[illegible]
Spasły,
Spaśny,
geld.
Spaśny,
Wei[illegible]
Spatrzyć,
erfor[illegible]
Spazm,
spaz[illegible]
Specyał,
beso[illegible]
Specyaln[illegible]
beso[illegible]
Spędzić,
treib[illegible]
Spełnić,
ausfü[illegible]
Spiąć, d[illegible]
knöp[illegible]
Spiączka[illegible]
Schl[illegible]
Spić się,
betri[illegible]
Spica. S[illegible]
[Rad[illegible]
Spichrz,
cher,
Spiczasto[illegible]
Spitz[illegible]
Spiczasty[illegible]
zuge[illegible]
Spidwa[illegible]
Spać [illegible]

Spalistość, Spalność, *i*, *f*. [Verbrennbarkeit,] *f*.
Spalisty, Spalny, *adj*. [Verbrennbar.]
Spamiętać, dk. 1. [gedenken, ins Gedächtniss fassen, sich merken.]
Sparzelina, *y*, *f*. [Brandwunde, *f*. Brandschaden,] *m*.
Sparzyć, *ob*. Parzyć.
Spaść, dk. 2. [abweiden, abhüten; herabfallen, herunter fallen.]
Spasłość, *i*, *f*. [Fettigkeit,] *f*. das Wohlgemästete,] *n*.
Spasły, *adj*. Spaśle, *adv*. [fett gemästet.]
Spaśny, *ego*, *n*. [Weidegeld. Fütterungsgeld,] *n*.
Spaśny, *adj*. [weidend, fruchtbar an Weiden.]
Spatrzyć, dk. 4. [durch Sehen erblicken. erforschen, erschauen.]
Spazm, *u*, *m*. [Krampf, *m*. Krämpfung,] *f*. spazmowy, *adj*.
Specyał; *u*, *m*. (Specyalik, *dim*.) [ganz besonderer Leckerbissen,] *m*.
Specyalny, *adj*. Specyalnie, *adv*. [Special, besonder.]
Spędzić, dk. 3. Spędzać, *nd*. 1. [zusammentreiben; herabtreiben.]
Spełnić, dk. 3. [erfüllen, vollkommen ausüben; austrinken.]
Spiąć, dk. 2. Spinać, *nd*. 2. [zusammen knöpfen; die Spornen geben.]
Spiączka, *i*, *f*. [Schlafsucht, *f*. harter Schlaf,] *m*.
Spić się, *rec*. dk. 2. [sich stark besaufen, betrinken.]
Spica, Szpica, *y*, *f*. [Spitze,] *f*. u koła, [Radespeiche,] *f*.
Spichrz, Spiklerz, Szpichlerz, *a*, *m*. [Speicher,] *m*. spichlerzowy, *adj*.
Spiczastość, *i*, *f*. [Spitzigkeit, *f*. etwas Spitziges.[
Spiczasty, *adj* Spiczasto, *adv*. [spitzig, zugespitzt.]

Spiec, dk. 2. Spiekać, *nd*. 1. [zusammenbacken; versengen, verbrennen.]
Spieg, Szpieg, *a*. *m*. [Spion, Späher,] *m*.
Spiegarstwo, *a*. Spiegota, *y*, *f*. [Spioniren, Spähen,] *n*.
Spiegować, *nd*. 2. [spioniren, ausforschen, suchen.]
Spieka, *i*, Spiekota, *y*, *f*. [Dürre, grosse Hitze,] *f*.
Spiekać, *ob*. Spiec.
Spiekłość, *i*, *f*. [Dürre, *f*. allzugrosse Hitze,] *f*.
Spień, *nia*, *m*. (Spionek, *dim*.) [Dorn in der Schnalle, *m*. eine Art Wicken.]
Spieniężyć, dk. 4. [zu Gelde machen, in Gold umsetzen.]
Spierać, *ob*. Zeprzeć, Spierać się z kim, [mit einem streiten.]
Spieszność, *i*, *f*. [Eilfertigkeit, Eile.] *f*
Spieszny, *adj*. Spieszno, Spiesznie, *adv*. [eilend, eilfertig.]
Spieszyć się, *rec*. *nd*. 4. [eilen.]
Spiewać, *nd*. 1. [singen.]
Spiewaczka, *i*, *f*. [Sängerinn,] *f*. Spiewak, *a*, *m*. [Sänger,] *m*.
Spiewalnia, *i*, *f*. [Singstube, *f*. Gesangsaal,] *m*.
Spiewka, *i*, *f*. Spiew, *u*, *m*. [Gesang, *m*. Lied,] *n*.
Spiewliwość, *i*, *f*. [singendes Wesen,] *n* śpiewliwy, *adj*.
Spiewny, *adj*. [Gesang-, Sing-; gern singend, singbar.]
Spik, *u*, *m*. *ob*. Spiączka, Spik, Szpik, [Mark in den Beinen.]
Spiknąć się, *rec*. dk. 2. [sich verbinden, verschwören, übereinkommen.]
Spikować, Szpikować, *nd*. 2. [spicken.]
Spikowaty, Szpikowaty, *adj*. [markig, voll Mark.]
Spikowy, Szpikowy, *adj*. [Mark-.]
Spikulec, Szpikulec, *lca*, *m*. [Spicknadel,] *f*.
Spilka, Szpilka, *i*, *f*. [Stecknadel,] *f*.

Spilkarz, *a*, *m*. [Stecknadelmacher.]
Spilkowy, Szpilkowy, *adj*. [Nadel-, Stecknadel-.]
Spina, *y*, *f*. [Rückgrad,] *n*.
Spinka, Szpinka, *i*, *f*. [Hemdeknöpfen, *n*. Spange,] *f*.
Spinak, Szpinak, *u*. *m*. [Spinat,] *m*. spinakowy, *adj*
Spiech, *a*, *m*. (Spieszek, *dim*.) [Langschläfer, schläfriger Mensch.]
Spionek, *ob*. Spień
Spira, *y*, *f*. [die Stadt Speyer;] spireński *adj*.
Spis, *u*; *m*. [Verzeichniss, *n*. Schrift, *f*. Inhalt,] *m*.
Spisać, dk. 2. [zusammen schreiben, verzeichnen, aufschreiben.]
Spisek, *sku*, *m*. [Verschwörung, heimliche Verbindung, *f*. Verzeichniss, *n*. schriftlicher Aufsatz,] *m*.
Spiskowy, *adj*. [Verschwörungs-.]
Spisne, *ego*, *n*. [Schreibegebühren, Einschreibegeld,] *n*.
Spiwrzód, *u*, *m*. [Pfennigkraut,] *n*.
Spiz, *a*, *m*. [Zips, Zipser Gespanschaft;] spiski, *adj*.
Spiża, *y*, *f*. [Glockenspeise, Bronze, *f*. Mundvorrath,] *m*.
Spiżanin, *a*. *m*. [Zipser,] *m*. Spiżanka, *i*, [Zipserinn,] *f*.
Spiżany, *adj*. [von Erz, ehern.]
Spiżarnia, *i*, *f*. [Speisekammer,] *f*. spiżarny, spiżarniany, *adj*.
Spiżowy, *adj*. [von Erz gegossen, von Glockengut.]
Spłacić, dk. 3. Spłacać, *nd*. 1. [völlig auszahlen, abzahlen.]
Spłata, *y*, *f*. [Auszahlen, Abzahlen,] *n*.
Splatanka, *i*, *f*. [etwas Geflochtenes, Flechte,] *f*.
Spław, *u*, [Abschuss des Wassers, Abfluss; Zusammenfluss.]
Spławić, *ob*. Pławic

Spławność, *i*, *f*. [Schiffbarkeit eines Flusses,] *f*.
Spławny, *adj*. [schiffbar.] Spławne, *subst*. Schiffsteuer,] *f*.
Spleść, dk. 2. Splatać, *nd*. 1. [zusammen flechten, *fig*. verwickeln.]
Spłodek, *dku*, *m*. [das Erzeugte.]
Spłodzić, *ob*. Płodzić. Spłodziciel, *a*, *m*. [Erzeuger,] *m*.
Spłókać dk. 2. [abspühlen, wegspühlen.]
Spłonąć, dk. 2. [im Feuer aufgehen,] od wstydu. [vor Schaam entflammen.]
Splot, *u*, *m*. Splotka, *i*, *f*. [Flechte, *f*. geflochtenes Haar,] *n*.
Spłowieć, *ob*. Płowieć.
Splugawić, dk. 3. [verunreinigen, beflecken.]
Splunąć, dk. 2. Spluwać, *nd*. 1. [wegspeien, ausspeien.]
Spluwacz, *a*, *m*. [Speier, Spucker,] *m*.
Spłynąć, dk. 2. Spływać, *nd*. 1. [herabfliessen; zusammen schwimmen.]
Spływ, *u*, *m*. [Abfluss; Zusammenfluss.] *m*.
Spocząć, dk. 2. Spoczywać, *nd*. 1. [ausruhen, sich erhohlen.]
Spoczynek, *nku*, *m*. [Ruhe, *f*. Ausruhen, *n*. spoczynkowy, *adj*.
Spód, *u*, *m*. Spodek, *dku*, [Boden, *m*. Unterlage,] *f*
Spodem, *adv*. od spodu, [von unten, untenwärts.]
Spodni, *adj*. [der untere.]
Spodnica, *y*, *f*. (Spodniczka, *dim*.) [der Unterrok der Weiber.]
Spodnie, *ni*, *pl*. [Beinkleider, Hosen;] spodniowy, *adj*.
Spodziać się, *rec*. dk, 2. [hoffen, Hoffnung haben, erwarten.]
Spodziewany, Spodziewny, *adj*. [verhofft, erwartet.]
Spoić, dk. 3. Spajać, *nd*. 1. [zusammen löthen, zusammen fügen;] kogo upoić, [einen betrunken machen.]

Spiucha Schlafsenia (spiuszka)

Spinoza.

Spinola (markiz) przyjmuje klucze twierdzy od gubernatora Bredy (Gemälde v. Velasquez)

[illegible] na tratwach krokwi, żerdzi, tarcic, gontów it. d. z leśnych gór [illegible] kraju (Jabrzenski). ſ. Tarf..

plotszy się, jako na polu brona (Kl.) [illegible] [illegible] która [illegible] i wygłaszcze (Kl.) [illegible] [illegible]

Spiżak, [illegible], [illegible] [illegible] Stomache, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) n. Spiża.

Spis, Spiska ziemia (Scepusium Crom.)
Spis żołnierski [illegible] [illegible]

Spisek cf. consponsores = conjuratores (Est.)

Pluwacz.

[illegible] się ze świętością dębu (Herbuł) [illegible] ...

[illegible] pokój.

Spiża [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]) n. Spież

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] dwu stron [illegible] [illegible] Jest spojony żywot [illegible] (1547) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Spolet: Jakób biskup Spoletu papiezki Nuncyusz w Polsce i w Prusiech (1419)

compages, compactio, compago, pagmentum, impages, [illegible]

[illegible]

[illegible] controversia (spieraćy się = vertitur, [illegible]) ἔρις.

[illegible]

spory względem wielkości [illegible] = wielki, rosły, spory względem używania = diuturnus, [illegible] Spora droga [illegible] commoda, expedita, [illegible]

[illegible]

[illegible]

Sposób = z + po + sobie, cf. przysposobienie, [illegible] [illegible] Sposób = postępek (modus vivendi, [illegible]) [illegible]

sposobny [illegible] commodus, sposób = modus, tempe- [illegible]

Spojenie
f. Ve
Spoiloś
der
Spoily,
zusa
Spokojn
Spokojny
fried
Spół (Sp
men.
Spółbrat
tersk
Spółcech
Mitg
Spółczes
Zeitg
Spółecze
[Gen
Spółeczn
schaf
Spółgłos
kowy
Spółka,
part,
Spółkoleg
se.]
Spółkowa
sich
Spółmies
Spólnictw
schaf
Spólniczy
Spólniczy
Theil
Spółniew
niewo
Spólnik,
Spólność,
sensc
Spólny,
lich,
Spółopiek
vorms

Spojenie, *a*, *n*. [Zusammenfügen, *n*. Fuge *f*. Verbindung,] *f*.

Spoiłość, Spoistość, *i*, *f*. [Zusammenhang der Theile,] *m*.

Spoiły, Spoisty, *adj*. [fügbar, vereinbar; zusammenhängend.]

Spokojność, *i*, *f*. [Ruhigkeit, Ruhe,] *f*.

Spokojny, *adj*. Spokojnie, *adv*. [ruhig, friedfertig, still.]

Spół, Społem, *adv*. [mit einander, zusammen.]

Spółbrat, *a*, *m*. [Mitbruder,] *m*. spółbraterski, *adj*.

Spółcechowy, *adj*. *et Subst*. [mitzünftig, Mitgenoss,] *m*.

Spółczesny, *adj*. *et Subst*, [gleichzeitig, Zeitgenosse,] *m*.

Społeczeństwo, *a*, *n*. Społeczność, *i*, *f*. [Gemeinschaft, Gesellschaft,] *f*.

Społeczny, *adj*. Społecznie, *adv*. [gemeinschaftlich, wechselseitig.]

Spółgłoska, *i*, *f*. [Mitlauter,] *m*. spółgłoskowy, *adj*.

Spółka, *i*, *f*. [Gemeinschaft, Motie, Halbpart, Gesellschaft,] *f*.

Spółkolega, *i*, *m*. [Mitbruder, Mitgenosse,] *m*.

Spółkować, *nd*. 2. [Gemeinschaft haben, sich verbinden.]

Spółmieszkaniec, *ńca*, *m*. [Miteinwohner,]

Spólnictwo, *a*, *n*. [Theilnahme, Gemeinschaft,] *f*.

Spólniczy, *adj*. [gemeinschaftlich.]

Spólniczyć, *nd*. 4. [Gemeinschaft, haben, Theil nehmen.]

Spółniewola, *i*, *f*. [Mitsclaverey,] *f*. spółniewolnik, Mitsclave.]

Spólnik, *a*, *m*. [Mitgenosse; Mitthäter,] *m*.

Spólność, *i*, *f*. [Gemeinschaft, Mitgenossenschaft.] *f*.

Spólny, *adj*. Spólnie, *adv*. [gemeinschaftlich, mit einander.]

Spółopiekun, Współopiekun, *a*, *m*. [Mitvormund,] *m*.

Spółpomocnik, *a*, *m*. [Mitgehülfe, Mitarbeiter,] *m*.

Spółpracownik, *a*, *m*. [Mitarbeiter, Mitwirker,] *m*.

Spółrodak, *ob*. spółziomek.

Spółrządca, *y*, *m*. [Mitregent, Mitherrscher,] *m*.

Spółtowarzysz, *a*, *m*. [Mitgenosse,] *m*.

Spółuczeń, *cznia*, *m*. [Mitschüler,] *m* spółuczennica, Mitschülerinn.]

Spółziemianin, Spółziomek, *a*, *m*. [Landsmann,] *m*.

Spóznaczny, *adj*. [gleichlautend, gleichbedeutend.]

Spór, *u*, *m*. [Streitigkeit, *f*. Wortstreit, *m*. *oecon*. Afterkorn,] *n*.

Sporczywy, *adj*. [streitig, streitsüchtig.]

Spornik, *a*, *m*. [Streiter, Gegner, Widersacher.] *m*.

Sporny, *adj*. Spornie, *adv*. [streitend, sich widersetzend, streitig.]

Sporo, *adv*. [ergiebig, ausgiebig, reichlich.]

Sporość, *i*, *f*. [Ergiebigkeit, Reichlichkeit, *f*. Wachsthum,] *n*.

Spory, *adj*. [ergiebig, von Statten gehend; geschwind.]

Sporysz, *a*. *m*. [Afterkorn; Wegegras,] *n*.

Sporządzić, dk. 2. Sporządzać, *nd*. 1. [zubereiten; anordnen; machen lassen; ausbessern, verfertigen.]

Sporzyć, *nd*. 4. [gedeihen lassen, segnen;] się, [sich vermehren.]

Sposób, *u*, *m*. [Art, Weise, *f*. Mittel,] *n*. nie sposób! [keine Möglichkeit, unmöglich.]

Sposobić, *nd*. 3. [zurichten, unterrichten, geschickt zu etwas machen.]

Sposobność, *i*, *f*. [Tauglichkeit, Fähigkeit; Gelegenheit,] *f*.

Sposobny, *adj*. Sposobnie, *adv*. [tauglich, fähig, gelegentlich.]

Spowiadać, *nd*. 1. [Beichte hören;] się, beichten.]

Spowiednica, *i*, *f*. [Beichstuhl,] *m*.

Spowiednik, *a*, *m*. [Beichtvater,] *m*. spowiednikowy. *adj*.

Spowiedny, Spowiedniczy, *adj*. [Beicht-, die Beichte betreffend.]

Spowiedź. *i*, *f*. [Beichte, *f*. Sündenbekenntniss,]

Spowinowacić, dk. 3. [verschwägern, verbinden.]

Spowszechnieć, *ob*. Powszechnieć, Spowszednieć, *ob*. Powszednieć.

Spój, *oju*, *m*. [Zusammenfügung, Verbindung,] *f*.

Spójnik, *a*, *m*. *gram*. [Bindewort,] *n*.

Spójność, *i*, *f*. [Zusammenhang der Theile, Vereinbarkeit,] *f*.

Spoźnić, dk. 3. Spóźniać, *nd*. 1. [verspäten;] się, [sich verspäten.]

Spracować, się. *rec*. dk. 2. [sich müde arbeiten. sich ermüden.]

Spracowany, *adj*. [müde gearbeitet, ermüdet.]

Spragniony, *adj*. [sehr dürstend, schmachtend.]

Sprawa, *y*, *f*. [Verrichtung, Handlung, *f*. Rechtshandel,] *m*.

Sprawca, *y*, *m* [Thäter, Urheber, Stifter,] *m*.

Sprawdzić, *ob*. Prawdzić

Sprawić, dk. 3. Sprawiać, *nd*. 1. [machen, wirken; anschaffen,] się; [sich betragen, sich verhalten; ausrichten.]

Sprawiciel. *ob*. Sprawca.

Sprawiedliwić. *nd*. 3. [rechtfertigen, Recht wiederfahren lassen.]

Sprawiedliwość, *i*, *f*. [Gerechtigkeit,] *f*.

Sprawiedliwy, *adj*. Sprawiedliwie, *adv*. [gerecht, rechtlich.]

Sprawka, *dim*. von Sprawa.

Sprawność, *i*, *f*. [Geschicklichkeit, Gewandheit,] *f*.

Sprawny, *adj*. Sprawnie, *adv*. [geschickt, gewandt, ausrichtig.]

Sprawunek, *nku*, *m*. [Verrichtung, *f*. Geschäft,] *n*.

Sprężyk, *u*, *m*. [Springkäfer,] *m*.

Sprężyna, *y*, *f*. (Sprężynka, *dim*.) [Springfeder. *fig*. Triebfeder, Antrieb.]

Sprężystość, *i*, *f* [Schnellkraft, Kräftigkeit,]

Sprężysty, *adj*. [elastisch; kräftig, mit Nachdruck.]

Sprobować, *ob*. Probować.

Spróć, Spruć, dk. 2. [zertrennen, auftrennen.]

Spróchniałość, *i*, *f*. [Morschheit,] *f*. Spróchnizna, etwas Morsches.]

Spróchnieć, dk. 2. [morsch werden. verfaulen.]

Sprosić dk. 3. Spraszać, *nd*. 1. [mehrere zusammen einladen.]

Sprośnica, *y*, *f*. [unzüchtiges Weib, eine Vettel.]

Sprośnik, *a*, *m*. [unzüchtiger Mensch.]

Sprośność, *i*, *f*. [Unzucht, Schändlichkeit,] *f*.

Sprośny, *adj*. Sprośnie, *adv*. [unzüchtig, unflätig, schändlich.]

Sprostać, czemu, *nd* 1. [einer Sache gewachsen seyn.]

Sprostować, *ob*. Prostować.

Sprowadzić, dk. Sprowadzać, *nd*. 1. [herabführen, herunterführen; kommen lassen.]

Sprych. *u*, *m*. Sprycha, *y*. *f*. [Radespeiche,] *f*. sprychowy, *adj*.

Sprzączka, *i*, *f*. [Schnalle,] *f*. sprzączkowy, *adj*.

Sprzączkarz, *a*, *m*. [Schnallenmacher,] *m*.

Sprządz, dk. 2. [zusammen spannen; *fig*. verbinden, vereinigen.]

Sprząg, *ęgu*, *m*. [Gespann, *fig*. Vereinigung, *f*. Bündniss,] *n*.

Sprzągłość, *i*, *f*. [Eintracht, Verbindung,] *f*

Sprzątnąć, dk. 2. Sprzątać, *nd*. 1. [abräumen; entwenden. wegräumen]

Nie.

Nieubłaganısz (jesieście) nie może [illegible] (Ml)
Niekowny: twardziejszy niż niekowne mały (Ml)
Nienaganiony [illegible] (mąż) (Ml)
Nieprzeczerpane źródła niechwyptyna (Ml) [illegible]
Niezbędna kradzież (Ml)
Niewidomy [illegible] f. Gigas.
Niezakryty [illegible] (Teb Cyganki)
Niepomiarkowanie (z tych obyczajów) [illegible] (Ml)
Niesyta (chciwość) [illegible]
Niewrotny [illegible] [illegible]
Niepotrzwony f. szkapa.
Niestatek ([illegible]): wszystek niestatek (Ml. Przyszedł [illegible], ostatek.
Niedorostek [illegible]: źiedziyą nie doroslla rózga [illegible] (Ml)
Nieptochy (urząd) [illegible] [illegible] (Ml)
Niebożątka: takaż jest niebożątek złodziejów zapłata (Ml) [illegible]
Nierobotny [illegible] f. Kufel.
Niesława wieczna [illegible] (Ml)
Niewidomy = ślepy (Ml)
Niespokojna głowa [illegible] (Ml.
Nieopatrzny (Dziedzica) [illegible].
Niedojrzały [illegible] (owies) f. zagryźć.
Nieprawny [illegible]: tem prawem niesprawnem sobie pobłażacie (Ml)
Niebytność: więc nie od rzeczy mówi Publius, równając pijaństwo z niebytnością (Ml).
Niepostrzeżenie [illegible] (Ml).
Nieprawy [illegible]: będąc człowiekiem prostym, człowiekiem nieprawym
Niesłowny [illegible] (Ml)
Niewyperswadowany [illegible].
Niejaki = quidam, [illegible] f. wyradzić.
Niesprawa [illegible]: postrzegłszy tedy takową w wojsku naszym niesprawę (L. 1611)
Nieprzyjaciel: kto nieprzyjacielowi folguje, ten sobie śmierć gotuje (L. 1619)
Niezręczność f. nos.
Niełowny (kot) f. w. kocur.
Nierowni niezgodni (L. 1619)
Nieprzyjaciel: naypodleyszego nieprzyjaciela nie trzeba lekce ważyć.
Niewid f. tury.
Niezbyty gość f. miłość

zyś: przewoźniku z kowanym sprysem. (Kl.)
rowa [illegible]

przyznaglaszka, żelazo zgięte gwałtem (źwirzowo)

[illegible]

[illegible] sprzech? Gamgor. spurius, spurius (cf. Bykert' cf. [illegible], [illegible] brzydki; cf. spaniale sprośny [illegible]
sprośny — nieczysty. Sprośności ad mores pertinet, ut sprośny uczynek [illegible] nieczysty, plugastwo ad naturalia [illegible] sprośny [illegible] szpetny, szpetny ad adspectum, ut szpetny człowiek, choć uczciwy i szpetnego ubrany.

wszystkie [illegible]

[illegible] sprawić [illegible] sprawiedliwy [illegible] sprawa [illegible] sprawuje [illegible] sprawa [illegible] (w sprawie [illegible] suggestio)

sprawuje się [illegible] 1387 sprawowanie [illegible] sprawuje za czteki [illegible]

obrączka [illegible]

zgiąć [illegible] cf. sprzęt. / przążę, sprzęgam [illegible] sprzęgam

[illegible] sprawiedliwości [illegible] żadnej

przążę (cf. [illegible]) sprzęg

[illegible] sprzęt. / sprzątać
uprzątać, sprzątnąć [illegible]

Środzkie, prawo. prawo magdeburgskie, skutkiem najbliższego sąsiedztwa z Wrocławiem, najpierwszy przyjęła Wielkopolska, poczynając od miasta Środy: dla tego prawem Środzkiem (jus Srodense) było nazywane (f. Maciejowski)

[illegible] dość [illegible] bielawiec, żebro białe, szczerzyca ([illegible], [illegible], [illegible] mompeliaca, [illegible]);
[illegible] Drugi (Thodora, [illegible])

[illegible] σκόροδον [illegible] scordon, [illegible] Knoblauch [illegible]
[illegible] cerno = [illegible] [illegible]

[illegible] przeciwiać (nd, się komu; - czemu skie ja nyne [illegible] temu sprzeciwiać nie będę mógł (1570) any sprzeciwiać będę (1533).
sprzeczać się [illegible] spór [illegible] wieść, spierać się [illegible]
f. sprzeczka.

Srebro [illegible] χρυσός f. Kruszec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Srogi cf. sorgen = befürchten [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sroga jest ludziom wielkim [illegible], nabóin [illegible] na twarzy [illegible] [illegible] sroga [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] srogi [illegible] sprik srogi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] f. srezec [illegible] torvus, trux, [illegible] f. Surowy [illegible] [illegible]

[illegible] Sługa [illegible] [illegible] sług [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] = [illegible]

Srom, [illegible] [illegible] χρῶμα, n. χραίνω, χράω (szać) [illegible] f. χείω [illegible] χείρ [illegible] [illegible] f. [illegible] Zucht (cnota, [illegible]), f. srom.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Spust [illegible] [illegible] [illegible]

Sprzyk[illegible]
[illegible]
Sprzęty f.
Sprzęklin[illegible]

Sprzeciw
Sprzecza
strei
Sprzeczk
Sprzecz
adv.
wide
Sprzeczn
Strei
Sprzeczn
Wide
Sprzedać
Sprza
Sprzęgac
ner,]
Sprzęt, u
Fälle,
Sprzęża.
Sprzęzyst
reinba
Sprzyjać
seyn.
Sprzyjaźn
Sprzyjazn
gewos
Sprzymier
se,] n
Sprzymier
Sprzysiąd
nd. 1.
net. S
Sprzysięg
Sprzysięż
Mitver
Spuścić, c
terlass
z czeg
sich a
Spuścisty,
schüss
Spuścizna,
lass,]
Spust, u,
ß wod
Spustoszen

Sprzeciwić się, *ob.* Przeciwić się.

Sprzeczać się, *rec. nd.* 1. [mit einem streiten, Wortwechsel haben.]

Sprzeczka, *i, f.* [Streit, *m.* Streitigkeit,] *f.*

Sprzeczliwy, Sprzeczny, *adj.* Sprzecznie, *adv.* [streitsüchtig, widersprechend, widerstreitend; abschlägig.]

Sprzecznik, *a, m.* [Gegner, Widersprecher, Streiter,] *m.*

Sprzeczność, *i, f.* [Streitsüchtigkeit, *f.* Widerspruch,] *m.*

Sprzedać, *ob.* Przedać, Sprzęgać, *ob.* Sprządz.]

Sprzęgacz, *a, m.* [Anspanner, Einspanner,] *m.*

Sprzęt, *u, m.* Sprzęty, *pl.* [Hausrath, Geräthe, Geschirre.]

Sprzęża, *y, f.* Sprzężaj, *aju, m.* Gespann,] *n.*

Sprzężysty, *adj.* [zusammenspannbar, vereinbar.]

Sprzyjać, *nd.* komu, [einem gewogen seyn.]

Sprzyjaźnić, *ob.* Przyjaźnić.

Sprzyjaźny, Sprzyjazliwy, *adj.* [günstig, gewogen.]

Sprzymierzeniec, *ńca, m.* [Bundesgenosse,] *m.* sprzymierzeński, *adj.*

Sprzymierzyć się, *ob.* Przymierzyć się.

Sprzysiądz się, *rec.* dk. 2. Sprzysięgać się *nd.* 1. [sich verschwören, durch einen Schwur verbinden.]

Sprzysięga, *i, f.* [Verschwörung.] *f.*

Sprzysięzca, *y,* Sprzysięźnik, *a, m.* [der Mitverschworene.]

Spuścić, dk. 3. Spuszczać, *nd.* 1. [herunterlassen;] żagle, [die Segel streichen; z czego, [loslassen;] się na kogo, sich auf jemanden verlassen.]

Spuścisty, Spustny, *adj.* [abhängig, abschüssig.]

Spuścizna, *y, f.* [Verlassenschaft, *f.* Nachlass,] *m.*

Spust, *u, m.* [Ablassen, Herablassen, *n*; wody, Abfluss des Wassers.]

Spychać, *ob.* Zepchnąć, Spytać, *ob.* Pytać.

Srać, *nd* 1. [scheissen.]

Sracz, *a, m.* [Scheisser, *m*; Scheisshaus.] *n.*

Sraczka, *i, f.* [Scheisserinn, Scheisse, *f.* Durchlauf,] *m.*

Srebrnik, *a, m.* [Silberling, Silbermünze; Silbergroschen, *m,* Silberarbeiter,] *m.*

Srebrny, *adj.* [silbern, von silber.]

Srebro, *a, n.* [Silber, *n.* [srebrny, srebrzany, *adj.* [Silber-.]

Srebrogłów, *u, m.* [Silberstoff;] *m.*

Srebrzyć, *nd.* 4. [versilbern, besilbern.]

Srebrzysty, *adj.* [voll Silber; silberfarbig.]

Sroczy, *adj.* [Aelstern-, zur Aelster gehörig.]

Srogi, *adj.* Srogo, Srodze, *adv.* [streng, heftig, grimmig, fürchterlich.]

Srogość, *i, f.* [Strenge, Grimmigkeit, Grausamkeit,] *f.*

Sroka, *i, f.* (Sroczka, *dim.*) Aelster.] *f.*

Srokaciny, *pl.* [bunte Flecken.] Srokacizna, *y.* [Scheckigkeit,] *f.*

Srokacz, *a,* Srokosz, *a, m.* [scheckiges Thier, *n*; Schecke,] *f.*

Srokatość, *i, f.* [Buntscheckigkeit, Buntheit,] *f.*

Srokaty, *adj.* Srokato, *adv.* bunt, scheckig.]

Srokosz, *ob.* Srokacz.

Srom, *u, m.* [Scham, Schamhaftigkeit.] *f.*

Sromać, się, *rec. nd.* 2. [sich schämen, vor Scham sich enthalten.]

Sromięzliwość, *i, f.* [Schamhaftigkeit.] *f.*

Sromięźliwy, *adj.* Sromięźliwie, *adv.* verschämt, schamhaft.]

Sromocić, *nd.* 3. [schänden, Schande machen.]

Sromota, *y, f.* [Schande, Schändlichkeit, Schandthat.] *f.*

Sromotny, *adj.* Sromotnie, *adv.* [schändlich.]

Srożeć, *nd.* 2. [grimmig werden, grausam werden.]

Srożyć się, *rec. nd.* 4. [ergrimmen, wüthen, grausam handeln.]

Srzedni, *adj.* [Mittelin der Mitte befindlich; mittelmässig.]

Srzednica, *y, f.* [Mitte, *f.* etwas in der Mitte Befindliches; *math.* Durchmesser,] *m.*

Srzednie, Srzednio, *adv.* [mittelmässig, nicht sehr.]

Srzednik, *a, m.* [Mittelpunkt, *m. gram.* das halbe Colon.]

Srzedność, *i, f.* [Mittelmässigkeit,] *f.*

Srzedniówka, *i, f.* [Mittelsylbe in einem Verse, Cäsur,] *f.*

Srzód, wśrzód, *adv.* [mitten, in der Mitte befindlich.]

Srzoda, *y, f.* [Mittwoche,] *f.* śrzodowy, *adj.*

Srzodek, *dka, m.* [Mittel, *n*; Mitte einer Sache, *f.* Mittelpunct,] *m.*

Srzodkować, *nd.* 2. [die Mitte halten, in der Mitte seyn.]

Srzodkowy, *adj.* Srzodkowo, *adv.* [in der Mitte befindlich, Mittel-.]

Srodoposcie, *a, n.* [Mitfasten,] *m.* srzodopost *y, adj.*

Srzodowy, *adj.* [Mittwochs, die Mittwoche betreffend.]

Srzodwaga, *i, f.* [Schrotwage, Bleiwage,] *f.*

Srzodziemny, *adj* [mittelländisch.]

Szron, *u, m.* [Reif, gefrorener Thau,] *m.* szronowy. *adj.*

Srzonisty, *adj.* [voll Reif, bereift.]

Ssać, *nd.* 2. [saugen.]

Ssalny, *adj.* [vom Saugen, Sauge-.]

Stać, *nd.* 3. [stehen, auf dem Fusse stehen,] stało się, [es geschah, es wurde wahr.]

Stacya, *i, f.* [Station *f.* [Standort.] *m.* stacyjny, *adj.*

Stadło, *a, n.* [ein Paar, Männchen und Weibchen; Ehe,]

Stadnik, *a, m.* [Zuchthengst, Zuchtochse, Bulle, *m*; Viehhirt,] *m*

Stadnina, *y, f.* [Heerde junges Viehes,] *f.*

Stadny, Stadowy, *adj.* [Heerden-, Heerde betreffend.]

Stado, *a, n.* [Heerde, Viehheerde *f.* Stuterey,] *f.*

Stagiew, *gwi, f.* (Stągiewka, *dim.*) Wasserständer, Ständer,] *m.*

Stajać, *ob.* Taić.

Stajanie, Staje, *a,. n.* [gewisses Feldmass, ein Feldweges.]

Stajenne, *ego, n.* [Stallgeld,] *n.*

Stajennik, *a, m* [Stallknecht,] *m.*

Stal, *i, f.* [Stahl,] *m.*

Stale, Stało, *adv.* [standhaft, beständig.]

Stalić, *nd.* 3. [stählen, zu Stahl härten; bekräftigen.]

Stalica, *y, f.* Polierstahl,] *m.*

Stalisty, *adj.* [stählern, voll Stahl.]

Stalka, *i, f.* [Feuerstahl,] *m.*

Stalmach, Stelmach, *a, m.* [Stellmacher, Wagenmacher, Wagner,] *m.*

Stalny, Stalowy, *adj.* [von Stahl, stählern.]

Stało, *ob.* Stale.

Stałopłyn, *u, m.* [Kohlensäure,] *f.*

Stałość, *i, f.* [Standhaftigkeit, Beständigkeit, Festigkeit, *f.*

Stalować, *nd.* 2, [stählern, mit Stahl anmachen.]

Stały, *adj.* [standhaft, fest.]

Stambul, *u, m.* [Constantinopel,] *n.* stambulski, *adj.*

Stambułka, *i, f.* [türkischer Pfeifenkopf,] *m.*

Stan, *u, m.* [Stand, *m.* [Gewerbe, Geschäft, *n*; Taille,] *f*

Stanąć, *dk.* 2. [stehen bleiben, still stehen, anhalten; anlangen.]

Stancya, *yi, f.* (Stancyjka, *dim.*) Wohnzimmer, *n*; Stube, Wohnung, *f.*

Stagnacya (w naszych związkach handlowych z tym krajem) [illegible]
Stamiecki

Srożyć (grassari, grassatim pedi, [illegible] = okrutnie się sprawia.

Srożyć (srożę się = gorzę się, [illegible] się, [illegible]) Srzeżoga

étalon.

Stadarnia Pferdestall; [illegible] (stado bydła, koni, gęsi, (grex, examen, [illegible])

Stągwia Ständer Stągiew Leuffnerständer dolium stativum

Staje roli = ósmnasta część łanu (jugerum habet stadium longitudinem) [illegible]

stal acies p. acier (nuclaus ferri, acies ferri, [illegible]) / usta. Śród cf. [illegible], przez. (pod. naszu = wpośród), [illegible]
stale (Stahlim. constantes, stalion zamgemacht = constanter [illegible]
(acie ferrum temperare [illegible], trahere aciem. Salon fluens
. ferrum gelat (cf. chalybs [illegible], Eisen żelazo) cf.

Środek cf. serce. coz, corpus [illegible] = z pośrodku [illegible]
vel corcoeli (Mastob) cf. cardo (quasi kaedia quod sit cor januae. [illegible])

sztelmach = kołodziej

środwaga [illegible] mit Anspiel auf środ

stubis, [illegible]

Szron - [illegible] u. [illegible]
Szron = [illegible] (pruina, [illegible]) cf. χρόνος
[illegible] szary.

[illegible] cf. [illegible] serbeo ung. szivni cf. [illegible]

[illegible] był, ale który był wygnan w ozwadzianych łaniu [illegible]

[illegible]: nadym, (Jelimerre) stanęło państwo rodu Wandalików [illegible] w tych tam stronach [illegible] sejm [illegible] ktoby [illegible] pozwany [illegible] nie stanął by (dej), upada w swej prawie [illegible] wianek.

Pan poddanemu z poddani panem stoją [illegible] sama starość [illegible] za chorobę [illegible]

Stacya [illegible] stare, [illegible], statio [illegible].

Starosedlo [illegible]

Stanisławowsk f. Kołomyjsk. [illegible]
Stanisławów ([illegible] Galiz. f. Kałusz) między dwoma Bystrzycami (Bystrzycami?) i wołowy porządnie zabudowany
S. Stanisława dzień [illegible] 8 maja. [illegible]
Stangracz [illegible] Janowy stangraczowy nad [illegible] (Jan Herburt 1575) [illegible]

[illegible] starosta [illegible] ziemianina zwatcy [illegible] Landtroft [illegible]

[illegible]

[illegible] przy obuwia grobiech cicho stąpaj, bez otrzyjan [illegible]

[illegible]

[illegible]

Starożytność [illegible] niemałym znakiem [illegible]

[illegible] Do starego [illegible] nowe [illegible] [illegible]

Starogród Szczecinowi podległy [illegible] (Czarnecki) [illegible] [illegible]

Starszyzna [illegible]

Starodwors[illegible]
Starek [illegible]
Stangre[illegible] sch[illegible]
Stangre[illegible] wy,
Stanie.
Stanieć, Sta[illegible]
Stanow[illegible] Ver[illegible]
Stanow[illegible]
Stanowi[illegible] vero[illegible]
Stanowi[illegible] platz
Stanown[illegible] aufh[illegible]
Stapić, [illegible] sukn[illegible]
Stapor.
Stam[illegible]
Starać si[illegible] etwa[illegible]
Staranno[illegible]
Starczyć. [illegible] ausla[illegible]
Starek, [illegible] alter
Stargowa[illegible]
Starka, Bien[illegible] ne;] [illegible]
Starodaw[illegible] thum,
Starodaw[illegible] sehr
Starodub. oder
Starogrod[illegible] starog[illegible]
Staromiej[illegible] Altsta[illegible]
Staropols[illegible] Sitten
Starbać [illegible]
[illegible]
Stargany

Stangrecić, *nd.* 3. [kutschiren, den Kutscher machen.]

Stangret, *a, m.* Kutscher.] *m.* stangretowy, *adj.*

Stanie. *a, n.* [Stehen,] *n.*

Stanieć, *ob.* Taniec, Stanik, *dim, ob.* Stan.

Stanowca, *y,* Stanowiciel, *a, m.* [Stifter, Verordner,] *m.*

Stanowczy, *adj.* [entscheidend.]

Stanowić, *nd.* 2. [zum Stehen bringen; verordnen, beschliessen, festsetzen.]

Stanowisko, *a, n.* [Standort, Standplatz,] *m.*

Stanowny, *adj.* [entscheidend; Stiftungs-; aufhaltbar; stehend.]

Stąpić, *nd.* 3. [auftreten; wo eintreten;] sukno, [das Tuch krimpen.]

Stąpor. Stępor. *a. m.* [Stäpsel in einer Stampfmühle.] *m.*

Starać się, *rec. nd.* 1. [sich bemühen, um etwas sorgen, bewerben.]

Staranność, *i. f. ob.* Starowność.

Starczyć, *nd.* 4. [hinreichen, ausreichen, auslangen.]

Starek, *rka, m.* [ein altes Väterchen, *n.* alter Greis,] *m.*

Stargować. *ob.* Targować.

Starka. *i, f.* [altes Mütterchen, *n*; alte Bienen im Stocke; alte Repphenne,] *f.*

Starodawność. *i. f.* [alte Zeit, Alterthum,] *n.*

Starodawny, *adj.* Starodawnie, *adv.* [uralt sehr alt.]

Starodub. *a, m.* [einfältiger alter Kerl, oder dummes altes Weib.]

Starogrod, *a, m.* [Stargard in Pommern, starogrodzki, *adj.*

Staromiejski, *adj.* [altstädtisch, von der Altstadt.]

Staropolski, *adj.* [altpolnisch, von alten Sitten.]

Starość, *i, f.* [Betagtheit, *f.* das hohe Alter,] *n.*

Starości, Starościński, *adj.* Starosten-, Landhauptmanns-.]

Starościanka, *i, f.* [des Starosten Tochter,] Starościc, *a, m.* [des Starosten Sohn,] *m.* Starościna, *y, f.* [des Starosten Gemahlin]

Starosta, *y, m.* [Starost, Landhauptmann, Landvogt,] *m.*

Starostwo, *a, n.* [Starostey, Landvogtey; Starostenwürde,] *f.*

Staroświecki, *adj.* [altmodisch, altväterisch, von alten Schlage.]

Staroświeczczyzna, *y, f.* [altväterisches Zeit, Altmodigkeit.] *f.*

Starowierca, *y, m.* [Altgläubiger,] *m.* Starowierczy,] *adj.*

Starowina, *y, m.* [armer alter Mann.]

Starowność, *i, f.* [Sorgfalt, Sorgsamkeit,] *f.*

Starowny, *adj.* Starownie, *adv.* [sorgfältig sorgsam.]

Starozakonny, *adj.* [alttestamentisch. ein Jude.]

Starożytność, *i, f.* [Alterthum, *n.* Alterthümlichkeit,] *f.*

Starożytny, *adj.* Starożytnie, *adv.* [alterthümlich, uralt, sehr alt.]

Starszeństwo, *a, n.* [Vorrang nach dem Alter oder dem Stande.]

Starszyzna, *y, f.* [die Aeltesten, die Vorgesetzten.]

Starunek, *nku, m.* [Sorge. Sorgfalt,] *f.*

Staruszek, *szka, m.* [altes Vätterchen,] *n.* Staruszka, *i. f.* [altes Mütterchen.]

Staruszkowatość, *i, f.* [Aeltlichkeit,] *f.* staruszkowaty, *adj.*

Stary, *adj.* [alt, bejahrt; nicht mehr neu.]

Starzałość, *i, f.* [Alten, Altwerden,] *n.*

Starzec, *rca, m.* [Greis, alter Mann,] *m.*

Starzeć, *nd.* 2. [ältern, alt werden.]

Starzyzna, *y, f.* [altes Zeug, alte Sachen, Kleidungsstücke.]

Stateczniеć, *nd.* 2. [gesetzt und ehrbar werden.]
Stateczność, *i, f.* [Statthaftigkeit, Gesetztheit, Standhaftigkeit,] *f.*
Stateczny, *adj.* Statecznie, *adv.* [standhaft; ehrbar, gesetzt.]
Statek, *tku, m.* [Gefäss; Wasserfahrzeug, *n*; Stätigkeit, *f.* Hab *u.* Gut.]
Statkować, *nd.* 2 [sich gut aufführen, gesetzt seyn.]
Statkowy, *adj.* [Geschirre- Geräth-.]
Statut, *u, m.* [Verordnung, f. Gesetz, *n*; Gesetzsammlung.] *f.*
Statyka, *i, f.* [Gleichgewichtslehre,] *f.*
Statysta, *y, m.* [Staatsmann, Staatskluger,] *m.*
Statystka, *i, f.* [Staatskluge,] *f.*
Statystyczny, *adj.* [statistisch, politisch.]
Statystyka, *i, f.* [Statistik, Staatswissenschaft,] *f.*
Staw, *u, m.* [Gelenk im Körper, *n.* Teich.]
Stawarz, *a, m.* [Teichgräber,] *m.*
Stawić, *nd.* 3. [stellen, wohin stellen, setzen, einsetzen.]
Stawiciel, *a, m.* [Steller, Hinsteller, Hinsetzer.] *m.*
Stawka, *i, f.* [Einsatz im Spiele.] *m.*
Stawniczy, *czego, m.* [Teichaufseher,] *m.*
Stawowy, *adj.* [Gelenk-, Glied-; Teich-.]
Stajnia, *ni, f.* (Stajenka, *dim.*) Stall, Pferdestall.] *m.*
Stęchnąć, *ob.* Tęchnąć.
Stęchlina, *y, f.* [dumpfiger Geruch *z. B.* des Mehls.]
Stek, *u, m.* [Zusammenfluss, Zusammenlauf.] *m.*
Stęk, *u, m.* [Stöhnen,] *n.*
Stękać, *nd.* 1. [stöhnen, ächzen, seufzen; kränkeln.]
Stelmach, *ob.* [Stalmach.]
Stelwaga, *i, f.* [Wage auf der Deichsel, Vorderwage,] *f.*
Step, *u, m.* [Steppe, Heide, *f.* stepowy, *adj.*

Stępa, *y, f.* [Stampfe; Walkmühle; Oelstampfe,] *f.*
Stąpak, *a, m.* [Zelter, Passgänger,] *m.*
Stępel; *pla, m.* (Stępelek, *dim.*) Stempel; [Ladestock.] *m.* stęplowy, *adj.*
Stępia, *pi. f.* [Schritt, den ein Pferd geht,] *m.*
Stępieć, Stępić, *ob.* Tępić.
Stęplarz, *a, m.* [Stempelschneider, Stempeler,] *m.*
Stęplować, *nd.* 2. [stempeln, den Stempel aufdrücken.]
Stęplowany, *adj.* gestempelt; papier, Stempelpapier,] *n.*
Stęplowy, *adj.* [Stempel-.]
Stępor, *ob.* Stąpor.
Stępornia, *i. f.* [Stampfgang.] *m.*
Stér, Styr, *u, m.* [Ruder, Steuerruder,] *n.* sterowy *adj.*
Sterczyć, *nd.* 4. [in die Höhe ragen, hervorragen, aufrecht stehen.]
Stronnictwo, *a, n.* [Steuermannskunst, *f.* Steuern, *n*; *fig.* Regierung,] *f.*
Sterniczy, *adj.* [Steuermanns-.]
Sternik, *a. m.* [Steuermann, *fig.* Leiter, Führer,] *m.*
Sterować, *nd.* 2, [das Steuerruder führen; leiten, regieren.]
Sterowy, Styrowy, *adj.* Steuer-.]
Stęsknić się, *ob.* Tęsknić, Stężyć, *ob.* Tężyć.
Stłoczyć, dk. 4. Stłaczać, *nd.* 1. [zusammendrücken, zusammenpressen.]
Stłoczystość, *i, f.* [Zusammendrückbarkeit, Pressbarkeit,] *f.*
Stłuc, dk. 2. [zerstossen, zerschlagen, zerbrechen.]
Stłumić, *ob.* Tłumić, Stłuścieć, *ob.* Tłuścieć.
Sto, *stu, n.* [Hundert,] *n.*
Stochmal, *u, m.* [Staubmehl, *n.* Mehlstaub,] *m.* stochmalowy, *adj.*
Stoczek, *czka, m.* [Wachsstock,] *m.*
Stoczkarz, *a, m.* [Wachsstockzieher,] *m.*

Sternberk (Jarosław St.) zwycięzca Tatarów.
sternberg / Küchmeister.

Stein (Probst) [illegible]
S. Stefana dzień = 26 grudzień.
Steymbok [illegible] (16..), Stembok, Stembek

h. stępić [illegible], t [illegible]

jednochodnik, quitakowy passus facit at minus placide fuit senorem, quam stępak.
cf. stępić, tępać, stąpor; sztępel do muszkietu, sztępel w rozsztowaniu = podpora; sztęple pod krokwami = [illegible]

Żona nie bije, sługi nie łżą, żony nie drażni, chcesz-li mieć z nich statek, (R. 1619)
Statek [illegible] [illegible] (ib.)

sztęplują (ad [illegible] apponere, tabulatto [illegible])

[illegible] tym styru zwierząt który nie pływali (R. 1619) cf. harsene / szkarada, jeż / chropowaty.

cf. stáže, stagnum, staw, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Stawisko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
(na stawisku nie źle się rodzi)

[illegible] (na [illegible] konie mieć stabuláre [illegible]

[illegible] się źle [illegible] (R. 1619)

[illegible] - [illegible]
[illegible]

[illegible]

Stelmach, f. stelmarka [illegible] stelmaszka.

Stolnico der [illegible] [illegible] [illegible]

Stolbica (. Biała.

Stolpe Książe (1405); małżeństwo księżniczki polskiéj z księciem Stolpe (1424).

Stolnik królewski albo koronny = truksés (structor mensae; dapifer)

[illegible] — omłocie: tam tłupi zamki, pługi i wozowe koła (Kl) albo [illegible] / gumno! [illegible] [illegible] / czyściec [illegible] stóg (nubilarium).

Stóg cf. stać [illegible] (= meta), Ros. stos, [illegible] cf. stodoła, stół

Stok cf. stagnum, stare, stać, [illegible] (potok). / studnia [illegible] = krynica, ściekanie wody, stek, ciec.

Stokfisz = sucha ryba wszelaka; [illegible] morska (muriatica, salsamenta ex mura uvida

Stonóg ([illegible])
2. stonóg morski (robak), skorek, scolopendra, centipes, [illegible]

Stonogowce, asplenium, hemionium [illegible], scolopendrium, [illegible], asplenium [illegible] (ceterarum off.)

Stopa w wodzie stanek u cieku, u [illegible] łapa (planta, vestigium [illegible]); 2 = wyciśniona noga ([illegible] vestigium); 3. miara [illegible]

Stokrocie (więtsza = materznik, królik, księżki, główka [illegible] Bellis, bellis, bellium flos, consolida media, [illegible]; st. mniejsza (bellis minor, solidago minor.

[illegible] siedząc, [illegible] też w łaźni posługować [illegible], stoba — [illegible] stóg. [illegible] asztal [illegible]

[illegible] = ~~[illegible]~~ teszarz ([illegible])

Storcz = krzywądź; storcz nad drzwiami gzemsu (supercilium).
Sztorc ([illegible])

Storczyć (cf. sturzgit [illegible] [illegible] [illegible])

Stoczyć, dk. 4. Staczać, *nd.* 1. [herunter wälzen, herunter kugeln;] bitwę, [eine Schlacht liefern,] spór, [einen Streit führen.]

Stoczystość, *i*, *f.* [Abschüssigkeit, *f.* Abhang,] *m.*

Stoczysty, *adj.* Stoczysto, *adv.* abschüssig, abhängig.]

Stodoła, *y*, *f.* [Scheune, Scheuer,] *f.* stodołowy, *adj.*

Stóg, *u*, *m.* (Stożek, *żka, dim*) Heuschober, Heuhaufen,] *m.* stogowy, *adj.*

Stok, *u*, *m.* [Zusammenfluss, Zufluss des Wassers, *m*; Quelle,] *f.*

Stokfisz, *u*, *m.* [Stockfisch,] *m.* stokfiszowy, *adj.*

Stokłos, *u*, *m.* Stokłosa, *y*, *f.* [Trespe, *f.* Raigras,] *n.* stokłośny, *adj.*

Stokowy, *adj.* [Quell-.]

Stokroć, *adv.* [hundertmal, hundertfach.]

Stokroć, *ci*, *f.* [grosse Masslieben, Gänsekraut,] *n.*

Stokrotny, *adj.* Stokrotnie, *adv.* [hundertfältig.]

Stół, *u*, *m.* [Tisch, *m.* *tr.* [Essen, Speisen,] *n.*

Stoła, *y*, Stolnia, *i*, *f.* [Stollen, *m.* Stolle,] *f* Stolny, *adj.*

Stolarz, *a*, *m.* [Schreiner, Tischler,] *m.*

Stolarka, *i*, *f.* [Tischlerinn, Schreinerinn,] *f.*

Stolarstwo, *a*, *n.* [Tischlerei, *f.* Tischlerhandwerk,] *n.*

Stolarnia, *i*, *f.* [Tischlerwerkstatt,] *f.*

Stolcowy, *adj.* [Nachtstuhl-, Leibstuhl-, Stuhl-.]

Stolec, *lca*, *m.* [Sitz, Thron, Richterstuhl, *m.* Leibstuhl, *m.* Stuhlgang,] *m.*

Stolecie, *a*, *n.* [das Jahrhundert.]

Stołeczny, *ob.* Stolica.

Stołek, *łka*, *m.* [Sessel, Stuhl,] *m.* stołkowy, *adj.*

Stoletni, *adj.* [hundertjährig; hundert Jahre alt.]

Stolica, *y*, *f.* [Residenzstadt, Hauptstadt *f.* Thron,] stołeczny, *adj*

Stolik, *a*, *m.* [kleiner Tisch, Tischchen,] *n.* stolikowy, *adj.*

Stołkarz, *a*, *m.* [Stuhlmacher,] *m.*

Stołkowy, *ob.* Stołek.

Stolnica, *y*, *f.* (Stolniczka, *dim.*) [Tischblatt, Hackbret,] *n.*

Stolnik, *a*, *m.* [Truchsess, Stollenarbeiter,] *m.*

Stolnikiewicz, *a*, *m.* [des Truchsess Sohn.]

Stolnikostwo, *a*, *n.* [Tafeldeckerramt, Truchsessamt,] *n.*

Stolnikowa, *wej*, *f.* [Truchsessinn,] *f.*

Stołować, *nd.* 2. [einem den Tisch geben;] się, [sich beköstigen.]

Stołownik, *a*, *m.* [Tischgenosse, Tischnachbar,] *m.*

Stołowy, *adj.* [Tisch-, Ess-.]

Stonąć, *nd.* 2. [im Wasser untergehen.]

Stonóg, *a*, *m.* Stonoga, *i*, *f.* [Kellerwurm, Kelleressel, *m.* Assel,] *f.*

Stonogowiec, *wca*, *m.* [Milzkraut, Milzfarn.]

Stopa, *y*, *f* (Stopka, *dim.*) [der flache Fuss, Fuss, Schuh,] *m*

Stopić, *ob.* Topić.

Stopień, *pnia*, *m.* [Stufe, *f.* Fusstritt an der Kutsche; Grad,] *m.* stopniami stufenweise, nach und nach.]

Stopnieć, *ob.* Topnieć.

Stopnik, *a*, *m.* [schuhlanger Fisch, *m.* Fussmaasstab,] *m.*

Stopniowanie, *a*, *n.* [Abstufung, *f.* Abstufen,] *n.*

Stopnisty, *adj.* Stopnisto, *adv.* [stufenweise steigend.]

Storaki, *adj.* Storako, *adv.* [hundertfältig.]

Storc, *u*, *m.* [aufrechte Kante, scharfe Seite,] *f.* na storc, storcem, [aufrecht in die Höhe stehend.]

Storczyć, Storzyć, *nd.* 4. [in die Höhe stellen, aufrecht stellen.]

Storzypiętka, *i, m.* [Grossthuer, Prahlhans,] *m.*

Storzyszek, *szka, m.* [Mastyxkraut,] *n.*

Stos, Stus, *u, m.* (Stosik, *dim.*) [Stoss; Scheiterhaufen,] *m.*

Stósować, *nd.* 2. [vergleichen, anpassen, gegen einander halten.]

Stósowność, *i, f.* [Verhältnissmässigkeit,] *f.*

Stósowny, *adj.* Stósownie, *adv.* [verhältnissmässig, sich beziehend.]

Stosuga, *i, f.* [Ritze zwischen den Ziegeln in der Wand.]

Stosunek, *nku,* [Verhältniss, *n.* Bezug,] *m.* stosunkowy, *adj.*

Stosygiel, *gla, m.* [eine Art Hobel, Stosskobel,] *m.*

Stowarzyszyć, *ob.* Towarzyszyć.

Stoyka, *i, f.* [Schildwache, Vedette gegen den Feind,] *f.*

Straceniec, *ńca, m.* [ein dem Tode Geweihter, Schlachtopfer,] *n.*

Strach, *u, m.* [Schrecken, *m.* Furcht, *f.* Gespenst,] *n.*

Strachać się, *rec. nd.* 1. [sich fürchten, Angst haben.]

Strachliwość, *i, f.* [Schreckhaftigkeit, Furchtsamkeit,] *f.*

Strachliwy, *adj.* [Strachliwie, *adv.* [furchtsam, bange, zagend.]

Strachowisko, *a, n.* [Schreckbild,] *n*

Stracić, *ob.* Tracić.

Stracić, dk. 3. Stracać, *nd.* 1. [herab stossen, herab stürzen.]

Strącze, *a, n.* [Schoten,] *pl.* strączasty, *adj.* [schotig, voll Schoten.]

Strączek, *ob.* Strąk.

Strączyna, *y, f.* [Schotenhülse, Schotenschalfe, Schlaube,] *f.*

Stradać, *nd.* 1. [verlieren, einbüssen.

Stradny, *adj.* [verloren, nicht mehr zu retten, unerrettbar.]

Stradza, *y, f.* [Elend, *n.* Mühseligkeit,] *f.*

Strąk, *a, m.* (Strączek, *dim.*) [Schote, Hülse, *f.* Strunk,] *m.*

Strąkowacieć, *nd.* 2. [Schoten treiben, in die Schoten schiessen.]

Stragan, *u, m.* [Schragen, Brodschragen,] *m.*

Stragarz, *a, m.* [Balken, Tragebalken; Tragepfosten,] *m.*

Strangurya, *i, f.* [Harnzwang, Harndrang,] *m.*

Strapić, *ob.* Trapić.

Strapienie, *a, n.* [Leiden, Marter, Plage, Noth, Betrübniss,]

Strapiony, *adj.* [gequält, geplagt.]

Straszność, Straszliwość, *i, f.* [Fürchterlichkeit, Schrecklichkeit,] *f.*

Straszny, straszliwy, *adj.* Strasznie, Straszliwie, *adv.* [fürchterlich, erschrecklich, schreckhaft.]

Straszyć, *nd.* 4. [schrecken, in Schrecken setzen, erschrecken.]

Straszyciel, *a, m.* [Schrecker,] *m.*

Straszydło, *a, n.* [Schreckbild, Scheusal.] na ptaki. [Vogelscheuche,] *f.*

Straszyniec, Strażyniec, *ńca, m.* [viereckige Bastion, Redoute,] *f.*

Strata, *y, f.* [Verlust, Schaden,] *m.*

Stratny, *adj.* Stratnie, *adv.* [verlustbar; verschwenderisch.]

Strawa, *y, f.* [Kost, Nahrung, Speise,] *f.*

Strawca, *y, m.* [Verzehrer, Durchbringer, Vergeuder,] *m.*

Strawić, *ob.* Trawić.

Strawne, *ego, n.* [Kostgeld, Zehrungsgeld,] *n.*

Strawność, *i, f.* [Verdaulichkeit,] *f.* strawny, *adj.* [verdaulich; Ess- Kost-, Nahrungs-.]

Strawować, *nd.* 2. [einen beköstigen;] się [sich beköstigen.]

Straż, *y, f.* [Wache, Bewachung, Huth, Achtsamkeit, *f.* Verhaft,] *m.*

Strauss (Struś): Mikołaj St. petnomocnik króla Władysława (1391).

[illegible] siedem [illegible] strace, strach wetny albo w strażcy grod, bóbr [illegible] folliculus fabarum = faba in [illegible] - [illegible]. 2. strak [illegible] strączyna, Łuska strąkowa siliqua [illegible] valu [illegible] [illegible] strączić (excutere); [illegible]

Strusi [illegible] żuk, olus [illegible], [illegible], zopyrum,

strosować [illegible], aufstossen = [illegible]

terribilis, truculentus, Trux tristis, [illegible] [illegible]

[illegible] trwoga [illegible] przerazić się, consternari, perstringere [illegible] wolnie?

strawszy się [illegible] (Łuk.) jak w straszydło, takie (Kl) straszydło na [illegible] strugać.

jestem pod strachem [illegible] straszna wielkie oczy (Fr 1079) = [illegible]. Wszystko się nagrodzić może tylko strach nie (ib) f. trwoga, [illegible] odstrychnąć [illegible] [illegible] Łuska, [illegible] [illegible]

[illegible] świadectwo nie zarobią strażnicy (Kl); dostanie się go [illegible] strażnic [illegible] (1629)

[illegible] strażnica; 2. [illegible] stróżowie, stróże, strażnicy [illegible], warta. [illegible] stróżowie, [illegible]

stroik (v. strój)

Strzelic, (Strzelnica ?) był siedliskiem Stawian Redarow.

Strażnica R. [illegible] gdzie zachowuje się archiwum znakomitej rodziny Krawarsków.

strop, (cf. strona u. potec, potasp); strop prosty = [illegible] o [illegible] 2, st. wytworny, fetrowany, żłobkowany, [illegible] plinthium, πλίνθιον, laquear, lacus; coelum [illegible], [illegible] f. strup, strycharz.

stręczyć [illegible]

str. [illegible] f. Kancelaria. [illegible] strona, [illegible] xουςα a st. [illegible] = stroj Mody, strój u [illegible], zlaguatorae, [illegible] strój [illegible] grffina (u. [illegible]) cf. [illegible]

strefa [illegible], virga (f. [illegible]) f. stroić, strokaty. f. stroić, stręgel cf. [illegible]

stróż cf. sergiel, usnacht; stróż u kuszy (manuela, chalon, [illegible])

stręt komu czynić, [illegible] f. Zelandyna.

cf. [illegible]

stroić, (struere), fijalaf. gruszka: mówka. strona [illegible] cf. [illegible] f. strefa, [illegible] cf. [illegible] / strus stry rek [illegible] f. strach strzała = [illegible] / strefa f. strzemię

strokaty koń = srokaty jak sroka [illegible] cf. [illegible]

Strona [illegible] przestrzeni [illegible] f. [illegible] strona, [illegible] (nervus 'nerki) νεῦρον, (τραγγάλη) / strup pstrag. strup.

strona [illegible] strony [illegible] bóg zakrył strony wódz [illegible] ludzkiego (1587) [illegible] f. walec [illegible] Czarnecki strony starego króla swego [illegible] (16..) [illegible]

Strumień = rzeczka (rivus) / szczerbac

Strażnica, y, f. [Wachthurm, m. Wachhaus; Schilderhaus,] n.

Strażnik, a, m. [Wächter, Aufseher; Zöllner,] m.

Strażnikować, nd. 2. [den Wächter machen.]

Strażyniec, ob. Straszyniec.

Stręczny, adj. [bei der Hand befindlich, an der Hand gelegen.]

Stręczyć, dk. 4. [zuweisen, zuschanzen.]

Stręczyciel, a, m. [Zuweiser, Zuschanzer.] m. stręczycielka, i, f. [Zuweiserinn, Zuschanzerinn,] f.

Strefa, y, f. [Streifen, Streif, m. Weltstrich, Erdgürtel,] m.

Strefić, nd. 3. [streifen, mit Streifen bezeichnen.]

Strefisty, adj. [streifig, gestreift.]

Strengiel, gla, m. [eine Krankheit der Pferde.]

Stręt, u, m. ob. Wstręt. Stręta, ob. Drętwik.

Stretwieć, ob. Drętwieć.

Strof, u, m. [Strafe, Geldstrafe,] f. strofowy. adj.

Strofować, nd. 2. [tadeln, verweisen, einen Verweis geben.]

Stroić, nd. 3. [anrichten, zubereiten;] instrument muzyczny, [stimmen;] w suknie, [bekleiden, ankleiden; minę, eine Miene machen.]

Stroiciel, a, m. [Anstifter, Ankleider, Ausputzer,] m. stroicielka,] f.

Strokatość, i, f. [Scheckigkeit,] f.

Strokaty, adj. Strokato, adv. [gestreift, gescheckt, scheckig.]

Strona, y, f. [Seite einer Sache; Parthey,] f. Saite auf einem Instrument;] świata [Gegend,] f.

Stronić, nd. 3. [fliehen, meiden, sich entfernt halten.]

Stronnica, y. f. [Seite, zB. eines Bogens oder Buches.

Stronnik, a, m. [Partheygänger, der zu einer Parthey gehört.]

Stronność, i, f. Stronnictwo, a, n. [Partheylichkeit,] f.

Stronny, adj. Stronnie, adv. [partheyisch, meidend, abweichend.]

Stronowy, Strunowy, adj. [Saiten-.]

Strop, u, m. [Decke eines Gemachs, Zimmerdecke,] f.

Stropić- ob. Tropić.

Stroskany, adj. [gekränkt, gebeugt, betrübt.]

Stroj, oju, m. [Anordnung, f. Stimmen der Saiten n. Putz, m. Kleidung, f. bobrowy, [Biebergeil.]

Strojniś, sia, m. [Putznarr,] m. Strojnisia, i, f. [Putznärrinn,] f.

Strojność, i, f. [Geputztheit,] f.

Strojny, adj. Strojnie, adv. [geputzt, gestimmt, harmonisch.]

Stróż, a. m. [Wächter, Hausknecht;] anioł stróż, [Schutzengel.] m.

Stróża, y, f. [Nachtwachen der Bauern auf Adelhöfen,] n.

Strożne, ego, n. [Abgabe zur Unterhaltung der Burgwachen]

Strożowa, wej, f. [Wächterinn, Hausknechtsweib,] n.

Stróżować, nd. 2. [Wache halten, Wächter seyn.]

Struć, ob. Truć

Struch, Strug, a, m. [eine Art grosse Barken.]

Struchłałość, i. f. [Starren, Starrwerden,] n.

Struchlały, Struchleć, ob. Truchleć.

Strucla, i, f. (Strucelka, dim.) [Strietzel, Weck,[m. struclowy, adj.

Strudzić. ob. Trudzić.

Strug, a, m. [Schnitzmesser,] n. ob. Struch.

Struga, i, f. [Wasserbach, Bach, m. Quelle f. tr. łez, [Thränenfluth,] f.

Strugacz, a, m. [Schnitzer, Schaber.] m.

Struktura, y, f. [Bau, m. Gebäude,] n.

Strum, u, m. [Kropf am Halse.] m.

Strumień, nia, m. [Strohm, reissender

Bach,] *m.* strumieniem, [strohmweise; in Ströhmen;[strumienny, *adj.*

Strumyk, *a, m.* [kleiner Bach, Bächlein,] *n.* strumykowy, *adj.*

Strup, *a, m.* [Grind, Schorf,] *m.* strupy końskie, [Räppe.] *f.*

Strupiasty, *adj.* [grindig, schorfig.]

Strupić, *nd.* 3. [mit Schorf oder Grind bedecken.]

Strupieć. *nd.* 2. [grindig werden, Grinde bekommen.]

Strupieszałość, Strupiałość. *i, f.* [Räudigkeit, Schorfigkeit,] *f.*

Struś, *sia, m.* [Strauss, Straussvogel,] *m.* strusi, *adj.*

Strużyć, *nd.* 4. [schnitzeln, schaben.]

Strych, *u, m.* [Streichen, Streichholz, *n.* Bodenkammer, *f.* Boden,] *m.* Art und Weise, Manier,] *f*

Strycharz, *a, m.* [Kornstreicher; Ziegelstreicher.] *m.* strycharski, *adj.*

Strychulec, *lca, m.* [Streichholz, *n.* Streichpflock in Bauerhäusern.]

Stryczek, *czka, m.* [Strick, *m.* Schlinge, *f. tr.* Galgen.] *m.* stryczkowy, *adj.*

Stryczkowaty. *adj.* [wie ein Strick, strickartig.]

Stryj, *ja, m.* (Stryjaszek, *szka, bland.*) [des Vaters Bruder, Vetter,] *m.*

Stryjeczny, *adj.* [Vattern-, Geschwister-.]

Stryjenka, *i, f.* [Vaters Schwester, des Vaterbruders Frau,] *f*

Stryjowski, *adj.* [Onkels- Vaterbrudern-.]

Stryknąć, *ob.* Strzyknąć

Strzał, *u. m* [Schuss.] *m*

Strzała, *y. f.* [Pfeil zum Schiessen,] *m.*

Strzałowy, *adj.* [Schuss-; Pfeil-.]

Strzaskać, *nd.* 1. [zerschmettern, zertrümmern.]

Strząsnąć. *nd.* 2. [herunter schütteln. abschütteln; durchsuchen.]

Strzecha, *y. f.* [Strohdach, schlechtes Dach. *n.* Hütte,] *f.*

Strzedz, *nd.* 2. [wachen, Wache halten, bewachen, in Acht nehmen; beobachten.]

Strzelać, *nd.* 1. [schiessen, feuern; werfen.]

Strzelba, *y, f.* [Gewehr, Schiessgewehr. *n.* Geschütz,] *n.*

Strzelczy, *adj.* [Schuss-, Schiess-, Schützen-.]

Strzelec, *lca, m.* [Schütze, Jäger, *m.* Pfeilschlange,] *f.*

Strzelecki, *adj.* [Schützen-.]

Strzelisty, *adj.* [Pfeil-, Schuss-;] modlitwy strzeliste, [Stossgebete.]

Strzelnica, *y, f.* [Schiesswerder, Schiessgarten; Schiessthurm,] *m.*

Strzelniczy. *adj.* [Schiessplatz-;] proch, [Schiesspulver,] *n.*

Strzemię, *enia, n.* (Strzemionko, *dim.*) [Steigbügel,] *m.* strzemienny, strzemieniowy, *adj.*

Strzepać, *ob.* Trzepać.

Strzępek, Strzębek, *a, m.* [Krause Fasern.]

Strzępić, *nd.* 3. [faserig machen, aufkrausen. Kraus machen.]

Strzępka, *i, f.* [Schachtelhalm, eine Art des Kannenkrauts.]

Strzęsnąć, Strząsnąć, *nd.* 2. *ob.* Strząsnąć.

Strzosować, *nd.* 2. [das Schiff am Uferpfahl anbinden.]

Strzyc, Strzydz, *nd.* 2. [mit der Scheere schneiden. scheeren.]

Strzygacz, *a, m.* [Scheerer, *m.* et Postrzygacz.]

Strzygalnia, *i. f.* [Scheerstube, Rasirstube. *f.* et Postrzygalnia.]

Strzykać, *nd.* 1. [sprudeln, spritzen.]

Strzykawka. *i, f.* [Spritze.]

Strzymać, dk. [aufhalten;] się od czego, [sich von etwas enthalten.]

Strzymałość. *i. ob.* Wstrzemięźliwość.

Strzyż, Strzeż. *a. m.* (Strzyżek, *dim.*) [Goldhähnchen,] *n.*

Stryj (cf. [illegible] stryj). przez Stryj i przez. Sa try (Kl.); — w Dobrzejnach, wiorst przed samym Stryjem na lewo położonej. Jatrzenka z leśnych gór stryjskiego kraju. /. Opor. — Przy ujściu Stryja do Dniestru, we wsi Zaleszu są składy. [illegible]: położenie Stryja dosyć wygodne, przez to albowiem miasto idzie główny podkarpacki gościniec [illegible] Stryja (z Stryi).

Stryjsk [illegible] Kołomyjsk.

Strwi /. Zygmunt III

... strzeże się zawsze wójtowskiego sługi, by go nie pozwał do prawa o długi (Kl.), gwiezdnego strzeże się możnowładca (Kl.) [illegible]

[illegible] strzegę niewinnego [illegible] Strzeżonego

y bóg strzeże [illegible] = Qui s'aide, Dieu l'aide. cf. stringere, perstringere [illegible] ostrożność

[illegible], strzec, przestrzegać = [illegible] cf. strzec [illegible]

stringere; strzępić /. strzeżenie, a. strata. Hrabia; strzelać się = wytryskać (gdy strzelita skała straszliwie [illegible]) 'wystrzelić'

z [illegible] strzelby y z armat (16..) [illegible]

Strup na wrzodzie, na ranie [illegible] crusta, crustula, [illegible] /. strop. strug n. krosta, skorupa); strupy [illegible] [illegible]

strus cf. [illegible] strof; pancer morskiey. Strus — [illegible] in Moscovia frequentes [illegible]

... strzemiona wstępuje Teokrytowe (Kl.); ten będzie u [illegible] w szczęśliwem strzemionie, kto sobie nogą w dobrem mieniu [illegible] i. strup (Lat. [illegible] strepa [illegible]) cf. strzemię i strzymać. [illegible] (vieil [illegible]) /. strzępek, strzec [illegible]

Stryj n. t. = dziad, zgrzybiały; z. = kształt.

[illegible] strophos [illegible], [illegible] textilum extra [illegible]

[illegible], [illegible] /. strefa [illegible].

[illegible], grzęplowe, [illegible] /. strzelić (suffl. [illegible])

stryj [illegible] = [illegible] stryj [illegible] cf. siostra (sobrinus, consobrini)

jako stryże bydło pasą? (Kl.) y stryże y goli [illegible] — stryżba = przedać, kroić n. stroj; tondent pecula — ochotnie [illegible] /. brzytwa

Stryka mięso = palpitationem pungentem sentio

cf. [illegible] (pistrix, pristis) [illegible], [illegible]

strzała [illegible], ustrzał (cf. strzępić się [illegible]) [illegible] cf. ściełać /. strzelać?, [illegible] cf. stroić (wirgas) = strefa, cf. [illegible]

strzymał umowę [illegible] (Kl., samatzysza strzymała, 1587 [illegible]) [illegible]

strzeż, strzyżn. [illegible]

[illegible] [illegible]; spi[illegible]yć . = żak.

[illegible] po studnią, kiedy się z stoku napije? (P. 1619) = cum tibi sufficiant [illegible] [illegible] quaeris? Gesz f. dzieć

[illegible]; cf. exstinguo, restinguo (Adalem), [illegible] ([illegible])
[illegible]

Studzienik (zielo) = plurnik; e, = graben.

stulając kosmate uszy ([illegible]?) [illegible] się przysłuchiwał (P.)
Stul pysk (P. 1619)

St[illegible] [illegible], kto [illegible] [illegible] f. trząść.

Strzyż
Po
Stucie
Studen
us
Studni
ner
Studni
Studni
qu
Studzi
Studzi
kü
Studzi
Stuk,
Stukać
sel
Stula,
f.
Stuletn
Stulić,
dr
Stulisz
Stupur
sto
Sturho
Sz
Sturch
St
Stusul
ten
Stutys
Stuzin
Se
Stwar
Stwar
Stwarz
Stwier
kr
Stwor
ke
Stwór
Stwór

Strzyżyny, *pl.* [Schur, Schaafschur, *f.* *cf.* Postrzyżyny.]

Stuciec, *ob.* Sztuciec.

Student, *a, m.* (Studencik, *dim.*) [Studiosus, Schüler,] *m.* studencki, *adj.*

Studnia, *i, f.* (Studzienka, *dim.*) [Brunnen, Schöpfbrunnen,] *m.*

Studniarz, *a. m.* [Brunnengräber,] *m.*

Studnica, *y. f.* [Brunnquelle;] solna [Salzquelle,] *f.*

Studziany, Studzienny, *adj.* [Brunnen-.]

Studzić, *nd.* 3. [kalt machen, abkühlen, kühl machen.]

Studziennik, *ob.* Studniarz, i Płócnik

Stuk, *u, m.* [Klopfen, Geklopfe,] *n.*

Stukać, *nd.* 1. [klopfen, anklopfen, anschlagen.]

Stuła, Stóła. *y, f.* [Stole, Priesterbinde,] *f.* prawa stuły, [Stolgebühren.]

Stuletni, *ob.* Stoletni.

Stulić, dk. 3. Stulać, *nd* 1. [zusammendrücken, zudrücken; schliessen,]

Stulisz, ziele, *ob.* Wrzodowiec.

Stupurczyć się. *rec. nd.* 4. [sich brüsten, stolziren.]

Sturbować, *ob.* Turbować, Sturmak, *ob.* Szturmak.]

Sturchać, Szturchać, *nd.* 1. [stossen, einen Stoss geben.]

Stusulec, *lca, m.* [Stossholz zum Abhäuten des Schlachtviehes.]

Stutysięczny, *ob.* Stotysięczny.

Stuziny, *pl.* [gewisse Seitenschnüre am Seegel.]

Stwardnąć, *ob.* Twardnąć.

Stwardniałość, *i, f.* [Verhärtung.] *f.*

Stwarzać, *ob.* Stworzyć.

Stwierdzić, dk. 3. Stwierdzać, *nd.* 1. [bekräftigen, befestigen.]

Stwora, *y. f.* [ungeschlachte Grösse; Einigkeit, Eintracht,] *f.*

Stwórca, *ob.* Stworzyciel.

Stwórczy, *adj.* [Schöpfer-.]

Stworny, *adj.* [einträchtig, verträglich bescheiden.]

Stworzoność, *i, f.* [Erschaffen, *n.* Schöpfung, *f.* das Geschaffene.]

Stworzyć, dk. 4. Stwarzać, *nd.* 1. [erschaffen, aus Nichts hervorbringen.]

Stworzyciel, *a m.* [Schöpfer,] *m.* stworzycielka, *i, f.* [Schöpferinn,] *f.*

Stworzycielski, *adj.* [Schöpfer-.]

Styczeń, *cznia, m.* [der Monat Januarius, Jänner,] *m.* styczniowy, *adj.*

Styczność, *i, f.* [Berührbarkeit, *f.* Verhältniss,] *n.*

Styczny, *adj.* [berührend, anstossend; verhältnissmässig.]

Stygnąć, *nd.* 3. [kühl werden, erkalten.]

Styk, *u, m.* [Pflugscharre,]

Stykać, *ob.* Zetknąć, Stykać się, *nd.* 1. [zusammen treffen, zusammenstossen; an einander gränzen.]

Styl, *u, m.* [Styl, *m.* Schreibart,] *f.* stylowy, *adj.*

Styma, *y, f.* estyma, *ob* Powaga, Szacunek.]

Stynka, *i, f.* [Stint, *m.* ein Fisch, Weissfisch von kleiner Gestalt.]

Stypa, *y, f.* [Leichenmahl, Trauermahl *n.* stypowy, stypny, *adj.*

Styrta, *y. f.* [Schober, Getreideschober, Heuschober.] *m.*

Styrya, *yi, f.* [Steyermark,] *n.* styryjski, *adj.* [steyermärkisch.]

Styryjczyk, *a, m.* [Steyermärker,] *m.*

Stysk, *u, m.* [Geklage, Gewimmer,] *n.*

Styskać, *nd.* [klagen, sich beklagen, wimmern, seufzen.]

Styskliwy, *adj.* [klagend.]

Stywa, *y. f.* styk, *u, m.* [Pflugsterze,] *f.*

Subdyakon, *na, m.* [Subdiaconus,] subdyakoństwo, *a, n.* [Unterdiaconat,] *n.* subdyakoński, *adj.*

Subjekcya, *yi, f.* [Ungelegenheit,] *f.* bez subjekcyi, [ohne Umstände.]

Subjekt, *u*, *m*. [Grundlage, *f*. Grund, *m* Subjekt, *a*, *m*. [Handlungsdiener, Handlungscommis,]

Subordynacya, *cyi*, *f*. [Subordination,] *f*.

Subordynować, *nd*. 2. [unterordnen, subordiniren.]

Subretka, *i*, *f*. [Kammerzofe, *f*. Kammermädchen,] *n*.

Substancya, *i*, *f*. [Hab und Gut, Vermögen,] *n*.

Subtelnieć, *nd*. 2. [subtil werden.]

Subtelność, *i*, *f*. [Feinheit, Subtilität, *f*. *f*. Schlankheit,] *f*.

Subtelny, *adj*. Subtelnie, *adv*. [fein, subtil, schlank.]

Suć, *nd*. 2. [aufschütten, aufwickeln.]

Suchar, *a*, *m*. [Zwieback, Schiffszwieback,] *m*.

Sucharek, *rka*, *m*. [Zuckerbrod, *n*. Zwieback zur Näscherey,] *m*.

Suchawy, *adj*. Suchawo, *adv*. [etwas trocken.]

Suchedni, *pl*. [Quatemberzeit, *f*. Quatemberfasten,] *pl*. suchedniowy, *adj*.

Sucho, *adv*. [trocken, nicht nass, nicht feucht.]

Suchorlawieć, *nd*. 2. [mager und dürr werden.]

Suchorlawość, *i*, *f*. [Magerwerden, *n* Dürrsucht.] *f*.

Suchorlawy, *adj*. [hager, mager, dürr.]

Suchość, *i*, *f*. [Trockenheit, Dürre, Magerheit,] *f*.

Suchotnica, *y*, *f*. [Schwindsüchtige.] *f*. Suchotnik, *a*, *m*. [Schwindsüchtiger, *m*.

Suchotny, Suchotowy, *adj*. [schwindsüchtig, streng fastend.]

Suchoty, *pl*. [Schwindsucht, Abzehrung, *f*. strenges Fasten,] *n*.

Suchy, *adj*. [seicht, trocken, nicht nass, nicht feucht.]

Suczka, *i*, *f*. *dim*. von Suka, suczy *adj*. [Hündinn-.]

Sudak, Suhak, *a*, *m*. [tatarische Antilope,] *f*.

Sudamność, Sudanność, *i*, *f*. [Eleganz, Niedlichkeit, Schönheit,] *f*.

Sudamny, Sudanny, *adj*. Sudannie, *adv*. [niedlich, schön,]

Sudno, *a*, *n*. [Boot, Schiffsboot,] *n*.

Sufit, *u*, *m*. [Zimmerdecke, Gypsdecke,] *f*. sufitowy, *adj*.

Sufragan, *a*, *m*. [Weihbischof,] *m*. sufragański, sufraganowy, *adj*.

Sufryn, *a*, *m*. [Souveraind'or,] *m*.

Suka, *i*, *f*. (Suczka, *dim*.) [Hündinn, Betze,] *f*.

Sukcess, *ob*. Postępek, Sukcessya, *ob*. Spadek, Następstwo.

Sukcessyonalny, *adj*. *ob*. dziedziczny, spadkowy.

Sukienka, Sukieneczka, *i*, *f*. *dim*. [Röckchen, Kleidchen,] *n*. sukienka duchowna, [Priesterrock, *m*. Ordenskleid,] *n*.

Sukienko, *a*, *n* [Halbtuch,] *n*

Sukiennica, *y*, *f*. [Tuchhaus, Gewandhaus,] *n*.

Sukiennictwo, *a*, *n*. [Tuchmacherhandwerk, *n*. Tuchhandel,] *m*.

Sukienniczka, *i*, *f*. [Tuchmacherinn; Tuchhändlerinn,] *f*.

Sukienniczy, *adj*. [Tuchmacher-.]

Sukiennik, *a*, *m*. [Tuchmacher; Tuchhändler,] *m*.

Sukienny, *adj*. [Tuch-, von Tuch, tuchen.]

Sukmana, *y*, *f*. (Sukmanka, *dim*.) [tuchner Bauernrock,] *m*.

Suknia, *i*, *f*. [Rock, Tuchrock, *m*. Kleid, *n*. Kleidung.] *f*.

Sukno, *a*, *n*. [Tuch, Tuch zu Kleidern,] *n*.

Suknowiec, *wca*, *m*. mol, [Kleiderschabe.] *f*.

Sulica, *y*, *f*. dzida, [Wurfspiess,] *m*.

Sułtan, *a*, *m*. [türkischer Kaiser, Sultan,] *m*. Sułtanka, *f*. Sultaninn.] *f*.

Sułtański, Sułtanowski, *adj*. [sultanisch.]

[illegible]: Tajemnicy Paryża [illegible] [illegible] 184[illegible]

[illegible]

sufragana Poznańskiego [illegible] (1[illegible])

(cf. σκύλαξ [illegible], cf. [illegible], τύπτω [illegible], tkać. tog [illegible]
[illegible] tuga [illegible] toga tunica

[illegible] stopniu [illegible]

Suję = σύρω [illegible]

tegi[illegible], tectum

[illegible]

[illegible] tkać, [illegible] σάκος [illegible] Sak, [illegible] [illegible]
toga [illegible] tegere [illegible]
[illegible] żagiel [illegible] segestre [illegible]

[illegible]; Samnitibus nomen factum propter genus hastae, quod σαύνια appellant
[illegible] cf. [illegible] cf. [illegible]

Suchy [illegible] varovilhit [illegible] siccus.
sitis [illegible] sieć [illegible]
[illegible]

...zytyjskie wody [illegible] (Kl).

Sum (σίλουρος, silurus, αἴλουρος (quod caudam varie agitet)

Sus. [illegible] [illegible] (Schuss) [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] od su(=sa) + mens [illegible], [illegible] gryzący go prześladują, sumienie go trwoży, [illegible] strasliwy sąd boży (Kl); sumienie zdrowe ma [illegible]; [illegible] zatunki gotowe (1587) [illegible]. [illegible] żelazne dobre sumnienie (Ti [illegible])

[illegible], [illegible] cf. snuć, cf. snop [illegible], cf. gibać
cf. [illegible] (σκάφος [illegible]) [illegible] szafa, szafel [illegible]
[illegible] f. sanie. cf. snuć. suwać

surma [illegible] (Kl) [illegible], cf. [illegible] tibiae;
[illegible] (Surrenburg).

Surogator [illegible] = judex [illegible], vicarius [illegible]
[illegible]

[illegible]
swąd = [illegible] (swąd); cf. [illegible]
[illegible]

Sum, a, m. [Wäls,] m.
Suma, Summa, y, f. [Summe, Rechnungssumme,] f. rzeczy, [Hauptinhalt,] m. summa, msza wielka, [Hochamt, n. hohe Messe.]
Sumaryusz, Summaryusz, a, m. [Auszug, m. kurze Sammlung.] f.
Sumak, a, m. [Sumach, Färberbaum, Gärberbaum,] m.
Summa, ob. Suma.
Summować, nd. 2. [zusammenrechnen, zusammen summiren.]
Sumowny, adj. Sumownie, adv. [summarisch.]
Sumnienie, Sumienie, a, n. [Gewissen,] n.
Sumienność, i, f. [Gewissenhaftigkeit,] f. sumnienny, adj. sumniennie, adv. [gewissenhaft.]
Sumowy, adj. [Wäls-.]
Sunąć, nd. 2. [schieben, hinschieben, fort bewegen, rücken.]
Sundak, a, m. [lederner Schlauch,] m.
Supa, ob. Zupa. Supan, Żupan.
Superarbiter, ob. rozjemca, polubowy sędzia.
Superata, ob. przewyżka.
Suplika, i, f. [Bitte, Bittschrift,] f. Suplikacya, i, f. [Bittgebet.]
Suplikować, nd. 2. [unterthänig bitten.]
Suponować, nd. 2. [voraus setzen, zugeben, annehmen.]
Supozycya, i, f. [Voraussetzung,] f.
Surdut, a, n. (Surducik, dim) [Oberrock,] m. surdutowy, adj.
Surma, y. f. [Zinke, f, eine Art Pfeifen.]
Surmactwo, a; n. [Pfeifenkunst,] f.
Surmacz, Surmak, a, m. [Zinkenpfeifer, Zinkenbläser, m. Zinkenmacher,] m, surmaczy; adj,
Surogot, a, m. Surogat, m, [Stellvertreter; geistlicher Richter,] m.
Surowić, nd. 3. [hart und roh machen.]
Surowica, y, f. [etwas Rohes; Salzsohle,] f
Surowieć, nd. 2. [rauh, hart, roh werden.]
Surowiec, wca, m. [roh Eisen; rohe Haut, rohes Fell; Riemen vom rohen Leder.]
Surowizna, y, f. [Rohheit, Rohigkeit, Crudität, f.
Surowka, i, f. [ungebrante Ziegel,] f,
Surowość, i, f. [Rohheit, Rohigkeit, ungemeine Strenge,] f.
Surowy, adj. Surowo, adv. [roh; unzubereitet; streng.]
Sus, a, m. [Sprung in die Höhe, Satz,] m.
Suseł, sła, m. [Ziesel, Zeisel, m. Zieselmaus,] f. susłowy, adj.
Suscepta, ob. przychód, Suspensa, ob. Zawieszenie.
Sustentacya, ob Wyżywienie, Utrzymanie.
Susz, u, m. [dürre Aeste, dürre Holzspähne; Dürre, f. trokner Boden, trocknes Land.]
Suszalnia, Suszarnia, i, f. [Dörre Trockofen, Ort wo etwas getrocknet wird.]
Suszyć, nd. 4. [treugen, trocknen, dörren;] głowę, [den Kopf warm machen,] się nad czym, [sich den Kopf brechen.]
Suszykufel, fla, m. [Saufaus,] m.
Sutana, y, f. (Sutanka, dim.) [Leibrock der Geistlichen.] m.
Sutość, i, f. [Ueberflüssigkeit; Pracht,] f.
Suty, adj Suto, adv. [überflüssig; prächtig.]
Suwać, ob. Sunąć.
Suwalny, adj. [Schieb-, Schub-, schiebbar.]
Swach, ob. Swat. Swacha, y, f. [Kupplerinn, Brautwerberinn,] f.
Swachna, y, f. [Brautwerberinn, Freiwerberinn.] f.
Swacić, ob Swatać.
Swactwo, a, n. [Freiwerben, Brautwerben,] n.
Swad, edu. m. [Brandgeruch, Dunst; Gestank,] m.

Swadliwy, *adj.* [nach B and riechend, dunstig.]
Swadźba, *y, f.* [Hochzeit,] *f.* swadziebny, *adj.* [hochzeitlich.]
Swar. *u, m.* Swarka. *i, f.* [Zank, Streit, Hader.]
Swarliwość, *i, f* [Zanksucht.]
Swarliwy, *adj.* Swarliwie, *adv.* [zänkisch, zanksüchtig.]
Swarnia, *i, f.* [Zankort, *m.* Zankstätte.] *f.*
Swarzyć się, *rec. nd.* 4. [zanken, mit einander streiten.]
Swaszka, *i, f.* [Brautwerberinn,] *f.*
Swat, *a. m.* [Brautwerber, Freiwerber,] *m.*
Swatać. *nd.* 1. [den Freywerber machen, zusammen bringen.]
Swawola. Swywola, *i, f.* [Eigenwille; Muthwille, *m.* Schwätzerey, *f.* Unzucht. Ausgelassenheit,] *f.*
Swawolić, *nd.* 3. Swawolować, *nd.* 2. [ausgelassen seyn, schwätzen.]
Swawolnica, *y, f.* (Swawolniczka, *dim.*) [Muthwillige, Schwätzerinn,] *f.*
Swawolnie. Swywolnie, *adv.* [eigenwillig, muthwillig, ausgelassen.]
Swawolnik, *a, m.* [Muthwilliger, Ausgelassener, Schwätzer.] *m.*
Swawolność, *i. f.* [Uebermuth, *m.* Muthwille, Ausgelassenheit.] *f.*
Swawolny. Swywolny, *adj.* [eigenwillig muthwillig, leichtfertig.]
Swawolować, *ob.* Swawolić. Swędliwy, *ob.* Swadliwy.
Swędnieć, *nd.* 2 [nach dem Brande riechen; stinken, stinkend werden.]
Swędra, *y, f.* [Schmutzflecken, *m.* schmutziger Mensch.]
Swędzić, *nd.* 3. [dunsten, dunstig machen; *mor.* się nad czém [sich worüber quälen, den Kopf brechen.]
Swiadczyć, *nd.* 4. [zeugen, bezeugen; erweisen.]
Swiadectwo, *a, n.* [Zeugniss,] *n.*

Swiadek, *dka, m.* [Zeuge,] *m.* świadkowy, *adj.*
Swiadom, Swiadomy. *adj.* [erfahren, kundig.]
Swiadomo, Swiadomie, *adv.* [kundig, voll Erfahrung.]
Swiadomość, *i, f.* [Erfahrung, Kenntniss aus Erfahrung, Kundigkeit,] *f.*
Swiadomy, *ob.* Swiadom.
Swiaszczennik, *a, m.* [russischer Pope, russischer Priester,] *m.*
Swiat, *a, m.* [Welt, Erde, *f.* das Weltall, Weltgebeude,] *n.*
Swiąteczny, *adj.* [festlich, Fest-, Feyertags-; Pfingst-.]
Swiątka, *i, f.* [Trumpf in der Karte,] *m.*
Swiątki, zielone świątki, *pl.* [Pfingstfest, *n.* Pfingstfeyertage.]
Swiątkować, *nd.* 2. [ein Fest feyern, Feyertage halten.]
Swiatło. *a, n.* (Swiatełko, *dim.*) [Licht, *n.* Lichtmaterie, etwas Leuchtendes, *mor.* Aufklärung.] *f.*
Swiatłość, *i, f.* [Helle, *f.* Licht, *n. tr.* Zierde, *f.* Glanz, *m.*
Swiatły, *adj.* Swiatle, Swietle. *adv.* [hell, glänzend, klar; aufgeklärt.]
Swiątnica, *y. f.* [heiliger Ort, Tempel, *m.* Heiligthum,] *n.*
Swiątnik, *a, m,* [Kirchenwächter, Küster,] *m.*
Swiątobliwość, Swiętobliwość, *i, f.* [Heiligkeit, Gottseligkeit,] *f.*
Swiątobliwy, *adj.* Swiątobliwie, *adv.* [gottesfürchtig, heilig.]
Swiatolubność, *i, f.* [Weltliebe,] *f.* światolubny, *adj.*
Swiatopis, Swiatopisarz, *a, m.* [Weltbeschreiber,] *m.*
Swiatopismo, *a, n.* [Weltbeschreibung,] *f.* światopisarski, *adj.* [Kosmographisch.]
Swiątość, Swiętość, *i, f.* [Gottseligkeit, *f.* etwas Heiliges, Heiligthum,] *n.*

Świętopełk I przybywszy ziemię Łądzką umarł między Czechy i Lechy; — gdz. Świętopełk. Swantibor książe pomorski 1409.

[illegible] bożej powinien to ostremi sądem oświadczyć i takowego oświadczenia list cf. [illegible] (cf. testis u. dicere) [illegible] cf. [illegible]
świadczony [illegible] otrzymać (1601) Kupno koni ma się dziać przy bytności dwóch albo trzech świadków (1601); powaśnić świadki wiary godne. (ib.)

Wiadoma nas żałośnych (1587) cf. spero, spectator cf. doświadczony; świadom = gnarus expertus; świadomy = spectatus, cf. ciwun, cf. świadectwo, [illegible]; cf. wrożec, widzieć [illegible] cf. widowisko. [illegible].

= po świadomu, świadecznie wiadomo.

= doświadczony

[illegible] zamknąć; tak niepocześnie, [illegible]) zchodzić z tego świata (Kl), świata obłudnego [illegible] się bawić (1556 [illegible]) by kogo ciesz [illegible] (1519) cf. [illegible], [illegible] = sklep. cf. vita (cf. życie), wiek (seculum [illegible])
Swat: w swaty = w spiegi, w swiady jachać (= ne speculatum [illegible]) n. wróżeć!, śledziny, cf. wesele

Na zielone świątki (1569) = ad calendas graecas cf. [illegible] [illegible]- Swawola naszego zepsuje (1570), swawola co piekło [illegible]
[illegible] (cf. siedm, [illegible])

[illegible] = wiśnie, [illegible] wyniść na świat.

[illegible] · wielka świątłość wynikła w chojnowym borku (Kl [illegible] wszystkiemu światłości służąca! (Morsztyn) = otóż (1587)

[illegible] kapłan ofiary z świętością nawiedzi (1601 Kl) [illegible] na świadectwo [illegible]

Swrsa, bystra, Hirsch in galizien
Sandzygiełło z więzienia oswobodzony znowu w polo wgrąga (1396) [illegible] Bolesław. [illegible] Witowt [illegible] 1431. [illegible] Ziąże wybrany. [illegible] Jagiełłow [illegible] Swidrygiełł.

Swiekier, socer [illegible], [illegible] teść, cieść [illegible] [illegible] — [illegible] maritipater [illegible] aliqui propie [illegible] [illegible] cieść). rieszcow-terebra (cf. swiadek [illegible]): cf. swidrze [illegible] = ostro patire (cf. [illegible]) [illegible]

Swierzr, swierczek [illegible]

Swierk, Swierczyna, smrek, [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] swiecidło [illegible] [illegible] schiepanistwo

swierkotać [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] Nocna świeca = wiesiołek = wesołek (L. oenothera) = Nachtkerze = Lagendilsu [illegible] cf. tęda [illegible].

Swierzb = [illegible] [illegible] [illegible] bez [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Swies, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] slicany, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], świeży, czysty, cf. Schimmer (Schlimm). tleć, Schimmel, zima; [illegible] = widać się, scintillare [illegible] (stellae) mieni cf. swąd: cf. schön, schonen [illegible] szanować

swiesz = [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

swięcie . święte rzeczy pomieszać (1571)

Na pieczarkę masz iest, a na swieczkę nie masz (P. 1619)

świetny cf. pański (świetny) cf. świnia Pan, [illegible] czysty [illegible] [illegible]

Swiątos
Swiatow m. W
Swiatow
Swiatow lebe
Swiatow in d
Swiątyn Heil
Swider, Näh
Swidnic sien
Swidrow schi
Swidrow
Swidryk sect
Swiebod
Swieca, [Tal ze.]
Swiecar kauf
Swiecić,
Swięcić, weih leuch
Swiecidł Glin
Swięcie,
Swiecist Lich
Swiecki, Welt
Swiecko Welt
Swieczk n. św
Swieczn chter
Swiędzić
Swieczki

Swiątoszek, *ob.* Swiątoszek.
Swiatownik, *a, m.* [Weltmann, Weltgeist, *m.* Weltkind,] *n.*
Swiatowładzca, *y, m.* [Weltherrscher,] *m.*
Swiatowość, *i, f.* [Weltlichkeit, *f.* Weltleben; *n.* Weltton.] *m.*
Swiatowy, *adj.* [weltlich, nach der Welt, in der Welt befindlich.]
Swiątynia, Swiętynia, *i, f,* [Tempel, *m.* Heiligthum,] *n.*
Swider, *dra, m.* (Swiderek, *dim.*) Bohrer, Näber,] *m.*
Swidnica, *y, f* [Schweidnitz in Schlesien;] świdnicki, *adj.*
Swidrować, *nd.* 2. [bohren;] oczyma, schielen.]
Swidrownia, *i, f.* [Bohrmaschine,] *f.*
Swidryk, *a, m.* [Wandbohrer, ein Insect.]
Swieboda, Swiebodny, *ob.* Swoboda.
Swieca, *y, f.* [Licht, *n.* Kerze,] *f.* łojowa, [Talglicht;] woskowa, [Wachskerze,] *f.*
Swiecarz, *a, m.* [Lichtzieher, Lichtverkaufer,] *m.*
Swiecić, *nd.* 3. [leuchten.]
Swięcić, *nd.* 3. [einen Festtag feyern; weihen, heiligen; Trumpf seyn, vorleuchten, in die Augen fallen.]
Swiecidło, *a, n.* [Flitterwerk, *n.* etwas Glänzendes.]
Swięcie, *ob.* Swięty.
Swiecisty, *adj.* Swiecisto, *adv.* [voll Licht, leuchtend.]
Swiecki, *adj.* [weltlich, Welt-,] Ksiądz, Weltgeistlicher.]
Swieckość, *i, f.* [Weltton, Weltsinn, *m.* Weltleben,] *n.*
Swieczka *i, f.* [kleines Licht, Lichtchen,] *n.* świeczkowy, *adj.*
Swiecznik, *a, m.* [Leuchter, *m;* Beleuchter,] *m.*
Swiędzić, *nd.* 4. [Jucken empfinden.]
Swiegot, Swiegotnik, *a, m.* [Schwätzer, Salbader, Plauderer,] *m.*
Swiegotać, *nd.* [schwatzen, plaudern, schattern.]
Swiegotka, *i, f.* [Schwätzerinn, Plauderinn,] *f.*
Swiegotliwość, *i, f.* [Schwatzhaftigkeit, *f.* Geschwätze,] *n.*
Swiegotliwy, Swiegotny, *adj.* Swiegotliwie, *adv.* [geschwätzig, plauderhaft.]
Swiektać, *ob.* Swiegotać.
Swiekier, *kra, m.* [Schwigervater,] *m.*
Swiekra, *kry, f.* [Schwiegerinn, Schwiegermutter,] *f.*
Swiercz, Swierszcz, *a, m.* [Zirke, Grille, Schirke,] *f.* świerczy, *adj.*
Swierk, *u, m.* Swierka, *i, f.* [Rothtanne, *f.* świerkowy, *adj.*
Swierkot, *u, m.* [Schwirren, Geschwirre,] *n.*
Swierkotać, *nd.* 2. [schwirren.]
Swierkowy, *adj.* [Rothtannen-.]
Swierzb, *u, m.* [Jucken. *n* Krätze,] *f.*
Swierzbiączka, *i, f,* [Krätze, *f;* Sucht zu etwas, *f.* Grieb,] *m.*
Swierzbić, *nd.* 3. [jucken; zu etwas Appetit haben.]
Swierzbowatość, *i, f.* [Krätzigkeit,] *f.* świerzbowaty, *adj.* [Krätzig.]
Swieść, *i, f.* [Mannes Schwester, Schwägerinn,] *f.*
Swietliczka, *i, f,* [gewisser leuchtender Seefisch,] *m.*
Swietlik, *a, m.* [lichtgebender, leuchtender Körper.] *m.*
Swietlisty, *adj.* [lichtvoll. voll Licht.]
Swietnieć, *nd.* 1. [leuchten; glänzend seyn.]
Swietność, *i, f.* [Glanz, *m.* Licht, *n.* Schimmer,] *m.*
Swietny, *adj.* Swietnie, *adv.* [glänzend, leuchtend, erleuchtet.]
Swiętny, *adj.* [Trumpf im Kartenspiele.]

Swięto, *a*, *n*. [Feyertag. Festtag, Heiligentag,] *m*.

Swiętojański, *adj*. [das Johannisfest betreffend;] robaczek [Johanniswürmchen,] *n*.

Swiętokażca, *y*, *m*. [Entheiliger,] *m*.

Swiętokradźca, *y*, *m*. [Kirchendieb, Kirchenräuber; Entheiliger,] *m*.

Swiętokradzki, *adj*. [Kirchenräuberisch, entheiligend.]

Swiętokupstwo, *a*, *n*, [Simonie, Handel mit geistlichen Aemtern.]

Swiętopietrze, *a*, *n*. [Peterspfennig,] *m*.

Swiętość, *i*, *f*. [etwas Heiliges, Heiligthum,] *n*.

Swiętoszek, *szka*, *m*. [Frömmler, Kopfhänger,] *m*.

Swiętować, *nd*. 2. [feyern, festlich begehen.]

Swięty, *adj*. [heilig. geheiligt. geweiht; *Subst*. [ein Heiliger,] święta, [eine Heilige.]

Swiętynia, *ob*. Swiątynia.

Swieżeć, *nd*. 2. [frisch werden.]

Swieżość, *i*, *f*. [Frischheit, Unverwelktheit, Neuheit,] *f*.

Swieży, *adj*. Swieżo, *adv*. [frisch, ganz neu, unverwelkt.]

Swieżyć, *nd*. 4. [erfrischen, frisch machen.]

Swini, *adj*. Schweine-, Sau-, *bot*.] Swini mlecz, [Ferkleinkraut,] *n*.

Swinia, *i*, *f*. (Swinka, *dim*.) [Schwein, *n*. Sau.] *f*.

Swiniarka, *i*, *f*. [Schweinemagd; säuisches Weib; eine Art Erdschwämme.]

Swiniarz, *a*, *m*. [Schweinehirt, Sauhirt; Schweinigel, Saukerl] *m*.

Swinina, *y*, *f*. [Schweinefleisch,] *n*.

Swiniopas, *ob*. Swiniarz.

Swiniopastwo, *a*, *n*. [Schweinehüthen, *n*.

Swinnik, *a*, *m*. [Schweinestall,] *m*.

Swiński. Swiniarski, *adj*. [säuisch, schweinisch.]

Swiństwo, *a*, *n*. [Schweinerey, Säuerey,] *f*.

Swintuch, *a*, *m* [ein säuerischer Mensch, Schweinigel.]

Swist, *u*, *m*. [Pfiff. *m*. Pfeiffen,] *n*.

Swistacz, *a*, *m*. [Pfeiffer,] *m*.

Swistak, *a*, Swiszczypała. *y*. *m*. [windiger Patron. Saufekopf.] *m*.

Swiszczeć, *nd*. 4. [pfeiffen, sausend pfeifen, zischen.]

Swit. *u*, *m*. Switanie, *a*, *n*. [Dämmerung, *f*. Tagesanbruch,] *m*.

Switać, *nd*. 1. [dämmern, Tag werden; licht werden.]

Switny, *adj*. [Dämmerungs-.]

Swoboda. *y*, Swobodność, *i*. *f*. [Freyheit, Ungezwungenheit, *f*. freyes Wesen, *n*; Freygut.] *n*.

Swobodny, *adj*. Swobodnie, *adv*. [frey, freywillig, ungezwungen.]

Swobodzić, *nd*. 3. [frey machen, befreyen.]

Swojak, *a*. *m*. [Genosse, einheimischer Landsmann,] *m*.

Swoić, *nd*. 3. [an etwas gewöhnen, dazu anhalten; sich zueignen.]

Swora, *y*, *f*. [Koppel, Hundekoppel, *f*. Bündniss. Paar,] *n*.

Sworność, *i*. *f*. [Einigkeit, Eintracht, Harmonie.] *f*.

Sworny, *adj*. Swornie, *adv*. [einträchtig, einig.]

Sworować, *nd*. 2 [zusammenkuppeln; verbinden. vereinen.]

Sworzeń, *rnia*. *m*. [Spannagel. Zapfen,] *m*.

Sworznik, *a*. *m*. [Bolzenachse.] *f*.

Swowolny, Swowola. *etc*. *ob*. Swawolny.

Swój. swoja, swoje, [sein, seine, sein; eigenthümlich, das Seinige.]

Swoiski, *adj*. [eingenthümlich; einheimisch; zahm, nicht wild.]

Syberya, *yi*, *f*. [Siberien,] *n*. syberyjski, *adj*.

Syberyjczyk. *a*, *m*. [Siberier.] *m*.

Sycera, *y*, *f*. [berauschendes Getränk,] *n*.

Säue
ensch,
wjndi-
d pfei-
erung,
erden;
eyheit,
Vesen,
[frey,
eyen.]
ischer
, dazu
pel], f.
racht,
ächtig,
ppeln;
en,] m.
wolny.
sein;
einhei-
ryjski,
nk,] m.

Swiszcz [illegible] (~~[illegible]~~)
[illegible] Sabaismus u. Zigeuner.
Opoppam.

świętochna Np. fem.
Swinka [illegible] / Zembte, [illegible].
Swinka, wojewoda Wandalów (.. [illegible] Zeliza)
Swiętopełk f. Swiatopełk.

Swięto [illegible]

[illegible] f. chwist, poświstywiel, sibilus, [illegible]
[illegible] f. sus

[illegible], [illegible] f. chwiszczeć

Swit cp. [illegible] (white), swiat, świetny; f. słońce cf. słońce [illegible])
f. witać, zawitał

Który się Takomiec bawi świętokupstwem, ten się [illegible] [illegible] będzie bawił świętokupstwem (M).

y Polske przy swoich dawnych swobodach zachował (16..) [illegible] [illegible]
[illegible] swobodę (R. 1614)

[illegible] szkodzi, kto z tego swobodzi (P. 1619)

Święty = [illegible] wiki [illegible]
[illegible] cf. sanctus u. sancio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] f. [illegible] [illegible] [illegible] przygi.

świeży, [illegible] świeży [illegible], nieomaszczony, [illegible]
[illegible], [illegible].

[illegible]

= stróż wozowy, albo ptaszowy (cardo curulis, [illegible]), [illegible]
[illegible], [illegible] swarowany = cardinalis [illegible] (f. przegi

[illegible] swoje miło, chociaż na poły zgniło (P. 1629) f. [illegible], cudzy
[illegible] samsię swoim nożem zarznął (R. 1629) [illegible]
[illegible] swoich [illegible] na [illegible] [illegible]. Nisi virtute me [illegible]
[illegible] in suo lectulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Syrya [illegible] (von [illegible] Syros, [illegible] Syros)
Syrbia f. Wratysław.
Sylwestr Kapłan i Kanclerz W. Mistrza wybrany na Arcybiskupa ryzkiego 1449.

sycić f. [illegible]; (sycę miód = warzę [illegible] f. [illegible] [illegible] f. [illegible] (słodki)

Sypień = haustrum [illegible] longum manubrium habens.

sylabizuję (vulgus triviale [illegible] dirit)

Syrop (Syriae succus [illegible]? / f. cukier, sok, [illegible]). Serapium, [illegible], [illegible], [illegible], sirapa, sirupa = ratio condiendi olivas.

Jeden ociec dziesięć synów wychowa, a dziesięć synów jednego ojca wychowaić nie mogą. R 1619) Syn tylko wartt [illegible] [illegible] [illegible]

syty = nasycony, tłusty, otyły

syzowa = cieć! [illegible] niewiastka, sneszka

[illegible] ex [illegible] [illegible]

szabla węgierska f. [illegible]; [illegible]

[illegible] f. Kopać; [illegible] f. kipieć; [illegible] [illegible] [illegible] f. prysnąć [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

: chuc [illegible]
[illegible]
Symona [illegible]
Sykofantowi[illegible]
Sykl [illegible]
Sykiel (ka [illegible]

Sycić, [illegible]
brauen
Sycylia, [illegible]
Sycylijcz[illegible]
hanka
Syczeć. [illegible]
ge.]
Sygnet. [illegible]
Sygnowa[illegible]
nen,
Syllaba, [illegible]
Silbe
Syllabizo[illegible]
stabi[illegible]
Sylka, [illegible]
Symboli[illegible]
[sym[illegible]
Symfonia
czny,
Sympla, [illegible]
gewi[illegible]
Symplak[illegible]
Mens[illegible]
Syn, a, [illegible]
Synek, [illegible]
[Söh[illegible]
Synagoga
Synal, a. [illegible]
ner [illegible]
Syndyk, [illegible]
Synod, [illegible]
Syno[illegible]
Synogar[illegible]
Synowa, [illegible]
nes [illegible]
Synowic[illegible]
Synowie[illegible]
m. s[illegible]
Synowsk[illegible]
Sohn[illegible]
Synowst[illegible]
Kind[illegible]
Sypać, [illegible]

Sycić, *nd.* 3. [sättigen;] miód, [Meth brauen, seymen.]

Sycylia, *i, f.* [Sicilien,] *n.* sycylijski, *adj.*

Sycylijczyk, *a. m.* [Sicilianer,] *m.* Sycylianka, *f.* Sicilianerinn,]

Syczeć. *nd.* 4. [zischen, wie eine Schlange.]

Sygnet. *ob.* Pieczęć, Pieczątka.

Sygnować, *nd.* 2. [bezeichnen; unterzeichnen, läuten.]

Syllaba, *y, f.* [Silbe,] *f.* syllabowy, *adj.* Silben-.]

Syllabizować, *nd.* 2. [sillabisiren, buchstabiren.]

Syłka, *i, f.* [Verschicken,] *n.*

Symboliczny, *adj.* Symbolicznie, *adv.* [symbolisch, bildlich.]

Symfonia, *i, f.* [Symphonie,] *f.* symfoniczny, *adj.* [symphonisch.]

Sympla, *i, f.* [einfache Zahlung, *f.* ein gewisses Kartenspiel.]

Symplak, *a, m.* [ungehobelter simpler Mensch,] *m.*

Syn, *a, m.* [Sohn,] *m.*

Synek, *nka*, Synaczek, Synałek, *dim.* [Söhnlein, Söhnchen,] *n.*

Synagoga, *ob.* Bożnica.

Synal, *a, m.* [Sohn, besonders ungerathener Sohn,] *m.*

Syndyk, *a, m.* [Syndycus,] *m.*

Synod, *u, m.* [Kirchenversammlung, *f.* Synod, *m.* synodalny, *adj.*

Synogarlica, *ob.* Sinogarlica,]

Synowa, *y, f.* [Schwigertochter, des Sohnes Frau, Schnur,] *f.*

Synowica, *y, f.* [Bruderstochter,] *f.*

Synowiec, *wca, m.* [Bruderssohn, Neven, *m.* synowcowy, *adj.*

Synowski, Synowy, *adj.* [Sohns-, dem Sohne eigen.]

Synowstwo, Synostwo, *a, n.* [Sohnschaft, Kindschaft,] *f.*

Sypać, *nd.* 2. [schütten, einschütten,] groblę, [den Damm aufwerfen;] czem [reichlich auswerfen, austheilen.]

Sypiać, *freq.* von Spać, [zu schlafen pflegen.]

Sypialnia, *i, f.* [Schlafzimmer, *n.* Schlafstube, Schlafkammer,] *f.*

Sypialny, *adj.* [Schlaf-.]

Sypień, *pnia, m.* [Schüttrichter, Trichter,] *m.*

Sypki, *adj* [schüttbar, kleinkörnig.]

Sypkość, *i, f.* [Schüttbarkeit, Kleinkörnigkeit,] *f.*

Syrojeszka, *i, f.* [eine Art Erdschwämme.]

Syrop, *u, m.* (Syropek, *dim.*) Syrup, *m.* syropowy, *adj.* Syrupp-.]

Syt, *u, m.* [Sättigung, Ersättigung,] *f.* syt, *adj.* *ob* Syty.

Syta, *y, f.* (Sytka, *dim.*) Honigwasser, *n.* Honigtrank, *m.* Cider.]

Sytnieć, *nd.* 2. [sättigend werden, satt werden.]

Sytność, *i, f.* [Nahrhaftigkeit, etwas Sättigendes,] sytny, *adj.*

Sytość, *i, f.* [Sattwerden, *n.* Sättigkeit, Sättigung.] *f.*

Syty, *adj.* Syto, *adv.* [satt, gesättigt, vollauf, sattsam.]

Szabas, *u, m.* [Sabbath,] *m.* szabasowy, *adj.*

Szabaśnik, *a, m.* [eine Art Backofen neben dem Stubenofen.]

Szabasować, *nd.* 2. [den Sabbath halten.]

Szabelka, *i, f.* [Säbelchen, *n.* kleiner Säbel,] *m.* szabelkowy, *adj.*

Szabelnia, *i, f.* [Säbelfabrik.] *f.*

Szabelnik, *a, m.* [Säbelmacher, Säbelfabrikant,] *m.*

Szabla, *i, f.* [Säbel.] *m.* szabelny, *adj.*

Szablasty, *adj.* [Säbel-;] groch, Schabelbohne.]

Szach, *u, m.* [Schachstein, *m.* Schack! wenn man Schack bietet.]

Szachy, *pl.* [Schachspiel,] *n.* szachowy, *adj.*

Szachownica, *y, f.* [Schachbret, *n.* Schachtafel, *f. bot.* Schachblume,] *f.*

Szachraj, *aja*, **Szacher**, *chra*, *m.* [Schacherer.] *m.* Szachrajka, *i, f.*

Szachrajstwo, **Szacherstwo**, *a, n.* Schacherey *f.* Schachern,] *n.*

Szachrajski, **Szacherski**, *adj.* [Schacher-.]

Szachrować, *nd.* 2. [schachern, den Schacher treiben.]

Szachulec, *lca*, *m.* [Schachbindwerk, geschachtes Fachwerk,] *n.*

Szacić, *nd.* 3. [ankleiden, bekleiden.]

Szacować, *nd.* 2. [schätzen, achten, einen Preis setzen, taxiren.]

Szacownik, **Szacunkarz**, *a, m.* [Schätzer; Schatzmeister; Taxirer,] *m.*

Szacowność, *i, f.* [Schätzbarkeit; Achtungswürdigkeit.] *f.*

Szacowny, *adj.* Szacownie, *adv.* [schätzbar, achtungswürdig.]

Szacunek, *nku, m.* [Schätzen, Taxiren, *n*; Werth, Preis, *m*, Hochschätzung, Achtung, Werthschätzung,] *f.*

Szacunkarz, *ob.* Szacownik.

Szacunkowy, *adj.* [Achtungs-, Schätzungs-.]

Szadź, **Sadź**, *i, f.* [Reif, gefrorner Thau,] *m.*

Szadzieć, *nd.* 2. [grau werden, aschgrau werden.]

Szafa, *y, f.* (Szafka, Szafeczka, *dim.*) Schrank,] *m.*

Szafarka, *i, f.* [Schaffnerinn, Haushälterinn, Beschliesserinn,] *f.*

Szafarnia, *i, f.* [Schaffnerey, Speisekammer.] *f.*

Szafarstwo, *a, n.* [Schaffnerey, *f.* Schaffneramt Verwalteramt,] *n.*

Szafarz, *a, m*, [Schaffner, Verwalter, Haushalter,] *m.*

Szafarzyć, *nd.* 4. [Sch[illegible]ffner seyn, verwalten.]

Szafeczka, *ob.* Szafa.

Szafel, *fla*, **Szaflik**, *a, m.* [Wasserschaff, Scheuerschaff,] *m.*

Szaflikowy, *adj.* [Schaffs-.]

Szafian, **Safian**, *u, m.* [Saffian,] *m.* safianowy, *adj.*

Szafir, *u, m.* [Sapphir, *m*; Sapphirfarbe,] *f.* szafirowy, *adj.*

Szafirkować, *nd.* 2. komu, [einem schmeicheln, schön thun.]

Szafka, *ob.* Szafa. **Szaflik**, *ob.* Szafel.

Szafować, *nd.* 2. [verschaffen, liefern;] czém, schalten *u.* walten, vergeuden, verschwenden.]

Szafowy, *adj.* [Schrank-.]

Szafran, *u, m.* [Saffran,] *m.*

Szafraniasty, **Szafranowaty**, *adj.* [saffrangelb.]

Szafranić, *nd.* 3. [mit Saffran anrichten.]

Szafranica, *y, f.* [Gelbwurz.] *f.*

Szafranowy, *adj.* [Saffran-, saffrangelb.]

Szafranowacieć, *nd.* 2. [gelblich werden, gelb anlaufen.]

Szafunek, *nku, m.* [Verwalten, *n.* Verwaltung; Austheilung,] *f.*

Szakłak, *u, m.* [Kreutzdorn,] *n.* szakłakowy, *adj.*

Szał, *u, m.* [Raserey, *f.* Anfall der Tollheit, *m.* szałowy, *adj.*

Szala, *i, f.* [Schale an der Wage, Wagschale, *f. eig. u. fig.*

Szałaput, *a*, **Szaławiła**, *y, m.* [Tollkopf, Wirrkopf,] *m.*

Szałaputać, *nd.* 1. [ein Wirrkopf, seyn, toll rasen.]

Szałaputstwo, **Szałapuctwo**, *a, n.* [Unruhe, tolles Wesen.] *n.*

Szałaśnica, *y, f.* [rasendes teuflisches Weibstück,] *n.*

Szałasz, **Sałasz**, *u, m.* [Feldhütte, Laubhütte,] *f.*

Szaławiła, *ob.* Szałaput.

zaki ? (Tscharbar?) nie daleko Królewca 1407.

Szaky (słowo [illegible] in diversam partem)

Hoszpoń ? f. skubać

cf. ε sap Saft (jeffrim)

zawiniona ? [illegible] ? [illegible] szasować raczy [illegible] [illegible] ; szobrami
[illegible] pod ? [illegible] szafować [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
f. szczęsne

spiraeussa
szafrany cylicyjskie (Kl.) lepszy funt szafranu niżli wóz siana (S. 1619)
szafran polny Turecki, narcyszek żółty, [illegible] [illegible]
[illegible] pseudonarcissus, narcissus luteus montanus ; szafrańczyk = zimowit
(ephemerum colchicum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sqq.

szyp szakłak (spina infectoria, rhamnus catharticus, spina cervina
[illegible] (lub szczakłak od szczykłak) f. szczypać

cf. Tolle, [illegible], [illegible], [illegible]

(szalawiny = głupi, szalony [illegible] (f. Bola)
f. szaling Schalling [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Szkapa cf. chop f. lupa

(a [illegible] szalasów ciągnąć (woły) zaegonny (Kl.)

Szanować [illegible] święcić, czcić [illegible]

Dosrzedł tego szalbierstwa [illegible] (Kl.)

= oszust, szarlatan, cygan

Schalk, Gauner, [illegible] szelma. = Kuglarz [illegible] szalbierze od [illegible] zaczynają [illegible] zakryto (Kl.); Kiedy zebrał, tedy szalał (P. 1619)

szaleć (toben, toll [illegible]) = szaleć, szalbierować [illegible] aluzyjnie [illegible] (obłąkanie [illegible]), cf. szalić

Szałwia salvia [illegible]
1. s. leśna (stachys, [illegible], aphace); 3. s. czarna (hormimum, [illegible]); 4. = [illegible]

[illegible] szatańskiego [illegible] drzewo, z którego [illegible] jest sar, sarnica [illegible] strum [illegible]

Szalbier
rinn.
Szalbier
lüge
Szalbier
Szalbier
cku
Szalbier
Szaleć
sev
Szaleń.
Toll
Szaleni
heft
Szaleni
m.
Szaleńs
rück
Szalony
sinn
ren
Szałotk
Eic
Szałwij
adj.
Szamb
Be
Szamb
So
Szamb
To
Szamb
Ka
Szamb
zus
Szamb
col
ma
Szame
Szame
Szamot
hin
Szampa
pag

Szalbierka, *i, f.* [Betrügerinn, Berückerinn,] *f.*

Szalbierować, *nd.* 2. [betrügen, berücken, lügen, trügen.]

Szalbierski, *adj.* [betrügerisch, berückend.]

Szalbierstwo, *a, n.* [Betrügerey, Berückung, *f.* Trug, *u.* Lug.]

Szalbierz, *a, m.* [Betrüger, Berücker,] *m.*

Szaleć, *nd.* 2. [rasen, toben, verrückt seyn; ausgelassen seyn.]

Szaleń, *eńia,* Szalej, *eju, m.* [Bilsenkraut, Tollkraut,] *n.*

Szalenie, Szalono, *adv.* [rasend, toll; heftig, sehr stark.]

Szaleniec, *ńca, m.* [Rasender, Verrückter, *m.* Tollkopf,] *m.*

Szaleństwo *a, n.* [Wahnsinn, *m.* Verrücktheit, Tollheit, Wuth,] *f.*

Szalony, *adj. et Subst.* [verrückt, wahnsinnig, toll;] szpital szalonych, Narrenhaus, Irrenhaus,] *n.*

Szalotka, *i. f.* [Schalotte, *f.* Aschlauch, Eichlauch,] *m. cf.* Szczypior.

Szałwija, *wii, f.* [Salbey,] *f.* szałwijowy, *adj.*

Szambelan, *a, m.* podkomorzy, [Kammerherr,] *m.*

Szambelanič, *a, m.* [des Kammerherrn Sohn,] *m.*

Szambelanka, *i, f.* [des Kammerherrn Tochter,] *f.*

Szambelanowa, *y, f.* [Kammerherrinn, des Kammerherrn Frau.]

Szambelański, *adj.* [dem Kammerherrn zuständig.]

Szambelaństwo, *a.* [Kammerherrnwürde, *f. coll.* der Kammerherrmit seiner Gemahlin.]

Szamerować, *nd.* 2. [bebrämen.]

Szamerunek, *nku, m.* [Schammerirung,] *f.*

Szamotać, *nd.* 2. [herum reissen, rütteln, hin *u.* dort hinreissen.]

Szampan, *a, m.* szampańskie wino, Champagnerwein,] *m.*

Szańc, Szaniec, *ńca, m.* [Schanze, Verschanzung,] *f.* na szańc stawić, [der Gefahr aussetzen.]

Szańcować, *nd.* 2. [Schanzen graben;] się sich verschanzen.]

Szańcowy, *adj.* [Schanzen-.]

Szanować, *nd.* 2. [schonen, in Acht nehmen; verehren, hochachten.]

Szanowność, *i, f* [Ehrwürdigkeit, Verehrungswürdigkeit,] *f.*

Szanowny, *adj.* Szanownie, *adv.* [achtbar, verehrungswürdig.]

Szara, Siara, *y, f.* [erste Milch nach dem Kalben, Biestmilch,] *f.*

Szaraczek, *czka, m.* [schlechtes graues Röckchen,] *n.*

Szaraczkowy, *ob,* Szarawy.

Szarańcza, *y, f.* [Heuschrecke, *f. tr.* Schwarm, grosse Menge.]

Szarapatka, Szerepetka, *i, m.* [abgelumpter Mensch,] *m.*

Szarawary, *pl.* [lange, weite Plumphosen, Unterziehhosen,] *pl.*

Szarawy, *adj.* [etwas grau, gräulicht.]

Szarga, Szaruga, *i, f.* [nasses ungestümes Wetter, *n.* Ungewitter.]

Szargać, *nd.* 1. [besudeln, beflecken, beschlumpern.]

Szarganiec, *ńca,* Szargawiec, *wca, m.* [schmutziger Mensch,] *m.*

Szarłacić, Szkarłacić, *nd.* 3. [bescharlachen, scharlachroth machen.]

Szarłat, Szkarłat, *u, m.* [Scharlach.] *m.*

Szarłatnik, *a, m.* [Scharlachfärber.] *m.*

Szarłatowy, Szkarłatowy, *adj.* [Scharlach-, scharlachen.]

Szarlatyna, Szkarłatyna, *y, f.* [Scharlachausschlag.] *m.*

Szaro, *adv.* [grau.] Szarooki, *adj.* [grauäugig.]

Szarość, *i, f.* [graue Farbe; das Graue; Dämmerung.] *f.*

Szarosiwy, *np.* Koń, [Grauschimmel.]

Szarpa, Szarfa, *y, f.* [Schärpe; Feldbinde, *f.* szarpowy, *adj.*

Szarpać, *nd.* 2. [reissen, zausen,] się na co, [auf etwas losgehen, sich darüber hermachen; angreifen.]

Szarpacz, *a, m.* [Herumreisser, Placker,] *m.*

Szarpanina, *y, f.* [Zerreissen, Zerstücken, Zerfleischen,] *n.*

Szarsza, *y, f.* [Sarsche, *f.* ein wolliges Gewebe.]

Szarucha, *y, f.* [graue Salbe,] *f.*

Szaruga, *ob.* Szarga.

Szarwark, *u, m.* [Scharwerk,] *n.* szarwarkowy, *adj.*

Szary, *adj.* [grau von Farbe, wolfsgrau; etwas finster.]

Szarża, *y, f.* [Charge, *f.* eine Ehrenstelle.]

Szarzać, *nd.* 1. co albo czém, [etwas herum reiben, abreiben, zu Schanden machen.]

Szarzyć się, rec. *nd.* 4. [dämmern, dunkel werden, grau werden.]

Szarzyzna, *y, f.* [etwas Graues; grauer Rock,] *m.*

Szast, *interj.* [Ausdruck eines sausenden Geräusches Plotz, Plutz,]

Szastać, *nd.* 1. [mit Geräusch bewegen;] się, [sich mit Geräusch bewegen, herum tummeln.]

Szaszor, *u, m.* [Gerassel, Geräusch, *n*; Papierdrache,] *m.*

Szata, *y, f.* [Kleid, *n.* Kleidung,] *f.*

Szatan, *a, m.* [Satan, Teufel,] *m.* szatański, *adj.* [Satans-.]

Szatańdstwo, *a, n.* [Teufeley, *f.* Teufelswesen, *n. coll.* Teufel.]

Szatarnia, *ob.* Szatnia.

Szatkować, *nd.* 2. [klein hacken, klein schneiden.]

Szatkownica, *y, f.* [Krauthobel,] *m.*

Szatnia, Szatownia, *i, f.* [Kleiderkammer,] *f.*

Szatniczy, *ego, m,* [*Subst.* [Kleiderwärter, Kleideraufbewahrer,] *m.*

Szatny, *adj.* [Kleider-; reichlich mit Kleidern versehen.]

Szatra, *y, f.* namiot [Zelt, *n*; Vogelnetz,] *n.*

Szawłok, *a, m.* [Schlauch, lederner Sack,] *m.*

Szczać, *nd.* 4. [pissen, seichen, den Urin abschlagen.]

Szcząt, *ętu, m.* Szczątek, *tku, m.* [Ueberrest, Ueberbleibsel;] ze szczętem, [völlig, gänzlich.]

Szczaw, *wiu, m.* (Szczawik, *dim.*) [Sauerampfer;] *m,* szczawiowy, *adj.*

Szczawian, *u, m.* [Sauerkleesalz,] *n,* szczawianowy, szczawikowy, *adj.*

Szczebel, *bla, m.* [Stufe zu etwas, Leitersprosse,] *f.*

Szczebietliwość, Szczebiotliwość, *i, f.* Schwatzhaftigkeit, Geschwätzigkeit,] *f.*

Szczebiotliwy, *adj.* Szczebiotliwie, *adv.* [schwatzhaft, geschwätzig.]

Szczebiot, *u, m.* [Schwatzen, Geschwätze; Geschwirre, *n.* Plaudermaul,] *n.*

Szczebiotać, *nd.* 2. [schwatzen, plaudern, schwirren, zwitschern.]

Szczeć, *i, f.* [Werberkraut, Kardendistel, Weberdistel.]

Szczecin, *a, m.* [Stettin in Pomern, *n.* szczeciński, *adj.* [Stettiner-.]

Szczecina, *y, f.* (Szczecinka, *dim.*) Borste, Schweinsborste, *f.*

Szczecinowaty, *adj.* [borstenartig.]

Szczeciński, *ob.* Szczecin.

Szczecisty, Szczeciany, *adj.* [borstig, voll Borsten.

Szczędzić, *nd.* 3. [schonen, sparen; bewahren, beschützen.]

Szczędność, *i, f.* [Schonen, Sparsamkeit,] *f.*

Szczędny, *adj.* Szczędnie, *adv.* [schonend, sparend, sparsam.]

Szczegół, *u, m.* Szczególność, *i, f.* [das Einzelne, Besondere; Gegenstand,] *m*

Szawina = Sabina

Szaszek = Harem

Szczawik trojlistny, zajęczy (trifolium folio acuto, acetosum

Szary = Floryan Szryasz od którego pochodzi familia Zamojskich.

[illegible] szary = [illegible] cf. trzeć. drzeć (direpere, distrupere) [illegible] = wyszarpać, rozdzierać, śrędzina, drapnąć (zwać) szapać = szarpać; cf. schürf u. schorf, schrägfen; szarpanie = drapanie, targanie.

cf. sieć siatka κύρτος (fischerreuse)

[illegible] plectilis plicabilis cf. wleć [illegible].

cf. [illegible] (sięgać) siusiać, [illegible] cf. [illegible], [illegible] [illegible] ciec. scaturire, stilla

cf. część. cf. szczęt. (vestigium, reliquiae, minimum [illegible] aqua scintilla belli relinquatur

obylim szczawiem i psim rumem (Kl). (oxalis λάπαθον ἄγριον) szczaw kobyli (rumex lapathum [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

zaczęli komedyę i dziwne szarwarki (Gągumba) (Kl)

. szary cf. siwy cf. stary, szadź (szary = podpolaty, wil. [illegible] canus [illegible] . [illegible] = χαροπός (griseus [illegible].)

[illegible] (szczebel) mało dobry na górę wprowadzi, i na ostatnim szczeblu już siedzi zasiadzi (Kl) [illegible] (scandula, gradus

= swierszczyk

Kto raz szczebiece, wszystko wymiecie (Kn 1629) [illegible] [illegible]. cf. swierkotać, świegotać

cf. [illegible], [illegible], [illegible] (cf. setka, jedwab, [illegible] [illegible], [illegible], szata, cf. sentis, [illegible] (seta), szczycić [illegible]

szczeć (ziele) szczotka panieńskie wiadro [illegible], labrum Veneris [illegible] [illegible] [illegible] 2. szczeć [illegible] biała, [illegible] [illegible] 4. szczeć [illegible] [illegible] ostromleczny [illegible] [illegible] [illegible] spina [illegible].

Wratysław, [illegible] (Szwed) swego dobrał Szczecina (16..) Idąc (Lanckorońskiego) zaś y Wuda podlaskiego) Szczecin, Parwolk, Mekelborg, Garę y wszystkie im przyległe kraje popiołem okurzyli (16..)

Szczor = szyb; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

szata: [illegible] nie godzi się chodzić w szacie [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible]. szczeć [illegible] a Szyć, cf. [illegible], cf. gacie

[illegible]; cf. [illegible] wstyd. cf. [illegible] szczupły [illegible] [illegible]. cf. [illegible] [illegible] szczęście.

cf. unguis cf. szczka; [illegible] [illegible] sigillum, stinguere [illegible] [illegible] cf. szczkać.

szczególny, [illegible], solus [illegible] (cf. [illegible] [illegible] ... [illegible]

Szczek cf. [illegible] (κυνὸς [illegible]) f. szczekać [illegible] = szczekula

cf. [illegible], [illegible] f. szczypać, gżić

cf. recantare = odszczekać f. ganić (ganaire = szczekać [illegible] [illegible] (Sanow [illegible])

[illegible] (stąd szczekać = głucho brzmieć) [illegible] (f. dzwonić), [illegible]

szczery: nie od szczyrej prawdy nie odstąpmy (Rej) cf. [illegible] (f. [illegible] = bliska) f. oszczerzać, oszczerca = szyderca; cf. szczyty, szczerb. [illegible], trzeć [illegible]

szczęście. niedostateczne szczęście powszechnie znamy na ten czas [illegible] [illegible] Boga rozdzielane mamy [illegible] nam [illegible] szczęście [illegible] [illegible] [illegible] (ib.) kto w szczęściu [illegible] [illegible] Kogo szczęście [illegible] tego [illegible], [illegible] szczęście zagadza, [illegible] [illegible] [illegible] (ib.) [illegible] [illegible] Sam [illegible] szczęśliwości [illegible] [illegible] część [illegible]
Szczęsny szczęśliwość, dar boży [illegible] dobrego powodzenia w sprawach.
[illegible] szczęście dobre, szczęśliwie [illegible] szczęśliwy [illegible] z powodzenia, [illegible]
[illegible] szczęście = [illegible] [illegible] abo [illegible] dobra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] szczenię [illegible], niż szlacheckie dzieci (ib.) [illegible] [illegible], a szlacheckie jako szczenię (ib.) f. szczek [illegible] f. skomlić. [illegible]

podszczep [illegible] = szczepione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] sudes [illegible], capio

[illegible] Ohrung f. [illegible] [illegible] [illegible] f. szczypać

[illegible] szczepa się = padanie (Schirit)
Szczepać cf. [illegible] f. naszczepiać [illegible] [illegible]

szczękać [illegible] cf. uszczknąć = ukąsić (Schrey)

Szczegó
nie;
sond
Szczek,
fere
Szczęk,
den
Szczeka
cken
Szczeka
läste
Szczeka
Bell
Szczękn
gen,
den
Szczękow
Szczelin
Ritze
Szczelno
Szczelny
nau,
Szczenię
Jung
Szczenię
fen.]
Szczenię
na,
Szczep,
fig.
Szczepa,
sche
szcze
Spal
Szczepać
Szczepić
culire
Szczepie
me.]
Szczepka
Szczepow
Szczepno
Szczepnik
schule
Szczodr

Szczególny, Szczegółowy, *adj.* Szczególnie, *adv.* [einzig, einzeln, allein, besonders, eigenthümlich.]

Szczek, *u, m.* [Bellen, Gebelle, Gebelfere.] *n.*

Szczęk, *u. m.* [Klang von Mettallen, von den Waffen.]

Szczeka, *i, f.* [Kinnlade, *f.* Kinnbacken,] *m.*

Szczekać, *nd.* 1. [bellen, *tr.* verläumden; lästern.]

Szczekacz, Szczekarz, *a, m.* [Beller; Belferer; Verläumder,] *m.*

Szczęknąć, Szczękać, *nd* 1. [dumpf klingen, hohl klingen;] zębami, [mit den Zähnen klappern.]

Szczękowy, *adj.* [Kinnladen-.]

Szczelina, *y, f.* (Szczelinka *dim.*) [Spalte Ritze,] *f.*

Szczelność, *i. f.* [Dichte, Dichtheit,] *f.*

Szczelny, *adj.* Szczelnie, *adj.* [dicht, genau, zusammenpassend.]

Szczenię, *ęcia. n.* (Szczeniętko, *dim.*) das Junge der Hunde, Wölfe.] *et.*

Szczenić się, *rec. nd.* 3. [Junge werfen.]

Szczenięcy, *adj.* von. Szczenię, Szczenna, *adj. f.* [trächtig.]

Szczep, *u. m.* [Pfropf, *m.* Pfropfreis, *n.* *fig.* Stamm,] *m.*

Szczepa, *y, f.* (Szczepka, *dim.*) Holzscheit, Brandscheit,] *n*, suchy jak szczepa, [ausgetrocknet wie ein Spahn.]

Szczepać, *nd.* 2. [Spalten, aufspalten.]

Szczepić, *nd.* 3. [pfropfen; einimpfen, oculiren; fortpflanzen.]

Szczepie, *pia, coll. n.* gepfropfte Bäume.]

Szczepka, *ob.* Szczepa.

Szczepowy, *adj.* [Pfropf-.]

Szczepność, *i, f.* [Spaltbarkeit,]

Szczepnik, *a, m.* [Pflanzgarten, *m.* Pflanzschule, *f.* Pflanzgärtner,] *m.*

Szczerb, *u, m.* Szczerba, *y, f.* [Scharte, Kerbe.] *f.*

Szczerbaty, *adj.* [schartig, voll Scharten, zahnlückig.]

Szczerbić, *nd.* 3. [Scharten bekommen, schartig machen.]

Szczerbiec, *bca, m.* [das schartige Schwert Boleslaus des Heldenmüthigen.]

Szczérk, *u, m.* [Kleines Gestein, Erdreich voll kleiner Steine.]

Szczérkać, *nd.* 1. [sprudeln, laut hervorrieseln.]

Szczerkowaty, *adj.* [voll kleiner Steine.]

Szczerość, *i, f.* [Lauterkeit, Reinheit, Unverfälschheit; Aufrichtigkeit.] *f.*

Szczery, *adj.* Szczerze, *adv.* [lauter, unverfälscht; aufrichtig.]

Szczerzyć, *nd.* 4. *z. B.* zęby, [die Zähne blecken, die Zähne zeigen.]

Szczęścić, *nd.* 3. [Glück geben, glücken lassen, Gedeyen geben.]

Szczęście, *a, n.* [Glück, Wohlergehen, Gedeyen, *n;* Glücksfall.] *m.*

Szczęśliwić, *nd.* 3. [beglücken, glücklich machen.]

Szczęśliwie, Szczęśnie, *adv.* [glücklich, auf eine glückliche Art.]

Szczęśliwiec, *wca, m.* [Glückskind, *n.* ein Glücklicher.]

Szczęśliwość, Szczęsność, *i, f.* [Glückseligkeit, *f.* Wohlergehen,] *n.*

Szczęśliwy, Szczęsny, *adj.* [glücklich, glückselig.]

Szczęsny, *nego, m. Subs,* [Felix, ein Männername.]

Szczkać, *nd.* 1. [schluchzen, Schlucken haben.]

Szczkawka, *i, f.* [Schluchzen, Schlucken,] *m.*

Szczodrość, Szczodrobliwość, *i, f.* [Mildthätigkeit, Freygebigkeit,] *f.*

Szczodry, Szczodrobliwy, *adj.* Szczodrze,

Szczodrobliwie, *adv.* mildthätig, freygebig.]

Szczodrzeniec, *ńca, m.* [Geissklee,] *m.*

Szczotka, *i, f.* (Szczoteczka, *dim.*) [Bürste. Kleiderbürste, Schuhbürste, *f.* Kehrbesen,]*m.* Flachshechel,] *f*

Szczotkasty, Szczotkowaty, *adj.* [bürstenartig, scharfborstig.]

Szczuć, *nd.* 2. [hetzen, die Hunde anhetzen, hetzend jagen.]

Szczutek, tka, *m.* [Nasenstüber,] *m.*

Szczutkować, *nd.* 2. [Nasenstüber austheilen; nasenstübern.]

Szczudło, *a, n.* [hölzernes Bein, Stelze,] *f.*

Szczupak, *a, m.* (Szczupaczek, *dim.*) [Hecht,] *m.* szczupakowy, *adj.*

Szczupleć, *nd.* 2. [dünner werden, verringern, geringer werden.]

Szczuplić, *nd.* 3. [geringer machen, verdünnen, verringern.]

Szczupłość, *i, f.* [Dünnheit, Geringheit, Wenigkeit,] *f.*

Szczupły, *adj.* Szczupło, *adv.* [dünn, nicht stark, gering, wenig.]

Szczur, *a, m.* (Szczurek, *dim.*) [Ratze,] *f.* szczurzy,] *adj.*

Szczwacz, *a, m.* [Hetzer, Anhetzer,] *m.*

Szczwalnia, *i, f.* [Hetze,] *f.*

Szczycić, *nd.* 3. [Ehre machen, beehren; się czém, [sich vomit rühmen.]

Szczygieł, *gła, m.* (Szczygiełek, *dim.*) [Stieglitz,] *m.* szczygłowy, *adj.*

Szczykać, *nd.* 1. [pflücken, Blumen pflücken, rupfen.]

Szczyny, *pl.* [Pisse, Seiche, *f.* Urin,] *m.*

Szczypać, *nd.* 2. [kneipen, kneifen; beissen, rupfen.]

Szczypawka, *i, f.* [Zangenkäfer,] *m.*

Szczypawość, *i. f.* [beissender Geschmack. Beissigkeit,] *f.*

Szczypce, *ców, pl.* [Lichtputze, Lichtscheere,] *f.*

Szczypczyki, *pl. dim.* [kleine Kneipzangen. Kneipscheeren.]

Szczypior, *u, m.* (Szczypiórek, *dim.*) [Schnittlauch,] *m.*

Szczyt, *u, m.* [Giebel, der höchste Wipfel, der höchste Punct,] *m.*

Szczytność, *i, f.* [Vorzug, *m.* Zierde, Ehre, Erhabenheit.] *f.*

Szczytny, *adj* Sczytnie, *adv.* [erhaben, hoch, vorzüglich.]

Szedzić. Szadzić, *nd.* 3. [mit Reif bedecken, bereifen.]

Szelag, *a. m.* [Schilling,] *m.* szelągowy, *adj.*

Szelążek, *żka, m.* [kleiner Schilling,] m.

Szeleścić, *nd.* 3. [rauschen, einen Geräusch machen.]

Szelest, *u, m.* [Rauschen, *n.* Geräusch,]*m.*

Szelestny, *adj.* [rauschend, Gerausch machend,]

Szelina, Selina, *y, f.* [dicker Wald, Dickigt,] *n.*

Szeliniarz, *a, m.* [Buschjäger, Waldstreicher,] *m.*

Szelma, *y, m. et f.* [Schelm, Betrüger;]*m.*

Szelmować, *nd.* 2. [einen unehrlich machen, zum Schelme machen.]

Szelmowski, *adj.* [schelmisch, spitzbübisch, niederträchtig.]

Szelmostwo, *a, n.* [Schurkerey, Niederträchtigkeit, Schelmerey,] *f.*

Szemr, *u, m.* [Murren,] *n.*

Szemrać, *nd.* 2. [brummen, murren.]

Szemracz, *a, m.* [Murrer, Brummer, der immer brummt.]

Szemranina, *y, f.* [Gemurre, Murren;] *n.*

Szeniec, *ńca, m.* [Glattholz der Töpfer,] *n.*

Szepietliwość, *i, f.* [Lispeln, Gelispele,] *n.*

Szepietliwy, *adj.* Szepietliwie, *adv.* lispelnd.]

Szeplunić, Szeplenić, *nd.* 3. [lispeln.]

Szept, *u, m.* [Flüstern, Geflüstere,] *n,*

Szeptać, *nd.* 1. [flüstern, zuflüstern, zischeln.]

[illegible] nie [illegible] się nam jeszcze jedna szkapa turinem. [illegible] [illegible] postępowała szkapa [illegible] (Hurut nazywa konia [illegible])

szermować wiarą = być heretykiem (Kl.)

Szerszki [illegible] szerzyć. [illegible] szerzyć [illegible]

szerna [illegible] pióra u wiotła
szerzyszię [illegible]

[illegible] powinien mieć [illegible] w domu dla gości [illegible] dobre [illegible] [illegible]

[illegible] kiedy twoje bydlę uczyni w czém szkodę, musisz je wydać, albo [illegible] (Kl.) [illegible] szkodę (Kl.) [illegible] czyni szkoda [illegible] szkody [illegible] szkodna [illegible] szkoda [illegible] szkoda mały [illegible] Niemiec wszkodzie [illegible] szkodzie [illegible] [illegible] ferment [illegible] [illegible] polsare.

[illegible] się

[illegible] to część w łoju (szereg: przydał przewódzcy [illegible] nadumyślowy.

Szedziwość = starość, siwość, siwizna · szedziwy = stary.

thallus [illegible] szereg, cf. szczyr.

[illegible] szczypać, szczęt stać [illegible] stać

Szczoły [illegible]

[illegible] szczyt [illegible] cf. Gallen

szczudłek [illegible] = szczypmowka cf. szczotka.

[illegible] cf. szastać, cf. szept [illegible] cf. Pfahl

Szczudło [illegible] chodzi niedołężny [illegible] sztylec.

Szczypak Szczuka zczerna albo [illegible] morska, szczupak (lucius, [illegible]) szczuka morska, wilk morski [illegible] sabillo [illegible] cf. [illegible] (szczury = szczupły) cf. szczwa [illegible] szczykać szczypać

szczepiec [illegible]

[illegible] cf. szczałbier [illegible] cf. sztyl

Szczupły = szczury

szczur [illegible] = szczurek drzewny = mysz wielki [illegible] szczupły, szczupak.

[illegible] narabiać się

[illegible] cf. szemr, szeptać, murmurare, [illegible] cf. markotać

szczycić się = [illegible] szczęścić [illegible] szczec

Susurrator, insurrator, murmurator, [illegible] szeptuny, [illegible]

Szczygieł [illegible] cf. czyż

Szczykać = szczypać [illegible] cf. uszczknąć

Szczypać cf. Knife, [illegible] cf. szczudło [illegible] szczykać [illegible] szczep [illegible] skubić zioła [illegible] szczypać kogo słowy, = szkalować [illegible] szczudłek [illegible] tykać kogo słowy = szczypać

[illegible] cf. szeptać [illegible] mówić pieściwie, w szeptać

Zła zamorzurna, [illegible] szepcą do ucha [illegible]

Szczyz leśny = barwinka; szczyz włoski = płodzenice

Szeptacz, [illegible] blaser
Szereg, [illegible] szerog
Szeregow[illegible] Reihe
Szeregow[illegible] lerist,
Szerepet[illegible]
Szermiers[illegible] plac,
Szermiers[illegible] smien
Szermierz[illegible] ger,]
Szermowa[illegible] gen,
Szeroki, [illegible] breit,
Szerokoś[illegible] Geräu[illegible]
Szerszeń,
Szerz, y,
Szerzyć, [illegible] auss[illegible]
Szerzyna, [illegible] Fläch[illegible]
Sześć, [illegible]
Sześćdzie[illegible]
Sześćdzie[illegible]
Sześćdzie[illegible] der Z[illegible]
Sześcian, [illegible] zahl,
Sześciok[illegible] kątny
Sześciora[illegible] serley
Sześcioro[illegible] an de[illegible]
Sześćset,
Sześćsetn[illegible]
Szesnaści[illegible] snasty

Szeptacz, Szeptarz, *a*, *m*. [Flüsterer, Einbläser,] *m*.
Szereg, *u*, *m*. [Reihe, *f*. Glied,] *n* szerogowy, *adj*.
Szeregować, *nd*. 2. [in Glieder stellen, in Reihen stellen.]
Szeregowiec, *wca*, *m*. [gemeiner Cavalerist,] *m*.
Szerepetka, *ob*. Szarapatka.
Szermierski, *adj*. [Fecht-, fechterisch;] plac, [Fechtboden,]
Szermierstwo, *a*, *n*. [Fechtkunst,] *f*. pismienne, [Federkrieg,] *m*.
Szermierz, *a*, *m*. [Fechter, Räufer, Schläger,] *m*.
Szermować, *nd*. 2. [fechten, herum schlagen, herumfuchteln.]
Szeroki, *adj*. [weitläuftig, nicht eng, breit, weit.]
Szerokość, *i*, *f*. [Breite, Weitläuftigkeit, Geräumigkeit,] *f*.
Szerszeń, *ob*. Sierszeń.
Szerz, *y*, *f*. [Breite,] *f*.
Szerzyć, *nd*. 4. [ausbreiten, breit machen, ausstreuen.]
Szerzyna, Szerzyzna, *y*, *f*. [Breite, breite Fläche,] *f*.
Sześć, *ciu*, *m*. [sechs, sechs an der Zahl.]
Sześćdziesiąt, [sechszig.]
Sześćdziesiątletni, *adj*. [sechszigjährig.]
Sześćdziesiąty, *adj*. [der sechzigste an der Zahl.]
Sześcian, *u*, *m*. [Cubus. Würfel, *m*. Cubiczahl,] *f*. sześcienny, *adj*.
Sześciokąt, *a*, *m*. [Sechseck,] *m*. sześciokątny. *adj*.
Sześcioraki, *adj*. Sześciorako, *adv*. [sechserley, sechsartig.]
Sześcioro, *rga*, *n*. [sechs Stück, sechs an der Zahl.]
Sześćset, sześciuset, [sechshundert,]
Sześćsetny, *adj*. [der Sechshundertste.]
Szesnaście, *nastu*. [sechszehn,] szesnasty, [der sechzehnte.]

Szeszuła, *y*, *f*. [Schale, Nusschale,] et.
Szew, *szwu*, *m*. [Nath,] *f*.
Szewc, *wca*, *m*. [Schuster, Schuhmacher,] *m*. szewcowa, *y*, *f*. [Schusterinn.]
Szewczy, Szewski, *adj*. [Schuster-,] Szewczyk, *a*, *m*. [Schustergeselle,] *m*.
Szewstwo, *a*, *n*. [Schuhmacherhandwerk,] *n*.
Szkalować, *nd*. 2. [lästern, schimpfen, schmähen.]
Szkalownik, *a*, *m*. [Schmäher, Schänder Lästerer,] *m*.
Szkapa, *y*, *f*. [elendes Pferd, Schindmähre,] *f*.
Szkaplerz, *a*, *m*. [Scapulier der Mönche,] *n*. szkaplerzowy, *adj*.
Szkarada, *y*, *f*. [etwas Abscheuliches, Abscheulichkeit,] *f*.
Szkaradnica, *y*, *f*. [abscheuliches Weibsstück,] *n*.
Szkaradność, *i*, *f*. [Hässlichkeit, Abscheulichkeit,] *f*.
Szkaradny, *adj*. Szkaradnie, *adv*. [hässlich, abscheulich, scheusslich.]
Szkaradzić, *nd*. 3. [hässlich machen, verunstalten, verunglimpfen.]
Szkarłat, Szkarłatyna, *ob*. Szarłat,
Szkatuła, *y*, *f*. (Szkatułka, *dim*.) [Chatulle, Geldschatulle,] *f*.
Szklanka, *i*, *f*, [Glas, Trinkglas,] *n*.
Szklenica, *y*, *f*. [ein grosses Trinkglass,] *n*.
Szkło, *a*, *n*, [Glass,] *n*.
Szkocya, *cyi*, *f*, [Schottland,] *n*. szkocki, *adj*.
Szkoda, *y*, *f*. [Schaden, Verlust,] *m*.
Szkodliwość, *i*, *f*. [Schädlichkeit,] *f*.
Szkodliwy, *adj*. Szkodliwie, *adv*. [schädlich, nachtheilig.]
Szkodnica, *y*, *f* [Schadenstifterinn,] *f*.
Szkodnik, *a*, *m*. [Schadenstifter,] *m*,
Szkodny, *adj*. Szkodno, *adv*. [Schaden verursachend, schädlich.]
Szkodować, *nd*. 2. [Schaden nehmen, Schaden leiden.]

Szkodzić, *nd.* 3. [Schaden thun, schaden.]
Szkodziciel, *a, m.* [Schadenstifter, Beschädiger,] *m.*
Szkoła, *y, f.* (Szkółka, *dim.*) [Schule,] *f.*
Szkolnik, *a, m.* [Schulaufseher; Schulmeister,] *m.*
Szkolny, *adj.* [Schul-, zur Schule gehörig.]
Szkorbut, *u, m.* [Scharbock,] *m.* szkorbutowy, *adj.*
Szkot, *a, m.* [Schotte, Schottländer,] *m.* szkotka, *f.* [Schottinn,] *f.*
Szkrupuł, *u, m.* [Scrupel, *n.* ein Gewicht; Scrupel, *m.* Gewissenszweifel.]
Skrupulatny, *adj.* Skrupulatnie, *adv.* [scrupulös.]
Szkrupulizować, *nd.* 2. [scrupulisiren, sich ein Gewissen machen.]
Szkudła, *y, f.* (Szkudełka, *dim.*) [Schindel, Dachschindel,] *f.*
Szkudlarz, *a, m.* [Schindler, Schindelmacher, Schindeldecker,] *m.*
Szkuta, *y, f.* [Flussschiff, Weichselschiff,] *n.*
Szkutnik, *a, m.* [Botsknecht, *m.* eine Art Bretnagel.]
Szkutny, Szkutowy, *adj.* [Schüten-, Schiffs-.]
Szla, Szleja, *i, f.* [Kummet nebst dem Pferdegeschirre,] *n.*
Szlaban, *u, m.* [Schlagbaum,] *m.* szlabanowy, *adj.*
Szlachcianka, *i, f.* [eine Adeliche, adeliche Frauensperson.]
Szlachcic, *a, m.* [Adelicher, Edelmann,] *m.*
Szlachcić, Szlachetnić, *nd.* 3. [zum Edelmann machen.]
Szlachecki, *adj.* [adelich, Adel-.]
Szlachectwo, *a, n.* [Adelstand, Adel,] *m.*
Szlachetnić, *ob.* Szlachcić.
Szlachetność, *i, f.* [Adelmuth, Geistesadel, *m.* Vortrefflichkeit,] *f.*
Szlachetny, *adj.* Szlachetnie, *adv.* [edelsinnig, edelmüthig; als Titel: wohledler.]
Szlachta, *y, coll.* [Edelleute, der gesammte Adel.]
Szlachtuz, *a, m.* [Schlachthaus,] *n.* szlachtuzowy, *adj.*
Szlad, Ślad, *u, m.* [Spur, Färthe, *f.* Fusstapfen,] *m.*
Szladować, Śladować, *nd.* 2 [nachspüren, der Spur nachgehen.]
Szladownik, Śladownik, *a, m.* [Nachspürer, Nachsetzer,] *m.*
Szlafmica, *y, f.* duchenka, [Schlafmütze,] *f.*
Szlafrok, *a, m.* [Schlafrock,] *m.* szlafrokowy, *adj.*
Szlak, *u, m.* [Schleichweg, enger Pass. *m.* Strasse, Bahn.] *f.*
Szlam, Ślam, *u, m.* [Schlamm,] *m.* szlamowy, *adj.*
Szlamować, *nd.* 2. [schlämmen, vom Schlamme reinigen.]
Szłapak, *a, m.* [Passgänger, Fussgänger,] *m.*
Szląsk, *a, m.* Szląsko, *a, n.* [Schlesien,] *n.* szląski, *adj.* [schlesisch.]
Szlaz, Ślaz, *u, m.* [Malve, *f.* Pappelkraut, *n.* Eibisch,] *m.*
Szlązak, *a, m.* [Slesier,] *m.* Szlązaczka, *i, f.* Schlesierinn,] *f.*
Szlazowy, *adj.* von Szlaz.
Szlemię, *enia, m.* [Queerbaum, *m.* Queerholz,] *n.*
Szlęzanin, *ob.* Szlązak, Szlęzanka, *ob.* Szlązaczka.
Szlifa, *y, f.* [Schleife, Epoulette,] *f.*
Szlifiernia, *i, f.* [Schleifmühle,] *f.*
Szlifierz, Ślufierz, *a, m.* [Schleifer,] *m.* szlifierski, *adj.*
Szlifować, *nd.* 2. [schleifen, scharf schleifen.]
Szloch, *u, m.* [Schluchzen, *n.* Weinen,] *n.*
Szlochać, *nd.* 1. [schluchzen, laut weinen.]

Strynske w [illegible] f. pogon

Szkocya, f. Anglia.

szkodzić [illegible] rdzu [illegible]

Kędyż Staropolskie w szlachcie animusze! (1650) cf. [illegible].
[illegible], [illegible]

szlak, cf. śliżgać cf. [illegible] Eng. slide, [illegible] f. ślad
[illegible] (kopyto) f. stup; f. śledzić (cf. [illegible])
[illegible] śląd [illegible]
[illegible] cf. solum, solea, solium [illegible]

szkolném złodziejstwem zową gęsi, kury (ukraść) Kl.

Szkorbut (scorbutus vulgo) dwojaki jest ustny jeden = gnilec [illegible] stoma cace, stepomány [illegible] osredo); drugi wnętrzny, nożny, co w nogach bywa (scelotyrbe [illegible])

[illegible]

[illegible] pwięga (pώros) mitra, mitella.

[illegible] szlaki [illegible] trudno ugo-
[illegible] cf. ślad, [illegible] f. listwa, stup
[illegible] slak [illegible]

[illegible]

[illegible] f. tło.

Szkuta, [illegible] koza = szkuta mała, [illegible] schute, [illegible]

Szkutnik [illegible] jest [illegible] pływać Kl.

[illegible] szlachty sprzymierzeniy Polski (1616) [illegible].
[illegible] Śląsko (Silesia provincia [illegible])

cf. słodki; szlaz [illegible]
f. ziele. Ślaz, malwa [illegible] 2. ślaz [illegible] hibiscum, hibiscus, [illegible]
[illegible]
[illegible] ślazowatki, leśny, wianeczny [illegible]
[illegible] polny, [illegible]

[illegible] go na onym wysokim ściemieniu [illegible]
[illegible] = [illegible] (limes) = limes f. Tag cf. liquus (= obliquus)

Szla, śla [illegible]

f. ślizgać

[illegible] f. tykać

Szlachcicy [illegible]

Szmul [illegible]

Sztyk f. szpszak cf. Spieß

Szrulec kamieniarzy, [illegible], [illegible] tablica)

szmaler f. smark

szmatka. niedaj mnich szmatek ubogich (anno [illegible]) [illegible] wierszowi (Kl) [illegible] szmata [illegible] [illegible]

[illegible] jak szmatkum [illegible]

Szpsaki = mało [illegible] [illegible], Kl.

(Sz[illegible] nie ma i sznur jest sprawiedliwemi, Kl [illegible] przez sznur), [illegible] cf. szum

szpalera = opona, obicie.

Szparak = gromowe ziele, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]

sznur [illegible] szlusarze sznurem i prętem morgi pomierzają [illegible] pomierzając (Kl), drzewo bez sznura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], jakoby pod sznura [illegible] i [illegible] (Kl [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i f. smycz

szołdra solona, wędzona (pieczona, [illegible]; callum, callus [illegible]

szopa wojenna ([illegible], vinea, [illegible] [illegible] (bróżka,

szor cf. [illegible]; szur (subjugia

szpetny = [illegible]

Szpetny, cf. spuntarnin; [illegible] spudatalicus, [illegible] = [illegible] f. sprosny. cf. szeptu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Szperunek [illegible] = zapowiedź, areszt [illegible] - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zastrat, [illegible] szperu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Szorować ([illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] cf. [illegible] [illegible]

Szczypka, [illegible] sznupka (scomma, salsum dictum, [illegible] [illegible]) cf. przymówka cf. [illegible] f. szydzić

Szorbach = szkarłat [illegible]

Szlosarz, *ob.* Slósarz. Szlufować, *ob.* Szlifować.

Szmaciany, *adj.* [Lumpen-, Fetzen-.]

Szmalcować, *nd.* 2. [mit Schmalz anmachen, schmalzen.]

Szmalec, *lca.* [Schmalz,] *m.*

Szmaragd, *u, m.* [Schmaragd,] *m.* szmaragdowy, *adj.*

Szmata, *y, f.* [Lappen, Fetzen.]

Szmelc, *u, m.* [Schmelzerkunst,] *f.*

Szmelcarz, *a, m.* [Eisenschmelzer, Erzschmelzer.]

Szmelcować, *nd.* 2 [schmelzen, umschmelzen, mit Schmelz anmachen.]

Szmelcuga, *i, f.* [Waidasche, *f.* Waidaschefabrik,] *f.*

Szmer, *u, m.* [Geräusche, Rauschen, Murmeln, *n.* Saufen,] *n.*

Szmuklerz, *a, m.* [Bortenwirker, Posamentirer,] *m.* szmuklerski, *adj.*

Sznicernia, *i, f.* [Bildschnitzerwerkstatt,] *f.*

Sznicerski, *adj.* [Bildschnitzer-, Bildhauer-.]

Sznicerstwo, *a, n.* [Bildhauerey,] *f.*

Sznicerz, *a, m.* [Bildschnitzer, Bildhauer,] *m.*

Sznur, *a, m.* [Schnur, Seile,] *f.*

Sznurkować, *nd.* 2 [mit Schnüren einfassen.]

Sznurować, *nd.* 2. [zuschnüren, zusammen schnüren.]

Sznurówka, *i, f.* [Schnürleib, *m.* Schnürleibchen,] *n.*

Sznurowy, *adj.* [Schnur-.]

Szołdra, *y, f.* [Schweinskeule, *f.* Schweinigel, Schweinhund.]

Szołtys, Sołtys, *a, m.* [Schuldheiss, Schulze, Dorfschulze,] *m.*

Szołtystwo, Sołtystwo, *a, n.* [Schulzenamt,] *n*

Szopa, *y, f.* [Schoppen,] *m.* szopny, szopowy, *adj.*

Szor, *u, m.* Szory, *pl.* [Pferdegeschirr,] *n.*

Szorować, *nd.* 4. [scheuern, rein machen.]

Szorstki, *adj.* [rauh, haarig, streifhaarig, nicht glatt.]

Szorstkość, *i, f.* [Rauheit, Unglatte,] *f.*

Szorulec, *lca, m.* [Ofenkrücke, *f.* Schürstock,] *m.*

Szostak, *a, m.* [Zahl von Sechsen, Sechser,] *m.*

Szostka, *i, f.* [Sechse in den Karten.]

Szpaczkować, *nd* 2. [wie ein Staar schwatzen.]

Szpączy, *adj.* [Staar-]

Szpada, *y, f.* (Szpadka, *i, f. dim.*) [Degen, *m.* Schwert,] *n.*

Szpadownik, *a, m.* [Schwertfeger,] *m.* szpadowniczy, *adj.*

Szpagat, *u, m.* [Bindfaden,] *m.* szpagatowy, *adj.*

Szpak, *a, m.* (Szpaczek, *czka, dim.*) [Staar,] *m.* szpakowy, *adj.*

Szpałdówka, *i, f.* [Spaltziegel,] *m.*

Szpaler, *u, m.* [Szpalera, *y, f* [Spallier,] *n.* szpalerowy, *adj.*

Szpara, *ob.* Spara.

Szparag, *u, m.* Szparaga, *i, f.* [Spargel.] *m.* szparagowy, *adj.*

Szpargał, *u, m.* [Fleck Papier, beschmutztes Papier.]

Szparno, *adv* [dicht.]

Szpat, *u, m.* [Spath, *m.* eine Steinart.]

Szpatel, *tla, m.* [Spatel, *m.* bei Wundärzten *u.* Malern.]

Szpecić, *nd.* 3. [hässlich machen, verunstalten, entstellen.]

Szperać, *nd.* 1. [grübeln, forschen, nachsuchen.]

Szperacz, *a, m.* [Spürer, Grübler, Nachforscher,] *m*

Szperka, *i, f.* [Speckgriefe, *f.* gekröschtes Stückchen Speck.]

Szpetnieć, *nd.* 2. [hässlich werden]

Szpetność, *i, f.* [Hässlichkeit.]

Szpetny, *adj.* Szpetnie, *adv.* [hässlich, garstig.]

Szpica, Szpiczasty, *ob.* Spica.
Szpichlerz, *ob.* Spichlerz. Szpikulec, *ob.* Spikulec.]
Szpital, *a, m.* [Spital, Hospital, Lazareth,] *n.* szpitalny, *adj.*
Szpona, *y, f.* [Klaue eines Raubvogels,] *f.*
Szponisty, *adj.* [mit Klauen versehen.]
Szpunt, *u, m.* [Spundloch, *n.* Zapfen des Spundlochs,] *m.*
Szranki, *pl.* Schranken. z B. Turnierschranken,] szrankowy, *adj.*
Szrot, *u. m.* (Szrocik, *a, dim.*) [Schrot, *m. fig.* na szrot wydawać. [der Gefahr aussetzen.]
Szrotować, *nd.* 2. [das Getreide grob mahlen; schroten, stückeln.]
Szrotowka, *i, f.* [Schrotflinte, Schrotbüchse,] *f.*
Szrotowy, *adj.* [Schrot-; Schiessschrot-;] mąka, [geschrotenes Mehl.]
Szruba, *y, f.* (Szrubka, *dim.*) [Schraube,] *f.*
Szrubować, *nd.* 2. [schrauben, eindrehen.]
Szrubowy, *adj.* [Schrauben-.]
Sztab, *u, m.* [Regimentsstab, Stab,] *m.* sztabowy, *adj.* [Stabs-.]
Sztachety, Sztakiety, *pl.* [Stacketen,] *pl.* sztachetowy, *adj.*
Sztafeta, *y, f.* [Staffette,] *f.* sztafetny, *adj.*
Sztandar, Standar, *u, m.* [Standarte,] *f.* sztandarowy, *adj.*
Sztandarowy, *ego, Subst* [Fähndrich bei der Reiterey.]
Sztokfisch, *ob.* Stokfisch.
Sztort, *u, m.* [grosse Basspfeife, *f.* ein Blaseinstrument.]
Sztorteista, Sztorcista, *y, m.* [Basspfeifenblaser,] *m.*
Sztuciec, *cca, m.* [Besteck, Tischbesteck, *n.* Stutzbüchse,] *f.*
Sztuczka, *i, f dim.* von Sztuka.
Sztuczność, *i, f.* [Künstlichkeit, Kunst,] *f.*
Sztuczny, *adj.* Sztucznie, *adv.* [künstlich, voll Kunst.]

Sztufada, Sztufata, *y, f.* [gedämpftes Gericht,] *n.*
Sztuka, *i, f.* (Sztuczka, *dim.*) [Stück. *n.* Kunst, Künstlichkeit, *f.* Kunstgriff,] *m.*
Sztukator, *a, m.* [Stukaturarbeiter,] *m.* sztukatorski, *adj.*
Sztukmistrz, *a, m.* [Künstler, Kunstmeister, Stückmeister,] *m.*
Sztukować, *nd.* 2. [stücken, zerstücken.]
Sztukowy, *adj.* [Stück-.]
Szturm *u, m.* [Sturm, Sturmwind, Seesturm, *m.* Stürmen,] *n.*
Szturmak, *a, m.* [Sturmhaube, Bickelhaube, *f.* Petarde,] *f.*
Szturmować, *nd.* 2. [stürmen, auf einen losstürmen.]
Szturmownik, *a, m.* [Stürmer, Bestürmer,] *m.*
Szturmowy, *adj.* [Sturm-.]
Sztych, *u, m.* [Stich, *m.* Kupferstich,] *m.* na sztych wystawić, [in Gefahr aussetzen.]
Stycharnia, *i, f.* [Werkstatt des Stechers,] *f.*
Sztycharz, *a, m.* [Stecher, Kupferstecher, Petschierstecher,] *m*
Sztychować, *nd.* 2. [stechen, z B. in Kupfer, ätzen, sticheln.]
Sztychowy, *adj.* [Stich-.]
Sztychulec, *lca, m.* [Stichleister der Schuster,] *m.*
Sztylet, *u, m.* (Sztylecik, *dim.*) [Stilett, *n.* Dolch,] *m.*
Sztywność, *i, f.* [Steifheit,] *f.*
Sztywny, *adj.* Sztywnie, *adv.* [steif, nicht biegsam, hart.]
Szuba, *y, f.* (Szubka, *dim.*) [Pelzkleid, *n.* Pelzrock.]
Szubienica, *y, f.* (Szubieniczka, *dim.*) [Galgen,] *m.*
Szubienicznik, *a, m.* [Galgenstrick, Galgendieb,] *m.*
Szubieniczny, *adj.* [Galgen-.]
Szubrawiec, *wca, m.* [Lumpenkerl, Lumpenhund,] *m.*

Szturm (w Prusach [illegible])

Sztyrya (Ulmupia, [illegible]), za czasów niemieckich i madjarsk[illegible] wojen (800–1132) przez p. Krempla (w Dodatku [illegible] 1842)

Sztuka jest [illegible] ducha w najwyższych chwilach jestestwa i go [illegible] poczęta, a nie zaś niewolnicze [illegible] naśladowanie jej z natury (Kr). – [illegible]: Tokarskie sztuki (Kl), [illegible] sztukę wielkiego na [illegible] posługach strawiłem (1607) [illegible] części

Warszawa [illegible] szturmy wytrzymała [illegible] akkord [illegible] szturm tak wielki przypuszczali [illegible] że nie tylko w murach miejskich wielkie porobiły dziury ale [illegible] między [illegible] było w sklepach [illegible] szturm wielki przypuścić (16..) [illegible] który żywo [illegible] ale ich [illegible] strzelbą wrazili (16..) [illegible] król na odwrót [illegible] szturm [illegible] (Pa. 1619)

[illegible] sztychem w piersi (Kl); za go w sztychu oszukał (Kl), Sobotnim sztychem (Fr. 1829); sztych [illegible] w sztych – sztychowanie [illegible] (listu, [illegible]) [illegible] kamienia, który [illegible]); sztych = sztychowanie [illegible] sztychem.

= [illegible]

Nie każdemu w szubie przystoi (R. 1619) [illegible]

szubienica śmierć [illegible]; Dobry człowiek nie frasuje się kiedy szubienicę widzi (1619), [illegible] na szubienicę patrzyć [illegible] do koziołka, a [illegible] do konika a potem na szubienicę (16..) [illegible] gabel, [illegible]

[illegible]

Szptachin: [illegible] na swym gruncie [illegible] na sierocym szptachin [illegible] (Kl)

Sztokholm w Szwecyi, Sztokolskie [illegible] (16..) [illegible] Sztokolmskie (5..)

Sztuka leda czego (chleba, sera, mięsa, żelaza) = [illegible] [illegible] w szpitalu [illegible] obmyślając im potrzeby [illegible] żywności i do odzieży (16..)

Szpona [illegible]

[illegible]

[illegible] = [illegible]

naumprodek
Sztaba [illegible] sztabę [illegible] sztaby = [illegible], legary [illegible] [illegible] later [illegible]

Szptachić = [illegible] = sztuka wierzec
Szporić = [illegible] naprawić
Szpotawy = [illegible] varus, varius, valgus [illegible] [illegible] sztylem
[illegible] szeroki [illegible]
Szram [illegible]
Szropa = [illegible]

Szwarn [illegible]. Того Миндовга вышла за людимаго сына Даниилова, Шварна, а сынъ его Воишелкъ принялъ православную вѣру, постригся въ монахи и отдалъ свое княжество Шварну. Устр. f. Trojden.

Szukajtam je zowią, co najowją [illegible] myślą głową (M)
Szumla (w Szumli) [illegible]
Szuhataк, [illegible] wieś [illegible]
Szujski f. Skopin.

cf. Kopać; szufla = łopata do sypania q. sypać [illegible] [illegible] Schaufel, schieben = fortschieben (cf. Schiff)

szu stfal, szorstfal (ventrale, [illegible]) [illegible]
f. szara; [illegible]
szuszfatki (titivillitium [illegible]

szuja = podły, nikczemnik, plugawiec, smród [illegible]

szukać (quaero) suchen q. [illegible] scire, sciscitari f. [illegible]
cf. ciągać [illegible] f. oszukać (circumducere)
[illegible] sciscitari, quaero, [illegible] f. ścigać [illegible]
cf. [illegible], sequor

Szum cf. tumultus f. [illegible] szumny [illegible]
szwank podejmie (Tephteo) w domu żałomny z frasunkiem (1587) [illegible], szum wody, wiatru, [illegible] cf. szemer
[illegible] f. wątleć.
szwankować na zdrowiu [illegible] (1587) Szwankowanie konia (1601) [illegible]

szumny cf. dumny (szumno stąpać = tumidos agitare [illegible]; [illegible]

szupinka na ziarnie nie obłym (gluma grani, utriculus, [illegible], vaginula, [illegible], [illegible] cf. Tupina.

Szubrawstwo, *a, n. coll.* [Lumpengesindel. Lumpenpack,] *n.*

Szufla, *i, f.* (Szufelka, *dim.*) [Schaufel,] *f.*

Szuflada, *y, f.* (Szufladka, *dim.*) [Schublade, *f.* Schubkasten,] *m.* szufladowy. *adj.*

Szuflować, *nd.* 2. [schaufeln.]

Szuja, *i, m. et f.* [Lump, Lumpenkerl, schlechter Kerl,] *m.*

Szujowaty, *adj.* Szujowato, *adv.* [zerlumpt, abgelumpt.]

Szukać, *nd.* 1. [suchen, forschen, nachsuchen.]

Szukalny, *adj.* [suchbar.]

Szuler, *a, m.* (Szulerek, *rka,*) [Spieler, Erzspieler, Hazardspieler,] *m.*

Szulernia, *i, f.* [Spielort, Spielwinkel,] *m*

Szulerstwo, *a, n.* [beständiges Spiel, Hazardspiel,] *n.* szulerski, *adj.*

Szulerować, *nd.* 2. [doppeln, spielen, einen Spieler abgeben.]

Szulerz, *a, m.* [Ofenheitzer in der Glashütte,] *m.*

Szum, *u, m.* [Sausen, Brausen, *n.* Schaum,]

Szumieć, *nd.* 2. [sausen, brausen; Schäumen, in Saus und Braus leben.]

Szumność, *i, f.* [Sausen, Brausen, sausendes Leben,] *n.*

Szumny, *adj.* Szumnie, *adv* [sausend, brausend, voll Saus.]

Szumować, *nd.* 2. [abschäumen, schäumen.]

Szumowiny, *win, pl.* [Schaum,] *m.*

Szumówka, *i, f.* [der zweite Brantwein der durch den Kolben gelassen ist.]

Szupina, *y, f.* (Szupinka, *dim.*) [Balg auf einem Samenkorne.]

Szupiniasty, *adj.* [schlaubig, voll Schelfen.]

Szurgać, Szurgotać, *nd.* 2. [mit Geräusch herumwerfen.]

Szurgot, *u, m.* [geräuschvolles Bewegen; *person:* Auswurf der Menschheit.]

Szurloch, *u, m.* [Schürloch,] *n.* szurlochowy, *adj.*

Szus, *ob.* Sus.

Szustać, *nd.* 1. [rauschen, hinrauschen, hinplatzen.]

Szuszfałki, *ków, pl.* [Fasern, Kleinigkeiten.]

Szuwara, *y, f.* zielsko, [Unkraut,] *n.*

Szwab, *a, m.* (Szwabczyk, *dim.*) [Schwabe,] *m.* szwabka, *i, f.* [Schwäbinn.]

Szwabski, *adj.* [schwäbisch; aus Schwabenland.]

Szwaczka, *i, f.* [Nähterinn, Stückerinn,] *f.*

Szwadron, *u, m.* [Schwadrone,] *f* szwadronowy, *adj*

Szwagier, *gra, m,* [Schwestermann, Schwager.]

Szwagierka, *i,* Szwagrowa, *y, f.* [Schwägerinn,] *f.*

Szwagierstwo, Szwagrostwo, *a, n.* [Schwägerschaft,] *f.* szwagrowski, *adj.*

Szwagrzyć, *nd.* 4. się, [sich verschwägern.]

Szwank, *u, m,* [Schwanken, Wanken, Straucheln, *n.* Verletzung,] *f.*

Szwankować, *nd.* 2. [schwanken; straucheln; Verlust leiden.]

Szwarc, *u, m.* [Schwärze, Schuhwichse,] *f.* szwarcowy, *adj.*

Szwarcować, *nd.* 2. [schwärzen, schwarz anmachen.]

Szwargot, *u, m.* [Plappern, Schwadronirren,] *n.*

Szwargotać, *nd.* 2. [aus einem widerlichen Tone sprechen, plappern.]

Szwajcarya, *yi, f.* Szwajcary, *pl.* Schweitz, *f.* Szwajcar, *a, m.* [Schweitzer,] *m.* Szwajcarka, *f.* [Schweitzerinn,] *f* szwajcarski, *adj.*

Szwecya, *yi. f.* [Schweden,] *n.* szwedzki, *adj.* [schwedisch.]

Szwed, *a, m.* [Schwede,] *m.* Szwedka, *i, f.* [Schwedinn,] *f.*

Szyba, *y*, *f.* [Scheibe, Glasscheibe, *f.* Schlund, *m.* Schacht,] *f.*

Szybiasty, Szybisty, *adj.* [scheibenförmig,]

Szybka, *i*, *f.* (Szybeczka, *dim.*) [kleine Glasscheibe,] *f.*

Szybki, *adj.* Szybko, *adv.* [flink, schnell,]

Szybkość, *i*, *f.* [Schnelligkeit, Geschwindigkeit,] *f.*

Szybkowy, Szybowy, *adj.* [Scheiben-;] szybikowa sól, [Scheibensalz.]

Szybkować, *nd.* 2, [schieben, hinschieben.]

Szyć, *nd.* 2. [nähen; durchdringen, durchstechen.]

Szych, *u*, *m.* [Zwitschergold, falsches Gold oder Silber,] szychowy, *adj.*

Szychciarz, *ob.* Gichciarz.

Szychta, *y*, *f.* [Schichte,] *f.* szychtowy, *adj.*

Szyderka, *i*, *f*, [Spötterinn,] *f.*

Szyderstwo, *a*, *n.* [Spötterey, *f.* Spott,] *m.* szyderski, *adj.*

Szyderz, *a.* Szyderca, *y*, *m.* [Spötter, Verhöhner,] *m.*

Szydło, *a*, *n.* [Pfriemen, *m.* Ahle,] *f.* szydłowy, *adj.*

Szydłowaty, *adj.* [pfriemenförmig, wie ein Pfriem gespitzt.]

Szydność, *i*, *f.* [Spott, *m.* Spötteley, *f.* Lächerlichkeit,] *f.*

Szydny, Szydliwy, *adj.* Szydnie, Szydliwie. *adj.* [höhnisch, spottend.]

Szydzić, *nd.* 3. [spotten, höhnen, verhöhnen.]

Szyja, *i*, *f.* (Szyjka, Szyjeczka, *dim.*) [Hals, *m.* Genick, *n.* Kehle,] *f.*

Szyjny, Szyjowy. *adj.* [Hals-.]

Szyk, *u*, *m.* [Ordnung, Reihe, Schlachtordnung,] *f.*

Szykować, *nd.* 2. [anschicken, bereiten. in Schlachtordnung stellen,] się, *rec.* [sich passen, gelingen.]

Szykowność, *i*. *f.* [Geschicklichkeit, Geschicktheit,] *f.*

Szykowny, *adj.* Szykownie, *adv.* [geschickt, passend, ordentlich.]

Szyldwach, *u*, *m.* [Schildwache;] *f.* szyldwachowy, *adj.*

Szylkret, *u*, *m.* [Schildkrötenhorn,] *n.* szylkretowy, *adj.* [Schildkröten-.]

Szyna, *y*, *f.* [Schiene, eiserne Stange, *f.* Radschiene,] *f.*

Szynal, *a*, *m.* [Schiennagel, Radnagel,] *m.* szynałowy, *adj.*

Szynk, *u*, *m.* [Schank, *m.* Schenke,] *f.*

Szynka, *i*, *f.* [Schinken,] *m.*

Szynkarka, *i*. *f.* (Szynkareczka, *dim*) [Schenkerinn; Schenkwirthinn.] *f.*

Szynkarski, *adj.* [Schenken-, Schenkwirths-.]

Szynkarstwo, *a* *n.* [Schenkwirthschaft; Schenkwesen, *n.* Schank,] *m.*

Szynkarz, *a*, *m.* [Schenke, Schenkwirth,] *m.*

Szynkiel, *kla*, *m.* [Achsenspitze.]

Szynkować, *nd.* 2. [einen Schank halten, schenken.]

Szynkownia, *i*, *f.* [Wirthshaus, *n.* Schenke,] *f.*

Szynkowny, *adj.* [Schenk-.]

Szynkwas, *u*, *m.* [Schenkfass,] *n.* szynkwasowy, *adj.*

Szynowy, *adj.* [Schienen-.]

Szynwaga. *i*, *f.* śrzodwaga, [Schrotwage. Bleywage, Setzwage,] *f.*

Szyper, *pra*, *m.* [Schiffer; Schiffspatron] *m.* szyperski. *adj.*

Szypka, Szypułka, *i*, *f.* [Stiel am Obste,] *m.*

Szypki. Szypkość, *ob.* Szybki; Szybkość

Szypleć, *nd.* 2. [langsam etwas machen, klauben, zaudern.]

Szyprować, *nd.* 2. [Schiffer seyn, schiffern.]

Szyszak, *a*, *m.* [Helm, *m.* Sturmhaube,] *f.* szyszakowy, *adj.*

ynica [illegible] w [illegible] Kosowe pole.
zymona i Judy dzień = 26 Paźdz: W dzień Symona Judy bowsię [illegible] grudy (Ps.1619)

Szys [illegible]

Szyba w oknie, (vitrea lamella, orbiculus vitreus, quadratura vitrea); 2. szyba w górze, którą się górnicy do dół puszczają [illegible]

[illegible] nandos szynwaga

[illegible] czasza cf [illegible]

noga [illegible] skyros [illegible] - szolta = [illegible] (cf [illegible] [illegible] [illegible] noga [illegible] [illegible] cf [illegible]

Szybować, [illegible]

Szyć cf. [illegible] (szczególny szypka) [illegible] cf poszyć [illegible] przeszywać = [illegible] cf [illegible] szyję stratami = trafiam stratę w kogo (figo aliquem telis) [illegible] szydło; cf [illegible] cf. szorc [illegible]

extremum axis curulis [illegible]

[illegible] = szynkowny dom.

Szyjen cf [illegible] cf. szczypka [illegible]

Szydło subula cf szabla [illegible]

libella [illegible] szyn [illegible] (a szrodwaga tantum forma [illegible])

szwać

[illegible] szydzić cf. żądzić, cf cavillari [illegible] [illegible] insultare. Nie [illegible] szyja [illegible] zadrze (Ps. 1619) [illegible] jugulum [illegible]

Szypka z pióra [illegible] szypułka [illegible] szypułka w owocu [illegible]

Szyja - [illegible] szostos. [illegible]

[illegible] ckoło [illegible]

[illegible] już dobyłem, szyszaki i ubroję (1587) [illegible] czaczka szyszak = [illegible] szyszakowaty. [illegible]

Szyk = Schrift cf [illegible] zwyczaj [illegible] Schrift [illegible] szyć, szydło

(411)

Być drew do lasa albo szyszek nie wozić do bo[illegible]

2. Szyszka = guz w ciele bolący (furunculus [illegible]), szyszka w [illegible] twardy (finis, [illegible], condyloma [illegible]); 4. szyszka miękka podługowata = [illegible].

Tabaka = zdrowiec, wrzodowe ziele, bielun [illegible] (hyoscyamus peruana, pontica, Nicotiana (tabaco [illegible])

Tafta = szata cienka.

Taić jeżeli taić [illegible] warunku, wady rzeczy którą przedający [illegible] (Kl) ([illegible] tegere, tacere [illegible]) [illegible] cf. cna

Tajec [illegible] tabor [illegible] topić, [illegible] topić [illegible] tabarem, [illegible]

Natenczas nasi wysunie się z Taboru i pod lasem stanie (15[illegible]) tabór żołnierski (carrago, [illegible]) mandra;

Taka = [illegible] baba niebędąc taka [illegible] na ulicę [illegible] (Kl)

Taca (patella, vas omne escarium) Schüssel, Teller

taczki [illegible] Schubkarren cf. tensa (a tensis [illegible] quae tenere et tangere gaudebat [illegible]) [illegible], cf. [illegible] (worek)

Szyszcza
tenza
Szyszka,
Ta, f. ob
Tabaka,
Schn
Tabaczni
czarz
Tabaczny
bacz
Tabakier
[Tab
Tabakier
dose
Tabella.
larn
Tabin,
Taff
Tablatur
Tablica,
Sch
Tablicow
Tabor,
n. V
Taboret
ohn
Taborow
Sch
Taborow
Taca,
The
Tachlow
scha
Taczać.
schi
Taczkar
Taczki,
Taczkow
Tachu

Szyszczasty, *adj.* [wie Tannen- oder Fichtenzapfen.]

Szyszka, *i, f.* [Tannzapfen, Fichtenzapfen,] *m.* szyszkowy, *adj.*

Szyjka, *ob.* Szyja.

T.

Ta, *f. ob.* Ten, ta, to.

Tabaka, *i, f.* (Tabaczka. *dim.*) [Tabak, *m.* Schnupftabak, *cf.* tytuń.

Tabacznik, *a, m.* [Tabakshändler;] tabaczarz, [starker Schnupfer,] *m.*

Tabaczny, Tabakowy, *adj.* [Tabaks-;] tabaczkowy kolor, [Tabaksfarbe.]

Tabakierka, *i, f.* (Tabakiereczka, *dim.*) [Tabaksdose,] *f.*

Tabakierowy, Tabakierkowy, *adj.* [Tabaksdosen-.]

Tabella, *i. f.* Tabelle, *f.* tabellowy, tabellarny, *adj.* [Tabellen-.]

Tabin, *u, m.* gatunek kitajki, [eine Art Taffet;] tabinowy, *adj.*

Tablatura, *y, f.* [Tablatur, *f.* Tablet;] *n.*

Tablica, *y, f.* [Tabliczka, *i, dim.*) [Tafel; Schreibtafel; Tabelle.] *f.*

Tablicowy, Tabliczny, *adj.* [Tafel-.]

Tabor, *u. m.* (Taborek, *dim.*) [Feldlager, *n.* Wagenburg. *f.* Hürde,] *f.*

Taboret, *u, m.* (Taborecik, *dim.*) [Stuhl ohne Lehne, *u.* Rücken.]

Taborować, *nd.* 2. [ein Lager aufschlagen, Schäferhürden aufstellen.]

Taborowy, *adj.* [Wagenburg-, Lager-.]

Taca, *y, f.* (Tacka, *dim.*) [Kaffeebret, Theebret,] *n.*

Tachłować, *nd.* 2. [verschachern, vertauschen.]

Taczać, *freq. ob.* Toczyć, [wälzen, fortschieben,] się, [sich wälzen; taumeln.]

Taczkarz, *a, m.* [Schubkarrenschieber,] *m.*

Taczki, *pl.* [Schubkarren,] *m.*

Taczkowy, *adj.* [Schubkarren-.]

Tafla, *i, f.* (Tafelka, *dim.*) [Glastafel, viereckige Tafel, *f.* Tischaufsatz,] *m.*

Tafelnik, *a, m.* [Tafelstrecker, in der Glashütte,] *m.*

Taflować, *nd.* 2. [täfeln, austäfeln.]

Taflowanie, *a. n.* [Tafeln, *n*; Täfelung, *f.* Tafelwerk,] *n.*

Taflowy, *adj.* [Glastafel-, Tafel-.]

Tafta, *y, f.* [Taffet,] *m.* taftowy, *adj.*

Taftaj, *aja, m.* [Köcherdecke, Decke über die Pfeile.]

Taić, *nd.* 3. [verhehlen, geheim halten, verbergen,] się, [mit etwas geheim thun, sich versteckt halten.]

Tajeć, *nd.* 2. [thauen, aufthauen, zerfliessen.]

Tajemnica, *y, f.* [Geheimniss, *n.* etwas Geheimes,] *n.*

Tajemniczy, *adj.* [geheimnissvoll.]

Tajemnik, *a, m.* [geheimer Ort, Schlupfwinkel,] *m.*

Tajemność, *i, f.* [Heimlichkeit, *f.* Stille, Ruhe,] *f.*

Tajemny, *adj.* Tajemnie, *adv.* [geheim, heimlich, verborgen, verschwiegen.]

Taistra, Tajstra, *y, f.* [Tornister, Schnappsack, *m.*

Tak, Tako, *adv.* [so, auf diese Art; ja,] taki, takowy. [solcher.]

Taksa, Taxa, *y, f.* [Taxe,] *f.* taxowy,] *adj.*

Taksator, *a, m.* Taxator, [Taxirer,] *m.* taksatorski, *adj.*

Taksować, Taxować, *nd.* 2. [taxiren, den Preiss bestimmen.]

Takt. *u*, *m*. [Tact, in der Musik; Gewandheit.] *f*. taktowy, *adj*.

Taktyka, *i*, *f*. [Tactik,] *f*. taktyczny, *adj*

Talar, *a*, *m*. [Thaler,] *m*. talarowy, *adj*.

Talarek, *rka*, *dim*. von Talar; krajać w talarki, [in runde Scheiben schneiden.]

Talent *u*, *m*, [Talent,[*n*. talentowy, *adj*.

Talentować. *nd*. 2. [mit Talenten, Fähigkeiten begaben.]

Talerz, *a*. *m*. (Talerzyk, *dim*) [Teller, *m*. Scheibe,] *f*. talerzowy, *adj*.

Talia, *ii*, *f*. (Talijka, *dim*.) [Taille, *f*. Wuchs, *m* Spiel Karten.]

Talka, *i*, *f*. pasmo nici lub jedwabiu, [Docke Seide oder Garn,] *f*.

Talmud, *a*, *m*. [Talmud,] *m*. talmudowy, *adj*

Talmudzista, *y*, *m*. [Talmudist,] *m*.

Tam, *adv*. [dort, da; dort hin;] ni tam ni sam, [weder vorwärts, noch rückwärts.]

Tama, *y*, *f*. [Damm, *m*. Verdammung, Fluthslenge.] *f*.

Tambor, *a*, *m*. [Taboret, Tambour worauf gestickt wird] *cf*. Dobosz.

Tameczny. Tamtejszy, *adj*. [dortig. dasig, der dasige.]

Tamiza, *y*. *f*. [Themse bei London,] *f*.

Tamować, *nd*. 2. [dämmen; hemmen, im Laufen aufhalten.]

Tamowy, *adj*. [Damm-.]

Tamtędy, *adv*. [dort durch, durch jenen Ort.]

Tamten, Tamta, Tamto, [der dort, die dort, das dort.]

Tamtejszy, *ob*- Tameczny.

Tan, *u*, *m*. dąb garbarski, [Lohe,] *f*. *ob*. Taniec.

Tancerz, *a*, *m*. [Tänzer; Tanzmeister;] *m*. tancerka, *f*. [Tänzerinn,] *f*.

Tancmistrz, *a*, *m*. [Tanzmeister, Tanzlehrer,] *m*.

Tańcować, *nd*. 2. Tańczyć, *nd*. 4. [tanzen.]

Tandeciarz, *a*, *m*. [Trödler,] *m*. tandeciarka, *i*, *f*. [Trödlerinn,] *f*.

Tandeta, *y*, *f*. [Trödel, Trödelmarkt, *m*. Tändlerey,] *f*. tandetny, *adj*.

Tanecznica, *y*, *f*. [leidenschaftliche Tänzerinn,] *f*.

Tanecznik, *a*, *m*. [Tänzer, leidenschaftlicher Tänzer,] *m*.

Taneczny, Tańcowy. *adj*. [Tanz- Tänzer .]

Tani, *adj*. Tanio, *adv*. [wohlfeil, nicht theuer, gering.]

Taniec, *ńca*, *m*. [Tanz,] *m*. marsowy, [Kriegstanz, *m*, Treffen,] *n*.

Tanieć, *nd*. 2. [wohlfeiler werden; geringer werden.]

Taniość, Tanność, *i*, *f*. [Wohlfeilheit.] *f*.

Taraban, *u*, *m*. [Trommel, Heerpauke;] *f*.

Tarabańczyk, *ob*. Dobosz.

Tarabanić, *nd*. 3. [trommeln, die Heerpaucke schlagen.]

Taradajka, *i*, *f*. [eine shlechte Kalesche, Landare, *f*. *ob*. telega.

Taran, *u*, m. [Mauerbrecher, Sturmbock, m. *tr*. Ungewitter,] *n*.

Tarant, *a*, m. [Apfelschimmel,] m. tarantowy, *adj*.

Tarantowacizna, *y*, *f*. [schwarz gesprenkelte Farbe, Tigerfarbe,] *f*.

Tarantula; *ob*. Krzeczek.

Tarapata, *y*, *f*. [Lärm, *m*. *tr*. Verlegenheit,] *f*.

Taras, *u*, m. [Erdwall, m. Bastey, *f*. Gefängniss, *n*. Kerker,] m.

Tarasować, *nd*. 2. [verrammeln, fest zumachen; ins Gefängniss setzen.]

Tarasowy, *adj*. von Taras. *Subst*. [Kerkermeister,] m.

Tarcica. *y*, *f*. (Tarciczka, *dim*.) [Bret, *n*. Diele.] *f*. tarcicowy, *adj*.

Tarcza, *y*, *f*. [Schild, *n*. *fig*. Schutz und Schirm.]

Tarczan, Tapczan, *a*, m. [Schlafbret, *n* Schlafbank,] *f*.

...neborg. ...s chorągwi ruskich ... w bitwie [illegible] Jagiełłą 15 Lipca 1410 przez Polaków zwycię... [illegible]

Tarnowskie góry [illegible]

Tamerlan Cesarz Tatarów, z którym Witowt zawrzeć miał pokój 1399.

... [illegible]

Talar (vulg. [illegible] ...) [illegible]

...li też uczynią z prządki tanecznice (= [illegible])
...necznica [illegible], 2, = miejsce tańcowania [illegible]

...[illegible], jedna jako w tangu (...1809); cf. [illegible] cienki
...[illegible]

Talerz [illegible] Talarioj [illegible]
[illegible]

...tanca dwakonica (... 1819) [illegible]
[illegible]
[illegible] tęża.
[illegible]

Tama [illegible], moles, pulvinus, agger

...[illegible] baran u [illegible] (trabs ferro caput ...), arietum more [illegible], aries, equus [illegible] f. [illegible]

...owaty koń, pomellatus equus, [illegible], poma diversi coloris; ...[illegible] jabłkowaty [illegible]

tarapata, [illegible] w dekoż chata. [illegible]

[illegible] W [illegible] Tarasz [illegible] Kłoda, więzienie [illegible]

...[illegible], claudo [illegible], rehngulis

...[illegible] taranu [illegible], carcerarius [illegible]

...m, omis serrando factus, Taras, [illegible] f. [illegible]

...reza, tartak, turcz, tracina [illegible] ...tra [illegible], sarina
[illegible] longum.
...[illegible] cf. [illegible] tergum, [illegible]
[illegible]

Tattwito byty książe litewski 1382

Tarragona: w 1776 Jaymes Castayls robi [illegible] do głównej facyaty Kościoła Tarragony.

Tarnów Mazowiecki = Toruń.

Tarnowice, w Tarnowcze f. Herburth: Johannes Herbort de Fulstin et in Tarnowicer (1675)

Tasma (zona ex lana texta, liciuma, linium) f. Tasz

Targ cf. drzyca, drogacie

[illegible] baba na targ, a targ o tym nie wie (Sz. 1579). Krakowskiem [illegible] [illegible] (ib) [illegible] na targ [illegible] (1601) [illegible] targ [illegible] (ib), [illegible] [illegible]

Targać (= laceraro capillos [illegible] aliquem [illegible]) t. kogo za suknią (trahe [illegible] vestem [illegible]) cf. szarpać, t. [illegible] targać się [illegible] [illegible] na kogo;

Targać [illegible] targać się [illegible] (155[illegible]) [illegible] (1557) [illegible] cf. zatargać (obtrectatio) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], tarchać turbare f. zattarchany; rozttargać - distrahere, divergere f. rozszarpać; [illegible]

Tasz (radwarum, taberna institorum velij [illegible] [illegible]. cf. tasma rzémie f. ciągać

Taszka (crumena muliebris Täschchen [illegible]) [illegible]?

taszka (f. tasak) [illegible] = pubilli gladii majoris tegmen capulo apud gladium

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] trapelum

Tatarka (i. gryka) = gryka, pohańka, poganka, [illegible] (fagopyrum, ocymum, erysimum, [illegible] frumenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] f. [illegible]

Tatarzyn chwytał ludzi po wsiach jak zwierzęta na łowie pędził wolne tłumy na jarzma, do kajdanów, do wieczny niewoli [illegible] [illegible] [illegible] do roli [illegible] [illegible] [illegible] sama końmi [illegible] [illegible] Chama [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], Tartari, sarmata

Tatry: altissima juga montis Carpati Tatros vocat [illegible] f. Krępak

Tarnie a głóg (Kl.); cf. (drzewo) [illegible] tarzć

Tarń, tarnkowe drzewko, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na którym [illegible].

Tarnać [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Tarczenny, Tarczowy, *adj.* [Schild- Tartschen-.]

Tarcznik, Tarczownik, *a*, m. [Schildträger; Schildmacher,] m.

Targ, *u*, m. [Markt, Markttag; Marktplatz, m. Handeln.] n.

Targać, *nd* 1. [zupfen, zaufen, hin und her ziehen, reissen.]

Targacz, *a*, *m.* [Zaufer, Rupfer, Reisser,] *m.*

Targanina, *y*, *f.* [Geraufe, *n.* Reisserey,] *f.*

Targować, *nd.* 2. [etwas handeln, behandeln, Handel treiben.]

Targowe, *ego*, *n.* [Standgeld, Marktgeld, *n.* Marktsteuer,] *f.*

Targowisko, *a*, *n.* [Marktplatz,] *m*

Targowy, *adj.* [Markt-, Wochenmarkt-,] dozorca, [Marktmeister,] *m.*

Tarka, *i*, *f.* Tarło, *a*, *n.* [Reibeisen, *n.* Feile, Raspel,] *f.* tarkowy, *adj.*

Tarlica, *y*, *f.* [Flachsbreche,] *f.*

Tarło, *a*, *n.* [Fischleiche, Leichzeit,] *f.*

Tarmosić się, *rec. nd.* 2. [sich herum zerren, herum raufen.]

Tarń, *i*, Tarnina, *y*, *f.* Tarnie, *n. coll.* [Dorn, *m.* Dornen, Schlehenstaude, *f.* Weissdorn,] *m.* tarniowy, *adj.*

Tarnko, *i*, *f.* [Schlehe,] *f.*

Tarnisko, *a*, *n.* [Dornenplatz,] *m.* Dornenhecke,] *f.*

Tartak, *a*, *m.* [Schneidemühle, Sägenmühle,] *f.*

Tartana, *y*, *f.* [Tartane, *f.* eine Art kleiner Schiffe.]

Tartar, Tartarog, *u*, *m.* [Schildkrot,] tartarogowy, *adj.* [Schildpart-.]

Tartas, *u*, *m.* [Lärmen, Gelärme, Getöse,]

Tarzać się, *rec. nd.* 1. [sich herum wälzen.]

Tasiemiec, *mca*, *m.* [Bandwurm,] *m.* tasiemcowy, *adj.*

Taśma, *y*, *f.* Tasiemka, *i*, *dim.* [Band, *n.* Gürtel,] *m.*

Taśmowy, Tasiemkowy, *adj.* [Band-, Bänder-,]

Taśmiarstwo, Tasiemkarstwo, *a*, *n.* [Bandmacherey,] *f.*

Taśmiarz, Tasiemkarz, *a*. *m.* [Bandmacher,] *m.*

Tasować, *nd.* 2. [die Karten mischen.]

Tasz, *u*, *m.* Tasza, *y*, *f.* [Kramerbude, *f.* Kramerzelt,] *n.*

Taszka, *i*, *f.* [Beutel, Geldbeutel,] *m.*

Tata, *y*, *m.* (Tatka, Tatunio, *dim.*) [Papa, Vaterchen.]

Tatar, Tatarzyn, *a*, *m.* [Tartar,] *m.*

Tatarak, *a*, *m.* [Kalmus,] *m.* tatarakowy, *adj.*

Tatarczanka, *i*, *f.* [Heidekornstroh,] *n*

Tatarczany, *adj.* [von Heidenkorn.]

Tatarczyzna, Tatarszczyzna, *y*, *f.* [das Tatarische.]

Tatarka, *i*. *f.* [Buchweitzen, *m.* Heidekorn *n. pers.* Tatarinn,] *f.*

Tatarski, *adj.* [tatarisch.]

Tatarya, *yi*, *f.* Tatary, *pl.* [Tatarey,] *f.*

Tatarzyn, *ob.* Tatar.

Tatry, *trów*, *pl.* [Karpathen, das Karpatische Gebirge, hohe Berge.]

Tatuś, *sia*, *dim.* von Tata, [auch ein altes Männchen.]

Tatusieć, *nd.* 2. [alt werden, zum alter Vater werden.]

Tatuśkowaty, *adj.* [wie ein alter Vater, altvätterisch.]

Tauryka, *i*, *f.* [Krimm,] *f.* taurycki, *adj.*

Tajnia, *i*, *f.* [Verborgenheit, Heimlichkeit *f.* Geheimniss,] *n.*

Tajnik, *a*, *m.* [geheimer Ort, Schlupfwinkel,] *m.*

Tajność, *i*, *f.* [Heimlichkeit,] *f.*

Tajny, *adj*, Tajnie, *adv.* [geheim, verborgen,] konsyliarz tajny, [Geheimer Rath.]

Tchawica, *y*, *f.* [Luftröhre,] *f.*

Tchnąć, *nd.* 2. [athmen, Atnem hohlen, hauchen, einhauchen.]
Tchórz, *a, m.* [Jltis, *m.* tr. ein feigherziger furchtsamer Mensch.]
Tchórzostwo, *a, n.* [Feigherzigkeit, Verzagtheit,] *f.*
Tchórzyć, *nd.* 4. [den Muth verlieren, feigherzig seyn.]
Teatr, *u, m.* [Theater,] n. teatralny, teatrowy, *adj.* [Theater-.]
Tebienki, Tabinki, *pl.* [rothes Leder als Zierath am Satel.]
Tęchlina, *ob,* Stęchlina.]
Tęchnieć, *nd.* [mucheln, muchelig werden, sich setzen, fallen.]
Tęcza, *y, f.* Regenbogen,] *m.* tęczy, tęczowy, *adj.*
Tedy, *conj.* [alsdann, damals, dann, zu der Zeit.]
Tędy, *adv.* [hier durch, durch diesen Weg.]
Tęgi, *adj.* Tęgo, *adv.* [steif, fest, stark, tüchtig.]
Tegodniowy, Tegodzienny, *adj.* [denselben Tag angehend.]
Tęgokrusz, *u, m.* [stähldichtes Erz,] *n.*
Tegoroczny, *adj.* Tegorocznie, *adv.* [diesjährig.]
Tęgość, *i, f.* [Festigkeit, Tüchtigkeit, Strenge,] *f.*
Teka, *i, f.* [Mappe, Papirmappe, Decke,] *f.*
Tektura, *y, f.* [Pappendeckel, *m.* Pappe.] *f.* tektórowy, *adj.*
Telega, *i, f.* [Bauerwagen,] *m.*
Temblak, *u,* m. [Degenriemen, Säbbelriemen,] *m.*
Temperować, *nd.* 3. pióra; [Feder schneiden.]
Templarz, Templaryusz, *a, m.* [Tempelherr, *m.* templarski, *adj.*
Ten, ta, to, [der die, das, dieser, diese, dieses.]

Tenor, *u, m.* Tenor, *m.* [Tenorstimme, *f.* tenorowy, *adj.*
Tentować, *nd.* 2. [versuchen, probiren; etwas unternehmen.]
Tenuta, *y, f.* [Starostey ohne Gerichtsbarkeit,] *f.*
Teolog, *a, m.* [Theolog,] *m.*
Teologia, *i, f.* [Theologie, Gottesgelehrheit,] *f.* teologiczny, *adj.*
Teorban, *u, m.* [Theorbe, *f.* eine Art Laute.]
Teorya, *yi, f.* [Theorie.] *f.* teoryczny, *adj.* teorycznie, *adv.* [theoretisch.]
Tępać, Tapać, *nd.* 2. [mit dem Fusse stampfen, tappen.]
Tępić, *nd.* 3. [stumpfen, stumpf machen, vernichten, ausrotten.]
Tępieć, *nd.* 2. [stumpf werden.]
Tępość, *i, f.* [Stumpfheit, Abgestumpfheit.] *f.*
Tępy, *adj.* Tępo, *adv.* [stumpf, abgestumpft, Stumpfköpfig.]
Teraz, *adv. temp.* [jetzt, gegenwärtig,] na teraz [für dieses Mal.]
Teraźniejszość, *i, f.* [Gegenwart, Gegenwärtigkeit.] *f*
Teraźnieyszy, *adj.* [gegenwärtig, jetzig.]
Tercelet, *u, m,* [Tercienflöte in der Orgel,] *f.*
Tercya, *yi, f.* [Terzie in der Geistlichen Andacht, Tercie in der Musik,] *f.*
Tercyana, *y, f.* [das dreitägige Fieber,] *n.*
Tercyarz, *a, m.* [Terciarius in den Franciscaner Klöstern der die dritte Regel, des *h.* Franciscus bekennt.]
Terlagi, *gów, pl.* [Schubkarren, *m.* in den Eisenwerken.]
Terlica, *y, f.* [Sattelholz, *n.* der hölzerne Sattel.]
Terlikać, *nd.* 2. [trillernd singen, spielen]
Termin, *u, m.* [Gränze, vorgesetztes Ziel,

mme, f.
robiren;
erichts-
sgelehr-
eine Art
ny, adj.
Fusse
hachen,
stumpf-
tumpft,
tig,] na
Gegen-
tzig.]
ler Or-
tlichen
Fie-
den
drit-
be-
in den
hölzer-
bielen]
s Ziel,

e in Obarbiel. Przedielis; [illegible] Trongo [illegible]
kapuli (Dominik, grekiem mianowany) był uczniem
[illegible] i pracował w r. 1577 w Toledzie, gdzie umarł 1625
Doryk burgraf Altenburski, W. mistrz zakonu Niemeck.
(1337) f. Dietrich.

[illegible] sonus modulatus, virili voci respondens)
f. vocis tenuitas acutissima tenuitas)

tąpnąć, tętnić, deptać (nogami), tupać, tęskać [illegible] ciąć (topor
pam, tąpam, tupam (tundere, pede terram)) f. tent tentent, dzwon.
[illegible] ciemny, ciema, f. potępić, f. studzić [illegible], [illegible] stępa f. [illegible]
ciąć (rotundere murrowa [illegible] rotundus [illegible] rota) obtundo
[illegible] z. niszczyć wytępić
[illegible] oculorum habens.
[illegible], gnuśstwo [illegible] wzgardzie przywodzące [illegible]
torpor, tarditas (/ ocępieć;
[illegible] tępy wzrokiem)

[illegible]

tartura

[illegible] być [illegible], zecrzizw
[illegible] naznaczony termin w trzy niedziele do postanowienia onego przed
[illegible] / pomknąć
[illegible] szkolny [illegible]

Tęczyński f. Ossolińskie
Temerec, poseł króla węgierskiego kawaler Temerec
do W. Mistrza 1377.
Teksański Kongres n. Tęgub
Tenia f. Piasecyński
Tempir Dampetee

tchnąć tchnienie, [illegible]

tchórzyć = bać się [illegible]

Tętnąć f. [illegible]

Tęcza [illegible] Tanze [illegible] ciągać, tężyć [illegible], [illegible] pdąć, [illegible] tanicz [illegible].

Tęgi 1. = nie miękki zbytnie, nie rozlazły (solidus, tenax, [illegible]); 2 = krzepki, trudny do rozerwania (tenax, [illegible]) f. mocny, napięty; tęgo [illegible] [illegible] intente

Temporować piórko (attemperare

Tłumacz (Towmacz, Tlobmark) [illegible] in Galizien
Tissa Fl. Theiss in Ungarn, od. Tisa.
Tiaczów, gd. Ciaczow, a, = Tecsö in Ungarn [illegible] Tisa; mieszkańcy Tiaczowa są po większej części Rusini.
Timur: wojna Witowta i Tatarów pod Timurem i Toktamyszem 1397.

Tetys wielorodna Bogini wodna (Kły[illegible] z Tetydzie).
Tesalia kr. [illegible] (gf. 1852): ludność stano[illegible] Włosi, Bołgarowie, Turcy, Grecy.
Tettingen (Werner v. T.) marszałek [illegible]
Ternawa N. in Ungarn

Maść [illegible] texere [illegible] sukno [illegible] [illegible]
[illegible] telum, sagitta [illegible] τόξον [illegible]
[illegible] sagmatarius, sagmarius equus [illegible] somaro [illegible]
tkacz [illegible] natykał [illegible]
tkam = [illegible], tkę krosna = [illegible]

Terpentynowe drzewo = terebinth [illegible]

tkanica tkanka Gaube

tknąć [illegible] taka [illegible]
[illegible] tęskni de [illegible] tęskne [illegible]
tęsknię sobie [illegible] = tęskno mi co [illegible] (tedeh);
tęsknię po kim = tęgę.
Tęsknica, tęsknność, tęga (tedium, odium [illegible])

[illegible] odium, ὀδύς. Tęskny [illegible] myzá, tęga (myzou = tęgi)
[illegible] drewno [illegible]

Tucha milczenie go [illegible]

[illegible]

Tłuc [illegible] tolutim (kłusem), tolutilis, tolutarius, kłusak [illegible] salire, salt [illegible]

Tetwa, syn Popielowy przybył do ziemi Czeskiej, ale to syn Popiela czecha

(tedium), [illegible]
Test [illegible]

Zeitte[illegible]
sche,]
Terminaln[illegible]
Terminaln[illegible]
gerecl[illegible]
Terminow[illegible]
hen, i[illegible]
Terminow[illegible]
Terpenty[illegible]
tynow[illegible]
Tertes, o[illegible]
Tesak,
Hackı[illegible]
Teść, cla[illegible]
envate[illegible]
Teścia, l. T[illegible]
Teśc owy,
vaters[illegible]
Tęsknić, n[illegible]
keit l[illegible]
nem s[illegible]
Tęskność,
Angst[illegible]
Tęskny, a[illegible]
ängstl[illegible]
Testamen[illegible]
stamer[illegible]
Testament[illegible]
stirer,
Testament[illegible]
Teszarz,
ler.] n[illegible]
Tętent, u,
Stamp[illegible]
Tętnić, nd[illegible]
stamp[illegible]
Tetryczno[illegible]
Tetryczny[illegible]
risch.
Tetryk, a,
Też, conj.
Tzeć, nd.
Tężyć, nd[illegible]
fest n[illegible]

Zeittermin, *m.* Lehrzeit der Lehrbursche,] *f.*
Terminalność, *i, f.* [stricte Terminologie.] *f*
Terminalny, *adj.* Terminalnie, *adv.* [schulgerecht, nach Rechtsformen.]
Terminować. *nd*; 2. [die Lehrjahre ausstehen, in der Lehre seyn.]
Terminowy, *adj.* [Termin-.]
Terpentyna, *y, f.* [Terpentin,] *m.* terpentynowy, *adj.*
Tertes, *ob.* Tartas. Tertufle. *ob.* Trufle.
Tesak, Tasak, *a, m.* [Küchenmesser, Hackmesser,] *n.*
Teść, *cia, m.* [Schwiegervater, der Frauenvater,] *m.*
Teścia, *i.* Teściowa, *y. f.* [Schwiegermutter] *f.*
Teściowy, Teściowski, *adj.* [Schwiegervaters-.]
Tęsknić, *nd.* 3. [beklommen seyn. Bangigkeit haben;] po kim, [sich nach einem sehnen, trauern.]
Tęskność, *i,* Tęsknota, *y, f.* [Bangigkeit, Angst, lange Weile,] *f.*
Tęskny, *adj.* Tęskno, *adv.* [beklommen, ängstlich, voll Sehnsucht.]
Testament, *u, m.* [der letze Wille, Testament,] *n.*
Testamentarz, Testamentnik, *a, m.* [Testirer, Testamentirer,] *m.*
Testamentowy, *adj.* [Testaments-.]
Teszarz, Tesarz, *a, m.* stolarz, [Tischler.] *m.*
Tętent, *u, m.* [Trampeln mit den Füssen Stampfen,] *n.*
Tętnić, *nd.* 3. [mit den Füssen trampeln. stampfen,]
Tetryczność, *i, f.* [Sauerköpfigkeit;] *f.*
Tetryczny, *adj.* Tetrycznie, *adv.* [mürrisch, finster, sauerköpfig.]
Tetryk, *a, m.* [Sauerkopf, Murrkopf,] *m.*
Też, *conj.* [auch, folglich, auch gar.]
Tężeć, *nd.* 2. [steil werden.]
Tężyć, *nd.* 4. [steif machen, hart und fest machen.]

Tężyzna, *y, f.* [etwas Steifes, Starkes, Tüchtiges.]
Tfe! Tfu! *interj.* [pfuy!]
Tkać, *nd.* 1. [stopfen, pfropfen, hineinstecken, weben. wirken.]
Tkacki, Tkaczy, *adj.* [Weber-.]
Tkacz, *a, m.* [Weber, Leinwandweber,] *m.* tkaczka, [Weberinn,] *f.*
Tkaczownia, Tkalnia, *i, f.* [Weberwerkstatt.] *f.*
Tkactwo, Tkactwo, *a, n.* [Weberhandwerk, *n.* Weberey,] *f.*
Tkanina, *y,* Tkanka, *i, f.* [Gewebe, gewebtes Zeug, *n.* Haube,] *f.*
Tkliwość, *i, f.* [Empfindsamkeit, Rührung,] *f.*
Tkliwy, *adj.* Tkliwie, *adv.* [empfindsam, rührend.]
Tknąć, *nd.* 2. [rühren, berühren, anrühren; treffen.]
Tkwić, *nd.* 3. [stecken bleiben,] *fig.* w pamięci, [im Gedächtnisse bleiben;] w oczach, [vor Augen schweben.]
Tleć, *nd.* 3. [glimmen, brennen.]
Tło, *nd.* 3. [Boden, Grund,] *m. cf.* Dno.
Tłoczek, *czka, m.* [kleiner Stössel, Stampfer.]
Tłocznia, *i, f.* [Presse, Druckerpresse, *f. ob.* Drukarnia.]
Tłoczny, *adj.* Tłoczno, *adv.* [pressend, drückend.]
Tłoczyć, *nd.* 4. [drücken, drängen, pressen.] wino [den Wein keltern.]
Tłoczyciel, *a, m.* [Drücker, Presser,] *m.*
Tłok, *u, m.* [Drücken, *n.* Gedränge,] *n.*
Tłoka, *i, f.* [eine Art Frohndienste, Zusammenrottirung,] *f.*
Tłokarnia, *i, f.* [Presse, Oelpresse, *f.* Weinkelter.]
Tłokarz, *a, m.* [Presser, Kelterer,] *m.*
Tłómacz, Tłómaczyć, *ob.* Tłumacz. Tłumaczyć.]
Tłómok, *ob.* Tłumok.
Tłuc, *nd.* 2. [stark schlagen, stampfen, stossen; entzwei schlagen, zerschla-

gen;] się; [poltern; sich herum tummeln.]

Tłucza, *y*, Tłuka, *i. f.* [Brey, *m.* zusammengestampftes Futter,] *m.*

Tłuczek, *czka, m.* [Kleiner Stössel, kleine Keule, Hammer,] *m*

Tłuczka, *i. f.* [Stampfe. *f.* Pochhammer,] *m.*

Tłuk, *a, m.* [Stampfer, *m.* Herumtreiber, Herumstreicherinn.] *f.*

Tłum, *u. m.* [grosser Haufen, *m.* Menge,] *f.* tłumny, *adj.*

Tłumacz, *a, m,* [Dollmetscher, Uebersetzer, Erklärer,] *m.*

Tłumaczenie, *a, n.* [Uebersetzung, Erklärung, Verantwortung,] *f.*

Tłumaczyć, *nd.* 4. [uebersetzen, verdolmetschen; erklären, deuten;] się komu z czego, [sich worüber erklären, Rechenschaft geben.]

Tłumić, *nd.* 3. [dämpfen, ersticken, niederdrücken.]

Tłumiciel, *a, m.* [Niederdrücker, Dämpfer, Ersticker,] *m.*

Tłumliwy, Tłumny, *adj.* [zahlreich, gedrängvoll.]

Tłumok, *a, m.* (Tłumoczek, *dim.*) [Bettsack, *m.* Ränzel; Gepäcke,] *n.*

Tłuścić, *nd.* 3. [fett anmachen, mit Fett beschmieren.]

Tłuściciel, *a, m.* [Fettmacher,] *m.*

Tłuścieć, Tłustnieć, *nd.* 2. [fett werden, dick werden.]

Tłusto, *adv.* [fett, reichlich; *mor.* schmutzig.]

Tłustoch, *a, m.* [Fettesser, Dickbauch, *m.* tłustocha, *f.*

Tłustość, *i, f.* [Fett, *n.* [Fettigkeit, Fette,] *f.*

Tłusty, *adj.* [fett; reichlich, einträglich, dick; *mor.* schmutzig.]

Tłuszcz, *u, m.* [Fett,] *n.*

Tłuszcza, *y, f.* [grosser Haufen Volks.]

To, *ob.* Ten, ta, to.

Toaleta, *y, f.* [Toilette, *f.* daz Ankleiden.]

Tobołа; *i, f.* (Tobołka, *dim.*) [Tornister, Hirtentasche, Reisetasche,] *f.* tobołk ziele, [Blutkraut, Täschelkraut,] *n.*

Toczarnia, *i, f.* szlifiernia, [Schleifmühle,] *f.*

Toczek, *czka, m.* [runde Scheibe, *f.* runder flacher Weiberhut,] *m.*

Toczkiem, *adv.* [in die Runde bewegt kugelnd, wälzend.]

Toczność, *i, f.* [Beweglichkeit, Wälzbarkeit,] *f.*

Toczny, *adj.* [leicht zu wälzen, wälzbar.]

Toczyć, *nd.* 4. [wälzen, fortwälzen, kollern, drechseln,] mowę [eine Unterredung führen.] woynę, [Krieg führen,] łzy, [Thränen vergiessen.] sprawę, [verhandeln, unterhandeln,] krew [Blut fliessen lassen.]

Toczydło, *a, n.* [runder Schleifstein zum Drehen.]

Toczysty, *adj.* Toczysto, *adv.* [rund wie gedrechselt,]

Tof, *u, m,* [Tofstein, Duckstein, Tof,] *m*

Tojag, *u, m.* ziele, [Wolfswurz, Sturmhut,] *m.*

Tojeść, *i, f.* [Schwalbenwurz, Gistwurz, *f.* Schwalbenkraut,] n.

Tok, *u. m.* [Umdrehen, *n.* Wendung, Gewandheit, Art; *f.* Karabinerhacken, *m.* robaków, [Nagen der Würme, Fliessen,] *n.*

Tokarnia, *i, f.* [Drechselbank, Drehscheibe, Töpferscheibe,] *f.*

Tokarka, *i. f.* [Drechslerinn,] *f.*

Tokarstwo. *a, n.* [Drechselkunst, Drechslerhandwerk,] *n.* tokarski *adj.*

Tokarz, *a. m.* [Drechsler,] *m.* tokarzowy *adj.* [Drechslers-.]

Tokaj, *aju, m.* [Tokaj;] tokajskie wino [Tokayer Wein.]

= St. Giorgio in ...

z Anklei-

Tornister ... tobota pastusza albo podrbina (...) / torba. — tłucz albo t... / ...
f. tobołk ... (... tanka) — tłoka ... (...); tłukę się ...
ut,] n. ... (...) nalebki (thlaspi, nasturtium silvestre ...) — na tłukę ...; tłoka
hleifmüh- ... off. ...

e, f. run- — tłukaty = ..., sagitta ... retusa ...

bewegt, — tłum cf. tumultus ... = gromada ...

Wälzbar- — tłumacz ... . tłumaczyć

en, wälz-

zen, kol- wyrozumiał o czém się wczas toczy (...) ...
he Unter- ... jakim trybem ... się toczyły (1587) ...
rieg füh- ... aby twe sprawy w domu się toczyły porządnie (1587)
en.] spra- ... przez sen toczy (= toczy)
eln.] krew- ... tak prędko ... swém pędem się toczy (1587)
... cf. tkać / potykać ... ; ... / topić ; cf. tarnowac, toczy robak drzewo (... ...)
fstein zum

rund wie

. Tof,] m

z, Starm- ... — tłumok (cf. ...) ...
tłómok (...) ...

Gistwurz ... — ... off. ... trojeść

Wendung ... ; cf. τόξον ... ...
erhacken- ... ; tok ...
Würme, ... ; tok do kopii na koń ; ...

Drehschei-

kunst, f.
tokarski

okarzowy

kle wino — tłuszcz (...)

tłuszcza = rzesza

[illegible]

Tork Dietrich Tork mistrz Inflantski (1414)

Toruń: Marcin Bohm profesor Toruński dowodził r. 1736 że nazwisko miasta Toruń pochodzi od słowa Thor oznaczającego Marsa gotów, założycieli równie Torunia, jak Gdańska.

Tolosańskie złoto (aurum Tolosanum) przyszło p... stowie (Kl).

Toporczyk, Awarynów wojewoda / Libussa.

Toledo: wkrótce po 1376 Henrique i Hernan Gon... zdobią posągami przepyszne groby w Katedrze toled... Na początku piętnastego wieku do dwudziestu trze... artystów wyliczają pracujących nad ozdobą Katedry toledańskiej

Ton / Dzwon

ton tonia, ... [illegible]

... każda tonia rybę ugoni (Kl.), w samemu przyznać należy że nas z tej wyprowadzić toni (...) [illegible] ... / topić ... / Topi...

kto tonie, y gołego się miecza chwyta (Pul.1629), [illegible]

Topazyn (kamień drogi zielonawy, złotawy ...) (topaz ...) ... callais, ... [illegible]

[illegible] ... tajać ... deszcz ... zostawić (tabescere ...) ... / Topnąć ... margaritas in tabum ... / sok.

[illegible]

[illegible]

Tomasz d'Akwino v. Zurbaran ... jednym z najpięk... w świecie obrazów.

Toktamysz / Timur

S. Tomasza dzień 22 Grudnia, Tomek / pomek.

...onkula, ...

...% Pegiell,

Tolić, tulić (...

Topielnik, to...

Topion ...

... abo z ...

Tołombas, T...
 Trommel...

Tołub, ob. T...

Tom, u, m. ...
 Einband...

Tombak, u. ...
 wy, adj. ...

Tomik, u, m...
 kleiner ...

Ton, u, m. [...

Toń, i, Toni...
 im Wass...

Tonąć, nd; 2...
 fen,] w...
 in Thrän...

Topaz, u. T...
 pazowy, ...

Topić, nd. 3...
 fen, v...
 fliessen ...

Topiciel, a, ...

Topiel, i, f. ...
 schlund, ...

Topielec, lc...
 brüchige...
 spenst.] ...

Topnieć, nd. ...
 zergehen...

Topnistość, ...

Topny, Topn...
 zu schm...

Topola, i, f. ...
 topolowy...

Topolina, y, ...

Topolówka, ...
 pappel,] ...

Topolowy, T...

Topór, u, m. ...

Topornia, i, ...
 macht w...

Toporzysko, ...
 Hammers...

Toporowy, a...

Toporek (ryba...

Tołombas. Tułumbas, *u*, *m*. [türkische Trommel, Heerpauke,] *f*.

Tołub, *ob*. Tułub.

Tom, *u*, *m*. [Theil eines Buches, Band, Einband,] *m*. tomowy, *adj*.

Tombak, *u*, *m*. [Domback,] *m*. tombakowy, *adj*.

Tomik, *u*, *m*. [Bändchen eines Werks, kleiner Band,] *m*.

Ton, *u*, *m*. [Ton, Klang, *m*. Art, Manier,] *f*.

Toń, *i*, Tonia, *i*, f. [Tiefe, *f*. tiefer Ort im Wasser, *fig*. [Gefahr,] *f*.

Tonąć, *nd*; 2. [im Wasser sinken, ersaufen,] we łzach, [bitterlich weinen, in Thränen zerfliessen.]

Topaz, *u*. Topazyn, *a*, *m*. [Topas,] *m*. topazowy, *adj*.

Topić, *nd*. 3. [untersinken lassen, ersäufen, versenken; schmelzen, zerfliessen lassen.]

Topiciel, *a*, *m*. [Schmelzer,] *m*.

Topiel, *i*, *f*. Topielisko, *a*, *n*. [Wasserschlund, Abgrund im Wasser,] *m*.

Topielec, *lca*, *m*. [Ertrunkener, Schiffbrüchiger, Nix, ein Wasser gespenst.]

Topnieć, *nd*. 2 [schmelzen, zerschmelzen, zergehen, zerfliessen.]

Topnistość, *i*, *f*. [Schmelzbarkeit,] *f*.

Topny, Topnisty, *adj*. [schmelzbar, leicht zu schmelzen.]

Topola, *i*, *f*. [Pappel, *f*. Pappelbaum,] *m*. topolowy, *adj*.

Topolina, *y*, *f*. [Pappelwäldchen,] *n*.

Topolówka, *i*, *f*. [Pappelkraut, *n*. Rosenpappel,] *f*.

Topolowy, Topolny, *adj*. [Pappel-,]

Topór, *u*, *m*. (Toporek. *dim*.) [Beil,] *n*.

Topornia. *i*, *f*. [Eisenhütte wo Beile gemacht werden.] *f*.

Toporzysko, *a*, *n*. [Stiel eines Beils, *m*. Hammerstiel,] *m*.

Toporowy, *adj*. [Beil-.]

Tor, *u*, *m*. [betretener Weg. *m*. [Bahn, *f*. życia [Lebenswandel,] *m*.

Torba. *y*. *f*. (Torebka, Torbeczka, *dim*.) [Bettelsack, Sack,] *m*. z torbą pójść, [betteln gehen.]

Torbiarz, *a*, *m*. [Bettler, der mit dem Bettelsack herumgehet,] *m*.

Torebny, Torbowy, *adj*. [Tornister, Bettelsack-.]

Torf, *u*, *m*. [Torf,] *m*. torfowy, *adj*.

Torować, *nd*. 2. [einen Weg machen, bahnen.]

Tort, *u*, *m*. (Torcik. *a*. *dim*.) [Torte,] f.

Tortarz, *a*, *m*. [Tortenbäcker,] *m*.

Tortury, *pl*. [Tortur,] *f*. torturowy, *adj*. [Tortur-.]

Toruń, *nia*, [Stadt Thorn,] toruński, *adj*. [Thorner-.]

Toruńczanin, Toruńczyk, *a*, *m*. [Thorner] *m*, toruńczanka, *f*.

Tosamość. *i*, *f*. [Einerleyheit, Identität,] *f*.

Towar, *u*. *m*, (Towarek, *dim*.) [Waare, Handelswaare, *f*.

Towarny, *adj*. [Waaren-.]

Towarzyski, Towarzyszny, *adj*. [gesellig, umgänglich, leutselig; Mitgenossen-, Gesellschafts-.]

Towarzyskość, *i*, *f*. [Gesselligkeit, Leutseligkeit.] *f*.

Towarzystwo, *a*. *n*. [Gesellschaft, Gemeinschaft, *f*. Umgang,] *m*.

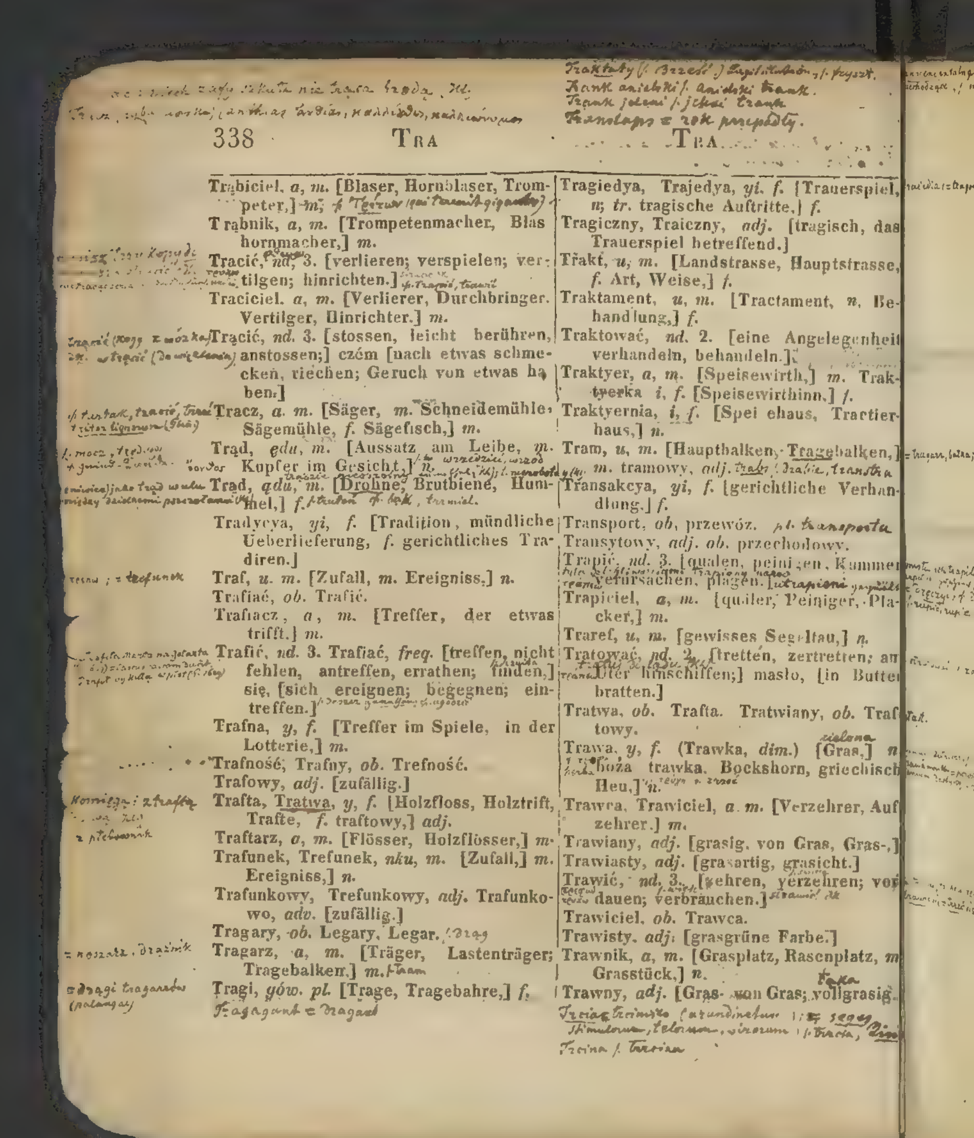
Towarzysz, *a*, *m*. [Gefährte, Mitgenosse, Waffenbruder; Geselle,] *m*. polnischer adelicher Offizier zu Pferde,] *m*.

Towarzyszka, *i*; *f*. [Gefährtinn, Mitgenossinn,] *f*.

Towarzyszyć, *nd*. 4. [gesellig umgehen, Umgang pflegen; begleiten.]

Trąba. *y*, *f*. (Trąbka. *dim*.) (Trompete, Posaune, *f*. Blashorn,] *n*.

Trąbić, *nd*. 3. [trompeten, auf dem Horne blasen.]

Trąbiciel, *a, m.* [Blaser, Hornblaser, Trompeter,] *m.*
Trąbnik, *a, m.* [Trompetenmacher, Blashornmacher,] *m.*
Tracić, *nd.* 3. [verlieren; verspielen; vertilgen; hinrichten.]
Traciciel, *a, m.* [Verlierer, Durchbringer, Vertilger, Hinrichter.] *m.*
Trącić, *nd.* 3. [stossen, leicht berühren, anstossen;] czém [nach etwas schmecken, riechen; Geruch von etwas haben.]
Tracz, *a. m.* [Säger, *m.* Schneidemühle, Sägemühle, *f.* Sägefisch,] *m.*
Trąd, *ędu, m.* [Aussatz am Leibe, *m.* Kupfer im Gesicht,] *n.*
Trąd, *ądu, m.* [Drohne, Brutbiene, Hummel,] *f.*
Tradycya, *yi, f.* [Tradition, mündliche Ueberlieferung, *f.* gerichtliches Tradiren.]
Traf, *u. m.* [Zufall, *m.* Ereigniss,] *n.*
Trafiać, *ob.* Trafić.
Trafiacz, *a, m.* [Treffer, der etwas trifft.] *m.*
Trafić, *nd.* 3. Trafiać, *freq.* [treffen, nicht fehlen, antreffen, errathen; finden,] się, [sich ereignen; begegnen; eintreffen.]
Trafna, *y, f.* [Treffer im Spiele, in der Lotterie,] *m.*
Trafność, Trafny, *ob.* Trefność.
Trafowy, *adj.* [zufällig.]
Trafta, Tratwa, *y, f.* [Holzfloss, Holztrift, Trafte, *f.* traftowy,] *adj.*
Traftarz, *a, m.* [Flösser, Holzflösser,] *m.*
Trafunek, Trefunek, *nku, m.* [Zufall,] *m.* Ereigniss,] *n.*
Trafunkowy, Trefunkowy, *adj.* Trafunkowo, *adv.* [zufällig.]
Tragary, *ob.* Legary, Legar.
Tragarz, *a, m.* [Träger, Lastenträger; Tragebalken,] *m.*
Tragi, *gów. pl.* [Trage, Tragebahre,] *f.*

Tragiedya, Trajedya, *yi. f.* [Trauerspiel, *n*; *tr.* tragische Auftritte,] *f.*
Tragiczny, Traiczny, *adj.* [tragisch, das Trauerspiel betreffend.]
Trakt, *u, m.* [Landstrasse, Hauptstrasse, *f.* Art, Weise,] *f.*
Traktament, *u, m.* [Tractament, *n.* Behandlung,] *f.*
Traktować, *nd.* 2. [eine Angelegenheit verhandeln, behandeln.]
Traktyer, *a, m.* [Speisewirth,] *m.* Traktyerka *i, f.* [Speisewirthinn,] *f.*
Traktyernia, *i, f.* [Speisehaus, Tractierhaus,] *n.*
Tram, *u, m.* [Hauptbalken, Tragebalken,] *m.* tramowy, *adj.*
Transakcya, *yi, f.* [gerichtliche Verhandlung,] *f.*
Transport, *ob.* przewóz.
Transytowy, *adj. ob.* przechodowy.
Trapić, *nd.* 3. [qualen, peinigen, Kummer verursachen, plagen.]
Trapiciel, *a, m.* [quäler, Peiniger, Placker,] *m.*
Traref, *u, m.* [gewisses Segeltau,] *n.*
Tratować, *nd.* 2. [tretten, zertretten; am Ufer hinschiffen;] masło, [in Butter bratten.]
Tratwa, *ob.* Trafta. Tratwiany, *ob.* Traftowy.
Trawa, *y, f.* (Trawka, *dim.*) [Gras,] *n.* boża trawka, Bockshorn, griechisch Heu,] *n.*
Trawca, Trawiciel, *a. m.* [Verzehrer, Aufzehrer.] *m.*
Trawiany, *adj.* [grasig, von Gras, Gras-,]
Trawiasty, *adj.* [grasartig, grasicht.]
Trawić, *nd.* 3. [zehren, verzehren; verdauen; verbrauchen.]
Trawiciel, *ob.* Trawca.
Trawisty, *adj.* [grasgrüne Farbe.]
Trawnik, *a, m.* [Grasplatz, Rasenplatz, *m.* Grasstück,] *n.*
Trawny, *adj.* [Gras- von Gras; vollgrasig.]

transcendentalny rzeczy = rzeczy możności umysłu ludzkiego przechodzące; p. nadumysłowy.

[illegible] tragedia; z. = barda.

Trzeć cf. ob-truncare, ciąć, cf. [illegible] (тереть), φθείρω cf. [illegible], p. ustęp. [illegible] tracić, [illegible]

tracić cf. [illegible] ciężar [illegible], trząść, tracz [illegible] drzewo; trać (arbor [illegible] tranit) torquere, targać; sturszać (trącam = trudo, fodio lat.; trącę = [illegible] (trabie)) p. tracić, uderzyć

Trąd [illegible] elephantiasis, [illegible], trąd [illegible] twarzy czerwoności zbytnią (vultus gemmatus)

trąd nie leci na pole i nie nosi miodu, lecz zawsze w ulowniny siedzi pilen chłodu, a z plastrów napełnionych miód gotowy zjada (Kl) (fucus, bąk, [illegible])

[illegible]

= tragarz, belka; p. taran; p. drąg (trabs

[illegible] ich trapiła [illegible], dotknie ich głodem i kulami p. trawić [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]; cf. trawić [illegible] zadreptać, tribulo [illegible]
= dręczyć; cf. drapać cf. torquere, p. trząść, [illegible]; [illegible], dręczyć
p. szarpać, rwać; [illegible] (turbare) p. tłoczyć, p. trzęsać

[illegible], p. zadreptać

[illegible] trafer [illegible] [illegible]

Tast.

[illegible] p. żołnierz, p. potrzeb, cf. [illegible] drabina, [illegible]
trawa morska = porost; t. [illegible] rajska trawa; t. ostra, jeża (gram. [illegible]) [illegible], cf. herba [illegible] (trawa) [illegible]

[illegible] traft [illegible]

trawić (trawion) [illegible], trawić (trawić ogień, [illegible]) [illegible]
trawić się = trzeć się = wyśmiewać [illegible]; [illegible] trawić czas [illegible]

Trojden : [illegible Cyrillic] obnadnaz odun' [illegible] zemyevb. [illegible Cyrillic] Трoйдень, брать Русских.

Trety : masz wagę, trety, tawy, dziwne sprawy, różne zabawy (Kl).

Trecki (Strymon) [illegible] (Kl)

Treskawac f. Woz.

Trencaun, a [illegible] w Trajcie w komitecie trenczyńskim.

Trędownik f. jaskier

trędownik scrofularia, millemorbia

Troki f. loza, vincula militum vinciendi captivi [illegible] Kraib (stricge?)

Zazdrość nietrafne przymioty udaje w ludziech zacnoty (1587)

Trel = ścieszka flisowska [illegible]

trop : abyście tropy cnegami jednych y przestawianych porządków [illegible] (1604) [illegible] (1604)

Trepki cf. Trzewik (calonea, scalnonea [illegible]), f. trepele

Treść : powróżki zniosły z rozlicznych kwiatków wysysane treści (Kl) [illegible] carmen [illegible] [illegible] [illegible]

Troska f. frasunek

Tręzle cf. transenna = laqueus, tenus (f. ciggage) cf. trzymac [illegible]

trocha cf. τεῦχος, cf. tarcza ; cf. chwilkę, f. krótki [illegible]

Troszczyć, troskać f. trapić, frasować. [illegible] tristis

Trociszka abo od trocin węgl. [illegible] abo z greckiego τροχίσκος [illegible]

Trzebecki f. skropić

[illegible]

Trębacz, a, [illegible]
m. trąb[illegible]
Trędowacie[illegible]
Trędowatoś[illegible]
Trędowaty, [illegible]
Trędownik, [illegible]
Trefić, nd. [illegible]
anschic[illegible]
Trefniś, s[illegible]
cher,] [illegible]
Trefność, i. [illegible]
hafter [illegible]
Trefnować, [illegible]
treiben; [illegible]
Trefny, adj. [illegible]
fehlend[illegible]
Trefunek, T[illegible]
Trel, u, m. [illegible]
trelowy [illegible]
Trelować, [illegible]
gen.]
Tren, u, m. [illegible]
n. Elegi[illegible]
Trepka, i, f. [illegible]
Treść, i. f. [illegible]
Bestand[illegible]
Treściwość, [illegible]
Tressa, y, f. [illegible]
macher[illegible]
Trętwa, Tr[illegible]
Trzla, i, f. [illegible]
leichter [illegible]
Trocha, y, [illegible]
ges, ein [illegible]
Trochość, i. [illegible]
Trociczka, i [illegible]
Trocina, y. [illegible]
Sägespä[illegible]
Troczyć, nd [illegible]
zusamme[illegible]
Trojak, a [illegible]
Grosche[illegible]
Stück.] [illegible]

Trębacz, *a*, *m*. [Trompeter, Hornblaser,] *m*. trębaczy, trębaczowy, *adj*.

Trędowacieć, *nd*. 2. [aussätzig werden.]

Trędowatość, *i*, *f*. [Aussatz, *m*. Flecke,] *f*.

Trędowaty, *adj*. [aussätzig.]

Trędownik, *a*, *m*. ziele, [Braunwurz,] *f*.

Trefić, *nd*. 3. [zieren, verzieren, bekleiden, anschicken.]

Trefniś, *sia*, *m*. [Spassvogel, Spassmacher,] *m*.

Trefność, *i*. *f*. [Scherzhaftigkeit, *f*. scherzhafter Witz,] *m*.

Trefnować, *nd*. 2. [witzig scherzen, Spass treiben; kurzweilen.]

Trefny, *adj*. Trefnie, *adv*. [treffend, nicht fehlend, spasshaft, witzig.]

Trefunek, Trefunkowy, *ob*. Trafunek.

Trel, *u*, *m*. (Trelik, *dim*.) [Triller,] *m*. trelowy, *adj*.

Trelować, *nd*. 2. [trillern, Triller schlagen.]

Tren, *u*, *m*. [Klagelied, *n*. Trauergesang, *n*. Elegie,] *f*.

Trepka, *i*, *f*. [Holzschuh, Klotzschuh,] *m*.

Treść, *i*, *f*. [Inhalt, *m*. Hauptsache, *f*. Bestandtheil,] *m*.

Treściwość, *i*. *f*. [Kernigkeit.] *f*.

Tressa, *y*, *f*. [Dresse, bei den Perückenmachern,] *f*.

Trętwa, Trętwić, *ob*. Drętwa, Drętwić.

Tręzla, *i*, *f*. (Tręzelka, *dim*.) [Trense, *f*. leichter Pferdezaum.] *m*.

Trocha, *y*, *f*. [ein Wenig, etwas Weniges, ein Bischen.]

Trochość, *i*, *f*. [Wenigkeit,] *f*.

Trociczka, *i*, *f*. [Räucherkerzchen,] *n*.

Trocina, *y*. *f*. (Trociny, *pl*.) [Feilspähne, Sägespähne,] *pl*.

Troczyć, *nd* 4. [binden, schüren, fesseln, zusammenbinden.]

Trojak, *a*, *m* [Dreyer, *m*. drey Groschenstück, Zahl von drey Stück.]

Trojaki, *adj*. Trojako, *adv*. [dreyerley, dreyfach.]

Trojakość, *i*, *f*. [Dreyfachheit,] *f*.

Trojanek, *ńku*. *m*. [Edelleberkraut,] *n*.

Trojanin, Trojańczyk, *a*, *m*. [Trojaner,] *m*. Trojanka, *f*. [Trojanerinn,] *f*. trojański, *adj*, [troisch, trojanisch.]

Troić, *nd*. 3. [verdreyfachen, in drey Theile zertheilen.]

Trójca, *y*, *f*. [Dreyfaltigkeit, Dreyeinigkeit,] *f*.

Troje, trojga, *n*, [drey Stück verschiedener Gattung oder Geschlechts.]

Troisty, *adj*. Troisto, *adv*. [dreyfach, dreyfältig.]

Troki, *ków*, *pl*. [Riemen, Stricke, Bande, Fesseln,] *pl*.

Trokować, *nd*. 2. [das Schiffstau scharf anziehen.]

Tron, *u*, *m*. [Thron,] *m*. następca tronu, [Thronfolger,] *m*. tronowy, *adj*.

Tron, Tran, *u*, *m*. [Thran,] *m*.

Trop, *u* *m*. Spur, Fährte,] *f*. iść w tropy [auf der Ferse nachfolgen.]

Tropić, *nd*. 3. [wittern, spüren, der Spur nachgeben.]

Tropiciel, *a*, *m*. [Spürer, Nachspürer,] *m*.

Troska, *i*, *f*. Trosk, *u*, *m*. [Kummer, Harm, *m*. Sorge,] *f*.

Troskliwość, *i*, *f*. [Sorgfältigkeit, Besorgtheit,] *f*.

Troskliwy, *adj*. Troskliwie, *adv*. [besorgt, sorgfältig, bekümmert.]

Troszczyć się, *rec*. *nd*. 4. [sich kümmern, bekümern.]

Trojka, *i*. *f*. [die Drey in der Karte, Drittel,] *m*.

Trójkąt, *a*, *m*. [Dreyeck, Triangel,] *m*, trójkątny, *adj*.

Trójkwiat, *u*, *m*. [eine Art Narcissen.]

Troynasobny, *adj*. Troynasobnie, *adv*. [dreyfach, dreyfältig.]

Trójząb, *ęba*, *m*. [Dreyzack, *m*. das dreyzackige Scepter Neptuns.]

Truć, *nd.* 2. [vergiften, mit Gift umbringen.]

Truchleć, *nd.* 2. [kraftlos werden, starren, erstarren.]

Trucht, *u, m.* [Trott, Trab den manreitet,] *m.*

Truchtować, *nd.* 2. [im Trab reiten, *ob.* Kłusać.

Trucizna, *y, f.* [Gift, *n. eig.* und *fig.*] truciznowy, *adj.*

Trud, *u, m.* [Ermüdung, Ermattung, Mühe, Beschwerde,] *f.*

Trudnić, *nd.* 3. [schwer machen, Mühe machen, ermüden, beschweren;] się czém, [sich womit beschäftigen.]

Trudno, *adv.* [schwierig, schwer, nicht leicht; umsonst.]

Trudność, *i, f.* [Schwierigkeit,] *f.*

Trudny, *adj.* [schwierig. schwer.]

Trudzić. *nd.* 3. [ermüden, belästigen, beschweren.]

Trufla, *i, f.* [Trüffel, *f.* truflowy. *adj.*

Trukawka, Turkawka. [Turteltaube,] *f.*

Trulica, *y, f.* [Truhe, Kiste,] *f.*

Trumna, Trunna, *y, f.* (Trumienka, *dim.* [Sarg,] *m.*

Trunąć, *nd.* 2. [einen schwachen Laut von sich geben, muksen.]

Trunek, *nku, m* (Truneczek, *dim.* [Trank *m.* Trinken, *n.* Getränke,] *n.*

Trunkowy, *adj.* [Trink-, Getränk-.]

Trunienka, Trunna, *ob.* Trumna.

Trunny, Trumienny, *adj.* [Sarg-.]

Trup, *a, m.* [Leiche, *f.* Leichnam, *m.* todter Körper;] trupem paść, [todt hinfallen,] trupi, *adj.* Leichen-, Todten-.]

Trupieć, *nd.* 2. [starren, wie eine Leiche werden; *tr.* sehr alt werden.]

Truś, *sia, m.* Trusia, *i, f.* [feiger, furchtsamer Mensch,] *m.*

Truskawka, *i, f.* [eine Art Erdbeeren, Prasselbeeren.] *pl.*

Truteń. *tnia.* Trucień, *m.* [Drohne, Brutbiene, Hummel,] *f.*

Trwać, *nd.* 1. [dauern, ausdauern, beharren.]

Trwalić, *nd.* 3. [dauerhaft machen.]

Trwałość, *i, f.* [Dauerhaftigkeit, Beständigkeit, Ausdauer,] *f.*

Trwały, *adj.* Trwale, Trwało, *adv.* [dauerhaft, ausdauernd.]

Trwoga. *i, f.* [Bestürzung, Furcht. *f.* Schrecken; Lärm,] *m.* trąbić na trwogę. [Lärm blasen, Sturm blasen.]

Trwonić, *nd.* 3. [verschwenden, vergeuden, verthun.]

Trwoniciel *a, m.* [Verschwender, Vergeuder.] *m.*

Trwonny, *adj.* [verschwenderisch.]

Trwożyć, *nd.* 4. [einen bestürzt machen, Schrecken einjagen;] się, [bestürzt werden, verzagen.]

Trwożliwość, *i, f.* [Aengstlichkeit, ängstliche Besorgtheit,] *f.*

Trwożliwy, *adj.* Trwożliwie, *adv.* [ängstlich, bestürtzt.]

Tryb. *u. m.* Spur. *f.* [Weg. *m.* Art und Weise; Trieb,] *m.* trybowy. *adj.*

Trybunał, *u. m.* [oberste Justizstelle, *f.* Obergericht,] *n.* trybunalski, *adj.*

Trybus, *u, m.* trzynóg [Dreyfuss,] *m.*

Trybuszon, *u, m.* Korkociąg, [Pfropfenzieher,] *m.*

Trykać, *nd.* 1. [mit den Hörnern stossen, wie ein Widder boksen.]

Trykacz, *a, m.* [Widder, Stosswidder,] *m.*

Tryks, *u, m.* [Hörnerstoss,] *m.*

Tryl, *ob.* Trel, [Trynadl,] *ob.* Trznadl.

Tryna, *y, f.* opiłki [Feilstaub,] *m.*

Trynitarz, *a. m.* [Trininitariermönch,] *m.* trynitarski, *adj.*

Trynka, *i, f.* [trzy tuzy. [drey Däuser in der Karte; *fig.* dreyfaches Glück.]

Tryszak. *a, m.* (Tryszaczek, *dim.*) [Treschak, ein Kartenspiel,] *n.*

qa

[illegible] głosem trwasz [illegible] (1587) [illegible], Nie trwam [illegible]) o gwiazdy, kiedy księgi święci (Pr. 1629) [illegible]
[illegible] trawić, potęgi, zgryźć, [illegible] = wytrwać (serce [illegible])
[illegible], trwam, [illegible]; szwarc trwiec [illegible], severus [illegible], perseverantia

Truć = [illegible] trzewiki [illegible]
[illegible] trud, trwa [illegible] = [illegible]
Truje się [illegible], trufa się [illegible]
[illegible] się [illegible] struta [illegible]

[illegible] szczęście w karty, łaska pańska i krasa rożeg nie długo trwała [illegible] Pr. 1629) ; servabilis, duracinus

Trucizna jest która sobie [illegible] trzcina [illegible] drzewa [illegible] mają
Truć [illegible] trwanie

[illegible] drżą, trwoga drogę zakazuje (1587) zwyczajnej mowie [illegible] (1587); [illegible] trwogą [illegible]; [illegible] trząść, terror, formido (Furcht) [illegible] p. marzyć [illegible] lękliwy [illegible]; [illegible] drżeć, [illegible] turbo, trouble, drżenie ; strasznym; trwożny
[illegible] trawić, marnotrawca [illegible]

Trudzę się = trupam się, mordzę się, [illegible] = trapię [illegible]

[illegible] przez [illegible] turbaa [illegible] p. straszny.

[illegible] musi iść [illegible] trzeba [illegible]; [illegible] = via, tenor, [illegible], λόγος, ὁδό[illegible] cf. tor, trop.

[illegible] capulum, loculus, arca, urna, σορός [illegible]
[illegible] = [illegible] cf. [illegible] p. trzaskać

[illegible], [illegible] się [illegible] trykiem [illegible]
[illegible] p. trząść.

trup cf. [illegible] troff [illegible] getroffen, [illegible] troff

[illegible] p. trocina

[illegible]

Tryton – [illegible] agromny [illegible] który w szerokim trąbi Oceanie na swym [illegible] (Morsztyn.)

Trzecieski Andrzej w Krakowie starodawny poet z ojca sławny (Kl)

[illegible] trąbić, [illegible] / trzaskać [illegible]

trzęsę κραδάω, σείω; trzęsę [illegible] = zatrząsam (κορύνω, ἀνασείω κραδαίνω); trzęsę owoc = otrząsam (ἀποσείω, excutere); trzęsą się [illegible] ludzie = tarkać, mówić Θρυλλέω; trzęsę kogo (excutere, scrutari, perscrutari, [illegible]); trzęsę się (tremo, τρέμω, [illegible], κραδαίνομαι) [illegible]

Pan trząsa się z rogami (nos [illegible]) (Kl); [illegible] trzęść [illegible], trwoga terror, tremere, drżeć, [illegible] cernere (cribrum) = spargere [illegible], [illegible] otrząsać [illegible]; [illegible] tykać

trzask [illegible] = trzaskanie [illegible]

[illegible] = stukowanie

trzaska w [illegible] (tarn, [illegible]) [illegible]

Trzaska [illegible] Trzaskać (hastula [illegible] fragmentum)

roztrzaskać się = [illegible] (concrementum);

trzaskam na kogo = gromić; [illegible]

[illegible] tarkotać, tarkać = trząść [illegible]

[illegible]

[illegible] trzcina [illegible]

trzcinie poziemne, wisienki (chamaecerasus,

[illegible] na trzcinowej trzcinie pieśni grał bogate (Kl) [illegible] trząść [illegible] = [illegible] arundo [illegible] Trzcina (calamus, canna [illegible]); trzcina wonna = tatarskie [illegible]

[illegible] (strepere, stridere)

Trzewia Krakowski [illegible]

Trzeba [illegible] trzebić, trzebież [illegible]

trzebić [illegible] tribulare [illegible]

[illegible] πόδεσι [illegible]

[illegible] χαιρέφυλλον, cerefolium, [illegible] chaerophyllum, [illegible]

trzeć [illegible]; trzeć [illegible] = [illegible] (terere [illegible]

trzeć [illegible] tero, trzebić, tarcie [illegible] teren [illegible] trzeć [illegible] rozpościerać, [illegible] szorować [illegible] ikrzą się

Tryumf, *u, m.* [Tryumpf,] *m.* tryumfalny, *adj.*

Tryumfować, *nd.* 2. [triumphiren, Triumpf halten, jubiliren.]

Trząść, *nd.* 2. [schütteln, rütteln; *tr.* durchsuchen;] od zimna, [zittern.]

Trząsienie, Trzęsienie, *a, n.* Schüttern; ziemi Erdbeben,] *n.*

Trzask! *interj.* platz, krach, puff!

Trzask, *u, m.* [Krachen, *n*; Lärm, *m.* Getöse,] *n.*

Trzaska, *i, f.* [Holzspan, Splitter,] *m.*

Trzaskać, *nd.* 2. [knallen, krachen; schmettern.]

Trzaskawica, *y, f.* [Knallen, Krachen, *n.* Getöse,] *n.*

Trzaskliwy, *adj.* Trzaskliwie, *adv.* [knallend, krachend.]

Trząsnąć, *ob.* Trzaskać, trzasnąć drzwiami, [die Thüre stark zuwerfen.]

Trzcia, *i, f.* [Rohrsumpf, Schiffsumpf,] *m.*

Trzcianka, *i, f.* [der röhrige Schaft z B. des Zuckerrohrs.]

Trzcina, *y, f.* (Trzcinka, *dim.*) [Rohr, Schilf; Rohrstock.] *m.*

Trzcinnik, *a. m.* [Rohrammer, Rohrsperling, *m.* Rohrmeise.] *f.*

Trzcinny, *adj.* [Rohr-.]

Trzcinować, *nd.* [rohren, berohren, mit Rohr belegen.]

Trzcinowy, *adj.* [Rohr-, von Rohr.]

Trzeba, *impers.* [es ist nöthig, müssen, es muss seyn.]

Trzebić, *nd.* 3. [reinigen; verschneiden, wallachen; roden.]

Trzebiciel, *a, m.* [Reiniger,] *m.*

Trzebieniec, *ńca. m. ob.* Rzeżaniec.

Trzebież, *a, m.* [Reinigen des Erdbodens, Roden, *n.* Rodeplatz,] *m.*

Trzebula, Trybulka, *i, f.* [Schnittlauch, Kerbel,] *m.*

Trzeć, *nd.* 2. [reiben,] len lub konopie, [den Flachs oder Hanf brechen.]

Trzech, *ob.* Trzy.

Trzechsetny, *adj.* [der dreyhundertste.]

Trzeci, *a, e,* [der, die, das Dritte.]

Trzeciaczka, *i, f.* [das drejtätige Fieber.]

Trzecina, *y, f.* [der dritte Theil einer Hube.]

Trzecizna, *y, f.* [Drittel, *m.* Verpachtung gegen d. dritten Theil d. Früchte.]

Trzemcha, *y, f.* [Hartriegel, *m.* Mundholz,] *n.*

Trzepać, *nd.* 2. [klopfen, peitschen, prügeln; schlagen.]

Trzepaczka, *i, f.* [Werkzeug zum Klopfen; Fliegenklappe,] *f.*

Trzęsawica, *y, f.* Trzęsawisko, *a, n.* [Mohr sumpfiger Boden,] *m.*

Trzęsawiczny, Trzęsawisty, *adj.* [mohrig, sumpfig,]

Trzęsawiec, *wca, m.* [Zitteraal,] *m.*

Trzęsianka, *i, f.* [Schüttstroh,] *n.*

Trzęsidło, *a, n.* [Flinder, Flitter, *m.* Zitternadel,] *f.*

Trzęsienie, *ob.* Trząsienie.

Trzęsiogon, *a. m.* (Trzęsiogonek, *dim.*) [Bachstelze,] *f.*

Trzesnia, *i, f.* Czereśnia, [Kirsche, Süsskirsche,] *f.* trześniowy, *adj.*

Trzeszczki, *pl.* [Gelenkbeine, Gleichbeine,] *pl.*

Trzeszczeć, *nd.* 4. [knastern, prasseln, rasseln.]

Trzewik, *a, m.* (Trzewiczek, *dim.*) [Schuh,] *m.* trzewikowy, *adj.*

Trzewikarz, *a, m.* [Schuhmacher, Schuhhändler,] *m.*

Trzewo, *a. n.* [Darm, *m.* Gedärme, Eingeweide,] *n.*

Trzewowy, Trzewny, *adj.* [Darm-;] dna trzewna, [Darmgicht,] *f*

Trzey, *ob.* Trzy,

Trzeźwić, *nd.* 3. [nüchtern machen, ermuntern.]

Trzeźwieć, *nd.* 2. [nüchtern werden, zu sich kommen.]

Trzeźwość, *i, f.* [Nüchternheit,] *f.*
Trzeźwy, *adj.* Trzeźwo, *adv.* [nüchtern, nicht trunken.]
Trzmiel, *a, m.* Trzmielina, *y, f.* [Spindelbaum, *m.* Pfaffenholz,] *n.*
Trzmielowy, *adj.* [Spindel-.]
Trznadł, Trznadel, *dla, m.* [Goldammer,] *m.*
Trzoda, *y, f.* (Trzodka, *dim*) [Heerde, Schaar,] *f.* trzodny, *adj.*
Trzon, *u, m.* (Trzonek, *dim*) [Stiel, Griff; Heerd in der Küche,] *m.*
Trzonowy, *adj.* n. p. trzonowe zęby, [Backenzähne.]
Trzop, *a, m.* [Scherbe, *f.* Scherben,] *m.*
Trzos, *u, m.* (Trzosek, *dim.*) [Geldgurt, *m.* Geldkatze, *f. tr.* Geld,] *n.*
Trzosło, *a, n.* [Pflugsterz,] *n.*
Trzpień, *nia, m.* [Dorn in einer Schnalle,] *m.*
Trzpiot, *a, m.* [leichtsinniger Schwätzer,] *m.*
Trzpiotać się, *rec. nd* 2. [leichtsinnig schwatzen, flattern.]
Trzpiotowatość, *i, f.* [Flatterhaftigkeit, Schwatzhaftigkeit,] *f.*
Trzpiotowaty, *adj.* Trzpiotowato, *adv.* [flatterhaft, leichtsinnig.]
Trzy, *m.* trzey, *gen.* trzech, [Drey, drey an der Zahl.]
Trzydniowy, *adj.* [dreytägig.]
Trzydzieści, *stu, num card.* [Dreyssig.]
Trzydziestoletni, *adj.* [dreyssigjährig.]
Trzygroszówka, *i, f.* [Dreygroschenstück,] *n.*
Trzykroć, Trzykrotnie, *adv.* Trzykrotny, *adj.* [dreymalig.]
Trzylecie, *a, n.* [Zeit von drey Jahren;] trzyletni, *adj.* [dreyjährig.]
Trzylistnik, *a, m.* [Stendelwurz, Knabenkraut,] *n.*
Trzymać, *nd.* 1. [halten, fest halten, nicht lassen,] się czego, [sich an etwas anhalten, sich woran halten.]

Trzymacz, *a, m.* [Halter, der etwas hält,] *m.*
Trzymadło, *a, n.* [Werkzeug zum Halten,] *n.*
Trzymiesięczny, *adj.* Trzymiesięcznie, *adv.* [dreymonatlich.]
Trzymilny, Trzymilowy, *adj.* [dreymeilig.]
Trzynadel, *ob.* Trznadel.
Trzynaście, *nastu, num card.* [dreyzehn.]
Trzynaścioro, *rga, n.* [dreyzehn Stück verschiedenen Geschlechts.]
Trzynastoletni, *adj.* [dreyzehnjährig.]
Trzynasty, *adj.* [der dreyzehnte.]
Trzynog, *u, m.* (Trzynożek, *dim.*) [Dreyfuss,] *m.*
Trzypiętry. Trzypiętrowy, *adj.* [dreystöckig.]
Trzysta, *gen.* trzechset. *num card.* [Drey hundert.]
Trzystronny, *adj.* [dreyseitig.]
Trzytulny, n. p. basza, [Bascha von drey Rossschweifen.]
Tu, *adv. loci.* [hier,] tutaj [hierher, hier.]
Tuba, *y, f.* trąba, [Trompete, *f.* Sprachrohr,] *n.*
Tubalny, *adj.* [brausend, lärmend.]
Tuberoza, *y, f.* [Taberose,] *f.*
Tucza, *y, f.* [Mästung; dicke Gewitterwolke, *f.* Gewitter.] *n.*
Tuczniec, *nd.* 2. [feist werden.]
Tuczność, *i, f.* [Feistigkeit, Fette; Mästung,] *f.*
Tuczny, *adj.* Tucznie, *adv.* [mästend, feist machend, fett.]
Tuczybrzuch, *a. m.* [Bauchmäster,] *m.*
Tuczyć, *nd.* 4. [feist machen, mästen; nähren.]
Tuczyciel, *a, m.* [Mäster.] *m.*
Tudzież, *adv.* [sowohl, sogleich. wie auch, ingleichen.]
Tuk, *u,* [Fett, *n.* Mark in den Knochen;] *m.*
Tułać się, *rec. nd.* 1. [herumirren, sich herumtreiben.]

holszczyzna = majętność kn. Alexandra Ostrogskiego, do której należy miasto Skole 24 wiosek i cała okolica nad Skolem, ... i Tuchla nad potokiem Opor zwanym. Trudni się mieszkaniec (?) : ... liczą się do najśmielszych i najzręczniejszych spławników (flisów) (Pietruszka).

trzeźwy cf. Dżeriżeć fulden cf. wstrzemięźliwy cf. wstrzymać

trzmiel, przmiel (Trzmiel) fucaria, lardaria ... cf. carpinus, καρπ... ζυγία, ζυγία, τιεχωρια, sanguineus ...!
trzmiel robak = trąd trąd

trzonel, ... , ... flavescens

trzon ... .

trzonek u sierpa, siekierka, ... cf. trzymać, truncus

= dryfus.

trzos cf. ... τρέσσος ... trzos ... ventris

trzepotać (cf. trzepotać) ... ...

gora, ta boli (Pelbg) ... ...

trzcina) cf. Tück, Gift, tuk, adeps
...z = sapil

trzy (ter u. τρεῖς = ... , ... / droga

= tuczący, rosilny

... pańskie trzcynkonia (Pel.1679) ... cf. ... ... , ...
...) / dąć, nadąć, nadziać ; sagina re, σιτ...

eodem tempore vestigio, = wnet, zaraz; z = eodem loco vestigio = blisko.
= przytym simul

panna jako panna, ale zapa w samym tuku (Pel.1679) ... ... , ... trzymać ... przegle ... / Które też nas przeklętym ... ... trzymaj (Pel. 1679). Niechaj trzymają sobie szczęście po tobie, ... pijany płotu (ib.) τηρεῖν cf. strzec
trzymam kogo na słowie ... ... trzymam kogo na wieczy. mam kogo w ... ... trzymamy sobie ... cf. wytrzymywać = otrzymać, ... = zatrzymać
... dolce ... / tłuc się, potłukać się = ponie... ...
...tąkać się

Tuszyć [illegible] zaciągiem [illegible] przezwanym [illegible] Tuszyńskiem

Tunis: odpłynąć do Tunis, aby [illegible] [illegible] w rejencyi Tunetańskiej, zajściby mogła (Gł) w [illegible] [illegible] powstałem między Bejem a rządem Sardyńskim

Turczański Komitat w Węgrzech

Tulon, u Toulon.

Tułacz = hultaj, biegun, błąkacz.

tulę koło = tolę, tulić się = przytulać się

[illegible] Dersyo [illegible] indurgeo f. przytulać. dulcis u. [illegible] w czem, ja przecię, acz mam meleda żal [illegible], tuli się jednak rozumem, [illegible] .607 tulić [illegible] Dersyo = Dolgon f. tłuc, [illegible], tulić [illegible] [illegible] [illegible] (tłuc) f. toc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], / tłok. [illegible] [illegible] tłec

Tulipan nip. = turban f. zawoj.

Tułów f. tulać, tłuc, [illegible] dolium f. tłumok; tułów = tolow [illegible] thorax, dwrak, [illegible], kadłub; [illegible] tył, tyłsily

Tuszyć [illegible] f. potwarzyć. oknem się wychylił tuszac że nie wysoko ale się omylił (Kl) [illegible] [illegible] f. dusza, duch [illegible] dech, = nadziewać się; tuszyć komu dobrze = serca dodawać, tuszę źle = serce psuję; [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] tum. [illegible] [illegible] [illegible] Dodo

Tur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] bahnik (= bagnik) [illegible] błotnik (= błotnik): [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Tuptanie, a, n (nogami) trepignement Jak. Getrampel

turbować [illegible] [illegible] [illegible]

Idzie do Turek w [illegible] [illegible] (Kl)

Turczyn mit [illegible] [illegible] [illegible]: zostałeś niewolnikiem srogiego Turczyna (Kl); on w niewoli u Turka srogiego (Kl)

twardy fortis f. twarog forma twarogi forma [illegible] forma.

[illegible] [illegible], [illegible], callais, [illegible], [illegible]

[illegible] Zilla [illegible]

tułowity = ty[illegible]

Tupać = tę[illegible]

Tułacki, [illegible]
bend.
Tułactwo,
Tułacz, [illegible]
Lands
Tulić, nd.
Tulen, [illegible]
Tulich, [illegible]
Tulipan, [illegible]
Tułób, [illegible]
Schla
Tulumbas
Tum, u, [illegible]
dralk
Tuman, [illegible]
blaue
Tumanić,
blend
Tumult, [illegible]
Tuńczyk,
Fleis
Tunet, u
ski, [illegible]
Tur, a, m
m. = [illegible]
Turbacya
Turban, [illegible]
Turbowa
gen;
Turcya,
Turczyć,
chen
Turczyn,
[T
Turecki,
Turczyzn
Geb
Turkawk
Turkot,
Lärm
Turkota
Turkus,
adj.
Turbik [illegible]

Tułacki, *adj.* [herumirrend, herumtreibend.]
Tułactwo, *a, n.* [Herumirren,] *n.*
Tułacz, *a, m.* [Herumirrer, Herumtreiber, Landstreicher,] *m.*
Tulić, *nd.* 3. [sanft an sich drücken, stillen, besänftigen; bedecken.]
Tulich, *a, m.* puinał, [Dolch,] *m.*
Tulipan, *a, m.* [Tulpe,] *f.* tulipanowy, *adj.*
Tułób, Tułów, Tułup, *a, m.* [Rumpf,] *m.* Schafpelz, Leibpelz,] *m.*
Tulumbas, *ob.* Tołombas.
Tum, *u, m,* [Dom, *m.* Domkirche, Katedralkirche,] *f.* tumowy, *adj.*
Tuman, *u, m.* [dicke Staubwolke, *f, fig.* blauer Dunst.]
Tumanić, *nd.* 3. [einem die Augen verblenden, blauen Dunst machen.]
Tumult, *ob.* Rozruch.
Tuńczyk, *a, m.* [Thunfisch,] *m.* tunina, Fleisch vom Thunfisch.]
Tunet, *u, m.* [Tunis in Africa,] tunetański, *adj.*
Tur, *a, m.* [Bison, Buckelochs, Auerochs] *m.*
Turbacya, *yi, f.* [Beunruhigung,] *f.*
Turban, *ob.* Zawój.
Turbować, *nd.* 2. kogo, [einen beunruhigen;] się [sich ängstigen.]
Turcya, *yi, f.* [Türkey,] *f.*
Turczyć, *nd.* 4. [einen zum Türken machen;] się, [Renegat werden.]
Turczyn, *a, m.* Turek, *rka, m.* turczynka, *f.* [Türkinn,] *f.*
Turecki, Turczy, *adj* [türkisch.]
Turczyzna, *y, f.* [das Türkische, Sitten, Gebräuche, Sprache et.]
Turkawka, *ob.* Trukawka.
Turkot, *u, m.* [Getöse, Geräusch, *n.* Lärm,] *m.*
Turkotać, *nd.* 2. [Getöse machen, lärmen.]
Turkus, *a, m.* [Türkiss,] *m.* turkusowy, *adj.*

Turma, *y, f.* [Gefängnissthurm, *m.* Gefängniss,] *n.*
Turnieja, *i, f.* Turnieje, *pl. ob.* Gonitwa.
Turniejować, *nd.* 2. [turniren.]
Turybularz, *ob.* Kadzielnica.
Turzyca, *y. f* [Riethgras, Schilfgras;] włos zajęczy, [Hasenfell,] *n.*
Tusz, *u, m.* [Tusche,] *f.* tuszowy, *adj.*
Tusza, *y, f.* [Fettigkeit, Feistigkeit, Beleibtheit,] *f.*
Tuszować, *nd* 2. [tuschen, mit Tusche malen.]
Tuszyć, *nd.* 4. [ahnden;] sobie, [sich Muth und Hoffnung machen.]
Tutaj, *ob.* Tu.
Tuteczny, Tuteyszy, *adj.* [hiesig, der hiesige. einheimisch.]
Tuwalnia, *i, f.* [breites Handtuch, Communicatentuch] *n.*
Tuz, *a. m.* [Daus, Taus in der Spielkarte,] *m.* tuzy, *pl.* [Stösse.]
Tuż *adv.* [gleich hier, dicht dabey, sogleich.]
Tuzin, *a, m.* (Tuzinek, *dim.*) [Dutzend, zwölf an der Zahl;] tuzinami, [dutzendweise, zu Dutzenden.]
Tuzinowy, Tuzinkowy, *adj.* [dutzend-.]
Tuzować, *nd.* 2. [mit Fäusten schlagen; derb ausschelten.]
Tużyć, *ob.* Tężyć.
Twardnieć. Twardzieć, *nd.* 2. [steif werden, hart werden, verharten.]
Twardo, *adv.* [hart, stark, fest.]
Twardogłowy, *adj.* [hartköpfig, starrköpfig.]
Twardość, *i, f.* [Härte,] *f.*
Twardousty, *adj.* [hartmäulig.]
Twardy, *adj.* [hart, stark, fest, nicht weich.]
Twardzić, *nd* 3. [hart machen, härten.]
Twardzizna, Twardzina, *y. f.* [harter Boden; etwas Hartes.]

Twarog, *u, m.* [Quarg, Käsequarg,] *m.* twarogowy, *adj.*

Twarz, *y, f.* [Angesicht, Gesicht,] *n.*

Twarzać, *ob.* Tworzyć.

Twarzyczka, *i, f.* [Gesichtchen, kleines Gesicht,] *n.*

Twierdza, *y, f.* [befestigter Ort, feste Burg, Festung, *f. fig.* Schutz, Schirm, *m.* Kraft,] *f.*

Twierdzić, *nd.* 3. [befestigen; behaupten; bestättigen, bekräftigen.]

Twierdziciel, *a, m.* [Behaupter,] *m.*

Twierdzowy, *adj.* [Festungs-.]

Twoj. Twoja, Twoje, [dein e- *n. Fürw.*] Twoje, [das Deinige.]

Twór, *u, m.* [Schöpfung, *f.* Geschöpf, *n actio.* Erschaffen,] *n.*

Tworca, *y,* Tworzyciel, *a, m.* [Schöpfer,] *m.*

Tworczy, *adj.* [Schöpfer-, schöpferisch, schaffend.]

Tworczyni, *i, f.* [Schöpferinn,] *f.*

Tworzydło, *a, n.* [Käseform, *f.* Käsenapf, *m.* Form, Gestalt,] *f.*

Ty, *pron.* [du.]

Tyć, *nd.* 2. [dick werden, fett werden, zunehmen.]

Tyćki, Tyćkó, *ob.* Tylki, Tyle.

Tycz, *y,* Tyka, *i, f.* [Stecken, Pfahl, *m.* Stange,] *f.*

Tyczyć, *nd.* 4. [stäbeln, mit Rebstecken stützen. *cf.* Tyczeć.

Tydzień, tygodnia; *m.* [Woche,] *f.* wielki tydzień, [Charwoche,] *f.*

Tygiel, *gla, m.* (Tygielek, *dim.*) [Tiegel,] *m.* tyglowy, *adj.*

Tygodniowy, *adj.* Tygodniowo, *adv.* [Wochen-, wöchentlich;] tygodniowe, *ego. Subst.* [Wochenlohn,] *m.*

Tygrys, *a, m.* [Tieger, *m.* Tiegerthier,] *n.* tygrysi, *adj.*

Tygrzyca, Tygrysica, *y, f.* [Tiegerinn,] *f.*

Tygur, *u, m.* [Zurich in der Schweiz,] tygurski, *adj.*

Tyka, *ob.* Tycz. Tykać, *ob.* Tknąć.

Tykać komu, *nd.* 2. [einen dutzen, einen Du nennen.]

Tykalność, *i. f.* [Berührbarkeit, Anrührbarkeit,] *f.*

Tykalny, *adj.* Tykalnie, *adv.* [berührbar, verletzbar.]

Tykwa, *y, f.* [eine Art Kürbiss; ein Trinkgeschirr,] *tr.* w tykwy z kim pójść, [mit einander raufen.]

Tykwiany, Tykwowy, *adj.* [Kürbiss-.]

Tył, *u, m.* [Hintertheil, Rücken, *m.* der Hintere.]

Tylczak, *a, m.* [Rotz, *m.* eine Pferdekrankheit.]

Tyle, Tylo, *adv.* [so viel, so gross, so sehr.]

Tylec, *lca, m.* [Rücken z B. eines Messers, Säbels,] *et.*

Tyłek, *łka, m.* [der Hintere; das Hintere z B. Hinterhaus.]

Tylki, Tyll, *adj.* [so gross, so klein.]

Tylko, *adv.* [nur bloss, nicht mehr, nur.]

Tylkość, *i, f.* [dieselbe Grösse oder Kleinheit.]

Tylny, *adj.* [Hinter-] tylne drzwi, [Hinterthüre.]

Tymczasem, *adv.* [indessen, mittlerweile.]

Tymczasowo, *adv.* Tymczasowy, *adj.* [einstweilig, einstweilen.]

Tymf, Tymf, *a, m.* [ein polnischer Tympf,] *m.* tymfowy, *adj.*

Tynk, *u, m.* [Tünche,] *f.*

Tynkarz, *a, m.* [Tüncher, Uebertüncher,] *m.*

Tynkować, *nd.* 2. [tünchen, übertünchen.]

Tyrać, Térać, *nd.* 1. [abnutzen; verschwenden, durchbringen.]

Tyran, *a, m.* [Tyrann, Wüterich,] *m.* tyranka, *f.*

Tyraństwo, *a, n.* [Tyranney,] *f.* tyrański, *adj.*

Tyrlarz, *a, m.* [Stollenzimmermann in Bergwerken,] *m.*

nawa [illegible] — Plage —
[illegible] ital. Tarento.
Tyt [illegible] : po traktacie Tylżyckim (1807)
[illegible] f. żeliwo. f. Popiel.
[illegible] (1399)

Tworzywo Urstoff, woraus die Abbildung; twór, nicht Urhaft entsteht.

= masa ciasta — (surowiec) u. twardy / twarz f. tworzyk
Twaróg = [illegible] = [illegible] — gomółka
cf. τροχάλλος, [illegible], τροχός.
[illegible] cf. forma — twaróg, twardy f. twardy
cf. fingo, [illegible] — fingo, [illegible] cf. τυρός (f. ser), Torf.

Twierdza Festung w łęi prawdza jest twierdza zbawienia naszego, 1507

[illegible] f. Korb. cf. [illegible] = Τυκη [illegible]
[illegible] obania, korbas; cf. Dzban

Tołstyłu = tufa, [illegible] wdzięc [illegible] tyły [illegible] [illegible] tył [illegible] tergum; tyłgłowa = occiput, wiec tyłwozykie [illegible] cf. tutos.

[illegible] potrzeba vote 5 tysięcy węgrów na plane a tyle taxie wojewodé [illegible]

[illegible] tolof tantum. tali

[illegible]; tylkonie = tantum quod [illegible] non [illegible] =
[illegible]

Tył f. tuk, tucza cf. [illegible], [illegible] cf. [illegible]
cf. [illegible]; cf. [illegible] f. zostykać [illegible]

Tyn cf. τυχος, τύκος, = Wolé f. ciskać (tycz, tyk, tyka, pal abo drzewko jaka po którym się pnie chmiel, wino, korbas

[illegible] E. [illegible], Trence [illegible], albarium, tectorium, coriam = tynki — [illegible], [illegible]

Tygiel = tynka; 2, Tygiel abo tyglik złotnicz [illegible], Kruzyk, panew, test, do rozpuszczania złota.

[illegible] latka [illegible] [illegible]

Tygr (zwierz prędkonogi indyjski) (tigris

Tysmienica, miasto leży nad Woroną o milę od Stanisła[wowa]
po najwiękrzej części przez Ormian zamieszkana

Tywercami nazywani Naddniestrzanie od daw[nego]
miana tej rzeki Tyras.

Tyszowice: Hetmani y inne szlachta zjechawszy do Tyszo[wiec]
radzili jakby zgubiony ratować kray gdzie Konfederacyę pr[zy]
zwiskom zrobili (16..). Tyszowiecki związek (16..)

tysięcznik ziele) millefolium

Tytel = abrewiacya; tytuł = titulus

U niego u[...] Mani[...]; już to głupi u niego kto mu rad
skromno [...]adzić stan panięcy (Kr)

ubliżam = ujmuję, umniejszam (kaudere uno granoaliquem), uwłaczam

ubić: [...] od tykowego ubitych nie zaraz pomarli ale dwie y więcej
[dni] leżeliby a potymby pomarli, 1801

ubodzy staruszkowie lepiej tam być w niebie, ubóstwo męznie cierpiące o żebra-
nym chlebie, nie się z tego nabycia w tym żywocie świecić w zdradliwie żyjąc ogień
wieczny mieć, kt[óry] [...] gdyby ubogi Panu nie dawał, pręłkoby Pan zubożał (Sk 1609)
Ubogi, [...] ubogi [...] U. [...] u priwat. u. bóg, bogaty, [...]
[...] ub : [...], [...]bogi

ucz się [...] ubóstwa cierpieć chędogiego (Kr) ([...])

Tyrol, u,
roler;
Tyryaka,
Tysiąc, u
[Taus
Tysiącole
Tysiączni
Taus
Tysiączny
Tyszarnia
Tytuł, u,
-tytuło

U, praep
Ubawić.
satts
[sich
Ubospie
[sich
Ubić, dk
etori
stam
ringe
Ubiec, d
erha
Ubieg, s
flies
Ubierać
Ubierać
Ubieżeć
Ubiór, s
ubi
Ubiorek
kre
Ubioro
Ubłaga
Ubłaga
Ubłaga
de

Tyrol, *u*, *m*. [Tirol;] Tyrolczyk, *a*, *m*. [Tiroler;] Tyrolka, *f*. [Tirolerinn.]

Tyryaka. *ob*. Dryakiew.

Tysiac, *a*, *m*. [tausend;] (Tysiączek, *dim*) [Tausend.]

Tysiącoletni, *adj*. [tausendjährig.]

Tysiacznik, *a*, *m*. [Zahl von Tausend; Tausendmann,] *m*.

Tysiączny, *adj*. [der Tausendste.]

Tyszarnia, *i*, *f*. [Steinbruch,] *m*.

Tytuł, *u*, *m*. (Tytulik, *dim*.) [Titel,] *m*. tytułowy, *adj*.

Tytułarz, *a*, *m*. [Titelbuch, Titulaturbuch,] *n*.

Tytułować, *nd*. 2. [einen Titel geben, tituliren, benennen.]

Tytuń, *u*. *m*. [Taback, Rauchtaback,] *m*. tytuniowy, *adj*.

Tytuniarz, *a*, *m*. [Raucher, Tabacksraucher,] *m*.

Tywuń, *ob*. Ciwuń. Tyzana, *ob*. Ptyzana.

U.

U, *praep*. [bey, zu, an.]

Ubawić, dk. 3. Ubawiać, *nd*. 3. [einem sattsam unterhalten, kurzweilen;] się [sich genügsam amüsiren.]

Ubespieczyć, dk. 4. Ubespieczać, *nd*. 1. [sichern, sicher stellen, versichern.]

Ubić, dk. 2. [todt schlagen,] jajka, [Eyer einrühren;] ziemię, [den Boden gleich stampfen;] Ubijać się o co, [wornach ringen.]

Ubiec, dk. 2. [entlaufen; zuvorkommen; erhaschen.]

Ubieg, *u*, *m*. [Entlaufen, Entrinnen; Verfliessen,] *n*.

Ubierać, *ob*. Ubrać.

Ubieracz, *a*, *m*. [Ankleider, Ausputzer,] *m*.

Ubieżeć. *ob*. Ubiec. Ubijać, *ob*. Ubić.

Ubiór, *u*, *m*. [Anzug, *m*. Kleidung,] *f*. ubiorowy, *adj*.

Ubiorek, *dim*. von Ubiór auch bot. [Iberiskresse,] *f*.

Ubiorowy, *adj*. [Kleidungs-, Anzugs-, Putz-.]

Ubłagać, dk. 1. [besänftigen, versöhnen.]

Ubłagacz, *a*, *m*. [Versöhner.] *m*.

Ubłagalnia, *i*, *f*. Ubłagalnica, *y*, *f*. [Gnadenstuhl,] *m*.

Ubłagalny, *adj* [Sühn-, Versöhnungs-, versöhnbar.]

Ubłaganność, *i*, *f*. [Versöhnbarkeit, Versöhnlichkeit.] *f*.

Ubliżyć, dk. 4. Ubliżać, *nd*. 1. [entziehen, verringern, Abbruch thun, beleidigen.]

Ubłocić; *ob*. Błocić. Ubłogosławić, *ob*. Błogosławić.

Ubocz, *y*, *f*. [Seitentfernung, *f*. Seitenweg; Abweg,] *m*.

Uboczny, *adj*. Ubocznie, *adv*. [Seiten-, auf der Seite, entlegen.]

Ubogacić, *ob*. Bogacić.

Ubogi, *adj*, Ubogo, *adv*. [arm, dürftig;] szpital ubogich, [Armenhaus.]

Ubolewać, *nd*. 1. [herzlichen Schmerz empfinden.]

Ubość, dk. 2. [stechen, durchstechen, einen Stoss geben, durchdringen.]

Ubóstwić, dk. 3. Ubóstwiać, *nd*. 1. [vergöttern, göttlich machen.]

Ubóstwo, *a*. *n*. [Armuth, *f*. Elend, *n*. Dürftigkeit, *coll*. die Armen.]

Ubożeć *nd*. 2. [arm und dürftig werden, verarmen.]

Ubożyć, *nd*. 4. [einen arm machen, in Dürftigkeit bringen.]

Ubrać, dk. 2. Ubierać, *nd.* 1. [ankleiden, ausputzen; abnehmen, verringern.]

Ubrdać, sobie co, dk. 1 [sich etwas Wunderliches einfallen lassen.]

Ubronić, dk. 3. [gegen etwas beschützen, bewahren, vertheidigen.]

Ubyć, dk. 2. [abnehmen;] *impers.* ubywa czego, [es nimmt ab.]

Ubyt, Ubytek, *tku, m.* [Abnahme, *f.* Abfall, *m.* Verringerung.] *f.*

Ubytkowy, Ubyszowy, *adj.* [Abnahme-.]

Ucadzić, Ucedzić, d. 3. [abseihen, abtröpfeln, abzapfen.]

Ucałować, *ob.* Całować.

Uchapić, dk. 3. [erwischen, ergreifen, fest halten.]

Uchlustać, dk. 1. [tüchtig beschmutzen, besudeln; *tr.* sich besaufen.]

Uchmielić, dk. 3. [mit Hopfen anmachen;] się, [sich berauschen, besaufen.]

Ucho, *a. n.* [Ohr, *n.* eig. *u. fig.* Gehör *n.* Henkel,] *m.*

Uchod, *u, m.* [Entgehen, Entweichen,] *n.* uchodowy, *adj.*

Uchodni, *adj.* [davon gehend, sich flüchtend, flüchtig.]

Uchodzić, *ob.* Ujść.

Uchodzień, *dnia, m.* [Flüchtling, Ausgewanderte,] *m.*

Uchować, dk. 1. [gross ziehen, erziehen erhalten, beschützen, bewahren.]

Uchrona, *y, f.* Uchron, *u, m.* [Zufluchtsort *m.* Vermeiden, Entgehen,] *n.*

Uchronić, dk. 3. [bewahren;] się, [vermeiden, entgehen, ausweichen.]

Uchronność, *i, f.* [Vermeidlichkeit,] *f.*

Uchronny, *adj.* Uchronnie, *adv.* [vermeidlich, entgehbar,]

Uchwała, *y, f.* [Verordnung, *f.* Beschluss.] *m.* seymowa [Reichstagsbeschluss.]

Uchwalić, dk. 3. Uchwalać, *nd.* 1. [verordnen, beschliessen.]

Uchwycić, dk. 3. Uchwycać, *nd.* 1. [ergreifen, auffangen, erwischen.]

Uchwyt, *u, m.* [Ergreifen, Erhaschen,] *n.*

Uchwytny, *adj.* Uchwytnie, *adv.* [ergreifbar, leicht zu erhaschen.]

Uchybić, dk. 3. Uchybiać, *nd.* 1. [nicht treffen, fehlen; einen Verstoss begehen, nicht Genüge leisten.]

Uchylić, dk. 3. Uchylać, *nd.* 1. [abwenden, ablenken; beugen; entziehen, entfernen.]

Uciąć, dk. 2. Ucinać, *nd.* 1. [abschneiden, abhauen; abbrechen.]

Uciagnąć, dk 2. [erziehen, wegziehen, fortschleppen.]

Uciążliwość, *i, f.* [Beschwerde, Schwierigkeit, *f.* Belästigen, *n.* Last,] *f.*

Uciążliwy, *adj.* Uciążliwie, *adv.* [lästig, bedrückend, schwer.]

Uciażyć, Uciężýć, dk. 4. Uciążać, *nd.* 1. [belästigen, bedrücken, beschweren.]

Ucichnąć, dk. 2. Ucichać, *nd.* 1 [still werden, sich legen, verstummen.]

Uciec, dk. 2. Uciekać, *nd.* 1. [entfliehen, entlaufen, entrinnen.]

Uciecha, *y, f.* [Vergnügen, *n.* Lust,] *f.*

Ucieczka, *i, f.* [Fliehen, *n.* Flucht; Zuflucht, *f.* Zufluchtsort,] *m.*

Ucieczkowy, *adj.* [Flucht-, Zuflucht-.]

Ucieczny, *adj.* [leicht entfliehend,]

Uciekać, *ob.* Uciec.

Uciekacz, *a, m.* [Flüchtling, Reissausnehmer,] *m.*

Uciekły, *adj.* [entronnen, entflohen; vereitelt.]

Uciemiężać, *ob.* Uciemiężyć.

Uciemiężliwość, *i, f.* [Bedrückung,] *f.*

Uciemiężliwy, *adj.* Uciemiężliwie, *adv.* [drückend, bedrückend.]

Uciemiężyć, dk. 4. Uciemiężać, *nd.* 1. [bedrücken, beschweren.]

Uciemiężyciel, *a, m.* [Bedrücker,] *m.*

Uciemnić, *ob.* Ciemnić. Ucienić, *ob.* Cienić.

Ucierać, *ob.* Utrzeć.

~~[illegible]~~ całe ubranie tria indumentorum genera continet: femoralia (sztuty), tibialia (kolczanki albo pończochy bez przykopycia) et soccos seu vinias caligas (kapcie, szkarpetki, miasto których przy- kopycie)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]ućkać; Tydy z wojny nie uciecze, y żona od niego nie ucieka. [illegible] 1609)

niema głodny brzych uszu (Kt [illegible] syt [illegible]) [illegible] Za którego targu [illegible] (οἱ ἄποινα ἐμπορεύονται [illegible]) [illegible] Turnai [illegible]

Kochanie [illegible], [illegible], ucicha

U [illegible] przed wilkiem Trafił na [illegible] [illegible] quondam [illegible]

Uchowaj Boże zdrowych potraw, wielkiego szczęścia y cnotliwej żony Kiedy Kol- [illegible] 1620.

[illegible]

Uczka = Wuczka = Monte Maggiore w [illegible]

uczciwy z. = to rad drugich czci.

Pijanego obielnica, ubogiego wczas a skąpego hojność nie zawsze ucieszy [illegible] (uciecznej Rogoc uciechę; zostaw [illegible] [illegible] [illegible])

[illegible] = [illegible] – f. [illegible]

[illegible] Każdy na starość zalewa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] uczciwy [illegible] [illegible] głosu [illegible] ucho. [illegible]

uczynek [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ucieracz, [illegible]
putzer
Ucieraczk[illegible]
Uciérpieć, [illegible]
erleid[illegible]
Uciesznoś[illegible]
gnüge[illegible]
Ucieszny, [illegible]
belust[illegible]
szny, [illegible]
Ucieszyć, [illegible]
gnüge[illegible]
Ucieszycie[illegible]
Vergn[illegible]
Ucinać, o[illegible]
Ucinek, n[illegible]
stück.
Uciosać, [illegible]
Ucisk, u, [illegible]
Gedrä[illegible]
Uciskać, [illegible]
lasten[illegible]
Uciskacz, [illegible]
cker.] [illegible]
Uciśnienie[illegible]
sal,] [illegible]
Uciszyć; [illegible]
beruh[illegible]
beruh[illegible]
Uciszycie[illegible]
Ucumowa[illegible]
am U[illegible]
Ucywilizo[illegible]
wać, [illegible]
Uczastek, [illegible]
Theil [illegible]
Uczatowa[illegible]
wisch[illegible]
Uczcić, d[illegible]
bewir[illegible]
Uczciciel, [illegible]
cielka[illegible]
Uczciwoś[illegible]
Vereh[illegible]

Ucieracz, *a, m.* [Abreiber, Abputzer; Lichtputzer,] *m.*

Ucieraczka, *i, f.* szczypce, [Lichtputze.] *f*

Ucierpieć, dk. 3. [sehr viel ausleiden, erleiden.]

Ucieszność, *i, f.* [Erfreulichkeit, *f.* Vergnügen, *n.* Ergötzlichkeit,] *f.*

Ucieszny, *adj.* Uciesznie. *adv.* [ergötzend, belustigend, erfreulich; statt] śmieszny, [drollig, lächerlich.]

Ucieszyć, dk. 4. Ucieszać, *nd.* I. [Vergnügen machen, ergötzen.]

Ucieszyciel, *a, m.* [Tröster; der einem Vergnügen macht,] *m.*

Ucinać, *ob.* Uciąć.

Ucinek, *nka, m.* [Abschneidsel; Bruchstück. *n.* Abbruch, *m.* Stichelwort]*n.*

Uciosać, Uciesać. *ob.* Ciosać.

Ucisk, *u, m.* [Bedrückung, *f.* Bedrängniss, Gedränge,] *n.*

Uciskać, *nd.* 1. [drücken, belästigen, belasten, bedrängen.]

Uciskacz, *a, m.* [Bedrücker, Unterdrücker,] *m.*

Uciśnienie, *a, m.* [Bedrängniss, *n.* Drangsal,] *f.*

Uciszyć; dk. 4. Uciszać, *nd.* 1. [stillen, beruhigen;] się, [still werden, sich beruhigen, sich legen.]

Uciszyciel, *a, m.* [Stiller, Besänftiger,] *m.*

Ucumować, dk. 2. [das Wasserfahrzeug am Ufer anbinden.]

Ucywilizować, *ob.* Cywilizować. Uczarować, *ob.* Czarować.]

Uczątek, *stku, m.* [Theilchen, kleiner Theil von etwas.]

Uczatować, dk. 2. [erlauern, lauernd erwischen.]

Uczcić, dk. 3. [Ehre erweisen, beehren, bewirthen; zurichten.]

Uczciciel, *a, m.* [Verehrer.] *m.* Uczcicielka, *i, f.* [Verehrerinn,] *f.*

Uczciwość, *i, f.* [Ehrbarkeit, Ehrlichkeit; Verehrung,] *f.*

Uczciwy, *adj.* Uczciwie, *adv.* [ehrbar, ehrlich, brav, ordentlich, tüchtig, ehrwürdig.]

Uczeń, *cznia, m.* [Schüler, Lehrling,] *m*

Uczenie, *Subst.* von Uczyć; Uczenie, *adv.* [gelehrt, auf gelehrte Art.]

Uczennica, *y, f.* [Schülerinn.] *f.*

Uczenność, *i, f.* [Gelehrigkeit,] *f.* uczenny, *adj,* [gelehrig, lehrsam.]

Uczepić się, *rec.* dk. 3. kogo, [sich an jemanden festhalten,] *ob.* Czepić.

Uczepka, *i, f.* [Ergreifen, Festhalten, Anhalten an etwas,] *n.*

Uczernić, *ob.* Czernić. Uczesać, *ob.* Czesać.

Uczestnica, *y.* Uczestniczka, *i. f.* [Theilnehmerinn, Theilhaberinn,] *f.*

Uczestnictwo, *a, n.* [Theilnahme, Gemeinschaft.]

Uczestniczyć, *nd.* 4. [Theilnehmer seyn, Theil nehmen.]

Uczestnik, *a, m.* [Theilnehmer, Theilhaber,] *m.*

Uczęstność, *ob.* Uczestnictwo.

Uczęstny, Uczęśniczy, *adj.* [theilhabend, theilnehmend.]

Uczęstować, *ob.* Częstować.

Uczęszczać. *nd.* 1. [oft besuchen, oft wohin gehen; im Gebrauch haben.]

Uczłonkowany, *adj.* [gegliedert, gliederig, mit Gliedern versehen.]

Uczta, *y. f.* [Schmaus, Ehrenschmaus, *m.* Gastmal,] *n.* ucztowy, *adj*

Ucztować, *nd.* 2. [schmausen, banketiren.]

Uczuć, dk. 2. Uczuwać, *freq.* [empfinden, fühlen.]

Uczucie, *a, n.* [Empfindung.] *f*

Uczyć, *nd.* 4. [lehren, unterrichten, unterweisen;] się, [lernen, studieren.]

Uczony, *adj. et Subst.* [gelehrt; Gelehrter,] *m.*

Uczyciel, *a, m.* [Lehrer, Unterweiser,] *m*

Uczynek, *nku, m.* [That, Handlung, *f* Werk,] *n.*

Uczynić, *ob.* Czynić.
Uczyniciel, *a, m.* [Thäter, der etwas gemacht hat,] *m.*
Uczynkowy, *adj.* [That-, mit Thaten, werkthätig.]
Uczynność, *i, f.* [Dienstwilligkeit, Dienstfertigkeit.] *f*
Uczynny, *adj.* Uczynnie, *adv.* [dienstfertig. gefällig; wohlthätig.]
Udać, dk. 1. Udawać, [nach und nach geben; anbringen, darstellen, vorstellen; gelingen;] się do kogo, [sich wohin wenden; angeben.]
Udaremnić, dk 3. [vereiteln, vergeblich machen.]
Udarować, dk. 2. [beschenken; mit Geschenken erkaufen.]
Udarzyć, *ob.* Darzyć.
Udatność, *i, f.* [Geschicklickeit, *f.* Anmuth, Wohlanstand,] *m.*
Udatny, *adj.* Udatnie, *adv.* [geschickt gewandt, wohlanständig,] udatny pieniędz, [gangbare Münze.]
Udawać, *ob.* Udać
Udawacz, *a, m.* [Vorsteller; der etwas blos zum Anscheine macht; *m.*
Udawca, *y, m.* [Erdichter, falscher Angeber, Ankläger,] *m.*
Udawić, dk. 3. [erwürgen, erdrosseln;] się, [ersticken, sich erwürgen.]
Udeptać, dk. 2. [niedertreten, gleich treten; niederdrücken.]
Uderzyć, dk. 4. Uderzać, *nd.* 1. [schlagen, einen Schlag geben;] na kogo, [auf einem losgehen, angreifen;] czołem, sich verbeugen.]
Uderzyciel, *a, m.* [Schläger, Schlägeaustheiler,] *m.*
Udławić, dk. 3. [erwürgen, ersticken, erdrücken.]
Udo, *a, n.* (Udko. *dim.*) [Schenkel, *m.* Dickbein. *n.* Keule,] *f.*
Udoić, dk. 3. [etwas abmelken;] się *tr.* [wacker betrunken seyn.]

Udolność, *i, f.* [Fähigkeit, Tauglichkeit.] *f.*
Udolny, *adj.* [fähig, geschickt, vermögend zu etwas, tauglich.]
Udoskonalić, *ob.* Doskonalić.
Udowy, *adj.* [Schenkel-, Keule-,] Kości udowe, [Hüftbeine.]
Udoj, *oju, m.* [Gemelke, *n.* so viel auf einmal gemolken worden.]
Udrapać, dk. 3. [abreissen, abkratzen; abzaufeln.]
Udręczenie, *a, n.* [Plackerey, Plage, Noth, Quälerey,] *f.*
Udręczyć, dk. 4. Udręczać, *nd.* 1, [plagen, quälen, martern.]
Udrepcić, dk. 3 [gleichtreten, niedertreten.]
Udrobić, dk. 3. [ein kleines Stückchen abbrechen; einbröckeln.]
Udry, na Udry z Kim iść, [sich an die Köpfe kriegen, in die Haare fallen, kämpfen, ringen.]
Udrzeć, dk. 2. Udzierać, *nd.* 1. [abreissen, abbrechen;] kogo; [einen prellen.]
Udusić, dk. 3. [erwürgen, ersticken; dämpfen.]
Udusiciel, *a, m.* [Erwürger. Erstícker,] *m.*
Uduszliwy, *adj.* [den Athem hemmend, drückend.]
Udybać, dk. 2. [erlauern, lauernd erwischen, beschleichen.]
Udyszeć się, *rec.* dk. 4. [aus dem Athem kommen, keuchen.]
Udział, *u, m.* [Antheil, *m.* das zu Theil gewordene Mittheilung,] *f.*
Udziałać, dk. 1. [auswirken, verrichten, wirklich thun.]
Udziałowy, *adj.* [Antheils-; Abtheilungs-,]
Udziec, *dzca, ob.* Udo
Udzielić, dk. 3. Udzielać, *nd.* 1. [mittheilen.]
Udzielność, *i, f.* [Mittheilen, *n.* Selbstständigkeit; Souverainistät,] *f.*

S. Udalryka dzień = S. Lepicz / Odalryk.

moc, siła sposobność

hkeit.] f. vermö-

Kości

iel auf

zen; ab-

, Noth,

trapienie

ulagen,

nieder-

ckchen

an die fallen,

za sobą na udry. (1619) f. uderzyć

abreis- prel-

ticken;

ser.] m. nmend,

erwi-

Athem

Theil

ichten,

Abthei-

Udać: [illegible] przyjechało które się za rozkoszą i światem udało, [illegible] [illegible] chuda: jako [illegible] (1619)
Udaję [illegible] [illegible] po [illegible], częściami daję.

Uczczam [illegible] est in praesenti (loco ejus bije usurpatur) sed in [illegible] et futuri [illegible]; cf. trzepiotać, [illegible] (cf. [illegible]) cf. [illegible], trącić - [illegible], udzy

na cudzym skąpy, swego nigdy nie udzieli (1619) [illegible]

Udo cf. [illegible], [illegible] [illegible], udziec (femur, [illegible] [illegible]

mitthei-

Selbst-

uganiam się z kim = utarczkę czynić velitari adversus aliquem) = przegadywać się, [illegible] z kim

[illegible] ufał swojéj sile [illegible] [illegible] dufać ; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ufać [illegible] [illegible] ; ufam w co, liczę na co, dufam w co [illegible]

Ufność = nadzieja o cudzej woli, za dobre przyjęcie, [illegible]

srogie ognie (które w kakusowym gardzielu stanęły) zaraz ugasnęły [illegible].

ugodzić [illegible] twoja nieraz ugodzi na ostry kamień [illegible] szlak [illegible]

Udzielny, [illegible]
abhäng
Udzierżeć,
fest ha
Udźwignąć
vermög
Ufać, nd.
Ufarbować
Ufnal, a,
Ufność, i.
Ufny, adj.
lich,
Uformować
ob. Utw
Uganiać, o
Ugasić, dk
stillen;
Ugasiciel,
Ugasic
Ugasnąć, o
ścić,
Ugiąć. dk,
derbeu
Ugier, gru
ugiero
Ugładzić,
Ugłaskać,
sänftig
Ugłodniały
ausgeh
Ugnać, ob.
Ugnić, dk.
faul w
Ugnieść, d
men k
Ugnieździ
Ugniłość,
niss,]
Ugnoić, ob
Ugoda, g,
godny,
Ugodzić, d
len. t

Udzielny, *adj.* [mittheilend, theilbar; unabhängig, souverain.]
Udzierżeć, dk. 4. [erhalten, aufhalten, fest halten.]
Udźwignąć, *nd.* 2. [erheben, aufzuheben, vermögen.]
Ufać, *nd.* 1. [trauen, hoffen, vertrauen.]
Ufarbować, *ob.* Farbować.
Ufnal, *a, m.* (Ufnalik, *dim.*) [Hufnagel,] *m.*
Ufność, *i, f.* [Vertrauen, Zutrauen,] *n.*
Ufny, *adj.* [voll Zutrauen, zuversichtlich, zuverlässig.]
Uformować, *ob.* Formować. Ufortyfikować *ob.* Utwierdzić.
Uganiać, *ob.* Ugonić.
Ugasić, dk. 3. Ugaszać, *nd.* 1. [löschen, stillen; dämpfen.]
Ugasiciel, *a, m.* [Auslöscher, Dämpfer, *m.* Ugasicielka, *f.*
Ugasnąć, *ob*, Gasnąć Ugęszczać; *ob.* Gęścić.
Ugiąć. dk. 2. Uginać, *nd.* 1. [beugen, niederbeugen.]
Ugier, *gru, m.* [Ocher, Eisenocher,] *m.* ugierowy, ugrowy, *adj*
Ugładzić, *ob.* Gładzić.
Ugłaskać, dk. 2. [bändigen, zähmen, besänftigen, stillen.]
Ugłodniały, *adj.* [hungerig geworden, ausgehungert.]
Ugnać, *ob.* Ugonić.
Ugnić, dk. 3. [völlig durchfaulen, ganz faul werden.]
Ugnieść, dk. 3. Ugniatać, *nd.* 1. [zusammen kneten.]
Ugnieździć się, *ob.* Gnieździć się.
Ugniłość, *i, f.* [Durchfaulen, *n.* Fäulniss,] *f.*
Ugnoić, *ob.* Gnoić.
Ugoda, *g, f,* [Vergleich, Vertrag,] *m.* ugodny, ugodowy. *adj.*
Ugodzić, dk. 3. Ugadzać, *nd.* 1. [nicht fehlen. treffen; bahandeln, bedingen;] się z kim. [sich worüber vergleichen, einig werden.]
Ugoić, dk. 3. [ganz heilend machen, zuheilen.]
Ugonić, dk. 3. Uganiać, *nd.* 1. [erjagen, nachsetzen;] sie za czem, [wornach streben;] z kim [sich mit einem herumtummeln.]
Ugonny, *adj.* [erjagbar, erhaschbar, leicht zu erjagen.]
Ugor, *u, m.* [Brachacker, *m.* Brachfeld, *n.* ugorem leżeć, [brach liegen.]
Ugorny, Ugorowy, *adj.* [Brach-, brachliegend.]
Ugorować, *nd.* 2. [brach liegen, lassen.]
Ugorzałość, *i. f.* [Versengtheit,] *f.*
Ugorzeć, dk. 2. [verbrennen, verbrannt werden.]
Ugorzyć, dk. 4. [brennen, versengen, verbrennt machen.] Ugorzyć *nd.* 2. rolą, [einen Acker brachen, brach liegen lassen.]
Ugotować, dk. 2 [abkochen, garkochen.]
Ugranicze, *a, n.* pogranicze, [Gränzland,] *n.*
Ugraniczny, *adj.* [Gränz-, an der Gränze liegend.]
Ugrążyć, *ob.* Grążyć. Ugrodzić, *ob.* Grodzić.
Ugruntować *ob.* Gruntować.
Ugryźć, dk. 2. Ugryzać, *nd.* 1. [abbeissen, einen Biss thun, beissen.]
Ugryzek, *zka, m.* [Abbiss, *m. fig.* [Stichelwort, *n.* Stichelrede,] *f.*
Ugrzać, dk. 2. [völlig aufwärmen.]
Ugrząznąć, *ob.* Grząznąć, Uhaftować, *ob.* Haftować.
Uhamować, *ob.* Hamować.
Uheblować, dk. 2. [fertig hobeln, abhobeln, weghobeln.]
Ująć, dk. 2, Ujmować, *nd.* 2. [greifen, angreifen; einnehmen; annehmen; ver-

ringern, schmälern,] sobie czegoś, [entziehen.]

Ujadać. *ob.* Ujeść.

Ujarzmić, dk. 3. Ujarzmiać, *nd* 1. [unterjochen.]

Ujarzmiciel, *a*, *m*. [Unterjocher,] *m*. Ujarzmicielka, *f*.

Ujarzmienie, *a*, *n*. [Unterjochung, *f* Unterjochen,] *n*.

Ujaśnić, dk. 3. Ujaśniać, *nd*. 1. [erleuchten, erhellen.]

Ujątek, *tku*, *m*. [Abbruch, *m*. Bruchstück, abgebrochenes Stück,] *n*.

Uiazd, *u*, *m*. [Davonreisen, Davonfahren,] *n*.

Ujechać, dk. 2. [davonfahren, abreisen, sich davon machen; fahrend einen Weg zurücklegen.]

Ujednać, dk. 1. [gewinnen, einnehmen, verschaffen, erwerben.]

Ujedwabić, dk. 3. [beseiden, mit Seide bekleiden.]

Ujemność, *i*, *f*. [Abnehmbarkeit,] *f*.

Ujemny, *adj*. Ujemnie, *adv*. [abnehmbar, zu verringern.]

Ujeść, dk. 2. [abessen, ein wenig davon essen; beissen; beissend verwunden.]

Ujętny, *adj*. Ujętnie, *adv*. [anfassbar, zu fassen, angreiflich.]

Ujeżdżać, *ob*. Ujechać, Ujeżdżać konia, [ein Pferd zureiten, bereiten.]

Ujeżdżacz, *a*, *m*. [Bereiter, Zureiter der Pferde,] *m*.

Ujeżdżalnia, *i*, *f*. [Reitschule, Reitbahn,] *f*.

Uiścić, dk. 3. Uiszczać, *nd*. 1. [Wort halten, wahr machen, leisten, Versprechen erfüllen.]

Uiszczenie, *a*, *n*. [Genügeleistung, Erfüllung,] *f*.

Ujuczyć, *ob*. Juczyć, Ujuszyć, *ob*. Juszyć.

Ukajać, *ob*. Ukoić. Ukaleczyć, *ob*. Kaleczyć.

Ukarać, dk. 2. [bestrafen, mit Strafe belegen, züchtigen.]

Ukaranie, *a*, *n*. [Bestrafung, Strafe, Züchtigung.] *f*.

Ukarmić, *ob*. Karmić. Ukartować, *ob*. Kartować.

Ukąsić, dk. 3. [abbeissen, abnagen; beissend verwunden; beissen.]

Ukaz, *u*, *m*. [Zeigen, Vorzeigen, *n*; Befehl, *m*. Gebot,] *n*.

Ukazać, dk. 2. [zeigen; weisen, vorzeigen; beweisen;] się, [erscheinen.]

Ukaziciel, *a*, *m*, [Weiser, Vorweiser, Anzeiger,] *m*.

Ukazny, *adj*. [angezeigt;] ukazowy, [Befehls-, Gebots-.]

Ukirzyć, dk. 4. [finster machen, verfinstern.]

Ukisnąć, *ob*. Kisnąć.

Układ, *u*, *m*. [Zusammenstellung, *f*. System, *n*; Vergleich,] *m*.

Układać, *ob*. Ułożyć.

Układacz, *a*, *m*. [Ordner, Zusammensteller, Setzer in der Drukerey,] *m*.

Układność, *i*, *f*. [Gewandtheit, Geschicklichkeit, *f*. äusserer Anstand,] *m*.

Układny, *adj*. Układnie, *adv*. [gewandt, artig; erkünstelt, verstellt.]

Ukleić, *ob*. kleić. Uklęknąć, *ob*. klęknąć.

Uklej, Uklejka, *i*, *f*. [Breitling, *m*. Ukeley, *f*. ein Weissfisch.]

Ukłóć, dk. 2. Ukałać, *nd*. 1. [stechen mit etwas Spitziges.]

Ukłon, *u*, *m*. [Verbeugung; Empfehlung.] *f*.

Ukłonić, się, *rec*. dk. 3. [sich verneigen, eine Verbeugung machen; grüssen, Compliment machen.]

Ukłosić, dk. 3. [mit Aehren bedecken.]

Ukochać, dk. 1. [sehr lieb gewinnen.]

[illegible]

[illegible] się = pokąsują się; ukąszenie od bestyi, od robaka
[illegible] (morsus, ictus); ukąsić, ukąsować = kąsać, uszczknąć

[illegible] ukazował przez pewne znamiona [illegible] kazał; [illegible]

[illegible] roboty [illegible] gdy się pastuchowie
[illegible] jakie człowiek bydło; [illegible]

[illegible]

Ukleyka (vindosa, [illegible] species, [illegible])

[illegible] ukłoło [illegible]

[illegible] ukłony 1587 [illegible]

żeby cienszą nić i przędzę zaczęła ukręcić ze lnu(Kl.)

Ukracam = skracam, okrócić, Tagodzić, ujmuję, ukracam.

ukołysać = utulić usypić

ukrop cf. krzepić, krzepnąć, krzemień & kropić.

ukoić = obsequbes

Ukowat, ukuć sobie = uknować, uprządł (ex imbibit animo opinionem) sich einbilden

Żeby żadne wojska polskie na Ukrainie nie powstały, a iżeliby potrzeba było, żeby nad wszystkiem na ten czas będącym na Ukrainie mieć władzę hetman kozacki (16)

Ukradam czas = kradnę; ukradam się = ukrywam się, uchodzę

Ul (alveus, alvearium, alveus, σμῆνος, ... κυψέλη, ... ul ...

Ukochany, a
Superl.]
Ukoić, dk.
[...]beruhige
Ukołysać,
Schlaf w
Ukontentowa
gnügen
Ukontentowa
Lust,] f.
Ukopać, dk
durch G
Ukoronować,
Ukorzenić, d
den, beg
Ukorzyć, dk
gen.]
Ukos, u. m
heit,] f.
Ukosem, U
schräge.]
Ukośność, i.
keit,] f.
Ukośny, adj
hend.]
Ukować, ob.
Ukojny, adj.
sich besä
Ukracać, ob.
Ukraść.
Ukradka, i. f.
Ukradkiem,
heimlich.
Ukradkowy,
heimlich.
Ukrajać, ob.
Ukraina, y. f.
der Gran
Ukrainczyk,
der Ukrai
Ukraść, dk.
len stehl
Ukrasić, ob.
Ukręcić, ukr

Ukochany, *adj.* [lieb gewonnener, Lieber. *Superl.*] najukochańszy.

Ukoić, dk. 3. Ukajać, *nd.* 1. [besänftigen, beruhigen, stillen.]

Ukołysać, dk. 2. [einwiegen, in den Schlaf wiegen; beruhigen, stillen.]

Ukontentować, dk. 2. kogo, [einem Vergnügen machen.]

Ukontentowanie, *a, n.* [Vergnügen, *n.* Lust,] *f.*

Ukopać, dk. 2. [ergraben, ausgraben, durch Graben erhalten.]

Ukoronować, *ob.* Koronować.]

Ukorzenić, dk. 2. [fest einwurzeln, gründen, begründen.]

Ukorzyć, dk 4. Ukarzać, *nd.* 1. [demüthigen.]

Ukos, *u. m.* [schräge Lage, Schrägheit,] *f.*

Ukosem, Ukośnie, *adv.* [überzwerg, schräge.]

Ukośność, *i, f.* [Schrägheit, Abhängigkeit,] *f.*

Ukośny, *adj.* [schräg, überzwerg gehend.]

Ukować, *ob.* Kuć.

Ukojny, *adj.* Ukojnie. *adv.* [besänftbar. sich besänftigen lassend.]

Ukracać, *ob.* Ukrocić, Ukradać, *ob.* Ukraść.

Ukradka, *i, f.* [Entwenden, Schnipsen,] *n.*

Ukradkiem, *adv.* [verstohlener Weise, heimlich.]

Ukradkowy, *adj.* [verstohlen, geheim, heimlich.]

Ukrajać, *ob.* Ukroić.

Ukraina, *y, f.* Ukraine, *f.* [Landstrich an der Gränze,] *m.* ukrainski, *adj.*

Ukrainczyk, Ukrainiec. *a, m.* [einer aus der Ukraine.]

Ukraść, dk. 2. Ukradać, *nd.* 1. [wegstehlen, stehlen.]

Ukrasić, *ob.* Krasić. Ukrawać, *ob.* Ukroić.

Ukręcić, dk. 3. Ukręcać, *nd.* 1. abdrehen.]

Ukrócić, dk. 3. Ukracać, *nd.* 1. [abkürzen, kürzer machen; begränzen, schmälern; bändigen, zähmen.]

Ukrociciel, *a, m.* [Bändiger. Zähmer.] *m.*

Ukroczyć, dk. 4. [aus dem Wege treten, aus der Strasse abtreten.]

Ukroić, dk. 3. Ukrajać, *nd.* 1. [abschneiden.]

Ukrop, *u, m.* [Sud, *m.* [siedendes Wasser; *fig.* etwas sehr Heisses.]

Ukruch, *u. m.* (Ukruszyna, *y, dim.*) Brocken, *m.* Bröckchen.] *n.*

Ukruszyć, dk. 4. Ukruszać, *nd.* 1. [abbröckeln, in kleine Stücke abbrechen, zerfallen.]

Ukrwawić, *ob.* Krwawić.

Ukryć, dk. 2. Ukrywać, *nd.* 1. [verbergen; verheimlichen.]

Ukrywacz, *a. m.* [Verberger, Verstecker, Verheimlicher,] *m.*

Ukrywka, *i, f.* [Verstecken, *n.* Verborgenheit. *f.* verborgener Ort,] *m.*

Ukrzepić, *ob.* Krzepić.

Ukrzepiciel, *a, m.* [Befestiger, Stärker, Verstärker,] *m.*

Ukrzywdzić, Ukrzywdzenie, *ob.* krzywdzić.

Ukrzyżować, *ob.* Krzyżować, Ukształcić, *ob.* Kształcić.

Ukurzyć, dk. 4. [recht bestäuben, mit Staub bedecken.]

Ukwap, *u, m.* [Uebereilen, *n*; eine Art Ruhrkraut.]

Ukwapić, dk. 3. [übereilen.)

Ukwapliwość, *i, f.* [Uebereilung, *f* Eilfertigkeit.] *f.*

Ukwapliwy, *adj.* Ukwapliwie. *adv.* [übereilt, eilfertig, hastig, schnell.]

Ukwasić, *ob.* Kwasić.

Ul, *a, m.* [Bienenkorb, Bienenstock,] *m.*

Ulać, dk. 2. [abgiessen, einen Theil weggiessen, wegschütten.]

Ułacnić, Ułatwić, dk. 3. Ułacniać, *nd*. 1. [erleichtern, leichter machen.]
Uładnić, dk. 3. Uładniać, *nd*. 1. [schön machen, verschönern.]
Uładować, dk. 2. [voll laden, aufladen; in Ordnung bringen.]
Uładz, Ulęgnąć, *ob*. Lęgnąć się. Ułagodzić, *ob*. Łagodzić.]
Ułam, *u*, *m*. *ob*. Ułomek.
Ułamać, dk. 3. [abbrechen, abbröckeln.]
Ułan, *a*, *m*. Lanzirer, Ulaner.] *m*. ułański. *adj*. [Ulanen-.]
Ułapić, dk. 3. [erwischen, erhaschen, auffangen.]
Ułasić, dk. 3. [sanft machen, mildern.]
Ułaskawić, dk. 3. [besänftigen, zähmen; begnädigen.]
Uławiać, *ob*. Ułowić.
Ulecieć, dk. 3. Ulatać, *nd*. 1. davon fliegen, entfliehen.]
Uleczyć, dk. 4. Uleczać, *nd*. 1. [gesund machen, heilen, herstellen.]
Uledz, dk. 2. Ulegać, *nd*. 1. [erliegen, liegen bleiben, unterliegen.]
Uległość, *i*, *f*. [Unterthänigkeit, Unterwürfigkeit, *f*. Nachgiebigkeit,] *f*.
Uległy, *adj*. [unterwürfig, nachgiebig; folgsam.]
Ulepić, dk. 3. Ulepiać, *nd*. 1. von Lehm formen, kleiben.]
Ulepszyć, *dk*. 4. Ulepszać, *nd*. 1. [verbessern, besser machen.]
Ulewa, *y*, *f*. [Wasserfluth, *f*. Regenguss,] *m*.
Ulewać, *ob*. Ulać.
Ulężałka, *i*, *f*. [teige Birne,] *f*.
Ulga, *i*, *f*. [Linderung, Erleichterung,] *f*.
Ulgnąć, dk. 2. [steckenbleiben, (im Kothe) versinken.]
Ulica, *y*, *f*. (Uliczka, *dim*.) Gasse, Strasse,] *f*.
Ulicznik, *a*, *m*. [Gassenlaufer, Pflastertreter,] *m*.

Uliczny, Ulicowy, *adj*. [Gassen- Strassen-.]
Ulizać, dk. 2. [ablecken, glat lecken.]
Ułomek, *mku*, *m*. [Bruchstück, abgebrochenes Stück,] *n*.
Ułomność, *i*, *f*. [Gebrechlichkeit, *f*. Gebrechen, *n*. Schwäche,] *f*.
Ułomny, *adj*. Ułomnie, *adv*. [gebrechlich; leicht zu brechen.]
Ulot, *u*. *m*. [Davonfliegen, Entfliehen, Entfliegen,] *n*.
Ulotny, *adj*. [entfliegend, entfliehend;] pisma ulotne [Flugschriften.]
Ułów, *u*, *m*. [Jagdfang, *m*. Jagdbeute, *f*. Fang,] *m*.
Ułowić, dk. 3. [fangen, fischen; erwischen packen.]
Ulownica, *y*, *f*. pszczelnik, pasieka, Bienengarten,] *m*.
Ułowny, *adj*. [guten Fang gebend, beutereich.]
Ulowy, *adj*. [Bienenstock-, Stock-.]
Ułożyć, dk. 4. Układać, *nd*. 1. [ordnen, zusammelengen;] dzieło, [ein Werk verfassen;] co w głowie, [etwas ausdenken, ausbrütten.]
Ułożyciel, *a*, *m*. [Entwerfer, unternehmer,] *m*.
Ulubić, dk. 3. [etwas lieb gewinnen.]
Ulubieniec, *ńca*, *m*. [Geliebter, Liebling, *m*.] Ulubienica, *y*, *f*.
Ułuda, *y*, *f*. [Anlocken, *n*. Lockspeise,] *f*.
Ułudzić, dk. 3. Ułudzać, *nd*. 1. [anlocken, ins Netz locken. täuschen.]
Ułupek, *pka*, *m*. [abgespaltenes Stück.]
Ulżyć, dk. 4. [leichter machen, erleichtern; mildern, lindern.]
Ulżyciel, *a*, *m*. [Erleichterer,] *m*.
Um, *u*, *m*. [Vernunft, *f*. Verstand,] *m*.
Umacniać, *ob*. Umocnić, Umaczać, *ob*. Umoczyć.
Umączyć, dk. 4. [mit Mehl bestauben.]
Umalić, dk. 3. [Klein machen, verkleinern, vermindern.]

…yeza wieś w Zamoyskim okręgu w Węgrzech.

Ulicze mieszkali nad Dunajem, później w ziemi Siewierzanów usiedli ustępując przed nawałą Waryngów.

ułacznmy = niezabawny

…tupek, zrzucić stłój się konice ułomił, nożyczka,
…ieur, rożen

… [illegible] / tak; jeśli bydlę udajem ułomne za zdrowe (Kl.)
słaby, niedołężny, krewki

…zywa panom dzikiemu zwierzowi, który go znowu (gdyż domu wywinął) na wolnej pustyni ułowi (Kl.).
Łowić się = wpaść w sieć, być w saku, w matni [illegible]

…zwożyć.

Ulegający [illegible], pijus [illegible]. Tam (w gęstwie) wilk, [illegible] niebezpieczeństwem wszelakiem ulega (Kl.)
Ulegnie ściana, mur (sidit paries); ulegam koniu = ustępuję konia

Skorupa

… [illegible] wyspe mnojąc, w stare postępki (grzechy) tak zdrowia nie… [illegible] relaxare, nagnit [illegible] (cf. ułacnić)

Uleżałem się = ubiegałem się; uleżał się owoc = przegnił, nagnił (fradum [illegible]) cf. doleży się owoc.

mens, [illegible], musi, pamięć, [illegible] (cf. νόμος [illegible])
f. znakować [illegible]
[illegible]

Ulica szeroka = platea, via, λαύρα, πλατεῖα); ulica ciasna, uliczka: angiportus, [illegible] = [illegible], vicus, [illegible], limes, [illegible]; ulica bez wyjazdu ślepa (pendula [illegible] [illegible]. Hof u. Gaff. Gasse).

[illegible] = [illegible], [illegible], smykać, porwać, [illegible] znacznie albo, kryjomo [illegible] = [illegible], [illegible], sum-manare

Umbela [illegible]

Umiatacz = [illegible]

[illegible] wszystko umieć a niewszystkiego używać [illegible]
[illegible] Umieć u [illegible], nomen, [illegible]) [illegible] znać.

Umizgam się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Umalować
Umartwić,
trüben
Umazać.
deln.]
Umbrella.
schirm
Umęczyć,
marter
Umiar. u.
metrie
Umiarkowa
Maass
Umiarkowa
niss; E
Umiatać,
Umiatacz,
Umieć, m
sen; v
Umiejętno
Umiejętny,
schaft
Umiękczyć
weich
Umierać.
Umierzyć,
messe
Umieść, d
ren, a
Umieścić,
Umieszcza
schen,
Umilić. dk
che.,
Umilknąć,
stumm
Umiłować.
Umizg, u,
Liebk
Umizgać s
sen, e
Umizgacz,
Liebä
Umizgalsk

Umalować, *ob.* Malować.
Umartwić, dk 3. Umartwiać, *nd.* 1. [betrüben;] się [sich casteyen,]
Umazać. dk. 2. [beschmieren, besudeln.]
Umbrella. *i*, Umbrelka, *i, f.* [Sonnenschirm, Lichtschirm.] *m.*
Umęczyć, dk. 4. Umęczać, *nd.* 1. [zu Tode martern, quälen.]
Umiar. *u. m.* [rechtes Verhältniss, *n.* Symetrie,] *f.*
Umiarkować, dk. 2. [abmessen. nach dem Maasse bestimmen.]
Umiarkowanie, *a, n.* [das rechte Verhältniss; Enthaltsamkeit,] *f.*
Umiatać, *ob.* Umieść.
Umiatacz, *a, m.* [Ausfeger, Kehrmann,] *m.*
Umieć, *nd.* 2. [verstehen, können, wissen; vermögen.]
Umiejętność, *i, f.* [Wissenschaft,] *f.*
Umiejętny, *adj.* Umiejętnie, *adv.* [wissenschaftlich, gelehrt; geschickt.]
Umiękczyć, dk. 4. Umiękczać. *nd.* 1. [erweichen.]
Umierać, *ob.* Umrzeć.
Umierzyć, dk. 4. Umierzać, *nd.* 1. [abmessen;] w co [treffen; hineintreffen.]
Umieść, dk. 2. Umiatać, *nd.* 1. [rein kehren, auskehren, wegkehren.]
Umieścić, *ob.* Mieścić.
Umieszczać, dk. 1. [durch einander mischen, einmischen, ummischen.]
Umilić. dk. 3. Umilać, *nd.* 1. [verliebliche., angenehm machen.]
Umilknąć, dk. 2. [still schweigen, verstummen.]
Umiłować, dk. 2. [lieb gewinnen.]
Umizg, *u, m.* [Schmeicheley, *f.* Liebeln. Liebkosen,] *n.*
Umizgać się, *nd.* 1. [liebäugeln, liebkosen, caressiren.]
Umizgacz, Umizgus, *a, m.* [Caressirer, Liebäugler,] *m.*
Umizgalska, *kiej, f.* [Coquette,] *f.*
Umizgalstwo, *a, n.* [Coquetterie,] *f.*
Umkliwy, *adj.* [wegrückend, schnell, flink entschlüpfend.]
Umknąć. dk. 2. Umykać, *nd.* 1. [wegrücken, wegschieben; entlaufen.]
Umleć, *ob.* Mleć. Umłucić, *ob.* Młócić.
Umłot, *u, m.* [Ausdreschen; Dreschen, Gedräsche,] *n.*
Umniejszyć, dk. 4. Umniejszać. *nd.* 1. [verkleinern, verringern.]
Umniszyć, *ob.* Mniszyć.
Umocnić, dk. 3. Umacniać, *nd.* 1. [befestigen, stärken.]
Umocować, dk. 2. [befestigen, fest anmachen.]
Umoczyć, dk. 4. Umaczać, *nd.* 1. [durchnetzen, recht eintauchen.]
Umodlić, dk. 3. [erbeten, mit Beten erhalten.]
Umoknąć, dk. 2. [durchgenetz werden, durchseichen.]
Umor, *u, m.* [Tod,] *m.*
Umordować, dk. 2. [einen sehr ermüden.]
Umorzyć, dk. 4. Umarzać, *nd.* 1. [umbringen. tödten, mit Hunger tödten.]
Umorzyciel, *a, m.* [Tödter,] *m.*
Umotać, dk. 1. [verwickeln, verstricken.]
Umowa, *y, f.* [Abrede, *f.* Vergleich, *m.* Uebereinkommen,] *n.*
Umowca, *y, m.* [Abreder, Vergleicher.] *m.*
Umowić, dk. 3. Umawiać, *nd.* 1. [abreden, verabreden;] się z kim, [mit jemanden disputiren.]
Umowiny, *pl.* [Abschliessung des Vergleichs.] *f.*
Umowny, *adj.* [verabredet; Vergleich-.]
Umroczyć, *ob.* Mroczyć.
Umrozić, dk. 3. Umrażać, *nd.* 1. [erfrieren, erfrieren machen.]
Umrzeć, dk. 2. Umierać, *nd.* 1. [sterben, den Geist aufgeben.]
Umyć, dk. 2. Umywać, *nd.* 1. [waschen, abwaschen, rein waschen.]

Umykać, *ob.* Umknąć.

Umysł, *u, m.* [Gemüth, *n.* Denkungsart, *f.* Sinn.] *m.*

Umyślić, dk. 3. Umyślać, *nd.* 1. [sich vornehmen, bei sich beschliessen.]

Umyślność, *i, f.* [Absichtlichkeit, Vorsätzlichkeit,] *f.*

Umyślny, *adj.* Umyślnie, *adv.* [absichtlich, vorsätzlich.]

Umysłowy, *adj.* [Gemüths-, Geistes-.]

Umywać, *ob.* Umyć.

Umywacz, *a, m.* [Wascher, Abwascher,] *m.*

Umywalnik, *a, m.* [Waschbecken, Handbecken,] *m.*

Unaszać, *ob.* Unieść.

Uncya, *cyi. f.* [Unze,] *f.* uncyowy, *adj.* [Unzen-.]

Unędznić, dk. 3. Unędzniać, *nd.* 1. [vollends elend machen.]

Unieść, dk. 2. Unosić, *nd.* 3. [fortbringen, forttragen,] się, gniewem [sich vom Zorne hinreissen lassen.]

Uniform, *u, m.* [Uniform,] *f.* uniformowy, *adj.*

Uniknąć, dk. 2. Unikać, *nd.* 1. [vermeiden, meiden, ausweichen.]

Unija, *i, f.* [Union, Vereinigung,] *f.* uniacki, *adj.*

Unita, *y, m.* [Unite, der der Kirchenunion beigetreten ist,] *m.*

Uniwersał, *u, m. ob.* Okólnik, uniwersalny, *adj.*

Uniwersytet, *ob.* Wszechnica.

Uniżyć, dk. 4. Uniżać, *nd.* 1. [erniedrigen, niedriger machen; demüthigen.]

Uniżoność, *i, f.* [Demuth, *f.* Unterthänigkeit,] *f.*

Uniżony, *adj.* Uniżenie, *adv.* [demüthig, unterthänig.]

Unosić, *ob.* Unieść. Unosiciel, *a. m.* [Entführer,] *m.*

Unurzyć, dk. 4. Unurzać. *nd.* 1, [ganz untertauchen.]

Upad, *u, m.* Upadek, *dku, m.* [Hinfallen, Hinstürzen, *n.* Fall,] *m.*

Upadać, *ob* Upaść.

Upadłość, *i, f.* [Hinfälligkeit in Vermögensumständen,] *f.*

Upajać, *ob.* Upoić. Upakować, *ob.* Pakować.

Upał, *u, m.* [brennende Hitze, *f.* Feuer;] *n.*

Upalić, dk. 3. Upalać. *nd.* 1. [absengen, abbrennen, wegbrennen.]

Upamiętać się, *rec.* dk. 1. [sich besinnen, in sich gehen.]

Upaść, dk. 2. Upasać, *nd.* 1. [satt weiden, fett machen.]

Upaść, dk. 2. Upadać, *nd.* 1. [fallen, hinfallen, umfallen.]

Upatrzyć, dk. 4. [beschauen, besehen, aussersehen.]

Upawęzić, dk. 3. [beschilden, mit dem Schilde bewaffnen.]

Upchać, *ob.* Pchać.

Upędzać, *nd.* 1. [einen jagen, wegtreiben, nachsetzen, nacheilen; zurücklegen.]

Upełnomocnić, dk. 3. [einen bevollmächtigen.]

Upętać, dk. 1. [fesseln, umschlingen, bestricken.]

Upewnić, dk. 3. Upewniać. *nd.* 1. [vergewissern, versichern.]

Upewniciel, *a, m.* [Versicherer, Gewisssteller, Sichersteller,] *m.*

Upiąć, dk. 2. Upinać, *nd.* 1. [bestecken, beheften.]

Upić, dk. 2. Upijać, *nd.* 1. [ein wenig abtrinken; berauschen,] się, [sich betrinken, besaufen, trunken werden.]

Upiec, dk. 2. [braten, backen;] raka, [schamroth werden.]

Upięknić, dk. 3. Upiękniać, *nd.* 1. [beschönigen, verschönern.]

y takiem stanie wszystko dobre kładzie (pomih, fällt), który fundament ma swój na upadzie (auf Sand) (1587)

iż ten człowiek cudze brał, korzystał, umykał, do czego prawa nie miał, tego się dotykał, pieczęć [illegible]

od samych tylko Polaków upamiętania y ratunku pragnął [illegible]; aby się upamiętał y króla swego w tak wielkim porzucał nie[illegible]

Umyzwodlenie umyzwolnik [illegible], ławatera, antwas

[illegible] aby z obu stron y stowarzyszki [illegible]

[illegible]: szkodę [illegible]; zysk sobie [illegible] z cudzego [illegible] upatruje [illegible]

[illegible] uganiać się za ideałem! (Kondillak)

[illegible] wyrzekając się owey świątobliwey (Liberij) z koroną [illegible] (16..)

Uniwersał = list do wszystkich powszechny.

[illegible] gdzie się upiera [illegible] 1619

[illegible]

(upiór v. upierć bedeutungen, [illegible], albo upor)

upominek: mieysce za upominek a za nowe lato (souvenir et pour la nouv. année) (1565)

węże komięgę [illegible] siebie uplota

Upor = [illegible], [illegible]

Upienić, dk. 3. [beschäumen, mit Schaum bedecken.]
Upierać się, ob. Uprzeć się.
Upierzyć, dk. 4. Upierzać, nd. 1. befiedern, mit Federn bedecken.]
Upilnować, dk. 2. [durch Wachsamkeit bewahren, fleissig beobachten.]
Upiłować, dk. 2. [absägen, abfeilen.]
Upinać, ob. Upiąć.
Upior, a, m. Upiorzyca, y, f. [Vampir. Blutsauger, m. Gespenst,] n.
Upładzać, ob. Upłodzić.
Upłakać się, rec. dk. 2. [sich müde weinen, ausweinen.]
Uplantować, dk. 4. [einen Plan entwerfen, Planten anlegen.]
Uplątać, dk. 2. verstricken, verwickeln, bestricken.]
Upław, u, m. [Samenerguss, Samenfluss,] m.
Upławić, dk. 3. [abfliessen lassen, abzapfen.]
Uplenić, dk. 3. Upleniać, nd. 1. [vermindern, weniger machen.]
Upleść, dk. 2, Upłatać, nd. 1. [etwas flechten, tr. umstricken,] sobie co, [sich etwas verworrenes aussinnen.]
Upłodnić, Upłodzić, dk 3. Upładzać, nd. 1. [befruchten, fruchtbar machen.]
Upłoszyć, dk. 4. Upłaszać, nd. 1. [wegscheuchen.]
Uplot, u, m. [Flechte, f. etwas Geflochtenes, Kranz,] m.
Upluć. dk. 2. [bespeien.]
Upłynąć, dk. 2. [wegschwimmen, davon schwimmen; verfliessen, vergehn]
Upłynność, i, f. [Verfliegbarkeit, Entfliehbarkeit.] f.
Upłynny, adj. [schnell verfliessend, entfliegend.]
Upocić się, dk. rec. 3. [mit Schweiss überlaufen, schwitzen.]
Upodlić, dk. 3. Upodlać, nd. 1. [erniedrigen, herabwürdigen.]

Upodobać, dk. 1. sobie w czém. [Gefallen finden, lieb gewinnen.]
Upodobaniec, ńca, m. [Liebgewonnene, Günstling, Liebling.] m.
Upodobanie, a, n. [Gefallen, Wohlgefallen Vergnügen.] n.
Upoić, dk. 3. Upajać, nd. 1. [berauschen, berauscht machen.]
Upokarzać, ob. Upokorzyć.
Upokoić, dk. 3. [befriedigen, Frieden und Ruhe geben, beruhigen.]
Upokorzyć, dk, 4. Upokarzać, nd. 1. demüthigen.] Upokorzenie, Subst.
Upominać, ob. Upomnieć.
Upominacz, a, m. [Ermahner, Anmahner Mahner,[m,
Upominalny, adj. [Ermahnungs-, Erinnerungs-.]
Upominanie, a, n. [Ermahnung, Vermahnung,] f.
Upominek, nku, m. [Erinnerung, f. Geschenk zum Andenken,] n.
Upominkować kogo, nd. 2. [einen beschenken, ein Andenken geben.]
Upominkowy, adj. [Andenkens-, Geschenks-.]
Upomnieć, dk. 2. Upominać, nd. 1. [erinnern, anmahnen, mahnen.]
Upor, u, m. Uporczywość, Uporność, i, f. [Hartnäckigkeit,]
Uporczywy, Uporny, adj. Uporczywie, Upornie, adv. [hartnäckig, halstarrig.]
Upornik, a, m. [Eigensinniger, Halstarriger,] m. upornica, y, f.
Uporządkować, dk. 3. [ordnen, in Ordnung bringen.]
Uposażyć, dk. 4. Uposażać, nd. 1. [aussteuern, ausstatten.]
Upośledzić, dk. 3. Upośledzać, nd. 1. [zurücksetzen, herabwürdigen.]
Upoważnić, dk, 3. Upoważniać, nd. 1. autorisiren, Gewicht und Ansehen geben.]

Upowszechnić, dk. 3. Upowszechniać, *nd.* 1. [verallgemeinern.]
Uprać *ob.* Prać.
Upracować, dk. 2. [ermüden, müde machen, erschöpfen.]
Upragnąć, dk. 2. [durstig werden, gierig verlangen.]
Upraszać, *ob.* Uprosić.
Uprawa, *y, f.* [Zurichten; Bebauen, *n.* Bildung,] *f.*
Uprawca, *y,* Uprawiacz, *a, m.* [Landbauer, Feldbauer, Zurichter,] *m.*
Uprawić dk. 3. Uprawiać, *nd.* 1. [zubereiten, zurichten, anbauen.]
Uprawnić, dk. 3. Uprawniać, *nd.* 1. [berechtigen, rechtlich machen.]
Uprażyć, *ob.* Prażyć.
Upróć, Upruć, dk. 2. Uparać, *nd.* 1. [abtrennen, auftrennen.]
Uprojektować, *ob.* Projektować,
Upromienić, dk. 3. Upromieniać, *nd.* 1. [bestrahlen.]
Uprosić, dk. 3. Upraszać, *nd.* 1. [erbitten, durch Bitten erhalten.]
Uprostować, *ob* Prostować.
Uprowadzić, dk. 3. Uprowadzać, *nd.* 1. entführen, wegführen.]
Uprząść, dk. 2. [fertig spinnen, abspinnen;] sobie co w głowie; [sich etwas einbilden.]
Uprzątnąć, dk. 2. [aufräumen, aus dem Wege räumen.]
Uprzeć się, *rec.* dk. 2. [halsstarrig seyn, hartnäckig bestehen.]
Uprzedzić, dk. Uprzedzać, *nd.* 1. [zuvorkommen, voraus gehen.]
Uprzedziciel, Uprzedzacz, *a, m.* [Vorgänger, Vorläufer,] *m.*
Uprzejmość, *i, f.* [Zuneigung, Ergebenheit,] *f.*
Uprzejmy, *adj.* Uprzejmie, *adv.* [geneigt, innigst zugethan.]
Uprzyjemnić, dk. 3. Uprzyjemniać, *nd.* 1. [angenehm machen.]
Uprzykrzyć się, dk. 4. Uprzykrzać się, *nd.* 1. [einem lästig werden.]
Uprzymiocić, dk. 3. [mit Eigenschaften begaben.]
Uprzywilejować, dk. 2. [priwilegiren; Privilegium geben.]
Upsnąć się, *rec,* [stolpern; *tr.* verstossen, Versehen machen.]
Upulchnić, dk. 3. [auflockern, locker machen.]
Upuścić, dk. 3. Upuszczać, *nd.* 1. [entfallen lassen; ablassen; nachlassen.]
Upysznić, dk. 3. [stolz machen; *tr.* prächtiger machen.]
Urabiać, *ob.* Urobić.
Uraczyć kogo, dk. 4. Uraczać, *nd* 1. [einen gut aufnehmen, bewirthen, beehren, begaben;] się, [sich gütlich thun.]
Urada, *y, f.* [Beschluss, *m.* Entschliessung, *f.* Rathschliessen,] *n.*
Uradzić, dk. 3. [beschliessen, festsetzen, einen Rathschluss machen.]
Urągać się, *rec. nd.* 1. z kogo, einen höhnen, verspotten, Gespötte treiben.]
Urągacz, *a, m.* [Spötter, Verhöhner,] *m.*
Urągliwy, *adj.* Urągliwie, *adv.* [höhnisch, spottend, spöttisch.]
Urągowisko, *a, n.* [Spötterey, *f.* Höhnen, Verhöhnen,] *n.*
Uraniać, *ob.* Uronić, Urastać, *ob.* Urość.
Uratować, *ob.* Ratować.
Uraza, *y, f.* [Beschädigung, Verletzung, Beleidigung,] *f.* urazę mieć do kogo, [einen Groll haben.]
Urazić dk. 3. Urażać, *nd.* 1. [beschädigen;] się czém, [sich beleidigt finden.]
Uraziciel, *a, m.* Verletzer, Beleidiger,] *m.*
Urazitelność, Urażliwość, *i, f.* [Verletzbarkeit; Empfindlichkeit,] *f.*
Urazitelny, Urażliwy, *adj.* [verletzbar; beleidigend, anzüglich; empfindlich.]

kybiuć [illegible] potyka się w życiu (cf. potknąć [illegible])

[illegible] targ, [illegible] [illegible] Zły to ptak co upuszcza (P. 1619) / cf. plugawić

[illegible] aliquem honore, ornare aliquem, imponere alicui imperatoris dignitatem.

[illegible] Krakowskiemu Szwedzi nic uradzić nie mogli (aufgeben), bo się dobrze bronił
(= radzić, poradzić)

[illegible] na uragania (Kl.): Kto urąga, mniej cnoty ma (P. 1619) cf. ricanare, [illegible]
uragarzać · n. urére · = natrząsać się z kogo (insultare alicui
[illegible] z przegarzania, nagrawanie

[illegible] zaś [illegible]; uraz to łacno [illegible]; 2. = obraza

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] traktowaniem, łacno [illegible]; 2. = (momor. [illegible] się [illegible]), urazam się czym = łacno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] off. [illegible] [illegible] [illegible]

Na uprzedzenie każda rzecz należy, (P. 1619, / powiadacz; cf. antevertere
praevertere

Urwa: miejsce z kąd się ziemia urwała = przerwa [illegible] = sztuka ziemi od [illegible]
[illegible]

[illegible]

Urlop, *u*, *m*. [Urlaup] *m*. urlopowy, *adj*.
Urlopnik, *a*, *m*. [Beurlaubter,] *m*. urlopnikowy, *adj*.
Urlopować, *nd*. 1. [beurlauben, Urlaubertheilen.]
Urobek, *bku*, *m*. [Verdienst,] *m*.
Urobić, dk. 3. [machen, verfertigen; formen; erarbeiten.]
Uroczny, *adj*. [bezaubernd, besprechend.]
Uroczy, *adj*. [bezaubernd.]
Uroczyć, *nd*. 4. [besprechen, bezaubern.]
Uroczysko, Uroczyszcze, *a*, *n*. [Gränzstein *m*. Mahlhaufen,] *m*.
Uroczystość, *i*, [Feyerlichkeit, *f*. feyerliche Begehung.]
Uroczysty, *adj*. Uroczyście, *adv*. [feyerlich; heilig.]
Uroda, *y*, *f*. [Körperbau; schöner Wuchs, *m*. Schönheit.] *f*.
Urodzaj, *aju*, *m*. [Fruchtbarkeit; fruchtbare Erndte,] *f*.
Urodzajność, *i*, *f* [Fruchtbarkeit,] *f*.
Urodzajny, *adj*. [fruchtbar.]
Urodzenie, *a*, *n*. [Geburt, *f*. Herkommen, *n*. Herkunft, *f*. Abkunft.] *f*.
Urodzić, dk. 3. [gebähren, hervorbringen, erzeugen.]
Urodziny, *pl*. [Geburtstag, *m*. Geburtsfest *n*. urodzinny, *adj*.
Urodziwość, *i*, *f*. [Wohlgestaltheit, Schönheit,] *f*.
Urodziwy, *adj*. [schön gewachsen, wohlgestaltet, schön.]
Urodzony, *adj*. [geboren, erzeugt; qua titulus, Wohlgeboren.]
Uroić, dk. 3. sobie co, [etwas erdenken, sich träumen lassen.]
Urok, *u*, *m*. [Besprechen, Behexen, *n*. Beschluss, Vertrag,] *m*.
Urokliwy, *adj*. [bezaubernd, behexend.]
Uronić, *ob*. Ronić. Uronienie, *ob*. Poronienie.

Urość, dk. 2. Urastać, *nd*. 1. [wachsen, aufwachsen, gross wachsen.]
Urościć, dk. 3. sobie co, [sich etwas träumen lassen, erdichten, aushecken.]
Urosić, *ob*. Rosić.
Urównać, dk. 1. [ganz gleich und eben machen, ebnen.]
Urumienić, *ob*. Rumienić. Urumować, *ob*. Rumować.
Urwa, *y*, *f*. [etwas Abgerissenes; Kluft; Bevortheilung, *f*, Rauferey,] *f*.
Urwać, dk. 2. Urywać, *nd* 1. [abreissen, abpflücken; bevortheilen.]
Urwaniec, *ńca*, *m*. [Galgenvogel, Galgenstrick,] *m*.
Urwipołeć, *łcia*, Urwis, *a*, *m*. [Betrüger, Beutelschneider,] *m*.
Urwisko, *a*, *n*. [Kluft, Hängekluft, *f*. abgefallenes Erdstück,] *n*.
Urwisz, *ob*. Urwaniec.
Uryański, *adj*. [morgenländisch, orientalisch.]
Uryna, *y*, *f*. [Urin,] *m*. urynny, urynowy, *adj*.
Urynał, *u*, *m*. [Nachttopf, *m*, Nachtgeschirr,] *n*.
Urywać, *ob*. Urwać.
Urywka, *i*, *f*. Urywek, *wka*, *m*. [etwas Abgebrochenes, Bruchstück, *n*. zufälliger Gewinn,] *m*.
Urywkiem, *adv*. [rückweise, nicht anhaltend.]
Urywkowy, Urywczy, *adj*. [abreissend, abzwackend; zufällig, nicht anhaltend.]
Urząd, *ędu*, *m*. [Amt, *n*. Verrichtung, *f*. Gerichtsamt, öffentliches Amt,] *n*. *tr*. robić co na urząd, [recht tüchtig und gut machen.]
Urządzenie, *a*, *m*. [Anordnung, Verordnung, Einrichtung,] *f*
Urządzić, dk. 3. Urządzać, *nd*. 1. [einrichten, anordnen, ordnen.]

Urządziciel, *a*, *m.* [Ordner, Anordner, Einrichter,] *m.*
Urzec, dk. 2. Urzekać, *nd.* 1. [besprechen. bezaubern, behexen.]
Urzędniczka, *i*, *f.* [Beamtinn, Verwalterinn,] *f.*
Urzędniczy, *adj.* [Beamten-, Amtmanns- ämtlich.]
Urzędnik, *a*, *m.* [Beamte; Amtmann, Verwalter,] *m.*
Urzędować, *nd.* 2. [ein Amt verwalten, Beamter seyn.]
Urzędowanie, *a*, *n.* [Amtsführung, Amtsverwaltung.]
Urzędowny, Urzędowy, *adj.* Urzędownie, Urzędowo, *adv.* [amtlich, Amtst-]
Urzędzik, *a*, *m.* [Aemtchen,] *n.*
Urzekać, *ob.* Urzec.
Urzekacz, *a*, *m.* [Besprecher, Bezauberer,] *m.*
Urzet, *u*, *m.* [Waid,] *m.* (eine Pflanze) *ob.* Farbownik.
Urzetelnić, dk. 3. [Urzetelniać, *nd.* 1. [verwirklichen, ausführen.]
Urznąć, dk. 2. Urzynać, *nd.* 1. [abschneiden, wegschneiden;] *tr.* urznąć tańca, [einen hüpfenden Tanz machen.]
Usadka, Usadzka, *i*, *f.* [Hinterhalt, *m.* Niedersitzen,] *n.*
Usadowić, *ob.* Sadowić.
Usadzić, dk. 3. Usadzać, *nd.* 1. [ordnen. in Ordnung setzen, legen;] się na czém, [auf etwas bestehen.].
Usarz, Usarski, *ob.* Husarz.
Uschnąć, dk. 2. Usychać, *nd.* 1. [vertrocknen, verdorren; verschmachten.]
Uschłość, *i*, *f.* [Vertrocknen, *n.* Trockenheit,] *f.*
Uścielać. *ob* Usłać
Uścisk, *u*, *m.* Uściśnienie, *a*, *n* [Umarmung,] *f.*
Uścisnąć, dk. 2. Uściskać. *nd.* 1, [umarmen, ans Herz drücken.]
Usiadać, *ob.* Usieść.
Usiarczyć, dk. 4. [schwefeln, mit Schwefel anmachen.]
Usidlić, dk. 3. Usidlać, *nd.* 1. [in die Schlinge fangen, bestricken.]
Usiec, dk. 2. Usiekać, *nd.* 1. [zerschneiden, zerhauen, zerhacken, zerfetzen.]
Usiedzieć, dk. 3. [sitzen bleiben, sitzend ausdauern, abwarten.]
Usieść, dk. 2. Usiadać, *nd.* 1. [sich setzen, sich niederlassen.]
Usilność, *i*, *f.* [Anstrengung, Bemühung, Bestreben,] *n*
Usilny, *adj.* Usilnie, *adv* [nachdrücklich, inständig, bemühend.]
Usiłować, *nd.* 2. [streben, sich bemühen, trachten.]
Uskąpić, dk. 3. Uskąpiać, *nd.* 1. [etwas entziehen, abknicken, geitzen.]
Uskarżyć się, *rec.* dk. 4. Uskarżać się, *nd.* 1. [sich beklagen. beschweren.]
Usklepić, dk. 3. Usklepiać, *nd.* 1. [fertig wölben. bewölben.]
Uśklnić, dk. 3. [glänzend machen;] się [glänzend werden.]
Uskoczyć, dk. 4. [auf die Seite springen, abspringen; entfliehen.]
Uskok, *u*, *m.* [Entspringen, *n.* Seitensprung,] *m.*
Uskramiać, *ob.* Uskromić. Uskramiacz, *ob.* Uskromiciel.
Uskrobać, dk. 2. [ein wenig abschaben; *tr.* entkommen, entfliehen.]
Uskromić, dk 3. Uskramiać, *nd.* 1. [bändigen, zähmen, zügeln.]
Uskromiciel, *a*, *m.* [Bändiger,] *m.*
Uskrzydlić, dk. 3. Uskrzydlać, *nd.* [beflügeln, mit Flügeln versehen.]
Uskrzynąć, dk. 2. [stark einklemmen, abquetschen, klemmen.]
Uskubnąć, dk. 2. [abzausen, abrupfen.]
Uskutecznić, dk. 3· U kuteczniać, *nd.* 1. [bewerkstelligen, ausführen.]
Uskwarzyć, dk. 4. Uskwarzać, *nd.* [durchprägeln, abprägeln.]

…cha pianina (= Uskockie pogorze, t.j. Żumborszczyzna …wione przez Uskoków z Bosny przed napadami Turków.) …) s. Słuński pałk

…owe Uskie pakta Szwed approbował (16..); Uszeckie traktaty (16… s. ujście

…kuje, żałuje się na tego co mi uczynił…

…nąć się w palec = uszczknąć s. uskromić w. skrajać, …nąć. Krzywać.

usłać [illegible]: usławszy Niemirowskie gęstymi trupem nie[illegible] [illegible], ale siewca uściela sprawny zagon ziarnem (1662)

usta (cf. [illegible] = [illegible]), [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] usta [illegible] ostry [illegible] [illegible] [illegible], stal, [illegible] [illegible] cięć

Usłać, dk. 2. [beten, Lager machen; bahnen, ebnen.]
Uślachcić, *ob.* Slachcić. Uślinić, *ob.* Slinić.
Usłuchać, *nd.* 1. [gehorchen, Gehör geben, folgen; erhören.]
Usługa, *i, f.* [Dienst, *m.* Bedienung, Aufwartung; Gefälligkeit,] *f*
Usługacz, *a, m.* [Aufwärter, Diener,] *m.*
Usłużność, *i, f.* [Dienstfertigkeit, Dienstbefliessenheit,] *f.*
Usłużny, *adj.* Usłużnie, *adv.* [dienstfertig, dienstwillig; dienlich.]
Usłużyć, dk. 4. [bedienen, einen Dienst erweisen; aufwarten.]
Usłyszeć, *ob.* Słyszeć, Usmalać, *ob.* Usmolić.]
Usmarkać się, *rec.* dk. 2. [sich berotzen, besalbern.]
Uśmiać się, *rec.* dk. 2. [sich müde lachen, satt lachen.]
Uśmiech, *u, m.* [Lächeln; Anlachen,] *n.*
Uśmiechnąć się, *rec.* Uśmiechać się. *nd.* 1. [lächeln, zulächeln, anlächeln.]
Uśmierzyć, dk. 4. Uśmierzać, *nd.* 1. [bändigen, zähmen.]
Uśmierzyciel, *a. m.* [Bändiger,] *m.* uśmierzycielka,] *f.*
Usmolić, *ob.* Smolić.
Usnąć, dk. 2. Usypiać, *nd.* 1. [einschlafen, in Schlaf bringen.]
Usnadnić, dk. 3. [erleichtern.]
Uśniedzić, dk. 3. [mit Rost bedecken, rostig machen.]
Usnuć, Usnować, dk. 2. [einfädeln, einwinden; verstricken, hervorbringen.]
Uspić, dk. [einschläfern, in den Schlaf bringen; einwiegen.]
Uspokoić, dk. 3. Uspokajać, *nd.* 1. [beruhigen, befriedigen.]
Uspokoiciel, *a, m.* [Beruhiger, Befriediger,] *m.*
Uspołecznić, *ob.* Społecznić. Usposobić, *ob.* Sposobić

Usprawiedliwić, dk. 3 Usprawiedliwiać, *nd.* 1. [rechtfertigen.]
Usprawiedliwiciel, *a, m.* [Rechtfertiger,] *m.* usprawiedliwicielka, *f.*
Usprawiedliwienie, *a, n.* [Rechtfertigung, *f.* Rechtfertigen,] *n.*
Usrać, się, *rec.* dk. 1. [sich bescheissen, einen Schiess machen.]
Usrebrzyć, *ob.* Srebrzyć.
Usta, ust, *pl.* [Lippen, *f.* Mund,] *m.*
Ustać, dk. 2. Ustawać, *nd.* 1. [aufhören, sich endigen; stehen bleiben, nachlassen, nicht mehr fortkommen.]
Ustalić, dk. 3. Ustalać, *nd.* 1. [befestigen, bestimmen, fest setzen.]
Ustały, Ustanny, Ustajny, *adj.* [aufhörend, aufhörlich.]
Ustanowić, dk. 3. Ustanawiać, *nd.* 1. [beschliessen, festsetzen, aufhalten.]
Ustanowiciel, *a, m.* [Verordner, Stifter,] *m.* ustanowicielka, *f.*
Ustanowienie, *a, n.* [Einrichtung, Verordnung,] *f.*
Ustap, *ob.* Ustęp.
Ustąpić, dk. 3. Ustępować, *nd.* 2. [abtreten; sich entferen, auf die Seite gehen, ausweichen; nachgeben.]
Ustawa, *y, f.* [Verordnung, Satzung, Beschluss,] *m.*
Ustawić, dk. 3. Ustawiać, *nd.* 1. [ordentlich aufstellen, aufsetzen.]
Ustawiczność, *i, f.* [Fortdauer, *f.* Fortwähren,] *n.*
Ustawiczny, *adj.* Ustawicznie, *adv.* [anhaltend, fortwährend, beständig.]
Ustawodawca, *y, f.* [Gesetzgeber, Verordner,] *m.*
Usteczka, *czek, pl. dim.* [Mündchen, *n.* kleiner Mund.] *m.*
Ustęp, *u, m.* [Zurücktreten, Zurückweichen, *n.* Rücktritt,] *m.*
Ustępny, *adj.* Ustępnie, *adv.* [nachgebend, nachgiebig.]

Usterk, Usterkliwy, *ob.* Ustyrk.
Ustny, *adj.* Ustnie, *adv.* [mündlich, wörtlich.]
Ustoi się, *ob.* Ustać się.
Ustoiny, *in, pl.* [Satz, Bodensatz,] *m*
Ustosować, *ob.* Stosować.
Ustraszyć, dk. 4. [in Schrecken jagen, sehr erschrecken.]
Ustroić, *ob.* Stroić. Ustronić, *ob.* Stronić.
Ustronie, *a, m.* [abgelegener Ort, Einsamkeit, Abgelegenheit,] *f.*
Ustronny, *adj.* Ustronnie, *adv.* [abgelegen, entlegen, abwärts, an der Seite, von fern.]
Ustrużyć, Ustrugać, *ob.* Strużyć.
Ustrzał, *u, m.* [Beingeschwulst, Knochengeschwulst,] *f.*
Ustrzedz, dk. 2. [bewahren, bewachen; vermeiden.]
Ustrzelić, dk. 3. Ustrzelać, *nd.* 1. [erschiessen, hinstrecken.]
Ustrzyc, dk. 2. [abscheeren, mit der Scheere abschneiden.]
Ustrzyżyny, Ustrzyżki, *pl.* [Abscheidsel, etwas Abgescheertes.]
Ustyrk, *u, m.* [Anstoss, *m.* Stolpern, Verstossen, *n.* Fehler,] m.
Ustyrkliwy, *adj.* [stolpernd.]
Ustyrknąć, dk. 2 [stolpern, mit dem Fusse anstossen; Fehltritte thun.]
Usunąć, dk. 2. [wegschieben; entziehen;] się, [zurücktreten.]
Ususzyć, dk. 4. Ususzać, *nd.* 1. [verdorren machen, austrocknen.]
Usuwać, *ob.* Usunąć.
Uświęcić, dk. 3. Uświęcać, *nd.* 1. [heiligen, heilig machen.]
Usychać, *ob.* Uschnąć.
Usypać, dk. 2. [ein wenig abschütten; aufschütten.]
Usypiać, *ob.* Uspić, i Usnąć.
Uszanować, dk. 2. [beehren, hochachten, schätzen.]
Uszanowanie, *a, n* [Hochachtung, Verehrung,] *f.*
Uszargać, *ob.* Szargać. Uszarpać, *ob* Szarpać.
Uszaty, *adj.* [öhrig, mit Ohren versehen; langöhrig; henkelig.]
Uszczególnić, dk. 3. Uszczególniać, *nd* 1. [vereinfachen-]
Uszczerbek, *bku, m.* [Nachtheil, Schaden, Abbruch, Verlust,] *m.*
Uszczerbić, dk. 3. Uszczerbiać, *nd.* 1. [Abbruch thun, schmälern, schaden.]
Uszczerbnik, *a, m.* [Verletzer, Beschädiger,] *m.*
Uszczęście, Uszczęśliwić, dk. 3. [beglücken.]
Uszczknąć, dk. 2. Uszczykać, *nd.* 1. [abkneipen, abpflücken.]
Uszczuć, Uszczuwać, dk. 2. [auf der Jagd fangen, erjagen.]
Uszczypek, *pku, m.* [Bruchstück, *n.* Verletzung, *f.* Stichelwort,] *n.*
Uszczypliwość, *i, f.* [Sticheley, Anzüglichkeit,] *f*
Uszczypliwy, *adj.* Uszczypliwie, *adv.* [stichelnd, beissend] uszczypliwe słowo, [Stichelwort.]
Uszczypnąć, dk. 2. [kneipen, beissen, sticheln; abkneipen.]
Uszkadzać, *ob.* Uszkodzić. Uszkaradzić, *ob.* Szkaradzić.
Uszko, *a, n.* [Oehrchen, Oehrlein, *n.* Henkelchen,] *n.*
Uszkodzić, dk. 3. Uszkadzać, *nd.* 1. [beschädigen, Schaden zufügen.]
Uszkodziciel, *a, m.* [Beschädiger, Verletzer,] *m.*
Uszkowaty, *adj.* [öhricht, gleichsam geöhrt.]
Uszlachcić, Uszlachetnić, *ob.* Szlachcić.
Usznurować, *ob.* Sznurować.
Uszny, *adj.* [Ohren-, Ohr-,] uszna spowiedz, [Ohrenbeichte.]

[illegible] p. Karb, [illegible]

[illegible]

[illegible] := szczypać. – nie przebudzaj szerszenia
[illegible] by nie [illegible] [illegible]
[illegible]; uszczknąć kwiatek = szczykam [illegible]

[illegible]

[illegible] wyrie = utracenie / poczciwość.

Uszyca = uzane łóżé, wodna strzała (pistana, sagitta) [illegible]

gdy uszykowana jego rotthy były (1587); uszykował woysko y [illegible] raś naszym generałowe batalię (16..)

Utrzęść się conquassari motu, concutere corpus multa gestatione [illegible]

uterurka = uganianie się z kim, wycieczka, [illegible] się

utargować 1 = (de emptore) [illegible]; 2 (de venditore) [illegible]

utyć [illegible] utyć [illegible] (1629), Campostatione [illegible] Prędzey go wżyśce wody utopił (O. 1629)

utorowana droga y gościnice wielkie do stawy [illegible] (1601) [illegible]

utrapiona myśl (1571) = [illegible]
utrapienie = doległość, [illegible]

Uszyć, o
Uszyca.
Uszykow
Utoc
Utaić, d
verh
Utaici ł,
cher
Utamow
Utop
Utarczka
Ring
Utargna
abre
Utargow
ab li
Utrzać.
Utęsknić
gew
Utknać.
vers
Utiwić,
Utłorzyć
cken
Utłur,
Utłuścić
Utłoczyć
ausc
Utonąć.
terg
Utopić,
ersä
Utorowa
ob.
Utracić,
dure
Utracyu
schi
Utrapić,
Utrapien
Utrapien
Plag
Utrata,
buse

Uszyć, *ob.* Szyć.
Uszyca, *y. f.* [Pfeilkraut,] *n.*
Uszykować, *ob.* Szykować. Utarzać, *ob.* Utoczyć.
Utaić, dk. 3 Utajać, *nd* 1. [verheimlichen verbergen, versteckt halten.]
Utaiciel, *a, m.* [Verhehler, Verheimlicher.] *m.*
Utamować, *ob.* Tamować. Utapiać, *ob.* Utopić.
Utarczka, *i, f.* [Scharmützel, *n.* Kampf, *m.* Ringen.] *n.* utarczkowy, *adj.*
Utargnąć, dk. 2. Utargać, *nd*- 1. [zausend abreissen, abzausen.]
Utargować, dk. 2. abhandeln, erhandeln, ab dingen; ermarkten.]
Utarzać, *ob.* Tarzać.
Utęsknić, dk. 3. Utęskniać, *nd.* 1. [Langeweile machen, langweilen.]
Utknąć, dk. 2. Utykać, *nd.* 1. [stolpern; verstopfen.]
Utkwić, dk. 3. [stecken bleiben.]
Utłoczyć, dk. 4. Utłaczać, *nd.* 1. [eindrücken, einstossen, drücken.]
Utłuc, *ob.* Tłuc, Utłumić, *ob.* Tłumić.
Utłuścić, *ob.* Tłuścić.
Utłoczyć, dk. 4. Utłaczać, *nd.* 1. [abzapfen, ausdrechseln; runden.]
Utonąć, dk. 2. [ertrinken, im Wasser untergehen; versinken.]
Utopić, dk. 3. Utapiać, *nd.* 1. [ertränken, ersäufen; versenken, vertiefen.]
Utorować, *ob.* Torować. Utracać, Utracić, *ob.* Tracić.
Utrącić, dk. 3. Utrącać, *nd.* 1. [abstossen, durch Stossen abbrechen.]
Utracyusz, *a, m.* (Utracyuszek, *dim.*) [Verschwender,] *m.*
Utrapić, *ob.* Trapić.
Utrapienie, *a. n.* [Plage, *f.* Kummer,] *m.*
Utrapieniec, *ńca, m.* [Placker, Quäler, Plagegeist, *m.* Geplagter.] *m.*
Utrata, *y, f.* [Verlust, Schaden, *m.* Einbusse,] *f.*
Utratnica, *y, f.* [Verschwenderinn,] *f.*
Utratnik, *a.* Utratniś, *a, m.* [Verschwender, Vergeuder.] *m.*
Utratność, *i. f.* [Verschwendung, Vergeudung,] *f.*
Utratny, *adj.* Utratnie, *adv.* [verschwenderisch; eitel, verlierbar.]
Utrudzić, *ob.* Trudzić. Utrwalić, *ob.* Trwalić.
Utrząść, dk. 2. [stark erschüttern, abschütteln.]
Utrzebić, *ob.* Trzebić. Utrzebieniec, *ob.* Trzebieniec
Utrzeć, dk. 2. Ucierać, *nd.* 1. [reiben, zerreiben; abputzen;] drogę [den Weg bahnen;] ucierać się z kim, [kämpfen, streiten.]
Utrzymać, dk. 1. [erhalten, nicht loslassen, bewahren; behaupten,] kogo [Unterhalt geben.]
Utrzymałość, *i, f.* [Zurückhaltung, Enthaltsamkeit,] *f*
Utucznieć, Utuczyć, *ob.* [Tucznieć, Tuczyć.
Utwierdzić, dk. 3, Utwierdzać, *nd.* 1. [befestigen, bekräftigen.]
Utwierdziciel, *a, m.* [Befestiger, Bekräftiger,] *m.*
Utwor, Utworzyć, *ob.* [Twór, Tworzyć.]
Utworzyciel, *a, m.* [Schöpfer, Erschaffer,]
Utyć, *ob.* Tyć. Utykać, *ob.* Utknąć.
Utysk, *u, m.* [Klagen, Seufzen, sich Beklagen, *n.* Bedrückung,] *f.*
Utyskiwać, *nd.* 2, [klagen, seufzen, sich beklagen.]
Utyskliwy, *adj.* Utyskliwie, *adv.* [klagend, kläglich, seufzend.]
Uwaga, *i, f.* [Erwägung, Betrachtung; Anmerkung,] *f.*
Uważność, *i. f.* [Aufmerksamkeit,] *f.*
Uważny, *adj.* Uważnie, *adv.* [bedächtig, aufmerksam.]

Uważyć, dk. 4. Uważać, *nd.* 1. [abwägen, überlegen. bedenken; Acht geben.]

Uwdzięczyć, dk. 4. Uwdzięczać, *nd.* 1. [lieblicher machen, verschönern.]

Uwędzić, *ob.* Wędzić.

Uweselić, dk. 3. Uweselać, *nd.* 1. [belustigen. erfreuen, erlustigen.]

Uwiadomić, dk. 3. Uwiadamiać, *nd.* 1. [benachrichtigen, Kund machen.]

Uwiadomiciel, *a, m.* [Benachrichtiger,] *m* uwiadomicielka, *f.*

Uwiadomienie, *a, n* [Bekanntmachung; Nachricht,] *f.*

Uwiązać, dk. 2. [fest anbinden.]

Uwięzić, *ob* Więzić. Uwić, *ob.* Uwinąć.

Uwidzieć, dk. 3. Uwidzać, *nd.* 1. [ersehen, erblicken.]

Uwiecznić, dk. 3. Uwieczniać, *nd.* 1. [verewigen.]

Uwieczniciel, *a, m* [Verewiger,] *m.*

Uwiędnąć, *ob.* Więdnąć.

Uwielbić, dk. 3. Uwielbiać, *nd.* 1. [verklärt machen; verherrlichen.]

Uwielbiciel, *a, m.* [Lobpreiser, Bewunderer,] *m.* Uwielbicielka,] *f.*

Uwielmożnić, *ob.* Wielmożnić. Uwieńczyć, *ob.* Wieńczyć.

Uwierzyć, *ob.* Wierzyć.

Uwieść, dk, 2, Uwodzić, *nd.* 3. [entführen, wegführen; verführen.]

Uwiesić, *ob.* Wieszać.

Uwięź, *i, f* [Band, *n* Fessel, Kette,] *f.*

Uwięzić, *ob.* Więzić.

Uwieść, dk. 2. Uwozić, *nd.* 3. [zu Wagen oder Schiffe wegführen.]

Uwijać, *ob.* Uwinąć. Uwikłać, *ob.* Wikłać.

Uwilgotnić, dk. 3. Uwilżyć. dk. 4. [feucht machen, nass machen.]

Uwinąć, dk. 2. [einwickeln, einhüllen;] się z czem [mit etwas geschwind fertig werden.]

Uwinność. *i, f.* [Flinkheit, Geschäftigkeit, *f.* Tummeln,] *n.*

Uwinny, *adj.* [flink, sich tummelnd, geschäftig.]

Uwłaczać, *ob.* Uwlec.

Uwładać, dk. 1. [bevollmächtigen, Vollmacht geben.]

Uwlec, dk. 2. [wegschleppen; erschleppen; eggen;] uwłaczać komu, [einen tadeln, verkleinern.]

Uwłoczyciel, *a, m.* [Verläumder, Verkleinerer,] *m.*

Uwodzić, *ob.* Uwieść.

Uwodziciel, *a, m.* [Entführer; Verführer,] *m.* uwodzicielka. *i, f.*

Uwolnić, dk. 3. Uwalniać, *nd.* 1. [befreyen, frey lassen, frey machen.]

Uwolniciel, *a, m.* [Befreyer, Freylasser,] *m.* uwolnicielka, *f.*

Uwonić, dk. 3. [wohlriechend machen.]

Uwroć *i, f.* Uwrot, *u, m.* Uwrocie, *a, n.* Pflugwende, Plugkehre,] *f.*

Uwrzeć, dk. 2. [gar kochen, gar sieden, eingekocht seyn.]

Uwziąść się, *rec. nd.* 2. [sich worauf steifen, halsstarrig bestehen; aufgebracht seyn.]

Uwziętość, *i, f.* [halstarriges Bestreben, Hartnäckigkeit,] *f.*

Ujma, *y, f.* [Abnahme. Verringerung, Schmählerung,] *f.*

Ujmować, *ob.* Ująć.

Ujść, dk. 2. [zurückgehen; ergehen, einen Weg zurücklegen; passiren, vergehen, vermeiden, entgehen.]

Użąć, dk. 2. Użynać, *nd.* 1. [absicheln, mit der Sichel abschneiden.]

Uzacnić, dk. 3. Uzacniać, *nd.* 1. [auszeichnen, beehren.]

Użalić się, *rec.* dk. 3. Użalać się, *nd.* 1. [sich beklagen; sich erbarmen.]

Użątek, Użętek. *tku, m.* [Abärndten, Abmähen,] *n.*

Uważam co = znoszę na dół cięż [illegible] (deprimere, degravare)
uważam co u siebie - rozważam

[illegible] jednak [illegible] używanie [illegible]
[illegible] wybornemu wyborowi królowej [illegible] (1 [illegible]) [illegible] [illegible] twey
[illegible] [illegible], 1663

[illegible] kradzu

[illegible] zbolere
[illegible] (versura [illegible])

wielki [illegible] boga, uwielbia bog [illegible], [illegible]
[illegible]

na woję znaczną (Tyszkiewicz) = ubliżanie, uszczerbek

[illegible]: powodzie [illegible] onadniu przypadków ujdziemy [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] (1587) [illegible]
[illegible] rozerwani (zdunie do [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] co u nas poddani (Kl.).

Uwodzę [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Uważeć [illegible] [illegible], [illegible], [illegible]

Kiedy kto jednego konia [illegible] z stada uwiedzie
a ktemu [illegible] biednego, już to jest simplex furtum (Kl.)

Uwijam się = obracam się tam i sam [illegible], [illegible] obiegam
się obwijam się

Uważ się [illegible] w jarmark, [illegible]

Wacław = Venceslaus, Barecraft.
Wacław Cesarz rzymski i Król czeski (Zwingel)
Wacław król Czeski, ok. r. 1300 przez lat 5 panował w Polsce
postem że królowie Czescy pisali się do roku 1335 Królami
Polskimi, i że Szlask, po ow roll prowincya Polska został
w końcu do królestwa Czeskiego wcielony.

wa [illegible] : będziewa [illegible] (Kl.)
Wat [illegible]

~~Użyć [illegible]~~, [illegible], n. u. żyć
Jakich sim użyła strachów w morskim biegu (1592)
użyć kogo [illegible] [illegible] użyć [illegible] w tym, [illegible]
używam kogo [illegible] = [illegible]
[illegible] używam [illegible] = żyjć dobrze [illegible]
[illegible], używam jako [illegible]

[illegible] ugrać, uzda [illegible] (cupa [illegible]) [illegible]

bóy sędzia i uznawca [illegible] tajemnej [illegible] (1587)

wątać venari [illegible] venatorque naturae) cf. [illegible],
[illegible]

w = wos = [illegible] cf. [illegible] = vesper, cf. wy [illegible] wzgórz [illegible]
cf. [illegible]
([illegible]) [illegible]
wab [illegible] wabne powabne
[illegible]

cf. wołać: cf. waffen (wywabić [illegible]) cf. wapno. cf. [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible], [illegible], cf. vouco [illegible]
l. afać, cf. adortio - [illegible] (l. [illegible],
wabić [illegible] = wabić, cf. invitare (l. wołać); dworne [illegible]
cf. [illegible]

wada = przywara [illegible]

[illegible] verbalize [illegible]

Uzbierać, [illegible]
Sammel[illegible]
Uzbroić. U[illegible]
Uzbrojenie, [illegible]
Uzda, y, f. [illegible]
m. Tren[illegible]
Uzdać, nd. [illegible]
unterjoc[illegible]
Uzdrowić, [illegible]
sund m[illegible]
Uzdrowicie[illegible]
uzdrow[illegible]
Uzdzienicz[illegible]
czny, [illegible]
Uzgnić, dk[illegible]
gen.]
Uznać, dk. [illegible]
erkläre[illegible]
Uznawacz, [illegible]
ner, Er[illegible]
Uznoić, ob[illegible]
Uzrzec, dk[illegible]
sehen.]

W, praep. [illegible]
an] [illegible]
Wab, bin, [illegible]
f. Lock[illegible]
Wabić, nd. [illegible]
Wabiciel, [illegible]
wabicie[illegible]
Wabidło, [illegible]
zeug.]
Wabikowy, [illegible]
Wabny, a[illegible]
reitzen[illegible]
Wacek, ch[illegible]
Tasche[illegible]
Wachać, o[illegible]

Uzbierać, *nd.* 1. [einsammeln, zusammen Sammeln.]

Uzbroić, Uzbrajać, *ob.* Zbroić.

Uzbrojenie, *a, n.* [Bewaffnung,] *f.*

Uzda, *y, f.* (Uzdeczka, *dim.*) [Pferdezaum, *m.* Trense,] *f.*

Uzdać, *nd.* 1. [zäumen. den Zaum anlegen; unterjochen.]

Uzdrowić, dk. 3. Uzdrawiać, *nd.* 1. [gesund machen.]

Uzdrowiciel, *a, m.* [Gesundmacher,] *m.* uzdrowicielka, *i, f.*

Uzdziennica, *y. f.* [Halfter,] *f.* uzdzienniczny, *adj.* [Halfter-.]

Użgnąć, dk. 2. [brennen, sengen, versengen.]

Uznać, dk. 2. [erkennen, anerkennen, erklären.]

Uznawacz, *a,* Uznaiwca, *y, m.* [Anerkenner, Erkenner,] *m.*

Uznoić, *ob.* Znoić.

Użrzec, dk. 4. [erblicken, wahrnehmen, sehen.]

Uzupełnić, dk. 3. Uzupełniać, *nd.* 1. [vervollkommen, vervollständigen.]

Użyć, dk. 2. Używać, *nd.* 1. [gebrauchen, genießen; erfahren, empfinden.]

Użyczyć, dk. 4. Użyczać, *nd.* 1. [ertheilen, mittheilen; borgen.]

Użynać, *ob.* Użąć.

Użyteczność, *i, f.* [Nützlichkeit.] *f.*

Użyteczny, *adj,* Użytecznie, *adv.* [nützlich, brauchbar.]

Użytek, *tku, m.* [Nutzen; Niessbrauch,] *m.*

Użytkować, *nd.* 2. [benutzen, Nutzen ziehen.]

Użytość, *i. f.* [Erbittlichkeit,] *f contr.* nieużytość, [Unerbittlichkeit,] *f.*

Używać. *ob.* Użyć.

Używalny, *adj.* [zum Gebrauche dienend, brauchbar; essbar.]

Użyźnić, dk. 3. Użyzniać *nd.* 1. [fruchtbar machen, befruchten.]

W.

W, *praep.* [ein- auf- in im, zu, zum; am; an.]

Wab, *biu, m.* (Wabik, *dim.*) [Lockpfeife, *f.* Locken,] *n.*

Wabić, *nd.* 3. [locken, anlocken.]

Wabiciel, *a, m.* [Locker, Anlocker,] *m.* wabicielka, *i, f.*

Wabidło, *a, n.* [Lockmittel, Lockwerkzeug,] *n.*

Wabikowy, *adj.* Lock-.]

Wabny, *adj.* Wabnie, *adv.* [lockend, reitzend, nach etwas gierig.]

Wacek, *cka, m.* [Beutel, Geldbeutel, *m.* Tasche,] *f.*

Wachać, *ob.* Wahać.

Wąchać, *nd.* 1. [etwas riechen, *tr.* wittern. merken.]

Wachel, *chla, m.* Wachlarz, *a. m.* [Fächer, Fenerfächer,] *m.*

Wachla. *i, f.* [Fackel, Pechfackel,] *f.*

Wachlarz, *a, m.* (Wachlarzyk, *dim*) [Fächer. Damenfächer,] *m.*

Wachlować. *nd.* 2. [fächern, fächeln.]

Wachmistrz, *m.* [Wachmeister,] *m.* wachmistrzowski, *adj.*

Wackarz, *a. m.* [Wadsäkemacher,] *m.*

Wackowy. *adj.* [Wadsäckel-.]

Wada, *y, f.* (Wadka, *dim.*) [Fehler, *m.* Gebrechen,] *n.*

Wądka, Wędka, *i*, *f*. [kleine Angel, Angelchen,] *n*.

Wądoł, *u*. *m*. [eine schmale Grube.]

Wądolisty, *adj*. [voll Gruben.]

Wadzić, *nd*. 3. [Zänkerey machen,] się, [zanken, hindern.]

Waga, *i*, *f*. [Wage, *f*. Gewicht, *n*. *mor*. Werth, *m*. Bedeutung.] *f*.

Wągiel, Węgiel, *gla*, *m*. Węgle, *pl*. [Kohle,] *f*. ziemne, [Erdkohlen, Steinkohlen.]

Wąglik. Węglik, *a*, *m*. [kleine Kohle, *f*. Kohlenstoff] *m*.

Wagmistrz, *a*, *m*. [Wagemeister,] *m*.

Wagomiar, *u*, *m*. [Caliber,] *m*. wagomierzyć, [calibiren.]

Wagostrychownica, *y*, *f*. [Richtwage, Streichwage, Wasserwage.] *f*.

Wagowy, *adj*. [Wage-, Gewicht-.]

Wągry, Wągrowaty, *ob*. Węgry.

Wahać się. *rec*. *nd*. 1. [bewegen; wanken, schwanken.]

Wakacya, *yi*, *f*. [Ferien, Schulferien.] *pl*.

Wakancya, *yi*, *f*. [Erledigung eines Amts.]

Wakować, *nd*. 2. [erledigt seyn, offen stehen.]

Wał, *u*, *m*. [Wall, Erdwall, *m*. Schutzmauer, *f*. 2. Woge, Meereswoge, *f*. Wellbaum in der Mühle,] *m*.

Walać, *nd*. 1. [besudeln, beschmutzen, beschmieren.]

Wałach, *a*, *m*. [verschnittener Hengst, Wallach.] *m*.

Wałaszyć, *nd*. 4. [einen Hengst verschneiden, wallachen, *tr*. entmannen.]

Walce, *ob*. Walec.

Walcować, *nd*. 2. [walzen, einen Walzer tanzen.]

Walcowaty, Walczasty, *adj*. [walzenförmig, cilindrisch.]

Walcowy, *adj*. [Walzen-.]

Walczyć, *nd*. 4. [kämpfen, streiten, mit jemanden kriegen.]

Walec, *lca*, *m*. [Walze, Welle, *f*. Walzer, ein Tanz,] *m*.

Walecznie, *ob*. Waleczny.

Walecznik, *a*, *m*. [tapferer Held, Krieger, *m*.] walecznica, *y*, *f*.

Waleczność, *i*, *f*. [Heldenmuth, *m*. Streitbarkeit,] *f*.

Waleczny, *adj*. Walecznie, *adv*. [streitbar, kriegerisch, heldmüthig.]

Wałek, *łka*, *m*. [kleine Walze, Rolle, *f*. Walkerholz,] *n*.

Wałęsać się, *rec*. *nd*. 1. [herum irren, herum streifen.]

Walić, *nd*. 3. [werfen, zertrümmern, einreissen,] się [hinstürzen, hinfallen.]

Walnąć, *vd*. 2. [gewaltsam schlagen, einen derben Schlag geben.]

Walka, *i*, *f*. [Krieg, Kampf, Streit,] *m*.

Walkarz, *a*, *m*. [Walker, Tuchwalker,] *m*.

Wałkować, *nd*. 2 [walken, glätten, ebnen; *tr*. durchwalken.]

Wałkowaty, *adj*. Wałkowato, *adv*. [walzenförmig, wie eine Walze.]

Wałkownica, *y*, *f*. [Walkerbret, *n*. Walkerpresse,] *f*.

Wałkownictwo, *a*, *n*. [Walkerkunst,] *f*.

Wałkowy, *adj*. Walzen-.]

Walny, *adj*. Walnie, *adv*. [allgemein, Haupt-; wacker, brav, tüchtig.]

Wałowy, *adj*. [Wall-, den Wall betreffend.]

Waltornia, *i*, *f*. [Waldhorn,] *n*.

Waltornista, *y*, *m*. [Waldhornist,] *m*.

Wamborek, *ob*. Węborek.

Wanatki, *tków*. *pl*. [eine Art Aepfel.]

Wanienka, *i*, *f*. [kleine Wanne,] *f*. wanienny *adj*. [Wannen.-]

Wanna, *y*, *f*. [Wanne, Badewanne,] *f*.

Wantuch, *a*, *m*. [Packtuch, grose Sackleinwand, *f*. *tr*. dicker Bauch,] *m*.

Wapiennia, *i*, Wapiennica, *y*, *f*. [Kalkofen,] *m*.

da Npr. = Wanna = Panna od nie Dnia (Wanda Krakusówna) Waldau: Arnold v. Waldau pełnomocnik
gott Wan (= Pan) [illegible] Mądgau. cf. Bévros = [illegible] f. Wanna koło Władysława 1391.
[illegible] woda = Wisła (Kl.) f. wanna Waldsztyn [illegible]
[illegible] się nazywa kiedy woda (Wisła) nowy wał
– czyni pod same Ostrowy (Kl.)
Dal: Cygani są od onych Wandalów Afrykskich ostatki (Kl.)
[illegible] – f. Swinka · f. Popiel · Venchus, [illegible] cf. Venus = [illegible]

[illegible]ownik, bojownik (bellator, cf. proeliator cf. prelum u. wał,

cf. swarzing: warchoł
w Dziejach [illegible] [illegible] ma kamień
[illegible]
Gdy [illegible]
[illegible]
[illegible] mato tego = mojego, [illegible]
Waga (f. wiązać [illegible])

[illegible]

[illegible] wał, pal (palanga [illegible] (wałek do toczenia [illegible]), planca (cf. planki)

wągl (Lugg.)

węglik (Mał) = ognik, zapalacz (incendiaria avis, [illegible])

[illegible], volvo [illegible]; [illegible] pędem nieuchroniona cf. [illegible], evolvere = wywalić
[illegible] wał [illegible] północna strona (= septentrio = Nordwind) (1587) cf. [illegible]
[illegible] pellere f. płoszyć; cf. [illegible]
[illegible] pulk appellare cf. [illegible] = [illegible], f. wołać.
[illegible], f. błągać cf. pałasz
[illegible] cf. patka
[illegible]
[illegible] Koń = [illegible] (małotrus)
f. [illegible], u. wałek – [illegible] cylindro [illegible]

Węgry, węgry (vari, [illegible]) [illegible] cf. [illegible] u. Węgry)
Wah się f. vacillare [illegible] f. wachel
u. wiu

wał: [illegible] srogim [illegible] morskie wały, by nas pobrały (1587)
vallum u. walić (cf. [illegible]) [illegible] (= Strand) E. wall = Mauer
([illegible] columna (cf. koło), volgiolum od volvulum, volumen
(wał płótna) [illegible]; wał na wodzie (wały, wełny) fluctus, [illegible]
[illegible] = wałem = cwałem

walności [illegible] jest droga (Kl.) f. władać
[illegible] cf. vulnus u. walić (cf. [illegible])
[illegible], wtórnie

wala się świnia w błocie ([illegible] = [illegible]) volutantur in
luto sus; cf. [illegible] (= walania
się miejsce)

[illegible] pannucca? f. renetta [illegible]

[illegible] palca (F. la paille [illegible]) pandeff [illegible] wiązać [illegible]
Pales = Wanda = Vesta = [illegible]; [illegible]
[illegible] f. wić [illegible] Venus, venerari [illegible]
[illegible]ancia [illegible] palare [illegible] pampuch

Trudno z [illegible]

[illegible] zaczęła panować r. 730. Kocha Rytygiera, i topi się 735.
[illegible]chowana w [illegible] siedzącą (podł. [illegible])
[illegible]ncya in [illegible]
[illegible]enrodt Wielki Komtur i Namiestnik W. mistrza (1390) W. mistrz 1393.
[illegible]t: Siegfryd Walpot v. Passenheim Komtur w Elblągu (1391)
[illegible]nrodt (Jan) arcybiskup ryzki (1405)

Warna: Zażywszy Amurata wielkiego modlę bwy nam, ... z Władysławem pod Warną do bitwy: Boże który ... imię w każdey kochasz wierze. i kto go niezmotliwie na świadka bierze żeby stracił człowieka ubespieczonego aże do po... każesz dziengtego, mechaj hoviaż ztąd pozna dziś pogan grubą, że trzeba Boga trzymać obiecane śluby (1662)

wapno cf. wabił) cf. schaffen, Darzes. ... f. Tobąd cf. februare. calx, ferrum ... (Koviap...)

war (a warzenie, 2. = uwarzamy. miód, piwo zrobione; 3 = u Kto...

wara = ustęp; na stronę.
Warżal (calculus, orbiculus alcatorius) u. wiernik?

... (zabula, zabies)

(Kl) Warczyć f. mruczeć, fauke warek (ringor, ...), ... kiernia (...), w ... u brzucha ...

warga ... cf. rąbać (wrąbienie = labrum forma) brzeżny = ... = wargaty; branchus = qui superiore labio ... tumidiore

warkocze samopas po ramionach puściwszy ptaszę (Kl). — rozplecionymi warkoczami wiatr włada (Kl, U Śmadey cyganki. na Tbie niezakrytym równając się warkocze uczony ... Bobrzyński, ...; warkocz rozpuszczony, tez ... z Kosą, cordon) cf. Kosa z ...
Warmiński biskup Fabian 1512

Warować cf. vetare; gęstwa f. bronić f. prawić ... garantie
waruje ... = ewikcyę na się przyjmuje (cavere alicui), ...
waruje w sobie = gwaruje z ewikcyą sobie od kogo (cavere ...)
warowne cf. ...

warcacki, ... (... Kl)

wartownik w Księgach, przewi... (evolutio, obracanie ...) ... w Księgach = przewracam karty ...

warunkowy = warowny ... jeśli towary zgnite. i nie warunkowe za siłkie i warowne ... godzić (Kl)

warowny ... konj ... w Konin nie waro... naczynie niewarowne (1601) ...

Warsta = rząd (ordo) f. rzędu, werst (versus remorum) arborum, ...
Warstat ...

Trzy lata przed wąsem, trzy lata z wąsem, trzy lata po wąsie, Kl. (1629); wara
wąs = pubes, ... impubes ... cf. mustus; ...
... cf. ... pennis, penillus, f. wątek, pierzyska; penna ... penner = pendere (wisić); wąs(ala, ...

wark = warczenie ... kurów ...
wątróbka ...

Wapiennik.
Wapienny,
Wapnić, ...
werfen;]
zu Kalk
Wapnisty.
Wapno, a,
Wapowiec,
de,] m.
War, u, m.
des Wa...
Wara! inter
Warcab, u,
pl. Dam...
Warcabnica,
Warchlak,
Warchoł, u.
Händeln
Warcholić,
mit eina...
Warczyć. m...
Wardęga,
ber.] m.
Warga, i, f.
Wargowaty,
Lippen.
Wargowy,
Warkocz,
zopf,] m.
Warmia, ii
adj. [vo...
Warować,
gehörig
Warownia.
Warownik,
leister,]
Warowny.
tend, b...
Warszta, y,
Warsztat,
[Werkst...
[Weber...
Warsztatnik

Wapiennik, *a, m.* [Kalkbrenner,] *m.*
Wapienny, *adj.* [Kalk-, von Kalk.]
Wapnić, *nd.* 2. [bekalken, mit Kalk umwerfen;] wapnieć, *nd.* 2. [verkalken, zu Kalk werden.]
Wapnisty, *adj.* [Kalkig, voll Kalk.]
Wapno, *a, n.* [Kalk,] *m.*
Wapowiec, *wca, m.* [Weg voll Abgründe,] *m.*
War, *u, m.* [Sieden, *n.* Sud, *m.* siedendes Wasser, *n.* Gebräue,] *n.*
Wara! *interject.* [hüte dich! weg davon!]
Warcab, *u, m.* [Damenstein,] *m.* warcaby, *pl.* Damenspiel,] *n.*
Warcabnica, *y, f.* [Damenbret,] *n.*
Warchlak, *a, m.* [wildes Ferkel,] *m.*
Warchoł, *u, m.* [Hader, Zank, Streit, *m;* Händelmacher,] *m.*
Warcholić, *nd.* 3. [sich zanken, Händel mit einander machen.]
Warczyć, *nd.* 4. [gnurren, murren.]
Wardęga, *i, m.* [włóczęga, Herumtreiber,] *m.*
Warga, *i, f.* [Lippe, *f.* Lefze,] *f.*
Wargowaty, *adj.* [lefzenartig, mit grossen Lippen.]
Wargowy, *adj.* [Lippen-, Lefzen-.]
Warkocz, *a, m.* (Warkoczyk, *dim.*) Haarzopf,] *m.* warkoczowy, *adj.*
Warmia, *ii, f.* [Ermeland,] *n.* warmiński, *adj.* [von Ermland.]
Warować, *nd.* 2. [wahren, verwahren, gehörig versehen; verbürgen.]
Warownia, *i, f.* [Veste, Festung,] *f.*
Warownik, *a, m.* [Gewährsmann, Gewährleister,] *m.*
Warowny, *adj.* [Gewährs-, Gewähr leistend, befestigt, Festungs-.]
Warszta, *y, f.* [Schicht, Lage,] *f.*
Warsztat, *u, m.* (Warsztacik, *a, dim.*) [Werkstatt, *f.* Werktisch,] *m.* tkacki, [Weberstuhl, *m. tr.* Handwerk,] *n.*
Warsztatnik, *a, m.* [Handwerker.] *m.*
Warsztatny, Warsztatowy, *adj.* [Werkstätte-.] warsztatowa robota, [gewirkte Arbeit.]
Warszawa, *y, f.* [Warschau,] *n.* warszawski, *adj.*
Warta, *y, f.* straż, [Wache, Schildwache,] *f*
Wartaczka, *i, f.* [Spinnwirbel,] *m.*
Wartki, *adj.* Wartko, *adv.* [sich drehend, gewandt, rasch, behend.]
Wartkość, *i, f.* [Schnelligkeit, Raschheit, Geschwindigkeit,] *f.*
Wartość, *i, f.* Werth, Preis,] *m.*
Wartować, *nd.* 2. [wachen, Wache halten; Schildwache stehen.]
Wartownik, *a, m.* [Wächter,] *m.*
Waruga, *i, f.* [Wache auf den Flusschiffen,] *f.*
Warunek, *nku, m.* [Bedingung, *f.* Vorbehalt, *m.* Bedingniss,] *n.*
Warunkowy, *adj.* [Cautions-; Bedingugs-.]
Waryacya, *yi, f.* [Wahnsinn, *m.* Verrücktheit,] *f.* waryacki, *adj.*
Waryat, *a, m.* [Wahnsinniger, Verrückter.] *m*
Waryatka, *i, f.* [Wahnsinnige, Verrückte,] *f.*
Waryować, *nd.* 2. [verrückt werden, wahnsinnig werden.]
Warzęcha, *y, f.* [Kochlöffel,] *m.* warzęchowy, *adj.*
Warzelnia, *i, f.* [Siedehaus,] *n.*
Warzonka, *i, f.* soli, [Sohlensalz, gesotten Salz, Salzsiederey,] *f.*
Warzyć, *nd.* 4. [kochen, sieden;] piwo, [Bier brauen.]
Warzysty, *adj.* [kochbar, zum Kochen tauglich.]
Warzywny, *adj.* [Gemüse-, Küchen-.]
Warzywo, *a, n.* [Gemüse, Küchengewächse, *n.* Kochbare Sachen.]
Wąs, *a, m.* Wąsy, *pl.* [Schnurrbart, Knebelbart,] *m.*

Wąsacieć, *nd.* 2. [schnurrbärtig werden, einen Schurrbart bekommen.]
Wąsacz, *a*, *m.* [Schnurrbärtiger, Schurrbart,] *m.*
Wasąg, *a*, *m.* (Wasążek, *dim.*) [Wagenkorb, *m.* Korbwagen,] *m.*
Wasągowy, *adj.* [Flecht-, Flechtwagen-, Wagen-.]
Wąsal, *a*, *m.* [einer mit einem grossen Schnurrbarte.]
Wąsatek, *tku*, *m.* [eine Art krausen Habers.]
Wąsatka, *i*, *f.* [rauher Weitzen, Rauhweitzen,] *m.*
Wąsaty, *adj.* [schnurrbärtig, einen Schnurrbart habend.]
Wąsienica, *y*, *f.* Wąsionka, *i. f.* [Raupe, Baumraupe,] *f.*
Wąsik, *a*, *m* [kleiner Schnurrbart, Schnurrbärtchen,] *n.*
Wasiłka, *i*, *f.* [Fassholz,] *n.*
Waśń, *i*, *f.* [Feindschaft, *f.* Groll, Streit,] *m.*
Waśnić, *nd.* 3. [verhetzen, zusammenhetzen, aufbringen.]
Waśniwy, Waśliwy, *adj.* [zänkisch, feindselig.]
Wasz, *a*, *e. pron.* [euer, der Eurige.]
Waszeć, *ci*, *m. et f. titul.* [Ihr,] słuchaj waszeć, [hört Ihr.]
Waszeciać, komu, *nd.* 1. [einen Ihr tituliren, nennen.]
Waszmość, *i*, *f.* [Euer Liebden, Euer Gnaden.]
Wata, *y*, *f.* [Wathe, Watte, *f.* Zugnetz,] *n.*
Wątek, *tku*, *m.* [Einschlag bei den Webern; *fig.* Faden, *m.* Kern, Innhalt, innerlicher Gehalt,] *m.*
Wątleć, *nd.* 2. [schwach werden, ermatten.]
Wątlić, *nd.* 3. [schwächen, schwach machen.]
Wątłość, *i*, *f.* [Schwäche, Ohnmächtigkeit, Hinfälligkeit,] *f.*
Wątły, *adj.* Wątle, Wątło, *adv.* [schwach, kraftlos, nicht fest.]
Wątor, *u*, *m.* [Zarge, Fuge für den Fussboden.] *m.*
Wątornik, *a*, *m.* [Zargenmesser,] *m.*
Watować, *nd.* 2. [wattiren, mit Watte belegen.]
Wątpić, *nd.* 3. [zweifeln, nicht trauen, nicht glauben.]
Wątpiciel, *a*, *m.* [Zweifler,] *m.* wątpicielka, [Zweiflerinn,] *f.*
Wątpliwość, *i*, *f.* [Zweifelhaftigkeit, *f.* Zweifel,] *m.*
Wątpliwy, *adj.* Wątpliwie, *adv.* [zweifelhaft, zweifelnd.]
Wątroba, *y*, *f.* (Wątrobka, *dim.*) Leber,] *f.*
Wątrobiany, *adj.* [wie Leber, leberartig, Leber-.]
Wątrobnica, *y*, *f.* [Lebererz,] *n.*
Wątrobnik, *a*, *m.* [Leberkraut,] *n.*
Wątrobny, *adj.* [Leber-.]
Wawel, *wla*, *m.* [Name des Berges auf welchem das Krakauer Schloss steht.]
Wąwor, Wąworek, *ob.* Węborek.
Wąwoz, *a*, *m.* [Hohlweg, *m.* Schluchte, *f.* wąwozowy, *adj.*
Wąwozisty, *adj.* [voll Hohlwege, Schluchten.]
Wawrzyn, *u*, *m.* [Lorbeerbaum; Lorbeerkranz,] *m.* wawrzynowy, *adj.*
Wawrzyniec, *nca*, *m.* Wawrzak, [Laurentius, Lorenz,] *m.*
Waynsztyn, *u*, *m.* [Weinstein,] *m.* waynsztynowy, *adj.*
Wąż, *ęża*, *m.* [Schlange, *f. artil.* [Feldschlange,] *f.*
Waza, *y*, *f.* (Wazka, *dim.*) Wase, Terine,] *f.*
Waza, *y*, *f.* [Wabe, Honigswabe,] *f*
Ważka, *i*, *f. gewöhn. pl.* Ważki, [kleine Wage, Wagschale,] *f.*
Wązki, *adj.* Wązko, *adv.* [schmal, enge.]

Wasiliewicz (czar Jan): Joannes Basilides debellatis trans Volgam Astrachanensibus et Casanensibus tum Sibirensibus Scythis, ducali Moschoviticæ stirpi regium nomen adjecit (Caesareum enim abjecta quondam adulatio arrogavit)

[illegible]by

[illegible] że Wąsy przez iadon Koncé, a trzy Tworzy [illegible]
[illegible] u burki = margines [illegible]

Wasag [illegible] fasunk (= [illegible] minor, sirpea, κάνιστρον

[illegible] wątpi że już przy świętej Anfie Dawidowej przybliżka się [illegible] nowej [illegible] (cf. wątłeć [illegible]) [illegible] wahać, [illegible] wieniec, [illegible] (haereo, haesitans, pendere animi / wisieć [illegible] [illegible]

[illegible] nie przyuczać [illegible] Katolickiej wiary [illegible]

[illegible] żołądek, cf. wewnątrz, venter uterus [illegible] brzuch [illegible] środek, cf. [illegible] wewnątrz [illegible]

[illegible]

[illegible]nuce

[illegible] wozić [illegible]

[illegible]rn

[illegible] sierpnia; dan w Tarnowcu po Świętym Wawrzyńcu w piątek Augusti anno Dni 1575

Wasza mość contr. ex wasza miłość vel ex wasza możność audivi usurpantes viros nobiles et bene cultos, atque in aulis magnis versatos vocem wasmość, quasi Vestrites): wasza miłość priore more, et twa miłość vulgi more. (Knap.)

[illegible] w domu chytrego przechowuje węża (Kl.) [illegible] na szyi kolíd [illegible] cf. wiązać, angues, węzeł, wiązanka = snopek (cf. E. snake)

[illegible] wątku mało [illegible] pierzysko; cf. [illegible] z wątek = dostatek, materya, potrzeby, nauka, pieniądze cf. E. want

[illegible] dusić, węzyć [illegible] f. wiesić; wie [illegible] przewięzły

ważny [illegible]

[illegible]

[illegible] Kto chce wygrać Kaczora, trzeba ważyć ([illegible]) gąsiora [illegible]
Nie waż wiele na mało (16). Ważawszy na ryby, a na pieprz nie ważysz (16)
Ważono, miła żono (16) [illegible]
[illegible]
wbił się w hardość y dumę (16..) [illegible]

[illegible] za mąż gotowy (P. 1619) cf. pęknąć [illegible]

Ważkość,
Woźnica,
haus,]
Ważniczy
treffen
Ważnik,
ger.]
Ważno,
Ważność,
Schwe
Ważny,
tig; gü
Ważić,
gelten
Ważyniec,
Wbić, dk.
gen,
Wbiec,
starzen
Wbość,
Hörner
Wbrod;
nein w
Wbrzeże,
Vorgeb
Wbudować
bauen.
Wcale,
und ga
Wcedzić,
fliessen
Wchadzać,
Wchód,
wchodo
Wchodzić,
Wchodzisty
tend.]
Wciągnąć,
ziehen,
Wciąż,
rend,
Wciec, dk.
fliessen

Wązkość, *i. f.* [Enge, Schmalheit;] *f.*

Wążnica, *y, f.* [Stadtwage, *f.* Wagehaus,] *n.*

Ważniczy, *adj.* [Wage-, das Wägen betreffend.]

Ważnik, *a, m.* [Wieger, Wäger, Abwäger.] *m.*

Ważno, *adv.* [gültig, wichtig.]

Ważność, *i, f.* [Gewicht, *n.* Wichtigkeit, Schwere; Gültigkeit,] *f.*

Ważny, *adj.* [Wage; wichtig, vollwichtig; gültig, viel geltend.]

Ważyć. *nd.* 4 [etwas wägen, abwägen; gelten; schätzen; etwas wagen.]

Ważyniec, *ńca, m.* [wilder Knoblauch.] *m.*

Wbić, dk. 2. Wbijać. *nd.* 1. [hineinschlagen, einschlagen, einprägen.]

Wbiec, dk. 4. [hineinlaufen, hinein stürzen.]

Wbość. dk. 2. [einstossen *z. B.* [mit Hörnerspitzen.]

Wbrod, *ob.* Brod, Wbrodzić, dk. 3. [hinein waten.]

Wbrzeże, *a. n.* [Erdzunge, *f.* Vorland, Vorgebirge, *n*; Meerbusen,] *m.*

Wbudować, dk. 2. [einbauen, hinein bauen.]

Wcale, *adverb.* [gänzlich, völlig, ganz und gar; unverletzt.]

Wcedzić, dk. 3. [einseigen, seigend einfliessen lassen.]

Wchadzać, Wchodzić *ob.* Wnijść.

Wchód, *u, m.* [Eingang, Eintritt,] *m.* wchodowy, wchodny, *adj.*

Wchodzić, *ob.* Wnijść.

Wchodzisty, *adj.* [einen Eingang habend.]

Wciągnąć, dk. 2. Wciągać, *nd.* 1. [hineinziehen, einziehen.]

Wciąż, *adv.* [in einem fort, immerwährend, fortwährend.]

Wciec, dk. 2. Wciekać, *nd.* 1. [hineinfliessen.]

Wcielić, dk. 3. [Wcielać, *nd.* 1.[einverleiben; *theol.* Mensch werden.]

Wcierać, *ob.* Wetrzeć.]

Wcisnąć, dk. 2. Wciskać, *nd.* 1. [eindrücken, einpressen; hineinwerfen.]

Wćwiczyć, dk. 4. [einüben, eingewöhnen, gewöhnen.]

Wczas, *u, m.* [Bequemlichkeit. Ruhe; *adv.* zur rechten Zeit passend, angemessen.]

Wczasować, *nd.* 2. się, [sich bequem machen, ausruhen, ruhen.]

Wczesność, *i, f.* [Bequemlichkeit, Gemächlichkeit; Schicklichkeit,] *f.*

Wczesny, *adj.* Wcześnie, *adv.* [zeitig, bei Zeiten, angemessen.]

Wczoraj. Wczora, *adv.* [gestern.]

Wczorajszy, *adj.* [gestrig, der gestrige.] po wczorayszemu. [wie gestern. auf gestrige Art und Weise.]

Wczytać, się, *rec.* dk. 1. [sich hineinlesen, sich ins Lesen vertiefen.]

Wdać, dk. 1. Wdawać, *nd.* 1. się z kim, [sich mit jemanden einlassen;] za kim, für jemanden sprechen, sich für ihn verwenden; w kogo einem nacharten.]

Wdąć, dk. 2, Wdymać, *nd.* 1. [hineinblasen, einblasen.]

Wdal, *adv.* [in die Ferne, in die Weite.]

Wdanie. Wdawanie, się, *Subst.* [*verbal, ob.* Wdać.

Wdeptać, dk. 2. [hineintreten, niedertreten.]

Wdłuż, *ob.* Dłuż

Wdowa, *y, f.* (Wdówka Wdóweczka, *dim.*) [Wittwe, *f.* wdowi, *adj.*

Wdowiec, *wca, m.* [Wittwer,] *m.*

Wdowieć, *nd.* 2. [zur Wittwe, oder Wittwer werden.]

Wdowieństwo, Wdowstwo, *a, n.* [Wittwenstand, Wittwerstand,] *m.*

Wdrażać, *ob.* Wdrożyć.

Wdrobić, dk. 3. Wdrabiać, *nd.* 1. [einbröckeln.]

Wdrożyć, dk. 4. Wdrażać, *nd.* 1. [einleiten; einflössen; gewöhnen.]

Wdziać, dk. 2. Wdziewać, *nd.* 1. [anlegen ankleiden, anziehen.]

Wdzięcznie, *adv.* [dankbar, dankbarlich; lieblich angenehm.]

Wdzięczność, *i, f.* [Dankbarkeit; Lieblichkeit. *f.* Anmuth,] *m.*

Wdzięczny, *adj.* [dankbar; lieblich, anmuthig; vergnügt.]

Wdzięczyć, się. *rec.* dk. 4. [sich angenehm machen, sich schmiegeln.]

Wdzięk, *u, m.* Wdzięka, *i, f.* [Dank; Reitz, Anmuth, *m.* Schönheit;] *f.*

Wdzierać, *ob.* Wedrzeć.

Wdzierca, *y, m.* [der sich wo eindringt, Eindringer,] *m.*

Wdzierka. *i, f.* [sich hinein Drängen, Eindrängen.] *n.*

Wdziewać, *ob.* Wdziać.

Wdziewalny, *adj.* [anlegbar, anziehbar.]

We *praep. ob.* W.

Węborek, *rka, m.* [Eimer,] *m.*

Webrnać, dk. 2. [hinein waten; tief hineinfallen.]

Węch, *u, m.* [Riechen. *n.* Geruch, *m.* Witterung, Spur,] *f.* węchowy, *adj.*

Wecować, *nd.* 2. [wetzen, schleifen; *fig.* durchhecheln.]

Węda, *y, f.* (Wędka, *i, dim.*) Angel, Fischangel,] *f.* wędny, *adj.*

Wędkarz, *a. m,* [Angler, Fischangler,] *m.*

Wedle, Według, [neben, daneben; nach, gemäss.]

Wędliny, *pl.* [Stückchen geräucherten Fleisches,] *n.*

Wędoł, *ob.* Wądoł.

Wędrować, *nd.* 2. [wandern, auf Wanderschaft gehen.]

Wędrówka, *i, f.* [Wandern, *n.* Wanderschaft,] *f.*

Wędrownik, *a,* Wędrowiec, *wca, m.* Wandermann, Wanderer,] *m.*

Wędrowny, Wędrowczy. *adj.* [wandernd, Wander-; Zug-; ausländisch.]

Wedrzeć, się, *rec.* dk. 2. [sich hineindrängen, einbrechen; aufklettern.]

Wedwoje, Wedwojnasob, *ob.* Dwoje. Dwójnasób.

Wędzarnia. *i, f.* [Rauchkammer, wo Fleisch geräuchert wird.] *f*

Wędzarz, *a. m.* [Räucherer,] *m.*

Wędzić, *nd.* 3. [räuchern; *tr.* schwächen, absterben machen,] się, [sich härmen.]

Wędzidło, *a. n.* [Gebiss am Pferdezaume, *n.*] wędzidłowy, *adj.*

Wędzigrosz. *a, m.* [Knicker, Filz,] *m,*

Wędzisko. Wędlisko, *a, n.* [Angelruthe, *f.* Angelstock,] *m.*

Wędzisty, *adj.* [angelicht, voll Angeln; raucherig, geräuchert.]

Wędzonka, *i, f.* [geräuchertes Fleisch,] *n.*

Węgieł, *gła, m.* [Winkel. *m*; Pfeiler,] *m.*

Węgielnia, *i, f.* [Kohlenbrennerey; Kohlenkammer,] *f.*

Węgielnica, *y, f.* [Winkelmass, *n.* Winkelhacken,] *m.*

Węgielnik, *a, m.* [Eckwinkel,] *m.*

Węgielny, Węglowy, *adj.* [Winkel-, Eck-.]

Węgier, *gra, m.* [Unger, aus Ungarn gebürtig.] *m.*

Węgierka, *i, f.* [Ungarinn,] *f.* szuba, ungarischer Pelz;] śliwka, [ungarische Pflaume.]

Węgiersk., *adj.* [ungrisch, ungarisch, Unger-.]

Węgierszczyzna, *y, f.* [Ungarisches, das Ungarische.]

Węglan, *u, m.* [Kohlensauersalz,] *n.*

Węglarka, *i, f.* [Kohlenbrennerinn,] *f.*

Węglarnia, *i, f.* [Kohlenkammer,] *f.*

Węglarski, *adj.* [Kohlenbrenner-.]

…el ziemi; [illegible] ruda ognista (ἀμπελῖτις, ὁ λίθος Σαμο-[illegible], ἄνθραξ ὀρυκτός, pharmacitis, ampelitis quia vi[illegible] [illegible])

…ownytowarzysz [illegible]

…ciąć, [illegible] wędzić; [illegible] (6[illegible]) [illegible], cf. Kadz; [illegible] [illegible]

…yć, chudzić; wędzić ryby = wędzą łowić; [illegible] [illegible].

…: = mon [illegible]

wozigczny · bądz wozigczaym Łuski [illegible] 1587, [illegible] czego niewoz-czen tentego nie godzien (r. 1629) [illegible]

…ἄγκη, ἀγκύλος, uncus, angulus (cf. gwia nat). ὄγκη, ὄγκος

…[illegible] versura [illegible]

…[illegible] (norma q. nosro)

Węborek [illegible] cf. [illegible], w złoś

węborek = widdra

[illegible] poch. ech (węch = actus odorandi, ut wzrok

…igar [illegible] cf. Hobner [illegible]

węsla = podle, [illegible] = według podług.

Weryn [illegible] [illegible]. [illegible].
Werchowina = wyższa strefa Karpat [illegible].
Werchowinty – górale. gol.. Wierchowina
Wetlyn przez Beskidy dostałem się (z Węgier) do pierwszej wioski w galicyi Wetlyn.
Werner f. Tettingen.

Wen = [illegible] polski. cf. won.
Welica ([illegible]) [illegible] Quarnero-[illegible]).
Wendowic f. Łuchów.

Welasquez z rodziców portugalskich zrodzony r. 1599: nazwał się Don Diego de Sylva. uczeń Herrery starego, Pacheko, ale sam dla siebie był nauczycielem. 1622 malarz królewski w Madryt.

Wejszelrod biskup warmiński, którego siostrę Barbarę pojął 1464 za żonę ojciec Kopernika w Toruniu.

węgorz n. wąż. cp. anguilla v. anguis [illegible]
węgorz [illegible] anguilla, ἔγχελυς. [illegible]; węgorz [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lampetra = murena, f. minog [illegible] [illegible]

węgrzyn mit Bezug auf [illegible], węgier [illegible]
ἔγχελυς (Cantharus).

wcielić się = wżywać się bądź to na serce, bądź to powierzchnie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gestem [illegible]

= [illegible] [illegible]

wesołość (of Vitale = hilaritatis dea)

Wesz [illegible] [illegible] [illegible] (wejdzie [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aquatica, [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]

Kiedy Venus w domu zagościć będzie, być Marsowi z Kurami na grzędzie (Pr. 1639)

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Węgrów Sapieha hetman litewski zniesiony pod Węgrowem [illegible] Magnusa pogromił y złączył się z Czarneckim (16..)

Węglarz, *a, m.* [Köhler, Kohlenbrenner,] *m.*
Węglik, *ob.* Waglik.
Węglnieć, *nd.* 2. [verkohlen. zur Kohle werden.]
Wegnać, dk. 2. Wganiać, *nd.* 1. [einjagen, eintreiben, hineintreiben.]
Węgorz, *a. m.* [Aal.] *m.* węgorzowy, *adj.*
Węgrowaty, Węgrzysty, *adj.* [finnig, voll Finnen.]
Węgry, *pl.* [Ungarn, *n*; Finnen im Gesichte; Schweinsfinnen.]
Węgrzyn. *a. m.* [Ungar,] *m*; wino; [Ungarwein,] *m.*
Węgrzynka, *i. f.* [Ungarinn.] *f.*
Węgrzysty. *ob.* Węgrowaty.
Weksel, Wexel, *xlu, m.* [Wechsel,] *m.* wekslowy, *adj.*
Wekslować, *nd.* 2. zmieniać, [wechseln, Geld wechseln.]
Wełnianka, *i, f.* [Wolle an Gewächsen, *f.* Wollgrass, *n*, Wollenkleid.] *n.*
Wełniany, *adj.* [Wollen- wollig, Woll-.]
Wełnica, *y, f.* [Wollblume, *f.* Wundkraut,] *n.*
Wełnisty, *adj.* Wełnisto, *adv.* [wollig wollenartig.]
Welon. *u, m.* [Hauptschleyer; Nonnenschleyer,] *m.*
Wemknąć się, *rec.* dk. 2. Wmykać się *nd.* 1. [sich hinein schleichen.]
Wenecya, *yi, f.* [Venedig, Venetien,] *n.* - wenecki, *adj.*
Wenera, *y,* Wenus, *nery, f.* [Venus, die Göttin der Liebe; fleischliche Liebe; *f.* der Planet Venus.]
Wenerya, *yi, f.* [Seuche, Seuchkrankheit,] *f.* weneryczny, *adj.*
Wepchnąć, dk. 2. Wpychać. *nd.* 1. [hineinstopfen, hineinstossen.]
Weprzeć, dk. 2. Wpierać, *nd.* I. [hineindrängen;] *cf.* wmówić.
Werbel, *bla, m.* [Wirbel im Trommeln,] *m.*
Werbować, *nd.* 2. [werben, anwerben.]
Werbownik, *a, m.* [Werber, Anwerber,] *m.*
Werbunek, *nku, m.* [Werben, *n.* Werbung,] *f.*
Wereszka, *i, f.* [abgebrochener Pfeil,] *m.*
Wersał, *u, m.* Wersalik, *u. m.* [Versalbuchstabe,] *m.*
Werteba, *y, f.* [Abweg, Irrweg der sich drehet *u.* schlängelt.]
Werwać się, *rec.* dk. 2. [plötzlich eindringen, einfallen.]
Werznąć, dk. 2. Wrzynać. *nd.* 1. [einschneiden; eindringen.]
Wesele, *a. n.* [Freude, *f.* Vergnügen, *n.* Hochzeit,] *f.*
Weselić, *nd* 3. [erfreuen, fröhlich machen;] się [fröhlich seyn, sich erfreuen.]
Weselnik, *a, m.* [Hochzeitgeber; Hochzeitgast,] *m.*
Weselny, *adj.* [Hochzeit-]
Wesołość, *i, f.* [Fröhlichkeit, *f.* Vergnügen, *n.* Heiterkeit.]
Wesoły, *adj.* Wesoło, *adv.* [fröhlich vergnügt, lustig, heiter.]
Wespół, Wespołek, *adv.* [zusammen, mit einander, gemeinschaftlich.]
Wesprzeć, dk. 2. Wspierać, *nd.* 1. [unterstützen, stützen.]
Westchnąć, dk. 2. Wzdychać, *nd.* 1. seufzen, aufseufzen]
Westfalia, *i, f.* [Westphalen,] *n.* westfalski, *adj.*
Wesz, *wszy, f.* (Weszka, *i, dim.*) Laus, *f.*
Wet za wet, [Gleiches mit Gleichem bezahlen, wett machen.]
Wet, *u, m*) Wety, *pl.* [Nachtisch, *m.* Dessert,] *n.*
Wetchnąć, dk. 2. Wdychać, *nd.* 1. [einhauchen, einblasen.]
Wetkać, dk 2 Wtykać, *nd.* 1. [einstecken, hineinstecken.]
Wetować, *nd.* 2. [Gleiches mit Gleichem vergelten; ersetzen.]

Wetówka, *i*, *f*. [Schadenersatz,] *m*.
Wetowny, *adj*. [ersetzbar; vergeltbar.]
Wetrzeć, dk. 2. Wcierać, *nd*. 1. [einreiben, hineinreiben,]
Wetunek, *nku*, *m*. [Vergelten, *n*. Vergeltungsrecht,] *n*.
Wewlec, dk. 2. wwlekać, *nd*. 1. [hineinschleppen, hineinziehen.]
Wewnątrz, Wewnętrzny, *ob*. Wnątrz, Wnętrzny.
Wey! *interj*. [schau! sich einmal!
Wejrzeć, dk. 4. Wzierać, *nd*. 1. [hineinsehen; aufsehen, aufschauen. ansehen, anblicken, etwas betrachten.]
Weyrzenie, *a*, *n*. [Anschauen, *n*. Anblick, *m*. Gesicht, Aussehen,] *n*.
Wężaty, *adj*. [voll Schlangen, schlangenartig.]
Wezbrać, dk. 2. Wzbierać, *nd*. 1. [zunehmen; anschwellen;] kijem kogo wezbrać, [einen Hieb geben, schlagen.]
Wezdrga, *i*, *f*. [Schauder, *m*. Schaudern, *n*; Abscheu,] *m*.
Wezdrgnąć się, *rec*. dk. 2. Wzdrygać się, *nd*. 1. [schaudern, erbeben.]
Węzeł, *zła*, *m*. (Węzełek; *dim*.) [Knoten *m*. Band, *n*. Bund,]
Węzłować, dk. 2. [Knoten knüpfen.]
Węzłowatość, *i*, *f*. [Knotigkeit; *tr*. [bündige Rede,] *f*.
Węzłowaty, *adj*. Węzłowato, *adv*. [knotig, knoten-.]
Węzłowy, *adj*. [Knoten-.]
Wężochwalca, *y*, *m*. [Schlangenanbeter,] *m*.
Wężokrętny, *adj*. [geschlängelt.]
Wężowaty, *adj*. Wężowato, *adv*. [schlangenartig, schlängelt.]
Wężowka, *i*, *f*. [eine Art giftiger Pilze.]
Wężownica, *y*, *f*. [Feldschlange, *f*. eine Art Kanonen,]
Wężownik, *a*, *m*. [Schlangenstein, *m*. *bot* Natterwurz,] biały, [Pfaffenpind.]

Wężowy, *adj*. [Schlangen-.]
Wezwać, dk. 2. Wzywać, *nd*. 1. [anrufen; berufen, auffordern; nennen.]
Wezwanie, *a*, *n*. [Aufforderung, Anrufung.] *f*.
Węży, *ob*. Wężowy.
Wężyć, *nd*. 4. [engen, verengen. enge machen.]
Wężyk, *a*, *m*. [kleine Schlange.] *f*.
Wężykiem, *adv*. [schlängelnd.]
Wężykowatość, *i*, *f*. [Schlängeln, Geschlängeln,] *n*
Wganiać, *ob*. Wegnać.
Wgiąć, dk. 2. Wginać, *nd*. 1. [einbeugen, hineinbeugen.]
Wgnieździć, się, *rec*. dk. 3. [sich einnisten.]
Wgotować, dk. 2. [einkochen lassen, einkochen.]
Wgramolić, się, *rec*. dk. 3. [mit Mühe hineinkriechen, heraufklettern.]
Wgrążyć się, *rec*. dk. 4. [hineinsinken, versinken.]
Wgrodzić, dk. 3. Wgradzać, *nd*. 1. [mit einem Zaun einschliessen.]
Wgryźć się, dk. 3. Wgryzać się, *nd*. 1. [sich hinein beissen.]
Wgrześć, dk. 2. Wgrzebać, *nd*. [einscharren, verscharren.]
Wiać, *nd*. 2. [wehen, blasen; sichten, wurfeln.]
Wiadomca, *y*, Wiadomiec, *mca*, *m*. [Kundiger, Kenner,] *m*.
Wiadomość, *i*, *f*. [Kenntniss. Erfahrung; Wissenschaft; Nachricht,] *f*.
Wiadomy, *adj*. Wiadomo, *adv*. [kundig, wissend, bekannt, bewusst.]
Wiadro, *a*, *n*. (Wiaderko, *dim*.) [Eimer, Wassereimer,] *m*. wiadrowy *adj*
Wianek, *nka*, *m*, (Wianeczek *dim*.) [Blumenkranzchen.] *n*.
Wiano, *a*, *n*. [Morgengabe, *f*. Brautschatz,] *m*

Wężowy język (ziele) = nasięźrzał ...
Węzyjedź = ludzie węże jedzący (ophiophagi)
Wiadukt = ...

[illegible] potrz [illegible], vah, [illegible]
Węgrzć naro, na nogo = poyrzć. spoyrzć

[illegible]m niesprawiedliwym w cudze się wgradzają (Kl) empiéter

węzeł p. wąż (nodus krúżko/. Kąż [illegible]

[illegible] nie wiewa (Kl); [illegible] f. kadzać; f. śpiewać, [illegible] więdnąć, [illegible]
[illegible] wiała z dmie (spirare, ventus); z wieję = wywiewam zboże na boje.
[illegible]ska (ventilare, evannare [illegible])

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]adomy znajomy
[illegible] (ob wo[illegible]), kydzin cf Βάδρος [illegible], Βάδος

Kwianki [illegible] (Pr. 1629) [illegible]
[illegible] wiecha

po wienie, gdy uczenda w żonie (Pr. 1619)
[illegible]iano = oprawa (Bud. dotalitium, [illegible], [illegible]
[illegible]

wężówka [illegible] / grzyb

wężownik na niebie, ὀφιοῦχος anguitenens, anguifer (albo serpentarius = [illegible])
wężownik ziele = gajowa miedunka (bistorta, colubrina, serpentaria), 2. wężownik wielki = żmiowiec (dracontium majus, [illegible]), serpentaria [illegible] major.

Widem (= Udine, f. Frezjanie) leży z lewej strony [illegible] niento, tam nazywany Tajamento = Tajo) [illegible]

wiązać [illegible] f. [illegible] Tyko. [illegible] (f. [illegible]) [illegible], compingere f. wiązie się kapusta ([illegible])

wiązanka ([illegible]

którą wdamy w prawey wierze że wszytko pewnie otrzymamy (1556).
[illegible] rzeczypospolitej wiarę [illegible]
cf. [illegible], verus: f. [illegible], [illegible] f. podźwigać. [illegible]
[illegible] cf. firmus cf. brona cf. vertere = [illegible]
[illegible] f. [illegible]

Wiardunk [illegible] (= [illegible]) [illegible]
[illegible] ferto).

wić [illegible] ([illegible], wnierz [illegible] f. wend,
cf. [illegible], [illegible], winna cf. wada.

[illegible] nie [illegible] się pierwszych ani drugich wici [illegible]; Dębowa wić umy zo- [illegible], v. [illegible] f. witka, wićwina
bić, a brzozowa rozum dawa (Pr. 1624) cf. [illegible], wojna bezwra[illegible]
cf. vitis [illegible] (f. [illegible]), vitex, vimen (=Tyko), [illegible]
[illegible] (Vestis = Vesta f. wanda, wanna (f. [illegible], [illegible]
[illegible], windicta, festuca f. wino f. obuwać.
[illegible]
[illegible]
[illegible] benna (gallisch = benz corbi
[illegible]

Wiarus, grzeczny

[illegible] zawsze bardzo [illegible], Np. wiatr mowisz (Pr. 1619)
[illegible] na wiatr idzie [illegible] mowa i płonne [illegible]
[illegible] za [illegible] wiatrem [illegible] takie wemenie idzie y myśl
myśli nastąpowały [illegible] skąd wiatr wieje, tedy się dzadzie nie [illegible]
cf. Odra = Viadrus; f. [illegible]

[illegible]

wiąz = Ulmus [illegible] ([illegible]), [illegible] =
[illegible]
[illegible] vincere [illegible]
wina)

[illegible] ulmus. V. [illegible] 1,398 [illegible]
cf. [illegible] jaw = [illegible]
[illegible] wiązać
nawy

Wianować, *nd.* 2. [ausstatten, den Brautschatz geben.]
Wianuszek, *dim. ob.* Wianek.
Wiara, *y, f.* [Glaube, *m.* Treue und Glauben; Vertrauen,] *n.*
Wiardunk, *u, m.* czwarta część grzywny, [Vierdung,] *m.* wiardunkowy, *adj.*
Wiarobrońca, *y, m.* [Glaubensvertheidiger,] *m.*
Wiarogodność, *i, f.* [Glaubwürdigkeit,] *f.*
Wiarogodny, *adj.* Wiarogodnie, *adv.* [glaubwürdig.]
Wiarołomca, *y, m.* [Treuloser, Treubrüchiger.] *m.*
Wiarołomność, *i.* Wiarołomstwo, *a, n.* Treulosigkeit,] *f.*
Wiarołomny, *adj.* Wiarołomnie, *adv.* [treulos, bundbrüchig, verrätherisch.]
Wiaropodobność, *i, f.* [Wahrscheinlichkeit.] *f.*
Wiaropodobny, *adj.* Wiaropodobnie, *adv.* wahrscheinlich.]
Wiarować się, *rec. nd.* 2. [sich hüten, sich in Acht nehmen.]
Wjarzmić, dk. 3. Wjarzmiać, *nd.* 1. [einjochen.]
Wiatr, *u, m.* [Wind,] *m.* wschodni Ostwind.] zachodni, [Westwind,] południowy; [Südwind,] północny, [Nordwind.]
Wiatrak, *a, m.* [Windmühle,] *f.* wiatrakowy, *adj.*
Wiatrociąg, *u, m.* [Luftpumpe,] *f. anat.* Luftröhre,] *f.*
Wiatromierz, *a, m.* [Luftmesser, Windmesser,] *m.*
Wiatrowisko, *a, n.* [Windecke. *f.* Ort wo die Winde zusammenstossen.]
Wiatrówka, *i, f.* [Windbüchse,] *f.*
Wiatrowy, *adj.* [Wind-.]
Wiatrożył, *a, m.* [Chamäleon,] *n.*
Wiatyk, Wijatyk, *ob.* Nadrożne.
Wiąz, *ązu. m.* [Band, Binden, *n;* Ulme, *f.* Ulmenbaum,] *m.*

Wiązać, *nd.* 2. [binden, anbinden; einbinden; vereinen.]
Wiązadło, *a, n.* [Band, *n.* Bänder, Juncturen.]
Wiązanka, *i, f.* [Bund, *m.* Bündel,] *n.*
Wjazd, *u, m.* [Einfahrt, *f.* Einzug, *m.* Hineinfahrt,] *f.*
Wiązień, *ob.* Więzień. Wiązka, *ob.* Wiązanka.
Wiązkowy, *adj.* [Bund-, Bündel-.]
Wiązowy, Więzowy, *adj.* [Ulmen-.]
Wić, *nd.* 2. [winden,] się [sich winden, schlingen, schlängeln; drehen.]
Wić, *ci, f.* [Gerte, Winde,] *f.* wojenne, [Befehl zum allgemeinen Aufgeboth.]
Wicher, *chru, m.* [Wirbelwind, Sturmwind,] *m.*
Wichrować, *nd.* 2. Wichrzyć, *nd.* 4. [stürmen, brausen; Unruhe stiften.]
Wichrowaty, Wichrzysty, *adj.* [voll Sturm. stürmisch, ungestüm; unruhig.]
Wichrzyciel, *a, m.* [Unruhestifter.]
Wicina, *y, f.* [Flusschiff, Flussboot, Winde, Gerte,] *f.*
Wiciowy, *adj.* [Gerten-, Ruthen-.]
Wjdać, Widywać, *ob.* Widzieć.
Widelec, *lca, m.* [Gabel,] *f.* widelcowy, *adj.*
Widłak, *a, m.* (Widłaczek, *dim.*) *fortif.* [Aussenwerk, *n.* Scheere, *f.*]
Widlasty, Widłowaty, *adj.* [gabelförmig gablig, zackig.]
Widłatość, *i, f.* [Gabelförmigkeit,] *f.*
Widły, *pl.* [Gabel, *z. B.* Heugabel. Mistgabel.] *f.* u wozu Gabeldeichsel.]
Widmo, *a, n.* [Erscheinung, *f.* Nachtgespenst,] *n.*
Widno, *adj.* [hell, licht, gut zu sehn, sichtbar.]
Widnokrąg, *ęgu, m.* [Horizont, Gesichtskreis,] *m.*
Widność, *i, f.* [Sichtbarkeit, Helle,] *f.*
Widny, *adj.* [hell, licht, sichtbar, sich sehen lassend.]

Widoczny, *adj.* Widocznie, *adv.* [hell licht, augenscheinlich, sichtbarlich.]

Widok, *u, m.* [Helle, *f.* lichter Ort, *m.* Ansicht, Aussicht, *f.* Gesicht, *n;* Schau, *f.* Anblick, *m.* widokowy, *adj.*

Widokres, *ob.* Widnokrag.

Widomość, *i, f.* [sichtbare Beweise, Si htbarlichkeit, *f.* Sehen,] *n.*

Widomy, *adj.* Widomie, *adv.* [sichtbar, sichtbarlich, nicht blind.]

Widowisko, *a, n.* [Erscheinung, *f.* Gesicht, *n.* [Schauplatz, *m.* Schauspiel,] *n.*

Widywać, *ob.* Widzieć.

Widz, *a, m.* [Zuschauer, Zuseher,]

Widziadło, *a, n.* [Erscheinung, *f.* Gesicht, *n.* Anblick,] *m.*

Widzialność, *i, f.* [Sichtbarkeit;] *f.*

Widzialny, *adj.* Widzialnie, *adv.* [sichtbar, offenbar, klar.]

Widzieć, *nd.* 3. widywać, *freq.* [sehen, wahrnemen, einsehen;] widzi mi się, [es scheint mir, kommt mir vor.]

Wiec, *u, m.* [das allgemeine Adelsgericht,] *n.*

Więc, *conj.* [folglich, also, demnach.]

Więcej, *comp. von.* Wiele, [mehr noch, mehr.]

Wiecha, *y, f.* [Strohbund an einer Stange; ausgehängter Wirtshauskranz, Schenke, *f.* Aushängeschild,] *n.*

Wjechać, dk, 2. Wjeżdzać, *nd.* 1. [hineinreisen, hineinfahren.]

Wjecheć, *chcia. m.* (Wiechetek, *dim.*) [Wisch. Strohwisch, Scheuerwisch,) *m.*

Więcierz, *a, m.* [Reuse, Fischreuse, *f.* Stromkorb,] *m.*

Wiecowy, *adj.* [Landgerichts-.]

Wieczernia, *i, f* [Vesperandacht, Vesper.] *f.*

Wieczernik, *a, m.* [Speisezimmer, vo zu Abend gespeiset wird, *n. bot.* Nacht viole,] *f.*

Wieczerny, Wieczerzny, *adj.* [Abendessen-, Abendmahl-.]

Wieczerza, *y, f.* [Abendessen, Nachtessen, *n.* Abendmahlzeit, *f.* Abendmahl.) *n.*

Wieczerzać, *nd.* 1. [Abendspeisen, Nachtmahl halten.]

Wieczko, *a, n.* [Deckelchen; *n.* kleiner Deckel,] *m.*

Wiecznić, *nd.* 3. [verewigen, ewiglich machen.]

Wiecznie, *adv.* [ewig, immerwährend, ewiglich.]

Wieczność, *i, f.* [Ewigkeit, Unsterblichkeit, *f. jurid.* ewiges Recht, Erbeigenthum.] *n.*

Wieczny, *adj.* [ewig, immerwährend, unsterblich.]

Wieczór, *a, m.* [Abend,] *m.* wieczorny, *adj*

Wieczystość, *i, f.* [ewige Dauer *f.* ewiges Erbe,] *n.*

Wieczysty, *adj.* Wieczyście, *adv.* [ewig, ewig dauernd, auf immer.]

Wiedeń, *dnia,* [Wien,] *n.* wiedeński, *adj* [Wiener-.]

Wiedeńczyk, *a, m.* [Wiener,] *m.* Wiedeńka, *i, f.* [Wienerinn,] *f.*

Wiedma, *y, f.* [Alraun, weise Frau, Zauberinn, *f.* Abendgespenst,] *n*

Więdnać, *nd,* 2. [welken, welk werden; vertrocknen.]

Wiedz, *a, m.* [Wisser, Seher, Kenner.] *m.*

Wiedza, *y, f.* [Wissen, Kennen, *n.* Wissenschaft von etwas,] *f*

Wiedzieć, *nd.* 2. [wissen, von etwas Kenntniss haben, kennen.]

Wiejacz, *a, m.* [Kornwerfer, Kornsichter,] *m.*

Wiejaczka, *i, f.* Wiejadło, *a, n.* [Wurfschaufel,] *f.*

Wiek, *u, m.* [Zeit, Zeitdauer, gewisse Zeit, überhaupt von hundert Jahren; Bejahrthe t, *f.* Alter, *n.* Lebenszeit, Jahrhundert,] *n. pl.* na wieki, [in Ewigkeit.]

[illegible] nie szuka wieczerzy, tego wieczerza nie szuka [illegible]

widok 1. = gdzie gdzie widzą albo mogą wyjrzeć, gdzie ludzi wiele; zatem widzimy; 3. = [illegible] Krotofilne, publicznie; 4. widok fałszywy = mara obłuda.

[illegible] wieczór obrazą Kogo [illegible]
[illegible] wieczór [illegible] [illegible] (Kn). [illegible]
[illegible], cf. ἕσπερος, [illegible] = [illegible]
[illegible], [illegible] (. wczoraj . [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἑσπέρα p. serum dies [illegible] (gdy
wieczór = wieczorem (vesperi)
Niedziel [illegible]

więc: bywięc (albo) [illegible] miał wiecznie światem władać (Rej
więc 1. = proinde, ergo; 2. = tum, jam Sam [illegible], że [illegible] 3. partic. nulla fulcis temporis inde (przyjdź więc do mnie = veni to ad me

[illegible] widmo; [illegible]
wieszczka. wróżka

[illegible] wodne polne (Kl) flavescere; [illegible] cf. ventus, vetus, [illegible]
[illegible] cf. fanar, vannus, evanescere, [illegible] cf. wiać, [illegible]
[illegible]
[illegible] (. dozorca, szpieg / wróże

wiecha (cf. wianek) (corona ex frondibus [illegible] plexa [illegible] ramus pineus [illegible]

[illegible] (1575) = wiedzieć, wiedzieć to [illegible]
[illegible] wieczór [illegible]
[illegible] więc [illegible]
[illegible] Bog czyj Kaptur, a czyj baran (cf. Wie Bóg co czyni [illegible]
[illegible] co cmu nie wiedzą (cf.) [illegible] / wiem [illegible]
[illegible] cf. comperi

wiecheć 1. = stramentum calceorum [illegible]; 2. wiecheć [illegible] ([illegible]), 3. wiecheć siana, słomy [illegible] [illegible] feu idem est, ad plura tamen extenditur, [illegible] alig. [illegible] ad [illegible] rolli, Kotarz (Mącz), [illegible]

[illegible] do wiejania

więcierz = nassa ex filis [illegible] aliquot ligneis distenta, [illegible]

[illegible] swój wiek wszystek (Kl) cf. [illegible]
[illegible], cf. [illegible]
[illegible] wieczny cf. [illegible]

772

Wielona zbudowany przez Witolda zamek Welun (= Wielona) na Żmudzi.

Wielawa kongres w Wielawie w ... od Polsk.

Wielgokwiat (drzewo) laburnum

... wierzch, wieża cf. vēlum; ... wić (vimen)? wiklić wierzba (vitis; ... cf. πέπλος ...) palpebrae, cf. ... cf. oparzić, oparus; ... ..., ... (brew) ... podwika

o co większego (= większego?) postarać się raczy (1565) ... w tych rzeczy w większej wadze niemiał, więcej nie szanował (1580) ... cf. ὄγκος, cf. węgieł, ..., ὄγκος cf. ..., Ebing (pinguis ...) cf. ...

wielbię = wielkim albo wielmożnym być wyznawam, opowiadam, wystawiam.

wielbić ... cf. wielki (... ...) ... hardy; palpare (...) ... cf. ... (volvere), ... cf. Kłopot; ... (...) ... cf. błag... cf. błagać ...

wiele ...

Wielonga = ... prawo ...

= ustawa pospolita potwierdzona od zwierzchności, ustawa ...

Wieko, a, n. (Wieczko, *dim.*) [Deckel,] *m.*

Wiekopomność, *i, f.* [ewiges Andenken, Nachruhm.] *m.*

Wiekopomny, *adj.* Wiekopomnie, *adv.* ewig denkwürdig, unsterblich.]

Wiekować, *nd.* 2. [ewig dauern. ewige Dauer haben.]

Większeć, *nd.* 2. [sich vergrössern grösser werden.]

Większość, *i, f.* [Mehrheit, *f.* etwas grösseres, Grösserheit,] *f.*

Większy, *compar*, von Wielki, [grösser.]

Większyć, *nd.* 4. [vergrössern, grösser und stärker machen.]

Wiekuistość, *i, f.* [Ewigkeit.] *f.*

Wiekuisty, *adj.* Wiekuiście, *adv.* [ewig, ewig dauernd.]

Wielbić, *nd.* 3. [preisen, erheben, lobpreisen, verehren.]

Wielbiciel, *a, m.* [Verehrer, Lobpreiser.] *m.* wielbicielka. *f.*

Wielbłąd, *a, m.* [Kameel,] *n.* wielbłądowy, *adj.*

Wielbładnik, *a, m.* [Kameelwärter, Kameeltreiber,] *m.*

Wielbłądzica *y, f.* [weibliches Kameel.]

Wielce, *adv.* [sehr überaus.]

Wiele. *u,* und *a, Subst. et adv.* [viel, nicht wenig; *interog.* wie viel.]

Wielebność, *i, f.* [Hochwürdigkeit.] *f.* Wasza Wielebność, [Euer Ehrwürden, Hochwürden.]

Wielebny, *adj.* Wielebnie, *adv.* [preisswürdig, ehrwürdig, hochwürdig.]

Wielki, *a.e. comp.* Większy, [gross, hoch, zahlreich, viel:] wielki tydzień; [Charwoche;] wielka noc, [Ostern; als Titel] z. B. Kazimierz Wielki, [Casimir der Grosse,] Wielki Xiąże, [Grossfürst.]

Wielkierz, *a. m.* [Stadtgesetz, *n.* Volkssatzung,] *f.*

Wielkoczwartkowy, *adj.* [Gründonnerstags-].

Wielkoksiażęcy, *adj.* [grossfürstlich, grossherzoglich.]

Wielkokwiat, *u, m.* [Bohnenbaum,] *m.*

Wielkoletność, *i, f.* [Grossjährigkeit,] *f* wielkoletni, *adj*

Wielkolud, *a, m.* [Riese,] *m.*

Wielkomowność, *i, f.* [Grossrederey, Grosssprecherey,] *f.* mowny, *adj.*

Wielkomyślność, *i, f.* [Grossmuth,] *f.*

Wielkomyślny, *adj.* Wielkomyślnie, *adv.* [grossmüthig.]

Wielkonocny, Wielkanocny, *adj.* [Oster Ostern-.]

Wielkopiątkowy, *adj.* [Charfreytags-.]

Wielkopolska, *i, f.* [Grosspolen,] *n.* wielkopolski, *adj.* wielkopolanin, *a, m* [Grosspole,] *m.* wielkopolka,] *f.*

Wielkopostny, *adj.* [die grosse Fasten betreffend.]

Wielkorządca, *y, m.* [Guverneur, Statthalter,] *m.*

Wielkorządztwo, *a. n.* [Statthalterey, Guverneurschaft,] *f.*

Wielkość, *i, f.* [Grösse, Vielheit, Menge, grosse Zahl,] *f. titul.* Wasza Wielkość, [Euer Hoheit.]

Wielmożnić, *nd.* 3. Wielmożyć, *nd.* 4 [gross machen, erheben, erhöhen. verherrlichen: hochverehren.]

Wielmożność, *i, f.* [grosse Macht, Herrlichkeit, Hoheit,] *f.*

Wielmożny, *adj.* Wielmożnie, *adv.* [herrlich, vielvermögend, mächtig; *tit.* Euer Wohlgeboren,] Jaśnie, [Euer Hochgeboren, Excellenz,]

Wielobóztwo, *a. n.* [Vielgötterey,] *f.* wieloboski, *adj.* [vielgötterisch.]

Wieloczyn, *u, m.* [das Product in der Multiplication.]

Wielomowność, *i, f* Wielomówstwo, *a, n.* [Vielrederey,] *f.*

Wielonog, *a, m.* [Vielfus, eine Pflanze, Polyp, Seepolyp,] *m*

Wieloraki, *adj.* Wielorako, *adv.* [vielerlei vielfach, manigfaltig.]

Wielorakość, *i, f.* [Vielfachheit, Mannigfaltigkeit.] *f.*

Wieloryb, *a, m.* [Wallfisch,] *m.* wieloryby, *adj.*

Wielorybołów, *u, m.* [Wallfischfang,] *m.*

Wielość, *i, f.* [Vielheit. Menge, grosse Zahl.] *f.*

Wielowładność, *i, f* [Vielgewalt, Alleinherrschaft,] *f.*

Wielowładny, *adj.* Wielowładnie, *adv.* [vielgewaltig, mächtig.]

Wielożeniec, *ńca, m.* [Vielweiber,] *m.*

Wielożeństwo, *a, n.* [Vielweiberey,] *f.* wielożenny, *adj.*

Wieloznaczny, *adj.* [vielbedeutend, vielwichtig.]

Wieńcerz, *ob.* Więcerz.

Wieńcowy, *adj.* Kranz-, Strauss-.]

Wieńczyć, *nd.* 4. [umkränzen, bekränzen.]

Wieniec, *ńca, m* [Kranz, Blumenkranz, Fruchtkranz, *m.* Kränzchen, *n.* Symbol der Jungferschaft.]

Wieprz, *a, m.* [Eber, *m.* besonders verschnittenes Schwein,] *n.*

Wieprzarz, *a. m.* [Schweinemäster. Schweinehändler,] *m.*

Wieprzowina, *y. f.* (Wieprzowinka, *dim*) [Schweinefleisch,] *n.*

Wieprzowy, *adj.* [Schweine-. Eber-, Borg-.]

Wiercić, *nd.* 3. [bohren; reiben, zerreiben;] się, [sich herumdrehen.]

Wiercipięta, *y, m.* [geschäftiger Müssiggänger, der nirgends Platz findet. Windbeutel, Hasenfuss.]

Wiernik, *a, m.* (Wierniś, *dim.*) [der Vertraute.]

Wierność, *i, f.* [Treue,] *f.* wierny, *adj.* wiernie, *adv.* [treu, getreu, gläubig. den Glauben habend.]

Wiersz, *a, m.* [Zeile, *f.* Vers,] *m.* wierszowy, *adj. pl.* Wiersze, [Gedichte.]

Wierszoklet, *a, m.* [Reimschmidt,] *m.*

Wierszopis, *a*, Wierszotworca, *y, m.* [Dichter, Poet,] *m.*

Wierszopiska, *i, f.* [Dichterinn, Poetinn,] *f.*

Wierszowy, *adj.* [Vers-, Gedicht-, Dicht-.]

Wierszyk, *a, m.* [Zeilchen; Verschen, kleines Gedicht,] *n.*

Wiertel, *tla, m.* [Viertel, *m.* ein Getreidemass.]

Wierutny, *adj.* [ganz ausgemacht, leibhaftig, ächt,]

Wierzba, *y. f.* [Weide, *f.* Weidenbaum,] *m.*

Wierzbiniec, *ńca, m.* [Weidenplatz, Weidenbusch,] *m.*

Wierzbowiec, *wca, m.* [Weidenmotte, *f* ein Schmetterling.]

Wierzbówka, *i, f.* [Weiderich, *m.* eine Art Aepfel.]

Wierzbowniczka, *i, f* [Weidenmücke, *f.* Weidenzeisig,] *m.*

Wierzbowy, *adj.* [Weiden-.]

Wierzch, *u, m.* [Obertheil. *m.* Aussenseite,] *f.* góry, [Gipfel, Höhe.]

Wierzchem, *adv.* [nach oben, oberwärts;] jechać, [zu Pferde reiten.]

Wierzchołek, *łka, m.* [Gipfel, Giebel,] *m.* wierzchołkowy, *adj*

Wierzchowaty, *adj.* [giebelig, mit einem hervorstehenden Gipfel.]

Wierzchownie, Wierzchowisko. *a, n.* [Baumspitze; *f.* äusserster Gipfel.]

Wierzchowiec, *wca, m.* koń, [Reitpferd,] *n.*

Wierzchowy, *adj.* [Ober, zum Obertheil gehörig; Reit-.]

Wierzeja, *i, f.* [Thürflügel. Thorflügel,] *m.*

Wierzgliwość, *i, f.* [Gewohnheit auszuschlagen; Widerspänstigkeit,] *f.*

Wierzgliwy, *adj.* [ausschlagend. unbändig, widerspänstig.]

Wierzgnąć, dk. 2. [mit dem Fusse ausschlagen, *tr.* unbändig seyn.]

Wierzyć, *nd.* 4. [glauben, für wahr halten, trauen, vertrauen.]

[illegible] wiec) [illegible] kąsa i po [illegible] wiera, gotowa wara
Wierdny : hetman
Wiera = [illegible] prawdy, wprawdzie / . dmyć.

Wieloryb cf. balaena, belua marina [illegible]

[illegible] wierzba od matki odcięta [illegible] wynikła z małego pręta [illegible] na wierzbie [illegible] cf. salix cf. [illegible] [illegible] wierzba włoska [illegible] salix [illegible] vitex [illegible]

wiesiołek.

morze, wszytko na wierzach wyznaj [illegible] cf. [illegible]
góra n. gorzyć, po wierzach n. wrzeć [illegible]
arce, arces, / brzeg [illegible]
tergum [illegible] terrae, aequor [illegible] powierzchnia [illegible]
[illegible] vitex [illegible]
[illegible] wiera [illegible] flagellum) wierzbiotek
[illegible] pępek [illegible]

Wieprz (rzeka) Porcus fluvius (Crom.) cf. vepres [illegible]

wierzić cf. świerzbić [illegible]

Wykręt. [illegible] wykręcać
[illegible]

[illegible] nogom, szeplanemu powieści, kupieckim zalotom opatrznie trzeba wierzyć
[illegible] przysięga [illegible]
[illegible] Nie wierz nikomu [illegible]
[illegible] nie wiera [illegible]

Wietenghof [illegible] v. Vietinghof Mistrz Zakonu Inflantskiego
1411

wierzyska = locus lignis [illegible] destinatus

Wieś [illegible] powiat (διοίκησις, pagus)

villa albo vella [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habitatoribus, qui vicos habent [illegible] [illegible] [illegible] pagum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Wieś cf. vicus, Dorf, wasal albo = [illegible]), οἶκος, pagus, pag[illegible] [illegible] pango [illegible] = [illegible] [illegible] [illegible] pagina; cf. [illegible]; οἶκος [illegible] chata, [illegible]
bez wieści ([illegible]) jedzie Tatarzyn (Kl.); wieści nosić [illegible] [illegible]. Bez wieści [illegible] [illegible] (R. [illegible]) Gołęb. Post. [illegible]
Boga [illegible] wiadziemy [illegible] [illegible] (S.[illegible]) [illegible]
wieść f. wodzić cf. ὁδός, ([illegible]) [illegible] = pandere?
[illegible] [illegible], ὁδός, πάτος, vado, vestigium, [illegible], [illegible] [illegible] wieść [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] wysoko, f. rozwód, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] ῥέω, ὁδός

[illegible] [illegible] wysoko, [illegible] ([illegible]), [illegible] [illegible] [illegible], ἐπάγω, ἀναρτ[illegible] suspendere, suspendium [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible]

Więz f. [illegible], [illegible]; więzy = [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible]
[illegible]

wieszt = pangere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wiesz się = jako koń [illegible]

[illegible] złodzieja wieszają [illegible] żeby [illegible] wszystkich powieszano [illegible]
wiesić cf. pendere, [illegible] więzić [illegible], wieść pandere, ponere [illegible] [illegible]; ἐκπετάννυμι (= rozwieszać) [illegible] pleść, latać, pas[illegible] wić

[illegible] [illegible] wieszczym, a [illegible] się bogatym (R. [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] składek; vates, [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], omen, ὄσσα [illegible] wieść.

Wierzyciel, *a, m.* [Gläubiger, Schuldherr] *m.* wierzycielowy, *adj*

Wierzysko, Wiorzysko, *a, n.* [Haufen, Hobelspähne, Holzhof,] *m.*

Wierzytelność, *i, f.* [Glaubwürdigkeit; Begläubigung,] *f.*

Wierzytelny, *adj.* n.p. list, [Begläubigungsschreiben.]

Wieś, wsi, *f.* [Dorf,] *n.* na wsi, [auf dem Lande, im Dorfe.]

Wieść, *i, f.* [Gericht, *n.* Sage, Rede; Nachricht.] *f.*

Wieść, *nd.* [führen, leiten;] życie, wojnę; [führen.]

Wjeść się, *rec. dk.* 2. [sich einfressen, hineinfressen.]

Wieściarz, *a, m.* [Neuigkeitenträger, Neuigkeitenkrämmer,] *m.*

Wiesiadło, *ob.* Wieszadło.

Wiesić, *ob.* Wieszać. Wiesień, *ob.* Wiosna.

Wiesienny, Wiosenny, *adj.* [Frühlings-, Frühjahrs-.]

Wieśniacki, Wieśniaczy, *adj*; [Dorf-Land-, Landmanns-.]

Wieśniactwo, *a, n.* [Dorfleben. *n. coll.* Landvolk,] *n.*

Wieśniak, *a, m.* [Dorfmann, Bauer, Landmann,] *m.*

Wieszać, *nd.* 1. [henken, aufhenken, aufhängen, hängen.]

Wieszacz, *a, m.* [Henker, Hänger,] *m.*

Wieszadło, *a, n.* [etwas Hängendes, Schwebe,] *f.*

Wieszcz, Wieszczarz, *a, m.* [Verkünder, Neuigkeitenkrämmer,] *m.*

Wieszczba, *y, f.* [Weissagen, Wahrsagen,] *n.*

Wieszczek, *czka, m.* [Wahrsager, Weissager,] *m.*

Wieszczka, *i. f.* [Wahrsagerinn.]

Wieszczyć, *nd.* 4. [wahrsagen, vorhersagen, weissagen.]

Wieszczyca, *ob.* Wieszczka.

Wietrzeć, *nd.* 2. [verwittern.]

Wietrznica, *y, f.* [Windbeutelinn, leichtsinnige Frauensperson.]

Wietrznik, *a, m.* [Windbeutel, luftiger mensch; Windfächer,] *m.*

Wietrznikostwo, *a, n.* [Windbeuteley,] *f.*

Wietrzność, *i. f.* [Windigkeit,] *f.*

Wietrzny, *adj.* [Wind-, windig, voll Wind, luftig.]

Wietrzyć, *nd.* 4. [spüren, winden, wittern; durchlüften.]

Wietrzyk, *a. m.* [Windchen, Lüftchen,] *n.*

Wietrzysty, *adj.* [windig, voll Wind.]

Wiew, *u, m.* [Wehen, Blasen, *n.* Flattern,] *n.*

Wiewiorka, *i. f.* (Wiewioreczka, *dim.*) [Eichhorn, *n.* Eichhörnchen.]

Wiejski, *adj.* [Dorf-, Land-, ländlich, dörflich.]

Wiejskość, *i, f.* [Ländlichkeit,] *f*

Wiejszczyzna *y. f.* [etwas Ländliches,] *n.*

Więz, *i,* Więza, *y, f.* [Bund, Bündel,] *m.*

Wieża, *y, f.* [Thurm; Gefangnissthurm,] *m.* wieżowy, *adj.*

Wieżaty, Wieżysty, *adj.* [gethürmt, wie ein Thurm.]

Więzbić, *nd.* 3. [versenken, einsinken lassen, stecken lassen.]

Wieźć, *nd.* 2. [zu Wagen oder Schiffe führen, fahren.]

Wjezdny, *adj.* [Einfahrts-;] dom, [Einkehrhaus, Wirthshaus,] *n.*

Wjeżdżać, *ob.* Wjechać.

Więzić, Więźnić, *nd.* 3. [binden, anbinden; gefangen setzen, einkerkern, verstricken, bestricken.]

Więzień, *źnia, m.* [Gefangene, Arrestant,] *m.*

Więzienie, *a. n.* [Gefängniss,] *n.*

Więzina, *y, f.* [Ulmenholz, Ulmengehölze,] *n.*

Więzisty, *adj.* Więzisto, *adv.* [bündig]

Więznąć, Wiąznąć, *nd.* 2. [sinken, untersinken, stecken bleiben.]

Więźniowy, *adj.* [Gefangen-.]

Wieżowy, *adj.* [Ulmen; Fesseln-, Ketten-.]

Więzożołd, *u, m.* [Steineiche,] *f.* więzożołdowy, *adj.*

Wieżyca, *y, f.* [Gefängnissthurm, Gefangenthurm,] *m.*

Wieżyczka, *i, f.* [Thürmchen,] *n.* *bot* [Taurmkraut,] *n.*

Wieżysty, *ob.* Wieżaty.

Wigoń, *niu, m.* [feinwolliges Kameelhaar,] *n.* wigoniowy, *adj.*

Wijadło, *a, n.* Wijak, *a, m* [Garnhaspel.]

Wijatyk, *a, m.* [das dem Sterbenden gereichte Abendmahl,] *n.*

Wikary, *ego. m.* [Vicarius, Stellvertretter,] *m.*

Wikarya, *yi, f.* [Vicariatamt, Wohnung des Vicarius. Stellvertretterinn.]

Wiklanina, *y. f.* [Gewinde, Gedrehe, *n.* Verwickelung.] *f.*

Wiklić, *nd.* 3. [verwickeln, verstricken, bestricken.]

Wiklina, *y, f.* [sich windendes Gesträuche.] *n.*

Wikło, *a, n.* [Strauchwerk, Windennkraut,] *n.*

Wikt, *u, m.* [Kost, *f.* Unterhalt,] *m.*

Wiktować, *nd.* 2. [einen unterhalten, Kost geben, beköstigen.]

Wilczaty, *adj.* [wohlfsähnlich, wolfsartig, wolfsfarbig.]

Wilczę, *ęcia.* Wilczątko, *a, n.* [kleiner Wolf, Wölfchen,]

Wilczook, *a, m.* [Augenstein, Katzenstein,] *m.*

Wilczura, *y, f.* [Wolfspelz, *m.* Wiltschur,] *f.*

Wilczy, *adj.* [Wolfs-.]

Wilczyca, *y, f.* [Wölfinn,] *f.*

Wilec, *lca, m.* [Winde, Gartenwinde,] *f.*

Wilgnąć, *nd.* 2. [feucht werden, erfeuchten, nass werden.]

Wilgoć, *i.* Wilgotność, *i, f.* [Feuchtigkeit, Nasse.] *f.*

Wilgotny, *adj.*, [Wilgotnie, *adv.* [feucht, nass.]

Wilija, Wigilia, *i, f.* [Vorabend, heiliger Abend, *m.* Vorfest,] *n.*

Wilk, *a, m.* [Wolf,] *m.* Wilki, *pl* [Wolfspelz,] *n.* żelazne, [Feuerbock,] *m.*

Wilkołak, *a,* Wilkołak, *a, m.* [Währ-...

Wiłować, *nd.* 2. [verrückte Streiche machen, Drehereyen machen.]

Wilżeć, *ob.* Wilgotnieć.

Wilżyć, *nd.* 4. [feuchten, feucht machen.]

Wina, *y, f.* [Verschulden, *n.* Schuld, Verschuldung, *f.* Fehler.] *m.*

Winić, *ob.* Wić.

Winda, *y, f.* [Winde, Lastenwinde, *f.* Hebezeug.] *n.*

Windarz, *a, m.* kafarnik, [Lastenwinder, Windebrecher,] *m.*

Windować, *nd.* 2. [winden, aufwinden, in die Höhe heben.]

Windówka, *i, f.* [Windenleine, *f.* Windenseil.] *n.*

Winduga, *i, f.* [Windehaus, *n.* Niederlage oder aus Land gewindenen Waaren,] *f.*

Wineczko, Winko, *dim.* von. Wino.

Winiarka, *i, f.* [Weinhändlerinn, Winzerinn,] *f.*

Winiarnia, *i, f.* [Weinkeller, *m.* Winzerey,] *f.*

Winiarstwo, *a, n.* [Weinhandel, *m.* Weingärtnerey, Winzerey.] *f.*

Winiarz, *a, m.* [Weinhändler, Winzer; Weintrinker,] *m.*

Winić. *ob.* Winować.

Winien, Winny, *adj.* [schuldig, Schuld habend, verpflichtet, verbunden;] winny, od wina [Wein-.]

Wilno, gdzie z Litwą spolszczała, i stąd się silno, tanie, Dwugrodne Wilno. (Kl.): obraz s. Krzysztofa był godłem tego miasta już w XVI wieku.

Wincenty, 22 stycznia;

Windawa, Windau in Kurland 1425

Wiltan [illegible]: Kommis, owe nasi którzy z Wiltana byli wyprawieni [illegible] owe z Carskiemi Officialistami konkludowali pakta. (1611)

[illegible], wilgnieję, wilżeję (uwarna, [illegible], [illegible]

[illegible] Qualm v. qualmen f. Kwiat, Ktąb; cf. vapor; Kopciany

uligo f. [illegible] cf. flegmon, flemon [illegible]; uligo = halitus terrae, cf. algor.

[illegible], [illegible], f. płynąć; blennus cf. błazn

[illegible] [illegible], [illegible] rzeka Litewska (Wilia)

[illegible] wilcy, [illegible] wilk [illegible] 1619. non curat numerum lupus [illegible]; [illegible] wyka; cf. słonecznik, [illegible] (lupinum), [illegible] choroba, [illegible], melancholiae species, quae in Februario accidit, lupina insania, quando ea [illegible] affectu, quibus lupini hominum rapiunt; Wilkołek [illegible]. [illegible] wilk nigdy mądrym nie był [illegible]

Wildungen Jan von Wildungen

Wiklef [illegible] Zakonu [illegible] stosownie do rozkazu Cesarza rzymskiego [illegible] przez posła księcia Witolda czyli on bierze stronę Wiklefistów w Czechach? 1421. [illegible] Hussyta.

Wila = serbska rusałka; wila = biała dziewica, a rusałka = niebiała dziewica (u Rusinów) [illegible]

więznąć cf. [illegible] f. więzy (pien. [illegible]), [illegible], więza [illegible] [illegible] [illegible] (f. uwięznąć, zawięznąć, [illegible]

więzozłoto [illegible] [illegible] więzowin i dębowin [illegible] (ilex, [illegible], smilax, aquifolia [illegible]). [illegible] cerrisuber

Wilk muszyński albo wilk mieszaniec (hyena [illegible], [illegible]

Wijadło = kołowrotek do nici

[illegible]

Wina cf. Wonnig (altd. winay [illegible]), winzé, [illegible]; vitium f. [illegible] vindicta (vindicare = punire) [illegible]

[illegible]: Gospodarzów winami pieniężnemi obsłużył [illegible] 16.. [illegible] [illegible] [illegible], pełna (cf. [illegible]) [illegible]

Wikłać cf. = plątać, motać involvere, [illegible] [illegible], [illegible]; wikła mi się, wije mi się, miątle mi się [illegible]

[illegible] został wyniesiony [illegible] 1575 [illegible]

Wilcze igły = żurawie nosko

Wilcze węzły (ziele) pseudoapios [illegible]

Wilczy groch = gęsia wyka

Wilczy mlecz, wilcze mleko, psie mleko (ziele) (tithymalus, [illegible], lactaria, lactura marina, [illegible]; 1, wilczy mlecz pierwszy (tithymalus, [illegible]; 2, w. m. wtóry = opałek większy ([illegible]), 3 tithymalus paralius, [illegible], esula marina = w. ml. [illegible]; 4. = koto[illegible] ziele wielkie; 5 = sosnka mała; 6. = [illegible] mleko; 7. = [illegible]

Wilczy pieprz (ziele) [illegible], thymelaea, chamelaea, pyros, [illegible], [illegible], [illegible]); w. p. mniejszy = piper montanum, [illegible], [illegible], granum [illegible]; w. p. większy ([illegible], mezereum arabum.

Wisła [illegible] woda od [illegible] Sławianie [illegible], którą i Niemcy o [illegible] to do dziś dzień zowią [illegible], a [illegible] zaś z Niemieckiego Wisła [illegible]

Wiślicki strumień, gdzie Wisła [illegible] pierwszy [illegible] [illegible] (Kl.)

Wiślica – w Wiślicy, niedaleko Krakowa, miał żyć za czasów pogańskich książe imieniem Wisław z rodu Popiela; [illegible]

Wiganie [illegible] z [illegible] [illegible]
Winrych v Kniprode W mistrz 1379
Wismar cf. Ismara Ἴσμαρος

Wior cf. [illegible] = kropla [illegible]

[illegible] w [illegible] (Kl.) [illegible]

Wirnik (wdzięczny) = dwostak w Tazni (sudiculum genus flagelli quod vagulantes sudantes [illegible])

Wiosło [illegible] palona [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] wiosło [illegible]
[illegible] wiosna rozsmieje (Kl.)

Winny = pius [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] wić? [illegible] [illegible]
[illegible] wino [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] = [illegible]

Wiosna statt Kwiosna v. kwiat [illegible] ver v. vito, viresco? v. Lenz = zielony [illegible] (der meijen [illegible], der grüene wase: Tristan)

wiotchy [illegible] = stary cf. vetus (chwiat), vetustus; [illegible]
wiotchy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

wić cf. witki cf. [illegible]

Winorośl (Knap.) = winna zdrga, macica winna.

[illegible] tak [illegible] na [illegible] na [illegible] Ko[illegible]
[illegible] [illegible] przez [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] na [illegible].

[illegible] winny [illegible]

Winszować v. wünschen [illegible] (cf. [illegible] = [illegible] :: wołać = vocare)

Wiśta [illegible] jednemu daje drugiemu bierze. [illegible]
Wisła [illegible] o [illegible]
[illegible] tędy [illegible]
[illegible] tędy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Wisła [illegible], Vistula, [illegible]
[illegible], Vistula [illegible]

Wiśń = wiśniowe drzewo (wiśnia, [illegible] [illegible] vernis = wiosna
[illegible] owoc, jagoda, [illegible]

Winiówka, *i, f* [Weinfass, *n.* Weintonne,] gruszka, [Weinbirne,] *f.*
Winko, Wineczko, *dim. ob.* Wino.
Winnica, *y, f.* (Winniczka, *dim.*) [Weingarten, Weinberg.] *m.*
Winniczny, *adj.* [Weingarten-, Weinberg-, Weinkeller-.]
Winnik, *a, m.* [Weinstein.] *m.*
Winnikowy, *adj.* z. B. winnikowa sól, [Weinsteinsauersalz.]
Winno, *adv. ob.* Winien, Winny.
Winność, *i, f.* [Schuldigkeit, Verpflichtung, *f.* Vergehen,] *n.*
Winny, *ob.* Winien.
Wino, *a, n.* [Wein; Weinstock, *m.* Weinbeere, Weinrebe.] *f.*
Winobranie, *a, n.* [Weinlese,] *f.*
Winogron, Winogran, *u, m.* [Weintraube, Traube, Weinbeere.] *f*
Winogronowy, *adj.* [Weintrauben.]
Winomiód, *u, m* [Honigwein, Methwein, Weinhonig,] *m.*
Winopilca, *y,* Winopój, *oja, m.* [Weintrinker, Weinsaufer,] *m.*
Winorodny, *adj.* [Wein erzeugend.]
Winorośl, *i. f.* [Weinrebe, Weinsprosse, Weinranke.] *f.*
Winować, *nd.* 2. [beschuldigen, schuldig erklären, anklagen.]
Winowatość, *i, f.* [Verschulden, Schuldseyn, *n.* Schuld,] *f.*
Winowaty, *adj.* [schuld, schuldig an etwas.]
Winowajca, *y, m.* [der Schuldige,] winowajczyni, *f.* [die Schuldige.]
Winozbiór, *ob.* Winobranie
Winszować, *nd.* 2. [wünschen, anwünschen, gratuliren.]
Winszowanie, powinszowanie, *a. n.* Wunsch, Glückwunsch.] *m.*
Wiola, *i. f.* [Viole, Bratsche.] *f.*
Wiolinista, *ob.* Skrzypek.
Wiolista, *y, m.* [der die Viole spielt, Violist,] *m.*

Wiolencya, *ob.* Gwałt. Wionek, *ob.* Wianek.
Wior, *u, m.* [Spahn, Hobelspahn,] *m.* wiorowy, *adj.*
Wierzysko, *a, n.* [Spahnhaufen, Ort wo Spähne liegen,] *m.*
Wioszczyna, *y, f.* [elendes Dörfchen,] *n.*
Wioseczka, Wioska, *dim. ob.* Wieś.
Wiosenny, *ob.* Wiesienny.
Wioska, *i, f.* [Dörfchen, Dörflein.] *n.*
Wioślarz, *a, m.* [Ruderer, Ruderknecht,] *m.*
Wiosło, *a, n.* [Ruder, *n.* Rührschaufel, Schiebschaufel.] *f.*
Wiosna, *y, f.* [Frühling, *m.* Frühjahr.] *n.*
Wiosnować, *nd.* 2. [frühlingen, den Frühling zubringen, den Frühling halten.]
Wiotchość, *ci, f.* [Mürbigkeit, Morschheit, Schwäche,] *f.*
Wiotchy, wiotki, *adj.* [abgenutzt, mürbe, alt, schwach, morsch.]
Wiotszeć, *nd.* 2. [alt und mürbe werden, schwach werden.]
Wir, *u, m.* [Wirbel, Strudel; wirbelnder Kreis,] *m.* wirowy, *adj.*
Wirowaty, *adj.* [strudelig, wirbelig, wirbelnd.]
Wirdarz, *a, m.* (Wirydarzyk, *dim.*) [Lustgarten,] *m.*
Wirzyć, *nd.* 4. (strudeln, wirbeln, im wirbelnden Kreise bewegen.]
Wisiadło, *ob.* Wiesiadło
Wisieć, *nd.* 2 [hängen; gehengt seyn, aufgehengt werden; schweben.]
Wisielec, *lca,* Wisus, *a, m.* [Galgenstrick, Galgendieb,] *n.*
Wisienka, Wiśnka, *i, f.* [Kirschchen, kleine Kirsche.] *f.*
Wisienny, *ob.* Wiśniowy.
Wisła, *y f.* [Weichsel.] *f.* wiślany, *adj.*
Wiśnia, *i, f.* [Kirsche, *f.* Kirschbaum,] *m.*
Wiśniak, *u, m.* [Kirschtrank, Kirschwein,] *m.* wiśniakowy, *adj.*

Wiśniowy, *adj.* [Kirsch-; Kirschfarben-Kirschbraun.]

Witać, *nd.* 1. [grüssen, begrüssen; bewillkommen.]

Witka, *i, f.* (Witeczka, *dim.*) [Weidenrüthchen, *n.* geflochtene Ruthe,] *f.*

Witryol, *u, m.* [Vitriol, Eisenvitriol,] *m.*

Witwina, *y, f.* [Korbweide, Bachweide.]

Wiun, *a, m.* [Schlammbeiser, Wallerfisch,] *m.* wiunowy, *adj.*

Wiwat! *interj.* [Vivat! lebe hoch.]

Wiwatowy, *adj.* [Vivats-.]

Wizerunek, *nku, m.* [Darstellung, *f.* Bild, Ebenbild; Muster.]

Wizerunkowy, *adj.* [Bild- Vorbild-, Muster-.]

Wizya, *yi,* [Besichtigung; Vision,] *f.*

Wizyta, *y, f.* [Besuch, *m.* Visite; Visitation,] *f.*

Wizytator, *a, m.* [Visitator,] *m.* wizytatorka, *f.* wizytatorski, *adj.*

Wizytka, *i, f.* [Visitnonne, *f.* kleine Visite,] wizytkowski, *adj.*

Wizytny, *adj.* [Visiten- Besuch-]

Wizytować, *nd.* 2. [visitiren; Visiten abstatten.]

Wkapać, *nd.* [eintropfen, einträpfeln.]

Wkarbować, dk. 2. [einkerben, hineinkerben.]

Wkładać, *ob.* Włożyć.

Wkładacz, *a, m.* [Einleger; Aufleger,] *m.*

Wkleić, dk. 3. [einkleben, einleimen, hineinkleben.]

Wklepać, dk 2. [einklopfen, einschlagen.]

Wklęsnąć, dk. 2. [hohl einfallen, einsinken.]

Wklęsność, Wklęsłość, *i.* [Coconcavität. Eingefallenheit,] *f.*

Wklęsny, Wklęskły, *adj.* [hohl, eingefallen.]

Wkleszczyć, *nd.* 4 [einein klammern, einklemmen.]

Wkopać, dk. 2. [eingraben, hineingraben.]

Wkorzenić, dk. 3. Wkorzeniać, *nd.* 1. [einwurzeln lassen;] się. [sich einwurzeln.]

Wkorzeniciel, *a, m.* [Einwurzeler,] *m.* wkorzenicielka,] *f.*

Wkować, *ob.* Wkuć.

Wkówka, *i,* [Ortband am Degen, am Säbel.]

Wkraczać, *ob.* Wkroczyć. Wkradać, *ob* Wkraść.

Wkrajać, *ob.* Wkroić. Wkrapiać, *ob.* Wkropić.

Wkraść się, *rec.* dk. 2. [sich heimlich wohin einschleichen einstehlen.]

Wkręcić, dk. 3. Wkręcać, *nd.* 1. [einschrauben eindrehen;] się [sich eindrehen, sich wo hineinschleichen.]

Wkroczyć, dk. Wkraczać, *nd.* 1. [einschreiten.]

Wkroić, dk. [einschneiden.]

Wkropić, dk. 3. Wkrapiać, *nd.* 1. [eintröpfeln.]

Wkruszyć, dk. 4. Wkruszać, *nd.* 1. [einbröckeln.]

Wkrzewić, dk. 3. Wkrzewiać, *nd.* 1. [einwurzeln.]

Wkuć, dk. 2. Wkować, *nd.* 1. [einschmieden.]

Wkupić, dk. 3. [einkaufen,] się [sich einkaufen.]

Wkupno, *a, n.* [Einkaufen,] *n.* Wkupne, *ego, n.* [Einkaufgeld,] *n.*

Wkupność, *i, f.* [Einkaufen, *n.* wenn man sich wo einkauft.]

Wkupny, *adj.* [eingekauft, einkäuflich.]

Wkwaterować, dk. 1. [einquartiren.]

Wlać, dk. 2. Wlewać, *nd.* 1. [eingiessen; übergehen lassen-]

Włączyć, dk. 4. Włączać, *nd.* 1. [innig verbinden, einverleiben.]

Władać, *nd.* 1. [walten, verwalten; brauchen: [illegible]; herrschen.]

Władacz, *a,* Władca, *y, m.* [Regierer, Herrscher,] *m.*

ach : Wolach

Witowice : [illegible] szlachetczyzna [illegible] Czerny. z Witowic [illegible]

Wizimir : Libussa.

Wizmar W. f. Libussa.

Wissygoty : Feliance f. [illegible]

Witen (Witena 2) W. Książe Litewski um. 1365.

Witowt (= Witold) wzarotowany 1388 były książe litewski;

Witowt książe Tucki i grodzieński (1390) f. Aleksander.

W. wielki książe litewski i ruski 1398. [illegible] 1430 [illegible] umarł 1431

witać = nazywać : Tadaszem go witaj (Kr.) cf. invitare = nalem [illegible] f. wolać. [illegible]

/ zawitać [illegible] swiety [illegible]

Witeczki witki u latorośli winnych u korbasów, u chmielu, [illegible]

Witeczki (zioło) = Janowiec, zarnowiec [illegible] witka [illegible] witać z [illegible]

Witwina = kozlina, [illegible], [illegible], złotowierzbie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gibkiego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (siler

[illegible] = miejskie, wstępne

[illegible] na Panu wódki drogie Kr.; wić na prawa swoje na kogo [illegible]

[illegible] [illegible] wultam, [illegible] [illegible] [illegible] panować [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wolać [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gwałt [illegible] wołny [illegible]

S. Wita dzień 15 czerwca - w dzień s. Wita : Modesta ; po S. Witym i Modestym. : bić

Wiszneboz (Bunnerdorf) D. [illegible] w [illegible] ([illegible])

Wiszniowiecki [illegible] [illegible] W. [illegible]

Wisurga [illegible] 16 ;

Włodymir. primus Vladimirus Svantoslai filius russicae conditor monarchiae, qui Roxolanae gentis insueta colla submisit coelo.
Włodzemierz Kijowski / Kijów

Wleźże po Tatę a rzecz: Mądry [illegible]

Włoch [illegible]

[illegible]

Włóką [illegible]

[illegible] (κυλίνδω) [illegible], volvo; [illegible] εἰλω) [illegible] [illegible], wälzen, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] soliditer terram = sulcare [illegible]

Władanie. a, n. [Regieren, Herrschen, n. Regierung, Verwaltung.] f.

Władczyni. i, f. [Herrscherinn, Regiererinn,] f.

Władnictwo, a, n. [Herrschen, n. Herrschaft.] f

Władniczy, adj. [Herrscher-]

Władność, i, f. [Machthaben, n. Macht. Gewalt,] f.

Władować, dk. 2. [aufladen. auflegen.]

Władycki; adj. [griechisch- bischöflich.]

Władyctwo, a, n. [das griechische Bisthum.]

Władyka, i, f. [griechischer Bischof; Verwalter, Regierer,] m.

Władysław, a, m. [Ladislaus,] m.

Władza, y, f. [Macht, Gewalt, Kraft; Herrschaft. Regierung,] f.

Włamać, dk. 2. [hineinbrechen;] się, [wo einbrechen.]

Właściciel. a, m. [Eigenthümer, Eigenthumsbesitzer,] m. właścicielka, f.

Właściwość. i, f. [Eigenthümlichkeit.] f.

Właściwy, adj. Właściwie, adv. [eigenthümlich, ganz eigen.]

Własciżna, y, f. [Eigenthum, n. eigenthümlicher Besitz,] m.

Własić się, rec. dk. 3. [sich einschmeicheln, einschleichen.]

Właśnie, adv. [eigentlich, gerade, eben.]

Własnoręczny. adj. Własnoręcznie, adv. [eigenhändig.]

Własność, i. f. [Eigenthum, n Eigenthümlichkeit.] f.

Własny, adj [eigen, eigentlich, eigenthümlich, ausschlüsslich eigen.]

Wlatać, ob, Wlecieć.

Wlec, nd. 2. [schleppen, hinziehen, nach sich ziehen.]

Wlecieć, dk 3. Wlatać, nd. 1. [hineinfliegen; hineinfallen: hineinstürzen.]

Wlepić, dk. 3. Wlepiać, nd. 1. [einleimen;] oczy w co, [die Augen in was vertiefen, worauf heften; fig. eindrücken, eingraben.]

Wlew, u, Wlewek, wku. m. [Eingiessen, n. Einguss, m. Cesion,] f.

Wlewać, ob. Wlać.

Wlewkowy. adj. [Cessions-, Uebergangs-.]

Wleźć, Wleść, dk. 2. Włazić nd. 3. [hineinkriechen, hineingehen, hineinkommen.]

Wliczyć, dk. 4. Wliczać, nd. 1. [hineinrechnen, hineinzählen, einrechnen.]

Wizać się, rec. dk. 2. [sich einschmeicheln.]

Włoch, a m [Wälsche, Italiener] m.

Włochaciny. pl [Zaselein, n. Fasern gewisser Gewächse]

Włochaty, adj. Włochato, adv. [faserig, zaserig. rauch, zottig.]

Włochy, pl. [Walschland, Italien,] n.

Włóczęga, i, f. [Herumstreichen, Herumtreiben, n. person. [Herumstreicher, Landstreicher, m. Herumtreiberinn,] f.

Włoczek, czka, m. [Egger,] m

Włoczka, i, f [Eggen; n. eine Art wollenen Garns.]

Włoczkowy. adj. [Wollengarn-.]

Włocznia, i, f. [Lanze, f. Speer,] m. włoczniowy, adj.

Włocznik, a, m. [Lanzenknecht, Lanzensoldat,] m.

Włoczniko. a, n. [Lanzenstiel, Lanzenbaum, Lanzenstock,] m.

Włoczny, adj. [ziehbar, schleppbar; Lanzen-. Speer.]

Włodarka, i. Włodarzowa. y, f. [Meyerinn, Verwalterinn,] f.

Włodarski. adj. [Meyer-, Vogt-.]

Włodarstwo, a, n. [Vogtey, Meyerey, f. Vogtenamt.] n.

Włodarz, a, m. [Meyer, Vogt, Verwalter, Hausvogt,] m.

Włodarzyć, nd. 4. [wirthschaften, Wirthschaft führen. Vogt seyn.]

Włogacizna, y, f. [Spath, m. eine Krankheit der Pferde.]

Włogawy. *adj.* [mit dem Spath behaftet.]

Włok, *u. m.* [Zuggarn, Wurfgarn, Fischernetz,] *n.*

Włoka, *i, f.* [Hufe Landes; Pflugschleife, *f. person. m, et f.* [Herumzieher. Herumtreiber,] *m.*

Włokienko. *dim. ob.* Włokno

Włoknisty, Włokniasty. *adj.* [faserig, voll Fasern, Zasern.]

Włokno, *a, n.* [Garn, Gewebe, *n.* Zasern, Fasern; Fibern im thierischen Körper] włoknowy, *adj.*

Włom, *u, m.* [Einbrechen, *n.* Einbruch,] *m.*

Włomić, Włomać, *ob.* Włamać.

Włos, *a, m.* [Haar.] *n.*

Włosaty, *ob.* Włosisty,

Włość, *i, f.* [Landgut, *n.* Herrschaft, *f.* ländliches Besitzthum,] *n.*

Włościanin, *a, m.* [Landmann, Feldbauer,] *m.*

Włościański, *adj.* [Landmanns-, Landguts-, ländlich; Dorf-.]

Włoseczek, *czka, m.* [Härchen,] *n.* Włoski P. Maryi, ziele, Frauenhaarfarn, Freuenhaar.]

Włosiany, *adj.* [hären, von Haar, haarig.]

Włosiasty, *ob.* Włosisty:

Włosień, *a, n. coll.* [Haare;] Włosień u wędy. [Angelschnur,] *f.*

Włosienica, *y, f.* [Haargewebe. *n.* Haarhemde.] *n.* włosienniczy, *adj.*

Włosisty, *adj.* [haarartig; haarig, voll Haare.]

Włoski, *adj.* [Wälsch, Italienisch;] po włosku, *adv.*

Włoszczyzna, *y, f.* [das Italienische; Gartengewächse.]

Włoszeć, *nd.* 2. [zum Italiener werden.]

Włoszka, *i, f.* [Italienerinn,] *f.*

Włożyć, dk. 4. Wkładać, *nd.* 1. [hineinlegen; einlegen, auflegen; aufsetzen; aufbürden; anlegen, anziehen;] się, [sich angewöhnen.]

Włudzić, dk. 3. Włudzać, *nd.* 1. [einlocken, hineinlocken, einschwatzen.]

Wmaczać. *ob.* Wmoczyć. Wmawiać, *ob.* Wmówić.

Wmazać, dk. 2. [einschmieren, einsalben.]

Wmierzyć, dk. 4. Wmierzać, *nd.* 1. [hineinmessen, einmessen.]

Wmieść, dk. 2, Wmiatać, *nd.* 1. [hineinwerfen, einwerfen; einkehren, hineinfegen,]

Wmieścić, dk. 3. Wmieszczać, *nd.* 1. [wo hinein placiren, einlegen.]

Wmoczyć, dk. 4. Wmaczać, *nd.* 1. [einweichen, einnässern.]

Wmówić, dk. 3. Wmawiać, *nd.* 1. [einreden;] się do kogo, [sich bey jemanden einladen; anbieten.]

Wmurować, dk. 2. [einmauern.]

Wmusić, dk 3. Wmuszać, *nd.* 1. [einzwängen, zwängen, erzwingen.]

Wewnątrz, *adv.* [innerhalb, innen, im Innern.]

Wnątrze, *ob* Wnętrze.

Wnęcić, dk. 3. [hineinlocken, angewöhnen;] się, [sich wo öfters hinbegeben, zu kommen pflegen, einnisteln.]

Wnęt. *u, m.* Wnęta, *y, f.* [Lockspeise, *f.* Köder, Reitz,] *m.*

Wnet, *adv.* [gleich, bald, alsobald.]

Wnętrze, *a, n.* [das, Innere, Inwendige.]

Wnętrzność, *i, f.* [das Innerliche,] Wnętrzności, *pl.* [Eingeweide,] *n.*

Wnętrzny, *adj.* [innerlich, inwendig.]

Wniebowstąpienie, *a. n.* [Himmelfahrt, Christi Himmelfahrt, *f.*

Wniebowzięcie, *a, n.* [Maria Himmelfahrt,] f.

Wniebowzięty, *adj.* [in den Himmel aufgenommen.]

Wnieść, dk. 2. Wnosić, *nd.* 3. [hineintragen, hineinbringen; eintragen; einführen.]

Wniewolić, dk. 3. Wniewalać, *nd.* 1. [ein-

...em w którego potrawę, trunek = wmawiam, wtłócić ... kogo = wkradam się w kogo, ... wtłąc.

Włogawy koń = koń na poślednie nogi.
Włóka ... [illegible], verriculum

Włók ... [illegible] ... włóka, włócić. ... Ktąb.
... Włóka roley w Mazowszu, w Litwie na morgów 30 i prętów kwadratowych 300 albo ... ... albo sznurów, włóka mazowiecka mniej ... [illegible] ... częścią, z włóka albo włóki ... [illegible] ... gdzie ... nie używają ... [illegible] ... wiel, ... hweol, E. wheel, Nord. hjul.

Włókno na lnie, konopiach, ... drzewach ... [illegible] ... fila arborum...

... wesi wmówić ... [illegible]

Włosek ... [illegible] ... U białychgłów długie włosy a rozum krótki ... [illegible] ... [illegible]

Włość = [illegible]

... intra ... wnętrzka ... [illegible]

Włosień ... [illegible]

... kiedy ... gęś ... penus, penates.
... [illegible] ... albo płot w który się ... [illegible]

... [illegible] ... Kałownia (Z?) ... [illegible]

Wszelg. [illegible] [illegible] Zwarem.
Wolborz — [illegible] (1422) Wolborz : [illegible] Królowa umknąć ku Wolborzu ale tam [illegible] zpodkała [illegible] przy Wolborzu [illegible] (16..)
Wojnicki Starosta, wielki rządca zamku krakows. [illegible] [illegible] z [illegible] (1523)

w [illegible] [illegible] pl. habenae sive longiores sive breviores [illegible]; 2, = hamulec, moonshuk.

gdy gdzie do gmachu wnijdzie, z tod [illegible] (KL)

Wojewoda wielmożnych [illegible] urodzonych wojewodo [illegible] [illegible] [illegible], satrapes

Wnuk of. wnęk: jeżeliby kto umarł [illegible] nie miał [illegible] umarłby bratu albo brata wnęka [illegible] [illegible] synowy, [illegible] [illegible] [illegible], nepos. cf. nemiz (nevus) [illegible] wnoka (fubal)

często z brzegów wylewa, kto długie wodze miewa [illegible] w wodzie [illegible] przewoźnik wodzie pływać (16), [illegible] wozić Wodę mierzyć (15, 16..)
Woda [illegible] pol; [illegible] Padus [illegible] [illegible] Aqua [illegible] cf. vitreus, [illegible] [illegible], uvidus, udus

[illegible] zamorzem [illegible] [illegible] [illegible] starożytnych [illegible] Pfuhl, [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] papanu [illegible]
[illegible] [illegible] każdy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
W-Tar cf. vox [illegible] na [illegible] przysięgę [illegible] gegen cf. zwać [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] (1619) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] hałas, dźwięk
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sibilare [illegible] [illegible]
[illegible]

trwały zbu…
uładzu…
stwanie…
chlon = za…
Pflanz…

zwing…
gen.]
Wnik, a.
Canäle…
Wniosek.
Mitgif…
Vorsch…
Wnioskow…
Wniwecz.
Wniść, d…
gehen…
Wnosić, …
Wnosiciel…
ger,] …
Wnuczka,
Wnuk, a,
Wnukowy,
[Enkel…
Wnurzyć,
eintau…
Woda, y,
Wasser…
Wodczany…
Wodka, …
wein.]…
Wodnić, …
chen.]
Wodnica, …
Schwal…
Wodnistos…
du sty, …
Wodny, …
[Druck…
Wodorżąg, …
Serfurr…
Wodorżek, …
Wodoskok, …
nen.] …
Wodospad, …
Wodoziem…
ser u. …
Wodz, a, …
naczeln…

zwingen, durch Zwang wozu bringen.]

Wnik, *a, m.* [feines Vogelnetz; feines Canälchen,] *n.*

Wniosek, *sku, m.* [das Eingebrachte, Mitgift, *f.* Folgerung, *f.* Schluss, *m.* Vorschlag, *m.* Project.] *n.*

Wnioskować, *nd.* 2. [folgern, schliessen.]

Wniwecz, *ob.* Niwecz, w niwecz.

Wnijść, dk. 2. Wchodzić, *nd.* 3. [hineingehen, hineinkommen.]

Wnosić, *ob.* Wnieść.

Wnosiciel, *a, m.* [Hineintrager, Einbringer,] *m.*

Wnuczka, *i, f.* [Enkelinn,] *f.*

Wnuk, *a, m.* (Wnuczek, *dim.*) [Enkel,] *m.*

Wnukowy, Wnuczy, Wnukowski, *adj.* [Enkel-.]

Wnurzyć, dk. 4. Wnurzać, *nd.* 1. [tief eintauchen, untersenken.]

Woda, *y, f.* [Wasser,] *n.* Wody, *pl.* Gewässer,] mineralne, Mineralwässer.]

Wodczany, *adj.* [Branntweins-.]

Wodka, *i, f.* (Wódeczka, *dim.*) [Branntwein.]

Wodnić, *nd.* 3. [wässern, wässericht machen.]

Wodnica, *y, f.* [Wassersucht, Wassergeschwulst.]

Wodnistość, *i, f.* [Wässerigkeit,] *f.* wodnisty, *adj.* [wässerig, wasserreich.]

Wodny, *adj.* [Wasser-;] papier wodny, [Druckpapier.]

Wodociąg, *u, m.* [Wasserleitung; Wasserfurche, *f.* Wassergraben,] *m.*

Wodociek, *u, m.* [Wasserabfluss,] *m.*

Wodoskok, *u, m.* fontana, [Springbrunnen,] *m.*

Wodospad, *u, m.* [Wasserfall,] *m.*

Wodoziemny, Wodnoziemny, *adj.* [im Wasser *u.* auf dem Lande lebend.]

Wódz, *a, m.* [Führer, Leiter; Heerführer; naczelny, [Oberbefehlshaber.] *m.*

Wodza, *y, f.* [Leitung, *f.* Führen; Anführen, *n.* *fig.* Zaum, Zügel,] *m.*

Wodzowy, *adj.* [Führer-, Heerführer-.]

Wództwo, *a, n.* [Leitung, Führung, Commando, *n.*

Wojak, Wojownik, *ob.* Wojennik.

Wojaż, *u. m.* podróż, [Reise,] *f.*

Wojażer, *a, m.* podróż odprawujący, [der Reisende,] *m.*

Wojażować, *nd.* 2. podróżować, [reisen, auf Reisen gehen.]

Wojennik, *a, m.* [Kriegsmann, Soldat,] *m.*

Wojenność, *i, f.* [kriegsart, *f.* Kriegsmuth, Heldenmuth,] *m.*

Wojenny, *adj.* [Kriegs-; Kriegerisch.]

Wojewoda, *y. f.* [Heerführer, Woywode, Senator,] *m.*

Wojewodzianka, *i, f.* [des Woywoden Tochter,] *f.*

Wojewodzic, *a, m.* [des Woywoden Sohn,] *m.*

Wojewodzina, *y. f.* [Woywodzina, des Woywoden Gemahlinn,] *f.*

Wojewodzki, *adj.* [Woywodschafts-.]

Województwo, *a, n.* [Woywodenwürde; Woywodschaft.] *f.*

Wojować, *nd.* 2. [Krieg führen, kriegen, kämpfen, streiten.]

Wojowniczy, *adj.* [Kriegerisch.]

Wojownik, *ob.* Wojennik.

Wojowny, *adj.* [kriegerisch, streitbar.]

Wół, *-u, m.* [Ochs, *m.* Rind, *n.* Stier,] *m.*

Wola, *i. f.* [Wille, *m.* Wollen;] *n*; u szyi, Kropf am Halse.] *m.*

Wołać, *nd.* 1. [rufen; schreien.]

Wolanin, *a, m.* osadnik woli, Freysass,] *m.*

Wolant, *a, m.* [Volantspiel, *n*; leichter Damenanzug.] *m.*

Wolarnia, *i, f.* [Ochsenstall,] *m.*

Wolarz, *a, m.* [Ochsenhirt, Ochsentreiber; Ochsenhandler,] *m.*

Woleć, *nd.* 3. [lieber wollen, gerner haben.]

Wołek, *łka*, *m.* [Oechslein, *n*; Kornwurm.] *m.*

Wolnić, *nd.* 3. [nachlassen, gelinder machen; lau machen.]

Wolnica, *y*, *f.* [Freybude, *f* Freymarkt,] *m.*

Wolnieć, *nd.* 2. [lau werden, gelinder werden.[

Wolno, Wolnie, *adv.* [frey, nicht verboten; freymüthig.]

Wolnomyslność, *i.* *f.* [Freydenkerey, Freygeisterey,] *f.*

Wolnomyslny, *adj.* Wolnomyślnie, *adj.* [freymüthig, freydenkend.]

Wolność, *i.* *f.* [Freyheit, *f.* Befreyung.] *f.*

Wolny, *adj.* [frey, seinen Willens habend, befreyet von etwas. freywillig, ledig, unverheurathet, gelinde, lau.]

Wołoch, *a*, *m.* [Wallache, *m.* einer aus der Wallachey.]

Wołopas, *a*, *m.* [Ochsenhüther,] *m.*

Wołoski, *adj.* [wallachisch.]

Wołoszczyzna, *y*, *f.* Wołochy. *pl.* Wallachey.] *f. coll.* Wołochy, [die Wallachen.]

Wołoszka, *i.* *f.* [Wallachinn, *f.* wallachisches Kleid,] *n*

Wołowacieć, *nd.* 2. [ochsenhaft werden.]

Wołowaty Wołowity, *adj.* [ochsenhaft, ochsig.]

Wołowina, *y*, *f.* [Rindfleisch, Ochsenfleisch.]

Wołownia, *i*, *f.* [Ochsenstall.] *m.*

Wołownik, *a*, *m.* [Ochsenhändler, Ochsenhirt,] *m.*

Wołowy, Woli, *adj.* [Ochsen-, Rind-.]

Woltyżer. *a*, *m.* [Voltygeur, leichter Infanterist.] *m.*

Woltyżerować, *nd.* 2. [voltigiren, leicht springen.]

Woluntaryusz, *a*, *m.* [ochotnik, Freywilliger.] *m.*

Wolwas, *u*, *m.* [Kohlenschwinge, *f.* Kohlenkorb,] *m.*

Wołyń, *nia*, *m.* [Wolhynien,] *n.* wołyński. *adj.*

Wołynianin, Wołyniec, *a*, *m.* [Wolhynier,] *m.* Wołynianka, *i*, *f.*

Womit, *u*, *m.* [Erbrechen, speien, vomiren,] *n.*

Womitować, *nd.* 2. [sich übergeben, brechen, speien. vomiren.]

Wonia, *i*. *f.* [Duft, Geruch, Wohlgeruch, *m*; zła, [Gestank.] *m.*

Wonianka, *i*, *f.* [Riechbüchsen, Riechfläschen,] *n.*

Wonieć, *nd.* 2. [duften; einen Geruch von sich geben; riechen.]

Wonność, *i*, *f.* [Wohlgeruch,] *m.* wonny, *adj.* [duftend, wohlriechend.]

Wór, *u*, *m.* [Sack,] *m.* worowy, *adj.*

Worek, *rka*, *m.* (Woreczek, *dim.*) [Beutel, Sack. *m.* Säckchen,] *n.*

Workowaty, *adj.* [Beutel-, Sack-.]

Worowatka, *i*, *f.* [grobe Decke von Sackleinwand,] *f.*

Wosk, *u*, *m.* [Wachs,] *n.*

Woskować, *nd.* 2, Woszczyć, *nd.* 4. [mit Wachs beziehen, wichsen.]

Woskowaty, *adj.* [wachsartig, wachsfarbig, voll Wachs.]

Woskownia, *i*, *f.* [Wachssiederey, Wachsbleiche,] *f.*

Woskownica, *y*, *f.* [Wachsbaum.] *m.*

Woskownik, *a*, *m.* [Wachsbleicher, Wachssieder,] *m.*

Woskowy, *adj.* [Wachs-, von Wachs, wächsern.]

Woszczanka, *i*, *f.* cerata, [Wachsleinwand,] *f.*

Woszczyca, *y*, *f.* [wachsfärbiger Edelstein,] *m.*

ga (Ahe, althlay Wolka): Wolga, Wolha (rzeka) ... Pz, vulg. Volg
= ... przez (do pa miesiąc), f. wy-Bäure (Zwent) ...
ona ... Galizyi ... f. Tyśmienica
nie (Litf. Worame 1416) D. ... Litpenu
rnedith: starszy Prokurator (zakonu w Kowila ... 1413) ... w Rzymie
ota v. Wormedith (Vormedith)
chmene ... Lithuania 1432
Vilamu, voluntarii ... (vocati)

ot.

... wpadł ... wkładem ... którego ...
... swoje ... zakonu, ... jego ...

zeć, uorzeć ...

... woskowiec ... pieczęć, viscus ...

... Koloboynia

... wyka, ... = ... ; ... (Kamień drogi) (cerites)

Woratynski Dux Joannes Alexiowicus Woratynscius ... ... genitus
Woltor (= Voltaire)
Wolff, uczeń Leibnica, wykładał dogmata harmonii otwierzonie ustanowionej; ale z oczywistością matematyczną niepodobną do zniesienia.
Wolmar ... 1434.
Wolff generał został przy zamku krakowskim (16..)

wolec ... zwolić. ... pas. ... walić (... zdraw) pello, pulso ... ...

Wolność ... zarówno prawa starego y nowego onemu zubożałemu ... 1501

Wołoszyn, Moldavus, Valachus (lingua Moldavorum mista est ex Italica et slavonica)

Wołosze (Moldava vel Multania, alio nomine Valachia, Dania, Moesia inferior, Mysia inferior)

Wołoch ... u ... nazywają się Wołochami = Vlachami (Lachami) ...

Wołowy język ... = ...

Vocho poseł Witolda w [illegible].

Wojna Nm.

Wóz: dostawszy się do wyspy (Kyrk) pod Wozem (V[illegible] szliśmy piechotą do Omiszala (Castel Muschio), [illegible] na drugi dzień mimo Jezera odbyliśmy przejazd do miasta Kyrk, jegla [illegible], konna: niedaleko jest klasztor Kosztun (Calsione); potem przeszedłszy górę Treskawac, u potoku nazwanego Pr[illegible] - przyszliśmy do Baszki (Besca), nakoniec barką przypłynęliśmy do Seni.

woźny z obwód prawny = zesiadczenie urzędowe [illegible], obwodzić co woźnem [illegible] przez nowo [illegible] (nad[illegible] [illegible], viator, calator, [illegible]). Woźny miejski = wójtowski sługa, podwojski (Placco) [illegible]. woźny wojenny (praeco exercitus) o woźny ziemski (praeco [illegible] [illegible] ministerialis terrestris)

Wojtak = pokład, pokryw, piłon pod siodło (scordiscus)

wojna = wróć (a wiodą wojnę [illegible])

Na wojnie najpierw się nie wyrywaj a porządnie zastępuj, [illegible]
Wojna n. dwój (von cuellum [illegible]) [illegible] Wojna [illegible] (Boj[illegible]
[illegible] porządnie prowadź wojnę o rzeczy słuszne, jawnie [illegible]
ogłoś będąc w czem ukrzywdzony ([illegible] Wojna [illegible] stojący za [illegible]
[illegible] (nowy, funus ([illegible])) [illegible] wojska [illegible]

wojsko n. wozów [illegible], z podwojski
Wobózow (Ranheys), [illegible] Pobbarzewow, Powdarzewum exercitum [illegible] durum, Podbarzewos = in stan exercitus)

Idąc do woyta, oba się boyta (z bojrze)([illegible] 1629)
wójt w miastach ([illegible]) [illegible] (decurio, [illegible])

[illegible] wóz [illegible] dziesięć koni naprzą (Falley) [illegible] wóz

[illegible] = wszczynać, [illegible]

Woszczyny,
Bienens
Wotować,
men.]
Wotownik,
mende.]
Wotowy,
Wotum,
Gutacht
Wotywa, y,
Messe,
Wojciech,
wy. adj
Wojtek,
dep.
Wojna, y.
[illegible]
Wojski, adj
triban.]
Wojsko,
Armee,
Wojskowość
dienst,]
Wojskowy,
person.
Wójt, a,
vogt,
Wójtowa,
Wójtowski,
Wójtowstwo
amt.]
Wóz, u, m.
[illegible]
zu Wag
Wozca,
Wózek,
her Wag
Wozgrzywość
dekrank
Wozgrzywy,
Wozić,
Schiffe

Woszczyny, *yn, pl.* [Wachsscheiben im Bienenstocke, Gehre,] *f.*
Wotować, *nd.* 2. głosować, [votiren, stimmen.]
Wotownik, *a, m.* [der Votirende, Stimmende.]
Wotowy, *adj.* [Stimm-.]
Wotum, *indecl.* [Votum, *n.* Stimme, *f.* Gutachten, *n.* Gelübde,] *n.*
Wotywa, *y, f.* [Gelübde, *n.* gesungene Messe, gelobte Messe,] *f.*
Woyciech, *a, m.* [Adalbert. *m.* wojciechowy, *adj.*
Wojłok, Wojłuk, *a m.* [Filzdecke unter dem Sattel, *f.* Filztuch,] *n.*
Wojna, *y, f.* [Krieg,] *m.* domowa. [Bürgerkrieg.] *m.*
Wojski, *adj.* [Tribun-, *Subst.* Landschaftstribun.]
Wojsko, *a, n.* [Kriegsheer, Militair, *n.* Armee, *coll.* Soldaten.]
Wojskowość, *i, f.* [Militairstand, Militairdienst,] *m.*
Wojskowy, *adj* [Militair-, *Subst.* Militairperson. Soldat.]
Wójt, *a, m.* [Vogt, Schulze; Stadtvogt, Dorfschulze,] *m.*
Wójtowa, *y, f.* [Vogtinn, Schulzinn.]
Wójtowski, *adj.* [Vogten-, Schulzen-.]
Wójtowstwo, *a, n.* [Vogtenamt, Schulzenamt,] *n.*
Wóz, *u, m.* [Wagen, gewöhnlicher Wagen.] *m.*
Wożba, *y,* Wózka, *i, f.* [Fahren, Führen zu Wagen, Gefahre;] *n.*
Wożca, *y, m.* [Wagenführer,] *m.*
Wózek, *zka, m.* (Wózeczek, *dim.*) [kleiner Wagen,] *m.*
Wozgrzywość, *i, f.* [Rotz, *m.* eine Pferdekrankheit.]
Wozgrzywy, *adj.* [rotzig, voll Rotz.]
Wozić, *nd.* 3. [fahren, zu Wagen *od.* zu Schiffe führen.]

Woziciel, *a, m.* [Führer, Fuhrmann.] *m.*
Woziwoda, *y, m.* [Wasserführer, der mit Waser herumfährt.]
Woznica, *y, m.* [Fuhrmann, Kutscher,] *m.*
Woźny, *ego, m.* [Gerichtsfrohn, Gerichtsdiener,] *m.*
Wozownia, *i, f* [Wagenschuppen, Wagenstall,] *m.*
Wozownik, *a, m.* [Wagenmacher, Wagenmeister, *m.*
Wozowy, *adj.* [Wagen-.]
Wpad, *u, m.* [Einfallen, *n.* Einfall, Anfall,] *m.*
Wpadać, *ob.* Wpaść.
Wpadłość, *i, f.* [Eingefallenheit,] *f.*
Wpajać, ob. Wpoić
Wpakować, dk. 2. [einpacken, hineinpacken.]
Wparować, dk. 2. [hineintreiben, hineinzwängen.]
Wpaść, dk. 2. Wpadać, *nd.* 1 [hineinfallen, einfallen, einstürzen.]
Wpaść się, *rec.* dk, 2. Wpasać się, *nd.* sich hinein fressen.]
Wpatrzeć się, *rec.* dk. 4. [unverwandt ansehen, den Blick worin vertieffen.]
Wpędzić, dk. 3. Wpędzać, *nd.* 1. [hineintreiben, hineinjagen.]
Wpętać, dk. 1. [einfesseln.]
Wspierać, *ob.* Wesprzeć.]
Wspieracz, *a, m.* [Eindränger. Einreder,] *f.*
Wpis *u,m.*[Einschreiben.Einschreibung.] *f*
Wpisać, dk. 2. [einschreiben. eintragen.]
Wpisne, *ego. m.* [Einschreibegeld, *n.* Einschreibegebühren.]
Wplątać, dk. 2, [einflechten, einmengen, einwickeln.]
Wpleść, dk. 2. Wplatać, *nd.* 1. [einflechten.]
Wpłoszyć, dk. 4. [Wpłaszać, *nd.* 1. [hineinscheuchen.]

Wpłynąć, dk. 2. Wpływać, *nd.* 1. [hineinfliessen.]

Wpływ, *u, m.* [Einfluss,] *m.*

Wpoić, dk. 3. Wpajać, *nd.* 1. [einflössen.]

Wprawa, *y, f.* [Einfassen, *n.* Einfassung, Uebung, Abrichtung,] *f.*

Wprawić, dk. 3. Wprawiać, *nd.* 1. [einfassen, abrichten, einüben,] wprawić kogo w nieszczęście, [einen ins Unglück stürzen, wohin bringen.]

Wprawność, *i, f.* [erlangte Fertigkeit,] *f.*

Wprawny, *adj.* Wprawnie, *adv.* [abgerichtet, geübt.]

Wprosić, dk. 3. Wpraszać, *nd.* 1. [hineinbitten;] się, [sich wozu einladen.]

Wprost, *adv.* [gerade, in gerarder Richtung, ohne Umwege.]

Wprowadzić dk. 3. Wprowadzać, *nd* 1. [einführen, hineinführen;] się dokąd, wo einziechen.]

Wprowadziciel, *a, m.* [Einführer,] *m.*

Wprządz, dk. 2. Wprzęgać, *nd.* 1. [einspannen, anspannen.]

Wprzód, *adv.* [vorher, früher.]

Wpuścić, dk. 3. Wpuszczać, *nd.* 1. [hineinlassen, einlassen.]

Wpust, *u, m.* [Einlass, *m.* Einlassen, *n*; Fuge,] *f.*

Wpychać, *ob.* Wepchnąć.

Wręb, *ębu, m.* [Einschnitt, *m.* Kerbe, *f.* Gehau, *n.* Holzschlag,] *m.*

Wrąbać, dk. 2. [hineinhauen.]

Wracać, *ob.* Wrócić.

Wracalny, *adj.* Wracalnie, *adv.* [zurückkehrend, ersetzlich.]

Wrachować, dk. 2, [einrechnen, mit einrechnen.]

Wrącz *ob.* Wręcz. Wrastać, *ob.* Wrosnąć.

Wraz, *adv.* [sogleich, auf der Stelle.]

Wrazić, dk. 3. Wrażać, *nd.* 1. [Eindruck machen, einprägen; wo was hineinstecken, hinlegen.]

Wrębny, *adj.* [Einschnitts-, Hau-, Gehau-.]

Wręcz, *adv.* [gerade heraus, gerade zu; unumwunden.]

Wręczyć, dk. 4. Wręczać, *nd.* 1. [einhändigen, in die Hände geben.]

Wręczyciel, *a. m.* [Einhändiger,] *m.*

Wręga, *i, f.* [Kniestücke, Kniehölzer, Rippenstücke.]

Wregestrować, dk. 2. [einregestriren.]

Wróbel, *bla. m.* (Wróbelek, *dim.*) [Sperling, Spatz.] *m.*

Wróbli, Wróblowy, *adj.* [Sperlings-,] wróble proso, [Meerhirse.] *f.*

Wrócić, *nd.* 3. [zurückkehren; wieder erstatten, ersetzen, zurück geben.]

Wrocław, *wia, m.* [Breslau,] wrocławski, *adj.*

Wrocławianin, *a, m.* [Breslauer,] *m.* wrocławianka, *f.*

Wrodzić, dk. 3. Wradzać, *nd.* 1. [angebähren, einpflanzen;] się [von Natur werden,]

Wrodzoność, *i, f.* [das Angeborne, Natur.]

Wrodzony, *adj.* [angeboren, von Natur eigen.]

Wróg, *a, m.* [Feind, Todfeind, *m.* Uebel, Böse.]

Wrona, *y, f.* [Krähe, Rabenkrähe,] *f.* u beczki, [Spundloch,] *n.*

Wroni, *adj.* [Krähen-;] *bot.* wronie masło, [Schierwurzel.]

Wroniawość, *i, f.* [Schwärzlichkeit,] *f.* wroniawy, *adj.*

Wrony, *adj.* [schwarz, rabenschwarz, Kohlenschwarz;] koń, [Rappe.]

Wrosnąć, dk. 2. Wrastać, *nd.* 1. [einwachsen.]

Wrah. (vx. wraże)

Wrysław syn Lecha (według innych Żeliza), który z kniaziem Jasowskim wojnę bił i sam po sam bazut się i nohoju wit"; on założył i nazwał Wrocław i Syrbią przyłączył, leżył w Gnieźnie wiek 32".
Wrysław książę Szczecińskie (1386)

[illegible] bydź urażone [illegible] (dzieci [illegible] nóż w serce wraził [illegible]

[illegible] fringilla f. wron, wrzos [illegible]

[illegible] zwrot, wola, wierzić; pretium [illegible], gnaisan; wart [illegible]; interpres [illegible], zrobić; [illegible] burzyć [illegible] torquere [illegible] magić [illegible]

wrzos: on wiodł [illegible] wśród [illegible] sława [illegible] wojen. 1537

[illegible] malum, pestem, morbum, [illegible]; prawda; grod, [illegible]
Bóg [illegible] (altd. [illegible], Teufel) cf. gorszy, cf. [illegible]
[illegible] złego wroga [illegible]
[illegible] wapiony, czarny, kopał, cf. Kruk, cf. [illegible]; cf. parra; cf. [illegible]; cf. wrench, cf. wrzeszczeć.

Wrąb w lesie [illegible] wrąb [illegible] = mana [illegible] obrobiony, 3. wrąb u [illegible] (Ecena, [illegible]) cf. wrąb, wrębka – karb, nacięcie [illegible]

wrota n. wiercić [illegible] ; cf. rota [illegible]
wrota = drzwi.

wrzeszczeć (= exclamare odioso et strepero clamore instar rzeki producitur inter brevi strepitus dictum wrzasnąć, clamor humanus vocalis et, significans wołać, acutus incomditus krzykać ;

[illegible] wrotny [illegible] ; Koledin.
wrotny = odźwierny.

Wróżba cf. χρησμός ; w. wróg, [illegible]
cf. praestigiae [illegible] wróżek

wróżka [illegible] = wróżenie, wróżba ; 3. = godło.
wróżyć cf. [illegible] przędzić

(nie zasiadaj często wrzód nie bądź pasożytem (M.) [illegible], wrzód)

pługa [illegible] wcudze się wrywania (l'empiètement) (M.) do [illegible] się wrywający (M.) [illegible]

quiritatio [illegible] krzyk [illegible] terror

[illegible] wielka się między Kazarlowem [illegible] wrzawa (6..) [illegible]

[illegible] otwór = odkryj [illegible] wrzeć [illegible]

[illegible] wrzący [illegible]

Kto przyjaźni rzeczy wspomni, wrzecionem mu oko wykłóć [illegible]
[illegible] wiercił, wrócić

Wrot, u. m. [Rückkehr, f. Zurückgabe,] f.

Wrota, wrót, pl. [Thorflügel; Thor, Thüre. fig. Eingang, Zugang.] f.

Wrotka, i, f. [Strophe in einem Gedichte.]

Wrotnictwo, a, n. [Thorwärteramt,] n. wrotniczy, adj.

Wrotny, Wrotowy, adj. [Thor-, Thür-, Thorweg-; rückkehrend.]

Wróżba, y, f. Wahrsagerey, f. [Vorhersagen, n. Vorbedeutung.] f.

Wróżbit, Wrożek, Wrożbiarz, a, m. [Wahrsager,] m.

Wróżka, i. f. [Wahrsagerinn,] f.

Wróżyć, nd. 4. [wahrsagen; voraussagen, vorhersagen; ahnden.]

Wryć, dk. 2. Wrywać, nd. 1. [hineingraben, eingraben; einwurzeln.]

Wrychle, adv. [bald hernach, bald darauf.]

Wrzącość, i, f. [kochende od. siedende Hitze.] f.

Wrzący, adj. [Kochend, siedend, heiss.]

Wrzask, u, m. [Schrey, m. Geschrey, n. Schreyen, Lärm,] m.

Wrzaskliwość, i, f. [anhaltendes Geschrey, Gelärme,] n.

Wrzaskliwy, adj. Wrzaskliwie, adv. [schreierisch, lärmend.]

Wrzawa, y. f. [Getöse, Geräusch, Lärmen, n. Unruhe,] f.

Wrzeć, nd. 2. [sieden, brausend kochen; unruhig seyn, sprudeln.]

Wrzeciądz, a, m. [Thürkettel, Vorlegeeisen, n. Kette.] f.

Wrzeciennica, y, f. [Macrelle,] f.

Wrzeciono, a, n. (Wrzecionko, dim.) [Spindel, Spille,] f.

Wrzecionowaty, adj. [spindelförmig.]

Wrzedzieć, nd. 2. [Geschwüre bekommen, schwären.]

Wrzedzienica, Wrzodzienica, y, f. [offnes Geschwür,] n. morowa, [Pestbeule.] f.

Wrzedzionka, i, f. [eiternde Blatter,] f.

Wrzekomo, ob. Wrzkomo.

Wrzesień, śnia, m. [September, Herbstmonat,] m. wrześniowy, adj.

Września, i, f. [Tamariskenkraut,] n.

Wrześniak, a, m. [Pferd ohne Register auf den Zähnen.]

Wrzeszcz, a, m. [Schreier, Schreihals,] m.

Wrzeszczeć, nd. 4. [schreien, einen Geschrey thun, lärmen.]

Wrzezać, dk. 2. [einschneiden, hineinschneiden, hineinschnitzeln.]

Wrzkomo, Wrzekomo, adv. [scheinbar, zum Schein.]

Wrzód, u, m. [Geschwür,] n. wrzodowy, adj.

Wrzodowiec, wca, m. [Wiesenraute,] f.

Wrzodowieć, ob. Wrzedzieć.

Wrzos, u, m. [Heide, f. Heidkraut.] n.

Wrzucić, dk. 3. Wrzucać, nd. 1. [hineinwerfen, hinwerfen, hineinschmeissen.]

Wrzut, u, m. [Hineinwerfen, n. Hineinwurf,] m.

Wrzynać, ob. Werznąć.

Wsączyć, dk. 4. Wsączać, nd. 1. [einsickern lassen, eintröpfeln.]

Wsadzić, dk. 3. Wsadzać, nd. 1. [hineinsetzen, einsetzen, fassen, einfassen; anstellen.]

Wschód, u, m. [Aufgang; Osten,] m. wschodowy, wschodni, adj.

Wschody, pl. [Stiege, Treppe,] f.

Wschodzić, ob. Wzejść.

Wschodzistość, i, f. [das in die Höhe Gehen, n. Steilheit, Höhe,] f.

Wschodzisty, adj. Wschodzisto, adv. [in die Höhe gehend, steil.]

Wschowa, y, f. [Fraustadt in Posenschen:] wschowski, adj.

Wściąg, u. m. [Zurückhalten, n. Zurückhalt,] m.

Wściągliwy, adj. [zurückhaltbar.]

Wściągnać, dk. 2. Wściągać, nd. 1. [einziehen; zurückhalten, aufhalten.]
Wścibić, dk. 3. Wścibiać, nd. 1. [einstecken; einmengen.]
Wścibski, adj. [sich gern mit einmengend, einmischend.]
Wścibskość, i. f. [Naseweisheit,] f.
Wściec się, rec. dk. 2. Wściekać się, nd. 1. [toll werden, wüthend werden, wüthen, toben, rasen.]
Wścieklina, Wściekliżna, y. f. [Tollheit Wasserscheu, Wuth,] f.
Wściekliwiec, wca, m. [Tollkopf, Wüterich,] m.
Wściekły, adj. Wściekło, adv. [toll, wasserscheu. wüthend.]
Wsiać, dk. 2. Wsiewać, nd. 1. [hineinsäen, einsäen, einstreuen.]
Wsiadać, ob, Wsieść.
Wsiadacz. a, m. [Einsitzer, Aufsitzer.]m.
Wsiąknąć, dk. 2. Wsiąkać, nd. 1. [hineinsickern. einsickern.]
Wsiarz, a. m. [Dorfmann, Landmann,] m.
Wsidlić, dk. 3. [hin inverstricken.]
Wsiec, dk. 2. Wsiekać. nd. 1. [einhacken, hineinhacken.]
Wsieść, dk 2. Wsiadać, nd. 1. [aufsitzen, sich einsetzen, aufsteigen.]
Wsiew, u, m. [Einsäen, n. Einsaat,] f.
Wsiewać, ob. Wsiać. Wskakać, ob. Wskoczyć.
Wskazać, nd. 2. [anzeigen, andeuten; wissen lassen, anweisen.]
Wskazówka, ob. Skazówka.
Wskoczyć, dk. 4. [hineinspringen, aufspringen.]
Wskok, adv. [im Sprunge, springend, schnell, spornstreichs.]
Wskórać, nd. 2. [etwas erlangen, erreichen, ausrichten, ausführen.]
Wskoś, na wskoś, adv. [überzwerch.]
Wskośny, adj. [überzwerch gehend, queer, in die Queere.]
Wskróś, adv. [durch und durch; von Anfang bis zu Ende.]
Wskrzesić, dk. 3. Wskrzeszać, nd. 1. [Feuer anschlagen; in Erinnerung bringen; einen Todten aufwecken, von Todten erwecken.]
Wskrzesiciel. a, m. [Erwecker, Erreger,] m.
Wsławić, dk. 3. Wsławiać, nd. 1. [berühmt werden.]
Wsławiciel, a, m. [Berühmtmacher, Lobpreiser,] m.
Wśliznąć się, rec. dk. 2. Wślizgać się, nd, 1. [hineinschlipfen, hineinschleichen.]
Wsolić, dk. 3. [einsalzen.]
Wspaczny, adj. Wspacznie, adv. [rückwärts gehend, rückgängig.]
Wspaczyć, dk. 4. [rückgängig machen.]
Wspak, adv. [rückwärts, rückgängig, entgegengesetzt.]
Wspaniałomyślność, i, f. [Grossmüthigkeit, f. Grossmuth.
Wspaniałomyślny, adj. Wspaniałomyślnie, adv. [grossmüthig, edelmüthig.]
Wspaniałość, i, f. [Herrlichkeit, Pracht, Grossmuth,] f.
Wspaniały, adj. Wspaniale, adv. [grossmüthig, herrlich, prächtig.]
Wspiąć, się, rec. dk. 2. [sich in die Höhe schwingen, heben.]
Wspierać, ob. Wesprzeć.
Wspiętrzyć, dk. 4. [aufthürmen, aufspeichern.]
Wspól, Wespół, adv. [mit einander zusammen, gemeinschaftlich.]
Wspołeczność, i, f. [Gemeinschaft,] f.
Współeczny, adj. Wspołecznie, adv. [gemeinschaftlich, gemein.]
Wspólnik, ob Spólnik.
Wspólność. i, f. [Gemeinschaft,] f. wspólny, adj. [gemeinschaftlich.]
Wspólspoić, nd. 3 [wechselseitg vereinen.]
Współwieczny, adj. [gleichzeitig, von eben dem Jahrhunderte.]

Wspiąwszy się na wierzch (...)

...ępes;

...rzeć. ...

...ek obracał stomy (...) świeta przyjaźń
...ek wracać (1587) (...) obrócić; ...p opak. ...cf E. back, ...ców
...wypowiedz!

...ton. (...wr-...)

...dam (= ...), ...pole, pół

Wskórać Doma ... na ... ... , w ...
... nigdy nic wskóra ... ... Kot ...
... wskóraj ...

wstępna środa = wstępy = feria quarta Cinerum = popielec, wstępna niedziela (Dominica prima quadragesimae

wstręt = odtrącenie

Wstręty, porty i pożytki wisty (Klonowic); wspomniona [illegible] (1594) [illegible]

wstyd [illegible] przeskoczy granice tem już znaczenie [illegible] wstyd w młodym człowieku cnota a w starym niecnota [illegible] taedium.

Współzio
Wspomina
Wspomina
nerer,
Wspomni
[erwä
Wspomin
geden
Wspomód
[hülfre
Wspomoga
stand,
Wspomoż
helfer.
Wspor, u,
zung,
Wśród,
Mitte,
Wstać, dk
hen.]
Wstąpić,
treten,
Wstawa
satz,]
Wstawać,
Wstawić,
einste
Wstawicie
steller
Wstążka,
Band,
Wstecz,
rückli
Wsteczno
gang,]
Wsteczny
rend.]
Wsteczyć,
nehme
Wstęga, i
densb
Wstęgarz,
Wstęgowi
Wstęgowy

Współziomek, *ob.* Społziomek.
Wspominać, *ob.* Wspomnieć.
Wspominacz, *a*, *m.* [Erwähner, Erinnerer,] *m.*
Wspomnieć, dk. 3. Wspominać, *nd.* 1. [erwähnen, erinnern.]
Wspominek, *nku*, *m.* [Erinnerung, *f.* Angedenken, Gedenken,] *n.*
Wspomódz, dk. 2. Wspomagać, *nd* 1. [hülfreich unterstützen, helfen.]
Wspomoga, *i*, *f.* [Hülfleistung, *f.* Beystand,] *m.*
Wspomożyciel, *a*, *m.* [Unterstützer, Aufhelfer,] *m.* wspomożycielka, *f.*
Wspor, *u*, *m.* Wspora, *y*, *f.* [Unterstützung, Stütze, *f.* Lehne.] *f.*
Wśrzód, wśród, *adv.* [mitten, in der Mitte.]
Wstać, dk. 2. Wstawać, *nd.* 1. [aufstehen.]
Wstąpić, dk. 3. Wstępować, *nd.* 2. [eintreten, einrücken, eindringen.]
Wstawa *y*, *f.* [Hineinstellen, *n.* Einsatz,] *m.*
Wstawać, *ob.* Wstać.
Wstawić, *dk.* 3. [Wstawiać, *nd.* 1. [hineinstellen, hineinsetzen.]
Wstawiciel, *a*, *m.* [Einsetzer, Hineinsteller,] *m.*
Wstążka, *i*, *f.* [Bändchen, seidenes Band,] *n.*
Wstecz. *adv.* [na wstecz, rückwärts, rücklings.]
Wsteczność, *i*, *f.* [Rückgängigkeit, *f.* Rückgang,] *m.*
Wsteczny, *adj.* [rückgängig, rückkehrend.]
Wsteczyć, dk. 4. [zurückziehen, zurücknehmen, zurückgehen.]
Wstęga, *i*, *f.* [Band, seidenes Band, Ordensband,] *n.*
Wstęgarz, *a*, *m.* [Bandmacher,] *m.*
Wstęgowiec, *wca*, *m.* [Bandwurm,] *m.*
Wstęgowy, *adj.* [Band-.]
Wstęp, *u*, *m.* [Eintritt, Antritt, *m.* Eintretten, *n.* Zutritt,] *m.* na tron, [Thronbesteigung, Nachfolge,] *f.*
Wstępny, *adj.* [Eintritts, Antritts-.]
Wstępować, *ob.* Wstąpić.
Wstręt, *u*, *m.* [Abneigung, *f.* Widerstand, *m.* Widerwillen,] *m.*
Wstrętny, *adj.* Wstrętnie, *adv.* [widerwillig, abgeneigt.]
Wstrząść, dk. 2. [erschüttern, aufschütteln.]
Wstrzemięźliwość, *i*, *f.* [Enthaltsamkeit, Mässigkeit, Zurückhaltung,] *f.*
Wstrzemięźliwy, *adj.* Wstrzemięźliwie, *adv.* [enthaltsam, mässig.]
Wstrzymać, dk. 1. [aufhalten, zurückhalten.]
Wstyd, *u*, *m.* [Scham, Schamhaftigkeit, Verschämtheit,] *f.*
Wstydliwość, *i*, *f.* [Verschämtheit, Schamhaftigkeit,] *f.*
Wstydliwy, *adj.* Wstydliwie, *adv.* [schamhaft, verschämt.]
Wstydzić, dk. 3. [beschämen;] się, [sich schämen.]
Wsuć, dk. 2. Wsuwać, *nd.* 1. [hineinschieben, einschieben.]
Wszak. Wszakoż, Wszakże, *adv.* [ja doch doch, freylich.]
Wszarz, *a*, *m.* [Lausekerl,] *m.* Wszarka, *i*, *f.* [Lauseweib,] *n.*
Wszawiec, *wca*, *m.* [Bettlerkraut, Läusekraut,] *n.*
Wszawieć, *nd.* 2. [Läusesucht bekommen, läusig werden.]
Wszawość, *i*, *f.* [Lausesucht, Lausekrankheit,] *f.*
Wszawy, Wszywy, *adj.* [läusig, voll Läuse.]
Wszcząć, dk. 2. Wszczynać, *nd.* 1. [anheben, anfangen.]
Wszczepić, dk. 3. Wszczepiać, *nd.* 1. [einimpfen, einpflanzen, einpfropfen.]
Wszczynać, *ob.* Wszcząć.

Wszczynić, dk. 3. Wszczyniać, *nd.* 1. [hineinstecken.]
Wszechmocność, *i*, *f.* [Allmächtigkeit, Allmacht,] *f.*
Wszechmocny, *adj.* Wszechmocnie. *adv.* [allmächtig.]
Wszechnica, *y*, *f.* [Universität, hohe Schule,] *f.*
Wszechwidz, Wszystkowidz, *a*, *m.* [Allwisser, Allseher,] *m.*
Wszechwiedza, *y*, *f.* [Allwissenheit,] *f.*
Wszechwładny, *adj.* Wszechwładnie, *adv.* [allwaltend, allherrschend.]
Wszechwładzca, *y*, *m.* [Allherrscherr, Allregierer.] *m.*
Wszechwladztwo, *a*, *n.* [Allherrschaft, unumschränkte Herrschaft,] *f.*
Wszędy, Wszędzie, *adv.* [überall. allenthalben, überall hin.]
Wszędobytność, *i*, *f.* [Allgegenwart, *f.* wszędobytny, *adj.*
Wszelaki, *adj.* Wszelako, *adv.* [von jeder Art, allerley; allgemein.]
Wszelki, *a*, *e*, [jeder, all, allgemein, jeder im allgemein.]
Wszem, wszem w obec, [jedem ins besondere.]
Wszeptać, dk. 2. [einflüstern.]
Wszerz, *adv.* na szerz, na szerokość, [in die Breite.]
Wszetecznik, *a*, *m.* [Unzüchtler, der unzucht treibt,] *m.* Wszetecznica, *y*, *f.* [Gemeindirne, Unzüchtige.] *f.*
Wszeteczeństwo, *a*, *n.* Wszeteczność *i*, *f.* [Unzucht, Hurerey,] *f.*
Wszeteczny, *adj.* Wszetecznie, *adv.* [unzüchtig, gemein.]
Wszmelcować, dk. 2. [einschmelzen;]
Wsznurować, dk. 2. [einschnüren.]
Wszowy, Wszawy, *adj.* [Laus-, Lause-, Läuse-.]
Wszpuntować, dk 2. [einspünden.]
Wśrubować, dk. 2. [einschrauben, hineinschrauben, *tr.* einschleichen.]

Wszy, *a*, *e*. *ob.* Wszelki.
Wszyć, dk. 2. Wszywać, *nd.* 1. [einnähen, hineinnähen.]
Wszystek, *tka*, *tko*. [all, alle, alles; jeder, jede, jedes; ganz, gänzlich, völlig.]
Wszystkość, *i*, *f.* [Allheit, Ganzheit, Vollständigkeit,] *f.*
Wszywać, *ob.* Wszyć.
Wszywanka, *i*, *f.* [Sohlennath am Frauenschuh,] *f.*
Wtaczać, *ob.* Wtoczyć, Wtapiać, *ob.* Wtopić.
Wtargnąć, dk. 2. [hineindrängen, einfallen, einen Einfall thun.]
Wtedy, *ob.* Tedy.
Wtłoczyć, dk. 4, Wtłaczać, *nd* 1. [einpressen, hineindrücken.]
Wtoczyć, dk. 4. Wtaczać. *nd.* 1. [hineinkollern, hineinwälzen;] płyn, [einzapfen.]
Wtopić, dk. 3. Wtapiać, *nd.* 1. [einschmelzen; eintauchen, einsenken.]
Wtór, *u*, *m.* [Secundiren, *n.* Begleitung in der Music.] *f.*
Wtorek, *rku*, *m.* [Dienstag,] *m.* wtorkowy, *adj.*
Wtorkować, *nd.* 2 [den Dienstag begehen; die zweite Stelle haben.]
Wtórować, *nd.* 2. [acompagniren, secundiren, begleiten.]
Wtórzyć, *nd.* 4. [wiederhohlen.]
Wtrącić, dk. 3. Wtrącać, *nd.* 1. [hineinstossen;] się do czego, [sich worein mischen, einmengen.]
Wtrętny, *adj.* Wtrętnie, *adv.* [eingedrängt, ausgedrängt.]
Wtroczyć, dk. 4. Wtraczać, *nd* 1. [in die Sattelriemen einbinden; *tr.* einbinden, festbinden.]
Wtulić, dk. 3. Wtulać, *nd.* 1. [hineindrücken.]
Wtykać, *ob.* Wetchnąć.
Wuczyć, dk. 4. Wuczać, *nd.* 1. [lehrend gewöhnen.]
Wujaszek, *ob.* Wuj.
Wujeczny. Wujenny. *adj.* [Oheims-, Onkel-, Mutterbruders-.]

…uzka s. Uozka.

…y cf. jedynaków (jetweder: Trist. u. je-twój gouni, utw.)

Wuka Fluss Ungh in Ungarn, der nördl. Zufluss

Wukwar (madziar. Ungvar Unghvar Stadt an der Wuka

… = conjunctim, unatim, cf. jn-, s. każdy.

…tke (1556) = wszytke, wssitkym (1575) = wszystkim

… wtargnął w granice od Krakowa (16..)

[illegible]

Niewiern wuyu wuyney [illegible] ([illegible]) [illegible] with parents. nyós cf. ojciec (= wotec) = narzć; wujenka [illegible] (= [illegible] cf. [illegible] [illegible] of naai cf. mamka = [illegible] = la bonne; cf. [illegible]; cf. nanka.

wy, niem. [illegible] wyn cf. wynidź, won, [illegible] nów, [illegible], [illegible] nié cf. w. niem. woz; jeden z waju (= [illegible] [illegible]) [illegible] bół = [illegible]

wybaczywać, [illegible] y rozbierać [illegible] [illegible] [illegible]

— [illegible] Lazarz Andrysowicz wybiał (I. [illegible]) (1556)

wybrać: [illegible] ze złego wybierając [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 58

Wujostwo, *a. n.* [mütterliche Onkelschaft, *f* coll. Onkel mit d. Muhme.]
Wulkan, *u, m.* [feuerspeiender Berg, Vulcan.] *m.* wulkanowy, *adj.*
Wuj, *uja, m.* [Oheim, Ohm.] *m.* Wujenka, *i. f.* [Tante.] *f.*
Wuzdać, dk. 1. [den Zaum anlegen, zäumen.]
Wwabić, dk. 3. Wwabiać, *nd.* 1. [hineinlocken, anlocken.]
Wwabiciel, Wwabiacz, *a, m.* [Hineinlocker,] *m*
Wwić, dk. 2. [hineinwinden, hineinwickeln.]
Wy. *pron. pl.* [ihr: *praep. insepar.* [aus, heraus-, weg-, fort-.]
Wybaczać, *ob.* Wybaczyć et Wyboczyć.
Wybaczyć, dk. 4. Wybaczać, *nd.* 1. [vergeben, verzeihen.]
Wybadać, dk. 1. [ausforschen, erforschen; verböhren.]
Wybadacz, *a. m.* [Forscher, Erforscher,] *m.*
Wybajać, dk. 2. [ausplappern, herausplappern.]
Wybawić, dk. 3. Wybawiać, *nd.* 1. [befreien, erlösen, losmachen.]
Wybawiciel, *a.* Wybawca, *y, m.* [Befreier, Erlöser.] *m.* wybawicielka, *f.*
Wybębnić, dk. 3. [austrommeln, auspaucken.]
Wybeczeć, dk. 4. [herausblöcken, erplärren, durch Weinen erhalten.
Wybesztać, dk. 1. [ausschelten, derb aushunzen.]
Wybić, dk. 2. Wybijać, *nd.* 1. [heraus schlagen, ausschlagen;] okna, [die Fenster einwerfen;] oczy, [die Augen ausstehen;] drzwi, [die Thüre einschlagen;] z myśli co, [aus dem Sinne schlagen;] w druku, [abdrucken.]
Wybiczować, dk. 2. [auspeitschen, durchgeiseln.]
Wybiec, Wybiedz, dk. 2. Wybiegać, *nd* 1 [herauslaufen, auslaufen.]
Wybieg, *u. m.* [Auslaufen, *n.* Auslauf, *m.* Ausflucht,] *f.*
Wybiegłość, *i, f.* [Verschmitztheit zu Ausflüchten,] *f.*
Wybiegły, *adj.* [voll Ausflüchte, Ränke-, auslaufend.]
Wybielić, dk. 3. Wybielać, *nd.* 1. [ausweissen; verzinnen.]
Wybierać, *ob.* Wybrać.
Wybieracz, *a,* Wybierca, *y, m.* [Auswähler, Herausnehmer,] *m.*
Wybiorki, *pl.* [Ausschuss, Auswurf,] *m.*
Wybijać, *ob.* Wybić.
Wybitność, *i, f.* [Genauigkeit im Ausdrucke, in der Aussprache.]
Wybitny, *adj.* Wybitnie, *adv.* [genau ausdrückend, klar, deutlich.]
Wybladnąć, Wyblednieć, dk. [erbleichen, ganz bleich werden, verschiessen.]
Wybladłość, *i, f.* [Verblichenheit, Blässe.] *f.*
Wybladzić, Wybledzić, dk. 3. [ganz blass machen.]
Wybłagać, dk. 1. [erfleben, durch Fleben erbitten.]
Wyboczyć, dk. 4. Wybaczać, *nd.* 1. [ausweichen, abweichen, vom Wege abkommen; einen Seitenweg einschlagen.]
Wybór, *u, m.* [Auslesen, Auswählen, *n* Auswahl, Wahl,] *f.*
Wyborca, *ob.* Wybieracz.
Wyborność, *i, f.* [Vortrefflichkeit, Vorzüglichkeit, Auserlesenheit,] *f.*
Wyborny, *adj.* Wybornie, *adv.* [auserlesen, vorzüglich, vortrefflich.]
Wyborowy, *adj.* [Auswahl-, Wahl-.]
Wyboj, *oju, m.* [ausgefahrnes Loch in der Strasse,] *m.*
Wybrać, dk. 2. Wybierać, *nd.* 1. [ausnehmen; auswählen; ausheben.] się dokąd w drogę, [sich auf die Reise oder wohin machen.]

Wybrakować, dk. 2. [ausbraken, ausschiessen, auslesen.]

Wybraniec, ńca, m. [Ausgewählte, Auserwählte; Ausgehobene,] m.

Wybrnąć; dk. 2. [herauswaten; herauskommen.]

Wybronować, dk 2. [auseggen, herauseggen.]

Wybroździć, dk. 3. [ausfurchen, durchfurchen.]

Wybrukować, dk. 2. [mit Steinen auspflastern.]

Wybryd, u, m. [Wybrydność, i, f. [Mäckeley, Kritteley,] f.

Wybrydnica y, f. [Krittlerinn,] f. Wybrydnik, a, m. [Krittler,] m.

Wybrydny, adj. Wybrydnie, adv. [mäklerisch, kritisirend.]

Wybrydzać, dk. 1. [mäckeln, verächtlich aussuchen, kritteln.]

Wybrzeże, a, n. [Bucht, f. Meerbusen,] m.

Wybuch, u. m. [Herausplatzen, Ausplatzen, n. Ausbruch,] m.

Wybuchnąć, dk. 2. Wybuchać, nd. 1. [herausplatzen, ausbrechen, heftig hervorbrechen; herausdampfen.]

Wybudować, dk. 2. [ausbauen.]

Wybujać, dk. 1. [üppig in die Höhe ausschiessen.]

Wyburczeć, dk. 4. [ausschmähen, derb ausschelten.]

Wyburzyć, dk. 4. [ausstürmen, austoben; ausgähren.]

Wybyć, dk. 2. Wybywać, nd, 1. [bis zu Ende abwarten, ausdauern.]

Wybzdurzyć, dk. 4. [ausfaseln, abschwatzen, abfaseln.]

Wyć, nd. 2. [heulen.]

Wycedzić, dk. 3. Wycedzać, nd. 1. [ausseihen, durchsickern lassen.]

Wycelować, dk. 2. [hinzielen, erzielen, aufs Ziel nehmen.]

Wycembrować, dk 2. [auszimmern.]

Wychędożyć, dk. 4. [ausputzen, aussäubern, reinigen.]

Wychełtać, dk. 2. [abnutzen. abreiben.

Wychlepać, dk. 2. [ausschlürfen, aussaufen.]

Wychłodnieć, dk. 2. [auskühlen, verkühlen, ganz Kühl werden.]

Wychłodzić, dk. 3. Wychładzać, nd. 1. [Kühl machen; abkühlen.]

Wychłostać, dk. 2. [auspeitschen, ausprügeln.]

Wychód, u, m. [Ausgang, m. Ausgabe,] f.

Wychodek, dku, m. [Abtritt, m. tr. Nothdurft, f. Stuhlgang,] m.

Wychodzić, ob. Wyjść, Wychodzień, ob. Podpłomyk.

Wychorować się, rec. dk. 2. [lange Krank liegen, von einer langen Krankheit genesen.]

Wychować, dk. 1. [ernähren, gross erziehen, auferziehen.]

Wychowanie, a, n. [Erziehung, Auferziehung,] f.

Wychowaniec, ńca, m. [Zögling, auferzogener Jüngling,] m. wychowanica, y, f. [auferzogenes Mädchen,] n.

Wychrapać, dk. 2. [ausschnarchen, verschnarchen.]

Wychrzcić, ob. Przechrzcić. Wychrzta, ob. Przechrzta.

Wychudnieć, dk. 2. [mager werden, vertroknen.]

Wchudzić, dk. 3. [magermachen, ausdörren.]

Wychwalacz a, m. [Lobpreiser, Erheber,] m.

Wychwalić, dk. 3. Wychwalać, nd. 1. [lobpreisen, preisen, rühmen.]

Wychwiać, dk. 2. [herausschaukeln, durch Bewegen losmachen.]

Wychwostać, dk. 2. [herauspeitschen.]

Wychylić, dk. 3. Wychylać, nd. 1. [ausneigen, ausgiessen; tr. heraussteckn, herausschieben.]

…chowski hetman kozacki (16..)

…wały koń [illegible] (Kl). źle wychowane dzieci [illegible]
[illegible] do [illegible], do złego [illegible] (Kl)

wy[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] wychylał [illegible] [illegible] (Kl)

Rozgory miasta y Wioski koło Krakowa palił y wycinał (16..) [illegible] rzom że mu się żaden okupił Pinczow.

[illegible] wyciągnął go jak strong (Kl): wyciągnąłeś [illegible]

[illegible] wycieczkę z miasta Szwedow w ich obozie chwytali y żywności zabierali (16..)

[illegible] wycierpieć [illegible]

wycisk graniasty.

wyciszyć zaskwierczony [illegible] na cały czysem zapieczętował

Wyciąć, dk. 2. Wycinać, *nd*. 1. [aushauen, ausscheeren; peitschen,] w policzek, eine Ohrfeige geben.
Wyciąg, *u*, *m*. [Ausziehen, *n*. Auszug,] *m*.
Wyciagać, *nd*. 1. [ausziehen, herausziehen; ausdehnen, austrecken; verlangen, fordern.]
Wyciec, dk 2. Wyciekać, *nd*. 1. [ausfliessen, herausrinnen, auslaufen.]
Wycieczka, *i*, *f*. [Auslauf; Ausfall gegen den Feind,] *m*.
Wycięczyć. *ob*. Wycieńczyć. Wyciekać, *ob*. Wyciec.
Wycielić się, *rec*. dk. 3. [auskalben, ausgekalbt haben.]
Wcieńczeć, dk. 2. [schmal und dünn werden, verdünnen.]
Wycięczyć, dk. 4. Wycieńczać, *nd*. 1. [dünn machen, schmälern.]
Wycienić, dk. 3. Wycieniować, dk. 2. [auschattiren.]
Wycierać, *ob*. Wytrzeć.
Wycieracz, *a*, *m*. [Ausreiber,] *m*.
Wycierlica, *y*. *f*. [Holzwagen,] *m*.
Wycierpić, dk. 3. [ausleiden, im Leiden ausdauern, ausgelitten haben.]
Wyciesać, Wyciosać, dk. 2. [aushauen, auszimmern; *tr*. ausbilden.]
Wycina, *ob*. Wicina. Wycinać, *ob*. Wyciąć.
Wycinacz, *a*, *m*. [Aushauer, Aushacker,] *m*.
Wycinek, *nku*, *m*. Wycinka, *i*, *f*. [das Ausgehauene, Ausschnitt.] *m*
Wycisk, *u*, *m*. [Ausdrücken, *n*. Ausdruck.] *m*.
Wyciskać, *nd*. 1. [ausdrücken, auspressen; herauswerfen.]
Wycmukły, *ob*. Wysmukły.
Wycwerk, *u*, *m*. [Triller, Getriller, *m*Ziererey,] *f*.
Wyćwirny, *adj*. [grillenhaft, tadelsüchtig.]
Wyćwiczyć, dk. 4. [durch Uebung ausbilden; züchtigen, peitschen.]
Wycyrklować, dk. 2. [auszirkeln, abzirkeln.]

Wyczany, Wykowy, *adj*. [Wicken-.]
Wyczasty, *adj*. [wickenartig, wickenähnlich.]
Wyczarować, dk. 2. [herausbexen, hervorzaubern, auszaubern.]
Wyczekać, dk. 1. [ganz auswarten, völlig abwarten, lange warten.]
Wyczerpać, dk. 2. [ausschöpfen, herausschöpfen; erschöpfen;]
Wyczesać, dk. 2. [auskämmen; aushecheln; *tr*. durchhecheln.]
Wyczęstować, dk. 2. [austractiren, vertractiren.]
Wyczołgać się, dk. 2. [herauskriechen, auskriechen.]
Wyczosać, *ob*. Wyczesać.
Wyczosek, *sku*, *m*. [Hechelflachs *m*. Abfallsel vom Kämmen.]
Wyczubić, dk. 3. [am Schopfe herumzausen.]
Wyczy, *ob*. Wyczany.
Wyczynić, dk. 3. Wyczyniać, *nd*. 1. [säubernd absondern.]
Wyczyniec, *ńca*, *m*. [Mäusegerste *f*. Taubkorn,] *n*.
Wyczyścić, dk. 3. Wyczyszczać, *nd*. 1. [ausreinigen, völlig rein machen.]
Wyczysko, *a*, *n*. [Wickenfeld,] *n*.
Wyczytać, dk. 1. [erlesen, aus einer Schrift auslesen, ersehen.]
Wydąć, dk. 3. Wydymać, *nd*. 1. [herausblasen, ausblasen;] się na stolcu [den Stuhlzwang haben.]
Wydać, dk. 1. [ausgeben, herausgeben, herauskommen;] na świat [in die Welt setzen;] za mąż córkę, [verheurathen; ausliefern.]
Wydanie, *a*. *n*. [Ausgabe, Auslieferung, Weggabe,] *f*.
Wydartek, *tku*, *m*. [Entreissen, Rauben, das Entrissene, *n*. Raub,] *m*.
Wydarzyć się, *ob*. Zdarzyć się.
Wydatek, *tku*. *m*. [Ausgabe, *f*. Kostenaufwand, *m*. die Kosten.]

Wydrążona olsza (Kl)
Wydworny: prawdę każdy ozdabia wydwornemi i słodkiemi słowy (1587)
Wydrażam = dłubię, lochuję ro
Wydrożenie
Wydrożny = Wyd lochowaty

Wyderkownik (fiduciarius)

Wydatkowy, *adj.* [Ausgabe-, Kosten-,]

Wydatność, *i. f.* [Hervorragen, Hervorreichen.] *n.*

Wydatny, *adj.* Wydatnie, *adv.* [auffallend, sichtbar, emporragend.]

Wydawać. *ob.* Wydać.

Wydawacz, Wydawca, *y, m.* [Ausgeber, Herausgeber; Verleger], *m.*

Wydawić, dk. 3. [durch Erwürgen ausrotten.]

Wydech, *u. m.* [Aushauchen, Ausdünsten. *n.* Ausdünstung.]

Wydeptać, dk. 2. [austreten.]

Wydeptywacz, *a. m.* [Austreter, der mit den Füssen austretet.]

Wyderkaf, *u. m.* [Wiederkauf, *m.* Erpressen, Entreissen,] *m.*

Wyderkafowy, *adj.* [wiederkäuflich, kaufrechtlich.]

Wydętość, *i. f.* [starke Aufgeblasenheit, *f.* etwas Bauchiges.]

Wydłubać, dk. 2, [aushöhlen, auslöchern, ausklauben.]

Wydłutować, Wydłótować, dk. 2. [ausmeiseln, herausmeiseln.]

Wydłużyć się, *rec.* dk. 4. [sich von Schulden befreien.]

Wydma, *y. f.* [Windstoss, *m.* Flugsand.] *m.*

Wydmisko, *a, n* [Schüttsand, verschütteter Sandort,] *m.*

Wydmuch, *u. m.* [Ausblasen, *n.* Flugsand. Schüttsand.] *m.*

Wydmuchnąć, dk. 2. [ausblasen. herausblasen.]

Wydobrzeć, dk. 2. [gut und heil werden. wieder gut werden.]

Wydobyć, dk. 2. Wydobywać, *nd.* 1. [heraushohlen. hervorhohlen.] się z czego, [sich herausarbeiten, hervorkommen.]

Wydoić, dk. 3. Wydajać, *nd.* 1. [ausmelken.]

Wydołać, dk. 1. [etwas ausrichten können, thun können.]

Wydoskonalić dk. 3. Wydoskonalać, *nd.* 1. [vervollkommnen.]

Wydoskonalacz, *a. m.* [Vervollkommner.] *m.*

Wydostać się, *rec.* dk. 2. [sich herausarbeiten, sich losmachen.]

Wydój, *oju, m.* [Ausmelken. *n.* Melke,] *f.*

Wydra, *y. f.* [Fischotter, Flussotter,] *f.* lutra

Wydrabiać, *ob.* Wydrobić.

Wydrapać, dk. 2. [auskratzen. herauskratzen;] się, [mit genauer Noth herauskommen.]

Wydręczyć, dk. 4. [herausquälen, ausmartern.]

Wydrobić, dk. 3. Wydrabiać, *nd.* 1. [ausbröckeln. herausbröckeln.]

Wydrobki, *pl.* [herausgebrockte Krummen.]

Wydrukować. dk. 2. [abdrucken, gedruckt herausgehen.]

Wydrwić. dk. 3. [ausschwindeln, herausschwindeln,] się, [sich losschwindeln.]

Wydrwigrosz, *a, m.* [Geldauslocker,] *m.*

Wydrzeć, dk. 2. Wydzierać, *nd.* 1. [ausreissen, herausreissen.]

Wydrzeźniać kogo, dk. 2. [einen verhöhnen, verspotten.]

Wydrzygrosz, *a, m.* [Geldauspresser,] *m.*

Wydrzymać się, *rec.* dk. 2. [ausschlummern, schlummernd ausschlafen.]

Wydumać. dk. 1. [ersinnen, erdenken, ausdenken.]

Wydurzyć, dk. 4. Wydurzać, *nd.* 1. [erschwindeln. erfaseln.]

Wydusić, dk. 3. Wyduszać, *nd.* 1. [auswürgen, vertilgen.]

Wydymać. *ob.* Wydać.

Wydyszeć. dk. 4. [auskeichen, keichend von sich geben.]

Wydział. *u. m.* [Abtheilung, *f.* zugewiesener Antheil,] *m.*

Wydziałowy, *adj.* [Abtheilungs-.]

Wydrzeję (*n.* wydra) = chytrzeję, bystrzeję

[illegible] boć wydra [illegible], [illegible] = woda, nie lutra n. lua (lać)
[illegible] [illegible] ποταμιος [illegible]; wydra Egipska (= Ichneumon,
wydrzyc, hydrus

wydłubała mysz chleb (excavare, cadere)

[illegible] wydziera, co wgonie trzyma [illegible]

wydrzeżnianie i paskwil [illegible]

[illegible] 986 = nadymam

wydzierczy (Lublin (1587)) go [illegible]

wyciągnąć dobra (statku rozbitego) z [illegible] morskiego [illegible]

Wydziedziczyć, dk. 4. Wydziedziczać, nd. 1. [enterben.]
Wydzielić, dk. 3. Wydzielać, nd. 1. [austheilen; absondern.]
Wydzielność, *i. f.* [Abgesondertheit,] *f.*
Wydzielny, *adj.* Wydzielnie, *adv* [abtheilbar, absonderbar.]
Wydzierać, *ob.* Wydrzeć.
Wydzieracz, *a*, Wydzierca, *y*, *m.* [Entreisser, Erpresser, Wegraffer.] *m.*
Wydzierek, *rku*, *m.* Wydzierstwo, *a*, *n* [Rauben, *n.* Raubsucht.] *f.*
Wydzierzeć. dk. 4. [aushalten.]
Wydziobać. dk. 2. [herauspicken, heraus trauben.]
Wydzwignać, dk. 2 Wydzwigać, *nd.* 1. [herausheben. ausheben.]
Wydzwonić, dk. 3. [ausläuten.]
Wyfiglować, dk. 2. [herausschwindeln, herauslocken.]
Wyformować, dk. 2. [ausbilden, ausformen, ausgestalten.]
Wyforować, dk. 2. [zur Thüre herauswerfen.]
Wyfryzować. dk. 2. [herau frisiren, mit Frisur herausputzen.]
Wyfutrować, dk. 2. [ausfüttern, verkleiden.]
Wyga. *i, f.* [alter elender Hund; schlauer Kerl,] *m.*
Wygacić, dk. 3. [mit Reiser bebrücken, den Weg ebnen.]
Wygadać. dk. 1. [herausreden. ausreden; ausplappern, ausschwatzen.]
Wygalać, *ob.* Wygolić Wyganiać, *ob.* Wygonić.
Wyganiacz. *a.* *m.* [Austreiber. Heraustreiber,] *m.*
Wygarbić, dk, 3. Wygarbiać, *nd.* 1, [krumm bücken, bückelig machen.]
Wygarbować. dk. 2. [ausgerben. gar, gerben; durchwichsen.]
Wygarnąć. dk. 2. Wygarniać, *nd.* 1. [herausscharren.]

Wygasić, dk. 3. Wygaszać, *nd.* 1. [völlig auslöschen.]
Wygasnać, dk. 2. [völlig erlöschen, ausgehen. aufhören.]
Wygiać, dk. 2. Wyginać, *nd.* 1. [ausbeugen. herausbeugen.]
Wygięcie, *a. n.* [Ausbeugung. *f.* Ausbug.] *m.*
Wyginać. dk. 2. [gänzlich verloren gehen, ausgehen, verschwinden.]
Wyglądać, *nd.* 1. [heraussehen, hinaussehen; aussehen; erwarten.]
Wygładnieć, Wygładzieć, dk. 2. [glatt werden.]
Wygładzić. dk. 3. Wygładzać. *nd.* 1. [ausglätten, glatt machen, plätten; auslöschen. ausrotten, vernichten.]
Wygładziciel, *a*, *m.* [Ausrotter,] *m.*
Wygłębić, dk. 3. Wygłębiać, *nd.* 1. [austiefen, tief aushöhlen; ergründen.]
Wygłodnieć, dk. 2. [vor Hunger vergehen.]
Wygłodzić. dk. 3. Wygładzać, *nd.* 1. [aushungern lassen.]
Wygnać, dk. 3. Wyganiać, *nd.* 1. [herausjagen, heraustreiben.]
Wygnaniec, *ńca*, *m.* [Verwiesener, Exulirter,] *m.* wygnanka *i, f.*
Wygonić. dk. 3. [heraustreiben, verjagen; einen überjagen.]
Wygnić, dk. 3. [ausfaulen, ganz durchfaulen. verwesen.]
Wygniłość. *i, f.* [Fäulniss. Verwesung,] *f.*
Wygnieść, dk 2. Wygniatać, *nd.* 1. [ausdrücken. auskneten. pressen,]
Wygnieździć, dk. 3. [ausnisten,] się, [ausgeheckt werden.]
Wygniotki. *pl.* [Trester, Treber, Drüsen.] *pl.*
Wygnoić. dk. 3. Wygnajać, *nd.* 1. [ganz ausfaulen lassen, durchfaulen.]
Wygoda. *y. f.* Wygodność. *i, f.* [Bequemlichkeit.] *f.*
Wygodny *adj.* Wygodnie. *adv.* [bequem, hülfreich, nützlich.]

Wygodzić, dk. 3. Wygadzać, *nd.* 1. [genug thun, willfahren, jemanden aus der Verlegenheit helfen.]

Wygoić, dk. 3. Wygajać, *nd.* 1. [ausheilen, auscuriren.]

Wygolić, dk. 3. Wygalać, *nd.* 1. [ausrasiren, ausbarbiren; kahl machen.]

Wygołocić, dk. 3. Wygołacać, *nd.* 1. [entblössen, ausleeren.]

Wygon, *u. m.* [Trift, Viehtrift, *f.* Viehweg, *m.* Viehweide,] *f.*

Wygonić, *ob.* Wygnać.]

Wygorsować, dk. 2. [den Busen heraus putzen.]

Wygorzałość, *i, f.* [Ausgebranntheit,] *f.*

Wygorzeć, dk. 2. [ausbrennen, ausgebranntseyn, ausgetrocknet werden.]

Wygotować, dk. 2. [auskochen, herauskochen; ausfertigen, völlig zubereiten.]

Wygrabić, dk. 3. Wygrabiać, *nd.* 1. [herausrechen, ausrechen.]

Wygrabolić się, *rec.* dk. 3. [sich mühsam herausarbeiten.]

Wygrać, dk. 1 [in einem Spiel gewinnen, überhaupt gewinnen, ausspielen.]

Wygramolić, się, *rec.* dk. 3. [sich mit Mühe herausarbeiten,]

Wygrana, *ney, f.* [Gewinn, Gewinst, *m.* das Gewonnene, Sieg,] *m.*

Wygrawacz, *a,* Wygrawca, *y, m.* [Gewinner.] *m.*

Wygrodzić, dk. 3. Wygradzać, *nd.* 1. [ausgränzen; ausschliessen.]

Wygryźć, dk. 2. Wygryzać, *nd.* 1 [ausbeissen, herausbeissen.]

Wygryzmolić, dk. 3. [auskritzeln, herauskritzeln.]

Wygrzać, dk. 2. Wygrzewać, *nd.* 1. [auswärmen, warm machen.]

Wygrzecznieć, dk. 2. [artig werden.]

Wygrześć, dk. 2. Wygrzebać, *nd.* 1. [herausscharren, ausscharren.]

Wygubić, dk. 3. Wygubiać, *nd.* 1. [vertilgen, ausrotten.]

Wygubiciel, *a, m.* [Vertilger,] *m.* wygubicielka, *i, f.*

Wygumować, dk. 2 [ausgummiren, steif gummiren.]

Wygwizdać, dk. 2. [auspfeifen, herauspfeifen.]

Wyhaftować, dk. 2. [aussticken, ausnähen.]

Wyhandlować, dk. 2. [erhandeln, durch Handel erwerben.]

Wyharować, dk. 2. [durch zu grosse Anstrengung schwächen, entkräften.]

Wyhasać się, *rec.* dk. 1. [sich satt und müde tanzen.]

Wyheblować, dk. 2. [aushobeln, glatt hobeln.]

Wyhodować, *ob.* Hodować.

Wyhukać, dk. 1. [mit Getöse erzwingen, oder vertreiben.]

Wyjąć, dk 2. Wyjmować, *nd.* 1. [herausnehmen, ausnehmen.]

Wyjachać, *ob.* Wyjechać. Wyjadać, *ob.* Wyjeść.

Wyjadacz, *a, m.* [Aufesser, Verzehrer,] *m.*

Wyjądrzyć, dk. 4. Wyjądrzać, *nd.* 1 [auskernen, den Kern herausnehmen.]

Wyjąkać, dk. 2. [herausstammeln, hervorstammeln.]

Wyjarzmić, dk. 3. Wyjarzmiać, *nd.* 1. [entjochen, aus dem Joche ausspannen.]

Wyjaśnić, dk. 3. Wyjaśniać, *nd.* 1. [aufhellen, aufklären, erleuchten.]

Wyjaśniciel, *a, m.* [Aufklärer, Aufheller,] *m.*

Wyjątek, *tku, m.* [Ausnahme, Herausnahme, *f.* Auszug,] *m.*

Wyjawiacz, *a, m.* [Offenbarer, Anzeiger, Angeber,] *m.*

Wyjawić, dk. 3. Wyjawiać, *nd.* 1. [offenbaren, anzeigen, entdecken.]

Wyjazd, *u, m.* [Ausfahren, *n.* Ausfahrt, Abfahrt,] *f.* wyjazdowy, *adj,*

Wyiechał by wesz na czoło (V.-1619)

Z tonu niesiadszy, a z łasu niewyjeydawszy się nie wyleniday (V.-1619)

wyklunąć kur kurczę oko cf. κολάπτειν ὄψ palae-vulgare oculum, ἐκκολάπτειν

Wykazać [illegible] [illegible]

cf. πίσον, pisum (folk.), cf. wilk [illegible] gęsia wyka (vicia, [illegible] wyka chobotnaz powój wielki; wyka gęsia = gęsia wyka; wyka polna (aphaca [illegible]); wyka ptasza (orobus, ervum, ὄροβ[illegible] wyka tyczana = bób kamienny; wyka wonna = [illegible]

Wyklęcie przez Papieża biskupów polskich (1433) cf. anonym[illegible] a [illegible]

Wyjechać, dk. 2. [ausfahren, herausfahren, abfahren.]
Wyjednać, dk. 1. [ausgleichen; erbitten.]
Wyjeść, dk. 2. Wyjadać, nd. 1. [ausessen, aufessen. ausfressen.]
Wyjezdny, adj. [Abreise-;] na wyjezdnym [bei der Abreise.]
Wyjeżdżać, ob. Wyjechać.
Wyjmek, mku, m. [ausgehobenes Stück, Bruchstück.] n.
Wyjmować, ob. Wyjąć.
Wyiście, dk. 3. Wyiszczać, nd. 1. [wahr machen, vollführen, vollbringen.]
Wyiskać, dk. 2. [aussuchen, heraussuchen; auslausen.]
Wyiskrzyć, dk. 4. Wyiskrzać, nd 1. [erhellen, blitzen machen, erleuchten.]
Wyistoczyć, dk. 4. [wirklich machen, vollführen.]
Wyka, i, f. (Wyczka, dim.) [Wicke.] f.
Wykadzić, dk. 3. Wykadzać, nd. 1. [ausräuchern; tr. vertreiben.]
Wykalać, ob. Wykłóć.
Wykąpać, dk, 2, [ausbaden, wegbaden.]
Wykapłonić, dk, 3. [auscapaunen, zum Capaune machen; castriren.]
Wykapturzyć, dk. 4. Wykapturzać, nd. 1. [von der Mönchskappe entkleiden.]
Wykarbować, dk. 2. [auskerben, Kerben ausschneiden.]
Wykarczować, dk. 2. [ausroden.]
Wykarmić, dk. 3. Wykarmiać, nd. 1. [ausnähren, ausfüttern, gross ziehen.]
Wykaz, u, n. [Erweis.] m.
Wykazać, dk. 2. [erweisen, beweisen.]
Wykierować, dk. 2. [gehörige Richtung geben, hinleiten; durch geschickte Wendung wozu gelangen.]
Wykipieć, dk. 2 [im Kochen übersieden, siedend überlaufen.]
Wykląć, dk. 2. Wyklinać, nd. 1. [verwünschen, verfluchen, verbannen.]
Wykład, u, m. [Auslegen, Darlegen, n. Erklärung,] f.

Wykładać, ob. Wyłożyć.
Wykładacz, a, m. [Ausleger, Erklärer.] m.
Wykłamać, dk. 2. [erlügen, mit Lügen erschwingen.]
Wyklarować, dk. 2. [klar machen, abklären.]
Wyklaystrować, dk. 2. [auskleistern, verkleistern.]
Wyklepać, dk. 2. [herausklopfen, ausklopfen, herausklappern.]
Wykłóć, dk. 2. Wykałać, nd. 1. [ausstechen, herausstechen; durchstechen,] się. [hervorkommen, auspicken.]
Wykłócić, dk. 3. Wykłócać, nd. 1. [auszanken, erzanken.]
Wykłosić; się, rec. dk. 3. [vollkommen in die Aehre schiessen.]
Wykluczyć, dk. 4. Wykluczać, nd. 1. [ausschliessen.]
Wyknąć, dk. 2. [sich gewöhnen, gewohnt werden.]
Wykołatać, dk. 1. [auspochen, ausklopfen, erklopfen, erschwingen.]
Wykomenderować, dk. 2. [ein Commando detachiren.]
Wykonać, dk. 1. [erfüllen, Vollbringen, ausleben, verleben.]
Wykonawca, y, m. [Erfüller, vollbringer, Vollstrecker.] m.
Wykończyć, dk. 4. Wykończać, nd. 1, [ausführen, beendigen.]
Wykopać, dk. 2. [ausgraben, herausgraben.]
Wykorzenić, dk. 3. Wykorzeniać, nd. 1. [ausrotten, ausroden, auswurzeln.]
Wykorzeniciel, a, m. [Ausrotter.] m.
Wykosić, dk, 3. [ausmähen.]
Wykoślawić, dk. 3. Wykoślawiać, nd. 1. [krummbeinig machen, austreten.]
Wykowiny, pl. [Wickenstroh,] n.
Wykpać, kogo, dk.1, [mit Schimpfworten ausschelten.]

Wykraczać, *ob.* Wykroczyć. Wykradać, *ob.* Wykraść.

Wykradacz, *a, m.* [Herausstehler, Dieb, Entführer.] *m.*

Wykrapiać, *ob.* Wykropić.

Wykraść, dk. 2. Wykradać, *nd.* 1. [ausstehlen, heimlich wegführen, entführen.]

Wykrawać, *ob.* Wykroić.

Wykrawek, *wku. m.* Wykrawka, *i, f.* [Ausschnitzel. Abschnitzel.] *n.*

Wykręcić, dk. 3. Wykręcać, *nd.* 1. [ausdrehen, herausdrehen, auswinden.]

Wykreślić, dk. 3. Wykreslać, *nd.* 1. [ausstreichen; auszeichnen, abzeichnen.]

Wykręt *u, m.* Wykrętność, *i, f.* [Verschmitztheit, Verschlagenheit,] *f.*

Wykrętacz, Wykrętarz, *a, m.* [Verdreher, Schwindler.] *m.*

Wykrochmalić, dk. 3. [mit Kraftmehl stärken.]

Wykroczyć, dk. 4. Wykraczać, *nd.* 1. [heraustreten, austreten; fehlen.]

Wykroić, dk. 3. Wykrawać, *nd.* 1. [ausschneiden, herausschneiden.]

Wykropić, dk. 3. Wykrapiać, *nd.* 1. [auströpfeln, *tr.* durchwalken.]

Wykrój, *oju. m.* [Ausschnitt,] *m.*

Wykrzyczeć, dk. 4 [erschreien. durch Geschrey bewirken, auswirken.]

Wykrzyk. *u, m.* [Ausruf, Zuruf, *m* Ausschreien.] *n.*

Wykrzyknik, *a. m.* [Ausrufung, *f.* Ausrufungszeichen.] *n*

Wykrzywić, dk. 3. Wykrzywiać, *nd.* 1. [auskrümmen, krumm beugen; schief treten.]

Wykształtować, dk, 2. [ausbilden, herausbilden.]

Wykuć, dk. 2. [ausschmieden, herausschmieden, aushauen.]

Wykup. *u, m.* Wykupno, *a, n.* [Auskauf, *m.* Lösegeld,] *n,*

Wykupić, dk. 3. [loskaufen, auskaufen.]

Wykupiciel, Wykupnik, *a, m.* [Loskaufer, Befreier,] *m.*

Wykupny, *adj.* [Loskaufs-, Auslöse-, Löse-,]

Wykurzyć, dk. 4. Wykurzać, *nd.* 1. [herausstreiben; ausräuchen.]

Wykwestować, dk. 2. [zusammenbetteln.]

Wykwint, *u, m.* [Ziererey, Künsteley, *f,* überfeiner Geschmack,] *m.*

Wykwintność, *i, f.* [Uebertreibung in Geschmacksachen.] *f.*

Wykwintny, *adj.* Wykwintnie, *adv.* [erkünstelt, affectirt.]

Wykwitować, dk. 2. [abquittiren, losquittiren; abrechnen, abschliessen.]

Wylać, dk. 2. Wylewać, *nd.* 1. [ausgiessen, weggiessen, vergiessen.]

Wyłączyć, dk. 4. Wyłączać, *nd.* 1. [absondern. ausschliessen.]

Wyładnieć, dk. 2. [schön werden, sich verschönern.]

Wylądz, dk 2. Wylęgać, *nd.* 1. [ausbrüten, aushecken.]

Wyłajać, dk. 2. [ausschelten.]

Wyłam. Wyłom. *u. m.* [Ausbruch, Durchbruch, *m.* Bresche,] *f.*

Wyłamać, dk. 2. Wyłomać, [ausbrechen, erbrechen. durchbrechen.]

Wyłapać. dk. 2. [alles auffangen. ganz rein wegfangen.]

Wyłatać, dk. 1. [ausflicken; ausgerben.]

Wyławiać, *ob.* Wyłowić.

Wyłazić, *ob.* Wyleźć.

Wylecić, dk. 3. Wylecać, *nd.* 1. [lauwärmen, lau machen.]

Wylecieć, dk. 3. Wylatać, *nd.* 1. [herausfliegen.]

Wyleczyć, dk. 4. [auscuriren; ausheilen, heil machen.]

Wylepić, dk. 3. Wylepiać, *nd.* 1. [auskleben;] oczy. [die Augen weit aufsperren, aufreissen.]

... wymierzać się, wyrachować się

Wykręt: wszystkie do Polski przyszły te wykręty, gdy się u Gdańska zjawiły okręty, prostość ujrzyta i nieumność ona jest precz wyciągniona. (Kl.)

... źródła (Kl.) ... na której ... sam Bóg wylał swoje dary prawie bez miary (Kl.)

... wyglądz ptaszczek ubogi (Kl.), ... wylągł się więc ... (Kl.) ... wylęże ... pokrzywka

... z mnożeniem swoją gorę wylatają ...

wyłysić: ~~patrz~~ f. żona.

wymalować: żeby [illegible] w nas przymioty swoje wymalował sieb[...] twórca, nas syny mianował, 1567

[illegible] wyłożony [illegible]

co na panach nieostrożnych dobra wyłudzają (Kl.

żeby co żał wyborny [illegible] na nogach wyłupił (wyłupić)

Wylew, *u*, *m*. [Ausguss, Erguss, *m*. Ausgiessen.] *n*; wylewny, *adj*.

Wylewać, *ob*. Wylać.

Wylewacz, *a*, *m*. [Ausgiesser, Vergiesser.] *m*.

Wyleźć, dk. 2. Wyłazić, *nd*. 3. [herauskriechen, hervorkriechen.]

Wyliczyć, dk. 4. Wyliczać, *nd*. 1. [aufzählen, herrechnen, herzählen.]

Wylina, *y*, *f*. [abgelegte Haut einer Schlange.]

Wylinić, Wylenić, dk. 3. [ausgehen machen, die Haut ablegen.]

Wyłoga, *i*. *f*. [Aufschlag am Rocke, am Aermel.] *n* wyłogowy, *adj*.

Wyłoić, dk. 3. [austalgen, mit Talg beschmieren;] komu skórę, [einem das Fell ausschmieren.]

Wylot, *u*, *m*. [Herausfliegen, *n*. Herausflug. Ausflug.] *m*. na wylot *ob*. na wskróś.

Wyloty, *pl*. u sukni, [Aufschlag am Aermel,] *m*.

Wyłowić, dk. 3. [herausfischen, herausfangen, rein ausfischen; *tr*. ablocken.]

Wyłożka, *ob*. Wyłoga.

Wyłożyć, dk. 4. Wykładać, *nd*. 1. [herauslegen, ausstellen, darlegen.]

Wyludnić, dk. 3. Wyludniać, *nd*. 1. [entvölkern.]

Wyludnieć, dk. 2. [entvölkert werden.]

Wyłuda, *y*, *f*. [Ablocken, Abschwindeln,] *n*.

Wyłudzić, dk. Wyłudzać, *nd*. 1. [ablocken, herausschwindeln, abschwindeln.]

Wyłup, *u*, *m*. [Ausklauben, Ausstechen. Auspicken; Ausplündern.] *n*.

Wyłupić, dk. 3. [ausklauben, ausbülsen,] oczy, [die Augen ausstechen.]

Wyłuszczyć, dk. 4. Wyłuszczać, *nd*. 1. [ausbülsen; erläutern, erörtern.]

Wyłuszczyciel, *a*, *m*. [Auseinandersetzer, Erörterer,] *m*.

Wyłysić, dk. 3. [ganz kahl machen;] wyłysieć, dk. 2. [Kahl werden.]

Wyłż, *u*, *m*. [Stein, woran sich Erz gesetzt hat.]

Wymacać, dk. 1. [ausfühlen, austasten, ertasten; *tr*. [entdecken, aushohlen.]

Wymącić, dk. 3. [ganz trübe machen, gehörig umrühren.]

Wymagać, *ob*. Wymódz.

Wymaglować, dk. 2 [ausmangeln, glatt mangeln.]

Wymalować, dk. 2. [ausmalen, abmalen.]

Wymamić, dk. 3. [herausschwindeln, abschwindeln.]

Wymarszczyć, dk. 4. Wymarszczać, *nd*. 1. [entrunzeln; glatt machen.]

Wymarzać, *ob* Wymorzyć.

Wymarznąć, dk. 2. Wymarzać, *nd*. 1. ausfrieren.]

Wymarzyć, dk. 4. [träumend ausbecken, austräumen.]

Wymatać, dk. 1. [ausschwindeln, durch Trug und Lug ablocken.]

Wymawiać, *ob*. Wymówić, Wymawiacz, *ob*. Wymowca.

Wymazać, dk. 2. [ausstreichen, auslöschen; vernichten, vertilgen.]

Wymęczyć, dk. 4. [abmartern, herauszwängen.]

Wymiąć, dk. 2. [herauskneten, ausdrücken, auspressen.]

Wymiana, *y*, *f*. [Benennung, *f*; Tausch, Austausch,] *m*.

Wymiar, *u*, *m*. [Ausmessen; *n*. Ausmessung, *f*. [das rechte Verhältniss.]

Wymiarkować, dk. 2. [abmerken, ermessen, ausforschen.]

Wymiarowy, *adj*. [Abmessungs-; abgemessen, ausgemessen.]

Wymiatać, *ob*. Wymieść.

Wymiatacz, *a*, *m*. [Auskehrer, Ausfeger,] *m*.

Wymię, *enia*, *n.* [Euter. Kuheuter,] *n.*
Wymieciny, *pl.* [Auskehrigt. Kehrigt,] *m.*
Wymiędlić, dk. 3. [ausriffeln, ausräufeln.]
Wymiękczyć, dk. 4. Wymiękczać, *nd.* 1. [ganz weich machen.]
Wymięknąć, dk. 2. [ganz weich werden, durchweichen.]
Wymiełek, *łka*, *m.* [Müllermetze, Mahlmetze,] *f.*
Wymienić, dk. 3. Wymieniać, *nd.* 1. [benennen, austauschen; auswechseln.]
Wymieniciel. Wymieniacz, *a*, *m.* [Benenner; Austauscher,] *m.*
Wymierać, *ob.* Wymrzeć.
Wymierność, *i*, *f.* [Ausmessbarkeit, Zumessbarkeit,] *f.*
Wymierny, *adj.* [ausmessbar; Ausmessungs-, ausgemessen.]
Wymierzwić, dk. 3. [recht ausdüngen, ausmisten.]
Wymierzyć, dk. 4 Wymierzać, *nd.* 1. [ausmessen. abmessen; ans Ziel nehmen, hinzielen.]
Wymieść, dk. 2. Wymiatać, *nd.* 1. [herauskehren, herauswerfen.]
Wymięszać, dk. 1. [völlig umrühren, durchrühren.]
Wyminąć, dk. 2. Wymijać, *nd.* 1. [ausweichen; zuvorkommen.]
Wymiono, *ob.* Wymię.
Wymiot, *u*, *m.* [Auswerfen, *n.* Auswurf, *m.* Erbrechen,] *n.*
Wymiotać, *ob.* Wymieść.
Wymknąć. dk. 2 Wymykać, *nd.* 1. [herausrücken, herausschieben;] się, [entfliehen, entschlüpfen.]
Wymleć, dk. 2. [in der Mühle ausmahlen.]
Wymłócić, dk. 3. Wymłacać, *nd.* 1. [ausdreschen; *tr.* durchwichsen.]
Wymłocka, *i*, *f.* [Ausdreschen, *n.* Ausdrusch,] *m.*
Wymłot, *u*, *m.* [Ausdrusch,] *m.* wymłotny, *adj.* [in Ausdrusch ergiebig.]
Wymłodnieć, dk. 2. [wieder ganz jung werden, sich verjüngern.]
Wymniszyć, dk. 4. [völlig castriren; entmönchen, ausmönchen.]
Wymoczyć, dk. 4. Wymaczać, *nd.* 1. [durchwässern, erweichen.]
Wymodlić, dk. 3. [erbeten, erbitten, erflehen.]
Wymódz, dk. 2. Wymagać, *nd.* 1. [verlangen, fordern, erzwingen.]
Wymoknąć. dk. 2. Wymakać, *nd.* 1. [ganz durchweichen.]
Wymordować, dk. 2. [ausmorden, durch Morden ausrotten.]
Wymorzyć, dk. 4. [mit Hunger tödten, aushungern lassen;] się, [sich recht aushüngern.]
Wymościć, dk. 3. [bebrücken, mit Faschinen belegen.]
Wymowa, *y*, *f.* [Beredsamkeit, Wohlredenheit, *f.* Aussprache,] *f.*
Wymowca, *y*, *m.* [Redner; Vorwerfer, Vorrücker,] *m.*
Wymówić, dk. 3. Wymawiać, *nd.* 1. [aussprechen, ausreden;] komu co, [jemanden etwas vorrücken;] komorne [den Zins aufsagen;] się zczém, [sich mit etwas ausreden;] kogo, [jemanden entschuldigen.]
Wymowka. *i*, *f.* [Ausrede, Entschuldigung,] *f.*
Wymowność, *i*, *f.* [Beredsamkeit, Aussprechbarkeit,] *f.*
Wymowny, *adj.* Wymownie, *adv.* [beredt, aussprechlich, aussprechbar.]
Wymrozić, dk. 3. Wymrażać, *nd.* 1. [ausfrieren lassen.]
Wymruczeć, dk. 4. [herausmurmeln, ausmurmeln.]
Wymrzeć, dk. 2. Wymierać, *nd.* 1. [aussterben.]
Wymurować, dk. 2. [ausmauern.]

wymię [illegible] mentum, [illegible] sumen [illegible]
[illegible] partem [illegible]
[illegible]

[illegible] się [illegible] = wyradza się, wyrzeka się

wymierzam [illegible], wymierzam się komu z czego = oczyścić się, wyrachuję się

[illegible] mowi, ten się wymowi [illegible] [illegible] powinien ustawić y
[illegible] imarę [illegible] on wymawia się z takowej [illegible]
[illegible] tandem się wymowi [illegible]

wymowili [illegible] 1597 [illegible]

gdzie chłodne Nilowe zdroje wynikają (1582) cf. omicare = pochodzić, wychodzić. co z czego.

[illegible]

[illegible] Drogę wynicowat (Ul) [illegible]

wyniowszy (1551 = [illegible].

Wymus, *u, m.* [Erzwingen, Abdringen,] *n.*
Wymusić, dk. 3. Wymuszać, *nd.* 1. [abdringen, abnöthigen.]
Wymyć, dk. 2. Wymywać, *nd.* 1. [auswaschen, rein waschen.]
Wymydlić, dk. 3. [ausseifen, mit Seife ausschmieren.]
Wymysł, *u, m.* [etwas Ausgedachtes, *n.* Einfall, Scharfsinn,]
Wymyślacz, *a, m.* [Erfinder, Erdenker. *m. cf.* Wymyślnik.]
Wymyślić, dk. 3. Wymyślać, *nd.* 1. [ausdenken, erfinden;] na, kogo, [einem Vorwürfe machen; tadelsüchtig seyn.]
Wymyślnik, *a. m.* [übertriebener Mäkler, Tadler,] *m.* wymyślnica, *f.*
Wymyślność, *i, f.* [Erfindungskraft; Ersinnungskraft. Tadelsucht,] *f.*
Wymyślny, *adj.* Wymyślnie, *adv.* [erfinderisch; tadelsüchtig.]
Wynająć, dk. 2. Wynajmować, *nd.* 1. [vermiethen, zur Pacht geben.]
Wynalazca, *ob.* Wynalezca.
Wynalazek, *zku, m.* [Erfindung, *f.* das Erfundene,] *n.*
Wynaleźć, dk. 2. [erfinden, entdecken, aufsuchen, ausfinden.]
Wynaleźca, Wynalazca, *y, m.* [Erfinder, Entdecker,] *m.*
Wynarzać, *ob.* Wynurzyć.
Wynaszać, *ob.* Wynieść, Wynajdować, *ob.* Wynaleźć.
Wynęcić, dk. 3. [herausködern, herauslocken; abschwindeln.]
Wynędzić, Wynędznić, dk. 3, [elend und kraftlos machen.]
Wynędznieć, dk. 2. [ganz elend werden, abgemärgelt seyn.]
Wynicować, dk. 2. [auf die linke Seite umwenden; umgestalten, umformen;] kogo, einen durchhecheln.]
Wynieść, dk. 2. Wynosić, *nd.* 3. [heraustragen, austragen.] się z czém, [womit prahlen;] na stopień, [erheben.]

Wyniknąć, dk. 2. [entstehen, entspringen, hervorkommen.]
Wyniosłość, *i, f.* [Erhöhung, Höhe, *f.* Hochmuth,] *m.*
Wyniosły, *adj.* Wyniośle, *adv.* [erhaben, hoch; hochmüthig, stolz.]
Wyniszczyć, dk. 4. Wyniszczać, *nd;* 1. [vertilgen, vernichten.]
Wyniszczyciel, *a, m.* [Vernichter,] *m.* wyniszczycielka,] *f.*
Wynosić, *ob.* Wynieść.
Wynosiciel, *a, m.* [Heraustrager, Austrager,] *m.*
Wynudzić się, *rec.* dk. 3. [Langeweile haben.]
Wynukać, dk. 1. [abnöthigen, erzwingen.]
Wynurzyć, dk. 4. Wynurzać, *nd.* 1. [aus dem Wasser hervorbringen; *tr.* offenbaren, öffnen, aufschliessen.]
Wyobrażenie, *a, n.* [Darstellung; *f.* Bild, *n;* Muster.] *n.*
Wyobrazić, dk. 3. Wyobrażać, *nd.* 1. darstellen, bilden, ausformen;] sobie co, [etwas vorstellen, sich einbilden.]
Wyobraźnia, *i, f.* [Einbildungskraft, *f.* Vorstellungsvermögen,] *n.*
Wyorać, dk. 2. [herausackern, auspflügen; ausackern.]
Wyostrzyć, dk. 4. Wyostrzać. *nd.* 1. [ausschärfen, scharf schleifen.]
Wypaczyć, dk. 4. Wypaczać, *nd.* 1. [krumm machen;] się, [sich werfen.]
Wypad, *u, m.* [Ausfall.] *m.*
Wypadać, *ob.* Wypaść.
Wypadek, *dku, m,* [Erfolg, *m.* Ereigniss,] *n*
Wypakować, dk. 2. [auspacken, abpacken; voll packen, aufpacken.]
Wypał, *u, m.* [Ausbrennen, *n;* Schuss,] *m.*
Wypalacz, *a, m.* [Ausbrenner; Brandleger, Mordbrenner,] *m.*

Wypalić, dk. 3. Wypalać, *nd.* 1. [ausbrennen;] piec, [ausheitzen.]
Wypaplać, dk. 1. [ausplappern, ausschwatzen.]
Wyp.proszyć, *ob.* Wypatroszyć, Wyparać, *ob.* Wypróć.]
Wyparować, dk. 2. [verdrängen, vertreiben.]
Wyparzyć, dk. 4. Wyparzać, *nd.* 1. [ausbrühen, ausbrennen.]
Wypaść, dk. 2. Wypasać, *nd.* 1. [abweiden, abfüttern, abfressen lassen.]
Wypaść, dk. 2. Wypadać, *nd.* 1. [ausfallen, herausfallen; sich ereignen, herauskommen, entstehen.]
Wypatroszyć, dk. 4. [ausweiden, ausnehmen.]
Wypatrzeć, dk. 4. [ersehen, erspähen; wahrnehmen.]
Wypatrzyciel, *a*, *m.* [Späher, Ausspäher,] *m.*
Wypchnąć, dk. 2. Wypychać, *nd.* 1. [ausstossen, hinauswerfen; ausstopfen.]
Wypęcznieć, dk. 2. [hoch auflaufen, anlaufen, anschwellen.]
Wypędzić, dk. 3. Wypędzać, *nd.* 1. [herausjagen, heraustreiben.]
Wypełnić, dk. 3. Wypełniać, *nd.* 1. [erfüllen, vollbringen, ausfüllen.]
Wypełniciel, *a*, *m.* [Vollbringer, Vollzieher,] *m.* wypełnicielka,] *f*
Wypełznąć, dk. 2. Wypełzać, *nd.* 1. [herauskriechen, verschiessen.]
Wypętać, dk. 1. [entfesseln.]
Wypiąć, dk. 2. Wypinać, *nd.* 1 [ausspannen; herausstecken.]
Wypiątnować *ob.* Wypiętnować
Wypić, dk. 2. Wypijać, *nd.* 1. [austrinken.]
Wypiec, dk. 3. Wypiekać, *nd.* 1. [ausbacken, ausbraten; ausbrennen.]
Wypięknić, Wypiękrzyć, dk. [verschönern schön machen.]
Wypięknieć, dk. 2. [schön werden.]
Wypielęgnować, dk. 2. [einen ganz auspflegen, gross ziehen.]
Wypiełki, *pl.* [Ausgejähtes, Unkraut,] *n.*
Wypieniać, dk. 3. [mit Processiren erhalten, *cf.* wypienić.]
Wypienić, dk. 3. Wypieniać, *nd.* 1. [ausschäumen; *tr.* ausrauchen.]
Wypierać, *ob.* Wyprzeć, i Wyprać.
Wypierzyć, dk. 4. Wypierzać, *nd.* 1. [entfiedern, glatt rupfen.]
Wypieścić, dk. 3. Wypieszczać, *nd.* 1. [zärtlich auferziehen, verzärteln.]
Wypiętnować, dk. 2. [brandmarken, bezeichnen, ein Zeichen aufdrücken.]
Wypiętrować, dk. 2. [hoch aufbauen, aufthürmen.]
Wypijać, *ob.* Wypić.
Wypiłować, dk. 2. [ausfeilen, aussägen.]
Wypinać, *ob.* Wypiąć.
Wypis, *u*, *m.* (Wypisek, *sku*, *dim.*) [Auszug aus einer Schrift, Abschrift.]
Wypisać, dk. 2. [ausschreiben, schriftlich ausdrücken.]
Wypisacz, *a*, *m.* [Ausschreiber; Abschreiber,] *m.*
Wypłacić, dk. 3. Wypłacać, *nd.* 1. [auszahlen, abzahlen; vergelten.]
Wypłaciciel, *a*, *m.* [Auszahler, Abzahler; Vergelter,] *m.*
Wypłakać, dk. 2. [etwas erweinen, mit Weinen erhalten,] się, [sich satt ausweinen.]
Wypłaszczyć, dk. 4. Wypłaszczać, *nd.* 1. [flächen, flach machen.]
Wypłata, *y*, *f.* [Auszahlen, *n.* Auszahlung, Abzahlung,] *f.*
Wypłatać, *ob.* Wypleść.
Wypłatać, dk. 1. [aushauen, ausschneiden, ausfleischen; ausnehmen.]
Wypłątać, dk. 2. [herauswirren, auswirren, herauswickeln.]
Wypłatny, *adj.* [Auszahlungs-, Zahlungs-, auszahlbar.]

chwast, zielsko

marchew nie wypiele, białogłowa) [illegible]

wypłaszyć [illegible] – kalety [illegible]

[illegible] wyprzągły się [illegible]
[illegible]

Wypław, *u*, *m.* [Ausschwemmen, *n*; Ausfluss, *m.* Mündung.] *f.*
Wypławić, dk. 3. Wypławiać, *nd.* 1. [ausschwemmen, rein schwemmen.] kruszec, [Metall läutern, ausschmelzen.]
Wypławny, *adj.* [ausschwemmbar; läuterbar, Läuterungs-.]
Wyplewić, dk. 3. Wyplewiać, *nd.* 1. [ausjäten, herausjäten.]
Wyplemienić, dk. 3. Wyplemieniać, *nd.* 1. ganzes Geschlecht vertilgen.]
Wyplenić, dk. 3. Wypleniać, *nd.* 1. [austilgen, ausrotten.]
Wypleść, dk. 2. Wyplatać, *nd.* 1. [ausflechten; aufflechten; ausplappern.]
Wypłodzić, dk. 3. Wypładzać, *nd.* 1. [erzeugen; entfruchten.]
Wypłókać, dk. 2. [ausspühlen; ausgurgeln.]
Wyplondrować, dk. 2. [ausplündern.]
Wypłonić, dk. 3. [unfruchtbar machen, ausmärgeln.]
Wypłoszyć, dk. 4. Wypłaszać, *nd.* 1. [verscheuchen, vertreiben.]
Wypłowić, dk. 3. [fahl machen, Farbe verschiessen machen.]
Wypłowieć, dk. 4. [fahl werden, verschiessen.]
Wypluć, dk. 2. [auspeien, den Speichel auswerfen.]
Wypłynąć, dk. 2. Wypływać, *nd.* 1. [ausfliessen, entspringen.]
Wypocić się, *rec.* dk. 3. [sich recht ausschwitzen, durchschwitzen.]
Wypocząć, dk. 2. [ausruhen.]
Wypoczynek; *nku*, *m.* [Ausruhen, *n.* Ruhe zur Erhohlung;] *f.*
Wypogodzić, dk. 3. Wypogadzać, *nd.* 1. [aufheitern, ausklären.]
Wypokutować, dk. 2. [abbüssen, ausbüssen.]
Wypolerować, dk. 2. [auspoliren, rein poliren.]

Wyporek, *rku*, *m.* [Austrennen, Lostrennen, das Ausgetrennte.]
Wyporządzić, dk. 3. Wyporządzać, *nd.* 1. fertig zubereiten, ordnen.]
Wyposażyć, dk. 4. [aus-statten, Ausstattung geben; enterben.]
Wypościć, dk. 3. [ausfasten;] się, [sich ganz ausfasten.]
Wypotrzebować, dk. 2. [verbrauchen.]
Wypowiedzieć, dk. 3. wypowiadać, *nd.* 1. ausdrücken, aussprechen; aufsagen, kündigen; ausplaudern.]
Wypowiedź, *i*, *f.* [Aufkündigung, Aufsagung,] *f.*
Wypożyczyć, dk. 4. Wypożyczać, *nd.* 1. [asleihen, verleihen.]
Wyprać, dk. 2. Wypierać, *nd* 1. [auswaschen, rein waschen; *tr.* durchwichsen.]
Wypracować, dk. 2 [ausarbeiten; durch Arbeit erhalten;] się, [sich müde arbeiten.]
Wyprasować, dk. 2. [ausplätten, ausbiegeln; auspressen.]
Wypraszać, *ob.* Wyprosić.
Wyprawa, *y*, *f.* [Ausarbeiten, Zurichten, *n*; Ausstattung, *f*; Kriegszug,] *m.*
Wyprawiacz, *a*, *m.* [Ausarbeiter, Ausschicker.] *m.*
Wyprawić, dk. 3. Wyprawiać, *nd.* 1. [ausarbeiten, ausstatten;] na wojnę, [ins Feld schicken, in den Krieg ziehen lassen; verschicken.]
Wyprawować, dk. 2. [durch Process erlangen, abprocessiren.]
Wyprawność, *i*, *f.* [Geläufigkeit, Geschicklichkeit,] *f.*
Wyprawny, *adj. ob.* Wyprawa, i Wyprawność.]
Wyprażyć, dk 4. Wyprażać, *nd.* 1. [ausschmoren; *tr.* wegtreiben, verdrängen.]
Wyprężyć, dk. 4. Wyprężać, *nd.* 1. [ausspannen, ausdehnen, heraúsbiegen.]

Wyprobować, dk. 2. [erproben, ausprüfen, erprüfen.]

Wypróć, dk 2. Wyprówać. nd. 1. [aus trennen, heraustrennen.]

Wypróchniałość, i, f. [Morschheit, morsche Höhlung,] f.

Wypróchnieć, dk. 2. [innerlich morsch werden, ausfaulen.]

Wyprorokować, dk. 2. [ausprophezeien, herausprophezeien.]

Wyproscić, dk. 3. [gerade machen, gerade ausstrecken.]

Wyprosić. dk. 3. Wypraszać, nd. 1. [mit Bitten erlangen, erbitten, ausbitten, herausbitten.]

Wyprószyć, Wypruszyć, dk. 4. [ausstauben.]

Wyprowadzić, dk. 3. Wyprowadzać, nd. 1. [herausführen, ausführen.] się z pomieszkania. [aus der Wohnung ziehen.]

Wypróżnić, dk. 3. Wypróżniać, nd. 1. [ausleeren, leer machen.]

Wypróżnieć, dk 2. [leer werden, erschöpft seyn.]

Wypruć, ob. Wypróć, Wypruszyć, ob. Wyprószyć.

Wyprysnąć, dk. 2. [heraussprützen, sprühen.]

Wyprząc, Wyprządz, dk. 2. Wyprzęgać, nd 1. [ausspannen, abspannen.]

Wyprzątnąć, dk. 2. Wyprzątać, nd. 1. [ausräumen, wegräumen.]

Wyprzec, dk. 2, Wypierać. nd. 1. [herausstämmen; verdrängen;] się, [läugnen, verläugnen, abläugnen.]

Wyprzedać, dk I. [alles wegverkaufen.]

Wyprzedaż, y, f. [gänzliches Verkaufen, n. [völliger Verkauf,] m.

Wyprzedzić, dk. 3. Wyprzedzać, nd. 1. [voreilen, zuvorkommen.]

Wyprzęgnąć, ob. Wyprząc.

Wyprzysiądz się, rec. dk. 2. [sich losschwören, etwas abschwören.]

Wypsnąć się, rec. dk 2 [entschlüpfen, entwischen.]

Wypsuć. dk. 2. [ganz aus dem Grunde verderben, vernichten.]

Wypucować, dk. 2. [ausputzen, ausreiben.]

Wypuczyć, dk. 4. [herausbeugen, herauskrümmen.]

Wypukać, dk. 1. [ausklopfen, herausklopfen,] się [aufplatzen.]

Wypuklasty. adj. [ein wenig bauchig, etwas erhaben.]

Wypuklina. y, Wypukłość. i, f. [Bauchigkeit, runde Erhabenheit,] f. wypuklina, kiła, [Darmbruch.] m

Wypuścić, dk. 3. Wypuszczać, nd. 1 [auslassen], herauslassen, entlassen.]

Wypust. u, m. [Auslass, m. Zapfloch, n. offner Platz. Weideplatz,] m.

Wypustka, i, f. [Vorsprung.] m. cf. Wyłogi.

Wypustoszyć. dk. 4. [ganz aus dem Grunde vernichten.]

Wypustowy, Wypustny, adj. [Auslass-.]

Wypychać, ob. Wypchać, Wypchnąć.

Wypychacz, a, m. [Ausstopfer, Ausstosser.] m.

Wypytać, dk [Ausfragen, ausforschen.]

Wypytacz, Wypytywacz, a, m. [Ausfrager, Ausforscher,] m.

Wypytlować, dk. 2. [ausbeuteln, durchbeuteln.]

Wyrąb, Wyręb, u, m. [Aushauen, Fällen n. Aushau,] m.

Wyrąbać, dk. 2. [aushauen, niederhauen,] się, [sich durchhauen,]

Wyrabiać, ob. Wyrobić.

Wyrabować, dk. 2. [ausrauben, berauben.]

Wyrachować, dk. 2. [ausrechnen, berechnen.]

Wyrachowanie, a, n. [Ausrechnung, Berechnung.] f.

Wyradlić, dk. 3. [mit dem Hackenpfluge ausackern.]

wyrzec [illegible]: przez wyrzekiem wszyscy zadysz[illegible] (1587)

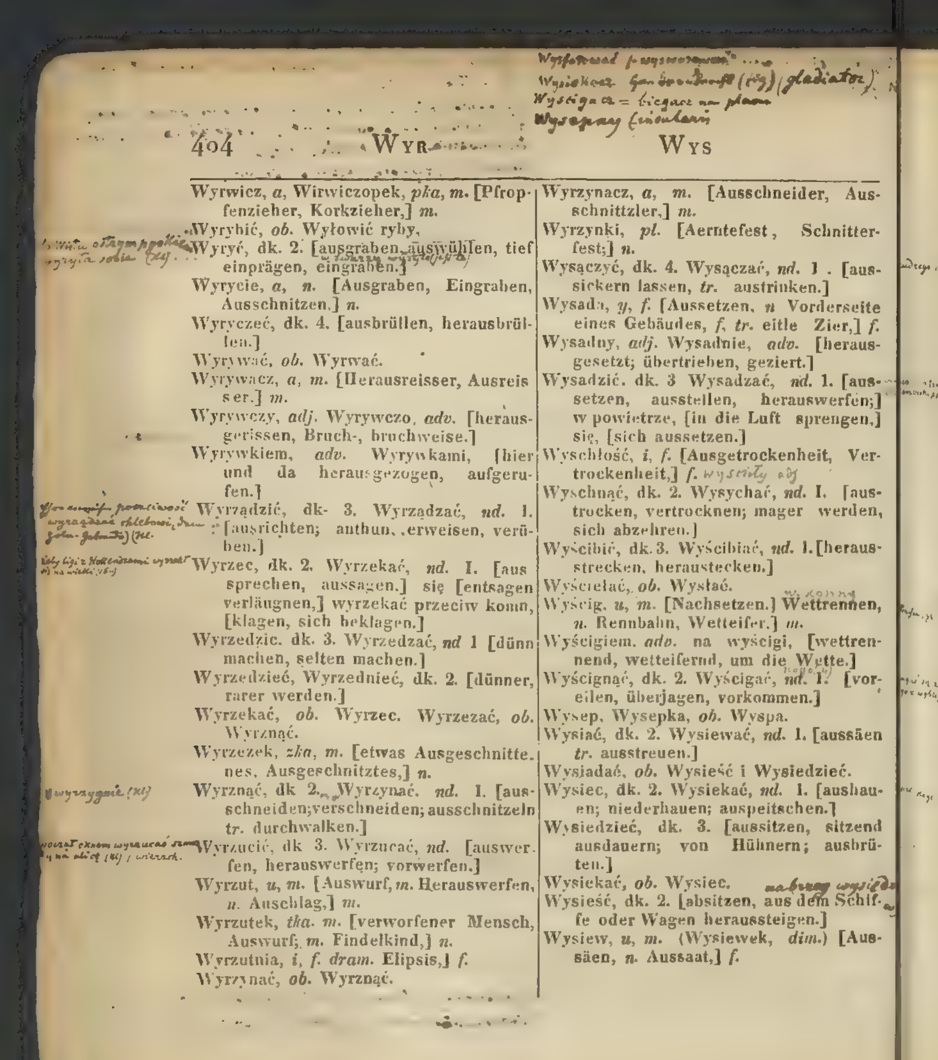
wyronić co z skrzynki, z mieszka – [illegible] dicimus quem aliquid per impru[illegible] dentiam nobis excidit.

z narzów wyrost [illegible] nie doszł[illegible] wyrostki [illegible] = qui excessit aetatem [illegible] wyrostki = [illegible]

wyrostek drzew, ziół = odrostek, [illegible]

wyrobić kopyta = [illegible], stracić (ungues, pedes subterere, [illegible] vestigia)

Wyradzać. *ob.* Wyrodzić.
Wyraić, dk. 3. kobietę, [an den Mann bringen.]
Wyrastać, *ob.* Wyrość, Wyrosnąć.
Wyratować, dk. 2. [erretten, der Gefahr entreissen, bewahren.]
Wyraz, *u. m.* [Ausdruck, *m.* Wort, *n* Gestalt,] *f.*
Wyrazić, dk. 3. Wyrażać. *nd.* 1. [ausdrücken, darstellen, bilden.]
Wyraźność, *i. f.* [Ansdrücklichkeit, Deutlichkeit,] *f.*
Wyraźny, *adj.* Wyraźnie, *adv.* [Ausdrücklich, deutlich, bestimmt.]
Wyrazowy. *adj. ob.* Wyraz.
Wyrębla, *i, f.* [ausgehauenes Loch; Wuhne] *f.*
Wyręczyć, dk. 4. Wyręczać, *nd.* 1. [einen vertreten, für ihn etwas thun.]
Wyręczyciel, *a. m.* [der an jemandes Statt etwas thut,] wyręczycielka,] *f.*
Wyrob, *u, m.* Wyrobek, *bku, m.* [Ausarbeiten, das Ausgearbeitete, *n,* erworbener Gewinst, Erwerb,] *m.*
Wyrobić, dk. 3. Wyrabiać, *nd.* 1. [ausarbeiten;] figle, [wunderliches Zeug treiben.]
Wyrobkowy, *adj.* [Handarbeits-.]
Wyrobnica, *y, f.* [Hendarbeiterinn, Taglöhnerinn,] *f.*
Wyrobnictwo, *a, n.* [Handarbeiten, *n.* Taglöhnerey, *f.* Taglöhnerstand,] *m.*
Wyrobnik, *a, m.* [Handarbeiter, Taglöhner,] *m.*
Wyrocznia, *i, f.* [Orackelspruch, *m.* Orakel,] *n.* wyroczny, *adj.*
Wyroczyć, *nd.* 4. [einen Orakelspruch thun, einen Auspruch thun.]
Wyrodek, *dka, m.* [Abgearteter, Ausgearteter, *m,* Abart,] *f.*
Wyrodny, *adj.* Wyrodnie, *adv.* [ausgeartet. aus der Art geschlagen.]
Wyrodzić, dk. 3. [eine Abart gebähren;] się, [ausarten, aus der Art sehlagen.]
Wyroić, się, dk. 3. [herausschwarmen, ausschwärmen.]
Wyrok, *u, m.* [Ausspruch, Urtheilspruch, *m.* Sentenz; *f.* Decret.] *n.*
Wyroki, *pl* [Schicksal, Verhängniss,] *n.*
Wyrokować, dk. 2. [Ausspruch, thun; verurtheilen.]
Wyrokowy. *adj.* [Ausspruchs-, Urtheilspruchs-,]
Wyronić, dk, 3. Wyraniać, *nd.* 1. [auswerfen, fallen lassen, verlieren, vergeuden, verschwenden.]
Wyrosnąć, dk. 2. [hervorwarchsen, auswachsen, emporschiessen; entwachsen.]
Wyrost, *u, m.* [Aufwachsen, *n.* Aufwuchs,] *m.*
Wyrostek, *tka, m.* [Ausschössling, Schössling.] *cf.* młodzieniec, [ein Jüngling,] *m.*
Wyrównać, dk. 1. [ausgleichen, ebenen; einem gleich kommen.]
Wyróżnić, dk. 3. Wyróżniać, *nd.* 1 [von andern unterscheiden.]
Wyrozumiałość, *i, f.* [Verständlichkeit, verständige Einsicht] *f.*
Wyrozumiały, *adj.* Wyrozumiale, *adv.* [verständlich, leicht zu verstehen; deutlich; sich bedeuten lassend, nachsichtsvoll.]
Wyrozumieć, dk. 3. [gänzlich verstehen, begreifen, einsehen.]
Wyrugować, dk. 2. [einen verdrängen, vertreiben.]
Wyruszyć, dk. 4. Wyruszać, *nd.* 1. [durch Rühren ausnehmen; herausrücken, aufbrechen, sich aufmaehen.]
Wyrwać, dk. 2, Wyrywać, *nd.* 1. [ausreissen, ausziehen, herausziehen.] się z czem, [womit herausplatzen; hervorstürzen.]
Wyrwant, *a, m.* [Liebband, an den Rädern,] *n.*

Wyrwicz, *a*, Wirwiczopek, *pka*, *m.* [Pfropfenzieher, Korkzieher,] *m.*

Wyrybić, *ob.* Wyłowić ryby.

Wyryć, dk. 2. [ausgraben, auswühlen, tief einprägen, eingraben.]

Wyrycie, *a*, *n.* [Ausgraben, Eingraben, Ausschnitzen.] *n.*

Wyryczeć, dk. 4. [ausbrüllen, herausbrüllen.]

Wyrywać, *ob.* Wyrwać.

Wyrywacz, *a*, *m.* [Herausreisser, Ausreisser.] *m.*

Wyrywczy, *adj.* Wyrywczo, *adv.* [herausgerissen, Bruch-, bruchweise.]

Wyrywkiem, *adv.* Wyrywkami, [hier und da herausgezogen, aufgerufen.]

Wyrządzić, dk. 3. Wyrządzać, *nd.* 1. [ausrichten; anthun, erweisen, verüben.]

Wyrzec, dk. 2. Wyrzekać, *nd.* I. [aussprechen, aussagen.] się [entsagen verläugnen,] wyrzekać przeciw kom, [klagen, sich beklagen.]

Wyrzedzić. dk. 3. Wyrzedzać, *nd* 1 [dünn machen, selten machen.]

Wyrzedzieć, Wyrzednieć, dk. 2. [dünner, rarer werden.]

Wyrzekać, *ob.* Wyrzec. Wyrzezać, *ob.* Wyrznąć.

Wyrzezek, *zka*, *m.* [etwas Ausgeschnittenes, Ausgeschnitztes,] *n.*

Wyrznąć, dk 2. Wyrzynać. *nd.* 1. [ausschneiden; verschneiden; ausschnitzeln *tr.* durchwalken.]

Wyrzucić, dk 3. Wyrzucać, *nd.* [auswerfen, herauswerfen; vorwerfen.]

Wyrzut, *u*, *m.* [Auswurf, *m.* Herauswerfen, *n.* Auschlag,] *m.*

Wyrzutek, *tka. m.* [verworfener Mensch, Auswurf; *m.* Findelkind,] *n.*

Wyrzutnia, *i*, *f. dram.* Elipsis,] *f.*

Wyrzynać, *ob.* Wyrznąć.

Wyrzynacz, *a*, *m.* [Ausschneider, Ausschnittzler,] *m.*

Wyrzynki, *pl.* [Aerntefest, Schnitterfest;] *n.*

Wysączyć, dk. 4. Wysączać, *nd.* 1. [aussickern lassen, *tr.* austrinken.]

Wysada, *y*, *f.* [Aussetzen, *n* Vorderseite eines Gebäudes, *f. tr.* eitle Zier,] *f.*

Wysadny, *adj.* Wysadnie, *adv.* [herausgesetzt; übertrieben, geziert.]

Wysadzić. dk. 3 Wysadzać, *nd.* 1. [aussetzen, ausstellen, herauswerfen;] w powietrze, [in die Luft sprengen,] się, [sich aussetzen.]

Wyschłość, *i*, *f.* [Ausgetrockenheit, Vertrockenheit,] *f.*

Wyschnąć, dk. 2. Wysychać, *nd.* I. [austrocken, vertrocknen; mager werden, sich abzehren.]

Wyścibić, dk. 3. Wyścibiać, *nd.* 1. [herausstrecken, heraustecken.]

Wyścielać, *ob.* Wysłać.

Wyścig, *u*, *m.* [Nachsetzen.] Wettrennen, *n.* Rennbahn, Wetteifer.] *m.*

Wyścigiem. *adv.* na wyścigi, [wettrennend, wetteifernd, um die Wette.]

Wyścignąć, dk. 2. Wyścigać, *nd.* 1. [voreilen, überjagen, vorkommen.]

Wysep, Wysepka, *ob.* Wyspa.

Wysiać, dk. 2. Wysiewać, *nd.* 1. [aussäen *tr.* ausstreuen.]

Wysiadać, *ob.* Wysieść i Wysiedzieć.

Wysiec, dk. 2. Wysiekać, *nd.* 1. [aushauen; niederhauen; auspeitschen.]

Wysiedzieć, dk. 3. [aussitzen, sitzend ausdauern; von Hühnern; ausbrüten.]

Wysiekać, *ob.* Wysiec.

Wysieść, dk. 2. [absitzen, aus dem Schiffe oder Wagen heraussteigen.]

Wysiew, *u*, *m.* (Wysiewek, *dim.*) [Aussäen, *n.* Aussaat,] *f.*

...drego worka pieniądze wysączają (Kl)

wyryt ... August ... prawa swe spisał które na mosiądzowych tablicach wyryte rozkazał ... Ostatek świat wszystek ...

... na traktaty był z naszey strony wysadzony ... kommissarzem ... podkanclerzy ...

... wysięgam ... wybiegam ...

... kogo rózgą ; wysiekają się ...

wyrzucono go iako żabę z wierszy. (L, 1019,

uważać ich swoją wysiloną potęgę (16..) Wysilić się [illegible], by sa[illegible]
w [illegible], [illegible] 1627)

Wysiewać, *ob.* Wysiać.
Wysiewacz, *a, m.* [Säemann, Aussäer, Ausstreuer,] *m.*
Wysiewny, *adj.* [Aussaat-, aussäebar.]
Wysiknąć, dk. 2. [herausspritzen, ausspritzen; auspissen.]
Wysilenie, *a, n.* [Krafterschöpfung, Entkräftung, Anstrengung,] *f.*
Wysilić, dk. 3. Wysilać, *nd.* 1 [Kraft erschöpfen, entkräften, anstrengen.]
Wysiodłać, dk. 1. [hoch aufsatteln.]
Wyskarbić, dk. 3. [sich einen kostbaren Schatz erwerben.]
Wysklepić, dk. 3. Wysklepiać, *nd.* 1. [auswölben, bewölben.]
Wyskoczność, *i, f.* [Behendigkeit, Gewandheit,] *f.*
Wyskoczny, *adj.* Wyskocznie, *adv.* [hüpfend, aufspringend, behend.]
Wyskoczyć, dk. 4. [herausspringen, ausspringen; aufspringen.]
Wyskok, *u, m.* [Aussprung, Aufsprung, Schwung; Vorsprung des Branntweins od. aus d. Weinlese: Weingeist, Branntweingeist,] *m.*
Wyskrobać, dk. 2. [herauskratzen, auskratzen, ausschaben.]
Wyskubać, dk. 2. [ausrupfen, auszupfen.]
Wyskwarzyć, dk. 4. [ausprägeln, auskreischen.]
Wyskwierzyć, dk. 4. [auswimmern, durch Gewimmer erlangen.]
Wysłać, dk 2. Wysyłać, *nd.* 1. [ausschicken, absenden.]
Wysłać, dk. 2 Wyścielać, *nd,* 1. [auspolstern, ausbetten; fig. ebnen, brücken.]
Wysłaniec, *ńca.m.* [Abgesandter, Abgeordneter, Bothe,] *m.*
Wysławić, dk. 3, Wysławiać, *nd.* 1. [preisen, lobpreisen, erheben.]
Wysławiciel, Wysławca, *y,* Wysławiacz, *a, m.* [Lobpreiser,] *m.*
Wysłęczyć, dk. 4. Wysłęczać, *nd.* 1. [herausducken, ausducken.]

Wyśledzić, dk. 3. Wyśledzać, *nd.* 1. [ausspüren, durch Nachspüren entdecken.]
Wyślepić, dk. 3. Wyślepiać, *nd.* 1. [die Augen stumpf sehen.]
Wyślinić, dk. 3. Wyśliniać, *nd.* 1. [mit Speichel feucht machen.]
Wyśliznąć się, *rec.* dk. 2. [entschlüpfen, entwischen, entfahren.]
Wysłowić, dk. 3. Wysławiać, *nd.* 1. [aussagen, aussprechen, mit Worten ausdrücken, beschreiben.]
Wysłowny, *adj.* [aussprechlich, ausdrückbar.]
Wysłuchać, dk. 1. [aushören, abhören; bis zu Ende anhören, verhören.]
Wysługa, *i, f.* [Dienstlohn, Verdienst, *m.* Gefälligkeit,] *f.*
Wysłużyć, dk. 4. [durch Dienst erwerben; ausdienen.]
Wysmalać, *ob.* Wysmolić.
Wysmarować, dk. 2. [ausschmieren, ganz beschmieren.]
Wysmażyć, dk. 4. [ausschmoren, ausprägeln.]
Wyśmiać, dk. 2 Wyśmiewać, *nd.* 1. [auslachen, verlachen.]
Wyśmiech, *u, m.* [Auslachen, Gelächter,] *n.*
Wyśmiewacz, *a,* Wyśmiewca, *y, f.* [Auslacher, Verlacher,] *m.*
Wyśmienitość, *i, f.* [Vortrefflichkeit,] *f.*
Wyśmienity, *adj.* Wyśmienicie, *adv.* [trefflich, vortrefflich.]
Wyśmiewać. *ob.* Wyśmiać.
Wysmolić, dk. 3. [austheeren, auspichen, stark beschmieren.]
Wysmuknąć, dk. 2. [herausstreifen, herausstreichen; aufstreichen.]
Wysmukłość, *i, f.* [Schlankheit, Glattheit, *f.*
Wysmukły, *adj.* Wysmukle, *adv.* [schlank glatt.]
Wyśnić sią, dk. 3. [austräumen, den Traum verwirklichen.]

Wysnuć, dk. 2. Wysnuwać, nd. 1. [heraus-fädeln, herausspinnen.]

Wysoce, *ob.* Wysoki.

Wysoczyć, dk. 4. [den Saft herausziehen, herausdrücken.]

Wysoki, *adj.* Wysoko, *adv.* [hoch, erhaben, hoch gelegen.]

Wysokość, *i, f.* [Höhe, Erhabenheit. Hoheit.] *f.*

Wysolić, dk. 3. [aussalzen, Salz verbrauchen.]

Wyspa, *y, f.* [Insel, *f.* Schutt; Flugsand,] *m.*

Wyspać się, *rec.* dk. 2. [ganz ausschlafen gehörig ausschlafen.]

Wyśpiarski, *adj.* [Insulaner-.]

Wyśpiarz, *a, m.* [Insulaner, Inselbewohner.] *m.* wyśpiarka. *f.*

Wyśpiasty, *adj.* [Inselreich, voll Inseln.]

Wyśpiegować, Wyszpiegować, dk. 2. [ausspioniren, auswittern.]

Wyśpiewać, dk. 1. [aussingen, bis zu Ende singen, *tr.* aussagen, bekennen. beichten.]

Wyspowiadać, dk. 1. kogo, [Beichte abhören, beichten;] się, [ausbeichten.]

Wysrać, dk. 1 [ausscheissen.]

Wysrebrzyć, dk. 4. Wysrebrzać, nd. 1. [versilbern, mit Silber auslegen.]

Wyssać, dk. 2. [heraussaugen, aussaugen.]

Wystać, dk. 3. [ausstehen, stehend ausdauern, durchstehen. hervorstehen.]

Wystałość, *i. f.* [Reife, Gesetztheit.] *f.*

Wystały, *adj.* Wystale. *adv.* [gesetzt, reif, klar abgeklärt.]

Wystąpić, dk. 3. [heraustreten, austreten; herausrücken.]

Wystarać się, *rec.* dk. 1. [durch Bemühen erhalten, ausfindig machen.]

Wystarczeć, dk. 4. [ausreichen, auslangen, hinlänglich seyn.]

Wystawa, *y. f.* [Ausstellung, Herausstellung, *f.* Erker, Vorsprung an einem Gebäude,] *m.* u sukni [Vorschub am Pelzwerke.]

Wystawić, dk. 3. Wystawiać, *nd* 1. [ausstellen, herausstellen.] *m.*

Wystawność, *i, f.* [Prahlerey, Ruhmsucht.] *f.*

Wystawny, *adj.* Wystawnie, *adv.* [ausstellbar; ruhmsüchtig, prahlerisch.]

Wystękać, dk. 1. [herausstöhnen, ausstöhnen.]

Występ, *u. m.* [Hervortritt, Austritt. *m* Hervortretten.]

Występek, *pku. m.* [Uebertretung, *f.* Verbrechen.] *n.*

Występnik, *a. m.* [Uebertreter, Verbrecher,] *m.* występnica, *f.*

Występność, *i, f.* Występstwo, *a, n.* [Sündhaftigkeit. Uebertretung,] *f.*

Występny, *adj.* Występnie, *adv.* [übertretend, verbrecherisch, sündhaft]

Występować, *ob.* Wystąpić.

Wysterczyć, dk 4. Wysterczać, *nd.* 1. [herausstecken, hervorragen.]

Wystósować, dk. 2. [verhältnissmässig zurichten, verfertigen.]

Wystraszyć, dk. 4. Wystraszać, *nd.* 1. [ausschrecken, herausschrecken, wegscheuchen, wegschrecken.]

Wystroić, dk. 3. Wystrajać. *nd.* 1. [ausputzen; ein Saiteninstrument ausstimmen; ausrichten, fertig machen; anthun, zufügen.]

Wystrugać, dk. 2. [ausschnitzeln.]

Wystrychnąć, dk. 2. [glatt streichen; herausputzen; blos stellen.]

Wystrzał, *u, m,* [Schuss, *m.* Schiessen, Abfeuern,] *n.* wystrzałowy, *adj.*

Wystrzedz, dk. 2. Wystrzegać się, *rec. nd.* 1. [sich hüten, meiden.]

Wystrzelić, dk. 3. Wystrzelać, *nd.* 1. [losschiessen, abschiessen, abfeuern;

Wyrok … = zagu…, … ciąg cf. dźwigać, wrzos … wrzos cf. … najos … pagar, pgâr (cf. pâera = gród miłk pagar = góra)

Wyspa … 166a, wisula, v. wisieć? wysep, wyspa = piasek wodą wyrywany, wygarniony, odmienny (bulwiny); „wysep wielki nieodmienny, porosły, wodą otoczony = ostrów"

… w bojaźń boża nie odwodzi od występku, niech wyjść na … przychodzi sąd boży, męka ciężka, karanie sromotne … uczciwie ponieść … (Kl.)

… kto prawa królewskiego albo pana swego był występny przeciwko … albo panu swemu (Kcz)

… sfęgać

… wyrażać

Rzadko co ludzi … wyższy … wyższą …

… z Kurz

wystrzelił zdrój z opoki = wytryskać; wystrzelić z [illegible]
uciekł

emporschiessen. emporkommen, in die Höhe wachsen.]

Wystrzępić, dk. 3. [ausfasern, faserig und krause machen.]

Wystrzydz, dk. 2. Wystrzygać, *nd.* 1. [ausschneiden, ausscheeren.]

Wystudzić, dk. 3 Wystudzać, *nd.* 1. [abkühlen, kühle machen.]

Wystuknąć, dk. 2. [herauspochen, auspochen.]

Wysuć, dk. 2. [herausschütten, ausschütten.]

Wysunąć, dk. 2. Wysuwać, *nd.* 1. [herausschieben. ausschieben.]

Wysuszyć, dk. 4. Wysuszać, *nd.* 1. [austrocknen, abtrocknen, ausdörren.]

Wyświadczyć, dk. 4. Wyświadczać, *nd.* 1. [beweisen, bezeigen; erzeigen, erweisen.]

Wyświdrować, dk. 2. [herausbohren, ausbohren.]

Wyświecić, dk. 3. Wyświecać, *nd.* 1. [aushellen, ausklären, aufklären.]

Wyświęcić, dk. 3. Wyświęcać, *nd.* 1. [einweihen, Priesterweihe geben;] kartę, [eine Karte auftrumpfen.]

Wyświstać, dk. 2. [auspfeifen.]

Wyswobodzić, dk. 3. Wyswobadzać, *nd.* 1. [befreyen, loslassen, los machen.]

Wyswobodziciel, *a*, *m.* [Befreyer, Freymacher,] *m*

Wysworować, dk. 2. [loskoppeln, abkoppeln. loslassen.]

Wysyłać. *ob.* Wysłać.

Wysyłacz, *a*, *m.* [Abschicker, Absender. Aussender,] *m.*

Wysyłka, *i*, *f.* [Aussenden, Ausschicken.] *n.*

Wysypać. dk. 2. [ausschütten. ausstreuen.]

Wysypka, *i. f.* [Blatternausschlag, Ausschlag,] *m.*

Wyszachrować, dk. 2. [ausschachern, herausschachern.]

Wyszafować, dk. 2. [ausgeben, aufwenden. vergeuden.]

Wyszczególnić, dk. 3. Wyszczególniać, *nd.* 1. [vereinzeln, einzeln, darstellen.]

Wyszczekać, dk. 4. [herausbellen, ausbellen.]

Wyszczerbić. dk. 3. Wyszczerbiać, *nd.* 1. [schartig ausbrechen, Scharten machen.]

Wyszczerzyć, dk. 4. Wyszczerzać, *nd.* 1. [ausstrecken.] oczy, [die Augen aufreissen;] zęby, [die Zähne zeigen, fletschen, blecken.]

Wyszczuć, dk 2. Wyszczuwać, *nd.* 1 [aushetzen. aushetzen.]

Wyszeptać, dk. 2. [herausflüstern, ausflüstern.]

Wyszkalować, *ob.* Szkalować.

Wyszlakować, dk. 2. [herausspüren, ausspüren.]

Wyszlamować. dk. 2. [herausschlämmen, ausschlämmen.]

Wyszlifować, dk. 2. [ausschleifen, glatt schleifen, schärfen.]

Wysznurować, dk. 2. [ausschnüren, aufschnüren.]

Wyszorować. dk 2. [ausscheuern.]

Wyszperlać. dk. 1. [herauswühlen, heraussuchen.

Wyszpiegować, *ob.* Wyśpiegować.

Wyszrubować, dk. 2. [herausschrauben, ausschrauben.]

Wysztukować, dk. 2. [herausstückeln, ausstückeln. ausflicken.]

Wyszukać, dk. 1. [hervorsuchen, aussuchen]

Wyszumieć. dk. 3. [austoben. ausbrausen, zu toben aufhören.]

Wyszwarcować. dk. 2. [ausschwärzen, schwarz machen. beschwärzen.]

Wyszyć, dk. 2. Wyszywać. *nd.* 1. [ausnähen. aussteppen.]

Wyszydzić, dk. 3. Wyszydzać, *nd.* 1. [ver-

höhnen, verspotten;] na kim co, [spöttisch abdringen, durch Hohn abzwingen.]

Wyszynk, u, m. [Ausschank, Verschank,] m.

Wyszynkować, dk. 2. [ausschänken, verschänken.]

Wyszywać, ob. Wyszyć.

Wyszywacz, a, m. [Ausnäher, Aussteper,] m.

Wytańczyć się, rec. dk. 4. [sich satt austanzen, zur Genüge tanzen.]

Wytargować, dk. 2. [abhandeln, abdingen, erhandeln.]

Wytchnąć, dk. 2. [ausathmen; sich verschnauben; ausruhen.]

Wytępić, dk. 3. Wytępiać, nd. 1. [ganz stumpf machen; tr. vertilgen.]

Wytępiciel, a, m. [Ausrotter, Vertilger,] m.

Wyterminować, dk. 2. [Lehrjahre ausstehen, auslernen.]

Wytężyć, dk. 4. Wytężać, nd. 1. [ausstrecken.]

Wytknąć, dk. 2. Wytykać, nd. 1. [austecken, ausheben; zeigen, deuten.]

Wytłoczyć, dk. 4. Wytłaczać, nd. 1. [auspressen, herausdrücken.]

Wytłoczyny, pl. z wina [Tresterwein, m. Trester.]

Wytłuc, dk. 2. Wytłukać, nd. 1. [ausschlagen, zerbrechen.]

Wytłumaczyć, dk. 4. [verdolmetschen, übersetzen, auseinklären;] kogo, [einen fertigen.]

Wytłumić, dk. 3. Wytłumiać, nd. 1. [ausrotten, unterdrücken.]

Wytłuścić, dk. 3. [ganz fett machen.]

Wytoczyć, dk. 4. Wytaczać, nd. 1 [auswälzen, herauswälzen; ausdrechseln; abzapfen, ausfliessen lassen.]

Wytopić, dk. 3. Wytapiać, nd. 1. [ersäufen, ertränken; ausschmelzen, herausschmelzen; auskreischen.]

Wytorować, dk. 2. [ausbahnen.]

Wytrąbić, dk. 3. [ausposaunen, ausblasen.]

Wytracić, dk. 3. Wytracać, nd. 1. [ausrotten, vertilgen.]

Wytraciciel, a, m. [Ausrotter, Vernichter, Vertilger,] m.

Wytrącić, dk. 3. Wytrącać, nd. 1. [herausstossen; Abzug machen.]

Wytrawić, dk. 3. Wytrawiać, nd. 1. [aufzehren, auszehren; *von Getranken*, ausarbeiten.]

Wytropić, dk. 3. Wytrapiać, nd. 1. [ausspüren, auf die Spur kommen.]

Wytruć, dk. 2. [mit Gift vertilgen, ausrotten.]

Wytrwać, dk. 1. [ausdauern, ausharren.]

Wytrwałość, i, f. [Ausdauer, f. Ausdauern, n. Beharrlichkeit,] f.

Wytrwały, adj. Wytrwale, adv. [beharrlich, ausdauernd.]

Wytrych, a, m. [Dietrich,] m. wytrychowy, adj.

Wytrysk, u, m. [Heraussprudeln, n. Sprudel,] m.

Wytrysknąć, dk. 2. Wytryskać, nd. 1. [heraussprudeln, herausströhmen.]

Wytrząść, dk. 2. Wytrząsać, nd. 1. [herausschütten, ausschütten.]

Wytrzebić, dk. 3. Wytrzebiać, nd. 1. [ausroffen, durch Roden reinigen.]

Wytrzeć, dk. 2. Wycierać, nd. 1. [ausreiben, herausreiben, abputzen, auskehren, rein machen.]

Wytrzepać, dk. 2. [ausklopfen, auspochen.]

Wytrzeszcz, Wytrzyszcz, a, m. [Stierange, Stierauge,] m.

Wytrzeszczyć, dk. 4. oczy, [die Augen aufsperren, anglotzen.]

Wytrzeźwić, dk. 3. [nüchtern machen;] się [nüchtern werden.]

Wytrzeźwieć, dk. 2. [nüchtern werden, den Rausch verlieren.]

Wytrzymać, dk. 1. [aushalten, haltend ausdauern, ertragen.]

[illegible] nie wytrąbisz (S. 1629)

[illegible] w tey prawdzie swiętey statecznie wytrwali, 1559 Sky. [illegible] wytrwał
[illegible] [illegible] (1539)

[illegible], wytrąbić

wytykam [illegible] Decimam [illegible] in agris, Decimare
wytykam [illegible] = wytyka na [illegible] [illegible]

[illegible] wytarty abgeschaben [illegible]

[illegible] [illegible] eminentibus [illegible]
[illegible] wstawnie bez [illegible]

[illegible] [illegible] exserti [illegible]

[illegible], roztrzaskać

[illegible] wytrzymać majętności [illegible] possessione [illegible]
[illegible] [illegible] sequentis

wytwarzam się i czym w wytwornie czynię co (fact.... [illegible]) [illegible]

niemasz czym z kąta myszy wywabić (Bl.) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Wytrzymałość, *i*, *f.* [Ausdauer, Beharrlichkeit, *f.* Aushalten,] *n.*
Wytrzymały, *adj.* Wytrzymale, *adv.* [aushaltend. ausdauernd.]
Wytuczyć, dk. 4. [dick mästen, fett mästen.]
Wytwarzać, *ob.* Wytworzyć.
Wytworność, *i*, *f.* [Prachtsucht, Kunstsucht, Ziererey,] *f.*
Wytworny, *adj.* Wytwornie, *adv.* [Künstreich, künstlich.]
Wytworzyć, dk. 4. Wytwarzać, *nd.* 1. [schaffend darstellen, hervorbringen.]
Wytycz, *y*, *f.* [Ausheben des Garbenzehenden,] *n.*
Wytyczne, *ego*, *n.* [Garbenzehend,] *n.*
Wytykać, *ob.* Wytknąć.
Wytynkować, dk. 2. [vertünchen, übertünchen, mit Tunch überziehen.]
Wyuczyć, dk. 4. Wyuczać, *nd.* 1. [auslehren;] się. [auslernen.]
Wyuzdać, dk. 1. [auszäumen. entzäumen.]
Wyuzdaność, *i*, *f.* [Zügellosigkeit, Unbändigkeit.] *f.*
Wywabić, dk. 3. Wywabiać *nd.* 1. [heraus locken;] plamę, [einen Fleck ausmachen.]
Wywabiciel, Wywabiacz, *a*, *m* [Auslocker,] *m.* wywabicielka, *f.*
Wywąchać, dk. 1. [ausriechen, herausriechen.]
Wywadzić, dk. 3. [herauszanken, erzanken, abzanken.]
Wywalić, dk. 3. Wywalać, *nd.* 1. [herauswälzen, umstürzen.]
Wywaliny, *pl.* [ausgewälzte Bruchstücke.]
Wywałkować, *ob.* Wałkować.
Wywapnić, dk. 3. [mit Kalk auswerfen.
Wywaporować, dk. 2. [ausdünsten lassen, abdünsten.[
Wywar, *u*, *m.* [Aussieden, Spülig, z, B. Branntweinspülig,] *n.*
Wywarczyć, *ob.* Warczyć
Wywartować, dk. 2. [ausspioniren.]
Wywarzyć, dk. 4. Wywarzać, *nd.* 1. [aussieden, auskochen.]
Wywarzyny, *pl.* [Aussud, Absud, *m.* Spülig,] *n.*
Wywarzyć, dk. 4. Wywarzać, *nd.* 1. [herausheben.]
Wywczasować, dk. 2. [völlig ausruhen, bequem ausschlafen.]
Wywdzięczyć się, *rec.* dk. 4. Wywdzięczać się, *nd* 1. [mit Dankbarkeit anfwägen, vollkommene Dankbarkeit erweisen.]
Wywędzić, dk. 3. [im Rauche ganz austrocknen, ausdörren.]
Wywijać, dk. 2. [herauswehen, auswehen, auslüften, wegblasen.]
Wywiad, *u*, *m* Wywiady, Wywiadki, *pl.* [Nachforschen, *n.* Kundschaft,] *f.*
Wywiadować się, Wywiadywać, się, *ob.* Wywiedzieć się.
Wywiadownik, *a*, *m.* [Ausforscher, Kundschafter,] *m.*
Wywianować, dk. 2. [den Mahlschatz loskaufen.]
Wywiązać, dk. 2. [herausbinden, ausbinden, auflösen:] się [sich abfinden.]
Wywić, dk. 3. [herauswinden, herauswickeln, loswickeln.]
Wywichnąć. dk. 2. [ausrenken, verrenken.]
Wywijać, *nd.* 1. [herumfackeln, herumdrehen, tummeln, schlängeln.]
Wywiędnąć, dk. 2. [durchwelken, welk werden, verwelken.]
Wywiedzieć się, dk. 2. [auszuforschen suchen, ausforschen.]
Wywielga, Wywilga, *i*, *f.* [Goldfink,] *m.*
Wywiercieć, dk. 3. [herausbohren, ausbohren;] się, [entschlüpfen, sich herauswickeln.]
Wywieść, dk. 2. [herausführen, hinausführen, ausführen; aufführen.]

Wywiesić, dk. 3. Wywieszać, *nd.* 1. [heraushängen.]

Wywieszczyć, dk. 4. Wywieszczać, *nd.* 1. [völlig bekannt machen, andeuten.]

Wywietrzalec, *lca. m.* [Kobaldblume,] *f.*

Wywietrzeć, dk. 4. [verwittern, auswittern, ausgewittert werden.]

Wywietrzyć, dk. 4. Wywietrzać, *nd.* 1. [auslüften, auswittern.]

Wywiew, *u m.* [Herauswehen, Auswehen,] *n.*

Wywiewa, *y*, Wywiewka, *i. f.* [zusammengewehter Haufe, z B. Sandberg.]

Wywiewać, *ob* Wywiać.

Wywiewacz, *a, m.* [Ausweher, Auswürfler,] *m.*

Wywikłać, dk. 1. [herauswickeln, herauswinden.]

Wywlec, dk. 2. Wywlekać, *nd.* [herausschleppen, wegschleppen.]

Wywnętrzyć, dk. 4. Wywnętrzać, *nd.* 1. ausweiden, *fig.* aus dem Innersten heraushohlen, ausleeren.]

Wywnętrzyciel, *a, m.* [Ausweider, Ausnehmer, Ausleerer,] *m.*

Wywód, *u, m.* [Herausführen, *n.* Kirchgang einer Sechswöchnerinn, *m* Beweisführung, *f.* Erweis,] *m.* wywodny wywodowy, *adj.*

Wywojować, dk. 2. [durch Krieg erstreiten, erkriegen.]

Wywołać, dk. 1. [ausrufen, herausrufen;] z kraju [des Landes verweisen.]

Wywołaniec, *ńca, m.* [Geächteter, Verwiesener,] *m.*

Wywoływacz, *a, m.* [Herausrufer, Ausrufer,] *m.*

Wywoz, *u. m.* Wywozka, *i, f.* [Ausfuhr, *f.* Ausführen,] *u.*

Wywozić, *ob.* Wywieść.

Wywoziciel, *a, m.* [Herausführer, Ausführer,] *m.*

Wywoźny, *adj.* [ausführbar (zu Wasser oder zur Achse.]

Wywozowy, *adj.* [Ausfuhr-, Transport-.]

Wywracać, *ob.* Wywrócić.

Wywrócić, dk. 3. [umwerfen, umstossen, umschmeissen, umkehren.]

Wywrót, *u, m.* [Umwurf, *m.* Umwerfen, *n.* verkehrte Seite,] *f.*

Wywrotny, *adj.* [leicht umzuwerfen; umwerfend, umkehrend.]

Wywróżyć, dk. 4. Wywróżać, *nd.* 1. [herauswahrsagen, herausprophezeyhen.]

Wywrzeć, dk. 2. Wywierać, *nd.* 1. [auskochen; auslassen, hervorbrechen.]

Wywrzeszczeć, dk 4. [herausschreien, ausschreien.]

Wywyższyć, dk. 4. Wywyższać, *nd.* 1. [hoch erheben, erhöhen.]

Wywyższyciel, *a, m.* [Erhöher, Erheber,] *m.*

Wyyść, *ob.* Wyjść.

Wyz, *a, m.* [Hausen, *m.* ein Fisch.]

Wyżąć, dk. 2. [abmähen, abärnten, vollends wegmähen; auswinden, ausdrücken, auspressen; wegtreiben.]

Wyzbierać, dk. 2. [herauslesen, aufsammeln, heraussammeln.]

Wyzdrowieć, dk. 2. [wieder genesen, wieder gesund werden.]

Wyżebrać, dk. 2. [erbetteln, ausbetteln.]

Wyżeł, *żła. m.* [Spürhund, Huhnerhund, Vorstehhund,] *m.*

Wyżerać, *ob.* Wyżrzeć.

Wyżeracz, *a, m.* [Auffresser, Aufzehrer,] *m,*

Wyzew, *zwu, m.* [Herausfordern, *n.* Ausforderung,] *f.*

Wyziębić, dk. 3. [auskühlen, kalt machen.]

Wyziębnąć, *nd.* 2. [ganz auskühlen, kühl werden.]

Wyziew. *u. m.* [Ausdünstung,] *f.*

Wyziewnąć, dk 2 [ausdünsten, aushauchen, ausathmen.]

rt-.]

ssen,

erfen,

: um-

[her-
ezey-

[aus-
en.]
rei n,

d. I.

eber,]

, vol-
isdrü-

ufsam-

i, wie-

tteln.]
hund,

hrer.]

Aus-

t ma-

, kühl

ushau-

...rze z gruntów swych wywrócone (Kl). [illegible] wy-[illegible] łopatkę, [illegible] (Kl). — wywrócą lubelski [illegible] nogami w górę (1563) [illegible].

wywietrzały [illegible] obsoletus, = niemiętne wystarzałe, [illegible]

...de szkapa rosała z obory wywiera (Kl). — wywiera miecza (= exsequitur [illegible]) [illegible] wywieram [illegible]

(ryła), świnia wodna (husa, [illegible], suillus, [illegible] 1160); hysca (Gelenius eundem piscem aquatilem appellat) [illegible] sturionem a rostro naris [illegible]

wywodzą się [illegible]

...towy.

z [illegible] wywstaniem [illegible]

wyżma /- wyż ; wyżina (caro porci marcida)

bez wszelakiego się wzbraniania (1601) ohne alle Weigerung.

jeśliś ojcowską myśl przeciw dziatkom twoim wyzuł 1581
wyzuwam kogo z czego (exuere aliquem) (quum proprie loquimur, zło-
nakim dziwny k[illegible]

na wzajem dają, biorą = na oddanie inaczej takiem, bo na odda
tegoż jest pożyczkiem biorę)

Wyżimować, dk. 2. [auswintern, durchwintern.]
Wyżma, y, f. [Hausenfleisch, n. Hausen,] n.
Wyżłobić, dk. 3. [aushöhlen.]
Wyzłocić, dk. 3. [übergolden, mit Gold überziehen.]
Wyznać, dk. 1. [bekennen, eingestehen, aussagen.]
Wyznaczyć, dk. 4. Wyznaczać, nd. 1. [bestimmt auszeichnen, ausdrücken; bestimmen, aussetzen.]
Wyznawać, ob. Wyznać.
Wyznawacz, a. Wyznawca, y, m. [Bekenner,] m
Wyżnik, a, m. [Obermann in der Karte.] m.
Wyższość, i, f. [grössere Höhe, Erhabenheit, Hoheit.] f
Wyzuć, dk. 2. Wyzuwać, nd. 1. [Fussbekleidung ausziehen; ablegen; berauben, entblössen.]
Wyzuwacz, a, m. [Auszieher, Stiefelknecht.] m.
Wyzwać, dk. 2. Wyzywać, nd. 1. [herausrufen, herausfordern.]
Wyzwoleniec, ńca, m. [Freygelassener, Losgesprochener.] m.
Wyzwolić, dk. 3. [freylassen, lossprechen.]
Wyzwoliciel, a, m. [Freymacher, Freylasser, Befreyer,] m.
Wyżyć, dk. 2. [ausleben, durchleben, verleben; ausbrauchen.]
Wyżynki, pl. [Abmähen, n. Schnitterfest.] n.
Wyzywać, ob. Wyzwać.
Wyżywić, dk. 3. Wyżywiać, nd. 1. [ernähren, unterhalten.]
Wyżywiciel, a, m. [Ernährer, Unterhalter,] m. wyżywicielka, f.
Wzajem, na wzajem, adv. [wechselseitig, gegenseitig.]
Wzajemność, i, f. [Wechselseitigkeit; Gegenliebe, Erwiederung,] f.

Wzajemny, adj. Wzajemnie, adv. [wechselseitig, erwiedernd.]
Wzbić się, rec. dk. 2. Wzbijać się, nd. 1 [empor schwingen, emporschiessen.]
Wzbronić, dk. 3. Wzbraniać, nd. 1. [verweigern, hindern, zurückhalten.]
Wzbudzić, dk. 3. Wzbudzać, nd. 1. [erwecken, erregen.]
Wzburzyć, dk. 4. Wzburzać, nd. 1. [in Gährung bringen, aufregen.]
Wzburzyciel, a, m. [Aufreger, Aufwiegler m. wzburzycielka, f.
Wzdąć, dk. 2. Wzdymać, nd. [aufblähen, aufblasen, anschwellen.]
Wzdłuż, adv. [in die Länge, nach der Länge.]
Wzdragać się, nd. 1. [scheuen, sich weigern.]
Wżdy, adv. absol. [doch, jedoch dennoch gleichwohl.]
Wzdychać, ob. Westchnąć. Wzdychanie, ob. Westchnienie.
Wzdźwignąć, dk. 2. Wzdźwigać, nd. 1. in die Höhe heben, aufheben.]
Wzgarda, y, f. [Verachtung.] f.
Wzgardzić, dk. 3. Wzgardzać, nd. 1 [Verachten, gering schätzen.]
Wzgardziciel, a, m. [Verachter.] m. wzgardzicielka, f.
Wzgardliwość, i, f. [Verächtlichtkeit, Verachtung,] f.
Wzgardliwy, adj. Wzgardliwie, adv [verächtlich, verachtend.]
Wzgląd, ędu, m. [Aufblicken, n. Rücksicht, Achtung, f. Gunst,] f.
Wzglądnąć, dk. 2. Wzglądać, nd. 1. [aufschauen, aufblicken, aufsehen.]
Względność, i, f. [Rücksicht, Gunst, Gewogenheit.] f
Względny, adj. Względnie, adv. [rücksichtlich, günstig, gewogen.]
Wzgórę, adv. [in die Höhe, aufwärts.]
Wzgórek, rka, m. [Anhöhe, f. Hügel,] m

Wzgórowaty, Wzgórkowaty, *adj.* [hügelig, bergig.]

Wzgórze, *a, n.* [Anhöhe, *f.* Hochland,] *n.*

Wziąść, dk. 2. [annehmen, nehmen, wegnehmen.]

Wziątek, *tku, m.* [Nehmen, das Genommene, Geschenk, *n.* Gewinn.] *m.*

Wzięcie, *a, n.* [Annahme, angenommene Meinung; Achtung,] *f.*

Wzierać, *ob.* Wejrzeć.

Wziętość, *i, f.* [Beliebtheit, Achtung,] *f.*

Wzlecieć, dk. 3. Wzlatać, *nd.* 1. [auffliegen, hinauffliegen.]

Wzlot, *u, m.* [Auffliegen, *n.* Aufflug,] *m.*

Wzmacniać, *ob.* Wzmocnić.

Wzmianka, *i, f.* [Erwähnung, *f.* Erwähnen.] *n.*

Wzmiankować. *ob.* Wzmienić.

Wzmienić, dk. 3. Wzmieniać, *nd.* 1. [erwähnen, erinnern.]

Wzmierzić, dk. 3. [verekeln, zum Ekel machen.]

Wzmocnić, dk. 3. Wzmacniać, *nd.* 1. [verstärken, stärken, befestigen.]

Wzmodz, się, *rec.* dk. 2. [vermögen, können, im Stande seyn, genesen, zu Kräften kommen.]

Wznak, na wznak, *adv.* [rücklings, rückwärts, auf den Rücken.]

Wznawiać, *ob.* Wznowić.

Wznawiacz, *a, m* [Erneuerer, Wiederaufbringer,] *m.*

Wzniecić, dk. 3. Wzniecać, *nd.* 1. [aufflammen, anfachen, entzünden.]

Wznieść, dk. 2. Wznosić, *nd.* 3, [aufheben, aufrichten, erheben.]

Wzniż, *adv.* [unterhalb, unterwärts, unten.

Wznosić, *ob.* Wznieść.

Wznosiciel, *a, m* [Emportrager, Emporbringer.] *m.* wznosicielka, *f.*

Wznowić, dk. 3. Wznawiać, *nd.* 1. [erneuern, verneuern.]

Wznowiciel, *ob.* Wznawiacz. Wznowicielka, *i, f.* [Erneuererinn.] *f.*

Wzór, *u, m.* [Muster, Vorbild, Beispiel,] *n.* Wzorowy, *adj.*

Wzorek, *rku, m.* [Musterwerk, Muster zum Ausnähen, Sticken, Stickmuster.] *n.* wzorki zkogo zbierać, [splitterrichten.]

Wzorzystość, *i, f.* [Musterhaftigkeit,] *f.* wzorzysty, *adj.*

Wzrastać, *ob.* Wzrosnąć.

Wzrok, *u, m.* [Sehen, Hinsehen, *n.* Blick *m.* Sehkraft, *f.* Gesicht,] *n.*

Wzrosnąć, dk. 2. [aufwachsen, in die Höhe wachsen, emporwachsen.]

Wzrost, *u, m.* [Wachsen, Wachsthum, *n* Wuchs, *m.* Gestalt,] *f.*

Wzruszyć, dk. 4. Wzruszać, *nd.* 1. [aufrühren, aufregen, erregen.]

Wzruszyciel, *a, m.* [Aufrührer.] *m.* wzruszycielka, *i, f.*

Wzuć, dk. 2 Wzuwać, *nd.* 1. [anziehen anlegen, (Schuhe. Strümpfe.)]

Wzwiady, *pl.* iść, [auf Kundschaft ausgehen.]

Wzwyczaić, dk. 3. [einüben, gewöhnen, eingewöhnen.]

Wzwyż. *adv.* [in die Höhe, aufwärts.]

Wzywać, *ob.* Wezwać.

Wzywacz, *a, m.* [Aufforderer, Aufrufer,] *m.*

X.

Dieser Buchstabe wird gegenwärtig in der polnichen Rechtschreibung nicht mehr gebraucht, ausser wenn er einzeln steht, so bedeutet er entweder Ksiądz (Priester) oder Xiąże (Fürst) was doch richtiger mit Ks, als Ksiądz, Książe, ausgedrückt werden kann.]

unten,
mpor-
[er-
wiciel-
spiel,]
Muster
ckmu-
[split-
it,] f.
Blick
in die
]
um. n
[auf-
wzru-
ziehen
ausge-
öhnen,
rts.]
fer,] m.
(Fürst)
Ksiądz,
ann.]

wzdąs [illegible] Kto się psa y o chłopa niewezmie niewezmie się y o żonę (Cn. 1629)

wzór [illegible] krzemiecto [illegible] szato nastaw. [illegible] Ktyj z dziwnych fortun y przypadków wzór biorąc (1007) [illegible]

[illegible] wzrokiem wszeteczny pojrzenie wstydliwe [illegible]

[illegible] wzruszy go trwoga [illegible]

[illegible]

[illegible] gamrat; Ksiądz do Klechy: atoż tak, tobie piskorz a mnie węgorz. [illegible]: Mnie węgorz, a tobie piskorz. A Klecha na to [illegible] (R. 1814)

Żabre gegen d. den [illegible] f. Stupce.

Żaba (f. Żabina) Npr. f. [illegible] Żabiant

Z (cf. ról s. von od

[illegible] sumnienie
Z [illegible], z; sam, [illegible] są (f. sąsiad), [illegible] co [illegible] se, ze [illegible]
Z [illegible] ez, ez [illegible] wz; [illegible] jl. [illegible]
[illegible] zoch [illegible]
za in comp. = [illegible] jeśli się kto zamyśli, zamówi ([illegible]), zapatrzy ([illegible]) jeśli się kto zabawi, już tam [illegible] [illegible] ząb, zęby [illegible] cierpi boleść [illegible], zob. [illegible] mordimus dente, cf. gumna.

Żab [illegible] (skubać [illegible]) [illegible]
[illegible] zab. [illegible]

Zabawa, zabawka (occupatio, studium [illegible])

Y, conj.
Z, ze, pr[illegible]
Za, praep.
Ząb, ęba.
Żaba, y, f.
Zabrać,
Zabiać,
Zabałamuc[illegible]
Zabałogow[illegible]
Zabawa, y
Zabawić,
Zabawki.
Zabawnicz[illegible]
Zabawność
Zabawny.
Ząbczasty.
Zabębnić,
Zabeczeć,

Y.

Y, *conj. vid.* i, spójnik.

Z.

Z, ze, *praep.* [aus, von, vom, heraus, vor. mit, vormöge.]

Za, *praep.* [für, zu, zur, hinter, mit.]

Ząb, *ęba. m.* [Zahn,] *m.*

Żaba, *y, f.* [Frosch,] *m.* drzewna, [Laubfrosch,] *m.* ziemna, [Kröte.] *f.*

Zababrać, dk. 2. [verunfläthigen, verunreinigen.]

Zabajać, dk. 2. [anfangen zu fabeln; czas [die Zeit verschwatzen-]

Zabałamucić, dk. 3. [durch Schwindeleyen verwickeln; verfilzen.]

Zabatogować, dk. 2. [zu Tode prügeln, zu Schanden schlagen.]

Zabawa, *y, f.* (Zabawka, *dim.*) Weilen, *n.* Verweilung, *f.* Zeitvertreib.] *m.*

Zabawić, dk. 3. Zabawiać, *nd.* 1. [aufhalten, weilen, verweilen; unterhalten: się, [eine Zeit wo bleiben; sich ergötzen, unterhalten.]

Zabawki, Zabaweczki, *pl.* [Spielzeug, Kinderspielzeug,] *n.*

Zabawniczek, Zabawniś, *a, m.* [Zeitvertreiber, Kurzweiler,] *m.*

Zabawność, *i, f.* [Unterhaltung, Kurzweile; Lächerlichkeit.] *f.*

Zabawny, *adj.* Zabawnie, *adv.* [beschäftigend; langwierig; närrisch.]

Ząbczasty, *adj.* [mit kleinen Zähnen, gezahnt.]

Zabębnić, dk. 3. Zabębniać, *nd.* 1. [lostrommeln, zu trommeln anfangen.]

Zabeczeć, dk 4. [losblöcken, aufblöcken.]

Ząbek, *bka,* Ząbeczek, *czka, m.* [Zahnchen, *n.* kleiner Zahn.] *m.*

Zabespieczyć, dk. 4. Zabespieczać, *nd.* 1. [versichern; sicher machen.]

Żabi, *adj.* [Frosch-;] żabie gronka, [Bruchkraut,] *n.*

Zabić, dk. 2. Zabijać, *nd.* 1. [tödten, todt machen; verschlagen, verkeilen, vernageln; schlachten.]

Zabiedz, dk. 2. Zabiegać, *nd.* 1. [voreilen, zuvorkommen, bis wohin kommen; tiefhineinlaufen; ämsig werden.]

Zabieg, *u, m.* [Vorlaufen; eifriges Bemühen, Streben, *n.* Betriebsamkeit,] *f.*

Zabiegać, *ob.* Zabiedz.

Zabiegłość, *i, f.* [Industrie, Betriebsamkeit, Gewandheit,] *f.*

Zabielić, dk. 3. Zabielać, *nd.* 1. [verweissen, weiss übertünchen.]

Żabieniec, *ob.* Żabiniec. Zabierać, *ob.* Zabrać

Zabierca, *ob.* Zaborca. Zabijać, *ob.* Zabić.

Zabijacz, *a, m.* [Todtschläger, Mörder.] *m.*

Zabijatyka, *i, f.* [Rauferey, Schlägerey, Mordschlägerey,] *f.*

Żabiniec, *ńca, m.* [Froschstein, *m.* ein Edelstein; Froschlake,] *f.*

Ząbkować, *nd.* 2. [bezahnen, zackig machen, Zähne ausschneiden.]

Ząbkowatość, *i, f.* [Zackigkeit, etwas Zackiges.]

Ząbkowaty, *adj.* Ząbkowato, *adv.* [gezähnelt, gezackt.]

Zabład, ędu, m. [Irrweg, m. Irrthum, Verirren,] n.
Zabłądzić, dk. 3. Zabłąkać się, rec, dk. 1 [sich verirren.]
Zabłocić, dk. 3. [mit Strassenkoth beschmieren, bewerfen.]
Zabłysnąć, dk. 2. [zu blitzen anfangen, anblitzen; hervorschimmern.]
Zabobon, u, m. [Aberglaube.] m.
Zabobonnica, y, f. [Abergläubige, abergläubisches Weib.]
Zabobonnik, a, m. [Abergläubiger,] m.
Zabobonność, i, f. [Abergläubigkeit, f. Aberglaube,] m.
Zabobonny, adj. Zabobonnie, adv. [Aberglauben-, abergläubig.]
Zabolеć, dk. 3. [anfangen wehe zu thun, zu schmerzen anfangen.]
Zabor, u, m. [Wegnahme, f. das mit Gewalt Weggenommene.]
Zaborca, y, m. [gewaltsamer Wegnehmer, Entreisser,] m.
Żabotka, i, f. [Busenstreif,] m.
Zaboj, oju, m. Zabójstwo, a, n. [Todtschlag, Mord, m. Mordthat,] f.
Zabójca, y, m. [Todtschläger, m. Mörder] m. zabójczyni, f. [Mörderinn,] f.
Zabójczy, adj. [Mord-, mörderisch.]
Zabrać, dk. 2. Zabierac, nd. 1. [wegnehmen, wegraffen, mit fort reissen,] się, dokąd, [sich aufmachen, wo aufbrechen.]
Zabraknąć, dk. 2. [nicht hinlangen, nicht ausreichen, mangeln.]
Zabraniać, ob. Zabronić.
Zabrnąć, dk 2. [hinein gerathen, sich vertiefen.]
Zabrodzić, dk. 4. [in die Fährte hinein waten.]
Zabrodzien, dnia, m. [Watennetze, Zugnetze, f.
Zabrona, y, f. [Verbieten, Verbot,] n.
Zabronić, dk. 3. Zabraniać, nd. 1. [verbieten, untersagen, verwehren.]
Zabroniciel, a. m. [Untersager, Verbieter,] m.
Zabronny, adj. [verwehrbar, untersagbar.]
Zabronować, dk. 2. [vereggen.]
Zabrozdzić, dk. 3. verfurchen.]
Zabrudzić, dk. 3. Zabrudzać, nd. 1. [beschmutzen, schmutzig machen.]
Zabrzeg, u, m. Zabrzeże, a, n. [Platz hinter jenseitigem Ufer.]
Zabrzeżny, adj. [jenseitig, vom jenseitigen Ufer.]
Zabrzeżysty, adj. [steil uferig, hochuferig.]
Zabrzmieć, dk. 3. [erschallen, schmetternd ertönnen, klingen; verschwellen.]
Zabudować, dk. 2. [verbauen, anbauen;] się; [an Gebäuden reich werden.]
Zaburzyć, dk. 4. Zaburzać, nd. 1. [stürmisch machen, Ungewitter erregen, aufrührerisch machen, Aufruhr verursachen.]
Zabyt, u, m. [Vergessen, aus dem Sinne Lassen,] n.
Zabytek, tku, m. [Ueberbleibsel aus der Vergangenheit.] n.
Żąć, dk. 2. [sicheln, mit der Sichel schneiden; ärnten; drücken.]
Zacapić, dk. 3. [erhaschen, an sich raffen.
Zacenić, dk. 3. [einen Preis ansagen anschlagen.]
Zachcieć, dk. 2. Zachciewać, nd. 1. [ein Lüstchen bekommen, gelüsten, zu begehren anfangen.]
Zachęcić, dk. 3. Zachęcać, nd. 1. [anreitzen, aufmuntern, anregen.]
Zachęciciel, a, m. [Anreitzer, Anreger Aufmunterer,] m.
Zachęt, u, m. Zachęta, y, f. [Anmunterung Aufmunterung.] f.
Zachłodzić, dk. 3. [etwas kühle machen abkühlen.]
Zachłysnąć się, dk. 2. [sich verschlucken.
Zachmielić, dk. 3. [mit Hopfen anmachen,] się, [sich berauschen.]

Verbie-

sagbar.]

1. [be-

]

atz hin-

jenseitl-

ochufe-

netternd

len.]

anbau-

verden.]

. [stür-

erregen,

r verur-

Sinne

aus der

schnei-

raffen.]

ansagen,

1. [ein

ten, zu

[anrei-

Anreger

unterung

machen

hlucken.

anma

.]

zaciągał(?) się znaczne podejrzenie (1611) sich zuziehen.

Dobre zachowanie (conduite) lepsze niż złote pieniądze. (R. 1609)

Zachmurzy
[mit
bewöl
Zachód, m
hen, n
m.] j
Zuge,
Zachodni,
lich.]
Zachodzić
Zachodz.
Zachorowa
werde
Zacho
schwe
Zachowai
erhalt
tragen
Zachowaw
ter, E
Zachowaw
Zachrobota
seln a
Zachronić,
geh, v
Zachwalić,
rühmen
Zachwaser
sen m
Zachwjać,
[wank
chen.]
Zachwycić
h..sche
Zachwyt,
griff, n
Zachwytac
fer,] m
Zachylić,
beugen
Zaciąć, dk.
einen
anschn
den Sto

Zachmurzyć, dk. 4. Zachmurzać, *nd.* 1. [mit Wolken beziehen, verfinstern, bewölken.]

Zachód, *u*; *m*. [Geschäftigkeit, *f*. Bemühen, *n*; Untergang, Westen, Abend. *m*.] jednym zachodem, [mit einem Zuge, mit einem Male.]

Zachodni, Zachodowy, *adj* [West-, westlich.]

Zachodzić, *ob*. Zajść.

Zachodzisty, *adj*. [weit hinein gehend.]

Zachorować, dk. 3. [erkranken, krank werden.]

Zachorzeć, dk. 2. [recht krank werden, schwer erkranken.]

Zachować, dk. 1. [bewahren, behüten; erhalten, verwahren.] się, [sich betragen. sich verhalten.]

Zachowawca, *y*, *m*. [Bewahrer, Beobachter, Erfüller,] *m*.

Zachowawczy, *adj*. [Erhaltungs-.]

Zachrobotać, dk. 2. [aufrasseln, zu rasseln anfangen.]

Zachronić, dk. 3. [wohin bergen, verbergen, verwahren.]

Zachwalić, dk. 3. Zachwalać, *nd*. 1. [anrühmen, anpreisen.]

Zachwaścić, dk. 3. [mit Unkraut verwachsen machen, verwildern lassen.]

Zachwiać, dk. 2. Zachwiewać, *nd*. 1. [wanken machen, schwanken machen.]

Zachwycić, dk 3. Zachwycać, *nd*. I. [erhaschen, ergreifen; entzücken.]

Zachwyt, *u*, *m*. Zachwycenie, *a*, *n*. [Aufgriff, *m*; Entzückung, Extase,] *f*.

Zachwytacz, *a*, *m*. [Aufgreifer, Aufraffer,] *m*.

Zachylić, dk. 3. Zachylać, *nd*. I. [he abbeugen, anbeugen.]

Zaciąć, dk. 2. Zacinać, *nd*. 1. [anhauen, einen Hieb versetzen, wund stechen, anschneiden;] się w mowie, [im Reden stocken.]

Zaciąg, *u*. *m*. [Heranzug, Hinzug, *m*. Aushebung der Recruten,] *f*.

Zaciągać, *ob*. Zaciągnąć.

Zaciągacz, *a*, *m*. [Anzieher, Heranzieher; Werber, Ausheber,] *m*.

Zaciągnąć, dk. 2. [heranziehen, bis wohin ziehen; ausheben, werben, zuziehen, zuknüpfen, fest knüpfen.]

Zaciągowy, *adj*. [Hinzugs-.]

Zaciążnik, Zaciężnik, *a*, *m*. [angeworbener Recrut.] *m*.

Zaciec, dk. 2. Zaciekać, *nd*. I. [anlaufen, anschwellen, hineinfliessen, eindringen.]

Zaciecz, *y*, *f*. [Ergiessung, *f* Austritt des Wassers,] *m*.

Zaciek, *u*, *m*. [Anlauf, Ansatz, Ansprung.] *m*.

Zaciekłość, *i*, *f*. [ungestümes Vordringen, Ungestüm, *n*. Wuth.] *f*.

Zaciemek, *mku*, *m*. [finsterer Ort,] *m*.

Zaciemnić, dk. 3. Zaciemniać, *nd*. 1. [finster machen. verfinstern.]

Zaciemnieć, dk. 2. [finster werden; erblinden.]

Zacieńczyć, dk. 4. [nach unten zu verdünnen, etwas dünner machen.]

Zacienić, dk. 3. Zacieniać, *nd*. 1. [verschatten, überschatten.

Zacienie, *a*, *n*. [Schattenort, Ort im Schatten,] *m*.

Zacierać. *ob*. Zatrzeć.

Zacieracz, *a*. *m*. [Verreiber.] *m*.

Zacierka, *i*, *f*. [Reibebret, Glatbret der Maurer, *n*; Mehlsuppe.] *f*.

Zaciesać, Zaciosać, dk. 2. [anzimmern, zuzimmern, zuhauen, zuspitzen.]

Zaciesnić, dk. 3. Zaciesniać, *nd*. 1. [beengen, enge machen, verengen.]

Zaciężnik, *ob*. Zaciążnik.

Zaciężyć, dk. 4. Zaciążać, *nd*. 1. [ein wenig belasten, schwerer machen.]

Zacimiać. *ob*. Zaćmić.

Zacisnąć, dk. 2. Zaciskać, *nd*. 1. [zusam-

men drücken. verdrücken; bis wohin werfen, wegwerfen.]
Zacisze, *a. n.* [Ruhewinkel. [stiller ruhiger Ort, *m.* Ruhe, Stille,] *f.*
Zaciszyć, dk. 4. *nd.* 1. Zaciszać, stille machen, *cf.* Uciszyć, beruhigen.]
Zaćma, *y*, *f.* [Verfinsterung, Finsterniss,]*f.*
Zaćmić, dk. 3. Zacimiać, *nd.* 1. [finster machen, verfinstern, verdunkeln, blenden, verblenden.]
Zacność. *i*, *f.* [hoher Werth, *m.* Schätzbarkeit, Würde. *f.* Ansehen,] *n.*
Zacny, *adj.* Zacnie, *adv.* [schätzbar. vom hohen Werthe, achtungswürdig.]
Zaćwiekować, dk. 2. [verzwicken, mit Zwecken verschlagen vernageln.]
Zacyrklować, dk 2. [abzirkeln, mit dem Cirkel umrunden.]
Zacząć. dk. 2. Zaczynać, *nd.* 1 [anfangen. anheben, beginnen.]
Zaczaić się, *rec.* dk. 3. [sich wo auf die Lauer verstecken.]
Zaczarować, dk. 2. [behexen, bezaubern.]
Zaczątek, *tku*, Zaczynek, *nku*, *m.* Anfang Ursprung, *m.* Beginnen.] *n.*
Zaczek, *czka*, *m.* Zaczę, *ęcia*, *n. dim.* von Zak.
Zaczekać, dk. 1. [ein wenig verziehen, warten.]
Zaczepić, dk. 3. Zaczepiać, *nd.* 1. [anhäckeln; angreifen, mit jemanden anbinden.]
Zaczepka, *i*, *f.* [Anhäckeln; Angreifen, *n.* Angriff,] *m.*
Zaczepnik, *a*, *m.* [Angreifer, Händelanheber, Händelmacher,] *m.*
Zaczepny, *adj.* Zaczepnie, *adv.* Angriffs-. angreifend, offensiv.]
Zaczernić, dk. 3. Zaczerniać. *nd.* 1. [beschwärzen, schwarz machen.]
Zaczernieć, dk. 2. [schwarz werden, schwarz anlaufen.]
Zaczerpnąć, dk. 2. [woher schöpfen, erlangen, erhalten.]
Zaczerwić, dk. 3. [wurmstichig machen;] się, [wurmstichig werden.]
Zaczerwieniałość, *i*, *f.* [Erröthen, *n.* Röthe,] *f.*
Zaczerwienić, dk. 3. Zaczerwieniać, *nd.* 1 [röthen, roth färben.]
Zaczerwienieć dk. 2. [roth werden, erröthen.]
Zaczesać, dk. 2. [verkämmen, glatt kämmen.]
Zaczołgać się, *rec.* dk. 1. [bis wohin hinkriechen.]
Zaczopować, dk. 2. [verzapfen, einzapfen zuzapfen.]
Zaczynać, *ob.* Zacząć.
Zaczynić, dk. 3. Zaczyniać, *nd.* 1. [womit anmachen, einrühren.]
Zaczynszować, dk. 2. [zinsbar machen auf Zins setzen.]
Zaczytać, się, *rec.* dk. 1. [sich ins Lesen vertiefen.]
Zad, *u. m.* [Hintertheil, *m.* Hinterstück *n.* Hintere,] *m.*
Zadać, dk. 2. Zadawać, *nd.* 1. [dargeben aufgeben, geben; vorwerfen;] się z kim, [sich mit jemanden einlassen;] w karty, [ausspielen.]
Zadąć, dk. 2. Zadymać, *nd.* 1. [anblasen losblasen, zu blasen anfangen.]
Żądać, *nd.* 1. [verlangen, begehren, się wornach sehnen; bedürfen.]
Żądanie, *a*, *n.* [Verlangen,] *n.*
Zadatek, *tku*, *m.* [Handgeld, *n.* Pfand Unterpfand,] *m.* zadatkowy, *adj.*
Zadatkować, *nd.* 2. [Handgeld geben Drangeld geben, drangeben.]
Zadawacz, *a*, *m.* [Vorgeber, Ausspieler,] *m.*
Zadawić, dk 3. [erwürgen, erdrosseln.]
Zadawka, *i*, *f.* [Ausspielen in der Karte *n.* Vorhand,] *f.*
Zadawnić, dk. 3. [durch Alterthum begründen, verjähren machen.]

Tenże, ... = zaczernić

[illegible] zanie, zać; (zad czego, [illegible]) ... przed się i też po zad (Kl.); ... zad ... lecz zadniem ... [illegible]

Nie żąday złego nikomu, byś tego nie doznał ... 1614 ... [illegible]

Cesarz zaczepił się ... przez ... [illegible]

Zadora wojewoda Piletów (l. 29 kop. Zelira (Piklów

Żrenice [illegible] być bogatym [illegible] (S. 1619) [illegible] że = [illegible]
[illegible] jedin [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Żądłami, przez dłek, nadkniona puchnie na nim ciało (1
– f. zażągnąć; f. żąć [illegible] / Kolec; Kot. [illegible]
, imia, żąć

Zadowolony z czego mit [illegible] zufrieden.

Zadra . [illegible], [illegible] (zadra, żądło, siła przyprowadzona
[illegible] , w [illegible] dobra w [illegible] (chciwość [illegible]

Żadawność, Zadawniałość, *i*, *f*. [Verjahrung,] *f*.
Żaden, *a*, *e*. [Keiner, keine, keines.]
Zadłabić, Zadławić, dk. 3. [erwürgen, erdrosseln.]
Żądlasty, Żądlisty, *adj*. [stachelig, mit einem Stachel versehen.]
Żądło, *a*. *n*. [Stachel der Bienen und Schlangen,] *m*.
Żądłowaty, *adj*. stachelicht, stachelig.]
Zadłużyć, dk. 4. Zadłużać, *nd*. 1. [mit Schulden belasten;] się, [sich verschulden.]
Zadma, *y*, *f*. Zadem, *dmu*, *m*. *ob*. Zadymka.]
Zadmuchnąć, dk. 2. Zadmuchać, *nd*. 1. ausblasen, verblasen, anblasen.]
Zadni, *adj*. [von hinten, hinter, rückwärts.]
Zadnica, *y*, *f*. [Hintere,] *m*.
Żądność, Żądliwość, *i*, *f*. [Begierde, *f*. Verlangen, *n*. Gier,] *f*.
Żądny, *adj*. [begehrend, dürstend wornach, begierig, gierig.]
Zadość, Zadosyć, *adv*. [genug, genüglich, hinlänglich.]
Zadowolnić, dk. 3. Zadowolniać, *nd*. 1. [zufrieden stellen, einen vergnügen.]
Zadra, *y*, *f*. Zadzior, *u*, *m*. [Splitter, Schieferchen,] *n*.
Zadrapać, dk. 2. [ein wenig ankratzen, aufkratzen.]
Zadrasnąć, dk. 2. [anritzen, aufritzen.]
Zadręczyć, dk. 4. [zu Tode quälen.]
Zadreptać, dk. 2. [trippelnd vertreten, austrippeln, vertrippeln.]
Zadrętwieć, dk. 2. [erstarren, starr werden.]
Zadrewnić, Zadrzewić, dk. 3. [mit Bäumen beholzen, besetzen.]
Zadrobić, dk. 3. [klein machen, einbröckeln.]
Zadrobnieć, dk. 2. [kleiner werden.]
Zadrukować, dk. 2. [verdrucken, zum Drucke verbrauchen.]
Zadrwić, dk. 3. [einen foppen, zum Besten haben.]
Zadrzeć, dk. 2. Zadzierać, *nd*. 1. [anreissen, Splitter reissen; in die Höhe heben; herauf reissen.]
Zadrżeć, dk. 4. [erzittern, erbeben, zu zittern anfangen.]
Zadrzymać, dk. 2. [einschlummern; verschlummern.]
Zaduch, *u*, *m* [Luftfäule, Stickluft, *f*. Dampf. *m*. Ausdünstung,] *f*.
Zadufać, Zadufanie, *ob*. Zaufać,
Zadumać się, *rec*. dk. 1. [sich in Gedanken vertiefen.]
Zadumieć, dk. 2. [staunen, erstaunen, verblüffen.]
Zadumienie, *a*, *n*. [Staunen.] *n*.
Zadunajski, *adj*. [jenseits der Donau befindlich.]
Zadurzyć, dk. 4. Zadurzać, *nd*. 1. [dumm machen, bethören, betäuben.]
Zadusić, dk. 3. Zaduszać, *nd*. 1. [ersticken, erwürgen; engbrüstig machen.]
Zaduszki, *pl*. [aller Seelenfest,] *n*.
Zaduszność, *i*. *f*. [Engbrüstigkeit, Beklommenheit der Brust,] *f*
Zaduszny, *adj*. [dumpfig, voll Dunst; engbrüstig, keuchend;] dzień [aller Seelen Tag, *m*. aller Seelenfest,] *n*.
Zadworny, Zadworski, *adj*. [hinter dem Hofe befindlich; Hof-, Oberhof-.]
Zadychtować, dk. 2. [verdichten, dicht zumachen.]
Zadylować, dk. 2. [mit Dielen vermachen, verdielen.
Zadymka, *i*. *f*. [Gestöber, Schneegestöber; *n*. Staubregen,] *m*.
Zadyszeć, się, *rec*. dk. 4. [Keichen, ausser Athem kommen.]
Żądza, *y*, *f*. [Begierde, *f*. Verlangen; Begehrungsvermögen,] *n*.

Zadziać, dk. 2. Zadziewać, nd. 1. [anziehen; auffädeln; verlieren.]
Zadziałać, dk. 1. [verarbeiten, vermachen, verwirken.]
Żadzić się, rec. nd. 3. [Abscheu haben, sich eckeln, Grauen haben.]
Zadziczeć, dk. 2. [wild werden, verwildern.]
Zadziedziczyć, dk. 4. [erblich erhalten. ererben, beerben.]
Zadzier, Zadzior, u, m. [Aufriss, Anriss, Nienagel am Finger,] m.
Zadzierać, ob. Zadrzeć.
Zadzieracz, a, m. [Anreisser, Anbinder mit jemanden,] m
Zadzierg, u, m. [verknüpfter Knoten, Schlinge, Masche.] f.
Zadziergnąć, dk. 2. Zadziergać, nd 1. [fest zubinden, zuknöteln.]
Zadzierżawić, dk. 3. Zadzierżawiać, nd. 1. [verpachten; pachten.]
Zadzierżeć, dk. 4. Zadzierżać, nd. 1. [aufhalten, nicht entfallen lassen.]
Zadziw, u, m. [Verwundern, Staunen, n Verwunderung,] f.
Zadziwić, dk. 3. Zadziwiać, nd. 1. [Verwunderung setzen, verwundern.]
Zadzwonić, dk. 3. [losläuten, anläuten zu läuten aufangen, klingeln.]
Zafantować, dk. 2. [verpfänden, verschulden.]
Zafarbować, dk. 2. [befärben, anfärben.]
Zafrasować się, rec. dk. 2. [sich kummern, nagenden Kummer empfinden.]
Zafrymarczyć, dk. 4. [vertauschen, in den Tausch geben.]
Zagabnąć, dk. 2. [anpacken, anzapfen, erwischen, ergreifen.]
Zagacić, dk. 3. [verfaschiniren, mit Faschinen zumachen.]
Zagadać, dk. 1. [einen anreden; redend übertäuben, überschreien; Räthsel aufgeben.]
Zagadka, i, f. [Aufgabe, f. Räthsel.] n.
Zagaić, dk. 3. [mit Bäumen belauben;] mowę, [eröffnen, anfangen, beginnen.]
Zaganiać, ob. Zagnać.
Zaganiacz, a, m. [Hintreiber, Wegjager, Eintreiber,] m.
Zagar, u, m. [Erkranken vom Kohlendampfe, n. Dunstschwindel.] m.
Zagarnąć, dk. 2. Zagarniać, nd. 1. [an sich reissen.]
Zagasić, dk. 3. Zagaszać, nd. 1. [auslöschen, verlöschen.]
Zagasiciel, a, m. [Auslöscher,] m. zagasicielka,] f.
Zagasisty, adj. [verlöschbar, verlöschlich, erlöschbar.]
Zagęścić, dk. 3. Zagęszczać, nd. 1. [verdicken, dick machen, verdichten, anhäufen, voll füllen.]
Zagiąć, dk. 2. Zaginać, nd. 1. [anbeugen, umbeugen.]
Zagięcie, u, n. [Einbug, m. Einbeugen, n. Falte,] f.
Żagiel, gla, m. [Segel, Segeltuch,] n.
Żagiew, gwie, f. [Feuerschwamm, m. Zunder, Feuerzunder,] m.
Zaginać, ob. Zagiąć.
Zaginąć, dk. 2. [verloren gehen, sich verlieren, vergehen, umkommen.]
Zagłada, y, f. [Vernichten, n. Vernichtung, f. ewiges Vergessen,] n
Zagładzić, dk. 3. Zagładzać, nd. 1. [glätten, verglätten; vernichten, ausrotten.]
Zaglancować, dk. 2. [überglänzen, verglänzen.]
Zagłębić, dk. 3. Zagłębiać, nd 1. [tief hineinlassen, vertiefen.]
Żaglik, a, m. [Segelfisch, m. Segelmuschel, f. Segler,] m.
Żaglisty, adj. [mit Segeln, voll Segel, Segel-.]

[illegible] sąd, [illegible]

[illegible]gorzel, f. zagorzeliana

[illegible] rzeczy zarem prętko porwać

[illegible] kto ogień sosnowy zagasi, utechnie płomień srogi, tylko dym kwasi, (Kl).

zadzierg (insolubilis nexus) (v. dzierzać; zadziergiem = insolubiliter

3. Zo.

[illegible] żagiel (zwł. [illegible]), puść go wiatrom w moc, Kl.; swe żagle [illegible]

zwinął (zwłaszcza żagiel w płóciennie [illegible] Tomo, Kl.

żagla [illegible], żagiew [illegible]

[illegible] (nautilus nauplius [illegible])

zagrabi (złodziej) wszystko stado a nic nie zostawi (K)

Zagłobić, dk. 3. Zagłabiać, nd. 1. [verkeulen, vernieten.]
Zagłodzić, dk. 3. [mit Hunger quälen. verhungern lassen.]
Zagłówek, .wka, m. [Hauptkissen, Kopfkissen,] m.
Żaglowy, adj. [Segel-.]
Zagłuchnąć, dk. 2. [etwas betäubt werden, taub werden.]
Zagłuszyć, dk. 4. Zagłuszać, nd. 1. [betäuben, übertäuben.]
Zagłuszyciel, a, m. [Betäuber, Ersticker,] m.
Zagmatwać, dk. 2. [zusammen vermischen, verwirren.
Zagnać, dk. 1. [bis wohin treiben, jagen, hintreiben.]
Zagnębić, dk. 3. Zagnębiać, nd. 1. [tief unterdrücken, hinunterdrücken.]
Zagnębiciel, ob. Pognębiciel.
Zagniatać. ob. Zagnieść.
Zagnić, dk. 2. się, [anfaulen, in Fäulniss übergehen.]
Zagnieść, dk. 2. Zagniatać; nd. 1. [verkneten, einkneten, zusammenkneten.]
Zagniewać się, rec. dk. 1. [aufgebracht werden, in Zorn gerathen.]
Zagnieździć, dk. 3. [einnisten;] się, [sich ansiedeln, einnisten.]
Zagniłek, łka, m. Zagniłka, i, f. [etwas Faules, Verfaultes,] n.
Zagniłość, i, f. [Anfaulen, n. Faulniss,] f.
Zagnoić, dk. 3. Zagnajać. nd. 1. [bemisten, vermisten, verunfläthigen.]
Zagnuśnieć, dk. 2. [faul und träge werden.]
Zagodzić, dk. 3. Zagadzać, nd. 1. [ausgleichen, vergleichen, alles gut machen.]
Zagoić, dk. 3. Zagaiać, nd. 1. [eine Wunde zuheilen.]
Zagon, u, m. [Ackerbeet, Feldbeet, n. milit. Streifzug,] m.
Zagonisty, adj. [voll Ackerbeete.]
Zagonowy, adj. [Ackerbeet-; Beet-; Streifzugs-.]
Zagorny, adj. [hintergebirgisch, ultramontanisch.]
Zagorszyć, dk. 4. [verschlimmern, weit ärger machen.]
Zagorzalec, lca, m. [Hitzkopf, Brausekopf,] m.
Zagorzałość, i, f. [Hitzköpfigkeit,] f.
Zagórze, a, n. [Gegend hinter dem Gebirge, Hintergebirge,] n.
Zagorzeć, dk. 2. [von Kohlendampfe od. Ofendunste betäubt werden.]
Zagorzelizna, y, f. [Dunstbetäubung, Krankheit vom Dunste.]
Zagorzknąć, dk. 2. [bitter werden.]
Zagościć, dk. 3. Zagoszczać, nd. 1. [einen Gast beherbergen; sich als Gast wo aufhalten, den Aufenthalt verlangern.]
Zagospodarować, dk. 2. [gut bewirthschaften;] się [sich ordentlich einwirtschaften.]
Zagotować, dk. 2. [zubereiten; aufkochen lassen, einkochen lassen.]
Zagrab, u, m. [Stadt Agram in Croatien.]
Zagrabić, dk. 3. [hinrechen, hinwegrechen, hinraffen, fortraffen; pfänden.]
Zagrabiciel, a, m. [Wegrecher, Wegraffer, Pfänder,] m.
Zagrać, dk. 1. Zagrawać, nd. 1. [anfangen zu spielen, losspielen;] się, [sich in Spielen oder Spiel vertiefen.]
Zagradzać, ob. Zagrodzić.
Zagranicze, a, n. [Ausland, n. Ort hinter der Gränze, Gränzort,] m.
Zagranicznik, a, m. [Ausländer, Gränznachbar,] m.
Zagraniczny, adj. [ausländisch, gränznachbarlich.]
Zagraniczyć, dk. 4. [die Gränze abstecken, abgränzen, begränzen.]

Zagrązić, dk. 3. Zagrążać, *nd.* 1. [im Wasser versenken, untergehen lassen.]
Zagrąznąć, Zagrzęznąć, dk. 2. [stecken bleiben.]
Zagręplować, [verkrämpeln, zukrämpeln.]
Zagroda, *y, f.* (Zagródka, *dim.*) [Versäumung, Wohnsitz,] m.
Zagrodniczka, *i, f.* [Beysassinn, Hintersassin;] *f.*
Zagrodnictwo, *a, n.* [Beysassenwirthschaft,] *f.*
Zagrodnik, *a, m.* [Hintersass, Beysass, Colonist,] *m.*
Zagrodny, *adj* von Zagroda.
Zagrodzić, dk. 3. Zagradzać, *nd.* 1. [abzäunen; *tr.* absondern, einsperen.]
Zagrozić, dk. 3. Zagrażać, *nd.* 1. [bedrohen.]
Zagryźć, dk. 2. [hineinbeissen, zu Tode beissen.]
Zagrzać, *nd.* 2. [aufwärmen,] się, [erhitzen, entzünden.]
Zagrzanie, *a; n.* zagrzany, *adj.* [Erwärmung, Erhitzung, erwärmt, erhitzt.]
Zagrzewać, *ob.* zagrzać.
Zagrzęznąc, dk 3. [einsinken.]
Zagrzmieć, *ob.* grzmieć.
Zaguba, *y. f.* zgubny, *adj.* [Verderben, *n.* Ausrottung, *f.* verderblich schädlich.]
Zagubić, dk. 3. [verlieren, vernichten, vertilgen.]
Zągważdzać, *nd.* 1. zagwozdzić, dk. 3. [vernageln,] zagwożdżony, *adj.* [vernagelt.]
Zachaczenie, *a, n.* [Entern,] *n.*
Zahaczyć; dk. 4. [anhacken, entern.]
Zahaftować, dk. 2. [zuheften, verheften.]
Zahamować, dk. 2. [hemmen, aufhalten.]
Zahandlowac, dk. 2. [verhandeln, im Handel bedingen.]
Zahartować, dk. 2. [abhärten.]
Zahuczeć, dk. 4. [dumpf erschallen; betäuben, überschreien.]

Zając, *ca, m.* [Hase.] *m.*
Zająć, zajmować, dk. 2. [pfänden, einnehmen, in Besitz ergreifen,] się, [um sich greifen, sich beschäftigen.]
Zajączek, *dim; von* zając.
Zajadać, *nd.* 1. [recht wacker essen.]
Zajadłość, *ści, f.* zajadliwość. zajadły, *adj.* Ingrimm, *m.* Wuth, *f.* ergrimmt, wüthend.]
Zająkać, *ob.* jąkać.
Zajaśnieć, *ob.* jaśnieć.
Zajątrzać, zajątrzenie, *ob.* jątrzyć.
Zajechać, dk. 2. [hineinfahren, vorfahren, reiten.]
Zajęcie, *a, n.* [Einnahme, *f.* Beisitzergreifung,] *f.*
Zajęczy, *adj.* [Hasen-.]
Zajęczysko, *a, n.* [ein armer od. grosser Hase.]
Zajędrnić, dk. 3. [frisch machen, auffrischen.]
Zajem. *ajmu. m.* [Wegnahme, *f.* Wegnehmen, *n.* Pfändung.] *f.*
Zajeść, dk. 2. [aufessen, auffressen, todt beissen; auszehren, verzehren.]
Zajezdny, *adj.* [Anfahrts-, Einkehr; *dom* Einkehrhaus.]
Zajeżyć, dk. Zajeżać, *nd.* 1. [in die Höhe aufspreitzen, aufbörsten.]
Zaimek, *mka, m. pronom,* Fürwórt, m zaimkowy, *adj.*
Zaindyczyć, dk. 4. [sich wie ein Truthahn, entrüsten, aufblähen,]
Zainteressować, dk. 2. [interessirt machen, Jnteresse erregen.]
Zaiskrzyć, dk. 4. Zaiskrzać, *nd.* 1. funkeln machen, hervor funkeln.]
Zaiste, Zaiście, *adv.* [fürwahr, gewiss wahrhaftig,]
Zajurzyć, dk. 4. [geil machen, üppig machen.]
Zajuszyć, dk. 4. Zajuszać, *nd.* (mit Jau-

chwyt Niektórzy nie czekając mostu który im gotowano ... wody pod Zakroczymiem zapaliwszy y Armaty potopiwszy uptaw.
... przebyć (16.)

Zagreb, u nas: Zahreb, stolica Kroacyi.

...no, z błonny na zając (R. 1619)
zając w. zaląkt od zajęKt (do lękać und jąkać
... (pr.) ... albo w. zając fangen, mit łapać v. łapsu.
...pać nie zaymać (R. 1619) ? (...)

Zagroda = nigdzie zagrodzone; gródź; 2. colonaria conditio (Volumina Legum ...)

... niezgodliwe, słowa zajęczowe (Wollnando)
... się z nienawiścią się zapalać
...owi naszemu już Szwedzi zaiechdżali (16.)

zagrodnik (colonus qui corpore suo non jumento operam domino fundi facit (Ogrodnik alicubi idem, alicubi idem qui chałupnik)

...iste = zaprawdę

... natura ich do kradzieży zajuszy (Ki.

Zajuszam [illegible] plaka (miesco sanguine venatiram avem vel [illegible]

Żak [illegible] [illegible] Żaków [illegible] [illegible]
Żak jest też spytwz po [illegible] żaka [illegible] [illegible]"
[illegible]

Zakal = [illegible] ciasta, nie zoszicnie (vitium panis vel [illegible]
[illegible] ferventi aquae affusione in subactione; 2. = gniew, [illegible]

zakamieniałe (zakamieniałe?) [illegible]

Zaklęty [illegible] czasem [illegible] magicis cantibus angui;

Zakład [illegible] Witemberg w zakładzie u Krola zostanie, pok
[illegible] Koszelnow zabranych pod [illegible] nie wydadzą (16..)

che
blut
den.
Zajutrz
folg
Żak, n.
Zakarbl
chel
Zakadzi
chen
Zakąkol
Lole
sen.
Zakał,
krit,
de.]
Zakalić
then
Zakalić,
anfü
Zakalec,
Teig
Zakalist
nich
Zakamie
Verl
Zakamie
stein
Zakamie
gen,
Zakaptu
Mön
Zakarbo
ben.
Zakarcz
verr
Zakarow
Can
Zakarmi
verf
Zakato
mia
Zakasa

che und Eiter beschmieren;] się, blutgierig werden, wüthend werden.]
Zajutrze, *a*, *n*. [der folgende Tag, der folgende Morgen,] *m*.
Żak, *a*, *m*. [Schulknabe, Schuljunge,] *m*.
Zakachlować, dk. 2. [verkacheln, mit Kacheln zumachen.]
Zakadzić, dk. 3. Zakadzać, *nd*. 1. [zu räuchern anfangen, anrauchen.]
Zakąkolić, dk. 3. [verlolchen. mit Lolch bedecken; mit Lolch verwachsen.]
Zakał, *u*, *m*. Zakała, *y*; *f*. [Unreinigkeit, *f*. Schandflecken, *m*. Schande.] *f*.
Zakałać, dk. 1, [beschmutzen, bekothen.]
Zakalić, dk. 3. [mit klebrigem Teige anfüllen.]
Zakalec, *lca*, *m*. [unausgebacknes Stück Teig.]
Zakalisty, *adj*. [voll klebrigen Teiges, nicht ausgebacken.]
Zakamieniałość, *i*, *f*. [Versteinerung, Verhärtung.] *f*.
Zakamienieć, dk. 2. [zu Stein werden steinhart werden, verstocken.]
Zakamienować. dk. 2. [zu Tode steinigen, mit Steinen todt werfen.]
Zakapturzyć, dk. 4. [verkappen,] się; Mönchskappe aufziehen.]
Zakarbować, dk. 2. [verkerben, einkerben.]
Zakarczować, dk. 2. [anfangen zu roden, verroden.]
Zakarować, dk. 2. [verkarren:] armatę, [die Canone aufprotzen.]
Zakarmić, dk. 3. anfangen zu füttern. verfüttern; zu Tode füttern.]
Zakartować, dk. 2. [einkarten, Karten ein mischen.]
Zakasać, dk 3. [aufschürzen, aufstreifen] *tr*. się, [sich mit Eifer woran machen.]
Zakąsić, dk. 3. [einbeissen, anbeissen; todt beissen.]
Zakąska, *i*, f. [Nachbiss, Anbiss, etwas zu Verbeissen.]
Zakassować, dk. 2. [durch Cassation aufheben;] kogo, [einen verdunkeln.]
Zakatarzyć, dk. 4. [mit Catharrhée anstecken.]
Zakąt, *u*, *m*. Zakącie, *a*. *n*. (Zakątek, *dim*.) [versteckter Winkel,] *m*.
Zakątny, *adj*. [im Winkel verborgen, abgelegen, einsam.]
Zakatować, dk. 2. [zu Tode martern.]
Zakaz, *u*, *m*. [Verboth,] *n*.
Zakazać, dk. 2. [untersagen, verbieten.]
Zakazacz, Zakazywacz, *a*, *m*. [Verbieter,] *m*.
Zakiwnąć, dk. 2 [einen Wink geben, winken.]
Zakirzyć, dk. 4. [schwarz verschleiern, verfinstern. verdunkeln.]
Zakis. *u*, *m*. [Einsäuern, *n*. das Eingesäuerte.]
Zakisieć, dk. 2. [gährend säuern, sauer werden.]
Zakisić, dk. 3. Zakisać, *nd*. 1. [einsäuern, sauer anmachen.]
Zakitować, dk. 2. [verkütten, zukütten.]
Zakląć, dk. 2. Zaklinać, *nd*. 1. [beschwören; exorcisiren; in den Bann thun;] się, [sich verschwören.]
Zakład, *u*, *m*. [Gründen, *n*. Anlage, *f*. Institut, *n*. Pfand, *m*. Wette,] *f*.
Zakładać, *ob*. Założyć.
Zakładacz, Założyciel, *a*, *m*. [Gründer, Stifter, Anleger,] *m*. założycielka, *f*.
Zakładka, *i*, *f*. [Falte,] *f*.
Zakładnik, *a*, *m*. [Geisel, als Unterpfand gegebener; Garnisonsoldat,] *m*.
Zakładny, Zakładowy, *adj*. [Grundlage-Stiftungs-; Wett-.]

Zaklamrować, dk. 2. [verklammern.]
Zaklaskać, dk. 2. [losklatschen, aufklatschen.]
Zaklajstrować, dk. 2. [verkleystern, zukleystern.]
Zaklęcie, Zaklinanie, *a, n.* [Verschwören, Beschwören, *n.* Schwur,] *m.*
Zakleić, dk. 2. Zaklejać, *nd.* 1. [verleimen, zuleimen.]
Zaklepać, dk. 2. [zuklopfen, zuklatschen, zuhämmern.]
Zaklęsnąć, dk. 2. [einsenken, einsinken, einfallen.]
Zaklęśnina, *y,* Zaklęsłość, *i, f.* [Einsenkung, Vertiefung, Höhlung,] *f.*
Zaklinać, *ob.* Zakląć.
Zaklinacz, *a, m.* [Beschwörer, Teufelsbanner, Exorcist,] *m.*
Zaklinić, dk. 3. Zaklinać, *nd.* I. [verkeilen, zukeilen.]
Zaklnąć, *ob.* Zakląć.
Zakłóć, dk. 2. Zakłować, *nd.* [einen Stich versetzen, wund stechen; todt stechen.]
Zakłócić, dk 3. Zakłócać, *nd.* 1 [umrühren; aufrühren, beunruhigen, Zank und Streit erregen.]
Zakłóciciel, *a, m.* [Unruhemacher, Unruhestifter,] *m.*
Zakłopotać, *nd.* 1. Zakłopocić, dk. 3. [Sorgen machen, in Verlegenheit bringen.]
Zakłuć, *ob.* Zakłóć. Zakluć, dk 2. [anpicken; todt picken.]
Zakneblować, *nd.* 2, [zuknebeln, verknebeln.]
Zakochać się, *rec.* [sich verlieben, verliebt seyn, lieb gewinnen.]
Zakół, *u, m.* [Rundung, Krümmung in die Runde, *f.* Pfahlwerk,] *n.*
Zakołatać, dk. 2. [zu klopfen anfangen, anklopfen, losklopfen.]
Zakolić, dk. 3. [umkreisen, umrunden, umzirkeln.]

Zakon, *u, m.* [Gesetz, *n.* Religion, *f.* Klosterorden, Mönchsorden,] *m.*
Zakończyć, dk. 4. Zakończać, *nd.* 1. [zuspitzen, scharf zuspitzen; beendigen.]
Zakonnica, *y, f.* [Klosterfrau, Ordensschwester, Nonne,] *f.*
Zakonnictwo, *a, n.* [Ordensstand, Mönchsstand,] *m.*
Zakonnik, *a, m.* [Ordensbruder, Mönch,] *m.*
Zakonny, *adj.* [gesetzlich; Ordens-, Kloster-, Mönchs-.]
Zakonność, *i, f.* [Gesetzlichkeit *f.* Verhalten nach dem Gesetz.]
Zakonodawca, *y, m.* [Gesetzgeber,] *m.* zakonodawczyni, *f.*
Zakop, *u, m* [Verschanzung, *f.* Laufgraben, *m. cf.* Okop.
Zakopać, dk. 2. [vergraben, begraben, zugraben.]
Zakopcić, dk. 3. [mit Rauch bedecken, beschmauchen.]
Zakopcieć, dk. 2. [beräuchert werden.]
Zakorzenić, dk. 3. [einwurzeln lassen; anwürzen, einwürzen.]
Zakościć, dk. 4. [verknochen, verbeinern, befirnisten.]
Zakościeć, Zakostnieć, *nd.* 2. [sich verknochen, verhärten, steif werden.]
Zakosztować, *ob.* Kosztować, Skosztować.]
Zakować, *ob.* Zakuć.
Zakpić zkogo, dk. 3. [einen foppen, äffen, zum Besten haben.]
Zakracić, dk. 3. vergittern, mit Gitterwerk versehen, abtheilen.]
Zakraczać, *ob.* Zakroczyć. Zakrapiać, *ob.* Zakropić.
Zakraść się. *rec.* dk. Zakradać się. *nd.* 1. [sich wo einstehlen, einschleichen.]
Zakrasić, dk. 3. [schmackhafter machen, verschönern, verlieblichen.]

...kon ² f. zgon (zakon = göttliches Gesetz ·z, = zakonny żywot

...wato. wynić (acuminare, runcare, usypiać

...wodawca (sed fere Deo, Christo et Mosi tantum zakonodawca tribuimus

zakr[illegible] w) [illegible] matach, zakrywa [illegible] młody w starych [illegible] (w[illegible]) [illegible]

zakwitnąć [illegible] zakwitniesz jak [illegible] [illegible] do potomnym [illegible]

[illegible]

[illegible] zakr[illegible]

Zakrawać, *ob.* Zakroić.
Zakrawacz, *a, m.* [Zuschneider,] *m.*
Zakrawka, *i, f.* [zugeschnittenes Stück. Einschnittsel,] *n.*
Zakrążyć, dk. 4. Zakrążać, *nd.* 1. [herumkreiseln, umrunden, abründen.]
Zakręcić, dk. 3. Zakręcać, *nd* 1. [zudrehen. herumdrehen, zuschrauben.]
Zakredzić, dk. 3. [bekreiden, mit Kreide anfüllen.]
Zakres, *u, m.* [eingehauene Linie, Kerbe, bestimmte Dauer, *f* Umfang,] *m.*
Zakreślić, dk. 3. Zakreślać, *nd.* [ankerben, anzeichnen, bestimmen.]
Zakręt, *u, m.* [Beugung. *f.* Bug, *m.* Dreherey, *f.* Tummeln, Gedrehe,] *n.*
Zakrętny, *adj.* Zakrętnie, *adv.* [dreherisch, hinterlistig, schwindelig.]
Zakrochmalić, dk. 3. [bekraftmehlen, mit Kraftmehl stärken.]
Zakroczyć, dk. 4. [verschreiten, vorrücken vertreten, dazwischen kommen.]
Zakroić, dk. 3. [losschneiden, ausschneiden, zuschneiden.]
Zakropić, dk. 3. Zakrapiać, *nd.* 1. [besprengen, aussprengen.]
Zakrój, *oju, m.* [Einschnitt, Anschnitt, Zuschnitt,] *m.*
Zakruszyć, dk. 4. [einbröckeln, verbröckeln, voll bröckeln.]
Zakrwawić, dk. 3. Zakrwawiać, *nd.* 1. [bebluten, mit Blut füllen.]
Zakryć, dk. 2. Zakrywać, *nd.* 1, [bedecken, verdecken, verheimlichen.]
Zakrystya, *i, f.* [Sacristey,] *f.*
Zakrystyanin, *a. m.* [Sacristan, Kirchendiener, Küster,] *m.* zakrystyanka, *f.*
Zakrytość, *i, f.* [Verstecktheit, Verborgenheit,] *f.*
Zakrywać, *ob.* Zakryć.
Zakrywacz. *a, m.* [Verdecker, Verberger,] *m.*
Zakrzątnąć, się czém, dk. 2. [sich womit eifrig beschäftigen.]

Zakrzepić, dk. 3. Zakrzepiać, *nd.* 1. [auffrischen. stärken.]
Zakrzew, *u, m.* [Anpflanzen, *n.* Anpflanzung. *f.* Gebüsche,] *n.*
Zakrzewić, dk. 3. Zakrzewiać, *nd.* 1. [anpflanzen, vermehren, mehren.]
Zakrzyczeć, dk. 4. [überschreien, übertönen, aufschreien, losschreien.]
Zakrzywić, dk. 3. Zakrzywiać, *nd.* 1. umkrümmen, umbeugen, krümmen.]
Zakuć, dk. 2. [zuschmieden, fest zuschlagen. vermachen.]
Zakup, *u, m.* [Aufkaufen, *n.* Aufkauf,] *m.*
Zakupić. dk. 3. [alles aufkaufen, zusammen kaufen, erkaufen.]
Zakupiciel, Zakupnik, *a, m.* [Aufkäufer, Erkaufer,] *m.*
Zakupność, *i, f.* [Ankäuflichkeit, *f.* Zusammenkauf,] *m.*
Zakupny, *adj.* Zakupnie, *adv.* [aufkaufbar, aufkäuflich.]
Zakurzyć, dk. 4. Zakurzać, *nd.* 1. [bestauben, verstäuben; berauchen.]
Zakwas, *u, m.* [Einsäuern, das Eingesäuerte. *n.* Sauerteig.] *n.*
Zakwasić, dk. 3. Zakwaszać, *nd.* 1. einsäuern, sauer machen.]
Zakwaśnieć, dk. 2. [durchsauern, sauer werden.]
Zakwefić, dk. 3. Zakwefiać, *nd.* 1. [verschleiern,]
Zakwiknąć, dk. 2. [aufkwicken, loskwicken, überkwicken.]
Zakwilić, dk. 3. [Klagetöne ausstossen, seufzen, weinend klagen.]
Zakwitnąć, dk. 2. [aufblühen, Blüthe bekommen.]
Zakwitować, dk. 2. [völlig quittiren, abquittiren.]
Żal, *u, m.* [Leid, Herzeleid, Schmerz, *m.* Betrübniss, *n.* Sehnsucht,] *f.*

Zalać, dk. 1. Zalewać, *nd.* 1. [zugiessen, vergiessen, mit Giessen auslöschen.]

Załączyć, dk. 4. Załączać, *nd.* 1. [zufügen, anfügen, beilegen.]

Załądz się, *rec.* dk. 2. Zalęgać się, *nd.* 1. [ausbrüten, hecken, madig werden.[

Załagodzić, dk. 3. [in Sanftmuth beylegen, in Güte abmachen.]

Zalakierować, dk. 2. [überlakiren, verlakiren.]

Załaknąć, dk. 2. [hungrig begehren, Appetit wozu bekommen.]

Załamać, dk. 2. [anbrechen. anbeugen; einbrechen, durchsinken.]

Załapić, dk. 3. [erfassen, erhaschen, erwischen, ergreifen.]

Załatać, *ob.* Zalecieć.

Załatać, dk. 1. [zuflicken, verflicken, mit einem Fleck zudecken.]

Załatwić, dk. 3. Załatwiać, *nd.* 1. [erleichtern; zu Stande bringen, eine Sache beendigen.]

Zalecać, *ob.* Zalecić.

Załechtać, dk. 2. [anfangen zu kitzeln, zu Schanden kitzeln.]

Zalecić, dk. 3. [empfehlen, anpreissen, anempfehlen.]

Zaleciciel, *a*, *m.* [Empfehler, Anempfehler,] *m.*

Zalecieć, dk. 3. Załatać; *nd.* 1. [bis wohin wegfliegen, hinfliegen.]

Zaleczyć, dk. 4 [zuheilen. zucuriren.]

Zaledwie, *adv.* [Kaum, mit Noth, mit Mühe.]

Zaledz, dk. 2. Zalegać, *nd.* 1. [einnehmen; rückständig bleiben, ausbleiben.]

Zaległość, *i*, *f.* [Rückstand, *m.* rückständige Summe,] *f.*

Zalęknąć się, *rec.* dk. 2. [erschrecken, von Furcht befallen werden.]

Zalepić, dk. 3. Zalepiać, *nd.* 1. [verkleben, zukleben, zuleimen.]

Zalesie. *a*, *n.* [Ort, oder Gegend hinter dem Walde.]

Zaleśnić, dk. 3. [waldig machen;] Zaleśnieć, dk. 2. [waldig werden.]

Zaleśny, *adj.* [hinter dem Walde befindlich.]

Zaleta, *y*, *f.* [Empfehlen, *n.* Empfehlung, *f.* das Empfehlende,] *n.*

Zalotnica, *y*, *f.* [Cokette, Buhlerinn,] *f.*

Zalotnik, *a*, *m.* [Freyer, Buhler,] *m.*

Zalotność, *i*, *f.* [Freyerey, Liebeley, Buhlerey, Galanterie.] *f.*

Zalew, *u.* *m.* Zalewa, *y*, *f.* [Vergiessen, *n.* Ueberguss, *m.* Ueberschwemmen,] *n.*

Zalewać, *ob.* Zalać.

Zalewacz, *a*, *m.* [Vergiesser, Zugiesser, Ueberschwemmer,] *m.*

Zalęże *a*, *n.* [niedriger Sumpfboden,] *m.*

Zaleść, dk. 2. Załazić, *nd.* 3. [bis wohin hinkriechen.]

Zależeć, dk. 4. [verliegen; anfaulen.] do czego. [wozu gehören.]

Żalić, się, *rec.* *nd.* 3. [worüber klagen, sich beschweren.]

Zaliczyć, dk. 4. Zaliczać, *nd.* 1. [aufzählen, vorauszählen.]

Zalimitować, *ob.* Limitować.

Zaliścić, dk. 3. [mit Blättern bedecken, belauben.]

Żałoba, *y*, *f.* [Traurigkeit, Trauer, *f.* Betrübniss; Anklage.] *f.*

Żałobliwy, *adj.* [kläglich, erbärmlich, bejammernswürdig.]

Żałobnica, *y*, *f.* [die Trauende, Betrübte, eine in der Trauer,] *f.*

Żałobnik, *a*, *m.* [Leidtragender; Kläger, Ankläger,] *m.*

Żałobny, *adj.* [Trauer-, Klage-.]

Zaleś dorf [illegible]

[illegible]

[illegible]

Zaleść [illegible]

Żambrecy (f. Klecko.) = Münsterberg in Schlesien

żeby z fortec załogi sprowadził (Cov.) garnizon
Załoga, załóżka (pectorale, thorax

żałość, -ości, Klage, głos

λυπηρός, οδυνηρός, ἐλεεινός, ἀλγεινός f. Gen. żałosny

Bemitleiden i czynam żałować wieku młodego nieszczęsnej córy
żałując nieszczęsnym marnych życia y zwyczaj (Cov.)

Załoga,
zung
Unte
Załoić,
Załom,
bruc
Załomić
Załomsk
m.
Załomno
falli
Żałość,
Leid
Żałosny,
wehi
Żałować,
den.
etwa
len.
Załowić,
sche
Założyć,
etwa
aufs
czem
beab
stifte
Założyci
kłada
Zaludnić
völke
Zaludnie
Załudzić,
leiten
Załugowa
verar
Załupać,
ten.
Załutowa
then.
Załaza,
Zamach.
n;
nehm

Załoga, *i, f.* [Anlage, *f.* Garnison. Besatzung; Schutzwache, *f.* Hinderniss, *n* Unterbrechung,] *f.*

Załoić, dk. 3. [betalgen, vertalgen.]

Załom, *u, m.* [Anbruch, Anbug, Durchbruch, *m.* Krümmung.] *f.*

Załomić. *ob,* Załamać.

Załomisko, *a. n.* [Bruchstück, *n.* Bruch, *m.*

Załomność, *i, f.* [Zerbrechlichkeit, Hinfälligkeit.] *f.*

Żałość, *i. f.* [Wehmuth, *f.* Herzleid, Leidwesen. *n.* Betrübniss,] *f.*

Żałosny, *adj.* Żałośnie, *adv.* [traurig, wehmüthig, betrübt,]

Żałować, *nd.* 2. [bedauern, Leid empfinden, bereuen,] sobie czego, [sich etwas abdarben, nicht geniessen wollen.]

Załowić, dk. 3. Załawiać, *nd.* 1. [auffischen, einfangen.]

Założyć, dk 4. Zakładać, *nd.* 1. [hinter etwas hinlegen, anlegen, anmachen, aufstellen: anspannen.] się [wetten,] czem [vorschützen,] sobie co, [etwas beabsichtigen; gründen, begründen, stiften]

Założyciel, *a,* Założycielka *i, f. ob.* Zakładacz.]

Zaludnić, dk. 3. Zaludniać, *nd.* 1. [bevölkern, volkreich machen.]

Zaludnienie, *a, n.* [Bevölkerung,] *f.*

Załudzić, dk, 3. [bis wohin locken, verleiten.]

Załugować, dk. 2. [verlaugen, mit Lauge verarbeiten.]

Załupać, dk. 2. [anspalten, verspalten.]

Zalutować, dk. 2. [verlöthen. zulöthen.]

Zaluza, *y, f.* [Jalousie, im Fenster.] *f.*

Zamach. *u, m.* [An hohlen zum Schlagen, *n*; Hieb, *m*; gewaltsames Unternehmen, *n.*

Zamachnąć, dk. 2. [aushohlen zum Schlagen.]

Zamącić, dk. 3. Zamącać, *nd.* 1. [trüben, umrühren, *fig.* verwirren.]

Zamąciciel, *a, m.* [Umrührer, Unruhestifter, Verwirrer,] *m.*

Zamaczać, *ob.* Zamoczyć

Zamączyć, dk. 4. [mit Mehl anmachen, bemehlen.]

Zamądrzeć, dk. 2. [überklug werden.]

Zamaglować, dk. 2. [vermangeln, glatt mangeln.]

Zamalować, dk. 2. [vermalen, übermalen, zumalen, voll malen.]

Zamamić, dk. 3. [irre machen, verwirren, verrücken.]

Zamarnieć, dk. 2. [elend werden, schwinden, umkommen.]

Zamarnować, dk. 2. [elend durchbringen, vergeuden, verschwenden.]

Zamartwić, dk. 2. erstarren machen; todt quälen, durch Quälerey umbringen, zu Tode martern.]

Zamarszczyć. dk. 4. Zamarszczać, *nd.* 1. [berunzeln. in Falten legen.]

Zamarzać, *ob.* Zamorzyć, et Zamarznąć.

Zamarznąć, dk. 2. [zufrieren, einfrieren, eingefroren seyn.]

Zamarzyć, dk. 4. [erschwärmen, schwärmend erdenken.]

Zmaścić, dk. 3. Zamaszczać, *nd.* 1. [versalben, verschmieren.]

Zamaskować, dk. 2. [vermaskiren, verlarven.]

Zamaszny, Zamaszysty, *adj.* [stark aushohlend: gewaltig gross, stark.]

Zamatwać, *ob.* Zagmatwać.

Zamawiać, *ob.* Zamówić.

Zamazać, dk, 3. [verschmieren. beschmieren, auslöschen, ausstreichen.]

Zamazgać, dk. 1. [versudeln, ganz besudeln,]

Zameczyna, y, f. [armseliges kleines Schlösschen, elende Burg.]
Zameczek, *dim.* von Zamek.
Zamęczyć, dk. 4. [zu Tode martern, tödten.]
Zamek, *mku*, *m.* [Schloss, *n.* Thürschloss, *n.* Burg. *f.*
Zamęt *u*, *m.* [Trüben, *n*; Verwirrung, *f.* Wirwarr, *n.* Gährung, Unruhe,] *f.*
Zamężcie, *a*, *n.* Zamęście, [Verheyrathung an einen Mann,] *f.*
Zamężny, *adj.* Zamężnie, *adj.* [an einen Mann verheyrathet.]
Zamężyć się, *rec.* dk. 4. [einen Mann heyrathen.]
Zamglić, dk. [vernebeln, verdunkeln.]
Zamiana, *y*, *f.* [Tauschen, Vertauschen, *n.* Wechsel, Tausch,] *m.*
Zamiar, *u. m.* [das gestecke Ziel: Vorhaben, Absicht, *f.* Zweck,] *m.*
Zamiarowy, *adj.* [Gränzen- Absicht-, Zweck-.]
Zamiast, *praep.* [statt, anstatt.]
Zamiatać, *ob.* Zamieść.
Zamiatacz, *a*, *m.* [Ausfeger, Wegfeger,] *m.*
Zamiatalny, *adj*, [auskehrbar, kehrbar, kehr-.]
Zamieć, *i*, *f.* [Getöse, *n.* Sturm, *m.* Unruhe, Ungewitter, Gestöber,] *n.*
Zamieciny, *pl.* [das Ausgekehrte, Kehrig.] *m.*
Zamiękczyć, dk. 4. [erweichen, weich machen.]
Zamienić, dk. 3. Zamieniać, *nd.* 1. [vertauschen, austauschen, wechseln.]
Zamieniciel, Zamieniacz, *a*, *m*, [Austauscher, Auswechsler,] *m.*
Zamienność, *i*, *f.* [Vertauschbarkeit,] *f.*
Zamierać, *ob.* Zamrzeć.
Zamierzać, *ob.* Zamierzyć.
Zamierzch. *u*, *m.* [einbrechende Dämmerung, Abenddämmerung,] *f.*

Zamierzchnąć, dk. 2. [zu dämmern anfangen: sich verfinstern.]
Zamierzwić, dk. 3 Zamierzwiać, *nd.* 1. mit Wirrstroh anfüllen, verunreinigen.]
Zamierzyć, dk. 4. Zamierzać, *nd.* 1. [abmessen, abgränzen, bestimmen.] sobie co, [etwas beabsüchtigen, vornehmen;] się, na kogo, [gegen einen ausholen.]
Zamieść, dk. 2. [hinwerfen, verwerfen, auskehren, wegkehren.]
Zamieście. *a*, *n.* [Raum hinter einer Stadt, Hinterstadt,] *f.*
Zamięsić, dk. 3. [den Teig einmachen.]
Zamięszać, dk. 1. [umrühren, ummischen, vermischen, verwirren.]
Zamieszacz, *a*, *m.* [Ummischer, Umrührer, Aufrührer,] *m.*
Zamieszka, *i*, *f.* [Verwirrung, Unruhe, *f.* Gezauder, Zaudern;] *n.*
Zamieszkać, dk. 1. [zaudern, zögern; versäumen; bewohnen.]
Zamieszkałość, *i*, *f*, [längeres Bewohnen, längeres Domicilium, *n.* Saumseligkeit, *f.* Zaudern,] *n.*
Zamilczeć. dk. 4. Zamilczać, *nd.* 1. [schweigen, bei sich behalten.]
Zamilknąć, dk. 2. [stumm werden, verstummen, schweigen.]
Zamiłować. dk, 2. [lieb gewinnen, sich worin verlieben.]
Zamknąć, dk. 2. Zamykać, *nd.* 1. [zuschliessen, verschliessen. schliessen.]
Zamkowy, *adj.* [Schloss-, Burg-, Thürschloss-.]
Zamleczyć, dk. 4. [vermilchen, mit Milch anfüllen.]
Zamłócić, dk. 3. [losdreschen, ausdreschen; *fig*, todt prügeln.]
Zamnożyć, dk. 4. Zamnażać, *nd.* 1, [vermehren, mehren; fortpflanzen.]

[illegible] zamierzony (unglücklich) niemógł zapłacić [illegible]

Zamęt = zamieszanie

zamęt u. mieszać.

[illegible] zarzucam [illegible]

[illegible] mieniem (Jerzego) zamknij mój świat i żywot [illegible]

Zamoyść = Zamość (16..). Niemirzyc list do Zamoyskiego napisał aby się Zamość królowi szwedzkiemu poddał, ale mu Zamoyski od[pisał] wyrażając że nigdy nie był zdrajcą ojczyzny, tak y teraz nie będzie choć wszystko z majętności jego przepadło (16..) — Szwed Zamość wziąć usiłował ale mu się nie podobało (16..)

Trudno [illegible] [illegible]. o zanadrza [illegible] i rolę, [illegible]
[illegible], zanadrza (plur.) zanadrze (sing.) [illegible] superior vestis, interior

Zamnożysty, *adj.* [stark vermehrt, zahlreich.]
Zamoczyć, dk. 4. Zamaczać, *nd.* 1. [nass machen, nässen, benetzen.]
Zamodlić się, *rec.* dk. 3. [sich ins Beten vertiefen.]
Zamodrzeć, dk. 2. [blau werden, blau anlaufen.]
Zamódz, dk. 2. Zamagać, *nd.* 1. [stark werden, zu Kräften kommen.]
Zamoknąć, dk. 2. [nass werden, durchnetzt werden.]
Zamor, *u, m.* [Heisshunger, tödtender Hunger,] *m.*
Zamordować, dk. 2. [ermorden, mordernd tödten, grausam umbringen.]
Zamorski, *adj.* [jenseits des Meeres, überseeisch.]
Zamorszczyk, Zamorczyk, Zamorzanin, *a, m.* [jenseits der See wohnhaft.]
Zamorszczyzna, *y, f.* [das Uebermeerische.]
Zamorze, *a, n.* [Land jenseits des Meeres.]
Zamorzyć, dk. 4. [mit Hunger tödten, kraftlos machen, umbringen.]
Zamoście, *a, n.* [Ort hinter der Brücke.]
Zamotać, *nd.* 1. [verwickeln, verwirren, verstricken.]
Zamówić, dk. 3. [bestellen, vorwenden, ausbedingen, anfangen.]
Zamożność, *i, f.* [Macht, *f.* Ansehen, *n.* Wohlhabenheit,] *f.*
Zamożny, *adj.* Zamożnie, *adv.* [mächtig, stark, ansehnlich, vermögend.]
Zamroczyć, dk. 4. Zamraczać, *nd.* 1. [verdunkeln, verfinstern; benebeln.]
Zamrok, *u. m.* Zamroka, *i, f.* [Dämmerung, Finsterniss, Dunkelheit,] *f.*
Zamrowić, dk. 3. się, *rec.* [sich wie Ameisen häufen, zahlreich werden.]
Zamróz, *-u, m.* [Anfrieren, *n.* Frost an einem Gliede, angesetzter Frost,] *m.*

Zamrozić, dk. 3. Zamrazać, *nd.* 1. [zufrieren machen, erfrieren machen; einfrieren lassen; kalt werden lassen.]
Zamrużyć, dk. Zamrużać, *nd.* 1. [die Augen zudrücken, schliessen, zublinzen.]
Zamrzeć, dk. 2. Zamierać, *nd.* 1. [absterben, hinsterben.]
Zamszyć, dk. 4. [vermoosen, mit Moos bedecken.]
Zamuł, *u, m.* [angesetzter Unrath, Schlamm,] *m.*
Zamulić, dk. 3. Zamulać, *nd.* 1. [verschlämmen, verschleimen.]
Zamulisko, *a, n.* [verschlämmter Ort,] *m.*
Zamurować, dk. 2. [vermauern, zumauern.]
Zamurze, *a, n.* [Ort ausser der Mauer, jenseits der Mauer.]
Zamusnąć, dk. 2. Zamuskać, *nd.* 1. [glatt streichen.]
Zamuszczki, *ów. pl.* [Schminkpflästerchen.] *n.*
Zamycić, dk. 3. [vermauthen, verzollen.]
Zamydlić, dk. 3. Zamydlać, *nd.* 1. [einseifen;] oczy, [ein Blendwerk vormachen.]
Zamykać, *ob.* Zamknąć.
Zamykacz *a, m.* [Zuschliesser, Verschliesser, Zumacher,] *m.*
Zamykalny, *adj.* Zamykalnie, *adv.* [zuschliessbar.]
Zamylić, dk. 3. Zamylać, *nd.* 1. [irre machen; verblättern im Buche.]
Zamysł, *u, m.* [Vorsatz, *m.* Absicht, *f.* Vorhaben, *n.* Zweck.] *m.*
Zamyślić, dk. 3. Zamyślać, *nd.* 1. [gedenken, einen Vorsatz fassen, im Sinne haben;] się. [sich in Gedanken vertiefen.]
Zanadrze, *a, n.* [Busen des Kleides, Rockbusen,] *m.*
Zanurzać, *ob.* Zanurzyć.

Zanęcić, dk. 3. Zanęcać, *nd.* 1. [anlocken. anreitzen.]

Zanędznić, dk. 3. Zanędzniać, *nd.* 1. [elend machen.]

Zanędznieć, dk. 2. [elend werden.]

Zanękać, dk. 1. [zu Tode quälen, zu Tode martern.]

Zanęta, *y*, *f.* [Anlocken, Anreitzen, *n.* Lockspeise, *f.* Lockmittel,] *n.*

Zaniechać, dk. 1. [unterlassen, zufrieden lassen, aufhören.]

Zaniecić, dk. 3. Zaniecać, *nd.* 1. [anzünden, anschüren, anfachen.]

Zaniedbać, dk. 1. [vernachlässigen, nachlässig treiben, unterlassen.]

Zaniedbanie, *a*, *n.* [Vernachlässigung,] *f.*

Zaniemieć, dk. 2. [stumm werden, verstummen.]

Zaniemódz, dk. 2. [Krank werden, erkranken.]

Zanierychło, *adv.* [zu spät.]

Zanieść, dk. 2. Zanosić, *nd.* 3. [hintragen hinbringen, hinführen.]

Zanim *adv.* [bis, so lange als, bevor.]

Zaniszczyć, dk. 4. Zaniszczać, *nd.* 1. [vernichten, verderben.]

Zanócić, Zanucić, dk. 3. [lossingen, anstimmen.]

Zanocnica, *y*, *f.* [Nachtfalter.] *m.*

Zanocować, dk. 2. [auf die Nacht einkehren, nächtigen.]

Zanokcica, *y*, *f.* [Nagelgeschwür, *n.* Fingerwurm,] *m.*

Zanośny, *adj.* Zanośnie, *adv.* [hintragbar, wegtragbar.]

Zanotować, dk. 2. [anmerken, annotiren.]

Zanucić, *ob.* Zanócić.]

Zanudzić, dk. 3. [mit Langeweile quälen, tödten.]

Zanurzyć, dk. 4. Zanurzać, *nd.* 1. [untertauchen, im Wasser versenken.]

Zaobłoczyć, dk. 4. [mit Wolken beziehen, bewölken.]

Zaobozować, dk. 2. [ein Lager beziehen, aufschlagen.]

Zaochocić, dk. 3. [anspornnen, anfachen, Luft wozu machen.]

Zaoczny, *adj.* Zaocznie, *adv.* [nicht im Gegenwart, nicht in die Augen; *jur.* wyrok zaoczny, [Contumazurtheil.]

Zaodrzański, *adj.* [jenseits der Oder gelegen, befindlich.]

Zaognić, dk. 3. Zaogniać, *nd.* 1. [entzünden, anzünden, inflammiren.]

Zaokraglić, dk. 3. Zaokraglać, *nd.* 1. [abrunden. rund machen.]

Zaopatrzyć, dk. 4. [womit versehen, versorgen.]

Zaorać, dk. 2. [losackern, einackern, verpflügen, verackern.]

Zaostrzyć, dk. 4. Zaostrzać, *nd.* 1. [scharf zuspitzen, schärfen, scharf machen.]

Zapach, *u*, *m.* [Geruch einer Sache, Wohlgeruch,] *m.*

Zapachnąć, dk. 2. [einen Geruch von sich geben, Geruch verbreiten.]

Zapachowy, *adj.* [Geruchs-.]

Zapad, *u*, *m.* [Hinfallen, Einstürzen, *n.* Fall, Einsturz, *m.* eingestürztes Loch,] *n.*

Zapadać, *ob.* Zapaść.

Zapadka, *i*, *f.* [Stellhölzchen, Stellpflöckchen in einer Falle.] *n.*

Zapadlina, *y*, *f.* [eingefalener Ort, etwas Eingefallenes Eingesunkenes.]

Zapadłość, *i*, *f.* [Eingefallenheit,] *f.*

Zapadzisty, *adj.* [einfallbar, einstürzbar, den Einsturz drohend.]

Zapakować, dk. 2. [hineinpacken, einpacken. verpacken.]

Zapał, *u*, *m.* [Entzünden, Anzünden; Feuer, *n.* Hitze, *f.* Eifer,] *m.* u broni, [Zündloch,] *n.*

Zapalać, *ob.* Zapalić.

Zapalacz, *a*, *m.* [Brandleger, Mordbrenner; Anfacher, Anreger,] *m.*

zanierhaci = zanierhać, III

Zaparstek q. Zaparzyć zrimis fotu calefacio!

zapalinka (ziele) = sagapenski kopr (ferula, arthen vaédis); zapalinkowy adj.

Zapalczywość; i, f. [Entflammbarkeit, Jähzornigkeit,] f.

Zapalczywy, adj. Zapalczywie, adv. [hitzig, jähzornig, aufbrausend.]

Zapaleniec, ńca, m. [Hitzkopf, Brausekopf.] m.

Zapalić, dk. 3. Zapalać, nd. 1. [anzünden, anbrennen, anstecken; entflammen, anfachen, anregen.] zapalenie (świecy)

Zapałki, pl. [Zündhölzer im chemischen Feuerzeuge.]

Zapalniczek, a, m. [Zündröhrchen, Brandröhrchen.] n.

Zapalniczy, adj. [Zünd Brand-;] knotki. [Branddochte.]

Zapalny, adj. [entzündbar, Brand-, brennbar.]

Zapałowy, adj. von. Zapał, ob. Zapał.

Zapamiętać, dk. 1. [vergessen; gedenken, sich erinnern; von Sinnen kommen.]

Zapamiętalec, lca, m. [unbesonnener, pflichtvergessener Mensch.]

Zapamiętałość, i. f. [Geistesabwesenheit, Bewustlosigkeit Unbesonnenheit,] f.

Zapamiętały, adj. Zapamiętale, adv. [bewustlos, pflichtvergessen, toll.]

Zapamiętliwy, adj. [leicht vergessend, vergessbar.]

Zaparcieć, dk. 2. [von feuchter Wärme umkommen, eingehen, ausgehen.]

Zaparkanić, dk. 3. [mit einem planken Zaune versehen. verzäunen.]

Zaparstek, Zapartek, tku, m. [ein schon bebrütetes abgestorbenes Ey.] = jaje zalęgłe

Zaparzyć, dk. 4. Zaparzać, nd. 1. [bebrühen, ausbrühen, sehr erhitzen; bähen.]

Zapas, u, m. [Vorrath; Kampf, Streit. m. Ringen,] n.

Zapaść, dk. 2. Zapadać, nd. 1. [hinter etwas hinfallen, einfallen, einstürzen; verfallen, versinken.]

Zapaść, i. f. [Hinfallen, Einsinken, n Sturz, Fall.] m.

Zapaska, i, f. [Schürze, f. Schürzchen, n. Ringen, Kämpfen,] n. zapaski = zapaśnicza nauka abo ćwiczenie, zapaśnictwo

Zapaskudzić, dk. 3. [verunreinigen, unfläthig machen, besudeln.]

Zapaśnica, y, f. [Ringerinn, Kämpferinn, f Schurzfell, Schurztuch,] n.

Zapaśnictwo, a, n. [Ringekunst f. Kampf,] m. zapaśniczy, adj.

Zapaśnik, a, m. [Kämpfer, Ringer.] m. = mocownik, (...)

Zapaśny, Zapasowy. adj. [Vorraths-, vorräthig.]

Zapaszować, dk. 2. [im Kartenspiele passen, pass anfangen.]

Zapaszysty, adj. [duftend, stark riechend.]

Zapatrzeć się. rec. dk. 4. [den Blick worin vertiefen; mit gierigen Augen ansehen;] w ciąży. [sich versehen in der Schwangerschaft.]

Zapchnąć, dk. 2. [voll stopfen. verstopfen; einstossen, bis wohin stossen.]

Zapęd, u, m. [Hintreiben, n. Trieb, Schwung, m. gewaltsames Beginnen.] n.

Zapędzić, dk. 3. Zapędzać, nd. 1. [bis wohin treiben, jagen, verschlagen; się, [heftig beginnen; tief hinein drangen, weit hinrennen.]

Zapełnić, dk 3. Zapełniać, nd. 1. [ganz ausfüllen, voll füllen.]

Zapełznąć, dk. 2. [bis wohin kriechend ankommen, hineinkriechen.]

Zaperzyć, dk. 4. [mit Unkraut verwachsen lassen;] się, [finsteres Gesicht machen; feuerroth werden.] = wziąć twarz niewolnika, poskręcaną abo gniewliwą twarz postawić, postawić kozła

Zapętać, dk. 1. [in Fesseln legen, verwickeln. verschlingen.]

Zapewne, Zapewnie, adv. [gewiss, sicher.]

Zapewnić, dk. 3. Zapewniać, nd. 1. [versichern, sicher machen, vergewissern.]

Zapewnienie, *a. n.* [Versicherung, Zusicherung, Sicherstellung,] *f.*

Zapiać, dk. 2. [loskrähen, zu krähen anfangen, sich hören lassen.]

Zapiąć, dk. 2. Zapinać, *nd.* 1. [zuknöpfen, zuheften, zustecken.]

Zapić, dk. 2. Zapijać, *nd.* 1. [vertrinken, darauf trinken;] się [versaufen, sich dem Trunke ergeben.]

Zapiec, dk. 2. Zapiekać, *nd.* 1. 1. [einbrenen, *fig.* einem heftig zusetzen.]

Zapiecek, *cka, m.* [Platz hinter dem Ofen; Hölle,] *f.*

Zapiecnik, *a, m.* [Ofenhocker, Bärenhäuter,] *m.*

Zapiecny, *adj.* [hinter dem Ofen befindlich.]

Zapieczętować, dk. 2. [versiegeln, zusiegeln; *fig.* beschliessen, beenden.]

Zapiekać, *ob.* Zapiec.

Zapiekłość, *i, f.* [Verharschung, Verhärtung Verstopfung,] *f.*

Zapięknić, dk. 3. Zapiękrzyć, dk. 4. [verschönern, bemänteln.]

Zapienić, dk. 3. Zapieniać, *nd.* 1. [schaumig machen, beschäumen.]

Zapienieć, dk. 2. [schäumen, voll Schaum seyn.]

Zapieprzyć, dk. 4. [mit Pfeffer anmachen verpfeffern.]

Zapierać, *ob.* Zaprzeć und Zaprać.

Zapieracz, *a, m.* [Verläugner, Läugner; Verrammler, Versperrer,] *m.*

Zapieradło, *a, n.* [Vorlegebaum, *m.* Sperrstange,] *f.*

Zapierzyć, dk. 4 Zapierzać, *nd.* 1. [befedern;] ścianę, [eine leichte Scheidewand ziehen.]

Zapierzenie, *a, n.* [Fachwand, Scheidewand,] *f.*

Zapieścić, dk. 3. Zapieszczać, *nd.* 1. [verzärteln, mit Zärteln verderben.]

Zapiętnować, gk. 2. [bebrandmarken.]

Zapijać, *ob.* Zapić.

Zapijatyka, *i, f.* [unnässiges Saufen, Gezeche, *n.* Säufetey,] *f.*

Zapiłować, dk. 2. [versägen, verfeilen.]

Zapinać, *ob.* Zapiąć.

Zapinacz, *a, m.* [Zuknöpfer. Zuhafter, Zustecher,] *m.*

Zapinka, *i, f.* [Hemdeknopf, *m.* Spange,] *f.*

Zapis, *u, m.* [Einschreiben, *n.* Verschreibung, *f.* schriftliches Vermächtniss.]

Zapisać, dk. 2. [einschreiben, verschreiben, schriftlich bestellen.]

Zapisny, Zapisowy, *adj.* [Einschreibe, Einschreibungs- Verschreibungs-.]

Zapisywacz, *a, m.* [Einschreiber, Verschreiber,] *m.*

Zapiszczeć, dk. 4. [lospipen, lospfeifen, anfangen zu pipen.]

Zapłacić, dk. 3. [bezahlen, abzahlen, bezahlt machen, lohnen, vergelten.]

Zapładzać, *ob.* Zapłodzić.

Zapłakać, dk. 2. [in Thränen ausbrechen, losweinen.]

Zapłaszać, *ob.* Zapłoszyć.

Zapłata, *y. f.* [Bezahlung, Auszahlung, Zahlung, *f.* Lohn, *m.* Belohnung.] *f.*

Zaplatać, *ob.* Zapleść.

Zaplątać, dk. 2. [verwirren. verwickeln.]

Zapław, *u, m.* [Hinflössen, das Hingeflösste.]

Zapławić, dk. 3. Zapławiać, *nd.* 1. [bis wohinter herabflössen.]

Zapleć, dk. 2. Zaplewać, *nd.* 1. [verjäten, zu jäten anfangen.]

Zaplecze, *a, n.* [Ort hinter den Schultern.]

Zaplecznik, *a, m.* [Hintermann,] *m.*

Zaplemienić, dk. 3. Zaplemieniać, *nd.* 1. bevölkern.]

Zaplenić, dk. 3. [reichlich vermehren.]

Zapleść, dk. 2. Zaplatać, *nd;* 1. [verflechten, einflechten; verzäunen.]

Zapleśnić, dk. 3. Zapleśniać, *nd.* 1. [beschimmeln.]

[illegible]aś czego na srogi zapis [illegible]

[illegible]

[illegible]aczycz 1575 [illegible]

[illegible] potym zapłakał [illegible]

zapomniec Ieskey boś okazał zapomniawszy złości, 1587 w czasie ludzie się zapominacą (B. 1619)

zapora, zawora (są też zaporki, zasuwki, zapadki żelazne do drzwi przybite) pessulus, repagulum, obex

Zaponka (torulas aureas sub pileo = nodulus)

Zapleśnieć, dk. 2. [beschimmelt werden.]
Zaplewić, dk. 3. Zaplewiać, nd. 1. [mit Spreu vollmachen. verunreinigen.]
Zapłocić, dk. 3. [verzäunen, mit einem Zaune befriedigen.]
Zapłocie, a, n. [Ort hinter dem Zaune.]
Zapłodzić, Zapłodnić dk. 3. [befruchten, fruchtbar machen, schwängern.]
Zapłodziciel, a, m. [Schwängerer, Befruchter,] m.
Zapłókać, dk. 2. [wegspüllen, die Wäsche anfeuchten, anwassern.]
Zapłomienić, Zapłonić, dk. 3. [entflammen, röthen,] się, [schamroth werden, erröthen, feuerroth werden.]
Zapłoszyć, dk. 4. [wegscheuchen, verjagen, ganz scheu machen.]
Zapłot, u, m. [Verflechten, Einflechten. n, Flechte.] f.
Zapłowieć, dk. 2. [fahl werden, die Farbe verlieren, verschiessen.]
Zapluć, dk. 2. [voll spucken, verspucken, bespeicheln.]
Zaplugawić, dk. 3. [verunreinigen, verunflathigen.]
Zapluskuąć, dk. 2. [bespritzen,] komu oczy, [einem die Augen blenden.]
Zapłynąć, dk. 2. Zapływać, nd. 1 [bis wohin schwimmen, schiffen, geschwommen ankommen.]
Zapobiedz, dk. 2. Zapobiegać, nd. 1. [zuvorkommen, vorbeugen, vorbauen.]
Zapocić, dk. 3. [beschwitzen, schwitzen machen,] się, [in Schweiss gerathen.]
Zapodziać, dk. 2, [wohin verlegen, nicht finden können, verlieren.]
Zapoić, dk. 2. [vertränken, zu sehr tränken, einen besäufen.]
Zapole. a, n. [Ort hinter dem Felde; Strecke Feldes.]
Zapolnica, y, f. [Abscheyrung, f. Verschlag für die Spreu,] m.

Zapolny, adj. [hinter dem Felde befindlich.]
Zapomnieć, dk. 3. Zapominać, nd. 1. [vergessen, nicht gedenken.]
Zapomnienie, a, n. Vergessenheit, f. Vergessen.] n.
Zapomodz, dk. 2. Zapomagać, nd. 1. [unterstützen, aufhelfen.]
Zapomoga, i, f. [Aufhülfe, Unterstützung,] f.
Zapomożyciel. a, m [Aufhelfer, Unterstützer.] m. zapomożycielka, f
Zapomroczyć, dk. 4. [vergämmern, verdüstern, verdunkeln.]
Zapona, y, f. Zaponka; dim. [Vorhängetuch, n. Vorhang, m. cf. Zapinka.
Zapopielić, dk. 2. [mit Asche bedecken, veräschern.]
Zapora, y, f. [Vorlegebaum, Sperrbaum. m. Stange, f. Riegel,] m.
Zaporoże, a, n. [Land jenseits des Dniepers.]
Zaporożec, Zaporożanin, a, m. [Saporoger Kosack,] m.
Zaporzysko, a, n. [verdorbene Leibesfrucht,] f.
Zapotnieć, dk. 2. [schwitzig werden, mit Schweiss überlaufen.]
Zapowiadać, ob. Zapowiedzieć.
Zapowiadacz, Zapowiednik, a, m. [Ansager, Ankündiger, Untersager,] m.
Zapowiedny, adj. [ansagend, ankündigend; untersagend, verbietend.]
Zapowiedź, i, f. [Ankündigung, Verordnung, f. Aufbieten, n. Augebot eines Ehepaars; Verbot, m. Untersagung,] f.
Zapowiedzieć, dk. 2. [ansagen, ankündigen, untersagen, verbieten.]
Zapowietrzyć, dk. 4. Zapowietrzać, nd. 1. [verpesten, mit Pest anstecken.]

Zapozew, Zapozwać, *ob.* Pozew, Pozwać.

Zapoznać, dk. 2. [mit jemanden bekannt machen,] się; [bekannt werden.]

Zapozwać, *ob.* Pozwać.

Zapożyczyć, dk. 4. Zapożyczać, *nd.* 1. [Anleihen machen, borgen, leihen.]

Zapracować, dk. 2. [erarbeiten, mit Arbeit verdienen,] się; [sich tief hinein arbeiten.]

Zapragnąć, dk. 2. [begehren, verlangen. wornach bekommen.]

Zaprawa, *y, f.* [Zurichtung, Anrichtung, Uebung, *f.* Einüben,] *n.*

Zaprawdę. *adv.* [führwahr; wahrlich.]

Zaprawić; dk. 3. Zaprawiać, *nd.* 1. [zurichten, anrichten, einüben, abrichten.]

Zaprawność. *i, f* [Zurichtbarkeit, Uebung und Fertigkeit,] *f.*

Zaprawny, *adj.* Zaprawnie, *adv.* [zugerichtet; etngeübt, völlig geübt.]

Zaprażyć, dk. 4. [einprägein, verprägein,]

Zaprosić, dk. 3. Zapraszać, *nd.* 1. [einladen, wohin bitten.]

Zaprosiciel, *a, m.* [Einlader,] *m.* zaprosicielka, *f.*

Zaprosiny, *pl.* [Einladung,] *f.*

Zaprószyć, Zapruszyć, dk. 4. [bestauben, verstreuen, berauschen.]

Zaprowadzić, dk. 3. [hinführen, hinbringen, hingeleiten; einführen.]

Zaprowadziciel, *a, m.* [Hinführer, Einführer. zaprowadzicielka, *f.*

Zaprządz, dk. 2 Zaprzęgać, *nd.* 1. [anspannen, vorspannen, einspannen.]

Zaprząg, *ęgu, m.* [Einspannen; Gespann,] *n.*

Zaprzałość. *i, f.* [Erbrämsen, *n.* Erbrämsung,] *f,*

Zaprzaniec, *ńca, m.* [Verläugner,] *m.*

Zaprzątnąć, dk. 2. [räumen; in den Weg legen; einnehmen;] się pracą około czego, [sich womit beschäftigen.]

Zaprzeć, dk 2. Zapierać, *nd.* 1. [zustämmen, verrammeln, versperren, verläugnen, abläugnen.]

Zaprzeczyć, dk, 4. Zaprzeczać, *nd.* 1. streitig machen, abstreiten, abläugnen.]

Zaprzeczny, *adj.* [bestreitbar, streitig,

Zaprzeczyciel *a, m.* [Bestreiter, Läugner *m,* zaprzeczycielka, *f.*

Zaprzedać, dk. 1. Zaprzedawać, *freq.* verkaufen, völlig verkaufen.]

Zaprzedaniec, *ńca, m.* [ein wohin Verkaufter,] *m.*

Zaprzęg, Zaprzęgać, *ob.* Zaprząg.

Zaprzęgacz, *a, m.* [Anspanner, Einspanner,] *m.*

Zaprzestać: dk. 2. [unterlassen, aufhören. seyn lassen.]

Zaprzeszły, *adj.* [längst vergangen.]

Zaprzyjaźnić, dk. 4. Zaprzyjaźniać, *nd.* 1. [Freundschaft anbinden.]

Zaprzysiądz, dk. 2. [zuschwören, eidlich versichern.]

Zapstrzyć, dk. 4. [bunt bemachen, bunt bemalen.]

Zapuchnąć, dk. 2, [bis wohin aufschwellen, verschwellen.]

Zapukać, dk. 1. [anpochen, anklopfen.]

Zapust, *u, m.* [ein dicht aufgeschossner Wald. Hayn.]

Zapusty, *pl.* [Fastnacht. Fastnachten.]

Zapuszczać, *nd.* 1. Zapuścić, dk. 3. [hineinlassen. wachsen lassen.]

Zapytać się *rec.* dk. 1. [anfragen, fragen, nachfragen.]

Żar, *u, m.* [Gluth, *f.* glühende Kohlen.]

Zarąb. *ębu, m.* [Verhau, *m.* Verhauen, *n.* Einfassung;] *f.*

[illegible] się zapiera [illegible]

[illegible] hominibus tantum usurpatum

[illegible] Chr [illegible]

[illegible] = mięsopust [illegible]; 2, zapust w Łosie [illegible]

[illegible] zapustny [illegible]

[illegible] = carnisprivium [illegible]

[illegible] rzec [illegible]

[illegible], gorzyć [illegible], rzec [illegible]

[illegible] czart, czary, czarny [illegible]

czego nie warzyc tego szkoda y zarębowac (Pr.1619)

[illegible] nie może być naprawiony tak zewnętrznego jako i spodnego [illegible]
[illegible] [illegible] (15..) [illegible]
[illegible] [illegible]

103. Kalotypy. (Enuncyatki Nr. 236. [illegible] 1842).

ndynie zwraca teraz powszechną ciekawość nowy sposób dagerotypu, przez który pomocy ciemni optyczny (camera obscura) otrzymuje się w oka mgnie- obrazy na papierze szczególnie do tego przyrządzonym. Tak: Naprzód ża się arkusz papieru (zwyczajnego do pisania) rostworem saletranu srébra i szywszy go starannie, przemywa się jodotem potassu w wodzie déstylowanéj rozpu- nym. W tym stanie papiér jest do użycia gotowy i może być przez długi czas zepsucia się przechowany, gdyż po takiém przysposobieniu nie jest na tanie światła bardzo wrażliwy. Gdy papiér ten ma być włożony w ciemnię czną, trzeba go jeszcze zwilżyć rostworem saletranu srébra i kwasu asowego z przydaniem małéj ilości kwasu octowego; przezco stanie się bardzo na światło wrażliwym, iż tę część przygotowania w ciemności wać potrzeba. Przeciągnąwszy tak przyrządzony papiér przez wodę lowaną, wkłada się go na kilka minut w ciemnię optyczną. Wyjąwszy go , nie ujrzysz żadnéj na nim zmiany, lecz gdy go się znowu zwilży worem dopiéroco wymienionym, i w aparacie umyślnie do tego urzą- ym prędko wysuszy, wtedy obraz wybije się niezwłocznie na wiérzch. wala się go potém za pomocą bromatu potassu, i tym sposobem ina otrzymywać najpiękniejsze i najwierniejsze obrazy.

Gaz. Lwowska. Nr. 111.

Kamień n. [illegible] Kam

Zarabać, *nd.* 1. [anfangen zu hacken, loshacken, einhauen.]
Zarachować, dk. 2 [verrechnen, verzählen.]
Zarada, *y, f.* [Abhelfen, Vorbeugen, *n.* Abhülfe.] *f.*
Zaradzić, dk. 3. Zaradzać, *nd.* 1. [abhelfen vorbeugen.]
Zaranek, *nku. m.* Zaranie, *a, n.* [der frühe Morgen, Morgenfrühe.] *f.*
Zaranny, Zarankowy, *adj.* [Früh-, Morgen-.]
Zarastać, *ob.* Zarosnąć.
Zaratować, dk. 2. [zu Hülfe eilen, unterstützen.]
Zaraz, *adv.* [gleich, sogleich, bald, alsbald.]
Zaraza, *y, f.* [ansteckende Krankheit, Seuche, Luftseuche, *f.* Pest.]
Zarazić, dk. 3. Zarażać, *nd.* 1. [anstecken, verpesten.]
Zaraźliwość, *i, f.* [ansteckende Eigenschaft.] *f.*
Zaraźliwy, *adj.* Zaraźliwie, *adv.* [ansteckend.]
Zardzewiałość, *i, f.* [Berosten, Verrosten, *n.* Verrostung.] *f.*
Zardzewić, dk. 3. Zardzewiać, *nd.* 1. [rostig machen, berosten.]
Zardzewieć, dk. 2. [rostig werden, mit Rost bezogen werden.]
Zaręczyć, dk. 4. Zaręczać, *nd.* 1. [bürgen, gut stehen, gut sagen.]
Zaręczyciel, *a, m.* [Bürge.] *m.*
Zaręczyny, *pl.* [Verlobung, *f.* Verlöbniss.] *n.*
Zaręka, *i, f.* [Bürgschaft, *f.* Vadium, Unterpfand.] *n.*
Zarękawek, *wka, m.* [Vorsteckärmel, Aermeldecken.] *m.*
Zarękować, *nd.* 2. [jemanden eine verloben.]
Zarekrutować, dk. 2. [Recruten einziehen, ausheben.]

Żarliwość, *i, f.* [Gefrässigkeit, *f.* Eifer.] *m.*
Żarliwy, *adj.* Żarliwie, *adv.* [gefrässig, fressüchtig; eifrig.]
Żarłoctwo, *a, n.* Żarłoczność, *i, f.* [Gefrässigkeit, Fressucht.] *f.*
Żarłoczny, *adj.* Żarłocznie, *adv.* [gefressig, fressüchtig.]
Żarłok, *a, m.* [Gefrässiger, Fresser, Vielfresser.] *m.*
Żarna, *pl.* [Handmühle.]
Żarny, *adj.* [brennend, heiss.]
Zarobek, *bku. m.* [Verdienst, Gewinn durch Arbeit, *m.* Gewerbe.] *n.*
Zarobić, dk. 3. Zarabiać, *nd.* 1. [verdienen, durch Arbeit erwerben; zubereiten, anrichten; einrühren.]
Zarobkowy, *adj.* [Verdienst-, Erwerb-.]
Zarod, *u,* Zarodek, *dku, m.* [Fruchtkeim, *m.* Quelle, *f.* Ursprung.] *n.*
Zarodny, *adj.* [Keim-, Frucht-, befruchtend.]
Zarodzić, dk. 3. Zaradzać, *nd.* 1. [befruchten, hervorbringen, erzeugen.]
Zarojć, dk. 3. [mit einem ganzen Schwarm befruchten; *tr.* gähren machen, zur Gährung bringen.]
Zaronić, dk. 3. [fallen lassen, wegwerfen, verlieren.]
Zaropić, dk. 3. [eitern machen;] zaropieć, dk. 2. [eiterig werden.]
Zarość, dk. 2. Zarastać, *nd.* 1. [verwachsen, bewachsen.]
Zarosić, dk. 3. [bethauen, mit Thau bedecken.]
Zaroślina, *y, f.* [verwachsenes Gebüsch, Dickig.] *n.*
Zarosnąć, *ob.* Zarość.
Zarównać, dk. 1. [gleich machen, ausgleichen.]
Zarówno, *adv.* [ganz gleich, ohne Unterschied.]
Zarozumiałość, *i, f.* [Eigendünkel, *m.* hohe Einbildung von sich selbsten.]

Zarozumiały, *adj.* Zarozumiale, *adv* [eingebildet.]

Żart, *u, m.* (Żarcik, dim) [Scherz, Spass, *m.* scherzhafte Rede,] *f.*

Żartem, *adv.* [im Scherz, scherzweise, scherzend, spassbaft.]

Żartki, *adj.* [schnell, reissend, flink, hurtig, rasch, leicht.]

Żartkość, *i, f.* [Schnelligkeit, Flinkheit,] *f.*

Żartobliwość, *i. f.* [Scherzhaftigkeit, Spasshaftigkeit,] *f.*

Żartobliwy, *adj.* Żartobliwie, *adv.* [scherzhaft, spasshaft, scherzend.]

Żartować, *nd.* 2. [scherzen, spassen, Scherz treiben.]

Żartownik, Żartowniś, *a, m.* [Scherzer, Spassmacher, Spassvogel,] *m.*

Żartowność, *ob.* Żartobliwość.

Żartowy. Żartowny, *adj.* [Scherz..]

Zarudzić, dk. 3. [bräunen, braunroth machen.]

Zarumienić, dk. 3. Zarumieniać, *nd.* 1 röthen, beröthen, roth machen,] się. [erröthen, roth werden.]

Zarwa, *y, f.* [Wegreissen, Wegraffen, das Weggeraffte,] *n*

Zarwać, dk. 2. [erwischen, fortreissen. wegraffen, ergreiffen, wovon ergriffen werden.]

Zarybek, *bku, m.* [Fischsatz, *m.* junge Fischbrut,] *f.*

Zarybić, dk. 3. Zarybiać, *nd.* 1. [mit Fischbrut besaamen.]

Zaryczeć. dk. 4. [losbrüllen, aufbrüllen, ein Brüllen erheben.]

Zaryglować, dk. 2. [verriegeln, zuriegeln.]

Zarynek, *nku, m.* [Platz hinter dem Markte.]

Zarys, *u, m.* [Abriss, Riss; Gesichtszug.] *m.*

Zarywać, *ob.* Zarwać.]

Zarządzić, dk. 3. Zarządzać, *nd.* 1. [verwalten, leiten, regieren.]

Zarządziciel, *a, m.* [Verwalter, Regierer,] *m.*

Zarzec, dk 2. Zarzekać, *nd,* 1. [verwünschen, besprechen, bezaubern;] s [sich verschwören; einer Sache entsagen, abschwören.]

Zarzecze, *a, n.* [jenseitiges Ufer, *n.* Land jenseits des Flusses.] *n.*

Zarzeczny, *adj.* [jenseitig, jenseits des Flusses gelegen.]

Żarzewie, *a, n.* [Gluth, *f.* glühende Kohlen, glühende Asche.]

Żarzewnić, dk. 3. [einen innerlich bewegen, tief rühren.]

Żarzewny, *adj.* [glühend, Gluth gebend,]

Zarznąć, dk. 1. Zarzynać, *nd.* 1. [abschneiden; abschlachten; anschneiden, spitzig zuschneiden.]

Zarzucić, dk. 3 Zarzucać, *nd.* 1. [verwerfen, hinwerfen, wegwerfen; vorwerfen, Vorwürfe machen; etwas verlegen, verlieren.]

Zarzut, *u, m.* [Vorwurf, Einwand, Verwerfen, *n.* Verachtung,] *f.*

Zarzutność, *i, f.* [Verwerflichkeit,] *f.*

Zarzutny, *adj.* [verwerflich, leicht verloren gehend; tadelhaft.]

Żarzyć. dk. 4. [glühen machen;] [glühen, brennen, glimmen; reitzen, sich entzünden; schimmern, strahlen.]

Zarzynać, *ob.* Zarznąć

Żarzysty, *adj.* [voll Gluth, glühend.]

Żarzyzna, *y, f.* [Brandopfer,] *n.*

Zaś, *adv.* [wieder, gegenseitig, hingegen, dagegen, aber.]

Zasada, *y. f.* [Ansetzen, *n,* [Pflanzort, Colonie, *f;* Grundsatz,] *m.*

Zasadny, *adj.* [hinsetzbar, anlegbar; gegründet, gründlich.]

Żart sam zbawił [illegible] [illegible] stron [illegible] [illegible] śmieszne. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gra.

Żartki (6kwoz agilis) = prętki, rześki

węgle żywe, zarzyste z popiołem albo w popiele

[illegible] swym workiem zarzucił wiele ludzi (Ml.), [illegible]
[illegible] [illegible] 1587

[illegible] albo węgle ([illegible]), z kogo = [illegible] poduszać, ostrzyć

[illegible] [illegible] [illegible]. Ten list zasie położyti miel ([illegible]) [illegible] 1482
[illegible] [illegible] każde [illegible] [illegible] zaś
[illegible] q. zad, nazad. (zaś = postea, [illegible], [illegible])

zasadzić się fig. anpfändig an: trochę na tym punkcie zas... się zasadzę (Kr.)

pierwszy rozumnych wielgoród. na zasiedzianych osadach ...

Zasiedzieć sobie przy ogniu sosnowym, przy ... wym (Kr.)

Zasadz
tze
tze
leg
Zasadz
hal
Zasala
Zaschl
Ein
Zaschn
tro
Zaścia
Zaście
Zaście
m.
Zaścig
len
ber
Zasep,
n.
we
Zasępi
ter
Zasiać
bes
Zasiad
Zasiad
Zasiad
ses
Zasiady
Zasiągn
ten
len.
Zasiąkn
eins
Zasiani
Zasiarcz
wać
Zasiąść,
einn
Eeme
Zasiatko
verst
Zasie, ob

Zasadzić, dk. 3. Zasadzać, nd. 1. [einsetzen, pflanzen; sitzen lassen; besetzen;] się, [sich in den Hinterhalt legen.]
Zasadzka, i, f. [Auflauern, n. Hinterhalt,] m.
Zasalać, ob. Zasolić.
Zaschłość, i, f. [Eintrocknen, n. Dürre, Eingetrockenheit, Vertrockenheit.] f.
Zaschnąć, dk. 2. Zasychać, nd 1. [auftrocknen, eintrocknen, vertrocknen.]
Zaścianki, ob. Zaścienie.
Zaścielać, ob. Zasłać.
Zaścienie, a, n. [Platz hinter der Wand, m. zaścienny, adj.
Zaścignąć, dk, 2 Zaścigać, nd. 1 [einholen, aufgreifen; bis wohin treiben.]
Zasep, spu, m. Zaspa, y. f. [Verschütten, n. Schuff, f. Windwehe, Schneewehe,] f.
Zasępić, dk. 3. Zasępiać, nd. 1. [verdüstern, düster machen; verfinstern.]
Zasiać, dk. 2. Zasiewać, nd. 1. [aussäen, besäen, das Säen beendigen.]
Zasiadać, ob. Zasiąść.
Zasiadacz, a, m. [Sitzer, Beisitzer,] m.
Zasiadłość, i, f, [Ansässigkeit, f. Angesessenseyn, n. zasiadły, adj.
Zasiadywać, ob. Zasiąść.
Zasiągnąć dk. 1. Zasięgać, nd. 1. [erhalten, suchen,] rady [Rath einholen.]
Zasiąknąć, dk. 2. [bis wohinter sickern, einsickern.]
Zasianie, Zasiany, ob. Zasiać.
Zasiarczyć, Zasiarkować, ob. Siarkować.
Zasiąść, dk. 2. [sich niedersetzen, Platz einnehmen, Sitz nehmen;] na kogo, [einem nachstellen, ihm auflauern.]
Zasiatkować, dk. 2. [in eine Schlinge versticken.]
Zasie, ob. Zaś.
Zasiec, dk. 2. Zasiekać, nd. I. [loshacken, anhacken, einhacken, todt hacken; verhauen, einen Verhau machen.]
Zasiecz. ob. Zasiek.
Zasiedzieć. dk. 3. [lange sitzen,] się, [sich wund oder krank sitzen; lange wo verweilen.]
Zasięgnąć, ob. Zasiągnąć.
Zasiek, u, m. Zasieka, i, f. [Verhau,] m.
Zasiekać, ob. Zasiec.
Zasiew, u, m. Zasiewek, wku, m [Aussäen, n. Saat, Aussaat,] f.
Zasiewać, ob. Zasiać.
Zasiewacz, a, Zasiewca, y, m. [Aussäer, Säer, Säemann, m.
Zasiewny, adj. [Aussaat- Saat-.]
Zasiknąć, dk. 2. [bis wohin spritzen, einspritzen; pissen, vollpissen.]
Zasiłek, łku, m. [Unterstützung, Labung; Verstärkung,] f.
Zasilić, dk. 3. Zasilać, nd. 1. [stärken, unterstützen, helfen; laben.
Zasiłkowy, adj. [Stärke-. Hülfs-, Unterstützungs-.]
Zasilny, adj. [stärkend, labend, kräftig.]
Zasinić, dk. 3. [blau und braun machen, blutrünstig machen.]
Zasinieć, dk. 2. [braun und blau werden.]
Zasiwieć, dk. 2. [grau werden, graues Haar bekommen.]
Zaskakiwać, freq. ob. Zaskoczyć.
Zaskarbić, dk. 3. Zaskarbiać, nd. 1. sobie co, [sich etwas sehr Schätzbares erwerben.]
Zaskarżyć, dk. 4. Zaskarżać, nd. 1. [einen anklagen, verklagen.]
Zasklep, u, m. [Zasklepienie, a, n. [Verwölbung, Zuwölbung,] f.
Zasklepić, dk. 3. Zasklepiać, nd. 1. [zuwölben, verwölben;] ranę, [eine Wunde beharschen, benarben.]

Zaskoczyć, dk. 4. [hinter etwas hinspringen; einem zuvorkommen, ihm den Weg vertreten,] czemu, [vorbeugen.]
Zaskomlić, dk. 3. [aufwinseln, loswinseln, Gewinsel erheben.]
Zaskorni, Zaskórny, *adj.* [unter der Haut befindlich, unterhäutig.]
Zaskórnica, *y*, *f.* [Beule unter der Haut,] *f.*
Zaskorupić, dk. 3. [verschalen. mit einer Schale od. Rinde beziehen.]
Zaskórzyć, Zaskurzyć, dk. 4. [beledern; Züchtigung verdienen.]
Zaskowyczeć, dk. 4. [Gewinsel erheben, winselnd heulen.]
Zaskrobać, dk. 2. [loskratzen, verkratzen, verschaben.]
Zaskrzeczeć, dk. 4. [loskrächzen, Gekrächze erheben.]
Zaskrzydlić, dk. 3, Zaskrzydlać, *nd.* 1. beflügeln, überflügeln.[
Zaskrzynać, dk. 2. [einklemmen, anhacken.]
Zaskrzypieć, dk. 3. [losknarren, ein Geknerre hören lassen.]
Zaskwarzyć, dk. 4. Zaskwarzać, *nd.* 1. [verprägeln, zuprägeln.]
Zaskwierać, dk. 1. komu. [einem warm machen, ihm zusetzen.]
Zasłabnąć, dk. 2. [schwach werden, erkranken.]
Zasłać, dk. 2. Zaścielać, *nd.* 1. [aufbetten, Gebette machen, aufstreuen. bedecken, bebrücken.]
Zasłać, dk. 2. Zasyłać, *nd.* 1. [wegschicken, zuschicken.] ukłon, [seinen Gruss vermelden,] na wygnanie, [verweisen. exiliren.]
Zasłaniać, *ob.* Zasłonić.
Zasłaniacz, *a*, *m.* [Verdecker. Bedecker; Vertheidiger,] *m.*
Zaślepić, dk. 3. Zaślepiać. *nd.* 1. [blenden, verblenden, blind machen.]
Zaślepiciel, Zaślepiacz, *a*, *m.* Verblender,] *m.*

Zaślepienie, *a*, *n.* [Verblendung,] *f.*
Zaślepnąć, dk. 2. [erblinden, blind werden, verblendet werden.]
Zaślimaczyć, dk. 4. [verschleimen, wie eine Schnecke mit Schleim bedecken.]
Zaślinić, dk. 3. Zaśliniać, *nd.* 1. [bespeicheln, begeife n.]
Zaśliwić, dk. 3. [mit Pflaumen besetzen; *tr.* anschwellen machen.]
Zaślnąć, *ob.* Zaślepnąć.]
Zasłodzić, dk. 3. Zasładzać, *nd* 1. [versüssen. süss machen.]
Zasłodzieć, Zasłodnieć, dk. 2. [süss werden.]
Zasłona, *y*, *f.* [Verdeckung. Verhüllung Decke. *f.* Vorhang, *m*; Bedeckung, *f* Schirm,] *m.*
Zasłoneczny, *adj.* [hinter der Sonne befindlich. hintersonnig.]
Zasłonić. dk. 3. Zasłaniać, *nd.* 1. [bedecken, verdecken, verschleiern, decken, beschützen, beschirmen,] *cf* Zasolić.
Zaślubić, dk. 3. Zaślubiać. *nd.* 1. [feierlich geloben; sich verloben.]
Zaślubiny, *pl.* [Verloben. Verlöbniss, *n* Verlobung,] *f.*
Zaślubny, *adj.* [Verlöbniss-, Verlobungs-.
Zasługa, *i*, *f.* [Verdienst, *m*; Dienstlohn Gehalt; *m.* Löhnung.] *f.*
Zasługiwać, *ob.* Zasłużyć.
Zasłużność, *i*, *f.* [Verdienstlichkeit, Werth der Verdienste.]
Zasłużony. [wo.] verdient, verdienstvol verdient.]
Zasłużyć, dk. 4. [verdienen; verdiener durch Verdienste erlangen]
Zasłyszeć. dk. 4. [durch Hören erfahren vernehmen.]
Zasmakować. dk. 2. [Geschmack wora finden, lieb gewinnen.]
Zasmalać, *ob.* Zasmolić.

Zasmarować, dk. 2 [verschmieren, beschmieren, voll schmieren.]

Zaśmiać, się, *rec.* dk. 2. [zu lachen anfangen, lächeln, anlächeln.]

Zaśmiardnąć, *ob.* Zaśmierdzieć.

Zaśmiecić, dk. 3. Zaśmiecać, *nd* 1. [mit Kehrig verunreinigen.]

Zasmielić, dk. 3. Zaśmielać, *nd.* 1. [wozu aufmuntern.]

Zaśmierdzić, dk. 3 [Zaśmierdzać, *nd.* 1. [mit Gestank anfüllen.]

Zaśmierdzieć, dk. 2. [stinkig werden.]

Zaśmierzyć, dk. 4. Zaśmierzać, *nd.* 1. [beruhigen. besänftigen.]

Zaśmieszyć, dk. 4. [zum Lachen bringen, Lachen erregen.]

Zasmolić, dk. 3. [verpichen; schmutzig machen, beschmutzen.]

Zasmrodzić, dk, 3. [voll stänkern, stinkig machen.]

Zasmucić, dk. 3. Zasmucać, *nd* 1. [betrüben;] się.[betrübt werden.]

Zasmuciciel. *a, m.* [Betrüber,] *m.* zasmucicielka.] *f.*

Zasnąć, dk. 2. Zasypiać, *nd.* 1. [einschlafen, einschlummern.]

Zaśniecić, dk. 3. Zaśniecać, *nd.* I. [mit dem Kornbrande anflecken.]

Zaśniedzić, dk. 3. [mit grünem Rost anlaufen lassen.]

Zaśniedzieć, dk. 2. [grün berostet werden, schmutzig werden.]

Zaśnieżyć, dk. 4. [verschneien.]

Zasnuć, dk. 2. Zasnować, *nd.* 1. [den Faden anspinnen. anzetteln.]

Zasób, *u, m.* [Vorrath,] *m.* zasobny, *adj.*

Zasolić, dk 3. Zasalać, *nd.* 1. [ansalzen, bezalzen, salzen.]

Zasolonka, *i, f.* [gesalzenes Fleisch. Pöckelfleisch.]

Zaspa, *ob.* Zasep.

Zaspać, dk. 3. [verschlafen; *tr.* [vernachlässigen, versäumen.]

Zaspałość, *i, f.* [Verschlaffenheit, Schläfrigkeit,] *f.*

Zaspaniec, *ńca, m.*[verschlafener Mensch, Langschläfer,] *m.*

Zaśpiewać, dk. 1. [lossingen, singen, zu singen anfangen; vorsingen.]

Zaśpiewacz, *a, m.* [Anstimmer, Vorsinger.] *m.*

Zaspokoić, dk. 3. Zaspokajać, *nd.* 1. [beruhigen; etwas beilegen; abthun, abmachen.]

Zasrać, dk. 1. [bescheissen, voll scheissen.]

Zasraniec, *ńca, m.* [Hosenscheisser.] *m.*

Zasrebrzyć, dk. 4. [versilbern, übersilbern.]

Zasromać, dk. [stark beschämen, mit Beschämung anfüllen.]

Zasromocić, dk. 3. [schänden, zu Schanden machen.]

Zasrożeć, dk. 2. [wild, hart, grausam werden.]

Zastać, kogo, [einen antreffen.] się, [sich durch Stehen ermüden.]

Zastalić, dk. 3. [verstählen; verhärten.]

Zastanowić, dk. 3. Zastanawiać, *nd* 1 [anfhalten, anhalten;] się, [worauf aufmerksam werden, aufmerksam betrachten, Anstand nehmen, überlegen, erwägen.]

Zastąpić, dk. 3. [vertreten; in den Weg treten; vorschiessen, hergeben.]

Zastarzałość, *i, f.* [Verjährung,] *f.*

Zastarzeć, się, *rec.* dk. 2. [alt werden veralten.]

Zastaw, *u, m.* Zastawa, *y, f.* [Schutzwehr, Wehre, *f.* Pfand, Unterpfand, Versatz, *m.* versetzte Sache.]

Zastawić, dk. 3. Zastawiać, *nd.* I. [besetzen, vorsetzen; verpfänden.]

Zastawidło, *a, n.* [Schleusenbret, Schutzbret, *n.* Wehre,] *f.*

Zastawnik, *a, m.* [Pfandleiher, Verpfänder, *m*; Geissel,] *m.*

Zastawny, *adj.* [hemmend, Hemm-, Aufhalts-.]
Zastawowy, *adj.* [Versetz- Pfand-.]
Zastęp, *u*, *m* [Vortreten, *n.* Widerstand, *m.* Schaar, Volkschaar,] *f.*
Zastępca, *y*, *m.* [Stellvertretter, *m*; Fürbitter, Vertreter.] *m.*
Zastępny, *adj.* Zastępnie, *adv*, stellvertrettend.]
Zastępstwo, *a*, *n.* [Stellvertrettung, Stellvertretten,] *n.*
Zastosować, dk. 2. [verhältnissmässig anpassen.]
Zastraszyć, dk. 4. Zastraszać, *nd.* 1. [erschrecken, Schrecken einjagen.]
Zastrugać, dk. 2. [anschnitzeln, spitzig zuschnitzeln.]
Zastrupić, dk. 3. [benarben, eine Wunde vernarben.]
Zastrzał, *u*, *m.* [Schuss,] *m.* w budowie, [Gegenpfeiler, Strebepfeiler,] *m.*
Zastrzec, dk. 2. Zastrzegać, *nd.* 1. [vorbehalten, ausbedingen.]
Zastrzelić, dk. 3. Zastrzelać, *nd.* 1. [erschiessen, todt schiessen.]
Zastudzić, dk. 3. [abkühlen, erkühlen, lassen.]
Zastuknąć, dk. 2. [losklopfen, anklopfen anpochen.]
Zastygnąć, dk. 2. [erkalten, erkühlen, kühl werden; abkühlen.]
Zasuć, dk. 2. [verschütten.]
Zasunąć, dk, 2. Zasuwać, *nd.* 1. [vorschieben, vorziehen; verriegeln.]
Zasuszyć, dk. 4. Zasuszać, *nd.* 1. [auftrocknen, trocken werden lassen.]
Zasuwka, *i*, *f.* [Vorschieber, Riegel, Thürriegel,] *m.*
Zaswędnieć, dk. 2. [einen Brandgeruch bekommen.]
Zaświadczyć, dk. 4. Zaświadczać, *nd.* 1. [bezeugen, bescheinigen.]
Zaświecić, dk. 3. Zaświecać, *nd.* 1. [leuchten machen, anzünden.]
Zaświt, *u*, *m.* [Anbruch der Morgendämmerung.] *m.*
Zaświtać, *nd.* 1. [tagen, anfangen zu tagen.]
Zaswoić, dk. 3. [sich zueignen, aneignen.]
Zasycić, dk. 3. Zasycać, *nd.* 1. [völlig sättigen, zufrieden stellen.]
Zasypać, dk. 2. [zuschütten, verschütten, vollschtüten, bestreuen.]
Zasypiać, *ob.* Zasnąć.
Zaszachrować, dk. 2. [verschachern, schachernd verthun.]
Zaszczać, dk. 4. [bepissen, voll pissen.]
Zaszczaniec, *nca*, *m.* [Bettpisser, Hosenpisser,] *m.*
Zaszczep, *u*, *m.* [Einimpfen; Einpfropfen,] *n.*
Zaszczepca, *y*. Zaszczepiciel, *a*; *m.* [Einimpfer; Pflanzer, Stifter,] *m.*
Zaszczepić, dk. 3. Zaszczepiać, *nd.* 1. einimpfen, einpfropfen; gründen, stiften; befestigen, einpflanzen.]
Zaszczerbić, dk. 3. Zaszczerbiać, *nd.* 1. [schartig machen.]
Zaszczuć, dk. 2. Zaszczuwać, *nd.* 1. [zu Tode hetzen, hetzend erjagen.]
Zaszczycić, dk. 3. Zaszczycać, *nd.* 1. [beehren, auszeichnen.]
Zaszczyt, *u*, *m.* [Auszeichnung, Ehre, Zierde,] *f.*
Zaszczytny, *adj.* Zaszczytnie, *adv.* [ehrenvoll, ehrebringend, auszeichnend.]
Zaszkadzać, *ob.* Zaszkodzić.
Zaszkaradzić, dk. 3. [entsetzlich bässlich machen, abscheulich zurichten.]
Zaszkoda, *y*, *f.* [Schädlichkeit, *f.* Schaden,] *m.*
Zaszkodzić, dk. 3. Zaszkadzać, *nd.* 1 Schaden bringen, schaden.]
Zaszlamować, dk. 2. [verschlämmen, mit Schlamm anfüllen.]
Zasznurować, dk. 2. [zuschnüren.]

[illegible] od Kozaków zaszczyci y obroni (16..). [illegible] zaczyści [illegible]

Wielkie bogactwo, wierna miłość, ciężka choroba y zranione sumnienie nie mogą być zataione (Czerny)

zataczać oczy, 1587 [illegible]

Zaszorować, dk. 2. [ein Pferd anschüren.]
Zaszpecić, dk. 3. Zaszpecać, *nd.* 1. [hässlich machen, verhässlichen.]
Zaszpuntować, dk. 2. [verspünden, zu spünden.]
Zaszrubować, dk. 2. [Zuschrauben.]
Zaszumieć, dk. 3. [aufrauschen, aufbrausen, zu rauschen anfangen.]
Zaszybić, dk. 3. [verdrehen, verrücken.]
Zaszyć, dk. 2. Zaszywać, *nd.* 1. [zunähen, zusammen nähen.]
Zataić, dk. 3. Zatajać, *nd.* 1. [verheimlichen, verbergen, verschweigen.]
Zataiciel, *a*, *m.* [Verheimlicher, Verberger,] *m.*
Zatamować, dk. 2. [verdämmen.]
Zatarga, *i*, *f.* [Anreissen, *n.* Streit. Zank, *m.*]
Zatchnąć, dk. 2. się, [den Athem verlieren, ausser Athem seyn.]
Zatęchłość, *i*, Zatęchlina, *y*. *f.* [Dumpfigkeit, *f.* Dumpfigwerden.] *n.*
Zatem, *ob.* Zatym.
Zatępić, dk. 3. Zatępiać, *nd.* 1. [stumpf machen, abstumpfen.]
Zatężyć, dk. 4. Zatężać, *nd.* 1. [ansteifen, aufsteifen.]
Zatkać, dk. 1. Zatykać, *nd.* 1. [zustopfen, verstopfen; zustecken.]
Zatlić, dk. 3. [glimmen machen, glimmen lassen.]
Zatłoczyć, dk. 4, Zatłaczać, *nd.* 1. [voll stopfen, voll drücken.]
Zatłuc, dk. 2. Zatłukać, *nd.* 1. [zerstampfen. zu Tode stampfen.]
Zatłumić. dk. 3. Zatłumiać, *nd.* 1. [ersticken, dämpfen, erdrücken.]
Zatłuścić, dk. 3. [fett anmachen.]
Zatoczyć, dk. 4. Zataczać. *nd.* 1, [hinwälzen, hinkollern, wälzen.]
Zatoczysty, *adj.* [walzend, gewälzt.]
Zatok, *a*, *m.* Zatoka, *i*, *f.* [Beugung, Krümmung; Bucht, *f.* Meerbusen,] *m.*
Zatonąć, dk. 2. [versinken, ganz untergehen, untersinken.]
Zatop, *u*, *m.* [Ersaufen, *n.* Fluth, Wasserfluth, *f.* [Schlund,] *m.*
Zatracić. dk. 3. Zatracać, *nd.* 1. [verderben, vernichten.]
Zatraciciel, *a*, *m.* [Vernichter, Ausrotter.] *m.*
Zatradować, dk. 3. [gerichtlich tradiren, in Beschlag nehmen.]
Zatrata, *y*. *f.* [Verderben, Vernichten, *n.* Vernichtung- Vertilgung.] *f.*
Zatratny, *adj.* [vernichtend, verderblich.]
Zatratować, *nd.* 3. [niedertreten, niederdrücken.]
Zatręt, *u*, *m.* [Wunde am Fusse eines Pferdes.]
Zatroskać, się, *rec.* dk. 4. [sich Kümmern, Kummer haben.]
Zatruć, dk. 2. Zatruwać, *nd.* 1. [mit Gift anmachen, vergiften.]
Zatrudnić, dk. 3. Zatrudniać, *nd.* 1. [beschäftigen, belästigen, zu thun geben.]
Zatrwożyć, dk. 4. Zatrważać, *nd.* 1. [bestürzt machen, bestürzen.]
Zatrząść. dk. 2. Zatrząsać, *nd.* 1. [losschütteln, erschütteln.]
Zatrzasnąc, dk. 2, [losknallen, zukrachen, mit Getöse zuwerfen.]
Zatrzec, dk. 3. Zacierać, *nd.* 1. [verreiben, vertilgen, auslöschen, einreiben.]
Zatrzymać, dk. 1. [aufhalten, anhalten, nicht lassen; bleiben, warten.]
Zatwardziałość, *i*, *f.* [Verhärtung, Verstocktheit,] f.
Zatwardzić, dk. 3. Zatwardzać, *nd.* 1. [verhärten, hart machen.]
Zatył, *u*, *m.* (Zatyłek, *dim.*) [Hintertheil, *m.* Hinterseite.] *f.*
Zatym, *adv.* [folglich.]

Zaufać, dk. 2. [vertrauen, Vertrauen setzen, anvertrauen.]

Zaufanie, a, n. [Vertrauen, Zutrauen,] n.

Zausznica, y, f. [Ohrgehenge, n. Ohrring, m. Ohrenbläserinn,] f.

Zausznik, a, m. [Ohrenbläser,] m.

Zauzdać, dk. 1. [den Zaum anlegen, zäumen.]

Zawada, y, f. [Hinderniss, n. Anstoss, m. Schwierigkeit, Hemmung,] f.

Zawadyak, a, m. [Zwistmacher, Handelmacher,] m.

Zawadzić, dk. 3. Zawadzać, nd. 1. [hindern, anstossen, hacken bleiben.]

Zawalać, dk. 1. [ganz beschmutzen, besudeln.

Zawalić, dk. 3 [umstürzen, umwerfen, zu Boden werfen, einstürzen.]

Zawarować, dk. 2. [ausbedingen, vergewissern, versichern.]

Zawczasu, adv. [zeitig, zur rechten Zeit.]

Zawczesność, i, f. [Vorzeitigkeit, Voreiligkeit,] f. zawczesny, adj.

Zawczoraj, adj. [ehegestern, vorgestern;] zawczorajszy, adj. [vorgestrig.]

Zawdziać, dk. 2. [anziehen, ein Kleid anlegen.]

Zawdzięczyć, dk. 4. Zawdzięczać, nd. 1. [dankbarlich vergelten, lohnen.]

Zawerbować, dk. 2. [anwerben.]

Zaweselić, dk. 3. Zaweselać, nd. 1. [aufheitern.]

Zawężyć, dk. 4. Zawężać, nd. 1. [schmäler machen, verengen.]

Zawiać, dk. 2. Zawiewać, nd. 1. [loswehen, anwehen, verwehen.]

Zawiadowca, y, m. [Verwalter, Vorsteher,] m.

Zawiadywać, nd. 2. [Aufsicht führen, verwalten, leiten.]

Zawiasa, y, f. (Zawiaska dim.) [Thürband n. Thürangel,] f.

Zawiązać, dk. 2. [zubinden, zusammen binden, anbinden.]

Zawiązek, zku, m. [Band, Verband, n. Keim, m. Verbinden,] n.

Zawiąznąć, ob. Zawięznąć.

Zawić, dk. 2. Zawijać, nd. 1. [einwinden, einwickeln, einschlagen;] się koło czego, [sich um etwas herumtummeln, geschäftig seyn.]

Zawichrzyć, dk. 4. Zawichrzać, nd. 1. [losstürmen, stürmisch machen, beunruhigen.]

Zawierać, ob. Zawrzeć.

Zawieracz, a, m. [Zuschliesser, Verschliesser,] m.

Zawiercić, dk. 3. Zawiercać, nd 1. [verbohren, zudrehen, herumdrehen.]

Zawierucha, y, f. [Gestöber, Ungewitter, n. tr. Verwirrung, Unruhe,] f.

Zawieruszyć, dk 4. [stürmisch machen, verwerfen, verlegen, verlieren.]

Zawierzyć, dk. 4. Zawierzać, nd 1. [Glauben beimessen, glauben, trauen.]

Zawieść, dk. 3. Zawodzić, nd. 3. [täuschen, berücken,]

Zawiesić, dk. 3. Zawieszać, nd. 1. [aufhängen, hinhängen, zurückhalten, aufhalten.]

Zawiewać, ob. Zawiać.

Zawieźć, dk. 2. Zawozić, nd. 3. [bis wohin fahrend od. schwimmend führen.]

Zawięznąć, dk. 2. [stecken bleiben, hacken bleiben.]

Zawijać, ob. Zawić.

Zawijacz, a, m. [Einwinder, Einwickler, Bebinder,] m.

Zawikłać, dk. 1. [verwickeln, verwirren.]

Zawikłanie, a, n. [Verwirrung, f. Wirrwarr,] n.

Zawiłość, i, f. [Verwickeltheit, Verwirrung,] f.

Zawrack [illegible]

[illegible] (powracać) [illegible] zawity rok (= peremtorius terminus, fatalis, temporalis Dies [illegible]

[illegible] nieokrutnym będziemy nie zawadzaj [illegible]

[illegible]

[illegible] deklaracyę [illegible]

[illegible]

[illegible]

Zawójek: w podolski zawojek możesz ich ozdobić (Kiffdmütze?)
Orig.

zawitał gość albo dzień (gratus hospes advenit; lætus dies All...)

Zawód: przed zejściem z tego ludzkiego zawodu (= Laby...
1. = bieg pieszo, wskok; 2. = bieganie na zawodniczym placu; 3. = miejsce
zawodów albo plac biegania pieszych

Zawiniątko, *a*, *n.* [Bündelchen,] *n.*

Zawinić. dk. 3. Zawiniać. *nd.* 1. [verschulden, versündigen, sich schuldig machen.]

Zawiść, *i. f.* [Neid, *m.* Missgunst, *f.* Eifersucht.] *f.*

Zawiślany, *adj.* [jenseits der Weichsel gelegen.]

Zawisłość; *i, f.* [Abhängigkeit, *f.* Abhang.] *m.*

Zawisnąć, dk. 2. [hängen bleiben,] od kogo, [von jemanden abhängen.]

Zawiśnica; *y, f.* [Neiderinn. Beneiderinn,] *f.*

Zawiśnik. Zawistnik, *a, m.* [Neider, Beneider; Scheelseher,] *m.*

Zawisny, Zawistny, *adj.* [neidisch, eifersüchtig.]

Zawitać, dk. 1. [wo eintrefen,, ankommen, erscheinen.]

Zawlec, dk. 2. Zawlekać. *nd.* 1. [bis wohin schleppen; auffädeln.]

Zawłoka, *i. f.* [Hinschleppen; Haarfeil,] *n*

Zawnętrzny. *adj.* Zawnętrznie, *adv.* [äusserlich, von aussen.]

Zawód, *u. m.* [Hinleiten, Wegführen, Täuschen, *n.* Trug,] *m*, za jednym zawodem, [mit einem Zuge, mit einem Wurfe,] iść w zawody, [wetteifern.]

Zawodnik, *a, m.* [Wettlaufer, Mitbewerber; Täuscher,] *m.*

Zawodność. *i, f.* [Täuschbarkeit, Trüglichkeit, Unzuverlässigkeit,] *f.*

Zawodny, *adj.* Zawodnie, *adv.* [trügend, täuschend, unzuverlässig.]

Zawodzić, *ob.* Zawieść.

Zawodziciel, *a; m.* [Täuscher, der jemandes Hofnung täuscht.]

Zawodzie, *u.* [Ort oder Land hinter dem Wasser.]

Zawojek. *dim'* von Zawój, *bot.* [Martagenblume.]

Zawojować, dk. 2. [besiegen, durch Krieg erobern, bezwingen.]

Zawołać, dk. 2. [aufrufen, jemanden rufen. zu sich rufen.]

Zawora. *y, f.* [Schlussriegel, Verschluss, *m.* Speere] *f.*

Zaworznik, *a. m.* [Schlussstein, eines Gewölbes, Keil,]

Zawój, *oju. m.* [Hauptbinde, *f.* türkischer Turban,] *m.*

Zawóz, *u, m.* Zawozka, *i, f.* [Hinfahren, Hinführen, Hinschaffen,] *n.*

Zawozić. *ob.* Zawieźć.

Zawoźnik. *a. m.* [Hinführer, Hinleiterer, Hinfahrer.] *m.*

Zawożny, *adj.* [hingefahren, hingeführt.]

Zawracać. *ob.* Zawrócić.

Zawrócić, dk. 3. [umkehren; umwenden;] głowę, [schwindelig machen, verrücken, verdrehen.]

Zawrót. *u. m.* [Umwenden, *n.* Schwindel, *m.* Verrücktheit,] *f.*

Zawróżyć, dk. 4. [voraussagen, prophezeyen, weissagen, wahrsagen.]

Zawrzeć, dk. 2. Zawierać, *nd.* 1. [schliessen, einschliessen; in sich enthalten, umfassen; beschliessen: aufkochen, aufsieden.]

Zawrzedziałość, *i, f.* [Schwären, Geschwüre.] *n.*

Zawściągnąć, dk. 2. [zusammenziehen, anziehen, zurückhalten.]

Zawstydzić, dk. 3. Zawstydzać, *nd.* 1. [beschämen, schamroth machen; *rec.*] się, [sich schämen, schamroth werden.]

Zawstydziciel, *a, m.* [Beschämer,] *m.*

Zawsze, Zawżdy, *adv.* [immer; immerwährend; ohne Aufhören.]

Zawszyć, dk. 4. [belausen, mit Läusen anfüllen, verlausen.]

Zawyć. dk. 2. [losheulen, aufheulen.]

Zawziąć, dk. 2. [hinnehmen, wegnehmen, aufnehmen;] się, [wornach hartnäckig trachten, ringen; ergrimmen.]

Zawziątek, *tku*, *m*. [Ursprung, *m*. Unternehmen, Beginnen,] *n*.

Zawziętość, *i*, *f*. [Grimm, Ingrimm, Groll. *m*. Erpichtseyn,] *n*.

Zajmować, *ob*. Zająć.

Zajrzeć, dk. 4. [hinsehen, hinblicken; komu czego. [beneiden.]

Zajść, dk. 2. Zachodzić, *nd*. 2. [hinter etwas hingehen; untergehen; bis wohin gehen, entgegengehen, entgegenkommen. den Weg vertreten; *mil*: eine Wendung machen.]

Zażądać, dk. 1. [verlangen, fordern, zu begehren anfangen.]

Zażalić, dk. 3. [mit Herzeleid erfüllen, Beschwerde führen.]

Zażartość, *i*, *f*. [Gefrässigkeit, *f*. *tr*. Ingrimm, *m*. Wuth,] *f*.

Zażartować, dk. 2. [anfangen zu scherzen,] z kogo, [einen zum Besten haben.]

Zażarzyć, dk. 4. [erhitzen, entzünden.]

Zazdrość, *i*, *f*. [Neid, *m*, Eifersucht.] *f*.

Zazdrościć, *nd*. 3. [neiden, beneiden, eifersüchtig seyn.]

Zazdrośnica, *y*, *f*. [Neiderinn, Beneiderinn; Eifersüchtige,] *f*.

Zazdrośnik, Zazdrościciel, *a*, *m*. [Neider, Eifersüchtiger,] *m*.

Zazdrosny, *adj*. Zazdrośnie, *adv*. [neidisch, neidend; eifersüchtig.]

Zażedz, dk. 2. Zażegać, *nd*. 1. [anzünden, entzünden, anbrennen.]

Zażegacz, *a*, *m*. [Anzünder; Anbrenner, Brandstifter,] *m*.

Zażegnać, dk. 1. [einsegnen, mit Kreuzemachen besprechen, wegbannen.]

Zażerać, *ob*. Zażrzeć.

Zażeracz, *a*, *m*. [Verfresser, Verschlucker Verschlinger,] *m*.

Zażgnąć, dk. 2. [mit etwas Spitzigen stechen, todt stechen.]

Zazgrzytnąć, dk. 2. [mit den Zähnen losknirschen.]

Zaziąbnąć, *ob*. Zaziębnąć.

Zaziębić, dk. 3. [Zaziębiać, *nd*. 1. [erkalten lassen, verkalten lassen, verkälten, erkälten.]

Zaziębłość, *i*, *f*. [Erkalten, *n*. Erkältung, Verkältung] *f*.

Zaziębnąć, dk. 2. [erkalten, sich verkälten.]

Zazielenić, dk. 3. Zazieleniać, *nd*. 1. [begrünen; belauben.]

Zazierać, *ob*. Zayrzeć.

Zazimować, dk. 2. [überwintern, durch den Winter durchwohnen.]

Zazłocić, *ob*. Złocić.

Zaznać, dk 1. [erfahren, in Kenntniss bringen; ins Gedächtniss zurückraten, gedenken, sich erinnern.]

Zaznajomić, dk. 3. [einen mit jemanden bekannt machen;] się. [Bekanntschaft machen, bekannt werden.]

Zażoga, *i*, *f*. [Anzünden, Anstecken, *n*. Zunder, Brandzunder, *m*. Feuersbrunst,] *f*.

Zażółcić, dk. 3. [gelb machen, gelb färben;] zażółknąć, [gelb werden.]

Zażrzeć, dk. 2. Zażerać, *nd*. 1. [einfressen; todt beissen; ergrimmen.]

Zazuć, dk. 2. Zazuwać, *nd*. 1. [heraufschuhen, den Schuh anziehen.]

Zażuć, dk. 2. Zażuwać, *nd*. 1. [aufkauen, hinunter Kauen.]

Zazwać, dk. 2. [einen aufrufen, auffordern.]

Zażyć, dk. 2. Zażywać. *nd*. 1. [brauchen, sich bedienen, einnehmen; geniessen,] zażyć tabaki, Tabak schnupfen.]

Zażyłość, *i*, *f*. [Vertraulichkeit, *f* vertrauter Umgang, Verkehr,] *m*.

Zażywić, dk. 3. Zażywiać, *nd*. 1. [mit Nahrung stärken, ernähren.]

Zażywny, *adj*. [geniessbar, essbar.]

Zażyznić, dk. 3. Zażyźniać, *nd*, 1. [fruchtbar machen.]

kal-
käl-
ung,
ver-
[be-
urch
brin-
ge-
nden
chaft
n. a.
uers-
o fär-
ifres-
erauf-
auen,
uffor-
chen,
ssen,]
ver-
. [mit
rucht-

Zazdrość: głupia i słaba zazdrość próżno nań naciera [illegible] zazdrość nie nie życzliwa szczęściu [illegible] i ku zdradzie [illegible] która zła rada jadem pieszcze (zazdrość – zdrada) [illegible] zajrzeć [illegible] [illegible] nieprzyjaciel [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] obuć trzewik, nie mogę zawieść tergum calceo pedi induere,

Kto zazdrości sam sobie szkodzi [illegible]

[illegible]

[illegible] niezażywać światła [illegible]

Zbigniew f. [illegible] biskup.

zbawczyni [illegible]

Zbik, kot dziki, zdeb (meles, [illegible] Prob. Stark., taxo u. taxus [illegible])

Zbaw[illegible] [illegible]

[illegible] i zdrowia i zbieganych koni ([illegible]
(156[illegible])

Zbabić, dk. 3. [zum alten Weibe machen.

Zbaczać, ob. Zboczyć.

Zbadać, dk. 1. [erforschen, ergründen ausforschen.]

Zbałamucić, ob. Bałamucić

Zbankrutować, ob. Bankrutować

Zbawca, y, Zbawiciel, a, m. [Befreyer, Erretter, Erlöser, m.]

Zbawczyna, y. Zbawicielka, i. f. [Befreyerinn, Erretterinn, Erlöserinn, f.]

Zbawczy, adj. [Retter-, Rettungs-, rettend, errettend.]

Zbawić, dk. 3. Zbawiać, nd. 1. [erreten, erlösen, befreyen,] cf. pozbawić.

Zbawiciel, a, m. [der göttliche Erlöser, Heiland,] m.

Zbawicielka, ob. Zbawczyna.

Zbawicielowy, Zbawicielski, adj. [Erlösers-, Heilands-.]

Zbawienność, i, f. [Heilsamkeit.] f.

Zbawienny, adj. Zbawiennie, adv. [heilsam, heilbringend, beseeligend, seeligmachend, beglückend.]

Zbędny, adj. Zbędnie, adv. [was man loswerden kann, wegschaffbar.]

Zbestwiałość, i, f. [viehische Wildheit, Tollheit, Geilheit.] f.

Zbić, dk. 2. Zbijać, nd. 1. [zusammenschlagen, herabschlagen, abschlagen, niederschlagen, widerlegen; aufs Haupt schlagen.]

Zbiedz, dk. 4. Zbiegać, nd. 1. [herunterlaufen; ablaufen, weglaufen, abweichen.]

Zbieg, a, m. [Ueberläufer, Ausreisser, Entläufer, Deserteur.] m.

Zbieg, u, m. [Herablaufen, n. Zusammenlauf. m, Zusammentreffen,] n.

Zbiegać, ob. Zbiedz. Zbieglec, Zbiegun, ob. Zbieg, a.

Zbiegłość, i, f. ob. Zbieg, u.

Zbier. Zbir, a, m. [Sbirre, Häscher, bewaffneter Polizeysoldat,] m.

Zbierać, ob. Zebrać.

Zbieracz, a. Zbierca, y, m. [Zusammenleser, Sammler,] m.

Zbieranina, y. f. [etwas Zusammengelesenes, Gesammeltes,] n.

Zbierka, i, f. [Sammeln, Einsammeln, n. Sammlung.] f.

Zbiesić, się, rec. dk. 3. [toll werden, teuflisch, ruchlos werden.]

Zbijać, ob. Zbić.

Zbijacz, a, m. [Niederschlager, Zusammenschlager; Widerleger;] m.

Zbik. Żbik, a, m. [wilde Katze, Waldkatze,] f.

Zbior, u, m. (Zbiorek, dim.) [Sammeln, n. Sammlung. f.

Zbiorowy, adj. [Sammlungs-, Sammel-;] sposób, [synthetische Methode.]

Zbir, Zbirstwo, ob. Zbier.

Zbladnąć, dk. 2. [erbleichen, ganz weiss werden; verschiessen.]

Zbłądzić, dk. 3. [Irrthum begehen, sich verriren, irren, fehlen.]

Zbłakaniec, ńca, m. [Verirrter, Verschlagener,] m.

Zbłąkany, a, e. [verirrt, verwirrt, gestört.]

Zbłamować, dk. 2. [die Fellchen zusammennähen.]

Zblednąć, ob. Zbladnąć.

Zblesieć, dk. 2. [närrisch werden, blödsinnig werden.]

Zbliska, adv. (Zbliża,) von der Nähe, nah, nahe.]

Zbliżyć, dk. 4. Zbliżać, nd. 1. [nähern, annähern, näher bringen.]

Zboczyć, dk. 4. Zbaczać, nd. 1. [auf die Seite abweihen, vom geraden Wege abgehen, abkommen, abschweifen, umfahren, umgehen.]

Zbogacić, dk. 3. Zbogacać, nd. 1. [bereichern, reich machen.]

Zbogacieć, dk. 2. [reich werden.]

Zbojecki, *adj.* [Mord-, mörderisch, Raub- Räuber- räuberisch.]

Zbójectwo, *a, n.* [Mörderey, Raüberey, *f.* Rauh, *m. coll.* Rauber, *pl.*

Zbojować, dk. 2. [bekriegen, durch Krieg besiegen, unterjochen.]

Zboisko, *a, n.* [Tenne, Dreschtenne.] *f.*

Zboleć, dk. 2. [am ganzen Leibe Schmerzen leiden.]

Zbór, *u, m.* [Versammlung, Volksmenge, *f.* Gotteshaus, *n.* Kirche.] *f.*

Zbośdź, Zbość, dk. 2. [herabstossen mit etwas Spitzigen; todt stechen.]

Zbóstwić, dk. 3. [vergöttlichen, zur Gottheit machen.]

Zbój, *oja,* Zbójca, *y, m.* [Räuber, Strassenräuber, Mörder,] *m.*

Zbójczy, *ob.* Zbojecki.

Zbójczyni, *i. f.* [Räuberinn, Mörderinn.] *f.*

Zboże, *a, n.* [Getreide, (Getraide,) *n. pl.* zboża, [Getreidearten.] zbożowy, *adj.*

Zbożność, *i, f.* [Gottesfurcht, Frömmigkeit, Gottesfürchtigkeit,] *f.*

Zbożny, *adj.* Zbożnie, *adv.* [gottesfürchtig, fromm, gottseelig.]

Zbożowy, *adj.* [Getreide-, Korn-.]

Zbożysko, *a, n.* [Getreidefeld, Kornfeld, *n. cf.*] Zborzyszcze.

Zbraczać, *ob.* Zbroczyć. Zbradzać, *ob.* Zbrodzić.

Zbroczyć, dk. 4. [mit Blut beflecken, übergiessen, begiessen, besudeln.]

Zbrodnia, *i, f.* [Missethat, *f.* Verbrechen, *n.* Schandthat, *f.* Laster,] *n.*

Zbrodniarka, *i. f.* [Missethäterinn, Verbrecherinn.] *f.*

Zbrodniarz, *a,* Zbrodzien, *dnia, m.* [Missethäter, Verbrecher,] *m.*

Zbrodniczy, Zbrodniarski, *adj.* [Verbrechen- Verbrecher- verbrecherisch.]

Zbrodzić, dk, 2. [durchwaten; *fig.* [ergründen, erforschen,] co, [Böses stiften.]

Zbroja, *i. f.* [Rüstung, Waffe,] *f.*

Zbroić, *nd.* 3. [rüsten, waffnen, bewaffnen;] co złego, [etwas Böses anrichten.]

Zbrojownia, *i, f.* [Zeughaus, *n.* Waffenkammer, Waffenstube.] *f.*

Zbrojowy, *adj.* [Rüstungs- Waffen-.]

Zbronić, dk. 3. Zbraniać, *nd.* 1. [verwehren, beschützen, vertheidigen.]

Zbronny, *adj.* [verwehrt, untersagt, verweigert.]

Zbronować, *ob.* Bronować.

Zbrojny, *adj.* Zbrojnie, Zbroyno, *adv.* [gerüstet, gewaffnet, bewaffnet.]

Zbruczyć, Zbrudzić, Zbrukać, *ob.* Brudzić, Brukać.

Zbryzgać, *ob.* Bryzgać.

Zbrzeżny, *adj.* [Küsten-, Ufer-, Rand-.]

Zbrzydnąć, *ob.* Brzydnąć, Zbrzydzić, *ob.* Brzydzić.]

Zbudować, dk. 2. [aufbauen, erbauen, errichten, *mor.* erbauen.]

Zbudzić, dk. Zbudzać, *nd.* 1. [erwecken, aufwecken, ermuntern.]

Zbudziciel, *a, m.* [Erwecker, Aufwecker, *m.*] zbudzicielka,] *f.*

Zbuntować, *ob.* Buntować, Zburczyć *ob.* Burczyć.

Zburzyć, dk. 4. Zburzać, *nd.* 1. [zerstören, vernichten, niederreissen,]

Zburzyciel, *a. m.* [Zerstörer,] *m.*

Zbutwieć, Zbutwiałość, *ob.* Butwieć.

Zbyć, dk. Zbywać, *nd.* 1. [los werden, wegschaffen, abweisen;] byle zbyć, [um nur los zu werden;] na czém, [nicht ausreichen, mangeln.]

Zbytek, *tku, m.* [Rest, *m.* Ueberfluss, *m.* Unmässigkeit, *f.* Luxus; Unfug,] *m.*

Zbytność, Zbyteczność. *i, f.* [Uebermässigkeit, *f.* Uebertreiben,] *n.*

Zbytny, Zbytni, Zbyteczny, *adj.* [übrig geblieben; übermassig, übertrieben.]

Zbytkować, *nd.* 2. [ausschweifen, übertreiben; Unfug machen.]

Zbywać, *ob.* Zbyć.

Zborowsce (Alexander Zborovius, Tribunus Exercitus Polonae)
Zborów: Pratkowy wyboiczyt na Zborów na Czarnemu Ostrowiu chcąc podobno albo w Wołoskę przepaść ziemię albo w Zaporowskim Koza ctwie dufający (16..)

broia cechowa wszystkim się przyda (gaffstellen) Kl. (lorica, arma, armatura, [illegible]
fr. broń; Φράσσω (grodzić) franco: frandam franeussin, [illegible] fr. Φύω [illegible] fer fero.

[illegible] się [illegible]
bramne się takiego żywota [illegible]

zbór (coetus, conciliabulum haereticorum, locus item)

Zboycy nieopanowanie wyższerają z sprawiedliwie [illegible] 1010

Zboże! zboże – [illegible] ? fr. [illegible]

[illegible] chłopstwo [illegible] obundat, [illegible]

[illegible] żwirców (fr. broń)

[illegible] zbywa [illegible]
[illegible] sprawiedliwie [illegible] zbyt [illegible]

broń na [illegible] [illegible]

[illegible] pożytek (1609)
[illegible] zbytek [illegible]
[illegible]

każdego zdanie przemmy a swoje się rozumie [illegible] (S. 1613,

zaszczyt Bóg [illegible] (1622), [illegible] ? bane zdane [illegible]
[illegible] w [illegible] serce [illegible], 1587

Zdotać tolerare [illegible] f. Dola, t [illegible]

[illegible] zrzęzenie [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] zadatko-
[illegible] traditio (tradition), albo extractio [illegible] z od zada.
Zdrada n. Dratnie [illegible], albo Verlobung.

Zdziwić się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] zdradził [illegible] [illegible] zdane [illegible] zdrzezono się
[illegible]

[illegible] wszyscy zdesperowali spokoju. [illegible]

nie wiem co za strach serce me zdejmuje!, 1587 [illegible]
cóż cię za smutek [illegible] zdejmuje (1587, [illegible])

Zdać, dk. 1. Zdawać, *nd.* [den Rest herausgeben; ablegen, abgeben, übergeben;] się, [passen, taugen; erscheinen,] na kogo, [sich verlassen.]

Zdala, Zdaleka, *adv.* [von weiten, aus der Ferne.]

Zdanie, *a, n.* [Meynung, *f.* Erachten, Dafürhalten, *n.* Ausspruch,] *m.*

Zdarzenie, *a, n.* [Gedeihen, Gelingen; Ereigniss.] *n.*

Zdarzyć, dk. 4. Zdarzać, *nd.* 1. [gedeihen lassen, segnen;] się, [sich ereignen.]

Zdatkowy, *z. B.* zdatkowa moneta, [Kleingeld, *n.* Scheidemünze,] *f.*

Zdatność, *i, f,* [Tauglichkeit, Brauchbarkeit, Fähigkeit,] *f.*

Zdatny, *adj.* Zdatnie, *adv.* [tauglich, brauchbar, fähig.]

Zdawać *ob.* Zdać.

Zdawca, *y, m.* [Herausgeber, Zurückgeber, Uebergeber;] *m.*

Zdawka, *i, f.* [Herausgabe, *f.* Rest, den man herausgiebt.]

Zdawkowy, *ob.* Zdatkowy.

Zdawna, *ob.* Dawno, Dawny.

Zdawnić, dk. 3. [durch Zeitlänge einwurzeln lassen; verjähren, veralten lassen;] zdawniały, [veraltet, verjährt.]

Zdążyć, dk. 4. Zdążać, *nd.* 1. [nacheilend erreichen; gleich kommen, aushalten.]

Zdech, *u, m.* [Ausathmen, Crepiren,] *n.*

Zdechlina; Zdechlizna, *y, f.* [das Crepirte, Verreckte; Aas, Luder,] *n.*

Zdechnąć, dk. 2. Zdychać, *nd* 1. [crepiren, verrecken.]

Zdeptać, dk. 2 [niedertretten, zusammentretten.]

Zdesperować, dk. 2. [völlig verzweifeln, alle Hofnung aufgeben.]

Zdjąć, dk. 2. Zdejmować, *nd.* 2. [herunternehmen, abnehmen, ausziehen.]

Zdmuchnąć, dk. 2 [herunterblasen, wegblasen; zusammenblasen.]

Zdobić, *nd.* 3. [schmücken, zieren, verzieren, verschönern.]

Zdobiciel, *a, m.* [Verzierer,] *m.*

Zdobność, *ob.* Ozdobność

Zdobny, *adj.* Zdobnie, *adv.* [zierlich, Zierde- Schmuck-, geziert.]

Zdobrzeć, dk. 2. [wieder gut werden.]

Zdobyć, dk. 2. Zdobywać, *nd.* 1. [einnehmen, erobern, erbeuten, wegnehmen;] się na co, [mit Anstrengung bewerkstelligen, hervorbringen.]

Zdobycz, *y, f.* [Beute; Ausbeute, *f.* Ertrag, Erwerb,] *m.*

Zdobytek, *tku, m.* [das Eroberte, Erbeutete, etwas Erworbenes.]

Zdobywać, *ob.* Zdobyć.

Zdobywca, *y,* Zdobywacz, *a, m.* [Eroberer, Sieger,] *m.*

Zdobywczy, *adj.* [Eroberer-, Sieger-, erobernd.]

Zdołać, dk. 1. [im Stande seyn, einer Sache gewachsen seyn, gleich kommen, ausrichten können, leisten.]

Zdolność, *i, f.* [Fähigkeit, *f.* Vermögen,] *n.*

Zdolny, *adj.* Zdolnie, *adv.* [fähig, entsprechend, vermögend.]

Zdrada, *y, f* [Betrug, Verrath, *m.* Verrätherey, Hinterlist,] *f.*

Zdradliwość, *i, f.* [Gefährlichkeit, Trüglichkeit, Verrätherey,] *f.*

Zdradliwy, *adj.* Zdradliwie, *adv.* [verrätherisch, hinterlistig, trüglich.]

Zdradzić, dk. 3. Zdradzać, *nd.* 1. [verrathen, tauschen, untreu werden.]

Zdradziciel, *a, ob.* Zdrayca. Zdradzietwo, *ob.* Zdrada.

Zdrapać, dk. 2. [herunterkratzen, abkratzen, abreissen, bereissen.]

Zdrajca, *y, m.* [Verräther,] *m.* Zdrajczyni, *y, f.* Verrätherinn] *f.*

Zdręczyć, dk 4. [abmartern, abquälen.]

Zdrętwiałość, *i. f.* [Erstarren, Steifwerden, *n.* Steifheit,] *f.*

Zdrętwiały, *adj.* [starr, erstarrt, steif geworden.]

Zdrewnieć, dk. 2. [zu Holze werden, in Holz übergehen.]

Zdrój, *oju, m.* [Quelle, *f.* Strudel, *m* Ursprung,] *m.*

Zdrojowka, *y, f.* [gewisse Pflanzengattung.]

Zdrojowy, *adj.* [Quell-, von der Quelle.]

Zdrów, Zdrowy, *adj.* Zdrowo, *adv.* [gesund, wohl; gegrüsst.]

Zdrowić, dk. 3. [gesund machen, gesund erhalten.]

Zdrowie, *a, n.* [Gesundheit, *f.* Wohlbefinden; Leben,] *n.*

Zdrowiec, *wca, m.* [Tabackskraut.] *n.*

Zdrowieć, dk 2. [gesund werden, genesen.]

Zdrowość, *i, f.* [Gesundheitszustand, *n.* Wohlbefinden.] *n.*

Zdrowy, *ob.* Zdrów. Zdróy, *ob.* Zdrój.

Zdrożać, *ob.* Zdrożyć.

Zdrożałość, *i, f.* [Theuerwerden, *n.* [gestiegene Theuerung,] *f.*

Zdrożeć, dk. 2. [theuerer werden, in Preise steigen.]

Zdrożność, *i, f.* [Abweichung von rechten Wege, Verkehrteit,] *f.*

Zdrożny, *adj.* Zdrożnie, *adv.* [abirrend, verkehrt, abweichend.]

Zdrożyć, dk. 4. [vertheuern, theuer machen; abirren, verkehrt handeln.]

Zdrygać się. *rec.* dk. 1. [vor etwas schaudern, Schauder empfinden.]

Zdrzewnieć, *ob.* Zdrewnieć.

Zdrzémać, Zdrzymać, się *rec.* dk. 2. [einschlummern.]

Zdumieć; dk. 3. Zdumiewać, *nd.* 1. [staunen machen;] się [erstaunen.]

Zdumienie, *a, n.* [Staunen, Erstaunen,] *n.*

Zdumieć. dk. 2. [stolz werden, hoffärtig werden.]

Zduńczyk, *a, m.* [Töpfergeselle, Töpferjunge,] *m.*

Zduński, Zdunowy, *adj.* Töpfer-.]

Zduństwo, *a. n* garncarstwo, Töpferhandwerk,] *n.*

Zdurnieć, dk. 2. [närrisch werden, vernarren. dumm werden.]

Zdurzyć, *ob.* Durzyć.

Zdużyć, dk. 4. Zdużać, *nd.* 1. [gross machen, vergrössern; vermögen, im Stande seyn; bezwingen.]

Zdwoić, dk. 3. [verdoppeln, verzweyfa chen.]

Zdworaczeć, dk. 2. [den Hofton anneh men, zum Hofmanne werden.]

Zdybać, dk. 2. [antreffen, begegnen, finden; ertappen.]

Zdychać, *ob.* Zdechnać.

Zdychawica, *y. f.* [Engbrüstigkeit, schweres Athemhohlen,] *n.*

Zdychawiczeć, dk. 2. [engbrüstig we den.]

Zdźbło, *a, n.* (Zdziebełko, *dim.*) [Halm Getreidehalm, Splitter, *m.*

Zdziać, dk. 2. Zdziewać, *nd.* 1. [auszie hen, herunterziehen.]

Zdziałać, dk. 1. [fertig machen, ausrich ten, vollbringen. verrichten.]

Zdziałacz, *a, m.* [Verrichter, Vollbrin ger,] *m.*

Zdziczeć, dk. 2. [wild werden, verwi dern.]

Zdziebło, Zdziebełko, *ob.* Zdzbło.

Zdziecinnieć, dk. 2. [kindisch werde zum Kinde werden.]

Zdzieracz. *a,* Zdzierca, *y, m.* [Leuteschin der, Preller,] *m.*

Zdzierczy, Zdzierski, *adj.* [prellerisch prellend.]

Zdzierstwo, *a, n.* [Leuteschinderey, Prel lerey, Plackerey,] *f.*

Zdzierżeć, dk. 4. [halten, aushalten, e tragen.]

cf. dzban; v. zdamł / zrobić

nierdzewiać = nierdzewieć, zdużam = zdołam

Zdrój (scatebra fontis [illegible] semper emicant; zdrój we źrzodle miejsce, kędy woda się wybija): w jednem źrzodle bywa kilka zdrojów, jedno źrzodło z wielu zdrojów, z źrzodła wyciekła woda, zdrój pod czas mało albo nie, jako w studniach, w studzienkach!

Zdrowy [illegible] zdrowy [illegible] za skarb zdrowy (1587) [illegible]

zdrowie: Boże mu [illegible] jeszcze długie zdrowie, a kto mu go nie życzy niech przyczynę powie (1560), [illegible] wszytko całek dla zdrowia [illegible] waży [illegible] 1679)

Zybiesz [illegible] powiedziec Zdybiem się u soli [illegible]

pospolity [illegible] od bojarzin [illegible] (Kl); zdychać ptastwo, [illegible] albo zły jaki [illegible] (moneta zyba); zdychać na co [illegible] bardzo

[illegible] Szczandas (cf. zdźbło); źdźbło (culmus cerealis, culmus geniculatus, stipula fabalis st. milii) cf. [illegible] zdźbło, Roggal
ździebko suche z [illegible]

[illegible] do zdziebła [illegible] miał [illegible] 1679,

falszy.
Dziecza w swoim handlu wiary (Kl). sumco winien
zak chciwy bez miary.

zegai cf. [illegible], [illegible] f. zgaga cf. [illegible] grić.
[illegible] f. syćić.

Że = [illegible]: srebra zabrawszy na monetę że (310) [illegible] (16
że, iż = quia, quod: polonicum [illegible] (Zobrażymór [illegible]
pomagam że mi ce,

Zębatk (ryba morska zębatka) = dentex, dentali, synodontes, [illegible]
od [illegible] = magnetis, [illegible]

[illegible] żebrać [illegible]

gdyż żebrać u kościoła młodemu sromota (Kl. [illegible] żebrać
niesłusznie i duży i zdrowy, chytry (K.

żebrak cf. [illegible] careo

Żebro [illegible] ([illegible])
[illegible]

Żegluga Schiffahrt: podobnego rodzaju (jak [illegible]) odbywają
się i po innych rzekach karpackich jako po Łomnicy, Bystrzy-
cy, Prucie i Czeremoszy.

[illegible], sedile, bisellium (Tawka [illegible] fulcro, krzesło fulcrum
et [illegible], zedel plurimum capax fulcrum [illegible]
żadełek na [illegible] (jedirulo)

Zdziwaczeć, dk. 2. [grillenhaft werden, Grillen bekommen.]

Zdziwić, dk. 3. Zdziwiać, *nd.* 1. [verwundern, in Verwunderung setzen,] się; [sich verwundern.]

Ze, *praepos.* [statt,] z, *ob.* z.

Że, *conj.* [dass, da, weil.]

Zębacieć, dk. 2. [zahnig werden, Zähne bekommen.]

Zębatka, *i. f.* [Meerbrasen, *m.* ein Seefisch mit grossen Zähnen.]

Zębaty, Zębiasty, *adj.* [zahnig, mit Zähnen versehen; groszahnig.]

Zębny, Zębowy, *adj.* Zahn-.]

Zębownik, *a, m.* [Speichelwurz, *f.* Bertram.] *m.*

Żebra, *pl. ob.* Żebro.

Żebrać, dk. Zbierać, *nd.* 1. [zusammenlesen; sammeln, zusammennehmen, versammeln; zusammenkommen.]

Żebrać. *nd.* 2. [betteln; flehen, flehentlich bitten.]

Żebracki. Żebraczy; *adj.* [Bettler-, Bettel-.]

Żebractwo, *a, n.* Żebranina, *y, f.* [Betteley, Bettlerey, *f.* Bettlerleben, *n. coll.* Bettelvolk, Bettlervolk,] *n.*

Żebraczka, *i,* [Bettlerinn, *f.* Bettelweib,] *n.*

Żebrak, *a. m.* [Bettler, Bettelmann, *m.* *bot.* Heberbock,] *m.*

Żebro, *a, n.* (Żeberko, *dim.*) [Rippe,] *f.* pieczenia. [Rippenbraten,] *m.*

Żebrowaty, *adj.* [rippenartig, mit Rippen versehen; grossrippig.]

Żebrowy, *adj.* [Rippen-.]

Żeby; *conj.* [dass, damit.]

Zęby, *pl.* [Zähne,] *ob.* Ząb.

Żeć, *i, f.* [Heuschlag, gemähtes Gras, gehauenes Getreide.]

Zecer, *a, m.* składacz pisma. [Setzer, Schriftsetzer,] *m.* zecerski, *adj.*

Zedel, Zydel, *dla, m.* [Holzbank, lange Tischbank.]

Zędra, *y, f.* [Schlucke, *f.* Schlacken, *m.* Hammerschlag,] *m.* zendrowy *adj.*

Zedrzeć, dk. 2. Zdzierać, *nd.* 1. [herunterreissen, abreissen; abpressen, prellen; schinden; zerreisen.]

Zefir, *u, m.* (Zefirek, *dim.*) [Zephyr,] *m.* Zefirowy, *adj.*

Żegać, Żgać, *nd.* 2. [brennen, verbrennen; stechen, stossen, zusetzen.]

Żegadło, *a, n.* [Brenneisen, Stecheisen, *n*; w ciele, [Fontanell, *n.* Apertur, *f. fig.* Marter, Qual, Pein.]

Żegan, *u, m.* [Sagan, Stadt in Schlesien,] żegański, *adj.*

Zegar, *u, m.* [Uhr, grosse Stadtuhr, Schlaguhr, Tischuhr. Wanduhr,] *f.*

Zegarowy, *adj.* [Uhr-, Uhren-.]

Zegarmistrz, *a, m.* [Uhrmacher; Uhrsteller,] *m.* zegarmistrzowy, *adj.*

Zegarmistrzostwo, *a, n.* [Uhrmacherkunst, Uhrmacherey,] *f.*

Żegawka, *i, f,* [kleine Brennessel,] *f.*

Żeglarski, *adj.* [Schiffer, Schiffahrts-.]

Żeglarstwo, *a, n.* [Schifffartskunst, Schifffahrt.] *f.*

Żeglarz, *a, m* [Segler, Seemann, Seefahrer,] *m.*

Żeglować, *nd.* 2. [segeln, zu Wasser fahren, schiffen.]

Żeglówka, *ob.* Żegluga.

Żeglowny, *adj.* [schiffbar, segelnd, zu besegeln.]

Żegluga, *i, f.* [Segeln, Schiffen, *n.* Schiffahrt, *f.* Seewesen, *n.* Marine,] *f.*

Zegnać, dk. 2. Zganiać, *nd.* [zusammentreiben, zusammenjagen; wegtreiben, vertreiben;] zganiać co na kogo, [Schuld auf einen schieben.]

Żegnać, *nd.* 1. [segnen, einsegnen, Kreuz machen; Lebewohl sagen, Abschied nehmen.]

Żegota, *y, m.* Ignacy, [Jgnatz ein Mannsname,] *m.*

Zegzić, dk. 3. [mit Brunst erhitzen, brünstig machen.]

Zekpać, *ob.* Kpać. Zekpić się, *ob.* Wykpić się

Żelastwo, Żelaztwo, *a, n.* [Eisenwerk, *n.* Eisenwaaren, altes Eisen,] *n.*

Żelazko, *a, n.* [eisernes Geräthe;] do prasowania, [Bügeleisen, Plätteisen;] do włosów, Haareisen,] *n.*

Żelaznik, *ob.* Żeleźnik.

Żelazny, *adj.* [Eisen-, von Eisen; eisern, *fig.* stark, fest, dauerhaft.]

Żelazo, *a, n.* [Eisen, *n.* Eisenwerk,] *n.*

Żelaztwo, *ob.* Żelastwo.

Żelezce, *a, n.* [Eisenspitze, *f.* Gehren,] *m.*

Żeleźnik, *a, m.* [Eisenarbeiter, Eisenhändler, *m*; eiserner Topf,] *m.*

Zełgać, dk. 2. [eine Lüge begehen, lügen.]

Zełw, *i,* Zełwica. Żołwica. *y, f.* [Mannes Schwester; Schwägerinn.] *f.*

Zełza, *y, f.* zelżenie, [Schmach.] *f.*

Zelżyć, dk. 4. [erleichtern, leichter machen; schmächen, beschimpfen.]

Zelżyciel, *a, m.* [Beschimpfer, Schänder; Schmächer.] *m.*

Zelżywość, *i, f.* [Beschimpfung, Schmach,] *f.*

Zelżywy, *adj.* Zelżywie. *adv.* [schimpflich, schändlich, schmächlich.]

Zemdleć, dk. 2. [ohnmächtig werden, in Ohnmacht fallen.]

Zemdlić, dk. 3. [kraftlos machen, entkräften, abmatten; Uebelkeit empfinden.]

Zemknąć, dk. 2. Zmykać, *nd.* 1. [weglaufen, davonlaufen; herunterziehen.]

Zemleć, dk. 2. Zmielać, *nd.* 1. [in der Mühle aufmahlen, fertig mahlen. *tr.* zermalmen, verbrauchen.]

Zemrzeć, dk. 2. [absterben, verscheiden. sterben.]

Zemścić się, *rec,* dk. 3. [rächen, sich rächen; Rache ausüben.]

Zemściciel, *a, m.* [Rächer.] *m.*

Zemsta, *y, f.* [Rache,] *f.*

Zemszczyk, *a, m.* [ein gewisser kleiner Vogel

Zemszyć, dk. 4. mchem okryć, [bemoosen.]

Żeńca, *y.* Żeniec, *ńca, m.* [Schnitter, Ernter,] *m.*

Żeńcica, Żentyca, *y. f.* [Schafsmolken.] *f.*

Żeńczy, *adj.* [Schnitter-; Erndte-.]

Żenić, *nd.* 3. [verheyrathen, beweiben; się, [heyrathen, sich beweiben.]

Żenienie, *a, n.* [Heyrath einer Mannsperson,] *f. cf.* zamężcie.

Żeniec, *ob.* Żeńca. Żniwiarz.

Żeński, *adj.* [Weib-, weiblich, Frauen-, Frauen-.]

Żeńskość, *i,* [Weiblichkeit,] *f.*

Zepchnąć, dk. 2. spychać, *nd.* 1 [herunterstossen, herabwerfen, herunterstürzen, abwerfen; zusammenwerfen.]

Zeprzeć, dk. 2. spierać, *nd.* 1. [anstämmen, zurückdrängen, verdrängen; widerlegen.]

Zepsuć, dk. 2. [völlig verderben, verschlechtern.]

Zepsucie, *a, n.* Zepsutość, *i. f.* [Verderben,] Verschlimmern. Verderbniss,

Żer, *u. m.* [Frass, *m.* Futter; Fressen, *bot.* wilder Mohn,] *m.*

Żerca, *y, m.* [Fresser, Vielfresser, Verschlinger, *m*; *obsol.* Brautwerber, Hochzeitsmarschall,] *m.*

Żerdź, *i. f.* (Żerdka, *dim.*) lange dünne Stange, Vogelstange,] *f.*

Żerdziowy, *adj.* [Stangen-, zur Stange gehörig.]

Żeremie, *enia. n.* [Biberbau, *m* Bibernest.] *n.*

no . Zwion. legał pozucuku w Czrwcu 1422.

Ztroborszczyzna / Żumborszczyzna.

Zelandya : w Nowej Zelandyi i Australii

Zemne (madź. Zemplin) w Węgrzech : Zemneński okrąg.

Żelezo wojewoda komenderujący legą Lechitów w oznaczonym sobie Tyrangitów, wnad rzeką Dniestrem wydziale. Ostatni potomek domu Żelezów dziejów polskich. Wspomniał, lata od narodzenia Chrystusa 0? stosował (?) lat życia przodków swoich i do czasu panowania książąt polskich od roku 550 do r. 1023 w którym on tytułował się Książęciem halickim. / Kijów.

zamec .

żeldzny : ale was (Parkt) ani wdzięczne strony ani zabawki ważeszoną okrócić mogą, bo serca żelaznego coby zaiste nie masz nie tak ważnego (Kl)

wieść ... ziemi ... do naszej ziemie, Kl).

ngthnąć .. (ženić, ożenić syna, synowca, sługę ... do ma... ; dal, wydać zamek ...)

Żelazo = χαλκός (jemu złoto), χαλυψ ... ferrum ... fel fulvus, ... golare ...

wiklać ; zapchnij ją w wieczne ciemności (1587)

želw cf. ... ; želw, želwica = świeży

... ; zaprzało co / granum vitiatum, corruptum ... ; ... partes, grana quae non satis sicca conduntur, inclum conveniente putendi?

... wieprzów dzikich ...

... zamek

Żemsza . ...

Zerwa ([illegible]) ([illegible])

Żerność, i. f. [Kernfettigkeit, Feistigkeit,] f.
Żerny, adj. [Mast-, Mast gebend, mästend, feist machend.]
Żerowisko, a, n. [Weideplatz, Futterplatz,] m.
Żerunek, nku, m. [Frassuchen, Futtersuchen, n. Frass,] m.
Zerwa, y, f. [Abreissen, Zerreisen, n. statt,] Zerwisko, [Bruchstück,] n.
Zerwać, dk. 2. [Zrywać, nd. 1. [herunterreissen, abreissen, abpflücken;] się, [sich überheben;] z miejsca, losbrechen, aufspringen.]
Zerwisko, ob. Zerwa. Żerzec. ob. Żerca.
Zerznąć, dk. 2. Zrzynać, nd. 1. [abschneiden, wegschneiden;] się, [sich unrein machen;] kogo rózgą, [mit der Ruthe streichen.]
Zeschnać, dk. 2. zsychać, nd. 1. [austrocknen, vertrocknen, eintrocknen.]
Zesinieć, Zsinieć, dk. 2. [braun und blau werden, blau unterlaufen.]
Zesklić, się, rec. dk. 3. [verglasen, zu Glase werden, glasicht werden.]
Zeskoczyć, dk. 4. [herunterspringen, herabspringen.]
Zeskrobać, dk. 2. [abschaben, herunterkratzen, abkratzen.]
Zeskubać, dk. 2. [zusammen zupfen, abzupfen.]
Zesłabieć, dk. 2. [sehr schwach und krank werden, erkranken.]
Zesłać, dk. 2. Zsyłać, nd. 1. [absenden, herabsenden, hinsenden.]
Zesłanie, a, n. [Herabsendung, Absendung,] f.
Zesłaniec, ńca, m. [der Herabgesandte, Abgesandte.]
Ześlinić. ob. oślinić. Zesmalać, ob. Zesmolić.
Zesmarować, ob. Smarować.
Zesmolić, dk. 3. [Zesmalać. nd. 1. [beschmutzen; mit Pech beschmieren.]
Zesniad, ob. Zasniad.
Zesnuć, dk. 2. [herunter schieben, zusammenfügen, zusammenweben.]
Zesowieć, ob. Osowieć.
Zespolić, dk. 3. [verbinden, vereinen.]
Zesrać się, rec. [voll scheissen, einen Schiss machen.]
Zesromocić, dk. 3. [schänden, mit Schmach erfüllen, schmähen.]
Zestarzeć się, rec dk. 2. [alt werden, veralten, altern.]
Zestrudz, dk. 2. Zestrugać, nd. 1. [herunterschnitzeln; zusammenschnitzeln.]
Zesworować, dk. 2. [zusammenkoppeln, verbinden, vereinen.]
Zesychać, zsychać, ob. Zeschnąć.
Zeszczknąć, dk 2. [abflücken, abkneipen, abreissen.]
Zeszkaradzić, dk. 3. [scheusslich machen, verunstalten.]
Zeszłość, i, f [Vergangenheit; Kraftabnahme, Altersschwäche,] f.
Zesznurować, dk. 2. [zusammenschnüren.]
Zeszpecić, dk. 3. Zeszpecać, nd. 1. [hässlich machen, verhässlichen.]
Zeszpetnieć, dk. 2. [hässlich werden.]
Zetknąć, dk. 2. Stykać, nd. 1. [zusammenstossen, zusammentrefen,] się, [sich begegnen, einander berühren.]
Zetleć, dk. 2. [verglimmen, glimmend verbrennen.]
Zetrzeć, dk. 2. Scierać, nd. 1. [abreiben, abwischen. ausreiben,] się z kim, [mit jemanden kämpfen, streiten.]
Zewlec, Zewłoczyć, ob. Zwlec.
Zewnątrz, adv. [von innen, von aussen, äusserlich.]
Zewnętrzność, i, f. [Aeusserlichkeit, Aussenseite. f. Aeussere,] n.
Zewnętrzny, adj. Zewnętrznie, adv. [äusserlich. nach aussen.]
Zewrzeć, dk. 2. Zwierać, nd. 1. [einschlies-

sen, einklammern, zusammendrücken; aufkochen, aufsieden.]

Zewsząd, *adv.* [von allen Seiten her, allerts.]

Zejść, dk. 2. Zchodzić, Schodzić, *nd.* 2. [herunter gehen, heruntersteigen, niedersteigen, anfallen; ablaufen, ab nehmen; mangeln;] ze świata, [verscheiden;] z drogi, [abweichen, ausweichen;] się, [zusammenkommen, begegnen.]

Zez, *u, m.* [Schielen, Hinschielen; Schielauge,] *n.*

Zezować, *nd.* 2. zézem patrzeć, [schielen, hinschielen.]

Zeznać, dk. 2. [anerkennen, bekennen, gestehen.]

Zeznanie, *a, n.* [Geständniss, Eingeständniss, Bekenntniss.] *n.*

Zezowaty, *adj.* Zézowato, *adv.* [schielend, hinschielend.]

Zezreć, dk. 2. [auffressen, aufzehren.]

Zezwolenie, *a, n.* [Bewilligung, Einwilligung,] *f.*

Zezwolić, dk. 3. Zezwalać, *nd.* 1. [bewilligen, einwilligen, gewähren.]

Zezwoliciel, Zezwalacz, *a, m.* [Bewilliger, Einwilliger,] *m.*

Żgać, *ob.* Żegać.

Zgadać się, *impers.* zgadało się, [man kamm ins Gespräch, kamm zur Rede.]

Zgadnąć, dk 2. [errathen, entdecken ein Räthsel lösen.]

Zgadywacz, *a, m.* [Errather; Voraussager,] *m.*

Zgaga, *i, f.* [Soot, *m.* Sootbrennen, *n.* Schwämmchen, im Munde,] *n.*

Zganiać, *ob.* Zegnać, i Zganić.

Zganiacz, Zganiciel, *a, m* [Abtreiber; Zusammentreiber,] *m.*

Zganić, dk. 3. Zganiać, *nd* 1. [tadeln.]

Zgarbić, dk. 3. [krümmen, krumm biegen;] się, [den Buckel krümmen,]

Zgarbować, dk. 2. [abgerben, zusammengerben.]

Zgarnąć, dk. 2. zgarniać, *nd.* 1. [zusammenscharren, wegkehren, wegraffen.]

Zgasić, dk. 3. Zgaszać, *nd.* 1. [auslöschen nicht brennen lassen.]

Zgasnąć, dk. 2. [erlöschen aufhören zu brennen, zu leuchten.]

Zgęścić, Zgęstwić, dk. 3. [verdicken dicker machen.]

Zgęścieć, Zgęstwieć, dk. 2. [sich verdicken, dicker werden.]

Zgiąć, dk. 2. Zginać, *nd.* 1. [niederbeugen, beugen, biegen.]

Zgiełk, *u, m.* [Gewimmel, Getümmel, lautes Getöse,] *n.*

Zginać, *ob.* Zgiąć.

Zginąć, dk. 2. [verloren gehen, verschwinden, abhanden kommen.]

Zgłabić, *ob.* Zgłębić.

Zgłada, *y, f.* zagłada, [Aufreiben, Vernichten. *n.* Vernichtung,] *f.*

Zgładzić, dk. 3. Zgładzać, *nd.* 1. [auf glätten, gleich machen, vernichten, vertilgen, ausrotten.]

Zgładziciel, *a, m.* [Vernichter, Vertilger, Ausrotter,] *m.*

Zgłaszać, *ob.* Zgłosić,

Zgłębić, dk. 3. Zgłębiać, *nd.* 1. [ergründen, bis auf den Grund kommen; erforschen, untersuchen]

Zgłębiciel, *a, m.* [Ergründer, Erforscher,] *m,*

Żglić, *nd.* 1. [glimmen lassen, brennen lassen,]

Żeglisko, Żgliszcze, *a, n.* [Todtenscherhaufen, *m;* Brandstätte.] *f.*

Zgłosić się, *rec.* dk. 3, [sich bei einem melden, von sich zu wissen geben.]

Zgłoska, *i, f.* [Sylbe,] *f.* zgłoskowy, *adj.*

Zgłoskować, *nd.* 2. [syllabisiren, buchstabiren]

zgodzić mi się to = godzi mi się, wolno mi.

zer na kortce abo kortka zerowa, rzucenie zeru (senio)
2, [illegible] zerem patrzyć = po oku; cf. [illegible], [illegible]

cf. gallus, gallus, [illegible] głos [illegible].

[illegible] (1601)
[illegible]

[illegible]

zgaga (cholera, [illegible])

Zgorzelec (w Zgorzelcu) (Görlitz) in d. Lausitz; lausitz: Zholerec. [illegible]

zgoda [illegible] mało [illegible], [illegible] choć [illegible] (Kl). zgoda wieczna z [illegible]. [illegible] zgoda [illegible] mieszka [illegible] z [illegible] woda [illegible] zgoda między nami [illegible] [illegible]

Zgodnych [illegible] nie [illegible] (1819) – Concordia [illegible]

[illegible] na [illegible] zgodzie się z przyjacielem [illegible] [illegible] pies z kotkiem.

Zgłupieć, *dk.* 2. [ganz dumm werden, vernarren.]

Zgniatać, *ob.* Zgnieść.

Zgnić, dk. 3. [verfaulen, ganz in Fäulniss übergehen.]

Zgnilizna, *y*, Zgniłość, *i*, *f*. [Fäulniss, *f*. Verfaulen, *n*; etwas Verfaultes.]

Zgniłka, *i*, *f*. [Teigbirne, *f*. verfaultes Zeug.]

Zgnieść, dk. 2. Zgniatać, *nd*. I. [zusammenknetten, zusammendrücken, verdrücken.]

Zgniewać, się, *ob*. Gniewać.

Zgnilec, *lca*, *m*. [fauler Mensch, Faulenzer,] *m*.

Zgniłość, *ob*. Zgnilizna. Zgniły, *adj*. [verfault, faul.]

Zgnoić, *ob* Gnoić. Zgnuśnieć, *ob*. Gnuśnieć.]

Zgoda, *y*, *f* [Eintracht. Einigkeit, *f*. Vertrag, *m*. Vergleichen,] *n*. zgoda! Ausdruck des Einwilligens, zugestanden. bewilligt.]

Zgodliwość, *i*, *f*. [Einträchtigkeit, Eintracht, Uebereinstimmung,] *f*.

Zgodliwy, *adj*. Zgodliwie, *adv*. [einträchtig, einig, übereinstimmend.]

Zgodzić, dk. 3. Zgadzać, *nd*. 1. [einig machen, einigen, ausgleichen; behandeln, einen Handel abschliessen;] się na co, [übereinstimmen, beystimmen;] z kim, [sich vertragen; aussöhnen.]

Zgodziciel, *a*, *m*. [Einiger, Einigkeitsstifter, Vereiniger,] *m*.

Zgoić, dk. 3. Zgajać, *nd*. 1. [heilen, zuheilen, ganz ausheilen.]

Zgoła, *adv*. [gänzlich, völlig, ganz und gar, überhaupt.]

Zgolić, dk. 3. Zgalać, *nd*. 1. [herunter rasiren, abbarbiren, herunter putzen. *tr*. się, [sich tüchtig berauschen, betrinken.]

Zgołocić, dk. 3. [entblössen, berauben, ausplündern.]

Zgon, *u*, *m*. [Zusammentreiben, *n*; statt, skon, Verscheiden, Sterben,] *n*.

Zgonić, *ob*. Zegnać.

Zgoniciel, Zganiacz, *a*. *m*. [Zusammentreiber. Heraustreiber,] *m*.

Zgonny, *adj*. [zusammentreibbar; verderblich, tödtlich.]

Zgorszenie, *a*, *n*. [Aergerniss *n*. Aerger *m*. böses Beispiel,] *n*.

Zgorszyć, dk. 4. [Aergerniss geben, ärgern.]

Zgorszyciel, *a*, *n*. [Aergernissgeber,] *m*. Zgorszycielka, *i*, *f*.

Zgorzeć, dk. 2. [verbrennen, im Feuer aufgehen, verbrannt werden.]

Zgorzelec, *lca*, *m*. [Abgebrannter; Brandeburg, Stadt und Land.]

Zgorzelica, *y*, *f*. [Branderz,] *n*.

Zgorzelina, Zgorzelizna, *y*, *f*. Zgorzelisko, *a*, *n*. [Brandplatz, *m*. Brandstätte, Brandwunde, *f*. Brandmal, *n*. Brandgeschmack, Brandgeruch,] *m*.

Zgorzknieć, dk. 2. [bitter werden, ranzig werden.]

Zgotować, dk. 2. [zubereiten, zurichten bereiten; aufkochen.]

Zgrabić, dk. 3. Zgrabiać, *nd*. 1. [zusammen rechen, wegrechen, abrechen.]

Zgrabiciel, *a*, *m*. [Zusammenrecher,] *m*.

Zgrabieć, dk. 2. [steif werden, erstarren.]

Zgrabność, *i*, *f*. [Geschicktheit, Gewandtheit,] *f*.

Zgrabny, *adj*. Zgrabnie, *adv* [geschickt, wohlgestaltet, gewandt.]

Zgrać, *ob*. Grać.

Zgraja, *ai*, *f*. [Schaar, *f*. Volkshaufen, *n*. Schwarm,] *m*.

Zgromadność, *i*, *f*. [grosser Haufen, grosse Zahl, Volkshaufen,] *m*.

Zgromadzenie, *a*, *n*. [Versammlung, *f*. Gemeinde, Collegium,] *n*.

Zgromadzić dk. 3. Zgromadzać, *nd*. 1

[zusammen häufen, sammeln, versammeln.]

Zgromić, dk. 4. [mit Gewalt bekämpfen,] słowy, [tadeln.]

Zgromiciel, *a*, *m*. [Bekämpfer, Besieger,] *m*.

Zgroza, *y*, *f*. [Grausen, Entsetzen, *n*. Abscheu,] *m*.

Zgrubieć, dk 2. [völlig grob werden; dick werden.]

Zgruntować, dk. 2. [auf den Grund kommen, ergründen.]

Zgryźć, dk. ?. [zerbeissen, aufbeissen, *tr*. verbeissen. verschlucken.]

Zgryźliwość, *i*, *f*. [Grämlichkeit, *f*. Härmen; Grämlichwerden,] *n*.

Zgryźliwy, *adj*. Zgryźliwie, *adv*. [grämlich, beissend, härmend.]

Zgryzota, *y*, *f*. [Kummer, Gram, Harm, *m*. Kränkung,] *f*.

Zgrzać, dk. 2. [erwärmen, erhitzen.]

Zgrzebie, *a*, *n*. [Werg, vom Flachse, Hanfe;] *n*. zgrzebiowy, *adj*.

Zgrzebło, *a*, *n*. [Striegel,] *m*.

Zgrzebny, *adj*. [Werg-;] zgrzebne płótno, [Sackleinwand.]

Zgrzeszyć, dk. 4. [sündigen, sich versündigen.]

Zgrzybialec, *lca*, *m*. [abgelebter alter, Mann, *m*. Greis,] *m*.

Zgrzybiałość, *i*, *f*. [hohes Alter, Greisenalter,] *n*.

Zgrzybieć, dk. 2. [sehr alt werden, steinalt werden.]

Zgrzyt, *u*, *m*. [Knirschen, Zähneknirschen,] *n*.

Zgrzytać, *nd*. 1. [mit den Zähnen knirschen.]

Zgrzytacz, *a*, *m*. sowa, [Knorreule, Brandeule, Stockeule,] *f*.

Zgrzytliwy, Zgrzytny, *adj*. [knirschend.]

Zguba, *y*, *f*. [Verlust, *m* das Verlorene, Verlieren, *n*. Untergang,] *m*.

Zgubić, dk. 3. [verlieren,] kogo, [in Verderben stürzen, umbringen; hinrichten.]

Zgubiciel, *a*, *m*. [Verlierer. Verderber, Umbringer,] *m*. zgubicielka, *f*.

Zgubność, *i*, *f*. [Verlierbarkeit, Verderblichkeit;] *f*.

Zgubny, *adj*. Zgubnie, *adv* [verlierbar, verderbenbringend.]

Zgwałcenie, *a*, *n*. [Uebertretung, Nothzüchtigung,] *f*.

Zgwałcić, dk. 3. Zgwałcać, *nd*. 1. [Gewalt anthun, übertreten, schänden, entheiligen, nothzüchtigen.]

Zgwałciciel, *a*, *m*. [Nothzüchtiger, Schänder, Uebertreter,] *m*.

Zhańbić, *ob*. Hańbić. Zhardzieć, *ob*. Hardzieć.

Zheblować, *ob*. Heblować. Zheretyczeć, *ob*. Heretyczeć.

Zhołdować, dk. 2. [unterwürfig machen.]

Zhojnieć, dk. 2. [freygebig werden, freygebig seyn,]

Zhukać, dk. 2. kogo, [mit Toben betäuben, bethören; wild u. scheu machen.]

Ziąbnąć, *ob*. Ziębnąć.

Zjuć, *nd*. 2. [nach frischer Luft schnappen, keichen, lechzen.]

Zjadać, *ob*. Zjeść.

Zjadacz, *a*, *m*. [Aufesser, Auffresser,] *m*.

Zjadliwość, Zjadłość, *i*, *f*. [Gefrässigkeit, *f*. Groll, *m*. Giftigkeit.] *f*.

Zjadliwy, *adj*. Zjadliwie, *adv*. [giftig, beissend, erbosst.]

Zjadowić, dk. 3. Zjadowiczyć, dk. 4. [giftig machen, mit Gift anfüllen.]

Ziarko. Ziarnko, *dim*. *ob*. Ziarno. Ziarnić, *ob*. Ziarnować.

Ziarnisty, Ziarniasty, *adj*. [körnig, voll Körner.]

Ziarno, *a*, *n*. [Korn, Körnchen, Körnlein,] *n*.

Tdulesz każdego sumię iż bley wymowę nez zlemę. . 119

zgrzebie lniane, konopne (stupa lini aut cannabis primo pectine ablata; pakłopi sunt retrimenta dura et crassa, quae autem secundo ... extrahuntur, diversum paresi

...yffen lenicer suszom ... ziaca zyw... ...

...anum, Dziarn, jądro ...

Ziembło: Żelizo pierwszy został wojewodą halickim u Tyrangitów r. 690. po nim także zawiadywali Ziembło, Czapla, Świnka ... nakoniec znowu Żelizo prawnuk pierwszego, r. 835 wypowiedział posłuszeństwo Popielowi i przywłaszczył sobie tę ziemię

[illegible]

Ziela: zioła górne i polne [illegible] wodne [illegible] Kl [illegible] zioła, kiedy [illegible] Plon [illegible], Tayar, Chleb [illegible] Lnik [illegible] Teb. [illegible]

zjawienie Trzech królów = [illegible] o Styczniu

pingula [illegible] quod [illegible]

[illegible]

pl. Zięciowie. [illegible] gener [illegible]
zjechać się z Konstantym Kl.

[illegible]

Ziarnojad, *a*, *m*. [gemeiner Kernbeisser, Kirschfink,] *m*.
Ziarnować, *nd*. 2. [Körnen, in Körner formen.]
Ziarnowy, *adj*. [Korn-, Körner-;] ziarnowaty, [körnerartig.]
Zjaśnić, dk. 3. Zjaśniać, *nd* 1. [aufhellen.]
Zjątrzyć. *ob*. Jątrzyć.
Zjawić, dk. 3. Zjawjać, *nd*. 1. [offenbaren, sehen lassen, zeigen, erscheinen lassen.]
Zjawienie, *a*, *n*. [Offenbaren, Erscheinenlassen, *n*. Offenbarung,] *f*.
Zjawisko, *a*, *n*. [Erscheinung.] *f*.
Zjazd, *u*, *m*. [Zusammenfahren, Ankommen zu Pferde, *od*. zu Wagen. Tagefahrt; Condescenz auf Grund und Boden.]
Zjazdowy, *adj*. [Zusammenkunfts- Tagefahrts-; Condescenz-.]
Zięba, *y*. *f*. [Fink.] *m*.
Ziębiączka, *i*, *f*. [innerliche Kälte, Frostschauder,] *m*.
Ziębić, *nd*. 3. [erkälten, kalt machen, mit Kälte durchdringen.]
Ziębnąć, ziębnieć, *nd*. 2. [kalt werden, Kälte empfinden, frieren.]
Ziębołowiec, *wca*, *m*. [Finkenfänger,] *m*.
Zięć, *cia*, *m*. [Schwiegersohn, Eidam, Tochtermann,] *m*.
Zjechać, dk. 2. [angefahren kommen;] kogo, [überfallen;] z drogi [von Wege abfahren, ablenken.]
Zjezdzić, dk. 3. [zu Schanden fahren oder reiten; befahren, bereisen.]
Zięciowski, Zięciowy, *adj*. [Schwiegersohns- Eidams-.]
Zjednać, dk. 1. [vergleichen, ausgleichen; bewirken, erwerben, gewinnen.]
Zjednacz, *a*, *m*. [Ausgleicher, Vergleicher,] *m*.
Zjednoczenie, *a*, *n*. [Vereinigung; *f*. Verein,] *m*.

Zjednoczyć, dk. 4. Zjednaczać, *nd*. 1. [vereinigen, verbinden, einverleiben, vereinen.]
Zjednoczyciel, *a*, *m*. [Vereiniger,] *m*. Zjednoczycielka,] *f*.
Zjedzenie, *a*, *n*. [Aufessen, Aufzehren,] *n*.
Ziele, (Zioło) *a*, *n*. [Kraut, Kräutchen,] *n*.
Zieleń, *i*, *f*. [grüne Farbe, Grün, Grüne,] *n*.
Zielenić, dk. 3. [grün machen, grün färben, grünen.]
Zielenina, *y*, *f*. (Zieleninka, *dim*.) [Grünzeug, Gemüse,] *n*.
Zielisty, *adj*. [voll Kräuter, kräuterig.]
Zielnictwo, *a*, *n*. [Kräuterkunde, Kräuterkunst,] *f*.
Zielnik, *a*, *m*. [Kräutenkenner, *m*. Kräuterbuch, *n*; Kräutergarten,] *m*.
Zielny, *adj*. [Kraut-, Kräuter-.]
Zielonawy, *adj*. [grünlich, ins Grüne fallend, etwas grün.]
Zielonka, *i*, *f*. [eine Art essbarer Schwämme, Täublinge.]
Zielonokrusz, *u*, *m*. [Kupfergrün,] *n*.
Zieloność, *i*, *f*. [Grün, Grüne, Grünseyn,] *n*.
Zielony, *adj*. Zielono, *adv*. [grünfarbig, grün;] zielone świątki, [die Pfingsten, Pfingstfest.]
Zielsko, *a*, *n*. [Unkraut, hässliches Kraut,] *n*.
Ziemja, *i*, *f*. [Erde. *f*. Erdkugel, *f*. Erdreich, *n*. Boden, Grund,] *m*.
Ziemiak, *ob*. Ziemianin, i Ziemniak.
Ziemianin, *a*; *m*. [Erdbewohner, Erdbürger; Landgutsbesitzer; Insasse,] *m*.
Ziemianka. *i*, *f*. Fruchtkeller,] *m*.
Ziemiański, *adj*. [Land-; Landbau-; Landadel-.]
Ziemianstwo, *a*, *n*. [Landbau, *m*. [Feldwirthschaft, *f*. Landadel,] *m*.
Ziemica, *y*, *f*. [Stück Land, District.]
Ziemiokrąg, *ęgu*, *m*. [Erdkreis, *m*. Erdkugel,] *f*.

Ziemiokres, *u*, *m*. [Gesichtkreis, Horizont,] *m*.
Ziemiomierca, *y*. Ziemiomiernik, *a*, *m*. [Feldmesser, Erdmesser,] *m*.
Ziemiomiernictwo, *a*, *n*. [Erdmesskunst, Feldmesskunst, *f*. Feldmessen,] *n*.
Ziemiopis, *a*, *m*. [Erdbeschreiber, Geograph,] *m*.
Ziemiopłaz, *u*, *m*. [kriechendes Gewürm.] *n*.
Ziemiowod, *a*, *m*. [Amphybium, Landwasserthier,] *n*.
Ziemniak, *a*, *m*. [Erdapfel, *m*. Kartoffel,] *f*.
Ziemny, *adj*. [Erde - Erd-;] ziemski, irrdisch. Erden- Land- Feld-
Ziemskość, *i*, *f*. [irrdisches Wesen, Landadelrecht, Landadelgesetz,] *n*.
Ziemstwo, *a*, *n*. [Landadelgericht, adeliches Grundgericht,] *n*.
Zjeść, dk. 2. Zjadać, *nd*. 1. [aufessen, aufzehren, verzehren, abspeisen.]
Ziewać, *nd*. 1. [gähnen; athmen.]
Ziewacz, *a*, *m*. [Gähner, der zu oft gähnt,] *m*.
Ziewaczka, Ziewanka, *i*, *f*. [Gähnsucht, *f*. beständiges Gähnen,] *n*.
Ziewnąć, *ob*. Ziewać.
Ziewonia, *i*. *f*. słowiańska Dyana, [slavonische Göttin Diane.]
Zjeżyć, dk. 4. Zjeżać, *nd*. 1. [in die Höhe sträuben.]
Zima, *y*, *f*. [Winter, *m*. Winterszeit,] *f*.
Zimnica, *y*, *f*. [das kalte Fieber,] *n*. zimniczny,] *adj*.
Zimnieć, *nd*. 2. [kalt werden, erkalten.]
Zimno, *a*, *n*. [Kälte,] *f*. zimno, *adv*. [kalt, frostig.]
Zimny, *adj*. [kalt, frostig; kühlend; erkaltet.]
Zimorodek, *dka*, *m*. [Eisvogel, Wasserspecht, Königsfischer,] *m*.

Zimować, *nd*. 1. [wintern, den Winter zubringen.]
Zimowit, Zimokwit, *u*, *m*. [roślina, [Zeitlose.]
Zimowy, *adj*. [Winter-.]
Zinaczyć, dk. 4. [anders machen, umändern, umformen.]
Zinąd, *adv*. [von wo anders her.]
Ziołko, Ziołeczko, Zioło, *ob*. Ziele.
Ziomak, *a*, *m*. [Erdbewohner, Erdenbürger,] *m*.
Ziomek, *mka*, *m*. [Landsmann,] *m*. ziomka, *i*, *f*. [Landsmänninn,] *f*.
Zionąć, dk. 2. [athmen, hauchen; gähnen; aushauchen.]
Ziścić. dk. 3. Ziszczać. *nd*. 1. verwirklichen, Wort halten, wahr machen.]
Zjuszyć dk. 4. [bejauchen, mit Jauche und Blut besudeln.]
Zkąd, skąd, *adv*. [woher, von woher.]
Zkądkolwiek, *adv*. [woher nur immer, es mag seyn woher es nur will.]
Zkądsiś, *adv*. [mann weiss nicht woher.]
Zlać, dk. 2. Zlewać, *nd*. 1. [abgiessen, zusammengiessen, eingiessen;] kogo, [begiessen; statt, przenieść na kogo, auf einen übertragen.]
Złączenie, *a*, *n*. [Vereinigung, Verbindung; Zusammensetzung,] *f*.
Złączyć, dk. 4. Złączać, *nd*. 1. [vereinigen, verbinden, verknüpfen.]
Złącznie, *adv*. [vereint, verbunden, in Verbindung. im Verein.]
Złączny, *adj*. [verbindbar, vereinbar, zusammensetzbar.]
Złączyciel, *a*, *m*. [Vereiniger, Verbinder, *m*.] złączycielka, *f*.
Zlądz, dk. 2. [niederkommen, in die Wochen kommen; *cf*. Wylądz.]
Złaja, *aj*, *f*. [Hetze bellender Hunde,] *f*.
Złamać, Złomać, dk. 2. [entzwei brechen, zerbrechen; durchbrechen, *tr*. besiegen, bezwingen.]

Ziemowit książe mazowiecki (1388)

zimowania (hiemalis); z. bydła (stabulatio hiberna)

każdy.

andało (jak Cygani) wracają się do tych ziem jakoby do pewnych krajów (Ballen) i ziemków starych i do swoich [illegible], t.j

ziewnienie, ziewanie, hiatus extremum exspirantis hiatum oris

nad Dniestr wypływa: [illegible]
nad Dniestr płynie von welchem Gegend [illegible] fließt [illegible]

[illegible] zlewa się na [illegible]

Zima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] w mieszczyn wielka będzie nigdy wiary nie złamał
[illegible] na stanowi [illegible]

Zimorodek (morski ptak) (halcedo, halcyon [illegible] alcyon [illegible] u. algor algus) [illegible] Ceyx, ceryles

jeśli go dogoni, już źle bywa o nim (...)

Dobre z dobrym a złe samo (...)

Żłob : ...

= bać się, ...

Zlamek, Złomek, *mku*, [Bruch, *m.* Bruchstück,] *m.*

Złapać, dk. 2. [ergreifen, aufgreifen, auffangen, erhaschen.]

Złatać, dk. 1. [zusammenflicken;] tr. komu grzbiet [den Buckel ausgerben.]

Zławiać, *ob.* Złowić.

Złaynik, Zlanik, *a*, *m.* [gemeiner Hetzhund, Bastardhund,] *m.*

Złazić, *ob.* Zleźć.

Zle, *adv.* [böse, gar nicht gut, schlecht, übel, schlimm.]

Złe; *ego.* *n.* [das Böse; böser Geist, etwas Böses, Schlimmes.]

Złechtać, dk. 2. [aufkitzeln, aufregen, aufreitzen.]

Zlecić, dk. 3. Zlecać, *nd.* 1. [auftragen. Auftrag geben, anempfehlen.]

Zlecić, Zletnić, dk. 3. [lau machen, etwas erwärmen.]

Zlecić, dk. 3. Zlatać, *nd.* 1. [herabfliegen, herunterfliegen, herabstürzen, herab fallen; durchfliegen, durchrennen, durchlaufen.]

Zleczyć, dk. 4. Zleczać, *nd.* 1. [auskuriren, ausheilen, gesund machen.]

Zledz, Zlegnąć, Zlegać, *ob* Zlądz.

Zlekczeć, dk. 2. [leichter werden, geringer werden abnehmen.]

Zlekczyć, Zlekszyć, dk. 4. [leichter machen, verringern, schmälern.]

Zlęknąć się, *rec.* dk. 2. [erschrecken; von Schrecken befallen seyn.]

Zlenieć, Zleniwieć, dk. 2 [träge werden, faul werden.]

Zleniwiałość, *i. f.* [Faulwerden, *n.* angewohnte Trägheit] *f.*

Zlepek, *pku*, *m.* Zlepa, *y*, Zlepka, *i*, *f.* [etwas Zusammengeklebtes; *mor.* der Mensch als ein Erdenkloss.]

Zlepić, dk. 3. Zlepiać, *nd.* 1. [zusammenkleben, ankleben, anfügen.]

Zlepszyć, dk. 4. Zlepszać, *nd.* 1. [verbessern, besser machen, bessern.]

Zlewać, *ob.* Zlać.

Zlewacz, *a*, *m.* [Hingiesser, Zusammengiesser, Abgiesser,] *m.*

Zlewek, *wku*, *m.* [Zusammenguss, Abguss, *m.* Uebertragen an einen andern,] *n.*

Zleźć, dk. 2. Złazić, *nd.* [heruntersteigen, herabsteigen; herabklettern.]

Zleżeć, się, *rec.* dk. 4. [durch langes Liegen Schaden nehmen.]

Zlichocić, dk. 3. [arm und elend machen.]

Zliczenie, *a. n.* [Zusammenrechnung, *f.* Zusammenrechnen,] *n.*

Zliczyć, dk. 4. Zliczać, *nd.* 1. [zusammenzählen, rechnen, berechnen.]

Zlitować się, *rec.* dk. 2. [sich erbarmen, Mitleid empfinden] *cf.* złatować.

Zlitowanie, *a*, *n* [Erbarmen, *n.* Erbarmung,] *f.*

Zliznąć, dk. 2. Zlizać, *nd.* [ablecken.]

Żłób, *obu. m.* (Żłobek, *dim.*) [Krippe, *f.* Baaren, *m.* Rinne,] *f.*

Złobczasty, Złobkowaty, *adj.* [Krippenähnlich, ausgehöhlt, hohl.]

Złobkowatość, *i*, *f.* [etwas Hohles, Ausgehöhltes, wie eine Krippe geformt.]

Złobowy, *adj.* [Krippen ; Rinnen-.]

Złocić, *nd.* 3. [vergolden, mit Gold belegen, vergülden.]

Złociciel, *a*, *m.* [Vorgolder,] *m.*

Złocisty, *adj.* [goldhaltig, goldreich, golden; goldgestickt.]

Złoczyńca, *y*, *m.* [Uebelthäter, Verbrecher.] *m.* złoczyńczy, *adj.*

Złoczynność, *i*, *f.* [Uebelthätigkeit, verbrecherische Bosheit.] *f.*

Złoczynny, *adj.* [übelthäterisch, verbrecherisch. [*f.*

Złoczyństwo. *a*, *n.* [Uebelthat, Missethat, *f.* Verbrechen,] *n.*

Złodziej, *eja*, *m.* [Dieb, Stehler,] *m.* złodziejka, *f.* [Diebinn,] *f.*

Złodziejski, *adj.* [Diebs- diebisch.]

Złodziejstwo, *a*, *n.* [Dieberey, *f.* Diebstahl, *m.* Stehlen, *n. coll.* Diebe, Diebesgesindel,] *n.*

Złomek, *ob.* Złamek.

Złomignat, *a*, *m.* [heidnisch Wundkraut,] *n.*

Złomisty, Złomny, *adj.* [zerbrechlich. zerbrechbar.]

Złomność, *i*, *f.* [Zerbrechlichkeit,] *f.*

Złomowca, *y*, *m.* [Afterreder, Verläumder,] *m.*

Złop, *u*, *m.* złopanie, [Schlürfen, Schlappern, Schlampern.] *n.*

Żłopać, *nd.* 2. [schlürfen, saufen, hineinschlürfen.]

Złorzeczeństwo, *a*, *n.* [Verwünschen. *n* Verwünschung, *f.* Fluch,] *m.*

Złorzeczliwość, *i*, *f.* [Hang zum Fluchen, *n.* Lästerungssucht,] *f.*

Złorzeczliwy, *adj.* Złorzeczliwie, *adv.* fluchend, lästernd, verwünschend.]

Złorzecznik, *a*, *m.* [Verwünscher, Flucher, Lästerer,] *m.*

Złorzeczyć, ndk. 4. [lästern, schmähen, verwünschen.]

Złość, *i*, *f.* [Bosheit, Boshaftigkeit, *f.* etwas Böses.]

Złościć, *nd.* 4. [böse machen, erbossen, się, [böse werden, böse seyn.]

Złośliwość, *i*. *f.* [Boshaftigkeit,] *f.*

Złośliwy, *adj.* Złośliwie, *adv.* [boshaft, bösartig.]

Złośnica, *y*, *f.* [boshaftes Weib, eine Boshafte.]

Złośnik, *a*, *m.* [Bösewicht, Boshafter,] *m.*

Złotarnia, *i*. *f.* [Werkstatt des Goldschmiedes, *f.* Goldschmidsgewölbe.]

Złotarz, *a*, *ob.* Złotnik.

Złotawiec, *wca*, *m.* [Goldkäfer,] *m.*

Złotawy, *adj.* [goldfarbig, goldartig.]

Złotko, *a*, *n.* Złoteczko, *dim.* [das liebe schöne Gold.]

Złotniczy, Złotnicki, *adj.* [Goldschmids-.]

Złotnictwo, *a*, *n.* [Goldschmidskunst,] *f.*

Złotnik, *a*, *m.* [Goldarbeiter, Goldschmid, Vergolder, Goldschläger;] nocny, Nachtmann, Prevetfeger.] *m.*

Złoto, *a*, *n.* [Gold, *n.* Goldstück,] *n.*

Złotobrew, *brwi*, *f.* [Goldforelle,] *f.*

Złotochróst, *u*, *m.* [rosmarinartiger Strauch,] *m.*

Złotogłów, *u*, *m.* [Goldstoff, Brocard, *m.* złotogłowy, *adj.*

Złotowka, *i*, *f.* [Guldenstück, polnisches Guldenstück.]

Złotowłos, *a*, *m.* *bot.* [Venushaar, Frauenhaar,] *n.*

Złotowy, *adj.* [Gold-, von Gold, Goldes-.]

Złotrzyć się, *rec.* dk. 4. [ein Lotterbube werden, liederlich werden.]

Złoty, *adj.* [Gold-, golden; Złoty, *ego*, *m.* Gulden,] *m.*

Złowić, dk. 3. Zławiać, *nd.* 1. [fischen, auffangen, auffischen.]

Złowiarek, Złowiernik, *a*, *m.* [Schlechtgläubiger,] *m.*

Złożyć, dk. 4. Składać, *nd.* 1. [zusammenlegen, zusammenfügen, zusammen etzen; niederlegen, ablegen; entsetzen,] broń, [das Gewehr strecken; się czym, [sich womit vertheidigen.]

Złudny. *adj.* [gleisnerisch.]

Złudzić, dk. 4. Złudzać, *nd.* 1. [zusammen locken, anlocken, verblinden.]

Złupić, dk. 3. [abhäuten, abbalgen, schinden; ausziehen, ausplündern.]

Złutować, dk. 2. [zulöthen, verlöthen.]

Zły, *comp.* gorszy, [böse, nicht gut, schlimm, boshaft.]

Zły, *łego*, *m.* [Böse, Gottlose,] *m.*

Złotopromienny Febus : Kl
Złotostr. golifżonny [illegible] Kl
z tęczów wyrżał świat [illegible] mu się poddał [illegible]

[illegible] złoty [illegible] Złotnictwo jest ruchomej rzeczy dotykanie, nad wolą mości i wolą przeciw umykanie tajemne i zdradliwe ; [illegible] kto przez dzięki bierze ku używaniu cudzego swej ręki [illegible]

[illegible], srebrnik
Złotnik [illegible] χρυσοχόος [illegible] jasker [illegible]

[illegible] samo do ręku przychodzi nam złoto, Kl [illegible]
[illegible] usta oczpulone złoto. Kl [illegible] złoty [illegible] ... welfzahn,
Chrysorhoys, aurata, orata χρυσόφρυς, [illegible]

złotogłów (ziele) hastula regia, asphodelus, alburum, ἀσφόδελος, ἀνθέρικος, anthericus

[illegible] florenus [illegible] [illegible] Franz [illegible] ducat.
złoty czerwony albo węgierski u złotników [illegible] 4 [illegible] drachmę i półtorta)

[illegible] złożony [illegible] (Kl) [illegible] Marszałek w liście [illegible] [illegible] jako najprzedniej [illegible]
[illegible] ojczyzny [illegible] jest złożony [illegible]

[illegible] z pieniędzy [illegible]
[illegible]
[illegible] Żlikowanie, litość.

[illegible] jak wilk zawsze na owce [illegible] tak zły [illegible] kto jest zły, a komu [illegible] zły w przygodzie [illegible]
[illegible]

Złotopiasek, Ham. Dzyg.) (ammochrysus
Złotook (ryba morska) (aurata, aurina [illegible]
Złotoszczepa ryba morska) (salpa [illegible]
Złotowierzb (salix graeca, auricula, vitellina
Złotożyła ziemia (segutium, alutatio, alutia

Zmarok (ruga tormina, φρενό, ἔκθεμα, ἐνιό, constrictio) cf. [illegible] [illegible], constrictio fornix mit obstructio frigus constrictio, jako (= zmarszczy

Złykowaciec, dk. 2. [zähe werden.]
Zmacać, dk. 1. [betasten, befühlen;] kogo. [durchsuchen, durchstobern.]
Zmącić, dk. 3. [trüben, trübe machen, umrühren, aufrühren.]
Zmacniać, ob. Zmocnić, Zmaczać, ob. Zmoczyć.]
Zmaglować, ob Maglować.
Zmaleć, dk. 2. [kleiner werden, geringer werden, in Abnahme fallen.]
Zmamić, dk. 2. [verblenden, verrücken.]
Zmarnić, dk. 3. Zmarnować, dk. 2. [verschwenden, vergeuden, verthun.]
Zmarnieć, dk. 2. [eitel, leer, vergeblich werden.]
Zmarszczek, szczka, m. [Runzel, Falte.] f.
Zmarszczyć, dk. 4. Zmarszczać, nd. 1. runzeln, falten.]
Zmartwić, dk. 3. Zmartwiać, nd. 1. [empfindlich kränken, Kummer machen, betrüben; absterben machen.]
Zmartwieć, dk. 2. [erstarren, starren, absterben.]
Zmartwienie, a. n. [Kränkung, f. Betrübniss, Kummer,] m.
Zmartwychwstać, dk. [von den Todten auferstehen.]
Zmartwychwstanie, a, n. [Auferstehung am den Todten,] f.
Zmarzlak, a, m. [Fröstling, frostiger Mensch,] m.
Zmarzłość, i, f. [das Gefrorne, Frost,] m.
Zmarznąć, dk. 2. [erfrieren, zusammenfrieren.]
Zmaścić, dk. 3. [besalben, mit Salbe beschmieren.]
Zmaza, y, f. [Flecken, m. Fleck, Schmutzfleck, m. Unreinigkeit,] f.
Zmazać, dk. 2. [auswischen, wegwischen auslöschen, verlöschen, besudeln, beflecken.]
Zmęczyc, dk. 4. [ermüden, entkräften.]
Zmężnieć, dk. 2. [männlich werden, mannbar werden.

Zmiąć, dk. 2. [zusammen knitteln, winden, drücken.]
Zmiana, y, f. [Aenderung, Veränderung,] f.
Zmianka, ob. Wzmianka.
Zmiatać, ob. Zmieść.
Zmiatacz, a, m. [Abwerfer, Abkehrer, Zusammenkehrer,] m
Zmiękczyć. dk. 4. Zmiękczać, nd. 1. [erweichen, weich machen.]
Zmieniacz, a, m [Veränderer, Vertauscher, Verwechsler,] m.
Zmienić, dk 4. Zmieniać, nd. [verändern. abändern, vertauschen,]
Zmiennictwo, a, n. [Verrätherey. f. verrätherisches Verfahren, n. Treulosigkeit.]
Zmienniczy, adj. [verrätherisch.]
Zmiennik, a, m, [Verräther, Treuloser,] m
Zmienność, i, f. [Veränderlichkeit, Unzuverlässigkeit,] f.
Zmienny, adj. Zmiennie. adv. [veränderlich, abänderlich, treulos.]
Zmierność, i, f. [Ermesslichkeit, Ausmeslichkeit.] f.
Zmierny, adj. Zmiernie, adv. [ermesslich, ermessbar, ausmessbar.]
Zmierzch. u, m. [Abenddämmerung, Dämmerung.] f.
Zmierzchać się, dk. 1. [dämmern, dunkel werden]
Zmierznąć, dk. 1. [zum Ekel werden.]
Zmierzwić, dk. 3. [mit Wirrstroh anfüllen. zerdrücken.]
Zmierzyć, dk. 4. Zmierzać, nd. 1. [abmessen, ausmessen; hinzielen.]
Zmieść, dk. 2. Zmiatać, nd. 1. [abkehren.]
Zmieszać. dk. 1. [vermischen, vermengen bestürtzt machen.]
Żmija, i, f. [Natter, Otter, f. fig., böser Mensch,] m.

Zmijać, *ob.* Zminąć.

Zmijowy, *adj.* [Vipern-. Natter-,] główka, *bot.* [Otternkopf,] *m.*

Zmijówka, *i. f.* [eine Art Bitterkraut,] *n.*

Zmilczeć, dk. 4. [verschweigen, verstummen, zu sprechen aufhören.]

Zmiłować się, *rec.* dk. 2. [sich erbarmen.]

Zmiłowanie, *a, n.* [Erbarmen, *n.* Erbarmung,] *f.*

Zminąć, [dk. 2. Zmijać, *nd.* 1. [übergehen, verfehlen, [aus der Acht lassen.]

Zmiot, *u, m.* [Auswurf, Kehricht, *m.* das Ausgeworfene.]

Zmitrężyć, dk. 4. [die Zeit vertändeln.]

Zmizernić, dk. 3. [elend machen,] zmizernieć, dk. 2. [elend werden.]

Zmłócić, *ob.* Młócić. Zmłodnieć. *ob.* Młodnieć.

Zmniejszyć, dk. 4. Zmniejszać, *nd.* 1. [vermindern, verkleinern.]

Zmocnić, dk. 3. Zmacniać, *nd.* 1. [verstärken, stärken, befestigen.]

Zmocnieć, dk. 2. [stärker werden, an Stärke zunehmen.]

Zmocnienie, *a, n.* [Verstärkung; Befestigung,] *f.*

Zmocować, dk. 2. [mit Gewalt übermächtigen, überwältigen, besiegen.]

Zmoczyć, dk. 4. Zmaczać. *nd.* 1. [eintauchen, einweichen, nass machen.]

Zmódz, dk. 2. [vermögen, im Stande seyn, überwältigen, bezwingen,] się, [sich stärken, zunehmen.]

Zmoknąć, dk. 2. [nass werden, durchnetzt werden.]

Zmora. *y, f.* [Alp, *m.* Nachtmännchen, *n.* Trut,] *f.*

Zmordować, dk. 2. [ermüden, schwächen erschöpfen.]

Zmordowanie, *a, n.* [Ermüden, *n.* Ermüdung, Erschöpfung, Abmattung,] *f.*

Zmorzyć, dk. 4. Zmarzać, *nd.* 1. [entkräften, abmatten] snem, [in tiefen Schlaf verfallen,] głodem, [mit Hunger entkräften.]

Zmotać, dk. 1. [abhaspeln, abweifen, zusammen weifen.]

Zmowa, *y, f.* [Verständnis, *n.* heimliche Abrede,] *f.*

Zmówić, dk. 3. Zmawiać, *nd.* 1. [abreden, verabreden, übereinkommen,] winę na kogo, [die Schuld auf einen andern schieben;]

Zmowiny, *pl.* [Abrede, Zusage, *f.* das eheliche Versprechen, Verlöbniss,] *n.*

Zmowny, *adj.* Zmownie, *adv.* [verabredet verabredeter Massen.]

Zmożnieć, dk. 2. [stärker werden, mächtiger werden.]

Zmraczać, *ob.* Zmroczyć, Zmrażać, *ob.* Zmrozić.

Zmroczyć, dk. 4. [verfinstern, verdunkeln.]

Zmrok, *u, m.* [Abenddämmerung, Dämmerung. Dunkelheit,] *f.*

Zmrozić, dk. 3. Zmrażać, *nd.* I. [frieren machen, erfrieren machen.]

Zmrużek, *zka, m.* [blinde Kuh, ein Kinderspiel.] *ob.* Ciuciubabka.

Zmrużyć, dk. 4. Zmrużać, *nd.* I. [mit den Augen blinzeln.]

Zmuda, *y, f.* Langwierigkeit, Zeitversäumniss, *n.* Zeitverlust,] *m.*

Zmudność, *i, f.* [Langweiligkeit, Saumseligkeit,] *f.*

Zmudny, *adj.* Zmudnie, *adv.* [saumselig, langwierig, zeitraubend]

Żmudź, *i, f.* Żmuydź [Samogitien,] *n.*

Zmudzić, dk. 3. [die Zeit vertrödeln; schwer verarbeiten.]

Żmudzin, *a, m.* [Samogitier,] *m.* żmudzinka, *i, f.* [Samogitierinn,] *f.*

mor; na polach (bitwy) ciała ludzkie zmorzone, jeśliże ku wam [illegible] wzięone być mogą. pewną radość dziś mamy (1587) [illegible] [illegible] też zmorzone strasznie padać poczęli (16..)

[illegible] w zmowie, piwa z kaczu [illegible]

[illegible] (gra) = mżyk, zmurek, babka, mżytek, [illegible] [illegible], pruda, [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ten w mrze = ὄνος [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] spicia [illegible] v. Żmudzinów na Tono Komiota 1421 [illegible] beczka [illegible] (Samogitia Crom. Samogitae [illegible] [illegible] Samogetae cf. Massagetae (Moskale)

[illegible] Zmyto go bez tugu [illegible]

[illegible] w [illegible]

[illegible]

Znaleźć [illegible] zastać, zastałem go [illegible]

[illegible]

Zmadz
tie
Zmule
de
Zmulis
Zmure
Zmuro
ma
Zmurz
zer
Zmusić
ger
Zmyć,
Zmycie
Zmydli
kn
Zmylić
len
ter
Zmylny
Zmysł,
n.
Zmyśla
Zmyśla
fäls
Zmyśli
ten,
lich
gen
Zmyślno
nigk
Zmyślny
sch
nig.
Zmysłow
nss
keit,
Zmysłow
Lch.
Zmywać
Znać, m
[eine

Zmudzki, *adj.* [Samogitisch, aus Samogitien.]
Zmuleć, dk. 2. [voll Schlamm werden.]
Zmulisko *a, n.* [verschlammter Ort,] *m.*
Zmurek, *rka, ob.* Zmrużek.
Zmurować, dk. 2. [aufmauern, zusammen mauern.]
Zmurzyć, dk. 4. [schwarz färben, schwärzen, verfinstern.]
Zmusić, dk. 3. Zmuszać, *nd.* 1. [erzwingen, nöthigen, wozu zwingen.]
Zmyć, dk. 2. Zmywać. *nd.* 1. [abwaschen, rein waschen, wegwaschen.]
Zmycie, *a. n.* [Abwaschung,] *f.*
Zmydlić, *ob.* Mydlić. Zmykać, *ob.* Zemknąć.
Zmylić, dk. 3. Zmylać. *nd.* 1. [verfehlen, verirren,] w Książce, [verblättern.]
Zmylny, *adj.* [irrig, irrend.]
Zmysł, *u, m.* [Sinn, *m.* Sinnenverkzeug, *n.* Sinnlichkeit,] *f.*
Zmyślać, *ob.* Zmyślić.
Zmyślacz, *a, m.* [Erdichter, Erdenker, fälschlicher Vorgeber,] *m.*
Zmyślić, dk. 3. Zmyślać, *nd.* 2. [erdichten, erdenken, ersinnen, fälschlich vorgeben, etwas falsch sagen.]
Zmyślność, *i, f.* [Sinnlichkeit; Scharfsinnigkeit, *f.* Scharfsinn,] *m.*
Zmyślny, *adj.* Zmyślnie. *adv.* [sinnlich, scheinbar, erdichtet; scharfsinnig.]
Zmysłowość, *i, f.* [sinliches Verhältniss, Entsprechen der Sinnlichkeit,] *n.*
Zmysłowy, *adj.* [Sinn-, Sinnen-, sinnlich.]
Zmywać, *ob.* Zmyć
Znać, *nd.* 1. [kennen, verstehen;] kogo [einen kennen, mit ihm bekannt seyn;] dać znać, [zu wissen geben, andeuten, *impers.* esscheint.]
Znaczek, *dim. ob.* Znak. Znaczenie, *Subst ob.* Znaczyć.
Znaczność, *i, f.* [Bemerkbarkeit, Ansehnlichkeit.] *f.*
Znaczny, *adj.* Znacznie, *adv.* [bemerklich, bemerkbar, erkennbar, kenntlich, deutlich, offenbar, ansehnlich bedeutend.]
Znaczyć, *nd.* 4. [bezeichnen, anzeichnen, ausnähen, sticken; bedeuten.]
Znaczyciel, *a. m.* [Anzeichner, Bezeichner,] *m.*
Znagła, *ob.* Nagle.
Znajomca, *y.* Znajomiec, *mca, m.* [Kenner, Bekannter, Bekannte,] *m.*
Znajomość, *i, f.* [Bekanntschaft, Kenntniss, Wissenschaft,] *f.*
Znajomy, *adj.* [bekannt, kundig, *Subst.* Bekannter,] *m.*
Znak, *u, m.* (Znaczek *dim.*) [Zeichen, Anzeichen, Kennzeichen.] *n.*
Znakomicie, *ob.* Znakomity.
Znakomitość, *i, f.* [Bedeutendheit, *f* Ansehen.] *n.*
Znakomity, *adj.* Znakomicie, Znakomito, *adv.* [bedeutend, ansehnlich.]
Znakować, *ob.* Znaczyć.
Znakowy, *adj.* [Zeichen-, durch Zeichen.]
Znaleść, dk. 2. [finden, worauf treffen, auffinden, begegnen; się, sich finden.]
Znaleźca, *y, f.* [Finder, Auffinder, *m.*]
Znaleźne, *ego, n,* [Findegeld, Fundgeld, *n.*]
Znaleźny, *adj.* [findbar, auffindbar, gefunden.]
Znamię, *enia,* Znamiono, *a, n.* [Zeichen, Kennzeichen, Merkmal.] *n.*
Znamienitość, *i, f.* [Bedeutendheit, Berümtheit, *f.* Ansehen,] *n.*
Znamienity, *adj.* Znamienicie, *adv.* [bedeutend, auszeichnend, ansehnlich.]
Znamiono, *ob.* Znamię.

Znamionować, *nd.* 2. [bezeichnen, andeuten, bedeuten.]
Znarowić, *ob.* Narowić.
Znawca, *y*, *m.* [Kenner,] *m.*
Znajdować, *ob.* Znaleźć. Znaydziciel, *ob.* Znaleźca.
Znajdzicielka, *i*, *f.* [Finderinn, Auffinderinn,] *f.*
Znęcić, dk. 3. Znęcać, *nd.* 1. [anlocken, heranlocken, heranködern.]
Znędzić, dk. 3. Znędzać, *nd.* 1. [höchst elend machen.]
Znędzniałość, *i*, *f.* [Elendwerden, Elend,] *n.*
Znędzniały, *adj.* Znędzniale, *adv.* [elend, höchst elend.]
Znędznieć, *dk*, 2. höchst elend werden,
Znękać. *dk*, 1. abquälen, abmastern.
Zniechęcić, *dk.* 3. Zniechęcać, *nd.* 1. [abgeneigt machen, Abneigung erregen.]
Zniecierpliwić. *dk*, 3. [ungeduldig machen, zur Ungeduld bringen.]
Zniemczeć, *dk.* 2. [zu einem Deutschen werden, deutsche Sitten annehmen.]
Znienacka, *adv.* [almählig, unvermerkt.
Znienawidzieć, *dk.* 3. [verhassen, einen Hass fassen.]
Znieść, *dk.* 2. Znosić, *nd.* 3; [herabtragen, zusammentragen; aufheben, gänzlich aufreiben; ertragen, erdulden; się z kim, sich verabreden.]
Zniewalać, *ob.* Zniewolić.
Zniewaga, *i*, *f.* Verachtung, Beschimpfung, Schande,
Znieważca, *y.* Znieważyciel, *a*, *m.* [Beschimpfer, Verunehrer. Frevler, *m.*]
Zniewaźnić, dk. 3 [ungültig machen vernichten.]
Znieważyć, *dk.* 4. Znieważać, *nd.* 1. [verunehren, beschimpfen, verachten;]
Zniewierzyć się, *rec dk.* 4; [untreu werden, die Treue brechen.]
Zniewieściałość, *i*, *f.* [Weibischkeit, Verzärtelung. *f.* Veibischwerden, *n.*]
Zniewieścieć, *dk.* 2. [Weibisch werden, verzärtelt werden.]
Zniewolić, *dk.* 3. Zniewalać, *nd.* 1 [der Freyheit berauben; in bonam partem, sich einen verbindlich machen, verbinden.]
Zniezbożnieć, *dk.* 2. [gottloss werden.]
Znikać, *ob.* Zniknąć. Znikąd *ob.* zniskąd,
Znikczemnić *dk.* 3. Znikczemnieć, *nd.* 1. [ungültig machen. vernichten. elend machen, verarmen.]
Znikczemnięć, *ob.* Nikczemnieć.
Zniknąć, *dk.* 2. Znikać, dk 1. [verschwinden, vergehen, untergehen]
Znikłość, Znikliwość, *i*, *f*, [Vergänglichkeit, *f.* Verschwinden, *n.*]
Znikły. Znikliwy, *adj*, [vergänglich, überschwindend.]
Znikomość, Znikomy, *ob.* Znikłość, Znikły
Zniskąd, *adv.* [nirgends woher; nirgends her.
Zniszczeć, *dk.* 2. [vernichtet werden, zu nichts werden. vergehen.
Zniszczyć, *dk.* 4. Zniszczać. *nd.* 1. [vernichten, vertilgen.]
Zniszczyciel, *a. m.* [Vernichter, *m.* zniszczycielka, *f.*]
Żniwacz, Żniwiarz, *a. m.* [Schnitter, Erndter, *m.*[
Zniwaczka, Zniwiarka, *i*, *f.* [Schnitterinn, *f.*]
Zniweczyć, *ob.* Niweczyć.
Żniwo, *a*, *n.* Erndte, [Erntezeit, Schnittzeit, *f.*]
Żniwować, *nd.* 2. [Erndte halten, erndten, einerndten.]
Żniwowy, Żniwny, Żniwiarski, *adj.* [Ernte, Schnitter-.]
Zniżyć, *dk.* 4. Zniżać, *nd.* 1. [erniedri-

znikająca ziółka, [illegible]

[illegible] więcej . w nim potem wywiera działanie [illegible]

[illegible]

Żółkiewski umarł [illegible] nadzieje [illegible] — Pamiętniki Hetmana Stanisława Żółkiewskiego u Muchanowa

Żółner / Konrad

Zofii koronacya królowej polskiej Zofii 1424 S. Zofia (15 Maja)

Zofia małżonka Świdrygiełły wzięta w niewolę przez Zyg[illegible]

Żołądek [illegible] dab szlaz / [illegible] Laib cf. Laibmuta = Żabnowaba [illegible] Russ. żod [illegible] cf. [illegible]

znoić się (aestuare, [illegible])

żołądź χάλαζα cf. calamitas ([illegible] καλαμος) / grad [illegible] żołd

żółć galla [illegible] Gall, [illegible] Kot, felis [illegible]

[illegible] flos χλωρ = χλόη [illegible] χλωρός flavus [illegible]

do kupy zmarszał ([illegible]) wszystkie [illegible] (K)

[illegible] być ciepło, [illegible] będzie znoy, [illegible] (1329)

żołd [illegible] Augusti 25 [illegible] = 1 solidus [illegible] = 4 aurei

żeb [illegible], [illegible] = posypka ([illegible], [illegible] [illegible]) w zobać

Zobog [illegible] cf. S. 508 ([illegible] singulare) cf. [illegible]

Żołna [illegible] [illegible], [illegible]

Żołnierz [illegible] [illegible] [illegible] Soldaten [illegible]

noic . jer[illegible]

oto [illegible]

Łobon z Kr[illegible]

obligować [illegible]

gen[illegible] der[illegible]

Znoić, [illegible] ma[illegible]

Znosa[illegible] we[illegible]

Znosić[illegible]

Znosie[illegible] tra[illegible]

Znośno[illegible]

Znośny[illegible] ert[illegible]

Znowie[illegible] ern[illegible]

Znowu, [illegible] mal[illegible]

Znoj, [illegible] sch[illegible]

Znudzi[illegible] kać[illegible]

Znużyć, [illegible] ers[illegible]

Żob, i. [illegible] bel[illegible]

Zobać, [illegible] pick[illegible]

Zobaczy[illegible] ans[illegible]

Zobopol[illegible] mei[illegible]

Zobopol[illegible] sels[illegible] zugl[illegible]

Zobowia[illegible] zać.[illegible]

Zochoci[illegible] Lust[illegible]

Zoczyć, [illegible] wahr[illegible]

Zodyak, [illegible] [Thi[illegible]

Zognieć, [illegible] den; [illegible]

gen, niedriger machen, herablassen; demüthigen.]

Znoić, *nd*, 3, [heiss machen, schwitzen machen.]

Znosacieć, *dk*. 2. [von Pferden, rotzig werden, den Rotz bekommen.]

Znosić, *ob*. Znieść,

Znosiciel, *a*. *m*. [Zusammentrager, Abtrager, Aufheber *m*.

Znośność, *i*. *f*. [Erträglichkeit, *f*.]

Znośny, *adj*. Znośnie *adv*. [erträglich, ertragbar; aufhebbar.[

Znowić, dk. 3. Znawiać, *nd*. I. [erneuern.]

Znowu, *adv*. [wieder, wiederum, noch mals, noch.]

Znoj, *oju*, *m*. [drückende Hitze, Schweiss schwere Arbeit.]

Znudzić, *ob*. Nudzić, Znukać, *ob*. Nukać.

Znużyć, dk. 4. [ganz abmatten, ermüden, erschöpfen.]

Żob, *i*, Zobia, *i*. *f*. [Vogelfutter, Schnabelfutter, *n*; Lockspeise,] *f*.

Zobać, *nd*. 2. [schnabeln, aufschnabeln, pickend essen.]

Zobaczyć, dk. 4. [mit den Augen sehen, ansehen; einsehen.]

Zobopolność, *i*, *f*. [Wechselseitigkeit, Gemeinschaftlichkeit,] *f*.

Zobopolny, *adj*. Zobopolnie, *adv*. [wechselseitig. gemeinschaftlich, allgemein zugleich.]

Zobowiazać, Zobowiązánie. *ob*. Obowiązać.]

Zochocić, dk. 3. [anfrischen, anfeuern, Lust beybringen.]

Zoczyć, dk. 4. [erblicken, gewähren wahrnehmen.]

Zodyak, *u*, *m*. zwierzyniec niebieski [Thierkreis,] *m*. zodyakowy, *adj*

Zognieć, dk. 2. [von Feuer ergriffen werden; brandwundig werden.]

Żoła, *y*. *f*. Żoł, *u*, *m*. [Sohle, ausgelaugte Asche. Mutterlauge.] *f*.

Żołądek, *dka*. *m*. (Żołądeczek, *dim*.) [Magen.] *m*. żołądkowy, *adj*.

Żołądź, *ędzi*, *f*. [Eichel, Bucheichel, Buchecker.] *f*. żołędziowy, *adj*.

Żółć, *i*. *f*. [Galle, *f*. *tr*. [Bosheit, Aergerniss. Zorn.]

Żółciany, *ob*. Żółciowy.

Żółcić, dk. 3. [vergallen; gelb machen, gelb färben.]

Żółcieć, dk. 2. [zu Galle werden; gelb werden.]

Żółcień, *nia*, *m*. [Gelbwurzel, lange Curcume.]

Żółciowy, *adj*. [Galle- Gallen-.]

Żółcistość, *i*, *f*. [Galligkeit, Menge von Galle.]

Żółcisty, *adj*. Żółcisto, *adj*. [voll Gallen, gällig; gelbfarbig.]

Żołd, *u*, *m*. [Sold, *m*. Lähnung, Gage,] *f*. żołdowy, *adj*.

Żołdować, *nd*. 2. [Sold zahlen; im Sohle stehen.]

Żołędniak, *a*. *m*. [Eichelschwein.] *n*.

Żołędny, Żołędziowy, *adj*. [Eichel-, Eckern .]

Żołędź, *ob*. Żołądź.

Żolić, *nd*. 3. [sohlen, aussohlen, in der Lauge kochen.]

Żółknąć, *nd*. 2. [gelb werden.]

Żółna, *y*, *f*. [Bienenfresser, Immer-Wolf,] *m*.

Żołnierczyk, *a*, *m*. [junger Soldat. kleiner Soldat,] *m*.

Żołnierka. *i*, *f*. [Soldatinn, Soldatenfrau, *f*: Soldatenleben,] *n*.

Żołnierski, *adj* [Soldaten-.]

Żołnierstwo, *a*. *n*. [Soldatenstand, *m*. Soldatenleben. Militair.] *n*.

Żołniérz, *a*, *m*. [Soldat, Kriegsmann,] *m*.

Żołnierzować, dk 2. [Soldat seyn, Kriegsdienste thun.]

Żołnierzyna, *y, m.* [armer elender Soldat,] *m.*

Żolować, *nd.* 2. [das vernagelte Zündloch frisch aufbohren.]

Żołtaczek, *czka, m.* [Hämmerling, gelber Vogel,] *m.*

Żołtaczka, *i, f.* [Gelbsucht,] *f.* żołtaczny *adj.* [gelbsüchtig.]

Żółtak, *a. m.* [gelber Löcherschwamm.] *m.*

Żołtacz, *a, m.* psalterz, [Psalter, *m.* Psalterbuch, *n;* Psalmenstiftung.] *f.*

Żółtawy, *adj.* [gelblich.]

Żółtek, *tka, m.* Żółtko, *a. n.* [Eydotter. Eyerdotter, Dotter,] *m.*

Żółtokrusz, *u, m.* [Kupferkies,] *m.*

Żółtość, *y, f.* [Gelbheit, gelbe Farbe,] *f.*

Żółty. *adj.* [gelb. gelbfarbig.]

Żółw. *żwia, m.* [Schildkröte.] *f. tr.* żołwim krokiem, [Schneckengang,] *m.*

Żółwi, Żółwiowy, *adj.* [Schildkröten-.]

Żołwiec, *wca, m.* [Armadil, *n.* Gürtelthier,] *n.*

Żołza, *y. f.* Żołzy, *pl.* [Drüse, Feifel, eine Pferdeukrankheit,] *f.*

Żołzowaty, *adj.* [drusicht, die Drusen habend.]

Żona, *y, f.* (Żonka, Żoneczka, *dim.*) Weib, Eheweib, *n.* Frau, Gattin, Ehefrau. Gemahlin,] *f.*

Żonad, *adv.* [von dort, von dorten.]

Żonaty, *adj.* [eine Frau habend, verheyrathet, beweibt.]

Żonin. Żenin, *adj.* [Frauen-, der Gattin gehörig.]

Żonobójca, *y, m.* [Frauenmörder,] *m.*

Żorać, dk. 2. [durchackern, aufackern.]

Żóraw, *wia. m.* [Kranich, Krahn,] *m.* żorawi. *adj.*

Żorawina, *y, f.* Żorawiny, *pl.* [Moosbeere, Moosheidelbeere,] *f.*

Żorawnik, *a, m.* [Kranichstein,] *m.*

Żornica. *y, f.* Żornice. *pl.* [gewisser Ausschlag eine Art Blattern.]

Zorza, *y, f.* [Morgenröthe,] *f.* północna, [Nordlicht,] *n.* Nordschein,] *m.*

Zorzysty. *adj.* [feuerroth, wie die Morgenröthe.]

Zostać. dk. 2. Zostawać, *nd.* [bleiben, zurückbleiben, verbleiben werden.]

Zowąd. *adv.* [von dort her, von dorten.]

Zrąb, *ębu. m.* [Holzfällen, gefälltes Holz, *n.* Holzschlag, *m.* Gebalke, *n.* Dachstuhl,] *m.*

Zrąbać, dk. 2. [einen Baum fällen, abhauen; zerhacken, abhacken.]

Zrabiać, *ob.* Zrobić, Zrabować. *ob.* Rabować.

Zrachować, dk. 2. [zusammenrechnen, abrechnen, abzählen.]

Zrachowany, zusammengezählt, zusammengerechnet, abgerechnet.]

Zradzać, *ob.* Zrodzić, Zraniać, *ob.* Zranić.]

Zranić, dk. 3. [verwunden; verletzen.]

Zraz, *u, m.* (Zrazik, *dim.*) [abgeschnittenes Stück, Abschnitzel, *n.* Fleischschnitte, *f. bot.* Pfropfreis.] *m.*

Zraza. *y. f.* [Beleidigung; Abneigung, *f.* Abscheu,] *m.*

Zrazić, dk. 3. [abstossen, abgeneigt machen; den Muth benehmen.]

Zrazowy, *adj.* [Schnitt-, Klops-; Pfropfeisen-.]

Zrazy, *pl.* [Klops, Klopsfleisch.]

Zręczność, *i. f.* [Geschicklichkeit, *f.* erwünschtes Wohlergehen,] *n.*

Zręczny, *adj.* Zręcznie, *adv.* [bequem; geschickt.]

Zręczyć. Zręczyny, *ob.* Zrękować, Zrękowiny. Zaręczyny.]

Zregestrować, dk. 2. [einregistriren, eintragen, verzeichnen.]

Zrękować. dk. 2. [verloben, zur Ehe versprechen.]

Zrękowiny. *pl.* [Verloben, *n.* Verlobung, Verlöbniss.] *n*

Zpienięzyć [illegible]: tobyś mógł doma pobożniej zpieniężyć (XII)

[illegible] / zakurzyć . [illegible]

[illegible] tak senatorowie jako y Cesarze rzymscy Ephemerides swoje po sobie po sobie zostawowali (1607)

Żołtarz[illegible] ψαλτήριον psalterium [illegible]

[illegible]chować się z [illegible] mit dem [illegible]

Żółty [illegible]

[illegible] szołdra

Żółć [illegible] Złaza, [illegible]; [illegible] żałoć, [illegible]; [illegible] zieror, [illegible]

[illegible] się [illegible] z góry [illegible] głowę [illegible] zrazić, 1607

Żona [illegible] co patrzą [illegible] żonek [illegible] malowanych [illegible] Koszczo-nych, [illegible] wszystkiej [illegible] Na [illegible] żonę [illegible] jako kiedy [illegible] żony bez [illegible] żona [illegible] żona [illegible] zonka z żonką [illegible]

[illegible] ... drzec [illegible] strzecz

Zranica = [illegible]

Zrynski, [illegible]

Żrzeć [illegible] ... gravis, grandis; ... król, [illegible] ... torrere ... [illegible] ... (żrzeje = [illegible])

Żreć [illegible] (hri) cf. gryźć. [illegible]

broni ojczyzny [illegible] jak w oku źrenicy. [illegible]

źródło [illegible] cf. wrzeć [illegible] / zdrój cf. zwierciadło.

Zrobaczeć, dk. 2. [wurmstichig werden, voll Würmer werden.]

Zrobaczywić, dk. 3. [wurmstichig machen.]

Zrobić, dk. Zrabiać, *nd.* 1. [verfertigen. fertig machen, vollbringen, ausrichten.]

Zroczyć się, *rec.* dk. 4. [sich mit einander bereden, vergleichen.]

Zrodzić, dk. 3. Zradzać. *nd.* 1. [erzeugen, gebähren; erwecken, anregen.]

Zroń, *nia, m.* [Pferd, das die Mahlzähne verloren hat.]

Zronić, dk. 3. [fallen lassen, verlieren.]

Zropić, dk. 3. [mit Eiter bedecken.]

Zrosić, dk. 3. [bethauen; befeuchten, betropfeln.]

Zrosnąć, dk. 2. Zrastać, *nd.* 1. [zusammen wachsen.]

Zrównać, dk, 1. [ausebnen, ausgleichen, glatt machen, gleich machen.]

Zrozumiałość *i, f.* [Verständlichkeit, Deutlichkeit, *f.* Verstehen,] *n.*

Zrozumiały, *adj.* Zrozumiale, *adv.* [verständlich, deutlich; verständig.]

Zrozumieć, dk. 3. [verstehen, begreifen, fassen.]

Zrumienić, *ob.* Rumienić. Zrunąć, *ob.* Runąć.

Zruszyć, dk. 4. Zruszać, *nd.* 1. [von der Stelle rühren, in Bewegung setzen, erregen.]

Zryć, dk. 2. [umwühlen, untergraben, umwerfen.]

Zrywać, *ob.* Zerwać.

Zrywacz, *a, m.* [abflücker, Abreisser; Zerreisser, Verletzer,] *m.*

Zrządzić, dk. 3. Zrządzać, *nd.* 1. [zurichten, bereiten, fertig machen, verursachen, hervorbringen, fügen.]

Zrządziciel *a, m.* [Verordner, Verursacher, Bewirker,] *m.*

Zrzebię, *ęcia, n.* (Zrzebiątko, *dim.*) [Füllen, Fohlen,] *n.*

Żrzebić, dk. 3. [fohlen, ein Füllen werfen.]

Zrzebiec. *bca, m.* [Hengstfüllen,] *n.* źrzebięcy,] *adj.*

Żrzebny. *adj.* źrzebna klacz, [eine trächtige Stutte, trächtig.]

Zrzec się czego, dk. 2. Zrzekać, *nd.* 1. [entsagen, Verzicht thun.]

Żrzeć, dk. 2. [fressen. Zehren.]

Zrzęda, *y, f.* [grimmisches Wesen, *n.* Tadelsucht. Criteley.] *f.*

Zrzędność, *i, f.* [Tadelsüchtigkeit, Grieklichkeit,] *f.*

Zrzędny. *adj.* Zrzędnie. *adv.* [tadelsüchtig, grämlich.]

Zrzędzić, *nd.* 3. [zänkeln, tadelsüchtig kritteln, grämeln, grineln, Grillen haben.]

Zrzędzioch. *a. m.* [grämlicher Mensch,] *m.*

Zrzekać, *ob.* Zrzec się.

Zrzenica. *y, f.* (Zrzeniczka, *dim.*) [Augapfel, *m.* Auge, *n.* Blick.] *m.*

Zrzewnić, *ob.* rzewnić, rozrzewnić.

Zródełko, *a, n.* [Quellchen, *n.* kleine Quelle,] *f.*

Żrzódelny, Zrzódlany, Żrzódłowy, *adj.* [Quellen-, Quell-.]

Żrzódlisty, *adj.* [voll Quellen, quellenreich.]

Żródło, *a, n.* [Quelle, *f. tr.* Urgrund.] *m.*

Zródłosłów, *u, m.* [Stammwort, Urwort, *n.* Stamm,] *m.*

Żródłowy, *ob.* Żrzódelny.

Zrzucić, dk. 3. Zrzucać. *nd.* 1. [herunterwerfen, herabwerfen, *ob* abwerfen, abwälzen, wegwerfen.]

Zrzynać, *ob.* Zerznąć.

Zsączyć, dk. 4. [absickern lassen, zusammensickern lassen.]

Zsadzić, dk. 3. [Zsadzać, *nd.* 1. [herabsetzen, absetzen; herunterstossen.]

Zsiadać, *ob.* Zsieść.

Zsiadłość, *i, f.* [Gerinnen, *n.* das Geronnene, Satz,] *m.*

siadły, *adj.* [geronnen; untersetzt]

Zsiec. dk. 2. Zsiekać, *nd.* 1. [verhacken, zusammenhacken, abhacken.]

Zsieść, dk. 2. [absitzen, sich heruntersetzen, absteigen vom Sitze, sich setzen, dick werden.]

Zsinieć, *ob.* Sinieć, Zsiwieć, *ob.* Siwieć.

Ześliznąć się, *rec.* dk. 2. [herabgleiten, abglitschen, heruntergleiten.]

Zśmiecić, *ob.*Ześmiecić.

Zstąpić, dk. 3. [herabsteigen; heruntersteigen, abtreten, eintreten.]

Zsunąć, dk. 2. Zsuwać, *nd.* 1. [herabrücken, herabschieben, niederschieben.]

Zsyp, *u, m.* Zsypka, *i, f.* [Schütte, *f.* Schüttgetreide, das Abgeschüttete.]

Zsypać, dk. 2. [zusammenschütten, aufschütten, schütten; abschütten.]

Zszumować, dk. 2. [abschäumen.]

Zszyć, dk. 2. zszywać, *nd.* 1. [zusammennähen, zunähen, zuheften.]

Ztąd, Stąd, *adv.* [von hier, von hier aus; statt] zatém, [daher deshalb.]

Ztamtąd, *adv.* [von dort her, von dort aus.]

Ztłuścić, dk. 3. [befetten, mit Fett oder Talg anmachen.]

Ztrąbić, Ztrębować, dk. [zusammen blasen, zusammentrompeten.]

Ztrętwiałość, *i, f.* [Erstarren, Starren,] *n.*

Ztrętwieć, dk. 2. [erstarrt werden, erstarren.]

Zturbować, *ob.* Turbować. Ztwardnieć, *ob.* Twardnieć.

Ztyć, dk. 2. [dick und feist werden.]

Zubożałość, *i, f.* [Verarmen, *n.* Verarmung,] *f.*

Zubożeć, dk. 2. [verarmen, gänzlich arm werden.]

Zubożyć, dk. 4. Zubożać, *nd.* 1. [arm machen, verarmen lassen.]

Żubr, *a, m.* [Auerochs,] *m.* żubrowy, żubrzy.

Żubrzyca, *y, f.* [Auerkuh.] *f*

Żubrzyna, *y, f.* [Auerochsenfleisch;] *n.*

Żuć, *nd.* 2. [kauen.]

Zuch, *a, m.* [kecker Kerl, Eisenfresser, Haudegen,] *m.*

Zuchowatość, *i, f.* [Keckheit, Verwegenheit,] *f.*

Zuchowaty, *adj.* Zuchowato, *adv.* [ein wenig keck, verwegen, dreust.]

Zuchwalca, *y,* Zuchwalec, *lca, m.* [Trotzkopf, Frevler.] *m.*

Zuchwalczy, *adj.* [Frevlers- Frevler-.]

Zuchwalstwo, *a, n.* Zuchwałość, *i, f.* [Trotzigkeit, *f.* Uebermuth,] *m.*

Zuchwały, *adj.* Zuchwale, *adv.* [Keck, verwegen, frech, trotzig.]

Żucie, *a, n.* [Kauen,] *n.*

Żuk, *a, m.* [Mistkäfer,] *m.*

Żuława, *y, f.* Żuławy. *pl.* [Werder, Niederung,] *f.*

Żuławczyk, Żuławianin, *a, m.* [Werderbewohner,] *m.* żuławianka, *f.*

Żuławski, Żóławski, *adj.* [Marschland- Werder-, Niederungs-.]

Zupa *y, f,* [Zupka, *dim.*] Suppe *f.* zupny, zupowy *adj.*]

Żupa, *y, f.* [Schoppen, *m.* Bergwerksniederlage, *f.*]

Żupan, *a, m.* [Gespannschaft, *f*; polnisches Unterkleid, *n.*]

Żupanik, [dim, von Żupan.]

Zupełność, *i, f*; [Völligkeit, Vollheit, Wollständigkeit, *f.*]

Zupełny, *adj.* [Zupełnie, *adv.* völlig, vollständig, vollkommen, gänzlich.]

Żupica, *y, f.* [Unterkleid, *n,* Unterziehrock, *m.*]

Żupnik, *a, m,* [Salzfactor, Salzbergwerksbeamte, *m.*]

Żur, *u, m.* [saurer Mehlbrey, *m.*]

Żurnica, *y, f.* [Fraissamkraut, *n.*]

Żurowina, *y, f.* [Moospreiselbeere, *f.*]

Żużel, zli, *f.* Żużel zla, *m.* [Schlacken, Metallschlacken, Eisenschlacken, *m.*]

Żużelokrusz, *a, m.* [Schlackenkobold, *m.*]

[illegible] Franciszek), [illegible] [illegible].

Żubra [illegible] [illegible] nad rzeczką [illegible] naprzeciwko wioski Nowosiółki, Brodki, Głuchowice i inne.

Żumborszczyzna [illegible] (Żumborsztina) jak ją nazywają krajowcy, lub Żełmoborszczina [illegible] Жельмобορщина, jakby ją nawet Rossyanie.

Żumbor (*[illegible]*) zbudowany Bóg wie przez kogo i kiedy i potem zrujnowany. [illegible] pułk.

Żuza generał cesarski (16-

[illegible] Żupan [illegible] [illegible] φίω, γωόρας [illegible] kosztowne [illegible] żupan [illegible] dawić, tyż [illegible] [illegible] = przeżuwam. [illegible] żuławka [illegible]

co [illegible] przestawiono [illegible] [illegible] [illegible]

= pyszny, rozpustny, uporny.

[illegible] żupka [illegible] zobacz

szafa (żupa = sali fodina, forum salinarium) [illegible] szoba [illegible])

Słowiki [illegible] ζουπ [illegible] [illegible] = szaty, [illegible] [illegible] (żupan = tunica talaris (ζοῦπα [illegible] = vestis longior [illegible] aut [illegible] tandem, ζουπανός [illegible] ζου-πάνοι Σκλαβινῶν [illegible] Const. [illegible]

[illegible] praefectus (Zupparius [illegible] [illegible] a Zuppa)

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible] aqua et fermento [illegible]

[illegible] na [illegible] rozmaita [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] około [illegible] [illegible] Tatry [illegible] granicę Węgier od strony [illegible]

[illegible] [illegible] okrzyknął [illegible]

Żubr (bison, [illegible], [illegible], [illegible] μονάπος, μονωψ) [illegible] [illegible]

Żwaniec: Chocim, Żwaniec, Rywaltin w mostu [illegible] od Kamieńca, także Soczawa ludźmi naszymi zostawiono Hospodarom pro consolatione (1673)

Tu się skąpych początek roje zwabiły bez wieści [illegible]

[illegible] przyzwać = accire, accersere; [illegible] jubilare (quis me jubilat), wołać; [illegible] z concelendo [illegible] [illegible] havoc

Zwać (prob. [illegible] pobratanica) [illegible] [illegible] (1587) [illegible]

Gdyby dzieci między sobą uczyniły zwadę [illegible] głowa [illegible] zwadę znajdzie [illegible]

zwadzca, zwajca (Statut litew.), buntownik.

Zwawy (rarius [illegible] [illegible], litigiosus, Dirna [illegible]) cf. żwić, zwawić, żuchwały.

[illegible] mamne i omylne sprawy [illegible] zwalczaj jako rycerz prawy. [illegible]

Zuzełowaty, Żuzelasty, *adj.* [schlackenartig, schlackig.]

Zwabić dk. 3, Zwabiać *nd.* 1. [anlocken, herbeilocken, zusammenlocken.]

Zwać, *nd.* 2. [rufen, aufrufen; nennen, benennen, benamen, heissen.]

Zwąchać, dk. 2. [auswittern; ausspüren, erschuppern, erwittern.]

Zwada, *y, f.* [Zank, Hader, Streit, *m* Gezänke, *n.*[

Zwadca, *y.* Zwadnik. Zwadziciel, *a, m.* Zanksüchtiger, *m.* zwadzicielka, *f.*]

Zwadliwość. *i,f.* [Zanksucht, Zänkischkeit. Zänkerey, *f.*]

Zwadliwy, *adj.* Zwadliwie, *adv.* [zanksüchtig, zänkisch.]

Zwadzić, dk. 3. [Händel stiften, zusammenhetzen, się, Händel bekommen.]

Zwalać, dk. 2 [zusammenwälzen, beschmieren.]

Zwalczyć, dk. 4. im Kampfe [überwältigen, bezwingen; besiegen.]

Zwalczyciel, *a, m,* [Besieger, *m.*]

Zwalić, dk 3. Zwalać, *nd.* 1. [herunterwälzen, herabstürzen, umwerfen, niederwerfen, niederreissen; winę, abwälzen; kijem. einen Hieb geben.]

Zwalisko, *a, n.* [Ruine, *f.* Trümmer, hinstürzende Gebäude.]

Zwalistość, *i, f.* [Herabwälzlichkeit, *f.* Herabhangen, *n.*]

Zwałkować, ob. Wałkować. Zwalniać, ob. Zwolnić,

Zwapnić, zwapniać, *ob.* Wapnić.

Zwapnieć, dk. 2. [verkalken, *m.* Kalk übergehen.]

Zwapnienie, *a, n.* [Calcination, Verkalkung, *f.*]

Zwarycz, *a, m.* [Salzsieder, Salzkocher, *m,*[

Zwaryować, dk. 2. [verrückt werden, den Verstand verlieren, unsinnig werden.]

Zwarzyć, dk. Zwarzać, *nd.* 1. [zusammenkochen. verbrennen.]

Zwaśnić, dk. 3. Zwaśniać, *nd.* 1. [zusammenhetzen, erbittern. erbossen.]

Zwątleć, dk. 2. [hinfällig, kraftlos schwach werden.]

Zwątlić, dk. 3. [hinfällig machen, schwach machen, schwächen.

Zwątpić, dk. 3. [verzweifeln, die Hofnung verlieren, alle Hofnung aufgeben.[

Zwątpiciel, *a, m.* Verzweifler, Hofnungslose, *m.*]

Żwawiec, wca, *m,* [frischer, munterer Kerl, *m.*]

Żwawość, *i. f,* [Lebhaftigkeit, Munterkeit, Raschheit, *f.*]

Żwawy, *adj.* Żwawo, *adv.* [frisch, lebhaft, munter]

Zważyć, dk. 4. Zważać, *nd.* 1. erwagen, abwagen. aufwiegen. uberwiegen, ermessen, erachten.]

Zważyć, *ob.* Zwężyć. Zwęchnąć, *ob.* Zwąchnąć.]

Zwędzić, dk. 3. Zwędzać, *nd.* 1. beräuchern, welk machen, ausdörren.]

Zwerbować, *ob.* Werbować.

Zwężyć. dk. 4. Zwężać, *nd.* 1. [verengen. verschmälern, schmal machen.]

Zwiać, zwiewać, *ob.* Zwionąć.

Zwiadki, Zwiady, *pl,* Kundschaft, *f.*

Zwiastować. dk. 2. [anzeigen, berichten, verkundigen, bekannt machen.]

Zwiastowanie, *a, n.* [Verkundigung, Ankundigung, *f.* N. Panny Maryi, Verkündigung, Verkündigungsfest.[

Zwiastun, *a. m,* [Verkündiger, *m.* zwiastunka, *i. f.* Verkünderinn, *f.*]

Związać, dk. 2. [zusammenbinden, verbinden, verschlingen, binden.]

Związek, zku, *m.* [Verbindung, *f.* Bündniss, *n,* Bund, Verein, *m.*]

Związkowy. *adj.* [Band-, Bund-, Bundes.]

Zwić, dk. 2. Zwijać, *nd.* 1. [zusammen winden, zusammen wickeln.]
Zwiędłość, *i*, *f*. [Verwelktheit, *f*. Verwelken, *n*. zwiędły, *adj*.]
Zwiędnąć, *ob*. więdnąć, Zwiędnieć, *dk*. 2. [verwelken, welk werden.]
Zwiedzić, dk. 3. Zwiedzać, *nd*. 1 [besehen, besuchen, bereisen, kennen lernen.]
Zwiedziciel, *a*. *m*. [Forscher, Erforscher, Besucher, Länderbereiser, *m*.]
Zwiększyć, dk. 4. Zwiększać *nd*. 1. [vergrössern, vermehren.]
Zwielmożnić, Zwielmożyć, dk. [verherrlichen, mächtig machen.[
Zwieńczyć; dk. 4. Zwieńczać *nd* 1 [bekränzen, umkränzen, krönen.[
Zwierciadło, *a*, *n*, [Spiegel, *m*, zwierciadłowy, *adj*.]
Zwierzchnik, *a*, *m*. [Oberaufseher, Vorgesetzte, *m*.[
Zwierzchność, *i*, *f*. [Oberseite, Oberfläche. *f* Obrigkeit, *f*, Oberamt,] *n*.
Zwierz, a, Zwierzę, ęcia, *n*, [Thier,] *n*.
Zwierzęcieć, *nd*. 2. [viehisch werden, zum Thiere werden.]
Zwierzęcość, *i*, *f*, [Thierheit, Viehischeit, viehische Wildheit, *f*.]
Zwierzęcy, *adj*. [Thier-, Vieh-, thierisch.]
Zwierzeniec, *ob*. Zwierzyniec.
Zwierzętokrzew, *u*, *m*. [Zoophyt, *n*]
Zwierzętopismo, *a*, *n*. [Zoologie, Thierbeschreibung, *f*.]
Zwierzy, *adj*. [Thier-, thierisch, animalisch.]
Zwierzyć, dk. 4. Zwierzać, *nd*. 1. [anvertrauen.],
Zwierzyna, *y*, *f*. [Wildpret, Wildfleisch, Leckerbissen, *n*.]
Zwierzyniarz, *a*, *m*. [Wildprethändler, *m*]
Zwierzyniec, ńca, *m*. [Thiergarten; Thierkreis, *m*. zwierzyńcowy, *adj*.]
Zwieść, dk. 2. Zwodzić, *nd*. 3.[verführen, hintergehen. betriegen.]

Zwieścić, dk. 3. Zwieszczać, *nd*. 1. [anzeigen, bekannt machen.[
Zwiesić, dk. 3. Zwieszać, *nd*. 1. [herunterhängen, herabhängen lassen, hängen lassen, sinken lassen.]
Zwiesistość, *i*, *f*, [Herabhängigkeit, *f*. zwiesisty, *adj*. herabhängend.]
Zwietrzyć, dk. 4. zwietrzać, *nd*. 1. [auswittern, ausschuppern, erwittern.]
Zwiewać, *ob*. Zwionąć.
Zwiewny. *adj*. [herabblasbar, abwehbar.]
Zwieść, dk. 2. Zwozić, *nd*. 3. [zu Wagen zusammenführen; herunterführen.]
Zwiazłość, *i*, *f*. [Bündigkeit, Gebundenheit, Gedrängtheit,] *f*.
Zwięzły, *adj*. Zwięzle, *adv*. [bündig, gedrängt.]
Zwijać, *ob*. Zwić.
Zwijadło, *a*. *n*. [Zwirnwinde, Garnwinde. Haspel, *f*.]
Zwikłać *ob*. Wikłać;
Zwilżyć, dk. 4. Zwilżać, *nd*. 1. [durchfeuchten, befeuchten, anfeuchten.]
Zwinąć, *ob*. Zwić.
Zwiniątko, *a*. *n*. zawiniątko, [zusammen gebundenes Päckchen.
Zwinność, *i*, *f*. Behendigkeit. Flinkheit Gewandheit, *f*.]
Zwinny, *adj*. Zwinnie, *adv*. [behend flink,]
Zwionąć, dk. 2. [abwehen, abblasen wegblasen, herabwehen.
Zwiotszeć, dk. 2. [vor Alter mürbe werden, veralten, vermodern.[
Zwir, *u*, *m*. [Kies, Gries, grober Sand. Kiessand, *m*.]
Zwirowaty, *adj*. [kiesig, grobkörnig vom Sande.]
Zwisnać, dk. 2. [herunter hängen, herab hängen, herabsinken.]
Zwitek, *tku*, *m*. [etwas zusammen Gewickeltes,] *n*.
Zwłaczać, *ob*. Zwlec.

[illegible] [illegible] ze się [illegible] przez nay [illegible] [illegible]

zwierciadło (cf. [illegible] się [illegible]) cf. [illegible]

[illegible] nie [illegible] zwierzchności ni władzy przyjęła [illegible]

zwierz f. zwierciadło. cf. żywieł.

zwierzęta [illegible] rogu, aby zostać [illegible] człowiekowi nie mogły [illegible] [illegible] (1587) [illegible]

Zwoleński komitat w Słowacji (zob. Trzezna?)

Zwora = spona (confibula) / swora

Zwłoczyć się z odzienia [illegible]

[illegible] wyszczerbione [illegible] [illegible] któ[illegible] zwodząc [illegible] [illegible] [illegible] 1629

Zwolennik (p[illegible]) = naśladowca, uczeń

Zwolić cf. gwoli (t. j. k woli). Zwolony = namówiony; z. syn = przysposobiony.

Zwyczaj cp. uczyć [illegible], solea [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]

Zwłaszcz
beson
Zwlec, dł
ziehe
schle
Zwłoczyć
rer, A
Zwłoka,
gerun
nam,
Zwłokliv
Zwłokliv
zoge
Zwłokni
Zwod,
Verfü
cke,
Zwodca,
Zwo
Zwodnic
rey,
Zwodnic
täusc
Zwodnie
Zwodnił
trüge
Zwodzić
Zwo
Zwodzic
geri
Zwojow
besi
Zwojow
Zwołać,
men
Zwolen
Chr
ca,
Zwolić,
zus
Zwolnie
lass
Zwolnie
lass

Zwłaszcza, *adv.* [zumal, insonderheit, besonders, vornehmlich.]

Zwlec, dk. 2. Zwlekać, *nd.* 1. [herunterziehen, abziehen; ausziehen; verschieben.]

Zwłoczyciel, *a, m.* [Auszieher; Verzögerer, Aufschieber,] *m.*

Zwłoka, *i, f.* [Aufschub, Verzug, *m.* Zögerung,] *f.* Zwłoki, *pl.* [Leichnam,] *m.*

Zwłokliwość, *i, f.* [Saumseeligkeit,] *f.*

Zwłokliwy, *adj.* [saumseelig, zaudernd, zogernd.]

Zwłokniеć, *ob.* Włokniеć.

Zwod, *u, m.* Zwodzenie, [Täuschung, Verführung, *f.* Fallthüre, Zugbrücke,] *f.*

Zwodca, *ob.* Zwodziciel, Zwodnica, *ob.* Zwodzicielka.] *f.*

Zwodnictwo, *a, n.* [Berückung, Gleissnerey, Verführung.] *f.*

Zwodniczy, *adj.* [verführerisch, betrieglich, täuschend.]

Zwodnieć, *ob.* Wodnieć.

Zwodnik, Zwodniciel, *a,* [Verführer, Betrüger,] *m.* zwodnica, *f.*

Zwodzić, *ob.* Zwieść. Zwodziciel, *ob.* Zwodnik.

Zwodzicielka, *i, f.* [Verführerinn, Betrügerinn,] *f.*

Zwojować, dk. 2. [kriegend bezwingen, besiegen; Unheil anstiften.]

Zwojowny, *adj.* [besiegbar, bezwingbar.]

Zwołać, dk. 1. [zusammenrufen, zusammenberufen.]

Zwoleniec, *ob.* Zwolennik, *a, m.* [Iünger; Chrystusa, [Iünger Christi.] zwolennica, *y, f.* [Jüngerinn, Schüllerinn,] *f.*

Zwolić, dk. 3. [genehmigen, bewilligen, zustimmen.]

Zwolnić, dk. 3. Zwalniać, *nd.* 1. [nachlassen, gelinder machen.]

Zwolnieć, dk. 2. [gelinder werden, nachlassen, lau werden.]

Zwoływać, *ob.* Zwołać.

Zwoływacz, *a, m.* [Zusammenrufer, Zusammenberufer,] *m.*

Zwora, *y, f.* [Klammer, Fuge, Zwinge, *f.* Band,] *n.*

Zwornik, *a, m.* [Schlusstein im Gewölbe,] *m.*

Zwoszczyk, *a, m.* [russischer Fuhrmann, Wagenknecht,] *m.*

Zwóżba, *y,* Zwózka, *i, f.* [Zusammenführen zu Wagen, Einführen,] *n.*

Zwozić, *ob.* Zwieźć.

Zwoziciel, *a, m.* [Zusammenfahrer, Zusammenführer,] *m.*

Zwoźny, *adj.* [zusammenfahrbar, einführbar.]

Zwrócić, dk. 3. Zwracać, *nd.* 1. [umkehren, umlenken; zurückgeben.]

Zwrot, *u, m.* [Umkehren; Zurückgeben, *n*; Beugung, Wendung,] *f.*

Zwrotnik, *a, m.* [Wendekreis, Wendecirkel,] *m.*

Zwrotność, *i, f.* [Umwendbarkeit; Gewandtheit,] *f.*

Zwrotny, *adj.* Zwrotnie, *adv.* [wiederkehrbar, wiederkehrend, umkehrend; gewandt, behend, flink; zurückgebend.]

Zwszetecznieć, dk. 2. [unzüchtig werden sich der Unzucht ergeben.]

Zwycięski, Zwycięzki, *adj.* [Sieg-Sieger-siegend.]

Zwycięstwo, Zwycięztwo, *a, n.* [Sieg, *m.* Besiegung,] *f.*

Zwyciężać, *ob* Zwyciężyć.

Zwycięzca, *y,* Zwyciężyciel, *a, m.* [Sieger, Besieger,] *m.* zwyciężycielka, *f.*

Zwyciężyć, dk. 4. [siegen, besiegen, den Sieg über etwas tragen.]

Zwyczaj *aju, m.* [Gewohnheit, Sitte, Gebrauch, Brauch,] *m.*

Zwyczaić, *nd.* 3. [wozu gewöhnen, eingewöhnen, zur Gewohnheit machen.]

Zwyczajenie, *a*, *n*. [Angewöhnung, Gewöhnung,] *f*.
Zwyczajowy, *adj*. [Gewohnheits-.]
Zwyczajność, *i*, *f*. [Gewöhnlichkeit, Gebräuchlichkeit,] *f*.
Zwyczajny, *adj*. Zwyczajnie, *adv*. [gewöhnlich, gebräuchlich.]
Zwykłość, *i*. *f*. [Gewöhnlichkeit, *f*. Gebrauch,] *m*.
Zwykły, *adj*. Zwykle, *adv*. [gewöhnlich, gewohnt.]
Zwyż, *adv*, [in die Höhe, zu oben hinauf.]
Zwyższyć, dk. 4. Zwyższać, *nd*. 1. [höher machen, erheben; übertreffen.]
Zybet, *a*, *m*. [Zibetthier, *n*. Zibetkatze,] zybetowy, *adj*.
Żyć, *nd*. 2. [leben, Leben führen.]
Życie, *a*, *n*. [Leben, *n*; Lebensart, *f*. Unterhalt,] *m*.
Życzliwość, *i*, *f*. [Wohlwollen, *n*. Gewogenheit,] *f*.
Życzliwy, *adj*. Życzliwie, *adv*. [wohlwollend, gewogen, geneigt, günstig.]
Życzyć; *nd*. 4. [gönnen, vergönnen, wünschen, gewogen seyn; einem wohlmeinenden Rath geben, ihm rathen.]
Żyd, *a*, *m*. (Żydek, *dim*.) [Jude, *m*. *in malam part*. Schacherer, Wucherer,] *m*
Żydowczyzna, *y*, *f*. [Judaismus, *m*. Judenthum,] *m*.
Żydówka, *i*, (Żydoweczka, *dim*.) [Jüdinn, *f*. Judenweib,] *n*.
Żydowski, *adj*. [Jude-, Juden-.]
Żydowstwo, *a*, *n*. [Judenthum, Judenvolk, *n*. das Jüdische]
Żydziak, *a*, *m*. [Judenjunge,] *m*: Żydziątko, *a*, *n*. [Judenkind,] *n*.
Żydzieć, *nd*. 2. [ein Jude werden.]
Żydzisko, *a*, *n*. [abscheulicher, hässlicher Jude,] *m*.
Zygmunt, *a*, *m*. [Sigismund,] *m*. zygmuntowski,] *adj*.

Zygzak, *u*, *m*. [Zickzak,] *m*.
Żyła, *y*, *f*. (Żyłka, *dim*.) [Ader, *f*. Sehne; Faser,] *f*.
Żylasty, Żylisty, *adj*. [Ader- Sehnen-; nervig, starknervig.]
Żyleniec, *ńca*, *m*. [Afterblutkraut, *n*. Becherblume,] *f*.
Żylistość, *i*, *f*. [Nervigkeit,] *f*. żylisty, *ob*. żylasty.
Żyłkowaty, *adj*. [voll Aederchen.]
Żyłowacieć, *nd*. 2, [faserig, flechsig werden.]
Żyrować, *ob*. Żerować, Zyz, *ob*. Zez,
Zysk, *u*, *m*. [Gewinn, Nutzen, Vortheil, Profit,] *m*.
Zyskać, *nd*. 1. [gewinnen, Gewinnen haben, profitiren, erwerben.]
Zyskownik, *a*, *m*. Gewinner, Nutzenzieher,] *m*.
Zyskowność, *i*, *f*. [Nützlichkeit, Vortheilhaftigkeit, *f*.]
Zyskowny, *adj*- Zyskownie, *adv*. Gewinn bringend, nützlich, wortheilhaft.]
Żytnica, *y*, *f*. [Kornspeicher, Getreidespeicher, *m*.]
Żytnik, *a*, *m*. [Kornwurm, *m*.]
Żytny, *adj* [Getreide-; Korn-, Roggen , trawa, Haargras, *n*.]
Żytniówka, i, *f*. [Kornbranntwein, *n*.]
Żytnisko, *a*, *n*. [Kornfeld, Roggenfeld, *n*.]
Żytny, *ob*. Żytni.
Żyto, *a*, *n*. [Roggen, *m*. Korn; *n*. Getreide überhaupt.]
Żyw, *ob*. Żywy.
Żywcem, *adv*. [lebendig, beym Leben, bei lebendigen Leibe.[
Żywić, *nd*. 3. [nähren, ernähren, Unterhalt geben; się, sich ernähren.]
Żywica, *y*, *f*. [Harz, Holzharz,] *n*. żywiczny, *adj*.
Żywiciel, *a*, *m*. [Nährer, Ernährer, *m*. żywicielka, *i*, *f*.
Żywiczasty, Żywiczny, *adj*. [Harz- harzig, voll Harz.]

wyj [illegible]

w [illegible] zyta [illegible] zyta [illegible] (Grec. [illegible]) [illegible]
fibra, filum [illegible] Nia = [illegible]
[illegible] żyta [illegible] [illegible] sita. stog

żylenie [illegible] korzenia, żytem [illegible]

[illegible] + x + iskać [illegible]

którzy ich bogu zyskują [illegible] (1587)

Zybet [illegible], inquit [illegible], sunt [illegible] ex genitalibus animantis quod [illegible] [illegible] Wirth.
[illegible] piemo.

żyć: [illegible] w [illegible] żywie, żywie jak nieme [illegible] [illegible] quick [illegible]

Żywięć [illegible] żądać [illegible] żyć [illegible]

Żyć [illegible] żyją dziatki niewinne [illegible] z żyteh [illegible] dziatki [illegible]

[illegible] żyto = reż żyto (Roggen) [illegible] siligo, farrago [illegible]

[illegible] żywie [illegible]

Zygmunt III. Polska pod koniec XVI i z początkiem XVII wieku [illegible] wojny z Szwecyą i z Tatarami [illegible] Kozakami [illegible] Żółkiewskiego, Stusia, Koryńskiego [illegible] i innych wodzów których [illegible] tak się sławi wiek Zygmunta III.

Żyżka Gibba (bofen)

Żywioł cf D. quag = Dinf (Stoff) cf. zwierz

Który z swej żywności nie może dać sprawy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] żywot [illegible] [illegible] [illegible] żywot [illegible] [illegible] [illegible] żywot [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] w [illegible], życie [illegible] sprawy [illegible]

Żywiec, *wca*, *m*. [Zahnkraut, *n*; Lockspeise,] *f*.
Żywioł, *u*, *m*. [Urstoff, *m*. Element, *n*; Nahrung, *f*. lebendiges Wesen,] *n*.
Zywnie, *adv*. zgoła, [überhaupt, gänzlich, völlig, was auch immer.[
Żywność, *i f*. [Nahrung, *f*. Nahrungs mittel, *n*. Unterhalt, *m*: Speise. *f*,
Żywny· *adj*. nährend, [Nahrung gebend; lebend, lebendig.]
Żywość, *i*, *f*. Lebendigkeit, Lebhaftigkeit, Munterkeit, *f*.]
Żywośrebro, *a*, *n*; [Quecksilber, *n*.]
Żywot, *a*, *m*. [Leben, *n*. Bauch, Unterleib, Leib, *m*. Lebensbeschreibung, Biographie, *f*.]
Żywotni, Zywotny, *adj*. lebend, lebendig; Magen-, Unterleibs-.]
Żywy, *adj*. lebendig, lebend, am Leben; leibhaftig. lebhaft; munter.]
Żyzność, *i*, *f*. Fruchtbarkeit. *f*.]
Żyzny, *adj*. Żyznie, *adv*. [fruchtbar, viel erzeugend. nahrhaft, nährend.]

Zżąć, dk, 2. Zżynać, *nd*. 1. [abmähen, absicheln; aberndten.]
Zżęty, Zżęcie, *ob*. Zżąć.
Zziębić, dk. 3. [mit Kälte durchdringen, erkalten lassen.]
Zziębnąć, dk, 2. [erkalten, vor Kälte erstarren.]
Zzuć, dk. 2. Zzuwać, *nd*. 1. [ausziehen, herunterziehen, abziehen.]
Zżuć, dk. 2; [ganz zerkauen, heruuterkauen.
Zzuwać, *ob*, Zzuć.
Zzuwacz, *a*, *m*. [Auszieher, Entkleider, Plünderer, *m*. *cf*. wyzuwacz.]
Zzuwalnia, *i*, *f*. [Auskleidestube, Auszieh-stube im Bade,] *f*.
Zzuwadło, *a*, *n*. wyzuwacz, [Stiefelknecht, *m*.]
Zżynać, *ob*. Zżąć, Zzywać, *ob*. Zezwać, Zwołać.

Schadzka ziemiańska wydana przez Piotra Zbylitowskiego z Zbylitowic. w Krakowie 1605.
Szczęśliwa expedycia pod Kamięcem z Turkami Jana Potockiego przez Stanisława z Wielkiego Łukowa syna Makowieckiego (1674)

[illegible] wiëc ist [illegible], slowo [illegible]
[illegible]

Ewagelia Ostromirska v. A. Wostoków.

Rukopis Kralodworsky a jiné vytečnějšie národnie spěvopravne básně [illegible] 1843 [illegible]

[illegible] v. Dankowski [illegible] 1828

Matris slavicae filia erudita vulgo lingua graeca v. [illegible]

[illegible] anin, [illegible] in (yn) [illegible], [illegible] czyk [illegible]

[illegible] zgołosiuty

[illegible]

my [illegible] my będziemy grali [illegible] my będziemy grać [illegible] my grali będziemy.

[illegible] (piero-[illegible]) [illegible].

Die [illegible] der Sanskrit-Deklination mit der griech. u. latein. [illegible] Gräfe in [illegible]

prawiechmy [illegible] dzyatki = prawieśmy, [illegible] bych = bym [illegible]

[illegible]

[illegible] la [illegible]

5. [illegible] iel [illegible] τῆς, τῇ – lat. tor. rzq dzi ciel = zertor.

[illegible] zobit = ποιηθας.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Im [illegible] f gel, roza

[illegible] we [illegible] we [illegible] je [illegible], Koń, Koni [illegible]

[illegible] matka – matkye = matre; [illegible]

[illegible] Krngo [illegible] w stol-w [illegible]

[illegible] κονος = Koni [illegible] Eslavische [illegible]

[illegible] Takhman. sukmana [illegible]

[illegible] verbis auf wać [illegible] πι [illegible] ncira

[illegible]

[illegible] gau [illegible] Gaut Mund E mouth, [illegible]

[illegible]

